

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

NİJAT ÖZÖN

SİNEMA
VE
TELEVİZYON
TERİMLERİ SÖZLÜĞÜ

TÜRK DİL KURUMU YAYINLARI

ANKARA ÜNİVERSİTESİ BASIMEVİ . ANKARA - 1981

NİJAT ÖZÖN

SİNEMA
VE
TELEVİZYON
TERİMLERİ SÖZLÜĞÜ

TÜRK DİL KURUMU YAYINLARI

TÜRK DİL KURUMU YAYINLARI : 462

*Sinema ve televizyon yazarı
SEMİH TUĞRUL'un
değerli anısına*

İÇİNDEKİLER

TERİMLER ÜZERİNE	VII
ÖNSÖZ	IX
SÖZLÜĞÜN KULLANILIŞI ÜZERİNE	XIII
KISALTMALAR	XV
SÖZLÜK	1-353
ESKİ TERİMLER DİZİNİ	357
FRANSIZCA DİZİN	388
İNGİLİZCE DİZİN	454
ALMANCA DİZİN	528

TERİMLER ÜZERİNE

Atatürk devriminin “Türkçe” konusundaki tutumunu şöylece özetleyebiliriz: “Türkçeyi çağdaş sanat, bilim ve uygulayımın, kısacası çağdaş uygarlığın bütün gereklerini karşılayacak bir dil durumuna getirmek”.

Türk Dil Kurumu 1932 yılında kurulduğu zaman, yapılacak dil çalışmaları, şu iki ana doğrultuda saptanmıştı:

- 1- Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini ortaya çıkarmak;
- 2- Türk dilini, dünya dilleri arasında değerine yaraşır yüeksliğe ulaştırmak.

Bunlardan birincisini gerçekleştirmek için, eski kültür varlığımızı araştırmak, yayımlamak; ikincisini gerçekleştirmek için de, yüzyıllar boyunca dilimize girmiş olan yabancı sözcüklerin, terimlerin yerine Türkçelerini koymak, Batıdan dilimize sızmaya başlayan yenilerine engel olmak, böylece, dilimizi kendi olanakları içerisinde geliştirmek gerekiyordu. Bu yabancı sözcüklerin çoğunluğu türlü bilim dalları ya da çalışma alanlarıyla ilgili terimlerdi. Türk Dil Kurumunun kuruluşunda, bu terimler konusu çözümlenmiş değildi. Daha sonra bu sorun da ele alındı. Yıllar yılı yapılan çalışmalar verimsiz kalmadı. Dil işinin olumlu bir sonuca bağlanmasını isteyen aydınlar, bu alanda yapılan çalışmalarda Kurumu yalnız bırakmadılar.

İlk evrede, yalnızca terimlerin Türkçe karşılıklarını bulmak yoluna gidiliyordu. Yapılacak işler çok, eldeki olanaklar az olduğu için, bunlar terim sözlükleri olarak verilemiyordu. İkinci evrede ise, bir yandan yeni karşılıklar aranırken, bir yandan da her konuda uzmanlık sözlükleri hazırlanmasına girişildi.

Bugüne değin, Türk Dil Kurumunun türlü kuruluşlar, kurumlar, fakülteler ve kişilerle yaptığı çalışmaların ancak küçük bir bölümü yayımlanabilmiştir. Bu çalışmalar, türlü konuda çalışan yazar ve aydınlar da dil bilincinin yerleşmesine yardım ederken, okul sıralarındaki gençleri de bu Türkçe sözcüklere alıştırmış, onlarda dil sevgisinin kökleşmesini sağlamıştır.

Gerek Türkçe-Osmanlıca ve Batı dilleriyle ilgili olarak kılavuz niteliğinde hazırlanan terim dizelgelerinde, gerekse türlü konularda hazırlanan sözlüklerde, elden geldiği ölçüde her terimi Türkçe bir sözcükle karşılamak yoluna gidilmiştir. Türkçe karşılık bulunamadığı durumlarda, Batı dillerinden aktarılan terimlerde, bir birlik sağlanmasına çalışılmıştır.

Gerek Kurum'da hazırlanan, gerekse uzmanlara hazırlattırılan terim sözlüklerinin dilsel ve bilimsel denetimi yaptırılmakta, bunların bu yönlerden de yanlış olmalarına çalışılmaktadır. Ortaya konan terimlerden kimileri öneri niteliğindedir, kesinlik anlamı taşımamaktadır. İleride, bunlardan daha uygunlarının bulunacağını gözden ırak tutmamaktayız. Önerilen terimler, uzun süreli uygulama sonucu kesin biçimlerini alacaklardır.

Dilimizin, kendi benliğine kavuşarak geliştiğı ve güçlü bir uygarlık dili olmaya yöneldiğı bugünlerde, çalışmalarımızın yararlı olacağı kanısındayız.

TDK

Ö N S Ö Z

Sinema ve Televizyon Terimleri Sözlüğü'nün ilk basımı, on sekiz yıl önce *Sinema Terimleri Sözlüğü* adıyla Türk Dil Kurumu Yayınları arasında çıkmıştı. TDK o sıralarda, öteden beri sürdürdüğü terim çalışmalarında yeni bir girişime hazırlanmaktaydı: Daha çok ortaöğretim alanındaki Türkçe terimlerin dizelgeler biçiminde verilmesiyle yürütülen çalışmaları; bilim, uygulamayı, sanat dallarının her birini kapsayacak uzmanlık sözlüklerine dönüştürmek... *Sinema Terimleri Sözlüğü* işte bu yeni terimler sözlüğü dizisinin ikincisi olarak yayımlanmıştı. Amacı da o güne değin yurdumuzda herhangi bir terim çabasına girililmemiş olan sinema alanında, temel kavramlar için Türkçe karşılıklar önermek, bu alanda ortak bir terim anlayışının yerleşmesini sağlamaktı.

Bu çeşit bir sözlüğün başarı ölçüsü olarak, önerilen terimlerin benimsenmesi ele alınırsa, *Sinema Terimleri Sözlüğü*'nün amacına büyük ölçüde ulaştığı söylenebilir. Gerçekten de 1963'ten bu yana, sinema konusunda kitap ya da süreli yayın biçiminde ortaya konan yerli ya da çeviri ürünlere bakılınca, sözlükteki terimlerin tümüne yakınının benimsendiği görülmektedir. Bunu, sözlüğün yeni basımını hazırlarken eriştiğimiz tarama çalışmalarında bir kez daha somut olarak saptama olanağını bulduk. *Açılama, alıcı, ayırım, bakaç, bakımlık, çekim, çevçeveleme, çevirim, çevrinme, dizileme, doldurmalık, duyarkat, eşleme, geliştirim, görüntü, gösterici, kaydırma, kurgu, odaklama, ortaқыpım, seçiklik, sözlendirme, üstünyapım, yönetmen...* bunlardan yalnızca birkaçıdır.

Dahası var. İyi bir rastlantı, *Sinema Terimleri Sözlüğü*'nün, beklenilenden daha da çoğunu yapmasını sağladı: Sözlüğün yayımlanmasından birkaç yıl sonra yurdumuzda ilk televizyon çalışmaları başlamıştı. Gerek bu çalışmaların yürütülmesi gerekse televizyoncu yetiştirilmesi ortak bir dilin, ortak terimlerin kullanılması zorunluluğunu ivedilikle gündeme getirmektedir. Bundan dolayı, televizyonun yöneticileri, eğitimcileri, sinema ile televizyonun özellikle yapımla yönetim bakımından büyük benzerlikler taşıdığını, bu alanda terimlerin genellikle ortak olduğunu göz önüne alarak *Sinema Terimleri Sözlüğü*'ndeki terimlerin büyük bir bölümünü olduğu gibi televizyon alanına da aktardılar, televizyon yayınlarında milyonlarca izleyiciye ulaştırdılar.

Bu durumda *Sinema Terimleri Sözlüğü*'nün işlevi bir bakıma sona eriyor, ama yazarı için yeni bir görev ortaya çıkıyordu: Sürekli değişen, gelişen, olgunlaşan dilimizin son verilerinin, on altı yıllık deneyimin ışığında sözlüğü yeniden ele almak,

gerekli düzeltmeleri, değişiklikleri yapmak, genişletmek, daha kullanışlı kılığa sokmak, özellikle televizyon terimlerini de eklemek... *Sinema ve Televizyon Terimleri Sözlüğü* işte bu gereksinimin sonucudur. Dileğimiz ve umudumuz, bu yeni basımın da ilk basım gibi amacına ulaşmasıdır. Bunu da ilk basımda olduğu gibi yine zaman gösterecek. Şimdilik iki basım arasındaki belli başlı değişiklikleri sıralamakla yetinelim:

1. İlk basımda yalnız sinema terimleri yer almaktaydı. Bu basıma televizyon terimleri de eklenmiştir.
2. İlk basımdaki 1275 sözlük maddesine karşılık, bu basımda 3540 madde yer almaktadır. Ayrıca eski basımdaki bazı terimlere de yeni karşılıklar önerilmiştir.
3. İlk basımda her terimin Fransızca, İngilizce karşılıkları bulunmaktaydı. Yeni basımda bunlara ek olarak eskiden kullanılan terimler (eski terimler) ile Almanca karşılıklar da verilmiştir.
4. Dolayısıyla, ilk basımdaki Fransızca, İngilizce dizinler de, eski terimler ve Almanca dizinlerin eklenmesiyle dörde yükselmiştir.
5. İlk basımdaki dizinlerde, yabancı terimlerin karşısında madde sayısı yer alıyor, Türkçe karşılıklar bu sayı yardımıyla sözlük bölümünden bulunuyordu. Bu basımda dizinlerde yabancı terimin karşısına doğrudan doğruya Türkçesi konulmuş, böylece özellikle çeviri yapacaklar için bu dizinleri Fransızca, İngilizce, Almancadan Türkçeye bir sinema ve televizyon sözlüğü olarak kullanma olanağı sağlanmıştır.

*

Sözlüğün bu yeni basımında da terimler konusunda ilk basımdaki yol tutulmuş, Türkçe karşılıklarda elden geldiğince yadırganmayacak kök ve gövdelerden, işlek eklerden yararlanılmak yoluna gidilmiştir. Sinemacıların kısa, söyleniş kolay sözcüklere eğilimleri göz önüne alınarak yine elden geldiğince bu eğilimi karşılayacak sözcükler bulunmasına çalışılmıştır. Bundan dolayı, birden çok sözcükten oluşan birçok terimin kıyası yeğlenmiş, çok sözcüklü bu çeşit terimler yalnızca gönderme maddelerinde bırakılarak kısa terimler temel alınmıştır. Terim kargaşası yaratmamak için her kavram tek terimle karşılanmış, anlamdaş terimler kullanılmaktan kaçınılmıştır. Sözlüğe şöylece bir göz atan okur bile, Türkçe terimlerin yabancı dillerdeki karşılıkları olarak ortalama üç terim kullanıldığını, bazen bunların yarım düzineyi aştığını görecektir. Bu durum, o dillerin “zenginliğini” değil, sinema ve televizyon terimleri sorununun o dillerde henüz tümüyle çözülmediğini, bir terim kargaşasının sürdüğünü ortaya koymaktadır. Terimlerde birlik olmadığı, herkesçe benimsenebilecek terimler düzenli bir çabayla ortaya konmadığı için, her önüne gelen bir terim öne sürmüş, aynı kavram için birbirine yakın ya da uzak bir sürü karşılık çıkmıştır. Zaten *Sinema Terimleri Sözlüğü* ile *Sinema ve Televizyon Terimleri Sözlüğü*’nün temel görevi de, oturmuş, durulmuş sayılan batı dillerindeki bu sinema

ve televizyon terimleri kargaşasının dilimizde de yinelenmesini elden geldiğince önlemektir. Hem bu durumu yansıtmak hem de sinema-televizyon dilimizin zenginleşmesine büyük katkı sağlayacağını sandığımız çeviri çalışmalarını kolaylaştırmak amacıyla, Fransızca, İngilizce ve Almancadaki karşılıkların eksiksiz olarak verilmesine çalışılmıştır. Sözlüğün oylumunu artırma pahasına da olsa, dizinler bölümünün bu dillerden Türkçeye bir sinema-televizyon sözlüğü olarak kullanılmasını sağlamanın, buna değer olacağı düşünülmüştür.

*

Sözlüğün yeniden basılmasına karar veren Türk Dil Kurumu yetkililerine, yakın ilgi ve yardımlarını gördüğüm Terim Kolu Başkanı Sayın Emin Özdemir ile Terim Kolu görevlilerinden Sayın Kaya Türkay'a, dizinlerin hazırlanmasında yardımcı olan kızım ve oğluma, basım işini özenle gerçekleştiren Ankara Üniversitesi Basım-evi çalışanlarına teşekkürlerimi sunarım.

Ankara, Ocak 1981

Nijat ÖZÖN

SÖZLÜĞÜN KULLANILIŞI ÜZERİNE

1. Bu sözlükte Türkçe terimler abece sırasına göre dizilerek madde başı yapılmış; terimin eskiden kullanılan karşılığı ile Fransızca, İngilizce, Almanca karşılıkları belirtilmiştir; her terimin kısa tanımı verilmiştir.
2. Sinema terimleri (S), televizyon terimleri (TV), sinema ile televizyondaki ortak terimler de (S / TV) kısaltmalarıyla belirtilmiştir.
3. Aynı terimin değişik anlamları varsa, bunlar sayılanarak birbirinden ayrılmıştır. Bu çeşit çokanlamlı terimlerin yabancı dilde her anlam için ayrı bir karşılığı bulunuyorsa, bu karşılık da o anlamın başındaki sayıyla belirtilmiştir. (Örnek: "dizi" maddesinde yer alan "Al. 1. Reihe, 2. Sendefolge" sözcükleri, "dizi"-nin ilk anlamının Almanca'da Reihe, ikinci anlamının Sendefolge ile belirtildiğini gösterir).
4. İsteğe göre kullanılan sözcükler ayraç içine alınmıştır (Örnek: balık gözü (mercek), ısıkeser (süzgeç), vitesse (de prise de vues)).
5. Yabancı dildeki karşılıklarda, terimlerin ilk öğeleri yinelenildiğinde, bu öğeler bir kez yazılmış, öbür öğeler ayraç içinde verilmiştir. (Örnek: *ouverture* (d'*objectif*, *mécanique*, *utile*); *ouverture d'objectif*, *ouverture mécanique*, *ouverture utile*'dir).
6. Bazı sözcüklerin dişil biçimleri de ayraç içinde belirtilmiştir. (Örnek: *présentateur(-trice)* : *présentateur*, *présentatrice*; *Sprecher(-in)* : *Sprecher*, *Sprecherin*'dir).
7. Herhangi bir dilde olduğu gibi kullanılan yabancı terim, tırnak içinde verilmiştir. (Örnek: Fr. "*foot-room*", İng. *foot-room*, Al. "*Foot-Room*", terimin İngilizce olduğunu ve öbür dillere olduğu gibi aktarıldığını gösterir).
8. İngilizce terimlerin yazılışında İngiliz ve Amerikan yazımları arasındaki başkalık (Örnek: *colour* - *color*, *theatre* - *theater*, *travelling* - *traveling*, vb.) belirtilmiştir. İngilizce bir terim yalnız ABD'de kullanılıyorsa bu terim (ABD) kısaltmasıyla gösterilmiştir.
9. Değişikliğe uğramayan eski terimler ayrıca belirtilmemiştir.
10. Sözlükte yer alan üç yabancı dilin dışındaki bir dilden alınma terim varsa, bu yabancı dildeki yazım da ayrıca gösterilmiştir. (Örnek: Fr. *Nouveau Cinéma*, İng. *New Cinema*, Al. *Neue Kino*, Portekizce: *Cinema Novo*).

11. Sözlüğün sonuna, sözlükteki eski terimleri, Fransızca, İngilizce, Almanca terimleri gösteren dört dizin konmuştur. Bu dizinlerde, terimlerin sözlük bölümünde geçtiği madde başı belirtilmiştir. Böylelikle bir eski terimin ya da Fransızca, İngilizce, Almanca terimin Türkçe karşılığını bulmak için ilgili dizine bakmak; aynı terimin tanımını; öbür dillerdeki karşılıklarını topluca bulmak için de karşısında gösterilen Türkçe terim yardımıyla o maddeye başvurmak yetecektir.
12. Dizinlerde yerden kazanmak amacıyla, tamlamalardaki temel sözcük madde başında bir kez verilmiş, ondan sonra ~ imiyle gösterilmiştir (Örnek: "montaj" maddesindeki ~ bölümü; ~ bürosu; ~ cı; ~ masası, sırasıyla montaj bölümü, montaj bürosu, montajcı, montaj masası'dır).

KISALTMALAR

(a.)	argo
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
Al.	Almanca
bkz.	bakınız
es.t.	eski terim
Fr.	Fransızca
İng.	İngilizce
S.	Sinema
SSCB	Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği
S/ TV	Sinema/ Televizyon
TV.	Televizyon

A

- A, B basımı** [Fr. *tirage A et B*] [İng. *A and B printing*] [Al. *A und B Kopierverfahren*] S. A, B dizilemesiyle hazırlanmış filmin basım yöntemi. (Zincirleme, açılma, kararma, bindirme, yapıştırma gibi işlemler için ayrıca bir eşlem çıkarılmasına, dolayısıyla resim niteliğinin bozulmasına yol açmamak için kullanılır).
- A, B, C basımı** [Fr. *tirage A, B et C*] [İng. *A, B and C printing*] [Al. *A, B und C Kopierverfahren*] S. A, B basımındakinden daha çapraşık optik etkiler sağlamak amacıyla, iki yerine üç kanga bölünmüş filmin basımı.
- A, B dizilemesi** [Fr. *assemblage A et B*] [İng. *A and B roll assembly, A and B roll method, A and B rolls*] [Al. *A und B Rohschnitt*] S. Özellikle 16 mm'lik filmlerin dizilemesinde kullanılan ve tek değil çift kanganın kullanılmasına dayanan yöntem.
- ABD Ölçüler Enstitüsü** [es.t. *ABD Standartlar Enstitüsü*] [Fr. "*USA Standards Institute*"] [İng. *USA Standards Institute*] [Al. "*USA Standards Institute*"] S/TV. 1966'da Amerikan Ölçüler Birliği'nin yerini alan kuruluş.
- "A" belgesi** [Fr. *certificat "A", autorisation pour adultes seulement, interdiction aux moins de 16 ans*] [İng. "*A*" certificate] [Al. "*A*"-Certificate, *Jugendverbot für Kinder unter 16 Jahren*] S. İngiliz Denetleme Kurulu'nun, yanlarında velisi bulunmayan 16 yaşından küçüklere gösterilmesini yasakladığı filmlere verdiği belge ("*A*" = "adult": "yetişkin" kısaltmasıdır).
- A, B sarması** [Fr. *enroulement de la pellicule dans le sens A ou B*] [İng. *A and B winding*] [Al. *A und B Aufrollen*] S. Tek sıra delikli filmlerde kullanılan ve duyarkatın içte ya da dışta kalmasına göre iki çeşit olan sarma biçimi.
- acıklı güldürü** [Fr. *comédie larmoyante*] [İng. *tearjerker*] [Al. *Rührstück*] S/TV. Gülünç olaylar ile acıklı olayların birbirini izlediği, izleyicinin dikkatinin gülme ile acıma duyguları uyarılarak sürdürüldüğü, belirli kalıplara dayanan, büyük bir değer taşımayan sinema ya da televizyon yapıtı.
- AÇ** bkz. **ayrıntı çekimi**.
- "aç!"** [Fr. *ouvrez!*] [İng. *fade up!, FU!*] [Al. *aufblenden!*] TV. Resim seçiciye, belli bir alıcının resmini ileten oluğun açılma düğmesini sıfırdan en yükseğe çevirmesi için verilen komut. Alıcıların sayısı eklenerek söylenir: "ikiyi aç!", "üçü aç!" ...
- açı** [es.t. 1. *zaviye, kamera zaviyesi*, 2. *zaviye, görüş zaviyesi, bakış açısı*] [Fr. 1. *angle (de prise de vues)*, 2. *angle visuel (optique)*] [İng. 1. *angle, camera angle, shooting angle, lens angle, angle of view (of a camera lens), taking angle*, 2. *angle of view, visual angle*] [Al. 1. *Bildwinkel, Winkel, Aufnahmewinkel, Blickwinkel, Gesic-*

htwinkel, Betrachtungswinkel, 2. Bildwinkel] S/TV. 1. Bir alıcı merceğinin, dereceyle belirtilen görüş açısı. 2. Bir kimsenin, çevresindekileri seçiklikle görebildiği açı.

açı çekimi [es.t. *zaviye planı*] [Fr. *plan d'angle*] [İng. *angle shot*] S/TV. Alışılmış bir açıdan çevrilen çekim.

açı - karşı açı [es.t. *plan - kontr plan*] [Fr. *champ - contrechamp, plans croisés*] [İng. *reverse (angle), matched shot, matching shot, shooting and reverse angle, shot - reaction shot, ping-pong shot (a.)*] [Al. *Schuss - Gegenschuss, hinüberblickt - entgegengesetzte Einstellungen*] S/TV. Genellikle, karşı karşıya konuşan iki kişiyi sırayla göstermede kullanılan ve birbirinin karşısı iki açıdan çevrilen iki ayrı çekimin ortaya çıkardığı durum.

açık bezem [es.t. *açık set, açık dekor*] [Fr. *décor ouvert*] [İng. *double bank*] [Al. *Doppeldekoration*] S/TV. 1. Duvarla çevrilmemiş, yalnız belirli köşeleri hazırlanmış bezem. 2. Bir yanı açık, "U" biçiminde hazırlanmış bezem.

açık film [es.t. *müstehcen film, aekolte film*] [Fr. *film obscène, film licencieux*] [İng. *sex film (movie), (ABD) soft core (a.)*] [Al. *Sex-film, Sexual-Film*] S. Cinsel konuları, ilişkileri büyük bir serbestlikle işleyen film. Açık bölümleri bolca olan film.

açık hava aydınlatması [Fr. *éclairage en extérieur*] [İng. *exterior lighting*] [Al. *Aussenbeleuchtung*] S/TV. Açık hava koşulları içinde ayrı bir aydınlatma yöntemi gerektiren aydınlatma. İşlik aydınlatmasının karşısı.

açık hava sineması [Fr. *cinéma en plein air*] [İng. *open air theatre (ABD: theater), open air house, open air cinema*] [Al. *Freilichtfilmheater, Freilichtkino*] S. Yazları ya da iklimi elverişli yerlerde sürekli çalışan, üstü açık sinema salonu. (Yalnız yazları çalışanlara yazlık sinema; oto parkı biçimindekilere park sineması denir).

açıklama [es.t. *izahat, komanter*] [Fr. *commentaire*] [İng. *commentary*] [Al. *Kommentar, Sprechtext, Sprechertext, Filmtext*] S. Bir filmin görüntülerini açıklamak amacıyla yapılan konuşma.

açıklama seslendirmesi [Fr. *enregistrement du commentaire*] [İng. *recording of commentary*] [Al. *Kommentaraufnahme*] S. Açıklamanın ses yolu üzerine saptanması.

açıklama yazısı [Fr. *texte introductif*] [İng. *introductory text*] [Al. *Einführungstext*] S/TV. Bir filmin, bir televizyon izlencesinin başında yer alan ve bunlarla ilgili herhangi bir bilgi sunan yazı.

açıklayıcı [Fr. *commentateur(-trice)*] [İng. *commentator*] [Al. *Kommentator, Erklärer, Filmberichterstatte*] S. Açıklamayı okuyan kimse.

açıklayıcı çekim [Fr. *plan explicatif*] [İng. *explanatory shot*] [Al. *erklärende Bildfolge*] S/TV. Bir yapının belirli bir noktasını aydınlatmak amacıyla eklenen çekim.

açıklık [es.t. *derece-i vüsat, uvertür*] [Fr. *ouverture (d'objectif, mécanique, utile)*] [İng. *aperture, lens aperture (opening)*] [Al. *Apertur, Öffnung, Blendenöffnung*]

S/ TV. Alıcının önünde yer alan, mercekten geçerek film üzerine düşen ışık niceliğini düzenleyen delik.

açık oturum [es.t. *aleni celse*] [Fr. *tribune, télé-débat, télé-forum*] [İng. *debate, discussion programme* (ABD: *program*)] [Al. *Tribüne, Diskussion, Podiumdiskussion, Diskussionssendung, Rundtischgesprächen*] TV. Bir yöneticinin yönetiminde, belirli bir konunun uzmanlar, ilgililer arasında tartışılıp aydınlatılmasını amaçlayan izlençe.

açık oturum yöneticisi [Fr. *président des débats, animateur(-trice)*] [İng. *chairman, discussion leader, (ABD) moderator*] [Al. *Moderator, Diskussionsleiter*] TV. Açık oturumun düzenli olarak yürümesini sağlayan, sorular soran, oturumun yönünden sapmamasını gözetken ve görüşleri özetleyen kimse.

açık yayın [es.t. *açık devre televizyonu*] [Fr. *télévision sur antenne*] [İng. *open-circuit television*] [Al. *öffentliches Fernsehen*] TV. Verici dalgalarıyla her yöne yayınlanan, uygun alıcı dalgaları ve almaçla herkesçe izlenebilen yayın. Kapalı yayının karşısı.

açılama [Fr. *couvrir*] [İng. *coverage, different camera set-ups*] S/TV. Güç bir bölümün çevrilmesinde işi sağlama bağlamak amacıyla, bu bölümün akla gelebilecek bütün değişik açılardan saptanması.

açılma [es.t. 1. *açılma dissolvans, dissolvans, açık, fondü açık*. 2. *açma*] [Fr. 1. *ouverture en fondu, fondu au blanc (à l'ouverture)*. 2. *apparition graduelle*] [İng. 1. *fade-in (shot, light)*. 2. *fade-up, fading up*] [Al. 1. *Aufblende, Aufblendung, Leuchtblendung, Einblendung, Eröffnungsblende*. 2. *weiche Einblendung, Aufblende, Aufblendung*] S. 1. Bir çekimin karanlıkta başlayıp gittikçe aydınlanarak görüntülerin belirmesine dayanan noktalama çeşidi. Kararmanın karşısı. TV. 2. Aynı sonucun televizyonda sağlanması.

açılma - karar [es.t. *fondü dissolvans*] [Fr. *fondu (combiné à l'ouverture et à la fermeture)*] [İng. *fade*] [Al. *Auf- und Abblendung*] S/TV. Bir çekimin yavaş yavaş karanlıktan aydınlığa çıkıp görüntülerin belirmesi ya da bunun tersine, görüntülerin yavaş yavaş kararıp yitmesi, bu iki durumun birbirini izlemesi.

açındırıcı [es.t. *yıkayıcı*] [Fr. *developpeur*] [İng. *developer*] [Al. *Entwickler, Filmentwickler*] S. Filmlerin açındırma işini yöneten kimse.

açındırılmış film [es.t. *develope edilmiş film, yıkanmış film*] [Fr. *film développé*] [İng. *developed film*] [Al. *entwickelter Film*] S. Açındırma işlemi tamamlanmış film.

açındırma [es.t. *developman, izhar, yıkama*] [Fr. *développement*] [İng. *development, developing*] [Al. *Entwicklung, Filmentwicklung*] S. Alıcıda kullanılan boş film üzerindeki gizli görüntüyü görülebilir biçime sokmak amacıyla filmi kimyasal işlemlemden geçirme.

açındırma aygıtı [es.t. *developman makinesi, izhar makinesi, yıkama makinesi, yıkama aygıtı*] [Fr. *développeuse, machine à développer*] [İng. *developing machine, processing machine*] [Al. *Entwicklungsmaschine*] S. Açındırmayı gerçekleştiren aygıt.

açındırma banyosu [es.t. *developman banyosu, izhar banyosu, inkişaf banyosu, yıkama banyosu*] [Fr. *bain de développement*] [İng. *developing bath*] [Al. *Entwicklerbad*] S. Banyonun, açındırmada kullanılan çeşidi.

açındırma [es.t. *yıkama*] [Fr. *révêlateur, développateur*] [İng. *developer, developing solution (agent), soup (a.)*] [Al. *Entwickler, Entwicklungssubstanz*] S. Du-yarkatta oluşan gizli görüntünün ortaya çıkmasını sağlayan kimyasal özdek. A-çındırma banyosunun temel özdeği.

açındırma kılavuzu [Fr. *amorce développée*] [İng. *machine leader*] [Al. *Entwicklungsvorspann*] S. Sürekli açındırma aygıtında filmin başına eklenen sert, sağlam kılavuz.

açındırma süresi [es.t. *developman müddeti, izhar müddeti*] [Fr. *temps de développement, durée du développement*] [İng. *development time*] [Al. *Entwicklungszeit*] S. Filmin, açındırma banyosunda kalma süresi.

açındırma teknesi [es.t. *developman küveti, izhar küveti*] [Fr. *cuve à développer*] [İng. *developing tank*] [Al. *Entwicklertank, Entwicklertank, Bädertank*] S. Film-lerin, açındırma süresince açındırmaya iyice batmasını sağlayacak biçimde yapılmış, yoğunlukta ya da paslanmaz çelikten büyük tekne.

açma [Fr. *ouverture (de la voie son)*] [İng. *fade up*] [Al. *Einblendung, Toneinblendung*] S/ TV. Ses düğmesi yardımıyla sesin gürülüğünü artırma. Kısmının karşıtı.

açma. bkz. ışık dengelerini açma

açma düğmesi bkz. düğme.

açmak [Fr. *allumer*] [İng. *switch on*] [Al. *einschalten, zuschalten*] TV. Almacı ça-lıştırmak için düğmeye basmak ya da düğmeyi çevirmek.

ad [es.t. 1. *isim, filmin ismi, 2. isim, programın ismi, programın adı*] [Fr. 1. *titre du film, titre principal, 2. titre de l'émission (de programme)*] [İng. 1. *main title, 2. programme (ABD: program) title*] [Al. 1. *Haupttitel, 2. Programmstitel, Titel der Sendung, Sendungstitel*] S. 1. Bir filme verilen ad ve bu adı yazılı olarak belirten görüntüler. TV. 2. Bir izleneye verilen ad ve bu adı belirten yazıların görüntü-leri.

Add-A-Vision, Electronic Filming System [Fr. *Add-A-Vision*] [İng. *Add-A-Vision, Electronic Filming System, EFS*] [Al. *Add-A-Vision*] S/ TV. Sinema ile televiz-yon alıcılarının birlikte kullanılarak görüşlülüğün aynı anda hem film hem de mik-natıslı görüntü kuşağına saptanmasına dayanan işlem.

ad rolü [Fr. *rôle-titre*] [İng. *title role (character, part)*] [Al. *Titelrolle*] S/ TV. Bir filme ya da televizyon oyununa adını veren kişiyle ilgili rol.

ad sıralaması [Fr. *disposition des noms, "billing"*] [İng. *billing*] [Al. *Erwähnung des Namen, "Billing"*] S/ TV. Tanıtma yazılarında ya da asılarda adların dizildik-leri sıra.

ad yazdırımı [es.t. *isim tescili, isim kaydı*] [Fr. *dépôt de titre*] [İng. *title registra-tion*] [Al. *Titelregistrierung, Filmtitelregistrierung*] S. Bir film adının, başkaların-ca kullanılmasını önlemek, iyelik hakkını saptamak amacıyla, ilgili yere -genel-

likle sinema kütüğüne- yazdırılması.

"A" filmi [Fr. film "A"] [İng. "A" picture] [Al. A-Film, "A-Picture"] S. Tecimsel sinemada, yapım giderleri, oyuncular, sanat ve emek yönünden ön sırada gelen uzun film.

AFNOR ölçünleri [Fr. standards AFNOR] [İng. AFNOR standards] [Al. AFNOR Normen] S/TV. Fransız Ölçünler Birliği'nce sinema ve televizyon alanında konulan ölçünler.

Agascope [Fr. Agascope] [İng. Agascope] [Al. Agascope] S. İsveç'te geliştirilen bir sıkıştırmalı geniş görüntülük işlemi. Sıkıştırma katsayısı 2'dir.

Agfacolor [Fr. Agfacolor] [İng. Agfacolor] [Al. Agfacolor] S. Alman Agfa (Aktien-gesellschaft für Fotofabrikation) ortaklığınca 1940'larda 35 mm'lik filmler için ortaya konan katmalı, tek kuşak, renkli film işlemi; bu işlemde kullanılan filmin tecim adı. (Agfa'nın ABD'deki kolu bu işlemi Anscolor, Ansco Color adıyla piyasaya sürmüştür).

Agfa-Gevaert [Fr. Agfa-Gevaert] [İng. Agfa-Gevaert] [Al. Agfa-Gevaert] S. Agfa ile Belçika'daki Gevaert ortaklığının, Agfa ile Gevacolor'u birleştirerek piyasaya sürdükleri renkli film. (Agfacolor ile Gevacolor şimdi bu adla kullanılmaktadır).

ağ [es.t. 1. şebeke, zincir, 2. şebeke, televizyon şebekesi] [Fr. 1. circuit (de salles), chaîne (de salles), 2. réseau (d'émetteurs, de télévision), chaîne d'émetteurs de télévision] [İng. 1. circuit, 2. network, television network, programme (ABD: program) network, network of television stations, (ABD) system (of television stations), transmission network, television transmission network] [Al. 1. Verleihbezirke, Filmtheaterkreis, 2. Fernsehnetz, Fernsehleitungsnetz, Sendernetz, Sendergruppe, Senderkette] S. 1. Bir kentin, bir ülkenin tek elde toplanmış sinema salonlarının oluşturduğu bütün. TV. 2. Aynı televizyon kurumuna bağlı yaymaçların, vericilerin oluşturduğu bütün. 3. Bir ülkede birbirine eşeksizli kablolar ya da telsiz bağlantılı ara yayaçlarıyla bağlı olup, aynı anda aynı izlenmeyi yayınlayan yayaçların tümü. 3. Çeşitli ülkelerin, gerektiğinde, aynı izlenmeyi yaymak amacıyla oluşturdukları bütün.

ağartma [es.t. beyazlatma, açma] [Fr. blanchiment] [İng. bleaching] [Al. Bleichen, Bleichung] S. Duyarkatın evrilme sırasında aldığı koyu rengi gidermek amacıyla filmi kimyasal işlemden geçirme.

ağartma banyosu [es.t. beyazlatma banyosu, açma banyosu] [Fr. bain de blanchiment] [İng. bleaching bath] [Al. Bleichbad] S. Ağartma için hazırlanan kimyasal eriyik ve bu eriyikteki işlem.

ağıl [es.t. hale, halo] [Fr. halo, halation] [İng. halo, halation] [Al. Lichthof] S/TV. 1. Duyarkatın üzerine gelen ışığın tabana çarpıp yansarak aynı duyarkatı ikinci kez etkilemesinden doğan ve görüntülerdeki çok ışıklı nesneleri çevreleyen ışıklı teker. 2. Fosforlu özdokların bulunduğu bazı alıcı ışıtaçlarından dolayı televizyon görüntülerinde ortaya çıkan aynı durum.

ağıl etkisi [Fr. effet halo] [İng. halo effect] [Al. Lichthofeffekt, Haloefekt] TV.

Filmdeki ağıla benzer durumu televizyon görüntüsünde oluşturan elektriksel etki.

ağılönler [es.t. *antihalo*] [Fr. *anti-halo*] [İng. *anti-halo, anti-halo backing, anti-halation backing, anti-halation coating, anti-halo coating, non-halation*] [Al. *Lichthofschutz*] S. Ağılı önlemek amacıyla tabana sürülen özel yapıda kimyasal özdek.

ağlatı [es.t. *haile, facia, trajedi, tragedy*] [Fr. *tragédie*] [İng. *tragedy*] [Al. *Tragödie, Trauerspiel*] S/ TV. Geleneksel ağlatıdan yararlanılarak sinema ve televizyonda kullanılan bir tür. Dramatik yapı duygular, tutkular, insanların değişmez sorunları üzerine kurulur. Geleneksel ağlatıdaki değişmez yazgının yerini, kahramanların yaradılışından, ruhsal yapılarından, yetişmelerinden, toplumsal durumlarından ileri gelen bir değişmezlik alır. Kişiler bu değişmezliğe karşı koyamadıklarından, belli bir sona doğru önüne geçilmez biçimde ilerlerler.

ağılaşma [Fr. *réticulation*] [İng. *reticulation*] [Al. *Netzwerk*] S. Duyarkatın, dolayısıyla resmin, ağı andıran çatlamalara uğraması.

ağkat izlenimi [es.t. *tabaka-i şebekiye persistansı, retina persistansı, ağtabaka persistansı*] [Fr. *persistence rétinienne*] [İng. *persistence of vision*] [Al. *Bildeindruck, Trägheitseffekt, Trägheit des Auges*] S/ TV. Gözün ağkatındaki görme noktasına düşen görüntülerin, bunları oluşturan neden sona erdikten sonra da bir süre kalması özelliği.

aile dizisi [Fr. *série pour les familles*] [İng. *family series*] [Al. *Familienserie*] S/ TV. Ailenin tüm bireylerinin sakıncasızca izleyebilecekleri nitelikteki dizi.

aile filmi [Fr. *film des familles*] [İng. *family film*] [Al. *Familienfilm*] S. Kişilerin kendi aile yaşamlarıyla ilgili olarak çevirdikleri özenci filmi (Türk sinema tüzecinde bu çeşit filmler denetleme dışıdır).

aile izlencesi [es.t. *aile programı*] [Fr. *programme pour les familles*] [İng. *family programme* (ABD: *program*), *general audience programme*] [Al. *Familienprogramm*] TV. Ailenin tüm bireylerine seslenebilen nitelikteki izlenice.

Akademi bkz. Sinema Sanat ve Bilimleri Akademisi.

Akademi kılavuzu [Fr. *amorce de l'Académie*] [İng. *Academy leader, standard leader*] [Al. *Standardvorspann, "Academy leader"*] S. Piyasaya çıkarılan bütün markalarda filmin baş ve sonlarında yer alan, filmin göstericiye takılmasını kolaylaştıran, gösterimci için bilgiler taşıyan kılavuz çeşidi.

Akademi örtüsü [Fr. *cache de l'Académie*] [İng. *Academy mask*] [Al. *Maske, "Academy mask"*] S. 35 mm'lik filmde, ses yolunun film üzerine alınmasından sonra saptanan resim boyunu gerçekleştiren örtü.

Akademi ölçünleri [Fr. *standards de l'Académie*] [İng. *Academy standards*] [Al. *"Academy"-Normen*] S. ABD'de Sinema Sanat ve Bilimleri Akademisi'nce sinema alanında konan ölçünler.

akı [es.t. *seyelan-i ziya, seyelan*] [Fr. *lux (lumineux)*] [İng. *flux, luminous flux*] [Al. *Strom, Lichtstrom*] S/ TV. Birim yüzeyden birim zamanda geçen ışık erkesi niteliği.

akıcılık [Fr. *continuité*] [İng. *continuity*] [Al. *Fortsetzung*] S. 1. Bir filmin bir çekiminden öbür çekimine geçişteki ustalık. Bu geçişte seyircinin dikkatini uyanık tutma, ilgisini sürdürme, herhangi bir kesiklik, atlama ya da karışıklık duygusu uyandırmama özelliği. TV. 2. Bir izlencenin bölümlerini ya da birbirini izleyen değişik izlenceleri birbirine kesiksiz, uyumlu biçimde bağlama.

akıl defteri [es.t. *telepromptır, otokö*] [Fr. *téléprompteur, nègre (a.)*] [İng. *Teleprompter, television prompter, prompter, prompting device, cue card, cue flipper, crib card, script roller, goof sheet, idiot card (a.), idiot board (a.), (ABD) idiot sheet (a.)*] [Al. *Neger, Teleprompter*] TV. Konuşmacılara yardımcı olmak amacıyla kullanılan, çok çeşitleri bulunan bir araç: Alıcının gerisindeki bir yere konan bu araç, genellikle, iri harflerle yazılı bir metni istenilen hızda döndüren bir silindirden oluşur. ("Teleprompter", bu aracın en yaygınının ayırmacıdır).

akım [es.t. *cereyan-i elektriki, elektrik cereyanı, cereyan*] [Fr. *courant électrique*] [İng. *electric current*] [Al. *elektrischer Strom, Strom*] S/ TV. Bir iletken boyunca elektronların deviniminden oluşan durum.

akımtoplar [es.t. *akü(mülatör)*] [Fr. *accu(mulateur)*] [İng. *accumulator, storage battery, battery*] [Al. *Akku(mulator)*] S/ TV. Elektrik akımı verilerek doldurulan, istenildiğinde ters yönde akım vererek, kimyasal erke biçiminde saklı bu erkeyi sınırlı bir süre için geri veren aygıt.

akım yinelenimi [es.t. *şebeke frekansı*] [Fr. *fréquence du courant*] [İng. *current frequency*] [Al. *Stromfrequenz*] S/ TV. Herhangi bir kentte hizmete sunulan ve televizyondaki resim yineleniminin seçiminde etken olan dalgalı akımın yinelenimi.

akkor [es.t. *nar-i beyza, müteşehhib*] [Fr. *incandescent*] [İng. *incandescent*] [Al. *Weissglühend*] S/ TV. Işık saçacak ölçüde ısıtılmış olan.

akkor ışık [es.t. *ziya-i nar-i beyza*] [Fr. *lumière à incandescence*] [İng. *incandescent light*] [Al. *Weissglühlicht, Glühlicht*] S/ TV. İşlik aydınlatılmasında kullanılan, maden telin akkor duruma geçinceye değin ısıtılmasından elde edilen ışık.

akkor ışıldak [Fr. *lampe à incandescence, projecteur à incandescence*] [İng. *incandescent lamp, incandescent tungsten lamp, inky, mini, midget*] [Al. *Glühlampe*] S/ TV. Akkor ışık veren güçlü ışıldak.

akkorluk [es.t. *teşehhüp*] [Fr. *incandescence*] [İng. *incandescence*] [Al. *Weissglut, Glühen*] S/ TV. Yüksek derecede ısıtılan nesnelerin ışık saçma özelliği; ışık saçan bir nesnenin durumu.

aktarıcı [es. t. *yardımcı verici, röle istasyonu, kuvvetlendirici posta, televizyon röle istasyonu, yansıtıcı*] [Fr. *réémetteur, émetteur de faible puissance, émetteur d'appoint, relais (de télévision), station d'amplification (réémettrice)*] [İng. *repeater (receiver), transposer, low-power transmitter, stand-by transmitter, local transmitter, rebroadcast receiver, television transposer, television translator, relay station (transmitter), rebroadcast transmitter, booster station*] [Al. *Kleinsender, Füllsender, Ballempfänger, Ortssender, Ersatzsender, Relaisstation, Relaisender,*

Relaisstelle, Verstärkeramt] TV. Genellikle engebeli bölgelerde çalışan, bir yayın merkezinden gelen izlencenin güçsüzlenmiş imlerini alarak bunları güçlendirdikten sonra çoğunlukla başka bir oluğun yinelenimine uygulayarak başka bir aktarıcı ya da verici doğrultusunda yayan, böylelikle asıl vericinin yayın alanını genişleten, gücü vatla ölçülen yayaç.

aktarıcı dalgallığı [es. t. röle vericisi] [Fr. *antenne d'émission de relais (hertzien)*] [İng. *transmitting aerial* (ABD: *antenna*) of *microwave relay transmitter*] [Al. *Relaisantenne*] TV. Aktarıcının, vericiden gelen ses ve resim imlerini yayan dalgallığı.

aktarma [Fr. *répiquage*] [İng. *transfer, sound transfer, re-recording*] [Al. *Überspielung*] S/ TV. 1. Bir ses kuşağının basım yoluyla başka bir kuşağa geçirilmesi. 2- Miknatıslı sesi optik sese çevirme. 3. Bir sesi, üzerinde saptandığı araçtan başka bir araca (plaktan kuşağa, kuşaktan plağa...) geçirme.

aktarma yayın [es. t. naklen yayın] [Fr. *émission*] [İng. *transmission, TX*] [Al. *Übertragung*] TV. Başka bir ülkeden, başka bir televizyon ağından alınarak gerçekleştirilen yayın.

"al!" [es. t. 1. "motor!" 2. à vous caméra 1, 2...] [İng. 1. *camera!*, *roll 'em!*, *take!* 2. *take!* (*camera* 1, 2...)] [Al. 1. *Kamera!* 2. *Kamera* (1 usw.) *ab!*] S. 1. Bir çekime başlanırken, alıcının çalıştırılması için yönetmenin verdiği komut; alıcı başlama komutu. TV. 2. Aynı komutun alıcı sayıları belirtilerek, televizyon alıcıları için verileni.

alan [Fr. *demi-image, trame*] [İng. *field*] [Al. *Halbbild, Teilbild*] TV. Çerçevenin en üst satırından en alt satırına kadar yatay taramanın tümü.

alan [es. t. *netlik sahası*] [Fr. *champ (de netteté), limites de netteté, zone de netteté*] [İng. *field (of sharpness), focal field, limits of definition*] [Al. *Blickfeld*] S/ TV. Bir alıcı merceğinin seçik bir görüntü sağlayabildiği derinlik ve enin tümü.

alan açısı [Fr. *angle de champ*] [İng. *angle of field*] [Al. *Feldwinkel*] S/ TV. Bir merceğin seçiklikle kapsadığı çemberin içinde ortaya çıkan dikdörtgenin köşegenleri çizildiğinde elde edilen açı.

alan başı yapma [Fr. *remontée*] [İng. *field flyback*] [Al. *Bildrücklauf*] TV. Tarama demetinin, bir alanın satırlarını bitirdikten sonra ikinci alanın başına dönmesi.

alan boşluğu [es. t. *alan silinmesi, düşey silinme*] [Fr. *blocage d'image, suppression de trame*] [İng. *field blanking, field suppression*] [Al. *Vertikalaustastung, Vertikalaustasten*] TV. Tarayıcı demetin, iki alan arasında, alan başı yapması için bırakılan boşluk. (Bu sürede resim boştur; bu arada alan eşleme imi ile alan boşluğu imi verilir).

alan boşluğu imi [es. t. *alan silme sinyali*] [Fr. *impulsion de blocage (à la fin d'image), signal de suppression de trame, signal de trame*] [İng. *field blanking pulse*] [Al. *Vertikalaustimpuls*] TV. Alan başı yapma sırasında gereksiz imleri önlemek üzere alan boşluğunda alıcının çıkışına eklenen negatif im.

alan boşluğu süresi [Fr. *durée de blocage d'image*] [İng. *field suppression period*]

- [Al. *Vertikalaustausdauer*] TV. Resim bilgisi taşımayan satırların yer aldığı alan boşluğunun süresi.
- alan bölünmesi** [Fr. *découpage électronique*] [İng. *split field picture, split screen*] [Al. *geteiltes Bild, "Split Screen"*] TV. Resmin iki alanını birbirinden ayırarak her birine ayrı kaynaklardan gelen ayrı resimler vermekle yapılan elektronik hile.
- alan çevirgeci** [Fr. *"field rate converter"*] [İng. *field rate converter*] [Al. *"Field Rate Converter"*] TV. Bir alan yinelenimini başka bir alan yinelenimine çeviren aygıt.
- alan derinliği** [Fr. *profondeur de champ*] [İng. *depth of field, depth of focus*] [Al. *Schärfentiefe, Tiefenschärfe, Fokusdifferenz*] S/ TV. Üzerine odaklama yapılan konunun önünde ve ardında yer alan seçiklik alanının uzunluğu.
- alan düzleyici** [es.t. *anastigmat (objektif)*] [Fr. *anastigmat, objectif anastigmatique*] [İng. *field flattener*] [Al. *anastigmatische Linse*] S/ TV. Alan sapması kusurunu düzelterek mercek.
- alan eşleme imi** [es.t. *alan senkronizasyon sinyali, düşey senkronizasyon sinyali*] [Fr. *signal de fin d'image, signal de synchronisation de trame*] [İng. *field synchronizing pulse, field sync. pulse, broad pulse*] [Al. *Bildsynchronimpuls, Vertikalsynchronimpuls*] TV. Alan eşlemesini sağlamak için, alan boşluğu süresinde verilen im.
- alan eşlemesi** [es.t. *alan senkronizasyonu, düşey senkronizasyon*] [Fr. *synchronisation d'image*] [İng. *field synchronism, field scan synchronization*] [Al. *Bildsynchronismus*] TV. Alan eşleme imiyle gerçekleştirilen ve alıcı ile almaçta tarayıcı demetin, alanları aynı anda oluşturmasını sağlayan işlem.
- alan genişletici** [Fr. *doubleur de champ*] [İng. *wide-angle supplementary lens*] [Al. *Weitwinkel-Zusatzobjektiv*] S/ TV. Alıcıdaki merceğin odak uzunluğunu yarıya indirerek olağan bir merceği geniş açılı mercek durumuna sokan, böylelikle ilk merceğin alanını genişleten bir ek mercek çeşidi.
- alan sapması** [Fr. *courbure de champ*] [İng. *curvature of field*] [Al. *Feldkrümmung*] S/ TV. En seçik görüntünün noktalarını düz bir yüzeyde değil, değirmi bir yüzeyde veren mercek kusuru.
- alan sayısı** [Fr. *nombre de semi-images*] [İng. *number of fields, number of frames*] [Al. *Halbbildzahl*] TV. Bir resmi oluşturan alan sayısı.
- alan taraması** [Fr. *balayage de demi-image*] [İng. *field scanning*] [Al. *Halbbildabtastung*] TV. Geçmeli taramada bir alan oluşturan tarama; yani, resmi oluşturan tüm satırların, tek ya da çift olarak, yarısının taranması.
- alan yinelenimi** bkz. **saniiyede alan (sayısı)**.
- alçak gerilimli ısıtaç** [es.t. *alçak voltajlı lamba*] [Fr. *lampe à basse tension, lampe de bas-voltage*] [İng. *low voltage lamp, low tension lamp*] [Al. *Niederspannungslampe, Niedervoltlampe*] S. Özellikle özenci göstericilerinde kullanılan, ufak boy da, yeğlinliği değişmeyen, tüketimi az, çok ısınmayan, dayanıklı ısıtaç.
- alçak görüş noktası** [Fr. *point de vue basse de caméra*] [İng. *low camera view-point*] [Al. *niedrig Stellung der Kamera, Seitenverstellung*] S/ TV. Bir alıcının, orta boyda bir insanın omuz düzeyinden aşağıda bulunduğu durum. Yüksek görüş noktasının karşıtı.

alçak yeğinlikli ışıık yayı [Fr. *arc à basse intensité*] [İng. *low intensity arc*] [Al. *Niederintensitätsbogenlampe*] S. Kömürün katı taneciklerinin gaz durumuna geçtiği sıcaklıkta ışıık kaynağı işlevini üstlenen yay çeşidi.

alçak yinelenim [es.t. *alçak frekans*] [Fr. *basse fréquence, BF*] [İng. *low frequency, LF*] [Al. *Niederfrequenz, NF*] TV. 30–300 kHz arasındaki radyo yinelenimi.

alçak yinelenim katı [es.t. *alçak frekans katı*] [Fr. *étage basse fréquence*] [İng. *low frequency stage*] [Al. *Niederfrequenzstufe*] TV. Bulucudan çıkan imi yükselten kat.

alçak yinelenim yükseltimi [es.t. *alçak frekans amplifikasyonu*] [Fr. *amplification de basse fréquence*] [İng. *low frequency amplification*] [Al. *Niederfrequenzverstärkung*] TV. Alçak yinelenim katındaki imin yinelenimini yükseltme.

alçı [Fr. *plâtrier, staffeur*] [İng. *plasterer, caster, mold maker*] [Al. *Kascheur, Stukkateur*] S/TV. Gerektiğinde bezemlerin çeşitli bölümlerini ince bir alçı katıyla örten ya da alçıyla süsleme yapan, kalıp çıkaran usta.

Alexcope [Fr. *Alexcope*] [İng. *Alexcope*] [Al. *Alexcope*] S. Sıkıştırmaca dayanan bir geniş görüntülük işlemi. Arjantin kaynaklı bu işlemde, miknatıslı ses yolu filmlerde 2,55:1, optik ses yolu filmlerde 2,33:1 oranı kullanılır.

alıcı [es.t. 1. *alet, ahize makinesi, alma makinesi, sinema alma makinesi, sinema makinesi, alıcı film makinesi, kamera, film çekme makinesi, film makinesi, sinema alıcı makinesi, alıcı sinema makinesi, film alıcı makine, film alma makinesi, sinema çekici makinesi, film kamerası, 2. kamera, televizyon kamerası, elektronik kamera*] [Fr. 1. *appareil de prise de vues, caméra (cinématographique), ciné caméra, 2. caméra (de télévision), caméra électronique, caméra vidéo*] [İng. 1. *camera, motion picture camera, cinema camera, movie camera, film camera, 2. camera, television camera, electron camera, electronic camera*] [Al. 1. *Kamera, Filmkamera, Filmbildkamera, Filmapparat, Aufnahmekamera, Filmaufnahmekamera, 2. Kamera, Fernsehkamera, elektronische Kamera (Fernsehkamera)*] S. 1. Sinema filmi çevirmekte kullanılan aygıt. TV. 2. Televizyon almacına ulaştırılacak konunun görüntüsünü elektriksel ime çeviren elektronik yapıllı alıcı çeşidi.

alıcı bkz. **ses alıcısı**.

alıcı açısı bkz. **açı**.

alıcı dalgallığı [es.t. *televizyon anteni, alıcı anten*] [Fr. *antenne réceptrice, antenne de réception*] [İng. *receiving aerial (ABD: antenna), television receiving aerial*] [Al. *Empfangsantenne, Fernsehempfangsantenne*] TV. Verici dalgallığın yaydığı resim ve ses imlerini toplayarak bunları bir iniş kabloyla bağlı olduğu almaca ulaştırılan dalgallık çeşidi.

alıcı dalgallık gücü [es.t. *televizyon anten gücü*] [Fr. *puissance d'antenne réceptrice*] [İng. *receiving aerial (ABD: antenna) power*] [Al. *Empfangsantennenleistung*] TV. Alıcı dalgallığın gücü.

alıcı denetçisi [es.t. *video mühendisi*] [Fr. *opérateur (de la voie), racks opérateur de voies*] [İng. *camera control operator, vision control operator, video engineer, rack*

operator, vision control engineer, vision control supervisor, senior television engineer] [Al. Bildingenieur, Bildoperator, Kamerakontrollbedienung] TV. Alıcı denet masasında alıcının çeşitli çalışmalarını düzenleyen kimse.

alıcı deneti [es.t. kamera kontrol] [Fr. contrôle de caméra] [İng. camera control, vision control] [Al. Kamerakontrolle] TV. Alıcı yönetmen nin rahatça çalışabilmesini sağlamak amacıyla, alıcının çeşitli bölümlerinin ayarlanmasını uzaktan yönetimle elektronik olarak gerçekleştirme işi.

alıcı denet masası [es.t. kamera kontrol masası] [Fr. racks des voies de caméra, baie de voie (caméra), coffret de contrôle, baie de synchro] [İng. camera control unit, CCU, camera control desk] [Al. Kamerakontrollgerät, KKG, Kamerakontrollschrank, Kontrollpult] TV. Alıcı denetinin gerçekleştirilmesini sağlayan, çeşitli denet araçlarıyla donatılmış masa. (Bu masa, eşeksenli bir kabloyla alıcıya bağlıdır).

alıcı denet odası [es.t. kamera kontrol odası, kamera denetim odası] [Fr. salle d'équipements, salle contrôle de caméra, voie d'équipements, local équipements image, voie d'amplification (de la caméra), salle d'amplificateurs] [İng. camera control room, vision control room, racks] [Al. Kamerakontrollraum, Kontrollraum] TV. Alıcı denet masasının ve alıcının çalışmasını düzenleyen, ayarlayan öbür araçların yer aldığı oda.

alıcı desteği bkz. destek.

alıcı devinimleri [es.t. kamera hareketleri, makine hareketleri, alıcı hareketleri] [Fr. mouvements de la caméra] [İng. camera movements, camera motions] [Al. Kamerabewegung] S/ TV. Çevirim sırasında alıcının olduğu yerde ekseni üzerinde ya da bir araca yerleştirilerek yer değiştirip yaptığı çeşitli devinimler.

alıcı dişli [es.t. alt dişli tambur, son dişli tambur] [Fr. tambour récepteur, tambour inférieur] [İng. take-up sprocket, bottom sprocket] [Al. Aufwickelzahnrad] S. Filmi, alıcı, gösterici, bakımlık, basım aygıtı vb. aygıtların düzeneğinden alıp alıcı makaraya veren dişli.

alıcı donatısı [es.t. yardımcı donatım] [Fr. accessoires (de la caméra, d'une caméra)] [İng. accessories (of camera), camera accessoires, camera equipment] [Al. Kamerazubehör, Zubehör einer Kamera] S/ TV. Alıcıların çalışması için zorunlu olmayan, fakat bu çalışmayı kolaylaştıran yardımcı araçlar.

alıcı dökümü bkz. döküm.

alıcı eksen [Fr. axe récepteur] [İng. take-up axis] [Al. Aufwickelachse] S. Doldurmalıkta filmin sarıldığı eksen.

alıcı görüş noktası [es.t. kamera görüş noktası] [Fr. point de vue de caméra] [İng. camera view-point, camera's height] [Al. Kameraeinstellung, Kameraauge, Kamerastandpunkt, Aufnahmestandpunkt] S/ TV. Alıcının, orta boylu bir insanın omzunun düzeyine göre bu yükseltide ya da bunun altında, üstünde bulunmasından doğan durumlar.

alıcı gürültüsü [es.t. kamera gürültüsü] [Fr. bruit de caméra] [İng. camera noise]

[Al. *Kamerageräusch*] S. Alıcının çalışırken çıkardığı gürültü. (Sesle resmin aynı anda alındığı durumlarda çok sakıncalı olduğundan, böyle çevirimlerde ses-siz alıcı kullanılır).

alıcı hızı [es.t. *sûrat, kamera sûrati, kamera hızı, vites*] [Fr. *cadence (de prise de vues), vitesse (de prise de vues), vitesse de défilement au film, fréquence*] [İng. *speed (of film movement), speed of shooting, speed of taking, camera speed, film speed, frequency, rhythm, running speed*] [Al. *Aufnahmegeschwindigkeit, Geschwindigkeit, Bildfrequenz, Frequenz, Rhythmus, Filmaufzeit*] S. Bir alıcıda, pencere önünden saniyede geçen resim sayısı ile belirtilen film geçiş hızı.

alıcı ışığı [es.t. *kamera ışığı*] [Fr. *top, rouge*] [İng. *camera cue, cue light, cue, tally light*] [Al. *Kamerarotlicht, Kamerazeichen, Rotlicht*] TV. Alıcı yayına girdiğinde, alıcı yönetmenine bunu bildirmek, alıcı önünde bulunanları uyarmak amacıyla alıcıda yanan kırmızı ışık.

alıcı ışıtac [es.t. *kamera tüpü, kamera lambası, görüntü lambası*] [Fr. *tube analyseur, tube (de prise de vues)*] [İng. *tube, camera tube, television pick-up tube, television pick-up device, (ABD) electron tube*] [Al. *Bildaufnahmerröhre, Aufnahmerröhre, Röhre, Abströhre, Kameraröhre*] TV. Alıcının, mercekten gelen görüntüyü elektriksel ime çeviren ana bölümü.

alıcı kablo [es.t. *kamera kablo*] [Fr. *câble de caméra*] [İng. *camera cable*] [Al. *Kamerakabel*] TV. Alıcıyı alıcı denet masasına bağlayan, alıcının çeşitli çalışmalarının ve verdiği görüntülerin alıcı denet masasından denetlenmesini sağlayan kablo.

alıcı-kalem [Fr. *caméra-stylo*] [İng. *camera-stylo*] [Al. *“Caméra-Stylo”, Kamera als Federhalter*] S. Sinemanın yazın, resim, müzik... gibi bir sanat olduğu, dolayısıyla sinema sanatçısının, duygu ve düşüncelerini ortaya koymakta alıcıyı tıpkı bir kalem gibi özgürlük ve rahatlıkla, kişisel bir deyiş yansıtan biçimde kullanması gerektiğini öne süren Fransız eleştirmen ve yönetmeni Alexandre Astruc'un ortaya attığı bir görüş.

alıcı kutu [es.t. *sarma kutusu*] [Fr. *magasin récepteur*] [İng. *lower spool box*] [Al. *Aufwickelmagazin*] S. Büyük göstericilerde makaranın yerleştirildiği alttaki kutu.

alıcılara oynatma [Fr. *présentation corporative*] [İng. *trade show*] [Al. *Sichtvorführung, Sichtveranstaltung, Interessentenvorführung, “Trade Show”*] S. Filmlerin kiralama ya da satışını sağlamak amacıyla dağıtımçı ve oynatıcılara yapılan gösterim.

alıcılı bildirmen [es.t. *aktüalite filmi operatörü*] [Fr. *opérateur d'actualités, reporter d'images, “reporter-cameraman”*] [İng. *reporter-cameraman, newsreel cameraman*] [Al. *Bildberichter, Wochenschau-Kameramann*] S/ TV. Sinema, televizyon için haber filmleri; magazin, görüşüm izlencelerine gerek sağlayan, bazan da alıcıyla canlı yayın gereği gönderen kimse.

alıcı makara [es.t. *alt makara, alt film makarası, toplayıcı makara*] [Fr. *bobine réceptrice, bobine d'enroulement*] [İng. *take-up spool, take-up reel, take-up*] [Al.

Aufwickelspule, Aufwickelrolle] S. Alıcı, gösterici, basım aygıtı vb. aygıtlarda, filmin pencere önünden geçtikten sonra sarıldığı makara.

alıcı merceği [es.t. kamera adesesı, kamera objektifi] [Fr. *objectif de prise de vues, objectif de caméra*] [İng. *camera lens, taking lens*] [Al. *Kameraobjektiv, Kameralinse*] S/TV. Alıcılarda, aktarılabak konunun görüntüsünü alıcı içinde gerekli yere düşüren mercek.

alıcı motoru [es.t. kamera motoru] [Fr. *moteur (pour caméra)*] [İng. *camera motor*] [Al. *Motor*] S. Alıcılarda, filmin verici makaradan alıcı makaraya geçişini sağlayan düzeneği çalıştıran; pil, akımtoplar, üreteç ya da kent akımı gibi kaynaklardan beslenen motor.

alıcı oluğu [es.t. kamera kanalı] [Fr. *chaîne vidéo, chaîne de télévision, voie, canal vision, voie d'équipement, voie d'une caméra*] [İng. *camera channel, channel, camera chain, video channel*] [Al. *Kamerakette, Videokanal, Bildkanal, Kamerazug*] TV. Alıcı ile bunun bağı olduğı öbür aygıtların oluşturduğı bütün. Alıcıdan bu aygıtlara uzanan yol.

alıcı oyunluğu [es.t. kamera metni] [Fr. *liste des mouvements de caméra*] [İng. *camera script (synopsis)*] [Al. *Kamerascript, Bildscript*] TV. Bir televizyon yayını için hazırlanan, görüntü ve sesle ilgili tüm açıklamaları taşıyan ve sinemadaki çevirim senaryosunu andıran metin.

alıcı penceresi [es.t. kamera çerçevesi, kamera penceresi] [Fr. *fenêtre d'exposition (de prise de vues, de caméra, de l'image)*] [İng. *picture gate, camera aperture, aperture*] [Al. *Bildfenster, Kamerafenster, Filmfenster*] S. Alıcının önünde, mercek ile film arasında yer alan, görüntüyü film üzerine belli boyda dikdörtgen biçiminde düşürecek yapıdaki açıklık.

alıcısız film [Fr. *film sans caméra, dessins animés à la main*] [İng. *film without camera, hand painted animation, cameraless animation*] [Al. *Film direkt auf Zelluloid (auf das Filmband)*] S. Alıcı kullanmaksızın, dolayısıyla işlemelik çalışmalara gerek kalmaksızın, doğrudan doğruya boş film üzerine elle çizilerek gerçekleştirilen film.

alıcı takımı [es.t. fotoğraf heyeti, kamera ekibi, kamera takımı] [Fr. *équipe de caméra (de prise de vues)*] [İng. *camera crew (team)*] [Al. *Kamerateam, Aufnahmegruppe (für Bild), Aufnahmestab*] S/TV. Alıcının kullanılması ve gerekli görüntülerin elde edilmesiyle görevli uygulamalar topluluğı.

alıcı uzaklığı bkz. **uzaklık**.

alıcı yerleştirmesi bkz. **yerleştirme**.

alıcı yönetmeni [es.t. 1. fotoğraf, operatör, sinema memuru, kameraman, başkame-
raman, kameracı, fotoğrafçı, film operatörü, şef operatör, kamera yönetmeni, 2. ka-
meracı, televizyon kameracısı, kamera yönetmeni] [Fr. 1. *opérateur (de prise de vues), caméraman, premier caméraman, cadreur, caméraman-cadreur, 2. caméraman, opérateur de plateau (de direct), cadreur*] [İng. 1. *cameraman, film cameraman, operator, camera operator, cinematographer, 2. cameraman, television cameraman*]

[Al. 1. *Kameramann, Operateur, Aufnalimeoperateur, Kameraleute*, 2. *Kameramann, Fernsehkameramann*] S. 1. Alıcıyı doğrudan doğruya çalıştıran ve yöneten, alıcı devinimlerini gerçekleştiren, görüntülerin film üzerine saptanmasını sağlayan kimse. TV. 2. Televizyon alıcısını doğrudan doğruya çalıştıran kimse.

alıcı yönetmeni yardımcısı [es.t. *kameraman asistanı, kameraman yardımcısı, kamera yönetmeni yardımcısı*] [Fr. *assistant opérateur, opérateur-adjoint, aide-opérateur, assistant caméraman*] [İng. *assistant cameraman (operator), second cameraman*] [Al. *Kameraassistent, Bildassistent*] S / TV. Alıcı yönetmenine bütün çalışmalarında yardımcı olan kişi.

alkali [es.t. *kalevi*] [Fr. *olcali*] [İng. *alcali*] [Al. *Alkali*] S. Suda eriyebilen ve hidroksit iyonları oluşturan kimyasal özdek,

alkınma [es.t. *fading, feding*] [Fr. *atténuation, chute d'intensité sonore, évanouissement du son, "fading"*] [İng. *fading, sound fading, attenuation*] [Al. *Tonschwund, Schwund, Austönung, Ausblendung, Wellenschwund*] S / TV. Bir sesin gürlüğüünün zaman zaman azalması ya da yitmesi durumu.

alma [es.t. *ahzetme*] [Fr. *réception*] [İng. *reception*] [Al. *Empfang*] TV. Vericiden gönderilerek dalgalık yardımıyla toplanan resim ve ses imlerinin almaçta belirmesi.

almaç [es.t. 1. *cihaz-i âhiz, ahize, reseptör*, 2. *radio ahizesi, radyo alıcısı*, 3. *alıcı, televizyon alıcısı, set, televizyon seti, televizyon cihazı, alıcı cihazı, sinoskop*] [Fr. 1. *récepteur*, 2. *poste de radio, poste récepteur, récepteur radio (de radiodiffusion), récepteur*, 3. *récepteur (de télévision), téléviseur*] [İng. 1. *receiver*, 2. *radio receiver, radio, receiver, wireless set*, 3. *receiver, television (receiver), (ABD) television set, set*] [Al. 1. *Empfänger, Empfangsgerät*, 2. *Radioempfänger, Radioapparat, Radiogerät*, 2. *Radioempfänger, Radioapparat, Radiogerät, Empfänger, Empfangsgerät, Runfunkempfänger*, 3. *Fernsehempfänger, Fernsehgerät, Rundfunkempfänger*, 3. *Fernsehempfänger, Fernsehgerät, Fernsehapparat, Fernsehempfängsgerät, Fernseher, Guckkasten (a.)*] S / TV. 1. Bir kaynaktan gelen elektromıknatıs dalgaları ses ya da resme çeviren aygıtların genel adı. TV. 2. Bir vericiden gelen elektromıknatıs dalgaları sese çeviren aygıt. 3. Televizyon alıcısının aktardığı resim ile sesin, elektromıknatıs dalgalara dönüştürülüp yayınlanmasından sonra, bunları dalgalık yardımıyla toplayarak resim ve sese çevirebilen aygıt.

almaç ışıtacısı [es.t. *tüp, resim tüpü, hayal tüpü, resim lambası, görüntü lambası, resim borusu, ekran lambası*] [Fr. *tube-image, tube récepteur (électronique, cathodique de télévision)*] [İng. *receiver picture tube, television tube, picture tube, picture display tube, display tube (ABD) kinescope*] [Al. *Bildröhre, Fernsehbirldröhre, Fernseh-röhre, Bildwiedergaberöhre, Wiedergaberöhre*] TV. Bir almanın, resmi oluşturan ve içinin havası boşaltılmış, huni biçiminde bir boruyu andıran temel bölümü.

Alman İşleyim Ölçünü [Fr. *DIN*] [İng. *DIN*] [Al. *Deutsche Industrie-Norm, DIN*] S / TV. Almanya'da işleyimde, bu arada sinema ve televizyon alanında belli başlı ölçünleri saptayan kurum.

almaşık kurgu [es.t. nöbetleşe kurgu] [Fr. *montage alternant (alterné)*] [İng. *cross cutting, inter cutting, cut back, switch back*] [Al. *Wechselschnitt, Kreuzschnitt, "Cross Cutting"-Verfahren, "Inter Cutting", "Cut Back", "Switch Back"*] S. Koşut gelişimi ya da zamandaş gelişimi gerçekleştirmek amacıyla başvurulmuş bir kurgu çeşidi.

almaşık renk işlemi [Fr. *système de codage séquentiel, système séquentiel*] [İng. *sequential system*] [Al. *Sequenzverfahren, Folgeverfahren, Sequenzsystem, Sequenzverfahren*] TV. Renklilik bilgisinden birinin bir satır, öbürünün öteki satır sırasında aktarılmasına dayanan işlem. Zamandaş renk işleminin karşısı.

alt boşluk [Fr. *"foot-room"*] [İng. *foot-room*] [Al. *"Foot-Room"*] S/ TV. Bir oyununun ayakları ile alt çerçeve çizgisi arasında yer alan boşluk.

alt büküm [es.t. alt bukle] [Fr. *boucle inférieure*] [İng. *bottom loop*] [Al. *unterste Filmschleife (Filmschaupe)*] S. Çeşitli sinema aygıtlarında, özellikle alıcı ile göstericide, pencerenin altına rastlayan büküm.

altın sayı [Fr. *nombre d'or*] [İng. *golden number*] [Al. *goldene Zahl*] S/ TV. Ülküsel bir oranı verdiği benimsenen, yaklaşık 1,618'e eşit olan sayı. (Bu oran ve kenarları bu oranı veren dikdörtgenin sinema ve televizyondaki çerçevelemede ve görüntü düzenlemesinde önemli bir yeri vardır).

625 satır [Fr. *625 lignes*] [İng. *625 lines*] [Al. *625-Zeilen-Norm*] TV. Uluslararası Radyo Danışma Kurulu'nca (CCIR) Avrupa ülkeleri için saptanan satır ölçünü. (Bu ölçünde her resim 625 satırdan oluşur, saniyede alan sayısı 50'dir).

altlık [es.t. yüksek kafa] [Fr. *rallonge surélever la caméra*] [İng. *high hat, top hat*] [Al. *"High Hat"*] S/ TV. Alıcının, üzerine yerleştirilerek çalıştırıldığı, yüksekliği az ve değişmez, silindirik biçiminde dayanak.

65 mm'lik film [Fr. *65 mm, film de 65 mm, format 65 mm*] [İng. *65 mm (film)*] [Al. *Film 65 mm, 65 mm Format, 65 mm Film*] S. Bazı geniş görüntülük işlemlerinde kullanılan 65 mm enindeki boş film.

65 mm Todd-AO [Fr. *65 mm Todd-AO*] [İng. *65 mm Todd-AO*] [Al. *65 mm Todd-AO*] S. Todd-AO işleminin 65 mm'lik filmle gerçekleştirileni.

alttan aydınlatma [Fr. *éclairage en contre plongée*] [İng. *lighting from below, underlighting*] [Al. *Beleuchtung von unten*] S/ TV. Konunun, yere yakın bir ışık kaynağından yukarıya uzanan ışın demetiyle aydınlatılması.

alttan görüş [es.t. kontrplonje, aşağıdan, alt açısı] [Fr. *contre-plongée, plan en contre-plongée*] [İng. *tilt shot, frog's eye view, worm's eye view, low shot, ground-angle shot, low-angle shot*] [Al. *Kamera von unten, Aufnahme aus der Froschperspektive, Froschperspektive, Froschaufnahme, Untersicht, Unterstellung der Kamera*] S/ TV. Alıcının, yatay eksenini üzerinde, merceği yukarıya dönük olarak yerleştirilmesi, böylece aşağıdan yukarıya doğru eğik bir görüşün ortaya çıkması durumu.

alt taşıyıcı (dalga) [Fr. *onde sous-porteuse*] [İng. *subcarrier*] [Al. *Hilfsträger, Zwischenträger*] TV. Taşıyıcı dalgaya bağlı olan yardımcı taşıyıcı dalga.

alt yan kuşak [Fr. *bande (latérale) inférieure*] [İng. *lower sideband*] TV. Yan kuşaklardan biri.

altyazı [es.t. yazı, izahat] [Fr. sous-titre, légende] [İng. subtitle, strip-title, captions] [Al. Untertitel, Fusstitel] S/ TV. Bir film ya da televizyon görüntüsüne bindirilen ve genellikle yabancı dildeki söyleşmeyi çeviri olarak görüntünün altında veren yazı.

altyazı düğmesi [Fr. touche sous-titre] [İng. subtitle button] [Al. Untertitelknopf] TV. Bazı almaçlarda, altyazılı filmlerin yazılarının rahat okunabilmesini sağlayan ayar düğmesi.

altyazılama [Fr. sous-titrage] [İng. subtitling] [Al. Untertiteln, Fusstittellung] S/ TV. Altyazıları hazırlama ve gerçekleştirme işi.

altyazılayıcı [Fr. sous-titreur] [İng. subtitling machine] [Al. Untertitelmaschine, Fusstittelmaschine] S. Bir filmin altyazılarını basan aygıt.

altyazılı [Fr. sous-titré] [İng. subtitled] [Al. unterbetitelt] S/ TV. Altyazısı bulunan (film, görüntü).

altyazılı eşlem [Fr. copie sous-titrée] [İng. superimposed print] [Al. Fusstitelkopie] S. Bir filmin altyazılı olarak hazırlanmış eşlemi.

alüminyum katı [Fr. couche d'aluminium (aluminisée)] [İng. aluminium (ABD: aluminum) coating] [Al. Aluminiumüberzug] TV. Televizyon almaçlarında, görüntünün iç çeperini örten ince alüminyum katı.

Amerikalılararası Yayın Birliği [Fr. Association interaméricaine de radiodiffusion, AIR] [İng. Interamerican Radio Association, AIR] [Al. Verband der Rundfunkorganisationen in den amerikanischen Staaten] TV. Güney ve Kuzey Amerika'nın radyo-televizyon örgütlerini bir araya getiren kuruluş.

Amerikan güldürüsü [es.t. Amerikan komedisi] [Fr. comédie américaine] [İng. American comedy] [Al. amerikanische Komödie] S. Avrupa vodvilleri, Broadway oyunları ile sessiz sinema çağındaki Amerikan savrukmalalarının birleşmesinden oluşan bir tür. En önemli çağı 1934-39 arasında yer alan bu türün başlıca özellikleri şunlardır: Yer yer gülütler, nüktelerle bezenmiş hafif bir konu, hızlı bir di-zem, canlı bir oyun, genellikle tiyatroyu andıran bir görünçlülük, Amerikan yaşamışının çeşitli özelliklerinin çok kez ayalı, arada bir yergili anlatımı, yine çok kez yapmacık bir iyimserlik, her şeyi tatlıya bağlama eğilimi.

Amerikan Ölçünler Birliği [Fr. "American Standards Association", ASA] [İng. American Standards Association, ASA] [Al. "American Standards Association", A-SA] S/ TV. ABD'de ulusal ölçünleri, bu arada sinema ve televizyonla ilgili ölçün-leri saptayan kuruluş. Şimdiki ABD Ölçünler Enstitüsü.

amortisman filmi (a.) S. (Türkiye'de) Herhangi bir filmin yıl boyunca sağladığı gel-lerden, o yılın amortismanı düşüldükten sonra ödenmesi gereken gelir vergisini ertelemek amacıyla, yıl sonunda gidere geçmek üzere çevrilen çırpıştırma film.

amper, A [Fr. ampère, A] [İng. ampere, A] [Al. Ampere, A] S/ TV. Elektrik akımı-nın yeğnilik birimi.

amperölçer [es.t. ampermetre] [Fr. ampèremètre] [İng. ammeter] [Al. Ampere-meter, Amperemesser, Strommesser] S/ TV. Elektrik akımının yeğnilliğini amper olarak ölçen aygıt.

ana denetim görevlisi [es.t. *ana kumanda mühendisi, ana komuta mühendisi, teknik yönetmen*] [Fr. *chef de la chaîne, chef d'émission (de la régie finale), directeur technique*] [İng. *master control operator, presentation controller, programme (ABD: program) controller, presentation operator, technical manager, TM, technical operationsingenieur, Programmingenieur, Ingenieur vom Dienst, IvD, Sendeingenieur, technischer Betriebsleiter, technischer Direktor*] TV. Ana denetim odasının baş görevlisi. Çeşitli kaynaklardan gelen görüntü ile sesin zamanında, doğru olarak ve niteliği denetlenerek verilmesinden sorumludur.

ana denetim masası [Fr. *pupitre général (de commande du chef d'émission), commutateur-mélangeur*] [İng. *control desk (console), console, panel, central control switcher, master control switcher, programme (ABD: program) switcher, continuity master, master switcher, presentation mixer*] [Al. *Kontrollpult, Überwachungspult, Regiepult, Bild- und Tonregiepult*] TV. İzlemlerin sürekli olarak birbirini izlemesi amacıyla görüntü ile seslerin bir bütün oluşturacak biçimde birleştirilmesini sağlayan araçlarla donatılmış masa.

ana denetim odası [es.t. *ana kumanda odası, ana komuta odası, ana kumanda, ana kontrol stüdyosu, son kontrol (odası)*] [Fr. *régie finale (générale), centre de commutation*] [İng. *master control room, central control room, continuity programme (ABD: program) control, presentation suite, programme switching centre (ABD: center), PSC*] [Al. *Senderegie, Sendekomplex, Schaltzentrale, Endekontrolle, Regiezentrale*] TV. Yönetim odasından gelen ses ile görüntünün yayına verilmek üzere denetlendiği oda.

ana denetlik [es.t. *ana monitor*] [Fr. *moniteur principal, récepteur de contrôle principal*] [İng. *master monitor (picture monitor), transmission monitor*] [Al. *Kontrollmonitor*] TV. Bir denetim odasında asıl denetlik olarak kullanılan ve görevliye temel bilgi kaynağı olan denetlik.

ana durumlar [Fr. *positions-clefs*] [İng. *key positions*] [Al. *Hauptphasen*] S. Bir canlıresimde, herhangi bir konu durduğu, devinime başladığı ya da yön değiştirdiğinde, devinin belli başlı noktalarını oluşturan durumlar.

ana eşlem [Fr. *copie standard (zéro, numéro 0, de réglage)*] [İng. *standard copy, original language print*] [Al. *Normalkopie, Standardkopie, Musterkopie*] S. Kurgusu tamamlanmış negatiften çıkarılan ilk eşlem.

anahtar [es.t. *komütatör, tuner*] [Fr. *commutateur*] [İng. *tuner*] [Al. *Abstimmskala, Abstimmvariometer*] TV. Eski yapı almaçlarda, oluk seçimini yapmak için döndürülen parça.

ana ışık [es.t. *anahtar ışık, temel ışık*] [Fr. *lumière de base, éclairage sur le plan principal, éclairage principal*] [İng. *key (light)*] [Al. *Grundlicht (bei der Aufnahme), Hauptlicht, Führungslicht, Führung*] S/ TV. Herhangi bir nesnenin ya da görünüşünün aydınlatılmasında kullanılan temel ışık.

ana konu [es.t. *ide, ana fikir*] [Fr. *idée (cinématographique)*] [İng. *idea*] [Al. *Idee*,

Filmdee, Ideenskizze, Begriff, Vorstellung] S. Bir öykülü filme çıkış noktası olan konu, başlıca düşün.

ana kuşak [es.t. *orijinal kopya*] [Fr. *copie originale*] [İng. *camera master (original), dailies master-print, master copy, (ABD) original*] [Al. *Originalkopie, Mutterkopie*] S. Boş filmin alıcıda kullanılıp işlendikten sonra aldığı ad.

ana kuşak kurgusu [Fr. *montage copie originale*] [İng. *master matching*] [Al. *Originalkopieschnitt*] S. Bir evrilir filmin, kurgu işlemi ya da iş eşlemine uydurulmak üzere kurgu işleminin gerçekleştirilmesi.

ana mıknatıslı kuşak [Fr. *bande magnétique originale*] [İng. *master (tape), master magnetic tape*] [Al. *Originalband*] S/ TV. Görüntüyle birlikte saptanan sesi taşıyan kuşak.

ana negatif [es.t. *arjinal negatif*] [Fr. *négatif original*] [İng. *original negative*] [Al. *Originalnegativ*] S. Bir alıcıda kullanılıp kimyasal işlemden geçtikten sonra elde edilen ilk negatif.

ana noktalar [Fr. *points principaux*] [İng. *principal points*] [Al. *Hauptpunktes*] S/ TV. Bir kalın mercekte ya da mercek dizgesinde eksen üzerinde yer alan ve optik yönden ince merceğin özeğine karşılık olan iki düğüm noktası.

ana odak [Fr. *foyer principal*] [İng. *principal focus*] [Al. *Prinzipälfokus*] S/ TV. Koşut ışınların pozitif mercekten geçtikten sonra kesiştikleri, negatif mercekten geçtikten sonra ayrıldıkları nokta.

ana pozitif [es.t. *pozitif kontrtip*] [Fr. *positif pour contretypage, contretypage (positif)*] [İng. *masterpositive (print), dupe (positive), duplicate (print)*] [Al. *Duplikatpositiv*] S. Ana negatiften çıkarılan, gösterimde değil çoğaltımda kullanılan, özel olarak hazırlanmış pozitif.

ana renkler [es.t. *esas renkler*] [Fr. *couleurs fondamentales*] [İng. *fundamental colours (ABD: colors), simple colours*] [Al. *Regenbogenfarben*] S/ TV. Birincil renklerin tümüleri olan renkler.

ana resimler [Fr. *extrêmes, cellule principaux*] [İng. *keys, key drawings*] S. Bir canliresimde ana durumları gösteren resimler.

anıştırma [es.t. *telmi*] [Fr. *allusion*] [İng. *allusion*] [Al. *Anspielung*] S/ TV. Bir görüntü, bir söz ya da sesle, bilinen bir şeyi akla getirme.

anıtısal film [Fr. *film monumental*] [İng. *monumental film*] [Al. *Monumentalfilm*] S. Kalabalık oyuncular, göz alıcı bezemleri, zengin giysileriyle görünüşte büyüklük duygusu uyandıran, ama gerçekte kof film (kötüleyici anlamda kullanılır).

Animascope [Fr. *Animascope*] [İng. *Animascope*] [Al. *Animascope*] S. Canlandırma yardımcı bir işlem. (Bu işlem, canlı varlıkların ve devingen modellerin çarpışık devinimlerinin canliresim biçimine sokulmasını sağlar; böylelikle tek tek resim çizme gereği kalmaz).

Animographe [Fr. *Animographe*] [İng. *Animographe*] [Al. *Animographe*] S/ TV. Fransız Radyo-Televizyon Kurumu Araştırma Bölümü'nün, dar bütçeli televizyon izlenceleri için kısa sürede canlandırma filmi gerçekleştirmek amacıyla 1963'te geliştirdiği aygıt.

- anlatım** [es.t. *narrativ*] [Fr. *narration*] [İng. *narration*] [Al. *Erzählung*] S/ TV. Bir sinema ya da televizyon yapıtının belli bir kavram, düşünce ya da duyguyu görüntüler ve sesler yardımıyla ortaya koymada başvurduğu yol; görüntü ve sesleri kullanırken bunların sağladığı çeşitli olanaklardan yararlanma biçimi.
- anma gösterisi** [Fr. *rétrospective*] [İng. *retrospective*] [Al. *Retrospektive*] S. Geçmiş bir dönemin, artık çalışmayan ya da ölmüş bir sinemacının filmlerini, sinemanın gelişmesine katkıda bulunmakla birlikte zamanında dikkati çekmeyen filmleri, belirli bir türün ürünlerini tanıtmak üzere yapılan toplu gösterim.
- Anscochrome** [Fr. *Anscochrome*] [İng. *Anscochrome*] [Al. *Anscochrome*] S. Evrilir, tek kuşak, renkli film çeşidi. 35 ve 16 mm'likleri vardır.
- Ansco Color, Anscolor** [Fr. *Ansco Color, Anscolor*] [İng. *Ansco Color, Anscolor*] [Al. *Ansco Color, Anscolor*] S. Agfacolor'un ABD'deki adı.
- ara** [es.t. *antrakt*] [Fr. *entr'acte*] [İng. *interval, (ABD) intermission*] [Al. *Pause*] S. Sinemalarda gösterim başlarında ya da ortalarında verilen ara.
- ara alıcı dalgahğı** [es.t. *röle alıcısı*] [Fr. *antenne réceptrice de relais (hertzien)*] [İng. *receiving aerial (ABD: antenna) of microwave relay transmitter*] TV. Ara yayacın vericiden gelen resim ve ses imlerini toplayan dalgahğı.
- ara çekim** [es.t. *ara plan, ara sahne*] [Fr. *plan inséré*] [İng. *cut-away (shot), inter-cut, protection shot*] [Al. *Einsate*] S/ TV. Belirli bir olguyu yansıtan çekimler arasında bununla doğrudan doğruya ilişkisi olmayan, dolayısıyla izleyicinin dikkatini bu olgudan başka bir noktaya kaydırarak çekim.
- ara değmeli basım aygıtı** [Fr. *tireuse par contact image par image*] [İng. *step-contact printer, intermittent contact printer*] [Al. *Einzelbildkontaktkopiermaschine, Schrittkopiermaschine*] S. Aralı basım aygıtının değmeli çeşidi.
- ara filmi** [Fr. *"insert"*] [İng. *insert*] [Al. *"Insert"*] S/ TV. Bir televizyon izlencesinde, özellikle haberlerde kullanılmak üzere önceden hazırlanan ve canlı yayında izlencenin gerekli yerinde gösterilen film.
- ara görüntü** [Fr. *"insert"*] [İng. *insert (shot)*] [Al. *"Insert", inserate Zeichnung*] S. 1. Asıl filmle birlikte çevrilmeyip sonradan hazırlanan ve iki çekim arasına yerleştirilen ayrıntı çekimlerinden oluşmuş görüntü. (Bunlar genellikle vücut örgenlerini, çeşitli ufak eşyayı, nesneleri ya da özellikle bir yazıyı veren görüntülerdir). TV. 2. Televizyonda özel bir ara görüntü alıcısıyla saptanan aynı nitelikteki görüntü.
- ara imi** [Fr. *interlude*] [İng. *interval signal*] [Al. *Pausenzeichen, Pausenfüller*] TV. İki izlence arasında yer alan resimli, sesli im.
- ara kuşak** [Fr. *intermédiaire*] [İng. *intermediate*] [Al. *"Intermediate"*] S. Tek kuşak, renkli işlemlerde renkli negatiftan sağlanan tek kuşak. (Bu kuşak negatif ya da pozitif olabilir. Birincisine ara negatif, ikincisine ara pozitif denir).
- aralı basaç** [Fr. *presseur intermittent*] [İng. *intermittent pressure plate*] [Al. *intermittierender Andruckplatte*] S. Aralı devinim sırasında pencere önünde duran filmin üzerine baskı yaparak filmin pencereyle tam çıkışmasını sağlayan basaç.

aralı basım [Fr. *tirage image par image*] [İng. *intermittent printing, step printing*] [Al. *intermittierender Kopieren*] S. Aralı basım aygıtında aralı devinimle gerçekleştirilen basım.

aralı devinim [es.t. *fasıllı hareket, fasıllı dönüş, aralı hareket*] [Fr. *mouvement intermittent (saccadé), entraînement intermittent, battement intermittent*] [Al. *intermittierender Filmlauf, diskontinuierlicher Bewegung, Filmfortschaltung, Schrittschaltwerk*] S. Alıcı, gösterici ya da basım aygıtında, filmin pencere önünde belirli bir süre durup yeniden yol alması biçimindeki devinim.

aralı devinim dişlisi [es.t. *fasıllı hareket tamburu*] [Fr. *tambour denté intermittent*] [İng. *intermittent sprocket*] [Al. *intermittierender Zahnrad*] S. Aralı devinimle çalışan dişli çeşidi.

aralı devinim düzeneği [es.t. *fasıllı hareket mekanizması*] [Fr. *mécanisme intermittent*] [İng. *beater mechanism, intermittent mechanism*] [Al. *intermittierender Vorrichtung, Filmfortschaltung*] S. Dar'film göstericilerinde aralı devinimi sağlayan bir düzenek.

aralı geçiş [es.t. *fasıllı geçiş*] [Fr. *défilement intermittent*] [İng. *intermittent running*] [Al. *intermittierender Bewegungsablauf*] S. Filmin alıcı, gösterici ve basım aygıtında aralı devinimle yol alması.

aralık düzenleyici [es.t. *intervalometre*] [Fr. *intervalomètre*] [İng. *intervalometer*] [Al. *Intervalometer*] S. Uzun aralıklarla tek resim alma işleminde bu aralıkların süresini düzenleyen gereç.

aralı optik basım aygıtı [Fr. *tireuse optique image par image*] [İng. *step-optical printer, optical intermittent printer*] [Al. *intermittierender optische Kopiermaschine*] S. Aralı basım aygıtının optik çeşidi.

ara negatif [Fr. *négatif intermédiaire*] [İng. *internegative, interneg, intermediate negative, tripack dupe negative*] [Al. *Inter-Negativ, Farb-Dup-Negativ, Farbduplikatnegativ, Zwischennegativ*] S. Ara kuşağın negatif çeşidi. Bir evrilir renkli film-den basım yoluyla sağlanır.

ara pozitif [Fr. *positif intermédiaire*] [İng. *interpositive, intermediate positive, colour (ABD: color) master positive intermediate*] [Al. *Inter-Positiv, Intermed-Positiv, Farbavendel*] S. Ara kuşağın pozitif çeşidi. Bir renkli negatiften basım yoluyla sağlanır.

ara resimler [Fr. *intervalles, intermédiaires*] [İng. *intervals, in-betweens*] [Al. *Intervalls*] S. Ana resimler arasında yer alan ve ana durumlar arasında köprü işi gören resimler. Ara resimler yardımıyla, iki ana resim arasında devinimin yavaş yavaş değişmesi gerçekleştirilir.

ara resimleyici [Fr. *intervalliste, intercaleur*] [İng. *in-betweenner*] [Al. *"In-betweenner"*] S. Ara resimleri çizen kimse.

araştırma filmi [Fr. *film de recherche*] [İng. *record film, research film*] [Al. *Forschungsfilm*] S. Herhangi bir bilimsel araştırmada, alıcının bir araştırma aracı olarak kullanılması sonunda elde edilen film.

- ara taşıyıcı** [Fr. *interporteuse*, “*intercarrier*”] [İng. *intercarrier* (sound)] [Al. *Inter-carrierverfahren*, *Zwischenträgerverfahren*] TV. Ses için yinelenim değiştirimi kullanan televizyon yayınında, resim ve ses için ortak bir ara yinelenim yükseltici bulunan almaçlarda kullanılan işlem.
- araya koyum** [Fr. *insertion*] [İng. *intercutting*] [Al. “*Intercutting*”] S. Almaşık kurguyu gerçekleştirmek için, iki ayrı öbek oluşturan çekimlerin sırayla birbiri arasına yerleştirilmesi.
- arayazı** [es.t. yazı, izahat] [Fr. *sous-titre*, *inter-titre*, *carton*] [İng. *subtitle*, *continuity title*, *bridging title*, *spoken title*] [Al. *Zwischentitel*] S. Sessiz sinema çağında söyleşmeleri, sözü vermek; konuyla, olguyla ilgili açıklamalarda bulunmak için, iki çekim arasına yerleştirilen yazı.
- ara yinelenim** [es.t. *ara frekans*] [Fr. *fréquence intermédiaire*, *FI*, *moyenne fréquence*, *MF*] [İng. *middle frequency*, *MF*, *intermediate frequency*, *IF*] [Al. *Zwischenfrequenz*, *ZF*] TV. Bir televizyon almacındaki bulucuya uyabilmesi için bir yayının çevrildiği yinelenim.
- ara yinelenim katı** [es.t. *ara frekans katı*] [Fr. *étage à fréquence intermédiaire*] [İng. *intermediate frequency stage*] [Al. *Zwischenfrequenzstufe*] TV. Almaçta, yinelenim değiştiriminin sona eren imi ayıran ve güçlendiren katlar.
- ara yinelenim yükseltici** [es.t. *ara frekans amplifikatörü*] [Fr. *amplificateur fréquence intermédiaire*] [İng. *intermediate frequency amplifier*] [Al. *Zwischenfrequenzverstärker*] TV. Ses ve resim ara yinelenimlerinin yükseltilmesini sağlayan yükselteç.
- Arı Göz** [Fr. “*Candid Eye*”] [İng. *Candid Eye*] [Al. “*Candid Eye*”] S/ TV. Kanada’daki Ulusal Film Kurumu’nun 1958-60 yıllarında televizyon için gerçekleştirdiği filmlerden oluşan bir akım; dolaysız sinemanın çeşitlerinden biri.
- arı sinema** [Fr. *cinéma-pur*] [İng. *pure cinema*] [Al. *reine Film*, “*Cinéma Pur*”] S. Öbür sanatların etkisinden sıyrılmış, yabancı öğelerden arınmış, salt sinemaya özgü bir dil ve anlatımın geliştirilmesi gerektiğini savunan görüş.
- AromaRama** [Fr. *AromaRama*] [İng. *AromaRama*] [Al. *AromaRama*] S. Amerikalı Charles Weiss’in 1959’da geliştirdiği, otuz bir çeşit kokuyu Stratonik adlı bir aygıt yardımıyla filmin görüntülerine uygun olarak salona dağıtan, sonra temizleyen kokulu film işlemi.
- artıuç** [es.t. *anot*] [Fr. *anode*] [İng. *anode*] [Al. *Anode*] S/ TV. Pozitif elektrikcu. (Bir radyo ısıtıcı ya da eksiüç ısıtıcısında artıuç, pozitif gerilim verilen ve eksiüçün yaydığı elektrönları çeken elektrikcudur).
- art kılavuz** [Fr. *amorce de fin de bobine*] [İng. *tail leader*, *trailer*] [Al. *Nachlauf*] S. Bir film makarasının sonuna takılan kılavuz çeşidi.
- ASA duyarlılığı** [es.t. *ASA derecesi*] [Fr. *méthode ASA*] [İng. *ASA film speed*, *ASA speed*, *ASA rating*] [Al. *ASA-Empfindlichkeit*] S. Film duyarlılığını belirtmek amacıyla Amerikan Ölçünler Birliği’nce uygulanan bir yöntem. (Benzer yöntemlere göre en büyük üstünlüğü, sayılarının aritmetik diziye göre artıp azalması, bağlı ışıklatma süresini hemen verebilmesidir).

ASA ölçünleri [Fr. *standards ASA*] [İng. *ASA standards*] [Al. *ASA-Normen*] S/TV.

Amerikan Ölçünler Birliği'nce sinema ve televizyon alanında saptanan ölçünler.

asetat [es.t. *halliyet*] [Fr. *acétate*] [İng. *acetate*] [Al. *Azetat*] S. Asetik asidin (sirke asidi) tuzu. (Yanmaz film tabanını oluşturan asetat, film yapımında kullanılan selüloz asetatin ham özdeğidir).

asetat film [Fr. *film acétate*] [İng. *acetate film*] [Al. *Azetatfilm, Azetatzellulosefilm*] S. Tabanı asetattan film.

asetat taban [Fr. *support acétate*] [İng. *acetate base*] [Al. *Azetatträger*] S. Isıya dayanıklı olduğundan, parlayan selüloz nitrat taban yerine kullanılan selüloz asetatlı taban.

asetik asit [Fr. *acide acétique*] [İng. *acetic acid*] [Al. *Essigsäure*] S. Odunun damıtılmasından elde edilen, hem selüloz asetat yapılmasında hem de saptama banyosunda kullanılan keskin kokulu, aşındırıcı bir sıvı; sirke asidi.

aseton [Fr. *acétone*] [İng. *acetone*] [Al. *Azeton*] S. Eritken olarak zamakta kullanılan renksiz, hoş kokulu, alev alır bir sıvı.

ası [es.t. *afiş*] [Fr. *affiche, pavé publicitaire*] [İng. *poster*] [Al. *Plakat*] S. Film tanıtısı için hazırlanan değişik boy ve biçimlerde duvar ilanı.

askı [Fr. *support de film coupé pour montage, chutier*] [İng. *cut-out hanger, editing rack, rack (for editing), cuts rack*] [Al. *Galgen*] S. Kurgu odasında, üzerine film parçalarının asıldığı sıra çengeller.

astar [es.t. *yapışkan altlık*] [Fr. *substratum*] [İng. *substratum, adhesive substratum*] [Al. *Unterschicht*] S. Duyarkatın tabana sağlamca yapışmasını sağlamak amacıyla tabana çekilen yapışkan kat.

astigmatlık [es.t. *astigmatizm*] [Fr. *astigmatisme*] [İng. *astigmatism*] [Al. *Astigmatismus*] S/TV. Optik eksenden uzakta bulunan bir noktanın görüntüsünün, eksenden uzaklaştıkça nokta olarak değil doğru, elips, çember, ilkinde dikey doğru olarak görünmesi biçiminde ortaya çıkan bir mercek kusuru.

astigmat mercek [Fr. *lentille astigmatique, objectif astigmatique*] [İng. *astigmatic lens*] [Al. *astigmatisches Linse*] S/TV. Astigmatlık kusuru olan mercek.

astigmatöner (mercek) [es.t. *anastigmat*] [Fr. *anastigmat, objectif anastigmatique*] [İng. *anastigmatic (lens)*] [Al. *Anastigmat*] S/TV. Astigmatlığı düzelten mercek.

Asya Yayın Birliği [Fr. *Union asiatique de radiodiffusion, ABU*] [İng. *Asian Broadcasting Union, ABU*] [Al. *Asiatische Rundfunk- und Fernsehunion, ABU, Union der Asiatischen Rundfunkorganisationen*] S/TV. Asya ile Büyük Okyanus ülkelerinin radyo-televizyon kuruluşlarını bir araya getiren birlik.

"aşağıya çevrin!" [Fr. *pano bas!*] [İng. *tilt down!*] [Al. *Kamera von oben!*] TV. Alıcı yönetmenine aşağıya çevrinme için verilen komut.

aşağıya çevrinme [Fr. *pano bas*] [İng. *downward tilting*] [Al. *nach unten Schwenk*] S/TV. Düşey çevrinmenin aşağıya doğru olanı.

"aşağıya kaydır!" [Fr. *travelling bas!*] [İng. *track down!*] [Al. *senken!*] TV. Alıcı yönetmenine aşağıya kaydırma için verilen komut.

aşağıya kaydırma [es.t. *aşağıya hareket*] [Fr. *travelling vertical vers bas*] [İng. *downward vertical tracking*] [Al. *Senkung*] S/ TV. Düşey kaydırmanın aşağıya doğru olanı.

aşık [es.t. *kam*] [Fr. *came*] [İng. *cam*] [Al. *Kamm*] S. Alıcı ile göstericilerde filmin aralı devinimini sağlayan tırnaklara gerekli devinim biçimini veren, çapraşık bir devinimi sağlayabilecek biçimde yapılmış, özgeğinden geçmeyen bir eksene bağlı madenden parça.

aşırı açındırılmış [es.t. *sürdevelope*] [Fr. *surdéveloppé*] [İng. *over-developed, cooked (a.)*] [Al. *überentwickelt*] S. Aşırı açındırmaya uğramış film.

aşırı açındırma [es.t. *sürdevelopman*] [Fr. *surdéveloppement*] [İng. *dver-development, cooking (a.)*] [Al. *Überentwicklung*] S. Açındırmarcın duyarkat üzerinde gereğinden uzun etki göstermesinden ortaya çıkan açındırma kusuru.

aşırı hız [Fr. *ultra- accéléré*] [İng. *ultraspede up, ultra-high speeded up, super-high speeded up*] [Al. *Schnellzeitraffer*] S. Aşırı yavaş çevirim sonunda varlıkların, nesnelerin doğal hızlarının görüntülükte çok hızlı görünmesi durumu.

aşırı hızlı alıcı [Fr. *caméra à grande vitesse (ultra-rapide), appareil de prise de vues à ultra-rapide*] [İng. *ultra-speed camera, ultra-high speed camera, super-high speed camera*] [Al. *Schnellzeitrafferkamera*] S. Aşırı hızlı çevirimde kullanılan özel yapıda alıcı.

aşırı hızlı çevirim [Fr. *prise de vues à haute fréquence (à grande vitesse, à ultra-rapide)*] [İng. *ultra-high speed photography, super-high speed photography*] [Al. *Schnellzeitrafferaufnahme*] S. Saniyede 250 resmin üstünde yapılan çevirim.

aşırı hız sineması [Fr. *cinéma ultra-rapide (à grande vitesse)*] [İng. *ultra-speed cinematography, ultra-high cinematography, super-high speed cinematography*] [Al. *Schnellzeitrafferkino*] S. Aşırı hızlı çevirimle uğraşan sinema kolu.

aşırı ışıklama [es.t. *sürekspozisyon*] [Fr. *surexposition*] [İng. *over-exposure*] [Al. *Überbelichtung*] S. Alıcı ya da basım aygıtında, ışık yeğinliğinin, ışıklama süresinin ya da her ikisinin gereğinden çok oluşu yüzünden konudaki tonların aktarımının gerçeğe uygun olmamasına yol açan durum.

aşırı ışıklı [es.t. *sürekspoze*] [Fr. *surexposé*] [İng. *overexposed*] [Al. *überbelichtet, überbelichteter (Film)*] S. Aşırı ışıklamaya uğramış filmin durumu.

aşırı sert [Fr. *contraste maximum*] [İng. *maximum contrast*] [Al. *Maximalkontrast*] S/ TV. Sertliği aşırı ölçüye varmış görüntü.

aşırı yavaş [Fr. *ultra-ralenti*] [İng. *ultra-slow motion*] [Al. *Ultrazeitdehner*] S. Aşırı hızlı çevirim sonunda varlıkların, nesnelerin doğal hızlarının görüntülükte çok yavaş görünmesi durumu.

aşırı yavaş çevirim [Fr. *prise de vues à ultra-ralenti*] [İng. *ultra-slow motion photography*] [Al. *Ultrazeitdehneraufnahme*] S. Resimlerin saatte, günde bir gibi çok yavaş saptanması yoluyla yapılan çevirim.

aşırı yavaş sineması [Fr. *cinéma ultra-ralenti*] [İng. *ultra-slow motion cinematography*] [Al. *Ultrazeitdehnerkino*] S. Aşırı yavaş çevirimle uğraşan sinema kolu.

- aşma** [Fr. *chevauchement*] [İng. *overlap*] [Al. *Überlappung*] S/ TV. Konuşmanın, kendine yabancı çekime geçmesi. (Genellikle karşılıklı konuşan iki kişinin seslerinin, öbürkünün görüntüsüyle verilmesinde kullanılır. Böylelikle, konuşanlardan birinin sesi duyulurken öbürünün de buna gösterdiği tepki ortaya konur).
- aşma** [Fr. *dépassement*] [İng. *overrun*] [Al. *Überziehen, Zeitüberschreitung*] TV. Bir izlencenin, önceden saptanan belirli süreyi geçmesi.
- aşnilama** [Fr. *viellissement*] [İng. *ageing, aging*] [Al. *Alterung*] S/ TV. Bir bezeme eskimiş görünümü vermek amacıyla tozlandırma, örümcek ağları takma, sıvasını dökme vb. çeşitli yollara başvurularak yapılan iş.
- aşnilayıcı** [Fr. *ouvrier du vieillissement*] [İng. *ager*] S/ TV. Aşnilamayı gerçekleştiren kimse.
- atlama** [Fr. *saut*] [İng. *jump (cut)*] [Al. *Bildsprung, Sprung*] S. Bir filmdeki devinimin doğal akışını değiştiren, şaşırtıcı sonuçlar, çarpıcı etkiler sağlamakta kullanılan kesim.
- atlamalı basım** [Fr. “*skip printing*”] [İng. *skip printing*] [Al. “*Skip Printing*”] S. Bir negatifte düzenli aralıklarla seçilmiş resimlerin pozitifte geçirilmesiyle gerçekleştirilen basım. (Örneğin, negatifteki her üç resimden birinin pozitifte aktarılması. Bu durumda pozitifteki devinim, negatiftekinin üç katı hızlanmış görünür. Yinelemeli basımın karşılığı).
- atlanmış resim** [İng. *skip-frame, drop frame*] S. Atlamalı basımda, atlanmış yani basıma aktarılmamış resim; yinelenmiş resmin karşılığı.
- at operası** [Fr. “*horse opera*”] [İng. (ABD) *horse opera* (a.)] [Al. “*Horse Opera*”] S/ TV. (ABD’de) Ufak yapımcıların çok ucuza çıkardığı, vurdulu kırdılı, yumruklu dövüşlü, kaçıp kovalamacalı, çoğunlukla da şarkıcı kovboyların oynadığı kovboy filmleri için kullanılan deyim. Bundan alınarak, televizyonda aynı nitelikteki izlenceler için de kullanılır.
- Avrupa Yayın Birliği** [Fr. *Union européenne de radiodiffusion, UER*] [İng. *European Broadcasting Union, EBU*] [Al. *Europäische Rundfunk-Union, UER*] TV. Aralarında Türkiye’nin de bulunduğu yirmi bir Avrupa ülkesinin radyo-televizyon kuruluşlarının oluşturduğu birlik.
- ayak** S. (Türkiye’de) Bir ya da daha çok yapımcının, dağıtımının yalnız kendi filmlerini oynatmak amacıyla bir mevsim boyunca kapattığı sinema ya da sinemalar topluluğu.
- ayak- kadem** [Fr. *pied*] [İng. *foot*] [Al. *Fuss*] S/ TV. İngiliz uzunluk birimi (30, 48 cm). (Özellikle 35 mm’lik filmlerle ilgili ilk ölçüler ABD’de saptandığı için sinema alanında çok kullanılır. 35 mm’lik bir filmin 1 ayağında 16 resim, 64 delik vardır. 16 mm’lik 1 ayağında 40 resim bulunur.).
- ayak-lambert** [es.t. *futlambert*] [Fr. *pied-lambert*] [İng. *foot-lambert*] [Al. *Fuss-Lambert*] S/ TV. Tam yayıncı bir yüzeyin, ayak kareye 1 lümen ışık yayındırmasına eşit olan parlaklık birimi. (Siyah-beyaz televizyon almacının görüntülüğündeki parlaklık, ortalama, 35–40 ayak-lamberttir).

ayakla uzunluk [Fr. *longueur en pieds, calcul en pied, "footage"*] [İng. *footage*] [Al. *Bezahlung nach Fuss*] S. Filmin ayakla ölçülen uzunluğu.

ayak-mum [es.t. *fut-kendil*] [Fr. *pied - bougie*] [İng. *foot - candle*] [Al. *Fusse - Kerze*] S/ TV. 1 ayak çapındaki bir yuvarın özeğine yerleştirilen 1 mumluk ışık kaynağının, bu yuvarın yüzeyini aydınlatma yoğunluğuna eşit olan aydınlanma birimi. (Aydınlanmanın SI birimi lüktür).

ayak sayacı [Fr. *compteur en pied*] [İng. *footage counter (indicator)*] [Al. *Fusslängen-zähler*] S. Çeşitli sinema aygıtlarında uzunluğu ayak olarak saptayan sayaç.

ayakucu [Fr. *pied (de la courbe sensitométrique)*] [İng. *toe*] S. Duyarlıkölcümü eğrisinin altta sola doğru kıvrılan bölümü; burada ışıkla yoğunluğu sis düzeyine düşer, dolayısıyla negatif gereçte konunun gölgeli yerleri burada yoğunlaşır.

ayar [Fr. *réglage, contrôle, ajustage*] [İng. *adjustment, control*] [Al. *Regelung, Justierung*] TV. Almaçlarda seçik, doğru ve düzgün bir görüntü ve pürüzsüz ses elde etmek amacıyla yapılan düzenlemeler. (Başlıca ayarlar oluk seçme, sertlik ayarı, parlaklık ayarı, yükseklik ayarı, genişlik ayarı, düzey doğrusalık ayarı, görüntülük ayarıdır).

ayar düğmesi bkz. **düğme**.

ayar resmi [es.t. *muayene resmi, tanıtma kartı, test resmi, test diyası, mir*] [Fr. *mire*] [İng. *test card (chart), tuning card, resolution pattern, definition chart, (ABD) test pattern*] [Al. *Testbild, Probebild, Prüfbild*] TV. Yayın araçlarının, alıcı dalgasının ve almacın, düzgün ve aksaksız çalışıp çalışmadığını saptamak amacıyla televizyon yayaçlarının yayın saatlerinden önce yayınladıkları, özel olarak hazırlanmış resim.

ayar yayını [Fr. *émission de la mire, émission pilote*] [İng. *test card transmission*] [Al. *Testsendung, Testbildsendung*] TV. Asıl yayına başlamadan önce, ışikte çeşitli araç ve gereçlerin, donanımın düzgün olarak çalışıp çalışmadığını anlamak; evlerdeki almaçların da yayını en iyi biçimde izlemesi amacıyla ayarlanmasını sağlamak için yapılan yayın.

aydınlanma [es.t. *tenevvür*] [Fr. *éclairage, illumination*] [İng. *illumination*] [Al. *Beleuchtungsstärke*] S/ TV. 1. Görüntüsü saptanacak konunun üzerine bir ya da daha çok kaynaktan ışık gelmesinden doğan durum. 2. Birim yüzeye bir saniyede düşen ışık niceliği; SI birimi lüktür.

aydınlatma [es.t. *tenvirat, ışıklandırma*] [Fr. *éclairage*] [İng. *lighting*] [Al. *Beleuchtung, Ausleuchtung, Beleuchtungswesen*] S/ TV. Alıcının önünde yer alan konunun ya da görünüşünün ışıklandırılması.

aydınlatma donatımı [Fr. *appareils d'éclairage*] [İng. *lighting equipment*] [Al. *Beleuchtungsgeräte, Beleuchtungsanlage, Beleuchtungseinrichtung, Beleuchtungsmaterial*] S/ TV. Aydınlatmada kullanılan çeşitli boy ve yapıdaki yapma ışık kaynakları, bunların yardımcı araçları.

aydınlatma masası [Fr. *pupitre d'éclairage, jeu d'orgue de lumières*] [İng. *lighting (control) console, lighting console (control equipment), light-change board*] [Al. *Lichtorgel, Lichtstellenanlage, Lichtregelanlage*] TV. Büyük televizyon ışıklarında

bütün aydınlatma çalışmalarının uzaktan yönetim yoluyla gerçekleştirilmesini sağlayan masa.

aydınlatma merceği [es.t. *teksif* (adesesi), *miksefe*, *mükessife*, *kondansör*, *kondansatör*] [Fr. *condenseur*, *condensateur* (optique), *lentille condensatrice*] [İng. *condenser*, *condensing lens*, *optical condenser*] [Al. *Kondensor*, *Beleuchtungslinse*, *Sammelinse*] S/ TV. Bir ışık kaynağından çıkan ışığı toplayıp belli bir noktaya olanca yeğinliğiyle düşürebilen, özellikle göstericilerde, gösterici ısıtıcının ışığını film üzerine düşüren mercek.

ayırıcı [es.t. *diskriminatör*] [Fr. *discriminateur*] [İng. *discriminator*] [Al. *Diskriminator*] TV. Yinelenim ya da evre değiştirimini genlik değiştirimine çeviren diyet ve elektronik devrelerden oluşan bir düzen.

ayırıcı ana negatif [Fr. *séparation négatif original*] [İng. *separation master*] [Al. *Auszugsmutternegativ*] S. Ana negatifteki kırmızı, yeşil, mavi bölümleri üç ayrı kuşakta taşıyan negatiflerden her biri.

ayırıcı negatif [Fr. *séparation négatif*] [İng. *separation negative*] [Al. *Auszugsnegativ*] S. Ana negatifteki renklerin siyah-beyaz olarak ya ayrı ayrı kuşaklar üzerine ya da tek kuşakta birbirini izleyen resimler olarak basılmasıyla sağlanan negatifler.

ayırma [Fr. *dégroupage*, *dédoublage*] [İng. *breakdown*] S. Kurguya başlarken bir film kargalındaki değişik çekimleri birbirinden ayırarak sıralama.

ayırma bkz. yer ayırma.

ay ışığı etkisi [Fr. *effet du claire de lune*] [İng. *moonlight effect*] [Al. *Mondlichtseffekt*] S. Genellikle yazın güneşin en parlak olduğu öğle vakti, pankromatik filmin kırmızı ya da koyu kırmızı bir süzgeçle ve hafifçe düşük ışıklı olarak kullanılmasıyla görüntüde ay ışığı sağlama.

ayla [es.t. *hale*] [Fr. *auréol*] [İng. *aureol*] [Al. *Strahlenkranz*, *Aureole*] S/ TV. Belirli bir etki yaratmak amacıyla özel bir aydınlatmaya başvurularak baş çevresinde oluşturulan ışıklı teker; ağılın istenilerek yapılı.

ayna [es.t. *mirat*, *ayine*] [Fr. *miroir*] [İng. *mirror*] [Al. *Spiegel*] S/ TV. Çeşitli sinema ve televizyon aygıtlarında ve ışık kaynaklarında, üzerine düşen ışığı düzenli biçimde yansıtan yüzey.

aynalı alıcı [Fr. *caméra à miroir*] [İng. *mirror camera*] [Al. *Zeitlupe*] S. Aşırı hızlı alıcıların aynalı kasnak kullanan çeşidi. (Bu çeşit alıcılar genellikle 4 x 4,5 mm'lik resim boyu için saniyede 40.000 resim, 18 x 22 mm'lik resim boyu (35 mm'lik filmin resim boyu) için saniyede 2.000 resim alabilir).

aynalı galvanometre [Fr. *galvanomètre à miroir*] [İng. *mirror galvanometer*] [Al. *Spiegel-Galvanometer*] S. Bir optik seslendirme dizgesinde, ışıklama ısıtıcından gelen ışık demetini, akımın yeğinliğine göre sağa ya da sola az ya da çok dönerek saptıran bir ayna temeline dayalı galvanometre çeşidi.

aynalı kasnak [Fr. *tambour à miroir*] [İng. *mirror drum*] [Al. *Spiegeltrommel*, *Spiegelrad*, *Spiegelzylinder*] S. Aşırı hızlı çevirimde optik dengeleyici olarak kulla-

nilan ve bir kasnağın içine düz aynaların yerleştirilmesinden oluşan düzen.

aynalı örtücü [Fr. *obturateur à miroir, miroir obturateur*] [İng. *mirror shutter*] [Al. *Spiegelblende, Blendenflügel, Schwingspiegel*] S. Saydamsız kanatlarında ayna bulunan ve pencere örtüldüğünde mercekten gelen görüntüyü bu aynayla yansıtarak bakaca gönderen örtücü çeşidi.

ayrı çevirim [es.t. çift dizgeli ses kayıt yöntemi] [Fr. *enregistrement double bande, double bande*] [İng. *double-system (sound recording)*] [Al. *Zweibandaufzeichnung*] S. Ses ile resmin aynı anda ayrı kuşaklar üzerine saptanması.

ayrık pozitif [Fr. *positif double bande*] [İng. *unmarried print*] [Al. *Zweiband (nicht kombiniertes Positiv)*] S. Görüntü ile bu görüntüyle ilgili sesi ayrı kuşaklarda taşıyan, henüz birleşmemiş pozitif.

Ayrık Oyuncu Üretimliği [Fr. *Fabrique de l'Acteur Excentrique, FEX*] [İng. *Factory of the Eccentric Actor, FEX*] [Al. *Fabrik des exzentrischen Schauspieler, FEKS*] [Rusça: *Fabrika Eksentriçeskogo Aktöra, FEKS*] S. SSCB'de 1921 sularında ortaya çıkan bir sinema akımı. Grigori Kozintsev ile Leonid Trauberg'in önderliğinde bir araya gelen sinemacı, ressam, oyuncu, sirk sanatçısı gençler, yazının ve görüncülüğün etkisinden sıyrılmış, özgün bir sinema sanatı kurmayı amaçlıyorlardı. Bunun için çağlarının öncü sanat akımlarını örnek aldılar. Çarpıcı durum ve davranışlar, baş döndürücü bir dizem, panayır ve sirk gösterileri, çeşitli sinema hileleri, yergici tutum, vb. akımın baş öğeleri oldu.

ayrılma [es.t. intişar] [Fr. *dispersion*] [İng. *dispersion*] [Al. *Dispersion, Zerstreuung, Farbenzerstreuung, Streuung*] S/TV. Çeşitli dalga uzunluklarından oluşan ışığın, saydam bir yüzeyden geçerek izgeye dönüşmesi.

ayrım [es.t. sekans, sahne, bölüm, olaylar dizisi] [Fr. *séquence*] [İng. *sequence*] [Al. *Sequenz, Filmsequenz, Szenenfolge, Ausschnitt*] S. 1. Bir ya da daha çok görüncülük içinde geliştirilip, olgunun tamamlanmış bir parçasını veren film bölümü. TV. 2. Televizyon oyunlarında buna karşılık olan bölüm.

ayrı mıknatıslı ses [Fr. *son magnétique séparé-double bande, bande magnétique sonore séparée, SEPMAG*] [İng. *separate magnetic sound (track), SEPMAG*] [Al. *separater Magnetton, Zweiband(verfahren), Bildfilm mit Cordband, Zweibandsystem, SEPMAG*] S/TV. Bir görüntü kuşağıyla ilgili mıknatıslı ses yolu ya da yollarını taşıyan ayrı kuşak.

ayrımrama [Fr. *continuité (dialoguée)*] [İng. *continuity (sheet), preliminary shooting script*] [Al. *Kontinuität, Rohdrehbuch, Tagesbericht, "Continuity"*] S/TV. Geliştirim ile çevirim oyunluğu arasında yer alan oyunluğun görüncülük ve ayrımlarının belirlendiği, başlıca özyapıların ayrıntılarıyla çizildiği, söyleşmelerin aşağı yukarı kesin biçimini aldığı aşama.

ayrıntı (çekimi), AÇ [es.t. detay, en yakın çekim, pek çok yakın çekim] [Fr. *plan de détail, détail*] [İng. *detail shot (picture), very big close-up, extreme close-up, detail image, split image (picture), insert*] [Al. *Detailbild, Detailaufnahme, Detail*] S/TV. Herhangi bir konunun çok yakından alınmış, çok büyük görüntüsünü veren çekim.

ayrı optik ses [Fr. *son optique séparé*, SEPOPT] [İng. *seperate optical sound (track)*, SEPOPT] [Al. *separater Lichtton*, SEPOPT] S/ TV. Bir görüntü kuşağıyla ilgili optik ses yolunu taşıyan ayrı kuşak.

ayırışık odak [Fr. *focal différentiel*] [İng. *differential focus*] [Al. *Differentialfokus*] S/ TV. Bir görüntüde yalnız önemli bölümün seçiklikle görülüp geri kalanının odak dışı bulunmasını sağlayan odaklama düzeni.

ayırışma [es.t. *tahallül*] [Fr. *décomposition*] [İng. *decomposition*] [Al. *Zersetzung*] S. Nitrat tabanlı bir filmin duyarkatının üretimlikte yapılır yapılmaz başladığı kimyasal değişiklik.

"azalt!" [es.t. *"karart!"*] [Fr. *baissez (la lumière!, les lumières!)*] [İng. *dim (lights)!, take down (light level)!]* [Al. *Zurücknehmen (Licht)!, Herunterregeln (Licht)!]* S/ TV. Işıklıya ışığı azaltması için verilen komut.

azaltıcı [es.t. *karartıcı*] [Fr. *gradateur (de lumière)*, *réostat*] [İng. *dimmer*] [Al. *Regler*, *Rheostat*, *Verdunkler*, *Lichtregler*, *Steller*, *Schieber*] S/ TV. Bir çevirim sırasında ya da bir sinema salonunda ışık yeğinliğinin yavaş yavaş düşürülmesini sağlayan düzen.

azaltmak [es.t. *karartmak*] [Fr. *baisser (les lumières)*, *grader (les lumières)*] [İng. *dim*] [Al. *abblenden*, *herunterregeln*, *verdunkeln*] S/ TV. Azaltıcı yardımıyla ışık yeğinliğini azaltma işini gerçekleştirmek.

az büzülür taban [İng. *low-shrink base*] S. Büzülmesi çok az olan taban çeşidi.

B

bağdaşım [Fr. *compatibilité*] [İng. *compatibility*] [Al. *Kompatibilität, Verträglichkeit*] TV. 1. Renkli ve siyah-beyaz televizyon imlerinin birbirine dönüştürülebilmek niteliği. 2. Renkli ya da siyah-beyaz televizyon almacının, kendine ilişkin olmayan televizyon imini siyah-beyaz olarak verebilmek niteliği; yani, siyah-beyaz almacın, renkli yayını siyah-beyaz olarak, renkli almacın da siyah-beyaz yayını siyah-beyaz olarak aktarabilmesi.

bağdaşır [Fr. *compatible*] [İng. *compatible*] [Al. *verträglich, kompatibel*] TV. Bağdaşım sağlayabilecek nitelikte.

bağılnem [es.t. *nispi rutubet*] [Fr. *humidité relative*] [İng. *relative humidity*] [Al. *relative Feuchtigkeit*] S. Belirli bir sıcaklıkta havada bulunabilen en çok su nicesinin oranı. (Bir film, çok nemli yerlerde bulunduğu vakit duyarkatında, tabanında ayrışma ortaya çıktığı gibi, nemsiz (kuru) havada da büzülmeye uğrar. Film koruması için en uygun bağılnem % 46-60 arasındır).

bağımsız yapımcı [Fr. *producteur indépendant*] [İng. *independent producer, (ABD) indie (a.)*] [Al. *unabhängige Produzent*] S/TV. Parasal yönden başka birine bağlı olmayan, kendi başına çalışabilen yapımcı.

bağımsız yönetmen [Fr. *réalisateur indépendant*] [İng. *independent director*] [Al. *unabhängige Regisseur*] S/TV. Yönetmenlik yanında yapımcılık görevini de üstlenen ya da bu görev için yapımcıdan tam bir özgürlük sağlayan yönetmen.

bağıntılı açıklık [es.t. *nispi açıklık, objektif kudreti (hassasiyeti)*] [Fr. *ouverture relative (maximale), rapidité*] [İng. *relative aperture, maximum aperture, power of lens, speed (of a lens), lens speed*] [Al. *Lichtstärke, relative Öffnung, maximale Öffnung*] S/TV. Işık düzengecinin en büyük çapının, merceğin odak uzunluğuna bölünmesiyle elde edilen ve bir merceğin gerçek ışıklılığını belirten açıklık.

bağıntılı kurgu [Fr. *montage relationel*] [İng. *relational editing*] [Al. *Beziehungsmontage*] S/TV. Çekimleri, aralarında çağrışım oluşturacak biçimde düzenleyerek gerçekleştirilen kurgu.

bağlama düzeni [Fr. *interlock, système interlock, couplage*] [İng. *interlock system*] [Al. *"Interlock"*] S. Özellikle sesle görüntünün aynı anda ayrı aygıtlarla saptanmasında eşlemenin sağlanması için, birden çok motorun aynı hızla eşlemeli olarak dönüşünü sağlayan elektrik düzeni.

bağlayıcı çekim [es.t. *ek plan, ek çekim*] [Fr. *plan de coupe (de raccord, de liaison)*] [İng. *cut-in scene, bridging shot, matching shot, linking shot, cover shot, splicing*]

scene, cut-away] [Al. Verbindungsszene, Verbindungsstück, Einschnitt] S. Bir görünüşün kurgusunda zaman ya da akıcılık yönünden duyulan boşluğu doldurmak için kullanılan çekim.

bağlayıcı görüntü [Fr. *liaison-image*] [İng. *frame coupling*] [Al. *Bildverbindung*] S. İki çekim arasındaki bağ sağlayan görüntü.

bağlı yayaç [Fr. *station automatique de télécommunication*] [İng. *slave (station)*] [Al. *Nebensender, Tochtersender*] TV. Bir televizyon ağında, ana yayaca bağlı olan ve bu yayacıdan aldığı izlenmeyi yayınlayan yayaç.

bakaç [es.t. 1. vizör, 2. vizör, elektronik vizör] [Fr. 1. *viseur (optique, de mise au point)*, *multifocal, visograph, chercheur de champ*, 2. *viseur électronique*] [İng. 1. *finder, viewfinder, focusing tube, optical viewfinder*, 2. *electronic viewfinder, monitor finder (viewfinder)*] [Al. 1. *Sucher, Bildsucher, Motivsucher, Optischersucher*, 2. *elektronischer Sucher (Bildsucher)*] S. 1. Alıcıya bağlı ya da alıcıdan ayrı olarak kullanılan, belirli bir merceğe göre görünüşün nasıl görüldüğünü anlamaya yarayan, değişir odaklı bir mercek dizgesi. TV. 2. Televizyon alıcısında yer alan ve alıcı yönetmeninin görünüşü, alıcı merceğinin kapsadığı biçimde görmesini sağlayan mercek dizgesi. (Sinema alıcılarının optik yapıdaki bakıcına karşılık televizyon alıcılarının bakaçları elektronik yapıdadır ve gerçekte ufak bir almaç ya da bir denetlikler).

bakım [Fr. *entretien*] [İng. *maintenance, repair*] [Al. *Reparatur, Bedienung, Wartung*] S/TV. Sinema ve televizyon araçlarının, donatılarının bozulmamasını, düzgün işlemesini sağlamak amacıyla gerekli işleri yerine getirme.

bakımlık [es.t. vizyonöz] [Fr. *visionneuse (à film)*] [İng. *viewer, film viewer, hand viewer*] [Al. *Betrachter, Filmbetrachter*] S. Filmin posta kartı büyüklüğünde camdan görüntülük üzerinde izlenmesini sağlayan ağıt.

bakış doğrultusu [Fr. *rayon visuel*] [İng. *line of sight (of vision)*] [Al. *Gesichtslinie, Achse*] S/TV. Gözlemcinin gözlerini, gözlenen noktayla birleştiren doğru.

bakışimli ses imi [Fr. *élongations symétriques, piste symétrique*] [İng. *bilateral sound track*] [Al. *Doppelzackenschrift*] S. Ses yolu boyunca bakışimli olarak uzanan değişir alanlı ses imi.

bakış uyuşumu [Fr. *raccord de regard*] [İng. *matching looks*] S/TV. Bir görüntüdeki kimsenin bakış yönü ile bu kimsenin baktığı nesnenin, iki çekim arasında aynı doğru üzerinde bulunması durumu; bu uyum, gözlemci ile gözlenen konu arasındaki bakış doğrultusuna uyularak sağlanır.

balet filmi [Fr. *film ballet*] [İng. *ballet film*] [Al. *Balletfilm*] S. Bir balet gösterisini olduğu gibi ya da sinemaya özgü anlatımla aktaran film çeşidi.

balık gözü (mercek) [Fr. *"fish-eye"*] [İng. *fish-eye (lens)*] [Al. *Fischaugenobjektiv*] S. Genellikle f 8'lik bir ışık düzensizliği açıklığında 180 derecelik bir açıyı kapsayabilen çok kısa odaklı mercek çeşidi.

balkon [Fr. *balcon*] [İng. *balcony*] [Al. *Balkon, Rang*] S. Sinemalarda salonun dip yanında yer alan, yüksekçe ve ileriye doğru çıkıntılı bölüm.

- banyo** [Fr. *bain (chimique)*] [İng. *bath*] [Al. *Bad*] S. Gizli görüntünün belirmesi için duyarkatın belirli sürelerle daldırıldığı belirli ısıdaki kimyasal eriyikler.
- basaç** [es.t. *basıcı, yaylı plak, yaylı film bastırma kapağı, yaylı mandal, baskı tablası*] [Fr. *presseur, cadre presseur (à pression)*] [İng. *pressure plate*] [Al. *Andruckplatte*] S. Alıcı, gösterici ya da basım aygıtında, pencere önünden geçen filme basınç yaparak pencereyle tam çakışmasını sağlayan yaylı yüzey.
- basaçlı makara** [es.t. *yaylı tambur*] [Fr. *tambour presseur, galet presseur*] [İng. *pressure roller, guide roller*] [Al. *Andruckrolle*] S. Alıcı, gösterici, basım aygıtı gibi araçlarda filmin üzerine basınç yaparak yürüten ve çeşitli yerlere konan makaralar.
- basamaklı salon** [es.t. *amfi, amfiteatr*] [Fr. *amphithéâtre*] [İng. *amphitheatre, (ABD) amphitheater*] [Al. *Amphitheater*] S. Önden (görüntülükten) geriye (gösterim odacığına) doğru basamak basamak yükselen sinema salonu çeşidi.
- basıcı** [es.t. *tiröz, tirör*] [Fr. *tireur(-euse)*] [İng. *printer*] [Al. *Kopiermaschine-Operateur*] S. Basım işini yöneten kimse.
- basım** [es.t. *tiraj*] [Fr. *tirage*] [İng. *printing, copying*] [Al. *Kopierung, Kopierwerk, Kopieranstalt, Kopieren*] S. Bir basım aygıtında, boş filmi dolu filmin karşısına koyarak eşlemeni çıkarma.
- basım aygıtı** [es.t. *kopya makinesi, matipo*] [Fr. *tireuse, machine à tirer*] [İng. *printer, printing machine, film copying machine*] [Al. *Kopiermaschine, Kopieranlage, Filmkopiermaschine, Bildkopiermaschine*] S. Basım işini gerçekleştiren aygıt.
- basım aygıtı merceği** [Fr. *objectif de la tireuse*] [İng. *copy lens*] [Al. *Kopiermaschine-Linse*] S. Bir optik basım aygıtında, dolu filmdeki resmi boş film üzerine düşüren mercek.
- basım aygıtı ölçeği** [Fr. *échelle de lumière (de tirage)*] [İng. *printer scale*] S. Bir basım aygıtında, basım aygıtı sayısının en ufaktan en büyüğe kadar sıralanmasından oluşan bütün.
- basım aygıtı sayısı** [Fr. *valeur de tirage*] [İng. *printer point, light change point*] [Al. *Lichtwerzahl*] S. Basım aygıtında kullanılan ışıklama sayısı.
- basım eşlemesi** [Fr. *synchronisme à tirage*] [İng. *printing synchronization, printing sync., printer sync., projection synchronism, projection sync.*] S. Ses ile görüntü kuşakları birleştirilerek yapılan basımda resim-ses aralığının korunması, böylelikle görünen resim ile işitilen ses arasında tam bir çakışmanın sağlanması. Kurgu eşlemesinin karşıtı.
- basım ışığı** [es.t. *kopya ziyası*] [Fr. *lumière de tirage*] [İng. *printer step (light), printing light*] [Al. *Kopierlicht*] S. Bir basım aygıtında basım işinin gerçekleştirilmesi için değişik yeğlilikte düzenlenebilen ışık. (Genellikle basım aygıtlarında 21-25 basım ışığı derecesi vardır. Sayı büyüdükçe ışık yeğliliği de artar).
- basım ışığı kuşağı** [Fr. *bande cache-lumière (de changement de lumière)*] [İng. *control band, printer control band, light change band*] [Al. *Lichtsteuerband*] S. Basım aygıtında negatifle birlikte devinerek, üzerindeki deliklerin çapıyla, her görünüş-

lük için ışık yeğnlik ve rengini düzenlemede kullanılan kuşak.

basım işlemi [Fr. *procédé de tirage*] [İng. *printing process, copying process*] [Al. *Kopierprozess, Kopierverfahren*] S. Basımı gerçekleştirmek amacıyla başvuru olan yol ve yöntemlerin tümü.

basım işliğı [es.t. *kopya atelyesi, film matbaası, tiraj atölyesi*] [Fr. *laboratoire de tirage, atelier de tirage*] [İng. *printing laboratory, printing department*] [Al. *Kopieranstalt*] S. İşlemeliğın basım işine ayrılan bölümü.

basım negatif [Fr. *négatif pour contretype*] [İng. *duplicating negative*] [Al. *Duplikatnegativ*] S. Çoğaltım negatifi elde etmekte kullanılan negatif çeşidi.

basım uzunluğu [Fr. *longueur de tirage*] [İng. *printing length*] [Al. *Kopierlänge*] S. Bir filmin basım aygıtından çıktığındaki uzunluğu.

basına gösterim [Fr. *présentation pour la presse*] [İng. *press show*] [Al. *Vorführung für Press*] S. Bir filmin özel olarak basına sunulması amacıyla gösterimi.

basınç elektriğı [es.t. *piezoelektrik*] [Fr. *effet piézo-électrique*] [İng. *piezo-electricity*] [Al. *Piezoelektrizität*] S/TV. İletken olmayan bazı bakımsız kırılcalarda kendini gösteren etki. (Bu çeşit kırılcalara basınç uygulanınca, karşılıklı çeperlerinde pozitif ve negatif elektrik yükü oluşur ya da bunun tersine, bu kırılcalara elektrik gerilimi uygulanınca kırılcaların biçimi, boyu değişir. Bu olaya basınç elektriğı etkisi adı verilir. Basınç elektriğinin birinci özelliğı sestoplarda, plakçalarda; ikinci özelliğı sesyayarlarda kullanılır. Ayrıca basınç elektriğine dayanan birçok aygıt vardır).

basınç elektriğı aygıtı [Fr. *cristal*] [İng. *crystal*] [Al. *Kristall*] S/TV. Basınç elektriğine dayanarak çalışan çeşitli aygıtların genel adı.

baskı devre [Fr. *circuit imprimé*] [İng. *printed circuit*] [Al. *gedruckter Schaltkreis, gedruckte Schaltung, Steckleiterplatte*] S/TV. Bağlantı ve çeşitli bölümleri yalıtılan bir taban üzerine basılmış elektronik devre.

basmak [Fr. *tirer*] [İng. *print*] [Al. *ziehen, kopieren, abziehen, Kopie ziehen, umkopieren*] S. Basım işini gerçekleştirmek.

başarılı film [Fr. *film à succès*] [İng. *hit*] [Al. *Trefferfilm, Hit, Schlager, Heuler*] S. Sanat ya da tecim yönünden başarı kazanmış film.

baş aşağı çekim [Fr. *plan renversé*] [İng. *reverse shot*] [Al. *kopfstehende Einstellung*] S. Herhangi özel bir durumu yansıtmak amacıyla, alıcının, yatay ekseninde tersine döndürülerek baş aşağı çalıştırılması sonucu, görüntülerin çerçeve içinde baş aşağı göründükleri çekim.

baş aşağı çevirim [Fr. *prise de vues renversée*] [İng. *reverse shooting*] [Al. *kopfstehende Kamera*] S. Baş aşağı çekimin sağlanması için alıcının baş aşağı biçimde çalıştırılması.

baş çekimi, BÇ [es.t. *baş plan, kafa plan, yakın plan, yakın görünüş, yakın çekim, büyük plan, çok yakın çekim*] [Fr. *très gros plan, TGP, plan de tête*] [İng. *big close-up, BCU, big close shot, BCS, head close shot, head shot, face shot, very close-up, VCU, very close shot, tight close-up, tight close shot, choker*] [Al. *Sehrgrossaufnahme*]

me, ganz gross, Ganzgrosseinstellung, ganz nah] S/ TV. Bir insanın yalnız başını çerçeveleyen çekim çeşidi.

baş film [es.t. esas film] [Fr. film principal (de fond de programme, de deuxième partie), grand film] [İng. first feature, main film, feature film] [Al. Hauptfilm, Spitzenfilm, erster Film, abendfüllender Film] S. Çift filmlili izlencelerde en önemli film.

baş giysici [Fr. chef costumier] [İng. dress designer, (ABD) costume director] [Al. Kostümbildner, Gewandmeister] S/ TV. Bir filmin, televizyon oyununun giysiyle ilgili bütün işlerini yöneten kimse.

baş giysici yardımcısı [Fr. aide-costumier] [İng. assistant dress designer, (ABD) costume assistant] [Al. Kostümbildnerassistent] S/ TV. Çalışmalarında baş giysiciye yardımcı olan kimse.

baş gösterimci [Fr. chef opérateur de cabine, opérateur chef de poste (d'équipe)] [İng. first projectionist, (ABD) projectionist gang boss] [Al. Chefvorführer] S. Gösterim odacığının ve gösterimin yönetiminden sorumlu kimse.

baş ışıkçı [es.t. baş elektrikçi, ışıklandırma mühendisi, aydınlatma yönetmeni] [Fr. chef-électricien, chef d'équipe des électriciens (éclairagiste)] [İng. 1. chief electrician, head electrician, gaffer, lighting director, (ABD) lighting engineer. 2. lighting director (supervisor)] [Al. Chefbeleuchter, Oberbeleuchter, Beleuchtungsmeister] S. 1. Bir görünüşlüğün aydınlatılması için gerekli ışık düzenlemesini yöneten kimse. TV. 2. Aynı işi televizyon yayınlarında gerçekleştiren kimse.

baş ışıkçı yardımcısı [Fr. assistant chef électricien] [İng. assistant electrician, (ABD) bestboy] [Al. Beleuchterassistent] S/ TV. Çalışmalarında baş ışıkçıya yardımcı olan kimse.

"başla!" [es.t. "aksiyon!"] [Fr. action!, partez!] [İng. action!] [Al. läuft!] S/ TV. Yönetmenin oyunculara bir çevirimin başında verdiği komut; oyuna başlama komutu.

başlangıç imi [Fr. marque de départ, signal de départ] [İng. starting sign, cue signal, signal mark] [Al. Startmarke, Startzeichen, Startmarkierung, Einlegemarke] S. 1. Bir gösterimin, basımın ya da eşlemenin başlama noktasını belirtmekte kullanılan bir çeşit eşleme imi. 2. Ölçün bir kılavuza konulan ve bu nokta ile filmin ilk resmi arasında ne kadar uzunluk bulunduğunu belirten im.

başlangıç resmi [Fr. départ image, image zéro] [İng. zero frame] [Al. Startbild] S. Herhangi bir film parçasında, çeşitli işlemler için çıkış noktası olarak alınan resim.

başlıca rol [es.t. prensipal rol] [Fr. rôle principal] [İng. principal role (rôle)] [Al. Prinzipalrolle] S/ TV. Bir filmde ya da televizyon oyununda baş oyuncuların hemen sonra gelen oyuncuların canlandırdıkları rol.

başlık [Fr. tête de pied (de trépied), plateforme] [İng. head, tripod head] [Al. Stativkopf, Kinoneigekopf] S/ TV. Bir üçayağın alıcı ile birleştiği yerde bulunan ve alıcının olduğu yerde çeşitli yönlere dönebilmesini sağlayan çeşitli yapıdaki araçlar.

başlık kartonu [Fr. *carton de titre*] [İng. *main title card, caption board*] [Al. *Titel-karton, Titelvorange*] S/TV. Bir film adının, televizyon izlencesinin alıcısıyla saptanması için yazıldığı karton.

başmakyajcı [Fr. *chef maquilleur(-euse)*] [İng. *make-up supervisor, (ABD) chief make-up artist, key make-up artist*] [Al. *Schminkmeister*] S/TV. Bütün makyaj çalışmalarını yöneten, sanatçılara göre makyaj çeşitlerini, karakter makyajlarının temellerini saptayan kimse.

başoyuncu [es.t. *baş artist, baş aktör, baş aktris, birinci plan aktör*] [Fr. *acteur (-trice) de premier plan, interprète principal*] [İng. *leading player (performer), top player, feature player, leading man (lady)*] [Al. *Hauptdarsteller (-in)*] S/TV. Bir filmde ya da televizyon oyununda baş rolü canlandıran oyuncu.

başrol [Fr. *premier rôle*] [İng. *leading role (rôle), leading part, lead*] [Al. *Hauptrolle*] S/TV. Bir filmin, televizyon oyununun baş kahramanlarıyla ilgili rol; baş oyuncunun canlandığı rol.

“baştan başa sözlü, şarkılı, danslı film” [Fr. *“all talking, all singing, all dancing (film)”*] [İng. *all talking, all singing, all dancing (film)*] [Al. *“All-talking, all-singing, all-dancing (film)”*] S. Sesli sinemanın ilk yıllarında, sinemaya katılan bu yeni öğenin aşırı ölçüde kullanılmasından doğan, söz, şarkı ve dansla doldurulan film türü.

başyapımcı [Fr. *exécutive, chef de production*] [İng. *executive (producer)*] [Al. *Produktionschef*] S. Büyük yapımevlerinde her yıl belirli sayıda filmin yapımından sorumlu olan, emrinde birkaç yapımcı çalıştıran kimse.

BÇ. bkz. baş çekimi

BeÇ. bkz. bel çekimi

bel çekimi, BeÇ [es.t. *orta yakın çekim, bel plan*] [Fr. *plan mi-moyen (mi-rapproché), demi-gros plan, DGP*] [İng. *medium close shot, MCS, mid shot, close medium shot, CMS, waist shot, WS*] [Al. *Mittelaufnahme, Halbfigur, Nah(einstellung)*] S/TV. Bir kimseyi belinden yukarıyla çerçeveleyen çekim.

belediye denetlemesi [Fr. *censure municipale*] [İng. *municipal censorship*] [Al. *Stadtzensur*] S. Bazı ülkelerde film denetlemesinin belediyelerce yapılması.

belediye eğlence resmi. bkz. eğlence resmi

belgeci [Fr. 1. *documentariste, réalisateur de film documentaire*, 2. *documentariste*] [İng. 1. *documentarist, documentary film-maker*, 2. *documentarist*] [Al. 1. *Dokumentarist, Dokumentarfilmmacher*, 2. *Dokumentarist*] S. 1. Belgesel filmler çeviren sinemacı, belgesel film yönetmeni. TV. 2. Televizyon için belgesel izlenceler hazırlayan kimse.

belgelik [es.t. *arşiv*] [Fr. *archive (cinématographique)*] [İng. *film archive, stock shot library, library of stock shot*] [Al. *Archiv, Filmarchiv*] S/TV. Filmlerin, gerektiğinde çeşitli işlerde kullanılmak üzere belge olarak saklandığı yer.

belgelik çekimi [Fr. *plan d'archives (de cinémathèque, provenant d'une cinémathèque), scène provenant d'une cinémathèque, “stock photos”, “stock shots”*] [İng. *lib-*

rary shot (material), stock shot (material, photos, footage), spares, cuts, trims, overs, clippings, out takes, (ABD) clips [Al. *Bildarchivmaterial, Archivaufnahme*] S/ TV. Bir film belgeliğinden alınan, başka bir filmde ya da bir televizyon izlencesinde kullanılan çekim.

belgelik filmi [Fr. *film d'archive*] [İng. *stock film, library film*] [Al. *Archivfilm*] S/ TV. Film belgeliğinde saklanan film. (Önemli kişilerin, olayların, yerlerin ve benzerlerinin görüntülerini taşıyan bu filmler, gerektiğinde başka filmlerde, televizyon izlencelerinde kullanılır).

belgesel [es.t. *dokümanter*] [Fr. *documentaire*] [İng. *documentary*] [Al. *dokumentarisch*] S/ TV. Belge niteliği taşıyan film ya da televizyon izlencesi.

belgesel film [es.t. *dokümanter (film)*, *vesika mahiyetinde film, belge-film, belge filmi*] [Fr. *film documentaire, documentaire*] [İng. *documentary film, documentary, fact film, non-fiction film*] [Al. *Dokumentarfilm, dokumentarischer Film, Tatsachenfilm, "Nonfictionfilm"*] S. Gerçek yaşamdan alınan herhangi bir olguyu, kendi doğal çevresi ve akışı içinde ya da buna en yakın biçimde sonradan kurulmuş bezemler, seçilmiş yerlerde işleyen, çok kez belirli bir amacı yansıtan film çeşidi.

belgesel izlence [Fr. *émission documentaire*] [İng. *documentary programme (ABD: program)*] [Al. *Dokumentarsendung*] TV. Genellikle belgesel filmlerin niteliğini taşıyan televizyon izlencesi.

belgesel tür [Fr. *genre documentaire*] [İng. *documentary genre*] [Al. *dokumentarische Gattung*] S/ TV. Yapıntıya yer vermeyen ya da az yer veren; konusunu, gerceğini doğrudan doğruya doğadan alan; dışımızdaki dünyayı gerçeğe elden geldiğince uyarak, nesnel bir tutumla yansıtmaya çalışan sinema, televizyon türü. (Belgesel tür içinde değişik film ya da televizyon izlence çeşitleri yer alır).

Bell-Howell delikleri [Fr. *perforation Bell-Howell*] [İng. *Bell-Howell perforation*] [Al. *Bell-Howell-Perforation*] S. 35 mm'lik filmlerin yalnız negatiflerinde ve çoğaltımda kullanılan, yanları değirmi diş deliği.

benek [Fr. *spot (lumineux), point (lumineux)*] [İng. *spot*] [Al. *Lichtpunkt*] TV. Almaçta yan yana gelerek satırları, dolayısıyla resmi oluşturan ve elektron demetinin görüntülüğe çarpmasından oluşan benek.

benek ışıldağı [es.t. *benek projektör, spot projektör, nokta ışık projektörü, ışık noktası projektörü*] [Fr. *"rifle spot"*] [İng. *rifle spot*] [Al. *"Rifle Spot"*] S/ TV. Uzaktaki bir noktaya yeğin bir ışık demeti gönderebilen, değişmez odaklı içbükey aynası bulunan toplayıcı ışıldak çeşidi.

benzer [es.t. *dublör, standing*] [Fr. *double, doublure, "stand-in"*] [İng. *double, stand-in (man), twin*] [Al. *Double, Doubel, Darsteller(-in)-Doubel*] S/ TV. Bazı önemsiz ya da tehlikeli görünüşlerde asıl oyuncunun yerine çıkan, yapısı ve yüzü bu oyuncuya benzeyen kimse. (Bu kimse, asıl oyuncunun yerine oynarsa oyun benzeri, ışıkların düzenlenmesi sırasında çalışırsa ışık benzeri adını alır. Tehlikeli görünüşlerdeki benzere kavgacı denir).

benzetmeli kurgu [Fr. *montage par analogie*] [İng. *editing by analogy*] [Al. *Ana-*

logiemontage, Analogieschnitt] S/ TV. İki çekimin ortaya koyduğu kavramlar arasındaki herhangi bir andırıştan yararlanarak bir düşüncüyü daha iyi anlatmayı sağlayan kurgu çeşidi.

berber [Fr. *coiffeur-perruquier, coiffeuse-perruquière, perruquier(-ère)*] [İng. *hairdresser, coiffeuse, wig maker*] [Al. *Frisseur(-euse), Perückenmacher*] S/ TV. Oyuncuların saçlarını yapan, takma saç, sakal, bıyık hazırlayan kimse.

besleme [Fr. *alimentation*] [İng. *supply*] [Al. *Versorgung, Stromversorgung, Speisung, Zuführung*] S/ TV. 1. Bir elektronik aygıtın çalışması için gerekli gerilim ve akımları oluşturan elektrik düzeni. 2. Bu düzenin sağladığı elektrik akımı ve gerilimler.

besleme gerilimi bkz. **gerilim**.

besleme kablosu [Fr. *"feeder"*] [İng. *feeder, aerial* (ABD: *antenna*) *feeder, aerial lead-in*] [Al. *Energieleitung, Antennenkabel, Antennenleitung, Antennenzuleitung, "Feeder"*] TV. Verici yayaçtaki resim ve ses imlerini, yayınlanmak üzere, bu vericinin dalgalığına ulaştıran kablo.

besteci [es.t. *bestekâr, müzisyen, fon müzikçisi*] [Fr. *compositeur (de musique de film), musicien*] [İng. *composer (of film music), musician, (ABD) scorer*] [Al. *Komponist, Filmkomponist, Filmmusiker*] S. Film müziği hazırlayan kimse.

beşinci kuşak [es.t. *Bant V*] [Fr. *Bande V*] [İng. *Band V*] [Al. *Band V, Fernsehbereich V*] TV. PYY'de 622-960 MHz (0,48-0,31 m) arasında yer alan yinelenim kuşağı; bu kuşağın 790 MHz'e (0,37 m) kadar olan bölümünde 41'den 60'a kadarki oluklar sıralanır.

beşilik [Fr. *projecteur 5 kW (de 5 kilos)*] [İng. *senior spot, 5 kW*] [Al. *5 kW-Scheinwerfer*] S/ TV. Aydınlatmada kullanılan 5 kilovatlık toplayıcı ışıldak.

beş oluklu ışık [Fr. *studio cinq voies*] [İng. *studio with five channels*] [Al. *Studio mit fünf Kanälen*] TV. Beş alıcının birden kullanılabildiği ışık.

5-12 dalgalık [Fr. *antenne 5-12*] [İng. *5-12 aerial* (ABD: *antenna*)] [Al. *5-12 Antenne*] TV. 5, 7, 10, 12 sayılı olukları kapsayan üçüncü kuşak için hazırlanmış alıcı dalgalığı.

beş yüzlük [Fr. *projecteur 500 W*] [İng. *500 W projector*] [Al. *500 W-Scheinwerfer*] S/ TV. Aydınlatmada kullanılan 500 vatlık ışıldak.

525 satır [Fr. *525 lignes*] [İng. *525 lines*] [Al. *525-Zeilen-Norm*] TV. ABD'de Federal İletişim Kurulu'nca (FCC) konulan satır ölçünü. (Kuzey Amerika, Japonya ve Filipin'de kullanılan bu ölçünde her resim 525 satırdan oluşur, saniyede alan sayısı 60'tır).

betimleyici çekim [Fr. *plan descriptif*] [İng. *descriptive shot (scene)*] [Al. *beschreibende Bildfolge*] S/ TV. Bir yerin görünüşünü aktarmak, olgunun içinde geçtiği doğa parçasını, bezemi tanıtmak amacıyla gerçekleştirilen çekim.

beyaz doruğu [Fr. *niveau du blanc maximum*] [İng. *peak white (level)*] [Al. *Scheitelpegel für Weiss*] TV. Bir resim iminde, resmin en parlak noktasına karşılık olan taşıyıcı dalganın en yüksek genlik noktası.

beyaz düzeyi [es.t. beyaz seviyesi] [Fr. *niveau du blanc*] [İng. *white level*] [Al. *Weisswert, Weisspegel*] TV. Bir resim iminde, resmin parlak bölümlerine karşılık olan noktadaki gerilim; değiştirimin pozitif ya da negatif oluşuna göre, eşleme düzeyinin üstünde ya da altında yer alır.

beyaz görüntülük bkz. **görüntülük**.

beyaz ışık [Fr. *lumière blanche*] [İng. *white light*] [Al. *weisses Licht*] S/ TV. Kesiksiz bir dalga uzunlukları izgesine (renklere) ayrılabilen ışık.

beyaz im [Fr. *signe blanc, carré blanc, rectangle blanc*] TV. Bazı ülkelerde bir izlencenin yalnız yetişkinlerce seyredilebileceğini, çocuklara ve gençlere göre olmadığını belirtmek için bütün yayın boyunca görüntünün belirli bir yerinde yayınlanan im.

beyaz telefonlu filmler [Fr. *films aux téléphones blancs*] [İng. *white telephone film*] [Al. *weissen Telefone Spielen, Filme des weissen Telefons*] S. İtalya'da faşizm döneminde, Nazi Almanyasının, Avusturya ve Macaristan sinemalarının, Hollywood'un etkisinde, günlük gerçeklerden uzak, kentsoylular çevresini ele alan filmler için kullanılan deyim. Tam bir kaçış sineması niteliği taşıyan bu filmlerde, kentsoylu özentisini yansıtan beyaz telefonlar bir görünlük donatımı olarak bolca kullanıldığından bu filmlerin simgesi sayılmıştır.

bezem [es.t. çevre düzenlemesi, alan düzenlemesi, dekor] [Fr. *décor, maquette grandeur*] [İng. *set, setting, scene, scenery (set), decoration, design*] [Al. *Dekor, Filmdekor, Dekoration, Filmdekoration, Bühne, Bühnenbild, Szenenbild, Szene, Ausstattung, Aufbauten, Filmarchitektur*] S/ TV. 1. Bir film görünlüğünde ya da televizyon izlencesinde belirli bir çevreyi yansıtmak amacıyla kullanılan ve görünlük donatımı dışında yer alan doğal ya da yapma nesnelerin, yapıların tümü. 2. Özellikle sınırlı bir çevrede yapma olarak gerçekleştirilen bu çeşit nesneler, yapılar, çatmalar.

bezem bezi [es.t. dekor bezi, dekor tuvali] [Fr. *toile (à décor)*] [İng. *canvas*] [Al. *Malleinwand, Leinwand, Leinen*] S/ TV. Bezemlerin yapılmasında kullanılan kalın, sağlam bez.

bezem bölümü [es.t. dekor bölümü] [Fr. *décoration*] [İng. *art department, design department*] [Al. *Ausstattungsabteilung*] S/ TV. Bütün bezem çalışmalarını düzenleyen, hazırlayan, gerçekleştiren bölüm.

bezemci [es.t. dekorcu, dekoratör, dekor kalfası, ressam, dekor ressamı] [Fr. *décorateur(-trice)*] [İng. *designer, set designer (aresser), scenery designer, assistant art director, (ABD) set decorator*] [Al. *Bühnenbildner, Architekt, Film-Architekt, Dekorateur, Szenenbildner*] S/ TV. Film ya da televizyon izlencesi için bezem hazırlayan kimse.

bezem değişimi [es.t. dekor değiştirme] [Fr. *changement de décor*] [İng. *change of scene (of scenery), (ABD) scene shift*] [Al. *Bühnenbildwechsel, Bildwechsel, Szenenwechsel*] S/ TV. Bir bezemin sökülüp yerine yenisinin kurulması.

bezem desteği [Fr. *béquille*] [İng. *brace, stage brace*] [Al. *-Stütze*] S/ TV. Genel-

likle bezem öğelerine kelepçeyle tutturulan, bezemi arkadan destekleyen tahtadan yapıma, sağlam ayak.

bezem işliğı [es.t. dekor atelyesi] [Fr. atelier de décoration] [İng. setting workshop] [Al. Dekorateurwerkstatt, Bühne] S/ TV. Bezemlerin yapılması için gerekli araç ve gereçlerin bulunduğu yer.

bezem korunağı [es.t. dekor deposu] [Fr. magasin des décors, dépôt de décors] [İng. scenery store (storage)] [Al. Dekorationslager, Fundus, Dekorationsfundus, Kulissenhalle] S/ TV. Bezemlerin gereğinde kullanılmak üzere saklandığı yer.

bezem kurma [es.t. dekor kurma] [Fr. plantation du décor] [İng. setting up] [Al. Dekorationssetzen, Dekorationsaufbau] S/ TV. Yapılmış bezemin, tasarıma göre belirli yere çatılması.

bezem kurma salonu [Fr. aire de prémontage, salle de prémontage, studio de prémontage] [İng. pre-setting hall (studio)] [Al. Montagehalle, Vorbauhalle, Vorbaustudio] TV. Düzlükte bezemin kuruluşunda vakit kazanmak amacıyla bezem parçalarının önceden çatıldığı yer.

bezem ögesi [Fr. élément de décor] [İng. construction unit] [Al. Dekorationsstück] S/ TV. Herhangi tamamlanmış bir bezemi oluşturan belli başlı parçalardan her biri.

bezem sökme [es.t. dekor sökme] [Fr. démontage du décor] [İng. breaking of set] [Al. Dekorationsabbau] S/ TV. Kurulu bezemin öğelerinden ayrılarak çıkarılması.

bezem tasarı [es.t. dekor planı] [Fr. schéma de plantation des décors] [İng. set plan] [Al. Dekorationsgrundriss] S/ TV. Düzlükte ya da ışık dışında bezem öğelerinin nereye yerleştirileceğini gösteren tasarı.

"B" filmi [Fr. film "B"] [İng. "B" picture] [Al. B-film] S. Tecimsel sinemada yapımcıların, oyuncular, sanat ve emek yönünden "A" filminden sonra gelen uzun film; özellikle gangster ve kovboy filmleri bunlar arasında yer alır.

biçimbozucu mercek [Fr. lentille déformante] [İng. distorting lens] [Al. verzerrtes Linse, Anamorphot] S/ TV. Biçimbozumunu gerçekleştiren yapıda mercek.

biçimbozumu [es.t. deformasyon] [Fr. distorsion (artistique), déformation] [İng. distortion] [Al. Verzerrung, Verdrehung, Verzeichnung] S/ TV. Belirli bir görsel etki sağlamak amacıyla, nesnelerin biçiminde optik yoldan gerçekleştirilen değişiklik; nesnelerin doğal biçimlerini bozma.

biçim üretici [Fr. "pattern generator"] [İng. pattern generator] [Al. "Pattern Generator"] TV. Televizyon dizgelerini denetlemek, özel etkiler sağlamak amacıyla, testere dişi ya da dördül biçimde yalnız geometrik dalgalar oluşturan üreteç.

biçme [es.t. menşur, prizma, optik prizma] [Fr. prisme (optique)] [İng. prism, optical prism] [Al. Prisma] S/ TV. Kullanılacağı işiğe uygun, saydam maddeden (örneğin görünür ışık için camdan, morötesi ya da kızılaltı için kuvarstan) yapıma üçgen biçme; sinema ve televizyonda çeşitli optik dizgelerde ya da optik hilelerde kullanılır.

bileşik [Fr. combiné, film image-son, image et son combinés] [İng. composite, combi-

ned film, married] [Al. *kombinierter*] S. Görüntü ile sesin aynı film üzerinde yer alması durumu.

bileşik ana pozitif [Fr. *positif duplicating image et son*] [İng. *composite master positive*] S. Dağıtım işlemi çıkarılmakta kullanılacak negatif görüntü ve ses işlemi için hazırlanan bileşik işlem çeşidi.

bileşik boşluk [Fr. *signaux de suppression de ligne et de trame*] [İng. *composite blanking*] TV. Almaçta resim iminin kaldırıldığı, satır ile alan başı yapıldığı vakit gönderilen alan ve satır boşluğu imleri.

bileşik çoğaltım negatifi [Fr. *negatif contretypé combiné image et son*] [İng. *composite dupe negative, combined dupe, composite dupe*] [Al. *kombinierter Duplikat-negativ (Dupnegativ)*] S. Çoğaltım negatifi elde etmekte kullanılan bileşik negatif.

bileşik eşlem [es.t. *bileşik kopya*] [Fr. *copie combinée, positif combiné image et son*] [İng. *married print, combined print, combined positive*] [Al. *kombinierte Kopie, kombinierten Bild-Ton-Kopie*] S. Ses ile görüntüyü aynı filmde taşıyan pozitif.

bileşik eşleme imi [Fr. *signaux de synchronisation combinés*] [İng. *mixed syncs (sync signals), composite sync (signals)*] [Al. *kombinierter Synchronsignals, Synchronsignalgemisch*] TV. Almaçta hem satır hem alan eşlemesini gerçekleştirecek bilgiyi taşıyan im.

bileşik eşleme üretici [Fr. *générateur de synchronisation combiné*] [İng. *composit-sync generator*] [Al. *kombinierter Synchronsignalsgeber*] TV. Almaçlarda tarama devrelerini eşleyen imi oluşturan aygıt.

bileşik im [Fr. *signal combiné*] [İng. *composite signal (video signal, picture signal)*] [Al. *kombinierter Signal, Bildaustatsynchronsignal, BAS-Signal, Signalgemisch, Summensignal*] TV. İki ayrı işlevi gerçekleştirmek üzere tek bir dalga oluşturan im; bileşik eşleme imi, bileşik resim imi gibi çeşitleri vardır.

bileşik negatif [Fr. *negatif combiné image et son*] [İng. *composite negative, combined negative, trial print*] [Al. *kombinierter Negativ, Einband*] S. Sesle görüntüyü aynı filmde taşıyan negatif.

bileşik resim [Fr. *image combinée*] [İng. *composite picture*] [Al. *kombinierter Bild*] TV. Birden çok kaynaktan gelen resim imlerinden oluşan tam resim imi.

bileşik resim imi [Fr. *signal vidéo combiné*] [İng. *composite video signal*] [Al. *kombinierter Bildsignal*] TV. Resim imi ile eşleme imlerini taşıyan resim dalgası.

bileştirici [Fr. *mélangeur (de son), mixeur (de son), technicien du son (du mixage)*] [İng. 1. *mixer, sound mixer (recording, balancer), re-recording man*, 2. *sound mixer (engineer), audio control man*] [Al. *Tonmischer, Mischer, Tonmischermeister, Ton-techniker*] S. 1. Ses bileştirme işini yöneten kimse. TV. 2. Düzlükteki çeşitli ses-topolarların ve öbür ses kaynaklarının gönderdiği sesleri bileştiren, sesin düzey ve niteliğini denetleyen kimse; ses yönetim odasındaki ses yönetim masasında çalışır.

bileştirme [es.t. 2-3. *miksaj*] [Fr. 1. *insertion*, 2-3. *mixage, mélange (des sons)*] [İng. 1. *insertion, picture insertion, electronic insertion*, 2-3. *mixing, (ABD) dubbing*]

[Al. 1. *Einsatzung*, 2-3. *Tonmischung*, *Tonüberblendung*, *Mischung* (der *Tonbinder*)]
 TV. 1. Bir kaynaktan sağlanan resme başka bir kaynaktan sağlanan resmi katarak gerçekleştirilen ve örtülü bileştirme ile elektronik örtülü bileştirme olarak iki çeşidi bulunan özel etki. S. 2. Çeşitli ses kuşaklarındaki seslerin tek bir kuşak üzerinde toplanması. TV. 3. Çeşitli ses oluklarından gelen seslerin tek bir çıkış için birleştirilmesi.

bileştirme masası bkz. **seslendirme masası**.

bileştirme odası bkz. **seslendirme odası**.

bileştirme örtüsü [Fr. *masque d'incrustation*] [İng. *inlay mask*] [Al. "*Inlay Mask*"]
 TV. Örtülü bileştirmede, birinci resmi örterek ikinci resmin dolduracağı bölümü oluşturan örtü.

bilet [Fr. *billet* (d'*entrée*), *ticket* (d'*entrée*), *billet* (de *location*)] [İng. *ticket*, *admission ticket*] [Al. *Eintrittskarte*] S. Girmelik karşılığı alınarak belirli bir gösterimi belirli bir saatte belirli bir yerden izleme olanağı sağlayan, ayrıca ilgililerin izleyici sayısı ve gelir durumunu saptamalarına yarayan basılı belge.

biletçi [es.t. gişe memuru] [Fr. *caissier(-ière)*] [İng. *ticket seller*] [Al. *Kassier (-in)*] S. Sinema gişelerinde bilet satan, yer ayıran kimse.

bilet kesici [es.t. kontrolör] [Fr. *contrôleur*] [İng. *ticket-collector*, *ticket-taker*] [Al. *Kontrollleur*] S. Sinema kapısında, satılan biletleri kesen kimse.

bilgi [es.t. *enformasyon*] [Fr. *information*] [İng. *information*] [Al. *Information*] TV. 1. Bir dizgenin, kendi durumunu bir im aracılığıyla başka bir dizgeye bildirmesinin nitel etkeni. 2. Renkli televizyonda, parlaklık ve renkliliği belirleyen radyo-elektrik imlerin nitel etkeni.

bilgisayar [es.t. *kompüter*, *elektronik beyin*, *elektronik hesap makinesi*, *elektronik bilgi işlem sistemi*, *elektronik kompüter*, *elektronik bilgisayar*] [Fr. *calculatrice*, *ordinateur*] [İng. *computer*, *data processing system*] [Al. *Computer*, *Rechenanlage*] S/TV. Bilgi depolayan, bu bilgiye bir dizi mantıksal işlem uygulayan ve istenildiğinde bu işlemlerin sonucunu bilgi olarak sunan elektronik aygıt.

bilgisayar canlandırması [Fr. "*computer animation*"] [İng. *computer animation*, *computer-drawn cartoon*] [Al. "*Computer Animation*"] S/TV. Canlandırmanın bilgisayar yardımıyla gerçekleştirilmesi; genellikle, bilgisayar, sinema ve televizyonun bir arada kullanılmasıyla ortaya çıkar.

bilgisayar filmi [Fr. "*computer film*"] [İng. *computer film*] [Al. "*Computer Film*"] S/TV. Bilgisayar canlandırmasıyla gerçekleştirilen film. (Şimdilik bütün bilgisayar filmleri, bilgisayar canlandırması yani bilgisayar canlıresimi olduğundan, bilgisayar filmi ile bilgisayar canlandırması anlamdaş olarak kullanılmaktadır).

bilgisayar müziği [Fr. "*computer music*"] [İng. *computer music*] [Al. "*Computer Music*"] S/TV. Bilgisayarla bestelenen, istenirse bilgisayarla çalınan müzik.

bilimsel film [es.t. *fenni film*, *ilmi film*] [Fr. *film scientifique*] [İng. *scientific film*] [Al. *wissenschaftlicher Film*] S. Bilimsel konuları, bilimsel bulguları ilgililerin anlayabileceği yolda işleyerek veren film.

bilimsel sinema [Fr. *cinéma scientifique*] [İng. *scientific cinematography*] [Al. *wissenschaftlicher Kino*] S. Sinemanın, bilimsel filmler gerçekleştirmekle uğraşan kolu.

bilyalı başlık [Fr. *rotule de pied*] [İng. *ball and socket head*] [Al. *Kugelgelenkkopf*] S/TV. Üçayağın başlıkla birleştiği yerde bilyalı eklem bulunan başlık.

bilyalı eklem [Fr. *joint à bille (à sphère, sphérique)*] [İng. *ball and socket joint*] [Al. *Kugelgelenk*] S/TV. Başlığın her yana kolaylıkla döndürülmesini sağlamak üzere, birbirinin içine iyice yerleşmiş dişi ve erkek yuvarlardan oluşan yuvarsal eklem.

"bindir!" [Fr. *faites une surimpression!*] [İng. *superimpose!, super!, add!*] [Al. *durchblenden!*] TV. Resim seçiciye, belli bir alıcıdan gelen resmi, başka bir alıcıdan gelen resme bindirmesi için verilen komut. (Bindirilecek resmi veren alıcının sayısı belirtilerek "üçü bindir!, biri bindir!" biçiminde söylenir).

bindirme [es.t. *sürempresyon, surimpression, süperpoze, üst üste film çekme, üst üste çekim*] [Fr. *surimpression, superposition*] [İng. *superimposition, superimposure, superimposed image, S/I, "supered" image, double printing, overprint, half-lap dissolve*] [Al. *Durchblende, Durchblendung, Überlagerung, Überblendung, Überblenden, Trickeinblendung, Doppelbelichtung, Superimposierung*] S. 1. Özel bir görsel etki sağlamak amacıyla aynı duyarkatın iki ayrı çevirimde kullanılması ya da iki ayrı çevirimin birbiri üstüne konarak aynı film üzerine basılması; bu durumda iki ayrı görüntü birbiri üstüne binmiş olarak ortaya çıkar. TV. 2. Aynı sonucun, aynı alıcılardan gelen resimlerin aynı anda verilmesiyle televizyonda sağlanması.

bindirmeli yazı [Fr. *titre surimpressionné*] [İng. *superimposed title, overlaid title*] [Al. *Durchblendentitel, einkopierter Titel*] S/TV. Başka bir görüntü üzerine bindirmeyle alınmış yazı.

binme [Fr. *chevauchement*] [İng. *overlap*] [Al. *Überlappung*] S. Ek yerinde oluşan çift film kalınlığının durumu.

binmeli yapıştırma [Fr. *collure chevauchement (négative)*] [İng. *lap splice, overlap (ABD: overlapped) splice, negative splice, neg splice*] [Al. *Überlappungskleben*] S. İki film parçasının, uçları birbiri üstüne bindirilerek yapılan yapıştırma çeşidi. Uç uca yapıştırmanın karşısı.

bişimci kurgu [Fr. *montage synthétique*] [İng. *synthetic editing*] [Al. *synthetische Montage*] S/TV. Genellikle uzun çekimlerden ya da bir görünüşlük, hatta ayırım boyunca süren tek çekimden oluşan kurgu çeşidi. (Sinemacı bu çeşit kurguyla görünüşlüğü bir bütün olarak aktarır. Görünüşlük içinde yer alan ayrıntıları bulup çıkarmayı, görünüşlüğün önemli noktalarını saptamayı, görünüşlüğün çözümünü, yorumlamasını yapmayı izleyiciye bırakır. Bu çeşit kurguda tekdüzeliği önlemek amacıyla derinlemesine görüntüye, çapraşık alıcı devinimlerine, görünüşlükte yer alan varlıkların devinimlerine ve iç kurguya başvurulur. Çözümleyici kurgunun karşısıdır).

birikimlik [es.t. *rezervuar, tank*] [Fr. *réservoir*] [İng. *film reservoir, reservoir, film storage unit, storage unit*] [Al. *Filmschrank*] S. Sürekli açındırma aygıtında, ay-

- gıt işlemeğe devam ettiği halde filmin son bölümünün bir süre durmasını, böylelikle durmuş olan filmin ucuna yeni bir kantal eklenebilmesini sağlayan bölüme.
- biriktirme aygıtı** [Fr. "storage device"] [İng. *storage device (switching)*] [Al. "Storage Device"] TV. Değişik kaynaklardan gelen bilgileri seçen, tutan, istenildiği anda başka bilgilerle birleştirip yayına verebilen aygıt.
- birim** [es.t. *ünite, vahit, vahid-i kıyası*] [Fr. *unité (de mesure)*] [İng. *unit, measuring unit*] [Al. *Einheit, Masseinheit*] S/ TV. Bir ölçme ölçünü olarak benimsenen nicelik ya da boy.
- birinci** [Fr. *orchestre*] [İng. *stalls*] [Al. *Parkett*] S. Sinemalarda, bazen ön ve hususunin bir bölümünü kapsayan sıralar; genellikle salonun görüntülükten ortasına doğru uzanan bölümü.
- birinci balkon** [Fr. *premier balcon*] [İng. *dress circle, (ABD) first balcony*] [Al. *erster Rang*] S. Büyük sinemalarda alttan ilk balkon.
- birinci kuşak** [es.t. *Bant I*] [Fr. *Bande I*] [İng. *Band I*] [Al. *Band I, Fernsehreihe I*] TV. ÇYY'de 41-68 MHz (7,32-4,40 m) arasında yer alan yinelenen kuşağı. (Bu kuşakta 2, 3, 4. oluklar yer alır. Televizyon yayınlarına ayrılmıştır. İstanbul Teknik Üniversite Televizyonu, TRT Ankara Televizyonu'na bağlanmadan önce bu kuşaktaki 4. oluktan yayın yapmaktaydı).
- birincil elektron** [Fr. *électron primaire*] [İng. *primary electrons*] [Al. *Primärelektronen*] TV. Elektron çoğaltıcı bir ereğe düşürüldüğünde ikincil elektronların özgür kalmasına yani ikincil yayına yol açan elektron.
- birincil renkler** [es.t. *iptidai renkler, primer renkler*] [Fr. *couleurs primaires*] [İng. *primary colours (ABD: colors)*] [Al. *Primärfarbe, Primärvalenz*] S/ TV. Üçü eşit ölçüde üst üste bindirildiğinde beyazı oluşturan mavi, yeşil, kırmızı renkler. (Ayrıca, iki birincil rengin karışımı bir ana rengi, bunun tersi olarak iki ana rengin karışımı da bir birincil rengi verir).
- birinci yardımcı** bkz. **yönetmen yardımcısı**.
- birli gösterici** [Fr. *monofilm, projecteur pour un format, appareil de projection pour un format*] [İng. *monofilm*] [Al. *Einbandprojektor*] S. Çeşitli boylardaki filmlerden yalnız birini oynatabilen gösterici.
- birlik** [es.t. *vahdet*] [Fr. *unité*] [İng. *unity*] [Al. *Einheit*] S/ TV. 1. Bir film ya da televizyon izlencesinde, anlatılmak istenenin dağınıklığa yol açılmadan, ayrıntılara boğulmadan, ölçülü biçimde, bütünlük duygusu uyandırarak gerçekleştirilmesi durumu. 2. Bir resmi oluşturan çeşitli öğeler arasında varlığını duyuran uyuşum
- birlik** [Fr. *projecteur 1 kW (de 1 kilo)*] [İng. *1 kW*] [Al. *1 kW*] S/ TV. Aydınlatmada kullanılan 1 kW'lık ışıldak.
- birlikte çevirim** [es.t. *tek dizgeli ses kayıt yöntemi*] [Fr. *enrégistrement bande unique*] [İng. *single-system sound recording*] [Al. *Einbandaufzeichnung*] S. Ses ile resmin aynı anda, aynı kuşak üzerine alınması. Ayrı çevirimin karşısı.
- bitiş** [es.t. *final*] [Fr. *final*] [İng. *ending, closing scene, final scene*] [Al. *Schluss(sze-*

ne)] S. Bir filmin sona erişini gösteren, filmin sonunda yer alan görüntüler; bu görüntülerin ortaya koyduğu belirli durum.

bitiş ayrımı [Fr. *séquence finale*] [İng. *closing sequence, final sequence*] [Al. *Schlussbildfolge, Schlusssequenz*] S. Bir filmde, bitişini oluşturan görüntülerin tümü; bu görüntülerden oluşan ayrım.

bitiş çekimi [Fr. *dernier plan du film*] [İng. *fade out scene (shot)*] [Al. *Schlussaufnahme*] S. Bir filmin sonunda yer alan çekim; filmi sona erdiren çekim.

Boç bkz. **boy çekimi**.

borulu askı [es.t. *borulu izgaralar, asma araçlar*] [Fr. *porteuse (de projecteurs), grille métallique, barres métalliques*] [İng. *fly-bar, spot bar, pipe grids, grid, lighting grid, (ABD) light pipe*] [Al. *Zugstange, Scheinwerferzug, Scheinwerferhalter, Gitterdecke, Gitterrostdecke, Lichtgitter*] TV. İşlik tavan yüksekliğine göre tabandan 3-6 m yukarıda, birbirine koştur ya da çapraz olarak bağlanmış borulardan oluşan ve aydınlatma araçlarının tutturulduğu izgara.

boşalma [es.t. *deşarj*] [Fr. *décharge (électrique)*] [İng. *discharge, electrical discharge*] [Al. *elektrische Entladung*] S/ TV. 1. Bir yoğunlaştırıcı biriken elektrik yükünün bir dış devreye verilmesi. 2. Bir pilde biriken kimyasal erkenin elektrik erkesine dönüşmesi.

boş film [es.t. *pelikül, ham film, alınmamış film, bakire pelikül*] [Fr. *pellicule (cinématographique, vierge), film vierge (cinématographique vierge), film non exposé*] [İng. *motion picture film, film, unexposed film, raw stock, stock, non-exposed stock, unexposed*] [Al. *Rohfilm(material), Aufnahmematerial, Film(material), unbelichteter Film, nicht belichteter Film, unbelichtet*] S. Alıcıda ya da basım aygıtında kullanılmamış, duyarkatı ışıkla etkilenmemiş film.

boşluk [es.t. *halâ, vakum*] [Fr. *vide*] [İng. *vacuum*] [Al. *Vakuum*] S/ TV. İçinde molekül ya da atom bulunmayan uzay; uygulamada, içindeki hava ya da gazı tümüyle boşaltılmış, son kertede alçak basınç bulunan uzay. (Bir radyo ışıtaçında, eksi-ucun yaydığı elektronların, havanın ya da gazın atomlarıyla çarpışarak engellenmemesi için, bu ışıtaçta böyle bir boşluk yaratılması gerekir).

boşluk [es.t. *silme*] [Fr. *suppression*] [İng. *suppression, blanking, gating, (ABD) black-out*] [Al. *Austasten, Austastung, Rücklaufaustastung, Schwarztastung, Zustaustung*] TV. Tarayıcı demetin satır başı ya da resim başı yapması sırasında, istenmeyen imlerin ortaya çıkmasını önlemek ve eşleme imleri gibi belirli biçimdeki imleri göndermek için resim bilgisine verilen ara.

boşluk düzeyi [es.t. *silme seviyesi, siyah seviyesi genliği*] [Fr. *niveau de suppression*] [İng. *blanking level*] [Al. *Austastpegel, Austastniveau, Austastwert*] TV. Beyaz doruğunun yüzdesi olarak bazı yayın ölçünlerinde % 25-30, bazılarında da % 75'te yer alan düzey.

boşluk imi [es.t. *silme sinyali*] [Fr. *signal de suppression*] [İng. *blanking pulse, suppression pulse*] [Al. *Austastimpuls, A-Impuls, Bildaustastimpuls, Austastsignal*] TV. Birbirini izleyen iki satır ya da iki alan arasında verilen ve yararsız akımları orta-

dan kaldırarak boşluğu sağlayan im; satır boşluğu imi ve alan boşluğu imi olarak iki çeşittir.

boşluk süresi [es.t. *silme periyodu*] [Fr. *durée de suppression*] [İng. *blanking period*] [Al. *Austastperiode*] TV. Satır başı ya da alan başı yapılması için boşluğa verilen süre.

boşlukta kesme [İng. *cut in blanking, interfield cutting (switching)*] TV. Bir resim kaynağından öbürüne, alan boşluğu sırasında geçme.

boş ses kuşağı [Fr. *bande sonore non modulée*] [İng. *unmodulated track, unmod track*] [Al. *unmodilierte Tonband*] S. Alicıda kullanılmamış ses kuşağı; ses yolu kullanılmamış kuşak. Dolu ses kuşağının karşıtı.

boş ses yolu [Fr. *piste sonore non modulée (sans enregistrement)*] [İng. *unmodulated track, unmod. track, buzz-track (a.)*] [Al. *unmodilierte Tonspur*] S. Ses yolu kullanılmamış kuşak. Dolu ses yolu karşıtı.

boy [es.t. 1. *kıta, ebat, forma*, 2. *ebat, ekran ebadı, ekran boyu, ekran boyutu, büyüklük*] [Fr. 1. *format (de film)*, 2. *dimension de l'écran, format de l'écran*] [İng. 1. *size, gauge, width, film size (gauge, format, dimension), raw stock dimension, format*, 2. *screen size, size of the picture screen*] [Al. 1. *Format, Filmformat, Kinoformat*, 2. *Bildschirmformat, Schirmbreite, Schirmgröße*] S. 1. Herhangi bir filmin, iki kenarı arasında kalan uzunlukla yani eniyle belirtilen büyüklüğü. (Belli başlı film boyları şunlardır: 8 mm, büyük 8, 9,5 mm, 16 mm, 35 mm, 70 mm. Film alıcı ve göstericileri de bu boylara göre belirlenir). TV. 2. Bir televizyon almacının, görüntülüğünün köşegen uzunluğuyla belirtilen büyüklüğü. (Bugüne değin ölçün bir televizyon boyu belirlenmemiştir. Çeşitli ülkelerde, genellikle en küçükten en büyüğe doğru sıralanan başlıca boylar (köşegen uzunlukları) şöyledir: 7,5 cm, 13 cm, 28 cm, 32 cm, 36 cm, 41 cm, 43 cm, 44 cm, 48 cm, 51 cm, 59 cm, 61 cm, 63 cm, 65 cm. Bu boylar, genellikle, cep televizyonu, el televizyonu, taşınabilir televizyon, salon televizyonu olarak kümelendirilir. En çok kullanılan boylar 44 cm, 51 cm, 59 cm, 61 cm'dir).

boyacı [Fr. *peintre (en décor), artiste-peintre-décorateur*] [İng. *painter, scenic artist*] [Al. *Anstreicher, Dekorationsmaler, Kunstmaler, Prospektmaler, Maler*] S/ TV. Bezemleri boyayan kimse.

boyalı taban [İng. *tinted base*] S. Siyah-beyaz filmin basımında bazı görünüşlüklerde renk etkisi sağlamak amacıyla kullanılan tabanı boyalı boş film.

boyama [Fr. *coloriage, coloration*] [İng. *tint(ing), dyeing, colouring (ABD: coloring)*] [Al. *Kolorierung, Handkolorierung, Einfärbung, Farbgebung*] S. Filmin herhangi bir renge elle boyanması işi. (Renkli film çıkmadan önce, seyirci üzerinde etki uyandırmak amacıyla bazı görünüşlükler çeşitli renklere boyanırdı. Boyamada pozitif görüntü tek renge boyanır; böylelikle görüntünün saydam bölümleri renkli olduğu halde saydamsız bölümleri değişmez. Renklendirmenin karşıtı).

boyanmış film [Fr. *film coloré*] [İng. *coloured (ABD: colored) film*] [Al. *handkoloriert Film*] S. Elle boyanan filmin durumu.

boy çekimi, BoÇ [es.t. *boy plan, orta plan, yakın plan, orta uzak çekim*] [Fr. *plan moyen, PM*] [İng. *medium shot, MS, mid shot, middle shot, full-length shot*] [Al. *Halbnah(einstellung)*] S/TV. Bir insanı boylu boyunca çerçeveleyen büyüklükte çekim.

boyun [es.t. *tüp boynu, lamba boynu*] [Fr. *col du tube*] [İng. *neck (of the tube)*] [Al. *Kolbenhals*] TV. Almac ışıtıcının koni biçimindeki bölümünden sonra gelen ve tarayıcı demetin oluşmasını sağlayan; artıuş, elektron topu, Wenhelt borusunun yer aldığı ince bir boruyu andıran bölümü.

boyun sestopları [Fr. *micro-cravate*] [İng. *neck microphone, necklace microphone, chest microphone, halter microphone, lavalier microphone*] [Al. *Umhängemikrofon*] S/TV. Bir askıyla boyna asılan ve gizlenen ufak sestoplar çeşidi.

bozulma [Fr. 1. *distorsion (du son)*, 2. *brouillage, défaut de transmission*] [İng. 1. *sound distortion, distortion*, 2. *scrambling*] [Al. 1. *Tonverzerrung*, 2. *"Scrambling"*] S/TV. 1. Seslendirme ya da yayın dizgesinde, ses dalgasının uğradığı istenmeyen değişikliklerden dolayı, alınan ses ile yayınlanan ses arasındaki her türlü başkalık. TV. 2. Bir radyo-televizyon yayınının alınışında, yararlı ime binen zararlı bir imin, ses ya da resmi etkilemesi durumu.

bozulma bkz. film bozulması.

bozum [Fr. 1. *distorsion (d'image)*, 2. *distorsion (du son)*] [İng. 1. *image distortion, frame distortion, distortion*, 2. *sound distortion, distortion*] [Al. 1. *Bildverzerrung, Bildverzeichnung*, 2. *Tonverzerrung*] S/TV. 1. Görüntüde belirli bir etki sağlamak amacıyla, biçimbozucu mercek ya da başka araçlarla nesnelerin gerçek görünüşlerini değiştirme. 2. Sesin, özel bir etki sağlamak amacıyla, gerçektekinden başka biçimde, nitelikte verilmesi.

bölgesel izlence [Fr. *programme local (régional)*] [İng. *local programme (ABD: program), regional programme, (ABD) local broadcasting*] [Al. *Regionalprogramm*] TV. Belirli bir bölgenin özellikleri göz önünde tutularak bu bölge için hazırlanmış izlence çeşidi. Merkez izlencesinin karşısı.

bölgesel yapım merkezi [Fr. *centre de production régionale*] [İng. *regional production centre (ABD: center)*] [Al. *Regionalproduktionszentrum*] TV. Merkez izlen cesini hazırlayan ana yapım merkezinden ayrı olarak bölgesel izlenceleri hazırlamak ya da ana yapım merkezine yardımcı olmak üzere kurulan yapım merkezi.

bölge yayacı [es.t. *bölge istasyonu, bölgesel istasyon*] [Fr. *station locale (régionale)*] [İng. *local station, regional station*] [Al. *Regionalsender, Regionalanstalt*] TV. Ana yayın yayaçlarından ayrı olarak bölge gereksinmelerini karşılamak amacıyla kurulmuş ufak taşra yayacı.

bölüm [es.t. *kısım, fasıl*] [Fr. *partie, épisode*] [İng. *part*] [Al. *Teil*] S. Bir filmde birkaç ayrımdan oluşan, konunun ana parçalarından birini ortaya koyan bölük.

bölüntülü film [es.t. *sürekli dizi film, seriya*] [Fr. *film à épisodes (en épisodes), ciné-roman, "serial"*] [İng. *serial(s), serial film, (ABD) cliffhanger (a.)*] [Al. *Serienfilm, Episodenfilm, Fortsetzungsfilm, "Serials"*] S. Konusu bir öncekinin devamı

olan, aynı kişilerce oynanan, piyasaya aynı anda ya da çok kısa aralıklarla sürülen, birkaç uzun filmden oluşan sinema yapıtı.

BSI duyarlılığı [es.t. *BSI derecesi*] [Fr. *méthode BSI*] [İng. *BSI speed (film speed, speed rating)*] [Al. *BSI-Empfindlichkeit*] S. Film duyarlılığını belirtmek amacıyla İngiliz Ölçünler Enstitüsü'nce uygulanan bir yöntem; bu duyarlılık, ASA duyarlılığıyla aynıdır.

BSI ölçünleri [Fr. *standards BSI*] [İng. *BSI standards*] [Al. *BSI-Normen*] S/TV. İngiliz Ölçünler Enstitüsü'nce sinema ve televizyon alanında saptanan ölçünler.

budama [Fr. *coupe*] [İng. *trimming*] [Al. *Schneiden*] S. Yapıştırmaya başlangıç olarak filmin kesilmesi.

bulanık [es.t. *flu*] [Fr. *flo* (*de l'image*)] [İng. *out of focus, blurred, unsharp, hazy*] [Al. *unscharf, flau, weich, "floo"*] S/TV. Görüntünün odak noktasına düşmemesinden doğan durum.

bulanık film [Fr. *film flou*] [İng. *out of focus film*] [Al. *unscharf Film*] S. Tümü ya da bir bölümü bulanık görüntüler taşıyan film.

bulanık görüntü [Fr. *image flou*] [İng. *unsharp picture, blurred picture*] [Al. *unscharfes Bild*] S/TV. Herhangi bir nedenden dolayı görüntülük üzerinde bulanık olarak izlenen görüntü.

"bulanıklaştır!" [Fr. *passer au flou!*] [İng. *defocus!*] [Al. *Defokus!, In die Unschärfe ziehen!*] S/TV. Alıcı yönetmenine, görüntüyü bulanıklaştırması için verilen komut.

bulanıklaştırma [Fr. *passage au flou, "defocusing"*] [İng. *defocusing*] [Al. *"Defocusing"*] S/TV. Konunun odak dışı kılınmasıyla görüntüye bulanık bir görünüş sağlama.

bulanıklık tekeri [es.t. *bulanıklık dairesi*] [Fr. *cercle de diffusion (de confusion)*] [İng. *circle of confusion, blur circle*] [Al. *Zerstreuungskreis*] S/TV. Seçikliği tam olmayan bir görüntüdeki bulanıklık derecesini gösteren teker. (Tam seçik bir görüntü, konudaki noktayı nokta olarak verir; fakat bu seçiklikten uzaklaştıkça, konudaki noktalar, çapı ufak ya da büyük tekerler olarak aktarılır. Bu tekerlerin çapı, görüntünün seçiklik ölçüsünü verir).

bulanık zincirleme [İng. *defocused dissolve, defocus mix*] S/TV. Zincirlemede, ilk çekimin son görüntülerinin gittikçe bulanıklaşması; ikinci çekimin ilk görüntülerinin gittikçe seçikleşmesi durumu.

bulma [es.t. *demodülasyon*] [Fr. *démodulation, détection*] [İng. *demodulation, detection*] [Al. *Demodulation*] TV. Kablolar ya da dalgalar yardımıyla gönderilebilmek için yüksek yinelenimlere yerleştirilen ses ya da resim imlerinin, almaçta izlenebilmesi amacıyla, bu yüksek yinelenimin salınımlarından ayrılması işlemi; de-ıştırmının tersi olan işlem.

bulucu [es.t. *detektör*] [Fr. *détecteur, démodulateur*] [İng. *detector, demodulator*] [Al. *Detektor, Demodulator, Gleichrichter*] TV. Değişitirim bulma işini gerçekleştiren aygıt.

Buttes-Chaumont okulu [Fr. *école des Buttes-Chaumont*] TV. Fransız Radyo-Televizyon Kurumu'nun Paris yakınındaki Buttes-Chaumont'da bulunan ışıklerinde, André Falk yönetiminde çalışan televizyon oyunları bölümü için kullanılan terim. Bu okulun amacı, eldeki olanaklardan (görünçlük oyunları, filmler, televizyon filmleri) yararlanarak, en kısa zamanda televizyona özgü, salt televizyon nitelikleri taşıyan oyunlar gerçekleştirmek, televizyon türleri oluşturmak, televizyon değişti yaratmaktır. Fransız televizyonunun emekleme çağına rastlayan bu çalışmalar 1956'dan 1965'e kadar on yıl sürdü.

buzlu cam [es.t. *sütlü cam*] [Fr. *verre dépoli, dépoli*] [İng. *ground gloss, mat (matt, matte) glass, frosted glass*] [Al. *Mattscheibe*] S. Bir yüzü özel özdekle donuklaştırılmış, yarı saydam, görüntü verebilir cam.

büyük açıklıklı mercek [Fr. *objectif à grande ouverture (lumineux)*] [İng. *wide aperture lens, fast lens*] [Al. *lichtstarkes Objektiv*] S/ TV. Açıklığı olağanın üstünde olan mercek.

büyük boy saydam resim [es.t. *büyük boy diya(pozitif)*] [Fr. *24x36 mm diapositive*] [İng. *double frame (slide)*] [Al. *Dia-Nutzformat 24x36 mm*] S/ TV. Boyu 24x36 mm olan saydam resim.

büyük ışıldak [Fr. *arc 225 ampères, "brute"*] [İng. *brute*] [Al. *"Brute"*] S. Genellikle renkli film çeviriminde kullanılan en büyük boy ışık ışıldağı.

büyük 8 [es.t. *Super 8 mm*] [Fr. *Super-8 mm, film de Super-8 mm, format Super-8 mm*] [İng. *Super-8 mm (film), 8 mm Type S, Type S format, Type S film*] [Al. *Super-8-mm-Film, Super-8-mm-Format, Super-8-mm, Super-8, Super-8-mm-Schmalfilm*] S. 8 mm'lik filmin 1965'te piyasaya sürülen yeni bir çeşidi. (Boy bakımından, olağan 8 mm'lik filminden hiç bir başkalığı yoktur. Buna karşılık, 8 mm'lik filmde deliklerin yatay olarak bulunan uzun kenarı, büyük 8'de dikey olarak yer alır. Böylelikle resim alanı, olağan 8'dekine göre yaklaşık % 50 oranında artar. Büyük 8'de bir ayakta 72 resim, 1 m'de 235,3 resim yer alır. Çerçevesi 4,14x5,69 mm'dir. Saniyede 18 ya da 24 resim geçecek hızla oynatılır. Optik ya da manyetik ses yoluyla kullanılabilir. Büyük 8, yalnız özenci sinemasında değil, eğitim sinemasında ve televizyonda da kullanılmaktadır. Büyük 8'in başlıca iki çeşidi vardır: Kodak büyük 8 (Kodak Super-8) ile Fuji tek 8 (Fuji single-8). Aradaki başlıca değişiklik, taban özdeğinde ve kutucuklardadır. Büyük 8 filmler kutucuklar içinde kullanılır).

büyük 8 mm'lik alıcı [Fr. *caméra Super-8 mm*] [İng. *Super-8 camera*] [Al. *Schmalfilmkamera für Super-8-mm*] S. Büyük 8 mm'lik filmle çalışan alıcı çeşidi.

büyük 8 mm'lik gösterici [Fr. *projecteur pour Super-8 mm, appareil de projection pour Super-8 mm (Super-8 mm), projecteur cinéma Super-8 mm*] [İng. *Super-8 mm projector, substandard projector for Super-8 mm*] [Al. *Schmolfilmprojektor für Super-8 mm*] S. Büyük 8 mm'lik filmlerin gösteriminde kullanılan gösterici çeşidi.

büyük 8 yöntemi [Fr. *procédé Super-8 mm*] [İng. *Super-8 mm process*] [Al. *Super-8-Verfahren*] S/ TV. Büyük 8 mm'lik filmin ya 16 mm, 35 mm'lik eşlemlerinin çi-

karılarak ya da doğrudan doğruya büyük 8 mm olarak film tarayıcı yardımıyla televizyonda gösterilmesi işlemi.

büyültme [es.t. *agrandisman, genişletme*] [Fr. *agrandissement, gonflement* (a.)] [İng. *enlargement, enlarging, enlarge, optical enlargement, film enlargement, blow-up, print-up*] [Al. *Vergrößerung*] S. 1. Bir filmin, optik basım yoluyla, daha büyük boyda bir film üzerine, örneğin 8 mm'lik filmin 16 mm'ye, 16 mm'lik filmin 35 mm'ye, 35 mm'lik filmin 70 mm'ye aktarılması. Küçültme karşıtı. 2. Bir filmin negatifinde yer alan resmi, kart üzerine çıkartma, filminden fotoğraf çıkartma.

büyülü fener [es.t. *sihirli fener, lantern majik*] [Fr. *lanterne magique*] [İng. *magic lantern*] [Al. *Lanterna Magica*] S. Göstericinin ilkel biçimi, atası. (Önünde mercek, içinde ışık kaynağı bulunan bir karanlık kutudan oluşur. Merceğin odak noktasına yerleştirilen cama çekili resim, bu ışık kaynağının ve merceğin yardımıyla, görüntülük üzerine düşürülür).

büyüteç düğmesi [Fr. *commande loupe, touche loupe*] [İng. *magnifier knob*] [Al. *Vergrößerungsglasknopf*] TV. Bazı almaçlarda, görüntünün ayrıntılarını daha iyi izleyebilmek için resmin orta bölgesini büyültme düzeneği çalıştıran düğme.

büzülme [Fr. *retrait (du film), rétrécissement du film (de la pellicule)*] [İng. *shrinking, shrinking*] [Al. *Schrumpfung*] S. Hava koşullarının elverişsizliğinden dolayı film tabanında ya da duyarkatta ortaya çıkan kırılganlık, kısılganlık.

C

Caligari'cilik bkz. **dışavurumculuk**.

Callier etkisi [Fr. *effet Callier*] [İng. *Callier effect*] [Al. *Callier-Effekt*] S. Özellikle optik basım aygıtlarında kendini gösteren ve ışığın bir optik dizgede yayınmasından doğan etki.

cam çekimi [es.t. *ayna çekimi*] [Fr. *plan truqué par le procédé ou verre*] [İng. *glass shat*] [Al. *Glasverfahren*] S. Yalnız bir bölümü yapılmış bir bezemi, cam üzerine çizilmiş resimle tülemeye dayanan sinema hilesi.

Camera 65 [Fr. *Caméra 65*] [İng. *Camera 65*] [Al. *Camera 65*] S. Bir geniş görüntülük ve üçboyutlu işlemi. (Todd-AO işlemini andıran Camera 65'te 65 mm'lik film kullanılır. Alıcı ve göstericisi de buna uygun olarak değişik yapıdadır).

Camerascope [Fr. *Camérascope*] [İng. *Camerascope*] [Al. *Camerascope*] S. Cinemascope'un İngiliz ışıklarında uygulanan ve sıkıştırmaç temeline dayanan bir geniş görüntülük yöntemi.

camlı bölme [Fr. *baie, vitre, paroi vitrée*] [İng. *sound-proof window*] TV. 1. Yönetim odasında işliğe açılan ve bu ikisini birbirinden ayıran ses geçirmez pencere. S / TV. 2. Seslendirme ışıklarında, seslendirme odasını ışıktan ayıran ses geçirmez pencere.

camlı ışık [Fr. *studio vitré*] [İng. *glass-enclosed studio*] S. Sinemanın ilk çağlarında, çevirimde gün ışığından yararlanmak amacıyla her yanı camlı olan ışık.

canlandırıcı [es.t. *ressam*] [Fr. *animateur(-trice), chef animateur(-trice)*] [İng. *animator, cartoon film artist, cartoon film designer*] [Al. *Trickfilmzeichner, Hauptphasenzeichner, Trickzeichner, Phasentrickszeichner, Phasenzeichner, Zeichner*] S. Bir canlıresim ya da çizim filmi için, devinimliliği sağlayan resimleri gerçekleştiren sanatçı.

canlandırıcı yardımcısı [Fr. *assistant animateur(-trice)*] [İng. *assistant cartoon film designer (artist), assistant animator*] [Al. *Hauptzwischenphasenzeichner*] S. Canlandırıcının çalışmalarında yardımcı olan kimse.

canlandırma [es.t. *animasyon*] [Fr. *animation*] [İng. *animation*] [Al. *Animation, figürlicher Trick*] S. Tek tek resimleri ya da devinimsiz nesneleri gösterim sırasında devinim duygusu verebilecek biçimde düzenlemek ve filme aktarmak işi.

canlandırma filmi [es.t. *animasyon filmi*] [Fr. *film d'animation*] [İng. *animated film*] [Al. *Animationsfilm, Multiplikationsfilm, Trickfilm*] S. Canlandırma yöntemiyle gerçekleştirilmiş film.

canlandırma hileleri [Fr. *truquages d'animation*] [İng. *animations*] [Al. *mechanische Trickvorrichtungen*] S. Sinema hilelerinin canlandırma yöntemiyle yapılanları.

canlandırma masası [Fr. *table d'animation*] [İng. *animation bench (rostrum, board, stand)*] [Al. *Tricktisch, Trickbank*] S. Canlıresimlerin çevrilmesinde, tek tek resimlerin gerektiği biçimde saptanmasını sağlayan, düşey bir eksen üzerinde yukarıya aşağıya sürülebilir canlıresim alıcısıyla donatılmış, çeşitli devinimleri ve işlemleri gerçekleştirebilir masa.

canlandırma sineması [Fr. *cinéma d'animation*] [İng. *animated cinema, animations*] [Al. *Animation(kino)*] S. Canlandırma filmleri gerçekleştiren sinema kolu.

canlandırma yöntemleri [Fr. *techniques d'animation*] [İng. *animation techniques*] [Al. *Animationstechnik*] S. Canlandırmada çeşitli işlem ve gereçlere uygulanan, değişik canlandırma türlerinin, çeşitlerinin oluşmasını sağlayan yöntemler: Canlıresim, kukla filmi, gölge filmi, alıcısız film, iğneli yüzey, sarkaçlı film, vb.

canlı çizim [Fr. *schéma animé*] [İng. *animated diagram*] [Al. *Zeichentrick*] S. Herhangi bir nesnenin yapısını, işleyişini göstermek amacıyla canlandırma yöntemine göre yapılmış, devinimli çizgi resim.

canlı çizgiler [Fr. *carton à tirette*] [İng. *animated caption, live action card animation, animation*] [Al. *Schiebeinsert, Trickgrafik*] TV. Canlandırmanın, televizyonda çizgilere, biçimlere, yazılara uygulanan özel yöntemi.

canlıresim [es.t. hareketli resim, komik film, resimli film, kukla filmi, Mickey Mouse, karton (film), çizgi film, desen anime] [Fr. *dessin animé*] [İng. *cartoon (film), animated cartoon (picture)*] [Al. *Trickfilm, Zeichenfilm, Zeichentrickfilm, Multiplikationsfilm*] S. Bir devinimi parçalarına ayırıp bunların tek tek yapılan resimlerinin yine alıcıyla tek tek çevrilmesine dayanan ve canlandırma sinemasının en önemli, en yaygın olan çeşidi.

canlıresim alıcısı [Fr. *caméra d'animation (pour les prises de vues dessin animé)*] [İng. *animation camera*] [Al. *Animationskamera, Trickkamera*] S. Canlıresim çeviriminde kullanılan özel yapıda alıcı.

canlıresim alıcı yönetmeni [Fr. *opérateur de dessin animé*] [İng. *cartoon camera-man*] [Al. *Trickkameramann*] S. Canlıresim alıcısını kullanan kimse.

canlı yayın [es.t. naklen yayın, dış yayın] [Fr. *émission en direct, programme en direct*] [İng. *live relay (broadcast, programme, presentation, production, transmission, television), telecast*] [Al. *Liveprogramm, Liveübertragung, Livesendung, Direktübertragung, Direktsendung, Originalübertragung*] TV. Daha önceden herhangi bir gereç üzerine saptanmamış, ışikte ya da ışık dışında gerçekleştirildiği, alıcıyla saptandığı anda yayına verilen izlenceler için kullanılan terim. Dolaylı yayının karşısı.

CCIR ölçünleri [Fr. *standards CCIR*] [İng. *CCIR standards*] [Al. *CCIR-Normen*] TV. Uluslararası Radyo İletişimi Danışma Kurulu'nun radyo-televizyon alanında saptadığı ölçünler.

cep sineması [Fr. *cinéma de poche*] [İng. *small cinema*] S. Genellikle 100–600 arası izleyici alabilecek boyda sinema.

cep televizyonu [Fr. *téléviseur de poche, récepteur de poche*] [İng. *pocket receiver*] TV. Boyu genellikle 7,5 cm olan, cepte taşınabilecek boyda almalı.

CIE yöntemi [Fr. *système CIE*] [İng. *CIE system*] [Al. *CIE-System*] S/ TV. Uluslararası Aydınlatma Kurulu'nca renkölçümü alanında saptanan uluslararası ölçünler ve bu ölçünlere göre çeşitli renklerin sağlanmasında uygulanan yöntem.

cılız ana ışık [Fr. *éclairage faible sur le plan principal*] [İng. *low key (lighting)*] S/ TV. Ana ışığın, dar bir alanı aydınlatacak biçimdeki durumu. (Bu durumda görünüşün büyük bir bölümü karanlık ya da yarı aydınlık görünüş alır).

cıva buğulu ışık yayı [Fr. *arc à vapeur de mercure*] [İng. *mercury vapour (ABD: vapor) arc*] [Al. *Quecksilberdampf-bogenlicht*] S. Genellikle basım aygıtlarında, ışık aydınlatmasında, bazen de 35 mm'lik göstericilerde kullanılan, yüksek yeşilimsi ışık kaynağı.

cıva buğulu ışıtaç [Fr. *lampe à vapeur de mercure*] [İng. *mercury vapour (ABD: vapor) lamp, mercury-cadmium lamp (discharge lamp)*] [Al. *Quecksilberdampf-lampe*] S/ TV. İçi cıva buğulu ve elektrik akımı geçirilince mavimsi-tırak ışık veren cıva buğusuna kadmiyum eklenerek mavimsi-tırak rengi giderilmek yoluyla sinema ve televizyonda ışık kaynağı olarak kullanılan ışıtaç.

Cinecolor [Fr. *Cinecolor*] [İng. *Cinecolor*] [Al. *Cinecolor*] S. 1935–55 yılları arasında kullanılan, bir renkli film işlemi.

CinemaScope, CS [es.t. *Sinemaskop*] [Fr. *CinémaScope, CS*] [İng. *CinemaScope, CS*] [Al. *CinemaScope, CS*] S. Bir geniş görüntülük ve üçboyutlu işlemi. (Sıkıştırmaç temeline dayanır. "Hypergonar" adı verilen bu mercek görüntüyü iki yandan 2:1 oranında basıklaştırır. Böylelikle geniş bir alanın 35 mm'lik film üzerindeki çerçeveye sığdırılmasından sonra, göstericiye takılan ikinci bir mercek (yaymaç), bu sıkıştırılmış görüntüyü gerçek boyuna çevirir. Çerçeve oranı 1:2,55'tir. Bu işlemin CinemaScope 55 adında bir çeşidi daha vardır).

CinemaScope delikleri [Fr. *perforation CinémaScope*] [İng. *CinemaScope perforation, CS perforation, foxholes*] [Al. *CinemaScope-Perforation*] S. Mıknatıslı dört ses yolu bulunan CinemaScope filmlerinin pozitif eşlemlerindeki dış delikleri; CinemaScope işlemini geliştiren "20th Century Fox Co." adına dayanarak Fox deliği (*foxhole*) de denir.

CinemaScope 55 [Fr. *CinémaScope 55*] [İng. *CinemaScope 55*] [Al. *CinemaScope 55*] S. CinemaScope'un 1964'te piyasaya sürülen ve 55 mm'lik negatif filme dayanan çeşidi.

CinemaScope görüntülüğü [es.t. *Sinemaskop perde(si)*] [Fr. *écran de CinémaScope*] [İng. *CinemaScope screen*] [Al. *CinemaScopebreitwand*] S. CinemaScope filmlerini göstermeye yarayan ve oranı 1:2,66 olan görüntülük (yurdumuzda genellikle bütün geniş görüntülük oranları için bu terim kullanılmaktadır).

Cinemiracle [Fr. *Cinémiracle*] [İng. *Cinemiracle*] [Al. *Cinemiracle*] S. Bir geniş

görüntülük ve üçboyutlu işlemi. (Cinerama'nın geliştirilmiş olup, ondaki üç alıcı ve üç göstericiyi kullanır. Ancak göstericiler Cinerama'daki gibi ayrı ayrı üç gösterim odacığında değil, tek gösterim odacığındadır).

Cinepanoramic, Franscope [Fr. *Cinépanoramic, Franscope*] [İng. *Cinepanoramic, Franscope*] [Al. *Cinepanoramic, Franscope*] S. Sıkıştırılmaca dayanan bir geniş görüntülük işlemi; Fransa'da geliştirilen ve Franscope adını da alan bu işlem, 1:2, 33 oranındadır.

Cinerama [es.t. *Sinerama*] [Fr. *Cinérama*] [İng. *Cinerama*] [Al. *Cinerama*] S. 1952'de ABD'de ortaya sürülen; özel alıcı, özel gösterici ve özel sinema salonu gerektiren bir geniş görüntülük ve üçboyutlu işlemi. (Cinerama alıcısı, mercekleri 27 mm aralıklı üç ayrı alıcının yan yana getirilip eşlemeli çalışmalarına dayanır. Her alıcının merceği, çok geniş bir görüşlüğün belirli bir parçasını saptır. Böylelikle elde edilen üç ayrı film, üç ayrı göstericiyle, özel yapıdaki Cinerama görüntülüğüne yansıtılır. Cinerama'da 35 mm'lik film kullanılır. Ancak resim yüksekliği altı deliği kapladığından, resmin eni iki yandaki deliklere kadar uzanır; bundan dolayı bu üç ayrı kuşak yan yana yansıtıldığında, genellikle olağan görüntülüğün altı katı büyüklüğünde görüntü verir. Ayrı bir 35 mm'lik film üzerine alınan mıknaşlı sekiz ses yolu, beşi görüntülük gerisinde, sekizi yanlarda ve salonun arkasında bulunan sesyayarlardan verilir. Böylelikle gerek görüntü gerekse ses yönünden büyük bir derinlik duygusu sağlanır. Bu üç kuşaklı Cinerama'dan ayrı olarak, 70 mm'lik filmi tek göstericide kullanan bir Cinerama çeşidi de geliştirilmiştir. Bunka'daki çerçeve oranı 1:2,33'tür).

Cinerama görüntülüğü [es.t. *Sinerama perdesi*] [Fr. *écran de Cinérama*] [İng. *Cinerama Screen*] [Al. *Cineramabreitwand*] S. Cinerama işlemine göre çevrilmüş filmlerin gösteriminde kullanılan 1:2,1 oranındaki özel yapıda görüntülük. (Derinliği 5 m'ye kadar uzanabilen bu içbükey görüntülük, bin kadar yoğunluk telin yan yana düşey olarak sıralanmasından oluşur).

cinsel sömürü filmi [es.t. *seks filmi, baldır bacak filmi* (a.)] [Fr. *film porno(graphique), porno*] [İng. *porno(graphic) film, porno(graphic) movie, porno(graphic) production, sexploitation, (ABD) blue movie* (a.), *French film* (a.), *stag picture, stag film, hard core* (a.)] [Al. *porno(graphische) Film*] S. Cinsel konuları, ilişkileri izleyicinin cinsel duygularını körüklemek, sömürmek amacıyla ve genellikle en kaba biçimde işleyen film.

Circarama [Fr. *Circarama*] [İng. *Circarama*] [Al. *Circarama*] S. Bir çember görüntülük ve üçboyutlu işlemi. (Disney'nin piyasaya sürdüğü bu işlemde, başlangıçta 16 mm'lik on iki gösterici kullanılıyordu. Sonradan 35 mm'lik dokuz gösterici kullanılmaya başlandı. Bu göstericiler, silindirik biçimindeki salonun bütün iç duvarını kapsayacak biçimde yan yana sıralanmış görüntüleri yansıtırlar. İzleyiciler bu görüntüleri, salonun ortasından izlerler).

Circlorama [Fr. *Circlorama*] [İng. *Circlorama*] [Al. *Circlorama*] S. SSCB'de geliştirilen Kinopanorama adlı çember görüntülük işleminin İngiltere'deki adı.

Cronar [Fr. *Cronar*] [İng. *Cronar (base)*] [Al. *Cronar*] S. ABD'de Du Pont de Nemours üretimliklerinde yapılan, ince fakat direnci büyük kuşakların üretiminde kullanılan polyester çeşidi yoğruk özdek; selüloz tabanların yerini alan Cronar tabanların yapılışında kullanılır.

CS bkz. **CinemaScope**.

C yuvası [es.t. *C somunu*] [Fr. *monture C*] [İng. *C-mount*] [Al. *C-Objektivhalter*] S. 16 mm'lik alıcılarda vidalı, ölçün mercek yuvası.

Ç

çabuk değişir bezem [Fr. *décor à transformations*] [İng. *quick-change scenery*] [Al. *Verwandlungsszenerie*] S/ TV. Bir görünçlükten öbürüne en kısa zamanda geçilmesini sağlamak üzere, kolaylıkla sökülüp takılabilen hazır bezem.

çağdaş film [Fr. 1. *film à sujet contemporain*, 2. *film contemporain*, 3. "*gendai-geki*" (Japonca)] [İng. 1. *contemporary life film*, 2. *contemporary film*, 3. "*gendai-geki*"] [Al. 1. *Gegenwartsfilm*, 2. *Film der Gegenwart*, 3. "*Gendai-Geki*"] S. 1. Konusu çağımızda geçen film. 2. Çağdaş sinemanın ürünü olan yapıt. 3. Özellikle Japon sinemasında çağ filminin, tarihsel filmin karşısı olarak günümüzün konularını işleyen film türü için kullanılan terim.

çağdaş sinema [Fr. *cinéma contemporain*] [İng. *contemporary cinema*] [Al. *Kino der Gegenwart*] S. Günümüze en yakın dönemde ortaya konulan, sinemanın en son gelişmelerini yansıtan ürünlerden oluşan sinema; genellikle İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki dönemi kapsar.

çağ filmi [Fr. 1. *film d'époque*, 2. *film d'époque (historique)*, "*jidai-geki*" (Japonca)] [İng. 1. *period film*, 2. *period film*, "*jidai-geki*"] [Al. *historische Film*, "*Jidai-Geki*"] S. Belli bir çağı, bütün toplumsal, siyasal, kültürel özellikleriyle canlandıran tarihsel film çeşidi. 2. Özellikle Japon sinemasında, Japonya'nın batı uygarlığına açılışından önceki yaşayışını, derebeyleri, Samuraylar dönemini yansıtan ve geleneksel Kabuki tiyatrosundan büyük ölçüde yararlanan film türü. Çağdaş filmin (*gendai-geki*) karşısı.

çağırışım [Fr. *association d'images*] [İng. *association of frames (of pictures)*] [Al. *Bildenvereinigung*] S/ TV. 1. Görüntülerin içerdiği kavramların izleyicide yeni kavramlara yol açması durumu; bu yolla izleyiciyi etkileme. 2. Bir çekimin sonundaki görüntülerin uyandırdığı çağırışımın bundan sonraki çekimin ilk görüntüsüne geçiş.

çakar (ışıtac) [es-t. *flaş (lambası)*, *fotoflaş*] [Fr. *flash*, *ampoule flash*, *lampe éclair*] [İng. *flash bulb*, *flash*, *photoflash lamp*] [Al. *Blitz(lampe)*, *Blitzlichtlampe*] S. Magnezyumla ya da elektronik düzenle çalışan, son derece kısa sürede çok güçlü ışık verip sönen ışıtaç. (Fotoğrafçılıkta çok sık kullanılan bu ışıtaç, aşırı hız sinemasında konuyu düzenli aralıklarla aydınlatmada kullanılır).

çalgısız müzik [Fr. *musique synthétique*] [İng. *synthetic music*, *music without instruments*, *hand-painted music*, *hand-drawn music*] S. Hiçbir çalgıdan yararlanmayarak çalgısız ses temeline göre gerçekleştirilen müzik. (Ses yolundaki ses imlerinin

optik işleme başvurulmaksızın doğrudan doğruya elle film üzerine çizilmesinden oluşur. Böylelikle çalgısız ses yöntemi ile alıcısız film yöntemi birleştirilmiş olur).

çalgısız ses [Fr. *son synthétique*] [İng. *synthetic sound, hand-drawn sound, hand-painted sound, animated sound, artificial sound*] S. Doğrudan doğruya ses yoluna elle çizilerek elde edilen ses.

çalışma [Fr. *marche*] [İng. *drive, motion, movement*] [Al. *Antrieb*] S/ TV. Belirli bir düzenin belirli bir güçle işletilmesine dayanan araçlarda, bu düzenin devinime geçmesi.

çalışma çizelgesi [es.t. *iş planı, çalışma cetveli, çalışma tablosu*] [Fr. *plan de travail (de production, de tournage), tableau de travail*] [İng. *production schedule, shooting schedule*] [Al. *Produktionsplan, Aufnahmeplan, Herstellungsplan, Arbeitsplan, Drehplan, Dispositionsplan*] S. 1. Bir filmin çevrilişiyle ilgili belli başlı hazırlıkları, çalışmaların yürüyüşünü bir bakışta gösterecek biçimde düzenlenmiş çizelge. TV. 2. Sinemadaki çalışma çizelgesinin televizyon çalışmalarına göre düzenlenmiş olanı.

çalışma dökümü [Fr. *conducteur*] [İng. *running order, script breakdown*] [Al. *Produktionsablauf, Ablaufplan, Programmablaufplan, Fahrplan*] TV. Bir televizyon oyunluğunun, yapımı gerçekleştirmek amacıyla, çalışma sırasına göre, görüntü ve ses için gerekli uygulamalı açıklamaları kapsayacak biçimde hazırlanması.

çalışma fotoğrafı [Fr. *photo de travail (de production, de plateau)*] [İng. *production still*] [Al. *Arbeitsphoto, Werkaufnahme, Standfoto*] S. Bir filmin tanıtısında kullanılmak üzere saptanan ve filmin çevirilişiyle ilgili çalışmaları gösteren fotoğraf.

çalışma gölgesi [Fr. *ombre*] [İng. *shadow*] [Al. *Schatten*] S/ TV. Bir çevirim sırasında, çevirimi gerçekleştiren kişilerin ve donatının, istenmediği halde görüntü çerçevesi içine düşen gölgesi.

çalışma ışığı [Fr. *éclairage de service*] [İng. *working light*] [Al. *Arbeitslicht, Bau-licht*] S/ TV. Bir çevirime hazırlanırken, düzlüğü çalışabilecek ölçüde aydınlatan, çevirime ya da yayına gerekli aydınlatmanın dışında kalan ışık.

çalıştırma [Fr. *déclenchement, mise en marche*] [İng. *release (à motor), starting*] [Al. *Auslösung*] S. Bir alıcıda, filmin verici eksenden alıcı eksene aktarılmasını, aralı devinimini sağlayan ana düzenini işletme.

çalıştırma düğmesi bkz. **düğme**.

çalkama [Fr. *agitation*] [İng. *agitation, turbulation*] [Al. *Beunruhigung*] S. Daha düzgün bir açındırma sağlamak, yönsel açındırma etkisini önlemek amacıyla, açındırılmakta olan filmin yüzüne yakın yerdeki açındırmacın sallanması.

çalkayıcı [Fr. *agitateur*] [İng. *agitator*] [Al. *Rührer, Rührwerk*] S. Çalkama işini sağlayan araç.

çanta [Fr. *sac*] [İng. *case*] [Al. *Tasche*] S. Alicıların korunmasını ve taşınmasını sağlayan çeşitli biçim ve boydaki kutular.

çapraşık kaydırma [Fr. *travelling complexe*] [İng. *complex travelling (ABD: travelling)*] [Al. *Komplexxamerafahrt*] S/ TV. Alıcının çeşitli kaydirmaları aynı çekim içinde gerçekleştirmesinden doğan devinim.

çapraz aydınlatma [Fr. *éclairage à feux croisés*] [İng. *cross lighting*] [Al. *Kreuzbeleuchtung*] S/ TV. Geriden aydınlatma ile önden aydınlatma arasında gerek yön gerek elde edilen sonuç bakımından ortalama durumdaki aydınlatma.

çapraz çiftucay [es. t. *çapraz çift (kutup), döner dolap, turnike*] [Fr. *deux dipôle associé à angle droit*] [İng. *turnstile (aerial)* (ABD: *antenna*)] [Al. *X-Form, Kreuzdipol*] TV. Birbiriyle dik açı oluşturacak biçimde kesişen iki çiftucaydan oluşmuş verici dalgalık.

çarpıcı çekim [es. t. *flaş*] [Fr. *flash, image-choc*] [İng. *flash, quick shot*] [Al. *Flash, Blitz*] S/ TV. Gerek kısalığı gerek özü yönünden seyirci üzerinde sarsıcı, vurucu bir etki yapmak üzere hazırlanmış, çok kez ayrıntı ya da baş çekiminden oluşan çekim çeşidi.

çarpıcı kurgu [Fr. *montage des attractions (d'attraction)*] [İng. *montage of attractions, montage*] [Al. *Attraktionsmontage*] S/ TV. İzleyicide vurucu bir etki yaratmak amacıyla çarpıcı çekimlerin dizilenmesiyle sağlanan kurgu; tepkeler üzerine kurulur; konunun doğal akışından kaynaklanan simgeleri kullanır.

çekim [es. t. *plan*] [Fr. *plan*] [İng. *shot, take*] [Al. *Aufnahme, Einstellung, Szene, "Take"*] S. 1. Alıcının sürekli olarak bir kez çalıştırılmasıyla elde edilen film parçası. 2. Çevirim oyunluğunda, alıcının sürekli olarak bir kez çalıştırılmasıyla elde edilecek olan, her biri ayrı bir sayıyla belirtilen bölüm. 3. Alıcının bir kez çalıştırılması sırasında alıcı açısı, alıcı görüş noktası, alıcı ile çevrilen görünürlük arasındaki uzaklık, mercek çeşidi, vb. etkenlere göre başka başka özellikler gösteren görüntülerin tümü. (Bu son durumda görüntüler gerek çerçeve içinde kapladıkları yer, gerek görüş açısı ve noktası, gerekse çevirim sırasında alıcının devinişiyle değişik özellikler kazanır ki, bunların her biri özel bir terimle belirtilir). TV. 4. Televizyon yayınında, sinemadaki çekimin özelliklerine karşılık olan durumlar.

çekim-ayrım [Fr. *plan-séquence*] [İng. *"plan-séquence"*] [Al. *Einstellungssequenz, "Plan-Séquence"*] S/ TV. Bir ayrım oluşturabilecek kadar uzun olan, bir ayrım boyunca sürdürülen kesintisiz çekim.

çekim ölçeği [es. t. *plan ebadı, eşel*] [Fr. *échelle des plans, grosseur des plans, échelle de l'image*] [İng. *scale of shots, image scale, picture scale*] S/ TV. Konuların görüntü çerçevesine oranla kapladıkları yerin değişmesinden oluşan çeşitli boydaki çekimler dizisi. (Konuların çerçeveye oranla az ya da çok yer kaplamaları, konu ile alıcı arasındaki uzaklığa ya da kullanılan merceğe göre değişir. Konunun çerçevede en büyüktен en küçüğe doğru kapladığı yer bakımından çekim ölçeği şu çekimlerden oluşur: ayrıntı çekimi, baş çekimi, omuz çekimi, göğüs çekimi, bel çekimi, diz çekimi, boy çekimi, genel çekim, toplu çekim, uzak çekim).

çekim sayısı [es. t. *numara, plan numarası*] [Fr. *numéro (du plan)*] [İng. *number (of shot), shot number, slate number*] [Al. *Szenennummer, Einstellungsnummer*] S/ TV. Çekimlerin, çevirim senaryosunda sıralanırken aldıkları sayı.

çekim tahtası [es. t. *klaket*] [Fr. *ardoise, tableau, pancarte*] [İng. *slate (board)*,

clapper, clapperboard, take board, number board] [Al. *Klappe, Tafel, Synchronklappe*] S. Bir çekimin başında, çekimlerin birbirinden kolaylıkla ayırt edilebilmesini sağlayan bilgiler bulunan ve çevirime başlanırken alıcının önünde tutularak görüntüsü film üzerine saptanan yüzey.

çekim uzunluğu [Fr. *longueur de plan*] [İng. *length of shot*] [Al. *Szenenlänge*] S/ TV. Bir çekimin görüntülükteki süresinden oluşan uzunluk.

çember görüntülük işlemi [Fr. *écran circulaire*] [İng. *full circle process, cylindrical screen, 360° projection*] [Al. *zylindrisch Schirm*] S. Geniş görüntülük işlemlerinin, görüntülüğün 360 derecelik tam bir çember biçiminde olduğu en aşırı çeşidi; Circarama, Kinopanorama bunun başlıca örneklerindendir.

çember saptama kafası [İng. *ring-type recording head*] TV. Çember biçimindeki çok geçirgen bir göbek ve buna sarılı telden oluşan mıknatıslı görüntü kafası.

çentik [es.t. *ankoş*] [Fr. *encoche*] [İng. *notch, nick*] [Al. *Kerbe*] S. Basım sırasında basım aygıtının diyaframını belirli bir açıklığa getirecek düzeni işletmek üzere filmin kenarına açılan oyuk.

çentiklemek [es.t. *ankoş yapmak*] [Fr. *encocher*] [İng. *notch*] [Al. *kerben*] S. Filme çentik yapmak.

çentikleme masası [Fr. *table encocheuse*] [İng. *notching table*] [Al. *Kerbentisch*] S. Çentikleme işinin yapılmasında kullanılan masa.

çentikleiyici [Fr. *encocheuse*] [İng. *notcher*] [Al. *Kerbemaschine*] S. Çentik yapmakta kullanılan aygıt.

çeper artıucu [Fr. *revêtement métallique servant d'anode, anode cylindrique*] [İng. *wall anode*] [Al. *Wandanode*] TV. Bir alıcı ısıtıcının iç çeperine çekilen maden katından oluşma artıuç.

çerçeve [es. t. *kadr, kare, ankadraman*] [Fr. *caare*] [İng. *frame*] [Al. *Bilderrahmen, Rahmen, Rahmengestell, Feld, Kader, Bildfeld*] S. Alıcının penceresinden dolayı, bir filmin üzerinde her bir resmin yüzeyini sınırlayan, dikdörtgen oluşturan doğrular.

çerçeve çizgisi [es. t. *resim çizgisi*] [Fr. *ligne de séparation de deux images, barre de cadre (de cadrage)*] [İng. *frame line*] [Al. *Bildlinie, Bildstrich, Bildsteg*] S. Bir filmin pozitif eşleminde art arda bulunan iki resmi birbirinden ayıran yatay, siyah çizgi.

çerçeve çizgisi eki [Fr. *collure dans une barre de cadrage*] [İng. *frame-line join (splice)*] [Al. *Bildlinieklebstelle*] S. Yapıştırmanın, çerçeve çizgisinde yapılarak, ek yerinin tam çerçeve çizgisi üzerine getirilmesi durumu.

çerçeve çizgisi yapıştırma aygıtı [Fr. *colleuse par chevauchement*] [İng. *frame-line splicer*] [Al. *Bildlinieklebepresse*] S. Yapıştırmanın tam çerçeve çizgisi üzerinde gerçekleştirilmesini sağlayan yapıştırma aygıtı.

çerçeve dışı [es. t. *kadr dışı, çekim dışı*] [Fr. *hors champ (de l'image), "off"*] [İng. *out of frame (of shot), off, (ABD) out of vision, OOV*] [Al. *nicht im Bild, im Off, "Off"*] S/ TV. Bir alıcı merceğinin görüş alanı dışında kalan, dolayısıyla görüntü

çerçevesine girmeyen herhangi bir nesne ya da varlığın durumu. Çerçeve içi'nin karşıtı.

çerçeve düzeltme [es. t. *kareleme*] [Fr. *cadrage*] [İng. *framing*] [Al. *Bildstricheinstellung*] S/ TV. Filmi gösterici, bakımlık, kurgu aygıtı ya da film yayın aygıtında resmin pencereye tam olarak çakışmasını sağlayacak biçimde geçmek.

çerçeve içi [es. t. *kadr içi*, *çekim içi*] [Fr. *dans le champ*, *à l'image*] [İng. *in frame* (*picture*, *shot*), (*ABD*) *in vision*] [Al. *im Bild*] S/ TV. Bir alıcı merceğinin görüş alanı içinde kalan, dolayısıyla görüntü çerçevesine giren herhangi bir nesne ya da varlığın durumu. Çerçeve dışı'nın karşıtı.

çerçeve kayması bkz. **kayma**.

çerçeveleme [es. t. *ankadraman*, *kadraj*] [Fr. *cadrage*, *encadrement*] [İng. *framing*] [Al. *Bildbühneneinstellung*, *Bildverstellung*, *Bildeinstellung*, *Einstellung*, *Bildbegrenzung*] S/ TV. Sinemacı ya da televizyoncunun, elindeki malzemeyi görüntü çerçevesinin ikiboyutlu alanı içerisine en uygun, en elverişli biçimde yerleştirilmesi işi.

çerçeveleyici [Fr. *commande de réglage*] [İng. *framing device*] [Al. *Bildfangregler*] S/ TV. Çeşitli sinema aygıtlarında, kayan resmi çerçeve çizgisi görünmeyecek biçimde düzelten bölüm.

çerçeve oranı [es. t. *görüntü oranı*, *görüntü boyutu*, *resim boyutları oranı*] [Fr. *aspect de l'image*, *format de l'image*, *cadre*] [İng. *aspect ratio*, *AR*, *picture ratio*, *format*] [Al. *Verhältnis*, *Bildseitenverhältnis*, *Seitenverhältnis* (*de Bild*), *Bildeindruck*, *Bildformat*, *Format*, *Grösse*] S. 1. Bir film ya da görüntülük üzerindeki resmin eni ile yüksekliği arasındaki oran. (Ölçün filmlerde ve dar filmlerde bu oran 3:4 (1:1,33) tür. Geniş görüntülük işlemleri bu oranın 1:2,70'e kadar çıkmasıyla gerçekleşir). TV. 2. Televizyon görüntülüğündeki resmin eni ile yüksekliği arasındaki oran; ölçün filmde olduğu gibi 3:4'tür.

çerçevesiz film [Fr. *film sans cadre*] [İng. *frameless film*] S. Alıcısız filmlerin bazılarında, resimlerin çerçeveye bakılmaksızın sürekli olarak film üzerine çizilmesinden doğan durum.

çevirgeç [es. t. *mübeddil*, *konvertör*, *çevirici*, *televizyon konvertörü*] [Fr. *convertisseur*] [İng. *converter*, *convertor*] [Al. *Umformer*, *Konverter*, *Umsetzer*, *Wandler*] S/ TV. 1. Bir akımı, başka çeşit akıma (örneğin dalgalı akımı doğru akıma) çeviren aygıt. 2. Bir yinelenimi başka bir yinelenime (örneğin ÇYY'yi, PYY'e) çeviren aygıt. 3. Bir televizyon ölçününü başka bir ölçüne çeviren aygıt. 4. Belli bir koda sokulmuş bilgiyi başka bir kılığa sokan aygıt.

çevirim [es. t. *çekim*, *çekme*, *çevirme*, *alma*, *film alma*, *film çevirme*, *film çekme*] [Fr. *tournage*, *prise* (*de vues*), *prise de vues cinématographique*, *filmage*] [İng. *filming*, *shooting*, *film shooting*, *camera shooting*, *take*, *taking*, *recording*] [Al. *Aufnahme*, *Filmaufnahme*, *Kameraaufnahme*, *Bildaufnahme*, *Dreh*, *Dreharbeiten*] S. 1. Sinema filmini gerçekleştirmek üzere alıcının çalıştırılarak duyarkatın üzerine gizli görüntülerin saptanması. 2. Alıcının çalıştırılmasına bağlı olarak yapılan iş-

lerin tümü. 3. (Genel anlamda) Bir filmi gerçekleştirmek için yapılan işlerin tümü.
çevirim bkz. televizyona alma.

çevirim günü [es. t. *iş günü*] [Fr. *journée de prise de vues*] [İng. *shooting day*] [Al. *Drehtag*] S/ TV. Çevirimin yer aldığı gün; çalışılmayan günün karşılığı.

çevirim hakkı [es. t. *filme alma hakkı*] [Fr. *droits d'adaptation cinématographique*] [İng. *film rights*] [Al. *Verfilmungsrechte*] S. Herhangi bir metnin film olarak gerçekleştirilmesini sağlayan hak.

çevirim izni [es. t. *çekme izni, çekim izni*] [Fr. *autorisation de tourner*] [İng. *shooting permit (permission), filming permit (permission)*] [Al. *Filmaufnahme-Erlaubnis, Dreherlaubnis, Aufnahmegenehmigung, Filmaufnahmegenehmigung*] S. Bazı ülkelerde bütün çevirimler ya da belirli yerlerdeki çevirimler için yetkililerden alınması gerekli olan izin.

çevirim oyunluğu [es. t. *çekim senaryosu, çevirim senaryosu, dekupajlı senaryo, teknik senaryo, dekupaj, çevirme kitabı, dekupaj senaryosu, senaryo*] [Fr. *découpage technique (final), scénario découpé, "script"*] [İng. *shooting script, script, shot list*] [Al. *Drehbuch, Buch, technisches Drehbuch, Aufnahmeplan*] S. Çekimlere bölünmüş, her çekimin sayısı belirtilmiş, çevirim için gerekli tüm uygulamalı açıklamaları taşıyan, konuşmaları ve sesle ilgili bütün bilgileri veren senaryo; senaryonun çevirime hazır durumdaki en son aşaması ve biçimi; çevirim için gerekli bütün uygulamalı açıklamaları taşıyan, konuşmaları ve sesle ilgili bütün bilgileri veren oyunluk.

çevirim oyunluğu yazarı [es. t. *çevirim senaryocusu*] [Fr. *découpeur, auteur du découpage*] [İng. *continuity man, shooting script writer*] [Al. *Drehbuchautor*] S. Çevirim senaryosunu hazırlayan kimse.

çevirim sayısı [Fr. *numéro de prise*] [İng. *take number*] [Al. *Aufnahmenummer, Takenummer*] S. Herhangi bir çekimin kaçınıcı kez çevrildiğini belirtmek üzere çekim tahtasına yazılan sayı

çevirim süresi [Fr. *durée de prise de vues (de tournage)*] [İng. *shooting period*] [Al. *Drehzeit*] S. İlk çevirim gününden son çevrim gününe kadar geçen zaman.

çevirim takımı [es. t. *teknik ekip*] [Fr. *équipe de tournage*] [İng. *film unit*] [Al. *Aufnahmestab, Aufnahmeteam, Aufnahmegruppe*] S. Bir filmi çevirmek üzere bir araya gelen ya da çevirim günü birlikte çalışan uygulamanlar, işçiler, oyuncular topluluğu.

çevirim yazanağı [Fr. *rapport de tournage (de travail, d'une journée)*] [İng. *report sheet, log sheet, dailies*] [Al. *Aufnahmebericht, Tagesbericht*] S. Çevirim takımındaki uygulamanların hazırladıkları ve çevrilen çekimlerin dizelgesini, her çekim için kendilerini ilgilendiren uygulamalı bilgileri taşıyan, daha sonraki işlemelik, kurgu, seslendirme, basım gibi çalışmalara yardımcı olan yazanak.

çevirim yeri [es. t. *lokasyon*] [Fr. *lieu de tournage (de prise de vues), emplacement*] [İng. *location*] [Al. *Aufnahmegelände, Aufnahmeort, Drehort, Schauplatz, Standort*] S. Çevirim takımının bir çevirim günü çalıştığı yer; genellikle ışık dışındaki bir yeri anlatır.

çevirmek [es. t. *almak, çekmek, film almak, film çekmek, filme çekmek, tertip etmek, manzara almak, döndürmek, ahz etmek, sho(o)t etmek*] [Fr. *tourner, filmer, cinématographier, faire un film, prendre (un film)*] [İng. *shoot, take, film, cinematograph*] [Al. *drehen, filmen, verfilmen, aufnehmen, filmaufnehmen*] S. Çevirim eylemi.

çevirmek bkz. **televizyona almak**.

çevrel yayaç [Fr. *poste périphérique*] [İng. *peripheral station*] [Al. *Randzonen-sender*] TV. Bir ülkenin sınırlarına yakın olan ve yayınları bu ülkenin sınır bölgelerinde izlenebilen yabancı televizyon yayacı.

çevresel kayıp [İng. *loss of the edge*] TV. Alıcının saptandığı, yönetim odası denetliğinin verdiği resimde, yayındaki etkenlerden ya da almacın özelliklerinden dolayı, kenarlarda ortaya çıkan kayıp.

çevrim [es. t. *devre, sikl*] [Fr. *cycle*] [İng. *cycle*] [Al. *Schwingungszug*] S/TV. 1. Bir dizgede oluşan ya da bir dizgenin oluşturduğu bir dizi değişikliğin her biri. (Her çevrim sonunda bu değişiklik başlangıç noktasına döner. Örneğin bir dalgalı akımda, en büyük pozitif akımdan en büyük negatif akıma ya da bunun tersine gidiş bir çevrimdir. Bir dalgalı akımın yinelenimi, saniyedeki çevrim sayısına eşittir). 2. (Özellikle) Bir elektromıknatıs dalganın tam bir salınımı; bu durumda, çevrim, radyo yineleniminin temel birimidir (kilosikl = 1.000 sikl, gigasikl = 1.000 megasikl). Yinelenimler genellikle saniyede çevrim (c/s) ya da hertz olarak belirtilir).

çevrinme [es. t. *pan, panorama, panoramik, swing*] [Fr. *panoramique*] [İng. *pan shot, panoramic shot, panning (shot), pan*] [Al. *Schwenk, Kameran-schwenk, Kameran-schwenkung, Schwenkung, Panoramaschwenk*] S/TV. Alıcının yatay ya da düşey eksenine çevresinde sağa, sola ya da yukarıya, aşağıya, devinimi; özellikle yatay çevrinme.

çevrinme başlığı [Fr. *plate-forme panoramique et de bascule, tête panoramique et de tilt*] [İng. *pan and tilt head, panoramic and tilting head, panning head*] [Al. *Schwenk und Neigekopf, Schwenk kopf, Panoramakopf, Kameran-schwenkkopf*] S/TV. Bir üçayağın, çevrinmeyi gerçekleştirmeye yarayan başlığı.

çevrinme kolu [Fr. *manivelle de la plate-forme panoramique*] [İng. *panning handle*] [Al. *Schwenkhebel, Schwenkarm*] S/TV. Çevrinme başlıklarında alıcının kolaylıkla çevrinmesini sağlamak için bulunan uzunca, saplı tutamak.

çevrinmeli kaydırma [Fr. *pano-travelling*] [İng. *travelling (ABD: traveling) and pan shot, pano-travelling (ABD: traveling)*] [Al. *Panotravelling, Kamerafahrt in Langsrichtung*] S/TV. Çevrinme ile kaydırmanın bir arada yapılmasından oluşan alıcı devinimi.

çevrinmeli yazı [İng. *pan title*] S/TV. Tanıtma yazılarının bir çeşidi. Bu çeşit yazılar, alıcı merceği öründen yanlamasına geçer.

çığırkkan [Fr. *annonceur, bonimenteur, bonisseur, chasseur-annonceur, chasseur-aboyeur*] S. 1. Panayır sinemalarında izleyici avlamak amacıyla, gösterilen filmi öven

kimse. 2. Sessiz sinema döneminde, aynı işi gördükten sonra, ayrıca gösterim sırasında filmi açıklayan kimse.

çıkarma [Fr. 1. *déchargement*, 2. *coupure*] [İng. 1. *unloading*, 2. *cut*] [Al. 1. *Entladung*, 2. *Schnitt*] S. 1. Kullanılmış filmi işlemeliğe göndermek üzere alıcıdan alma. S/TV. 2. Bir oyunluktan, filmde ya da televizyon izlencesinden sözcükleri, görüntüleri ya da bir parçayı, kullanılmaması için, alma.

çıkarmalı basım [Fr. *tirage soustractif*] [İng. *subtractive printing*] [Al. *subtraktives Kopierung*] S. Işıklama kaynağından gelen renklerin, araya renk süzgeçleri yerleştirilerek, istenildiği biçimde soğurulmasına, böylelikle beyaz ışık izgesinin istenmeyen bölümlerinin film üzerine düşürülmemesine dayanan renkli pozitif basım işlemi.

çıkarmalı işlem [es. t. *renklerin çıkarılması işlemi, renklerin tefazulüyle terkip usulü, tefazulle terkip*] [Fr. *procédé soustractif (de couleurs soustractifs), synthèse soustractive des couleurs, soustractif*] [İng. *subtractive (colour, ABD: color) system, subtractive process, subtractive colour process*] [Al. *subtraktives Farbverfahren, subtraktive Mischung*] S. 1. Saydam boyaların, beyaz ışık izgesinin istenmeyen bölümlerini çıkarmakta kullanıldığı renkli film işlemi. (Bu işlemde kullanılan, çıkarıcı birincil renkleri kırmızıyı soğurucu, yeşili soğurucu ve maviyi soğurucu renklerdir. Gösterimde, göstericideki ışık kaynağından çıkan beyaz ışık, görüntülüğe düşürüldüğünde renkli film, bir renk süzgeci işini görerek beyaz ışıktan bazı renkleri soğurulmuş, böylece görüntülükteki görüntüye istenilen renkleri vermiş olur. Günümüzde sinemada kullanılan renkli film işlemlerinin hepsi çıkarmalı işleme dayanır). TV. 2. Aynı işlemin televizyona uygulanması. Bununla birlikte, televizyonda daha çok katmalı işlem kullanılır.

çıkış [Fr. *sortie*] [İng. *exit*] [Al. *Abgang, Ausgang*] S. Bir sinemada izleyicilerin salondan ve yapıdan çıkmalarını sağlayan kapı, geçit ve dış kapılar; özellikle salon kapıları.

çılgın güldürü [Fr. “*screw-ball comedy*”] [İng. *screw-ball comedy*] [Al. “*Screw-ball Comedy*”] S. Amerikan güldürüsünün 1930’lardaki bir çeşidi. Ekonomik bunalımın patlak verdiği ve savaş tehlikesinin gittikçe arttığı çılgın ve anlamsız bir dünyada, mutluluğu, çılgın ve anlamsız davranışlar içinde aramağa çalışan kişileri yansıtır.

çıplaklık filmi [Fr. *film nudiste*] [İng. *nudist film, nudie (a.)*] [Al. *Nacktkultur-film*] S. Çıplaklık yanlılarının yaşayışını yansıtan ya da sözde böyle bir yaşayışı göstermek bahanesiyle çıplakları ele alan film.

çirpiştirme film [Fr. “*quickie*”] [İng. *quickie, quota quickie*] [Al. “*Quickie*”] S. İngiltere’de 1927–39 arasında yürürlükte olan film saptanca yasasının gereklerini yerine getirmek amacıyla, çok kısa sürede, ucuza çevrilmiş, düşük nitelikteki film; daha sonra genellikle bu nitelikteki bütün filmleri anlatır olmuştur.

çift boy resim [Fr. *double image*] [İng. *double frame*] [Al. *Doppelbild*] S. 35 mm’lik filmdeki bir resmin, olağan dört deliklik yer yerine sekiz deliklik yer kaplama-

sından oluşan durum; bu çeşit filmler, alıcı penceresinin önünden uzunlamasına değil yanlamasına geçer.

çift büyük 8 [Fr. *double Super-8 mm*] [İng. *double Super-8 mm*] [Al. *Doppel-Super-8 mm*] S. Çift 8 temeline dayanan büyük 8. (Alıcıda 16 mm'lik olarak kullanılır; işfemelikte işlendikten sonra uzunlamasına ikiye kesilince iki ayrı büyük 8 mm kılığına girer).

çift dağıtıcı [Fr. *double-ambiance*] [İng. *double broad*] S/TV. Dağıtıcı iki ışıldaktan oluşan aydınlatma aracı.

çift delikli film [es. t. *iki taraflı delikli film*] [Fr. *film à deux rangées de perforations (à double perforation)*] [İng. *double-perforated film (stock)*] [Al. *zweiseitig perforierter Film, doppelt perforierter Film*] S. İki yanında da delikler sıralanan film. (35 mm'lik bütün filmler, 16 mm'liklerin sessizleri, çift sekizlerin alıcıda kullanılanları ve 35 mm'den geniş filmler, çift deliklidir. Tek delikli film karşıtı).

çift film [Fr. *double bande*] [İng. *double-headed (print), unmarried*] [Al. *Zweiband*] S. Günlük çevirimlerde, iş eşlemlerinde görüntü ile sesin henüz birleştirilmemesi olarak iki ayrı kuşakta yer alması durumu.

çift görüntüklü almaç [es. t. *iki ekranlı alıcı*] [Fr. *téléviseur à double écran*] [İng. *double screen receiver*] [Al. *Zweischirmempfänger*] TV. İki görüntülüğü olan ve aynı anda iki ayrı yayının izlenmesini sağlayan almaç.

çift gösterici [es. t. *çift çalışan makine*] [Fr. *projection double poste (double)*] [İng. *double-head projector, double headed projection*] [Al. *Rechts- und Links Bildwerfer*] S. Gösterimde sürekliliği sağlamak, bir makaradan öbürüne aralıksız geçmek için iki gösterici bulunması durumu.

çift hızlı [Fr. *deux vitesses*] [İng. *double speed*] [Al. *umschaltbar, mit zweierlei Geschwindigkeit*] S. Saniyedeki hız süresi iki ayrı biçimde ayarlanabilen sinema aracı; özellikle alıcı ve göstericiler.

çift kenarlı seslendirme [Fr. *enregistrement à double (piste)*] [İng. *double edge (recording), recording down both edges of film, double recording system, double sided recording*] [Al. *Doppelaufzeichnung*] S. 1. Filmin her iki yanında da ses yolu bulunması ve bunların kullanılmış olması durumu. Tek kenarlı seslendirmenin karşıtı. 2. 35 mm'lik tüm mıknaatıslı kuşakta filmin iki yanına da ses alınmış olması durumu.

çift kuşak [es. t. *bipack usulü*] [Fr. *"bipack"*] [İng. *bipack, two-strip*] [Al. *"Bipack"*] S. Renkli film çeviriminde alıcı penceresi önünde aynı anda iki boş filmin kullanılması işlemi.

çift kuşak göstericisi [Fr. *projecteur double-bande*] [İng. *two track projector, twin track projector, double head projector*] [Al. *Zweibandvorführapparat*] S. Çift film gösteriminde kullanılan gösterici.

çift kuşaklı alıcı [Fr. *caméra bipack*] [İng. *bipack camera*] [Al. *Bipackkamera*] S. Çift film kullanabilen alıcı.

çift mercekli tarayıcı [İng. *twin lens scanner (flying spot telecine)*] TV. Bir film ya-

yın aygıtında, tarayıcı ışıtaçtaki iki ayrı resmi ayrı yerlere düşüren iki mercek.

çift 16 [Fr. *double 16 mm*] [İng. *double 16 mm, double-run 16 mm, double 16 mm film*] [Al. *Doppel-16-mm-Film*] S. İşlemelik ve basımda kullanılan, 16 mm'lik filmlerdeki çeşitten delikleri olan bir film çeşidi. (Çok sayıda eşlem çıkarmakta kullanılan çift 16, işleme ve basımdan sonra uzunlamasına ortadan ikiye kesilince 16 mm'lik iki eşlem elde edilir).

çift ölçünlü almaç [Fr. *téléviseur bistandard, bistandard*] [İng. *dual standard receiver*] [Al. *Zweinormenfernsehempfänger*] TV. İki ayrı satır sayısındaki televizyon yayınlarını alabilen almaç (örneğin İngiltere'de 405 ile 625 satırlı yayınları, Fransa'da 625 ile 819 satırlı yayınları izleyebilen almaç).

çift renkli işlem [Fr. *bichromie, dichromie, procédé bichrome*] [İng. *two-colour (ABD: color) process, two-colour system*] [Al. *Zweifarbverfahren, Bipacksystem*] S. Görülebilir izgenin iki bölümüne dayanan renkli film işlemi.

çift resim [Fr. *double image*] [İng. *double frame*] [Al. *Zweibild*] S. Çift resimli canlandırmayı sağlayan ve canlandırma sinemasında her resmin iki kez çevrilmesi sonucu elde edilen resimler.

çift resimli canlandırma [Fr. *animation par double image*] [İng. *double frame animation*] [Al. *Zweibildtrick*] S. Çift resim ilkesine dayanılarak gerçekleştirilen canlandırma. (Her resim iki kez kullanıldığı için, devinimin hızı ya da belli süredeki devinim için gerekli resmin sayısı yarıya iner; zamandan ve emekten tutum sağlanır. Çok yavaş devinimler için aynı resmin üç ya da dört kez yinelenmesi de mümkündür. Tek resimli canlandırmanın karşıtı).

çift 8 [Fr. *double-8*] [İng. *double-8, double-run 8 mm, double 8 mm film*] [Al. *Doppel-8-mm-Film*] S. 8 mm'lik bir film çeşidi. (Bu film, iki 8 mm'lik filmin 16 mm'lik film biçiminde yapılmışdır; fakat delik aralıkları olağan 8 mm'lik filmdeki gibidir. Alıcıda önce bir yarısı kullanılır, makaranın yeri değiştirilerek ikinci yarıya geçilir. Bu 16 mm'lik film işlemelikte işlendikten sonra uzunlamasına ortadan ikiye kesilir ve 8 mm'lik tek kuşak elde edilir).

çift ses yolu [Fr. *double piste (sonore)*] [İng. *double track*] [Al. *Doppelspur Ton*] S. Bir filmin iki yanında da ses yolu bulunması durumu.

çiftucay [es. t. *iki kutuplu, dipol, adi iki kutuplu, esas anten, dipol anteni, iki kutuplu anten*] [Fr. *dipôle (simple), doublet (simple)*] [İng. *dipole (aerial, ABD: antenna)*] [Al. *Dipol, Elementardipol, Dipolantenne, Stabdipol, Stabantenne*] TV. Biri, öbürünün uzantısı olacak biçimde yerleştirilmiş, aynı boyda iki iletkenlerden oluşan yarım dalga dalgallığı.

çift yönlü sestoplar [es. t. *iki yönlü mikrofon*] [Fr. *micro bidirectionnel*] [İng. *bidirectional microphone, figure of eight microphone*] [Al. *zweiseitig gerichtetes Mikrofon, Mikrofon mit Achtercharakteristik, Achtermikrofon, Achter*] S/TV. Önündeki ve ardındaki alanların seslerine duyarlılığı olan, fakat yanlardakiyle alt ve üstteki alanların seslerini iyi alamayan sestoplar çeşidi.

çiğ aydınlatma [Fr. *éclairage dure*] [İng. *hard lighting*] [Al. *volles Licht Beleuchtung*] S/TV. Çiğ ışık kullanılarak yapılan aydınlatma.

çiğ ışık [Fr. *lumière dure*] [İng. *hard light*] [Al. *volles Licht, hartes Licht*] S/ TV. 1. Çok yeğin ışık kaynağının verdiği ışık. 2. Konunun böyle bir kaynaktan aydınlatılmasıyla ortaya çıkan durum; bu durumda gölge ile ışıklı bölgeler birbirinden keskin çizgilerle ayrılır.

çiğ yansıtıcı [Fr. *réflecteur dure*] [İng. *hard reflector*] [Al. *hartes Reflektor*] S. Gümüş ve alüminyum yapraklarla örtülü, ayna gibi yansıtma özelliği olan ve ıdıplak güneş ışığında parlak noktalar oluşturan yeğin bir ışık yansıtan yansıtıcı.

çizem [es. t. *şema*] [Fr. *schéma*] [İng. *diagram, graph*] [Al. *Diagramm, Grafik, Zeichnung*] S/ TV. Çapraşık bir yapıyı, yalın, anlaşılır çizgilerle gösteren, özellikle belgesel filmlerde, belgesel izlencelerde kullanılan biçim.

çizem filmi [es. t. *şema filmi*] [Fr. *film de schéma*] [İng. *diagram film*] [Al. *Diagrammfilm*] S. Çizemlerden oluşan canlıresim.

çizi [es. t. *grafik*] [Fr. *graphique*] [İng. *caption, graphic*] [Al. *Grafik*] TV. Televizyon için hazırlanan, elle çizilmiş yazı ve resim gereci.

çizici [es. t. *grafist, grafikçi*] [Fr. *animateur graphique, graphiste*] [İng. *graphic designer (artist)*] [Al. *Grafiker, Gebrauchsgrafiker, grafischer Zeichner*] TV. Bir televizyon izlencesinin bütün çizi gerecini izlencenin konusuna, deyişine uygun biçimde hazırlayan sanatçı.

çizi desteği [Fr. *présentoir, chevalet, pupitre*] [İng. *caption stand, easel*] [Al. *Insertpult, Insertständer, Grafikständer, Titelständer*] TV. Çizi gerecini, alıcının düzeyinde tutan destek.

çizi döndürücü [Fr. *dérouleuse*] [İng. *caption roller*] [Al. *Grafikrolle*] TV. Döner yazı biçiminde hazırlanmış çizi gerecini devindiren alıcı-verici makaralı aygıt.

çizi gereci [es. t. *grafik malzemesi*] [Fr. *animation graphique*] [İng. *graphic design, graphics*] [Al. *Grafik*] TV. Bir televizyon izlencesi için elle çizilen bütün yazı, resim, bezeme, süsleme, çizelge, çizem, harita, vb. gereç.

çizik [Fr. *rayure*] [İng. *scratch, rain*] [Al. *Schrammè, Bildschramme, Ragnen, Kratzer*] S. Filmin yüzünde, yabancı cisimlerden ya da filmin pürüzlü yerlere sürülmesinden oluşan, çizintiden daha derin olan sıyrık.

çizi kartonu [Fr. *carton graphique*] [İng. *caption card*] [Al. *Insertkarten*] TV. Çizide kullanılan karton; ölçün boyutu 10x12 inçtir (30,48x25,40 cm).

çizikleme [Fr. *mutilation*] [İng. *mutilation*] [Al. *Verstümmelung*] S. Genellikle bir filmin izinsiz çoğaltılmasını, kullanılmasını önlemek amacıyla bu filmin çizikleyciden geçirilerek üzerinde çizikler oluşturulması.

çiziklenmiş eşlem [Fr. *copie mutilée*] [İng. *scratched print, scratch print*] [Al. *Verstümmelteskopie*] S. Çizikleme işleminden geçirilmiş eşlem.

çizikleyci [Fr. *mutilateur*] [İn. *mutilator*] [Al. *Verstümmelungsapparat*] S. Filmin yüzünde çizik oluşturmakta kullanılan aygıt.

çizikli film [Fr. *film rayé*] [İng. *scratched film*] [Al. *verregneter Film*] S. Üzerinde çizikler bulunan film.

çiziksizleme [Fr. *dérayage*] [İng. *scratch removal, polish out*] [Al. *Putzen einer*

Kopie] S. Filmin üzerinde, istenilmeksizin oluşan çizikleri gidermek için yapılan işlem.

çizinti [Fr. *abrasion*] [İng. *abrasion*] [Al. *Abrasion, Abrieb*] S. Filmin yüzünde, sert bir cisme sürtünmekten ileri gelen ve çizik kadar derin olmayan hafif sıyrık.

çizinti önleyici [Fr. *antiabrasif*] [İng. *antiabrasive*] [Al. *Gegenschleifmittel*] S. Du-yarkatın üstünü örterek çizintilere karşı koruyan jelatinimsi kat.

ÇKD. bkz. **çok kısa dalga(lar)**

çocuk filmi [Fr. *film pour enfants*] [İng. *children's film*] [Al. *Kinderfilm*] S. Çocuk-lar için özel olarak çevrilmiş ya da çocukların da ilgilenebileceği nitelikte film.

çocuk izlencesi [es. t. *çocuk programı*] [Fr. *émission enfantine, émission de TV pour les enfants*] [İng. *television programme (ABD: program) for children, (ABD) kidvid*] [Al. *Kinderprogramm*] TV. Çocuklar için hazırlanmış televizyon izlencesi.

çocuk televizyonu [Fr. *télévision pour les enfants*] [İng. *children's television*] [Al. *Kinderfernsehen*] TV. Çocuklar için televizyon izlencesi hazırlayan televizyon kolu.

çocuk yıldız [İng. *baby star*] S. Filmde ya da televizyonda başrole çıkan çocuk oyun-cu.

çoğaltım [es. t. *kopya alma, kopya çıkarma, kopya basma*] [Fr. *contretype, "duplicating"*] [İng. *duplicating, duplicate, duplication, dupe*] [Al. *Duplikat, "Dupli-cation"*] S. Asıl eşlemlerle aynı özellikleri taşıyan yeni bir eşlemi tek işlemde elde etme; başka bir deyişle, bir pozitiften doğrudan doğruya bir pozitif, bir negatif-tenden doğrudan doğruya bir negatif elde etme. Eşlem'in karışığı. (Çoğaltımın bu çeşidinde en yalın işlem basımdır. Negatif-pozitif işlemdeyse, bir ana pozitiften bir çoğaltım negatifi elde etme anlamına gelir. Bu çoğaltım negatifi de bir ana ne-gatiften sağlanmış. Bu durumda, çoğaltımın ikinci anlamı, asıl kuşağın özellik-lerini taşıyan yeni bir kuşağı iki işlemde elde etmektir).

çoğaltım işlemi [es. t. *ikinci negatif, kontrtip*] [Fr. *contretype, copie contretype, duplicata, "duplicating"*] [İng. *duplicate, dupe print, "dupe"*] [Al. *Duplikat, Dup*] S. Çoğaltım negatifinin öbür adı.

çoğaltım hakkı [es. t. *kopya alma hakkı, kopya çıkarma hakkı, kopya basma hak-kı, teksir hakkı*] [Fr. *droits de reproduction, (cinématographique)*] [İng. *right of reproduction, copyright, film rights*] [Al. *Vervielfältigungsrechte*] S. Herhangi bir filmin eşlemini çıkarmayı, bu eşlemleri çoğaltmayı sağlayan hak.

çoğaltım işlemi [Fr. *procédé de contretype*] [İng. *duplicating process*] [Al. *Dupli-katprozess, "Duplicating"-Verfahren*] S. Çoğaltımı gerçekleştirmek için başvuru-lan yollar.

çoğaltım negatifi [es. t. *örnek kopyası*] [Fr. *négatif contretype, contretype négatif*] [İng. *dupe negative, duplicate negative, first generation dupe*] [Al. *Dup-Negativ, Duplikatnegativ*] S. Bir pozitiften basım yoluyla elde edilmiş negatif film; ana negatif dışındaki herhangi bir negatif. (Bir başka negatif ya da pozitif elde etmekte kullanılır. Çoğaltım işlemi de denir).

çoğaltım pozitif [Fr. *positif contretypé*] [İng. *dupe positive, duplicate positive*] [Al. *Dup-Positiv, Duplikatpositiv*] S. Ana pozitif dışındaki herhangi bir pozitif.

çok alıcılı çevirim [Fr. "Multicam"] [İng. *Multicam, multiple camera set-up*] [Al. "Multicam"] S/ TV. İçlerinden en iyisini ya da en iyilerini seçebilmek için, aynı çekimin, birden çok alıcı kullanılarak değişik görüş noktalarından saptanması.

çok alıcılı işlem [Fr. *technique "multicam", "multicam"*] [İng. *multi-camera technique, multicam technique, multicam*] [Al. "Multicam"-Verfahren, "Multicam"] S/ TV. 1. Sinema ile televizyon alıcılarının birlikte kullanılmasına dayanan, hem televizyon yayını hem film sağlanan işlem. 2. Çok alıcı kullanarak, görüntü ile sesin sinema uygulayımına göre alındığı, fakat televizyon yapımındaki hızla gerçekleştirildiği işlem.

çok çevirim [Fr. *expositions multiples*] [İng. *multiple exposure*] [Al. *Mehrfachbelichtung*] S. Aynı film parçasının, örtüler kullanarak, ikiden artık kullanılışı (iki kez kullanılırsa çifte çevirim olur); çok çevirim sonunda, aynı çerçeve içinde birbirinden ayrı birkaç görüntülüğün görüntüsü yer alır.

çok düzlem alıcısı [Fr. "Multiplane"] [İng. *Multiplane*] [Al. "Multiplane"] S. Walt Disney'nin canlıresme derinlik kazandırmak amacıyla geliştirdiği, optik ek-seni yere düşey olarak yerleştirilmiş, önünde çeşitli uzaklıklarda camlar bulunan, bu camlara doğru çeşitli kaydırmaları gerçekleştirebilen canlıresim alıcısı.

çok düzlemli işlem [İng. *multiplane photography*] S. Aynı görüntülüğün, uzaydaki değişik düzlemlerde bulunan çeşitli öğelerini (dip bezemi, öndeki devingen varlıklar, vb.) taşıyan saydam yaprakların, değişik aralıklarla birbiri üzerine yerleştirildikten sonra canlıresim alıcısıyla saptanmasına dayanan ve canlıresme üç-boyutluluk kazandırmayı amaçlayan bir işlem.

çok filmli işlem [Fr. *film multiple*] [İng. *multi-film system, multiple film system*] [Al. "Multi-film"-System] S. Çok görüntümlüklü işlemlerde her görüntülüğe ayrı film yansıtılmasına dayanan işlem.

çok görüntümlüklü işlem [Fr. *procédé écrans multiples*] [İng. *multiscreen process*] [Al. *Mehrschirmverfahren*] S. Birden çok görüntümlük ve aynı sayıda göstericinin kullanılmasına dayanan çeşitli yöntemlerin ortak adı. (Bu işlem, ayrı ayrı görüntümlükler üzerine ayrı ayrı görüntüler düşürmek; aynı görüntünün çok geniş bir görünümünün sağlamak; temel görüntüyle ilişkili ya da çatışmalı görüntüleri vermek gibi çeşitli amaçlarla kullanılır. Bazen görüntümlüğün bir bölümü boş olarak da bırakılabilir).

çok kafalı basım aygıtı [Fr. *tireuse multi-têtes*] [İng. *multihead printer*] [Al. *Mehrkopfkopiermaschine*] S. 1. Bir negatifin, birden çok basım aygıtı penceresinden sırayla geçerek bu pencerelerde değişik basım eşlemlerini aynı anda gerçekleştirmesini sağlayan basım aygıtı çeşidi. 2. Birden çok negatifin tek bir pozitif kuşak üzerine aynı anda aktarılmasını sağlayabilen basım aygıtı çeşidi.

çok kısa dalga kuşakları. bkz. **çok yüksek yinelenim kuşakları**

çok kısa dalga(lar). bkz. **çok yüksek yinelenim(ler)**

- çok kısa film** [Fr. *film trop court*] [İng. *underfootage (film, feature)*] [Al. *Unterlänge-film*] S. Uzunluğu bir makaradan (300 m) az olan film.
- çok oluklu almaç** [Fr. *récepteur multicanal*] [İng. *multi-channel television receiver*] [Al. *Fernsehempfänger für mehrere Kanäle*] TV. Değişik yinelenimlerde yayında bulunan çeşitli yayaçların yayınlarını izleyebilen almaç.
- çok oluklu, çok ölçünlü almaç** [Fr. *récepteur multicanal multi-standard*] [İng. *multi-channel multi-standard television receiver*] [Al. *Fernsehempfänger für mehrere Kanäle mit verschiedenen Fernsehnormen*] TV. Değişik oluklardaki, değişik ölçünlerdeki yayınları izleyebilen almaç.
- çok ölçünlü almaç** [es. t. *çok normlu alıcı*] [Fr. *récepteur multi-standard*] [İng. *multi-standard television receiver*] [Al. *Fernsehempfänger mit verschiedenen Fernsehnormen*] TV. Değişik yayın ölçünlerindeki vericilerin yayınlarını izleyebilen almaç.
- çok resimli işlem** [İng. *multi-image process*] S. Tek bir kuşak üzerindeki bir çerçeveye içine sığdırılmış birden çok resmin tek görüntülüğe yansıtılması işlemi.
- çok salonlu sinema** [Fr. *multisalles, complexes*] S. Aynı yapıda bir arada bulunan, genellikle büyük sinema salonlarının küçük salonlara bölünmesinden oluşan sinema salonları topluluğu.
- çok sert** [es. t. *çok kontrast*] [Fr. *trop contrasté*] [İng. *too contrasty (hard), "soot whitewash"* (a.)] [Al. *zu kontrastreich, zu hart, knochig*] S/ TV. Görüntünün karanlık ve aydınlık bölümleri arasındaki oranın çok olması, karanlık ve aydınlık bölümlerin birbirinden keskin çizgilerle ayrılması durumu.
- çok uzun film** [Fr. *film trop long*] [İng. *overfootage (film, feature)*] [Al. *Überlänge-film*] S. Uzunluğu 3500 m'nin üstündeki film.
- çok yollu ses** [Fr. *piste sonore multiple*] [İng. *multi-track sound*] [Al. *Mehrtonspur*] S. Seste üçboyutluluğu sağlamak amacıyla, değişik yüksek ve ses yolları dizisiyle verilmek üzere, sesin birden çok ses yolu üzerine filme alınması durumu.
- çok yüksek gerilim** [es. t. *çok yüksek tansiyon, çok yüksek voltaj*] [Fr. *très haute tension*] [İng. *very high tension (high voltage)*] [Al. *sehr hohe Spannung*] TV. Almaç ışıtaçlarının artışılarına uygulanan binlerce voltluk (15.000–20.000 volt) gerilim.
- çok yüksek yinelenim (ÇYY) dalgalığı yuvası**, [Fr. *prise pour antenne VHF*] [İng. *socket for VHF aerial (ABD: antenna)*] [Al. *Anschluss für VHF-Antenne*] TV. Almaçta çok yüksek yinelenimlerdeki yayınları izlemek için buna özgü dalgalık ucunun sokulduğu yuva.
- çok yüksek yinelenim kuşakları** [es. t. *çok yüksek frekans bantlar*] [Fr. *bandes VHF*] [İng. *VHF bands*] [Al. *UKW-Bänder, Ultrakurzwellenbereich*] TV. Çok yüksek yinelenimlerin, televizyon yayını için bölündüğü kümeler. (Birinci ve üçüncü kuşaklar ÇYY'de yer alır).
- çok yüksek yinelenim(ler), ÇYY** [es. t. *ultra kısa dalga, çok yüksek frekans*] [Fr. *ondes métriques, OM, très hautes fréquences, ondes ultra-courte, VHF*] [İng. *very*

high frequency, VHF, ultrashort wave] [Al. *sehr hohe Frequenz, Meterwellenfrequenz, VHF, Ultrakurzwelle, UKW*] TV. Televizyonda, yinelenim değiştirimli (FM) radyo yayınlarında, üçboyutlu ses radyo yayınlarında, radarda kullanılan 30 MHz ile 300 MHz arasındaki yinelenimler ya da uzunluğu 10 m ile 1 m arasındaki dalgalar.

çok yüksek yinelenim seçici [Fr. *sélecteur VHF*] [İng. *selector VHF, tuner VHF*] [Al. *UKW-Kanalwähler*] TV. Almaçta ÇYY'deki olukların ayarında kullanılan seçici; ayrı bir dalgılığı ve dalgalık girişi bulunur.

çözüm [es. t. *çözülüş*] [Fr. *dénouement*] [İng. *ending, "dénouement"*] [Al. *Lösung (des Knotens), "Dénouement"*] S/ TV. Bir öykülü filmde, bir televizyon oyununda, olguların bir noktada düğümlenen birikimini, olayların doğal akışı içinde sonuca oluşturan bölüm.

çözümleyici kurgu [Fr. *montage analytique*] [İng. *analytic editing*] [Al. *analytische Montage*] S. Görünçlüğü çok kısa çekimlere bölünmesi; görünçlüğü bütün ayrıntılarının verilmesi; olgunun en ufak parçalarının ortaya konması; böylelikle anlatılacak, üzerine dikkat çekilecek her şeyin, yorumun sinemacı eliyle gerçekleştirilerek önceden hazırlanmış biçimde izleyiciye sunulmasına dayanan kurgu çeşidi. Bireşimci kurgunun karşıtı.

ÇYY. bkz. **çok yüksek yinelenim(ler)**

D

dağcılık filmi [Fr. *film de montagne, film sur l'alpinisme*] [İng. *mountain film*] [Al. *Bergfilm*] S. Belgesel olarak ya da öykülü filmin temel dram ögesi olarak dağıtım ve dağılımı konu alan film çeşidi.

dağılım [es. t. *dispersiyon, dağılım, ışık serpinmesi*] [Fr. *dispersion de lumière*] [İng. *dispersion of light*] [Al. *Lichtstruung*] S/ TV. Değişik dalga boylarından oluşan ışığın, kırınım göstergesi dalga uzunluğuna göre değişen bir ortamın yüzeyinde, kendini oluşturan dalgalara kırınım yoluyla ayrılması.

dağılır bezem [Fr. *décor (de plateau) qui s'effondre, "breakaway"*] [İng. *breakaway (scenery)*] [Al. *Trickdekor, "Breakaway"*] S/ TV. Özellikle kavga görünüşlerinde, oyuncuların yaralanmaması için, ufak bir zorlamayla kırılıp dağılılabilen bezem ve bezem parçaları.

dağınık aydınlatma [Fr. *éclairage en lumière ambiance, éclairage ambient*] [İng. *ambient lighting*] [Al. *atmosphärische Beleuchtung*] S/ TV. Görünçülüğün dağınık ışıkla aydınlatılması.

dağınık ışık [Fr. *lumière d'ambiance*] [İng. *broad light, ambient light, atmospheric light*] [Al. *atmosphärisches Licht, Raumlicht, Umgebungslicht*] S/ TV. Bir görünçülüğün aydınlatılmasında, görünçülüğe eşit ölçüde dağılan, görünçülüğün genel aydınlanmasını sağlayan, ışık-gölge ayırımları keskin olmayan, yumuşak ışık.

dağıtıcı [Fr. *ambiance, lampe d'ambiance, projecteur 750 W, bol, "scoop"*] [İng. *single broad light, filler lantern, fill-in light, scoop*] [Al. *Weichstrahler, Fernsehfluter, Aufheller*] S/ TV. Dağınık ışık kaynağı olarak kullanılan 750 W gücünde, dördül biçimde, içi beyaza boyanmış maden bir kutudan oluşan ışıtacı.

dağıtım [es. t. *tevzi, distribüsyon*] [Fr. *distribution*] [İng. *distribution, renting, release*] [Al. *Verleih, Filmverleih*] S. 1. Yapımcılar ile oynatımcılar arasında aracılık yapan, oynatımcılara kiralamak üzere bir filmin dağıtım hakkını belirli bir süre için yapımcıdan satın alarak çalışan sinema işleyimi kolu. 2. Filmin yapımcıdan alınarak oynatımcıya kiralanması işi.

dağıtım bölgesi [Fr. *région (cinématographique)*] [İng. *territory*] [Al. *Länder, Verleihbezirk, Filmverleihbezirk*] S. Bir ülkenin, coğrafya durumuna, nüfus yoğunluğuna, sinemalarının sayısına ve dağılımına, film başına sağlayabildiği ortalama gelire göre değişik özellikler gösteren ve dağıtım yönünden ayrıldığı belli başlı bölümlerden her biri (öneğin Türkiye genellikle şu altı dağıtım bölgesine ayrılmıştır: İstanbul (Marmara, Trakya), İzmir (Ege), Adana (Güney ve Güneydoğu

Anadolu), Samsun (Doğu Karadeniz), Zonguldak (Batı Karadeniz), Ankara (Orta Anadolu).

dağıtımıcı [es. t. *sinema komisyoncusu, sinema acentesi, distribütör*] [Fr. *distributeur, loueur de film*] [İng. *distributor, renter, releaser*] [Al. *Verleiher, Filmverleiher, Verleihgeschäftsführer, Verleihdirektor, Verleihchef*] S. Dağıtım işiyle uğraşan kimse.

dağıtım eşlemi [Fr. *copie de distribution (d'exploitation)*] [İng. *release print, distribution print, distributing print, general release print*] [Al. *Verleihkopie*] S. Dağıtım-cıların gösterim için hazırladıkları pozitif eşlem.

dağıtım evi [es. t. *distribüsyon acentesi*] [Fr. *maison de distribution*] [İng. *distribution company (agency), renting company (agency)*] [Al. *Verleihfirma, Filmverleihfirma, Verleihunternehmen, Filmverleihunternehmen, Verwertungsgesellschaft*] S. Dağıtım işiyle uğraşmak üzere kurulmuş ortaklık.

dağıtım hakkı [es. t. *tevzi ve işletilme hakkı*] [Fr. *droits de distribution, droits d'exploitation*] [İng. *distribution rights*] [Al. *Auswertungsrechte, Verwertungsrecht, Verleihrechte*] S. Bir filmin dağıtım işiyle ilgili haklar; filmi dağıtıp işletme hakkı.

dağıtım kutusu [es. t. *dağıtıcı*] [Fr. *boîte de jonction*] [İng. *junction box*] [Al. *Abweigdose, Anschlussdose*] TV. Ortak dalgalıktan bütün almaçlara dalgalık bağlantısı sağlayan aygıt.

dağıtımılık [es. t. *tevzi tablosu, aydınlatma dağıtım tablosu*] [Fr. *tableau de distribution (électrique), panneau de distribution*] [İng. *distribution table (panel)*] [Al. *Schalttafel, Schaltbrett, Verteiler(tabel), Rangierfeld*] S/ TV. İşliklerde bütün ışık kaynaklarına ayrı ayrı akım ulaştırmaya yarayan tablo.

dağıtım sözleşmesi [es. t. *işletme mukavelesi, işletme kontratı*] [Fr. *contrat de distribution (d'exploitation)*] [İng. *distribution contract*] [Al. *Verleihvertrag, Filmverleihvertrag, Verwertungsvertrag*] S. Bir filmin dağıtım hakkını sağlayan sözleşme.

dağıtım süresi [Fr. *durée d'exploitation, période d'exploitation*] [İng. *exhibition period, time on circuit*] [Al. *Verwertungszeit*] S. 1. Bir filmin piyasaya sürülüşünden başlayıp piyasadan çekilişine kadar geçen süre. 2. Dağıtımıcıya verilen dağıtım hakkının süresi; genellikle beş yıldan on yıla kadar değişir.

dakikalama [Fr. *minutage, préminutage*] [İng. *timing*] [Al. *Laufzeit, Zeitaufnahme, "Timing"*] S/ TV. Tamamlanmış bir filmin ya da televizyon izlencesinin kaç dakika tutacağını kestirmek amacıyla çevirim senaryosu üzerinde çekimlerin uzunluğunu hesaplama.

dalga [es. t. *mevce*] [Fr. *onde*] [İng. *wave*] [Al. *Welle*] S/ TV. Bir ortamda ya da uzayda, parçacıkların esnek kıpırdanmalarına yol açan dönemsel olay ya da sıcaklık, basınç, elektromıknatıs alan gücü, elektrik gücü gibi fiziksel niceliklerde dönemsel değişikliklik.

dalga biçimi [Fr. *forme d'onde*] [İng. *wave form*] [Al. *Wellenform*] S/ TV. Bir dalganın, dönemsel niceliği ile zaman arasındaki bağıntısına göre çiziyile belirtilen biçimi.

dalga değiştirim. bkz. **değiştirim**

dalga etkisi [Fr. *effet de vagues*] [İng. *wave effect*] [Al. *Welleneffekt*] S/ TV. Görünçlükte dalga görünümünü sağlayan etki.

dalga genliği [Fr. *amplitude d'un onde*] [İng. *amplitude of a wave*] [Al. *Wellenamp-litude*] S/ TV. Bir dalga devriminde, dalganın ortası ile üstü (ya da altı) arasındaki uzaklık.

dalgalanma [es. t. *mevcelenme*] [Fr. *ondulations*] [İng. *ripple effects*] [Al. *Riffel*] S/ TV. Dalga etkisi sonucunda, görünçlükte ortaya çıkan dalgalanma görüntüsü.

dalgalı akım [es. t. *mütenavîp cereyan, alternatif cereyan, alternatif akım*] [Fr. *courant alternatif*] [İng. *alternating current, AC*] [Al. *Wechselstrom*] S/ TV. Bir yönde en yüksek noktaya eriştikten sonra alçalan ve ters yönde en yüksek noktaya geçen elektrik akısı; böylelikle oluşan çevrimler sürüp gider; saniyedeki çevrim sayısı, yinelenimi verir. (Avrupa ülkelerinde ve Türkiye'deki dalgalı akımın yinelenimi 50 Hz, ABD'de 60 Hz'dir).

dalgalı akım üretici [es. t. *alternatör*] [Fr. *alternateur*] [İng. *alternator*] [Al. *Zerhacker*] S/ TV. Dalgalı akım üreten aygıt.

dalgalık [es. t. *anten, televizyon anteni*] [Fr. *antenne (de télévision) aérien*] [İng. *aerial, (ABD:) antenna, television aerial* (ABD: *antenna*)] [Al. *Antenne, Fernsehantenne*] TV. Resim ya da ses imlerini taşıyan elektriksel imleri elektromıknatıs dalga biçiminde yayan ya da bu biçimde yayılmış olan dalgaları toplayan, çeşitli yapıdaki iletken ya da iletkenler bütünü.

dalgalık direği [es. t. *anten direği*] [Fr. *mât d'antenne*] [İng. *aerial* (ABD: *antenna*) *mast*] [Al. *Antennenmast*] TV. 1. Bir verici dalgalığın geniş bir bölgeyi yayın alanına alabilmesi için üzerine yerleştirildiği, çelikten yapılmış gergi telleriyle sıkıca tutturulmuş direk. 2. Alıcı dalgalığı oluşturan iletkeni taşımağa yarayan çelik ya da galvanizli demirden direk.

dalgalık girişi [es. t. *anten girişi, anten prizi*] [Fr. *prise d'antenne*] [İng. *aerial* (ABD: *antenna*) *input*] [Al. *Antennenanschluss*] TV. Almaçta dalgalık giriş kablosunun almaca girdiği nokta ve bu noktadaki iç direnç.

dalgalık gücü [Fr. *anten kuvveti, anten gücü*] [Fr. *puissance d'antenne*] [İng. *aerial* (ABD: *antenna*) *power*] [Al. *Antennenleistung*] TV. Verici ya da alıcı dalgalıkların gücü.

dalgalık güçlendirici [es. t. *anten kuvvetlendiricisi, kuvvetlendirici, amplifikatör*] [Fr. *amplificateur (d'antenne)*] [İng. *aerial* (ABD: *antenna*) *amplifier*] [Al. *Antennenverstärker, Verstärker*] TV. Dalgalık ile giriş kablosu arasına konularak almanın duyarlılığını artıran aygıt, yükselteç.

dalgalık kazancı [es. t. *anten kazancı*] [Fr. *gain (d'antenne)*] [İng. *aerial* (ABD: *antenna*) *gain*] [Al. *Verstärkung, Antennenverstärkung, Bildsignalverstärkung, Antennengewinn*] TV. Belirli bir dalgalığın, her yöne ışın yapabilen ülküsel bir dalgalığa göre güç kazancı; dolayısıyla, dalgalığın ölçün bir dalgalığa göre yönselliğinin ölçüsü.

- dalgalık uzunluğu** [Fr. *longueur d'antenne*] [İng. *aerial* (ABD: *antenna*) *length*] [Al. *Antennenlänge*] TV. Bir televizyon dalgalarının temel parçası olan çiftuçaylı dalgaların uzunluğu. (Yaklaşık olarak, alınan imlerin dalga uzunluğunun yarısına eşittir).
- dalgalık yöneltici** [es. t. *rotor, rotule*] [Fr. *support rotatif*, "Rotator"] [İng. *rotor, Rotator*] [Al. "Rotator"] TV. Ters yönde bulunan iki vericinin yayını izlemek ya da zayıf bir vericinin yiten yayını bulmak için, almaçların yanına yerleştirilen ve damdaki alıcı dalgalarını istenilen yöne çeviren aygıt.
- dalgalık yuvası** [Fr. *prise d'antenne*] [İng. *aerial* (ABD: *antenna*) *socket*] [Al. *Antennensteckdose*] TV. Almaçlarda, iniş kablosu ucunun sokulduğu delik.
- dalga salınımlöçeri** [es. t. *dalga osilografı, dalga osiloskopi*] [Fr. *oscillographe* (*cathodique*)] [İng. *waveform oscilloscope* (*monitor*)] [Al. *Oszillograf, Kathodenstrahloszillograf*] TV. Televizyon imlerinin dalga biçiminde izlenmesini sağlayan salınımlöçer.
- dalga uzunluğu** [es. t. *tul-i mevç, mevce tulü, mevce boyu, dalga boyu*] [Fr. *longueur d'onde*] [İng. *wavelength*] [Al. *Wellenlänge*] S/ TV. 1. Bir dalganın eşit evreli noktaları arasındaki uzunluk. (Dalga uzunluğu, dalga devriminin hızının, yinelenimine bölünmesiyle bulunur. Buna göre, dalga uzunluğu, yinelenimle ters orantılıdır: Dalga uzunluğu arttıkça yinelenim azalır, yinelenim yükseldikçe dalga uzunluğu azalır). TV. 2. Bir elektromıknatıs dalganın birbirini izleyen iki uç noktasının metreyle belirtilen uzunluğu. 3. Bir verici dalgaların ürettiği, birbirini izleyen iki elektromıknatıs dalga arasındaki uzunluk.
- damalı basım** [es. t. *satranç tahtası tekniği*] [İng. *checquerboard printing* (*assembly, cutting*)] [Al. *Nachschneiden*] S. Filmin A, B basımı için hazırlanması, görünmez eklerin yapılabilmesi için bütün çekimlerin, tekler A, çiftler B kangalına ayrılarak her iki kangaldaki çekimlerin arasının, öbür kangaldaki çekimin uzunluğuna eşit siyah kılavuzla kapatılmasına dayanan yöntem.
- danışman** [es. t. *müşavir*] [Fr. *consultant, conseiller*] [İng. *consultant, adviser*] [Al. *Berater, Fachberater*] S/ TV. Bazı film ya da televizyon izlencelerinde, uzmanlık isteyen konularda bilgisine başvuru kimse.
- dans filmi** [Fr. *film de danse*] [İng. *dance film*] [Al. *Tanzfilm*] S. Dansın, özellikle stepin büyük yer tuttuğu, danslarla bezenmiş, öyküsü dans üzerine kurulmuş film türü.
- dar (açılı) ışın** [Fr. *faisceau étroit*] [İng. *narrow angle beam*] [Al. *engel Lichtkegel, kleiner Lichtkegel*] S/ TV. Açısı 91-179° olan ışın demeti. Geniş (açılı) ışının karşısı.
- dar boş film** [Fr. *pellicule format réduit* (*sub-standard*)] [İng. *substandard film stock* (*stock*), *substandard-size stock*] [Al. *Schmalrohrfilm*] S. Dar filmin kullanılmamış, ışıklanmamış olanı.
- dar eşlem** [Fr. *copie de réduction* (*obtenue par réduction*)] [İng. *reduction print*] [Al. *Verkleinerungskopie*] S. Küçültme yoluyla, daha geniş bir filmten sağlanmış eşlem.

dar film: [es. t. *amatör filmi*] [Fr. *film réduit* (substandard, étroit, format réduit), format substandard] [İng. *substandard size* (film, gauge), *substandard*, *narrow film*, *narrow-gauge* (film), *small film* (format)] [Al. *Schmolfilm*(format), *Kleinfilm*] S. Eni, ölçün filmin eninden (35 mm) az film. (En çok kullanılan dar filmler 16 mm, 9,5 mm, 8 mm, çift 8 mm, büyük 8 mm'dir. Türkiye'de dar film deyince genellikle yalnız 16 mm'lik film anlaşılır).

dar film göstericisi [es. t. *dar film gösteren makine*] [Fr. *projecteur pour film substandard*] [İng. *substandard film projector*] [Al. *Schmalfilmprojektor*] S. Dar filmlerin gösteriminde kullanılan gösterici çeşidi.

"darlaştır!" [es. t. *öne zoom, içeriye zoom*]. [Fr. *serrez!*] [İng. *tighten shot!*, *zoom in!*] [Al. *näherfahren!*, *zuziehen!*, *Gummlinse zuziehen!*] TV. Yönetmenin, alıcı yönetmenine, alıcının yerini değiştirmeksizin daha dar açılı mercek kullanması için verdiği komut; genellikle optik kaydırma yoluyla sağlanır.

dayanıklılık [Fr. *stabilité*] [İng. *stability*, *film stability*] [Al. *Stabilität*] S. Filmin, dış etkilere direnme niteliği.

dayanıklılık sınavı [Fr. *test de stabilité*] [İng. *film stability test*] [Al. *Stabilitätsprobe*] S. Filmin dış etkilere karşı direncini ölçmek amacıyla yapılan deneyler.

DÇ. bkz. **diz çekimi**

değerlendirme [Fr. *appréciation* (cinématographique), "appraisal"] [İng. *film appreciation*, *appraisal*] [Al. *Auszeichnung*, *Filmbewertung*, "Appraisal"] S. 1. Bir filmin çeşitli yönlerden taşıdığı özellikleri ayırt edip, çözümleyip film konusunda bir yargıya varma. 2. Özellikle, yetkili bir kurulca bu yolda varılmış ve gerekçeleriyle açıklanmış yargı.

değerlendirme kurulu [Fr. "appraisal panel"] [İng. *appraisal panel*] [Al. *Filmbewertungsstelle*, *Prüfungsausschuss*, "Appraisal Panel"] S. Bir filmi değerlendirmekle görevlendirilmiş yetkili kimselerden oluşan kurul.

değişir alanlı işlem [Fr. *procédé à densité constante* (à densité fixe)] [İng. *variable area system*] [Al. *konstanter Schwärzungsverfahren*] S. Seslendirmede değişir alanlı ses imi kullanan işlem.

değişir alanlı ses imi [Fr. *piste sonore à densité fixe* (à elongation variable, à densité constante, à largeur variable)] [İng. *variable-sound track*, *variable-width sound track*, *squeeze track*, *variable-area sound track*] [Al. *konstanter Sslwärzung*, *schwanken-der Breite*, *Zackenschrift*, *Amplitudenschrift*, *Tonband im Zackenschrift*] S. Değişik ende, saydamsız çizgilerden oluşan, ışık geçirirliği, çizgilerin enine göre değişen ses yolu.

değişir alanlı seslendirme [Fr. *enregistrement à densité fixe* (à elongation variable, à densité constante)] [İng. *variable area sound recording* (recording), *variable width recording*, *fixed density recording*] [Al. *Zackenschriftaufzeichnung*] S. Değişir alanlı işlemle gerçekleştirilen seslendirme.

değişir çerçeve [Fr. *cadre dynamique*] [İng. *dynamic square*] [Al. *dynamisch Kader*] S. Çerçeve oranı film boyunca aynı kalmayıp, gereğine göre değişen çerçeve ve bunu sağlayan düzen.

değişir hızlı alıcı [Fr. *caméra à plusieurs vitesses, appareil de prise de vues à plusieurs vitesses*] [Al. *Mehrgeschwindigkeitskamera*] S. Çeşitli hızlarda çalışabilen alıcı.

değişir odaklı mercek [es. t. zoom merceği, zoom objektifi, zoom mercek düzeni, foküsü değişebilen objektif, Pan-Cinor] [Fr. *objectif à foyer variable (à distance focale variée, à focal variable, à distance focale variable)*, Pancinor, "zoom"] [İng. *zoom, zoom-lens, variable focus lens (focal length lens), varifocal lens, Pancinor*] [Al. *Transfokator, Gummilense, Objektiv mit veränderlicher Brennweite, Multifokusobjektiv, Varioptik, Objektiv mit verstellbarer Brennweite, Vario-Objektiv, VO, Linse mit veränderlichem Fokus, Zoom-Objektiv, Pancinor, "Zoom"*] S/ TV. Çevirim sırasında odak uzunluğu (dolayısıyla büyültme gücü) belirli sınırlar içinde değişebilen mercek. (Genellikle bu sınır 3:1 ve 20:1 arasında yer alır. Bu çeşit mercekler, bu sınırlar içindeki odak uzunluğu bulunan bütün merceklerin işini görebildiği gibi, optik kaydırmayı da sağlar).

değişir örtücü [es. t. dönen obtüratör, değişen obtüratör] [Fr. *obturateur variable (ouverture variable, secteur variable)*] [İng. *variable shutter (aperture shutter), rotary disc shutter, fading shutter*] [Al. *Variabelverschluss, Sektorenblende, Flügelblende, Umlaufblende*] S. Olağan durumda yarım teker biçiminde olan, ancak istenildiğinde tam bir teker biçimine girinceye kadarki bütün durumları alabilen örtücü.

değişir yoğunluklu işlem [es. t. değişik yoğunluklu sistem, değişen ziya kesafeti usulü] [Fr. *procédé densité variable (d'enregistrement à densité variable)*] [İng. *variable density system (recording system)*] [Al. *schwankender Schwärzung verfahren, konstanter Breitenverfahren, Tonband im Sprossenschrift-System*] S. Seslendirmede değişir yoğunluklu ses imi kullanan işlem.

değişir yoğunluklu ses imi [Fr. *piste sonore densité variable*] [İng. *variable-density (sound) track*] [Al. *schwankender Schwärzung, konstanter Breite, Sprossenschrift, Intensitätsschrift, Tonband im Sprossenschrift*] S. Aynı ende, fakat yoğunluğu değişen çizgilerden oluşan, ışık geçirirliği bu yoğunluğa göre değişen ses yolu.

değişir yoğunluklu seslendirme [Fr. *enregistrement à densité variable*] [İng. *variable-density (sound) recording*] [Al. *Sprossenschrift(aufzeichnung)*] S. Değişir yoğunluklu işlemle gerçekleştirilen seslendirme.

değişmez çekim [es. t. sabit plan] [Fr. *plan statique (fixe), champ fixe*] [İng. *static shot, fixed shot (angle)*] [Al. *statische Aufnahme, Fix-Focus-Einstellung, feste Einstellung*] S/ TV. Alıcının bütün çevirim boyunca açı ve görüş noktasının değiştirilmeksizin, olduğu yerde çalıştırılmasıyla elde edilen çekim.

değişmez odak [es. t. sabit objektif mihrakı, sabit mihrak] [Fr. *foyer fixe, mise au point fixe*] [İng. *fixed focus*] [Al. *Fixfokus*] S/ TV. Değişmeyen tek odağa dayanan mercek düzeni.

değişmez odaklı mercek [es. t. sabit mihraklı objektif] [Fr. *objectif à foyer fixe (à mise au point fixe), fix-focus*] [İng. *fixed focus lens*] [Al. *Fixfokus-Objektiv, Festobjektiv*] S/ TV. 1. Duyarkata belirli uzaklıkta bulunan ve odak uzunluğu hiç değiş-

meyen mercek. 2. Değişmez odak temeline dayanan, odaklama düzeni bulunmayan mercek çeşidi. (Daha çok özenci sinemasındaki yalın, ucuz alıcılarda yer alan bu mercekler, belirli bir uzaklıktan sonsuza kadar her alanı aynı seçiklikte verir).

değiştirgeç [es. t. *transdüktör*] [Fr. *transducteur*] [İng. *transducer*] [Al. *Wandler, Transduktor*] S/TV. Bir ya da birkaç araçtan ya da yayın dizgesinden, çeşitli biçimlerdeki dalgayı alan ve bunları başka bir biçimde bir ya da birkaç başka araç ya da yayın dizgesine veren aygıt. (Buna göre, sesyayar, sestoplar, plakçalar, vb. birer değiştirtirgeçtir).

değiştirilebilir mercek [Fr. *objectif interchangeable*] [İng. *interchangeable lens*] [Al. *auswechselbare Objektiv, Wechselobjektiv*] S/TV. Bazı alıcılarda, mercek yuvasına istenildiği vakit takıp çıkarılabilen, başka bir mercekten yer değiştirebilen mercek.

değiştirim [Fr. *substitution, caméra arrêtée*] [İng. *substitution*] [Al. *Stopptrick, Verwandslungstrick*] S. Alıcının çevirim sırasında durdurulması, alıcı önündeki varlık ya da nesnelerin değiştirilmesi, sonra çevirime yeniden başlanması yoluyla bir çekimde yer alan varlık ya da nesnelerin birdendire değişmiş, birinin yerini bir başkasının almış görünmesini sağlayan sinema hilesi. (İlk varlık ya da nesnenin yerine başka bir varlık ya da nesne geçirilmemişse, bu durumda ilk varlık ya da nesne birdenbire ortadan yok olmuş sonucu sağlanır).

değiştirim [es. t. *modülasyon*] [Fr. *modulation*] [İng. *modulation*] [Al. *Modulation, Aussteuerung*] TV. Vericiden almaçlara gönderilen elektromıknatıslı dalgaların salınım genliğinde, yineleniminde ya da evresinde yapılan değişiklik; bu durumda, sırasıyla, genlik değiştirimi, yinelenim değiştirimi, evre değiştirimi ortaya çıkar.

değiştirim. bkz. ses değiştirimi

değiştirim bulma. bkz. bulma

değiştirim bulucu. bkz. bulucu

değiştirimci [es. t. *modülatör*] [Fr. *modulateur*] [İng. *modulator*] [Al. *Modulator*] TV. İşlikten gelen televizyon iminin, yüksek yinelenimli akımlarla birleşmesini, böylelikle vericinin gücünün değiştirilmesini sağlayan aygıt.

değiştirme torbası [Fr. *manchon noir, pantalon, sac pour chargement (en plein jour), sac de chargement, "changing-bag", "charging-bag"*] [İng. *changing bag, charging bag*] [Al. *Dunkelsack, Wechselsack, Kassettenwechselsack, "Charging-bag", "Changing-bag"*] S. Dışarıda çevirimlerde, karanlık oda olmadığı zaman filmleri alıcıya takıp çıkarmak, günlük çekimleri işlemek üzere kullanılan, kolluklu, kalın, siyah kumaşlı torba.

değmeli basım [Fr. *tirage par contact*] [İng. *contact printing*] [Al. *Kontaktkopieren, Kontaktverfahren*] S. Basım aygıtının penceresinde negatif ile pozitif filmlerin birbirine değerek geçtiği, basımın en kolay ve en hızlı gerçekleştirilen çeşidi. Optik basımın karıştı.

değmeli basım aygıtı [Fr. *tireuse par contact*] [İng. *contact printer*] [Al. *Kontaktkopiermaschine*] S. Değmeli basımı gerçekleştiren aygıt.

değmeli eşlem [Fr. *copie (par procédé) contact, epreuve contact, copie obtenue par tirage contact (par tirage direct)*] [İng. *contact print, direct print*] [Al. *Kontaktkopie, Kontaktabzug*] S. Değmeli basımla elde edilen kopya.

delgeç [es. t. *zimba*] [Fr. *perforeuse, machine à perforer*] [İng. *perforating machine, perforator*] [Al. *Perforiermaschine*] S. Boş film ya da çeşitli miknatıslı kuşakların yapımında filmin ya da kuşağın tek ya da iki yanına düzenli aralıklarla belirli boyda dış deliği açan aygıt.

delik [es. t. *perforasyon*] [Fr. *perforation*] [İng. *perforation hole, perforation, sprocket hole*] [Al. *Perforation, Perforationsloch*] S. Filmin ya da miknatıslı kuşağın çeşitli sinema araçlarında düzenli yürümesini sağlamak amacıyla, bu araçlardaki dişlere uygun biçimde tek ya da iki yanında, düzenli aralıklarla uzunlamasına sıralanan belirli boy ve biçimdeki boşluklar.

delik aralığı [Fr. *pas (de perforations)*] [İng. *pitch*] S. Birbirini izleyen iki deliğin yatay eksenleri arasındaki uzunluk.

delikli film [Fr. *bande perforée*] [İng. *perforated film*] [Al. *Perfo-Band*] S. Çeşitli sinema aygıtlarında, geçişi kolaylaştırmak amacıyla tek ya da iki yanında delikleri olan film.

delikli görüntülük [Fr. *écran perforé (pour films sonores), écran poreux*] [İng. *perforated screen, porous screen*] [Al. *perforierte Bildwand*] S. Arkasındaki sesyayardan sesin salona geçebilmesi için üzerinde binlerce ufak delik bulunan görüntülük.

delikli miknatıslı kuşak [es. t. *perforeli manyetik bant, manyetik delikli bant*] [Fr. *bande magnétique perforée*] [İng. *perforated magnetic film, perforated tape, perforated magnetic tape, sprocketed (magnetic) tape*] [Al. *Perfo-Magnetband, Cord, Cordband, Perfoband, Magnetperfoband, Magnetsplitfilm, Split*] S/ TV. Miknatıslı ses kuşağının delikli olanı. (Genellikle ölçün miknatıslı ses kuşağı boyunda olup bir yanında delikler bulunur. Yine genellikle bu delikler, 8 mm ya da 16 mm'lik filmlerdeki deliklere uygun olup bunlarla eşlemeli kullanılacak biçimdedir).

Delrama [Fr. *Delrama*] [İng. *Delrama*] [Al. *Delrama*] S. Görüntüyü sıkıştırmak, sonra da yaymak için, sıkıştırmacı yerine, olağan bir mercek önüne yerleştirilmiş değirmi yüzeylerin kullanılmasına dayanan bir geniş görüntülük işlemi.

demet [es. t. *huzme*] [Fr. *faisceau*] [İng. *beam*] [Al. *Strahl, Bündel*] S/ TV. Belirli bir yönde yol alan ışınım; özellikle ışın demeti ya da elektron demeti.

demir oksit [Fr. *oxyde de fer*] [İng. *iron oxide, oxide of iron*] [Al. *Eisenoxyd*] S/ TV. Miknatıslı kuşakların üzerine çekilen ve miknatıslama işleminin gerçekleştirilmesini sağlayan kat.

deneme çekimi [Fr. *plan d'essai*] [İng. *test shot*] [Al. *Probieraufnahme, Probeaufnahme*] S. Güç bir çekime hazırlık olmak üzere herhangi bir görüncülüğün filme alınması.

deneme eşlemi [es. t. *tecrübe kopyası*] [Fr. *copie d'essai*] [İng. *sample print, rush print*] [Al. *Testkopie*] S. Bir basımda ilk elde edilen, kertelemesi yapılmamış, basım yanlışlarının düzeltilmesinde kullanılan eşlem.

denemefilmi [es. t. tecrübe filmi] [Fr. film d'essai, bout d'essai (pour un acteur /-trice)] [İng. test film] [Al. Probiefilm, Testfilm, Prüffilm, Probefilm, Messfilm] S. Yeni bir oyuncuyu sınamak üzere çevrilen kısa film parçası.

denemelik [es. t. prova şeridi] [Fr. bande témoin] [İng. control strip, gamma strip, control film] [Al. Steuerband] S. Görüntü sertliğini ölçmek için bir duyarlılıkölçere konulan film parçası.

deneme oynatımı [Fr. visionnement préalable, "preview"] [İng. preview] [Al. Abnahme, Pre-view"] S. Yeni çevrilmiş bir filmin izleyici üzerindeki etkisini anlamak üzere gösterimi.

deneme parçası [Fr. bande sensitométrique, bout d'essai, bande d'essai] [İng. test strip, sensitometric test strip, sensitometre (ABD: sensitometer) strip, step wedge] [Al. Probeschnitt, Sensitometerstreifen] S. Duyarlık ölçümünde kullanılmak üzere alıcıya takılan filmlerin ucunda yer alan, üzerinde her biri öncekinden belli ölçüde ışıklanmış resimler sıralanmış parça.

deneme sineması. bkz. sanat sineması

deneme yayını [es. t. tecrübe yayını] [Fr. émission d'essai] [İng. trial programme (ABD: program), pilot programme, pilot] [Al. Versuchssendung, Testsendung] TV. 1. Yeni kurulan bir televizyon vericisinin yayın niteliğini araştırmak ve düzeltmek için girişilen yayın. 2. Yeni yayına başlayan bir televizyon yayacının izlenmelerini geliştirmek amacıyla girişilen yayın. 3. Yeni hazırlanmış bir izlenme dizisinin izleyicilerdeki tepkisini ölçmek ve bu dizinin ilerisi için sonuçlar çıkarmak amacıyla yapılan yayın.

denet [Fr. vérification] [İng. film examination] [Al. Filmprüfung] S. İşlemelikteki çalışmaları tamamlanmış bir filmin herhangi bir sakatı olup olmadığını anlamak üzere, dağıtımçıya verilmeden önce incelenmesi.

denetçi [Fr. vérificateur(-trice)] [İng. film examiner, examiner, viewer] [Al. Filmprüfer] S. Gösterim odasında filmi izleyerek görüntülerinin, sesinin, renginin kusursuz olup olmadığını, çizik, çizinti, vb. bulunup bulunmadığını inceleyerek deneti gerçekleştiren, düzeltilmesi gereken aksaklıkları ilgili bölüme bildiren kimse.

denetim [es. t. kontrol] [Fr. contrôle] [İng. monitoring] [Al. Kontroll, Betriebsaufsicht, Überwachung] TV. Denetlik yardımıyla görüntünün ya da sesin niteliğini izleme işi.

denetim sesyayı [Fr. haut-parleur de contrôle] [İng. monitor loudspeaker] [Al. Kontrollautsprecher, Abhörlautsprecher, Abhörer] S/TV. Televizyon yayını ya da film gösteriminde ses niteliğini izlemeğe yarayan sesyayar.

denetleme [es. t. sansür, film sansürü, kontrol, film kontrolü, murakabe, muayene, denetim] [Fr. censure, contrôle (de film)] [İng. censorship, scissor (a.)] [Al. Zensur, Filmzensur, Kontrolle, Filmkontrolle] S. Bir filmin, yürürlükteki yasalara aykırı yönü ya da sakıncaları olup olmadığını anlamak amacıyla, kamuya sunulmadan önce, ilgililerce yapılan inceleme.

denetleme belgesi [es. t. *müsaade vesikası, izin vesikası, sansür vesikası*] [Fr. *visa de censure*] [İng. *ensor's certificate, censor title*] [Al. *Zensurkarte*] S. Bir filmin denetlemeden geçtiğini, serbestçe oynatılabileceğini belirtmek üzere verilen belge. (Genellikle filmin başında da yer alması zorunlu kılınır).

denetlemek [es. t. *sansürden geçirmek, muayene etmek, kontrol etmek, kontrole tabi tutmak, murakabe etmek*] [Fr. *censurer*] [İng. *censor, (ABD) breen (a.)*] [Al. *zensieren*] S. Denetleme işini gerçekleştirmek.

denetleme kurulu [es. t. *sansür komisyonu, kontrol komisyonu, murakabe komisyonu, sansür heyeti*] [Fr. *commission de contrôle (de censure)*] [İng. *board of review (of censors), censor board*] [Al. *Prüfungsausschuss, Zensurausschuss*] S. Filmleri denetlemek amacıyla belirli kişilerden oluşan resmi, yarı resmi ya da özel topluluk.

denetlenmiş eşlem [es. t. *sansür kopyası*] [Fr. *copie de censure, copie approuvée par la censure*] [İng. *censor print, print approved by censor's board*] [Al. *Zensurkopie*] S. 1. Denetleme kurulunun denetleme işini yapmakta kullandığı eşlem. 2. Denetlemeden sonra öbür eşlemlere örnek olarak kullanılacak eşlem.

denetleyici [es. t. *sansör, film sansörü, sansür üyesi, kontrol komisyonu azası*] [Fr. *censeur, membre de la commission de contrôle (de censure)*] [İng. *censor, (ABD) scissor (a.), cencissor (a.), watchdog (a.)*] [Al. *Filmprüfer*] S. Denetleme kurulu üyesi.

denetlik [es. t. *monitor, monitör, gözleme monitoru, izleyici*] [Fr. *moniteur, récepteur de contrôle*] [İng. *monitor*] [Al. *Monitor, Kontrollempfänger, Kontrollgerät, Bildwiedergabegerät, Bildmonitor, Bildkontrollempfänger*] S. Bir televizyon yayınında görüntü ile sesin niteliğini izlemek, görüntü seçimini gerçekleştirmek, görüntüyü yayına vermek gibi işlerde kullanılan yüksek nitelikli almaç. (Denetliğin yapısı ile görevi, almaçın aynıdır. İkisi de televizyon imlerini resme çevirir. Ancak alıcı ile almaç arasındaki bağlantı, vericiyle sağlandığı halde, denetlik bu imleri doğrudan doğruya alıcıdan bir kablo yardımıyla alır. Ayrıca görüntüyle ilgili ses almaçla resimle birlikte verildiği halde, denetliğe verilmez; ses için ayrı bir denetlik kullanılır. Kullanıldıkları yerlere göre başlıca şu denetlikler vardır: Görüntü denetliği, ses denetliği, ışık denetliği, ana denetlik, yönetim denetliği).

deneyselfilm [Fr. *film expérimental*] [İng. *experimental film*] [Al. *Experimentalfilm*] S. Sinemada, alışılmışın dışında yenilikler deneyen film çeşidi.

dengeleme süzgeci [Fr. *filtre de compensation*] [İng. *compensation filter, correction filter, conversion filter*] [Al. *Kompensationsfilter, Konversionsfilter, Korrekturfilter*] S. Yapma ışığa göre hazırlanmış filmi gün ışığında ya da gün ışığı için hazırlanmış filmi yapma ışıkta kullanmayı sağlayan süzgeç çeşidi.

dengeleme yolu [Fr. *piste de compensation*] [İng. *balancing stripe (magnetic stripe), magnetic balance track*] [Al. *Ausgleichsspur, Magnetausgleichsspur*] S. Miknatıslı ses yolu bulunan filmlerde, iki kenar arasında kalınlık farkı olmaması için, filmin öbür kenarı boyunca da çekilen aynı kalınlıkta yol; böylelikle filmin makaralara düzgün sarılması ve göstericilerde düzgün geçmesi sağlanır.

deniz altı alıcısı [Fr. *caméra pour prise de vues sous-marine*] [İng. *underwater camera, submersible camera*] [Al. *Unterwasserkamera*] S. Deniz altında film çeşirebilecek yapıda alıcı.

deniz altında çevirim [Fr. *prise de vues sous-marine*] [İng. *underwater shooting (filming, shot)*] [Al. *Unterwasseraufnahme*] S. Deniz altında gerçekleştirilen çevirim.

deniz altı sineması [es. t. *deniz dibinde sinema*] [Fr. *cinéma sous-marin*] [İng. *underwater cinema(tography)*] [Al. *Unterwasserkinematografie*] S. Deniz altındaki görünlükleri çevirmekle uğraşan sinema kolu.

dergi-film [Fr. *magazine filmée, cinémagazine, ciné-journal*] [İng. *film magazine, cinemagazine*] [Al. *Filmzeitschrift*] S. Haber filmlerinin haftalık siyasal dergi özelliğini taşıyan çeşidi.

derinlemesine görüntü [Fr. *champ en profondeur*] [İng. *panfocus (photography), photography-in-depth*] [Al. *Tiefeneinstellungen, Scharfentiefe, Tiefenwirkung der Einstellungen, Panfocusverfahren*] S/ TV. Özel bir mercek düzeni ve aydınlatma yardımıyla, tiyatro görünlüğündeki gibi en öndeki nesneler ile en gerideki nesnelerin aynı seçiklikte verilebildiği, üçboyutluluk duygusunun sağlanabildiği görüntü çeşidi.

derinlemesine kaydırma [Fr. *travelling en profondeur*] S/ TV. Alıcının çevirim sırasında belirli bir konuya yaklaşması ya da bu konudan uzaklaşması durumu; bunun sonunda öne ya da geriye kaydırma ortaya çıkar.

derinlik [Fr. *profondeur (dans un plan, dans un scène, dans une image)*] [İng. *depth (in shot, of a scene)*] [Al. *Tiefe*] S/ TV. 1. Bir görüntünün, çekimi, görünlüğün seyircide uyandırdığı üçboyutluluk duygusu. 2. Derinlemesine görüntü düzenlemesinin yol açtığı üçboyutluluk duygusu. 3. Değişik ses kaynaklarının uzay içinde yerleştirilmesinden doğan üçboyutluluk duygusu.

derişik zaman [Fr. *temps condensé, condensation chronologique*] [İng. *temporal concentration, condensing time*] [Al. *Verdichtung der Zeitablauf*] S. Herhangi bir görünlük çevrilirken, gereği olmayan zaman parçalarının atılıp zamanda kısaltma yapılmasını, fişsel zamanın oluşmasını sağlayan işlem.

derleme eylemi [es. t. *derleme nüshası, derleme kopyası, devlet nüshası, derleme sayısı*] [Fr. *dépôt légal, exemplaire du dépôt légal*] [İng. *deposit copy, legal deposit*] [Al. *Pflichtexemplar*] S. Çevrilen her filmde devletin ilgili kurumunda saklanmak üzere yetkililere verilmesi zorunlu işlem. (Basmalarda genelleşmiş olan bu işin bazı ülkelerde sinemaya da uygulanması sonucu kullanılan bir terimdir).

derleme film [es. t. *montaj filmi, kurgu filmi*] [Fr. *film de montage*] [İng. *montage film, compilation film, archive film, library film, stock-shot film*] [Al. *Kompilationsfilm, Archivfilm, Dokumentararchivfilm, Chronikfilm, Chronikmontagefilm*] S. Daha önce çevrilmiş belgesel türdeki filmlerin kurgu yardımıyla belirli bir anlayışa göre düzenlenmesinden oluşan film çeşidi.

desibel, dB [Fr. *décibel, dB*] [İng. *decibel, dB*] [Al. *Dezibel, dB*] S/ TV. 1. Aynı ni-

telikte iki güç arasındaki ilişkiyi ölçmeye yarayan birim. 2. Özellikle, bir sesin öbüründen ne denli güçlü olduğunu belirten birim, ses gürlüğü birimi.

destan filmi [Fr. *film épopée*] [İng. *epic film*] [Al. *epischer film*] S. Sinemada destan türünün özelliklerini taşıyan film. Topluların ulusa dönüşümü, bu dönüşüm sırasındaki uğraşları, bu uğraşılarda öne çıkan kahramanları konu alan; birbirine karşıt güçler arasındaki çatışmaları yansıtan; insan ile çevresi arasındaki ilişkileri veren destan türünün sinema özelliklerine uydurulmuş biçimi: Üstün güçlü, yiğit, atılgan, açık yürekli, içinden çıktıkları toplumun özelemlerini simgeleyen kahramanlar; bu kahramanların çapına uygun karşıt güçler; tehlikelerle dolu, uçsuz bucaksız çevre; coşkulu, korkulu, gergin bir hava; soluk kesecek olaylar, kanlı çatışmalar, vb. bu çeşit filmlerin başlıca özellikleridir.

destek [Fr. *support de caméra*] [İng. *camera support (mounting), support, mounting*] [Al. *Stativ, Kamerastativ*] S / TV. Alıcı çalıştırılırken sallanmamasını ya da düzgün devinimlerde bulunmasını sağlayan biçim ve boydaki yardımcı araç; başlıcaları üçayak, tekayak, göğüs ayağı, omuzluktur.

destekleyici izlençe [Fr. *programme complémentaire*] [İng. *supporting programme* (ABD: *program*), *supplementary programme*, *secondary programme*, *programme filler*] [Al. *Beiprogramm*] S. Bir sinema izlençesinde baş filmin yanı sıra gösterilmek üzere hazırlanan ikinci derecede film ya da filmlerden oluşan izlençe.

destekleyici müzik [es. t. *fon müziği, arka müziği, dip müziği, temel müzik, background müziği*] [Fr. *musique de fond, fond musical*] [İng. *background music*] [Al. *Hintergrundmusik, musikalische Kulisse, untermalende Musik, Untermalung*] S / TV. Görüntülerin yanı sıra, bu görüntülerin etkisini artırmak amacıyla kullanılan müzik.

devingen [es.t. *dinamik*] [Fr. *dynamique*] [İng. *dynamic*] [Al. *dynamisch*] S / TV. 1. Devingen ayırım, çekim, film, kurgunun yarattığı etki, nitelik. 2. Alıcının devindirilmesinden doğan durum. Duruk'un karşıtı.

devingen ayırım [es. t. *hareketli sahne, dinamik sahne, hareketli sekans*] [Fr. *séquence dynamique (d'action)*] [İng. *action sequence (scene), dynamic sequence (scene)*] [Al. *Aktionsbildfolge, Aktion-Szene, dynamische Sequenz*] S / TV. Devingen çekimlerin birbirini izlemesinden oluşan canlı ayırım. Durgun ayırımın karşıtı.

devingen çekim [es. t. *hareketli plan, dinamik plan*] [Fr. *plan dynamique (d'action, variable, de mouvement, rapide)*] [İng. *dynamic shot, action shot, rapide scene*] [Al. *dynamische Aufnahme, schnelle Bildfolge*] S / TV. 1. İçinde devinimin, gerilimin, çatışmanın ağır bastığı çekim. 2. Alıcı devinimlerinin bol bol kullanıldığı çekim. Durgun çekimin karşıtı.

devingen film [es. t. *hareketli film, dinamik film*] [Fr. *film dynamique (d'action)*] [İng. *dynamic film*] [Al. *dynamische Film, Aktion-Film*] S. Başından sonuna dek devingen çekimlerin, devingen ayırımların birbirini izlediği, hızlı dizemli, gerilimli, çatışmalı film.

devingen kurgu [es. t. *hareketli montaj, dinamik montaj*] [Fr. *montage dynamique*] S.

[İng. *dynamic cutting (editing)*] [Al. *dynamische Montage (Schnitt)*] S. Gerek dış öğelerinin (kısa çekimler, hızlı kurgu, gittikçe hızlanan kurgu, vb.) gerek iç öğelerinin (benzerlik, karşıtlık, çatışma, vb.) izleyicide devingenlik duygusuna yol açmasını sağlayan kurgu çeşidi.

devinim [es. t. *aksiyon*] [Fr. *action*] [İng. *action*] [Al. *Handlung*] S. 1. Bir film kuşağında sese karşı görüntü bölümünü belirtmekte kullanılan genel terim. TV. 2.

Televizyon yayınında sese karşı görüntüyü belirtmekte kullanılan genel terim.

devinim [es. t. *hareket*] [Fr. *mouvement*] [İng. *movement*] [Al. *Bewegung*] S. 1. Dış dünyanın görüntülerini düzenli aralıklı resimler dizisi biçiminde film üzerine saptarken filmin alıcısı; böyle bir filmdeki resimler dizisini devinimli görüntülere çevirirken filmin göstericide aralı devinimi. 2. Dış dünyanın seslerini sürekli biçimde saptamak üzere filmin alıcısı; aynı seslerin okunması için filmin göstericide sürekli devinimi.

devinimde uyum [Fr. *raccord dans le mouvement, raccord de mouvement*] [İng. *matching of actions, match action*] S. İki ya da daha çok çekime bölünmüş devinimin, kesiksiz, akıcı biçimde görünmesini sağlayan uyum çeşidi.

devinim evresi [Fr. *phase de mouvement*] [İng. *movement phase*] [Al. *Bewegungsphase*] S. Filmin çeşitli sinema aygıtlarındaki aralı devinimi sırasında pencere önünde bir resim boyu yol aldığı ve örtücünün kapalı olduğu evre. Durma evresinin karşısı.

devinimli bakımlık [es. t. *hareketli bakımlık*] [Fr. *visionneuse animée*] [İng. *animated viewer*] S. Filmin üzerindeki resimleri, gösterici gibi devinimli görüntü olarak verebilen bakımlık.

devinimli örtü [Fr. *cache mobile (animé)*] [İng. *flipper*] S. Üzerindeki görüntüler, devinimli bir örtü işlevi üstlenen, örtülü film çeviriminde kullanılan, özel olarak hazırlanmış görüntü negatifi.

devinimli örtülü film [Fr. *image composite réalisée par cache et contre-cache animés, procédé de cache et contre-cache, trucage par cache et contre-cache, "travelling matte"*] [İng. *travelling (ABD: traveling) mat(t, te process), TM, multi-film travelling matte*] [Al. *"Travelling Matte"*] S. Bezem ile devinimli varlığın negatifinin alıcısı aynı zamanda elde edilmesine dayanan bir örtülü film çeşidi.

devinimsiz bakımlık [Fr. *visionneuse fixe*] [İng. *viewing gadget*] S. Buzlu cam üzerinde bir büyüteç taşıyan, devinimli görüntü oluşturmayan, resimlerin ancak tek tek incelenebilmesini sağlayan yalın bakımlık. Devinimli bakımlığın karşısı.

devinimsiz örtülü film [Fr. *image composite réalisée par cache et contre-cache fixes*] [İng. 1. *split-screen process (shot), mat(t, te) shot, composite shot*, 2. *printed matte shot*] [Al. *"Split-Screen"*] S. 1. Devinimsiz örtüyle iki kez kullanılmış film. (Bu film hilesi, en çok, iki ayrı rolü birden canlandıran oyuncu için kullanılır. İlk çevirimde duyarkatın (çerçevenin) bir yanı, alıcı önüne yerleştirilen örtüyle kapatılır; çerçevenin yalnız öbür yanına görüntü alınır. Daha sonra film ters geçişle başlangıç noktasına getirilir; bu kez örtünün dışısı kullanılarak filmin öbür

yanına görüntü saptanır). 2. Yalnız bir bölümü doğada devinimli olarak çevrilip geri kalanı, elle yapılmış resimle tümlenen film hilesi.

devinimsiz örtülü görüntü [Fr. *découpage électronique*] [İng. *split screen*] [Al. "Split Screen"] TV. Devinimsiz örtülü film hilesinin televizyonda iki alıcının çıkışları birleştirilerek elde edileni.

devre [Fr. *circuit (électrique)*] [İng. *circuit, electric circuit*] [Al. *Stromkreis, Kreis, Leitung, Schaltkreis*] S/ TV. 1. İçinden elektrik akımı geçen iletken yolun tümü. 2. Elektrikle çalışan bir aygıtta bu çeşit yollardan oluşan ağ.

deyiş [es. t. *üslup, stil*] [Fr. *style*] [İng. *style*] [Al. *Stil*] S/ TV. Bir sinemacının, bir televizyoncunun kendine özgü anlatım yollarının, kişisel tutum, görüş ve duyusunun oluşturduğu özellik.

DIN duyarlığı [es. t. *DIN derecesi*] [Fr. *méthode DIN*] [İng. *DIN film speed, DIN speed rating*] [Al. *DIN-Empfindlichkeit*] S. Film duyarlığını belirtmek amacıyla Alman İşleyim Ölçünü'nce uygulanan bir yöntem. (Bu yöntemle göre, filmin duyarlığı her üç derecede bir katı artar. Örneğin 20 DIN'lik bir filmin duyarlığı, 17 DIN'lik filminden bir katı büyüktür. DIN duyarlığı kesirle gösterilir (örneğin yukarıdaki duyarlıklar 20/100, 17/100 DIN biçiminde yazılır); kesrin payına 10 eklendiğinde Scheiner (Avrupa) duyarlığı bulunur (örneğin 17/100 DIN'lik duyarlık, 270 Scheiner'dir).

DIN ölçünleri [Fr. *standard DIN*] [İng. *DIN standards*] [Al. *DIN-Normen*] S/ TV. Alman İşleyim Ölçünü'nce sinema ve televizyon alanında saptanan ölçünler.

dış [es. t. *harici (sahne), dış sahne*] [Fr. *extérieur, plein air*] [İng. *exterior (shot)*] [Al. *Aussenaufnahme*] S/ TV. 1. Açık havada geçen görünüşlüklerin yer aldığı çekim; bu anlamda, kapalı bir yerde çevrilse bile, görüntüleri açık havayı, ışık dışını gösteren çekim için de kullanılır. 2. Açık havada çevrilmiş çekim. İç'in karşısı.

dışarıda (canlı) yayın [es. t. *dış yayın*] [Fr. *direct en extérieur, extérieur, prise de vues extérieur*] [İng. *outside broadcast, OB, outdoor pickup, live outdoor pickup, live outside broadcast, remote broadcast, remote, (ABD) remote pickup, field pick-up, nemo (a.)*] [Al. *Aussenaufnahme, Aussenfernsehsendung, Aussenübertragung, AU*] TV. Yerleşik ışıkların dışında, doğal bezemler arasından yapılan canlı yayın çeşidi.

dışarıda çevirim [es. t. *açıkta, tabii yerlerde, açık hava, açık havada, hariçte, stüdyo haricinde, harici, açık hava çevirme, yerinde filme alma*] [Fr. *extérieurs, en extérieur, prise de vues en extérieur, "location"*] [İng. *location, on location, location shooting, outdoor shooting*] [Al. *Aussenaufnahme, Freilichtaufnahme, "Location"*] S. Işık dışında, açık havada, doğal bezemler arasında gerçekleştirilen çalışma. Işıklık ya da içeride çevirimin karşısı olarak kullanılır.

dışarıda çevirim görevlisi [Fr. *régisseur d'extérieur*] [İng. *location man (manager, director), (ABD) facilities director*] [Al. *Aussenaufnahmeleiter*] S. Dışarıda çevirimler için dışarı çevirim takımının çalışmasına gerekli donatım, gereç, taşıma, yerleşme, vb. işleri düzenleyen kimse.

dışarıda çevirim takımı [Fr. *équipe de tournage en extérieur*] [İng. *location unit*]

[Al. *Aussenaufnahmestab*] S. Dışarıda çevirimi gerçekleştiren çevirim takımı.

dışarıda çevirim yeri [Fr. *lieu de prise de vues en extérieur, emplacements*] [İng.

location point] [Al. *Aufnahmegelände*] S. Dışarıda çevirim için seçilmiş, hazırlanmış yer.

dışarı dalgalı [es. t. *harici anten, dış anten*] [Fr. *antenne extérieur*] [İng. *outdoor*

aerial (ABD: *antenna*)] [Al. *Aussenantenne*] TV. Almacın bulunduğu yapının dışında, genellikle dama kurulan dalgalık çeşidi. İçeri dalgalığının karşıtı.

dışarıda yayın takımı [Fr. *équipe de prise de vues extérieur*] [İng. *outside broadcast*

unit, OBU] [Al. *Aussenübertragungstab*] TV. Dışarıda canlı yayını gerçekleştiren takım.

dışarı donatımcısı [Fr. *accessoiriste d'extérieur*] [İng. *outside property man*] [Al.

Aussenrequisiteur] S/ TV. Dışarıda çevirimlerde görünçlük donatımını sağlayan ve yöneten kimse.

dışavurumcu [es. t. *ekspresyonist*] [Fr. *expressionniste*] [İng. *expressionist*] [Al.

Expressionist] S. Dışavurumculuk akımından olan sinema sanatçısı.

dışavurumculuk [es. t. *ekspresyonizm*] [Fr. *expressionnisme, caligarisme*] [İng.

expressionism, caligariism] [Al. *Expressionnismus, Caligarismus*] S. İlk Dünya Savaşı'ndan sonra Alman sinemasında ortaya çıkan bir akım. Genellikle güzel sanatlardaki dışavurumculuk akımından, bu arada en çok da tiyatrodaki dışavurumculuktan etkilenmiştir. Sinemadaki dışavurumculuğun başlıca özellikleri şunlardır: İnsanın en gizli yönlerini açığa vurmağa çalışan anlatım yolu; bazen bir gölge kadar silik bazen korkunç bir dev kadar güçlü özyapılar; bu özyapıları çevreleyen şaşırtıcı, korkunç bezemler; insanların ve nesnelerin görünüşünü bu bezemlerdeki şaşırtıcılığa yaklaştıran aydınlatma biçimi; düşlemsel, korkunç olaylar; ağır, ezici, sıkıcı, bunaltıcı, karabasanlı bir hava; ağır, abartmalı, ağdalı bir oyun. Bu akımın ilk önemli filmi *Das Kabinett des Dr. Caligari* olduğundan sinemadaki bu akıma Caligari'cilik de denir.

dıştan (gürültü) [Fr. *bruit off*] [İng. *off noise*] [Al. "Off" *Geräusche*] S/ TV. Gürültünün, çerçeve dışındaki bir kaynaktan çıkması durumu. İçten (gürültü)nün karşıtı.

dıştan (ses) [es. t. *kadr dışı*] [Fr. *voix-off, son-off, voix hors du champ, "off"*] [İng.

off (screen voice), OSV] [Al. "Off", "Off"-Stimme] S/ TV. Sesin, görüntüde bulunmayan bir kaynaktan çıkması durumu. İçten (ses)in karşıtı.

diklik [es. t. *yükseklik*] [Fr. *hauteur (du son)*] [İng. *pitch (of sound, of a note)*] [Al.

Höhe, Tonhöhe] S/ TV. Bir sesin incelik ya da kalınlık derecesi. (Diklik, doğrudan doğruya yinelenime bağlıdır. Sesin saniyedeki titreşim sayısı olan yinelenim fiziksel bir olaydır. Bu olayın kulağımızdaki etkisi ruhbilimseldir ve diklik denir. Yinelenim değiştikçe diklik de değişir; diklik derecesine göre seslerin incelik ya da kalınlık durumu ortaya çıkar).

Dimension-150 [Fr. *Dimension-150*] [İng. *Dimension-150*] [Al. *Dimension-150*] S.

70 mm'lik filmin, çok değirmi bir görüntülükte gösterilmesi temeline dayanan bir geniş görüntülük işlemi.

dinleme [Fr. *écoute*] [İng. *listening, monitoring*] [Al. *Abhören, Abhörkontrolle*] S / TV.

1. Bir sesin, seslendirme ya da okuma sırasında, denetim amacıyla izlenmesi. 2. Ses kaynağından çıkan sesin izlenmesi.

dinleyici [Fr. *auditeur(-trice)*] [İng. *listener*] [Al. *Hörer(-in), Zuhörer*] TV. Televizyon ve radyo izlencelerini işlikte ya da almaçtan izleyen kimse.

dinot [Fr. *dynode*] [İng. *dynode*] [Al. *Dynode, Prallanode*] TV. Elektron çoğaltıcılarda ikincil yayını gerçekleştirmekte kullanılan, genellikle sezyum-antimonla sıvanmış, değişik biçimlerdeki yüzeyler.

dinot etkisi [Fr. *effet dynode*] [İng. *dynode effect (spots, flare)*] [Al. *Dynode-Effekt*] TV. Görüntü ortikon ışıtaçında, dinodun yüzeyindeki kusurlardan dolayı resmin üzerinde beliren parlak noktalar.

dinsel film [es. t. *dini film*] [Fr. *film religieux*] [İng. *religious film*] [Al. *religiöser Film*] S. Konusunu dinden alan, izleyicide dinsel duyguyu uyandırmayı, dinsel inançları yaymayı amaçlayan film.

dip [es. t. *fon, arka plan, geri plan*] [Fr. *fond, arrière plan, second plan*] [İng. *background*] [Al. *Hintergrund, "Background"*] S / TV. Görünüşünün gerisinde yer alan, geriye düşen yerler. Ön karşıtı.

dip bezemi [es. t. *background, hareketli dekor, dip dekoru*] [Fr. *découverte, décor de fond, plan découverte*] [İng. *background set(ting)*] [Al. *Hintergrunddekoration, Hintergrundsaufbauten*] S / TV. Bir görünüşte, dipteki bir aralıktan (pencere, kapı, vb.) ötede görünen, genellikle dışarının bir görünüşünü veren bezem.

dip fotoğrafı [Fr. *découverte (photographique), pantalon, photo-décor*] [İng. *photo backing, backing, (ABD) photographic mural*] [Al. *Backgroundgrossfoto, fotografischer Vergrößerungen, Photo-Background*] S / TV. Dip bezemi olarak kullanılan, son derecede büyütülmüş fotoğraf.

diplik [es. t. *fon*] [Fr. *fond*] [İng. *background (plate), backing, false front*] [Al. *Hinter-setzer, Hintergrunddekor, Rücksetzer*] S / TV. Oyuncuların gerisinde, son derece büyütülmüş fotoğraflardan ya da resimlerden oluşan bezem.

diplik film [Fr. *film pour transparence*] [İng. *background film, back projection film (projection plate, projection key), transparency*] [Al. *Rückprojektionsfilm*] S / TV. Yapma ve canlı dip bezemi elde etmek üzere geriden gösterimde kullanılan film.

dip perdesi [Fr. *rideau de fond, toile de fond*] [İng. *backdrop, backcloth*] [Al. *Prospekt*] S / TV. Dip bezemini örten perde.

direk [Fr. *pylone*] [İng. *mast*] [Al. *Pylon, Mast*] TV. Verici dalgalarının elden geldiğince geniş bir alana yayında bulunmasını sağlamak amacıyla yüksek bir tepeye dikilen, genellikle 300 m'den uzun olan çelik direk.

direnç [es. t. *mukavemet, rezistans*] [Fr. *résistance (électrique)*] [İng. *resistance, electrical resistance*] [Al. *Widerstand, elektrischer Widerstand*] S / TV. İçinden elektrik akımı geçen bir iletkenin, bu akıma karşı koyması durumu.

diş [Fr. *dent (de tambour)*] [İng. *tooth, sprocket tooth*] [Al. *Zahn*] S. Dişli makaralardaki çıkıntılardan her biri

diş dellği bkz. **delik**

dişi örtü [Fr. *contre-cache*] [İng. *reverse mask*] [Al. *Gegenmaske*] S/TV. Bir örtünün tam ya da tama yakın bütünleyicisi olan saydamsız parça.

dişli başlık [Fr. *tête de pied à roues dentées, plate-forme d'engrenage, pied gyroscopique, trépied gyroscopique*] [İng. *geared head, gyro head, gyro-tripod, gyroscopic head*] [Al. *Stativkopf mit Zahntrieb verstellung, Kreiselstativ, Kreiselkopf*] S/TV. Üç ayak başlığının dişli çarklar yardımıyla çalıştırılan çeşidi.

dişli makara [es. t. *dişli tambur, tambur-*] [Fr. *tambour denté, roue dentée, galet denté*] [İng. *sprocket drum (wheel)*] [Al. *Zahnrad, Zahntrommel, Schaltrolle*] S. Alıcı, gösterici, açındırma aygıtı, vb. aygıtlarda filmin düzgün devinimlerini sağlamak üzere dişleri bulunan ve filmlerdeki deliklere girerek filmi yürüten makaralar.

Divcon [Fr. *Divcon*] [İng. *Divcon*] [Al. *Divcon*] TV. ABD'de RCA ortaklığınca geliştirilen ve bilgisayarca depolanmış basılı bilgiyi almaçla veren aygıt. (Aygıtın girdisi, saniyede 2.000 harfi depolayabilecek güçtedir. Bu bilgi, almaçtaki görüntü üzerine bindirilerek ya da tek başına verilebilir. Divcon, özellikle, spor haberlerinde sonuçların açıklanması, seçim sonuçları, gazete başlıkları, tanıtılar, altyazılarda kullanılır).

diyoptri [Fr. *dioptrie*] [İng. *dioptre (ABD: diopter)*] [Al. *Dioptrie*] S/TV. Bir merceğin güç birimi. (Herhangi bir merceğin diyoptriyle gücü, o merceğin metreyle belirtilen odak uzunluğunun karıştıdır. Örneğin odak uzunluğu 0,10 m olan merceğin gücü, $1/f = 1/0,10\text{ m} = 10$ diyoptridir. Diyoptri, yakınsak mercek için (+), ıraksak mercek için (—) imiyle belirtilir).

diyot (ışıtacı) [Fr. *diode*] [İng. *diode*] [Al. *Diode*] S/TV. Elektron yayan eksiüç ile bu uca göre pozitif güce eriştiğinde bu elektronları çeken artıüçten oluşan iki elektrodu bulunan, doğrultmaç ya da bulucu olarak kullanılan en yalınış radyo ışıtacısı.

diz çekimi [es. t. *Amerikan plan(ı), diz plan(ı), orta plan, orta çekim*] [Fr. *plan américain, PA, plan italien, PI, plan moyen serré, PMS*] [İng. *medium close shot, MCS, close medium shot, CMS, knee shot*] [Al. *amerikanische Aufnahme (Einstellung)*] S/TV. Bir insanı dizinden ya da baldır ortasından yukarısına kadar çerçeveleyen çekim çeşidi.

dizem [es. t. *tempo*] [Fr. *tempo*] [İng. *tempo*] [Al. *Tempo*] S/TV. Bir film ya da televizyon izlencesinde, anlatımdan dolayı ortaya çıkan yavaşlık ya da hızlilik duygusu.

dizi [es. t. *seri*] [Fr. 1–2. *série*, 3. *feuilleton (télévisé)*] [İng. 1. *series*, 2–3. *serial*] [Al. 1. *Serie, Filmserie*, 2. *Reihe, Fortsetzungsreihe, Fortsetzungserie*, 3. *Sendefolge, Sendereihe, Fernsehserie*] S/TV. 1. Konu, tutum, deyiş yönünden birbirine bağlı olan; aynı oyuncular, aynı çevirim takımıyla gerçekleştirilen filmler. TV. 2. Birbirinin devamı olan, aynı takım ve genellikle aynı oyuncular tarafından gerçekleştir-

tirilen televizyon izlenceleri. 3. Konusu kendi içinde bir izleni dolduracak biçimde parçalara ayrılmış, her biri öbürünün devamı olarak belirli aralıklarla yayınlanan televizyon izlencesi.

dizi adı [es. t. seri ismi] [Fr. titre de série (de feuilleton)] [İng. serie title] [Al. Serie-Titel] S/TV. Bir film ya da televizyon dizisinin genel adı.

dizileme [Fr. assemblage, groupage, montage premier positif] [İng. assembly, shot assembly, first assembly, rough assembly, daily assembly] [Al. tägliches Ausmustern von Aufnahmen, Musterzusammenstellen, Vormontage, Rohschnitt, Schnittrolle] S. Kurguya hazırlık olmak üzere, bir gün içinde birikmiş çekimlerin değişik çevirimleri ve bunlarla ilgili ses kuşaklarını bir araya getirme.

doğaçlama sineması [Fr. cinéma improvisé] [İng. improvised cinema] [Al. unvorbereitet Kino] S. 1. Çevirimden önce herhangi bir hazırlık, sinama yapılmaksızın, herhangi bir senaryoya bağlanmaksızın, oyuncuların içlerinden geldiği gibi oynamalarına dayanan tutum. 2. Bu tutuma göre gerçekleştirilen sinema yapıtının niteliği.

doğal aydınlatma [Fr. éclairage naturel] [İng. natural lighting] [Al. natürliche Beleuchtung, Tageslichtbeleuchtung] S/TV. Güneş ışığından yararlanarak gerçekleştirilen aydınlatma. Yapma aydınlatmanın karşıtı.

doğal bezem [es. t. tabii dekor] [Fr. décor naturel (réel)] [İng. natural setting] [Al. natürliche Dekoration] S/TV. Bir film ya da televizyon izlencesi için önceden hazırlanmamış, doğada olduğu gibi kullanılmış bezem çeşidi. Yapma bezemin karşıtı.

doğal ışık [es. t. tabii ışık] [Fr. lumière naturelle] [İng. natural light] [Al. natürliche Licht] S/TV. Güneşten sağlanan ışık.

doğal ses(ler) [Fr. son naturel] [İng. actual sound] S/TV. Daha önceden herhangi bir gereç üzerine saptanmamış, doğada ortaya çıktığı anda görüntüyle birlikte alınan ses.

doğru akım [es. t. cereyan-i mütemadi] [Fr. courant continu] [İng. direct current, DC] [Al. Gleichstrom] S/TV. Hep aynı yönde yol alan elektrik akımı. Dalgalı akımın karşıtı.

doğrultmaç [es. t. redresör] [Fr. redresseur] [İng. rectifier] [Al. Gleichrichter] S/TV. Dalgalı akım olan kent akımından beslenen tüm radyoelektrik aygıtlarında doğru akımı sağlayan, dalgalı akımı doğru akıma çeviren aygıt.

doğru oluk [Fr. canal direct] TV. Zayıflatılmış üst yan kuşağını kullanan oluk. Ters oluğun karşıtı.

doğrusallık [es. t. lineerlik] [Fr. linéarité (de balayage)] [İng. scan linearity, scanning linearity, linearity] [Al. Linearität (der Ablenkung), Abtastlinearität] TV. Bir resimdeki herhangi bir noktanın gerek düşey gerekse yatay olarak tam yerinde bulunması.

doğrusallık ayarı [es. t. lineerlik ayarı] [Fr. réglage de linéarité, ajustage de linéarité] [İng. linearity hold] [Al. Linearitätregelung] TV. Alınmaçtaki resmi oluşturan yatay ve düşey çizgiler arasındaki uzaklıkların aynı olmasının sağlanması; buna göre

düşey doğrusalılık ayarı ile yatay doğrusalılık ayarı olarak iki çeşit doğrusalılık ayarı vardır.

9,5 mm'lik alıcı [Fr. *caméra 9,5 mm, appareil de prise de vues 9,5 mm*] [İng. *9,5 mm camera*] [Al. *Schmalfilmkamera für 9,5 mm*] S. 9,5 mm'lik filmle çalışan alıcı çeşidi.

9,5 mm'lik film [Fr. *9,5 mm, film de 9,5 mm, format 9,5 mm*] [İng. *9,5 mm (film)*] [Al. *9,5-mm-Film, 9,5-mm-Schmalfilm, 9,5-mm(-Format), Schmalfilm 9,5 mm*] S. Eni 9,5 mm olan dar film çeşidi. (Özenci sinemasında kullanılan dar filmlerin en eskilerinden biri olan bu film 1922'de Fransa'da piyasaya sürüldü; uzun yıllar, özellikle Avrupa'da çok yaygınlaştıktan sonra yerini yavaş yavaş 8 mm'lik filme bıraktı. Kuşağın tam ortasında, resim aralarındaki tek sıra delikleriyle öbür film çeşitlerinden kolaylıkla ayırt edilebilen 9,5 mm'lik filmlerde 1 ayakta 40 resim, 1 m'de 132 resim yer alır. Çerçevesi 8,5x6,5 mm'dir (seslide 7,1x6,2 mm).

9,5 mm'lik gösterici [Fr. *projecteur pour 9,5 mm, appareil de projection 9,5 mm, appareil de projection pour 9,5 mm, projecteur cinéma 9,5 mm*] [İng. *9,5 mm projector, substandard projector for 9,5 mm*] [Al. *Schmalfilmprojektor für 9,5 mm*] S. 9,5 mm'lik filmlerin gösteriminde kullanılan gösterici çeşidi.

dolam [es. t. *halka, çember, lup, bukle*] [Fr. *boucle, film (en) boucle*] [İng. *buckle (in film), loop, sound and picture loop*] [Al. *Filmschleife, Schleife*] S. Göstericide görüntü ya da sesin art arda birçok kez izlenebilmesini sağlamak amacıyla, bir film parçasının iki ucunun birbirine yapıştırılmasından oluşan çember.

dolap [Fr. *armoire (à films)*] [İng. *storage cabinet, safe, vault*] [Al. *Schränk*] S/ TV. Filmlerin dış etkilere korunması ve saklanması için kullanılan, havalandırma ve yangın söndürme donanımı bulunan madenden korumalı.

dolaşım düzeni [Fr. *système de circulation*] [İng. *circulating system*] [Al. *Kreislaufsystem*] S. Sürekli açındırma aygıtlarında, eriyiğin bütün tekneleri dolaşmasını, tazelenmesini sağlayan, ısı değiştirgeçleri, tulumalar, borulardan oluşan dizge.

dolaşma [Fr. *bourrage (de film)*] [İng. *film jam, buckling (offilm), pile-up*] [Al. *Filmsalat (a.)*] S. Filmin çeşitli sinema aygıtlarında kullanıldığı sırada kıvrımlar, bükümler oluşturarak birbirine dolanması.

dolaylı yayın [es. t. *naklen yayın*] [Fr. *émission en différé*] [İng. *recorded programme (ABD: program)*] [Al. *vorproduzierte Fernsehsehung, aufgezeichnete Sendung, gespeicherte Sendung*] TV. Herhangi bir yöntemle film, miknatıslı görüntü kuşağı gibi bir araç üzerine saptandıktan az ya da çok süre sonra gerçekleştirilen yayın için kullanılır. Canlı yayın karşıtı.

dolaysız sinema [Fr. *cinéma direct*] [İng. *direct cinema, uncontrolled cinema*] [Al. *unkontrollierten Film, "uncontrolled Cinema"*] S. Sinema ile televizyon çalışma yöntemlerinin bağdaştırılmasıyla ortaya çıkan sinema akımı. 1960 sularında ABD ile Kanada'da, özellikle Flaherty'nin eski alıcı yönetmeni Richard Leacock'un ön ayak olmasıyla gelişti. Dolaysız sinema, bir yandan televizyonun canlı yayın yapan elektronik alıcısının uygulayımına, bir yandan televizyon için hazırlanan filmlerin

uygulayımına dayanır. Ayrıca, sinemada öteden beri var olan haber filmlerinin, belgesel filmlerin deneylerinden yararlanır. Dolaysız sinema, görüntü ile sesin, olayın ortaya çıktığı anda saptanmasına büyük önem verir. Televizyon filmi ve televizyon yayını çalışmalarına uygun olarak aynı anda birkaç alıcının birden aynı olayı değişik açılardan saptamasını da öngörür. Çalışma, büyük bir bölümüyle doğaçlamalı olarak yapılır; zaten saptanan olayların önceden belirlenmesi de olanaksızdır. Yönetmen ile alıcı yönetmeni aynı kişide birleşir. Yönetmen-alıcı yönetmeni, kurguyu, daha filmi çevirirken gerçekleştirmeye çalışır.

dolaysız televizyon uydusu [Fr. *satellite de télévision directe (de diffusion directe)*] [İng. *direct broadcast satellite*] [Al. *Satellit für direkte Sendung*] TV. Kıtalararası televizyon yayını, yer ara yayaçlarının aracılığı olmaksızın, doğrudan doğruya evlerdeki almaçlara ulaştırabilecek yapıdaki uydur.

doldurma ışık [es. t. *doldurma ışığı, dolgu ışığı, destek ışığı*] [Fr. *lumière d'appoint*] [İng. 1. *fill-in light, fill (light), filler (light)*, 2. *booster light*] [Al. *Aufheller, Aufhelllicht, Fülllicht, allgemeine Beleuchtung*] S/ TV. 1. Ana ışıktan doğan keskin gölgeleri yumuşatmak üzere önden ve yandan verilen yumuşak ışık; ana ışığı destekleyen ışık. 2. Dışarıda çevirimlerde gün ışığını artırmak üzere kullanılan, genellikle ışık yayından sağlanan ışık.

doldurmalık [es. t. *magazin, şarjör, kaset, şasi*] [Fr. *magasin, boîte magasin*] [İng. *magazine, film magazine*] [Al. *Magazin, Filmmagazin*] S. Alıcıda kullanılacak boş filmi alıcıya kolayca takılacak durumda bulunduran, işğa karşı korunmalı, alıcıya yerleştirildiği vakit başkaca bir işleme gerek kalmaksızın filmin kendiliğinden geçiş düzeneğine girmesini sağlayan kapalı kutu.

dolu film [es. t. *alınan film, empresyone edilmiş film*] [Fr. *film exposé, exposé, film impressionné*] [İng. *exposed (film), exposed footage*] [Al. *belichteter Film, belichtet*] S. Alıcıda kullanılarak duyarkatı etkilendirilmiş, üzerinde gizli görüntü bulunan film. Boş film karşıtı.

dolu ses kuşağı [Fr. *bande sonore modulée*] [İng. *modulated track*] [Al. *modulierte Tonband*] S/ TV. Alıcıda kullanılmış, ses yolu etkilenmiş kuşak. Boş ses kuşağı karşıtı.

dolu ses yolu [Fr. *piste sonore modulée*] [İng. *modulated track*] [Al. *modulierte Tonspur*] S. Alıcıda kullanılmış, etkilenmiş ses yolu. Boş ses yolunun karşıtı.

donatı [es. t. *alet edevat, ekipman*] [Fr. *équipement*] [İng. *outfit*] [Al. *Ausrüstung, Gerät*] S/ TV. Bir film çevirmek ya da bir televizyon yayını gerçekleştirmek için gerekli araçlar.

donatı çantası [Fr. *porte-accessoires, boîte à accessoires, sac "toujours prêt"*] [İng. *accessories hold-all case, hold-all case, ever-ready case, gadget box*] [Al. *Bereitschaftstasche*] S/ TV. Alıcı donatısını taşımakta kullanılan çanta.

donatım [es. t. *aksesuar, malzeme*] [Fr. *accessoires (d'un studio)*] [İng. *properties, props, set dressings*] [Al. *Requisit, Requisiten, Spielrequisiten, Atelierfundus, Fundusgegenstände*] S/ TV. Bir görünçlük içinde yer alan her çeşit eşya, nesne.

donatımcı [es. t. aksesuarcı] [Fr. *accessoiriste (de plateau)*] [İng. *property man (master, manager), props man (manager, boy, hustler), set dresser*] [Al. *Requisiteur, Innenrequisiteur*] S/ TV. Görünçlük donatımıyla ilgili işleri yürüten, bu donatımın sağlanması, bakımı ve korunmasından, gerekli görünçlükler için gerektiği anda donatımın bulundurulmasından sorumlu kimse.

donatım dökümü [Fr. *liste des accessoires*] [İng. *prop plot, property plot (list)*] [Al. *Requisitenliste*] S. 1. Bir çevirim günü için gerekli donatımı gösteren dizelge. TV. 2. Bir izlenice için gerekli donatımı gösteren dizelge.

donatım korunağı [es. t. malzeme deposu, aksesuar deposu, depo] [Fr. *magasin des accessoires*] [İng. *property-room, property store, prop room*] [Al. *Requisitenmagazin, Requisitenfundus, Requisitenraum, Requisitenkammer, Requisite*] S. Görünçlük donatımının saklandığı ve korunduğu yer.

dondurulmuş görüntü [es. t. sabitleşmiş kare] [Fr. *arrêt du temps*] [İng. *freeze frame, hold frame, stop frame, frozen picture, suspended animation, stop camera (effect), freeze-frame effect*] [Al. *Standbildverlängerung, Standkopie, weiterkopiertes Einzelbild, Stopptrick*] S/ TV. Sürekli bir devinim verilirken, bu devinimin parçası olan tek resmin, sinemada basım işlemiyle, televizyonda elektronik işlemle istenildiği kadar gösterilmesi; böylelikle görüntülükte devinimin durdurulmuş olarak, sanki bir saydam resim ya da fotoğraf izleniyormuş gibi yansıtılması.

donuk görüntülük [Fr. *écran mat*] [İng. *mat(t, te) screen, mat(t, te) white screen*] [Al. *Mattschirm*] S. Parlaklığı her görüş açısından aynı olan, yansıtıcı özellikte perde.

donuk yüz. bkz. **duyarkat yüzü**

Doppler etkisi [Fr. *effet Doppler*] [İng. *Doppler effect (shift), Doppler's principle*] [Al. *Dopplereffekt*] TV. Belirli bir kaynaktan çıkan sesin ya da elektromagnetik ışının yineleniminde, bu kaynak ile onu izleyen gözlemcinin birbirlerine göre deviniminden doğan değişme.

doruktan doruğa [es. t. tepeden tepeye] [Fr. *crête à crête*] [İng. *peak-to-peak*] [Al. *Spitze-zu-Spitze*] TV. Bir dalga biçiminin, en negatif noktasından en pozitif noktasına kadarki ölçümü.

doyma [es. t. işba] [Fr. *saturation*] [İng. *saturation*] [Al. *Sättigung, Farbsättigung*] S/ TV. Bir renkser rengin, en yakın renksemez renkten uzaklığını, başka bir deyişle, gride ayrımını belirten özellik; bir rengin arılık derecesi.

döküm [es. t. 2: kamera kartı, durum kâğıdı] [Fr. 1. *dépouillement*, 2. *conducteur*] [İng. 1. *breakdown*, 2. *camera card (cue card), cue card, rundown sheet, running order*] [Al. 1. *Einzelaufstellung des Drehbuches*, 2. *Einstellungsplan, Ablaufplan, Fahrplan, Kameranotiz, Programmablauf(plan)*] S. 1. Çevirime başlamadan önce, çevirim senaryosunun taranmasıyla oluşan, filmin başlıca bezemlerine göre hazırlanan, çalışmaların kestirme ve düzenli yürümesini sağlayan belge. TV. 2. Alıcı senaryosunun yalnız alıcıyla ilgili açıklamalarını taşıyan, alıcı yönetmeni için hazırlanmış özeti.

döküm askısı [İng. *cue card holder, camera card holder*] TV. Alıcılarda, alıcı yönetmenin dökümü rahatça izlemesini sağlamak amacıyla yapılmış askı.

döküm kâğıdı [Fr. *fiche technique (de tournage), "dope sheet"*] [İng. *dope sheet, report sheet*] [Al. *Inhaltsangabe, Begleittext, "Dope Sheet"*] S. Bir döküme hazırlık olmak üzere, bezem, oyuncu, giysi, donatım, vb. öğelerin her biri için ayrı ayrı hazırlanan kâğıtlar.

döndürme çubuğu [Fr. *cabestan*] [İng. *capstan, (ABD) puck*] [Al. *Bandantrieb, Bandtransportrolle*] S/TV. Bir ses aygıtında mıknatıslı kuşağın belirli bir hızla ve düzgün biçimde yol almasını sağlayan silindir biçiminde madensel çubuk.

dönem [es. t. *devir, periyot*] [Fr. *période*] [İng. *period*] [Al. *Periode*] S/TV. Esnek bir cismin titreşiminde ya da herhangi bir cismin deviniminde, denge durumu çevresindeki tam bir salınımın saniye olarak süresi (örneğin bir sarkacın, başlangıç noktasından kalkıp yine aynı noktaya gelişi).

dönemsel [es. t. *devri, devirli, periyodik*] [Fr. *périodique*] [İng. *periodic*] [Al. *periodisch*] S/TV. Dönemlere bağlı olarak oluşan.

döner diplik [Fr. *fond tournant*] [İng. *rolling back*] S/TV. Taııtma yazılarının altında yer alan döner yüzey.

döner mercekli alıcı [Fr. *caméra à tourelle*] [İng. *turret front camera*] [Al. *Kamera mit Objektiv-Revolver*] S/TV. Mercek tablası olan alıcı.

döner sarmalı sestoplar [Fr. *microphone électrodynamique à bobine*] [İng. *moving-coil microphone, dynamic microphone*] [Al. *elektrodynamisches Mikrofon, dynamisches Mikrofon*] S/TV. İçinde ufak döner sarma bulunan sestoplar çeşidi.

döner yazı [Fr. *titre roulant (en déroulant), déroulant*] [İng. *rolling title, roller title, running title, roller caption, creeper title, (ABD) crawling title*] [Al. *Rolltitel, rollender Titel, Steigtitel*] S/TV. Taııtma yazılarının, görüntülüğün altından üstüne, üstünden altına doğru ya da az çok değirmi biçimde deviniminden oluşan durum.

dönme [Fr. *défilement vertical*] [İng. *linehold, rooll (of frame)*] [Al. *vertikal Ablenkung, Durchfallen, Bilddurchfallen*] TV. Resim eşlemesinin bozulmasından dolayı almaç görüntülüğünde resmin aşağıya ya da yukarıya doğru yavaş ya da hızlı olarak yer değiştirmesi.

dönme ayarı [Fr. *contrôle du défilement verticale, réglage de la stabilité verticale*] [İng. *vertical lock*] [Al. *Bildfangregler*] TV. Almaçtaki akmayı durdurmak için yapılan ayar.

dönme film (a.) S. (Türkiye'de) Üzerinde ufak değişiklikler yapıp adı değiştirilerek piyasaya yeni filmmiş gibi sürülen eski film.

dönmeli silinme [İng. *flipover wipe*] S/TV. Bir görüntünün, yatay ya da düşey eksen çevresinde dönüp arkasındaki başka bir görüntüye yerini bırakmasıyla gerçekleşen silinme.

dönüştürgeç [es. t. *muhavvile, transformatör*] [Fr. *transformateur*] [İng. *transformer*] [Al. *Transformator, Trafo*] S/TV. Yinelimde bir değişiklik yapmaksızın, belirli bir gerilimdeki dalgalı akımı başka bir gerilime çeviren aygıt. (Akımı daha

alçak ya da daha yüksek gerilime çevirdiğine göre gerilim düşürücü ya da gerilim yükseltici adını alır).

dördüncü kuşak [es. t. *band IV*] [Fr. *Bande IV*] [İng. *Band IV*] [Al. *Band IV, Fernsehbereich IV*] TV. PYY'de 470 – 622 MHz (0,64 – 0,48 m) arasında yer alan, 21'den 40'a kadarki olukları taşıyan yinelenim kuşağı.

dört ışıtaçlı alıcı [Fr. *caméra à quatre tubes*] [İng. *four-tube camera*] [Al. *Vierröhrenkamera*] TV. Renkli televizyon alıcısı çeşidi. (Renkli televizyon alıcıları genellikle üç ışıtaçlıdır. Fakat RCA'nın geliştirdiği renkli televizyon alıcısında, biri parlaklık için görüntü-ortikon, üçü de renk bilgisi için vidikon olmak üzere dört alıcı ışıtaç bulunur).

dörtlü eşleyici [Fr. *synchroniseuse à quatre bandes*] [İng. *fourway synchronizer (winder)*] S. Aynı anda dört kuşağın birden eşlemesini yapabilecek dört dişli makarası bulunan eşleyici.

dörtlü görüntü aygıtı [İng. *quadruplex recorder*] TV. Dört saptama kafası bulunan mıknaatıslı görüntü aygıtı.

dört 8 [İng. *quad-8*] S. Uzunlamasına beş sıra deliğin yer aldığı 35 mm'lik bir film çeşidi. (Bu film, işlendikten ve basıldıktan sonra, dıştaki delik sıralarından biri kesilerek atılır, sonra uzunlamasına üç kez kesilince ortaya dört ayrı 8 mm'lik ya da büyük 8 mm'lik film çıkar. Dört 8, yalnız çok sayıda eşlem çıkarmak gerektiğinde işlemeliklerde kullanılır.)

405 satır [Fr. *405 lignes*] [İng. *405 lines*] [Al. *405-Zeilen-Norm*] TV. 1936'da İngiltere'de benimsenen satır ölçünü. (Bu ölçünde, her resim 405 satırdan oluşur, saniyede alan sayısı 50'dir. Bu satır ölçünü günümüzde yalnız İngiltere'de, 625 satırın yanı sıra kullanılmaktadır).

döşeme [Fr. *mobilier*] [İng. *furniture*] [Al. *Möbel*] S / TV. Bir görünçülüğün döşemesine yarayan eşya ve gereçler.

döşemeci [Fr. *ensemblier*] [İng. *clearer-hoor man, stock-keeper*] [Al. *Requisitenmeister, Fundusverwalter*] S / TV. Sanat yönetmeninin emrinde çalışan, gerekli döşemeyi sağlayan, koruyan, onaran kimse.

döşemeci yardımcısı [Fr. *tapissier*] [İng. *assistant draper*] [Al. *Tapezierer*] S / TV. Döşemenin bakımını, ufak tefek düzeltmeleri, onarımları yapan; boyama, yüz değiştirme, kaplama gibi işleri gerçekleştiren kimse.

döşeme korunağı [Fr. *magasin du mobilier*] [İng. *furniture store, furnishings store*] [Al. *Möbelmagazin, Möbelfundus*] S / TV. Döşemenin saklandığı, korunduğu yer.

döşeme ressamı [Fr. *tapissier-décorateur*] [İng. *draper*] [Al. *Tapeziere*] S / TV. Döşemeye hazır olmak üzere, görünçülüğün taslağını çizen, döşemenin yerleştirilmesini sağlayan, çağın gereklerine göre taslak çalışmaları yapan kimse.

dram [Fr. *drame*] [İng. *dram*] [Al. *Drama*] S / TV. Tiyatrodaki geleneksel ağlatının, zamanın gelişmesine ve sinema ile televizyonun özelliklerine uygun olarak gösterdiği evrimle oluşan tür. Kahramanlar, ağlatının kapalı, dar, dış dünya ile ilişkisiz çevresinde yaşamaktan çıkıp, belli bir çevrenin, belli bir çağın somut koşulları

ları, içinde yer alırlar; günlük yaşamın içindedirler; durumları, davranışları bu yaşamın koşullarıyla belirler. Dram kahramanlarının belirli bir toplumsal durumu, bu durumdan ileri gelen davranışları vardır. Dramatik yapı, duygulardan, tutkulardan çok, kahramanın içinde yaşadığı toplumsal koşulların etkisiyle kurulur. Dramda da kahraman, olağandışı bir durumla karşı karşıyadır. Toplumsal yapısının, bilincinin, kendini çevreleyen koşulların elverdiği ölçüde bu olağandışı durumun üstesinden gelmeye çalışır. Kahraman ile onu çevreleyen koşullar arasında bir güç denemesi, çetin bir sınav ortaya çıkar. Dram kahramanı bu sınavla kendi kendini daha iyi tanıır, güçlü ya da zayıf yönlerini öğrenir, elindeyse zayıf yönlerini güçlendirmeye çalışır. Dramın amacı, ortaya böyle olağandışı bir durum koyup, kahramanı bu durumla karşı karşıya getirmek, bu sınavı anlatmak, bunun sonunda kahramanın hangi noktaya, nasıl ve neden geldiğini açıklamaktır.

dramatik [Fr. *dramatique*] [İng. *dramatic*] [Al. *dramatisch*] S/TV. 1. Tiyatroyla ilgili. 2. Dramla ilgili. 3. Coşkuandırıcı, acılı, feci.

dramatik yapı [Fr. *structure dramatique*] [İng. *dramatic structure*] [Al. *dramatische Struktur*] S/TV. Bir filmin, bir televizyon, oyununun bir izdem çevresinde gelişen, olgunlaşan, biçimlenen kuruluşu; belirli bir izdemin, belirli bir konu içinde işlenirken, belirli bir noktadan yola çıkılıp, geliştirilip, bir sonuca ulaşmaya kadar bu konuya giriş, konunun açılması, yürüyüşü, gelişmesi; kişilerin ve bu kişilerin içinde yer aldıkları çevrenin tanıtılması; kişiler arasında ve kişiyle çevresi arasındaki ilişkiler; bu ilişkileri etkileyen çeşitli olaylar gibi öğelerin önceden tasarlanmış bir örgüye göre düzenlenişinden ortaya çıkan kuruluş.

dudak eşlemesi [es.t. *dudak senkronu, dudak senkronizasyonu*] [Fr. *synchronisation des lèvres*] [İng. *lip synchronization, lip sync*] [Al. *Bildband und Tonband auf gleiche Länge ziehen*] S.1. Sözlendirmede, görüntülükteki görüntüde yer alan dudak devinimlerine uygun ses çıkarma. (Bu eşleme, hem süre bakımından (yani sesin, dudak oynadığı vakit çıkıp durduğu vakit kesilmesi), hem de biçim bakımından (yani dudağın aldığı biçime uygun ses çıkarılması) yapılır). 2. Konuşmalarda, ses ile görüntünün birlikte saptanması.

dudak sestopları [İng. *lip microphone, lip-ribbon microphone*] [Al. *Lippenmikrofon, Nahbesprechungsmikrofon*] S/TV. Genellikle çok kalabalık ve gürültülü yerlerde (örneğin spor karşılaşmalarında), konuşucunun sesinin öbür sesleri bastırması gerektiğinde kullanılan, konuşan kimsenin dudaklarına en yakın ve dudaklara dönük olarak yerleştirilen sestoplar çeşidi.

Dufaycolor [Fr. *Dufaycolor*] [İng. *Dufaycolor*] [Al. *Dufaycolor*] S. Fransız fotoğrafçısı Louis D. Dufay'nin geliştirdiği üç renkli, katmalı renk işlemi.

Dunning işlemi [Fr. *procédé Dunning, Dunning séparation colorée*] [İng. *Dunning process (shot), process shot*] [Al. *Dunning(-Verfahren)*] S. Önceden çevrilmiş bir dip ile sonradan çevrilmekte olan bir ön'ü tek filmde birleştirmek için renk seçimine dayanan ve siyah-beyaz filmlerde kullanılan bir film hilesi.

durdurma banyosu [Fr. *bain d'arrêt*] [İng. *stop bath*] [Al. *Unterbreuchungsbad*,

- Stopppad**] S. İşlemede, bir önceki banyonun kimyasal etkimesini önlemekte kullanılan eriyik (örneğin bir alkali banyosundan sonra başvurulana asit banyosu).
- durgun ayırım** [es.t. *hareketsiz sahne*] [Fr. *séquence lente*] [İng. *slow scene*] [Al. *langsame Bildabfolge, langsamer Sequenz*] S/TV. Durgun çekimlerin birbirini izlemesinden oluşan, ağır, devinimsiz ayırım. Devingen ayırımın karşıtı.
- durgun çekim** [es.t. *hareketsiz plan*] [Fr. *plan lent*] [İng. *slow shot*] [Al. *langsamer Aufnahme*] S/TV. 1. İçinde fazla devinim olmayan, gerilimsiz, çatışmasız, ağır gelişen çekim. 2. Alıcı devinimlerinin az olduğu ya da hiç yer almadığı çekim. Devingen çekimin karşıtı.
- durgun film** [es.t. *hareketsiz film, ağır film*] [Fr. *film lent*] [İng. *slow film*] [Al. *langsamer Film*] S. Büyük bir bölümü durgun çekimlerden, durgun ayırimlardan oluşan, yavaş dizemli, gerilimi az ya da gevşek, çatışmasız film. Devingen filmin karşıtı.
- durgun kurgu** [es.t. *hareketsiz montaj*] [Fr. *montage statique*] [İng. *static editing (cutting)*] [Al. *langsamer Montage*] S. Gerek dış öğelerinin (uzun çekimler, yavaş kurgu, gittikçe yavaşlayan kurgu, vb.) gerek iç öğelerinin (çatışmasız, yavaş, düz, vb) izleyicide durukluk duygusuna yol açmasıyla sonuçlanan kurgu çeşidi. Devingen kurgunun karşıtı.
- durma evresi** [Fr. *phase d'arrêt*] [İng. *stopping phase*] [Al. *Haltephase*] S. Filmin çeşitli sinema aygıtlarındaki aralı devinimi sırasında pencere önünde durduğu ve örtücünün açık bulunduğu evre.
- duruk** [es.t. *statik*] [Fr. *statique*] [İng. *static*] [Al. *statisch*] 1. Durgun ayırım, çekim, film, kurgunun yarattığı etki, nitelik. 2. Alıcının hiç devindirilmesinden doğan durum.
- durulama banyosu** [Fr. *bain de clarification*] [İng. *clearing bath*] [Al. *Klärbad*] S. İşlemede, bir önceki işlemin kalıntılarını temizlemek için yapılan banyo.
- duyar** [es.t. *hassas, duyarlı*] [Fr. *sensible*] [İng. *sensitive*] [Al. *empfindlich*] S/TV. Film, mercek, ışıkölçer, vb. gereç ve aygıtların, kendilerine özgü işlerde iyi sonuç verebilecek nitelikte olduğunu anlatır genel terim.
- duyarkat** [es.t. *emülsiyon*] [Fr. *émulsion*] [İng. *emulsion (layer, coating)*] [Al. *Emulsion, Schicht*] S/TV. 1. Film tabanı üzerinde yer alan, ışığa karşı duyarlı gümüş bromür ya da gümüş klorürlü kat. (Boş filmin duyarkatı alıcıda kullanıldığında ışık etkisiyle üzerinde gizli bir görüntü oluşur. Bu gizli görüntü, işlemeye önce negatif, sonra pozitif bir görüntü verir. Böylelikle duyarkat, görüntü oluşturan temel gereçtir. Duyarkatların, gördükleri işlere göre birçok çeşidi vardır) 2. Bir mıknatıslı kuşak, mıknatıslı görüntü kuşağı ya da mıknatıslı film üzerine sıvanmış demir oksit katı. (Bu kat, ses aygıtı ya da mıknatıslı görüntü aygıtında kullanıldığında üzerine ses ya da resim imleri çıkar).
- duyarkat dışta** [Fr. *émulsion à l'extérieur*] [İng. *emulsion side out*] S. Filmin sarılmasında ya da alıcı, gösterici gibi aygıtlarda kullanılırken, duyarkatın makaranın göbeğine karşı yöne dönük olması durumu.

duyarkat ite [Fr. *émulsion à l'intérieur*] [İng. *emulsion side in*] S. Filmin sarılmasında ya da alıcı, gösterici gibi aygıtlarda kullanılırken, duyarkatın makaranın göbeğine dönük olması durumu.

duyarkatlama [Fr. *émulsionnage*] [İng. *emulsion coating*] [Al. *Emulsionsschicht*] S. Bir duyarkatlama aygıtında taban üzerine duyarkatın sıvanması işi.

duyarkatlama aygıtı [Fr. *machine à émulsionner*] [İng. *emulsion-coating machine, film-coating machine*] [Al. *Emulsionsschichtmaschine*] S. Taban üzerine duyarkatın düzgün biçimde sıvanmasını sağlayan aygıt.

duyarkat sayısı [es.t. emülsiyon numarası] [Fr. *numéro d'émulsion (de négatif, de fabrication)*] [İng. *emulsion number, batch number, emulsion batch number*] [Al. *Emulsionsnumber, Emulsionschargennummer*] S. Aynı yapraktan çıkma duyarkatları göstermekte kullanılan sayı.

duyarkat yüzü [es.t. emülsiyonlu taraf] [Fr. *côté émulsion*] [İng. *emulsion side*] [Al. *Schichtseite, Schichtlage, Emulsionsebene*] S. Tabanın duyarkat sıvanmış, duyar yüzü. Taban yüzünün karşıtı.

duyarlaştırmacı [Fr. *sensibilisateur*] [İng. *sensitizer*] [Al. *Sensibilisator*] S. İzgenin yalnız mavi ve morötesi bölümünü kapsayan kısa dalga uzunluklarına duyar olan duyarkatın duyarlığını artırmak amacıyla duyarkata yapılış sırasında katılan, böylelikle doğal duyarlığın yeşil, kırmızı hatta kızılaltına kadar genişlemesini sağlayan kimyasal özdek.

duyarlık [es.t. hassasiyet, hız, film hızı, sürat, film sürati] [Fr. *sensibilité (du film), rapidité (du film)*] [İng. *sensitivity, sensitivity, film sensitivity, speed, emulsion speed, film speed, exposure index*] [Al. *Empfindlichkeit, Filmempfindlichkeit, Filmsensibilität*] S. Bir duyarkatın ışıktan etkilenme, ışık etkisiyle gizli görüntü oluşturma yeteneğini anlatan genel terim.

duyarlıkölçer [es.t. *sansitometre*] [Fr. *sensitomètre*] [İng. *sensitometre* (ABD: *sensitometer*)] [Al. *Empfindlichkeitmesser, Sensitometer*] S. Duyarkat üzerinde, aldığı ışık niceliğiyle geometrik bir diziyle etkilenmiş bir bölge elde etmekte kullanılan aygıt.

duyarlıkölçücü [es.t. *sansitometr*] [Fr. *sensitométriste*] [İng. *sensitometr*] S. Duyarlıkölçeri kullanan kimse, duyarlıkölçümü uzmanı.

duyarlıkölçümü [es.t. *sansitometri*] [Fr. *sensitométrie*] [İng. *sensitometry*] [Al. *Sensitometrie*] S. Belirli bir duyarkatta, ışıklama ile yoğunluk arasındaki bağı kesinlikle saptama, duyarkatın ışıktan etkilenme ve açındırma sırasındaki tepkisini ölçme bilimi.

duyarlıkölçümü eğrisi [Fr. *courbe sensitométrique*] [İng. *H and D curve, D log E curve, characteristic curve*] [Al. *Sensitometerkurven*] S. Herhangi bir duyarkatı etkileyen ışıklamanın yeglinliği ile açındırmadan sonra ortaya çıkan resmin yoğunluğu arasındaki belirli ilişkiyi ortaya koyan eğri.

düğme [es.t. 1. açıcı düğme, tuş, 2. deklanşör, 3. ayar butonu] [Fr. 1. *bouton, marche-arrêt, 2. bouton (de marche, de demarrage, de declenchement), declencheur, presse-*

bouton, 3. bouton (de réglage)] [İng. 1. button (for switching), on-off (switch), 2. knob, releaser, trigger, button, release (button, knob), push-button, 3. adjustment knob, control knob] [Al. 1. Ein-Aus(-Schalter), Abstimmknopf, 2. Auslöser, Auslöseknopf, 3. Regelungsknopf, Bedienungsknopf, Drehknopf, Knopf, Steller, Schieber, Steurknopf] TV. 1. Almacı açmak, kapamak, bazen de ses gürülüğünü düzenlemekte kullanılan parça. S. 2. Alıcının çalışma düzeneğini işleten parça. TV. 3. Almacın çeşitli ayarlarını gerçekleştiren parçalardan her biri.

düğüm [Fr. noeud (de l'action)] [İng. climax] [Al. Höhepunkt] S/ TV. Bir dramatik yapıtta, serimden sonra, olguların birbiriyle çatıştığı, çatallaştığı, içinden çıkılmaz gibi görünen tikanıklıklar yarattığı, gerilimli noktalar.

dünyada ilk oynatım [Fr. première mondiale] [İng. world premiere] [Al. Welturaufführung] S. Yoğun bir tanıtı çabasıyla piyasaya sürülmüş bir filmin, dünyanın bir ya da birkaç kentinde aynı günde gösterilmeğe başlanması.

düşey çevrinme [es.t. tilt] [Fr. panoramique vertical, mouvement vertical de caméra] [İng. vertical pan(ning), pan up, pan down, tilt(ing)] [Al. Kameraneigung, geneigte Kamera, Vertikalschwenk] S/ TV. Alıcının, yatay eksen çevresinde aşağı ya da yukarıya doğru çevrinmesi.

düşey çizgiler [es.t. şakuli hatlar] [Fr. verticales, lignes verticales] [İng. verticals (lines)] [Al. Vertikale, Senkrechte] S/ TV. Görüntü çerçevesinin yan kenarlarına koşturan, çerçevelemede nesnelerin, varlıkların yerleştirilmesinde göz önüne alınan varsayımsal doğrular.

düşey doğrusallık ayarı [es.t. düşey lineerlik ayarı] [Fr. linéarité verticale, contrôle du défilement vertical, réglage de la stabilité verticale] [İng. vertical lock, hold control, frame hold, vertical hold] [Al. Bildfangregelung, Bildfangregler, Bildfang, Bildkippregelung, Ablenkung vertikal] TV. Almaçtaki resmi oluşturan yatay çizgiler arasındaki uzaklıkların eşit olmasını sağlama.

düşey kaydırma [es.t. havai travelling, diklemesine kaydırma, dikey yükseliş, düşey alçalış, dikey kaydırma] [Fr. travelling vertical] [İng. vertical tracking, vertical travelling (ABD: traveling)] [Al. vertikales Bewegen der Kamera] S/ TV. Alıcının asansör çeşidinden bir araca yerleştirilerek aşağıya ya da yukarıya doğru yer değiştirilmesi sırasında çalıştırılması.

düşey resim [Fr. image verticale] [İng. vertical image] [Al. Hochbild] S. Film üzerinde, filmin enliliğine doğru değil, uzunluğuna doğru yer alan görüntü. Olağan filmlerdeki yatay resmin karşısı.

düşey saptırma [Fr. déviation verticale, déflexion verticale] [İng. vertical deflection, field deflection] [Al. Vertikalablenkung] TV. Elektron demetinin yukarıdan aşağıya doğru yönelmesini sağlama. Yatay saptırmanın karşısı.

düşey saptırma sarması [Fr. bobine de déviation verticale (de balayage vertical)] [İng. vertical deflection coil] [Al. Vertikalablenkspule, V-Ablenkspule] TV. Alıcı ve almaçlarda elektron demetini dikey olarak saptıran sarma.

düşey tarama [Fr. balayage vertical, exploration verticale] [İng. vertical scanning]

[Al. *Vertikalabtastung*] TV. Elektron demetinin resmi oluşturmak için çerçeve içinde yukarıdan aşağıya doğru gerçekleştirdiği tarama.

düşey ucaylama [es.t. *düşey polarizasyon*] [Fr. *polarisation verticale*] [İng. *vertical polarisation*] [Al. *vertikal Polarisation (Polarisierung)*] TV. Verici dalgasının düşey biçimde yerleştirilerek elektromıknatıs dalgaları düşey biçimde yaymasının sağlanması.

düşey ucaylanmış yayın [Fr. *onde verticalement polarisée*] [İng. *vertically polarized transmission*] [Al. *vertikal polarisiert Sendung*] TV. Çiftucayın düşey olarak yerleştirilmesi sonucu bir televizyon vericisinin, elektromıknatıs dalgaları düşey biçimde yayması durumu.

düşlemsel film [Fr. *film fantastique*] [İng. *fantastic film*] [Al. *phantastische Film*] S. Doğa üstü ya da doğa dışı güçlere inanmaya, boş inanlara dayanan film türü. Bu özellikleriyle izleyiciyi hem yanlış yönlere sürükleyebilir hem de tam tersine izleyicinin düş gücünü, düşünce alanını genişletebilir. Öte yandan düşlemsel film türü, sinema sanatçısına, sinema sanatına en bağımsız, en arı çalışma olanağını, en geniş deneysel girişimleri sağlayabilir.

düşük açındırılmış [es.t. *sudevelope*] [Fr. *sous-développé*] [İng. *under-developed, burned up*] [Al. *unterentwickelt*] S. Düşük açındırmaya uğramış film.

düşük açındırma [es.t. *sudevelopman*] [Fr. *sous-développement*] [İng. *under-development*] [Al. *Unterentwicklung*] S. Açındırmanın duyarkat üzerinde gereğinden kısa etki göstermesinden ortaya çıkan açındırma kusuru. Aşırı açındırmanın karşıtı.

düşük ışıklama [es.t. *suekspozisyon*] [Fr. *sous-exposition*] [İng. *under-exposition, under-exposure*] [Al. *Unterbelichtung*] S. Alıcı ya da basım aygıtında, ışık yeğniliğinin, ışıklama süresinin ya da her ikisinin gereğinden az olması yüzünden konudaki tonların aktarımının gerçeğe uygun olmamasına yol açan durum. Aşırı ışıklamanın karşıtı.

düşük ışıklılık [es.t. *suekspoze*] [Fr. *sous-exposé*] [İng. *underexposed*] [Al. *unterbelichtet*] S. Düşük ışıklamaya uğramış filmin durumu. Aşırı ışıklılığın karşıtı.

düşük seçiklik [Fr. *basse définition*] [İng. *low definition*] TV. Satır sayısı yeterince seçiklik sağlayamayacak kadar az olan yayın ölçünü; örneğin saniyede 405 ve 441 satırlar.

düşünce filmi [Fr. *film intellectuel*] [İng. *intellectual film*] [Al. *intellektuellen Film*] S. Yönetmen S.M. Eisenstein'ın ortaya attığı bir terim: "Düşünce filminden söz açtığımızda, her şeyden önce, izleyicinin düşüncesini yönlendirecek, onu duyuşsal anlayışa götürecektir bir yapı anlıyoruz."

düşünce sineması [Fr. *cinéma intellectuel*] [İng. *intellectual film*] [Al. *intellektuellen Kino*] S. Düşünce filmleri üzerine kurulu sinema türü.

düz anlatım [Fr. *montage normal (narratif)*] S. Filmin konusunun başından sonuna değin, zaman sırasına sıkı sıkıya uyularak ortaya konmasına; konuya giriş, sergileme, gelişme, düğümlenme ve çözümün düzgün bir sıra izlemesine; olayların bir

neden-sonuç ilişkisi içinde düzgün, mantıklı bağlantıyla gelişip ilerlemesine dayanan en yaygın, en yalın kurgu biçimi.

düz bağdaşım [Fr. *compatibilité directe*] [İng. *direct compatibility*] [Al. *direkt Kompatibilität*] TV. Siyah-beyaz bir almanın, renkli yayınları siyah-beyaza çevirip verebilmesi durumu.

düz devinim [Fr. *marche avant*] [İng. *forward action (motion)*] [Al. *Vorwärtsgang, Vorlauf*] S. Görüntüdeki devinimlerin doğadakine uygun oluşu. Tersine devinimin karşısı.

düzelteç [Fr. *stabilisateur*] [İng. *stabilizer*] [Al. *Konstanthalter, Regler*] S/ TV. Seslendirme aygıtlarında, kuşağın geçtiği yolda bulunup kuşağın düzgün devinimini sağlayan makara.

düzeltilici makyaj [İng. *corrective make-up*] S/ TV. Yüzdeki leke, çil, yara izi, vb. kusurları örtmeyi, buna karşılık hoşla gidebilecek yönleri belirginleştirmeyi amaçlayan makyaj.

düzeltilici süzgeç [es.t. *düzeltilme süzgeci*] [Fr. *filtre correcteur*] [İng. *colour (ABD: color) correction filter, conversion filter, photometric filter, trimming filter*] [Al. *Korrekturfilter*] S. 1. Işık kaynağının renk sıcaklığını boş filmin özelliklerine uydurabilmek amacıyla, bu sıcaklığı düzelten süzgeç. 2. Özellikle büyük 8 alıcılarda yapma ışığa göre hazırlanmış boş filmin gün ışığında kullanılabilmesini sağlamak için yer alan süzgeç. (Bu anlamda daha çok dengeleme süzgeci terimi kullanılır).

düzengeç [es.t. *nâzım, regülatör, voltaj regülatörü, besleme gerilimi regülatörü, gerilim regülatörü, stabilizatör*] [Fr. *régulateur (de tension, d'intensité)*] [İng. *regulator, voltage regulator*] [Al. *Spannungsregler, Regler, Spannungssteller*] S/ TV. Kent akımındaki gerilim düzensizliklerini belirli sınırlar içinde düzenleyen aygıt.

düzenleme [es.t. 1. *kompozisyon, 2. ışık yönetimi*] [Fr. 1. *composition (de l'image), 2. réglage des lumières*] [İng. 1. *composition, frame composition, 2. adjustment, lighting*] [Al. 1. *Bildgestaltung, Komposition der Bild, 2. Ausleuchtung*] S/ TV. 1. Görünge kurallarına dayanılarak, varlıkları ve nesneleri uzayda en uygun biçimde yerleştirme yoluyla görüntüye derinlik kazandırma çabası. 2. Işıktaki ışık kaynaklarının, görünüşünün gereklerine, oyuncuların ve alıcının devinimlerine göre yer, yön, yeğinlik bakımından hazırlanması.

düzensiz çerçeveleme [Fr. *cadrage désordonné*] [İng. *disorderly framing*] S/ TV. Belirli bir etki sağlamak amacıyla alıcının düzensiz, gelişigüzel deviniminden doğan durum (örneğin, bayılmak üzere olan bir kimsenin baş dönmesiyle yere yuvarlanırken çevresindekileri nasıl gördüğünü gösteren görünçlük).

düz eşlem [İng. *flat print*] S. Olağan mercekli göstericide kullanılabilen film; sıkıştırma gerektiren sıkıştırılmış eşlemin karşısı.

düz geçiş [Fr. *marche avant*] [İng. *forward run*] [Al. *Vorlauf*] S. Alıcı ya da gösterici düzeneğinin olağan işleyişi sonunda, filmin verici makaradan alıcı makaraya doğru yol alması. Ters geçişin karşısı.

düz geniş görüntülük [İng. *flat wide-screen, flat process*] S. Sıkıştırmaç değil olağan mercek kullanılarak, gösterici penceresinin alttan ve üstten istenilen çerçeve oranında örtülmesiyle gerçekleştirilen geniş görüntülük işlemi.

düz gölge filmi [İng. *flat-figure film*] S. Aradaki görüntülüğü kaldırarak, ikiboyutlu biçimleri doğrudan doğruya alıcı karşısında devindirerek gerçekleştiren canlandırma.

düzlük [es.t. *plato, set*] [Fr. 1. *plateau (de studio)*, “set”, 2. *plateau (de télévision)*] [İng. 1. *floor, studio stage, live stage*, 2. *floor, studio, television studio*] [Al. 1. *Bühne, Filmatelier, Aufnahmerraum*, 2. *Studio, Aufnahmestudio, Fernsehaufnahmestudio*] S. 1. İşliklerde film çevirmekte kullanılan uzun, geniş, yüksek, hangar biçiminde, içinde aydınlatmayı, alıcı devinimlerini, bezem kurmayı kolaylaştıracak düzeni bulunan yapı. TV. 2. Bir yayının hazırlandığı işlik ya da işliğin bir bölümü.

düzlük çukuru [Fr. *piscine, fosse*] S. Düzlüklerin tabanında yer alan, üzeri isteğe göre açılıp örtülebilen, düzlük düzeyinden aşağıdaki bezemlerin kurulmasında, alçak görüş noktasından çevirimlerin gerçekleştirilmesinde kullanılan yüzme havuzunu andırır çukur.

düzlük kaplaması [Fr. *pavage*] [İng. *floor covering, flooring*] S/ TV. Düzlüğün, çevirim sırasında kaydırma arabası, vinç, sestoplar arabası, vb. tekerlekli araçların düzgün, sarsıntısız devinimini sağlayacak, sesi soğuracak, dayanıklı, boyama ve temizlemeye yatkın nitelikteki taban örtüsü.

düzlük tasarı [es.t. *stüdyo planı, sahne planı*] [Fr. *plan du studio*] [İng. *floor plan, studio plan, staging plan, ground plan*] [Al. *Studioplan, Bauplan, Studiogrundriss*] S/ TV. Bezem kurulması, alıcı ve sestoplar devinimleri, kişilerin devinimleri, giriş ve çıkışlar gibi çeşitli çevirim çalışmalarının ayrıntılarını önceden saptamak amacıyla hazırlanan tasar.

düzlük yönetmeni [es.t. *plato amiri, plato rejisörü*] [Fr. *chef du plateau, régisseur de plateau*] [İng. *studio manager, SM*] [Al. *Innenaufnahmeleiter, Aufnahmeleiter, Inspizient*] S. Düzlükteki çalışmaların düzenli biçimde gerçekleştirilmesinden; oyuncuların, figüranların çağırılmasından; görünçlük donatımının yerleştirilmesinden; çevirime hazır duruma geçilmesinden sorumlu olan görevli.

düz tarama [es.t. *basit tarama, normal tarama*] [Fr. *balayage simple (ordinaire, normal)*] [İng. *sequential scanning*] [Al. *Sequenzsystem*] TV. Bir resimde bütün öğelerin önce bir alan taraması, bunu izleyen resmin bütün öğelerinin de öbür alan taramasıyla gerçekleştirilmesine, böylelikle komşu resimlerin alanlarının birbirini izlemesine dayanan tarama yöntemi.

düz yapıştırma [Fr. *collure droite*] [İng. *stright join*] S. Ek yeri, filmin yanlarına dikey gelecek biçimdeki yapıştırma.

Dyaliscope [Fr. *Dyaliscope*] [İng. *Dyaliscope*] [Al. *Dyaliscope*] Fransa'da gerçekleştirilen ve sıkıştırmaca dayanan bir geniş görüntülük işlemi; çerçeve oranı 1:2,33, sıkıştırma katsayısı 2'dir.

Dynamic Frame [Fr. *Dynamic Frame*] [İng. *Dynamic Frame*] [Al. *Dynamic Frame*] S. 1956'da Amerikalı Glenn Alvey Jr.'un Magnascope'tan geliştirdiği ve görüntünün yükseklik ile enini düzenleyen özdevinimli örtücüler yardımıyla görüntünün büyük bir dikdörtgenden dördüle ya da daracık bir çizgiye değin değişik çerçeve oranlarına ve biçimlere geçebilmesini sağlayan değişir çerçeve işlemi.

E

Eastmancolor [Fr. *Eastmancolor*] [İng. *Eastmancolor*] [Al. *Eastmancolor*] S. ABD'deki Eastman Kodak üretimliğinin, Kodachrome ile Ektacolor'dan geliştirdiği renkli film işlemi. (Tek taban üzerinde üç ayrı renge duyarlılığı olan üç duyarkat temeline dayanır. Technicolor gibi özel bir alıcı gerektirmeyen Eastmancolor'un herhangi olağan bir 35 mm'lik alıcıda kullanılabilmesi, bu renkli film işleminin birdenbire çok yaygınlaşmasını sağlamıştır).

Eberhard etkisi [Fr. *effet Eberhard*] [İng. *Eberhard effect*] [Al. *Eberhardeffekt*] S. Filmin aşırı ışıklanmış bölümünün taze açındırmaca rastlamasıyla, ışıklanmamış bir bölgenin iç sınırının, özektekinden daha yoğun olmasına yol açan kenar etkisi çeşidi.

eğik çekim [Fr. *plan oblique*] [İng. *lateral shot, canted shot*] [Al. *schräge Aufnahme (Einstellung)*] S / TV. Eğik çerçeveleme sonucu, görüntünün sağa ya da sola eğik olarak yer aldığı görüntü.

eğik çerçeveleme [es.t. *yatık çerçeveleme*] [Fr. *cadrage penché (oblique)*] [İng. *lateral framing, Dutch tilt angle*] [Al. *schräge Einstellung*] S / TV. Alıcının yatay eksenini üzerinde sağa ya da sola eğilmiş olarak çalıştırılması durumunda, çerçeve içindeki varlık ve nesnelerin ters yöne eğilmeleri durumu.

eğik çizgiler [Fr. *obliques, lignes obliques*] [İng. *slanting lines, obliques*] [Al. *Schräglinie*] S / TV. Görüntü çerçevesinde köşegenlere aşağı yukarı koşut olan, çerçevelemede nesnelerin, varlıkların yerleştirilmesinde göz önüne alınan varsayımsal doğrular.

eğik görüntü aygıtı [Fr. *magnétoscope à balayage hélicoïdal*] [İng. *helical scan recorder*] [Al. *Schrägspurgerät, Schrägschriftgerät*] TV. Eğik görüntü saptamayı gerçekleştiren miknatıslı görüntü aygıtı.

eğik görüntü saptama [Fr. *enregistrement balayage hélicoïdal*] [İng. *helical scan recording*] [Al. *Schrägspurverfahren, Schrägschriftverfahren*] TV. Miknatıslı görüntü kuşağına görüntülerin eğik olarak saptanması işlemi. Enine görüntü saptamanın karşıtı.

eğik im [Fr. *image oblique*] [İng. *lateral track, helical-scan track*] [Al. *Schrägspur, Schrägschrift*] TV. Miknatıslı görüntü kuşağında televizyon iminin televizyon yoluna eğik olarak saptanması. Enine imin karşıtı.

eğitici film [es.t. *terbiyevi film*] [Fr. *film éducatif*] [İng. *educational film, training film*] [Al. *Lehrfilm, Erziehungsfilm, Bildungsfilm*] S. Belirli bir konuda eğitmek,

özellikle bir meslek konusunda yetişkinlere bilgi vermek amacıyla hazırlanmış film.

eğitim izlencesi [es.t. eğitim programı] [Fr. *émission éducative*] [İng. *educational broadcast*] [Al. *Erziehungssendung, Bildungsprogramm*] TV. Eğitim amacı güdülerek hazırlanmış izlençe.

eğitim sineması [Fr. *cinéma éducatif (pédagogique)*] [İng. *educational cinematography*] [Al. *Bildungskino*] S. Eğitici filmler gerçekleştiren sinema kolu.

eğitim televizyonu [Fr. *télévision éducative*] [İng. *educational television, ETV*] [Al. *Bildungsfernsehen, Lehrfernsehen, Erziehungsfernsehen, Schulfernsehen, Unterrichtsfernsehen*] TV. Televizyonun eğitimde yardımcı bir araç olarak kullanılmasını amaçlayan, eğitim izlenceleri yayınlayan televizyon kolu.

eğlence izlencesi [es.t. eğlence programı] [Fr. *émission de variétés, divertissement*] [İng. *variety programme (ABD: program), light entertainment programme, show*] [Al. *Unterhaltungssendung, leichte Unterhaltung, "Show"(-Sendung)*] TV. İzleyicileri eğlendirmek amacını güden, hafif müzik, dans, kısa oyun, yarışma gibi çeşitli gösterilerden oluşan izlençe.

eğlence resmi [es.t. belediye eğlence rüsumu] [Fr. *taxe sur les spectacles, impôt sur les spectacles*] [İng. *entertainment tax*] [Al. *Vergnügungssteuer*] S. Çeşitli ülkelerde tiyatro, konser, sirk, varyete, vb. gösterilerden, bu arada sinemalardan belediyelerce alınan resim. (Türkiye'de 1.7.1948 gün, 5237 sayılı Belediye Gelirleri Yasasına göre "gayrisafi hasılat"tan yerli filmlerde % 25'e, yabancı filmlerde % 70'e kadar eğlence resmi alınır).

eğlendirici film [es.t. eğlence filmi] [Fr. *film de divertissement, film récréatif*] [İng. *entertainment film (feature)*] [Al. *Lustspielfilm*] S. İzleyiciyi oyalamak, avutmak, hoşça vakit geçirmesini sağlamaktan başka amaç gütmeyen film çeşidi.

EIA ölçünü [Fr. *standard EIA*] [İng. *EIA-System*] [Al. *EIA-System, EIA-Norm*] TV. ABD'de Elektrik İşleyimleri Birliği'nce saptanan 525 satırlı, saniyede 60 alanlı televizyon yayın ölçünü.

Eidophor [Fr. *Eidophore, Eidophor, Eidhofer*] [İng. *Eidophor*] [Al. *Eidophor(-Verfahren), Eidophor-Projektion, Eidophor-Projektor, Fernsehgrossbildprojektor*] TV. 1. Bir elektron demetiyle oluşturduğu görünmez görüntüyü, güçlü bir ışık kaynağıyla aydınlatarak geniş görüntülüğe yansıtılabilen aygıt. 2. Bu aygıtlarla gerçekleştirilen televizyon gösterimi işlemi.

ek çekim [Fr. *plan non prévu au découpage*] [İng. *extra shot (scene)*] S. Kurgu sırasında ortaya çıkan bir boşluğu, uyumsuzluğu gidermek amacıyla sonradan gerçekleştiren çekim; çevirim senaryosunda yer almayan çekim.

ek çentiği [Fr. *encoche sonore, cache jointure*] [İng. *blooming notch*] [Al. *Tonpopel, Fliege (a.)*] S. Ek yeri gürültüsünü önlemek amacıyla filmin kenarına yapılan çentik.

ek film [Fr. *complément de programme*] [İng. *fill-up, supply reel*] [Al. *Beiprogramm, Programmfüller*] S. Biz izlencenin eksik süresini doldurmak üzere gelişigüzel seçilmiş film.

ek gürültüsü [Fr. *bruit causé par un collage (par une collure), bruit de collure, bruit produit par la collure*] [İng. *blooping, bloop, splice noise (bump)*] [Al. *Tonblubbern*] S. Yapıştırma ses yolu üzerinde ortaya çıkan değişiklikten, ek yerinden ileri gelen gürültü.

eklemlı başlık [Fr. *tête joint sphérique*] [İng. *ball and socket head*] [Al. *Kugelge-lenk*] S/TV. Bir üçayağın yuvar biçimindeki ucunun buna uygun bir dişli yuva içinde her yöne döndürülebilir başlığı.

eklemlı resim [İng. *cutout*] S. Canlandırma kullanılan, genellikle Karagöz biçimleri gibi kol, bacak, baş eklemleri bulunan, bundan dolayı aynı resmi yeniden çizmeğe gerek kalmaksızın, bu eklemlerden vücut örgenlerini yavaş yavaş devindirerek canlandırmayı sağlayan ufak boy resim.

ek mercek [es.t. *tali objektif, ek objektif, takma mercek, diopter mercek, makro mercek*] [Fr. *lentille additionnelle, bonnette, objectif additionnel*] [İng. *supplementary lens, auxiliary lens, attachment lens, additional lens, dioptr (ABD: diopter) lens, plus dioptr*] [Al. *Zusatzobjektiv, Vorsatzlinse*] S/TV. Asıl merceğin odak uzunluğunu değiştirmek amacıyla bunlara takılan; pozitif ek mercek, negatif ek mercek olarak iki çeşidi bulunan mercek.

ek örtüsü [Fr. *cache jointure, voile éliminant le bruit du collage*] [İng. *bloop, blooping patch, patch, fogging mark*] [Al. *Tonpopel*] S. Ek gürültüsünü önlemek amacıyla ek yeri üzerine konan örtü.

ek sesyayar [es.t. *ilave hoparlör*] [Fr. *haut-parleur supplémentaire*] [İng. *extension (loud) speaker*] [Al. *Zusatzlautsprecher*] S/TV. Bazı ses aygıtlarına, kendi sesyayarının dışında, çeşitli amaçlarla eklenen sesyayar.

ek sesyayar yuvası [Fr. *prise pour haut-parleur supplémentaire*] [İng. *socket for extension (loud) speaker*] [Al. *Steckdose für Zusatzlautsprecher*] S/TV. Bazı aygıtlarda ek sesyayar kablo ucunun takıldığı yuva.

eksiuç [es.t. *katot*] [Fr. *cathode*] [İng. *cathode*] [Al. *Kathode*] S/TV. Negatif elektrot (Özellikle radyo ısıtıcılarında negatif yüklü olan ve elektron üreten elektrot).

eksiuç ışınları [es.t. *katot şuları, katot ışınları*] [Fr. *rayons cathodiques*] [İng. *cathode rays*] [Al. *Kathodenstrahlen*] TV. Havası boşaltılmış bir ısıtıcıda elektrik boşalması olduğu vakit, eksiuçtan yayılan elektron akısı.

eksiuç ısıtıcı [es.t. *foto katot, katot lambası*] [Fr. *tube cathodique (à rayons cathodiques), cathoscope*] [İng. *cathode ray tube, CRT*] [Al. *Kathodenstrahlröhre, Braunschweig Röhre, Wiedergaberöhre*] TV. Eksiuç ışınlarının devinimini doğrudan doğruya gözlemeyi sağlayabilen, havası boşaltılmış ısıtıcı. (Eksiuç ısıtıcıları, almaç ısıtıcılarının temelini oluşturu).

eksiuç ısıtıcı gösterici [es.t. *katot lambalı projektör*] [Fr. *projecteur de télévision à tube cathodique*] [İng. *cathode ray tube projector*] [Al. *Kathodenstrahlröhre-Projektor*] TV. İbükü bir aynanın karşısına yerleştirilmiş bir eksiuç ısıtıcından oluşan, çok yüksek gerilimde çalışabilen, dolayısıyla uygun bir optik dizgeyle

yansıtılan çok parlak bir görüntü sağlayabilen televizyon göstericisi.

eksiüçlü salınımçizer [es.t. katot ışıklı osilograf tüpü, katot osiloskopi, katotlu osiloskop] [Fr. oscilloscope (à rayons) cathodique(s), oscillographe (à rayons) cathodique(s)] [İng. cathode ray oscilloscope, CRO, oscilloscope, oscillograph] [Al. Kathodenstrahloszilloskop, Oszilloskop, Oszillograf] TV. Temel bölümü ekşiüç ışıta-cından oluşan ve değişen elektrik niceliklerinin gözle izlenebilir görüntüsünü veren aygıt.

Ektachrome [Fr. Ektachrome] [İng. Ektachrome] [Al. Ektachrome] S. ABD'deki Eastman Kodak üretimliğinin geliştirdiği tek kuşaklı, evrilir, renkli film işlemi.

Ektacolor [Fr. Ektacolor] [İng. Ektacolor] [Al. Ektacolor] S. ABD'de Eastman Kodak üretimliğinin 1948'de piyasaya sürdüğü ve Kodacolor'la aynı özellikleri taşıyan, negatif, renkli film.

ek yeri [es.t. ek, yapıştırma yeri] [Fr. joint, collure] [İng. join, splice, film splice] [Al. Klebestelle] S. İki film parçasının birbirine yapıştırıldığı bölüm.

el alıcısı [es.t. portatif kamera, portatif makina] [Fr. 1. caméra à main (portable, portative, de reportage), 2. caméra portative (de reportage)] [İng. 1. hand camera, portable camera, combat camera, reporter camera, hand-held camera, lightweight camera, 2. hand camera, hand-held TV camera, walkie-lookie (a.), creepie-peepie (a.)] [Al. 1. Reporterkamera, Handkamera, Filmhandkamera, 2. Fernsehhandkamera, Reporter Fernsehkamera, tragbare Fernsehkamera] S. 1. Elde taşınabilir ve kullanılabilir boy ve ağırlıktaki alıcı. TV. 2. Canlı yayında kullanılan ya da bir mik-natıslı görüntü aygıtına bağlı olarak çalışan, bir alıcı yönetmenin taşıyıp kullanabileceği boy ve ağırlıktaki televizyon alıcısı.

Electronicam, Electronic-Cam [Fr. Electronicam, Electronic-Cam] [İng. Electronicam, Electronic-Cam] [Al. Electronicam, Electronic-Cam, E-Cam] S/ TV. Sine-ma ile TV alıcılarının birlikte kullanılmasına dayanan bir yapım yöntemi.

Electronic Filming System. bkz. **Add-A-Vision**

Electronic Video Recording, EVR [Fr. Electronic Video Recording, EVR, système EVR] [İng. Electronic Video Recording, EVR] [Al. Electronic Video Recording, EVR, EVR-System, EVR-Verfahren] TV. ABD'de Dr. Peter Goldmark'ın CBS deneylik-lerinde geliştirdiği bir elektronik film saptama işlemi.

elek [es.t. maske, maskeleme tabakası, delikli maske] [Fr. masque perforé (en tôle d'acier perforé)] [İng. shadow mask] [Al. Lochmaske, Metallochmaske] TV. Elektron demetlerinin rengine göre, görüntülükteki üçlü noktalardan gerekenlerin uyarılması sonucu, katmalı renk işleminin gerçekleştirilmesi için renkli al-maçlarda görüntülüğün iç çerçevesinin önünde yer alan, üzerinde yaklaşık 400.000 delik bulunan çelik örtü.

elekli ışıtaç [es.t. maskeli tüp, maskeli resim tüpü] [Fr. tube masque perforé] [İng. shadow mask tube] [Al. Bildröhre mit Lochmaske, Maskenröhre] TV. Eleği bulunan renkli televizyon almacı.

elektrik [es.t. elektrikiyet] [Fr. électrique, électricité] [İng. electricity] [Al. Elekt-

rizitât] S/ TV. Elektrik yükünün yol açtığı bütün olaylar için kullanılan genel terim.

elektrik akımı. bkz. akım

elektrik devresi. bkz. devre

elektrik erkesi [es.t. kudret-i elektrikiye, elektrik enerjisi] [Fr. énergie électrique] [İng. electrical energy] [Al. elektrische Energie] S/ TV. Elektrik yükleri ve bunların devinimlerine bağlı erke; Vat-saniye (jul) ya da kilovat-saat ile ölçülür.

Elektrik İşleyimleri Birliği [Fr. Electric Industries Association, EIA] [İng. Electric Industries Association, EIA] [Al. Electric Industries Association, EIA] TV. ABD'de elektrik işleyimindeki ölçünleri saptayan kurul.

elektrik kordonu [Fr. cordon secteur] [İng. power line] [Al. Netzschnur, Schnur] S/ TV. Elektrik akımıyla beslenen sinema ve televizyon aygıtlarının yuvaya sokulan kordonu.

elektrik motorlu alıcı [es.t. elektrik motorlu kamera] [Fr. caméra avec moteur électrique (à moteur électrique)] [İng. electric driven camera] [Al. elektromotorische Kamera] S. Pil, batarya, akımtoplar, üreteç ya da kent akımıyla beslenen elektrik motoruyla çalıştırılan alıcı çeşidi.

elektrik motoru [Fr. moteur électrique] [İng. electric motor] [Al. Elektromotor] S/ TV. Elektrik akımıyla beslenen, elektrik erkesini mekanik erkeye çeviren, sinema ve televizyon alanında çeşitli araç ve aygıtların çalıştırılmasını sağlayan aygıt.

elektrikucu [es.t. elektrot] [Fr. électrode] [İng. electrode] [Al. Elektrode] S/ TV. 1. Gaz, sıvı ya da yalıtkan bir gereçte elektrik akımının girip çıkmasını sağlayan iletken. (Pozitif elektrikucuna artıuş, negatife eksius denir). 2. Yarı iletken bir aygıtta, elektron yayan, toplayan ya da bir mıknatıslı alan yardımıyla bunların devinimlerini düzenleyen parça.

elektrik yükü [Fr. charge électrique] [İng. electrical charge, electric charge] [Al. elektrische Ladung, Ladung] S/ TV. Elektrik yükünün niteliği açıklanamamıştır. Ancak, elektrik yüklü özdeğin özellikleri az çok bilinmektedir. Elektron adı verilen elemansel tanecik, negatif elektrik yüklü; proton ise pozitif yüklüdür. Bunlar, elektriksel olarak yüklü özdeğin temel birimleridir. Bundan dolayı, eşit sayıda elektron ile protonları olan özdek, elektriksel yönden yansızdır. Elektronları daha fazla olan özdek, negatif yüklü; elektronları daha az olan özdek, pozitif yüklüdür. Aynı yüklü olanlarda birbirlerini itici, karşıt yüklü olanlarda da birbirlerini çekici bir kuvvetin ortaya çıktığı bilinmektedir. Bu kuvvetlerin yer aldığı bölgeye elektrik alanı adı verilir. Elektrik yükü, SI birimlerinde kulonla ölçülür.

elektromıknatıs [es.t. mıknatıs-i elektriki] [Fr. électro-aimant] [İng. electromagnet] [Al. Elektromagnet] S/ TV. Üzerine sarılan iletken telden elektrik akımı geçirilince mıknatıslılık kazanan demir.

elektromıknatıs alan [es.t. elektromanyetik alan] [Fr. champ électromagnétique] [İng. electromagnetic field] [Al. elektromagnetische Feld] S/ TV. 1. Bir iletkenden

elektrik akımı geçirildiğinde bu iletkenin yakınında ortaya çıkan ve mıknatıslılık özelliği taşıyan alan. TV. 2. Bir verici dalgalıktan radyoelektrik dalgalar geçtiğinde, uzaktaki bir iletken (alıcı dalgalıkta) buna uygun elektrik akımı oluşturan alan.

elektromıknatıs dalgalar [est. *elektromanyetik dalgalar*] [Fr. *ondes électromagnétiques*] [İng. *electromagnetic waves*] [Al. *elektromagnetischen Welle*] TV. Elektrik ve mıknatıslı alanlarla ilgili ve elektrik yükünün ivmesinden doğan erkekin dalgaları.

elektromıknatıs ışınım. bkz. **ışınım**

elektromıknatıs izge [est. *elektromanyetik tayf*] [Fr. *specire électromagnétique*] [İng. *electromagnetic spectrum, spectrum of electromagnetic radiations*] [Al. *Spektrum der elektromagnetischen Wellen, Gesamtspektrum der elektromagnetischen Wellen*] S/ TV. 10^{-17} m dalga uzunluğundaki (10^{22} kHz yinelenimdeki) evren ışınlardan 10^5 m dalga uzunluğundaki (1 kHz yinelenimdeki) radyo yinelenimlerine dek uzanan elektromıknatıs ışınları kesiksiz olarak kapsayan izge. (En yüksek yinelenimlerden alçak yinelenimlere doğru bu izgede sırasıyla evren ışınları, gamma ışınları, röntgen ışınları, daha sonra morötesi ışınları, görünür ışık, kızılaltı ışınları yer alır. Bunu 10^{-3} m'den (10^9 kHz) aşağıya doğru radyo yinelenimleri izler).

elektromıknatıslık [est. *elektrik-i mıknatısıye, elektromagnetizma, elektromanyetizm*] [Fr. *électromagnétisme*] [İng. *electromagnetism*] [Al. *Elektromagnetismus*] S/ TV. İçinden elektrik akımı geçen bir iletkenin yakınında elektromıknatıs alan ortaya çıkması durumu.

elektromotor kuvvet [est. *kuvve-i müteharrik bi'l-elektrik, elektromotris kuvvet*] [Fr. *force électromotrice, FEM*] [İng. *electromotive force, EMF*] [Al. *elektromotorische Kraft*] S/ TV. 1. Bir elektrik devresinin uçlarına bağlanınca devrede akım oluşturan aygıtın niteliği. 2. Bir devrede elektrik akımı üretmek için gerekli elektrik erkesi kaynağı. Voltla ölçülür.

elektron [Fr. *électron*] [İng. *electron*] [Al. *Elektron*] S/ TV. Bütün atomların yapısında bulunan elemansel tanecik. (Elektron, atom çekirdeğine bağlıdır ve ortadaki çekirdeğin çevresinde yer alan basamaklarda, değişik sayılarda elektronun döndüğü varsayılır. Her atomdaki basamağın sayısına ve her basamaktaki eksi yüklü elektron sayısına göre değişik kimyasal öğeler ortaya çıkar. Belirli nicelikte elektrik taşıyan elektron, bu özelliğinden dolayı elektrik akımının temel öğesidir. Elektronun çeşitli görünüşlerini elektriksels olaylarla izleriz).

elektron bombardımanı [Fr. *bombardement électronique*] [İng. *electrons bombardment*] [Al. *Elektronenbombardement*] TV. Elektronların belirli bir ereğin üzerine düşürülmesi durumu.

elektron çoğaltıcı [Fr. *multiplificateur d'électrons, électromultiplicatrice*] [İng. *electron multiplier, photomultiplier*] [Al. *Elektronenvervielfacher, Sekundarelektronenvervielfacher, Elektronenvermehrter*] TV. Birbiri ardına dizilmiş elektrikuçları-

nin elektronlarla bombardımanı, dolayısıyla her aşamada elektron sayısının gittikçe artmasıyla, ufak bir akımı güçlendiren aygıt.

elektron demeti [es.t elektron huzmesi] [Fr. *faisceau électronique (d'électrons), pinceau électronique*] [İng. *electron beam, electronic beam*] [Al. *Elektronenbündel, Elektronenstrahl(bündel)*] TV. Aynı kaynaktan çıkan, aynı yörünge üzerinde aynı hızla yol alan elektronlar topluluğu; özellikle televizyonda elektron topundan çıkarak ereğe giden elektronlar.

elektronik [Fr. *électronique*] [İng. 1. *electronics*, 2. *electronic*] [Al. 1. *Elektronik*, 2. *elektronisch*] S/ TV. 1. Elektrik olaylarını, elektronların devinimlerinden oluşmuş sayarak inceleyen, özellikle bunların işleyime uygulanışıyla uğraşan fizik dalı. (Bu dalın içine özellikle radyo ışıtaçlarının ısı-iyonsal yayını, ışikelektrik etkisi, katılardaki iletkenlik, ışınlılık, vb. olaylar girer. Uygulama alanında da radyo, televizyon, telefon, radar, bilgisayarlar, vb. bulunur). 2. Elektronlarla ilgili, elektronik özellik taşıyan.

elektronik ayar [Fr. *réglage électronique*] [İng. *electronic control*] [Al. *elektronische Regelung*] TV. Alıcının çeşitli bölümlerinin alıcı denet odasında elektronik yolla düzenlenmesi.

elektronik bakaç. bkz. **bakaç**

elektronik çevirgeç [Fr. *convertisseur électronique*] [İng. *electronic converter*] [Al. *elektronische Fernsehsumsetzer*] TV. Satır ya da alan ölçününü ya da her ikisini, başka bir ölçüne elektronik yoldan çevirebilen aygıt.

elektronik film [Fr. *film électronique*] [İng. *electronic film*] [Al. *elektronische Film*] S/ TV. 1. Elektronik film saptamada kullanılan film. 2. Bu saptama sonunda elde edilen film.

elektronik film saptama [Fr. *enregistrement électronique (par faisceau électronique)*] [İng. *electron-beam recording*] [Al. *Bildaufzeichnung mit Elektronenbündel, Elektronenstrahlaufzeichnung*] S/ TV. Televizyon imine uygun değişimlere uğrayan bir elektron demetinin yardımıyla film üzerine görüntü saptama.

elektronik film saptayıcı [Fr. *enregistreur à faisceau électronique*] [İng. *electron-beam recorder, EBR*] [Al. *Bildaufzeichnungsgerät mit Elektronenbündel, Elektronenstrahlaufzeichnungsgerät*] S/ TV. Optik ya da miknatıslı, çeşitli kaynaklardan gelen görüntünün verdiği bilgiyle değişime uğrayan elektron demetinin, havası boşaltılmış bir bölümde, elektronik filmi bombardıman etmesiyle görüntüleri film üzerine aktaran aygıt (örneğin Electronic Video Recording işlemi bu ilkeye dayanır).

elektronik film tarama [Fr. *balayage à faisceau électronique (du film)*] [İng. *electron-beam film scanning*] [Al. *Filmabtasten mit Elektronenbündel*] S/ TV. Üzeri, birincil elektron çarptığında 5-10 foton yayan bir katla örtülü filmin görüntülerinin, havası boşaltılmış bir bölümde bir elektron demetiyle doğrudan doğruya taranması işlemi.

elektronik film tarayıcı [Fr. *lecteur à faisceau électronique*] [İng. *electron-beam*

film scanner] [Al. *Filmabtaster mit Elektronenbündel*] S/ TV. Film yayın aygıtının, elektronik film tarama ilkesine göre çalışan çeşidi.

elektronik görüntü [Fr. *image électronique*] [İng. *electron image*] [Al. *Elektronenbild*] TV. Alıcı merceğinden gelen optik görüntünün, ışıksekiucu üzerine düşmesi sonucu yayılan elektronların erek üzerinde oluşturduğu görüntü.

elektronik görüntü saptama [Fr. *enregistrement électronique*] [İng. *electronic video recording, EVR*] [Al. *elektronische Bildaufzeichnung*] S/ TV. Elektronik film saptama işlemiyle görüntü saptama.

elektronik hile [Fr. *traquage électronique*] [İng. *electronic special effects*] [Al. *elektronischer Spezialeffekt, elektronische Tricks*] TV. Sinemadakine benzer optik hilelerin televizyonda elektronik araçlar ve işlemlerle gerçekleştirileni.

elektronik kurgu [Fr. *montage électronique*] [İng. *electronic editing (cut)*] [Al. *elektronische Schnittbearbeitung, elektronischer Schnitt*] TV. Bir mknatıslı görüntü kuşağından başka bir mknatıslı görüntü kuşağına görüntü aktarmayı ya da bir mknatıslı görüntü kuşağının istenilen noktasına bir canlı yayın eklemeyi ve bunu kesim, yapıştırma gibi işlemlere başvurmaksızın gerçekleştirmeyi sağlayan kurgu.

elektronik müzik [Fr. *musique électronique*] [İng. *electronic music*] [Al. *elektronische Musik*] S/ TV. 1. Elektronik ses aygıtlarından yararlanılarak elde edilen seslere, ses aygıtında belirli bir biçim verilmek yoluyla gerçekleştirilen müzik. 2. Yinelenimleri düzenlenebilir çeşitli biçimdeki dönemsel gerilimler üreten elektronik aygıtlarla gerçekleştirilen müzik. (Doğrudan doğruya elektronik müzik gerçekleştirmek için yapılan bu aygıtların başlıcaları Martenot Dalgaları, Trautonium, Ondioline, Hellertion, Theremin'dir).

elektronik okuyucu [Fr. *appareil lecteur, lecteur, Téléplayer*] [İng. *Teleplayer*] [Al. *EVR-Abtastergerät, Abspielgerät, Kassettenabspielgerät, "Teleplayer"*] TV. Electronic Video Recording işlemiinde, elektronik filmi tarayıp televizyon imine çevirerek almaya veren aygıt.

elektronik oluk seçme [es.t. *elektronik usulle kanal seçimi*] [Fr. *choix de programme automatique par tuner électronique*] [İng. *electronic programme (ABD: program) selecting*] [Al. *elektronische Programmwählautomatik*] TV. Her biri bir oluğa a-yarlanabilen düğmeler ve bunlara bağlı elektronik devreler yardımıyla gerçekleştirilen oluk seçimi. Mekanik oluk seçiminin karşısı.

elektronik örtülü bileştirme [Fr. *surimpression, "overlay"*] [İng. *overlay, brightness separation overlay, electronic moving mat(t, te)*] [Al. *"Overlay"*] TV. Bir alıcıdan gelen görüntünün içine, başka bir alıcıdan gelen devinimli görüntünün yerleştirilmesi.

elektron topu [es.t. *elektron tabancası, elektron tüfeği, elektron kaynağı*] [Fr. *canon à électrons*] [İng. *electron gun*] [Al. *Elektronenkanone*] TV. Bir alıcı ya da almaç ıştırıcının boyunu bölümünde yer alan ve eksiuc, Wenhelt silindiri, artıucıdan oluşan parça.

eleştiri [es.t. 1. *sinema tenkidi, film tenkidi, tenkit, kritik, eleştirme*, 2. *televizyon ten-*

kidi, tenkit, kritik, eleştirme] [Fr. 1. *critique (du film)*, 2. *critique (de la télévision)*] [İng. 1. *film criticism, criticism*, 2. *television criticism, critism*] [Al. 1. *Filmkritik, Kritik*, 2. *Fernsehkritik, Kritik*] S. 1. Bir filmin sanat, estetik, uygulamı, düşüğü, toplumbilim yönünden değeriendirilmesiyle uğraşan yazı türü. TV. 2. Bir televizyon izlencesinin aynı yönlerden değeriendirilmesiyle uğraşan yazı türü.

eleştirmen [es.t. 1. *sinema münekkidi, film münekkidi, sinema tenkitçisi, film tenkitçisi, münekkit, tenkitçi, kritik, eleştirmeci*, 2. *televizyon münekkidi, televizyon tenkitçisi, münekkit, tenkitçi, kritik, eleştirmeci*] [Fr. 1. *critique (cinématographique)*, 2. *critique (de télévision), télécritique*] [İng. 1. *critic, film critic (reviewer), reviewer*, 2. *critic, television critic (reviewer), reviewer*] [Al. 1. *Filmkritiker, Kritiker*, 2. *Fernsehkritiker, Kritiker*] S. 1. Sinema eleştirisiyle uğraşan kimse. TV. 2. Televizyon eleştirisiyle uğraşan kimse.

el imi [İng. *hand cue*] TV. Bir yapım sırasında, yönetmen yardımcısının oyunculara, uygulamanlara elle verdiği komut.

elle kaydırma [Fr. *zoom manuel*] [İng. *manual zoom*] [Al. *manueller Zoom*] S. Optik kaydırmanın elle yapılanı. Özdevinimli kaydırmanın karıştı.

55 mm'lik film [Fr. *55 mm, film de 55 mm*] [İng. *55 mm (film)*] [Al. *55-mm-Film*] S. 20th Century Fox yapımının 1954'te CinemaScope 55 işlemleri için kullandığı 55 mm enindeki negatif film.

el televizyonu [es.t. *küçük alıcı*] [Fr. *récepteur portable, téléviseur portable*] [İng. *hand receiver, portable receiver, (ABD) portable set*] [Al. *Hand-Fernsehempfänger*] TV. Genellikle iç dalgalı, transistorlu, kent akımı ya da pil, akımtoplar, bataryayla çalışan, elde kolaylıkla taşınabilir boy ve ağırlıktaki almalı. (Boyü genellikle 13, 28, 32, 38 cm'dir).

el telsizi [Fr. *mobilophone, émetteur-récepteur miniature, "walkie-talkie"*] [İng. *walkie-talkie*] [Al. *Tornistersprechfunkgerät, Handfunksprechgerät, Tornistersender, Funksprechgerät, tragbares Sprechfunkgerät, tragbares Funksprechgerät, "Walkie-Talkie"*] S/TV. Özellikle güvenlik güçleri, trafik otomobilleri, bildirmenlerce ya da sinema ve televizyon yapım çalışmalarında kullanılan, elde taşınabilecek boy ve ağırlıktaki alıcı-verici aygt.

Emekçi Kültürü [Fr. *Culture Proletarienne, Proletkult*] [İng. *Proletarian Culture, Proletkult*] [Al. *proletarische Kultur, Proletkult*] [(Ruşça: *Proletarskaya Kultura*)-dan kısaltma: *Proletkult*] S. Geçmişin kültür ve sanat geleneklerini toptan yadsıyan, bunun yerine, küçümşenen bazı eski sanat biçimleriyle birlikte emekçi sınıfı için yeni bir kültür ve sanat yaratmak amacı güden akım. Sovyet sanatının, bu arada Sovyet sinemasının ilk yıllarını adamakıllı etkileyen bu akım 1917'de örgütlenmiş, 1932'de dağılmıştır.

emme [Fr. *imbiton*] [İng. *imbiton (printing)*] S. Görüntünün renklerine göre hazırlanmış kalıpların, üzerlerindeki kabartmanın derinliğiyle orantılı olarak boyaları emmesine, emilmiş boyanın, kalıplardan çıplak filme aktarılmasına dayanan renkli film basımında, özellikle Technicolor'da uygulanan bir işlem.

- en** [es.t. genişlik, enlilik] [Fr. *largeur*] [İng. *width*] [Al. *Breite, Filmbreite*] S. Bir filmin iki kenar arasında kalan, filmlerin çeşitlerine göre değişen ve filmlerin boy-larını belirleyen uzunluğu.
- enine görüntü aygıtı** [es.t. enine izli video kaydedici] [Fr. *magnétoscope é balayage transversale*] [İng. *transverse-scan recorder, transverse recorder*] [Al. *Querspur-gerät, Querschriftgerät*] TV. Enine görüntü saptamayı gerçekleştiren mıknaatıslı görüntü aygıtı.
- enine görüntü saptama** [Fr. *enregistrement à balayage transversal*] [İng. *transverse-scan recording, transverse recording*] [Al. *Querspurverfahren, Querschriftver-fahren, Querschriftaufzeichnung, Querspuraufzeichnung, Transversalaufzeichnung*] TV. Mıknaatıslı görüntü kuşağına görüntülerin dikine aktarılması.
- enine im** [es.t. enine iz] [Fr. *image transversale (perpendiculaire)*] [İng. *transverse-scan track*] [Al. *Querspur, Querschrift*] TV. Mıknaatıslı görüntü kuşağında televiz-yon iminin televizyon yoluna dikey olarak saptanmış durumu.
- en küçük takım** [Fr. *équipe minima*] [İng. *minimum crew*] S/ TV. 1. Bir çevirimi gerçekleştirmek için gerekli en az görevli sayısından oluşmuş çevirim takımı. 2. Bazı ülkelerde, yürürlükteki sinema, iş yasalarına göre, uzun filmleri gerçek-leştirmek için kullanılması zorunlu en az görevli sayısına dayanan çevirim takımı.
- en son açıklık** [Fr. *ouverture maximum*] [İng. *extreme aperture, maximum aperture*] [Al. *Maximalöffnung, maximale Öffnung*] S/ TV. Alıcı ışık düzeneğinin en son açılma noktası; yaklaşık olarak, açıklıkla aynıdır.
- en yakın odaklama uzaklığı** [Fr. *distance minimum de mise au point*] [İng. *mini-mum focusing distance*] S/ TV. Bir konunun, tam odakta olmak koşuluyla, merce-ğe en yakın yerleştirilebileceği uzaklık.
- epidiyoskop** [Fr. *épidiascope*] [İng. *epidiascope*] [Al. *Epidiaskop*] S/ TV. Hem say-dam resim göstericisi hem de episkop olarak çalışabilen aygıt.
- episkop** [Fr. *épiscopes*] [İng. *episcopes*] [Al. *Episkop*] S/ TV. Saydamsız resimlerin (fotoğraf, kitap sayfası, her çeşit basılı gereç, vb.) görüntülüğe büyük görüntüle-rini yansıtan bir çeşit gösterici.
- erek** [es.t. hedef] [Fr. *cible (du tube)*] [İng. *target*] [Al. *Gitter, "Target"*] TV. 1. Alıcı ışıtaçının, üzerinde elektronik görüntü oluşan bölümü. 2. Almaçlarda gö-rüntülüğün iç çeperi.
- eriyik** [es.t. mahlul] [Fr. *solution*] [İng. *solution*] [Al. *Lösung, Auflösung*] S. Birbir-ne benzemeyen molekül yapısındaki iki ya da daha çok özdeğin tektörel karışı-mı.
- erke, E** [es.t. kudret, enerji] [Fr. *énergie*] [İng. *energy*] [Al. *Energie*] S/ TV. İş ya-bilme yeteneği. (Erkenin gizil, devimsel, elektriksel, ısı, kimyasal, nükleer, rad-yan gibi çeşitli biçimleri vardır ve bunlar, uygun araçlarla birbirlerine çevrile-bilir. Erkenin SI birimi jul'dür, simgesi E'dir).
- erkek oyuncu** [es.t. aktör] [Fr. *acteur*] [İng. *actor*] [Al. *Darsteller, Schauspieler, Ausführender, Mime (a.)*] S/ TV. Bir film ya da televizyon oyununda rol alan erkek.

eşeksenli kablo [es.t. koaksiyal kablo, ortak eksenli kablo, eş merkezli kablo] [Fr. *câble coaxial (blindé)*] [İng. *coaxial cable (feeder), coax*] [Al. *Koaxialkabel, Fernsehkabel, konzentrische Kabel*] TV. İçi dolu bir iletkenle bunu çevreleyen içi boş bir iletkenle oluşan kablo.

eşlem [es.t. kopya] [Fr. *copie*] [İng. *print, (ABD) copy, dub, dubbing, duplicate*] [Al. *Kopie, Filmkopie, Abzug, Filmabzug*] S. 1. Asıl kuşağın karşıt niteliğindeki benzeri. 2. Asıl filmin, çeşitli amaçlarla kullanılmak üzere hazırlanmış benzeri (bu anlamda hep pozitif eşlem anlatılır). (Bir negatfin eşlemi pozitif, bir pozitifin eşlemi negatiftir.)

eşlem başına hak [es.t. kopya başına hak] [Fr. *droits à la copie*] [İng. *rights per print*] [Al. *Rechte an der Kopie*] S. Eşlem sayısı üzerinden yapılan anlaşmayla elde edilen haklar.

eşlem çıkarmak [es.t. kopya çıkarmak] [Fr. *tirer une copie*] [İng. *make a print*] [Al. *machen ein Kopie*] S. Bir filminden herhangi bir eşlem elde etmek.

eşleme [es.t. 1-3. resim ve sesin tevaüzü, ses ile hareketi birbirine raptetme (uydurma), senkronizasyon, 2. senkronizasyon] [Fr. *synchronisation*] [İng. 1-3. *synchronization, sync., syncing (up), picture and sound synchronization, sink (a.)*, 4. *synchronization*] [Al. 1-3. *Synchronisation, 4. Synchronisation, Synchronisierung*] S. 1. Görüntü ile ses kuşakları arasında gerekli bağı anlatır genel terim. 2. Ses ile resmin ya film üzerindeki yerleri ya da bunların görüntülük üzerinde işitilme ve görülmeye zamanlarıyla ilgili durum. 3. Bir sesin, ilgili olduğu resimle uyumunu sağlama; görüntü ile sesin birlikte, düzgün olarak gitmesi durumu. TV. 4. Eşleme imleri yardımıyla alıcı işitacısındaki tarama ile almalı işitacısındaki tarama arasında tam bir uyum sağlama.

eşleme ayarı [es.t. senkronizasyon ayarı] [Fr. *réglage de synchronisation*] [İng. *synchronization control*] [Al. *Synchronisationsregelung*] TV. Almaçtaki satır eşlemesini ya da resim eşlemesini gerçekleştirme.

eşleme ayırıcı [es.t. senkron ayırıcı, senkronizasyon ayırıcı] [Fr. *séparateur des signaux de synchronisation*] [İng. *synchronizing separator, sync separator*] [Al. *Impulstrennende, Separator*] TV. Satır ve resim eşleme imlerinin önce televizyon iminden, sonra da birbirlerinden ayrılmasını sağlayan bölüm.

eşleme bileştirici [Fr. *mélangeur de synchronisation*] [İng. *'mixer*] [Al. *Signalmischer*] TV. Resim imine eşleme imlerini katarak resim imini televizyon imine dönüştüren aygıt.

eşleme imi [es.t. senkronizasyon işareti] [Fr. *marque de synchronisation, top de clquette*] [İng. *synchronizing mark, sync mark (cue), clapper mark, clap (mark)*] [Al. *Synchronzeichen, Synchronmarken von Klappe, Gleichzeitigeismark, Klappenschlag, Startimpuls, Synchronmarke*] S. 1. Görüntü ile ses aynı zamanda alındığında, çekim tahtasının görüntü kuşağındaki resmi ile şakşağın gürültüsünün ses kuşağında ses yolundaki iminden oluşan im. 2. Eşleyicide ve kurgu sırasında kuşak üzerine, görüntü ile ses arasındaki eşlemeyi sağlamak için elle çizilen çeşitli imler.

eşleme imleri [est. senkronizasyon sinyalleri, senkronizasyon işaretleri, saptırma senkronizasyon sinyalleri] [Fr. *signaux de synchronisation (des balayage)*] [İng. *synchronizing signals, synchronizing pulses, sync pulses*] [Al. *Synchronimpulse*] TV. Resmi oluşturan öğelerin hem alıcıda hem de alıcıya aynı anda ortaya çıkmasını, bir satırın aynı anda taranmasını ya da satırbaşının aynı anda yapılmasını sağlayan imler. (Bu imler, eşleme üreticinin ürettiği ve resim imine eklenen elektriksel imlerdir. Satır eşleme imi ve alan eşleme imi olarak iki çeşittir).

eşleme kılavuzu [Fr. *amorce synchronisation*] [İng. *synchronizing leader, sync leader*] S/ TV. Kılavuzun eşlemeyle ilgili bilgiler taşıyan, özellikle, Akademi kılavuzu, gösterim kılavuzu ve televizyon kılavuzunda yer alan bölümü.

eşlemeli [est. senkron, senkronize] [Fr. *synchrone, en synchronisme, en sync*] [İng. *in sync*] [Al. *synchron*] S. Eşlemesi yapılmış (kuşak, film).

eşlemeli çevirim [Fr. *prise de vues synchronisée*] [İng. *synchronized shooting, sync track recording*] [Al. *synchronisiert Filmaufnahme*] S. Görüntü ile sesin aynı zamanda saptanması durumu.

eşlemelik [est. mutabakat, senkronizm] [Fr. *synchronisme*] [İng. *synchronism*] [Al. *Synchronität, Gleichlauf, Übereinstimmung*] S. Eşlemeli olma durumu.

eşlemeli ses [Fr. *son synchrone*] [İng. *synchronous sound*] [Al. *Synchron-ton*] S. 1. Alıcı ile seslendirme aygıtının birbirine bağlı olarak çalıştırılması sonucu ses ile görüntünün birlikte saptanması durumu. 2. Resimle eşlenmiş ses.

eşlemeli ses yolu [Fr. *piste sonore synchrone*] [İng. *sync track*] [Al. *synchron Tonspur*] S. Çevirim sırasında görüntüyle aynı anda eşlemeli olarak saptanmış ses yolu.

eşlemeli uydu [est. senkron peyk] [Fr. *satellite synchrone (géosynchrone, stationnaire)*] [İng. *geostationary satellite, geosynchronous satellite, synchronous satellite*] [Al. *geostationärer Satellit, geosynchroner Satellit, stationärer Satellit, Synchronsatellit*] TV. Yörüngesi eşleğe koşut ve yörünge hızı, dünyanın kendi eksenine çevresindeki dolanmasına eşit olduğundan, yeryüzündeki belli bir noktaya göre hep aynı yerde, devinimsiz, değişmez gibi görünen yapma uydu. Eşlemesiz uydu karışı.

eşleme masası [est. senkron masası] [Fr. *table à synchroniser*] [İng. *synchronizing bench, sync bench, multiple turntable*] [Al. *Synchronisationstisch*] S. Çeşitli ses kuşakları ya da ses kuşağı ile görüntü kuşağı arasında eşlemeyi sağlamakta kullanılan, üzerinde çeşitli donatım bulunan masa.

eşleme motoru [Fr. *moteur synchrone (Selsyn)*] [İng. *synchronous motor, Selsyn motor*] [Al. *Synchronmotor, Selsynmotor*] S. Güç üretmeyen, buna karşılık başka motorlara ya da üretece bağlandığında bunların aynı anda dönmeye başlamasını, aynı hızla dönmelerini, aynı anda durmasını, yani eşlemeli çalışmalarını sağlayan motor çeşidi.

eşleme sayılayıcısı [Fr. *machine à coder*] [İng. *coding machine*] [Al. *Gleichnummersmaschine*] S. Filmin üzerine eşleme sayılarını basan aygıt.

eşleme sayısı [Fr. *numéro de code*] [İng. *code number*] [Al. *Gleichnummer*] S. 1.

Görüntü pozitivi ile ses kuşaklarının kenarına kurgu sırasında konan eş sayılar. (Böylelikle bir makaranın başından sonuna dek birer ayak aralıkla sıralanan eşleme imi ortaya çıkar). 2. 16 mm'lik filmlerde, kenar sayısı bulunmadığı ya da okunamadığı vakit basılan sayılar.

eşlemesiz [Fr. *asynchrone, désynchronisé*] [İng. *non-sync, nonsynchronous, out of sync(hronization)*] [Al. *asynchron*] S. 1. Görüntü ve ses kuşakları ya da ses kuşakları arasında eşleme bulunmaması durumu. 2. Gerçekleştirilmiş olan böyle bir eşlemenin bozulmuş olması durumu. Eşlemeli karşıtı.

eşlemesizlik [Fr. *asynchronisme*] [İng. *non-synchronism*] [Al. *Asynchronismus*] S. Eşlemesiz olma durumu.

eşlemesiz motor [Fr. *moteur asynchrone*] [İng. *wild motor*] [Al. *asynchron Motor*] S. Ses aygıtıyla eşlemeli olarak çalışmayan motor.

eşlemesiz seslendirme [Fr. *enregistrement asynchrone*] [İng. *wild recording, non-sync recording*] [Al. *asynchron Tonaufnahme*] S. Sesin, görüntüden ayrı, tek başına, eşlemesiz alınması durumu.

eşlemesiz ses yolu [Fr. *piste sonore asynchrone*] [İng. *wild track (sound), non-sync sound track*] [Al. *asynchron Tonspur*] S. Eşlemesiz seslendirmeye saptanmış ses yolu.

eşlemesiz uydu [Fr. *satellite non synchrone (à défilement)*] [İng. *non-synchronous satellite, non-stationary satellite*] [Al. *asynchron Satellit*] TV. Eşlemeli uydudan daha az yükseltide bulunan, dolanma süresi daha kısa olan, bundan ötürü yer yayaçlarınca ancak belirli saatler içinde izlenebilen uydu. Eşlemeli uydunun karşıtı.

eşleme üretici [es.t. senkronizasyon sinyalleri jeneratörü] [Fr. *générateur de synchronisation*] [İng. *synchronize pulse generator, synchronizing pulse generator, sync pulse generator, SPG*] [Al. *synchronisierter Taktgeber*] TV. Yatay ve dikey tarama başlatan imler ile eşleme imleri başta olmak üzere, alıcı ile almaçta eksiksiz bir eşlemeyi sağlayan bütün elektriksel komutları üreten araç.

eşleyici [es.t. senkron makinesi] [Fr. *synchroniseuse*] [İng. *synchronizer*] [Al. *Synchronabziehtisch, Synchronisator, Synchronumroller, Hesselbach (a.)*] S. Aynı eksene bağlı, birlikte dönen, dişli birkaç makaradan oluşan, film kuşakları arasında eşlemeyi sağlamakta kullanılan aygıt.

etkenlik [Fr. *actinisme*] [İng. *actiny*] [Al. *Aktinität*] S. Bir ışığın bir duyarkatı etkileme yeteneği.

etkici [Fr. *technicien de truquage, truqueur, trucman*] [İng. *special-effects man*] [Al. *Trickmeister, Pyrotechniker*] S/TV. Etkileri, hileleri gerçekleştiren kimse.

etkiler [es.t. efekt, özel etkiler] [Fr. *effets (spéciaux)*] [İng. *effects, FX, special effects*] [Al. *Trick, Spezialeffekt*] S. 1. Bir filmin görüntülerinde, doğal kaynakların dışında elde edilmiş sonuçlar. 2. Optik, mekanik, kimyasal yöntemlerle gerçekleştirilmiş, görüntüyle ilgili ya da gürültü, doğa sesleri gibi sesle ilgili sonuçlar. TV. 3. Benzer sonuçların televizyonda elektronik yöntemlerle gerçekleştirilenleri

etkiler kuşağı [Fr. *bande effets sonores, bande de bruits*] [İng. *effects track, sound effects track*] [Al. *Geräuschband*] S. Ses etkilerini, gürültüleri taşıyan kuşak.
etkiler ses yolu [Fr. *piste d'effets sonores*] [İng. *effects track*] [Al. *Geräuschspur*] S. Ses etkilerini taşıyan ses yolu.

etkin ışımaya gücü. bkz. **verici dalgalık gücü**

etkin satır sayısı [es.t. *aktif çizgi sayısı*] [Fr. *nombre de lignes actifs par image*] [İng. *number of lines seen in viewed picture, active lines per picture*] TV. Alan boşluğunda yer alan ve resim bilgisi taşımayan satırlar çıktıktan sonra kalan satır sayısı.

etkin satır süresi [İng. *active line time*] TV. Satır süresinden, satır boşluğu süresi çıktıktan sonra kalan süre.

etki süzgeci [Fr. *filtre d'effets*] [İng. *effects filter*] [Al. *Effekte-Filter*] S. Alıcı merceğine takılarak, saptanacak görüntüde çeşitli optik etkiler, hileler oluşturan süzgeç çeşidi.

Eurovision [Fr. *Eurovision*] [İng. *Eurovision*] [Al. *Eurovision, Euro (a.)*] TV. Avrupa Yayın Birliği üyesi ülkelerin televizyon örgütleri arasında kurulan Avrupa Televizyon Birliği. (Amacı, üyeleri arasında televizyon izlencesi alış verişini ve kıtalar arası televizyon bağlantısını sağlamaktır. Türkiye bu bağlantıdan ilk kez 1972 Münih Olimpiyatları sırasında yararlanmaya başladı).

evrim [es.t. *versiyon*] [Fr. *version*] [İng. *version*] [Al. *Verfilmung, Fassung*] S. Bir filmin bazen uğradığı değişiklikler sonunda girdiği çeşitli biçimlerden herhangi birini belirtmek için kullanılan terim.

evre [es.t. *faz*] [Fr. *phase*] [İng. *phase*] [Al. *Phase*] S / TV. Aynı yinelenimdeki dönemseller iki devrimin birbirine göre durumunu saptayan özellik. (İki devrim, aynı anda, dönemseller devrimin aynı noktasında bulunuyorlarsa aynı evrededirler (evrede). Ses dalgalarının, elektrik salınımlarının evresinden de söz edilebilir).

evre değiştirimi [es.t. *faz modülasyonu*] [Fr. *modulation de phase, MP*] [İng. *phase modulation, PM*] [Al. *Phasenmodulation, PM*] TV. 1. Yüksek yinelenimli bir dalganın evresinin, daha alçak yinelenimli bir dalganın gücüyle orantılı olarak değiştirilmesi. 2. Televizyonda, sinüsoidal bir taşıyıcı dalganın evre açısının değiştirilmesi.

evrilir [es.t. *inverzibl, reversal*] [Fr. *inversible*] [İng. *reversible, reversal*] [Al. *Umkehr, Umkehrung*] S. Evrilir nitelikteki duyarkatın özelliği.

evrilir boş film [Fr. *pellicule inversible*] [İng. *reversible stock, reversal stock*] [Al. *Umkehr-Rohfilm*] S. Henüz alıcıda kullanılmamış, evrilir duyarkatlı film.

evrilir duyarkat [Fr. *émulsion inversible*] [İng. *reversible emulsion, reversal emulsion*] [Al. *Umkehrémulsion*] S. Alıcıda kullanılıp işleme sonunda doğrudan doğruya pozitifte dönebilen yapıda duyarkat. (İşleme sonunda, konunun, doğadaki görünüşüne uygun resmini verir. Dolayısıyla alıcıda, açındırma aygıtında ve gösterimde hep aynı film kullanılır, arada negatif yer almaz. İşleme sırasında bu duyarkat önce negatife, sonra pozitifte döner. Hem siyah-beyaz hem de renkli çeşitleri olan evrilir duyarkat, özellikle özenci sinemasındaki dar filmlere özgüdür).

evrilir film [es.t. *inverzibl film, reversal film, çevrilebilen film*] [Fr. *film inversible,*

positif direct] [İng. *reversible film, reversal film*] [Al. *Umkehrfilm*] S. Evrilir duyarkatlı işlenmiş film.

evrilir film işlemesi [es.t. *reversal film banyosu, reversal film developmanı*] [Fr. *traitement de la pellicule inversible, procédé inversible, inversion, développement par inversion, traitement d'inversion*] [İng. *reversal (film) process, reversible process*] [Al. *Umkehrverfahren*] S. Evrilir duyarkattaki gizli görüntüyü ortaya çıkarmak, açındırma sonunda negatif yerine doğrudan doğruya pozitif görüntü sağlamak amacıyla gerçekleştirilen işleme.

evrilir renkli film [es.t. *reversal renkli film*] [Fr. *film inversible en couleur*] [İng. *reversal colour (ABD: color) film, reversal-type colour film*] [Al. *Umkehrfarbfilm, Farbumkehrfilm, Color-Umkehrfilm*] S. Evrilir filmin renkli olanı.

F

Fantasound [Fr. *Fantasound*] [İng. *Fantasound*] [Al. *Fantasound*] S. Walt Disney'nin *Fantasia* adlı filminde, seslendirme ve bu sesin çalınmasında kullandığı üçboylu ses işlemi.

farad, F [Fr. *farad, F*] [İng. *farad, F*] [Al. *Farad, F*] S/ TV. Elektrik şırası birimi; 1 kulonluk elektrik yükü verildiğinde, yüzeyleri arasında 1 voltluk gerilim farkı oluşan bir yoğunlacın şırasına denir.

FCC ölçünleri [Fr. *standards FCC*] [İng. *FCC standards*] [Al. *FCC-Normen*] TV. ABD'de Federal İletişim Kurulu'nun televizyon alanında saptadığı ölçünler.

Federal İletişim Kurulu [Fr. *Federal Communications Commission, FCC*] [İng. *Federal Communications Commission, FCC*] [Al. *Federal Communications Commission, FCC*] TV. ABD'de iletişim alanındaki çalışmalara yön veren, bu arada ABD'deki televizyon yayın ölçünlerinin çoğunu saptayan kurul.

fener (a.) S. (Türkiye'de) Sinemaların önyüzlerinin büyük bölümünü kapsayacak boydaki ası.

Ferraniacolor [Fr. *Ferraniacolor*] [İng. *Ferraniacolor*] [Al. *Ferraniacolor*] S. İtalya'da Agfacolor'dan geliştirilerek 1953'te piyasaya sürülen, daha sonra evrilir çeşidi de yapılan, negatif-pozitif tek kuşak renkli film işlemi.

fıçı sapması [es.t. *fıçı bükülmesi*] [Fr. *distorsion en barillet*] [İng. *barrel distorsion*] [Al. *tonnenförmige Verzeichnung*] S/ TV. Bir mercekte ya da eksiüç ışıtaacının saptırma dizgesinde bir dördölün görüntüsünün köşelere doğru büzülerek fıçı biçimini alması sonucunu doğuran kusur.

figüran [Fr. *figurant, extra, acteur de complément*] [İng. *extra, crowd (artist, person), dress extra, atmosphere person, silent bit*] [Al. *Komparse, Statist, "Extra"*] S. Bir filmin kalabalık görünümlerini doldurmakta kullanılan, konuşmaya katılmayan, tanıtma yazılarında adı geçmeyen oyuncu.

figüran topluluğu [es.t. *figürasyon*] [Fr. *figurants*] [İng. *crowd of extras, extras*] [Al. *Komparserie, Statisten*] S. Bir filmdeki bütün figüranlar; bu figüranların hep bir arada bulunması durumu.

film [Fr. *film (cinématographique), film-cinéma*] [İng. *film, motion picture, moving picture, movie, cinematograph film, cine-film, pic (a.) spaghetti (a.), macaroni (a.)*] [Al. *Film, Kinofilm, Filmband, Filmstreifen, Streifen*] S. 1. Sinema filmini gerçekleştirmekte kullanılan, selüloitten, saydam, esnek, bükülebilir, eni ve biçimi ölçünlere göre belirlenmiş kuşak; sinemanın ham özdeği. 2. Bunun, henüz alıcıda

kullanılmamış, duyarkatı etkilenmemiş olanı, boş film. 3. Aynı kuşağın alıcıda kullanılmış, üzerinde gizli görüntü oluşmuş olanı, dolu film. 4. (Genel anlamda) Göstericide kullanılmak üzere her şeyi hazır, tamamlanmamış sinema yapısı. (Filmin siyah-beyaz, renkli, dar, geniş, sesli, sessiz, negatif, pozitif, vb. birçok çeşidi vardır; bunlar kendi maddelerinde ayrı ayrı gösterilmiştir).

“film!” [Fr. *top téléciné!*] [İng. *run telecinel, roll telecinel, run TK!, roll TK!*] [Al. *abfahren!, Film ab!*] TV. Yönetmenin, film yayıncısına filmi yayına sokması için verdiği komut.

film adı. bkz. **ad**

film askısı. bkz. **askı**

film belgeliği. bkz. **belgelik.**

filmbilim [es.t. *filmojoloji*] [Fr. *filmologie*] [İng. *filmology*] [Al. *Filmologie, Filmkunde*] S. Filmi bir anlatım aracı olarak bütün yönleriyle inceleme konusu yapan bilim dalı.

film birikimliği. bkz. **birikimlik**

film boyu. bkz. **boy**

film bozulması [Fr. *détérioration (de la pellicule, du film), déformation (de la pellicule, du film)*] [İng. *film deterioration (degradation)*] [Al. *Schrumpfung (des Filmmaterials)*] S. Boş ya da dolu filmde çeşitli nedenlerden ileri gelen ve filmin gerekli sonucu vermesini engelleyen değişiklikler.

filmci. bkz. **sinemacı**

filmcilik. bkz. **sinemacılık**

film çıkırığı [Fr. *piéd support (de rouleau)*] [İng. *horse, film horse*] S. Bir taban üzerine yerleştirilmiş ve filmin eninden biraz daha aralıklı, koştur iki kolun ortasına bir eksen geçirilerek yapılan, film kancasının bu eksene takılarak çeşitli kurgu işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlayan araç.

film çözümlemesi [Fr. *analyse de film, analyse filmographique*] [İng. *film analysis*] [Al. *Filmanalyse*] S. Filmi değerlendirmeye, film üzerinde yargıya varmağa hazırlık olarak, ele alınan filmin öğelerine ayrılması, her öğenin ayrı ayrı incelenmesi işi.

film değerlendirmesi. bkz. **değerlendirme**

film dışalımıcısı [es.t. *film ithalatçısı*] [Fr. *importateur de film*] [İng. *film importer*] [Al. *Filmimporteur*] S. Başka ülkelerde çevrilmiş filmlerin belli bir ülkeye getirilip işletilmesi işiyle uğraşan kimse.

film dışalım [es.t. *film ithalatı*] [Fr. *importation de film*] [İng. *film importation*] [Al. *Filmeinfuhr*] S. Bir ülkeye, yabancı bir ülkede çevrilmiş filmin getirilmesi.

film dışsatımıcısı [es.t. *film ihracatçısı*] [Fr. *exportateur de film*] [İng. *film exporter*] [Al. *Filmexporteur*] S. Bir ülkede çevrilen filmin başka ülkelere satılması işiyle uğraşan kimse.

film dışsatımı [es.t. *film ihracatı*] [Fr. *exportation de film*] [İng. *film exportation*] [Al. *Filmausfuhr*] S. Bir filmin, çevrildiği ülkeden başka bir ülkeye satılarak gönderilmesi.

film dizelgesi [es.t. *filmografi, film dizini*] [Fr. *filmographie, liste de films, index de films*] [İng. *filmography, film list, list of films, index of films*] [Al. *Filmverzeichnis, Filmographie*] S. 1. Bir sinema sanatçısının, belli bir ülkenin, belli bir sinema türünün, vb. ortaya koyduğu filmleri sıralamak üzere, dar ya da geniş tutulmuş film kimliklerinden oluşan dizelve. 2. Film kimliklerinin açıklamalar, yardımcı bilgiler, değerlendirmelerle desteklenmiş çeşidi.

film dizisi. bkz. **dizi**

film dolabı. bkz. **dolap**

film duyarlılığı. bkz. **duyarlılık**

filmegider [es.t. *sinejenik, filmojenik*] [Fr. *filmogénique*] [İng. *filmogenic*] [Al. *filmogen*] S. Bir kimsenin, bir nesnenin ya da bir konunun, görünüşü ya da işleniş yönünden filme yatkın olması, filmde iyi sonuç vermesi niteliği.

filmegiderlik [es.t. *filmojeni, sinejeni*] [Fr. *filmogénie, cinégénie*] [İng. *filmogeny, filmogenie*] [Al. *"Filmogénie"*] S. Filmegider olma durumu.

filme saptama [es.t. *kineskop*] [Fr. *kinescope, enregistrement de télé*] [İng. *telerecording, TR, television (film) recording, television telerecording, film telerecording, (ABD) kinescope (recording)*] [Al. *Kinescope, Filmaufzeichnung (vom Bildschirm), FAZ, Fernsehaufzeichnung, Fernsehaufnahme, fotografische Bildaufzeichnung*] S/ TV. Bir televizyon izlencesinin, alıcı ısıtıcındaki görüntülerini, filme saptayıcı yardımıyla sinema filmi üzerine aktarma.

filme saptanmış [Fr. *programme enregistré sur kinescope*] [İng. *filmed production, filmed programme (ABD: program)*] [Al. *Filmaufnahme des Fernsehsendung*] S/ TV. Filme saptama işine konu olmuş (izlence).

filmesaptayıcı [es.t. *kineskop*] [Fr. *kinescope, vidigraphe, vidéo enregistreur sur film*] [İng. *telerecorder, television recorder, television recording equipment, film telerecorder, (ABD) kinescope (camera)*] [Al. *Kinescope, Filmaufzeichnungsgeserät, FAZ-Anlage, Bildaufzeichnungsgeserät*] S/ TV. Filme saptamayı gerçekleştiren aygıt. (Bu aygıtın temel öğeleri, görüntülüğünde televizyon görüntüsü oluşan bir alımaç ile bunun karşısında yer alan bir sinema alıcısıdır).

film fişi [Fr. *fiche de référence*] [İng. *dope sheet*] [Al. *Aufnahmebericht, "Dope Sheet"*] S. Bir filmdeki çekimlerin, film sıralağına temel olmak üzere, ayrıntılarını gösteren fiş.

film fotoğrafı [Fr. *photo extraite du film, photo de scène, "action still"*] [İng. *action still*] [Al. *Einzelbildvergrößerung, "Action Still"*] S. Bir filminden çıkarılan fotoğraf; filmdeki resimden elde edilen fotoğraf.

film göstermek. bkz. **göstermek**

film hilesi. bkz. **hile**

filmin yapısı. bkz. **yapı**

film izleme. bkz. **izleme**

film koruması. bkz. **koruma**

film kutucuğu. bkz. **kutucuk**

filmlik [es.t. *sinematek, sinemaevi, film arşivi, filmarşiv, film kütüphanesi, film kitaplığı*] [Fr. *cinémathèque, filmothèque*] [İng. *film library (archive)*] [Al. *Filmothek, Kinemathek, Filmarchiv*] S. 1. Sinemacılar, araştırmacılar, izleyiciler için önem taşıyan filmleri toplayan, sıralayan, sıralaklayan, koruyan; sinemayla ilgili oyunluk, ası, yayın, anılar, vb. çeşitli belgeleri saklayan; istenildiğinde bunları yararlanmaya sunan kuruluş. TV. 2. Televizyon yapım ya da yayın merkezlerinde bulunan buna benzer kurum.

filmlik görevlisi [Fr. *cinémathécaire, filmothécaire*] [İng. *film librarian*] [Al. *Filmothekar, Kinemathekar, Filmarchivar*] S. Filmlik yönetiminde görev alan, filmlikte çalışan kimse.

film makarası. bkz. **makara**

film müziği [Fr. *musique de film*] [İng. *film music (score), score*] [Al. *Filmmusik, Tonfilmmusik*] S. Herhangi bir film için hazırlanmış özgün müzik. Sinema özelliklerine uyan müzik.

film oyunluğu. bkz. **oyunluk**

film öyküsü. bkz. **öykü**

film parçası [Fr. *fragment de film, métrage de film*] [İng. *strip of film*] [Al. *Teil eines Films*] S. Bir filminden alınmış, çıkarılmış bölüm.

film sarıcı. bkz. **sarıcı**

filmsel [Fr. *filmique*] [İng. *filmic*] [Al. *filmisch*] S. Filme özgü; film özellikleri taşıyan.

filmsel evren [Fr. *universe filmique*] [İng. *filmic universe*] [Al. *filmische Universum*] S. 1. Dışımızdaki dünyanın film görüntülerinde aldığı biçimin tümü. 2. Film görüntüleriyle yaratılan, film özellikleri taşıyan, yalnız bu görüntülerde var olabilen evren.

filmsel gerçek [Fr. *réalité filmique*] [İng. *filmic reality*] [Al. *filmische Realität*] S. 1. Doğadan derlenen gerçekler yardımıyla, sinemanın olanaklarından yararlanarak yeniden kurulan, yaratılan gerçek. 2. Kullanılan gerçek ve başyurulan yöntemler, doğadaki gerçeğe uymasa bile, sonuç yönünden izleyicide gerçek duygusu uyandıran, dolayısıyla yalnız görüntüler yardımıyla görüntülükte yaratılan gerçek.

filmsel uzay [Fr. *espace filmique*] [İng. *filmic space, cinematic space*] [Al. *filmische Raum*] S. Bir filmde kurgu yoluyla yaratılan, çekimler arasındaki ilişkiden doğan, yalnız görüntülerde gerçeklik kazanan, doğada ancak bazı öğeleri yer alan, filme özgü uzay. (Filmsel uzay, birbirini izleyen çekimlerdeki ayrı ayrı uzayların bir bütün oluşturmasıyla ortaya çıkar).

filmsel zaman [es.t. *sinematografik zaman*] [Fr. *temps filmique (cinématographique)*] [İng. *filmic time, film time, cinematic time*] [Al. *filmische Zeit*] S. Bir filmde kurgu yoluyla yaratılan, çekimler arasındaki ilişkiden doğan, yalnız görüntülerde var olan, filme özgü zaman. (Sinemacı, zamanı doğal akışıyla yansıtabileceği gibi, bu akışı hızlandırabilir, yavaşlatabilir, alt üst edebilir, tersine döndürebilir, zaman içinde atlamalar yapabilir, gerçek yaşamda bir araya gelmesi olanaksız zaman bö-

lümlelerini (geçmiş zaman, gelecek zaman, şimdiki zaman) yan yana getirebilir).
film sepeti. bkz. **sepet**

film sıralağı [es. t. *film katalogu*] [Fr. *catalogue de films*] [İng. *film catalogue*] [Al. *Filmkatalog*] S. Filmleri öbür filmler arasında ya da bir filmdeki çekimleri öbür çekimler arasında kolayca bulmak amacıyla yönetmen, yapımcı, yapımevi, uygulamalar, oyuncular, konu, içerik, tür, vb. yönlerden sıralamalar yapılarak gerçekleştirilen dizelge.

film şarkısı [Fr. *chanson de film*] [İng. *hit song (tune)*] [Al. *Filmschlager(melodie), Schlager*] S. 1. Bir film için özel olarak hazırlanmış şarkı. 2. Filmin konusu içinde yeri olan ya da salt filmi süslemek amacıyla kullanılan şarkı. 3. Bir filmde yer alan ve piyasaya sürüldükten sonra çok tutularak ün kazanan şarkı.

film tanıtısı. bkz. **tanıtı**

film tarama [Fr. *balayage de film*] [İng. *film scanning*] [Al. *Filmabtasten*] S/ TV. Filmin üzerindeki optik görüntüleri televizyon imlerine çevirmek amacıyla film yayın aygıtında gerçekleştirilen tarama.

film yanması. bkz. **yanma**

film yaratıcısı. bkz. **yaratıcı**

film yayın aygıtı [es.t. *telesine(ma), film verici, film okuyucu, film gösterme maki-nesi*] [Fr. *téléciné(ma), lecteur de télécinéma*] [İng. *telecine (machine), TK, film scanner (pickup)*] [Al. *Filmabtaster, Filmgeber, Filmabtastgerät, Filmübertragungsanlage*] S/ TV. Sinema filmi üzerindeki optik görüntüleri, elektriksel televizyon imlerine çevirerek yayına veren aygıt.

film yayıncısı [Fr. *opérateur du téléciné*] [İng. *telecine operator*] [Al. *Filmabtasteropérateur*] S/ TV. Film yayın aygıtını çalıştıran, film yayınına gerçekleştiren kimse.

film yayını [es.t. *telesine(ma)*] [Fr. *téléciné(ma), retransmission d'un film par la télévision*] [İng. *telecine(ma), telekinema, film televising, transmission of a film*] [Al. *Filmübertragung, Filmsendung, Fernsehübertragung eines Films*] S/ TV. Sinema filmlerinin televizyonda yayınlanması işi.

film yıpranması. bkz. **yıpranma**

fon [Fr. *phone*] [İng. *phon*] [Al. *Phon*] S/ TV. Bir sesin fizyolojik gürülüğünü, yani kulakta bıraktığı izlenimi ölçmeye yarayan birim. (Herhangi bir sesin fon olarak gürülüğü, 1000 Hz yineleniminde bir sesin desibel olarak gürülüğüne eşittir).

formaldehit [Fr. *formaldéhyde*] [İng. *formaldehyde*] [Al. *Formaldehyd*] S. Renkli film işleminde jelatini sertleştirmede kullanılan keskin kokulu, renksiz, suda çok kolay erir gaz, HCHO.

fosforlanma [es.t. *leman-i fosfori, fosforesans, fosforışı*] [Fr. *phosphorescence*] [İng. *phosphorescence*] [Al. *Phosphoreszenz*] TV. Daha kısa dalga boyunda bir elektromıknatıs ışımaya soğurduktan sonra, bunu daha uzun bir dalga boyundaki bir ışık olarak yayma biçiminde ortaya çıkan ışıldama çeşidi. (Işınırılığın tersine, fosforlanma, ışımaya kesildikten sonra da bir süre devam eder).

fosforlanmalı [es.t. *fosfori*, *fosforesan*, *fosforışıl*] [Fr. *phosphorescent*] [İng. *phosphorescent*, *phosphor*] [Al. *selbstleuchtend*] TV. Fosforlanma özelliği taşıyan (özdek).
fosforlanmalı görüntülük [es.t. *fosforesan ekran*] [Fr. *écran phosphorescent*] [İng. *phosphor screen*] [Al. *Leuchtschirm*] TV. Bir eksiüç ısıtıcı ya da almaç ısıtıcının, iç çeperi fosforlanmalı özdekle sıvalı ve elektronlarla bombalanınca ışık yayan düz bölümü.

foto- [Fr. *photo-*] [İng. *photo-*] [Al. *foto-*] S / TV. Yunancadan alınma, "ışık" anlamına gelen ve birçok bileşik sözcük türeten önek.

foto [Fr. *photo*] [İng. *photo*] [Al. *Foto*] S / TV. "Fotoğraf" kısaltması; tek başına ya da başka sözcüklerle bileşerek kullanılır.

foto bildirmeni [es.t. *foto muhabiri*] [Fr. *photographe du journal télévisé*, *reporter photographe*] [İng. *television photographer*] TV. Televizyon haber izlenceleri için gerekli fotoğrafları çeken kimse.

fotoğraf [Fr. *photo (graphie)*] [İng. *photo (graph)*, *picture*, *still*] [Al. *Foto(grafie)*, *Lichtbild*] S / TV. 1. Fotoğraf aygıtıyla elde edilen resim; bir film görünüşünün, bir film çalışmasının ya da bir oyuncunun, fotoğraf aygıtıyla saptanmış resmi. 2. Bir filmdeki resimlerden çıkarılan fotoğraf, film fotoğrafı. 3. Görüntülükte devinimsiz bir görüntü sağlamak için kullanılan bir dizi özde resim.

fotoğraf aygıtı [es.t. *fotoğraf makinası*] [Fr. *appareil photo (graphique)*, *caméra*] [İng. *camera*] [Al. *Kamera*, *Fotokamera*, *Fotoapparat*, *fotografische Apparat*] S / TV. Fotoğraf çekmekte kullanılan aygıt.

fotoğraf çekmek [Fr. *photographier*] [İng. *photograph*] [Al. *fotografieren*, *aufnehmen*] S / TV. Fotoğraf aygıtıyla fotoğraf elde etmek.

fotoğrafçı [Fr. *photographe (de plateau, de production)*] [İng. *photographer*, *still photographer (man, cameraman)*] [Al. *Fotograf*, *Standfotograf*, *Stillbildfotograf*, *Lichtbildner*] S / TV. İşliklerde çalışma fotoğrafı, oyuncu fotoğrafı ya da filmlerde, televizyon izlencelerinde kullanılacak fotoğrafları çekmekle görevli kimse.

fotoğrafçılık [Fr. *photographie*] [İng. *photography*] [Al. *Fotografie*, *Lichtbildaufnahme*] S / TV. Fotoğraf elde etmek için yapılan çalışmaların tümü; fotoğrafçının işi.

fotoroman [Fr. *romanphotos*, *photoroman*, *cinéroman*] [İng. *comic book*] [Al. *Fotoroman*] S / TV. Fotoğraflar ve bunlara eşlik eden kısa konuşmalar, açıklamalarla gerçekleştirilen roman çeşidi. (Fotoroman, genellikle, dergi ve gazete sayfalarında gerçekleştirilmiş bir film öyküsü görünüşündedir. Zaten birçok fotoroman, film fotoğrafından oluşturulmuştur. Bununla birlikte özgün fotoromanlar da vardır. Televizyondaki dizi filmler ya da televizyon oyunları için de aynı şey söylenebilir).

Fox Grandeur [Fr. *Fox Grandeur*] [İng. *Fox Grandeur*] [Al. *Fox Grandeur*] S. Fox yapımının 1929'da piyasaya sürdüğü 70 mm'lik film.

Fox Movietone [Fr. *Fox Movietone*] [İng. *Fox Movietone*] [Al. *Fox Movietone*] S. Fox yapımının 1928'de ortaya çıkardığı ilk optik seslendirme işlemlerinden.

Franscope. bkz. **Cinepanoramic**

- Fransız Ölçün Birliği** [Fr. *Association Française de Normalisation, AFNOR*] [İng. *Association Française de Normalisation, AFNOR*] [Al. *Association Française de Normalisation, AFNOR*] S/ TV. Fransa'da ulusal ölçünleri, bu arada sinema ve televizyonla ilgili ölçünleri saptayan kurum.
- Fresnel ışıldak** [es.t. *Fresnel projektörü, Fresnel-spot projektör*] [Fr. *projecteur Fresnel*] [İng. *Fresnel spot (lens spot light)*] [Al. *Fresnel-Spot, Stufenlinsenscheinwerfer*] S/ TV. Önünde Fresnel merceği bulunduğundan ışık yeghinliği istenildiği gibi düzenlenebilen 150-5000 W'lık ışıldak.
- Fresnel merceği** [Fr. *lentille de Fresnel*] [İng. *Fresnel (lenses)*] [Al. *fresnelsche Linse, Fresnel, Stufenlinse*] S/ TV. Yüzeyi ufaklık merceklerden oluşan, bu yapısından dolayı, aynı odak uzunluğundaki olağan merceklerden daha ince, daha hafif, sıcağa daha dayanıklı olup, ışıldaklarda kullanılan mercek çeşidi.
- Frontier Film** [Fr. *Frontier Film*] [İng. *Frontier Film*] [Al. *Frontier Film*] S. 1937'de Paul Strand'ın önderliğinde kurulan ve 1950'lere dek çalışmalarını sürdüren bağımsız Amerikan belgeleri topluluğu. Ülkenin ekonomik gerçekleriyle ilgili konuları seçen; bunları, herkesin anlayabileceği dramatik bir yapı içinde sunan; yoksulluk ve baskının kalkması, insanlığın ilerleyişi ve barışın yerleşmesi için savaşım veren bir tutumu benimser.
- f sayısı** [es.t. *f rakamı, f değeri*] [Fr. *chiffre f, numéro f*] [İng. *f-number, f-stop, f-value, stop, lens stop, aperture number*] [Al. *Öffnungszahl*] S/ TV. Çeşitli ışık dengeli açıklıklarında, bir merceğin bağıntılı açıklığını, başka bir deyişle, geçirdiği ışık niceliğini belirleyen sayı; merceğin odak uzunluğunun, ışık dengeli açıklığına (çapına) bölünmesiyle elde edilir. (Örneğin, odak uzunluğu 135 mm, ışık dengeli çapı 30 mm olan merceğin f sayısı $135:30=4,5$ 'tir ve f 4,5, f:4,5, f/ 4,5, 1:4,5 gibi çeşitli biçimlerde yazılır).
- Fujicolor** [Fr. *Fujicolor*] [İng. *Fujicolor*] [Al. *Fujicolor*] S. 1955'te Japonya'da piyasaya sürülen, evrilir çeşidi de olan, negatif-pozitif, tek kuşak renkli film işlemi.
- Fuji tek 8** [Fr. *Fuji single 8*] [İng. *Fuji single-8*] [Al. *Fuji Single-8*] S. Bir büyük 8 film çeşidi. (Kodak'ın büyük 8'inde, başkalağı, kullandığı kutucuğun yapı ve biçimindedir. Fuji tek 8'de kutucuk ince, uzundur; yapısı bakımından tersine çevirime de elverişlidir).
- Fulvue işlemi** [Fr. *procédé Fulvue*] [İng. *Fulvue process*] [Al. *Fulvue-Verfahren*] S. Prof. Henri Chrétien'in sıkıştırımcına dayanarak piyasaya sürülen ilk geniş görüşlülük işlemi (1930).

G

gala [Fr. *gala*] [İng. *gala, raadshow*] [Al. *Gala*] S. Özellikle pahalı filmlerin ön oynatımında uygulanan bir gösterim yöntemi; önceden yer ayırtmak yoluyla yüksek girimlik ödeyen izleyicilerin yanı sıra, seçkin çağrılılara, gösterilen filmde görev alan sanatçılara da yer verilen gösterim.

galvanometre [Fr. *galvanomètre*] [İng. *galvanometer*] [Al. *Galvanometer*] S. 1. Elektrik akımının mıknatıs etkisine dayanarak çalışan, zayıf güçteki elektrik akımlarını ölçmekte kullanılan aygıt. 2. Optik seslendirmede ışık demetini saptırmada kullanılan galvanometre çeşidi; aynalı galvanometre.

gamma [Fr. *gamma*] [İng. *gamma*] [Al. *Gamma, Steilheit*] S/ TV. Açındırılmış bir filmde, duyarlıkölçümü eğrisinin düz çizgisinin yatay çizgiyle oluşturduğu açıyla belirlenen, görüntü aktarma işlemi sertlik ölçüsü.

gangster filmi [Fr. *film de gangster*] [İng. *gangster film*] [Al. *Gangsterfilm*] S. Polis filminin bir çeşidi; ABD'deki gangster çevresini konu alan film. Kentleri haraca kesen, kenti etki bölgelerine ayıran, bu bölgeleri genişletmek için kendi aralarında ya da polisle çatışan gangster çetelerini ele alır. Bu filmler bazen bir toplumsal eleştiri özelliği de taşır. Genellikle canlı, devinimli, hızlı dizemli, gerilimi bol, kurgunun büyük önem taşıdığı film çeşididir.

Gasparcolor [Fr. *Gasparcolor*] [İng. *Gasparcolor*] [Al. *Gasparcolor*] S. İki taban yüzünde, öbürü duyarkat yüzünde bulunan üç duyarkatın üç tümler rengi saptamasına dayanan tek kuşaklı, renkli film işlemi.

GG. bkz. **genel çekim**

GD. bkz. **genlik değiştirimi**

gece [Fr. *nuit*] [İng. *night*] [Al. *Nacht*] S. Bir çekimin gece çevrildiği ya da gece görünüşlüğü olduğunu çevirim senaryosu ve çekim tahtasında belirten terim.

gece boş filmi [Fr. *pellicule pour prise de vues nocturne*] [İng. *night film stock*] [Al. *Nachtrohfilm*] S. Geceleyin, özel bir aydınlatma gerektirmeden çevirimin gerçekleştirmesini sağlayan duyarlılık filmi.

gece etkisi [Fr. *effet de nuit, nuit américaine*] [İng. *night effect, day-for-night effect, day-for-night lighting*] [Al. *Nachtaufnahmen*] S. Gündüz çevrildiği halde gece çevrilmiş duygusu uyandıran görüntünün durumu. (Pankromatik bir filmin kırımızı bir süzgeçle, hafif düşük ışıklamayla kullanılması sonucu elde edilir).

gece gösterimi [es.t. *suare*] [Fr. *soirée*] [İng. *evening performance*] [Al. *Abendvorstellung, "Soirée"*] S. Geceye rastlayan film gösterimi.

geciktirim [es.t. *süspans*] [Fr. *suspense*] [İng. *suspense*] [Al. *Verzögerung*, "Suspense"] S/ TV. İzleyiciye herhangi bir olayın ortaya çıkacağını duyurmak, fakat sonucu durmaksızın geciktirerek onu sürekli bir bekleme, gerginlik, sıkıntı, yürek oynaması içinde bırakmak, soluk kesici bir durum yaratmak biçiminde kendini gösteren anlatım çeşidi.

geciktirme kablosu [Fr. *câble à retard*] [İng. *delay cable*] TV. İmlerin aktarılmasında büyük ölçüde geciktirme sağlayan yapıdaki eşeksenli kablo.

geciktirme satırı [Fr. *ligne à retard*] [İng. *delay line*] [Al. *Laufzeitleitung*, *Laufzeitglied*, *Laufzeitkette*, *Verzögerungsleitung*] TV. Girişteki im ile çıkıştaki aynı olmasını, ancak zaman yönünden ikisi arasında bir sürenin yer almasını sağlayan, genellikle renkli televizyonda kullanılan düzen.

"geç!" [Fr. *changez (image)!*] [İng. *cut!, cut to!*] [Al. *schnitt!, unischnitt!*] TV. Resim seçiciye, belli bir alıcının verdiği resme bağlantı yapması için verilen komut. (Alıcının ya da bunun bağlı olduğu denetliğin sayısı eklenerek "bire geç!, üçe geç..." biçiminde söylenir).

geçer kuşak [es.t. *bant geçirici*, *geçici bant*, *bantpas*] [Fr. *bande passante*] [İng. *band-pass*] [Al. *Bandfilter*, *Bandpass*, *Bandpassfilter*] TV. Bir aygıtın, zayıflatmadan geçirdiği yinelenimlerdeki kuşak.

geçici ad [Fr. *titre provisoire (de travail)*] [İng. *provisional title*, *working title*, (ABD) *scratch*] [Al. *Werktitel*, *Arbeitstitel*, *vorläufiger Titel*] S. Henüz kesinleşmemiş, yalnızca çevrilmekte olan bir filmi belirtmek amacıyla kullanılan ad.

geçirgenlik [Fr. *admittance*] [İng. *admittance*] [Al. *Scheinleiwert*, *komplexer Leitwert*] S/ TV. İç direncin karşısı. (İç direnç ne denli güçsüzse geçirgenlik o denli çoktur; geçirgenliğin çokluğu oranında da devre, akımı daha kolay geçirir. İç direnç ile geçirgenlik karşıt olduklarından, geçirgenlik birimi de "ohm" sözcüğünün ters yazılışı olan "mho" ile belirtilir).

geçiş [es.t. *geçme*, *yürüme*] [Fr. *entraînement*, *défilement*, *déroulement*, *passage*, *mouvement*, *déplacement (du film)*] [İng. *drive*, *film drive* (*advance*, *transport*, *run*, *movement*, *travel*), *advance*, *feed*, *transport*, *run*, *movement (of the film)*, *travel*, *pulldown*] [Al. *Filmtransport*, *Filmvorschub*, *Filmfortschaltung*, *Film lauf*, *Bewegungsablauf (des Film)*] S. Filmin çeşitli sinema aygıtlarının düzeneğinde ileriye ya da geriye doğru düzenli devinimi; özellikle filmin alıcı ya da gösterici penceresi önünde devinimi.

geçiş düzeneği [Fr. *mécanisme d'entraînement*] [İng. *driving mechanism*] [Al. *Filmtransportmechanismus*] S. Çeşitli sinema aygıtlarında, filmin düzenli olarak yol almasını sağlayan ve bir motora bağlı olarak dönen makaralar, eksenler, dişliler, tırnaklardan oluşan düzenek.

geçiş eksen [Fr. *axe d'entraînement (moteur)*] [İng. *driving shaft*] [Al. *Antriebswerke*] S. Sinema aygıtlarında filmin yol almasını sağlayan ve bir motora bağlı olan eksen.

geçiş makarası [Fr. *roue d'entraînement*, *tambour denté d'entraînement*] [İng. *driving*

ving wheel (sprocket)] [Al. *Triebrad*] S. Sinema aygıtlarında filmin yol almasını sağlayan ve bir motora bağlı olarak dönen makara.

geçiş tırnağı [Fr. *griffe d'entraînement*] [İng. *driving pin, feeding claw, shuttle pin*] [Al. *Transportgreifer*] S. Bazı sinema aygıtlarında filmin deliklerine girerek filmi bir resim boyu devindiren çıkıntı.

geçme [Fr. *passage*] [İng. *change-over*] [Al. *Überblendung, Überblenden, Überblender*] S. Bir gösterimin sürekliliğini sağlamak üzere iki gösterici kullanıldığında, birinci göstericideki makara sona ererken, ara vermeksizin ikinci makarayı göstermeye başlama.

geçme imi [Fr. *marque de passage (fin de bobine), signal de passage (de fin de bobine), avertisseur de fin de bobine*] [İng. *change over cue, reel end alarm, cue marks, 2. electronic cue dots*] [Al. *Stanze, Marke, Überblendzeichen*] S. 1. Geçmeyi sağlamak amacıyla, göstericideki makaranın sona erdiğini, öbür göstericideki makaraya geçmeye hazır olmak gerektiğini belirtmek üzere, resmin sağ üst köşelerine yapılan küçük imler. TV. 2. Aynı amaçla televizyonda resme elektronik olarak katılan, ufak, dikey, siyah-beyaz çubuklar biçimindeki imler.

geçmeli askı [Fr. *support télescopique*] [İng. *telescopic pipe (hanger), skyhook, monopole*] [Al. *ausziehbares Haken*] TV. İşlikte ışık kaynaklarının tutturulmasına, devindirilmesine ve düzenlenmesine yarayan, borulu ya da raylı askıların, birbiri içine geçerek uzunluğu istenildiği gibi düzenlenebilen çeşidi.

geçmeli dalgalık [es.t. *teleskopik anten*] [Fr. *antenne télescopique*] [İng. *telescopic aerial (ABD: antenna)*] [Al. *Teleskopantenne, ausziehbares Antenne*] TV. Almaca yerleştirilmiş ve birbiri içine geçerek uzayıp kısalabilen içeri dalgalığı.

geçmeli destek [Fr. *pied télescopique*] [İng. *telescopic (floor stand), wheeled telescopic stand, wind up stand, (ABD) folding stand*] [Al. *ausziehbares Stativ*] S/TV. Işık kaynaklarının yer değiştirmesinde, düzenlenmesinde kullanılan, tekerlekli, birbiri içine geçen borularla yüksekliği değiştirilebilen destek.

geçmeli tarama [es.t. *aralıklı tarama, tek-çift tarama*] [Fr. *balayage entrelacé, entrelacement*] [İng. *interlaced scanning, twin-interlaced scanning, interlace, line interlace*] [Al. *Zeilensprung, zeilensprungartige Abtastung, Zwischenzeilenabtastung*] TV. Düz taramada elektron demetinin bütün resmi soldan sağa ve yukarıdan aşağıya bir kez taramasına karşılık, aynı demetin önce tek satırları tarayarak bir alan, sonra çift satırları tarayarak ikinci alanı taraması yöntemi.

geçme makara [İng. *split reel*] S. Bir yanı çıkarılabilen makara çeşidi.

gelecekçilik [es.t. *fütürizm*] [Fr. *futurisme*] [İng. *futurism*] [Al. *Futurismus*] S. İtalyan ozanı Marinetti ile arkadaşlarının önce şiir, sonra tiyatro ve sinema için ilkelerini İlk Dünya Savaşı arifesinde koydukları, savaş sırasında Rus öncü sinemacılarının sinemaya uyguladıkları akım. Dış dünyanın bütün verilerinden yararlanarak, sinemanın bütün olanaklarını kullanarak alabildiğine özgür, çarpıcı, devingen, çağrışımlara dayanan bir anlayışı yansıtır. Gelecekçiliğin özü, Marinetti ile arkadaşlarının "Gelecekçi İtalya" dergisinde yayımlanan "Gelecekçi Sinema"

bildirisinin şu son tümcesinde yer alır: “Evreni keyfimizin istediği gibi parçalarına ayırıp bu parçaları yine keyfimizin dilediğince birleştirelim.”

geleneksel sinema [Fr. *cinéma de papa*] [İng. *traditional cinema*] [Al. *konventionelle Kino*] S. Belirli kurallara, kalıplara bağlı, bunların dışına çıkamayan, genellikle yeniliklere kapalı, kurumlaşmış bir anlayışı yansıtan sinema.

gelen ışık [es.t. *ziya-ı varit*] [Fr. *lumière incidente*] [İng. *incident light*] [Al. *einfallendes Licht*] S/ TV. 1. Bir konunun üzerine düşen ışık. 2. Bu ışığın niceliği.

gelen ışıkölçer [Fr. *posemètre à lumière incidente*] [İng. *incident-light (exposure) meter*] [Al. *Incident-light-Messer*] S/ TV. Konunun üzerine düşen ışığı ölçen ışıkölçer çeşidi.

gelir [es.t. *hasılat, sinema salonu hasılatı*] [Fr. *recette (d'un film), recette-salle*] [İng. *box office, box office (takings, receipt), take*] [Al. *Einnahme, Filmeinnahme, Filmertrag, Kasseneingang*] S. Bir filmin herhangi bir sinema salonunda ya da oynatım süresi boyunca sağladığı para. (Kesintili gelir ya da kesintisiz gelir olarak ikiye ayrılır).

geliştirim [es.t. *tretman, treatment, sinema hikâyesi, sinematografik hikâye, film hikâyesi*] [Fr. *traitement*] [İng. *treatment*] [Al. *“Treatment”*] S. Özet ile ayrımlama arasında yer alan, özeti kırk elli sayfa içinde genişletilip işlendiği; dramatik yapının belirdiği; başlıca kişilerin başlıca özellikleriyle tanıtıldığı; konunun belli başlı gelişme noktalarının ortaya çıktığı; kişilerin, olayların ortaya konduğu; olguların sıralanmasının gerçekleştirildiği; söyleşmelerin en önemlilerinin hazırlandığı aşama.

Gemini [Fr. *Gemini*] [İng. *Gemini*] [Al. *Gemini*] S/ TV. Sinema ile televizyon alıcılarının birlikte kullanılmasına dayanan bir yapım işlemi. (Benzer işlemlerden ayrılığı, öbürlerinde temel birimi sinema alıcısının oluşturmaya karşılık, Gemini’de bunun bir televizyon alıcısı olmasıdır).

genç [es.t. *jön, jön prömiye, jön karakter, genç kız, jön kız, jön erkek*] [Fr. *jeune premier (-ère)*] [İng. *leading young actor (actress), juvenile lead*] [Al. *“Jeune Premier”*] S/ TV. 1. Genç rolüne çıkan oyuncu. 2. Genç oyuncu.

Genç Alman Sineması [Fr. *Jeune Cinéma Allemand*] [İng. *Young German Cinema*] [Al. *Junger Deutscher Film*] S. 1962’de “Oberhausen Bildirisi”yle ortaya çıkan, 1966’dan başlayarak ilgi çekici yapıtlar veren genç Alman yönetmenlerinin geliştirdikleri bir sinema akımı. Bütün genç sinema akımları gibi, gelenekleşmiş, kalıplaşmış, kurumlaşmış sinemaya bir tepki olarak doğmuş, tecimsel kaygılardan, çıkar topluluklarından bağımsız, özgür denemeleri, toplumsal ve siyasal bir sinemayı amaçlamıştır.

genç filmi [Fr. *film pour la jeunesse*] [İng. *film for young people*] [Al. *Jugendfilm*] S. Gençler için özel olarak çevrilmiş ya da gençlerin ilgilenebileceği nitelikte film.

genç izlencesi [Fr. *émission de télévision pour la jeunesse*] [İng. *television programme (ABD: program) for young people (for youth)*] [Al. *Jugendprogramm, Jugendsendung*] TV. Gençler için hazırlanmış izlenec.

Genç Sinema. bkz. **Yeni Sinema**

genç televizyonu [Fr. *télévision pour la jeunesse*] [İng. *young people's television, youth's television*] [Al. *Jugendfernsehen*] TV. Gençler için izlence hazırlayan televizyon kolu.

genel bilgi filmi [Fr. *film éducatif servant de résumé*] [İng. *background film*] S. Öğretici filminden daha az didaktik nitelikte olan, belirli bir konuda genel bilgi vermekle yetinen film çeşidi.

genel çekim [es.t. *umumi plan, umumi görünüş, orta umumi plan, geniş plan, büyük plan, uzak plan, geniş çekim, uzak çekim, topluluk çekimi*] [Fr. *plan général, PG, plan lointain, PL, plan moyen large, PML, plan d'ensemble, PE*] [İng. *long shot, LS, full shot, FS, master shot, general shot, GS, crowd shot, full-length shot, FLS*] [Al. *Weiteinstellung, Gruppeneninstellung, Gesamtaufnahme, Halbtotole*] S/ TV. İnsanları geniş bir bezem içinde boylu boyunca gösteren çekim çeşidi.

genel oynatım [es.t. *birinci vizyan*] [Fr. *première vision, sortie générale*] [İng. *first run, general release*] [Al. *General Herassbringen eines Film(e)s, Nachtaufführung*] S. Bir filmin ilk oynatımdan kısa süre sonra çeşitli sinemalarda aynı zamanda gösterimine başlanması.

genel oynatım sineması [es.t. *birinci vizyon sinema*] [Fr. *cinéma de première vision, salle de première vision*] [İng. *general release house, (ABD) general release theater*] [Al. *Nachaufführungstheater*] S. Genellikle yalnız birinci oynatımlar gerçekleştiren sinema.

genel sinama [es.t. *kamera prova*] [Fr. *répétition générale, générale*] [İng. *camera rehearsal, dress rehearsal, clear run*] [Al. *Kameraprobe, Kamerastellprobe, Generalprobe, Kostümpрова, heisse Probe*] TV. Alıcının, ışık kaynaklarının, sestopların devinimlerini, oyuncuların devinimlerine göre düzenlemek için yapılan ışıklı, giysili son sinama.

geniş (açılı) ışın [Fr. *faisceau large*] [İng. *wide-angle beam*] [Al. *breiter Lichtkegel*] S/ TV. Açısı 45-90° olan ışın demeti.

geniş açılılar [es.t. *grandangüler*] [Fr. *grands angulaires*] [İng. *wide angles*] [Al. *Weitwinkels*] S/ TV. Geniş açılı merceklerin oluşturduğu kümeye verilen ad.

geniş açılı mercek [es.t. *kısa mihrak mesafeli objektif, kısa odak mesafeli objektif*] [Fr. *objectif grand angulaire (grand angle), grand angle*] [İng. *wide angle lens*] [Al. *Weitwinkelobjektiv*] S/ TV. Odak uzunluğu olağandan kısa olan, olağan mercekten daha geniş bir görüş alanını kapsayan, özellikle dar bezemler içinde çalışıldığında kullanılan mercek çeşidi.

geniş film [Fr. *film large ("grande")*] [İng. *wide film, wide-gauge film, large-format film*] [Al. *Breitfilm*] S. Eni, ölçün filmin eninden, yani 35 mm'den daha büyük filmlerin genel adı.

geniş görüntülük [es.t. *panoramik ekran, geniş ekran, geniş perde*] [Fr. *écran large (panoramique), grand écran*] [İng. *wide-screen, panoramic screen, scope*] [Al. *Breitwand, Breitschirm, Panoramabildwand, Panoramaleinwand*] S. Olağan sinema

görüntülüğünden daha büyük olan, filmin çerçeve oranına bağlı olarak değişen görüntülük.

geniş görüntülük işlemi [es.t. geniş perde usulü] [Fr. *procédé écran large* (panoramique)] [İng. *wide-screen process*] [Al. *Breitwand-Verfahren*] S. Geniş görüntülüğün çeşitli yöntemlerle sağlanması. (Başlıca üç yöntem vardır: Birden çok filmin görüntülerini yan yana yansıtmak; görüntüleri özel bir merceklerle genişletip yansıtmak; geniş film kullanmak).

"genişlet!" [es.t. geriye zoom] [Fr. *élargissez!*] [İng. *widen shot!, get a wider shot!, zoom out!, loosen shot!*] [Al. *aufziehen!*] TV. Yönetmenin, alıcı yönetmenine alıcının yerini değiştirmeksizin daha geniş açılı mercek kullanması için verdiği komut.

genişlik [Fr. *largeur* (d'image), *amplitude horizontale*] [İng. *width* (of image), *horizontal size*] [Al. *Bildbreiten*] TV. Almacadaki resmin yatay uzunluğu.

genişlik ayarı [Fr. *réglage de largeur d'image, contrôle de la largeur*] [İng. *width control, horizontal size control*] [Al. *Bildbreitenregelung, Zeilenfangregelung, horizontale Ablenkung*] TV. Almac görüntülüğündeki resmin iki yanında siyahlık gözükmemesi, resmin görüntülük enini tümüyle kaplaması için yapılan ayarlama.

genişlik ayarı düğmesi [Fr. *bouton de la réglage de largeur, bouton d'amplitude horizontale*] [İng. *width control knob*] [Al. *Bildbreitenregelungsknopf*] TV. Genişlik ayarını sağlayan, genellikle almacın içinde yer alan düğme.

genlik [es.t. vüsat, *amplitüd*] [Fr. *amplitude*] [İng. *amplitude*] [Al. *Amplitude, Schwingungsweite*] S/ TV. 1. Bir salınım devinmesinde, denge durumundan en çok uzaklaşılan nokta. 2. Dolayısıyla, elektromıknatıs dalgalarında ya da ses dalgalarında, dalganın taşıdığı erkenin niceliğini belirleyen özellik.

genlik değiştirimi, GD [es.t. *amplitüd modülasyonu, amplitude modulation, AM, genlik modülasyonu*] [Fr. *modulation d'amplitude, AM*] [İng. *amplitude modulation, AM*] [Al. *Amplitudenmodulation, AM*] TV. Bir taşıyıcı dalganın yineleniminin değil genliğinin değiştirime uğraması; bunun sonucunda, taşıyıcı dalganın yinelenimi hep aynı kaldığı halde, genliğinin, resim ya da ses imlerine göre değişmesi.

gerçekçilik [es.t. *meslek-i hakikiyyun, realizm*] [Fr. *réalisme*] [İng. *realism*] [Al. *Realismus*] S/ TV. Dışımızdaki dünyayı, nesnel bir tutumla yansıtmayı amaçlayan sinema ve televizyon akımı. Gerçekçilik bir yandan dış dünyayı bütün çapraşıklık, derinliği, zenginliğiyle anlayabilecek, kavrayabilecek bilgiyi, bilinci gerektirir; bir yandan dış dünyanın gerçeğini çarpıtmayacak, bozmayacak, değiştirmeyecek bir dürüstlük, soğukkanlılığı zorunlu kılar; ayrıca bu gerçeği izleyiciye en inandırıcı, en benimsetici yolda aktaracak, sunacak büyük bir sanat yeteneği ister.

gerçek görüntü [es.t. *hayal-i hakiki*] [Fr. *image réelle*] [İng. *real image*] [Al. *reell Bild*] S/ TV. Bir mercek ya da değirmi ayna yardımıyla oluşan ve bir görüntülüğe düşürülebilen görüntü (Örneğin sinema ve televizyon görüntülüğündeki görüntü). Görünen görüntünün karşısı.

gerçek odak [Fr. *foyer réel*] [İng. *real focus*] [Al. *reell Brennpunkt*] S/ TV. Yakın-

sak mercekte, ışığın kırıldıktan sonra birleştiği nokta.

gerçeküstücü film [Fr. *film surréaliste*] [İng. *surrealistic film*] [Al. *surrealistischer Film*] S. Gerçeküstücülük akımının ürünü olan film.

gerçeküstücülük [es.t. *sürrealizm*] [Fr. *surréalisme*] [İng. *surrealism*] [Al. *Surrealismus*] S. Çeşitli sanat dallarındaki gerçeküstücülüğün öncü sinema, soyut filmdeki yansıması. Özellikle 1927'ye doğru Fransa'da sinemaya uygulanmağa başlanan gerçeküstücülük, nesneleri, bilinçaltı dünyasının bir belirtisi olarak gerçekdışı, acayip, çarpıcı görünüşlerle ortaya koymağa çabalar.

gereç [es.t. *donanım*, "hardware"] [Fr. *matériel (de traitement de l'information)*] [İng. *hardware*] [Al. "Hardware"] S/ TV. İletişimi sağlamakta kullanılan araçların tümü.

geriden aydınlatma [es.t. *ziyaya karşı, kontrjur, arka ışığı, art aydınlatma*] [Fr. *éclairage de fond (à contre-jour), contre-jour, lumière en contre-jour*] [İng. *back lighting (light), reverse lighting, lighting from behind, against the light, "contre jour"*] [Al. *Rückenlicht, Hinterlicht, Gegenlicht, Hintergrundausleuchtung, Gegenlichtaufnahme*] S/ TV. Konunun, geriden aydınlatılması; konunun, ışık kaynağı ile alıcı arasında bulunması durumu.

geriden gösterici [Fr. *projecteur par transparence*] [İng. *back(ground) projector, BP*] [Al. *Rückprojektor, Hintergrundprojektor*] S. Geriden gösterimde kullanılan gösterici.

geriden gösterim [es.t. *bekravnd, transparans projeksiyon, art yansıma*] [Fr. *projection par transparence, transparence (animée), retroprojection, décor projeté, "back-projection"*] [İng. *back(ground) projection, BP, process projection (background, shot, photography), transparency process, moving back projection, (ABD) rear projection, RP*] [Al. *Rückprojektion, Rückprotechnik, Durchprojektion, Hintergrund-Projektion, Transparenz*] S. Gün ışığında gösterimi gerçekleştirmek, olağan gösterim yapılmadığı vakit gösterimi sağlamak, bir filmin çevrilişinde oyuncuların gerisinde devinimli bir dip bezemi sağlamak amacıyla yarı saydam bir görüntülüğün izleyiciden yana olan yüzünün arkasından yapılan gösterim.

geriden gösterim görüntülüğü [Fr. *écran par transparence*] [İng. *back projection screen, rear projection screen*] [Al. *Rückprojleinwand, Rückproschirm*] S. Geriden gösterimi gerçekleştiren ve bir yüzüne düşürülen görüntüyü öbür yüzünden yansıtabilen saydam ya da yarı saydam görüntülük.

gerilim [es.t. *tansiyon, gerginlik*] [Fr. *tension*] [İng. *tension*] [Al. *Spannung*] S/ TV. Çeşitli yollara başvurularak, konunun anlatımında yaratılan sıkıntılı, gergin hava.

gerilim [es.t. *voltaj*] [Fr. *voltage, tension*] [İng. *voltage, tension*] [Al. *Spannung, Spannungswert*] S/ TV. Bir elektrik kaynağının potansiyeli, potansiyel farkı ya da elektromotor kuvveti. Voltla ölçülür.

gerilim düşmesi [es.t. *voltaj azalması, voltaj düşmesi, voltaj düşüklüğü*] [Fr. *chute de tension*] [İng. *voltage drop*] [Al. *Spannungsabfall*] S/ TV. Kent akımında çeşitli nedenlerden dolayı ortaya çıkan azalma.

gerilim düşürücü [Fr. *transformateur dévoltageur, dévoltageur*] [İng. *stepdown trans-*

former] [Al. *Herabtransformator*] S/ TV. Dönüştürgecin, akımı daha alçak gerilime çeviren çeşidi.

gerilim düzengeci. bkz. **düzengeç**

gerilimölçer [es.t. *voltmetre, voltölçer*] [Fr. *voltmètre*] [İng. *voltmeter*] [Al. *Spannungsmesser, Voltmeter*] S/ TV. İki nokta arasındaki potansiyel farkını ölçen aygıt.

gerilim yükseltici [Fr. *transformateur élévateur de tension, transformateur survolteur, survolteur*] [İng. *step-up transformer, booster*] [Al. *Herauftransformator*] S/ TV. Dönüştürgecin, akımı daha yüksek gerilime çeviren çeşidi.

geri odaklı mercek [Fr. *rétro-focus*] [İng. *retrofocus lens, inverted telephoto lens*] [Al. *Retro-Fokus*] S/ TV. Önde ıraksak, arkada yakınsak mercekler, bu ikisi arasında oldukça uzaklık bulunan, böylelikle odak düzlemi, merceğin art yüzünden oldukça geride yer aldığı için araya yansıtıcı örtü ya da ışık bölücü biçiminin girmesini kolaylaştıran bir optik dizge.

geri odak uzunluğu [Fr. *distance rétro-focus*] [İng. *back focal distance*] S/ TV. Merceğin arka yüzü ile odak düzlemi arasındaki uzaklık.

geriye dönüş [es.t. *flashback*] [Fr. *retour (en arrière), "flashback"*] [İng. *flashback, cut back*] [Al. *Rückblende, "Flashback"*] S. 1. Bir filmin konusunun zaman içindeki düzgün ilerleyişini, zaman sırasını bozarak geçmiş zamana, geçmiş bir olaya dönme; filmin belirli bir yerine, geçmişle ilgili bir görünçlük katma. 2. Bir filmde izleyiciye geçmiş bir olayı anımsatmak ya da kişilerden birinin herhangi bir anısına yer vermek üzere daha önceki bir görünçlüğün yinelenmesi.

"geriye kaydır!" [Fr. *travelling arrière!*] [İng. *track back! (out!), dolly back! (out!)*] [Al. *zurückfahren!*] S/ TV. Alıcı yönetmenine, alıcıyı geriye kaydırması için verilen komut.

geriye kaydırma [es.t. *travelling geriye*] [Fr. *travelling arrière (en dehors)*] [İng. *track back (out), tracking back (out), dolly back (out), pull-back*] [Al. *Rückfahrt, Kamerarückfahrt, Kamera rückwärts, Dolly Zurückfahren, Kamerafahrt rückwärts*] S/ TV. Alıcının, konudan uzaklaşarak gerilemesi. Öne kaydırmanın karşıtı.

geriye sarma [es.t. *geri sarma*] [Fr. *rembobinage*] [İng. *rewind(ing), reverse wind (ing)*] [Al. *Rückspulung, Rücklauf*] S. Kurgu, gösterim, okuma gibi çeşitli işlemler sırasında filmi, çeşitli kuşakları alıcı makaradan verici makaraya aktarma.

Gevachrome [Fr. *Gevachrome*] [İng. *Gevachrome*] [Al. *Gevachrome*] S. Gevacolor'un 16 mm'lik alıcılarda kullanılan tek kuşak, evrilir bir renkli film çeşidi.

Gevacolor [Fr. *Gevacolor*] [İng. *Gevacolor*] [Al. *Gevacolor*] S. 1953'te Belçika'daki Gevaert ortaklığınca piyasaya sürülen tek kuşak, negatif-pozitif bir renkli film çeşidi. (Agfacolor'la yakın ilgisi bulunan bu film şimdi bununla birleşerek Agfa-Gevaert adını taşımaktadır).

gevreme [Fr. *dessèchement*] [İng. *brittleness*] [Al. *Sprödigkeit*] S. Filmin, jelatinindeki nemin ve esnekleştirici özdeğin yitimi sonucu kolaylıkla kırılabilir duruma gelmesi.

gezici gösterim takımı [Fr. *cinéma mobile*] [İng. *mobile unit (projection unit)*]

[Al. *Kinomobil*] S. Halkı eğitmek amacıyla gösterim yapabilecek biçimde donatılmış araçlarla çalışan takım.

gezici sinema [es.t. *seyyar sinema*] [Fr. *cinéma ambulant, cinématographe ambulant*] [İng. *travelling (ABD: traveling) film show*] [Al. *Wanderkino*] S. Çadırda, barakada, açık hava sinemalarında film göstermek üzere sürekli olarak yer değiştiren sinema oynatım kolu. Yerleşik sinemanın karşısı.

gezi filmi [es.t. *seyahat filmi*] [Fr. *film de voyage (d'expédition)*] [İng. *travel film, travelogue, landscape film, expedition film*] [Fr. *Reisefilm, Expeditionfilm*] S. Herhangi bir ülkeyi tanıtmak, bir geziden izlenimleri aktarmak amacıyla çevrilen film.

gezinek [es.t. *fuaye*] [Fr. *foyer*] [İng. *lounge, (ABD) lobby*] [Al. *Wandelgang, Foyer*] S. İzleyicilerin gösterim başlarında ya da aralarında dinlendiği, sigara içtiği, büfesinden yararlandığı sinema bölümü.

gider [es.t. *masraf, prodüksiyon masrafı, maliyet*] [Fr. 1. *coût d'un film (de la production), prix de revient de film, devis, frais*, 2. *coût de la production*] [İng. 1. *film cost (budget), costs, production costs*, 2. *production costs*] [Al. 1. *Filmkosten, Herstellungskosten, Produktionskosten, Aufwendungen*, 2. *Kosten, Produktionskosten*] S. 1. Bir filmin gerçekleştirilmesi için harcanan paranın tümü. TV. 2. Biz izlencenin gerçekleştirilmesi için harcanan paranın tümü.

girimlik [es.t. *duhuliyе, giriş ücreti*] [Fr. *prix d'entrée (de la plog)*] [İng. *admission price (fee), ticket price, price of admission*] [Al. *Eintrittspreis*] S. Bir sinemaya girmek için ödenen para; bilet parası.

giriş. bkz. **film girişi**

giriş çekimi [es.t. *belirtici çekim*] [Fr. *plan de situation (de présentation)*] [İng. *establishing shot*] [Al. *Gesamtaufnahme*] S. Sonradan daha yakın çekimler yardımıyla ayrıntıları gösterilecek olan bir yerin çeşitli bölümleriyle bağlantıyı kurmak üzere, bir görünçülüğün başında kullanılan toplu çekim.

girişim [es.t. *tedahül, enterferans*] [Fr. *interférence*] [İng. *interference*] [Al. *Interferenz*] S/ TV. İki ya da daha çok dalganın birbirine eklenmesi ya da üst üste binmesi.

girişlik [Fr. *hall d'entrée, vestibule, promenoir*] [İng. *entrance hall, promenade, lobby*] [Al. *Eingangshalle, Vorhalle, Vestibül, Wandelhalle*] S. Sinemalarda salondan önce yer alan, genellikle gişelerin, tanıtıların bulunduğu geniş bölüm.

gişe [Fr. *guichet, caisse, "box-office"*] [İng. *box-office, ticket office*] [Al. *Kasse, Kinokasse, "Box-Office"*] S. Sinema biletlerinin satıldığı yer.

gişe birincisi [es.t. *gişe şampiyonu*] [Fr. *champion de box-office, film à recettes record, film ayant un très grand succès, film à succès*] [İng. *box-office champion (success, hit), hit, smash hit*] [Al. *Kassenrekord, Kassenschlager, Kassenerfolg, Schlager*] S. Belirli bir süre içinde en çok gelir sağlayan film.

giydirici [es.t. *gardropçu*] [Fr. *habilleuse, couturière*] [İng. *costume mistress, serves, (ABD) costumier, wardrobe mistress*] [Al. *Garderobier, Darstellergarderobier*] S. İşliklerde baş kadın oyuncuların giyinmesine yardımcı olan kimse.

- giyinme odası** [Fr. *loge d'artiste*] [İng. *dressing room*] [Al. *Darstellergarderobe, Ankleideraum, Garderobe, Ankleidekabine, Künstlergarderobe*] S. Oyuncuların soyunup giyindikleri, makyaj yaptıkları oda.
- giysi** [es.t. *elbise, kostüm, kıyafet, tuvalet, giyim*] [Fr. *costumes*] [İng. *costumes, gowns*] [Al. *Kostüm*] S/ TV. Bir filmde, izlenimde kullanılan giyeceklerin tümü.
- giysici** [es.t. *kostümcü, kostümist*] [Fr. *costumier(-ère)*] [İng. *costumer, costume adviser*] [Al. *Kostümberater, Garderobenaufseher*] S/ TV. Giysiler üzerinde giysi yaratıcısıyla birlikte çalışan; giysi örneklerinin çizimine, bunların gerçekleştirilmesine, denenmesine yardımcı olan; belirli bir film, bir yayın için gerekli giysilerin sağlanması, seçilmesi, kullanılmasına bakan kimse.
- giysi çizelgesi** [Fr. *conduite des costumes*] [İng. *costume plot (list)*] [Al. *Kostümliste*] S/ TV. Bir film, bir yayın boyunca hangi oyuncuların, ne vakit, hangi giysileri giyeceklerini gösteren çizelge.
- giysi korunağı** [es.t. *kostüm deposu*] [Fr. *magasin des costumes*] [İng. *costume store, wardrobe*] [Al. *Kostümmagazin, Kostümfundus*] S/ TV. İşliklerde giysilerin konduğu yer.
- giysili film** [es.t. *kostümlü film*] [Fr. *film costumé*] [İng. *costume film*] [Al. *Kostümfilm*] S. Oyuncuların tarihsel giysileri kullandıkları; ağırlık noktası, belirli bir çağı giysilerle canlandırmağa dayanan film türü.
- giysilik** [es.t. *vestiyer*] [Fr. *vestiaire*] [İng. *cloakroom*] [Al. *Garderobe, Kleiderablage*] S. Sinemalarda salona girmeden önce palto, manto gibi üstlüklerin bırakıldığı yer.
- giysi yaratıcısı** [es.t. *moda ressamı, moda mütehasısı, modelci, kreatör, kreatris*] [Fr. *créateur(-trice) de costumes*] [İng. *supervising dress designer, (ABD) costume designer*] [Al. *Kostümzeichner*] S/ TV. Giysi örnekleri çizen, yeni giysi örnekleri yaratan kimse.
- gizli görüntü** [es.t. *görünmeyen resim*] [Fr. *image latente*] [İng. *latent image*] [Al. *latentes Bild, unsichtbares Bild*] S. Alıcıda kullanılan bir duyarkatta ışığın etkisiyle oluşan, fakat gözle görünmesi olanağı bulunmayan, ancak duyarkatın işlemelikle kimyasal işlemlerden geçmesi sonunda görülebilir duruma geçen resim.
- gizli görüntü yeğînlemesi** [Fr. *latensification*] [İng. *latensification*] [Al. *Latensifikation*] S. Bir filmdeki gizli görüntüyü güçlendirmek amacıyla, bu görüntüyü taşıyan filmi, ışıklamadan sonra fakat işlemeyen önce özel bir işlemle geçirme.
- gizli sestoplar** [Fr. *microphone dissimulé*] [İng. *concealed microphone (mike)*] [Al. *ausziehbares Mikrofon*] S/ TV. Bir filmin çevrilisinde, bir izlencenin yayınında, başkalarının görülmeyecek biçimde yerleştirilen, kullanılan sestoplar.
- gonk** [Fr. *gong*] [İng. *gong*] [Al. *Gong*] S/ TV. Sinemalarda filmin başlayacağını, televizyonda saat ayarını belirtmede kullanılan, madenden tepsi biçiminde, tokmakla vurulunca ses veren araç.
- göbek** [Fr. *noyau*] [İng. *core, bobbin (a.)*] [Al. *Filmkern, Bobby, Spulenkörper*] S. Bir makaranın ortasında, makaraya bağlı olmayarak kendi başına da kullanılabilen,

genellikle düzensiz sarmaların yol açabileceği çizinti ya da çiziklerden korumak amacıyla negatiflerin sarıldığı, yoğraktan ya da paslanmaz çelikten silindir biçimindeki parça.

Göç. bkz. göğüs çekimi

göğüs ayağı [es.t. *dipçik*] [Fr. *pied de poitrine*] [İng. *chestpod*] [Al. *Bruststativ*] S/ TV. Alıcıya destek sağlamak amacıyla ucu göğse dayanarak kullanılan bir tekayak çeşidi.

göğüs çekimi, Göç [es.t. *göğüs plan, ilk plan; birinci plan, ön plan, yakın plan*] [Fr. *plan rapproché, PR, rapproché, premier plan, PP, plan rapproché poitrine*] [İng. *close shot, CS, chest shot, bust shot, medium close up, MCU*] [Al. *Vordergrundaufnahme, mittlere Nahaufnahme, Grossaufnahme, Grosseinstellung, gross*] S/ TV. Bir insanı göğsünden başının üstüne kadar çerçeveleyen çekim çeşidi.

gök görüntülüğü [es.t. *siklorama, sayklorama*] [Fr. *cyclorama*] [İng. *cyc(lorama), cyke, panorama cloth, horizon cloth, sky cloth*] [Al. *Horizont, Rundhorizont, "Cyclorama"*] S/ TV. İşliği çember biçiminde saran ve uygun yolda aydınlatıldığında gökyüzü görünümü sağlayan çok geniş dip bezemi.

gök süzgeci [es.t. *gökışığı süzgeci*] [Fr. *filtre pour le ciel*] [İng. *sky filter, skylight filter*] [Al. *Himmelfilter, "Skylightfilter"*] S. Siyah-beyaz filmde, görünümlüğün geri kalan bölümünü etkilemeksizin, göğün mavi bölümlerini koyulaştıran süzgeç.

gölge [es.t. *hayal, hayalet, peri, gölgelenme*] [Fr. *fantôme, image fantôme, écho (image)*] [İng. *ghost (image), echo*] [Al. *Geisterbild, Echo*] TV. Almaç görüntülüğünde resmin temel konusunun hem bulunması gereken yerde hem de onun biraz yanında daha soluk olarak çift görünmesi durumu.

gölge filmi [Fr. *film d'ombres chinoises*] [İng. *silhouette film*] [Al. *Silhouettenfilm, Schattenfilm*] S. Varlıkların karaltılarından oluşan gölgelerin canlandırılmasıyla gerçekleştirilen canlıresim çeşidi.

gölgeler ve ışıklar [Fr. *ombres et lumières*] [İng. *shades and lights*] [Al. *Licht und Schatten*] S/ TV. Bir görüntünün aydınlık ve loş bölümlerini, bunların görüntü içinde dağılışını anlatan terim.

gölgeli yazı [İng. *edged caption*] TV. Kenarında asıl yazının gölgesini andıran uzantılar bulunan, üçboyutlu görünüş taşıyan yazı çeşidi.

görmeden kiralama [Fr. *location à l'aveugle, location sans projection préalable, programmation avant vision*] [İng. *blind booking*] [Al. *Blindbuchen*] S. Filmin daha çevrilmekteyken ya da alıcı tarafından izlenmeksizin kiralınması.

görme keskinliği [es.t. *kuve-i basıra*] [Fr. *acuité visuelle, visual acuity*] [Al. *Sehschärfe*] S/ TV. Gözün seçme gücü.

görsel [es.t. *basari, vizüel*] [Fr. *visuel*] [İng. *visual*] [Al. *visuell*] S/ TV. 1. Görmeye, görme duyusuyla ilgili. 2. Genellikle görüntüler ve gözle izlenebilen her şeyin taşıdığı özellik. 3. Sinema ile televizyonda çok kez ses öğelerine karşılık görüntü öğelerini ve bölümünü belirtmekte kullanılır terim.

görsel araçlar [Fr. *moyens visuels*] [İng. *visual media*] [Al. *visuelle Medien, optisc-*

he Lehrmittel] S/ TV. Görsel-işitsel araçların görsel olanları. (Resimler (fotoğraf ve elle yapılan resimler), çizimler, saydam resimler, filmler bu bölüme girer).

görsel-işitsel araçlar [es.t. görme ve işitme araçları] [Fr. moyens audio-visuels] [İng. audio-visual media] [Al. audiovisuelle Medien, AVM, audio-visuelle Lehrmedien, AVL, audiovisuelle Bildungsmittel, AVB, optische-akustische Lehrmittel, optische-akustische Medien] S/ TV. Hem görme hem işitme duyularını aynı zamanda etkileyen, görsel-işitsel eğitimde kullanılan araçlar; görsel araçlar ile işitsel araçların bileşimi. (Bunların başında sesli filmler (sinema) ile televizyon yayını (televizyon) gelir. Görsel-işitsel araçların başlıcaları şunlardır: Film gösterici, saydam resim gösterici, miknatıslı görüntü aygıtı, televizyon almacı, radyo, kapalı yayın düzeneği, ses aygıtı, plakçalar, dil işlemeliği, film kutucuğu, televizyon kutucuğu).

görsel-işitsel çağrışım [Fr. association audio-visuelle] [İng. audio-visual association] [Al. audio-visuell Assoziation] S/ TV. Görme ve işitme duyularının özelliklerinden yararlanılarak sağlanan çağrışım.

görsel-işitsel eğitim [es.t. görme ve işitme yoluyla eğitim] [Fr. enseignement audio-visuel] [İng. audio-visual education] [Al. audio-visuelle Bildung] S/ TV. Görsel-işitsel araçların geniş ölçüde kullanılmasıyla öğrencilerin duyularını en ileri kerteğe değin uyandırarak, özellikle görme ve işitme duyuları yoluyla uygulanan etkin bir eğitim yöntemi.

görsel-işitsel karşıdurum [Fr. contrepoint audio-visuel] [İng. audio-visual counterpoint] [Al. audio-visuelle Kontrapunkt] S. Filmin görsel öğeleriyle işitsel öğeleri arasında tam bir uyum, görsel etkiler ile müzik motifleri arasında örgensel bir bağ olması gerektiği yolunda, yönetmen Eisenstein'in ileri sürdüğü görüşü anlatan terim.

görsel-işitsel kurgu [Fr. montage audio-visuel] [İng. audio-visual montage] [Al. audiovisuelle Montage] S. Kurguda filmin yalnızca görüntü bölümünün ele alınmasıyla yetinilmeyerek, ses ile görüntü arasında, eşlemeden ayrı, örgensel bir bağın gerçekleştirilmesine dayanan kurgu.

görsel-işitsel yöntem [es.t. görme ve işitme metodu] [Fr. méthode audio-visuelle] [İng. audio-visual methods] [Al. audio-visuelle Methode] S/ TV. Görsel-işitsel eğitimin gerçekleştirilmesinde başvuru olan yollar.

görünç [es.t. temaşa, seyirlik, görmelik] [Fr. spectacle] [İng. spectacle, performance, show, entertainment] [Al. Schauspiel] S/ TV. 1. Görülmeğe değer herhangi bir şey. 2. Bir filmin, bir televizyon yayının ortaya çıkardığı durum.

görünç işleyimi [es.t. temaşa endüstrisi, temaşa sanayii] [Fr. industrie du spectacle] [İng. show business] S/ TV. Görmeğe ve işitmeğe dayanan irili ufaklı tüm sanat kollarını kapsayan, bunların çalışmasını düzenleyen işleyim.

görünçlük [es.t. sahne] [Fr. scène] [İng. 1. scene, film scene, 2-3. scene, 4. stage] [Al. 1. Szene, Filmszene, 2-3. Szene, 4. Bühne] S. 1. Bir ya da daha çok çekim içinde gerçekleştirilen, aynı kişileri aynı bezem içinde gösteren, çekim ile ayırım arasında yer alan film parçası (bazen çekim yerine de kullanılır). TV. 2. Bir televizyon

oyununun, aynı kişileri aynı bezem içinde veren bölümü. S/ TV. 3. Dış dünyanın film ya da televizyon oyununda yer alan herhangi bir görünüşü. 4. Işığın, düzlüğün, üzerinde bezem kurulmuş, çalışma yapılan bölümü.

görünçlük çevresi [es.t. *kulis*] [Fr. *coulisses*] [İng. *wings*] [Al. *Kulissen*] S/ TV. 1. Bezemi, alıcıya göre, iki yandan çevreleyen kanatlar. 2. Bu kanatlar arasında oyuncuların görünçlüğü girip çıktıkları boşluk.

görünçlük donatımı. bkz. **donatım**

görünçlülük [es.t. *mizansen, sahne tanzimi, sahne düzenlemesi, sahne düzeni, sahneleme*] [Fr. *mise en scène*] [İng. *staging, "mise en scène"*] [Al. *Inszenierung*] S/ TV. Belirli bir olguyu en iyi biçimde yansıtmak için görüntü öğelerinin alıcı önünde düzenlenmesi işi.

görünen görüntü [es.t. *hayal-i zahiri, gerçek dışı görüntü*] [Fr. *image virtuelle*] [İng. *virtual image*] [Al. *Lufbild*] S/ TV. Gözlemciye, belli bir noktada varmış gibi görünen, ama gerçekte herhangi bir ışık ışınının düşmediği ya da bir ışının çıkmadığı noktadaki görüntü. (Bu noktaya bir görüntülük konursa üzerinde görüntü belirmez. Örneğin bir nesneden gelen ışınlar düz bir aynaya düştüğünde, bu nesnenin, aynanın ötesinde görünen görüntüsü böyledir. Gerçek görüntü karşısı).

görünen odak [Fr. *foyer virtuel*] [İng. *virtual focus*] [Al. *Zerstreuungspunkt*] S/ TV. İraksak mercekte, ışığın kırıldıktan sonra ıraksadığı nokta. Gerçek odak karşısı.

görünge [es.t. *menazır, perspektif*] [Fr. *perspective*] [İng. *perspective*] [Al. *Perspektive*] S/ TV. Uzaydaki nesnelerin belli bir görüş noktasına göre, belli bir yüzeye gerçek görünüşüyle aktarılması; böylelikle ikiboyutlu yüzeyde üçboyutlu, derinlemesine görünüş sağlanması.

görünge bezem [es.t. *perspektif dekor*] [Fr. *décor avec effet de perspective*] [İng. *perspective built set, perspective (set) building*] [Al. *Perspektive-Bühnenbild*] S/ TV. Bezemin yalnız alıcıya yakın bölümünün doğal büyüklükte kurulması, belirli bir noktadan geride kalan bölümlerin görünge kurallarına uyularak kısaltılmasıyla ufak düzlüklerde bezeme derinlik kazandırma yöntemi.

görünmez ek [İng. *invisible join (splicing)*] S. Ek yerlerinin basım sırasında görünmemesi durumu.

görüntü [es.t. 1. *hayal, imaj, 2-3. hayal, imaj, resim, kare, görü*] [Fr. *image*] [İng. 1. *image, 2-3. frame*] [Al. *Bild*] S/ TV. 1. Herhangi bir nesnenin mercek, ayna gibi araçlarla oluşturulan resmi; herhangi bir nesnenin bazı ışık olayları sonucu elde edilen resmi. S. 2. Bir film üzerinde sıralanmış resimlerin gösterici yardımıyla görüntülüğe art arda düşürülmesi sonunda devinimin yeniden kurulmasıyla ortaya çıkan görünüş; görüntülük üzerindeki devinimli resimler bütünü. TV. 3. Almac görüntülüğünde, elektron demetinin oluşturduğu devinimli resimler bütünü.

görüntü alanı [Fr. *champ d'image (couvert)*] [İng. *field of image*] [Al. *Bildwinkel, Bildfeld*] S/ TV. Alıcının durumu, alıcı ile konu arasındaki uzaklık, odak uzunlu-

ğu, alıcı açısıyla belirlenen alan; dolayısıyla, çerçeveye belirlenmiş alan.

görüntü bozumu. bkz. **bozum**

görüntü çağrışımı. bkz. **çağrışım**

görüntü çerçevelemesi. bkz. **çerçeveleme**

görüntü denetliği [es.t. resim monitörü, görüntü monitörü] [Fr. *moniteur vidéo*] [İng. *picture monitor (monitoring receiver), vision check receiver, television monitor*] [Al. *Bildmonitor, Bildkontrollempfänger, Kontrollmonitor, Signalbildmonitor*] TV. Denetliğin görüntü için olanı. Ses denetliği karışı.

görüntü dondurma [İng. *freezing (frames), freeze effect (frame), stop-camera effect, freeze-frame effect, freeze framing, stop framing, hold framing*] [Al. *Stoptrick, Standbildverlängerung, Standkopieren*] S. Dondurulmuş görüntü sağlama işi.

görüntü düzenlemesi. bkz. **düzenleme**

görüntü eni [Fr. *largeur de l'image*] [İng. *frame width*] [Al. *Bildbreite*] S. Görüntüye yansıyan görüntünün genişliği.

görüntü eşlemi [Fr. *copie image*] [İng. *picture print*] [Al. *Bildkopie*] S. Henüz ses eşlemiyi birleştirilmemiş görüntü kuşağı.

görüntü ikonoskopu [Fr. *iconoscope-image*] [İng. *image iconoscope*] [Al. *Image-Ikonoskop, Super-Ikonoskop*] TV. İkonoskop ışıtacın, duyarlılığı daha geliştirilmiş.

görüntü iş eşlemi [Fr. *copie de travail image*] [İng. *picture work print*] [Al. *Bild-Arbeitskopie*] S. Yalnız görüntü taşıyan iş eşlemi.

görüntü kurgusu [Fr. *montage visuel (image)*] [İng. *picture editing*] [Al. *Bildschnitt*] S. Görüntü kuşağında gerçekleştirilen kurgu.

görüntü kuşağı [Fr. *bande image*] [İng. *visuals, picture film (reel), action, mute film*] [Al. *Bildstreifen*] S. 1. Yalnız görüntü taşıyan kuşak. 2. Sesli filmde, kuşağın sese karşılık görüntü bölümünü belirten terim.

görüntüleme [Fr. *visualisation*] [İng. *visualisation*] [Al. *Sichtbarmachung*] S / TV. 1. Belirli bir konuyu, buna en yakın görüntüler içinde tasarlama, yaratma, gerçekleştirme. 2. Konuyu, görüntü olarak verme.

görüntülük [es.t. 1-2. ekran, tablo, projeksiyon ekranı, perde, projeksiyon perdesi, beyaz perde, 3. ekran, televizyon ekranı] [Fr. 1-2. *écran (de cinéma, de projection), 3. écran (de télévision)*] [İng. 1-2. *screen, projection screen, theatre (ABD: theater) screen, 3. television screen*] [Al. 1-2. *Bildwand, Projektionswand, Leinwand, Filmleinwand, Schirm, Projektionsschirm, 3. Bildschirm, Fernsehbildschirm, Fernsehschirm*] S. 1. Göstericinin, üzerine görüntüleri yansıttığı, filmin izlenmesini sağlayan, çeşitli dokuda, beyaz, gerilmiş yüzey. 2. (Mecaz olarak) Sinema. TV. 3. Almaç ışıtacının dışarıya bakan, üzerinde görüntüler izlenen, iç çeperi ışınır özdekle sıvalı, dikdörtgen biçimindeki bölümü.

görüntülük boyu. bkz. **boy**

görüntülük eni [es.t. ekran boyu, ekran ebadı, perde genişliği, perde boyu] [Fr. *dimension de l'écran, format de l'écran, largeur de l'écran*] [İng. *screen size (width)*] [Al. *Bildwandgröße, Bildschirmbreite, Bildschirmformat, Projektionswand-*

grösse] S. Görüntülüğün, yatay uzun kenarıyla ya da yükseklik ve eniyle birlikte söylenerek belirtilen boyu.

görüntülük parlaklığı [es.t. ekran parlaklığı] [Fr. *luminasité de l'écran, brillance de l'écran*] [İng. *screen luminance (brightness)*] [Al. *Schirmluminanz*] S. 1. Bir gösterici, filmsiz olarak çalıştırıldığında, göstericiden görüntülüğe düşüp yansıyan ışığın niceliği. TV. 2. Almaç görüntülüğünden yansıyan ışığın niceliği.

görüntü negatifi [es.t. *resim negatifi*] [Fr. *négatif image*] [İng. *picture negative, mute negative*] [Al. *Bildnegativ, Negativbild*] S. Alıcıda kullanıldıktan ya da pozitif görüntüyle işleminden geçirildikten sonra sağlanan negatif.

görüntü-ortikon alıcı [es.t. *imaj-ortikon kamera, imaj-ortikon televizyon kamerası*] [Fr. *caméra télévision à tube image orthicon*] [İng. *image orthicon camera*] [Al. *Image-Orthikon-Fernsehkamera*] TV. Görüntü-ortikon ışıtaçlı alıcı.

görüntü-ortikon ısıtıcı [es.t. *imaj-ortikon lambası, imaj-ortikon televizyon kamera resim lambası*] [Fr. *tube image-orthicon*] [İng. *image-orthicon tube*] [Al. *Image-Orthikon-Bildaufnahmerröhre*] TV. Özellikle dışarı çalışmalarda kullanılan son derece duyar alıcı ısıtıcı çeşidi.

görüntü öğeleri [Fr. *éléments de l'image*] [İng. *elements of image*] [Al. *Elemente der Bild*] S/TV. Bir sinema ya da televizyon görüntüsünü oluşturan belli başlı öğeler. (Bunlar çerçeve / çerçeveleme, görüntü düzenlemesi, görüş noktası, alıcı açısı, çekim ölçeği, oyun-oyuncu, çevre / bezem / görünçlük donatımı / giysi / makyaj, aydınlatma, renk, içerik / tema / konu / senaryo / dramatik yapı, devinim, ses, görünçlülük / yönetimdir).

görüntü pozitif [Fr. *positif image*] [İng. *picture positive*] [Al. *Bildpositiv, Positivbild*] S. Pozitif görüntü taşıyan kuşak.

görüntü saptama [es.t. *yazımlama*] [Fr. *enregistrement de télé*] [İng. *telerecording, TR*] [Al. *Fernsehaufzeichnung, Fernsehbildaufzeichnung, Fernsehaufnahme, Film aufzeichnung*] TV. Televizyon görüntülerinin herhangi bir amaçla ileride kullanılmak üzere bir gereç üzerine alınması.

görüntü ve ses negatifi [Fr. *négatif image et son*] [İng. *combined negative*] [Al. *kombiniertes Negativ*] S. Görüntü ile sesin aynı negatif üzerinde birleştirilmiş.

görüntü yönetmeni [es.t. *fotoğraf direktörü, foto direktörü, baş operatör, baş kameraman*] [Fr. *directeur de la photo(graphie), chef opérateur (caméraman)*] [İng. *chief cameraman, lighting cameraman, photography director, lighting supervisor, first cameraman, (ABD) director of photography, head cameraman*] [Al. *Chefkameramann, erster Kameramann, Lichtgestalter*] S/TV. Alıcı devinimlerinin düzenlenmesinden, görünçlüğün aydınlatılmasından, görüntülerin yönetmenin isteklerine uygun biçimde sağlanmasından, alıcı takımının denetiminden sorumlu kimse.

görünür ışık [Fr. *rayonnement (lumineux) visible*] [İng. *visible light*] [Al. *sichbares Licht*] S/TV. İzgenin gözle görülebilir bölümünde (10¹² kHz) yer alan dalgalar, ışık dalgaları.

görüş açısı. bkz. **açı**

görüş alanı [Fr. *champ (visuel)*] [İng. *field of view (of vision), limits*] [Al. *Gesichtsfeld, Blickfeld*] S/ TV. 1. Bir alıcı merceğinin kapsadığı alan. 2. Alıcının görüş açısının kapsadığı alan.

görüş çizgisi [Fr. *ligne de la vision*] [İng. *sight line, audience sight line*] [Al. *Gesichtslinie*] S. Bir sinema salonunda koltukta oturan olağan boyda izleyicinin gözünden görüntüğe inen dikme.

görüş noktası. bkz. **alıcı görüş noktası**

görüşüm [es.t. *mülakat, röportaj, görüşme*] [Fr. 1. *entretien, "interview", 2. reportage (télévisé, documentaire), téléreportage*] [İng. 1. *interview, 2. report. reportage, story, news report (coverage), running commentary, commentary, eyewitness*] [Al. 1. *"Interview", Gespräch, 2. Reportage, Fernsehreportage, Fernsehinterview*] S/ TV. 1. Bir televizyon bildirmeni ya da alıcılı bildirmenin, herhangi bir kimsenin belirli konulardaki görüşlerini, bilgilerini aktarmak amacıyla sorular sorup yanıtlar almağa çalışarak hazırladığı izlençe ya da film. TV. 2. Bir televizyon bildirmeninin herhangi bir olayla ilgili olarak kendi gördüklerini, işittiklerini görüntü ve sözle aktarmasına dayanan izlençe.

görüşüm filmi [es.t. *röportaj filmi*] [Fr. *film de reportage*] [İng. *topical (film), news-reel coverage*] [Al. *Reportagefilm*] S. Bir alıcılı bildirmenin herhangi bir olayla ilgili olarak kendi gördüklerini, işittiklerini görüntü ve sözle aktarmasına dayanan film.

gösterge [es.t. *müş'ir, indikatör*] [Fr. *indicateur*] [İng. *indicator*] [Al. *Anzeigege-rät*] S/ TV. Bir niceliği ölçen bir aygıtın, bu niceliğin belli bir birime göre değeri gösteren parçası.

gösterici [es.t. *projektör, sinema projektörü, sinema gösterme makinesi, film gösterme makinesi, projeksiyon makinesi, film projeksiyon makinesi, sinema makinesi*] [Fr. *appareil de projection (cinématographique, de films), projecteur (cinématographique, de cinéma)*] [İng. *projector, film projector, motion picture projector, cinematograph*] [Al. *Projektor, Projektionsapparat, Vorführapparat, Vorführgerät, Film-vorführapparat, Projektionsgerät, Bildwerfer, Bildwurf-Apparat, Kinomaschine, Filmprojektor*] S. Sinema filmlerini görüntüğe yansıtarak izlenmesini sağlayan aygıt. (Göstericiler, film boylarına göre, 8 mm'den 70 mm'liklere kadar değişir; ancak hepsinin ortak özelliği, alıcının çözümlediği devrimin bireşimini gerçekleştirerek bu devrimi doğal biçimiyle vermektir. Bir göstericinin başlıca bölümleri şunlardır: Göstericide kullanılacak filmin takıldığı verici makara bölümü ile bu filmin gösterim sırasında sarıldığı alıcı makara; filmin aralı devrimini sağlayan düzenek; filmin bu aralı devrim sırasında önünde durakladığı pencere ve bu duraklama sırasında düzenli aralıklarla ışık kaynağı ile film arasına girerek ışığı açıp kapayan örtücü; filmin, ses bölümünde düzgün devrimini sağlayan düzenek; ses bölümü (okuma bölümü); gösterici ısıtıcı (ışık kaynağı); gösterici merceği). **gösterici ayağı** [es.t. *projektör sehpa*] [Fr. *pied de projecteur*] [İng. *projector st-*

and] [Al. Projektor-Stativ] S. Göstericinin, üzerine yerleştirildiği ve sallanmaksızın gösterim yapmasını sağlayan ayak çeşidi.

gösterici hızı [es.t. *sürat, projeksiyon sürati, kadans*] [Fr. *cadence de projecteur, vitesse de projection (de défilement du film)*] [İng. *running speed, projection speed (rate), film speed, speed of film movement*] [Al. *Vorführgeschwindigkeit, Projektionsfrequenz*] S. Göstericide filmin pencere önünden saniyede belirli resim sayısıyla geçmesini anlatır terim. (Film alıcıda hangi hızla saptanmışsa, devininin doğallığı için, göstericide de aynı hızla oynatılmak gerekir).

gösterici ışıttacı [es.t. *projeksiyon lambası, projektör lambası, projeksiyon ampulü, projektör ampulü*] [Fr. *lampe de projecteur*] [İng. *projection lamp, projector lamp, cinema lamp, (ABD) moving pictures lamp*] [Al. *Projektionslampe, Projektionsbogenlampe, Kinolampe, Lichtwurf Lampe*] S. Göstericide, film üzerindeki resimleri görüntülüğe yansıtmak için kullanılan güçlü ışık kaynağı.

gösterici ışıtaçlı televizyon [Fr. *appareil à tube pour projection*] [İng. *projection tube television*] TV. Yüksek gerilimli bir eksiüç ışıttacı yardımıyla televizyon görüntülerini görüntülüğe yansıtan almaç çeşidi.

gösterici kömürü [Fr. *charbon pour projection*] [İng. *carbon rod for projection*] [Al. *Bogenlampenkohle für Projektion*] S. Göstericide ışık kaynağı olarak kullanılan ışık yayının kömürü.

gösterici merceği [es.t. *projeksiyon adesesı, projeksiyon objektifi*] [Fr. *objectif de projection*] [İng. *projection lens, projector lens*] [Al. *Projektionslinse*] S. Göstericinin, güçlü bir ışık kaynağıyla aydınlatılan film üzerindeki resimleri görüntülük üzerine düşürmekte kullanılan merceği.

gösterici örtüsü [Fr. *cache de projecteur*] [İng. *projector mask*] [Al. *Projektionsmaske*] S. Çerçeve oranını değiştirmek üzere gösterici penceresine takılan çeşitli çerçeve oranında örtüler.

gösterici penceresi [es.t. *projeksiyon çerçevesi*] [Fr. *fenêtre de projecteur*] [İng. *projector aperture, projection aperture, picture window*] [Al. *Projektorbildfenster, Bildfenster*] S. 1. Göstericide bir yandan merceğe, bir yandan gösterici ışıttacına açılan; film, aralı devinin sırasında önünde durduğunda, üzerindeki resmin görüntülüğe yansıtılmasına yarayan, dikdörtgen bir çerçeveyle çevrelenen delik. 2. 35 mm'lik göstericide Akademi örtüsüyle çevrelenen delik.

gösterici uzaklığı. bkz. **uzaklık**

gösterim [es.t. 1-2. *iroe, temsil, projeksiyon, gösterme, 3. seans*] [Fr. 1-2. *projection (cinématographique, de film)*. 3. *séance (de cinéma)*] [İng. 1-2. *projection, film projection, showing, film showing, performance, (ABD) screening, film screening, 3. show, performance*] [Al. 1-2. *Projektion, Filmprojektion, Vorführung, Filmvorführung, Vorstellung, Filmvorstellung, Kinovorstellung*, 3. "Séance"] S. 1. Bir film üzerindeki resimlerin gösterici yardımıyla görüntülüğe yansıtılarak görüntülerin oluşturulması. 2. Bu yolla, filmin tümünün ya da bir bölümünün izlenmesinin sağlanması. 3. Bir sinemanın belli bir izlencesinin yer aldığı ve belirli bir saatten başlayıp yine belirli bir saatte sona eren çalışması.

gösterim arası. bkz. **ara**

gösterimci [es.t. *makinist, sinema makinisti, operatör, projeksiyoncu*] [Fr. *projectionniste, opérateur (projectionniste, de cabine)*] [İng. *projectionist, theatre (ABD: theater) projectionist, operator, booth man*] [Al. *Vorfürher, Filmvorfürher, Operateur*] S. Göstericiyi çalıştıran, gösterimlerin düzgün olarak yürüyüşünden, gösterim odasının, gösterim odacığının yönetiminden sorumlu olan kimse.

gösterimci yardımcısı [es.t. *makinist çırağı, makinist muavini*] [Fr. *aide opérateur projectionniste, assistant opérateur de cabine, assistant projectionniste, aide-projectionniste*] [İng. *assistant projectionist*] [Al. *Hilfsvorfürher*] S. Gösterimciye çalışmalarında yardımcı olan kimse.

gösterim eksen [Fr. *axe de projection*] [İng. *projection axis*] [Al. *Projektionsachse*] S. Gösterici merceği ekseninin görüntülük üzerine dek giden varsayımsal uzantısı.

gösterim eşlemi [es.t. *projeksiyon kopyası*] [Fr. *copie de projection*] [İng. *projection print*] [Al. *Vorführkopie, Vorführungskopie, Theaterkopie*] S. Göstericide kullanılmak üzere hazırlanmış eşlem.

gösterim hakkı [Fr. *droits de projection*] [İng. *exhibition rights*] [Al. *Vorführungsrechte*] S. Filmin gösterimini sağlayan hak.

gösterim izni [Fr. *autorisation de projection*] [İng. *projection permit*] [Al. *Vorführungslizenz, Vorführgenehmigung, Freigabebescheid*] S. Bir filmin gösterilebileceğini belirten belge.

gösterim kılavuzu [Fr. *amorce projection (opérateur)*] [İng. *projection leader*] [Al. *Projektionsvorspann*] S. Gösterimciye gösterimde yardımcı olacak bilgileri taşıyan kılavuz.

gösterim makarası [Fr. *bobine de projection*] [İng. *projection reel*] [Al. *Projektionsrolle*] S. Göstericiye takılmak üzere film sarılmış makara.

gösterim odacığı [es.t. *makine dairesi, projeksiyon kamarası, projeksiyon kabinesi, sinema kabinesi*] [Fr. *cabine (de projection)*] [İng. *projection box (booth), box, booth*] [Al. *Vorführkabine, Kabine, Bildwerferkabine, Bildwerferraum, Filmvorfüherraum*] S. Sinema salonunda görüntülüğün karşısındaki duvarın gerisinde yer alan, salona gösterim penceresiyle açılan, içinde göstericiler ve yardımcı donatım bulunan ufak oda.

gösterim odası [es.t. *projeksiyon dairesi, projeksiyon salonu, projeksiyon odası*] [Fr. *salle de projection (de vision)*] [İng. *projection room, screening room, viewing theatre (ABD: theater), review room*] [Al. *Projektionsraum, Vorführraum, Filmbetrachtungssaal, Zuschauerraum*] S / TV. 1. İşliklerde iş eşlemlerinin gösterilmesine ayrılmış oda. 2- Gösterim için özel olarak hazırlanmış herhangi ufak salon.

gösterim penceresi [Fr. *fenêtre de projection, lucarne de projection*] [İng. *projection port, (ABD) projection window*] [Al. *Kabinfenster*] S. Gösterim odacığının, görüntülüğün karşısına düşen ve göstericinin yansıttığı görüntülerin bu görüntülüğe düşmesini sağlayan ufak deliği.

gösterim süresi [es.t. *projeksiyon müddeti*] [Fr. *durée de projection, temps de projection*] [İng. *screen time, projection time, running time*] [Al. *Vorführdauer, Vorführzeit, Filmvorführzeit, Laufzeit, Filmlaufzeit*] S. 1. Bir filmin başından sonuna kadar geçen aralıksız gösterim zamanı. 2. Filmin zaman birimiyle uzunluğu.

gösterim yönetmeliği [Fr. *règlement de séance*] [İng. *local regulations*] [Al. *Vorführungsanweisung*] S. Gösterimin hangi koşullar içinde yapılacağını, izlencenin nasıl ve hangi filmlerden oluşacağını düzenleyen yönetmelik.

göstermek [es.t. *aksettirmek, projekte etmek, projeksiyon yapmak, geçmek, film geçmek*] [Fr. *projeter, montrer, présenter*] [İng. *exhibit, screen, show, project, present*] [Al. *projizieren, vorführen, wiedergeben*] S. Bir filmi gösterici yardımıyla görüntülük üzerine yansıtarak izlenmesini sağlamak; gösterimi gerçekleştirmek.

gövde [Fr. *corps*] [İng. *head*] S / TV. Alıcı, gösterici, basım aygıtı gibi çeşitli aygıtların temel düzeneğini taşıyan bölüm.

gözetim [Fr. *supervision*] [İng. *supervision*] [Al. *Überwachung*] S. Mesleğe yeni başlayan, yapımının tam güvenini taşımayan ya da çok büyük bir yapıma girişen bir yönetmenin çalışmalarının güvenilir bir kimsece denetlenmesi.

gözetleme deliği [es.t. *kamara deliği*] [Fr. *fenêtre de visée (de contrôle, d'observation)*] [İng. *observation port (hole), inspection window*] [Al. *Kabinfenster*] S. Bir gösterim odacığından salona açılan ve gösterimcinin salonu ya da görüntülükteki görüntüleri izlemesini sağlayan ufak delik.

gözetmen [es.t. *süpervizör*] [Fr. *superviseur*] [İng. *supervisor*] [Al. *Betrieb*] S. Gözetimle görevli kimse.

göz ışıltacı [Fr. *oeil magique (cathodique)*] [İng. *magic eye, electron-ray tube*] [Al. *magisches Auge, Abstimmanzeigeröhre*] S / TV. Bazı elektronik araçlarda (radyo, ses aygıtı), ayarın tam olarak yapıldığını gözle görülebilecek biçimde belirten aygıt.

göz yanıltması [Fr. *illusion d'optique*] [İng. *optical illusion*] [Al. *optische Täuschung*] S / TV. Gözün, belirli koşullarda, nesneleri olduğundan değişik algılaması biçiminde oraya çıkan yanıltma.

gözyeri [es.t. *oküler*] [Fr. *oculaire (de visée)*] [İng. *eye-piece*] [Al. *Okular, Sucherokular, Lupe, Kameralupe*] S / TV. Bakacın, göz yerleştirilen bölümü.

gözyeri merceği [Fr. *objectif de visée*] [İng. *finder lens*] [Al. *Sucherobjektiv*] S / TV. Gözyeri bölümünde bulunan mercek.

Grandeur [Fr. *Grandeur*] [İng. *Grandeur*] [Al. *Grandeur*] S. 1929'da piyasaya sürülen, 70 mm'lik geniş filme dayanan ilk geniş görüntülük işlemlerinden biri.

gri ölçeği [es.t. *gri koyuluklar cetveli, renk merdiveni*] [Fr. *échelle des gris*] [İng. *grey scale*] [Al. *Grauskale, Graukeil*] S. 1. Duyarlı ölçümünde ve işlemenin denetiminde kullanılan, beyazdan başlayıp griden geçerek siyaha ulaşan düz resimlerden oluşmuş film parçası. TV. 2. Ayar resminde, görüntünün ton kertelemesini doğru olarak gerçekleştirebilmek için bulunan ve beyazdan siyaha doğru git-tikçe koyulaşan yatay ve düşey kuşaklar.

gri süzgeç. bkz. **yoğunluk süzgeci**

gri taban [Fr. *supports gris*] [İng. *grey base*] [Al. *Grau-Schichtträger*] S. Tabanın yüzeyinden duyarkata yansıyan ışığın ağıl oluşturmamasını önlemek amacıyla gri boya katılmış taban çeşidi.

güç [es.t. 1. *takat*, 2. *kuvve-i elektrikiye*, *elektrik kuvveti*] [Fr. 1. *puissance*, 2. *puissance (électrique)*] [İng. 1. *power*, 2. *electric power*] [Al. 1. *Leistung*, 2. *Kraftstrom*] S/ TV. 1. Birim zamana düşen iş birimleri ile ölçülen iş yapma oranı. 2. Vatla ölçülen iş yapma oranı; elektrik gücü (1 vatlık bir güç, saniyede 1 jul iş yapar).

güç dağıtımılığı. bkz. **dağıtımılık**

güçlendirilmiş açındırma [İng. *forced development, additional development*] S. Düşük ışıklanmış bir filmde görüntü yoğunluğunu düzeltmek amacıyla etkililiği artırılmış açındırma.

güçlü ana ışık [es.t. *kuvvetli ana ışık*] [Fr. *éclairage fort sur le plan principal*] [İng. *high key lighting*] S/ TV. Ana ışığın, bir görünçülüğü aydınlatılmasında geniş bir alanı iyice aydınlatacak durumda olması.

güçlü çizgiler [es.t. *kuvvet çizgileri*] [Fr. *lignes fortes*] [İng. *powerful lines*] [Al. *mächtige Linien*] S/ TV. Çerçeveyi altın sayıya göre yatay ve düşey olarak kesen çizgiler.

güçlü noktalar [es.t. *kuvvet noktaları*] [Fr. *points forts*] [İng. *powerful points*] [Al. *mächtige Punkte*] S/ TV. Güçlü çizgilerin kesiştikleri noktalar.

güçsüzleştirici [es.t. *zayıflatıcı*] [Fr. *atténuateur*] [İng. *attenuator*] [Al. *Abschwächer, Dämpfungsglied*] TV. Güçlü bir vericinin yakınındaki almalarda kullanılan ve televizyon iminin yeğliliğini azaltan aygıt.

güçsüzleştirilmiş kuşak [Fr. *bande atténuée (affaibli)*] TV. Bir aygıtın büyük ölçüde güçsüzleştirilerek geçirdiği yinelenimlerdeki kuşak.

güçsüzleştirilmiş yan kuşak [es.t. *izli yan bant, vestigial yan bant*] [Fr. *bande latérale atténuée, BLA, bande latérale affaibli*] [İng. *vestigial sideband*] [Al. *Restseitenband*] TV. Vericinin kapsadığı kuşak genişliğinden tutum sağlamak amacıyla, büyük bölümü kullanılmayan yan kuşağa verilen ad.

güldürü [es.t. *komedi, mudhike*] [Fr. *comédie*] [İng. *comedy*] [Al. *Komödie*] S/ TV. İnsanların, olayların, durumların gülünç yanlarını ele alan; bunları gülünç bir açıdan işleyen sinema ve televizyon oyunu türü. Gülünçlük çoğunlukla, olması gereken ile olmaması gerekenin beklenmedik, şaşırtıcı bir biçimde tersyüz olmasından doğar.

güldürü (film) [es.t. *komedi filmi, komik film*] [Fr. *film comique*] [İng. *comic film, comedy film, funny film, film comedy*] [Al. *Filmkomödie, Lustspiel, Film, Lustspiel*] S. Yazındaki, tiyatrodaki çeşitli güldürü geleneklerini, sinemanın sağladığı olanaklarla zenginleştirilerek yansıtan film. İzleyicileri güldürmekle birlikte düşünmeye yönelten, sonunda az çok ağlatısal bir izlenim bırakan sinema yapıtı. Güldürü filmi, toplumsal yaşamla ilgili tüm aksaklıkları, toplumsal ilişkilerdeki düzensizlikleri, toplumda geçer akçe olan yanlış değerleri, kalıpları, insanların buda-

lalıklarını alaycı, eleştirici bir tutumla yansıtır; bunların gülünç yanlarını gösterir. Toplumdaki gelenek ve göreneklerin, törenin, kişilerin inceden inceye gözlenmesiyle edinilmiş bilgilere dayanır. Güldürü türünün sinemada birçok çeşidi vardır.

güldürü oyuncusu [es.t. komik (aktör), komedyen] [Fr. *acteur comique, comique*] [İng. *comedian*] [Al. *Komiker*] S/ TV. Güldürülerde oynayan, başarı kazanan oyuncu.

gülüt [es.t. gag] [Fr. "gag"] [İng. *gag*] [Al. *komischer Einfall, "Gag"*] S. Asıl oyunlukta yer almayan, oyuncular tarafından doğaçlamayla yaratılan ya da bu işle görevli gülütçü tarafından oyunluğun incelenmesiyle bulunan, bir görünüşlüğe canlılık, neşe katan, beklenmedik gülünç durumlar.

gülütçü [es.t. gagmen] [Fr. "gagman"] [İng. *gagman*] [Al. *komischer Einfälle Autor, "Gagman"*] S. Bir filmin gülütlerini hazırlamakla görevli, gülüt yaratıcı kimse.

gümüş bromür [Fr. *bromure d'argent*] [İng. *silver bromide*] [Al. *Bromsilber*] S. Duyarkatın temel gereci olan, jelatin içinde düzenli olarak dağılıp duyarkatı oluşturan, soluk sarı renkli, erimez tuz biçimindeki gümüş bromür kırılcaları (AgBr).

gümüş çıkarma [Fr. *recupération d'argent*] [İng. *silver recovery*] S. Bir filmin işlenmesi sırasında saptama banyosunda kalan artık gümüşün ayrılıp alınması.

gümüş halojenürleri [Fr. *halogénures d'argent*] [İng. *silver halides*] [Al. *Silber-Halogenide, Silbersalz*] S. Jelatin içine kırılca biçiminde dağılarak duyarkatı oluşturan gümüş ile halojenlerin bileşimi (gümüş bromür, gümüş klorür, gümüş iyodür).

gümüş klorür [Fr. *chlorure d'argent*] [İng. *silver chloride*] [Al. *Chlorsilber*] S. Jelatin içine düzenli olarak dağılıp duyarkatı oluşturan gümüş klorür (Ag Cl) kırılcaları.

gündüz [Fr. *jour*] [İng. *day*] [Al. *Tag*] S. Çekimin gündüz gerçekleştirildiğini ya da gündüz görünüşlüğü olduğunu belirtmek üzere oyunlukta ve çekim tahtasında yer alan sözcük.

gündüz gösterimi [es.t. *matinee*] [Fr. *matinée*] [İng. *afternoon performance, "matinée"*] [Al. "Matinée"] S. Gündüze rastlayan film oynatımı.

güneşlik [es.t. *parasol, parasoley, güneş diyaframı*] [Fr. *parasoleil*] [İng. *sunshield, sun visor, lens hood, sunshade*] [Al. *Sonnenblende, Sonnentubus, Kompendium, Balg, Gegenlichtblende, Sonnenschutz*] S/ TV. Alıcı merceğini zararlı ışıklardan korumak üzere mercek önüne takılan ve merceğin önünde gölgeli bir alan sağlayan yardımcı donatım.

gün ışığı [es.t. *gündüz ışığı*] [Fr. *lumière du jour (du soleil), lumière blanche*] [İng. *daylight*] [Al. *Tageslicht*] S/ TV. 1. Gündüzleri güneşin gönderdiği ışıklardan oluşan ışık. 2. Sinema ve televizyonda kullanılan doğal ışık kaynağı. Yapma ışığın karşıtı.

gün ışığı açındırma aygıtı [Fr. *développeuse à la lumière du jour*] [İng. *daylight de-*

veloping machine] [Al. Tageslichtentwicklungsmaschine] S. Gün ışığında açındırmayı sağlayan aygıt.

gün ışığı (boş) filmi [Fr. pellicule pour prise de vues à la lumière du jour] [İng. daylight film] [Al. Tageslichtfilm] S. Gün ışığında kullanılan boş film çeşidi.

gün ışığı göstericisi [Fr. projecteur pour la lumière du jour] [İng. daylight projector, overhead projector] [Al. Tageslichtprojektor, Tageslichtschreibprojektor, Demonstrationsprojektor, Schreibprojektor, Arbeitsprojektor, "Overhead"-Projektor] S. Gün ışığında gösterimi gerçekleştirebilen gösterici.

gün ışığı ısıtacı [Fr. lampe à lumière du jour] [İng. daylight lamp] [Al. Tageslichtlampe] S. İzgesel bileşimi, gün ışığınıninkine yakın ışık veren ısıtaç.

gün ışığında gösterim [Fr. projection à la lumière du jour (en plein jour)] [İng. daylight projection] [Al. Freilichtvorführung, Tageslichtvorführung] S. Gündüzün ışıktaki yapılan gösterim.

günlük çekim dizilemesi [Fr. assemblage des rushes, montage des rushes] [İng. rushes assembly, daily assembly] S. Günlük çekimlerin birbirine eklenmesiyle yapılan kaba kurgu.

günlük çekim eşlemesi [Fr. synchronisation des rushes] [İng. synchronizing rushes] [Al. Bildmustersynchronisation] S. Günlük çekimlerin ses ile görüntü kuşaklarının eşlenmesi.

günlük çekim gösterimi [Fr. projection de travail] [İng. screening of the rushes] [Al. Schnitavorführung] S. Günlük çekimlerin incelenmesi, seçimi, ayıklanması amacıyla yapılan gösterim.

günlük çekim(ler) [Fr. bouts, épreuves (de tournage), "rushes"] [İng. rushes, dailies, daily rushes (rush print)] [Al. Bildmuster, Muster, Tagesausbeute, "Rushes"] S. Bir çalışma gününde çevrilmiş çekimler. (Bu çekimler aynı gün işlemekte işlenerek iş işlemi çıkarılır; aynı akşam ya da ertesi sabah görüntülükte incelenir. Böylelikle bir ilk seçim ve ayıklama gerçekleştirilir).

günlük döküm [Fr. feuille de service (de travail), plan de travail quotidien, tableau de service] [İng. call sheet, cue sheet] [Al. Tagesordnung] S. Bir çevirim gününde yapılacak işleri, bu işler için gerekli kişi ve gerekli gösteren, bir gün öncesinden ilgililere dağıtılan dizelge.

gürlük [es.t. ses hacmi, ses volümü, volüm] [Fr. intensité (sonore, du son), niveau (sonore), volume (du son)] [İng. sound intensity (volume), intensity, loudness, amplitude (of sound)] [Al. Tonstärke, Lautstärke, Schallintensität, Schallstärke] S/ TV. Birim alandan geçen güç, başka bir deyişle, santimetrekareden geçen ses erkesi. (Ses gürlüğü 10^{-16} vat/cm² olan bir düzeye oranla ölçülür. Bir ses dalgasının gürlüğü, ses dalgası basıncının karesiyle orantılıdır).

gürlükölçer [es.t. volümetre] [Fr. vumètre, volumètre] [İng. VI (volume indicator) meter, VU (volume unit) meter] [Al. VU-Meter] S/ TV. Seslendirmede ya da ses yayınında gürlüğü denetime, ölçmeye yarayan, gürlüğün gerekenin üstüne çıkmasını ya da altına düşmesini önleyen aygıt.

gürültü. bkz. **ses etkileri**

gürültü [Fr. *bruit*] [İng. *noise*] [Al. *Geräusch, Rauschen, Rauschton*] S / TV. Sinema ya da televizyonda sesin saptanması, çalınması ya da yayınlanmasında ortaya çıkan istenmeyen sesler.

gürültü aygıtı [Fr. *machine à bruit (à bruite)*] [İng. *noise machine, effects machine*] [Al. *Krachmaschine*] S / TV. Çeşitli ses etkilerini gerçekleştirmekte kullanılan aygıt.

gürültü azaltma [Fr. *réduction des bruits*] [İng. *noise reduction*] S. Optik ses kuşaklarındaki dip gürültüsünü belirsizleştirme işi.

güvenışığı [Fr. *lumière de sécurité*] [İng. *safelight*] [Al. *Dunkelkammerlampe*] S. 1. Karanlık odada çalışabilecek kadar ışık sağlayan fakat duyarkatı etkilemeyen özel yapıda bir ışıtaçtan gelen ışık. 2. Duyarkatı etkilemeyen dalga uzunluğundaki ışık.

güvenilir alan [es.t. *güvenli alan, güvenli alan*] [İng. *safe area*] TV. Televizyon yayınında, resimdeki çevresel kayıp çıktıktan sonra kalan, resimdeki başlıca devinimlerin ve yazıların, içinde yer alması gereken alan.

güvenilirlik [Fr. *fiabilité*] [İng. *reliability*] [Al. *Betriebssicherheit, Zuverlässigkeit*] S / TV. Herhangi bir aygıtın ya da bu aygıtı oluşturan bölümlerin gerektiği biçimde çalışma olasılığının derecesi.

güvenlik aydınlatması [Fr. *éclairage de sécurité*] [İng. *secondary lighting, (ABD) emergency lighting (light)*] [Al. *Notebeleuchtung, Panikbeleuchtung*] S / TV. İşliklerde ya da sinema salonlarında herhangi bir aksaklık ya da tehlike anında olağan aydınlatma kesildiğinde kendiliğinden çalışmaya başlayan ve bağımsız bir kaynaktan beslenen yedek aydınlatma.

güvenlik önlemleri [es.t. *emniyet tedbirleri*] [Fr. *mesures de sécurité*] [İng. *safety measures*] [Al. *Sicherheitsmassnahme*] S. Sinemalarda yangına karşı gerek yapı gerek gereç gerekse personel yönünden uyulması gerekli önlemler.

güvenlik yönetmeliği [es.t. *emniyet nizamnamesi, emniyet talimatnamesi*] [Fr. *reglement de sécurité*] [İng. *safety regulations*] [Al. *Sicherheitsvorschriften*] S. Sinemalarda yangın ya da başka olaylara karşı alınması gerekli güvenlik önlemlerini sıralayan yönetmelik.

H

haber bölümü [es.t. *haber servisi*] [Fr. *service d'information (télévisée)*] [İng. *newsroom, news desk, editorial newsroom*] [Al. *Chefredaktion, Redaktion(sraum), Nachrichtenredaktion*] TV. Haber işliğinin, haber izlencesi metnini hazırlamakla görevli bölümü.

haber filmi [es.t. *aktüel film, aktüalite filmi, hadisat filmi, havadis filmi, aktüalite, dünya havadisleri (filmi), film gazetesi, jurnal, güncel film*] [Fr. *actualités, film d'actualités, bande d'actualités, journal (cinématographique), presse filmée*] [İng. *actuality, newsreel, news (film), topical, (ABD) movietone news, newsie (a.), news pic (a.)*] [Al. *Aktualitäten, Wochenschau, Nachrichtenfilm*] S/ TV. Haber özelliği gösteren günlük önemli olayları ortaya çıktıkları anda saptayan, belirli aralıklarla piyasaya sürülen, sinema ve televizyonlarda gösterilen belgesel film çeşidi.

haber filmi sineması [Fr. *salle de cinéma d'actualités, cinéac, ciné-bref*] [İng. *news cinema (theatre, ABD: theater)*] [Al. *Aktualitätenkino, AKI*] S. Yalnız haber filmleri gösteren sinema salonu.

haber işliği [es.t. *haber stüdyosu*] [Fr. *studio d'actualités*] [İng. *news studio*] [Al. *Nachrichtenstudio, Aktualitätenstudio*] TV. Haberlerin hazırlanması ve yayınlanmasıyla görevli işlik bölümü.

haber izlencesi [es.t. *aktüalite programı, haber programı*] [Fr. *actualités (télévisées), journal télévisé, informations (télévisées), émission d'information (d'actualités)*] [İng. *news programme (ABD: program), news feature programme, television news (programme), (ABD) news broadcast, newscast*] [Al. *Informationsendung, Nachrichten(sendung), Fernsehnachrichten, Tagesschau*] TV. Günün haberlerini söz ve görüntüyle yansıtan izlençe.

haber(ler) [Fr. *information(s), nouvelle(s)*] [İng. *news*] [Al. *Nachrichten, Information(en), Tagesschau*] TV. Günün iç ve dış olayları konusunda kamuoyunu aydınlatıcı ve oluşturu bilgileri veren kısa metin ve bu metinle ilgili görüntü gereci.

habersiz oynatım [Fr. *présentation non annoncée (surprise)*] [İng. *sneak preview*] S. Bir filmin izleyicilerdeki tepkisini öğrenmek amacıyla bu filmin bir sinema izlencesine habersizce eklenip gösterilmesi.

haber sunucu. bkz. **sunucu**

hafif güldürü [Fr. *comédie légère*] [İng. *light comedy*] [Al. *leichte Komödie*] S. Yalnızca eğlendirmek, oyalamak amacı güden, yüzeyde kalan ve daha çok davranışların gülünçlüğüne dayanan bir güldürü çeşidi.

halojen ışıtaç. bkz. **tungsten halojen ışıtaç**

hava [es.t. *atmosfera*] [Fr. *atmosphère, ambiance*] [İng. *atmosphere*] [Al. *Atmosphäre*] S/ TV. Belirli bir çevreye, başka çevrelerden ayrı, değişik bir özellik sağlayan öğelerin oluşturduğu bütün.

hava durumu [Fr. *prévisions météorologiques, bulletin météorologique*] [İng. *weather report (forecast)*] [Al. *Wetterbericht, Wettervorhersage*] TV. Belirli bir süre içinde havanın nasıl olacağını belirten izlenec; hava yazaraklarının okunduğu yayın.

havalandırma [Fr. *ventilation*] [İng. *ventilation*] [Al. *Lüftung*] S/ TV. 1. İşliklerde, düzlüklerde, sinema salonlarında kirli havayı atıp yerine temiz hava sağlama. 2. Korunaklarda filmin çabuk bozulmasını önlemek amacıyla aynı işin yapılması. 3. Büyük göstericilerde güçlü ışık kaynağının çıkardığı yüksek ısıyı ve zararlı gazları önlemek amacıyla sürekli olarak hava verme.

hayranlar derneği [Fr. *club de fan*] [İng. *fan club*] [Al. *"Fan Club"*] S. Bazı ülkelerde çeşitli yıldızların adlarını taşıyan ve o yıldızın hayranlarıncı kurulan dernekler.

hazır izlenec [es.t. *paket program*] [Fr. *"package"*] [İng. *package*] [Al. *"Package"*] TV. 1. Bir ana yapım merkezinde gerçekleştirilip herhangi bir gereç üzerine saptandıktan sonra yayınlanması için bölge televizyonlarına ya da yabancı televizyonlara gönderilen izlenec. 2. Bir yapımcının gerçekleştirip satışa hazır olarak beklettiği izlenec.

hazırlık [Fr. *préparation*] [İng. *lining up*] [Al. *Vorbereitung*] S/ TV. Bir film çeviriminin ya da bir televizyon izlenecine başlamadan önce yapılan işlerin tümü; ilk çevirim gününe değin yapılan çalışmalar.

hazırlık süresi [Fr. *durée de préparation*] [İng. *line-up time*] [Al. *Vorbereitungszeit, Vorschaltzeit, Vorlaufzeit*] TV. Yayına başlamadan önce işliktaki araç ve gereçlerin ısınma, düzenlenme, denetimi için gerekli süre; genellikle yayından önceki 30-60 dakikalık süre.

"H" belgesi [Fr. *certificat "H"*, *visa pour film d'épouvante*] [İng. *"H" certificate*] [Al. *"H" Certificate*] S. İngiliz Denetleme Kurulu'nun, yığıl filmlerine verdiği belge ("H" = horrlfic film: "yığıl filmi" kısaltmasıdır).

H dalgılık [es.t. *H anten*] [Fr. *antenne H*] [İng. *H-aerial* (ABD: *antenna*)] [Al. *H-Form*] TV. Yansıtıcı olarak kullanılan ve (H) biçiminde olan dalgılık.

hertz, Hz [Fr. *hertz*] [İng. *hertz*] [Al. *Hertz*] S/ TV. SI birimlerinde yinelenim birimi. (Dönemsel süresi bir saniye olan dönemsel olayın yinelenimidir ve saniyede bir çevrime eşittir. Elektromıknatıs salınımları belirlemede kullanılan hertz in en çok kullanılan katları şunlardır: 1 kilohertz (ya da saniyede 1 kilosikl) = 1.000 Hz (kısaltması 1 kHz, 1 kc/s), 1 megahertz (saniyede 1 megasikl) = 1.000 kHz (10³ Hz) (kısaltması 1 MHz, 1 Mc/s), 1 gigahertz (saniyede 1 gigasikl) = 1.000 MHz (10⁹ Hz) (kısaltması 1 GHz, 1 Gc/s).

hertz dalgaları [Fr. *ondes hertziennes*] [İng. *hertzian waves*] [Al. *hertzische Wellen*]

TV. Telsiz dalgaları, radyo dalgaları. (Bu dalgalar, en kısa radar yinelenimi olan 1 cm dalga uzunluğunun karşılığı olan 3×10^{10} hertz'in üstündeki yinelenimden başlayıp, 2.000 m uzunluğundaki radyo dalgasının karşılığı olan, $1,5 \times 10^5$ hertz altındaki yinelenimlere dek uzanır).

hız. bkz. alıcı hızı

hız. bkz. gösterici hızı

hız. bkz. seslendirme hızı

hız göstergesi [Fr. *indicateur de vitesse*] [İng. *speed indicator*] [Al. *Geschwindigkeit*] S. Çeşitli sinema aygıtlarında, özellikle alıcılar ile göstericilerde, saniyedeki resim sayısını belirten gösterge.

hızlandırılmış devinim [es.t. *hızlı hareket, süratli hareket, hızlandırılmış hareket, akselere*] [Fr. *mouvement accéléré, accéléré*] [İng. *quick motion, fast motion, accelerated motion, time-lapse, speeded-up, high-speed pictures*] [Al. *Zeitraffer(aufnahme), Zeitraffer-Effekte*] S. Alıcının olağan hız altında çalıştırılıp, elde edilen filmin olağan gösterici hızıyla oynatılması sonucu, bir filmin herhangi bir görünçlüğündeki devinimin, gerçektekinden daha hızlı görünmesi durumu. Yavaşlatılmış devinimin karşıtı.

hızlandırılmış devinim sineması [Fr. *cinéma accéléré, cinématographie accélérée*] [İng. *time-lapse cinematography, high-speed cinematography*] [Al. *Zeitrafferkino*] S. Gözle ayırt edilemeyecek kadar ağır gelişen ve çok uzun sürede oluşan devinimleri kısa bir süre içinde incelemek amacıyla bilimsel alanda, bilimsel sinemada, araştırma filmlerinde başvurulmuş yöntemle çalışan sinema dalı.

hızlı çevirim [Fr. *prise de vues accélérée*] [İng. *high-speed shooting*] [Al. *Zeitrafferaufnahme*] S. Yavaşlatılmış devinimi sağlamak amacıyla alıcının olağan hızının üstünde çalıştırılması.

hızlı düz devinim [Fr. *marche avant rapide*] [İng. *quick forward action*] [Al. *schneller Vorwärtsgang*] S. Alıcının, hızlandırılmış devinim sağlayacak hızda düz geçişle çalıştırıldığında elde edilen sonuç. Hızlı ters devinimin karşıtı.

hızlı geriye sarma [Fr. *rembobinage rapide, retour rapide*] [İng. *fast reverse wind*] [Al. *schneller Rücklauf*] S/TV. Geriye sarmanın hızlı olanı.

hızlı kurgu [Fr. *montage rapide*] [İng. *quick cutting, fast cutting*] [Al. *rasche Montage, rasche Schnitt, beschleunigte Montage*] S. 1. Çok kısa çekimlerin birbirini izlemesinden oluşan kurgu. 2. Böylelikle, birbirini hızla izleyen kısa çekimlerin sıralanmasından doğan durum. Yavaş kurgunun karşıtı.

hızlı öne sarma [Fr. *débobinage rapide, rébobinage rapide*] [İng. *fast forward wind*] [Al. *schneller Vorlauf*] S/TV. Öne sarmanın hızlı olanı.

hızlı sarma [Fr. *enroulement rapide*] [İng. *fast wind*] [Al. *schneller Wicklung*] S/TV. Sarmanın hızlı olanı.

hızlı tersine devinim [Fr. *marche arrière rapide*] [İng. *quick reverse (action)*] [Al. *schneller Rückwärtsgang*] S. Alıcının, hızlandırılmış devinimi sağlayacak hızda ters geçişle çalıştırıldığında elde edilen sonuç. Hızlı düz devinimin karşıtı.

hızölçer [es.t. takimetre] [Fr. *tachymètre*] [İng. *tachometer*] [Al. *Geschwindigkeit-messer, Tachometer*] S. Hız ölçen aygıt. (Bunun alıcıya takılan ve saniyedeki resim sayısını gösterenleri alıcıya ekli motora takılınca, hangi hızda çalıştığını gösterir).

hidrojen iyonu yoğunluğu, pH [Fr. *concentration de l'ion hydrogène, pH*] [İng. *hydrogen ion concentration, pH (value)*] [Al. *Wasserstoffionenkonzentration, pH*] S. Bir eriyiğin litresine düşen pozitif hidrojen iyonlarının (H^+) gram olarak niceliği.

hile [es.t. 1. trük, trükaj, trik, sinema hilesi] [Fr. 1. *trucage, truquage, trucs (de cinéma)*, 2. *trucage, truquage*] [İng. 1-2. *trick, special effects*] [Al. 1. *Tricks, Filmtricks, Trucverfahren, Trucaufnahmen*, 2. *Tricks, Fernsehtricks*] S. 1. Olağan çevirim uygulamalarıyla gerçekleştirilmesi güç, pahalı, tehlikeli, zaman alıcı ya da olanaksız bulunan işlemlerin, optik, mekanik, kimyasal bazı özelliklerden yararlanılarak yapılanı; bu yolla elde edilen olağandışı, olağanüstü sonuçlar. TV. 2. Sinemadakinine benzer sonuçların televizyonda elektronik yöntemlerle elde edilmesi.

hileli çekim [Fr. *plan truqué*] [İng. *cheat shot*] [Al. *Trickszene*] S. 1. Herhangi bir film hilesi taşıyan çekim. 2. Bir varlık ya da devininin gerçektekinden başk türlü görünmesi için o varlık ya da devininin yalnız bir bölümünü alıp geri kalanını görüş alanında bırakan çekim. (Örnek: Yüksek bir yerden düşen kimseyi gösteren çekimde, bu kimsenin düşmeye başlamasını gösterip, alttaki ağı görüntü dışında bırakan çekim).

hileli çevirim [Fr. *truquage (à la prise de vues)*] [İng. *trick shot*] [Al. *Trickaufnahme*] S. Çevirim sırasında alıcının optik ve mekanik olanaklarıyla hileli gerçekleştirme.

hileli film [Fr. *film à truc (de truquage, de trucage)*] [İng. *trick film*] [Al. *Trickfilm*] S. 1. Sinema uygulayımının birtakım olanaklarından yararlanılarak sağlanmış, gerçekte varolması olanaksız olay ve durumların büyük yer tuttuğu film çeşidi. 2. Film hilelerine bol bol yer veren film.

hipo [Fr. *hyposulfite de soude, hypo*] [İng. *sodium hyposulphite, hyposulphite of sodium, thiosulfate, hypo*] [Al. *Natriumthiosulfat, Fixiernatron, Fixiersalz*] S. İşlemede saptama aşamasında en çok kullanılan kimyasal ödek (sodyum hiposülfid, tiyosülfid, $Na_2 S_2 O_3 \cdot 5H_2 O$) ya da eriyiği.

holografi [Fr. *holographie*] [İng. *holography*] [Al. *Holographie*] S/ TV. Laser ışınlarına dayanılarak gerçekleştirilen üçboyutlu resim işlemi.

hologram [Fr. *hologramme*] [İng. *hologram*] [Al. *Hologramm*] S/ TV. Holografi işleminde, üçboyutlu görüntüyü oluşturmak üzere gerekli bilgileri taşıyan resim.

H ve D duyarlığı [es.t. *H ve D derecesi, H ve D hızı*] [Fr. *méthode H et D*] [İng. *H and D speed*] [Al. *H und D-Empfindlichkeit*] S. Film duyarlığını belirtmek amacıyla, duyarlılıkölçümünün bilimsel temellerini koyan iki bilginin, İsviçreli kimyacı

Ferdinand Hurter ile İngiliz kimyacı ve fotoğrafçı V.C. Driffield'in buldukları yöntem.

Hypergonar [Fr. *Hypergonar*] [İng. *Hypergonar*] [Al. *Hypergonar*] S. 1. Fransız bilgini Prof. Henri Chrétien'in 1925-1930 arasında geliştirdiği bir sıkıştırmacın adı. 2. Bu merceğin kullanılışına dayanan ve yine aynı bilgince geliştirilen bir geniş görüntülük işleminin adı. (Bu işlem daha sonra CinemaScope'a yol açmıştır).

Intelsat [Fr. *Intelsat*] [İng. *Intelsat*] [Al. *Intelsat*] TV. 1. Uluslararası İrakiletişim Konsorsiyumu. 2. Bu örgütün uzaya gönderdiği irakiletişim uydularının genel adı.

Intertel [Fr. *Intertel*] [İng. *Intertel*] [Al. *Intertel*] TV. Doğu Avrupa ülkeleri arasında kurulan televizyon birliği. Daha çok Intervision adıyla tanınır.

Intervision [Fr. *Intervision*] [İng. *Intervision*] [Al. *Intervision*] TV. Uluslararası Radyo ve Televizyon Örgütü'ndeki Doğu bloğu ülkelerinden başlıcaları arasında kurulan televizyon birliği. (Bu birlik gerek kendi üyeleri arasında gerekse Eurovision'la izlenice alış veriş yapar).

ırakiletişim [es.t. *telekomünikasyon, uziletişim*] [Fr. *télécommunication*] [İng. *telecommunication*] [Al. *Fernmeldewesen, Fernmeldetechnik*] TV. Çok uzak noktalar arasında elektromıknatısa dayanılarak telli ya da telsiz olarak sağlanan iletişim. (Telgraf, telefon, radyo, televizyon, teleks gibi aygıtlarla resim, ses, im gönderme bu iletişim alanına girer).

ıraklık açısı [es.t. *ihtilaf-i manzar, paralaks*] [Fr. *parallaxe*] [İng. *parallax*] [Al. *Parallaxe*] S/TV. 1. İki ayrı noktadan, uzaktaki bir konuya yönelmiş doğrular arasındaki açı. 2. Dolayısıyla, bir alıcının bakıcı ile merceğinin verdiği görüntüler arasındaki açı.

ırak merceği [es. t. *telefoto mercek, teleobjektif, tele merceği*] [Fr. *télé(objectif)*] [İng. *telephoto lens, tele-lens*] [Al. *Teleobjektiv, Telefotobjektiv, Fernbildlinse, Tüte (a)*] S/TV. Çok uzaktaki konuların çok yakın görüntülerini elde etmekte kullanılan, çok uzun odaklı mercek çeşidi.

ıraksak [es.t. *mütebait*] [Fr. *divergent*] [İng. *divergent*] [Al. *Divergent*] S/TV. Ortak bir yol ya da noktadan ayrı yönlerle gidip uzaklaşan.

ıraksak mercek [es.t. *adese-i mütebait, konkav adese, içbükey mercek*] [Fr. *lentille divergente (concave)*] [İng. *diverging lens, divergent lens, concave lens, negative lens*] [Al. *Zerstreuungslinse, Konkav-Linse*] S/TV. Koşut ışık demetini yanlara doğru kırarak birbirinden uzaklaştıran, kenarları ortalarından daha kalın mercek çeşidi.

Iscomorphot [Fr. *Iscomorphot*] [İng. *Iscomorphot*] [Al. *Iscomorphot*] S. Almanya'da geliştirilen bir sıkıştırmaçlı geniş görüntülük işlemi.

ısıkeser (süzgeç) [Fr. *filtre anticalorique*] [İng. *heat absorbing filter, heat filter, heat protection filter*] [Al. *Wärmeschutzfilter*] S. Tek resimli devinimle çalışabilen gös-

tericilerde, gösterici ısıtıcı ile film arasına girerek ısı kaynağı önünde uzun süre duran filmin yanmasını önleyebilecek biçimde ısıyı azaltan süzgeç.

ısıyoğruk [es.t. termoplastik] [Fr. *thermoplastique*] [İng. *thermoplastic*] [Al. *thermoplastik*] S/TV. Isıtıldığında yoğruk olan özdek; özellikleri değişmeksizin defalarca ısıtılıp soğutulabilen yoğruk özdek.

ısıyoğruk kuşak [es.t. termoplastik bant] [Fr. *bande thermoplastique*] [İng. *thermoplastic (recording) tape*] S/TV. Isıyoğruk saptamada kullanılan, polyester tabanlı, üzeri ince, saydam, iletken bir katla örtülü, bunun üzerine de ısıyoğruk kat çekilmiş kuşak.

ısıyoğruk renkli saptama [Fr. *enregistrement thermoplastique en couleur*] [İng. *thermoplastic colour (ABD: color) recording*] TV. Renkli televizyon alıcısından gelen üç birincil renkle (kırmızı, yeşil, mavi) tek elektron demetini aynı anda değiştirilme uğratarak sağlanan ısıyoğruk saptama.

ısıyoğruk saptama [Fr. *enregistrement thermoplastique*] [İng. *thermoplastic recording, TPR, thermoplastic video recording*] S/TV. Resim ya da başka biçimdeki bilgiyi elektron demeti yardımıyla ısıyoğruk bir kuşak üzerine saptama işlemi.

ısıyoğruk saptayıcı [Fr. *enregistreur thermoplastique*] [İng. *thermoplastic (tape) recorder*] S/TV. Isıyoğruk saptamayı gerçekleştiren ağıt.

ısmarlama film [Fr. *film réalisé sur commande*] [İng. *sponsored film, commissioned film*] [Al. *Auftragsfilm*] S. 1. Bir kimse ya da kuruluşun verdiği siparişe dayanarak gerçekleştirilmiş film. 2. (Kötü anlamda) Bir yönetmenin, istemediği halde çevirmek zorunda kaldığı film.

ısmarlama yapım [Fr. *programme réalisé sur commande*] [İng. *sponsored programme (ABD: program)*] [Al. *Auftragsproduktion, Fremdproduktion, Sponsorsendung, "gesponsorte Sendung"*] TV. Bir televizyon yapım merkezinin, kendi örgütü dışında bir kuruluş ya da kimseye hazırlattığı izlençe. Özyapım karşıtı.

ISO ölçünleri [Fr. *standards ISO*] [İng. *ISO standards*] [Al. *ISO-Normen*] S/TV. Uluslararası Ölçünler Örgütü'nün sinema ve televizyondaki bazı ölçünleri de kapsayan ölçünleri.

ışığaduyar [Fr. *photosensible*] [İng. *photosensitive*] [Al. *lichtempfindlich*] TV. Uygun elektromıknatıs ışınım karşısında ışıketkenlik, ışıkelektrik etkisi gösteren (özdek).

ışık [es.t. ziya] [Fr. *lumière*] [İng. *light*] [Al. *Licht*] S/TV. Göze uyarımda bulunan ve beyin tarafından yorumlandığında görme duyusuna, yani görülebilir ışığa yol açan elektromıknatıs ışınım. Başka bir deyişle, ışımayla yayılan ve görme duyusuyla algılanan erke biçimi. (Bu elektromıknatıs ışınım, 4×10^{-7} m ile $7,7 \times 10^{-7}$ m arasındaki dalga uzunluklarında yer alır. Dalga uzunluklarındaki değişiklikler gözde değişik duylulara yol açarak değişik renkleri oluşturur).

"ışık!" [Fr. *lumière!*] [İng. *light!*] [Al. *Licht!*] S/TV. Bir görünçlüğü aydınlatılması için yönetmenin ışıkçılara verdiği komut.

ışık açısı [Fr. *angle de faisceau lumineux*] [İng. *light beam angle*] [Al. *Lichtbündels-*

winkel] S. Bir göstericiden gelen ışık demetinin görüntülüğe düşüş açısı.

ışık akısı. bkz. **akı**

ışık azaltıcı. bkz. **azaltıcı**

ışık azaltmak. bkz. **azaltmak**

ışık benzeri [Fr. *doublure lumière (éclairage)*] [İng. *stand-in double*] [Al. *Lichtdouble*] S/ TV. Işıkların düzenlenmesi sırasında asıl oyuncunun yerine istenilen devinimleri yapan benzer.

ışık bölücü biçme [Fr. *prisme diviseur*] [İng. *light-splitting prism, beam splitter prism*] [Al. *Strahlenteilerprisma*] S/ TV. Işın demetini belirli oranda bölerek değişik yönlere saptırma özelliği taşıyan biçme.

ışıkçı [est. elektrikçi, enstatatör, lamba gardiyeni, elektrisyen] [Fr. *électricien (de plateau), éclairagiste*] [İng. *electrician, lighting electrician, technician, lamp operator, juicer (a.), sparks (a.)*] [Al. *Beleuchter, Elektriker*] S/ TV. Baş ışıkçının yönetiminde çalışan, görünülüğün aydınlatılması için gerekli aygıtları düzenleyen ve kullanan kimse.

ışık dağılımı. bkz. **dağılım**

ışık düzensizci [est. *diyafram*] [Fr. *diaphragme (iris), iris*] [İng. *diaphragm, lens diaphragm, iris diaphragm, iris, stop*] [Al. *Blende, Iris, Irisblende*] S/ TV. Alıcının ya da bazı basım aygıtlarının mercek düzeni içinde bulunup, birbiri üzerine binen incecik maden yapraklardan oluşan, açılıp kapanarak, duyarkat üzerine gelen ışığın niceliğini düzenleyen düzenek.

ışık düzensizci açıklığı [Fr. *ouverture du diaphragme*] [İng. *diaphragm, aperture, camera aperture, focal aperture, lens aperture, shutter aperture, working aperture, iris aperture, shooting aperture, aperture of diaphragm*] [Al. *Blendenöffnung, Blende, Öffnung*] S/ TV. Bir ışık düzensizcinin açılma derecesi, ayarlandığı açıklık.

ışık düzensizci ayarı [Fr. *réglage du diaphragme*] [İng. *diaphragm setting, lens setting*] [Al. *Blendeneinstellung*] S/ TV. Işıklama süresine, aydınlatma durumuna, sinemada ayrıca filmin duyarlılığına göre ışık düzensizci açıklığının düzenlenmesi.

ışık düzensizci bileziği [Fr. *bague de commande du diaphragme*] [İng. *stop ring, diaphragm ring, iris ring*] [Al. *Blendenring*] S/ TV. Işık düzensizci ayarını gerçekleştirmek üzere, mercek çerçevesinde yer alan, üzerinde ışık düzensizci göstergesi bulunan, sağa sola çevrilebilen parça.

ışık düzensizci göstergesi [Fr. *indicateur de diaphragme*] [İng. *diaphragm indicator (scale), stop indicator*] [Al. *Blendenzeiger, Blendenskala*] S/ TV. Mercek çerçevesi üzerinde f sayısının karşısına getirilerek ışık düzensizci ayarını sağlayan çıkıntı.

ışık düzensizcini açma [[Fr. *ouverture du diaphragme*] [İng. *opening up, opening of diaphragm (of aperture)*] [Al. *Aufblendung, Öffnung der Blende, Blendenöffnung*] S/ TV. Alıcıya daha çok ışık girmesini sağlamak amacıyla, ışık düzensizci göstergesini daha küçük bir f sayısına getirerek ışık düzensizci açıklığını büyültme.

ışık düzensizcini kısıma [Fr. *fermeture du diaphragme*] [İng. *stopping down*] [Al.

Abblendung] S/ TV. Alıcı merceğinden daha az ışık girmesini sağlamak amacıyla, ışık düzensi göstergesini daha büyük bir f sayısına getirerek ışık düzensi açıklığını küçültme.

ışık düzensi kolu [Fr. *barrette de diaphragme*] [İng. *diaphragm rod*] [Al. *Blendenebel*] S/ TV. Bazı alıcılarda, ışık düzensi bileziğini daha kolay devindirmek için bulunan ufak kol.

ışık düzensiyle açılma [Fr. *ouverture du diaphragme (en diaphragme)*] [İng. *iris in*] [Al. *Aufblendung*] S/ TV. Açılmanın, ışık düzensiyle gerçekleştirilmesi.

ışık düzensiyle açılma-kararma [Fr. *fond au diaphragme*] [İng. *iris in-out*] [Al. *Auf- und Abblendung*] S/ TV. Açılma-kararmanın ışık düzensiyle gerçekleştirilmesi.

ışık düzensiyle kararma [Fr. *fermeture du diaphragme (en diaphragme)*] [İng. *iris out*] [Al. *Abblendung*] S/ TV. Kararmanın ışık düzensiyle gerçekleştirilmesi.

ışık düzenlemesi. bkz. **düzenleme**

ışıkeksiu [es.t. *fotokatot*] [Fr. *photocathode*] [İng. *photocathode*] [Al. *Fotokathode*] S/ TV. Üzerine ışık düştüğünde elektron yayan ışığıduyar özdekle sıvanmış ekiu.

ışikelektrik [es.t. *fotoelektrik*] [Fr. *photo-électricité*] [İng. *photo-electricity*] [Al. *Lichtelektrizität*] S/ TV. Işıkelektrik etkisi olayı.

ışikelektrik etkisi [Fr. *effet photo-électrique*] [İng. *photoelectric effect*] [Al. *fotoeffekt, fotoelektrische Effekt, lichtelektrische Effekt*] S/ TV. Bir özdeğin, üzerine görünür ışıma, morötesi ya da kızılaltı ışınlar vurduğunda elektron yayabilmesi durumu.

ışikelektriksel [es.t. *fotoelektriksel*] [Fr. *photo-électrique*] [İng. *photo-electric*] [Al. *fotoelektrisch, lichtelektrisch*] S/ TV. Işıkelektrik özelliği taşıyan.

ışikelektron [es.t. *fotoelektron*] [Fr. *photo-électron*] [İng. *photo-electron*] [Al. *Fotoelektron*] S/ TV. Işıkelektrik olayında, ışığın etkisiyle salıverilen elektron.

ışık geçirgenliği [Fr. *transmission*] [İng. *transmission (of light)*] [Al. *Durchlassung*] S/ TV. Saydam cisimlerin ışığı geçirme yeteneği.

ışıközlü ışıkölçer [es.t. *fotoselli pozmetre*] [Fr. *posemètre à cellule photo-électrique, photomètre à cellule photo-électrique*] [İng. *photocell photometer, photo-electric meter (exposure meter)*] [Al. *Fotozelle-Belichtungsmesser*] S/ TV. Işık yeğinliğini ışıközüyle ölçen ışıkölçer çeşidi.

ışıközü [es.t. *fotosel, fotoelektrik sel, fotoelektrik lamba, fotoelektrik hücre, fotoelektrik hücre, fotosel hücre*] [Fr. *cellule photo-électrique*] [İng. *photoelectric cell, PEC, photocell, phototube*] [Al. *Foto(selen)zelle, Fotoelement, fotoelektrische Zelle*] S/ TV. Fotoışık etkisine dayanan ve üzerine bir ışık düştüğünde bunu elektrik erkesine çeviren aygıt.

ışık hızı [es.t. *sürat-i ziya*] [Fr. *vitesse de la lumière*] [İng. *velocity of light*] [Al. *Lichtgeschwindigkeit*] S/ TV. Işığın boşlukta birim zamanda aldığı yol. (Uluslararası

Radyo Bilimleri Birliği'nin 1957'deki kararına göre bu hız 299.792,5 0,4 km/sn'dir. Fakat bu rakam, ortalama, 300.000 km/sn olarak kabul edilir).

Işık ışını [est. şua-i ziyai] [Fr. rayon lumineux] [İng. light ray] [Al. Lichtstrahl] S/ TV. Işığın bir ışınım noktasından çıktıktan sonra herhangi bir yöne giderken izlediği doğru.

Işıkkiletken ışıtaç [Fr. tube photo-conducteur] [İng. photoconductive tube] TV. Bazı özdeklerin ışık etkisiyle iletkenliklerinin ya da dirençlerinin değişmesi temeline dayanan alıcı ışıtaıcı çeşidi.

Işık kaynağı [est. menba-i ziya, muzi] [Fr. source de lumière] [İng. light source] [Al. Lichtquelle] S/ TV. 1. Işık salan cisim. 2. Aydınlatmada kullanılan araç, aydınlatma aracı.

Işıkkesen [Fr. sas, intercepteur de lumière] [İng. light-trap] [Al. Lichtschleuse] S. 1. Karanlık odalara girip çıkarken içeriye ışık sızmasını önleyen düzen. 2. Alıcının ya da basım aygıtının doldurmalığına filmin takılıp çıkarılması sırasında ışıktan etkilenmesini önleyen düzen.

Işıklama [est. poz verme, ekspozisyon] [Fr. exposition, pose, lumination] [İng. exposure] [Al. Belichtung] S. Çevirim sırasında, aydınlatılmış olan konunun görüntüsünün duyarkat üzerine belirli bir süre düşerek etkilmesi.

Işıklama genliği [Fr. latitude d'exposition (de pose)] [İng. latitude (of exposure), exposure latitude] [Al. Belichtungsspielraum] S. Bir duyarlıkölçümü eğrisinde, düz çizgiye rastlayan, görüntü yoğunluğunun ışıklama yeğlinliğiyle orantılı olarak arttığı bölge.

Işıklama ışıtaıcı [Fr. lampe d'exposition (d'enregistrement)] [İng. exposure lamp, recording lamp] [Al. Tonlampe] S. Optik seslendirme dizgesinde duyarkat üzerine çeşitli yollardan ve değişik biçimlerde düşürülecek ışığı sağlayan kaynak.

Işıklama süresi [est. pozlandırma müddeti, poz müddeti, pozlandırma süresi] [Fr. temps de pose, durée d'exposition, exposition] [İng. exposure time] [Al. Belichtungszeit, Aufnahmezeit] S. Bir konunun görüntüsünün tam ve başarılı olarak duyarkata saptanması için gerekli ışıklamanın devam ettiği süre.

Işıklama yarığı [Fr. fente] [İng. exposure slit, slit] [Al. Spaltblende] S. Optik seslendirme dizgesinde, aynalı galvanometreden gelen ışın demetinin film üzerine düşmeden önce geçtiği yarık.

Işıklı benek. bkz. benek

Işıklılık [est. objektif ışık kuvveti] [Fr. luminosité] [İng. brightness] [Al. Leuchtdichte, Beleuchtung] S/ TV. Bir merceğin geçirebileceği en çok ışık niceliği. (Bağıntılı açıklıkla ayndır).

Işıkölçer [est. pozometre, poz ölçen, fotometre] [Fr. posemètre] [İng. exposure meter, photometer, lightmeter] [Al. Belichtungsmesser, Fotometer, Lichtmessgerät] S/ TV. Çeşitli ışık koşullarına göre en uygun sonucun alınabilmesi için duyarkat üzerine ne kadar ışık düşmesi gerektiğini bildiren aygıt.

Işıkölçümü [est. fotometri] [Fr. photométrie] [İng. photometry] [Al. Lichtstärke-

messung, Lichtmessung] S/ TV. Belirli bir ışık kaynağından gelen ışık yeğînliğinin ölçülmesiyle uğraşan bilim kolu.

ışık örtüsü [Fr. écran métallisé (opaque, parasoleil), drapeau, petit nègre, feuille] [İng. flag, small flag, nigger, gobo, target] [Al. Neger, schwarze Wand] S/ TV. Işık kaynağının önüne getirilerek görünçlüğe düşecek ışık niceliğini düzenleyen, ışığın alıcıya doğrudan doğruya ulaşmasını önleyen ya da özel aydınlatma etkileri sağlayan saydamsız yüzey.

ışık közü [es.t. foton] [Fr. photon] [İng. photon] [Al. Photon, Lichtquant] S/ TV. Işığın dalga yinelenimine göre belirli bir erke taşıyan ögesel tanecik.

ışık sinaması [Fr. répétition pour les éclairages] [İng. lighting rehearsal, (ABD) light rehearsal] [Al. Beleuchtungsprobe] S/ TV. Işıkların yerleştirilmesi, görünçlüğün gereklerine göre devindirilmesi, yeğînliklerinin düzenlenmesi amacıyla yapılan sinama.

ışık soğurma. bkz. soğurma

ışık soğurucu. bkz. soğurucu

ışıkta takma [Fr. chargement en plein jour] [İng. daylight loading] [Al. Tageslichtladung] S. Boş filmin alıcıya aydınlık bir yerde takılabilmesi durumu.

ışık yayan ışıtaç [Fr. tube photo-émissif] [İng. photo-emission tube, photo-emissive tube] TV. Bazı özdeklerin, ışık etkisiyle elektron salması temeline dayanan ışıtaç.

ışık yayı [es.t. ark, elektrik arki] [Fr. arc] [İng. arc, electric arc] [Al. Bogen, Lichtbogen] S/ TV. Yeter gerilimli, doğru akımlı bir üretece bağılı iki elektrikucunun uçları arasında, 3000°C'nin üzerinde bir sıcaklıkla ortaya çıkan, akımın, elektirik uçlarının buğusuyla aktarılması sonucu yeğîn bir ışık veren boşalma.

ışık yayı kömürü. bkz. kömür

ışık yayınması. bkz. yayınma

ışık yaylı ışıtaç [es.t. ark lambası] [Fr. lampe à arc, projecteur à arc] [İng. arc lamp, (ABD) arc light] [Al. Bogenlampe, Kohlenlampe, Lichtbogenlampe] S/ TV. Işık yayı ilkesine göre çalışan ışıtaç çeşidi.

ışık yeğînliği. bkz. yeğînlik

ışık yerleştirilmesi. bkz. yerleştirme

ışıldak [es.t. projektör] [Fr. projecteur (de lumière, solaire), gamelle, casserolle, "sun light"] [İng. projector, sunlight, studio lamp, sun arc-light, brute (a.), (ABD) sun arc, luminaire] [Al. Scheinwerfer, "Sunlight"] S/ TV. Bir görünçlüğün aydınlatılmasında kullanılan, güçlü bir ışık kaynağı bulunan, özel yapısıyla bu ışık kaynağından çıkan ışık demeti düzenlenebilen ışıtaç.

ışıldama [es.t. lemean, gazışı] [Fr. luminescence] [İng. luminescence] [Al. Lumineszenz] TV. Herhangi bir cismin, yüksek sıcaklık (akkorluk) dışında herhangi bir nedenle ışık yayması özelliği.

ışıldar [es.t. lemeanlı, gazışı] [Fr. luminiscent] [İng. luminiscent] [Al. Leuchtstoff] TV. Işıldama özelliği taşıyan (özdek).

ışık [es.t. inşia] [Fr. rayonnement] [İng. radiation] [Al. Strahlung] S/ TV. Elektro-

mıknatıs dalgalar biçiminde yol alan erke.

ışın [es.t. şua] [Fr. *rayon*] [İng. *ray*] [Al. *Strahl*] S/TV. 1. Herhangi bir ışıma kaynağından çıkarak herhangi bir yöne giden bir ışının izlediği doğru. 2. Bu ışının kendisi.

ışın demeti [es.t. huzme-i ziyaiye, şua huzmesi, ışık huzmesi, ışık demeti] [Fr. *faisceau lumineuse (de rayons), pinceau de rayons*] [İng. *light beam, pencil of light*] [Al. *Lichtbündel, Lichtbahn, Lichtstrahl*] S/TV. 1. Belirli bir yönde yol alan ışınım. 2. (Özellikle) Işık ışınlarının oluşturduğu demet.

ışınım [es.t. 1. inşa, radyasyon, 2. elektromanyetik radyasyon] [Fr. 1. *radiation*, 2. *radiation électromagnétique*] [İng. 1. *radiation*, 2. *electromagnetic radiation*] [Al. 1. *Strahlung*, 2. *elektromagnetische Strahlung*] S/TV. 1. Herhangi bir kaynaktan herhangi bir ışın, dalga devinimi ya da taneciğin yayılması. 2. Bir elektrik yükünün imvesinden doğan, elektrik ve mıknatıslı alanlarla ilgili erkeğin dalgalarından oluşan ışınım; elektromıknatıs ışınım.

ışınır [es. t. flüori, flüoresan, flüorişıl] [Fr. *fluorescent*] [İng. *fluorescent*] [Al. *fluoreszierend*] TV. Işınırılık özelliği taşıyan (özdek).

ışınır görüntülük [es.t. flüoresan ekran] [Fr. *écran fluorescent*] [İng. *fluorescent screen*] [Al. *Leuchtschirm, Leuchtstoffschirm*] TV. Bir eksiuc ısıtıcının ya da almaç ısıtıcının, iç çeperi ışınır özdekle sıvalı, elektron topunun gönderdiği elektron demeti çarpınca, görüntülüğün önünde ışıklı görüntü oluşturan düz bölümü.

ışınır ısıtaç [es.t. flüoresan lamba] [Fr. *lampe fluorescente*] [İng. *fluorescent lamp*, (ABD) *fluorescent tube*] [Al. *Fluoreszenzlampe, Leuchtstofflampe*] S/TV. İç çeperi ışınır özdekle sıvalı, içindeki çok alçak basınçlı cıva buğusunda elektriksel boşalma sonucu ortaya çıkan morötesi ışınları ışığa dönüştüren ısıtaç çeşidi.

ışınırılık [es.t. lemean-i flüori, flüöresans, flüorişıl] [Fr. *fluorescence*] [Al. *Fluoreszenz*] TV. Bazı özdeklerin, Röntgen ışınları, morötesi ışınları gibi bazı dalga uzunluklarından erke alması, bunu çok kısa süre tuttuktan sonra başka bir dalga uzunluğunda (görülebilir ışık olarak) yayabilmesi özelliği.

ısıtaç [es.t. ampul, lamba] [Fr. *lampe, ampoule*] [İng. *lamp*] [Al. *Lampe, Leuchte*] S/TV. Sinema ve televizyon çalışmalarının çeşitli aşamalarında, özellikle aydınlatmada, yapma ışık kaynağı olarak kullanılan ve değişik yapıda, boyda, güçte çeşitleri olan aygıt. (Genellikle, havası boşaltılmış ya da içinde özel bir gaz bulunan camdan bir kap içinde bir telin elektrik akımıyla akkor duruma geçirilmesiyle çalışır).

ısıtaç. bkz. **alıcı ısıtıcı**

ısıtaç. bkz. **almaç ısıtıcı**

ısıtaç boynu. bkz. **boyun**

ızgara [Fr. *grille*] [İng. *grid, control grid*] [Al. *Gitter*] TV. Radyo ısıtaçlarında eksiuc ile artıuc arasına yerleştirilen ızgara biçiminde elektrikucu.

ızgara etkisi [Fr. *moirage*] [İng. *mesh effect (patterning), moiré patterning*] [Al. *Gitterstruktur, Moiré, Riffelmuster*] TV. 1. Görüntü-ortikon, vidikon çeşidi ısıtaç-

lardaki ızgaranın iyi yerleştirilmemesinden dolayı, resimde ızgara görünüşünde ortaya çıkan kusur. 2. Aynı görünüşün, yinelenmiş geometrik biçimlerdeki (örneğin damalı giysi, geometrik biçimlerdeki desenler...) konuların aktarılmasında ortaya çıkması. 3. Bir televizyon yayınının komşu bir yayının dalgalarından etkilenmesi sonucu doğan benzer görünüş.

iç [es.t. *dahili (sahne), iç sahne*] [Fr. *intérieur*] [İng. *interior (shot), indoor (studio shot)*] [Al. *Innenaufnahme*] S/ TV. 1. Kapalı yerlerde geçen görünçlükleri içine alan çekim. 2. İşlikte, kapalı yerlerde çevrilmiş çekim. Dış'ın karşıtı.

içbükey görüntülük [Fr. *écran concave (courbé)*] [İng. *curved screen*] [Al. *gewölbte Bildwand*] S. Bazı geniş görüntülük işlemlerinde kullanılan ve izleyiciden yana olan yüzeyi bir yay parçası gibi değirmi olan görüntülük.

iç dalgalık [es.t. *iç anten*] [Fr. *antenne incorporée*] [İng. *built-in aerial* (ABD: *antenna*)] [Al. *eingebaute Antenne*] TV. Almacın içine yerleştirilmiş dalgalık çeşidi.

iç direnç [es.t. *empedans, impedans*] [Fr. *impédance*] [İng. *impedance*] [Al. *Impedanz, Scheinwiderstand*] S/ TV. Bir devrenin, dalgalı akımın geçişine gösterdiği direncin ölçüsü. (Bu direnç, bu dalgalı akımı geçirmek için gerekli gerilimin (volt), devreden geçen akımın yeğinliğine (amper) bölünerek bulunur).

iç direnç dönüştürgeci [es.t. *empedans muhavvilesi, empedans çevirici*] [Fr. *transformateur d'adaptation (d'impédance)*] [İng. *matching transformer, impedance transformer (matching transformer)*] [Al. *Widerstandstransformator*] S/ TV. İç dirençleri birbirine uymayan elektronik aygıtları ya da dalgalık ile almaçları birbirine bağlarken araya takılan ve iç dirençleri birbirine uygun duruma geçiren aygıt.

içeri dalgallığı [es.t. *dahili anten, iç anten*] [Fr. *antenne intérieure*] [İng. *internal aerial* (ABD: *antenna*)] [Al. *Innenantenne*] TV. Almacın bulunduğu yapının içinde ya da doğrudan doğruya almacın yakınında yer alan dalgalık çeşidi.

içeride (çevirim) [es.t. *dahilde, dahili (sahne), stüdyo dahilinde, stüdyo içinde, stüdyo içi, dekor içi, kapalı hava*] [Fr. *prise de vues en intérieur*] [İng. *interior shooting (filming)*] [Al. *Innenaufnahme*] S. İşlikte ya da kapalı herhangi bir yerde gerçekleştirilen çalışma. (İşlik dışında, açık havada yani dışarıda çevirimin karşıtı olarak kullanılır).

içeriksel onarım [İng. *editorial restaration (reconditioning)*] S. İçinden kimi bölümleri eksik ya da değiştirilmiş olan bir filmi, özgün biçimine sokma amacıyla yapılan çalışma.

iç içe film (çevirme) S. (Türkiye'de) Bir film çevrilirken, aynı çevirim takımından, aynı oyuncularından, aynı bezemlerden yararlanılarak ikinci, üçüncü bir film çevirme ya da bunlara gereç hazırlama.

içiletişim [es.t. *konuşma sistemi, iç konuşma sistemi, stüdyo konuşma sistemi*] [Fr.

interphone] [İng. communications, intercom(munication) system, talkback (circuit)] [Al. Gegensprechanlage, Sprechanlage, Wechselsprechanlage, Rücksprechleitung, Regieleitung] TV. Bir televizyon yayını sırasında, yayına katılanlar arasında gerekli komut ve yönergelerin gönderilmesi amacıyla yapılan konuşmalar ve bunu sağlayan dizge.

içinden (konuşma) [es.t. iç monolog, iç konuşma] [Fr. monologue intérieur, voix intérieure] [İng. internal monologue, inner monologue, interior monologue (voice)] [Al. innere Rede] S/ TV. Görüntülükte görünen bir kimse konuşmadığı halde, aklından geçenlerin bu kimsenin sesiyle aktarılması durumu.

ikili sinema [Fr. salles quatre murs] [İng. four walls cinema] [Al. Verzehrkino] S. Batı Almanya'da, film gösterilirken içki ve yiyecek servisi de yapılan sinema.

iç kurgu [Fr. montage intérieur] [İng. internal editing] [Al. innere Montage (Schnitt)] S. Çeşitli uzunluklarda ve niteliklerdeki çekimlerin belirli bir düzenle sıralanışından sağlanan sonucun, genellikle çok uzun bir çekim-ayrım içinde başka yöntemlere başvurularak elde edilmesi. (Bu yöntemlerin başlıcaları alıcı devinimleri, derinlemesine görüntü, görüntü düzenlemesi, oyundur. İç kurgu sonucunda bireşimci kurgu ortaya çıkar).

içten (gürültü) [Fr. bruit on] [İng. on noise] [Al. "On"-Geräusche] S/ TV. Gürültünün, çerçeve içindeki bir kaynaktan çıkması durumu. Dıştan (gürültü)nün karşıtı.

içten (ses) [es.t. kadr içi] [Fr. voix-on, voix dans le champ, dans le champ, son-on] [İng. on (screen)] [Al. "On"] S/ TV. Sesin, çerçeve içindeki bir kaynaktan çıkması durumu. Dıştan (ses)in karşıtı.

İğneli yüzey [Fr. écran d'épingles] [İng. pin screen animation] [Al. Nadelsystem] S. Alexandre Alexeieff ile Claire Parker'in geliştirdikleri ve 125x100x2,5 cm boyutunda düz beyaz bir yüzey üzerindeki bir milyon deliğe yerleştirilmiş bir milyon iğneye dayanan bir canlandırma yöntemi.

ikiboyutlu [es.t. iki buutlu] [Fr. deux dimension] [İng. two dimensional] [Al. zweidimensional] S/ TV. 1. Yalnız eni ve boyu olan, derinliği bulunmayan. 2. Görüntülükteki görüntüleri bu duyguyu veren.

2-4 dalgalık [Fr. antenne 2-4] [İng. 2-4 aerial (ABD: antenna)] [Al. 2-4-Antenne] TV. 2, 3, 4 sayılı olukları kapsayan birinci kuşak için hazırlanmış alıcı dalgalığı.

iki film [Fr. tandem] [İng. double feature] [Al. Doppel-Film] S. İkili izlenceyi oluşturan filmler.

iki gözle görme [Fr. vision binoculaire] [İng. binocular vision] [Al. binokular Sehen] S/ TV. Nesnelerin iki gözle algılanması.

iki ışıtıçlı alıcı [Fr. caméra à deux tubes] [İng. two-tube camera] [Al. Kamera mit zwei Röhren] TV. İki ışıtıaçtan oluşan renkli televizyon alıcısı.

iki kulakla işitme [Fr. audition binaurculaire] [İng. binaural hearing] [Al. binaural Gehör] S/ TV. Seslerin iki kulakla algılanması.

ikili çekim [Fr. plan avec deux acteurs] [İng. two-shot] [Al. Zweiereinstellung]

S/ TV. İki kişiyi göğüs çekiminde gösteren görüntü.

ikili gösterici [Fr. *bi-film, projecteur bi-film (pour deux formats), appareil de projection bi-film (pour deux formats)*] [İng. *bifilm projector, dual standard projector, dual-gauge projector, combined projector for two sizes*] [Al. *Doppelformatprojektor, Zweiformatprojektor, Zweiformatbildprojektor*] S. İki ayrı boydaki filmi gösterebilen yapıdaki gösterici (örneğin 8 mm ile büyük 8, 8 mm ile 16 mm'lik filmleri gösterebilen gösterici).

ikili izlence [Fr. *double programme*] [İng. *double feature programme* (ABD: *program*)] [Al. *Doppelprogramm*] S. İki uzun filmin yer aldığı izlence.

ikilik [Fr. *projecteur 2 kW (de 2 kilos)*] [İng. *junior spot, 2 kW*] [Al. *2 kW*] S/ TV. İki kilovat gücünde toplayıcı ışıdak.

ikili Malta haçı [Fr. *croix de Malte double*] [İng. *double Maltese cross*] [Al. *Doppelmalteserkreuz*] S. İki Malta haçının birlikte çalıştığı düzen.

iki makaralık film [est. *iki bobinlik film*] [Fr. *film de deux bobines*] [İng. *two reels*] [Al. *Zweispulenfilm*] S. İki makara uzunluğunda (yaklaşık 600 m) film. (Sinemanın ilk döneminde öykülü filmler genellikle, tek, iki ya da üç makaralıktı).

ikinci balkon [Fr. *deuxième balcon*] [İng. *upper circle, (ABD) second balcony*] [Al. *zweiter Rang, oberer Rang*] S. Bazı büyük sinemalarda, alttan ilk balkonun üzerindeki balkon.

ikinci film [Fr. *film de complément (de première partie), complément*] [İng. *second feature, co-feature, programmer, B picture*] [Al. *zweiter Film*] S. İkili izlencedeki iki .filmden önemsiz olanı.

ikinci kuşak [est. *Bant II*] [Fr. *Bande II*] [İng. *Band II*] [Al. *Band II, UKW-Bereich, Fernsehberreich II*] TV. ÇYY'de 87,5–100 MHz (3,43–3,00 m) arasında yer alan yinelenim kuşağı (bazı ülkelerde 108 MHz'e dek uzanır).

ikincil elektron [Fr. *électron secondaire (libéré)*] [İng. *secondary electron*] [Al. *Sekundärelektronen*] TV. Birincil elektronun, elektron çoğaltıcı bir yüzeye çarpması sonucu serbest kalan, böylelikle ikincil yayıma yol açan elektron.

ikincil yayım [Fr. *émission secondaire*] [İng. *secondary emission*] [Al. *Sekundärelektronenemission*] TV. Elektrikuçlarının, öbür elektronlar çarpınca elektron yayma özelliği. (Çarpan elektronlara birincil, daha çok sayıda yayılan elektronlara ikincil elektronlar denir).

ikinci oynatım [est. *ikinci vizyon*] [Fr. *deuxième vision*] [İng. *second run*] [Al. *Zweitaufführung*] S. Bir filmin, genel oynatıma girdikten sonra yeniden piyasaya sürülmesi durumu.

ikinci oynatım sineması [est. *ikinci vizyon sinema*] [Fr. *salle de deuxième vision*] [İng. *second run theatre* (ABD: *theater*), *second run house*] [Al. *Nachspieltheater, Nachaufführungstheater*] S. Genellikle her vakit ikinci oynatımı gerçekleştiren sinema; sinema sınıflamasında en geride gelen sınıf.

ikinci rol [Fr. *rôle secondaire, petit rôle*] [İng. *supporting role, small part*] [Al. *Nebenrolle*] S/ TV. Baş rol ve başlıca rolden sonra gelen rol.

ikinci takım [Fr. *seconde équipe*] [İng. *second unit*] [Al. *zweiten Stab*, "Second Unit"] S. Genellikle üstünyapımlarda, özel yetenek ve uzmanlık isteyen görünüşlüklere ya da asıl çalışma yerinden çok uzaktaki görünüşlüklere görev alan ikinci çevirim takımı.

ikinci takım yönetmeni [Fr. *réalisateur de seconde équipe*] [İng. *second unit director*] [Al. "Second Unit Director"] S. İkinci takımın çalışmasından sorumlu yönetmen.

ikinci yardımcı [Fr. *deuxième assistant-réalisateur*] [İng. *second assistant director*, (ABD) *second unit man*] [Al. *zweiter Regieassistent*] S. Yönetmen yardımcısına bütün çalışmalarında destek olan kimse; yönetmenin ikinci yardımcısı.

iki üç, iki üç tarama [İng. *two-three-two-three scanning*] TV. Saniyede 24 resimlik filmi, 60 alanlı ABD televizyon yayın ölçününe uydurabilmek için kullanılan yöntem.

ikiz (film) [Fr. *films jumelés (jumeaux)*] S. İki ülkenin yapımcılarının, kendi ülkelerinin ulusal film ölçülerine uyan iki ayrı filmi kendi ülkelerinde çevirmek için anlaşmaları sonunda ortaya çıkan filmler. (Bu durumda, her filmin uyuşuğudur, fakat her iki film de, türel yönden, çift uyrukluktan yararlanan birer ortak yapımlıdır).

ikizleme [Fr. *double exposition (impression)*] [İng. *double exposure*] [Al. *Doppelbelichtung*] S. Aynı film parçasının alıcıda iki kez kullanılması. (Örtü ve dişi örtü kullanılırsa, film üzerinde iki ayrı görünüşlüğün görüntüleri yan yana yer alır. Örtü kullanılmazsa, bindirme ortaya çıkar).

ikiz resim [es.t. *anaglif*] [Fr. *anaglyphe*] [İng. *anaglyphe*] [Al. *Anaglyph*] S. İkiz resim işlemindeki çift resimden her biri.

ikiz resim işlemi [Fr. *procédé des anaglyphes*] [İng. *anaglyphic process*] [Al. *Anaglyphenverfahren*] S. Her resmin birbirinin aynı fakat ayrı renkte ve hafifçe kaydırılmış iki resim olarak saptanmasına, bu renklere uygun özel gözlükle izlendiğinde iki gözden her birinin, resimlerden birini görmesine, böylelikle üçboyutluluk duygusu uyandırılmasına dayanan üçboyutlu işlemi.

iklimleme [es. t. *klima, klimatizasyon, air condition*] [Fr. *climatisation, conditionnement de l'air*] [İng. *air condition(ing)*] [Al. *Klimatisierung*] S/ TV. Sinema salonlarını, sinema ve televizyon ilişkilerini istenilen sıcaklıkta tutma, korunaklıların sıcaklığını düzenleme.

iklimleyici [es. t. *klima tesisatı, air condition, klima cihazı*] [Fr. *climatiseur*] [İng. *air conditioner*] [Al. *Klimaanlage*] S/ TV. İklimlemeyi sağlayan aygıt ve düzen.

ikonoskop (alıcı) [es. t. *ikonoskop kamera*] [Fr. *iconoscope, caméra télévision à tube iconoscope*] [İng. *iconoscope (camera)*] [Al. *Ikonoskop(-Kamera)*] TV. İkonoskop ışıtacı alıcı.

ikonoskop (ışıtacı) [es.t. *ikonoskop lambası*] [Fr. *iconoscope, tube iconoscope*] [İng. *iconoscope (tube)*] [Al. *Ikonoskop(-Bildaufnahmerröhre)*] TV. Havası boşaltılmış bir ışıtacı içindeki elektron topu ile mozaikten oluşan ve televizyon alıcılarında

kullanılan resim çözümleyici ışıtaçların ilki.

İleriye atlayış [Fr. "flash-forward", "flash-back" inverse] [İng. flash forward] [Al. "Flash-Forward"] S. Sinema anlatımında, şimdiki zamandan gelecek zamana geçiş; gelecek zamanı bilinçli olarak önceden kavrayarak davranışları, tasarıları buna göre düzenleme ve bunu yansıtırma.

İletişim [es.t. haberleşme, muhabere, iletişim, bildiririm, bildirime] [Fr. communication] [İng. communication] [Al. Kommunikation] S/ TV. 1. Kişiler arasında duygu, düşünce, bilgi, haber alış veriş. 2. Bu alış verişte, kaynak durumunda olan kimsenin ortaya koyduğu ya da koymak istediği anlam ile bunu algılayanın buna verdiği anlam arasındaki özdeşlik, benzerlik ya da uyum ilişkisi.

İletişim uydusu. bkz. uydu

İlk çevirim günü [Fr. premier tour de manivelle, première prise de vues] [İng. first shooting day, first take] [Al. erster Drehtag] S. Bir filmin çevrilmesine başlandığı ilk gün. Çevirimin başlangıcı.

İlk eşlem [es.t. birinci kopya] [Fr. première copie, copie étalon (zéro, épreuve, de reglage)] [İng. first print, check print, answer print, test print, approval print, grading print (copy)] [Al. Musterkopie, erste Kopie] S. Deneme eşlemindeki basım yanlışları düzeltildikten sonra elde edilen eşlem.

İlk oynatım [Fr. deuxième exclusivité, avant-premier] [İng. preview, prerelease, advance showing] [Al. erste Privatvorführung, Vorpremiere, vor der Premiere] S. Ön oynatım ile genel oynatım arasında yer alan oynatım.

İlk oynatım sineması [es.t. ilk vizyon sineması, birinci vizyon sineması] [Fr. salle de première vision] [İng. first screening theatre (ABD: theater), pre-release theatre] [Al. Uraufführungskino] S. Genellikle her vakit ilk oynatım yapan sinema; siniflamada ön sırada yer alan sinema.

İm [es.t. işaret, sinyal] [Fr. signal] [İng. signal] [Al. Signal] TV. Bir yayın dizgesinde bilgi taşıyan elektrik akımı ya da radyo dalgası.

İm düzeyi [es.t. sinyal kuvveti] [Fr. niveau de signal, tension de signal (de signalisation)] [İng. signal strength] [Al. Signalstärke] TV. Bir televizyon iminin, çıkış ve girişteki gerilimi. (Kusursuz bir yayın için bu düzeylerin birbirine uyması gerekir).

İm-gürültü oranı [es.t. sinyal-gürültü oranı, işaret-gürültü oranı, görüntü-gürültü oranı] [Fr. rapport de signal-parasite, rapport signal sur bruit] [İng. signal-to-noise ratio, S/N ratio, signal-to-interference ratio] [Al. Rauschabstand, Störabstand] S/ TV. 1. İstenilen bir im ile buna bağlı bir gürültünün düzeylerinin birbirine oranı; başka bir deyişle, istenilen imin düzeyinin, istenmeyen parazitinin genliğine oranı. (Genellikle desibel ile ölçülür). TV. 2. Bir elektriksel yayın dizgesinde, istenilen imin genliğinin, istenmeyen parazite oranı.

İm ışığı [es.t. kırmızı sinyal] [Fr. signal, rouge] [İng. cue light, (ABD) tally light] [Al. Rotlicht, Grünlicht, Kontrollicht, Signallampe] TV. 1. Alıcının üstünde yer alan, yayında olan alıcıyı belirten kırmızı ışık. 2. Alıcının içinde yer alan, yandığını

da resim seçicinin bu alıcıya geçtiğini belirten ışık.

imleme [Fr. *répérage*] [İng. *cording off, papering*] S. Basılacak ya da çoğaltılacak bölümlerin nereden başlayıp nerede sona ereceğini belirtmek üzere, buna temel olan filmin arasına kâğıt illeştirme ya da deliklerine iplik bağlama.

im yüzeyi [es.t. *sinial plakası*] [Fr. *plaque de signal*] [İng. *signal plate*] [Al. *Signalplatte*] TV. Bir alıcı ışıtcısına giden imin alındığı elektrikucu.

ince ayar [es.t. *kanal ince ayarı*] [Fr. *réglage fin, accord fin, syntonisation précise*] [İng. *fine tuning*] [Al. *Feinabstimmung, Scharfabstimmung*] TV. Oluk seçiminden sonra, devreler arasındaki uyumu sağlamak, istenilen yayacı kusursuz olarak alabilmek için yapılan ayar.

ince ayar düğmesi [Fr. *vernier d'accord*] [İng. *fine tuning knob, spindle for channel tuning*] [Al. *Feinabstimmknopf, Scharfabstimmknopf*] TV. İnce ayarın yapılmasını sağlayan düğme.

ince kurgu [es.t. *ince montaj*] [Fr. *montage final*] [İng. *fine cut*] [Al. *Feinschnitt, weicher Schnitt*] S. Kurguda, kaba kurgudan sonra yer alan, filme aşağı yukarı son biçimini veren kurgu.

incelik ayarı [es.t. *tizlik ayarı*] [Fr. *correction de l'aigu, réglage de l'aigu*] [İng. *treble (tone) control*] [Al. *Hochtonbereich*] TV. Almacın ses bölümünde, ince seslerin, yani yinelenimleri yüksek seslerin düzgün alınması için yapılan ayar.

ince tanecik [Fr. *grain fin*] [İng. *fine grain*] [Al. *Feinkorn*] S. Tanecikğin çok ince yapısı.

ince tanecikli boş film [Fr. *pellicule grain fin*] [İng. *fine-grain stock*] [Al. *Feinkornfilm*] S. Duyarkatı ince tanecikli olan, kullanılmamış film.

ince tanecikli film [Fr. *film à grain fin*] [İng. *fine-grain film*] [Al. *Feinkornfilm*] S. İnce tanecikli dolu film. (Çoğaltımda, ince tanecikli pozitif anlamına gelir. Ana negatiften, ince tanecikli boş film üzerine siyah-beyaz pozitif eşlem çıkarılır, bu da siyah-beyaz bir çoğaltım, negatifinin hazırlanmasında kullanılır).

incili görüntülük [Fr. *écran perlé (givrè)*] [İng. *pearl screen, glass pearl screen, beaded screen, glass-beaded screen*] [Al. *Perlwand, Kristallperlwand, Kristallschirm*] S. Üzerlerine düşen ışığı aynı yönde, yani gösterici yönünde büyük ölçüde yansıtmaya özelliği taşıyan, yansıtıcı yuvarlarla sıvalı görüntülük çeşidi.

İngiliz (belgesel) okulu [Fr. *école (documentariste) anglaise*] [İng. *British (documentary) school*] [Al. *englische Dokumentarfilmbewegung*] S. John Grierson'un önderliğinde kurulan, özellikle 1928-1951 arasında kendini gösteren belgesel film akımı. Çağının önemli sorunlarını insancıl bir yaklaşımla ele alan, bu sorunların günlük yaşamdaki yansımalarını işleyen, bunların kesinlikle çözülmesi gerektiğine izleyicileri inandırmaya çalışan okul. Doğal çevreyi ustalıkla yansıtmak, insanı bu doğal çevre içindeki günlük uğraşlarıyla ele almak, görüntü-ses uyuşumunu denemelerine girişmek, kurguyu sesin olanaklarıyla yeniden değerlendirmek, etkileyici bir tartışma sağlamak, belgesel filmle öykülü film arasında örgensel bir bağ kurmaya çalışmak bu okulun belli başlı özellikleridir.

İngiliz güldürüsü [Fr. *comédie anglaise*] [İng. *British comedy*] [Al. *englischer Komödie*] S. Özellikle İkinci Dünya Savaşı sonunda büyük bir gelişme gösteren film çeşidi: Hangi yönden bakılırsa bakılsın inanılmayacak, alışılmadık, saçma gibi görünen bir durumu, bir olayı çıkış noktası olarak almak, sonra bunun yol açtığı sonuçları büyük bir ağırbaşlılık, soğukkanlı bir gülmeceyle işlemeye dayanır. Ayrıca, gelenek ve göreneklerin eleştirilmesi, toplumsal yergi, kişilerin ruhibilimsel çözümlenmesi de büyük önem kazanır. Ölülerin, ölüm olaylarının gülmece ögesi olarak çokça kullanılması da bu filmlerin en büyük özelliklerindendir.

İngiliz Ölçünler Enstitüsü [Fr. "*British Standards Institute*", BSI] [İng. *British Standards Institute*, BSI] [Al. "*British Standards Institute*", BSI] S/ TV. İngiltere'de, sinema ve televizyonu da kapsayan ulusal ölçünleri saptamakla görevli kurum.

iniş kablosu [es.t. *iniş (hattı)*] [Fr. *descente d'antenne, câble de descente (de liaison), collecteur, "feeder"*] [İng. *feeder, lead-in*] [Al. *Speiseleitungskabel, Antennenzuleitung, "Feeder"*] TV. Verici dalgaları ya da almacı, yüksek yinelenimli imle besleyen; verici dalgaları vericiye ya da alıcı dalgaları almaca bağlayan kablo.

iriölçek sineması [Fr. *macrocinéma(tographie)*] [İng. *macrocinema(tography), cinemacrography*] [Al. *Makrokinematografie*] S. Mikroskopa görülebilecek nesneler ile olağan odak uzunluğundaki merceklerin alabileceği nesneler arasında yer alan büyüklükteki varlıkların, başka bir deyişle, büyüteçi görülebilecek boydaki nesnelerin filmini çevirmekle uğraşan sinema kolu.

iris [Fr. *iris*] [İng. *iris*] [Al. *Iris*] S. Alıcının önünde yer alan, çember biçiminde büyüyüp küçülen, özellikle noktalı açılma-kararmayı gerçekleştirmekte kullanılan örtü çeşidi.

iri tanecik [Fr. *gros grain*] [İng. *coarse grain*] [Al. *Grobkorn*] S. Taneciğin iri yapılısı. (Bu çeşit tanecikleri olan filmlerin görüntülükteki görüntüleri beneklidir).

iri tanecikli görüntü [Fr. *image granuleuse*] [İng. *coarse grain image, coarse-grained image*] [Al. *grobkörnig Bild*] S. Duyarkatı iri tanecikli olduğundan görüntülükte bu tanecikleri kendini belli eden, benekli görüntü.

iskele [Fr. *passerelle, gril, pont-volant, corridor de service*] [İng. *grid, catwalk, fly-bridge, flying bridge, lighting bridge (gantry), bridge, gallery, gantry*] [Al. *Laufkatze, Laufsteg, Gitterdecke, Arbeitsbrücke, Beleuchtungsbrücke, Beleuchterbrücke, Beleuchtergang, Beleuchterbühne, Beleuchtergalerie*] S/ TV. Düzlülüklerde, ışıkların yerleştirilmesi ve ışıkçıların dolaşabilmesi için tavana yakın yükseklikte duvarı çepeçevre saran çıkıntı.

iş eşlemi [es.t. *iş kopyası, çalışma kopyası*] [Fr. *copie de travail, copie-travail*] [İng. *work(ing) print, cutting copy (print), picture checkprint*] [Al. *Arbeitskopie, Probekopie, Schnittkopie*] S. Bir filmin kurgusuna, seslendirilmesine hazırlık çalışmalarında kullanılan ve ayırma sonucu ortaya çıkan filminden alınan pozitif eşlem.

işitilebilirlik sınırı [Fr. *champ d'audibilité, zone d'audibilité*] [İng. *range of audibility, audibility range, audible range, limits of audibility*] [Al. *Hörbereich*] S/ TV. İnsan kulağının algılayabileceği ve değerlendirebileceği ses dalgaları yineleniminin

30 Hz'den başlayıp 20.000 Hz'de biten sınırları.

ışitsel [es.t. sem'i, oral] [Fr. *auditif*] [İng. *aural*] [Al. *auditive*] S/ TV. 1. İşitmeyle, işitme duyusuyla ilgili. 2. Genel olarak sesler ve kulakla algılanabilen her şeyin taşıdığı özellik. (Sinemayla televizyonda çoğunlukla, görüntü öğelerine karşılık ses öğelerini ve bölümünü belirtmekte kullanılır).

ışitsel araçlar [Fr. *moyens auditifs*] [İng. *sound media*] [Al. *auditive Medien, akustische Lehrmittel*] S/ TV. Görsel-ışitsel araçların ışitsel olanları. (Bunların başlıcaları plak, ses kuşağı, radyodur).

işleme [Fr. *traitement (de la pellicule)*] [İng. *processing, film processing, treatment*] [Al. *Bearbeitung, Filmbearbeitung*] S. Bir filmdeki gizli görüntüyü ortaya çıkarmak amacıyla, duyarkatın işlemekte çeşitli kimyasal işlemlerden geçirilmesi.

işlemelik [es.t. *laboratuvar*] [Fr. *labo(ratoire)*] [İng. *lab(oratory)*] [Al. *Laboratorium*] S. Alıcıda kullanılmış filmin gizli görüntülerini pozitif görüntü biçimine çevirmek için yapılan işlemlerin gerçekleştirildiği ışık bölümü ya da yalnız bu iş için kurulmuş özel yapı.

işletme. bkz. **dağıtım**

işletme bölgesi. bkz. **dağıtım bölgesi**

işletmeci. bkz. **dağıtımcı**

işletme işlemi. bkz. **dağıtım işlemi**

işletme hakkı. bkz. **dağıtım hakkı**

işletme sözleşmesi. bkz. **dağıtım sözleşmesi**

işletme süresi. bkz. **dağıtım süresi**

işleyim filmi [es.t. *sınai film, endüstri filmi*] [Fr. *film industriel*] [İng. *industrial film*] [Al. *Industriefilm*] S. İşleyimde herhangi bir kolun çalışmalarını gösteren ya da bu işleyim kolunun tanıtılmasını, tanıtısını, propagandasını amaçlayan film.

işleyim sineması [es.t. *sınai sinema, endüstri sineması*] [Fr. *cinéma pour industrie, cinéma industriel*] [İng. *industrial cinematography*] [Al. *Industrie-Kino*] S. İşleyim filmi gerçekleştiren sinema kolu.

ışık [es.t. 1. *atölye, 2-3. darüssınaa, fabrika, atölye, stüdyo, sinema stüdyosu, 4-5. stüdyo, televizyon stüdyosu*] [Fr. 1. *atelier, 2-3. studio cinématographique (de prise de vues), 4-5. studio de télévision*] [İng. *workshop, 2-3. studio, film studio, motion picture studio, 4-5. television studio, studio*] [Al. 1. *Werkstatt, Atelier, 2-3. Studio, Atelier, Filmstudio, Fimaufnahmestudio, Filmatelier, Aufnahmestudio, 4-5. Studio, Atelier, Fernsehstudio*] S/ TV. 1. Büyük ışıklarda bezem, donatım, giysi, alçı işleri, vb. çeşitli çalışmaların yapıldığı özel bölümler. S. 2. (Geniş anlamda) Film çevirmek için gerekli tüm yapıları, kuruluşları kapsayan özel yapı. 3. (Dar anlamda) Film çeviriminde, içeride çalışmaların gerçekleştirilmesini, ayrıca seslendirme çalışmalarını sağlayan bölümler. (Bu anlamda, özellikle düzlükle anlamdaştır). TV. 4. Televizyon izlencelerinin hazırlanması, yayına verilmesi için gerekli bütün uygulamayı kuruluşlarını, yönetim bölümlerini kapsayan özel yapı. 5. Bir izlencenin doğrudan doğruya alıcı önünde gerçekleştirildiği yer. (Bu anlamda düzlükle anlamdaştır).

- ışık alıcısı** [es.t. stüdyo kamerası, iç kamera] [Fr. caméra de studio (de plateau)] [İng. studio camera] [Al. Studiokamera, Atelierkamera] S. Işıklardaki çalışmalarında kullanılan, her çeşit karışık çekimleri vinç ya da kaydırma arabaları yardımıyla gerçekleştirmeye elverişli, büyük boy, ağır alıcı; alıcıların en büyük boyu.
- ışık arsası** [es.t. stüdyo arsası, lokasyon] [Fr. terrain de studio (d'extérieurs)] [İng. lot, back lot, location] [Al. Aufnahmegelände, Filmgelände, Aufnahmeort, Ateliergelände, Gelände, Studiofreigelände, "lot"] S. Dışarıda çevirimler için ayrılmış, geniş, boş, işiğe bitişik ya da başka bir yerde bu işte kullanılan arsa.
- ışık aydınlatması** [Fr. éclairage de studio] [İng. studio lighting (lights), (ABD) set lights] [Al. Studiobeleuchtung] S/TV. Işık düzlüğünde yapılan kapalı yer aydınlatması.
- ışık denetliği** [es.t. stüdyo monitörü] [Fr. récepteur de contrôle (de plateau)] [İng. studio monitor] [Al. Studiomonitor, Studioempfänger] TV. Çalışmaların ışıkta izlenebilmesinde kullanılan denetlik.
- ışık düzlüğü.** bkz. düzlük
- ışık günü** [Fr. journée de studio] [İng. studio day] [Al. Studiotage] S. Çevirim in ışıkta yapıldığı günler; ışıkta çalışılan günler.
- ışık işçisi** [es.t. makinist, set işçisi, stüdyo işçisi] [Fr. machiniste (de plateau), machino (a.)] [İng. stage hand, scenic service man, scene hand (shifter), scenery hand, stag (a.), (ABD) grip] [Al. Atelierarbeiter, Bühnenarbeiter] S/TV. Bezemleri söküp kuran, alıcı devinimlerini kolaylaştıran, uygulamaların çalışmalarına yardım eden kimse.
- ışık sözleşmesi** [es.t. stüdyo kontratı] [Fr. contrat de location de studio, contrat d'entreprise] [İng. studio contract] [Al. Filmstudiovertrag] S. Herhangi bir işliğin bir bölümünün ya da tümünün, hizmetleriyle birlikte ya da bunlarsız bir yapımcıya ya da çevirim takımına hangi koşullarla çevirim için kiralandığını belirten sözleşme.
- ışıkte canlı yayın** [Fr. direct en studio] [İng. live studio programme (ABD: program), live from the studio] [Al. Studiofernsehsendung] TV. Canlı yayının ışıkte gerçekleştirileni; ışıkteki izlencenin herhangi bir gereç üzerine saptanmaksızın aynı anda yayına verilmesi. Dışarıda canlı yayının karşıtı.
- ışıkte çevirim** [es.t. stüdyoda çevirim] [Fr. prise de vues en studio] [İng. shooting in studio, studio shooting, floor shooting] [Al. Atelieraufnahme] S. Işık düzlüğünde gerçekleştirilen çevirim.
- ışıkte sinama** [Fr. répétition en studio] [İng. studio rehearsal, rehearsal on stage] [Al. Studioprobe, Probe in der Dekoration] TV. Sinama salonunda değil düzlükte yapılan, böylelikle oyuncuların ve uygulamaların, izlencenin gerçekleştirileceği yere göre hazırlanabilmelerini sağlayan sinama.
- ışık yönetimi** [Fr. administration (de studio)] [İng. studio administration (management), administration, management] [Al. Atelierleitung, Aufnahmeleitung] S/TV. Bir işliğin çalışmalarının düzenlenmesi, bu çalışmaların yürütülmesi.

işlik yönetmeni [es.t. *stüdyo yönetmeni*] [Fr. *directeur de studio*] [İng. *studio manager*, SM] [Al. *Aufnahmeleiter*] S / TV. İşliğin yönetimini üstlenen kimse.

İtalyan kovboy filmi, "makarna western" (a.) [Fr. *western italien (à l'italienne)*, *spaghetti-western*] [İng. *Italian western*] [Al. *Italo-Western, italienische Western, Sado-Western*] S. 1963 yılına doğru, tarihsel filmler ve cinsel sömürü filmlerinin yanı sıra ortaya çıkan ve kısa süre içinde nicelik yönünden büyük bir sayıya ulaşan kovboy filmleri. Amerikan kovboy filmlerini temel almakla birlikte, her şeyden önce tecimsel amaçları gözetken bu filmlerin çoğu, Amerikan takma adları kullanan İtalyan, İspanyol, Alman yönetmenleri, İtalyan oyuncular tarafından çok kısa süre içinde, ufak bütçeyle ve baştan savma bir tutumla çevrilmekteydi. Daha çok, gelişmiş ülkelerin üçüncü, dördüncü sınıf sinemaları ve az gelişmiş ülkelerin izleyicileri için hazırlanan bu filmlerde devingenlik, sadizm, cinsellik, çarpıcılık, gülmece, uygulamısal gösteri ve her çeşit başıboşluk en göze çarpan özelliklerdi.

iyi çekim [Fr. *prise de vues réussie*] [İng. *hold*] S. Günlük çekimler arasından asıl filmde kullanılmak üzere ayrılmış başarılı çekim.

iyi film [Fr. *film de bon qualité, bon film*] [İng. *good film*, (ABD) *epic* (a.)] [Al. *gut Film*] S. Sanat yönünden belli bir düzeyin üstüne ulaşan, başarılı film.

iyon [Fr. *ion*] [İng. *ion*] [Al. *Ion*] TV. Elektrik yüklü atom ya da atom kümesi. (Pozitif yüklü iyonlar (katyonlar), atomun ya da atom kümesinin elektriksel yönden yansızlığı için gerekenden daha az elektron taşırlar; negatif yüklü iyonlardaysa daha çok elektron vardır).

iyonlaşma [Fr. *ionisation*] [İng. *ionization*] [Al. *Ionisation, Ionisierung*] TV. Elektron kazanma ya da yitirmeden dolayı iyon oluşumu; içinde iyon oluşma.

iyonyuvarı [es.t. *ionosfer*] [Fr. *ionosphère*] [İng. *ionosphere*] [Al. *Ionosphäre*] TV. Yer gazyuvarının 80-400 km yükseltideki yukarı katmanı. (Güneşten gelen morötesi ışınım ve röntgen ışınlarından dolayı, gazyuvarındaki atom ve moleküller iyonlaştığı için, iyon yuvarında çeşitli elektriksel iletken katmanlar yer alır. Bundan dolayı da ionyuvarı, radyo yinelenimindeki elektromıknatıs ışınımları yansıttığından, kıtalararası radyo yayınlarında yararlıdır).

iz bırakma [es.t. *görüntü tutulması, görüntü hatırlama, kalıcı görüntü*] [Fr. *image rémanente, mémorisation visuelle, rémanence, effet de mémoire, traînage (tube vidicon)*] [İng. *after glow, after image, sticking, memory (retention), picture retention, image retention, visual memory, vidicon lag, persistance*, (ABD) *icanic memorization*] [Al. *Remanenz, Speicherung, Nachleuchter, Mahziehen, Bilderinnerungsvermögen*] TV. Çeşitli nedenlerden dolayı, bir konunun negatif görüntüsünün, bunu izleyen görüncülüğün üzerine çıkarak kısa ya da uzun bir süre devam etmesi.

izdem [es.t. *tema*] [Fr. *thème*] [İng. *theme*] [Al. *Thema*] S / TV. Bir filmin, bir televizyon oyununun içeriğini, özünü en kısa yoldan özetleyen ana düşünce; dramatik yapının çekirdeği; ilk görüntülerden son görüntülere dek geliştirilip işlenen ana düşünce.

izge [es.t. *1. tayf, 2. tayf, ses tayfı*] [Fr. *1. spectre, 2. spectre audible*] [İng. *1. spect-*

rum, 2. audio spectrum] [Al. 1. Spektrum, 2. akustische Spektrum] S/ TV. 1. Elektromagnetik ışınların, kendilerini oluşturan dalga uzunluklarına ya da yinelenimlere ayrıldıklarında sağlanan sonuç. (Görünür ışık bölümünde bunun iyi bir örneği, beyaz ışığın bir optik biçimden geçtiğinde ortaya çıkan renkler kuşağıdır). 2. İnsan kulağının algılayabileceği ve değerlendirebileceği ses dalgaları yineleniminin kuşağı; ses izgesi.

izleme [es.t. 1. seyretme, film seyretme, 2. seyretme, televizyon seyretme] [Fr. vision] [İng. 1. vision, seeing, viewing (of a film), 2. viewing (television)] [Al. Sicht, Vision] S. 1. Bir filmin, göstericiyle görüntülüğe yansıtılan ya da bakımlıkta oynatılan görüntülerini görme. TV. 2. Bir almanın görüntülüğündeki görüntüleri görme. **izlemek** [es.t. 1. seyretmek, film seyretmek, 2. seyretmek, televizyon seyretmek] [Fr. 1. voir le film, regarder le film, 2. voir la télévision, regarder la télévision] [İng. 1. view (a film), 2. view (television)] [Al. 1. Film ansehen, 2. Fernseh ansehen] S. 1. Film izleme eylemi. 2. Televizyon izleme eylemi.

izleme uzaklığı [Fr. distance d'observation] [İng. viewing distance] [Al. Betrachtungsabstand] S. 1. Görüntülüğün boyuna göre, en öndeki ve en arkadaki sıraların ne kadar uzakta yer alması gerektiğini belirleyen ölçün. TV. 2. Görüntülüğün boyuna göre almaya en yakın izleyicinin bulunması gereken nokta. (Bu nokta genellikle resim eninin 5-7 katıdır).

izlenice [es.t. 1. program, "software", yazılım, 2-3. program, sinema programı, 4-6. program, televizyon programı] [Fr. 1. programme, "software", 2-3. programme (de cinéma), 4-6. programme (de télévision)] [İng. 1. software, 2-3. programme (ABD: program), cinema programme, 4-6. programme (ABD: program), television programme] [Al. 1. "Software", 2-3. Programm, Filmprogramm, Kinoprogramm, Verleihprogramm, 4-6. Programm, Fernsehprogramm] S/ TV. 1. İletişim araçlarıyla oluşturulan bilgilerin, izlencelerin tümü. S. 2. Bir sinemanın bir gösterimindeki filmlerden oluşan, belirli bir süre sonunda yerini başka filmlere bırakan gösterisi. 3. Belirli tarihlerde ve gösterimlerde hangi filmlerin yer alacağını, bu filmlerle ilgili kısa bilgileri veren yazı. TV. 4. Belirli bir televizyon yayacının bir gün içinde değişik bölümlerden oluşan yayınlarının tümü. 5. Bu yayın içinde kendi başına bir bütün oluşturan bölümlerden her biri. 6. Bu bölümlerin sıralanış ve saatlerini gösteren, bunlarla ilgili kısa bilgiler veren yazı.

izlenice adı. bkz. ad

izlenice bölümü [es.t. program bölümü] [Fr. service de programme] [İng. programme (ABD: program) department] [Al. Hauptabteilung Programmplanung] TV. İzlenice işini yapan, izlenice çizelgesini hazırlayan, bunların aksaksız olarak uygulanmasını düzenleyen, gerektiğinde yedek izlenceleri yayına koyan bölüm.

izleniceci [es.t. programcı] [Fr. programmeur] [İng. programmer, programmatist, programmer] [Al. Programmateur, Programmgestalter] S. Sinemalarda izlenceleri düzenleyen kimse.

izlenceci. bkz. **yapımcı**

izlencecilik. bkz. **yapımcılık**

izlence çizelgesi [es.t. *program cetveli*] [Fr. *grille (des programmes, horaire)*, *livre de programmation*] [İng. *programme (ABD: program) schedule, release schedule*] [Al. *Programmschema, Sendeplan*] TV. 1. Bir izlencenin yayın günü, saati, süresi, konusu, yapımcısı, yönetmeni ve yapımla ilgili bütün gerekli bilgileri kapsayan çizelge. 2. Belirli bir süre içinde bu çeşit ayrı ayrı izlencelerin birleştirilmesinden oluşan çizelge.

izlence değişimi [es.t. *program mübadelesi*] [Fr. *échange des programmes*] [İng. *programme (ABD: program) exchange*] [Al. *Programmaustausch*] TV. Ulusal ya da uluslararası televizyon ağlarında yer alan yayaçlar arasında karşılıklı televizyon izlencelerinin alınıp verilmesi işi.

izlence dergisi [es.t. *program mecmuası, program dergisi, program*] [Fr. *programme*] [İng. *programme (ABD: program) (leaflet), handbill*] [Al. *Programm(heft)*] S. Bir sinemada gösterilen filmin tanıtma yazılarını, özetini veren, gelecek izlenceyi açıklayan ve izlence değişikçe yayımlanan dergi.

izlence ışığı [es.t. *program stüdyosu*] [Fr. *cabine de programme*] TV. Vericiden önce yer alan ve ışıklar, film yayın aygıtlarından, dışarıda yayın takımından gelen izlence öğelerini birleştiren ışık.

izlenceleme [es.t. 1. *programlama, 2-3. programlama, program planlaması*] [Fr. *programmation*] [İng. *programming*] [Al. *Programmplanung*] S. Bir sinemada gösterilecek filmlerin seçimi, sürelerinin düzenlenmesi, filmlerin zamanında elde edilmesi, izlencenin yayımlanması, tanıtılması işi. TV. 2. Yapımı, yayını tasarlanan izlencelerdir. saptanması. 3. İzlencenin, izlence çizelgesinin hazırlanması.

izlence sunucu. bkz. **sunucu**

izlence taslağı [Fr. *conducteur*] [İng. *running order*] [Al. *Produktionsablauf*] TV. Yayına başlamadan önce sunucuya verilen ve sunacağı izlencelerin saatlerini, konularını, yapıma katılan sanatçı ve uygulamanları belirten metin.

izlence yapımı. bkz. **yapım**

izlence yapım merkezi. bkz. **yapım merkezi**

izlence yayın bölümü [es.t. *program yayın bölümü*] [Fr. *blocprogramme*] [İng. *continuity suite, (ABD) program-block*] [Al. *Sendekomplex*] TV. İzlence işliği ile sunucu işliğinden oluşan bölüm.

izlenceye katılan [es.t. *programa katılan*] [Fr. *participant au programme*] [İng. *participant*] [Al. *Teilnehmer im Programm*] TV. Bir izlenceye, özellikle açık oturum, yuvarlak masa gibi izlencelere görevliler, uygulamanlar dışında katkıda bulunan kimse.

izlenimcilik [es.t. *empresyonizm*] [Fr. *impressionnisme*] [İng. *impressionism*] [Al. *Impressionismus*] S. Fransa'da İlk Dünya Savaşı sonunda aydınların, sinema eleştirmen ve kuramcılarının ön ayak oldukları sinema akımı. İçe dönük, ruhsal durumlara, anılara, düşlere ilk kez büyük bir yer veren, bunları sinemanın ola-

naklariyla yansıtmaya çalışan izlenimcilikte çerçeveleme, görüntü düzenlemesi, biçimbozumu, bindirme, örtü, bulanık görüntü, karşıtlamalı kurgu, yavaşlatılmış devinim gibi sinemaya özgü uygulamalar bol bol kullanıldı; yögruksal değerkler ön sıraya geçti; geniş görüntülüğün ilk başarılı denemeleri gerçekleştirildi. Ancak bu akımın, Fransız yazın geleneğine fazla bağılı kalması, sinemayı bazen yazının etki alanına soktu.

izleyici [es.t. 1. *temaşager, seyirci, sinema seyircisi*, 2. *seyirci, televizyon seyircisi*] [Fr. 1. *spectateur(-trice)*, 2. *téléspectateur(-trice)*] [İng. 1. *spectator, patron, cinemagoer, filmgoer*, (ABD) *moviegoer*, 2. *viewer, televiewer*] [Al. 1. *Zuschauer, Besucher, Kinobesucher, Filmheaterbesucher, Kinopublikum*, 2. *Zuschauer, Fernseh Zuschauer, Fernseher, Seher* (a.)] S. 1. Sinemaya giden, filmi izleyen kimse. 2. Televizyon yayını izleyen kimse.

izleyici araştırması [es.t. *seyirci araştırması*] [Fr. *estimation du public, recherche sur le public, enquête sur le public*] [İng. *audience research (survey), television audience research (survey)*, (ABD) *rating*] [Al. *Zuschauermessung, Zuschauerforschung, Zuschauerbefragung, Zuhörerforschung, Teilnehmermessung*] TV. 1. Televizyon izleyicilerinin çeşitli izlenceler karşısındaki tepkilerini, görüşlerini, eğilimlerini, izleme alışkanlıklarını, belirli izlencelerin izleyicilerinin sayısını saptamak amacıyla yapılan araştırma. 2. ABD'de bu çeşit araştırmaların örnekleme yöntemiyle gerçekleştirilen çeşitli biçimleri; bunlar genellikle bu yöntemlerin tecim adlarıyla belirtilir (Hooper, Nielson, Pulse, Trendex, Videodex, vb.).

izleyici çekim [Fr. *plan prise en mouvement, plan d'accompagnement, prise de vues poursuite, prise de vues en suivant le mouvement*] [İng. *follow shot, follow focus shot, follow action shot, following shot, dollying shot, tracking shot, trucking shot*] [Al. *Folgeaufnahme, Verfolgungsaufnahme, Fahraufnahme, Mitschwenk*] S/TV. Alıcının, devinimli bir konuyu sürekli olarak çerçeve içinde tutmak amacıyla bu konuyla birlikte devinerek gerçekleştirdiği çekim.

izleyici çevrinme [Fr. *panoramique d'accompagnement*] [İng. *follow pan*] [Al. *Panoramamitschwenk*] S/TV. Alıcının, olduğu yerde, bazen de devinirken, devinimli bir konuyu çevrinmeyle izlemesi.

izleyici ışıldak [Fr. *projecteur de poursuite*] [İng. *follow spot(light)*] [Al. *Verfolgsscheinwerfer, Velforger(spot), Verfolgerscheinwerfer*] S/TV. Devinimli bir konuyu izleyerek aydınlatabilen toplayıcı ışıldak.

izleyiciler [es.t. *seyirciler*] [Fr. *spectateurs, public*] [İng. *audience, spectators, public, patrons*] [Al. *Zuschauer, Publikum*] S. 1. Bir film gösterimine izleyici olarak katılan kimseler, izleyici topluluğu; genel olarak izleyici. TV. 2. Televizyon yayınlarını toplu olarak izleyen kimseler.

izleyici mektubu [Fr. *courrier des admirateurs*] [İng. *fan mail*] [Al. *Fanbrief*] S. Bir yıldızın hayranlarının gönderdiği mektup.

izleyiciölçer [Fr. "*audimeter*"] [İng. (ABD) *audimeter*] [Al. "*Audimeter*"] TV.

Bir televizyon almacına takılarak almacın kaç kez kullanıldığını, hangi oluğu, hangi izlenceleri izlediğini saptayan aygıt.

izleyici sayısı [es.t. seyirci adedi, seyirci sayısı] [Fr. *fréquentation*] [İng. *attendance*] [Al. *Besuch*] S. Belirli bir izlencenin, belirli bir sinemanın, belirli bir dönemin ya da mevsimin izleyicilerini belirten sayı.

J

jelatin [Fr. *g  latine*] [  ng. *gelatine* (ABD: *gelatin*)] [Al. *Gelatine*] S. Hayvanların kemik ve deri kalıntılarının, sulandırılmış asitte kaynatılmasıyla elde edilen, suda eriyebilen, duyarkat yapımında, ayrıca ışık s  zge  lerinde   nemli yeri olan protein.

jul, J [Fr. *joule, J*] [  ng. *joule, J*] [Al. *Joule, J*] S / TV. 1. SI birimlerinde, erke ya da i   birimi; 1 newtonluk bir kuvvetin, kuvvet y  n  nde 1 m yol aldı  ında yaptı  ı i  . 2. 1 ohmluk direnci olan bir iletkeninden ge  en 1 amperlik elektrik akımının 1 saniyede yaptı  ı i  .

K

kaba kurgu [Fr. *montage préalable (préliminaire), premier montage, bout à bout*] [İng. *rough cut*] [Al. *Rohschnitt, harter Schnitt, Kleben*] S. Filmin son durumunda yer almak üzere seçilmiş çekimlerin, çevirim senaryosundaki sıraya göre birbirine eklenmesine dayanan ilk kurgu işlemi.

kabarma [Fr. *gondolage, gaufrage*] [İng. *buckling*] [Al. *Krümmung, Knicken, Verziehen*] S. Bir filmin üzerinde fazla sıcak ya da gerilme yüzünden oluşan çıkıntı ve çukurlar.

kablo [Fr. *câble (électrique)*] [İng. *cable, (ABD) cord*] [Al. *Kabel*] S/ TV. Elektrik akımı ileten, üzeri yalıtıkla örtülü, çeşitli boydaki madenden kalın tel.

kabloçu [Fr. *câbliste, "cableman"*] [İng. *cableman*] [Al. *Kabelhilfe*] TV. 1. Alıcı devinimleri sırasında alıcı kablosunu yöneten işçi; Kablolardan sorumlu kimse. S. 2. Çevirim sırasında elektrik kablolarını yöneten işçi.

kablolu televizyon [Fr. *télévision par câble (coaxial), télévision filaire, télédistribution (par câbles), filovision, diffusion par câble*] [İng. *cable television, community television, CTV, central aerial television, CATV, wire broadcasting, wire distribution service, wired television (system), cablevision*] [Al. *Kabelfernsehen(system), Fernsehen über Videokabel, Grossgemeinschaftsantennenfernsehen, Ortsantennenanlage, Gemeinschaftsantennenanlage*] TV. Televizyon yayınlarını konutlara elektrik, havagazı, su gibi özel bir dağıtım ağıyla ulaştıran dizge.

kaçak eşlem [Fr. *contrefaçon*] [İng. *counterfeit*] [Al. *Fälschung*] S. 1. Bir filmin benzeri olarak habersizce gerçekleştirilmiş film. 2. Bir filmde, habersizce çıkarılmış eşlem.

kaçış sineması [Fr. *cinéma d'évasion*] [İng. *cinema of escapism, escapist cinema*] [Al. *Wirklichkeitsfluchtfilm*] S. İzleyicinin ilgisini, oyalayıcı, avutucu, uyutucu ya da düşsel durumlarla çelerek onu günlük gerçeklerden uzaklaştırmayı amaçlayan sinema. Özellikle toplumların yaşamlarındaki güç ve çetin dönemlerde, sinemacının ya kendini ya izleyiciyi ya da hem kendini hem de izleyiciyi günlük gerçeklerden uzaklaştırmak için giriştiği bilinçli bir çabanın ürünüdür.

kadın oyuncu [es.t. *aktris*] [Fr. *actrice*] [İng. *actress*] [Al. *Darstellerin, Schauspielerin*] S/ TV. Bir film ya da televizyon oyununda rol alan kadın.

kafa [Fr. *tête*] [İng. *head*] [Al. *Kopf*] S/ TV. Elektrik ya da akustik dalgaları saptayan ya da okuyan, özellikle ses aygıtlarında, miknatıslı görüntü aygıtlarında ses ve görüntüyü saptama ve okuma işini gerçekleştiren değiştirgeç.

- kafes** [es.t. raster, tram] [Fr. trame] [İng. raster, picture raster] [Al. Raster, Bild-raster, Teilbild] TV. Tarayıcı demetin bir resmi oluşturduğunda ortaya çıkan, alt alta sıralanmış yatay çizgilerden oluşan dikdörtgen biçim.
- kalabalık görünürlük** [Fr. scène de foule] [İng. crowd scene] [Al. Massenszene] S. Çok sayıda figüranın çok geniş bir alanı doldurduğu görünürlük.
- kalınlık ayarı** [es.t. pestlik ayarı] [Fr. correction des graves, réglage du grave] [İng. bass (tone) control] [Al. Tieftonbereich, Bassregelung] TV. Almacın ses bölümünde, kalın seslerin yani alçak yinelenimlerin düzgün alınması için yapılan ayar.
- kalıp** [Fr. matrice (de tirage couleur)] [İng. matrice, matrix, colour (ABD: color) matrix] [Al. Matriz, Matrix, Farbmatriz, Farbmatrix] S. Technicolor işleminde renkli filmlerin basımında kullanılan kalıp.
- "kalkışa geçiş"** [Fr. attention!] [İng. stand by (for a rise)!] [Al. Fertig!, Läuft!, Achtung!, Aufnahme!] TV. Alıcı yönetmenine, oturduğu yerden kalkmak üzere bulunan bir kimseyi çerçeve içinde tutmaya hazırlanması için verilen komut.
- Kalvar film** [Fr. film Kalvar] [İng. Kalvar film, Kalvar motion picture film] [Al. Kalvar-Film] S. Kalvar işleminde kullanılan, saydam polyester tabana sürülmüş polimer katından oluşan film çeşidi.
- Kalvar işlemi** [Fr. procédé Kalvar] [İng. Kalvar process] [Al. Kalvar-Verfahren] S. Hiçbir kimyasal özdek kullanılmaksızın, ışığın yayınmasına ve ısıyla açındırma-ya dayanan, tümüyle kuru olarak gerçekleştirilen film işleme yöntemi.
- kamaşma** [Fr. éblouissement] [İng. flare, dazzle] [Al. Überstrahlung] S. 1. Bir optik dizgedeki yüzeylerden film üzerine yansıyarak resimdeki sertliği azaltan ya da resmin niteliğini bozan, istenmeyen ışık. TV. 2. Televizyon ışıtaçlarında, gerçekte etkilenmemesi gereken fosforlanmalı bölgelerin etkilenmesinden doğan ve bu bölgeye düşen ışık.
- kammerspiel** [Fr. "kammerspiel"] [İng. "kammerspiel"] [Al. Kammerspiel] S. Almanya'da 1921'e doğru dışavurumculuğa karşı bir tepki olarak ortaya çıkan sinema akımı. Adını Reinhardt'ın birkaç yüz kişilik "Kammerspiel : oda tiyatrosu"ndan alan bu akım, dışavurumculuğun öznelliliğine, abartmacılığına karşı gerçekçiliğe yönelişi yansıtır. Kammerspiel, çok yalın bir konu çerçevesinde, küçük insanların günlük yaşamlarını gerçekçi bir tutumla ele alır.
- kammerspiel filmi** [Fr. "kammerspielfilm"] [İng. "kammerspielfilm"] [Al. Kammerspielfilm, Strassenfilm, Triebfilm] S. Kammerspiel akımında gerçekleştirilmiş film.
- kamuya oynatım** [Fr. présentation publique] [İng. public showing, (ABD) public screening] [Al. öffentliche Vorführung, offene Vorführung] S. Herhangi bir filmin kamuya sunulması. Özel oynatım karşısı.
- kandela, cd** [Fr. candela, cd] [İng. candela, cd] [Al. Candela, cd] S/ TV. SI birimlerinde ışık yeğirliği birimi (Yüzölçümü 1/600.000 m² olan bir kara cismin, 101.325 Nm⁻² basınçta platinin ergime noktasında yatay doğrultudaki ışık yeğirliğine eşittir).

- kangal** [Fr. *rouleau*] [İng. *roll*] [Al. *Rolle, Filmrolle*] S. Makaraya değil, göbekli ya da göbeksiz olarak kendi çevresinde sarılmış çeşitli çaptaki film tomarı.
- kapalı bezem** [Fr. *décor fermé*] [İng. *box scene, (ABD) box set(ing)*] [Al. *geschlossene Dekoration*] S/TV. Dört yanı da kapalı olan bezem.
- kapalı gişe** [Fr. *complet*] [İng. *house full, (ABD) full house*] [Al. *Ausverkauft*] S. Herhangi bir gösterimin bütün biletlerinin satıldığını anlatır terim.
- kapalı yayın** [es.t. *kapalı devre (televizyonu), kapalı devre televizyon sistemi*] [Fr. *télévision en circuit fermé, circuit fermé (de télévision)*] [İng. *closed circuit television, CCTV*] [Al. *geschlossenes Fernsehsystem, nichtöffentliches Fernsehen, schulinternes Fernsehen, Fernsehen in Kurzschlussbetrieb, Betriebsfernsehen, Kabelfernsehen, industrielles Fernsehen*] TV. Alıcıdan, doğrudan doğruya eşeksenli kablolar yardımıyla belirli almaçlara televizyon imi aktararak gerçekleştirilen yayın. (Bu yönden, bir verici yayaç aracılığıyla uzayda yayılan elektromagnetik dalgalar yoluyla yapılan açık yayının karşıtıdır).
- kaplamalı mercek** [Fr. *objectif traité*] [İng. *coated lens*] [Al. *vergütetes Objektiv*] S/TV. Gelen ışığın bir bölümünü yansıttığından ışıklılığı azalması diye üzerine özel bir kat çekilmiş mercek.
- kara diplik** [Fr. *fond noir*] [İng. *black backing (drop)*] [Al. *schwarz Hintergrund Dekor, schwarzer Vorhang*] S/TV. Dipliğin siyah renkli gereçten yapılması.
- kara film** [Fr. *film noir*] [İng. *"film noir"*] [Al. *schwarzer Film, schwärzgefärbten Film, "film noir"*] S. Polis ve gangster filmlerinin İkinci Dünya Savaşı sırasında gelişen bir çeşidi. Suçlu çevresini ruhsal özellikleriyle yansıtır; bu çevreyi çok kez aynı çevreden birinin görüş açısından ortaya koyar. Soygun, uyuşturucu madde kaçakçılığı, şiddetli ölüm, şantaj, cinsellik, vb. başlıca öğeleridir. Suçlular kadar, bu suçlularla savaşım veren yasa adamlarının da olumsuz yanları belirtilir. Gergin, boğucu, ürkütücü, kötümser bir hava içinde gelişir.
- karakter makyajı** [Fr. *maquillage de composition*] [İng. *character make-up*] S/TV. Belirli bir tipi, özellikle tarihsel bir kişiyi ya da çok özel yapısı olan bir kimseyi canlandırmak için yapılan makyaj.
- karakter oyuncusu** [es.t. *karakter artisti, karakter aktörü, kompozisyon artisti*] [Fr. *acteur de composition*] [İng. *actor of composition, character actor*] [Al. *Charakterspieler(-in), Charakterdarsteller(-in)*] S/TV. Belirli bir karakteri tüm ayrıntılarıyla yaratmakta usta olan oyuncu.
- karanlık kutu** [es.t. *karanlık oda*] [Fr. *chambre noire*] [İng. *dark chamber (room), camera obscura*] [Al. *Dunkelraum, camera obscura*] S. Her yanı sıkıca kapalı, yalnız ufak bir deliği olan, bu delikten giren ışınların, dışarıdaki bir nesnenin ters görüntüsünü, deliğin karşısına rastlayan iç çepere düşürdüğü çeşitli boyda kutu. (16. yüzyıl ortalarından beri kullanılan karanlık kutu, bugünkü fotoğraf aygıtının, sinema alıcılarının temelini oluşturmuştur).
- karanlık oda** [Fr. *chambre noire, cabinet noir*] [İng. *dark room*] [Al. *Dunkelkammer, Dunkelraum*] S. Fotoğrafçılık ve sinemacılıkta, üzerinde gizli görüntü bulunan

duyarkatın bozulmadan işlenebilmesi için kullanılan, ışık sızmaz oda.

kararma [es.t. *fondü, kapalı fondü, dissolvens kapalı, karartma, degrade*] [Fr. 1. *fondu à la fermeture (au noir), fermeture en fondu*, 2. *disparition graduelle*] [İng. *fade out, fade-in black*] [Al. 1. *Ausblendung, Ausblende, Abblende, Abblendung, Schwarzbblende, Schwarzbblendung, Schlussblende*, 2. *weiche Ausblendung*] S. 1. Bir çekimin, aydınlıktan başlayıp gittikçe karanlıklaşarak görüntülerinin yitmesine dayanan noktalama çeşidi. Açılmanın karşıtı. TV. 2. Aynı sonucun televizyonda sağlanması.

kararma camı [Fr. *verre pour fondu au noir*] [İng. *fading glass*] S. Bir ucu saydam olup öbür ucuna doğru gittikçe saydamsızlaşan, çalıştırılan bir alıcının merceği önünden yavaşça geçirildiğinde bir çeşit kararma sağlayan cam.

kararma eriyiği [Fr. *solution pour fondu*] [İng. *fading solution*] S. Kimyasal kararmada kullanılan eriyik.

"karart!" [Fr. *fermez!*] [İng. *fade-out!, FO!, fade to black!*] [Al. *ausblenden!, abbblenden!*] TV. Resim seçiciye, belli bir alıcının resmini ileten oluğun düğmesini en yüksekte sifıra çevirmesi için verilen komut. (Alıcıların sayısı eklenerek "biri karart!, üçü karart!" biçiminde söylenir).

Karate filmi [Fr. *film-karaté, film de karaté*] [İng. *Karate film*] [Al. *Karate-Film*] S. Kung Fu filminin bir çeşidi.

kar etkisi [Fr. *effet de neige*] [İng. *snow effect*] [Al. *Schnee-Effekt*] S. Doğal kar dışında görüntüde kar görünüşü sağlama.

karışma [es.t. *müdahale*] [Fr. *interférence, perturbation*] [İng. *interference*] [Al. *Interferenz, Störung*] TV. Yakın ya da aynı yinelenimdeki iki yayının birbirini etkilemesi durumu.

karıştırmak [es.t. *müdahale etmek, bozmak*] [Fr. *brouiller (une émission)*] [İng. *scramble*] [Al. *kodieren, "scramble"*] TV. Bir yayında isteyerek yapılan karışma. (Yayını bozmak amacıyla yapılır).

karlanma [es.t. *karlı resim, karlı görüntü, kar, karlama*] [Fr. *bruit vidéo, neige, "snowing"*] [İng. *picture noise, video noise, grain, snow(-ing)*] [Al. *Bildrauschen, Schnee, "Snowing"*] TV. Bir televizyon resminde, elektriksizlik düzensizlikten doğan, resmin her yanında titreşen noktacıklar biçiminde kendini gösteren, düzensizlik arttıkça resmin kar tipisini andırmasına yol açan aksaklık. (Karlanma, genellikle, ses aygıtlarında, plakçalarlarda, radyolardaki dip gürültüsünün resimdeki karşılığıdır).

karşı açı [es.t. *aksi plan, ters açı*] [Fr. *contre champ, angle opposé*] [İng. *reverse angle*] [Al. *Gegeneinstellung, Gegenschuss, Achsensprung*] S/TV. Bir önceki çekimdeki alıcı açısıyla 180° lik karşıtlık gösteren açı.

karşı açı çekimi [es.t. *aksi plan, kontr plan, amors, ters açılı plan, ters açılı çekim*] [Fr. *plan contre champ*] [İng. *reverse angle shot, reverse shot*] [Al. *Gegeneinstellung, Gegenschuss*] S/TV. Karşı açılı çekim.

karşısürüm [es.t. *kontrapuan*] [Fr. *contrepoint*] [İng. *counterpoint*] [Al. *Kontrapunkt*] S/TV. Görüntünün içindekilerde, görüntüler arasında, ses ve müzikte, görüntü

ile ses arasındaki çatışmanın belirli bir amaçla düzenlenmesi.

karşıtlamalı kurgu [Fr. *montage par antithèse*] [İng. *editing by antithesis*] [Al. *Kontrastmontage, Oppositionsmontage, antitetische Schnitt*] S/ TV. Çekimlerin taşıdıkları kavramların birbiriyle çarpıştırılması, çatıştırılması yoluyla belirli bir görüşü, düşünceyi daha etkin biçimde ortaya koymayı sağlayan kurgu çeşidi.

kat [es.t. *tabaka*] [Fr. *couche*] [İng. *layer, coat, coating*] [Al. *Schicht, Überzug*] S. Film tabanı üzerine sürülen çeşitli duyar özdek ya da koruyucu özdekten oluşan astar.

kat [es.t. *etaj*] [Fr. *étage*] [İng. *stage*] [Al. *Stufe*] TV. Radyo ya da televizyon almacındaki çeşitli elektronik birlikleri belirten terim.

kat çekme [Fr. *couchage*] [İng. *coating*] [Al. *Beschichtung*] S. Taban üzerine çeşitli yapıda katın sıvanması.

katlanır görüntülük [Fr. *écran à ouverture automatique (portable)*] [İng. *self-erecting screen, transportable screen*] [Al. *Aufspringschirm, transportabel Bildwand*] S. Dar filmlerin gösteriminde kullanılmak üzere kolaylıkla açılır kapanır, uçayak üzerine takılabilir, bir yerden bir yere taşınabilir görüntülük.

katlanmış çiftucay [es.t. *katlanmış iki kutuplu anten, katlanmış dipol*] [Fr. *dipôle replié (en trombone), doublet replié*] [İng. *folded dipole*] [Al. *Faltdipol*] TV. Çiftucayın katlanmasıyla oluşan dalgalık çeşidi.

katmalı işlem [es.t. *renklerin ilavesiyle terkip usulü, ilaveyle terkip, renklerin toplama işlemi*] [Fr. *procédé additif (de couleurs par synthèse additive, de couleurs additifs), additif, synthèse additive des couleurs*] [İng. *additive method (process, colour synthesis, colour system, colour process)*] [Al. *additiven Farbfilmtechnik, additives Verfahren (Farbverfahren), additive Mischung, additive Farbsynthese*] S/ TV. Konunun üç birincil renkteki (mavi, kırmızı, yeşil) ayrı ayrı resimlerinin görüntülük üzerinde birleştirilmesine dayanan renkli sinema ve televizyon işlemi.

kavgacı (a.) [Fr. *cascadeur, casse-cou, doublure casse-cou, casse-gueule, double, "stunt-man"*] [İng. *stunt man, bump artist*] [Al. *Filmakrobat, Sensationsdarsteller, Kaskadeur, Gefahrendouble, "Stuntman"*] S. Attan düşme, yüksekten atlama, hızla giden bir araçtan atlama, savaş sahneleri, vb. tehlikeli durumları canlandıran ya da böyle durumlarda asıl oyuncunun yerini alan kimse.

kayar görünçlük [Fr. *scène coulissante*] [İng. *sliding stage, rolling stage*] [Al. *Schiebebühne*] S/ TV. Öne arkaya, sağa sola devindirilebilen görünçlük çeşidi.

kaydırma [es.t. *traveling*] [Fr. *chariot, "travel(l)ing"*] [İng. *travelling (ABD: traveling), tracking, trucking, dollying*] [Al. *Kamerafahrt, Fahraufnahme, "travelling"*] S/ TV. Alıcının herhangi bir araç üzerinde çeşitli yönlere devindirilmesi; özellikle öne, geriye, yanlara, aşağıya, yukarıya sürekli devinimi.

kaydırma arabası [es.t. *şaryo, traveling arabası, dolly*] [Fr. *chariot (trovel(l)ing, porte-caméra), vélocitateur, voiture travel(l)ing, caméra-car, "dolly"*] [İng. *trolley, camera car (truck), truck, dolly, velocilator, travelling (ABD: traveling) truck, (ABD) doll buggy* (a.), *goose* (a.)] [Al. *Kamerawagen, Kamerafahrgestell, Fahrstativ, Fahr-*

barer Kameraständer, “Dolly”(-Fahrwagen)] S/TV. Kaydırmayı sağlamak amacıyla alıcının yerleştirildiği tekerlekli araç.

kaydırma askısı [es.t. hareketli raylar, kuvvet rayları] [Fr. système de rails, gril] [İng. lighting rail, slotted grid] [Al. Rillendecke, Lichtleiste, Lichtzeile] TV. Işık kaynaklarının tutturulmasına ve bir çubuk yardımıyla itilerek düzlüğün istenilen noktasına getirilmesine yarayan, perde raylarını andıran askı çeşidi.

kaydırmacı [Fr. “travel(l)ingman”, caméraman chariot, assistant chariot, pousseur] [İng. dolly man, arm swinger, tracker, (ABD) dolly pusher, pusher, steerer, helmsman] [Al. Kamerafahrer, Dollyfahrer] S/TV. Kaydırma arabasını yönetmekte uzmanlaşmış kişi.

kaydırmalı çekim [Fr. plan en travel(l)ing (de chariot, prise en mouvement), prise de vues en chariot (de vues en mouvement)] [İng. moving shot, track, tracking shot, trucking shot, travelling (ABD: traveling) shot, dolly shot] [Al. Fahraufnahme, Kamerafahrtaufnahme, Fahrt] S/TV. Kaydırmaayla elde edilmiş çekim.

kaydırmalık [es.t. travel rayı] [Fr. rails pour travelling (de travelling, pour caméra), piste de guidage] [İng. camera rails (tracks), tracking rails, guide tracks (for dolly), parallels] [Al. Laufschiene] S. Kaydırmanın düzgün ve gerektiğinde çok hızlı yapılmasını sağlamak amacıyla, kaydırma arabasının, üzerinde yol aldığı demiryoluunu andıran maden ya da tahtadan parçalar.

kayma [es.t. 1. dekadraj] [Fr. 1. décadraje, 2. filage (d'image, dans une projection)] [İng. 1. out of rack, misframe, 2. ghost image, (ABD) travel ghost] [Al. 1. verschobener Bildstrich, 2. ziehende Blende, Ziehen des Bildes] S. 1. Filmin herhangi bir nedenle atlamasıyla çerçevenin pencereyle çıkışmasının önlendiği, bunun sonucu görüntülüğe, art arda gelen iki resmin yarı bölümlerinin yansıdığı bir gösterim bozukluğu; çerçeve kayması. 2. Örtücünün, filmin aralı devinimiyle eşlemeli çalışmamasından dolayı pencereyi iyice kapamaması sonucu, parlak nesnelerin birbiri üstüne binmiş gibi görünmesi; resim kayması.

kazanç [Fr. gain] [İng. gain] [Al. Verstärkung, Signalverstärkung, Gewinn] S/TV. Bir elektronik dizgede ya da bu dizgenin yükselteç gibi bir bölümündeki im gücünde artış. (Genellikle çıkış gücünün, giriş gücüne desibel oranıyla belirtilir).

kazıma [Fr. grattage, raclage] [İng. scrape, scraping] [Al. Schabe] S. Yapıştırılacak film üstündeki duyakatı, kazıyıcı yardımıyla sıyırma.

kazıyıcı [Fr. grattoir, raclette] [İng. scraper, scraping tool] [Al. Schabemesser, Filmhobel] S. Duyarkatı kazımakta kullanılan, ağzı keskin ya da pürtlüklü araç.

kelvin, K [Fr. kelvin, K] [İng. kelvin, K] [Al. kelvin, K] S/TV. SI birimlerinde ısıldevingen sıcaklık birimi. (Suyun üçlü noktadaki (yani suyun gaz, sıvı ve katı durumlarının dengede olduğu noktadaki) ısıldevingen sıcaklığının 1/273,16'sına eşittir. Kelvin birimleriyle santigradın aralıkları birbirine eşittir. Santigradla belirtilen bir sıcaklık, kelvin eksi 273,15°C'ye eşittir. 1967'den önce kullanılan “Kelvin derecesi”nin yerine geçmiştir).

kenar [Fr. bord] [İng. edge] [Al. Perforationsrand, Perforationsseite] S. Film kuşağının iki yanı.

- kenar etkisi** [Fr. *effet de bord*] [İng. *edge effect (fringing), fringe effect*] [Al. *Randeffekt*] S. İşlemede açındırmacın, filmin çok ışıklı bölümlerinde azalması sonucu, bu bölümlere komşu az ışıklı bölümlerin kenarının gerektiğinden az açınması, çok ışıklanmış bölümün kenarlarında ışıklı çizgiler oluşması durumu.
- kenar sayısı** [es.t. *feet numarası*] [Fr. *numéro de bord (de "footage"), chiffres repères, piétage*] [İng. *footage number, edge number, key number (lettering), negative number*] [Al. *Randnummer, Fussnummer*] S. Birçok boş film çeşidinde, filmin bir yanında, delikler ile kenar arasında birer ayak arayla yer alan sayı. (Basımda negatiften pozitifte de geçen bu sayılar yardımıyla iki ayrı kuşağın eşlemesi kolaylıkla gerçekleştirilir).
- kenar sislenmesi** [Fr. *voile aux bords (du film)*] [İng. *edge fog(ging)*] [Al. *Randschleier*] S. Bir doldurmalığa ışık sızması, film kutusunun iyi kapanmaması ya da filmin gevşek sarılmasından dolayı boş filmin kenarlarında ortaya çıkan bozulma.
- kenetleme** [Fr. *commutation*] [İng. *locking, picture locking*] [Al. *Blockierung, Verriegelung*] TV. Çeşitli kaynaklardan (değişik ışıklar, dışarıda canlı yayından, mıknaatıslı görüntü aygıtında, yabancı ışıklardan, vb). gelen resimler arasında geçiş, birleştirme ya da özel etkiler sağlanabilmesi için, bunların birbiriyle eşlenmesi.
- kent akımı** [es.t. *şehir cereyanı, şebeke cereyanı*] [Fr. *secteur (électrique), courant industriel (fort)*] [İng. *mains, power supply system*] [Al. *Hauptleitung, Netz, Starkstromnetz*] S/ TV. Kentlerde belirli bir merkezden bir elektrik ağıyla dağıtılan elektrik akımı.
- kerteleme** [Fr. *étalonnage*] [İng. *rating, grading, timing*] [Al. *Lichtbestimmung, Entzerrung, Gradation*] S. Düzgün, tek biçimli, yoğunluğu doğru ve değişmez pozitif bir eşlem sağlamak amacıyla, yoğunluğu değişik bir negatife basımda verilecek ışığı ayarlama.
- kerteleme aygıtı** [Fr. *machine à étalonner*] [İng. *Cinex printer, sensitester, scene tester, timer, grader*] [Al. *Lichtbestimmungsmaschine*] S. Kertelemeye başlangıç olarak, belli bir negatifin komşu resimlerini değişik basım ışığında basarak kerteleme örneği sağlayan aygıt.
- kerteleme örneği** [Fr. *film étalon, band étalon (d'étalonnage), test étalonnage*] [İng. *grading band (copy, print, strip), test film, Cinex test (strip)*] [Al. *Sichtsteuerband, Sichtbestimmungskopie, Testkopie, Bildband*] S. Negatifin, kerteleme aygıtında ışıklandırılmasından elde edilen 2 m kadar uzunlukta pozitif film kuşağı.
- kerteleyici** [Fr. *étalonneur*] [İng. *film grader, grader, light controller, timer*] [Al. *Sichtbestimmer, Entzerrer*] S. Kerteleme işini gerçekleştiren kimse.
- kerteli süzgeç** [Fr. *filtre dégradé*] [İng. *gradual filter, graduated filter*] [Al. *Verlaufblende, Verlauffilter*] S. Görüntülüğün çeşitli bölümlerinde değişik etkiler sağlamakta kullanılan, soğurma katsayısı bir kenardan öbürüne doğru gittikçe azalan süzgeç.
- “kes!”** [es.t. *“stop!”*] [Fr. *coupez!*] [İng. *cut!, stop!*] [Al. *aus!, stop!*] S. Çevirimin

sona erdiğini, alıcının durdurulmasını bildirmek için yönetmenin, alıcı yönetmenine verdiği komut.

kesici [es. t. *montör asistanı, montajcı asistanı*] [Fr. *assistant monteur, monteur-adjoint, aide-monteur(-euse)*] [İng. *editor, (ABD) cutter, assistant editor (film editor), joiner, splicing girl, negative cutter, neg cutter (a.)*] [Al. *Cutterasistent, Kleber(-in), Filmkleber(-in), Schnitter(-in)*] S. Filmin kurgusuna hazırlık olarak kesim işini yapan, kaba kurguyu hazırlayan kimse. Kurgucunun yardımcısı.

kesim [es. t. *kesme*] [Fr. *découpage*] [İng. *cutting, breaking down*] [Al. *Schnitt(-bearbeitung), "Cutting"*] S. Bir filmin kaba kurgusuna hazırlık olarak kesilmesi işi.

kesim ve kurgu [Fr. *découpage et montage*] [İng. *cutting and editing*] [Al. *Schnitt und Montage*] S. Filmin kesilerek kaba kurgusunun gerçekleştirilmesi işi.

kesin ad [Fr. *titre définitif*] [İng. *release title*] [Al. *endgültiger Titel*] S. Bir filmin piyasaya sürülürken aldığı ad. Geçici ad karşısı.

kesin oyunluk [es. t. *kesin senaryo*] [Fr. *scénario d'exploitation*] [İng. *release script*] [Al. *Montageprotokoll, Protokoll nach der Montage*] S. Bir film oynatıma hazır duruma geldikten sonra, bakımliktle incelenerek gerçekleştirilen ve filmin tüm ayrıntılarını yansıtan oyunluk.

kesinti [Fr. *coupe, coupure*] [İng. *cuts*] S. Bir filmde yapımcı ya da yönetmenin isteği dışında, genellikle denetleme sonucu, bazen de dağıtımcı ya da oynatımcılarca yapılan budama.

kesintili evirim [Fr. *version mutilée*] [İng. *mutilated version*] S. 1. Herhangi bir filmin, yapımcı ya da yönetmenin isteği dışında kesintilere uğramış biçimi. 2. Özellikle denetleme sonucu kesintilere uğramış film.

kesintili gelir [es. t. *net hasılat, net kazanç, net gelir*] [Fr. *bénéfice net*] [İng. *net profit*] [Al. *Reingewinn*] S. Bir filmin oynatılması sırasında satılan biletlerin bedelinden oluşan ve vergi, eğlence resmi, salon sahibi payı, yapımcı payı, tanıtı giderleri, çeşitli harcamalar çıktıktan sonra kalan kazanç tutarı.

kesintisiz evirim [Fr. *version intégrale*] [İng. *integral version*] S. Kesintiye uğramamış film.

kesintisiz gelir [es. t. *brüt hasılat, brüt kazanç, brüt gelir*] [Fr. *recette brute*] [İng. *gross receipt*] [Al. *Bruttoeinnahmen*] S. Bir filmin oynatılması sırasında satılan biletlerin bedelinden oluşan ve vergi, eğlence resmi, salon sahibi payı, yapımcı payı, tanıtı giderleri gibi çeşitli harcamaların hesaba katılmadığı kazanç tutarı.

keskinlik [Fr. *acuité*] [İng. *acuity, acutance*] [Al. *Schärfe*] S/ TV. Bir resmin seçikliğinin fiziksel ölçüsü. (Seçiklik özel bir ölçü olduğu ve ister istemez en azından iki resmin gözle karşılaştırılmasına dayandığı halde, keskinlik fiziksel ölçüye dayanır).

kesme [es. t. *kesinti, net kesinti, "cut"*] [Fr. *coupure (directe, franche), passage immédiat, changement simple de plan, "cut"*] [İng. *cut (out), cutaway, straight cut, abrupt passage*] [Al. *scharfe Überblendung, harte Überblendung, direkte Übergang, Schnitt, "Cut"*] S. 1. Alıcı yönetmenine, ses yönetmenine "kes!" komutu vere-

rek çevirimi sona erdirmeye. 2. İki çekimin kurguda birbirini izlemesinden doğan durum. TV. 3. Televizyonda aynı sonucun, bir alıcıdan öbürüne geçme yoluyla sağlanması. 4. Bir oluğun çıkışını birdenbire sona erdirmeye.

kılavuz [es.t. *lider, amors*] [Fr. *amorce, bande amorce*] [İng. 1. *leader (strip), lead, film leader, 2. tape leader, leader*] [Al. 1. *Startvorspann, Filmvorspann, Vorspann, Blankfilm, 2. Vorlaufband, Startband*] S. 1. Filmlerin, film parçalarının başında, sonunda, aralarında yer alan; filmin alıcı, gösterici, açındırma aygıtı, basım aygıtı, vb. aygıtlara takılıp çıkarılmasını kolaylaştıran; filmi koruyan; asıl film için pay bırakan; boşluk dolduran; bazen çeşitli bilgiler taşıyan ve birçok çeşidi bulunan renkli, renksiz ya da saydamsız, sağlam film parçası. 2. Miknatıslı kuşaklara takılan aynı nitelikte parça.

kılavuz açıklama [Fr. *commentaire pilote*] [İng. *pilot commentary*] [Al. *Pilotkommentar*] S. Açıklamanın ses kuşağına alınmasına yardımcı olması için, filmin gösterilişi sırasında çekim çekim yapılan anlatım.

kılavuz makara [Fr. *galet guide (de guidage), rouleau guide*] [İng. *guide roller*] [Al. *Laufrolle, Führungsrolle, Umlenkrolle*] S. Alıcı, gösterici, basım aygıtı gibi araçlarda filmi belirli bir yolu izlemesi için yerleştirilmiş makaralar.

kılavuz ses [Fr. *son-témoin*] [İng. *guide track*] [Al. *Pilotton*] S. Görüntü kuşağıyla aynı zamanda saptanan, fakat tamamlanmış filmde kullanılamaz amacı taşımayan, konuşmaların ışikte daha iyi koşullarda sonradan seslendirme yoluyla saptanmasında yol gösterici olarak yararlanılan eşlemeli ses.

kılavuz ses kuşağı [Fr. *bande pilote (de contrôle)*] [İng. *control track*] [Al. *Schaltband*] S. Sesin gürlüğünü artırmak ya da sesyayarları çalıştırmak üzere, asıl ses kuşağından ayrı olarak hazırlanan yardımcı ses kuşağı.

kılavuz ses yolu [Fr. *piste pilote (de contrôle)*] [İng. *control track*] [Al. *Hilfstonspur, Kontrollspur*] S. Kılavuz sesi taşıyan ses yolu.

kırılmalı sestoplar [es.t. *billur(lu) mikrofon*] [Fr. *microphone à cristal (piézoélectrique)*] [İng. *crystal microphone*] [Al. *piezoelektrischen Mikrofon, Kristall-Mikrofon*] S/TV. Kırılma yüzeyinde ortaya çıkan gerilim baskılarından yararlanılan ve basınç elektriği temeline dayanan sestoplar çeşidi.

kırılma [es.t. *inkisar*] [Fr. *réfraction*] [İng. *refraction*] [Al. *Refraktion, Brechung*] S/TV. Bir ışının, saydam bir ortamdan öbürüne eğik olarak geçerken, doğrultusunun değişmesi.

kırılma fotoğrafı [Fr. *procédé "schlieren"*] [İng. *schlieren photography*] [Al. *Schlierenverfahren*] S/TV. Isıyoğruk saptamada kullanılan ve gaz ya da sıvılardaki yoğunluk değişikliklerinin oluşturduğu kırılmaların fotoğraflarını çekmeye dayanan işlem.

kırılma göstergesi [es.t. *karine-i inkisar, inkisar indisi, kırılma indisi*] [Fr. *indice de réfraction*] [İng. *refractive index, index of refraction*] [Al. *Brechungs-Exponent, Brechung-Zahl*] S/TV. Bir kırılmada kırılmanın derecesini belirten sayı. (Gelen ışının gelme açısı sinüsünün, kırılma açısı sinüsüne oranıyla belirtilir).

- kırınım** [es.t. *tekâsür-i ziya, tekâsür, difraksiyon*] [Fr. *diffraction*] [İng. *diffraction*] [Al. *Beugung*] S/ TV. Bir ışık demetinin daracık bir yarıktan, keskin bir kenardan geçip ya da ufak bir cisim dolanıp bir yüzeye düştüğünde ortaya çıkan olay.
- kırmızı eşlem** [Fr. *copie marron (grain fin), marron, film marron*] [İng. *fine-grain print (for duping), fine grain positive, fine grain master positive, red master, duplicating print*] [Al. *Marronkopie, Marron, Zwischenpositiv (auf Marronmaterial), Feinkornkopie, Duplikatpositiv*] S. Basımda kullanılmak üzere ana negatiftan elde edilen ince tanecikli, kırmızımtırak renkli kuşak.
- kırmızı ışık** [Fr. *rouge*] [İng. *warning light*] [Al. *Rotlicht*] S/ TV. İşliklerin, düzlüklerin kapısında, içeride çalışma olduğunu, içeriye girilemeyeceğini belirtmek üzere yanan uyarma ışığı.
- kırmızı süzgeç** [Fr. *filtre rouge*] [İng. *red filter*] [Al. *Rotfilter*] S. Genellikle, kırmızıya çok duyar olan duyar katlarda kullanılarak özel etkiler (gündüzün gece etkisi, fırtına, kapkaranlık gökyüzü, vb. etkiler) sağlamakta kullanılan, görüntüye çok koyu bir görünüm kazandıran kırmızı renkli süzgeç.
- kırpıntı (film)** [Fr. *chutes (de films), dechet (de film)*] [İng. *waste film, cuts, trims, outs, out-takes, clips*] [Al. *Verschnitt, Ausschnitt*] S. Bir kurgu sonunda geriye kalan film parçaları.
- kırpışma** [es.t. *titreme, kırpışım*] [Fr. *papillotement, papillotage, scintillement*] [İng. *flicker(ing)*] [Al. *Flimmern, Bildflimmern, Flackern*] S/ TV. Saniyedeki resim sayısı, gözün ağtabaka izlenimi süresinden az ya da buna yakın olduğunda ortaya çıkan ve görüntülükteki resmin atlamalı, titrek olarak görünmesine yol açan durum.
- kısa çekim** [es.t. *kısa plan*] [Fr. *plan court*] [İng. *short shot*] [Al. *kurze Einstellung*] S/ TV. Uzunluğu, süresi az olan çekim.
- kısa dalga, KD** [Fr. *onde courte, OC*] [İng. *short wave, SW*] [Al. *Kurzwele, KW*] TV. Radyo yayınlarına ayrılan 11–50 m arasındaki dalga uzunlukları.
- kısa film** [Fr. *court métrage, film de court métrage*] [İng. *short (film), shortie*] [Al. *Kurzfilm*] S. Uzunluğu ülkeden ülkeye, genellikle 35 mm'lik filmlerde bir ile üç makara (300–1.000 m) arasında değişen, çok kısa film ile orta uzunlukta film arasında yer alan film.
- kısa haberler** [Fr. *brèves (nouvelles)*] [İng. *short, brief, news in brief, news summary (headlines)*] [Al. *Kurznachrichten*] TV. Haber izlencesinin başında ya da bu izlenceden ayrı olarak tek başına, özet olarak verilen haberler.
- kısaltım** [es.t. *rakursi*] [Fr. *raccourci*] [İng. *foreshortening*] [Al. *Verkürzung*] S/ TV. Görünge nedeniyle bazı boyutları daha kısa görünen nesneleri alıcıyla bu yolda aktararak sağlanan sonuç, etki.
- kısa odaklı mercek** [es.t. *kısa mihrak mesafeli objektif, kısa odak mesafeli objektif*] [Fr. *objectif à court distance focale (à court foyer)*] [İng. *short focus lens*] [Al. *kurze Brennweite-Objektiv*] S/ TV. Odak uzunluğu olağandan az olan mercek.
- kısa tanıtı** [es.t. *spot*] [Fr. *message (publicitaire), "spot"*] [İng. *spot, advertising*]

break] [Al. *Werbbeeinblendung, Durchsage, "Spot"*] TV. Televizyonda çok kısa süreli sözlü ve görüntülü tanıtı.

kısma [Fr. *fermeture (de la voie son), fond sonore*] [İng. *fade (down), sound fade*] [Al. *Ausblendung, Tonausblendung, Abblende, Abblendung, Ausblende, Tonblende*] S / TV. Ses düğmesi yardımıyla sesin gürülüğünü azaltma. Açmanın karşısı.

kısma. bkz. **ışık dengelerini kısma**

kızılaltı duyarkatı [Fr. *émulsion infrarouge*] [İng. *infrared emulsion*] [Al. *Infra-rot emulsion*] S. Genellikle gün ışığında gece etkisi elde etmekte ya da örtülü film işleminde kullanılan, izgenin kızılaltı ışınımına çok duyar olan duyarkat çeşidi.

kızılaltı (ışınımı) [es.t. *enfraruj (radyasyon), kırmızı altı (radyasyon), kızılötesi (radyasyon)*] [Fr. *radiation infrarouge*] [İng. *infrared radiation*] [Al. *infrarote Strahlung*] S / TV. Elektromıknatıs ışınının, görünür ışık ile PYY radyo dalgaları arasındaki dalga uzunluklarını, yani 0,8 mikron ile 1 m dalga uzunluklarını kapsayan, izgenin kırmızıdan sonra gelen bölümünde yer alan ışınım.

kızılaltı kurutması [Fr. *séchage par radiation infra-rouge*] [İng. *infrared drying*] [Al. *Trocknung mit infraroter Strahlung*] S. İşlemeden sonra filmin sıcak hava yerine kızılaltı ışınıyla kurutulması.

kilit taşı [Fr. *clef de voûte*] [İng. *keystone*] [Al. *Schlussstein*] S / TV. Göstericinin optik eksenini, görünüşünün özeğinden aşağıda ya da yukarıda bulunduğu vakit, görüntü çerçevesinin aldığı biçim.

kilosikl, kc [Fr. *kilocycle, kc, kilocycle par seconde, kc / s*] [İng. *kilocycle, kc, kilocycle per second, kc / s*] [Al. *Kilohertz, kHz*] S / TV. Yinelenebilir ölçüsü. (Saniyede 1.000 çevrim (sikl)); bu da kc / s olarak kısaltılır ve SI birimlerinde 1 kHz'e eşittir).

kimyasal kararma [Fr. *fond chimique*] [İng. *laboratory fade, chemical fade*] [Al. *chemische Blende*] S. Kararmanın işlemekte kimyasal işlemle elde edileni.

Kinemacolor [Fr. *Kinemacolor*] [İng. *Kinemacolor*] [Al. *Kinemacolor*] S. Alıcının merceği önünde kırmızı ve mavi-yeşil süzgeçli bir çarkın dönmesiyle, negatifin resimlerinin sırayla kırmızı ve mavi-yeşil olarak ışıklandırılmasına, bunun sonucu elde edilen siyah-beyaz eşlemin, merceği önünde yine aynı çarkın döndüğü bir göstericiyle görüntülüğe yansıtılmasına dayanan ilk tecimsel renkli işlemi.

Kinopanorama [Fr. *Kinopanorama*] [İng. *Kinopanorama, Circolorama*] [Al. *Kinopanorama*] S. SSCB'de geliştirilen bir çember görüntülük işlemi. (Bunun daha geliştirilmişinde, 22 göstericiden yarısı çember görüntülüğe, öbür yarısı da çember görüntülüğün üzerinde kubbe biçiminde uzanan bölüme görüntü yansıtır)

Kino-Vario [Fr. *Kino-Vario*] [İng. *Kino-Vario*] [Al. *Kino-Vario*] S. Doğu Almanya'da geliştirilen çok resimli işlem. (Üç gösterici, görüntülük üzerinde birbirine geçen alanlara görüntü yansıtacak biçimde yerleştirilir. Bu göstericilerdeki üç filmin çeşitli yerleri örtülerle kapanmıştır. Bu üç filmin görüntüleri böylelikle görüntülüğün çeşitli bölümlerinde yanyana gelerek çok değişik ve dramatik etkilere yol açabilir).

kiralama [Fr. *location*] [İng. *booking*] [Al. *Filmmiete*] S. Bir filmin belirli bir süre kullanılması için oynatımcıya verilmesi.

kiralama sözleşmesi [Fr. *contrat de location*] [İng. *booking contract*] [Al. *Filmmietevertrag*] S. Kiralamanın koşullarını belirten sözleşme.

kiralama tutarı [Fr. *frais de location*] [İng. *rental*] [Al. *Filmmietebetrag*] S. Bir filmin kiralanması için ödenen para.

klistron [Fr. *klystron*] [İng. *klystron*] [Al. *Klystron*] TV. ÇYY'de (30 cm - 1 mm dalga uzunluklarında) elektromıknatıs ışınım üreten ya da bu ışınımı yükselten elektron ısıtıcı.

Kodachrome [Fr. *Kodachrome*] [İng. *Kodachrome*] [Al. *Kodachrome*] S. 1935'te ABD'de Eastman Kodak üretimliğinin piyasaya sürdüğü, bugün daha çok 8 mm ile büyük 8'lik çeşitleri kullanılan tek kuşak, evrilir, renkli film çeşidi.

Kodacolor [Fr. *Kodacolor*] [İng. *Kodacolor*] [Al. *Kodacolor*] S. ABD'de Eastman Kodak üretimliğinin 1928'lerde 16 mm'lik film olarak piyasaya çıkardığı renkli film işlemi.

Kodak büyük 8 [Fr. *Kodak Super-8 mm*] [İng. *Kodak's Super-8 mm*] [Al. *Kodak-Super-8-mm-Film*] S. Büyük 8 mm'lik filmin piyasaya ilk kez çıkarılan çeşidi (1965).

kokulu film [Fr. *film à l'odeur*] [İng. *smellie* (a.)] S. Görüntülükteki görüntülere ilişkin kokuları da çeşitli yöntemlerle verebilen film işlemi.

kol [es.t. *manivel*, *manivela*, *manivela kolu*, *çevirme kolu*] [Fr. *manivelle*] [İng. *crank*] [Al. *Kurbel*, *Handkurbel*] S. Eski alıcı ve göstericilerde, aygıtı çalıştırmak için elle döndürülen, alıcı ya da göstericinin düzeneğini devindiren sap.

kollu alıcı [Fr. *caméra à manivelle (avec entraînement à main)*, *appareil de prise de vues à manivelle*] [İng. *crank hand drive camera*] [Al. *Kamera mit Handkurbel*] S. Düzeneği, elle döndürülür bir kolla devinime geçen eski yapı alıcı.

koltuk [es.t. 2. *hususî*] [Fr. 1. *fauteuil*, *place*, *siège*, 2. *parterre*] [İng. 1. *seat*, 2. *pit*] [Al. 1. *Platz*, *Sitzplatz*, 2. *Hochparkett*] S. 1. Sinemada, oturacak yer birimi olarak kullanılan terim. 2. Sinemalarda, birinciden sonra salonun arkasına doğru uzanan, bazen lüks koltuk olarak ikinci bir bölünmeye de uğrayan bölüm.

koltuk sayısı [Fr. *nombre de place*, *capacité (de la salle)*] [İng. *seating capacity*] [Al. *Sitzplatzzahl*, *Platzanzahl*, *Fassungsvermögen*, *Kapazität*] S. Bir sinemadaki koltukların tümü, dolayısıyla bir sinemanın alabileceği izleyici sayısı; sinemanın sığası.

koltuk sırası. bkz. *sıra*

koni [es.t. *mahrut*] [Fr. *cône*] [İng. *cone*] [Al. *Kegel*] TV. Almacın, boyun ile görüntülük bölümü arasında yer alan bölümü.

konu [es.t. 1-2. *mevzu*, *obje*, 3. *mevzu*, *süje*, *tema*, *vaka*, *sinematografik mevzu*, *film mevzuu*] [Fr. 1-2. *objet*, 3. *sujet*, *récit*] [İng. 1-2. *object*, 3. *story*, *subject*, *action theme*] [Al. 1-2. *Objekt*, *Aufnahmeobjekt*, 3. *Sujet*, *Filmsujet*, *Inhaltsangabe*, *Stoff*] S/TV. 1. Sinema ve televizyon alıcısının, fotoğraf aygıtının merceğinin. üzerine yöneltildiği ve görüntüsünü saptamayı amaçladığı temel varlık, nesne, görünüm.

2. Bu yolda saptanmış olan nesne. 3. Öykülü bir filmin ya da televizyon oyununun en kısa biçimde anlatılabilecek olgusu.

kopma [Fr. *cassure (du film), rupture (du film)*] [İng. *break(ing the film), breaking (of the film)*] [Al. *Brechung, Riss, Filmriss*] S. Filmin herhangi bir nedenden dolayı ikiye bölünmesi.

korku filmi [Fr. *film d'épouvante*] [İng. *creepie (a.)*] [Al. *Gruselfilm*] S. Korkunç kişilere, varlıklara, olaylara yer veren, ürkütücü görünçlüklerin birbirini izlediği film türü.

korsan yayaç [es.t. *korsan istasyon*] [Fr. *station pirate (er: haute mer)*] [İng. *pirate station*] [Al. *Raubsender, Piratensender*] TV. Genellikle herhangi bir ülkenin karasuları dışındaki bir tekneden radyo-televizyon yayını yapan yayaç. (Bu yayaçlar, uluslararası sularda bulunduklarından, yayının ulaştığı ülkelerin türel, mali ya da uygulamalı denetimi dışında kalır. Belirli bir ülkenin içinde kaçak yayın yapan yayaçlara da bazen bu ad takılmaktadır).

koruma [es.t. *muhafaza*] [Fr. *conservation du film*] [İng. *film preservation, preservation*] [Al. *Aufbewahrung, Erhaltung*] S. Filmin bozulmasını önlemek amacıyla alınan önlemlerin tümü.

korunak [es.t. *depo, koruma deposu, film deposu*] [Fr. *dépôt, blockhaus pour film, casemate*] [İng. *storage vault, library vault, film vault, vault*] [Al. *Blockhaus, Film-blockhaus, Filmtresor, Sagerhaus, Depot, Gewölbe*] S/ TV. Filmin yanıcı, çabuk bozulma özelliği göz önüne alınarak, çeşitli güvenlik önlemleri uygulanan, film saklamaya yarayan özel yapı.

korunaklama [es.t. *depolama*] [Fr. *emmagasinage, stockage*] [İng. *storage, film storage*] [Al. *Magazinierung, Filmmagazinierung, Filmagerung*] S/ TV. Filmlerin kısa ya da uzun sürede korunması, saklanması amacıyla, gerekli koşullara uygun yerlerde, özellikle korunaklarda bulundurulması, sınıflandırılması.

koruyucu kılavuz [İng. *protective leader, protective head leader*] S. Filmin, çeşitli kuşakların ucuna takılıp çeşitli aygıtlarda kullanıldığında, bunları zedelenmekten koruyan sert, saydamsız kılavuz çeşidi.

koşut gelişim [Fr. *actions parallèles*] [İng. *parallel development (action)*] [Al. *Parallelhandlung*] S. Birbiriyle ilişkisi bulunan, ayrı ayrı zaman ve yerlerde ortaya çıkan birden çok olgunun ve parçalarının art arda ya da iç içe sıralanışıyla kendini gösteren anlatım çeşidi.

koşut kaydırma [Fr. *travelling parallèle*] [İng. *parallel travelling (ABD: traveling)*] [Al. *Parallelkamerafahrt*] S/ TV. Alıcı ile konu arasındaki uzaklık değişimsiz gerçekleştirilen kaydırma çeşidi. (Bunlar düşey kaydırma, yanlamasına kaydırmadır).

koşut kurgu [Fr. *montage parallèle*] [İng. *parallel editing*] [Al. *Parallelschnitt, Parallelmontage, Simultanmontage*] S. İki ya da daha çok olgu ve bunların parçalarının birbiri ardından sıralanmasına; bir olgu bitirildikten sonra bununla ilgili ikinci, üçüncü olguya geçilmesine dayanan ve koşut gelişimi sağlayan kurgu çeşidi.

koyalama [Fr. *poursuite*] [İng. *chase, pursuit*] [Al. *Verfolgungsjagd*] S. Devingen filmlerde, özellikle serüven, kovboy, güldürü filmlerinde sık sık başvurulan, bir kimsenin yakalanması için izlenmesine dayanan yol.

kovboy filmi [Fr. *film de cowboy, "western"*] [İng. *western (picture)*] [Al. *Wild-westfilm, "Western"*] S. ABD'nin Atlas Okyanusu kıyısından içerilere, batıya doğru göç sırasındaki olayları konu alan, çoğu vakit at sırtında, koyalamalarla dolu film. Serüven filmlerinin en tanınmış çeşitlerinden biri olan kovboy filmi, bu bölgenin tarih olaylarından, folklorundan, bu ikisine dayanılarak oluşturulan yazın ürünlerinden yararlanır. Kovboy filmlerinin belli başlı izdemleri şunlardır: Göçmenlerin bilinmedik, yeni bir kıtaya ayak basışları, kıta içlerine yayılmaları, bu yayılış sırasında Kızılderililerle, doğayla uğraşları, yeni topraklara yerleşme sorunları. Bağımsızlık savaşı, içsavaş, altına hücum. el değmemiş toprakları açma; gecekondu kasabaların, gecekondu çiftliklerin kurulması; kıtanın iki yakasını birbirine bağlama çabası, Kovboy filmlerinin başlıca kişileri öncüler (pioneer'ler), Kızılderililer, kovboyar, yasadışı yaşayanlar, haydutlar, yasayı simgeleyen şerif, vb.dir. Bununla birlikte kovboy filmlerinin kalıplaşmış, az ya da çok yozlaşmış örnekleri de vardır. Bu filmlerde bir yanda kovboy ("öğlan"), atı, sevgilisi ("kızı"), yardımcısı ("delisi"), bir yanda onun karşısına çıkan "kötü adam", haydutlar, Kızılderililer vardır. Çevre, çayır (prairie), çöl, çiftlik, dağlar, kasaba, bardır. Olaylar çoğunlukla Kızılderililerin baskını; kötü adamın, haydutların çiftçileri, kasabalıları yıldırması, çiftlikleri basması, sürüleri kaçırmasıdır; tabancayla, yumrukla hesaplaşma, at üstünde koyalamacıdır. Sonunda iyiler kötülere mutlaka üstün gelir. Bu kalıplaşmış kovboy filmine karşılık, gerçek kovboy filminin çevre ve kişilerine dayanan ya da bundan az çok uzaklaşarak ruhibilimsel, toplumbilimsel derinlik kazanan ürünlere de rastlanır. Amerikan kovboy filmlerinin yanı sıra, bunların birer öykünmesi olarak 1960'lara doğru Batı Almanya ("İsar western"), Japonya ("soya western"), özellikle İtalya ("spagetti western", "makarna western") ve bu arada Türkiye'de de ("pilav western") kovboy filmleri çevrilmeye başlanmıştır.

koyulaştırıcı [Fr. *renforçateur*] [İng. *intensifier*] [Al. *Verstärker*] S. Koyulaştırma banyosunun temel kimyasal özdeği. (Genellikle amonyaktır).

koyulaştırma [Fr. *renforcement*] [İng. *intensification, photographic intensification, intensifying, redevelopment*] [Al. *Verstärkung, fotografische Verstärkung*] S. İyi bir görüntü veremeyecek kadar zayıf olan bir filmin, kimyasal işlemlerle yoğunluğunun artırılması.

koyulaştırma banyosu [Fr. *bain de renforçateur (de renforcement)*] [İng. *intensifying bath*] [Al. *Verstärkungsbad*] S. Koyulaştırmayı gerçekleştirmek amacıyla, açındırılmış filmin geçirildiği banyo.

kömür [es.t. ark kömürü] [Fr. *charbon (d'arc, de lampe à arc)*] [İng. *carbon (rod, arc carbon, trim)*] [Al. *Kohle, Lampenkohle*] S/TV. Işık yayı oluşturmakta kullanılan, özel yapıda, çubuk biçiminde kömür.

- kömürlü ışık yayı** [Fr. *arc à charbon*] [İng. *carbon arc*] [Al. *Reinkohlen-Bogen, Kohlenbogen*] S/TV. Sinema ışıklarında ve göstericilerde ışık kaynağı olarak geniş ölçüde kullanılan ışık yayının ve ışık yaylı ısıtıcının kömürlü çeşidi.
- kömürlü sestoplar** [Fr. *micro(phone) au charbon (à charbon)*] [İng. *carbon microphone*] [Al. *Kohlemikrofon, Kohlekörnermikrofon*] S/TV. Gerilim uygulanan bir kömürün direnci değiştirilerek ses imi sağlayan sestoplar çeşidi.
- köprü** [es.t. *düpleksör*] [Fr. *duplexeur, diplexeur, "diplexer"*] [İng. *diplexer*] [Al. *Trennweiche, Weiche, "Diplexer"*] TV. 1. Verici bir yayaçta ortak bir besleme kablosu ve dalgalıktan yararlanan resim ve ses vericilerinin çıkışlarının bağlandığı aygıt. 2. Alıcı dalgalıklarda iki dalgalığı ortak bir iniş kablosuna bağlayan aygıt. 3. Ortak dalgalıklarda bu dalgalığın çıkışını değişik almaçların girişlerine dağıtan aygıt.
- kösnül film** [es.t. *şehvi film, şehvani film, erotik film, aşk filmi*] [Fr. *film érotique*] [İng. *erotic film*] [Al. *erotische Film*] S. Aşkı ve buna bağlı olarak cinselliği, insan yapısının ve yaşamının ayrılmaz bir parçası olarak gören; cinselliğin ruhsal ve fiziksel düzeniğinin tüm ayrıntılarını bilinçle ele alan; bunları büyük bir doğallık ve estetik bir tutumla işleyen film.
- köşegen** [Fr. *diagonale*] [İng. *diagonal*] [Al. *Diagonale, Bildschirmdiagonale*] TV. Almaçların görüntülük boyunu belirtmekte temel alınan öge.
- köşegen çevrinme** [es.t. *mail panoramik, köseleme çevrinme*] [Fr. *panoramique ablique (diagonal)*] [İng. *oblique pan, diagonal pan(ning)*] [Al. *Diagonalschwenkung*] S/TV. Alıcı merceğinin, görüntü çerçevesinin köşegenleriyle çakışacak biçimde, yatay ile düşey çevrinme arasında bir yol izlemesi.
- köşegen kaydırma** [Fr. *travelling oblique*] [İng. *oblique travelling (ABD: traveling), diagonal tracking*] [Al. *Diagonalkamerafahrt*] S/TV. Alıcının, öne ve yanlamasına kaydırma arasındaki ortalama devinimi.
- köşegen yapıştırma** [Fr. *collure diagonale*] [İng. *diagonal join (splice)*] [Al. *Diagonalklebestelle, schräge Filmschnitt*] S. Filmin, kenara dikey olmayacak biçimde yapıştırılması.
- kötü adam** [es.t. *bedmen, badman*] [Fr. *vilain, "villain", traître*] [İng. *villain, badman*] [Al. *Schurke*] S. Filmlerde, izleyiciye sevimsiz gelen, filmin kahramanıyla çekişme durumunda olan, çeşitli kötülükler işleyen ve sonunda çoğu kez alt olan kimse.
- kötü çekim** [Fr. *prise de vues défectueuse (ratée)*] [İng. *no good take, NG*] S. Günlük çekimler arasından asıl filmde kullanılmaya yeterli görülmeyen başarısız çekim.
- kötü film** [Fr. *navet, mauvais film, film de mauvaise qualité, film médiocre*] [İng. *bad film, turkey (a.), flop (a.), (ABD) chaser (a.), weakie (a.)*] [Al. *Kitsch(film), kitschige Film*] S. Hiçbir sanat değeri taşımayan, düşük nitelikte film; başarısız film.
- kukla filmi** [Fr. *film de marionnettes (de poupée, de pantins)*] [İng. *puppet film (animation film)*] [Al. *Puppenfilm, Puppentrickfilm*] S. Kuklaların canlandırmaıyla de-

vindirilmesine dayanan film çeşidi.

kulaklık [Fr. *écouteur serre-tête, casque d'écoute*] [İng. *headphone, phones, earphones*, (ABD) *head receiver, cans* (a.)] [Al. *Kopfhörer, Hörer*] TV. İşlikte, düzlükte, çalışan kimseler arasında içiletişimi sağlamak amacıyla, bu kimselerin kulaklarına taktıkları aygıt.

kulaklık yuvası [Fr. *prise pour casque d'écoute*] [İng. *socket for headphone, earphone jack*] [Al. *Anschluss für Kopfhörer, Ohrhörerbusche*] S/ TV. Bazı sesli aygıtlarda (ses aygıtı, almaç, vb.), sesi dışarıya vermeden ya da saptanırken izlemek için kullanılan kulaklığın takıldığı yuva.

kule [Fr. *tour (d'antenne, de télévision)*] [İng. *aerial* (ABD: *antenna*) *tower, television tower, tower*] [Al. *Turm, Fernsehturm*] TV. Verici dalgasının elden geldiğince geniş bir alana yayında bulunabilmesini sağlamak amacıyla özel yapıda, çelik ya da betondan çok yüksek kule.

Kuleşov deneyi [Fr. *effet Koulechov*] [İng. *Kuleshov effect*] [Al. *Kuleschow-Effekt, Kuleschow-Experiment*] S. Sovyet yönetmeni ve kuramcısı Lev Kuleşov'un, kurgunun temel işlemlerini ve kurgu kuramının dayandığı ilkeleri ortaya koyan deneyleri. (Bunlar, özellikle, çekimler arasındaki ilişkiyi ortaya koyan, çekimlerin şu ya da bu yolda sıralanışına göre çekimlerin ortaya çıkardığı bütünün başka başka anlamlar kazanabileceğini gösteren deneyler ile başka başka yerlerde ve zamanlarda çevrilmiş çekimlerle filmsel uzay ve zamanın yaratılabileceğini kanıtlayan deneylerdir).

Kung-fu filmi [Fr. *film de Kung-fu*] [İng. *Kung-fu film, Eastern*] [Al. *Kung-Fu Film, "Eastern"*] S. Uzak Doğu'nun bireysel savunma sanatları olan Kung-fu (Çin) ile karate'ye (Japon) dayanan film çeşidi. Hong Kong, Singapur, Güney Kore yapımlarınca çevrilen bu filmler, özellikle 1970'lerden başlayarak bütün dünyayı sardı. El ve ayağın bir silah olarak kullanılmasından kaynaklanan Kung-fu ve karate filmlerinin belli başlı özellikleri şunlardır: Çok devingen, başdöndürücü bir dizem; kırıcı, öldürücü, çoğu kez sadizme varan şiddet; öç alma olgusu çevresinde oluşan konu; birbirinden kesinlikle ayrılan iyiler ve kötüler; sinema hilelerinin bol bol kullanılması.

kurgu [es. 1-2. *montaj*, 4. *televizyon montajı*] [Fr. 1-2. *montage*, 3. *montage de bande vidéo*] [İng. 1. *editing, montage*, 2. (ABD) *montage*, 3. *videotape editing, tape editing*] [Al. 1-2. *Montage, Filmmontage, Schnitt, Filmschnitt, Schnittbearbeitung*, 3. *Magnetbildbandschnitt, Magnetbandcutting, Magnetbandschnitt, Magnetbandbearbeitung*] S. 1. Bir filmin çevrilişi sırasında elde edilen filmler arasında seçim yapmak, bunları çevirim oyunluğundaki sıralarına göre dizmek, bu çekimlerin uzunluklarını saptamak, çekimlerin içerik yönünden ilişkilerini göz önüne almak, bunları belirli bir anlatıma göre düzenleme işi; böylelikle, kurgu yardımıyla, filme özgü uzay ve zamanı yaratmak, filmsel gerçeği ve evreni kurmak, filmin tartzımını ve dizemini gerçekleştirmek, filmin akıcılığını sağlamak gibi çapraşık ve değişik sonuçları amaçlayan çalışma. 2. (ABD'de) Görsel bir etki yaratmak üzere,

kısa ve çarpıcı çekimlerin birleştirilmesi; bu birleştirmeden doğan durum (bu iş için ABD'de yalnız *montage* terimi kullanılır, asıl kurgu *editing* terimiyle anlatılır). TV. 3. Mıknatıslı görüntü kuşağındaki çekimlerin uyumlu bir bütün oluşturacak yolda bir araya getirilmesi 4. Sinemadaki kurgu çalışmasının çok değişik biçiminin televizyonda doğrudan doğruya yayın sırasında ve anında yapılması (bu işlem, resim seçme terimiyle belirtilir).

kurgu aygıtı [es.t. *montaj makinesi, Moviola, Moriton*] [Fr. *appareil de montage, Editola, Moviola, Mauritone, Moritone, Movitone, Moviola, Movieola, Acmeola*] [İng. *editing machine, Editola, Moviola, Mauritone, Moritone, Movietone, Moviola, Movieola, Acmeola*] [Al. *Editola, Moviola, Mauritone, Moritone, Movietone, Moviola, Movieola, Acmeola*] S. Kurgunun çeşitli işlemlerini gerçekleştirmekte kullanılan ve bakımlığının daha geliştirilmiş, ayrıntılı biçimi olan aygıt. (Bu aygıtlar çok çeşitlidir ve genellikle Moviola, Editola, vb. gibi tecim adlarıyla anılır).

kurgucu [es.t. 1. *montajcı, baş montör, montaj operatörü*] [Fr. 1. *monteur(-euse), chef monteur(-euse), 2. monteur magnétoscope*] [İng. *supervising editor, (ABD) editor, film editor, 2. tape editor*] [Al. 1. *Schnittmeister(-in), Cutter(-in), 2. Magnetbandcutter*] S. 1. Kurgunun gerçekleştirilmesinden sorumlu kimse. TV. 2. Mıknatıslı görüntü kurgusunu gerçekleştiren kimse.

kurgu eşlemesi [Fr. *synchronisme à montage*] [İng. *parallel sync, editing sync, level sync (cut), recording sync, cutting sync, (ABD) editorial cut, editorial sync (hcrionization), straight cut*] S. Kurgu sırasında, resmin ve bu resimle ilgili sesin yan yana, aynı düzeye getirilerek yapılan eşleme. (Basım eşlemesinin karşılığı olan kurgu eşlemesinde resim-ses aralığına uyulmaz).

kurgu eşlemi [es.t. *montaj kopyası*] [Fr. *copie de montage*] [İng. *sample print, cutting print*] [Al. *Schnittkopie*] S. Kurgu çalışmalarında kullanılan eşlem.

kurgulama [es.t. *dekupaj yapma, dekupe etme, dekupaj*] [Fr. *découpage*] [İng. "découpage"] [Al. "Découpage"] S. 1. Kurguyu gerçekleştirmek için yapılan çalışma. 2. Bir filmin çevirim oyunluğuna hazırlık olarak, ileride yapılacak kurguyu önceden tasarlama, filmi çekim çekim anlıkta canlandırma ve bunu kâğıda dökme işi.

kurgulamak [es.t. *montaj yapmak, dekupaj yapmak, dekupe etmek*] [Fr. *monter, découper*] [İng. *edit, cut*] [Al. *schneiden, montieren*] S. Kurguyu, kurgulamayı gerçekleştirmek. Kurgu, kurgulama eylemi.

kurgu masası [es.t. *montaj masası*] [Fr. *table de montage*] [İng. *editing table (bench), cutting table (bench)*] [Al. *Schneidetisch, Filmschneidetisch*] S. Kurgu işinde kullanılan ve kurgu çalışmalarını kolaylaştıracak aygıtlarla donatılmış özel yapıda masa.

kurgu negatifi [Fr. *négatif pour montage*] [İng. *cut negative*] [Al. *Schnitt-Negativ*] S. Kurgu işinde kullanılan negatif film.

kurgu odası [es.t. *montaj odası, montaj bürosu, montaj dairesi, montaj bölümü*] [Fr. *salle de montage*] [İng. *editing room, cutting room*] [Al. *Schneideraum*] S. Kurgu işlerinin yapıldığı; bu iş için özel donatımı, araç ve gereçleri olan oda. İşliklerin

kurguya ayrılmış bölümü.

kurgu pozitif [Fr. *positif modèle*] [İng. *fine cut print*] [Al. *Feinschnittkopie*] S. Filmin ince kurgusu yapıldıktan sonra elde edilen pozitif.

kurmak [Fr. *remonter*] [İng. *wind*] [Al. *aufziehen*] S. Zemberekli alıcılarda, motoru çalıştıran zembereği kurulu duruma geçirmek üzere kolu ya da anahtarı çevirmek.

kurutma [Fr. *séchage*] [İng. *drying*] [Al. *Trocknung*] S. 1. İşlemelikteki çalışmaların sonunda ıslak filmin nemini gidermek için temiz, tozsuz, havalı ya da ılık havalı yerde yapılan havalandırma. 2. Aynı işin kurutma aygıtıyla yapılması.

kurutma aygıtı [Fr. *séchoir, machine à sécher*] [İng. *drier, drying machine*] [Al. *Trockenapparat*] S. İşlemeliklerde kullanılan ve kurutma işini daha çabuk ve özdevinimli olarak gerçekleştiren aygıt.

kurutma dolabı [Fr. *armoire de séchage*] [İng. *drying cabinet (chamber), drybox*] [Al. *Trockenschrank*] S. Açındırma aygıtlarının, filmin kurutulmasına ayrılmış bölümü.

kurutucu [Fr. *sécheur(-euse)*] [İng. *drier, film drying machine operator*] [Al. *Trockenapparatoperateur*] S. Kurutma işini yöneten kime.

kuşağa alma. bkz. **miknatıslı görüntü saptama**

kuşak [es.t. *kurdele, şerit, bant*] [Fr. *bande*] [İng. *track, strip, band*] [Al. *Band, Filmband, Filmstreifen, Zelluloidstreifen, Spur*] S. 1. Boş film yapımında kullanılan, üzeri duyarlıkla örtülü, çok geniş bir tabandan film boylarına göre istenilen endeye kesilmiş parçalardan her biri. 2. Bir filmin, boş filminden dolu filme kadarki bütün çeşitlerini anlatır genel terim. 3. Henüz birleştirilmemiş ses ve görüntü taşıyan filmler. 4. (Kötü anlamda) Dikkate değer hiç bir özellik taşımayan, sıradan sinema yapıtı.

kuşak [es.t. *bant, frekans bandı*] [Fr. *bande (de fréquence)*] [İng. *band (of frequency), frequency band, wave band, television band, range of frequency*] [Al. *Band, Wellenband, Frequenzband, Fernsehband, Fernsbereich*] TV. Televizyon yayınlarına ayrılan metrik ve desimetrik çok kısa elektromiknatıslı dalga uzunluklarını kapsayan dalgaların bölündükleri yinelenim aralıkları.

kuşak genişliği [es.t. *bant genişliği*] [Fr. *largeur de bande*] [İng. *bandwidth*] [Al. *Bandbreite, Breite des Frequenzbandes*] TV. Bir televizyon yayınında, verici yayınının kapsadığı yinelenim kuşağının eni.

kuşaklı sestoplar [es.t. *çubuklu mikrofon*] [Fr. *microphone (électrodynamique) à ruban*] [İng. *ribbon microphone*] [Al. *Bandchenmikrofon*] S/ TV. Döner sarmallı sestoplar gibi çalışan, ancak ondan farklı olarak, kuşağı hem iletken hem de zarışlevi üstlenen sestoplar çeşidi.

kuşaklı yapıştırma [es.t. *seloteyp*] [Fr. *collure avec bande adhésive*] [İng. *tape splice*] [Al. *Klebevorgang*] S. Filmin zamk yerine yapıştırıcı kuşak (seloteyp) kullanılarak yapıştırılması.

kuşaklı yapıştırma aygıtı [Fr. *colleuse à bande adhésive*] [İng. *tape splicer*] [Al.

Klebepresse] S. Kuşaklı yapıştırmayı gerçekleştiren yapıştırma aygıtı.

kuşaktan yayın [es.t. *banttan yayın*] [Fr. *émission de programme magnéscope*] [İng. *video tape transmission*] [Al. *Bildbandsendung*] TV. Mıknatıslı görüntü kuşağına alınmış bir izlencenin yayını.

kutu [es.t. *buat*] [Fr. 1. *boîte (à film)*, 2. *magasin*] [İng. 1. *can, tin*, 2. *spool box*] [Al. *Dose, Büchse*] S. 1. Makaraların korunması, saklanması, sıralanması için yerleştirildikleri amümiyum, paslanmaz çelik ya da yoğruktan, yassı ve yuvarlak kap. (Ayrıca, bir makaralık film taşıdığından, makara gibi film uzunluk birimi olarak da kullanılır. Bir kutu film, 35 mm'lik filmlerde, 1.000 ayaktır (yaklaşık 300 m). 2. Büyük göstericilerde, aygıtın üst ve altında yer alan, verici ve alıcı makaraların takıldığı, kapaklı yuva.

kutucuk [es.t. 1. *kaset*, 2. *kaset*, *ses kaseti*, 3. *video kaset*] [Fr. 1. *cassette, ciné-cassette*, 2. *cassette (magnétique)*, *mini-cassette*, 3. *vidéo-cassette*] [İng. 1. *cassette, film cassette, cartridge, film cartridge, movie-box*, 2. *cassette, tape cassette (cartridge, capsule)*, *cartridge, capsule*, 3. *video-cassette, video tape cassette (cartridge)*] [Al. 1. *Kassette, Filmkassette, Filmkassette, 2. Kassette, Bundkassette, Tonkassette, Tonbandkassette, 3. Fernsehkassette, Magnetbildkassette, Videokassette, Videobandkassette, Video-Recorder-Kassette, Bildbandkassette, Bildkassette*] S. 1. Alıcı ya da göstericiye doğrudan doğruya takılmak üzere önceden hazırlanmış belli uzunluktaki filmi taşıyan, üzerindeki çeşitli girinti çıkıntılarla özdevinimli alıcıların ışıklandırma düzenini kendi kendine ayarlayabilen ufak, ışık geçirmez kutu, film kutucuğu. S/ TV. 2. İçinde, mıknatıslı ses kuşağının sağa ya da sola sarılmasını sağlayan alıcı ve verici eksen ya da makarası olan, ufak boy ses aygıtlarına kolayca takılıp çıkarılan, ses saptanmış olarak piyasaya hazır sürülenleri de bulunan ufak kutu; ses kutucuğu. TV. 3. Kutucuklu televizyonda, kuucuklu görüntü aygıtında kullanılan, içinde mıknatıslı görüntü kuşağı bulunan ufak kutu; televizyon kutucuğu.

kutucuklu görüntü aygıtı [Fr. *magnéscope à vidéocassette*, "Video-Cassette-Recorder", VCR] [İng. *Video-Cassette-Recorder, VCR, cassette video tape recorder*] [Al. *Bildbandkassettengerät, Ton-Bild-Aufzeichnungsgerät, "Video-Cassette-Recorder", Video-Cassette-Recorder, VCR*] TV. Mıknatıslı görüntü aygıtının kutucukla çalışan, kutucuklu televizyonda kullanılan ufak boy çeşidi.

kutucuklu gösterici [Fr. *projecteur à cassette*] [İng. *cassette loading projector*] [Al. *Kassettenprojektor, Filmkassettenprojektor, Vorführkassettenprojektor*] S. Özellikle 8 mm'lik ve büyük 8 mm'lik göstericilerde, kutucuğun aygıtı sokulmasıyla gösterime hazır olan gösterici çeşidi.

kutucuklu ses aygıtı [es.t. *kaset teyp, kasetli teyp*] [Fr. *magnéphone à cassette*] [İng. *cassette tape (recorder), cartridge recorder, Compact Cassette*] [Al. *Kassettenrecorder*] S/ TV. Ses aygıtının kutucukla çalışan çeşidi.

kutucuklu televizyon [Fr. *télévision à cassette*] [İng. *cassette television*] [Al. *Kassettenfernsehen*] TV. İçinde, önceden doldurulmuş mıknatıslı görüntü kuşağı

bulunan ya da istenilen televizyon izlencesini saptamak üzere boş mıknaatılı görüntü kuşağı taşıyan televizyon kutucuğunu kullanan televizyon kolu.

kuvars [Fr. *quartz*] [İng. *quartz*] [Al. *Quartz*] S/ TV. Kırılcaları, çok yüksek yinelenimlere erişen basınç elektriği üretebilen arı silis.

kuvars ısıtacı [es.t. *kuvars iyotlu lamba*] [Fr. *lampe quartz-halogène*] [İng. *quartz-halogen lamp*] [Al. *Quartz-Halogenlampe, Quartzlampe*] S. Dingin bir atmosferde tuzverenleri (iyot ya da brom) kullanan, ufak boyda olmalarına karşın güçlü olan, özenci sinemasında başlıca aydınlatma aracı olarak yararlanılan ısıtaç. (Genellikle kuvars-halojen ısıtacıları diye adlandırılır).

kuvvet [Fr. *force*] [İng. *force*] [Al. *Kraft*] S/ TV. Bir cismin durma ya da devinim durumunu değiştiren dış etken. (SI birimi newton'dur).

kuyruk sapması [Fr. *coma*] [İng. *coma*] [Al. *Koma, Zerstreuungskreis*] S/ TV. Optik eksen üzerinde yer almayan konunun görüntüsünde ortaya çıkan, eksen üzerinde olmayan bir noktayı tam bir nokta olarak değil, bir kuyruklu-yıldız ya da virgül biçiminde yansıtan mercek kusuru.

küçük görüntülük [Fr. *petit écran*] [İng. *small screen*] [Al. *Kleinschirm*] TV. Sinemanın büyük görüntülüğü karşısında televizyonun küçük görüntülüğünü anlatan ve mecazi anlamda televizyonu belirten terim.

küçük ışıldak [Fr. *petit spot, petit projecteur, 100-200 W, "baby spot"*] [İng. *inky dink, inky, dinky-inky, baby spot*] [Al. *"Baby-Spot", "Inky-Diriky"*] S/ TV. 100-200 W gücünde ışıldak.

küçültme [Fr. *réduction (optique)*] [İng. *reduction, optical reduction, reduce*] [Al. *Verkleinerung*] S. Bir filmin, optik basım yoluyla, kendinden daha ufak boyda bir film üzerine aktarılması. Büyültme karşısı.

küçültme aygıtı [Fr. *tireuse pour réduction*] [İng. *optical reduction printer, reduction printer*] [Al. *Verkleinerungsmaschine*] S. Küçültme işini gerçekleştiren optik basım aygıtı çeşidi.

küçültme basımı [Fr. *tirage par réduction, tirage réductif*] [İng. *reduction printing*] [Al. *verkleinert Kopieren*] S. Küçültme işlemi için yapılan basım.

küçültmeci [Fr. *réducteur*] [İng. *reducer*] [Al. *Abschwächer-Operateur*] S. Küçültme çalışmalarını yöneten kimse.

küçültme işlemi [Fr. *procédé de réduction*] [İng. *reduction process*] [Al. *Verkleinerungsverfahren*] S. Küçültme işi için başvurulacak çalışmaların tümü; bunun için uygulanan yöntemler.

küçültülmüş (film) [Fr. *réduit*] [İng. *reduced*] [Al. *verkleinert*] S. 1. Küçültme işlemine uğramış (film) 2. Küçültme işlemiyle elde edilmiş (film).

kültür filmi [Fr. *film culturel*] [İng. *cultural film*] [Al. *Kulturfilm*] S. İzleyicinin genel bilgi düzeyini yükseltmek amacıyla ve belirli bir bilgi, sanat, uygulamayla düzeyini koruyarak çevrilmiş belgesel film çeşidi.

küme ışıldak [es.t. *yaygın ışıklı lambalar topluluğu, toplu ışıklı lambalar topluluğu*] [Fr. *banc de lampes à incandescence, banc d'éclairage*] [İng. *broad, bank (of light)*]

ts), cluster] [Al. *Lichtbank, Lichtkasten, Flächenleuchte, Beleuchtungsbühne (im Studio)*] S/ TV. Birden çok akkor ışıldağın sıra halinde yansıtıcı bir kutu içine dizilmesinden oluşan ışıldak.

kümeleme [Fr. *regroupement*] [İng. *cross-plot, cross-hatch*] S. Film yapımını kolaylaştırmak amacıyla, aynı bezem içindeki çekimleri bir araya toplama; çalışma gününü elden geldiğince azaltmak için oyuncuların çalışma durumlarını düzenleme işi.

L

- lambert** [Fr. *lambert*] [İng. *lambert*] [Al. *Lambert*] S/ TV. Parlaklık birimi. (Santimetrekarede 1 lümen yayan düzgün bir yansıtıcının parlaklığı).
- laser** [Fr. *laser, optique maser*] [İng. *laser, optical maser*] [Al. *Laser(strahl)*] S/ TV. İzgenin görünür ışık ya da buna yakın bölümünde çalışan, dalga uzunlukları mikronla ölçülen, güçlü, son kertede yönlendirilebilir, tek renkli ve bağdaşık bir ışık demeti oluşturan, bu özelliklerinden dolayı işleyimde ve ırakiletişimde kullanılan bir maser, yani optik maser. (Laser sözcüğü *light amplification by stimulated emission of radiation* = uyarılmış ışınım yayınıyla ışık güçlendirme sözcüklerinin ilk harflerinden türetilmiştir).
- Lawrence ışıtaçı** [Fr. *tube Lawrence*] [İng. *Lawrence tube, chromatron tube, post deflection focus tube, focus-mask tube*] [Al. *Lawrence-Bildröhre*] TV. Renkli televizyon almacında kullanılan bir ışıtaç çeşidi.
- loca** [Fr. *loge*] [İng. *box*] [Al. *Loge*] S. Sinemalarda salonun dip bölümünde sıralanan, bazen yanlara doğru da uzanan, birbirinden ince bölmelerle ayrılmış beş altı kişilik özel izleyici yerleri.
- lokomotif** (a.) [Fr. *locomotive, film locomotive* (a.)] [İng. *locomotive* (a.)] [Al. *Lokomotive* (a.)] S. Değersiz, kötü filmlerin sürümünü sağlayabilmek için, bunlarla birlikte satışa, kiraya çıkarılan, tek başına verilmeyen iyi film.
- lüks, lx** [Fr. *lux, lx*] [İng. *lux, lx*] [Al. *Lux, lx*] S/ TV. SI aydınlatma birimi: Metrekareye 1 lümen.
- lüks koltuk** [Fr. *parterre*] [İng. *pit*] [Al. *Hochparkett*] S. Koltuğun bazı sinemalarda uğradığı ikinci bölünme.
- lüksölçer** [Fr. *luxmètre*] [İng. *luxmeter, illumination photometer, (ABD) illumination meter*] [Al. *Luxmeter*] S/ TV. Aydınlatmayı lüks türünden ölçen aygıt.
- lümen, lm** [Fr. *lumen, lm*] [İng. *lumen, lm*] [Al. *Lumen, lm*] S/ TV. SI ışık akısı birimi (1 kandela yeğinliğindeki ışık kaynağının, birim yay açıda, saniyede yaydığı ışık niceliği; yani böyle bir kaynaktan, birim uzaklıktaki birim alana saniyede düşen ışık niceliği).

M

- Macrozoom** [Fr. *Macrozoom*] [İng. *Macrozoom*] [Al. *Macrozoom*] S. Değişir odaklı merceklerin, çok yakındaki konuları da seçiklikle saptayabilen çeşidi. ("Macrozoom", merceğin tecim adıdır).
- maden görüntülük** [Fr. *écran métallique*] [İng. *metallic screen*] [Al. *metallisierten Bildwand*] S. Madensel taneciklerle sıvanmış sinema görüntülüğü.
- magazin (izlencesi)** [Fr. *magazine*] [İng. *magazine programme* (ABD: *program*)] [Al. *Magazinsendung*] TV. Geniş izleyici yığınlarının ilgisini çekebilecek değişik konulardan oluşmuş izlençe.
- Magirama** [Fr. *Magirama*] [İng. *Magirama*] [Al. *Magirama*] S. Abel Gance'in 1957'de Nelly Kaplan'la birlikte Polyvision işlemine göre yeniden geliştirdiği bir geniş görüntülük ve çok görüntüklü işlem.
- Magiscope** [Fr. *Magiscope*] [İng. *Magiscope*] [Al. *Magiscope*] S. Abel Gance'in 1954'te geliştirdiği ve 14 mercekli özel bir alıcının, kişileri ufak boydaki fotoğraf üzerinde yer alan bezemelerin arasında göstermesine dayanan optik hile.
- Magnafilm** [Fr. *Magnafilm*] [İng. *Magnafilm*] [Al. *Magnafilm*] S. 1929'da piyasaya sürülen, 56 mm'lik özel bir filme dayanan geniş görüntülük işlemi.
- Magnascope** [Fr. *Magnascope*] [İng. *Magnascope*] [Al. *Magnascope*] S. Özel bir gösterici merceğinin, değişik büyültme gücüyle, filmin kalabalık geniş görünüşlerini görüntülüğe geniş olarak yansıtmasına dayanan ve 1926'larda kullanılan bir geniş görüntülük işlemi.
- makara** [es.t. 1. *tambur*, 2-5. *bobin*, *film bobini*, 6. *bobin*] [Fr. 1. *tambour*, 2-5. *bobine* (pour film), 6. *bobine*] [İng. 1. *drum*, *roller*, 2-5. *reel*, *spool*, *film reel* (*spool*), 6. *reel*] [Al. 1. *Trommel*, 2-5. *Rolle*, *Spule*, *Filmrolle*, *Filmspule*, *Bobby* (a.), 6. *Rolle*, *Spule*] S. 1. Çeşitli film aygıtlarında filmin geçişini sağlayan, bazıları dişli ya da basaçlı da olan, silindirik biçiminde ufak teker. 2. Silindirik biçimindeki göbeğine film sarılan, iki yanı kapalı, madenden ya da yoğruktan teker. 3. Bu tekere sarılmış film. 4. Bu filmin içeriği. 5. (35 mm'lik filmlerin makaraları aynı boyda olduğundan) Film uzunluk birimi (35 mm'lik filmin 1 makarasında 1.000 ayak = 300 m film vardır. Genellikle 16 ve 9,5 mm'liklerde 1 makarada 400 ayak = 120 m, 8 mm ve büyük 8 mm'liklerde 200 ayak = 60 m film bulunur). S/TV. 6. Bu makaraların mıknaatıslı ses kuşağı, mıknaatıslı film, mıknaatıslı görüntü kuşağı için olanı.
- makara boyu** [Fr. *dimension de bobine*, *longueur de bobine*] [İng. *reel size*, *length of reel*] [Al. *Rolle-Format*, *Rolle-Lange*] S/TV. Mıknaatıslı film, mıknaatıslı ses ku-

şağı, mıknaatıslı görüntü kuşağı gibi kuşakların sarıldığı makaraların alabildiği uzunluk.

makara çapı [Fr. *diamètre de bobine*] [İng. *reel diameter, winding diameter*] [Al. *Spulendurchmesser, Wickeldurchmesser*] S/TV. Mıknaatıslı film, mıknaatıslı ses kuşağı, mıknaatıslı görüntü kuşağı gibi kuşakların sarıldığı makaraların çapı.

makara göbeği. bkz. **göbek**

makara kutusu. bkz. **kutu**

makara sonu [Fr. *fin de bobine*] [İng. *reel end*] S. Bir makaradaki filmin son bölümü.

makara süresi [Fr. *durée de bobine*] [İng. *reel playing time*] [Al. *Laufzeit*] S/TV. Mıknaatıslı film, mıknaatıslı ses kuşağı, mıknaatıslı görüntü kuşağı gibi kuşakların bir makarasının süresi.

makara yanağı [Fr. *flasque, collerette*] [İng. *flange*] [Al. *Flansch*] S. Bir film makarasının göbeğini iki yandan örten, filmin göbeğe düzgün olarak sarılmasını, sarılıp filmi göbekten çıkmamasını sağlayan ve filmi koruyan teker biçimindeki yüzeyler.

makarna western. bkz. **İtalyan kovboy filmi**

maket [es.t. *model*] [Fr. *maquette, madele réduit*] [İng. *model, miniature, mock-up, scenic*] [Al. *Modell*] S. Doğal bezemelerin ya da eşyanın yalnız dış görünüşünü veren örnekleri.

maket çekimi [Fr. *plan de maquette (de modèle réduit), prise de vues avec maquette (avec modèle réduit)*] [İng. *model shot, model mat(t, te) shot, mat(t, te) shot, miniature shot*] [Al. *Modelleaufnahme, Modelltrick*] S. Maketin kullanıldığı ya da bir bölümü tam bezem olarak hazırlanmış olan bir görünüşlüğün geri kalan bölümünün maketle tümlendiği çekim.

maketçi [Fr. *maquettiste*] [İng. *model maker*] [Al. *Modellmacher, Modellbauer, Modellschreiner*] S. Maketleri hazırlayan, yapan kimse.

maket işliğı [Fr. *atelier des maquettes*] [İng. *model workshop*] [Al. *Modellwerkstatt*] S. Maketlerin hazırlandığı, yapıldığı bölüm.

maket korunağı [Fr. *magasin des maquettes*] [İng. *model store*] [Al. *Modellmagazin*] S. Maketlerin saklandığı, korunduğı yer.

makyaj [Fr. *maquillage*] [İng. *make-up*] [Al. *Schminke, Maske, "Make-Up"*] S/TV. Resmegiderliğı sağlamak, belli bir tipl yaratmak ya da yalnızca bazı düzeltmeler yapmak üzere oyuncunun yüzünde ve başka örgerlerinde yapılan boyama ve değıştirmeler.

makyajcı [es.t. *makyaj mütehasısı, makyör*] [Fr. *maquilleur(-euse)*] [İng. *make-up man, (ABD) make-up artist*] [Al. *Maskenbildner(-in), Maske (a.), Schmincker*] S/TV. Makyajı gerçekleştiren kimse.

makyaj fişı [Fr. *fiche de maquillage*] [İng. *make-up card (chart)*] [Al. *Schminkvorlage*] S/TV. Her oyuncu için kullanılan makyaj gerecinin ve her çekimde uygulanacak makyajın belirtildiğı fiş.

makyaj yapmak [Fr. *maquiller*] [İng. *make up*] [Al. *schminken, Maske machen*] S/TV. Makyajı uygulama işi.

Malta haçı [es.t. haç, krua dö malt, Geneva tekerleği] [Fr. *croix de Malte*] [İng. *Maltese cross, Geneva cross, cross wheel*] [Al. *Malteserkreuz*] S. Genellikle 35 mm'lik göstericilerde filmin aralı devinimini sağlayan ve biçimi Malta haçını andıran ufak parça.

marangoz-doğramacı [Fr. *menuisier(-charpentier), menuisier en décor*] [İng. *construction carpenter, studio carpenter, carpenter, chip (a.)*] [Al. *Bühnentischler, Tischler*] S/TV. İşliklerde bezemlerin, doğrama işlerinin yapılmasıyla görevli kimse.

marangoz işliği [Fr. *atelier de menuiserie*] [İng. *carpenter's shop*] [Al. *Tischlerei, Tischlerwerkstat*] S/TV. İşliklerde marangoz-doğramacının çalışmasına ayrılan bölüm.

masal filmi [Fr. *film féerique*] [İng. *fairy feature (tale film)*] [Al. *Marchenfilm*] S. Konusu bir masalı işleyen, masal havası taşıyan film çeşidi.

masa sestopları [Fr. *micro de table*] [İng. *desk microphone, table microphone*] [Al. *Tischmikrofon*] S/TV. Masa üzerinde bir desteğe yerleştirilerek kullanılan sestoplar çeşidi.

maser [Fr. *maser*] [İng. *maser*] [Al. *Maser*] S/TV. Belirli yinelenimlerde minildalgalar ve gürültü düzeyi düşük olan yükseltme sağlamak için atomların ve moleküllerin iç erkesinden yararlanılan bazı yükselteç ve titreşim üreteçlerine verilen ad. (Işık yineleniminde çalışan maserler, optik maser ya da laser adını alır. Maser sözcüğü *microwave amplification by stimulated emission of radiation* = uyarılmış ışınım yardımıyla minildalga yükseltme sözcüklerinin ilk harflerinden üretilmiştir).

mavi diplik işlemi [Fr. "*blue screen process*"] [İng. *blue screen process*] [Al. *Blaustanzverfahren, Farbschablonenrick, Stanztrick, "Blue Screen Process"*] S. Öndeki devinimin, her yanı eşit olarak aydınlatılmış mavi bir diplik önünde renkli negatif filme saptanmasına dayanan, devinimli örtülü filmin hazırlanışında kullanılan bir işlem.

mavi eşlem [es.t. *lavandel*] [Fr. *copie (blue) lavande, bleu lavande, mauve, lavande, copie sur support teinté en blue*] [İng. *lavender (print), blue (print), duping positive (print), duplicating positive, fine-grain duping print (duplicating positive), fine-grain print*] [Al. *Lavendel(kopie), Duplikatpositiv, Feinkornzwischenpositiv, Zwischenpositiv*] S. Griye çalan mavi renkte bir taban üzerinde ince tanecikli duyarlatı bulunan, sertliği az bazı pozitif çoğaltım filmlerine verilen ad.

mavi eşlem (boş) filmi [Fr. *pellicule pour copie lavande*] [İng. *fine-grain stock for duping*] [Al. *Lavendelmateriel*] S. Henüz kullanılmamış mavi eşlem.

megasıklı, Mc/s [Fr. *mégacycle, Mc, mégacycle par seconde, Mc/s*] [İng. *megacycle, Mc, megacycle per second, Mc/s*] [Al. *Megahertz, MHz*] S/TV. Yinelenim ölçüsü; saniyede 1.000.000 çevrim (sıklı); (bu da Mc/s olarak kısaltılır ve SI birimlerinde 1 MHz'e eşittir).

mekanik oluk seçme [es.t. *mekanik usulle kanal seçimi, mekanik akortlu kanal seçme*] [Fr. *choix de programme par tuner mécanique*] [İng. *mechanical programme*]

(ABD: *program*) *selecting*] [Al. *mechanische Programmwahl*] TV. Üzerinde, almanın izleyebileceği oluk sayısı kadar uç bulunan bir anahtarın döndürülmesiyle yapılan oluk seçimi. Elektronik oluk seçmenin karşısı.

mekanik tarama [Fr. *balayage mécanique*] [İng. *mechanical scanning*] [Al. *mechanische Bildabtastung*] TV. Taramanın mekanik düzenlerle yapılması. Elektronik taramanın karşısı.

mekanik televizyon [Fr. *télévision mécanique*] [İng. *mechanical television*] [Al. *mecanische Fernsehen*] TV. Mekanik taramaya dayanan televizyon.

melodram [Fr. *mélodrame*] [İng. *melodrama*] [Al. *Melodram*] S. Sinemanın en yaygın, gelişmemiş izleyicinin en çok tuttuğu, ağılatı ile dramın bozulmuş, karikatürleştirilmiş biçiminden ortaya çıkan tür. Melodram da ağılatı gibi insanlığı öteden beri ilgilendiren büyük sorunları, insanı alt üst eden derin duyguları ele alır, Ancak bunu yaparken son derece yalın, çizemsel bir yol izler. Melodram, her şeyi kalıplar içinde ele alır: İnsanlar, olaylar, durumlar, duygular hep kalıplaşmıştır. Dünya iyiler ile kötüler olarak kesinlikle ikiye ayrılmıştır. İyiler ile kötüler arasındaki uğraşının sonu daha başlangıcından bellidir: İyilerin başına gelmedik şey kalmaz; ama yine çoğunlukla, beklenmedik bir kurtarıcı, beklenmedik bir anda ortaya çıkıp her şeyi tatlıya bağlar. İster acıklı ister sevinçli olsun, bütün durumlar birbirini çizemsel bir yoldan, nöbetleşe izler. Bütün bunlardan dolayı, melodram bir tür adı olmaktan çok, kötüleyici bir nitelik diye kullanılmaktadır: İzleyiciyi en kolayından etkilemek amacıyla en ucuz yollara başvuran; olağanüstü durumlar, olağanüstü rastlantılar, çapraşık olaylar düzenleyen; yalın, kaba çizgilerle özyapı çizmeye kalkışan; kişileri kukla gibi kullanan yapıtların niteliği.

melodram filmi [Fr. *film mélodramatique*] [İng. *melodrama*, (ABD) *cinemelodrama*] [Al. *melodramatische Film*] S. 1. Melodram türünde çevrilmiş film. 2. Melodram özellikleri taşıyan film.

mercek [es.t. 1. *adese*, *objektif*] [Fr. 1. *lentille*, *objectif*, 2. *lentille électronique (électromagnétique)*] [İng. *lens objective*, 2. *electron lens*, *electronic lens*] [Al. 1. *Linse*, *optische Linse*, *Objektiv*, 2. *elektronische Linse*] S/ TV. 1. Bir yüzleri yuvarsal, öbür yüzleri yuvarsal ya da düzlem olan, camdan yapılmış ve bir ışık demetini kırılmaya uğratarak belli bir noktaya düşüren saydam cisim. (En az iki mercekten oluşan mercek dizgesine objektif denilmekle birlikte, İngilizcede her ikisi için de aynı terimin kullanıldığı göz önüne alınarak bu sözlükte hep mercek terimi kullanılmıştır). TV. 2. Bir elektron demetini tıpkı optik mercek gibi saptırabilen miknatıslı alan dizgesi; elektronik mercek.

mercek. bkz. **alıcı merceği**

mercek açıklığı. bkz. **açıklık**

mercek çerçevesi [Fr. *monture (tubulaire) d'objectif*] [İng. *lens barrel (mount)*, *objective barrel (mount, standard)*] [Al. *Objektivfassung*, *Objektivhalterung*, *Standard*] S/ TV. Bir alıcının mercek dizgesini oluşturan merceklerin aynı eksen üzerine sıralanıp çeşitli değişiklikleri, ayarları, odaklamaları, ölçmeleri yapmasını

sağlayan madenden boru biçiminde uzantı.

mercek duyarlılığı. bkz. **bağıntılı açıklık**

"mercek geriye!" [Fr. *élargissez!*] [İng. *zoom out!*] [Al. *aufziehen!*] TV. Alıcı yön-
netmenine, optik geriye kaydırma yapması için verilen komut.

mercek gücü. bkz. **bağıntılı açıklık**

mercek hızı. bkz. **bağıntılı açıklık**

mercek iletkisi [Fr. *rapporteur d'objectif*] [İng. *lens protractor, camera lens pro-
tractor*] [Al. *Objektiv-Winkelmesser*] S / TV. Belirli bir merceğin belirli bir uzak-
lıkta ne kadarlık yatay bir açıyı kapsadığını ya da bunun tersine, hangi yatay açı-
nın belirli bir uzaklıkta hangi merceklerle kapsanabileceğini gösteren iletke çeşidi.

mercek kapağı [Fr. *bouchon (d'objectif)*] [İng. *lens cap*] [Al. *Objektivdeckel, Sc-
hutzkappe*] S / TV. Alıcı merceğini dış etkilere korumak amacıyla mercek u-
cuna takılan başlık.

"mercek öne!" [Fr. *serrez!*] [İng. *zoom in!*] [Al. *näherfahren!*] TV. Alıcı yönet-
menine, optik öne kaydırma yapması için verilen komut.

merceksi görüntülük [Fr. *écran lenticulaire*] [İng. *lenticular screen*] [Al. *Linsen-
förmigbildwand*] S. Yoğruk üzerine etil selüloz püskürtülerek ufak mercekler-
den oluşmuş görüntüsü verilen görüntülük.

mercek tablası [Fr. *tourelle (d'objectif, à objectif, tournante d'objectif, mobile)*] [İng.
lens turret, turret] [Al. *Objektivrevolver, Revolverkopf*] S / TV. Birden çok merceği
olan alıcılarda bu mercekleri taşıyan ve çevrildiğinde alıcı penceresi önüne iste-
nilen merceği getiren tekerlek biçiminde donanım.

mercekten [Fr. *à travers l'objectif, TTL*] [İng. *through-the-lens, TTL*] [Al. *Innenmes-
sung, Belichtungsmessung durch das Objektiv, "TTL"-Messung, "TTL"-Prinzip*] S.
1. Alıcının merceği ardında yer alan, dolayısıyla, filmle aynı ölçüde ışık alabilen
ışıkölçer. (Özdevinimli alıcılardaki bu ışıkölçer, ışık düzengecinin ayar koluna
bağlı olarak, bu düzengeci, ışığın yenginliğine göre kendi kendine düzenler). 2.
Bazı alıcılarda, doğrudan doğruya alıcı merceğinden gelen görüntüyü alan yan-
sımalı bakaç.

mercek yuvası [Fr. *monture (des objectifs)*] [İng. *lens mount (housing)*] [Al. *Objek-
tivhalterung, Objektivfassung, Standarte*] S. Mercekleri değiştirilebilir alıcılarda,
bu mercekleri alıcı penceresinin önüne tutturmak için bulunan vidalı ya da sün-
gülü yatak.

merkez denetlemesi [Fr. *censure centrale*] [İng. *central censorship*] [Al. *Zentral-
filmzensur*] S. Bir ülkede filmlerin tek bir kurulca denetlenmesi durumu.

merkez izlencesi [Fr. *programme national*] [İng. *national programme* (ABD: *prog-
ram*)] [Al. *Gemeinschaftsprogramm, Zentralprogramm*] TV. Bir televizyon ağı
için merkezde hazırlanan ve merkezden yayınlanan izlence. Bölgesel izlence kar-
şıtı.

metre sayacı [Fr. *compteur métrique, métreuse*] [İng. *length in metres* (ABD: *meters*)

counter (indicator)] [Al. Meterzähler] S. Çeşitli sinema aygıtlarında, uzunluğu metre olarak saptayan sayaç.

metreyle uzunluk [Fr. *métrage*] [İng. *measurement in metres* (ABD: *meters*)] [Al. *Meterlänge*] S. Bir filmin, kuşağın metreyle ölçülen uzunluğu. Ayakla uzunluk'un karşısı.

mho [Fr. *mho*] [İng. *mho*] [Al. *mho*] S / TV. Geçirgenlik birimi. (1 mho'luk geçirgenlik, 1 ohm'luk iç dirence eşittir). Birimi ohm olan iç direncin karşısı.

mıknatıs [Fr. *aimant*] [İng. *magnet*] [Al. *Magnet*] S / TV. Komşu cisimde bir mıknatıslı alan oluşturan cisim.

mıknatıslama [Fr. *couchage (de piste magnétique), pistage*] [İng. *magnetic striping, striping (process, sound track)*] [Al. *Magnetrandbespuren, Magnetrandbeschichten, Bespurungsverfahren, Filmbespurung, Bespurung*] S. Mıknatıslı seslendirmede kullanılmak üzere filmin kenarına mıknatıslı ses yolu geçirme.

mıknatıslanma [Fr. *aimantation*] [İng. *magnetization*] [Al. *Magnetisierung*] S / TV. Mıknatıslılık özelliği kazanma, mıknatıslı alan oluşturma niteliği edinme.

mıknatıslı alan [es.t. *manyetik alan, saha-i mıknatısıyye*] [Fr. *champ magnétique*] [İng. *magnetic field*] [Al. *Magnetfeld*] S / TV. Bir sürekli mıknatısın ya da içinden elektrik akımı geçen bir devrenin yakınında oluşan kuvvetin alanı ya da uzayı.

mıknatıslı film [es.t. *manyetik film*] [Fr. *film magnétique*] [İng. *magnetic film, perforated magnetic film (tape)*] [Al. *Magnetfilm, perforierten Magnetfilm, Magnetperforband, Magnetsplitfilm, Perfoband, Cord, Cordband, Split*] S. Üzeri demir oksitle örtülü, seslendirmede sesin ve görüntünün eşlemeli fakat ayrı ayrı saptanmasında kullanılan 35 mm, 17,5 mm, 16 mm, 8 mm eninde delikli film. Optik film karşısı.

mıknatıslı filmli ses aygıtı [Fr. *magnétophone à film magnétique*] [İng. *magnetic film recorder (recording machine)*] [Al. *Magnetfilmgerät, Cordmaschine, Cordspieler*] S. Mıknatıslı film kullanan ses aygıtı.

"mıknatıslı görüntü!" [Fr. *top magnétoscope!*] [İng. *run tape!, run VTR!, roll tape, roll VTR!*] [Al. *ab!, abfahren!, MAZ ab!*] TV. Mıknatıslı görüntü kuşağının yayına verilmesi komutu.

mıknatıslı görüntü aygıtı [es.t. *manyetoskop, manyetik resim kayıt aracı, manyetik resim kayıt cihazı, resim kayıt cihazı, video teyp, video kaydedici, video kayıt makinesi, şerit makinesi, görüntü yazımlayıcı aygıt, görüntü kayıt aygıtı, video teyp kayıt aygıtı, Ampex*] [Fr. *magnétoscope, vidéographe, vidéo enregistreur magnétique, "video recorder", "video tape recorder", Ampex*] [İng. *video (tape) recorder, VTR, video tape machine, television tape recorder, Ampex*] [Al. *Magnetaufzeichnungsgerät, Magnetbildaufzeichnungsgerät, Magnetbandaufzeichnungsgerät, Magnetbildaufzeichnungsanlage, magnetische Bildaufzeichnungsgerät, MAZ, Ton-Bild-Aufzeichnungsgerät, Bildaufzeichnungsgerät, Bildbandgerät, Magnetbildbandheimgerät, Videomagnetbandgerät, Videoaufzeichnungsgerät, "Video Recorder", "Video Tape Recorder", Ampex*] TV. 1. Televizyon imi biçimindeki görüntüleri ve bunlarla il-

gili sesleri mıknatıslı görüntü kuşağı üzerine saptayan aygıt. (Bu aygıt, yapısı ve dayandığı ilkeler yönünden bir ses aygıtını andırır. Bu aygıt, televizyon yayın merkezlerinde ya da dışarıda izlencelerin saptanıp hemen ya da ileride yayımlanmasında kullanıldığı gibi, evlerde de istenilen izlenceyi saptayıp izlemekte bir ses aygıtı kolaylığıyla kullanılabilir. Mıknatıslı görüntü aygıtındaki kuşak, görüntü saptanır saptanmaz, başkaca bir işleme gerek kalmaksızın izlenebilir. Bu kuşaklardaki görüntüler ve sesler silinebilir; silinen kuşak yeniden kullanılabilir; eşlemleri çıkarılabilir; bu kuşaklardan filmlere, filmlerden bu kuşaklara aktarma yapılabilir). 2. Aynı aygıtın hem saptamayı hem de okumayı gerçekleştiren çeşidi.

mıknatıslı görüntücü [Fr. *opérateur magnétoscope*] [İng. *videotape operator*] [Al. *Magnetaufzeichnungsggerät-Operateur*] TV. Mıknatıslı görüntü aygıtını kullanan kimse.

mıknatıslı görüntü kurgucusu. bkz. **kurgucu**

mıknatıslı görüntü kurgusu. bkz. **kurgu**

mıknatıslı görüntü kuşağı [es.t. *video bandı, video bant, video teyp bandı, teyp bandı, televizyon bandı, manyetik kuşak, manyetik bant, manyetik şerit, görüntü bandı, görüntü şeridi*] [Fr. *bande-vidéo, "video tape"*] [İng. *video tape, magnetic picture tape*] [Al. *Videoband, Videomagnetband, Magnetbildband, Bildband, "Video-tape"*] TV. Mıknatıslı görüntü saptamakta kullanılan, üzeri demir oksit tozuyla örtülü polivinilklorit tabanlı, 25 mm ya da 50 mm eninde, kenarlarında ses yolu da bulunan kuşak.

mıknatıslı görüntü kuşağı sarıcı. bkz. **sarıcı**

mıknatıslı görüntü kuşağı yapıştırma aygıtı. bkz. **yapıştırma aygıtı**

mıknatıslı görüntülük [Fr. *vidéothèque*] [İng. *video tape library*] [Al. *Videothek, Bildbandarchiv*] TV. Mıknatıslı görüntü kuşaklarının saklandığı, korunduğu, sınıflandığı işlik bölümü.

mıknatıslı görüntü saptama [es.t. *banda alma, kayıt, bant kayıt, video bant kaydı (yapma)*] [Fr. *enregistrement magnétique (des signaux de télévision, des images, de télé), enregistrement sur magnétoscope*] [İng. *video tape recording, VTR, tape recording, TR, ampexing*] [Al. *Magnetaufzeichnung, Magnetbildaufzeichnung, Magnetbandaufzeichnung, Bildaufzeichnung Videoaufzeichnung*] TV. Televizyon görüntülerini ve bunlarla ilgili sesleri, yayından ya da doğrudan doğruya yapım sırasında mıknatıslı görüntü aygıtı yardımıyla mıknatıslı görüntü kuşağına aktarma.

mıknatıslı görüntü saptama arabası [Fr. *unité d'enregistrement (magnétique) mobile*] [İng. *mobile recording unit, mobile video tape recorder, MVTR, mobile VTR*] [Al. *Magnetaufzeichnungswagen, MAZ-Wagen, Fernsehaufnahmewagen, Aufzeichnungswagen*] TV. İşlik dışındaki izlenceleri mıknatıslı görüntü kuşağına saptamayı sağlayacak biçimde donatılmış araba.

mıknatıslık [es.t. *mıknatısiyet*] [Fr. *magnétisme*] [İng. *magnetism*] [Al. *Magnetismus*] S/ TV. Bir mıknatıstan ya da bir elektrik akımından doğan indükleme alanındaki cismin durumu.

mıknatıslı kafa [Fr. *tête magnétique*] [İng. *magnetic head*] [Al. *Magnetkopf*] S/ TV. Ses aygıtlarında, mıknatıslı görüntü aygıtlarında ses ya da görüntü imlerini mıknatıslı kuşağın üzerine aktaran ya da aktarılmış olan ses ya da görüntüyü okuyan bölüm.

mıknatıslı kat [Fr. *couche magnétique*] [İng. *magnetic layer*] [Al. *magnetische Schicht*] S/ TV. Mıknatıslı kuşakların üzerine çekilen demir oksit katı.

mıknatıslı kuşak [es.t. *manyetik bant, manyetik şerit, bant, şerit, teyp bandı*] [Fr. *bande magnétique*] [İng. *magnetic tape, tape*] [Al. *Magnetband*] S/ TV. Üzeri mıknatıslı katla örtülü, ses ya da görüntü saptamaya yarayan kuşak.

mıknatıslı odaklama [İng. *magnetic focusing*] [Al. *magnetische Fokussierung*] TV. Bir mıknatıslı alanın uygun biçimde düzenlenmesi yoluyla bir elektron demetinin odak noktasına düşebilecek duruma sokulması.

mıknatıslı okuma kafası [Fr. *tête magnétique de reproduction*] [İng. *magnetic reproducing head*] [Al. *Wiedergäbekopf, Wiedergäbemagnetkopf*] S/ TV. Ses aygıtlarında, mıknatıslı görüntü aygıtlarında sesin ya da görüntünün yeniden oluşmasını sağlayan bölüm.

mıknatıslı-optik [Fr. *magnétique-optique, mag-opt*] [İng. *magopt(ical)*] [Al. *mag-netisch-optisch, "magopt(ical)"*] S. Bazı dağıtım eşlemlerinde bulunan mıknatıslı ve optik ses yolları. (Böylelikle bu filmler hem mıknatıslı hem de optik okuma kafalarıyla çalınabilir.)

mıknatıslı ses [Fr. *son optique*] [İng. *magnetic sound*] [Al. *Magnetton*] S/ TV. Mıknatıslı seslendirme yoluyla saptanan ses. Optik ses karşıtı.

mıknatıslı ses imi [Fr. *strie (sonore)*] [İng. *magnetic sound track*] [Al. *Magnettonspur, Magnetrandspur, Magnetspur*] S/ TV. Mıknatıslı seslendirme sonunda mıknatıslı ses kuşağı üzerinde demir oksit tozlarının mıknatıslanmasıyla beliren fakat gözle görülmeyen biçimler.

mıknatıslı ses kuşağı [es.t. *manyetik bant, manyetik ses bandı, ses şeridi, teyp bandı, bant*] [Fr. *bande magnétique, ruban magnétique (à couche magnétique)*] [İng. *sound recording tape, audio tape, recording tape, tape, ribbon*] [Al. *Tonband, Magnettonband, Magnetband, Magnetophonband*] S/ TV. Genellikle 1/4 inç (6,25 mm) eninde selüloz asetat, selüloz triasetat, polivinilklorit ya da polyester taban üzerine demir oksit sıvalı, seslendirme aygıtında kullanılarak mıknatıslı seslendirme yoluyla ses saptanan kuşak.

mıknatıslı seslendirme [es.t. *manyetik ses kaydı*] [Fr. *enregistrement magnétique (électromagnétique, sur bande magnétique)*] [İng. *magnetic recording (sound recording), tape recording, TR*] [Al. *Tonbandaufnahme, magnetische Tonufnahme, Magnettonaufnahme, Magnettonverfahren*] S/ TV. Üzeri demir oksit sıvalı mıknatıslı ses kuşağının, bir mıknatıslı seslendirme kafası önünden geçirilerek, ses titreşimlerine uygun bir mıknatıslı alanda mıknatıslanması temeline dayanan seslendirme çeşidi. Optik seslendirmenin karşıtı.

mıknatıslı seslendirme kafası [es.t. *manyetik kayıt kafası*] [Fr. *tête magnétique*

d'enregistrement] [İng. *magnetic recording head*] [Al. *Magnettonkopf, Magnettonaufnahmekopf*] S/ TV. Mıknatıslı kafanın, mıknatıslı seslendirmede kullanılan çeşidi. (Bir ses aygıtında, ayrıca okuma ve silme kafaları yoksa, seslendirme kafası bu işleri de yüklenir).

mıknatıslı sesli film [Fr. *film à piste magnétique, copie à piste magnétique couchée, COMMAG*] [İng. *optical picture film with magnetic sound track, magnetic sound stripe film, combined magnetic (sound), composite magnetic (sound), COMMAG*] [Al. *Film mit Magnetspur, kombinierter Magnetton, COMMAG*] S/ TV. Bir ya da daha çok mıknatıslı ses yolu taşıyan görüntü kuşağı.

mıknatıslı sesli gösterici [Fr. *projecteur avec son magnétique*] [İng. *magnetic sound projector*] [Al. *Magnettonprojektor*] S. Mıknatıslı okuma kafası bulunan gösterici.

mıknatıslı seslik [Fr. *magnétothèque*] [İng. *sound tape library*] [Al. *Magnettonbandarchiv*] S/ TV. Mıknatıslı ses kuşaklarının sıralanarak saklandığı, korunduğu yer.

mıknatıslı ses yolu [Fr. *piste sonore magnétique*] [İng. *magnetic sound track, magnetic (sound) stripe*] [Al. *Magnettonspur, Magnetschallspur, Magnettonrandspur, Magnetspur*] S. Çeşitli mıknatıslı ses kuşaklarında ya da filmlerde, mıknatıslı seslendirmeye ayrılmış ve mıknatıslı sesiminin yer aldığı yol.

mıknatıssal [es.t. *mıknatısı, manyetik*] [Fr. *magnétique*] [İng. *magnetic*] [Al. *magnetisch*] S/ TV. Mıknatıs özelliği taşıyan; mıknatısla ilgili.

mıknatıssal yönelme [Fr. *orientation des particules magnétiques*] [İng. *magnetic particle orientation, orientation of magnetic particle*] S/ TV. Mıknatıslı görüntü aygıtı ya da ses aygıtında, kuşağın mıknatıslı alandan geçtikten sonra, üzerindeki demir oksit tozlarının aldığı yön.

Mickey Mousing [Fr. "Mickey Mousing"] [İng. *Mickey Mousing*] [Al. "Mickey Mousing"] S. Filmdeki devinimlerin dizemiyle tam bir eşleme sağlamağa, hatta bu devinimleri seslerle betimlemeye çalışan film müziği anlayışını belirten kötüleyici terim. (Bu çeşit müzik en çok Mickey Mouse filmlerinde kullanıldığından bu adı almıştır).

minidalgı [Fr. *micro-onde*] [İng. *microwave*] [Al. *Mikrowelle*] TV. Dalga uzunluğu 03 cm ile 1 mm (1 GHz – 300 GHz) arasında yer alan yani çok kısa radyo dalgalarından kızılaltı bölgesine değin yaklaşan, televizyonda özellikle telsiz bağlantısında kullanılan elektromıknatıs ışıma.

minifilm [es.t. *mikrofilm*] [Fr. *microfilm*] [İng. *microfilm*] [Al. *Mikrofilm*] S. 1. Çeşitli belgelerin sinema filmi üzerine alınması işi. (Her resim çerçevesine bir belge alınır, sonra camdan bir görüntülüğe her resim büyütülmüş olarak teker teker yansıtılır ve incelenir). 2. Bu yolda alınmış film, resim.

Mitchell düzeneği [Fr. *mécanisme Mitchell*] [İng. *Mitchell mechanism*] [Al. *Mitchell-Mechanismus*] S. Filmin iki yanından deliklere girip aşağıya indiren iki dış ve tutucu tırnağa dayanan, filmin son derece düzgün aralıklı devinimini sağlayabilen düzenek.

Molniya [Fr. *Molnya*] [İng. *Molnya*] [Al. *Molnya*] [Rusça: *Molnia* (= Şimşek)] TV. SSCB'nin eşlesiz ırakiletişim uyduları dizisi.

Mondovision [Fr. *Mondovision*] [İng. *Mondovision*] [Al. *Mondovision*] TV. Irakiletişim uyduları aracılığıyla kıtalararası televizyon yayını ve bunu sağlayan ağ.

monoskop [Fr. *monoscope*] [İng. *monoscope*] [Al. *Monoskop*] TV. Değişmeyen tek bir resmi yayınlamakta kullanılan alıcı ısıtıcı.

morötesi ışınımı [es.t. *mavera-yi benefşevi, ultraviyole*] [Fr. *radiation ultraviolet*] [İng. *ultraviolet radiation*] [Al. *Ultravioletstrahlung*] S/ TV. Elektromagnetik ışınının, görünür ışık ile Röntgen ışınları arasındaki dalga uzunluklarını, yani 4×10^{-7} 'den 5×10^{-9} metreye değin ulaşan dalga uzunluklarını kapsayan, izgenin mordan sonra gelen bölümündeki ışınım.

morötesi süzgeci [Fr. *filtre ultraviolet, filtre UV*] [İng. *ultraviolet filter, UV filter*] [Al. *Ultravioletfilter, UV-Filter*] S. Özellikle çok yükseklerde (1.500 m'nin üstündeki dağlarda, uçuşlarda), bazen de deniz kıyısındaki çevirimlerde kullanılarak görüntüde sisi önleyen, morötesi ışınlarını süzen renk süzgeci.

motor [Fr. *moteur*] [İng. *motor*] [Al. *Motor*] S. Çeşitli biçimlerdeki erkeyi mekanik erkeye çeviren aygıt. (Daha çok elektrik motoru anlamına kullanılır).

motorlu alıcı [Fr. *caméra à moteur*] [İng. *motor driven camera*] [Al. *Motorantrieb-kamera*] S. Düzenegi motorla çalıştırılan alıcı çeşidi. Kollu alıcının karşısı.

Movietone [Fr. *Movietone*] [İng. *Movietone*] [Al. *Movietone*] S. 1926 Nisanında ABD'de ilk kez film üzerinde gerçekleştirilen optik seslendirme yöntemi.

mozaik [Fr. *mosaïque (photoélectrique, photosensible)*] [İng. *mosaic (electrode, light-sensitive mosaic)*] [Al. *Mosaik(-Elektrode)*] TV. Görüntünün, üzerine düşürüldüğü ve tarandığı, bir yüzü gümüşlü, görüntüyü alan öbür yüzü ışıközü gibi çalışan sayısız maden parçacıklarından oluşmuş ince mika.

mumlama [Fr. *cirage*] [İng. *waxing*] [Al. *Paraffinierung*] S. İşlemeliktan çıkmış bir filmin, çeşitli aygıtlarda kolayca dönmesini sağlamak üzere, iki kenarına ince bir balmumu katı çekme.

mumlayıcı [Fr. *machine à cirer*] [İng. *waxing machine*] [Al. *Paraffiniermaschine*] S. Filmleri mumlamakta kullanılan aygıt.

mutlu son [es.t. *mesut sonuç, mesut bitiş*] [Fr. *fin heureuse, "happy end"*] [İng. *happy end*] [Al. *glückliches Ende, "Happy End"*] S. Bir filmin, izleyicide inandırıcı bir etki bırakmayacak biçimde mutlu bir sonuca erişmesi durumu.

müzik [es.t. *musiki*] [Fr. *musique*] [İng. *music*] [Al. *Musik*] S/ TV. Bir filmde ya da televizyon yayınında kullanılan, özgün ya da derleme her çeşit müziği anlatır genel terim.

müzikal (film) [Fr. *film musical, musical*] [İng. *musical (film)*] (ABD) *filmusical, cinemusical*] [Al. *Musikalfilm, Filmmusical, "Musical"*] S (iki Dünya Savaşı arasında) Broadway görünçlüklerinin rövülerinden esinlenerek sinema için özel olarak hazırlanmış müzikli, şarkılı, danslı film çeşidi. Zengin (fakat bazen bayağı) bezemeler, ustaca (fakat bazen kalıplaşmış) dans düzenlemeleri, yüzlerce figüranın aynı

anda geometrik biçimler içinde danslarının yer aldığı film. Bu film çeşidine, tanınmış caz orkestralarının, caz ustalarının, caz şarkıcıları ile dans sanatçılarının baş köşeyi aldıkları filmler de katılmıştır. İkinci Dünya Savaşı içinde ve sonrasında müzikal filmler yeni bir gelişme göstermiş, doğrudan doğruya sinemanın özelliklerine göre düşünülmüş yapıtlar ortaya konmuştur. Caz müziği, dans, bale, dans düzenlemesinin büyük yer tuttuğu; bunların her birinin bu alandaki ustalar eliyle hazırlandığı; bezem ve giysilerin, rengin büyük bir beğeniyle kullanıldığı bu yeni müzikal, müziğin, dansın sinemanın devinimi verebilmekte, di-zem ve tartım yaratabilmekteki ulaşılmaz yeteneğine bağlı olarak oluşturulmuştur.

müzik düzenlemesi [es.t. *aranjman*] [Fr. *arrangement musical*] [İng. *arrangement, musical arrangement*] [Al. *Musikarrangement, musikalische Einrichtung*] S/TV. Belirli bir amaçla yazılmış müzik yapıtını, başka bir amaçla kullanılabilecek biçimde yeniden hazırlama.

müzik görevlisi [Fr. *directeur musical*] [İng. *music director, musical director*] [Al. *Musik-Direktor, Kapellmeister*] S. Bir filmin müzikle ilgili tüm çalışmalarını yöneten kimse.

müzik izlencesi [es.t. *müzik programı*] [Fr. *émission musicale*] [İng. *musical programme (ABD: program), music broadcast*] [Al. *Musiksendung, Musikprogramm*] TV. Televizyonur, müziğe ayrılmış olan, müzik yayını kapsayan izlencesi.

müzik kuşağı [Fr. *bande musique*] [İng. *music track*] [Al. *Musikband*] S. Filmin müziğini taşıyan, henüz öbür ses kuşaklarıyla birleştirilmemiş kuşak.

müziklendirme [Fr. *enregistrement de la musique*] [İng. *music recording, scoring*] [Al. *Musikaufnahme*] S. Film müziğinin özel bir işlikte alınarak kuşak ya da film üzerine alınması işlemi.

müzikli film [Fr. *film de musique*] [İng. *film with music*] [Al. *Film mit Musik, Musikfilm*] S. Müziğin büyük bir yer tuttuğu, yapısı müzik üzerine kurulmuş fim-leri anlatan terim.

müzikli güldürü [Fr. *comédie musicale*] [İng. *musical comedy*] [Al. *musikalische Komödie, "Musical Comedy"*] S. Amerikan güldürüsü ile müzikal filmin birleşmesinden doğan film çeşidi.

N

namlu sestoplar [es.t. *tabanca mikrofön*] [Fr. *micro ultradirectionnel (mitrailleuse)*] [İng. *ultradirectional microphone, line microphone, tube microphone, slit microphone, rifle microphone, gun (mike) (a.), rifle mike (a.)*] [Al. *Ultrarichtungsmikrofon, stark gebündeltes Mikrofon*] S/ TV. Son kertede dar açılı bir alanda çalışan, uzak-taki bir ses kaynağına yöneltildiğinde yalnız bu kaynağın sesini ayırt edip alabilen sestoplar çeşidi.

Natural Vision [Fr. *Natural Vision*] [İng. *Natural Vision*] [Al. *Natural Vision*] S. Gözlüklü üçboyutlu işlemi.

Naturama [Fr. *Naturama*] [İng. *Naturama*] [Al. *Naturama*] S. Sıkıştırırmaca dayanan, çerçeve oranı 1:2,33 olan, ABD'de geliştirilmiş bir geniş görüntülük işlemi.

negatif [Fr. *négatif*] [İng. *negative*] [Al. *Negativ*] S. 1. Negatif görüntü elde etmek için alıcıda kullanılan boş film. 2. Bu yolda kullanılmış fakat henüz işlemelikle işlenmemiş dolu film. 3. İşlemelikle işlenerek üzerinde negatif görüntü belirmiş olan film. 4. Negatif görüntü. 5. (Genellikle) Doğadakinin ters renk tonunda görüntü veren duyarkatları ve bu görüntüleri anlatır. TV. 6. Uç değiştirme yoluyla almaçta oluşturulan ve doğadakinin ters renk tonunda olan görüntü.

negatif açındırması [es.t. *negatif develope edilmesi*] [Fr. *développement négatif*] [İng. *negative development (developing)*] [Al. *Negativentwicklung*] S. Negatif filme uygulanan açındırma.

negatif boş film [es.t. *menfi pelikül*] [Fr. *pellicule négative*] [İng. *negative stock*] [Al. *Negativmaterial, Negativfilm, eingelagertes Negativ*] S. Henüz alıcıda kullanılmamış negatif film.

negatif çizik [Fr. *rayure négative*] [İng. *negative scratch*] [Al. *Negativschramme*] S. Negatifte ortaya çıkan çizik. (Negatifi zedelediği, dolayısıyla pozitiflere de geçtiğinden, zararı daha önemlidir).

negatif dağıtım işlemi [Fr. *négatif image pour tirage de copies d'exploitation*] [İng. *picture release negative*] S. Dağıtım işleminin çoğaltımda kullanılan çeşidi.

negatif değiştirim [Fr. *modulation négative (d'amplitude)*] [İng. *negative modulation*] [Al. *Negativmodulation*], TV. Taşıyıcı dalganın en düşük genlik değerinin, resmin katıksız beyazlarına karşılık olduğu değiştirim çeşidi.

negatif deliği [Fr. *perforation négative*] [İng. *negative perforation*] [Al. *Negativperforation*] S. Pozitif filmlerdeki dikdörtgene yakın biçimden değişik olarak kısa kenarları değıirmi olan, 35 mm'lik negatif filmlerin ölçün delikleri.

negatif duyarkat [Fr. *émulsion négative*] [İng. *negative emulsion*] [Al. *Negativemulsion*] S. Negatif filmin duyarkatı.

negatif ek mercek [Fr. *lentille additionnelle négative*] [İng. *negative supplementary lens*] [Al. *Negativ-Zusatzobjektiv*] S/ TV. Asıl merceğin önüne takılarak bu merceğin odak uzunluğunu artıran, açısını darlaştıran, böylelikle konuların ufak görüntülerini sağlayan ek mercek çeşidi.

negatif eşlem [es.t. *negatif kopya*] [Fr. *copie négatif, contretypage négatif*] [İng. *dupe negative, duplicate negative*] [Al. *Dupnegativ, Duplikatnegativ*] S. Bir pozitiften basım yoluyla elde edilen negatif.

negatif film [Fr. *film négatif*] [İng. *negative film*] [Al. *Negativfilm, Filmnegativ*] S. Negatif-pozitif işleminde alıcıda kullanılan ve işlemelikle işlendiğinde negatif görüntü veren film.

negatif görüntü [Fr. *image négative*] [İng. *negative image (picture)*] [Al. *Negativbild*] S. 1. Negatif duyarkatın işlemelikle işlendikten sonra verdiği görüntü. (Böyle bir görüntüde cisimlerin doğadaki aydınlık ve karanlık bölümleri tam tersine dönmüştür. Gerçekte beyaz olan bölümler siyah, siyah bölümler beyaz görünür). TV. 2. Uç değiştirme yoluyla almaçta oluşturulan görüntünün niteliği.

negatif kesici [Fr. *aide-monteur(-euse) de négatif*] [İng. *negative cutter (matcher)*] [Al. *Negativfilmschneider(-in), Filmkleber, Kleber, Negativabzieher, Negativcutter*] S. Negatif kesimini gerçekleştiren kimse.

negatif kesimi [Fr. *découpage du négatif*] [İng. *negative cutting, cut negative*] [Al. *Negativschnitt, Nachschneiden*] S. Bir filmin ana negatifini, son biçimini almış kurguya uydurmak amacıyla kesme.

negatif kurgusu [Fr. *montage négatif, remontage de l'original*] [İng. *negative editing (assembly), matching (negative)*] [Al. *Negativmontage*] S. Ana negatifini, en son biçimini almış pozitive uydurmak amacıyla yapılan kurgu.

negatif-pozitif işleme [Fr. *traitement négatif-positif, procédé négatif-positif*] [İng. *negative-positive process*] [Al. *Negativ-Positiv-Verfahren*] S. Negatif duyarkattaki gizli görüntüyü ortaya çıkarmak, açındırma sonunda negatif görüntü oluşturmak, bu negatif yardımıyla pozitif görüntü sağlamak amacıyla gerçekleştirilen işleme. Evrilir film işleminin karşısı.

nemlendirme [es.t. *rutubetlendirme*] [Fr. *humidification*] [İng. *damping*] [Al. *Dampfung, Bedampfung*] S. Filmin kuruyup gevreklesmesini, dolayısıyla kolayca kopmasını önlemek amacıyla filme azıcık ıslaklık verme.

nemlilik [Fr. *humidité*] [İng. *humidity*] [Al. *Feuchtigkeit*] S. Filmlerin korunmasında önemli bir etken olan havadaki su buğusu niceliğinin ölçüsü.

nesnel anlatış [Fr. *caméra objective*] [İng. *objective camera*] [Al. *objektive Kamera*] S/ TV. Alıcının, konuyu yansız bir tanık gibi, üçüncü tekil kişinin görüş noktasından aktarmasıyla ortaya çıkan durum. Öznel anlatışın karşısı.

newton, N [Fr. *newton, N*] [İng. *newton, N*] [Al. *Newton, N*] S/ TV. SI kuvvet birimi. (1 kg'lık bir kütleyle, her saniye 1 m'lik ivme kazandırmak için gerekli kuvvete eşittir).

New York okulu [Fr. *école de New York*] [İng. *New York School*] S. Özellikle 1960'tan sonra New York'ta ortaya çıkan, Hollywood'a karşı bir tepki olarak bağımsız sinemacıların oluşturdukları sinema akımı.

NHK [Fr. *NHK*] [İng. *NHK*] [Al. *NHK*] TV. Japonya'da Toshiba ortaklığının gerçeğeştirdiği çift ışıtaçlı ilk renkli televizyon alıcısı. (NHK, "Nippon Hoso Kyo-kai" ortaklığının kısaltmasıdır).

nicem [es.t. *kuvantum*] [Fr. *quantum*] [İng. *quantum*] [Al. *Quanten*] S/TV. Yayılan ya da soğurulan erkenin en ufak niceliği, en ufak birimi. (Elektromıknatıslı ışımanın nicemi, ışıközüdür).

Nipkow çarkı [Fr. *disque de Nipkow*] [İng. *Nipkow disc, rotating disc scanner*] [Al. *Nipkowscheibe*] TV. Yayında ve almada kullanılan ilk mekanik tarama aygıtı.

nitrat film [Fr. *film nitrate*] [İng. *nitrate film, nitrocellulose film*] [Al. *Nitro(zellulose)film*] S. Nitrat tabanlı film.

nitrat taban [Fr. *support nitrate*] [İng. *nitrate base*] [Al. *Nitro(zellulose)schichtträger*] S. Nitroselülozdan (selüloit) yapılmış taban. (Çabucak alev alabildiğinden bu çeşit tabanlı filmlere yanar film de denir. Bu özelliğine karşın, yıpranma ve kopmaya karşı dayanıklı olduğundan 1951'e kadar 35 mm'lik filmlerde en çok kullanılmış tabandır. Bu çeşit tabanların kullanılması 1951'den sonra hemen her ülkede yasaklanmıştır).

noktalama [es.t. *geçme, bağlantı*] [Fr. *punctuation*] [İng. *punctuation*] [Al. *filmische Zeichensetzung, Übergang, Szenenübergang*] S. Bir filmin çekim, görünüşlük, ayırım, bölüm gibi çeşitli bölünmelerini birbirinden ayırmada kullanılan yöntemlerin tümü. (Bunların başlıcaları kesme, zincirleme, kararma-açılma, silinme, silinmeli kararma ve açılma, noktalı kararma ve açılma, yıldırım geçiştir).

noktalı açılma [es.t. *irisle açılma*] [Fr. *ouverture en iris*] [İng. *iris fade in*] [Al. *Aufblendung*] S. Bir çekimin, ufacak bir noktadan başlayarak gittikçe büyüyen bir çember biçiminde açılması, sonunda bütün görüntülüğü kaplayan görüntüye dönüşmesi. Noktalı kararmanın karşısı.

noktalı açılma - kararma [es.t. *irisle fondü*] [Fr. *fondue en iris, ouverture et fermeture en iris*] [İng. *iris fade in-fade out, iris wipe*] [Al. *Auf- und Abblendung*] S. Noktalı açılma ile kararmanın ya da bunun tersinin birlikte olması.

noktalı kararma [es.t. *irisle kararma*] [Fr. *fermeture en iris*] [İng. *iris fade out*] [Al. *Abblendung, Ausblendung*] S. Bir çekimin, büyük bir çemberden başlayarak ufacak bir nokta biçimine gelerek yitmesi. Noktalı açılmanın karşısı.

NTSC renk işlemi [Fr. *système NTSC*] [İng. *NTSC system*] [Al. *NTSC-System*] TV. Renklilik alt taşıyıcısının aynı anda iki renk bilgisini birden taşıdığı, ayrıca parlaklık bilgisi olan, bu üç bilgiyi bilgisayarla işleyen, 1950 başlarında ABD'de kullanılmaya başlayan bağdaşır bir renkli televizyon işlemi. (NTSC, "National Television System Committee = Ulusal Televizyon Dizgesi Kurulu"nın kısaltmasıdır).

O

OÇ. bkz. omuz çekimi

OD. bkz. orta dalga

oda aydınlığı [Fr. *éclairage d'ambiance de la pièce*] [İng. *ambient (room) lighting*] [Al. *Raumbeleuchtung*] TV. Almaçtaki görüntünün izlenebilmesi için gerekli aydınlık; odanın olağan aydınlığı.

odak [es.t. *mihrak, nokta-i mihrak, mihrak noktası, fokus*] [Fr. *foyer, point focal, focus*] [İng. *focus, focal point*] [Al. *Fokus, Brennpunkt*] S/ TV. Bir merceğin ya da yuvarsal aynanın asal eksenini üzerinde, çok uzakta bulunan bir kaynaktan bu eksenine koşut olarak gelen ışınların, mercekten geçtikten ya da aynada yansdıktan sonra, bu asal eksen üzerinde kırıldıkları ya da yansdıkları nokta.

odak bölünmesi [Fr. *"split focus"*] [İng. *split focus*] [Al. *"Split Focus"*] S/TV. Alıcıdan oldukça uzakta bulunan iki konu arasında, aşağı yukarı eşit uzaklıkta bir noktaya yapılan, dolayısıyla iki konunun da alan derinliğine girerek eşit seçicilikte olmasını sağlayan odaklama.

odak değiştirmek [Fr. *suivre le point*] [İng. *change focus, follow focus*] S/ TV. Devinen bir konu, alıcıyla izlenirken, bu konu üzerine sürekli odaklama yapmak.

odak derinliği [Fr. *profondeur de foyer*] [İng. *depth of focus*] [Al. *Fokusdifferenz, Schärfentiefe, Tiefenschärfe*] S/ TV. Alıcı merceğinin bir konuya odaklandığında, görüntünün en seçik olduğu noktadan belirli bir uzaklıkta yer alan ve gözün, seçicilik azalmasını ayırt edemediği derinlik.

odak dışı [Fr. *pas au point*] [İng. *out of focus*] [Al. *unscharf*] S/ TV. Bir görüntüde asıl konunun ya da başka cisimlerin seçik olmaması durumu.

odak düzlemi [es.t. *görüntü düzeyi*] [Fr. *plan focal*] [İng. *focal plane*] [Al. *Brennebene, Einsteleebene, Bildebene, Brennpunktebene*] S/ TV. Koşut ışınların, bir mercekten geçerken kırıldıktan sonra oluşturdukları, merceğin odak noktasında yer alıp mercek eksenine dikey olan düzlem.

odak kaydırma [İng. *focus pull, pulling focus, throwing focus, plopping focus*] S/ TV. Alıcının merceğine göre, birbirinden derinlik yönünden uzakta bulunan iki konudan biri üzerine dikkati toplamak amacıyla odaklamayı bunun üzerine yaparak öbür konuyu odak dışı bırakma.

"odakla!" [Fr. *le point sur la une! (la deux!...)*] [İng. *focus up!, focus (one!, two!...)*] [Al. *Kamera (1, 2...) Schärfe ziehen!*] TV. Alıcı yönetmenine, odaklanmamış olarak yayın dışı bulunan alıcıyı odaklaması için verilen komut. (Genellik-

le alıcı sayısı eklenerek “ikiyi odakla!, üçü odakla!” biçiminde söylenir).

odaklama [es.t. *ayar, objektif ayarı, net ayarı, belginlik ayarı*] [Fr. *mise au point, focalisation*] [İng. *focusing*] [Al. *Scharfeinstellung, Einstellung, Fokussierung, Bündelung*] S/ TV. Seçik bir görüntü elde etmek amacıyla, görüntüyü tam odak noktasına düşürmek için alıcı merceğinde yapılan ayarlama.

odaklama bileziği [Fr. *bague de mise au point*] [İng. *focusing ring*] [Al. *Schärfentiefering, Objektivring*] S. Mercek çerçevesinde bulunan ve sağa sola çevrilince odaklamayı sağlayan çember.

odaklama büyüteci [Fr. *loupe de mise au point*] [İng. *focus magnifier, focusing microscope (telescope)*] [Al. *Scharfeinstellungslupe*] S. Odaklamanın tam olarak yapıp yapılmadığını daha rahat biçimde izlemek üzere bazı bakaçlarda yer alan ve görüntüyü büyüten mercek.

odaklamak [es.t. *net yapmak, ayar etmek*] [Fr. *faire la mise au point, mettre au point*] [İng. *focus*] [Al. *scharf einstellen, Schärfe einstellen, Schärfe ziehen, einstellen, ziehen, fokussieren*] S/ TV. Odaklama eylemi.

odaklama kolu [es.t. *ayar kolu, ayar çubuğu*] [Fr. *barrette de mise au point*] [İng. *focusing rod*] [Al. *Schärferad*] S. Odaklamayı daha kolay gerçekleştirmek için odaklama bileziğine eklenen uzunca çıkıntı.

odaklama uzaklığı [es.t. *ayar mesafesi*] [Fr. *distance de mise au point*] [İng. *focusing distance*] [Al. *Scharfeinstellungsdistanz*] S/ TV. Alıcı merceğinin yöneltildiği konu ile odak düzlemi arasındaki uzaklık.

odaklayıcı [Fr. *assistant de mise au point, premier assistant(-opérateur), metteur au point, pointeur*] [İng. *first assistant cameraman, focus puller, follow-focus cameraman, (ABD) lenser, hocus focus boy (a.)*] [Al. *Schärfeassistent, Schärfezieher*] S. Alicinin devindirilmesi sırasında odaklamayı gerçekleştiren alıcı yönetmeni yardımcısı.

odak noktası. bkz. **odak**

odakötesi uzaklığı [es.t. *net keskinliği, net olma sahası, hiperfokal mesafesi, odak-üstü uzaklığı*] [Fr. *distance hyperfocale, hyperfocale*] [İng. *hyperfocal distance*] [Al. *Brennweite nacheinstellung*] S/ TV. Merceklerin sonsuza odaklandıklarında, bütün konuların seçik olarak görünmeğe başladığı uzaklık.

odakta [Fr. *au point*] [İng. *in focus*] [Al. *scharf*] S/ TV. 1. Odaklamanın tam yapılmış olması durumu. 2. Bu durumdan dolayı görüntüde oluşan seçiklik. Odak dışının karşısı.

odak uzunluğu [es.t. *mihrak mesafesi, mihrak uzunluğu, fokus uzunluğu*] [Fr. *distance focale, longueur focal*] [İng. *focal length*] [Al. *Brennweite, Objektivbrennweite*] S/ TV. Merceğin optik özeği ile odak noktası arasındaki uzunluk. (Bir alıcı merceğinin odak uzunluğu, bu mercek sonsuza odaklandığında, merceğin optik özeği ile boş filmin düzlemi arasındaki uzunluktur. Bu uzunluk milimetre (mm) ile belirtilir ve merceklerin üzerine yazılır. Mercekler genellikle kısa odaklı, uzun odaklı, olağan odaklı olarak üçe ayrılır).

- odak uzunluğu değiştirme** [Fr. *changement de la distance focale*] [İng. *change of focal length*] [Al. *Brennweitenänderung, Brennweitenverstellung*] S. Özellikle çevrim sırasında devinimli bir konuyu izlemek ya da alıcı yerinde durduğu halde konuya yaklaşmak ya da konudan uzaklaşmak için yapılan odak düzenlemesi.
- odak uzunluğu değiştirme motoru** [Fr. "Power-Zoom"] [İng. *Power-Zoom*] [Al. "Power-Zoom"] S. Optik kaydırmanın düzgün, sıçrmasız yapılmasını sağlamak amacıyla odak uzunluğunu değiştirmekle görevli ufak motor.
- ohm** [Fr. *ohm*] [İng. *ohm*] [Al. *Ohm*] S/ TV. SI direnç birimi. (Bir iletkenin iki ucu arasında değişmeyen 1 voltluk potansiyel farkı uygulanarak iletkende 1 amperlik akım oluştuğunda, iletkenin iki ucu arasındaki dirence denir).
- okul filmi** [es.t. *meklep filmi*] [İng. *film for schools, classroom film*] [Al. *Schulfilm*] S. Belirli bir dersin öğretiminde yardımcı olmak amacıyla gerçekleştirilmiş öğretici film çeşidi.
- okullarda oynatım hakkı** [Fr. *droits scolaire*] [İng. *rights for projections in schools*] [Al. *Rechte zur Vorführung in Schulen*] S. Bir filmin yalnız okullarda oynatılmak üzere kiralınmasını sağlayan hak.
- okul öncesi yayını** [Fr. *émission préscolaire*] [İng. *preschool broadcasting*] [Al. *Vorschulprogramm*] TV. Okul çağına varmamış çocukların eğitimini gözetken yayın.
- okul televizyonu** [Fr. *programme scolaire, émission d'enseignement, télévision d'enseignement, réception en classe*] [İng. *schools television programme* (ABD: *program*), *instructional broadcast (television)*, *ITV, curriculum, classroom reception*] [Al. *Schulfernseh(sendung), Lehrfernseh, Lehrplan, Stoffplan, Klassenempfang*] TV. Okullardaki ders izlencelerine uygun biçimde hazırlanmış yayın.
- okuma** [Fr. *reproduction*] [İng. *reproduction*] [Al. *Wiedergabe*] S/ TV. 1. Film, miknatıslı kuşak, miknatıslı film gibi çeşitli gereç üzerine saptanmış optik ya da miknatıslı sesin dinlenmesi amacıyla, bunların okuma kafasından geçirilmesi. TV. 2. Miknatıslı görüntü kuşağının, görüntü ve ses imlerini okuyan kafadan geçirilmesi.
- okuma kafası** [Fr. 1. *tête de reproduction (de lecture, sonore), bloc sonore, lecteur (de son, sonore)*, 2. *tête de reproduction*] [İng. 1. *sound head (reproducer), film reproducer head, reproducer head, reproducing head, playback head, re-play head*, 2. *reproducing head, playback head*] [Al. 1. *Wiedergabekopf, Hörkopf*, 2. *Wiedergabekopf*] S/ TV. 1. Çeşitli ses aygıtlarında, sesli göstericilerde, herhangi bir gereç üzerine saptanmış sesi yeniden oluşturan, dinlenmesini sağlayan, optik ve miknatıslı olmak üzere iki çeşidi bulunan ana bölüm. TV. 2. Miknatıslı görüntü aygıtında görüntüleri ve bunlarla ilgili sesleri veren kafa.
- okutacı** [Fr. *lecteur de son*] [İng. *sound reader, squawk*] [Al. *Tonlesegerät*] S. Sarıcıya eklenerek elle çalıştırılan, ses kuşağı üzerindeki çalışmaları kolaylaştıran, ya-lınç bir okuma kafasından oluşan okuma bölümü.
- olağan açılı mercek** [Fr. *objectif normal*] [İng. *normal angle lens*] [Al. *Normalwinkelobjektiv*] S/ TV. Odak uzunluğu ne kısa ne uzun olan mercek.

olağan görüş noktası [es.t. *normal görüş noktası*] [Fr. *point de vue normal*] [İng. *normal view-point, eye-level view, level camera (angle, shot)*] [Al. *normale Stellung der Kamera*] S/TV. Alıcı merceğinin yerden olağan insan boyu kadar yükseklikte bulunduğu durum.

olağan hız [Fr. *vitesse normale, cadence normale*] [İng. *normal speed*] [Al. *Normalgeschwindigkeit*] S. Alıcı ile göstericilerde resimlerin görüntü penceresi önünden saniyede geçiş sayısı bakımından en çok kullanılanı. (Bu hız, sessizlerde saniyede 16 resim, seslilerde 24 resimdir. Alıcının bu hızın altında ya da üstünde çalıştırılmasından yavaşlatılmış devinim, hızlandırılmış devinim gibi özel etkiler sağlanır).

olağan odaklı mercek [es.t. *normal odak mesafeli objektif, orta odak uzunluğu olan mercek, normal mihrak mesafeli objektif*] [Fr. *objectif à focale normale*] [İng. *normal lens, normal focal length lens*] [Al. *Normalobjektive, Normalbrennweite*] S/TV. Odak uzunluğu kısa ile uzun arasında yer alan ve konunun, insanın görüşüne yakın görüntüsünü veren mercek.

olgu [es.t. *aksiyon*] [Fr. *action*] [İng. *action*] [Al. *Handlung*] S/TV. Öykülü bir filmin, bir televizyon oyununun konusunu oluşturan olaylar dizisi. Bu konuyu başlatan, geliştiren, sonuca ulaştıran olayların sıralanmasından oluşan durum.

olgu taslağı [İng. *action sketch*] S. Canlıresimde, filmi oluşturan olguların evrelerini gösteren kabataslak resimlerden oluşan dizi.

olimpiyat yayını [Fr. *émission des jeux olympiques*] [İng. *transmission of the Olympic Games*] [Al. *Übertragung der Olympischen Spiele*] TV. Olimpiyat oyunlarının televizyon aracılığıyla değişik ülkelere ve kıtalara aktarılması işi.

oluk [es.t. 1. *kanal*, 2. *kanal*, *televizyon kanalı*] [Fr. 1. *chaîne (électrique)*, *voie*, 2. *canal de télévision*] [İng. 1. *channel*, 2. *television channel*] [Al. 1. *Kanal*, 2. *Fernsehskanal*] S/TV. 1. Elektriksel imlerin aktarılmasında kullanılan, tek ya da iki yönde olabilen tek yol (alıcı oluğu, ses oluğu, seslendirme oluğu, yinelenim oluğu, vb.). TV. 2. Bir televizyon yayınında resim yayını ile buna bağlı ses yayınının kapsadığı yinelenim kuşağı; televizyon kuşaklarının ayrıldığı bölümlerden her biri.

oluk. bkz. **alıcı oluğu**

oluk. bkz. **ses oluğu**

oluk. bkz. **seslendirme oluğu**

oluk genişliği [es.t. *kanal genişliği*] [Fr. *largeur de canal*] [İng. *channel width*] [Al. *Kanalbreite*] TV. Televizyon yayınlarına ayrılan ve belli bir kuşağın oluk sayısını belirleyen ölçün oluk eni.

oluk karışması [Fr. *perturbation des canaux, interférence des canaux*] [İng. *co-channel interference*] [Al. *Kanalinterferenz*] TV. Aynı olukta çalışan televizyon yayaçlarının birbirini etkilemesi.

oluk sayısı [es.t. *kanal numarası*] [Fr. *indicateur des canaux, numéro du canal*] [İng. *channel indication (number)*] [Al. *Kanalenzeige, Nummer des Kanals*] TV. Her kuşaktaki olukları ayrı ayrı belirten, oluk seçiciye yazılarak oluk seçmeyi sağlayan sayılar.

oluk seçici [es.t. *tuner, kanal seçici*] [Fr. *sélecteur de canal (de voie)*] [İng. *channel selector (switch), channel selector switch, programme (ABD: program) selector, tuner*] [Al. *Kanalwähler, Kanalschalter, Programmwahlanlage, PWA*] TV. Almaşta, istenilen oluktaki izlenmeyi alabilmek için almacı bu oluğa ayarlayan düzen.

oluk seçme [es.t. *kanal seçme*] [Fr. *choix d'émission (des programmes), réglage des canaux (de l'accord)*] [İng. *channel tuning, choice of programme (ABD: program)*] [Al. *Programwahl, Kanaleinstellung, Programmauswahl, Abstimmung des Kanals*] TV. İstenilen izlenmeyi alabilmek için almacı oluk seçici yardımıyla belirli bir oluğa ayarlama.

oluk seçme düğmesi [es.t. *kanal seçme tuşu*] [Fr. *touche pour le choix des programmes, bouton de réglage des canaux*] [İng. *programme (ABD: program) selector button, tuning knob*] [Al. *Programmwahl-taster, Drehknopf für Kanaleinstellung*] TV. Almaşların önünde yer alan ve elektronik oluk seçmeyi sağlayan düğmeler. (Bu düğmelerin arkasında ya da yanında, oluk seçiciyi istenilen oluk sayısı üzerine getiren ince ayar düğmesi de yer alır).

omuz [Fr. *épaule (de la courbe)*] [İng. *shoulder*] [Al. *Schulter*] S/ TV. Duyarlılıkölçümü eğrisinin üstte sağa doğru kırılan; ışıklamadaki artışın yoğunlukta aynı ölçüde artışa yol açmadığı, dolayısıyla negatif gereçlerde konunun tüm özelliklerini yansıtmayan, düşük ışıklama bölgesinin yer aldığı bölümü.

omuz ayağı [Fr. *piéd de l'épaule*] [İng. *shoulder pod (tripod)*] [Al. *Schulterstativ, Schulterstatutze*] S. Alıcının çevirim sırasında sarsılmaması, sallanmaması için omza jayanan özel çıkıntı ya da ayağı.

omuz çekimi [es.t. *omuz plan, göğüs plan, büyük plan, büyük ileri plan, ilk plan, gros plan,*] [Fr. *gros plan, GP, "close up"*] [İng. *close-up, CU, close-up view, big shot, shoulder shot, mug shot (a.), X-ray (a.)*] [Al. *Grossaufnahme, Nah(einstellung), Nahaufnahme, "Close-Up"*] S/ TV. Bir insanı omuzlarındandır yukarısına kadar çerçeveleyen çekim.

16 mm'lik alıcı [Fr. *caméra 16 mm, appareil de prise de vues pour 16 mm*] [İng. *16 mm camera*] [Al. *16-mm-Aufnahmekamera*] S. 16 mm'lik filmle çalışır. alıcı çeşidi.

16 mm'lik eşlem [Fr. *copie d'exploitation en 16 mm*] [İng. *16 mm release print*] [Al. *16-mm-Verleihkopie*] S. 16 mm'der. daha büyük ya da daha küçük bir boydaki filminden çıkarılmış 16 mm'lik dağıtım işlemi.

16 mm'lik film [Fr. *16 mm, film de 16 mm, format 16 mm*] [İng. *16 mm (film)*] [Al. *Schmalfilm 16 mm, 16-mm-Schmalfilm, 16-mm-Film, 16-mm-Format, 16-mm-Schmalfilmformat*] S. 1923'te piyasaya sürülen ve eni 16 mm olan film çeşidi. (Başlangıçta özenciler için hazırlanan bu film, sonradan tecimsel sinemada da kullanılmaya başlandı. Günümüzde belgesel filmde, eğitim, araştırma, işleyim alanında, 35 mm'lik filmlerin küçültülmüş eşlemlerinde ve televizyonda en çok kullanılan dar film boyudur. 16 mm'lik filmde 1 ayakta 40 resim, 1 m'de 131,5 resim vardır. Çerçevesi 10,36x7,5 mm'dir. Sessizlerde çift sıra delik, seslilerinde tek sıra delik bulunur. Her komşu resim arasına bir delik rastlar. Saniyede 16 resim (sessiz)

ya da 24 resim (sesli) geçecek hızla çevrilir ve oynatılır. Optik ya da miknatıslı ses yoluyla kullanılabilir.

16 mm'lik gösterici [Fr. *projecteur pour 16 mm, appareil de projection 16 mm (pour 16 mm), projecteur cinéma 16 mm*] [İng. *16 mm projector, substandard projector for 16 mm*] [Al. *Schmalfilmprojektor für 16 mm*] S. 16 mm'lik filmlerin gösteriminde kullanılan gösterici çeşidi.

onarım [İng. *restoration, reconditioning*] S. Bir filmin, içeriksel ya da fiziksel-kimyasal yönlerden uğradığı değişiklikleri gidermek amacıyla yapılan çalışma.

onluk [Fr. *projecteur 10 kW*] [İng. *10 kW, tenner*] [Al. *10 kW-Scheinwerfer*] S/TV. 10 kW gücünde akkor ışıldak.

17,5 mm'lik film [Fr. *17,5 mm, film de 17,5 mm, format 17,5 mm*] [İng. *17,5 mm (film)*] [Al. *17,5-mm-Schmalfilm, 17,5-mm-Film, 17,5-mm-Format, 17,5-mm-Schmalfilmformat, Schmalfilm 17,5 mm*] S. 35 mm'lik filmin ortadan, uzunlamasına bölünmesiyle elde edilen dar film çeşidi.

opera filmi [Fr. *opéra filmé*] [İng. *screen opera*] [Al. *Opernfilm, Filmopern*] S. Bir operanın film üzerine saptanmasından oluşan yapıt.

operet filmi [est. *sinema opereti*] [Fr. *opérette filmée*] [İng. *screen operatta*] [Al. *Operettenfilm, Filmoperette*] S. Bir operetin sinemaya uyarlanmasıyla ortaya çıkan ya da sinema aracılığıyla, operet özellikleri gösteren özgün bir oyunluğu yansıtan film.

optik bakaç. bkz. **bakaç**

optik basım [Fr. *tirage optique*] [İng. *optical printing, projection printing*] [Al. *optisches Kopieren*] S. Basıma temel olan film ile basımda kullanılan boş film arasında bir optik dizgenin yer aldığı basım çeşidi.

optik basım aygıtı [est. *trükaj makinası*] [Fr. *tireuse optique, machine de truçage (truçage), Truca*] [İng. *optical (reduction) printer, trick machine, Truca*] [Al. *optische Bank, Trickkopiermaschine, optische Kopiermaschine, Trickgerät, Truca*] S. Optik basımı, ayrıca küçültme, büyültme, optik hileler gibi çeşitli işlemleri gerçekleştirebilen basım aygıtı çeşidi.

optik biçme. bkz. **biçme**

optik bileştirme aygıtı [Fr. *couplage optique, "multiplexer"*] [İng. *multiplexer*] [Al. *"Multiplexer"*] TV. Genellikle film yayın aygıtı dizgesinde, değişik kaynaklardan (çeşitli film yayın aygıtları, saydam resim göstericileri, göstericiler, vb.) gelen resimleri ortak im üretici olukta birleştiren optik aygıt.

optik dengeleme [Fr. *compensation optique*] [İng. *optical compensation*] [Al. *optischer Ausgleich*] S. Optik dengeleyiciyle sağlanan sonuç.

optik dengeleyici [est. *ziya ile tevażün*] [Fr. *compensateur optique*] [İng. *optical compensator*] [Al. *optische Ausgleicher*] S. Yalnız sürekli devinimle çalışan alıcılarda, alıcı hızına uygun olarak aynı yönde görüntüyü yansıtan böylelikle çok kısa süre içinde, yansıyan görüntü ile devinin filmi birbirine göre devinimsiz duruma geçirerek görüntünün bu sırada film üzerine saptanabilmesini sağlayan ayna dü-

zeni. (Genellikle aşırı hızlı alıcılarda kullanılır).

optik eksen [es.t. *optik mihver, optik aks*] [Fr. *axe optique*] [İng. *optical axis*] [Al. *optische Achse*] S/TV. Merceğin, üzerinde bakışlımlı olarak bulunduğu doğru; merceğe dikey gelen ışığın ikiye bölünmediği doğru.

optik geriye kaydırma [Fr. *travelling optique en arrière*] [İng. *zooming out*] [Al. *optische Rückfahrt*] S/TV. Optik kaydırmanın geriye kaydırma çeşidi.

optik görüntü [Fr. *image optique*] [İng. *optical image*] [Al. *optische Bild*] S/TV. Herhangi bir konunun bir optik dizgeden geçtikten sonra oluşan görüntüsü. Elektronik görüntü karşısı.

optik hile [Fr. *trucage optique, truquage optique*] [İng. *optical trick (effects), visual effects, opticals*] [Al. *optische Trick*] S. 1. Optik kurallardan yararlanılarak gerçekleştirilen hile. 2. Olağan bir alıcıyla sağlanmış görüntülerde, optik basım aygıtıyla gerçekleştirilen hileler. (Bunlar genellikle zincirleme, açılma, kararma, bindirme, vb. hilelerdir).

optik kaydırma [es.t. *zoom*] [Fr. *travelling optique, changement continu rapide de cadrage*] [İng. *zooming*] [Al. *optische Fahrt, Zoomen, optische Fahraufnahme*] S/TV. Değişir odaklı merceklerle gerçekleştirilen kaydırma.

optik kaydırma çekimi [Fr. *plan avec effet de rapprochement ou d'éloignement*] [İng. *zoom shot*] [Al. *Vergrößerungs- oder Verkleinerungseffekt Einstellung*] S/TV. Optik kaydırma yoluyla elde edilen çekim; yaklaşma ya da uzaklaşma etkisi uyandıran optik kaydırmalı çekim.

optik küçültme işlemi [Fr. *copie par réduction optique*] [İng. *optically-reduced print*] [Al. *optische Verkleinerungskopie*] S. Küçültme işlemi sonunda sağlanan işlem.

optik mercek. bkz. **mercek**

optik okuma kafası [es.t. *optik okuyucu*] [Fr. *tête optique de reproduction*] [İng. *optical reproducing head*] [Al. *Wiedergabetonkopf*] S. Optik sesledirmeyle saptanmış sesi yeniden oluşturan ve dinlenmesini sağlayan okuma kafası.

optik öne kaydırma [Fr. *travelling optique en avant*] [İng. *zooming in*] [Al. *optische Vorfahrt*] S/TV. Optik kaydırmanın öne kaydırma çeşidi.

optik örtücü [İng. *optical intermittent*] S/TV. Film pencere önünden aralı devimle geçmediği halde, resmi, optik yoldan percere önünde bir süre durdurarak aralı devinin izlenimi sağlayan örtücü çeşidi.

optik özek [Fr. *centre optique*] [İng. *optical center* (ABD: *centre*)] [Al. *mittelpunkt*] S/TV. Bir merceğin geometrik özeğinde yer alan, ışığın sapmadan geçtiği nokta.

optik sapınç bkz. **sapınç**

optik ses [es. t. *ziya-ses sistemi*] [Fr. *son optique*] [İng. *optical sound, photographic sound*] [Al. *Lichtton, Filmton*] S. Optik seslendirmeye elde edilmiş ses. Mik-natisli ses karşısı.

optik ses imi [Fr. *trace (optique, acoustique)*] [İng. *optical sound track (sound image)*] [Al. *Lichttonschrift*] S. Optik seslendirmede ses titreşimlerinin film üzerine çıkan görüntüsü.

- optik ses kuşağı** [Fr. *bande son optique*] [İng. *optical sound reel (sound track)*] [Al. *Lichttonband*] S. Üzerine, optik seslendirme işlemiyle ses imi saptanmış kuşak.
- optik seslendirici** [es.t. *muaddit, kayıt makinesi, ses kayıt makinesi, ses kaydeden makine, ses makinesi*] [Fr. *enregistreur (sonore), appareil d'enregistrement (sonore)*] [İng. *optical recorder (sound recorder, recording apparatus), film recorder*] [Al. *Tonmaschine, Lichttonmaschine*] S. Sestoplardan ses alıcısına kadar uzanan ve optik seslendirmeyi gerçekleştiren dizgenin tümü.
- optik seslendirme** [es.t. *optik ses kaydı*] [Fr. *enregistrement optique*] [İng. *optical recording (sound recording, film recording), photographic sound recording*] [Al. *Lichttonaufzeichnung, photographische Tonaufzeichnung*] S. Ses kaynağından çıkan sesin, sestoplarla algılanarak, mekanik erkenin elektrik erkesine çevrilmesi, bu elektrik erkesinin bir optik dizgeyi devindirmesi, devinen optik dizgedeki ışık titreşimlerinin görüntüsünün film üzerine saptanması temeline dayanan seslendirme. Miknatıslı seslendirmenin karşısı.
- optik seslendirme kafası** [Fr. *tête enregistreur optique*] [İng. *optical sound head*] [Al. *Lichttonaufnahmekopf*] S. Bir optik seslendiricinin, ses alıcısının temel bölümü.
- optik sesli film** [Fr. *copié à piste optique, COMOPT*] [İng. *combined optical (sound), composite optical, COMOPT*] [Al. *kombinierter Lichtton, Lichttonkopie, Lichttonfilm, COMOPT*] S. Yanında optik ses yolu bulunan görüntü kuşağı. Optik sesli bileşik eşlem.
- optik sesli gösterici** [Fr. *projecteur avec son optique*] [İng. *optical sound projector*] [Al. *Lichttonprojektor*] S. Optik okuma kafası bulunan gösterici.
- optik ses yolu** [Fr. *piste sonore optique*] [İng. *optical track (sound track)*] [Al. *Lichttonspur, Lichtton-Randspur, photographische Tonspur*] S. Optik ses imlerinden oluşan ses yolu.
- optik süzgeç**, bkz. **süzgeç**
- orquestra yöneticisi** [es.t. *orquestra şefi*] [Fr. *chef d'orchestre*] [İng. *conductor*] [Al. *Kapellmeister*] S/TV. Bir filmin müziklendirilmesinde ya da bir televizyon dinletisinde orkestrayı yöneten kimse.
- orta** [es.t. *orta plan*] [Fr. *milieu*] [İng. *middle*] [Al. *Mittelgrund*] S/TV. Görünçlüğün ortasında yer alan bölüm; ortaya düşen yerler.
- orta boy alıcı** [Fr. *caméra pour les extérieurs*] [İng. *field camera*] S. El alıcısı ile işlik alıcısı arasında yer alan, dışarıda çevirimlerde kullanılan, taşınabilir alıcı.
- orta dalga, OD** [Fr. *ondes moyennes, OM, petites ondes, PO*] [İng. *medium waves, middle waves, MW*] [Al. *Mittelwellen, MW*] TV. Radyo yayınlarına ayrılan 571,5–186,9 m (510–1605 kHz) arasındaki dalga uzunlukları.
- ortak dalgalık** [es.t. *kolektif anten, toplayıcı anten, toplu anten*] [Fr. *antenne collective (commune)*] [İng. *central aerial (ABD: antenna) system, communal aerial (ABD: antenna)*] [Al. *Gemeinschaftsantenne, Hauptantennensystem*] TV. Genellikle çok daireli konutlarda, her daire için ayrı ayrı dalgaliklar kurulmasının doğru-

racağı sakıncalara karşı, tüm almalıkların tek bir dalgalıktan beslenmesini sağlamak amacıyla kurulan tek alıcı dalgalığı.

ortak dalgalık yuvası [es.t. kolektif anten prizi] [Fr. prise d'antenne collective (d'antenne du mur)] [İng. aerial (ABD: antenna) outlet] [Al. Gemeinschaftsantennen-Anschluss] TV. Ortak dalgalığın her dairedaki ucunun bağlı olduğu yuva.

ortaklık sözleşmesi [Fr. contrat de participation] [İng. sharing contract] [Al. Veilhabervertrag] S. Bir filmin yapımındaki ortaklığın koşullarını belirleyen sözleşme.

Ortak Pazar filmi [Fr. film d'origine communautaire] [İng. Common Market film] S. Avrupa Ekonomik Topluluğu (Ortak Pazar) ülkelerinden birinde, bu ülke uyrukluları arasından seçilen kimselerle çevrilen ve Ortak Pazar ülkelerinde ulusal film gibi özgürce dolaşabilen film. ("AET" ülkelerinde "ulusal film" kavramının yerini almıştır).

ortakyapım [es.t. koproduksiyon] [Fr. coproduction] [İng. coproduction] [Al. Koproduktion, Gemeinschaftsproduktion] S. 1. Çeşitli ülkelerden iki ya da daha çok yapımcının işbirliğinden doğan film çalışması. 2. Bu çalışma sonunda ortaya çıkan film.

"ortalal!" [Fr. centrez!] [İng. centre (ABD: center) up!, frame up!] [Al. zentrieren!] TV. Alıcı yönetmenine, konuyu çerçevenin ortasına getirmesi için verilen komut.

ortalama [Fr. centrage] [İng. centring, (ABD) centering] S/ TV. 1. Çerçevelemede asıl konuyu çerçevenin ortasına yerleştirme. S. 2. Bir göstericinin ısıtıcısını, resmin her noktasını eşit yeğinlikte aydınlatacak biçimde düzenleme. S/ TV. 3. Bir ışıldağın ısıtıcısını, en yeğin aydınlatmayı sağlayacak biçimde, ışıldağın odak noktasına göre ayarlama.

orta seçiklik [Fr. moyenne définition] [İng. middle definition] TV. Düşük ve yüksek seçiklik arasında yer alan satır sayısı. (Saniyede 525 ve 625 satırlar bu sınıfa girer)

orta uzunlukta film [Fr. film de moyen métrage, moyen métrage] [İng. short feature] [Al. Matinee-Film] S. Kısa film ile uzun film arasında yer alan ve uzunluğu 35 mm'liklerde genellikle 1.200 metre kadar olan film.

orta yinelenim, OY [es.t. orta frekans] [Fr. ondes hectométriques] [İng. medium frequencies, middle frequencies, MF] [Al. Mittelwelle] TV. 1.000–100 m (300–3.000 kHz) arasındaki radyo yinelenimleri.

ortikon ısıtaç [Fr. tube orthicon, orthicon(oscope)] [İng. orthicon tube] [Al. Orthikon-Bildaufnahmehöhre] TV. Görüntü-ortikon ısıtıcısının ilk çeşidi.

ortokromatik [Fr. ortho(chromatique)] [İng. ortho(chromatic)] [Al. ortho(chromatisch), farbempfindlich] S. Duyarkatı ortokromatik olan duyarkat.

ortokromatik (boş) film [Fr. pellicule ortho(chromatique)] [İng. orthochromatic film (raw stock)] [Al. orthochromatische Film, Orthofilm] S. Duyarkatı ortokromatik olan kullanılmamış film.

ortokromatik duyarkat [Fr. émulsion ortho(chromatique)] [İng. orthochromatic emulsion] [Al. orthochromatische Emulsion] S. İzgenin mor ile sarı arasındaki bü-

tün ışınlarına duyarlık gösteren, bundan dolayı aşağı yukarı insan gözünün duyarlığına eş olan duyarkat çeşidi.

ortopankromatik [Fr. *ortho-panchromatique, superpanchromatique*] [İng. *ortho-panchromatic, superpanchromatic*] [Al. *orthopanchromatisch, superpanchromatisch*] S. Duyarkatı ortopankromatik olan film.

ortopankromatik (boş) film [Fr. *pellicule ortho(panchromatique)*] [İng. *ortho-panchromatic film, orthopanchromatic raw stock*] [Al. *orthopanchromatische Film, Orthopanfilm*] S. Duyarkatı ortopankromatik olan kullanılmamış film.

ortopankromatik duyarkat [Fr. *émulsion ortho-panchromatique (superpanchromatique), orthopanchromatique, recto-panchromatique*] [İng. *orthopanchromatic emulsion, superpanchromatic emulsion*] [Al. *orthopanchromatische Emulsion, superpanchromatische Emulsion*] S. İzgenin bütün görünür ışığına karşı duyar olmakla birlikte, mavi ve yeşil bölgelerine aşırı, turuncu ve kırmızı bölgelerine çok az duyarlık gösteren duyarkat çeşidi.

Orwocolor [Fr. *Orwocolor*] [İng. *Orwocolor*] [Al. *Orwocolor*] S. Doğu Almanya'da geliştirilen, Agfacolor'u andıran, negatif-pozitif dayanan, tek kuşak renkli film işlemi.

Oscar [Fr. *Oscar*] [İng. *Oscar*] [Al. *Oscar*] S. 1. ABD'deki Sinema Sanat ve Bilimleri Akademisi'nin her yıl sinema alanındaki en başarılı çalışmalar için verdiği altından heykelcik. S/TV. 2. (Mecaz olarak) Herhangi bir alandaki en başarılı çalışmaya verilen ödül.

35 mm'lik alıcı [Fr. *caméra 35 mm, appareil de prise de vues pour 35 mm*] [İng. *35 mm camera*] [Al. *35-mm-Aufnahmekamera*] S. 35 mm'lik filmle çalışan alıcı çeşidi.

35 mm'likeşlem [es.t. *35 mm'lik kopya*] [Fr. *copie d'exploitation en 35 mm*] [İng. *35 mm release print*] [Al. *35-mm-Verleihkopie*] S. 35 mm'den daha küçük ya da daha büyük boydaki filmten çıkarılmış 35 mm'lik dağıtım eşiemi.

35 mm'lik film [Fr. *35 mm, film de 35 mm, format 35 mm*] [İng. *35 mm (film)*] [Al. *35-mm-Normalfilm, Film 35 mm, 35-mm-Format*] S. 1889 yılında piyasaya sürülen, daha sonra ölçünleşen ve günümüze değin tecimsel sinemada en çok kullanılan film boyu. (35 mm'lik filmin iki yanında delikler sıralanır. Her resmin yüksekliğine dört delik düşer. 1 ayakta 16 resim, 1 m'de 52,6 resim vardır. Çerçevesi 3:4 oranında 15,60x20,80 mm, 1:1,65 oranında 12,75x21 mm'dir. Saniyede 16 resim (sessiz) ya da 24 resim (sesli) geçecek hızla oynatılır. Optik ya da miknatıslı ses yoluyla kullanılabilir).

35 mm'lik gösterici [Fr. *projecteur pour 35 mm, appareil de projection 35 mm (pour 35 mm), projecteur cinéma 35 mm*] [İng. *35 mm projector, standard projector for 35 mm*] [Al. *Filmprojektor für 35 mm*] S. 35 mm'lik filmlerin gösteriminde kullanılan gösterici çeşidi.

32 mm'lik film [Fr. *32 mm, film de 32 mm, format 32 mm*] [İng. *32 mm film*] [Al. *32-mm-Film, 32-mm-Format*] S. 32 mm genişliğinde bir film çeşidi. (Kendi başına kullanılmayan bu film, işlendikten ve basımdan sonra iki 16 mm'lik ya da dört

8 mm'lik kuşak oluşturacak biçimde delikler taşır).

OY. bkz. orta yinelenim

oymalı örtü [Fr. *silhouette, écran en contreplaque découpé*] [İng. *flipper, profile board, cookie, kukaloris, kukaloris*] [Al. *Neger*] S/ TV. Çeşitli varlıkların gölgelerini andırması için üzerinde ve kenarlarında değişik oymalar bulunan parça.

oyynamak [es.t. *temsil etmek, rolü yapmak*] [Fr. *jouer, interpréter*] [İng. *play, act*] [Al. *spielen, darstellen*] S/ TV. Oyunluktaki belirli bir kişiyi canlandırmak.

oynatım [Fr. *exploitation*] [İng. *exhibition*] [Al. *Vorführung*] S. Sinema işleyiminin, filmlerin izleyicilere gösterilmesiyle uğraşan kolu.

oynatımcı [es.t. *sinema sahibi*] [Fr. *exploitant (de salle), propriétaire de salle*] [İng. *exhibitor*] [Al. *Filmtheaterbesitzer, Kinotheaterbesitzer, Lichtspieltheaterbesitzer, Filmtheater-Manager, Lichtspieltheater-Geschäftsführer*] S. Oynatım işiyle uğraşan kimse; sinema sahibi.

oynatım saptancası [es.t. *kota*] [Fr. *quota (à l'écran), contingentement (à l'écran), taux de contingentement (à l'écran)*] [İng. *quota*] [Al. *Quota*] S. Bazı ülkelerde, sinemaların belirli bir süre içinde oynatmaları zorunlu olan yerli filmlerin yabancı filmlere oranı.

oynatmak [Fr. *exploiter*] [İng. *exhibit*] [Al. *vorführen*] S. Bir filmin izleyicilere gösterilmesi işi.

oynayanlar [es.t. *eşhas*] [Fr. *interprétation, distribution, liste des interprètes, "cast"*] [İng. *cast (list)*] [Al. *Besetzung, "Cast"*] S/ TV. Bir film ya da televizyon oyununda rol alanların dizelgesi. Rol dağıtım dizelgesi.

oyun [es.t. *suret-i temsil, tarz-i temsil, temsil*] [Fr. *interprétation, jeu*] [İng. *acting*] [Al. *Darstellung, Darstellerbesetzung, Spiel*] S/ TV. 1. Oyunluktaki belli bir kimseyi canlandırma işi. 2. Bu işin yapılaş biçimi.

oyun. bkz. televizyon oyunu

oyun benzeri [Fr. *doublure jeu*] [İng. *understudy*] [Al. *Spieldouble, Ersatzschauspieler(-in)*] S. Bazı önemsiz görünümlüklerde asıl oyuncunun yerine oynayan kimse.

oyun bölümü [Fr. *service des émissions dramatiques*] [İng. *dramatic programme (ABD: program) department*] [Al. *Fernsehspiel-Hauptabteilung*] TV. Televizyon oyunlarının seçilmesi, hazırlanması ve yapıyla görevli bölüm.

oyuncu [es.t. *mümessil, sanatkâr, artist*] [Fr. *interprète*] [İng. *player, performer*] [Al. *Aufführende*] S/ TV. 1. Oyunluktaki belli kişiyi canlandırma işini yapan kimse. 2. Oynamak işini gerçekleştiren kişi.

oyuncu bölümü [Fr. *département interprétation*] [İng. *casting department (office)*] S. Büyük işliklerin, oyuncuların sağlanması işiyle uğraşan bölümü.

oyuncu fotoğrafı [Fr. *photo d'artiste*] [İng. *art still*] [Al. *Schauphoto*] S. Bir sinema oyuncusunun özel olarak çektiği ve tanıtılarda kullanılan fotoğrafı.

oyuncu seçimi [es.t. *rol dağıtımı*] [Fr. *choix des interprètes, distribution (artistiques), "casting"*] [İng. *choice of actors, casting (of actors), distribution*] [Al. *Besetzung*] S/ TV. Bir oyunluktaki kişileri canlandırmak için en uygun oyuncuları bulup seçme işi.

oyuncu yönetmeni [Fr. *directeur du département interprétation, chef de la figurati-on*] [İng. *casting director*] [Al. *Besetzungsleiter, Komparserieleiter, "Casting Director"*] S. Oyuncuların bulunması, seçimi, figüranların sağlanması, deneme filmlerinin çevrilmesi, sınamaların yapılması, çevirim sırasında figüranların yerli yerinde bulundurulması gibi işlerle uğraşan kimse.

oyuncu yönetmen yardımcısı [Fr. *régisieur adjoint*] [İng. *casting assistant direc-tor*] [Al. *Besetzungsleiter-Assistent, Komparserieleiter-Assistent*] S. Oyuncu yö-netmenine çalışmalarında yardımcı olan kimse.

oyunluk [es.t. 1. *senaryo, film senaryosu*, 3. *senaryo, televizyon senaryosu*] [Fr. 1-2. *scénario, "script"*, 3. *scénario, texte, "script"*] [İng. 1-2. *scenario, script, film script, screenplay*, 3. *script, television script*] [Al. 1-2. *Drehbuch, Buch, Manuskript, Filmmanuskript, Szenarium, Textbuch (eines Film), Filmtext*, 3. *Buch, Drehbuch, Text*] S. 1. Bir filmin çevrilmesine temel olan metin. (Bir filmin en kısa yoldan anlatılan konusunu veren metne özet; bunun en geliştirilmiş, en son biçimine de çevirim oyunluğu denir. Özetten çevirim oyunluğuna doğru da geliştirim ve ayırımı yeri alır. Bunların hepsi için de genellikle oyunluk terimi kullanılır). 2. Çevirim oyunluğunun kısaltması. TV. 3. Herhangi bir televizyon izlencesinin ger-çekleştirilmesine kılavuz olmak üzere hazırlanan metin.

oyunluk görevlisi [es.t. *senaryo görevlisi*] [Fr. *directeur du scénario, lecteur (de manuscrit), examinateur du scénario*] [İng. *scenario editor, story editor, script edi-tor*] [Al. *Dramaturg, stoffführender Redakteur*] S. Büyük yapımevlerinde, filmler-de kullanılmak üzere konu, buluş araştırmak, gönderilen oyunlukları incelemek, bunların özetlerini çıkarmak, oyunlukları hazırlamak işlerini yöneten kimse.

oyunluk sözleşmesi [es.t. *senaryo mukavelesi*] [Fr. *contrat de scénario*] [İng. *script contract*] [Al. *Manuskriptvertrag*] S. Herhangi bir metni oyunluk biçimine getirmek amacıyla oyunluk yazarı ile yapımcı arasında yapılan sözleşme.

oyunluk yazarı [es.t. *muharrir, senarist, senaryocu, senaryo muharriri, senaryo ya-zıcısı, senaryo yazarı, müellif*] [Fr. *scénariste, auteur de scénario*] [İng. *scriptwri-ter, screenwriter, writer, scenarist, scenario writer, continuity writer, scripter, au-thor of the script*] [Al. *Drehbuchautor, Autor, Drehbuchverfasser, Dramaturg, Tex-ter*] S/TV. Oyunluğun herhangi bir aşamasını hazırlayan kimse.

oyunluk yazdırımı [es.t. *senaryonun tescili*] [Fr. *dépôt de scénario*] [İng. *script de-posit*] S. Bir oyunluğun iyelik hakkının korunması amacıyla, adının ve özetinin ilgili yere yazdırılması.

oyunluk yazmak [es.t. *senaryo yazmak*] [Fr. *écrire un scénario*] [İng. *script, (ABD) scenarize*] [Al. *texten*] S/TV. Herhangi bir metni oyunluk kılığına sokma ya da özgün bir oyunluk yazma eylemi.

ozansız film [Fr. *film poétique*] [İng. *poetic film*] [Al. *poetischer Film*] S. Şiir özel-likleri ağır basan, şiirsel bir hava taşıyan film. (Genellikle görüntülerinin güzelli-ği, görüntülerle imge yaratmadaki başarısı ya da açıklama, söz, konuşmalar gibi ses bölümündeki ozansız özellikle kendini gösterir).

ozansı gerçekçilik [es.t. *şairane realizm*] [Fr. *réalisme poétique*] [İng. *poetic realism*] [Al. *poetischer Realismus*] S. Fransa'da İkinci Dünya Savaşı öncesinde ortaya çıkan sinema akımı. Yazarlıktan, gazetecilikten gelen oyunluk yazarları kimi yönetmenlerle işbirliği yaparak, birlikte çalışan çiftler oluşturdular. Aralarında ozanlar da bulunan bu oyunluk yazarları yaklaşımda olan büyük savaşın verdiği sıkıntıyı, bunalımı, huzursuzluğu, toplumda yankısını bulan kaynaşmayı izdem olarak ele alan, ağır, boğucu, kötümser havalı oyunluklar yazdılar. Fransız orta sınıfının, işçi sınıfının sorunlarını işlediler. Böylelikle bir yandan günlük gerçeklere, bir yandan bu gerçeklerin ozanca bir tutumla işlenmesine dayanan filmler ortaya çıktı. Ruhbilimsel gerçekçilik, toplumcu romantizm gibi adlar da verilen bu akımın en çok tutulan adı ozansı gerçekçilik oldu.

Ö

öbür ad [Fr. *titre alternatif, variante, sous-titre*] [İng. *alternative title, sub-title*] [Al. *Nebentitel, Untertitel*] S. Bir filmin asıl adının dışında kullanılan ikinci, üçüncü adı.

ödemelik [es.t. ücret, kaşe] [Fr. *cachet, traitement, honoraires*] [İng. *fee, salary*] [Al. *Gage, Honorar, Lohn, Gehalt*] S/TV. Yapılan iş karşılığı çalışanlara ödenen para.

ödül [Fr. 1. *prix du cinéma, 2. prix de télévision*] [İng. 1. *cinema award, film prize (prize), 2. television award (prize, price)*] [Al. 1. *Filmpreis, 2. Fernsehpreis*] S. 1. Çeşitli ülkelerde başarılı sinema çalışmalarını değerlendirmek için verilen armağan. TV. 2. Çeşitli ülkelerde başarılı televizyon çalışmalarını değerlendirmek amacıyla verilen armağan.

öge [es.t. eleman] [Fr. *élément*] [İng. *element*] [Al. *Element*] TV. Bir dalgalı oluş-turan parçalardan her biri.

öğrenci izleyici [Fr. *télé-élève*] [İng. *school viewer, telepupil*] [Al. *Fernsehschüler*] TV. Bir televizyon izlencesini öğrenci olarak izleyen izleyici.

öğretici film [es.t. ders filmi, didaktik film] [Fr. *film d'enseignement (didactique)*] [İng. *teaching film*] [Al. *Unterrichtsfilm, Lehrfilm, Aufklärungsfilm*] S. Bir ders, bir bilgi konusunu okul içi ya da okul dışı öğretimde yardımcı ders gereci olacak biçimde işleyen film çeşidi.

ölçümlü kurgu [Fr. *montage métrique*] [İng. *metric montage (editing)*] [Al. *metrische Montage*] S. Çekimlerin uzunluğuna dayanarak gerçekleştirilen; filme belli bir tartım sağlanmasında, filmin dizeminin düzenlenmesinde en önemli rolü oynayan, çekimlerin kısalık ya da uzunluklarına göre sıralanmasından oluşan kurgu çeşidi.

ölçün aralık [Fr. *décalage standard*] [İng. *standard interval*] [Al. *Standard-Bild-Ton-Versatz*] S. 35 mm'lik filmde 20 resimlik olan resim-ses aralığı.

ölçün boş film [es.t. standart boş film] [Fr. *pellicule format standard, pellicule standard*] [İng. *standard-size stock, standard stock*] [Al. *Normalrohlfilm*] S. Henüz kullanılmamış ölçün film.

ölçün çevirgeci [Fr. *convertisseur de standard (de norme)*] [İng. *television standards converter, standards converter, image transfer converter*] [Al. *Fernsehumsetzer, Bildwandler*] TV. Televizyon imlerini bir ölçünden öbürüne elektriksel ya da optik yolla çevirebilen aygıt.

- ölçün çevirme** [Fr. *conversion de standard (de norme)*] [İng. *standards conversion*] [Al. *Fernsehumsetzung*] TV. Ülkeler arasındaki televizyon izlenceleri alış verişini sağlamak ya da komşu ülkelerin yayınlarını izleyebilmek amacıyla, çeşitli ülkelerde kullanılan değişik yayın ölçünlerinin birbirine uygun biçime getirilmesi işlemi.
- ölçün delik** [Fr. *perforation standard*] [İng. *standard perforation*] [Al. *Standardperforation*] S. Ölçün filmin deliği.
- ölçün film** [es.t. *normal film, normal ebat, standart forma, standart film*] [Fr. *film standard (normal, commercial), format standard, standard*] [İng. *standard film (format, size, gauge, gauge film), commercial film*] [Al. *Normalfilm, Normalfilmformat, Normalformat*] S. 35 mm'lik film.
- ölçün hız** [es.t. *standard sürat, normal sürat, standart hız*] [Fr. *vitesse normale*] [İng. *standard speed*] [Al. *Normalgeschwindigkeit*] S. Alıcı ve göstericilerde, sessiz filmlerde saniyede 16, sesli filmlerde saniyede 24 resimlik hız.
- ölçün 8 (mm'lik film)** [es.t. *standard 8 (mm'lik film)*] [Fr. *film de 8 mm (standard)*] [İng. *standard 8 mm film, standard-8 (film), regular-8 (film)*] [Al. *Standard-8-mm-Film*] S. Büyük 8 mm'lik filmin ortaya çıkışından sonra tek ya da çift olarak kullanılan asıl 8 mm'lik filmi belirtmek amacıyla kullanılmaya başlanılan terim.
- ön** [es.t. 1. *ön plan, birinci plan, 2. duhuliye*] [Fr. 1. *premier plan, avant-plan, 2. orchestre*] [İng. 1. *foreground, 2. stalls*] [Al. 1. *Vordergrund, 2. Parkett*] S/ TV. Görünüşün önündeki bölüm; öne düşen yerler. Dip karşıtı. S. 2. Bazı ikinci, üçüncü sınıf sinemalarda görüntülüğe en yakın sıralar.
- ön bileştirme** [Fr. *pré-mixage*] [İng. *pre-mixing*] [Al. *erster Mischung*] S. Seslendirme ya da yeniden seslendirme işlemlerine katılacak ses kuşaklarının sayısı çok olduğu vakit, bunların aralarında kümelenmesiyle yapılan ilk bileştirme.
- önceden müziklendirme** [Fr. *présynchronisation musicale*] [İng. *pre-scoring*] [Al. *Musikaufnahme (bevor das Bild aufgenommen wird)*] S. Bir filmin çevrilmesine geçmeden önce, daha sonra bu filme eşlenecek olan müziği saptama.
- önceden seslendirme** [es.t. *playback, pleybek*] [Fr. *préenregistrement, "playback"*] [İng. *playback, pre-recording, replay, reproduction*] [Al. *Abspielen, Rückspielen, "Play-Back"(-Verfahren)*] S. 1. Ses kuşağının çevirimden önce saptanması, bu kuşaktaki seslerin oyun, ek sesler ya da her ikisiyle birlikte eşlemeli olarak okunması durumu. TV. 2. Aynı yöntemin televizyonda uygulanması.
- önceden sözlendirme** [Fr. *prédoublage*] [İng. *pre-dubbing*] [Al. *Vorsynchronisation*] S. Bir görünüşteki konuşmaların, bu görünüşün görüntülerinden önce alınması durumu.
- önceleme filmi** [es.t. *science-fiction, bilim kurgu filmi, yarınama filmi*] [Fr. *film d'anticipation (de science-fiction), science-fiction*] [İng. *science-fiction*] [Al. *"Science-Fiction"-Film*] S. Bilimin günümüzdeki verilerine dayanarak insanların ilerideki yıllarda gerçekleştirebileceklerini düşlemek, kestirmek, önceden bilmek yoluyla çevrilen film.
- öncelik hakkı** [Fr. *droits d'exclusivité*] [İng. *exclusive rights*] [Al. *Vorspielrechte*,

Ausschliesslichkeitsrechte] S. Öncelik oynatımını sağlayan hak.

öncelik (oynatımı) [Fr. *exclusivité, priorités, en exclusivité, première sortie*] [İng. *exclusivity, barring, first release*] [Al. *Ausschliesslichkeit, Allein-Vertrieb*] S. Önemli bir filmin, birinci sınıf bir ya da birkaç sinemada ilk olarak oynatılması; böylelikle bir sinemaya ya da sinema topluluğuna, iyi filmlerin işletilmesi için geçici bir tekel sağlanması, aynı süre içinde komşu sinemaların ve izleyicilerin bu filmde yoksun kalması biçiminde uygulanan yöntem.

öncelik (oynatımı) sineması [Fr. *salle d'exclusivité, cinéma d'exclusivité*] [İng. *first run house, first runner, (ABD) first run theater*] [Al. *Ausschliesslichkeit-Theater*] S. Öncelik oynatımına ayrılmış sinema.

öncü [est. *avangart*] [Fr. *avant-garde*] [İng. *"avant-garde"*] [Al. *"Avantgarde"*] S. 1. (Dar anlamda) 1920 yıllarına doğru Fransa'da beliren, kısa zamanda öbür ülkelerle de yayılan sinema akımı. Yazın ve yögrumsal sanatlarda ortaya çıkan gerçeküstücülük, gelecekçilik, küpçülük, dadacılık akımlarının sinemaya yansımalarıyla oluştu. Yazarlar, ozanlar, ressamlar kendi alanlarındaki tasarımlarını sinemanın olanaklarıyla bu akım içinde gerçekleştirdiler. Bu akım, sinemanın çok geniş bir deneme alanı olduğunu ortaya çıkardı; sinemaya şiir yönünden zenginlik kattı; görünümlü yögrumsallığının, tartımının, kurgunun daha iyi değerlendirilmesini sağladı. 2. (Geniş anlamda) Bu akımın özelliklerine uygun olarak sinema alanındaki her çeşit yenilik ve denemeleri içine alan yolda filmler gerçekleştiren sinema okullarının niteliği.

öncü film [est. *avangart film*] [Fr. *film d'avant-garde*] [İng. *avant-garde film*] [Al. *Avangarde-Film*] S. Öncü akımının ürünü olan film; deneysel film.

öncü sineması [est. *avangart sinema*] [Fr. *cinéma d'avant-garde*] [İng. *avant-garde cinematography*] [Al. *Avantgarde-Kino*] S. Öncü film gerçekleştirmekle uğraşan sinema kolu.

önden aydınlatma [Fr. *éclairage de face (frontal, plat), lumière de face*] [İng. *frontlighting, frontal lighting, frontal light*] [Al. *Frontalbeleuchtung, Frontallicht, Vorderlicht*] S/TV. Işık kaynağının, konunun önünde yer alması, konu üzerine önden ışık göndermesi durumu.

öndenetleme [Fr. *précensure*] [İng. *pre-censorship*] [Al. *Vorzensur*] S. Çevrilmeye henüz başlanmamış bir filmin oyunluğu üzerinde yapılan, bundan alınan sonuca göre filmin çevrilip çevrilmeyeceğine ya da değişiklik yapılmasına karar verilmesini sağlayan denetleme çeşidi.

öndenetlik [Fr. *récepteur de contrôle (avant diffusion), récepteur de contrôle (régie)*] [İng. *preview monitor (bank, picture monitor), (ABD) preview screen*] [Al. *Monitor, Kontrollbildschirm*] TV. Yönetim odasında yönetmenin ya da resim seçicinin yayına vermek üzere çeşitli kaynaklardan gelen resimleri üzerinde izlediği bir dizi denetlik.

önden gösterim [Fr. *projection frontale*] [İng. *front projection*] [Al. *Aufprojektion*] S. 1. Göstericinin saydamsız bir yüzeyin karşısında yer alıp, buraya düşürdüğü

görüntülerin, göstericinin bulunduğu yana yansıdığı, izleyicinin de bu yansıyan yönden görüntüleri izlediği durum. Geriden gösterimin karşısı. 2. İşlikte, alıcıya göre belli bir noktaya yerleştirilen göstericinin yarı yansıtıcı bir aynaya düşürdüğü görüntünün bu ayna yardımıyla, diplik işi gören incili görüntülüğe yansıtılmasına, görüntülüğün karşısındaki bir alıcının aynanın içinden hem görüntülükteki hem de görüntülük önündeki görünçlüğü aynı anda film üzerine saptamasına dayanan sinema hilesi.

“öne kaydır!” [Fr. *travelling avant!*] [İng. *track in!, dolly in!*] [Al. *näherfahren!*, *vorfahren!*] S/ TV. Alıcı yönetmenine, alıcıyı öne kaydırması için verilen komut.

öne kaydırma [es.t. *traveling ileri, ileri traveling*] [Fr. *travelling avant (en dehors)*] [İng. *track in, tracking in, dolly in*] [Al. *Vorfahrt, Dolly Vorfahren, Kamerafahrt vorwärts*] S/ TV. Alıcının öne doğru devindirilerek konuya yaklaşması durumu. Geriye kaydırmanın karşısı.

öne sarma [Fr. *débobinage*] [İng. *forward wind(ing)*] [Al. *Vorlauf*] S/ TV. Kurgu, gösterim, okuma gibi çeşitli işlemler sırasında filmi, çeşitli kuşakları verici makaradan alıcı makaraya aktarma.

ön kılavuz [Fr. *amorce de commencement de bobine*] [İng. *head leader*] [Al. *Filmvorspann, Startband, Startvorspann, Vorspannfilm*] S. Bir film makarasının başına takılan, makaraların birbiriyle olan ilişkilerini belirten bilgiler taşıyan kılavuz çeşidi.

önoynatım [es.t. *gala, prömiyer*] [Fr. *première*] [İng. *premiere, “première”, first screening*] [Al. *Erstaufführung, Uraufführung, Premiere*] S. Öncelik oynatımı ile ilk oynatım arasında yer alan ya da öncelik onyatımı yapılmadığı vakit bazı önemli filmler için özel bir törenle yapılan oynatım.

önoynatım eşlemi [Fr. *copie de présentation*] [İng. *preview print, show print (copy), general release print*] [Al. *Vorführkopie, Uraufführungskopie*] S. Önoynatım ya da özel bir oynatım için seçilmiş, üstün nitelikli eşlem.

önoynatım sineması [Fr. *cinéma d'exclusivité*] [İng. *first screening house*] [Al. *Erstaufführungstheater, Uraufführungstheater*] S. Önoynatıma ayrılmış sinema.

önyükselteç [es.t. *preamplifikatör*] [Fr. *pré-amplificateur*] [İng. *pre-amp(lifier)*] [Al. *Vorverstärker*] S/ TV. Asıl yükselteçten önce yer alıp, alçak düzeydeki imleri bu yükseltecin işleyebileceği düzeye ulaştıran, im-gürültü oranını düzelten aygıt.

örnek eşlem [Fr. *copie de référence*] [İng. *reference print*] [Al. *Bezugskopie*] S. Yapımcı ile yönetmenin onayladığı, genellikle daha sonraki eşlemlerin niteliği konusunda ölçü olarak kullanılan dağıtım eşlemi.

örtme [Fr. *zaponnage*] [İng. *blooming, deblooming*] [Al. *Klebestellung*] S. Ek örtüsü koyma.

örtme mürekkebi [Fr. *encre pour éliminateur, zapon liquide, peinture éliminant le bruit du collage*] [İng. *blooming ink*] [Al. *Klebestellenlack*] S. Filmin bazı yerlerini, özellikle ses yolundaki ek yerlerini örtmekte kullanılan çabuk kurur, ışık geçirmez, siyah mürekkep.

örtü [es.t. kaş] [Fr. *cache, vignette, masque*] [İng. *mask, mat(t, te), vignette*] [Al. *Kasch, Cash, "Cache", Maske, Vignette*] S. 1. Duyarkatın yalnız bir bölümünün etkilenmesini sağlamak, birtakım özel etkiler elde etmek için alıcının merceği önüne takılan çeşitli biçimlerdeki saydamsız cisimler. 2. Pencere boyunu değiştirmek için alıcı, gösterici, basım aygıtı penceresine takılan parça. TV. 3. Görüntü üzerinde çeşitli biçimler elde etmek üzere alıcı önüne takılan parça.

örtücü [es.t. obtüratör, ışık kesici] [Fr. *obturateur*] [İng. *shutter*] [Al. *Verschluss, Kameraverschluss, Projektorverschluss*] S. Alıcı ya da göstericide pencere önündeki resim, yerini kendinden sonraki resme bırakırken, ışık kaynağı ile film arasına girerek, ışık demetinin film üzerine düşmesini önleyen, böylelikle filmin aşığıya doğru devinimini saklayan parça.

örtücü açıklığı [es.t. obtüratör açıklığı] [Fr. *ouverture d'obturateur*] [İng. *shutter opening (aperture)*] [Al. *Verschlussöffnung*] S. Değişir örtücülü alıcılarda, örtücünün ışık geçiren bölümünün açıyla ölçülen açıklığı.

örtücü ayarı [Fr. *réglage de l'obturateur*] [İng. *setting of shutter*] [Al. *Verschluss-einstellung*] S. Örtücü açıklığında yapılan düzenleme.

örtücü hızı [Fr. *vitesse d'obturateur (d'obturation)*] [İng. *shutter speed*] [Al. *Verschlussgeschwindigkeit*] S. Örtücünün, alıcı hızıyla bağımlı olan, pencere önünde dönüş hızı; pencereyi açıp kapama hızı.

örtücüyle açılma [Fr. *ouverture de l'obturateur*] [İng. *shutter fade in*] [Al. *Aufblende mit Verschluss*] S. Değişir örtücü açıklığını kapalı durumdan gittikçe açık duruma getirerek elde edilen açılma.

örtücüyle açılma-kararma [Fr. *fondu à l'obturateur, fondu d'obturateur*] [İng. *shutter fade, fade made camera shutter*] [Al. *Abblende mit Verschluss, Abblende (durch eine Kamera)*] S. Değişir örtücüyle gerçekleştirilen açılma ve kararma.

örtücüyle kararma [es.t. obtüratörle kararma, obtüratörle fondü, otomatik fondü] [Fr. *fermeture de l'obturateur*] [İng. *shutter fade out*] [Al. *Ausblendung mit Verschluss*] S. Değişir örtücü açıklığını, açık durumdan gittikçe kapalı duruma getirerek elde edilen kararma.

örtü kutusu [Fr. *porte-cache*] [İng. *mat(t, te) box, effects box*] [Al. *Kompendium*] S. Güneşliği de olan, alıcının önüne yerleştirilen, çeşitli etkilerin gerçekleştirilmesi için örtülerin, süzgeçlerin takılabildiği kutu.

örtülü bileştirme [Fr. *incrustation (découpage électronique), "inlay"*] [İng. *inlay, keyed-insertion, static electronic mat(t, te), mixing*] [Al. *Stanzen, "Inlay"*] TV. Bir alıcıdan gelen görüntünün içine başka bir alıcıdan gelen devinimli görüntünün yerleştirilmesi. (Elektronik örtülü birleştirmedekinden değişik yönü, ilk kaynaktan gelen görüntünün, devinimsiz bir diplik oluşturmastır. Üçüncü bir kaynak, bu diplik için kullanılacak, istenilen biçimdeki örtünün görüntüsünü sağlar. İkinci kaynaktaki resim, bu örtücünün ilk kaynaktaki resimde örttüğü yeri doldurur. Bu televizyon hilesi, sinemadaki devinimsiz örtülü filmle elde edilen sonucu andırır).

örtülü film [Fr. *film-cache*] [İng. *travelling* (ABD: *traveling*) *mat(t, te)*, *travelling masks*, *mat(t, te) rolls*, *bipack contact mat(t,te) printing*] [Al. *Matteverfahren*, “*Travelling Matte*”] S. Renk seçimine dayanan Dunning işleminin, yalnız siyah-beyaz ayırımına dayanan ve işlemekte optik basım aygıtıyla gerçekleştirilebilen çeşidi.

öykü [es.t. *hikâye*, *film hikâyesi*] [Fr. *histoire*, *récit* (*cinématographique*)] [İng. *story*, *film story*, *screen story*] [Al. *Filmerzählung*] S. 1. Henüz oyunluk biçiminde işlenmemiş bir film konusuna verilen yazınsal biçim. 2. Bir film tamamlandıktan sonra, bu filmin konusundan çıkarılan ve çeşitli amaçlarla kullanılan yazınsal biçimi.

öyküleme [Fr. *narration*] [İng. *narration*, *off-screen narration*] [Al. *Erzählung*] S. Öykülü filmlerde, filmin kişilerinden birinin ya da filmde hiç görünmeyen bir üçüncü kişinin, filmin öyküsünü anlatması durumu.

öyküleyici [Fr. *narrateur(-trice)*] [İng. *narrator*] [Al. *Erzähler*] S. Öykülemeyi yapan kimse.

öykülü film [es.t. *mevzulu film*, *konulu film*] [Fr. *film de fiction* (*dramatique*, *avec histoire*)] [İng. *fiction film*, *story film*, *story-telling film*, *fictional film*, *theatre* (ABD: *theater*) *film*, *photoplay*] [Al. *Spiefilm*] S. Gerçek yaşamdan alınma ya da oyunluk yazarının düşüncüyle yarattığı bir konuyu öykü biçiminde sunan film.

öykülü kısa film [Fr. *film de court* (*moyen*) *métrage de fiction*, *court* (*moyen*) *métrage dramatique*] [İng. *short subject* (*feature*), *featurette*] [Al. *Kurzspielfilm*] S. Öykülü film özelliği taşımakla birlikte uzunluğu olağandan az olan film.

özdenetleme [es.t. *otosansür*, *kendi kendini sansür*] [Fr. *auto-censure*, *auto-contrôle*] [İng. *auto-censorship*] [Al. *Selbstkontrolle*, *Freiwillige Selbstkontrolle*] S. 1. Denetlemenin bulunmadığı bazı ülkelerde, sinema işleyiminin kendiliğinden oluşturduğu denetleme kuralları, denetleme kurulu ve denetlemenin uygulanması işi. 2. Filminin ileride denetleme kurulunca herhangi bir yönden sakıncalı görülebileceğini düşünen sinemacının kendi filmine kendisinin uyguladığı denetleme.

özdeşleşme [Fr. *identification* (*à la vedette*)] [İng. *identification* (*with the star*)] [Al. *Übereinstimmung mit dem* (*der*) *Filmstar*, *Identifizierung*] S. Seyircinin kendini bir yıldızla, bir film kahramanıyla bir tutup, onun başından geçenleri kendi yaşıyormuş sanısına kapılması.

özdevinimli [es.t. *otomatik*] [Fr. *automatique*] [İng. *automatic*] [Al. *automatisch*] S/TV. Sinema ve televizyon araç ve gereçlerinde, çalışmalarının büyük bir bölümünün el değmeden ya da ayar, düzenleme gibi işler yapılmadan, kendiliğinden gerçekleşme durumunu belirten nitelik.

özdevinimli alıcı [es.t. *otomatik kamera*] [Fr. *caméra automatique*] [İng. *automatic camera*] [Al. *automatische Filmkamera*] S. Bazı düzenekleri kendiliğinden çalışan, bir kez ayarlandı mı çevirim sırasında bazı işleri kendiliğinden yapabilen alıcı.

özdevinimli düzenek [Fr. *servomécanisme*, *servorégleur*] [İng. *servo control*, *ser-*

vomechanism] [Al. Servosteuering] S. Bir aygıtın çeşitli parçalarının belirli koşullarda kendi kendine çalışmasını sağlayan mekanik, elektrik, elektronik düzen.

özdevininli geçme [Fr. *passage automatique*] [İng. *automatic change-over (between projectors)*] [Al. *automatische Überblendvorrichtung (an Projektoren)*] S. Geçmenin, gösterimcinin eli değmeksizin kendiliğinden gerçekleşmesi.

özdevininli gürllük ayarı, ÖGA [es.t. otomatik kazanç ayarı] [Fr. *commande automatique de volume, CAV, commande automatique de gain, CAG*] [İng. *automatic volume control, AVC, automatic gain control, AGC, antifading*] [Al. *selbsttätige Schwundausgleich, Schwundregelung, Amplitudenregelung, Pegelregelung*] S/TV. 1. Ses aygıtlarında, kaynaktan gelen sesin gürllüğü ne olursa olsun bunu aygıtta belirli bir düzeyde veren düzenek. TV. 2. Televizyonun çalıştığı dalga uzunluklarındaki düzensizliklerden dolayı ses düzeyinde ortaya çıkan dalgalanmaları azaltmak için almaçlarda yer alan ve gürllüğü belirli bir düzeyde kendiliğinden tutan düzenek. 3. Almaçlarda, resmin sertliği bir kez ayarlandıktan sonra, giriş iminin düzeyindeki değişikliklere karşın, aynı kalmasını sağlayan düzenek.

özdevininli ışık düzengeci [es.t. otomatik diyafram ayarı] [Fr. *diaphragme automatique*] [İng. *automatic diaphragm system, through-the-lens light metering, TTL metering, automatic light metering*] [Al. *automatischer Blendeneinstellung*] S. İçteki bir ışıkölçere bağlı olarak kendi kendine ayarlanabilen ışık düzengeci.

özdevininli kaydırma [es.t. otomatik zoom] [Fr. *zoom automatique, "power zoom"*] [İng. *power-zoom, motorized zoom lens, automatic zoom, motor-driven zoom*] [Al. *automatische Zoom*] S. Motorla çalışan değişir odaklı merceklerle yapılan kaydırma.

özdevininli odaklama [es.t. otomatik ayar] [Fr. *mise au point automatique*] [İng. *automatic focusing*] [Al. *automatische Schärfeneinstellung*] S. 1. Bazı alıcılarda, mercek konuya yöneltildiğinde odaklamanın kendiliğinden gerçekleşmesi. 2. Özellikle optik kaydırmada kendiliğinden gerçekleşen odaklama.

özdevininli takma [Fr. *chargement automatique*] [İng. *automatic threading*] [Al. *Einfädelautomatik, automatische Einfädelung*] S. Filmin göstericiye kolaylıkla takılmasını sağlayan düzen.

özdevininli yinelenim ayarı, ÖYA [es.t. otomatik frekans ayarı] [Fr. *commande automatique de fréquence, CAF*] [İng. *automatic frequency control, AFC*] [Al. *Scharfabstimmungsautomatik, automatische Scharfabstimmung*] TV. İstenilen oluk üzerine uyşum devrelerinin elle kabaca ayarlanmasından sonra, bunların tam ayarını kendi kendine gerçekleştirerek sürekli bu ayarda tutan düzenek.

özel oynatım [Fr. *présentation privée, représentation spéciale*] [İng. *private showing, information screening, (ABD) private screening*] [Al. *geschlossene Vorführung*] S. Herhangi bir filmin belirli bir çağrılı topluluğuya gösterilmesi. Kamuya oynatımın karşıtı.

özel sinema [Fr. *cinéma non commercial*] [İng. *non-commercial theatre (ABD: theater)*] [Al. *Filmkunsttheater*] S. Kazanç amacı gütmeyen, sinema sanatının tanıtılması, yayılması için çalışan sinema. Tecimsel sinema karşıtı.

özenci alıcısı [es.t. heveskâr makinesi, amatör kamerası, dar film makinesi, dar film kamerası] [Fr. *caméra pour format réduit, caméra amateur*] [İng. *amateur camera, home movie caméra, narrow-gauge cine camera*] [Al. *Amateurkamera, Amateurfilmkamera, Schmalkamera, Schmalfilmkamera*] S. Dar filmleri kullanan, ufak, hafif, kolayca çalıştırılabilen alıcı çeşidi.

özenci filmi [es.t. amatör filmi] [Fr. *film d'amateur*] [İng. *amateur film, home movie*] [Al. *Amateur-Film*] S. 1. Özencilerce çevrilmiş, dar filmlerden biri üzerine saptanmış film. 2. Özenci niteliği taşıyan film.

özenci göstericisi [es.t. amatör projeksiyon makinesi] [Fr. *projecteur pour format réduit*] [İng. *narrow-gauge projector*] [Al. *Schmalfilmprojektor*] S. Dar filmlerin gösteriminde, özellikle evlerde kullanılan gösterici çeşidi.

özenci oyuncu [es.t. amatör aktör, amatör oyuncu] [Fr. *acteur(-trice) amateur, acteur non professionnel, non professionnel*] [İng. *amateur actor(-tress), natural actor(-tress)*] [Al. *Amateurschauspieler(-in), Laienakteur, Laiendarsteller(-in), Amateurspieler(-in), Nichtschauspieler(-in)*] S. 1. Meslekten olmayan, oyunculuk eğitiminden geçmemiş oyuncu. 2. Alıcı önüne ilk kez çıkan oyuncu.

özenci sinemacı [es.t. amatör sinemacı, sinema amatörü, amatör, heveskâr] [Fr. *cinéaste amateur, amateur de cinéma*] [İng. *amateur film-maker (movie-maker)*] [Al. *Filmamateur, Amateurfilmer, Kino-Amateur*] S. Özenci sinemasıyla uğraşan kimse.

özenci sineması [es.t. amatör sineması, heveskâr sineması] [Fr. *cinéma d'amateur*] [İng. *amateur cinematography, home movie making*] [Al. *Amateur-Filmwesen*] S. Kazanç amacı gütmeyen, kişisel beğeni için film çevirmekle uğraşan ve dar filmlerle çalışan sinemacılık dalı.

özet [es.t. sinopsis] [Fr. *synopsis, résumé*] [İng. *synopsis, outline, summary*] [Al. *Synopsis, Exposé, Entwurf, Zusammenfassung*] S. 1. Bir oyunluk çalışmasının ilk aşamasını oluşturan, filmin konusunu en kısa yoldan beş altı sayfa içinde anlatan, filmin konusu üzerinde ilgilileri aydınlatan metin. 2. Tamamlanmış bir filmin, çeşitli amaçlarla hazırlanmış kısa öyküsü.

özgün ad [Fr. *titre original*] [İng. *original title*] [Al. *Originalhaupttitel*] S. Bir filmin, çevrildiği ülkede o ülkenin diliyle taşıdığı ad.

özgün evirim [es.t. orijinal (versiyon), asıl kopya] [Fr. *version originale*] [İng. *original version*] S. Yabancı bir filmin başka bir dilde sözlendirilmemiş eşlemi; çevrildiği dildeki eşlemi. Sözlendirilmiş evirimin karşısı.

özgün görüntü negatifi [Fr. *négatif image original*] [İng. *original picture negative*] S. Alıcıda kullanıldıktan sonra, asıl görüntü negatifiyi oluşturmak üzere işlemelikte işlenmiş negatif; ana negatifi görüntü negatifi çeşidi.

özgün oyunluk [es.t. orijinal senaryo] [Fr. *scénario original*] [İng. *original scenario*] [Al. *filmischen Originalstoff, Original-Drehbuch*] S. Herhangi bir metinden uyarlanmamış, doğrudan doğruya film için hazırlanmış oyunluk.

özgün ses negatifi [Fr. *négatif son original*] [İng. *original sound negative*] S. Sesli

alıcıda kullanıldıktan sonra film üzerinde negatif ses imi veren kuşak; ses negatifinin alıcıdan çıkması.

özgün uzunluk [Fr. *métrage original, longueur original*] [İng. *original footage (length)*] [Al. *Originalfilmlänge*] S. 1. Bir filmin yönetmen ya da yapımcısı tarafından gerçekleştirildiği, piyasaya sürülmeğe hazır durumdaki uzunluğu. 2. Filmin, denetleme ya da başka nedenlerle kesilmeden önceki uzunluğu.

özgün televizyon oyunu [Fr. *pièce de télévision originale*] [İng. *original television play*] [Al. *Originalfernsehspiel*] TV. Herhangi bir metinden uyarlanmamış, doğrudan doğruya televizyon için hazırlanmış oyun.

Özgür Sinema [Fr. *Cinéma Libre, "Free Cinema"*] [İng. *Free Cinema*] [Al. *"Free Cinema"*] S. İngiltere'de 1956'ya doğru ortaya çıkan bir sinema akımı. Televizyonun ve Yeni Gerçekçiliğin etkisiyle oluşan bu akımda bağımsız, ufak çevirim takımlarının, taşınabilir ufak alıcılar, ses aygıtlarıyla, çevirim koşullarının elverişsizliğine aldırmaksızın evlerde, sokaklarda, okullarda, işyerlerinde, dans salonlarında, meyhanelerde, vb. yerlerde günlük yaşamı kendi doğal akışı içinde saptamak başlıca özelliği.

öznel anlatış [es.t. *sübjektif kamera, özel kamera*] [Fr. *caméra subjective*] [İng. *subjective camera*] [Al. *subjektive Kamera*] S. Alıcının, konuyu kişilerden birinin görüş noktasından, onun ağzından anlatmasıyla ortaya çıkan durum. Nesnel anlatışın karşıtı. (Öznel anlatışta alıcının merceği bu kişinin yerini alır; dolayısıyla izleyici de olayları, varlıkları, durumları bu kişinin görüş noktasından izler; izleyicinin görüşü bu kişinin görüşüyle birleşir. Bundan dolayı, öznel anlatış, tekil birinci kişinin anlatışı özelliğini taşır).

öznel çekim [Fr. *plan subjectif*] [İng. *subjective shot, participation shot*] [Al. *subjektive Einstellung*] S. Öznel anlatışın kullanıldığı çekim çeşidi.

özyapım [İng. *sustained programme (ABD: program)*] [Al. *Eingenproduktion*] TV. Bir televizyon yapım merkezinin, kendi örgütü içinde, kendi olanaklarıyla hazırladığı izlençe. İsmarlama yapım karşıtı.

özyaşamöyküsel film [es.t. *otobiyografik film*] [Fr. *film autobiographique*] [İng. *autobiographical film*] [Al. *autobiographischer Film*] S. Bir yönetmenin, kendi yaşamından derlediği gereçlere dayanarak, kendi yaşayışını, deneyimlerini yansıtarak çevirdiği film.

P

PAL renk işlemi [Fr. *système PAL*] [İng. *PAL system*] [Al. *PAL-System, PAL-Prinzip, PAL-Norm*] TV. NTSC renkli işleminin aksayan yönlerinin düzeltilmesiyle 1963'te Batı Almanya'da Dr. Walter Bruch'un Telefunken işletmeliklerinde geliştirdiği, her satırda evrenin değiştirilmesine dayanan renkli televizyon işlemi. (PAL = *Phase Alternation Line* == *Evre Değiştirme Satırı* anlamına gelir).

Panavision [Fr. *Panovision*] [İng. *Panavision*] [Al. *Panavision*] S. Geniş görüntü-
lülükli birkaç işlemin ortak adı. (Panavision'un Super-Panavision, Ultra-Panavision çeşitleri de vardır).

panayır sineması [Fr. *cinéma forain*] [İng. *fair-ground film show*] [Al. *Johrmarktskino*] S. Özellikle sinemanın ilk dönemlerinde, yerleşik sinemanın yaygınlaşmadığı sıralarda gezici sinemanın panayır panayır dolaşan çeşidi.

pankromatik [Fr. *pan(chromatique)*] [İng. *pan(chromatic)*] [Al. *pan(chromatisch)*] S. Duyarkatı pankromatik olan film.

pankromatik (boş) film [Fr. *pellicule panchromatique*] [İng. *panchromatic raw stock, panchromatic film*] [Al. *panchromatische Film, Panfilm*] S. Duyarkatı pankromatik olan kullanılmamış film.

pankromatik duyarkat [Fr. *émulsion panchromotique*] [İng. *panchromatic emulsion*] [Al. *panchromatische Emulsion*] S. İzgenin bütün görünür ışınımlarına duyarlılığı olan duyarkat.

parabolik dalgalık [es.t. *parabolik anten*] [Fr. *antenne parabolique*] [İng. *parabolic aerial* (ABD: *antenna*)] [Al. *Parabol-Antenne, Antennenspiegel*] TV. Parabolik yansıtıcının odağına yerleştirilmiş, aldığı erkeyi bu yansıtıcıya yönelten boynuz biçiminde dalgalık.

parabolik yansıtıcı [Fr. *réflecteur parabolique*] [İng. *parabolic reflector*] [Al. *parabolischer Reflektor, Parabolspiegel*] TV. Televizyon dalgalarının daha iyi alınıp gönderilmesi için, yüksek tepelere yerleştirilen ara yayaçlarındaki dalgalıkların parabol biçimindeki yansıtıcıları.

paralı televizyon [Fr. *télévision payante*] [İng. *pay-television, subscription-television, fee-television, pay-as-you-see-television, pig-sequel television* (a.), (ayrıca tecim adları da vardır: *Phonevision, Telemeter, Subscriber Vision* . . .)] [Al. *Münzfernsehen*] TV. Tecimsel televizyonun kapalı yayınına dayanan, ancak abonelerin izleyebileceği izlenceleri evlerdeki almalara eşeksenli kablolarla dağıtan televizyon dizgesi.

parazit [Fr. *parasite*] [İng. *atmospherics, interference*] [Al. *atmosphärische Störung, Rauschen, Störgeräusch*] TV. Vericilerin ürettiği dalgaların dışında, elektrik yüklerinin hızlı yer değiştirmesinden doğan ve bu dalgaların ilettiği yayını bozan radyoelektrik yayın.

parıltı [es.t. *parlama*] [Fr. *lumière parasite, reflet*] [İng. *flare, flaring, lens flare*] [Al. *Überstrahlung, Reflex*] S/ TV. Bir optik dizgede, görüntü yüzeyine düşen gereksiz ışık.

park sineması [Fr. *autospectacle, cinéma-parc, cinéma pour autos, "drive-in"*] [İng. *drive-in (cinema) (ABD) drive-in-theater*] [Al. *Parkplatztheater, Autokino, "Drive-In"*] S. Otomobil parkı biçiminde yapılmış açık hava sineması. (İzleyiciler filmi otomobillerinden ineksizin dev bir görüntülükten izlerler. Son zamanlarda bunun, her otomobildekiler için ayrı, ufak bir görüntülükten izlenebilecek biçimde düzenlenmiş de yapılmıştır).

parlaklık [es. t. 1. *görüntü parlaklığı*] [Fr. 1. *luminance, 2. luminosité (de l'image), brilliance (de l'image), clarté (de l'image)*] [İng. 1. *luminance, 2. brightness (of image), brilliance (of image), brilliancy (of image)*] [Al. 1. *Luminanz, Leuchtdichte, 2. Brillanz, Helligkeit, Bildhelligkeit*] S/ TV. 1. Konudan yansıyıp merceğe giden ışığın niceliği; başka bir deyişle, bir yüzeyin, bakıldığı yöne doğru ışık yansıtma gücü. (Parlaklık birimi, birim alana kandeladır). 2. Bir sinema ya da televizyon resminde siyahların tam siyah, beyazların tam beyaz olması durumu; resmi oluşturan çeşitli noktaların tam ışık yegînliliği.

parlaklık. bkz. görüntülük parlaklığı

parlaklık ayarı [Fr. *réglage de luminosité (de la brilliance)*] [İng. *brightness control*] [Al. *Helligkeitssteuerung, Helligkeitsregelung*] TV. Almacın görüntülüğündeki resmin parlaklığını düzenleme.

parlaklık bilgisi [Fr. *information de luminance*] [İng. *luminance information*] [Al. *Helligkeitsinformation*] TV. 1. Siyah-beyaz televizyonda, görüntünün her ögesi için almaca gönderilen tek bilgi. 2. Renkli televizyonda renklilik bilgisine ek olarak gönderilen aynı çeşit bilgi.

parlaklık düğmesi [Fr. *régulateur de luminance, bouton de luminosité*] [İng. *brightness control knob*] [Al. *Helligkeitsregelungsknopf*] TV. Almaçlarda parlaklık ayarının yapılmasını sağlayan düğme.

parlaklık imi [es. t. *parlaklık sinyali*] [Fr. *signal de luminance*] [İng. *luminance signal*] [Al. *Helligkeitssignal, Luminanzsignal, Leuchtdichtesignal*] TV. Her satırda, değişik gerilimle parlaklığa komuta eden im.

parlak nokta [Fr. *point brillant, endroit très éclairé*] [İng. *hot spot, highlight*] [Al. *Leuchtfleck*] S. Bir resimde çok çiğ ışıkla aydınlatılmış ya da aşırı ışıklanmış bölge.

parlak yüz. bkz. taban yüzü

parlatıcı [Fr. *machine à dépolir le film*] [İng. *film polishing machine*] [Al. *Filmpoliermaschine, Filmmattiermaschine*] S. Filmi parlatma işinde kullanılan aygıt.

parlatma [Fr. *polissage*] [İng. *polishing*] [Al. *Polieren*] S. Filmin temizlenmesi sı-

rasında tertemiz, parlak bir görünüş sağlama.

pek çok yüksek yinelenim, PÇYY [es.t. *süper yüksek frekans*] [Fr. *ondes centimétriques*] [İng. *super high frequency, SHF*] [Al. *superhohe Frequenz*] TV. 3-30 GHz (10-1 cm) arasındaki radyo yinelenimi.

pekiştirici [Fr. *stabilisateur*] [İng. *stabilizer*] [Al. *Konstanthalter, Stabilisierung*] S. 1. Nitrat tabanlı filmlerin yapımında kullanılan, filmin kimyasal yönden dayanıklılığını artırıp yanıcılığını azaltan özdek. 2. Renkli filmde jelatini sağlamlaştıran, renkli görüntünün korunmasını sağlayan özdek.

pek yüksek yinelenim dalgalı yuvası [Fr. *prise pour antenne UHF*] [İng. *socket for UHF aerial (ABD: antenna)*] [Al. *Anschluss für UHF-Antenne*] TV. Almaçta pek yüksek yinelenim kuşaklarındaki yayınları izlemek için, buna özgü dalgalık ucunun sokulduğu yuva.

pek yüksek yinelenim kuşakları [es.t. *UHF frekans bantları*] [Fr. *bandes UHF*] [İng. *UHF bands*] [Al. *UHF-Bänder, Dezimeterwellen*] TV. Pek yüksek yinelenimlerin, televizyon yayını için bölündüğü kümeler.

pek yüksek yinelenim(ler), PYY [es.t. *çok çok yüksek frekanslar, ultra yüksek frekanslar*] [Fr. *ultra haute fréquence, UHF, ondes décimétriques*] [İng. *ultra high frequency, UHF*] [Al. *ultrahohe Frequenz, UHF, Ultrakurzwelle, UKW*] TV. 300 ile 3.000 MHz arasındaki yinelenimler ya da uzunlukları 1 dm ile 10 dm arasındaki dalgalar.

pek yüksek yinelenim seçici [es.t. *UHF selektörü*] [Fr. *sélecteur UHF*] [İng. *selector UHF, tuner UHF*] [Al. *UHF-Kanalwähler*] TV. Almaçta PYY'deki olukların ayarında kullanılan, ayrı bir dalgalı ve dalgalık girişi bulunan seçici.

pencere [Fr. *fenêtre*] [İng. *window, aperture, film gate*] [Al. *Filmfenster, Bildfenster*] S. Alıcı, gösterici, basım aygıtı gibi çeşitli aygıtlarda mercek ardında yer alan ve film üzerine açılan, pencereyi belirleyen dikdörtgen delik.

pencere boyu [Fr. *format de fenêtre*] [İng. *aperture size*] [Al. *Bildfenstergröße*] S. Alıcılarda ve göstericilerde her film boyuna göre ayrı ayrı olan delik.

pencere örtüsü [Fr. *masque de fenêtre*] [İng. *gate mask, film-gate mask, framing mask*] [Al. *Bildmaske, Bildfensterabdeckung, Bildfenstereinsatz*] S. Pencerenin boyunu, dolayısıyla görüntünün alanını, çerçevesini değiştirmekte kullanılan örtü.

perde [Fr. *rideau*] [İng. *curtain*] [Al. *Vorhang, Proszeniumsvorhang*] S. Sinema salonunda, görünçülikle, görüntülikle salonu ayıran, açılır kapanır örtü.

pH. bkz. hidrojen iyonu yoğunluğu

Pictographe [Fr. *Pictographe*] [İng. *Pictograph, "Pictographie"*] [Al. *Piktograph, "Pictographie"*] S/ TV. 1938'de yönetmen Abel Gance ile optikçi Pierre Angénieux'nün geliştirdikleri ve asıl merceğin önüne takıldığında, ışık düzensizci açıklığı ne olursa olsun, merceğe en yakın noktadan sonsuza kadar sıralanmış konuları aynı seçiklikle aktaran, ayrıca çeşitli optik hileleri gerçekleştirebilen ek mercek dizgesi.

Pictoscope [Fr. *Pictoscope*] [İng. *Pictoscope*] [Al. *Pictoscope*] S. Olağan mercekler

ile sıkıştırmaçların birleşimine dayanan bir ABD geniş görüntülük işlemi.

pil [Fr. *pile* (sèche)] [İng. *cell, dry cell, dry battery*] [Al. *Trockenbatterie*] S/TV. Kimyasal erkeyi elektriksel erkeye çeviren ve birkaç voltluk akım verebilen üreteç; kuru pil.

plak [Fr. *disque*] [İng. *gramophone record, record, disc (disk), (ABD) disc (disk) phonograph record*] [Al. *Platte, Schallplatte*] S/TV. Üzerine ses saptanan, çeşitli özdekten yapılmış teker.

plakçılar [es.t. *pikap*] [Fr. *pick-up (électrique), électrophone*] [İng. *pick-up, record player (reproducer)*] [Al. *Plattenmaschine, Plattenspieler, Tonabnehmer, Schallplattenabtaster, Schallplattenabspielgerät*] S/TV. Bir plağa saptanmış sesleri okuyan aygıt.

plak sunucu [es.t. *disk jokey*] [Fr. *animateur, "disk-jockey"*] [İng. *disk (disc) jockey*] [Al. *Disk-Jockey*] TV. Televizyonda yeni ya da gözde plakları sunan kimse.

plumbikon ışıtaç [es.t. *plumbikon televizyon kamerası, plumbikon lamba*] [Fr. *plumbicon, tube plumbicon*] [İng. *plumbicon tube*] [Al. *Plumbikon(-Röhre)*] TV. 1960 başlarında Hollanda'daki Philips üretimliğinin vidikondan geliştirdiği bir alıcı ışıtaç çeşidi.

polis filmi [es.t. *polisiye film, dedektif filmi*] [Fr. *film policier*] [İng. *detective film*] [Al. *Polizeifilm, Detektivfilm, Kriminalfilm*] S. Karanlık bir olayın aydınlığa kavuşturulması, suçlunun ortaya çıkarılması temeline dayanan film türü. Bunu sağlamak için ortaya karanlık bir olay sürülür (bir öldürme, bir soygun, bir kaybolma, vb.); bu olayla yakın ilgisi bulunan kimseler tanıtılır; bu kişilerin kuşkulu olabilecek yönleri belirtilir; olayın aydınlatılmasına yarayacak bazı ipuçları verilir. Olaylar sıkı bir mantık çerçevesinde gelişir, sonunda bir çözüme ulaşılır.

polivinilklorit, PVC [Fr. *chlorure de polyvinyle*] [İng. *polyvinyl chloride, PVC*] [Al. *Polyvinylchloride, PVC*] S/TV. Bazı mıknaatıslı kuşak tabanlarında ya da plaklarda kullanılan yağruk çeşidi.

Polyecran [Fr. *Polyecran*] [İng. *Polyecran*] [Al. *Polyecran*] S. Çekoslovakya'da geliştirilen, birden çok film görüntüsü ya da fotoğrafın, yan yana ve üst üste sıralanmış görüntülükler yansıtılmasına dayanan çok görüntüklük işlemi.

polyester [Fr. *polyester*] [İng. *polyester*] [Al. *Polyester*] S/TV. Genellikle bir polihidrik alkol ile bir polibazik asitten elde edilen, sinema ve televizyonda mıknaatıslı kuşak ve film tabanlarının yapılmasında kullanılan polimer.

polyester film [Fr. *film polyester*] [İng. *polyester film*] [Al. *Polyesterfilm*] S. Tabanı polyesterden olan film.

polyester taban [Fr. *support polyester*] [İng. *polyester base*] [Al. *Polyester-Schichtträger*] S/TV. Polyesterden yapılmış ince, dayanıklı taban çeşidi.

Polyvision [Fr. *Polyvision*] [İng. *Polyvision*] [Al. *Polyvision*] S. Üçlü görüntülüğün bulucuları yönetmen Abel Gance ile mühendis André Debrie'nin geliştirdikleri, yan yana sıralanmış on kadar görüntülük üzerinde başka başka ya da birbirinin tümleyicisi olan görüntülerin aynı zamanda ya da ayrı ayrı yer almasına dayanan

geniş görüntülülük ve çok görüntülü işlem.

pozitif [Fr. *positif*] [İng. *positive*] [Al. *Positiv*] S. 1. Pozitif görüntü elde etmekte kullanılan boş film. 2. Bu yolda basım aygıtında kullanılmış ancak henüz işlemlikte işlenmemiş dolu film. 3. İşlenmemiş işlenerek pozitif görüntüleri belirmiş film. 4. Pozitif görüntü. 5. (Genellikle) Doğadakinin aynı renk tonunda görüntü veren duyarlatları ve bu görüntüleri anlatır.

pozitif açındırması [es.t. *pozitif develope edilmesi*] [Fr. *développement positif*] [İng. *positive development (developing)*] [Al. *Positiv-Entwicklung*] S. Pozitif filme uygulanan açındırma.

pozitif boş film [es.t. *müspet pelikül, pozitif pelikül*] [Fr. *pellicule positive*] [İng. *positive stock*] [Al. *Positivfilmmaterial, Positivmaterial*] S. Henüz basım aygıtında kullanılmamış pozitif film.

pozitif çizik [Fr. *rayure positive*] [İng. *positive scratch*] [Al. *Positiv-Schramme*] S. Gösterimde ya da sarmada özellikle toz birikmesinden oluşan, negatif çizik kadar önemli olmayan çizik.

pozitif değiştirim [Fr. *modulation positive (d'amplitude)*] [İng. *positive modulation*] [Al. *Positivmodulation*] TV. Taşıyıcı dalganın en yüksek genlik değerinin, resmin katıksız beyazlarına karşılık olduğu değiştirim çeşidi.

pozitif deliği [Fr. *perforation positive (rectangulaire)*] [İng. *positive perforation (standard perforation), Eastman standard perforation, Kodak (standard) perforation*] [Al. *Positiv-Perforation*] S. 35 mm, 65 mm ve 70 mm'lik pozitif filmlerde yer alan ve negatifte kısa yan kenarların hafifçe değirmi olmasına karşılık, yalnız köşeleri hafifçe yuvarlaklaşan, düz, dikdörtgen biçimdeki ölçün delikler.

pozitif duyarlat [Fr. *émulsion positive*] [İng. *positive emulsion*] [Al. *Positiv-Emulsion*] S. Pozitif filmin duyarlatı.

pozitif ek mercek [Fr. *lentille additionnelle positive*] [İng. *positive supplementary lens, close-up lens, portrait lens, supplementary close-up lens*] [Al. *Vorsatzlinse für Nahaufnahme, Positiv-Vorsatzlinse, Positiv-Zusatzobjektiv*] S/TV. Asıl merceğin önüne takılarak bu merceğin odak uzunluğunu kısaltan, açısını genişleten, böylelikle konuların çok büyük görüntülerini saptayabilen mercek çeşidi.

pozitif eşlem [es.t. *pozitif kopya*] [Fr. *copie positive*] [İng. *positive print*] [Al. *Positivkopie, Positivabzug*] S. Bir negatiften basım yoluyla elde edilen eşlem.

pozitif film [Fr. *film positif*] [İng. *positive film*] [Al. *Positivfilm, Filmpositiv*] S. 1. Negatif-pozitif işlemden, alıcıda kullanılıp işlemlikte işlendikten sonra ortaya çıkan negatif filmde basım yoluyla elde edilen görüntü taşıyan film. 2. Evrilir filmde, evrilir film işlemesi sonunda sağlanan aynı nitelikteki film. 3. (Genellikle) Göstericiye takılarak oynatıma hazır olan bütün gösterim ya da dağıtım eşlemleri.

pozitif görüntü [Fr. *image positive*] [İng. *positive image (picture)*] [Al. *Bildpositiv, Positiv, Positivbild*] S. Pozitif duyarlatın basım aygıtında kullanılıp işlemlikte işlendikten sonra verdiği görüntü. (Böyle bir görüntüde konuların doğadaki aydınlık ve karanlık bölümleri olduğu gibi yer alır). Negatif görüntü karşıtı.

pozitif görüntü eşlemi [Fr. *positif duplicating "images"*] [İng. *picture duping print*] S. Çoğaltım negatifi elde etmek için hazırlanan pozitif eşlem.

pozitif-negatif anahtarı [Fr. *bouton positif-négatif*] [İng. *positive-negative switch*] [Al. *Positiv-Negativ-Schalter*] TV. Uç değiştirmeyi, dolayısıyla bir televizyon alıcısında pozitiften negatife dönülmesini ya da bir film yayın aygıtında negatif film-den pozitif görüntü elde edilmesini sağlayan düzeneği çalıştıran anahtar.

propaganda filmi [es.t. *film de propagande*] [İng. *propaganda film*] [Al. *Propaganda-Film*] S. Belirli bir düşüncenin aşılması amacıyla gerçekleştirilmiş film.

propaganda izlencesi [Fr. *émission de propagande*] [İng. *propaganda programme (ABD: program)*] [Al. *Propaganda-Sendung*] TV. Belirli bir düşüncenin aşılması amacıyla hazırlanmış izlençe.

PVC. bkz. **polivinilklorit**

PYY. bkz. **pek yüksek yinelenim(ler)**

R

radio [Fr. *radiodiffusion* (sonore, visuelle), *télégraphie sans fil*, *TSF*, *radio*] [İng. *radio* (*broadcasting*), *broadcasting*] [Al. *Funk*, *Rundfunk*, *Radio*] TV. Elektriksel imleri, telsiz olarak yaymak amacıyla elektromıknatis ışıınımdan yararlanma.

radio. bkz. **almaç**

radio almacı. bkz. **almaç**

radio dalgaları [Fr. *ondes radiophoniques*] [İng. *radio waves*] [Al. *Funkwellen*] TV.

Radio yayınlarına (ses ve resim) ayrılan, yinelenimi 150 kHz'den 960 MHz'ye, dalga uzunlukları 2.000 m'den 0,31 m'ye kadar uzanan elektromıknatis dalgalar.

radio ısıtacı [es.t. *radio lambası*] [Fr. *lampe* (*à vide*, *de radio*), *tube à vide*] [İng. *valve*, *radio valve*, *thermionic valve*, *vacuum valve*, (ABD) *tube*, *radio tube*, *vacuum tube*, *thermionic tube*] [Al. *Röhre*, *Radioröhre*, *Rundfunkröhre*, *Elektronenröhre*] S / TV. İçi boşaltılmış ya da özel bir gazla doldurulmuş camdan bir kap içinde, ısıtılan bir elektrikucunun (eksiuç) serbest bıraktığı elektronların pozitif yüklü bir başka elektrikucuyla (artıuç) toplandığı ısıtış çeşidi.

radio iletişimi [Fr. *radiocommunication*] [İng. *radio-communication*] [Al. *Funkverbindung*, *Funkverkehr*] TV. Elektromıknatisli dalgaların uzayda yayılmasıyla sağlanan iletişim.

radio vericisi. bkz. **verici**

radio yayacı [es. t. *radio istasyonu*, *istasyon*, *radio yayın istasyonu*, *radio postası*, *posta*, *yayın postası*] [Fr. *station radio(phonique)*] [İng. *radio station*, *broadcasting station*] [Al. *Rundfunkanstalt*, *Rundfunkstation*, *Sendestation*] TV. Radyo izlenmelerini veren yayaç.

radio yayını. bkz. **yayın**

radio yinelenimi [es.t. *radio frekansı*] [Fr. *ondes radio-électriques*] [İng. *radio-frequency*, *RF*] [Al. *Radiofrequenz*, *RF*, *Hochfrequenz*, *HF*] TV. 10 kHz'den 100.000 MHz'ye kadar uzanan ve elektromıknatis dalgalarla radyo iletişimini sağlayabilen yinelenimlerin tümü.

renk [es.t. *levn*] [Fr. *couleur*] [İng. *colour* (ABD: *color*)] [Al. *Farbe*] S / TV. Belirli dalga uzunluğundaki elektromıknatis ışıının gözün ağkatinde yarattığı etkinin, merkez sinir dizgesince yorumundan doğan durum.

renk bileştirici [Fr. *codeur*] [İng. *encoder*, *coder*, (ABD) *colorplexer*] [Al. *Koder*, *Enkoder*] TV. Renkli televizyonda, alıcıdan gelen üç birincil renkle ilgili imleri, bileşik im biçimine sokarak yayına hazırlayan aygıt.

renk çevirici [Fr. *transcodeur*] [İng. *transcoder, colour (ABD: color) converter*] [Al. *Farbnormwandler, Farbumkoderer, Transkoder, Umkodierer*] TV. Renk çevirme işini gerçekleştiren aygıt.

renk çevirme [Fr. *transcodage*] [İng. *transcoding*] [Al. *Transkadierung, Umkodierung, Dekodierung*] TV. Ayrı renk işlemi kullanan ülkeler arasında yayın alış verişini sağlayabilmek için, renkli bir işlemi öbür işleme aktarma.

renk çözücü [Fr. *décodeur*] [İng. *decoder, colour (ABD: color) decoder*] [Al. *Dekoder, Farbdekodeur*] TV. Renkli almaçta, bileşik renk imini, üç birincil renge ayıran aygıt.

renk çözümlmesi [Fr. *décomposition des couleurs*] [İng. *colour (ABD: color) break up*] [Al. *Farbaufbrechen*] S. Renkli filmlerde dış etkilere dolay renkli resimlerin bozulması.

renk çubuğu [Fr. *bande des couleurs*] [İng. *colour (ABD: color) bar, colour strip*] [Al. *Farbbalken*] TV. Renkli televizyonda ayar resminde yer alan ve renk ayarını sağlamakta kullanılan, izgenin altı renginden oluşan çubuklar.

renk danışmanı [Fr. *conseiller à la couleur*] [İng. *colour (ABD: color) consultant*] [Al. *Farb-Berater*] S. Renkli filmlerin çevrilmesinde renk konusundaki çalışmaları yöneten uzman.

renk doğruluğu [Fr. *fidélité des couleurs*] [İng. *colour (ABD: color) fidelity*] [Al. *Farbentreue*] S / TV. Doğadaki renklerin gerçeğe uygun olarak aktarılması durumu.

renk duyarlılığı [Fr. *sensibilité chromatique*] [İng. *chromatic sensibility (sensitivity)*] [Al. *Farbempfindlichkeit*] S. Duyarkatın, izgenin çeşitli renklerine karşı duyarlılığını gösteren durum.

renk eşlemesi imi [Fr. *salve (de référence, de synchronisation de couleur), signal de synchronisation de couleur*] [İng. *colour (ABD: color) burst, colour synchronizing burst (signal)*] [Al. *Farbsynchronsignal, "Burst"*] TV. NTSC ve PAL renk işlemlerinde, öbür eşleme olarak imlerinden ayrı olarak, renklilik alt taşıyıcısının evresini düzenlemek için kullanılan eşleme imi.

renk ızgarası [Fr. *grille (de post-focalisation, de post-déviations)*] [İng. *grid, wire grid, aperture grille, grille*] [Al. *Gitter*] TV. En yeni renkli almaçlarda, eleğin yerini alan, 60 cm'lik görüntülük için düşey sıralanmış 650 telden oluşan ızgara.

renk karışmasıönler [Fr. *suppression d'interférence couleurs, "color-tip"*] [İng. *colour (ABD: color) interference suppression, color-tip*] [Al. *"Color-Tip"*] TV. Renkli yayının siyah-beyaz almaçla izlenmesi durumunda, renk alt taşıyıcısının yol açtığı karışmadan dolayı görüntüde beliren noktali çizgileri giderici düzen.

renk kılavuzu [Fr. *copie-pilote*] [İng. *pilot (print)*] [Al. *Pilot-Kopie*] S. Renkli filmlerin, siyah-beyaz olarak hazırlanan günlük çekimlerinin sonuna eklenen 50 cm uzunluğunda renkli basım.

renklendirme [es.t. *viraj*] [Fr. *virage*] [İng. *tone, toning*] [Al. *Viragierung*] S. Tek renkli pozitif görüntüde kimyasal işlemlerle değişik renkli sonuçlar elde etme.

(Renklendirmede görüntünün saydamsız bölümleri renkli olduğu halde, saydam bölümleri değişmez). Boyamanın karıştı.

renkli alıcı [Fr. *caméra couleur*] [İng. *colour* (ABD: *color*) *television camera*] [Al. *Farbkamera, Farbfemsehamera*] TV. Renkli televizyon yayınlarını gerçekleştiren alıcı.

renkli almaç [es.t. *renkli televizyon cihazı, renkli televizyon alıcısı, renkli alıcı*] [Fr. *récepteur de télévision en couleur*] [İng. *colour* (ABD: *color*) *(television) receiver*] [Al. *Farbfemsehempfünger, Farbempfünger*] TV. Renkli televizyon yayınlarının izlenebilmesini sağlayan almaç.

renkli almaç ısıtacı [Fr. *tube-image couleur*] [İng. *colour* (ABD: *color*) *display tube, colour (picture) tube, chromoscope, (ABD) color kinescope*] [Al. *Farbbildröhre*] TV. Elektron topunun sayısı, görüntülük iç çeperinin yapısı, elektron topu ile görüntülük arasında yer alan elek ya da renk ızgarasıyla siyah-beyaz almaç ısıtacından ayrılan renkli almanın ısıtacı.

renkli ayar resmi [Fr. *mire couleur*] [İng. *colour* (ABD: *colour*) *test card, (ABD) color test pattern*] [Al. *Farbtestbild*] TV. Ayar resminin renkli yayınlarda kullanı-

lan, renkle ilgili ayarların yapılabilmesini sağlayacak bilgilerin yer aldığı çeşidi.

renkli benek [es.t. *fosfor noktası*] [Fr. *luminophore, phosphore*] [İng. *phosphor dot*] [Al. *Leuchtstoffpunkt, Phosphorpunkt*] TV. Üçlü beneği oluşturan beneklerden her biri.

renkliboş film [es.t. *renkli pelikül*] [Fr. *pellicule couleur*] [İng. *colour* (ABD: *color*) *stock*] [Al. *Farbfilmmaterial*] S. Renkli film çeviriminde kullanılan, özel duyar-katlı, herüz alıcıda kullanılmamış film.

renkli film [Fr. *film en couleur*] [İng. *colour* (ABD: *color*) *film*] [Al. *Farbfilm*] S. Doğadaki renkleri gerçeğe uygun biçimde aktaran film çeşidi.

renkli film işlemesi [Fr. *traitement couleur*] [İng. *colour* (ABD: *color*) *process*] [Al. *Farbverfahren*] S. Renkli duyar-kattaki gizli görüntüyü renkli resim biçimine ge-tirmek için yapılan işleme.

renkli film işlemi [Fr. *procédé de cinéma en couleur*] [İng. *colour* (ABD: *color*) *film system*] [Al. *Farbfilmverfahren*] S. Renkli film elde etmek için yapılan işlerin tü-mü.

renkli film kalıbı. bkz. **kalıp**

renkli film yayın aygıtı [Fr. *téléciné(ma) en couleurs*] [İng. *colour* (ABD: *color*) *telecine*] [Al. *Farbfilmabtaster*] TV. Renkli televizyon için renkli filmlerin gös-terilmesini sağlayan film yayın aygıtı çeşidi.

renkli kuşak aktarması [Fr. “*Vidtronic*”] [İng. *Vidtronic*] [Al. “*Vidtronic*”] TV. Renkli miknatıslı görüntü kuşağından, renkli film yayın aygıtında kullanılmak üzere, renkli film çıkarılması.

renklilik [es.t. *krominans*] [Fr. *chrominance*] [İng. *chrominance*] [Al. *Chrominanz*] S/TV. Renkölçümünde parlaklığa karşı rengi belirleyen, renközü ile doymadan oluşan ve renklilik bilgisine yol açan bölüm.

renklilik alt taşıyıcısı [Fr. *sous-porteuse chrominance*] [İng. *chrominance subcarrier*] [Al. *Chrominanz-Zwischenträger*] TV. Renkli televizyonda, renklilik bilgisinin değiştirime uğrattığı alt taşıyıcı dalga.

renklilik bilgisi [Fr. *information de chrominance*] [İng. *chrominance information*] [Al. *Farbinformation*] TV. Renküzü ile doymadan oluşan bilgi.

renklilik imi [est. *krominans sinyali*] [Fr. *signal de chrominance*] [İng. *chrominance signal, crom. sig.*] [Al. *Chrominanzsignal, Farbartsignal, F-Signal, Farbwertsignal*] TV. Bütün renkli televizyon işlemlerinde renkle ilgili bilgiyi veren ve renk değişikliğini gösteren iki imden oluşan bileşik im.

renklilik oluğu (est. *krominans kanalı*) [Fr. *canal de chrominance*] [İng. *chrominance channel*] [Al. *Chrominanzkanal*] TV. Renkli yayında, yinelenim izgesinin, renklilik bilgisini kapsayan bölümü.

renkli negatif film [Fr. *négatif couleur*] [İng. *colour (ABD; color) negative (film)*] [Al. *Negativfarbfilm, Farbnegativfilm, Colornegativfilm*] S. Alıcıda kullanıldıktan ve işlemeliklete açındırıldıktan sonra üzerinde negatif görüntüler beliren renkli film.

renkli pozitif film [Fr. *positif couleur*] [İng. *colour (ABD: color) positive (film)*] [Al. *Farbpositivfilm, Positivfarbfilm*] S. Negatif renkli filminden basım yoluyla sağlanan pozitif görüntülü film.

renkli saptayıcı [Fr. *kinéscope en couleur*] [İng. *colour (ABD: color) telerecorder, colour film telerecorder, (ABD) color kinescope*] [Al. *Farbfilmzeichnungsgesät*] S/TV. Renkli televizyon yayınına renkli film üzerine saptayan filme saptayıcı çeşidi.

renkli saydam resim [est. *renkli slayt, renkli diya*] [Fr. *diapo(sitive) en couleurs*] [İng. *colour (ABD: color) slide*] [Al. *Farbdia*] TV. Saydam resmin renkli çeşidi.

renkli sinema [Fr. *cinéma(tographie) en couleurs*] [İng. *colour (ABD: color) cinematography*] [Al. *Farbenkinematografie*] S. Renkli film çevirmekle uğraşan sinema dalı.

renkli televizyon [Fr. *télévision en couleur*] [İng. *colour (ABD: color) television*] [Al. *Farbfernsehen*] TV. Doğadaki renkleri aktarabilen, siyah-beyaz televizyon için yeterli olan parlaklık bilgisinin yanı sıra, iki renk arasındaki değişikliği veren renklilik bilgisini de içeren televizyon. Siyah-beyaz televizyon karşıtı.

renkli televizyon işlemleri [Fr. *systèmes de télévision en couleur*] [İng. *colour (ABD) color) television systems*] [Al. *Farbfernsehen-Systeme*] TV. Renkli televizyonu gerçekleştirmede kullanılan değişik yöntemler. (Bugün başlıca şu üç işlem kullanılmaktadır: NTSC, PAL, SECAM. Bu üç ayrı işlem birbirine çevrilebilmektedir).

renkli yayın [Fr. *transmission en couleur*] [İng. *colour (ABD: color) transmission, colour programme (ABD: program)*] [Al. *Farbsendung, Farbübertragung*] TV. Renkli televizyon işlemlerinden biriyle yapılan yayın.

renkölçümü [Fr. *colorimétrie*] [İng. *colorimetry*] [Al. *Farbmessung, Farbmietrik, Farblehre*] S/TV. Optiğin özelliklerle renklerin ölçülmesi, ayırt edilmesi; değişik renklerin ışıklı ışınlarının nasıl birleştikleri; gözün, renkli ışınımına nasıl tepki gösterdiği konularıyla uğraşan dalı.

renkönleyici [Fr. "colour killer"] [ ng. colour (ABD: color) killer] [Al. "Colorkiller", Farbabschalter, Farbsperre] TV. Ters bağdaşımda, dalgalıktan gelen ya da almaşta oluşan parazitlerin, renk eşlemesi imi olmadığı vakit istenmeyen renge yol a maması için, bu imlere ayrılan yükselteçleri çalıştırmayan düzen.

renk z  [Fr. couleur, teinte, tonalit  (de couleur), nuance (de couleur)] [ ng. colour (ABD: color), hue, dye, tone, shade] [Al. Farbe, Farbton, Farbwert] S/TV. 1. Rengin    değişkeninden biri ( b rleri: parlaklık, doyma). Karmaşık bir ışığın, ağır çeken dalga uzunluğu, dolayısıyla bu dalga uzunluğuna uygun düşen rengi. Herhangi bir rengin; kırmızı, sarı, yeşil, mavi ve yeniden kırmızı olarak çembersel biçimde sıralanan renklerden birine olan benzerliği. (Siyah, beyaz ve gri, renk z  bulunmayan ışıklardır). TV. 2. Renkli televizyonda, renklilik bilgisini oluşturan öğelerden biri.

renksemez [es.t. akromatik] [Fr. achromatique] [ ng. achromatic] [Al. achromatisch, farblos] S/TV. Renk z  olmayan. (Siyah, beyaz ve gri, renksemezdir). Renkserin karşıtı.

renksemez mercek [es.t. akromatik adese, akromatik objektif] [Fr. objectif achromatique (apochromatique)] [ ng. achromatic lens] [Al. achromatische Linse, farbkorrigierten Objektif] S/TV. Renkser sapıncı düzeltilmiş mercek.

renkser (es.t. kromatik) [Fr. chromatique] [ ng. chromatic] [Al. chromatisch] S/TV. Renk z  olan. Renksemezin karşıtı.

renkserlik [Fr. chromaticit ] [ ng. chromaticity] [Al. Farbigkeit, Farbart, Farbwert] S/TV. Bir rengin renk l m nde, renk z  ile doyma özelliklerine dayanan nite-liği.

renkser sapıncı [Fr. aberration chromatique] [ ng. chromatic aberration] [Al. Farbbewichtung] S/TV. Merceklerin, aynı dalga uzunluğundaki renklere, değişik kırılma göstergesi taşımasından ileri gelen ve görüntünün kenarlarında renkli lekeler biçiminde kendini gösteren mercek kusuru. (Bu kusur, renksemez mercekle düzeltilir).

renk sıcaklığı [Fr. temp rature de couleur] [ ng. colour (ABD: color) temperature] [Al. Farbtemperatur] S/TV. Herhangi bir ışık kaynağının, görünür izgede benzer eğri verebilen bir kara gövde ışınının salt sıcaklığıyla belirlenen niteliği.

renk sıcaklığ   eri [Fr. kelvinom tre, thermo-colorim tre] [ ng. colour (ABD: color) temperature meter, Kelvinometer] [Al. Farbtemperaturmesser, Farblichtbestimmer, Lichtfarbmessger t] S/TV. Renk sıcaklığını   en aygıt.

renk uyumu [Fr. raccord de couleurs] [ ng. colour (ABD: color) matching] [Al. Farbanpassung] S/TV. Birbirini izleyen çekimlerde renk yönünden sağlanması gerekli uyum.

renk   geni [Fr. triangle des couleurs] [ ng. colour (ABD: color) triangle] [Al. Farbdreieck] S/TV. Renk l m nde bazı hesapların yapılması, özelliklerinin belirtilmesi için renkleri bir dik üçgenin içindeki noktalarla gösterme yöntemi.

renk yanlışlığı [Fr. infid lit  des couleurs] [ ng. colour (ABD: color) error, colour-hue

error] [Al. *Farbfehler, chromatischer Fehler*] S/TV. Doğadaki renklerin gerçeğe uygun olarak aktarılmaması durumu. Renk doğruluğunun karşıtı.

resim [es.t. 1. fotoğraf, kare, kadr, çerçeve, 2. karikatür, desen] [Fr. 1. *photogramme, vue, cadre, image*, 2. *dessin, "cartoon"*, 3. *image de télévision*] [İng. 1. *picture, frame, image, photographic image, film image, single frame*, 2. *cartoon, drawing*, 3-4. *television picture (image)*] [Al. 1. *Bild, Filmbild, Einzelbild, Vollbild, Aufnahme*, 2. *Zeichnung, "Cartoon"*, 3-4. *Fernsehbild*] S. 1. Film üzerinde çerçeve içinde yer alan fotoğraflardan her biri. 2. Bir canlıresim için çizilen resimlerin her biri. TV. 3. Almaç görüntülüğünde, görüntülüğün üst satırdan alt satıra değin taranması sonunda oluşan görüntü. 4. İzleyicinin almaç görüntülüğünde gördüğü, izlediği görüntünün en ufak birimi.

resim ara yinelenimi [Fr. *fréquence intermédiaire image*] [İng. *vision intermediate frequency*] [Al. *Bildzwischenfrequenz*] TV. Ara yineleniminin resim imiyle ilgili olanı.

resim ara yinelenim yükseltici [es.t. *resim kuvvetlendirici*(si)] [Fr. *amplificateur fréquence intermédiaire image, amplificateur d'image à moyenne fréquence*] [İng. *vision intermediate frequency amplifier*] [Al. *Bildzwischenfrequenzverstärker*] TV. Almaçta resim ve ses imleri ayrıldıktan sonra, resim ara yinelenimini güçlendiren yükselteç.

resim başı (yapma) [Fr. *retour du spot*] [İng. *flyback, frame flyback, return trace, picture flyback*] [Al. *Rücklauf, Bildrücklauf, Strahlrücklauf*] TV. Tarayıcı demetin yukarıdan aşağıya kadar resmin bütün satırlarını taradıktan sonra, yeni bir resim taramasına başlamak üzere döndüğü nokta; resmin başlama noktası.

resim bileştirmesi. bkz. **bileştirme**

resim boyu [es.t. *resim ebadı, görüntü boyu, resim büyüklüğü*] [Fr. *format de l'image, dimension de l'image, grandeur de l'image*] [İng. *frame size, image size, picture size, format, size of image*] [Al. *Bildformat, Bildgrösse*] S. Film üzerindeki resmin, çerçeveyle sınırlanan boyu.

resim bölümü [Fr. *tête de projecteur (de projection, optique), bloc optique*] [İng. *picture head, projection head*] [Al. *Bildkopf*] S. Göstericinin, görüntüleri yansıtmaya yarayan bölümü. Ses bölümünün karşıtı.

resim bulucu [Fr. *démodulateur image*] [İng. *picture demodulator*] [Al. *Bilddemodulator*] TV. Resim imleri için bulma işini gerçekleştiren bulucu.

resim çerçevesi. bkz. **çerçeve**

resim çözümleyici [Fr. *dissecteur de l'image (de Farnsworth), tube "image-dissector", "image-dissector"*] [İng. *image dissector (tube), dissector tube*] [Al. *"Image-Dissector"*] TV. Amerikalı P.T. Farnsworth'un 1934'te Nipkow çarkını temel alarak geliştirdiği ve mekanik televizyon ile elektronik televizyon arasında köprü sayılan elektronik resim çözümleyici.

resim değiştirimi [es.t. *resim modülasyonu*] [Fr. *modulation vidéo*] [İng. *vision modulation*] [Al. *Modulation des Bildsenders*] TV. Resim taşıyıcı dalganın değiştiril-

minde kullanılan ve tüm ölçünlerde genlik değiştirimi biçiminde olan değiştirim çeşidi.

resim değiştirim yönü [es.t. *resim modülasyonunun polaritesi*] [Fr. *sens de modulation vidéo*] [İng. *sense of vision modulation, polarity of vision modulation*] TV. Resim taşıyıcı dalganın değiştirim zarfının genliğiyle ortaya çıkan ve alıcının önündeki görünüşünün aydınlığıyla bağlı olarak artarsa değiştirim yönü pozitif; azalırsa negatif olan durum.

resim dönmesi. bkz. **dönme**

resim durdurma [es.t. *filmi tutarak gösterme*] [Fr. *arrêt sur l'image*] [İng. *standstill, still frame, stop*] [Al. *Standbild, Stillstand, Einzelbild*] S. Bir film gösterilirken, kuşaktaki herhangi bir resmi alıcı penceresi önünde istenildiği kadar tutma.

resim eşleme ayarı [es.t. *resim senkronizasyon ayarı*] [Fr. *réglage de synchronisation verticale*] [İng. *vertical picture hold, vertical lock*] [Al. *Bildfangregelung, Bildfang, Bildsynchronisation*] TV. Resim eşlemesi bozukluğunda resmin aşağıya ya da yukarıya doğru dönmesini önlemek amacıyla yapılan ayar.

resim eşleme düğmesi [es.t. *resim senkronizasyon ayar düğmesi*] [Fr. *bouton de réglage de synchronisation verticale*] [İng. *button for vertical picture hold*] [Al. *Bildsynchronisationstaste*] TV. Resim eşleme ayarını sağlayan düğme.

resim eşleme imi [es.t. *resim senkronizasyon işareti, dikey senkronizasyon işareti, resim başı işareti*] [Fr. *signal de fin d'image*] [İng. *frame sync (synchronizing pulse), vertical sync (synchronizing pulse)*] [Al. *Bildsynchronimpuls, Bildwechselimpuls, Bildsynchrosignal*] TV. Resim eşlemesini sağlayan eşleme imi.

resim eşlemesi [es.t. *resim senkronizasyonu, dikey senkronizasyon*] [Fr. *synchronisation-trame*] [İng. *frame synchronization, picture synchronization, vertical hold*] [Al. *Bildsynchronisation, Vertikalsynchronisation*] TV. 1. Bir saniyedeki resim sayısının alıcı ile almaçta aynı olması, aynı anda oluşması durumu. 2. Bu durumun sağlanması.

resim evrilmesi [Fr. *inversion trame (image)*] [İng. *picture inversion, frame inversion (reversal), inversion*] [Al. *Inversion, Bildrücklauf*] TV. Uç değiştirme yoluyla, gerçekte pozitif olan bir görüntüyü negatife, gerçekte negatif olan bir görüntüyü pozitifte çevirme.

resim imi [es.t. *resim sinyali, görüntü sinyali*] [Fr. *signal de vision*] [İng. *picture signal, vision signal*] [Al. *Bildsignal, B-Signal*] TV. Alıcı ışıttığında elektron demetinin ışıkeksiucundaki görüntüyü tarayarak buna uygun oluşturduğu ve resimle ilgili bilgileri taşıyan elektrik akımı. (Henüz işlenmemiş olan bu ime, daha sonra eşleme ve boşluk imleri de katılınca televizyon imi oluşur).

resim kayması. bkz. **kayma**

resim kenetleme. bkz. **kenetleme**

resim kesilmesi [Fr. *coupure de l'image*] [İng. *vision break, image drop-out*] [Al. *Bildaussfall*] TV. Bir yayında herhangi bir nedenden ötürü resim alınamaması.

resimlik [Fr. *photothèque*] [İng. *photothèque, photograph library, stills library*] [Al.

Bildarchiv, Fotoarchiv, Fotostelle] S / TV. Herhangi bir amaçla kullanılacak resimlerin sıralanmış olarak saklandığı yer.

resimli roman [Fr. *bande dessinée*] [İng. *comic strip, comics*] [Al. *Bildgeschichte, "Comic-Strip"*] S / TV. Fotoromanın, elle yapılmış resimlerle gerçekleştirileni.

resimli taslak [es.t. *filmin resimle öyküsü*] [Fr. *conducteur visuel, "story board"*] [İng. *story-board*] [Al. *Ablaufplan, "Story-Board"*] S / TV. ABD'de belirli bir tecimsel izleneyi ya da filmi özetleyen dizi resimler.

resim ögesi [Fr. *élément de l'image*] [İng. *picture element*] [Al. *Bildpunkt, Bildelement*] TV. Bir televizyon dizgesinin çözümleyebileceği en ufak bilgi özdeği.

resim önseçimi [Fr. *présélection des images*] [İng. *preselection*] [Al. *Vorwahl*] TV. Resim seçmeye hazırlık olarak ana denetim görevlisinin ana denetim masasında gerçekleştirdiği iş.

resim parlaklığı. bkz. **parlaklık**

resim sayacı. bkz. **sayaç**

resim sayısı [es.t. *kare sayısı, görüntü sayısı*] [Fr. *nombre d'images*] [İng. *number of frames*] [Al. *Bildzahl*] S. Filmin boyuna göre, filmin belirli uzunluğunda yer alan resim sayısı (örneğin 35 mm'lik bir filmin 1 metresinde 52,6 resim bulunur).

resim seçici [Fr. *mélangeur vidéo (d'images), opérateur de mélanges*] [İng. *vision mixer (operator), mixer, vision switcher, (ABD) switcher (a.), vision director, video director, technical director*] [Al. *Bildmischer(-in), Einblender(-in)*] TV. Resim seçme işini gerçekleştiren kimse. (Bu işi ya doğrudan doğruya yönetmen yapar ya da genellikle onun verdiği komutlara göre bir başkası gerçekleştirir).

resim seçikliği [Fr. *netteté de l'image*] [İng. *picture definition*] [Al. *Bildscharfe*] TV. Alınan resmin seçikliği.

resim seçme [Fr. *mélange des images*] [İng. *picture mixing, video mixing, vision mixing*] [Al. *Bildmischung*] TV. Çeşitli kaynaklardan (değişik alıcılar, film yayın aygıtı, miknatıslı görüntü aygıtı, saydam resim tarayıcı, vb.) gelen değişik resimler arasında, düzgün, kesiksiz, akıcı, uyumlu, amaca uygun biçimde seçme yaparak yayına verme işi. (Televizyondaki resim seçme, gerçekte sinemadaki kurgunun karşılığıdır. Ancak televizyonun uygulayımındaki başkalıktan dolayı, resim seçmenin anında yapılması gerekir. Resim seçme, yönetim masasında gerçekleştirilir).

resim seçme masası. bkz. **yönetim masası**

resim - ses aralığı [es.t. *görüntü - ses aralığı*] [Fr. *décalage (entre l'image et le son)*] [İng. *interval (between sound and picture), distance between the sync picture and sound on a married print, advance, sound and picture advance, sound advance, sound track advance, sound lead, sync advance (separation)*] [Al. *Bild-Ton-Versatz, Bild-Ton-Anstod, Tonverlauf*] S. Göstericideki pencere ile okuma kafası arasındaki uzaklıktan dolayı, bileşik bir eşlemede, herhangi bir resim ile bu resme ilişkin ses imi arasındaki uzaklık. (35 mm'lik filmde bu aralık 20 resim, 16 mm'likte 26 resim-

dir; yani ses imi, ilgili olduğu resimden, birincisinde 20 resim, ikincisinde 26 resim önde bulunur).

resim - ses kurgusu [es.t. görüntü - ses montajı] [Fr. *montage image-son*] [İng. *picture-sound editing*] [Al. *Bild-Ton-Schnitt*] S. Resim - ses aralığını gözeterek yapılan kurgu; basım eşlemesine hazırlık olan kurgu.

resim şakşağı [Fr. *claquette image*] [İng. *vision clap, beat picture, picture beat (clap)*] [Al. *Klappenbild*] S. Film üzerinde şakşağın çarpışını gösteren ve ses şakşağı ile yan yana getirilince eşlemenin gerçekleşmesini sağlayan resim.

resim taşıyıcı dalga [Fr. *onde porteuse d'image (de la vision), porteuse vision*] [İng. *vision carrier, image carrier*] [Al. *Bildträger*] TV. Taşıyıcı dalganın resim taşıyanı.

resim taşıyıcı yinelenim [Fr. *fréquence de l'onde porteuse vision*] [İng. *vision (carrier) frequency*] [Al. *Bildträgerfrequenz*] TV. Resim taşıyıcı dalganın yinelenimle belirtilen değeri.

resim titremesi. bkz. **titreme**

resim uyuşumu [Fr. *raccord des images*] [İng. *picture matching*] [Al. *Bildampassung*] TV. Çeşitli kaynaklardan gelen resimlerin yayına verilmeden önce aynı sertlik ve parlaklıkta olmasının sağlanması.

resim üretici [Fr. *générateur de balayage image (de balayage vertical)*] [İng. *picture generator, vertical scanning generator, field time base*] [Al. *Bildgenerator*] TV. Resmi oluşturan düşey taramanın yapılmasını sağlayan üreteç.

resim verici. bkz. **verici**

resim yinelenimi. bkz. **saniiyede resim sayısı**

resim yükselteci [Fr. *amplificateur de vidéo*] [İng. *video amplifier (frequency amplifier)*] [Al. *Videoverstärker, Videofrequenzverstärker, VF-Verstärker*] TV. Alıcıdan çıkan resim imlerini güçlendiren yükselteç.

resmegider [es.t. fotojenik, resme geliş] [Fr. *photogénique*] [İng. *photogenic*] [Al. *fotogen*] S / TV. 1. (Genel kullanışta) Hoşa giden, güzel ve çekici bir görüntü veren kimse. 2. (Gerçek anlamı) Sinema ve televizyon görüntülerinin gereklerine uygun bir kişinin, benzemin, varlığın, görünümün yalnızca sinema ya da televizyonla ortaya konabilecek bir gücü, güzelliği, gerçeği taşıması durumu.

resmegiderlik [es.t. fotojeni, iyi resim verme] [Fr. *photogénie*] [İng. *photogeny, photogenie*] [Al. "Photogénie"] S / TV. Resmegider olma durumu.

resmi oynatım [Fr. *présentation officielle*] [İng. *official presentation*] [Al. *offizielle Vorführung*] S. Bir filmin resmi makamlarca gösterilmesi, bu makamlarca sunulması.

ressam [Fr. *dessinateur*] [İng. *designer*] [Al. *Zeichner*] S / TV. Sinema ve televizyon için çeşitli resim ve canlıresimleri çizen kimse.

ressam-bezemci [Fr. *peintre-décorateur, peintre de décor*] [İng. *scene-painter*] [Al. *Dekorationsmaler*] S / TV. Dip bezemlerinin resimlerini yapan sanatçı.

rol [Fr. *rôle, personnage*] [İng. *role, part, character*] [Al. *Rolle, Teil*] S / TV. Bir oyunun bir filmde ya da televizyon oyununda yaratması gereken kişilik.

Rouxcolor [Fr. *Rouxcolor*] [İng. *Rouxcolor*] [Al. *Rouxcolor*] S. 1948'de Fransa'da gerçekleştirilen, alıcının önüne takılan dört ufak mercek yardımıyla 35 mm'lik filmin üzerine tek resimlik alana aynı konunun kırmızı, yeşil, sarı, mavi renkte dört ufak resmini düşürmeğe dayanan renkli film işlemi.

röntgen alıcısı [Fr. *caméra pour cinéradiographie*] [İng. *cineradiology camera*] [Al. *Röntgenkamera*] S. Sinema-röntgeni gerçekleştiren alıcı çeşidi.

röntgen ışınları [es.t. *x ışığı, x ışını, röntgen şuaları*] [Fr. *rayons x (Röntgen)*] [İng. *x-rays, Röntgen rays*] [Al. *Röntgenstrahlung*] S / TV. Işıkla aynı nitelikte olan, ancak çok daha kısa dalga uzunluğunda yer alan elektromıknatıs ışınım.

ruhsal film [Fr. *film psychologique*] [İng. *psychological film*] [Al. *psychologisches Film*] S. İnsanların düşünce, duygu ve tutkularını inceleyen, iç dünyalarını yansıtan, bunların çözümlenmesine büyük yer veren film çeşidi.

ruhsal üçboyutlu [Fr. *sensation de relief, effet de relief*] [İng. *three dimensional effect*] [Al. *dreidimensionaler Effekt*] S. Gerçekte üçboyutlu olmadığı halde, izleyicide üçboyutlu duygusu uyandıran görüntülerin durumu. (Bu terim, gerçek üçboyutlunun karşısı olarak kullanılır).

S

saat ayarı [Fr. *signal horaire*] [İng. *time signal*] [Al. *Zeitzeichen*] TV. Saatlerin düzeltilmesi için belirli zamanlarda görüntülü ve sesli olarak verilen ayar.

sabun operası (a.) [Fr. “*soap-opera*”] [İng. (ABD) *soap-opera*] [Al. “*Soap-Opera*”] TV. Kalıp olaylar, kalıp kişiler, kalıp durumlarla gelişen, mutlu sonla biten, birçok melodram öğesi taşıyan film, televizyon ve radyo izlenceleri için kullanılan kötüleyici, argo terim (bu çeşit film ya da izlencelerin çoğunlukla ABD’deki sabun üreticilerince ismarlanmasından doğmuştur).

“sağa çevrin!” [es.t. “*sağa pan!*”] [Fr. *faites un “pano” à droite!*] [İng. *pan right!*] [Al. *schwenk nach rechts!*] TV. Alıcının sağa yatay çevrinme yapması için alıcı yönetmenine verilen komut.

sağa çevrinme [Fr. *panoramique à droite*] [İng. *pan right*] [Al. *rechts Kameraschwenkung*] S/ TV. Alıcının sağa yatay çevrinme yapması.

“sağa kaydır!” [Fr. *travelling à droite!*] [İng. *crab right!*] [Al. *Kamerafahrt nach rechts!*] TV. Sağa kaydırma yapılması için alıcı yönetmenine verilen komut.

sağa kaydırma [Fr. *travelling à droite*] [İng. *crab right*] [Al. *Kamerafahrt nach rechts*] S/ TV. Kaydırmanın sağa doğru olanı.

salıngaç [es.t. *osilatör*] [Fr. *oscillateur*] [İng. *oscillator*] [Al. *Oszillator*] TV. Her çeşit (elektrik, mekanik, optik, akustik, vb.) salınım oluşturan aygıt.

salınım [es.t. *raks, ihtizaz*] [Fr. *oscillation*] [İng. *oscillation*] [Al. *Schwingung, Schwankung*] S/ TV. Bir denge durumu çevresinde oluşan, birim zamandaki yinelenme sayısına –yinelenim– ve yeğinliğine –genlik– göre belirlenen dönersel devrim.

salınımölçer [es.t. *osiloskop, osilograf*] [Fr. *oscilloscope (cathodique), oscillographe (cathodique)*] [İng. *oscilloscope, oscillograph, cathode ray oscilloscope, CRO*] [Al. *Oszillograf*] S/ TV. Eksiük ısıtıcına dayanan ve değışen elektriksel nicelikleri gözle görülür biçimde vererek izlenmesini sağlayan aygıt.

sallanma [Fr. *instabilité*] [İng. *unsteadiness, camera shake*] [Al. *Unbeständigkeit*] S/ TV. Çevirim sırasında alıcının istenilenin dışında kıpırdanmasından doğan durum. (Bunun sonunda sallantılı bir görüntü ortaya çıkar).

sallanmazlık [Fr. *stabilité*] [İng. *stability*] [Al. *Stabilität*] S/ TV. Alıcının çalıştırılırken sağlam bir desteğe oturtulmasından dolayı görüntülerdeki düzgünlük. Sallanmanın karşıtı.

salon [Fr. *salle (de cinéma, obscure, de projection)*] [İng. *auditorium, theatre*] (ABD:

theater) hall] [Al. Saal, Kinosaal] S. Sinemanın, film gösterimini izleyenlere ayrılmış, sıra koltuklu, önde görüntülük, arkada gösterim odacığı, yanlarda çıkış kapıları, üstte balkonları bulunan geniş yeri.

salon eğimi [Fr. *inclinaison*] [İng. *cinema-floor rake*] S. Bir sinema salonunda koltuk sıralarının, izleyicinin görüş çizgisine uygun olarak önden arkaya doğru yavaş yavaş yükselmesinden doğan eğim.

salon televizyonu [Fr. *téléviseur de salon (à grand écran)*, *récepteur de salon, grand écran*] TV. Genellikle möbleli, kapaklı, büyük boy almalı.

salonun aydınlatılması [Fr. *éclairage de salle*] [İng. *house lighting, cinema lighting, auditorium lighting*] [Al. *Saalbeleuchtung*] S. Bir sinema salonunda gösterim sırasında ya da arasında gerekli ışığın sağlanması.

salt film [Fr. *film absolu*] [İng. *absolute film*] [Al. *absoluter Film*] S. Gerçek olguları, bir öykü ya da betimleme amacı gütmeksizin, öznel bir görüşle ele alan, bunlar yardımıyla çağrışımlar oluşturan, tartışmalı biçimler yaratan film çeşidi.

sanat filmi [Fr. *film d'art*] [İng. *art film (feature)*] [Al. *Kunstfilm*] S. 1. Sanat kaygılarını önde tutan, iş ve tecim olanaklarını hesaba katmayan film. 2. Sanat düzeyi yüksek film.

Sanat Filmi [Fr. *film d'art*] [İng. *art film, "film d'art"*] [Al. *"Film d'Art"*] S. 1908 yılına doğru Fransız sinemasında ortaya çıkan bir akım. Tanınmış yazarların hazırladığı oyunlukların, ünlü tiyatro oyuncularınca, tiyatro uygulayımına göre canlandırılmasına dayanır. Daha sonra öbür Avrupa ülkelerine de yayılmıştır.

sanat sineması [Fr. *salle spécialisée, cinéma d'essai, cinéma d'art, cinéma d'art et d'essai*] [İng. *specialized hall, art house (cinema), (ABD) art theater*] [Al. *Film-kunsttheater*] S. Taşıdığı değerler, getirdiği yeniliklerin anlaşılması güç olduğundan tecimsel sinemalarda yer bulamayan, ayrıca sanat değeri yüksek eski ve yeni seçme filmleri düzenli olarak gösteren sinema salonu.

sanat üzerine film [Fr. *film sur l'art*] [İng. *film on art, art film*] [Al. *Kunstfilm, Film über Kunstwerk*] S. Konu olarak herhangi bir sanat ürününü (tablo, yontu, anıt, yapı, vb.) ele alan, bunu belirli bir deyiş ve anlatışla açıklayan film çeşidi.

sanat yönetmeni [es.t. *ar direktör, sınavi direktör, mimar, film mimarı, şef dekoratör, sanat direktörü*] [Fr. *directeur artistique, architecte-décorateur (chef), chef décorateur, architecte-chef décorateur*] [İng. *art director, architect*] [Al. *Architekt, Filmarchitekt, Bühnenbildner, Bühnenmeister, Szenenbildner*] S. Bir filmin bezemlerinin hazırlanmasıyla ilgili tüm işleri yöneten kimse.

sanat yönetmen yardımcısı [Fr. *premier assistant décorateur*] [İng. *assistant art director*] [Al. *Filmarchitekt-Assistent*] S. Sanat yönetmenine çalışmalarında yardımcı olan kimse.

sandık [Fr. *coffre (pour transport de film)*] [İng. *transit case, case*] [Al. *Koffer*] S. Filmlerin taşınmasında kullanılan, yangına karşı korumalı, genellikle madeiden ya da üzeri maden levhayla örtülü kap.

saniyede alan (sayısı) [es.t. *saniyede yarı resim (sayısı), saniyede geçen yarı resim*]

sayısı] [Fr. *fréquence d'analyse verticale, fréquence demi-image*] [İng. *number of fields per second, field frequency, frame repetition rate, (ABD) vertical frequency*] [Al. *Halbbildfrequenz, Halbbilder/sec., Rasterwechselfrequenz, Vertikalfrequenz, V-Frequenz*] TV. Bir saniyede taranan alanın sayısı. (Geçmeli taramada her resim iki alandan oluştuğundan, bu tarama dizgesinde saniyede alan sayısı, resim sayısının iki katıdır. Buna göre saniyede alan sayısı Avrupa'da (ve Türkiye'de) 50, ABD'de 60'tır).

saniyede 16 resim [Fr. *16 images par seconde*] [İng. *16 frames per second*] [Al. *16 Bildern pro Sekunde, 16 Bildern/s, 16 B/s*] S. Çevirimde ve gösterimde, pencere önünden saniyede 16 resim geçmesi durumu; genellikle her boyda, sessiz film çevirim ve gösterim hızı.

saniyede 18 resim [Fr. *18 images par seconde*] [İng. *18 frames per second*] [Al. *18 Bildern pro Sekunde, 18 Bildern/s, 18 B/s*] S. Büyük 8 filmlerin çevirim ve gösteriminde (sessiz) genellikle uygulanan hız.

saniyede resim (sayısı) [es.t. 1. *saniyede kare sayısı, saniyedeki kare sayısı, 2. resim frekansı, saniyede tam resim sayısı, saniyede geçen tam resim sayısı*] [Fr. 1. *images par seconde, images-seconde, 2. fréquence des images, fréquence image, cadence d'image*] [İng. 1. *frames per second, fps, f/s, pictures per second, pps, frame frequency, 2. picture frequency, picture repetition frequency, number of frames per second, frame repetition rate, (ABD) frame frequency*] [Al. 1. *Bildern pro Sekunde, Bildern/s, B/s, Bildfrequenz, 2. Bildfolgefrequenz, Bildfrequenz, Bildwechselfrequenz*] S. 1. Bir saniyede alıcı ya da gösterici penceresi önünden geçen, alıcı ya da göstericinin hızını belirleyen resimlerin sayısı. (Bu sayı, genellikle bütün boylarda, sessiz filmler için saniyede 16 (Büyük 8'de 18), sesli filmlerde saniyede 24 resimdir. Avrupa'da (ve Türkiye'de) televizyonun saniyede resim sayısına uygun olarak saniyede 25 resimdir. TV. 2. Bir saniyede alıcıdan almaya aktarılan resimlerin sayısı. (Gerek kırışmayı önlemek, gerek alıcı ve alınacıları besleyen kent akımının yinelenimine bağlı olarak bu sayı Avrupa'da (ve Türkiye'de) saniyede 25, ABD'de 30 olarak seçilmiştir).

saniyede satır (sayısı) [es.t. *çizgi frekansı, satır frekans*] [Fr. *fréquence de ligne (d'analyse horizontale), fréquence-ligne*] [İng. *line frequency, horizontal line frequency, number of lines per second, (ABD) horizontal frequency*] [Al. *Horizontalfrequenz, Zeilenfrequenz*] TV. Bir saniyede taranan satırların sayısı. (Bu sayı, bir resimdeki satırların toplamı, yani satır sayısı (S) ile saniyedeki resim sayısının (R) çarpımına eşittir. Örneğin Türkiye'nin de benimsediği CCIR dizgesinde $S=625$, $R=25$ 'tir; buna göre saniyede satır sayısı $625 \times 25 = 15.625$ 'tir (15.625 Hz).

saniyede 24 resim [es.t. *saniyede 24 kare, saniyede 24 fotoğraf*] [Fr. *24 images par seconde*] [İng. *24 frames per second*] [Al. *24 Bildern pro Sekunde, 24 Bildern/s, 24 B/s*] S. Çevirimde ve gösterimde pencere önünden saniyede 24 resim geçmesi durumu; genellikle her boyda, sesli film çevirim ve gösterim hızı.

sap [es.t. kabza] [Fr. *poignée*] [İng. *carrying handle, handle, hand-hold*] [Al. *Kamera-handgriff*] S. Taşınabilir alıcıların elde sağlamca tutulabilmesi için altta bulunan çıkıntısı.

sapınç [es.t. aberasyon, taharrüf] [Fr. *aberration (optique)*] [İng. *aberration, optical aberration*] [Al. *Streuung*] S/TV. Merceklerin görüntüyü oluşturmalarında ortaya çıkan kusurlar. (Başlıca sapınçlar, renkser, yuvarsal, fıçı sapması, yastık sapmasıdır).

saptama [es.t. tespit] [Fr. *fixage*] [İng. *fixing, fixation*] [Al. *Fixieren, Bildfixieren*] S. Açındırma sonunda, ışıklanmamış gümüş bromürün ortadan kaldırılarak resmin ışıktan etkilenmemesini sağlama.

saptama. bkz. görüntü saptama

saptama banyosu [es.t. tespit banyosu] [Fr. *bain de fixage, fixateur*] [İng. *fixing bath (solution), fixer*] [Al. *Fixierbad*] S. Saptamayı sağlayan banyo çeşidi.

saptama kafası [Fr. *tête d'enregistrement*] [İng. *recording head, magnetic recording head*] [Al. *Aufnahmekopf, Aufzeichnungskopf*] TV. Mıknatıslı görüntü aygıtında, görüntüleri mıknatıslı kuşak üzerine saptayan kafa.

saptanca filmi [es.t. kota filmi] [Fr. *film de contingentement (de quota)*] [İng. *quota film*] [Al. *Quota-Film*] S. Oynatım saptancasına giren film.

saptırma [Fr. *déviatıon, déflexıon*] [İng. *deflection*] [Al. *Ablenkung*] TV. Alıcı ya da almaçta, taramanın düzgün olarak gerçekleşebilmesi için, elektron demetinin yatay ya da düşey olarak yön değiştirmesinin sağlanması.

saptırma açısı [Fr. *angle de déviatıon (de déflexıon)*] [İng. *deflection angle*] [Al. *Ablenkungswinkel*] TV. Elektron demetinin açıyla ölçülebilen sapma derecesi.

saptırma devresi [Fr. *circuit de déviatıon (de déflexıon)*] [İng. *deflection circuit*] [Al. *Ablenkschaltung*] TV. Saptırma işini düzenleyen devre.

saptırma sarması [Fr. *bobine de déviatıon (de déflexıon, dévıatrice)*] [İng. *deflection coil*] [Al. *Ablenkspule*] TV. Eksiyü ısıtıcının boynunda yer alan, elektron demetinin yatay ya da düşey sapmasını sağlayarak taramayı gerçekleştiren sarmalar.

sarıcı [Fr. 1. *enrouleuse, bobineuse, embobineuse, réembobineuse*, 2. *enrouleuse bande-vidéo*] [İng. 1. *winder, winding machine, rewind, rewinder*, 2. *video tape winder*] [Al. 1. *Umroller, Umspuler*, 2. *Videobandumroller*] S. 1. Bir filmi bir makaradan başka bir makaraya aktarmada kullanılan, kolla ya da motorla döndürülen bir eksenden oluşan aygıt. TV. 2. Mıknatıslı görüntü kuşağının sarılmasında kullanılan benzeri aygıt.

sarı süzgeç [Fr. *filtre jaune*] [İng. *yellow filter*] [Al. *Gelbfilter*] S. Özellikle mavi ışınları tutarak mavi gökyüzünü koyu griye çeviren, beyaz bulutların daha belirginleşmesini sağlayan ve siyah-beyaz filmlerde kullanılan sarı renkli süzgeç.

sarkaçlı film [Fr. *pendule composé*] [İng. *compound pendulum*] [Al. *Pendelsystem*] S. Devinimleri çapraşık bir sarkaçla yönetilen ışıklı cisimlerin, duyurak üzerine çeşitli biçimler çizmesine dayanan ve canlandırma sinemasında 1951'den sonra uygulanan bir işlem.

- sarma** [Fr. *enroulement, bobinage, embobinage*] [İng. *winding, spooling*] [Al. *Wicklung*] S/TV. Bir filmi ya da bir mıknaatışlı kuşağı bir makaradan, bir göbekten öbür makaraya, göbeğe aktarma.
- sarmal açılma** [Fr. *ouverture en spirale*] [İng. *whirling fade-in*] S. Açılmanın sarmal biçimde olanı; görüntünün, bir sarmalın bir noktasından başlayıp yavaş yavaş sarmalın tamamlanmasıyla belirmesi.
- sarmal kararırma** [Fr. *fermeture en spirale*] [İng. *whirling fade-out*] S. Kararmanın sarmal biçimde olanı; görüntünün, tamamlanmış bir sarmalın yavaş yavaş bir nokta biçiminde yitmesiyle ortadan kalkması.
- sarma masası** [Fr. *table de rebobinage (d'enroulement)*] [İng. *winding table (bench)*] [Al. *Wicklungstisch*] S/TV. Üzerine sarıcı yerleştirilmiş olan ve sarma işini kolaylaştıran masa.
- satır** [es.t. *çizgi, tarama çizgisi*] [Fr. *ligne (d'analyse)*] [İng. *line, scanning line*] [Al. *Zeile, Abtastzeile, Bildzeile*] TV. Tarayıcı elektron demetinin yatay tarama sırasında soldan sağa bir gidişinde oluşturduğu çizgi.
- satır ardı boşluğu** [es.t. *arka düzlük*] [İng. *back porch, post-sync line-blanking period*] [Al. *hintere Schwarzscher*] TV. Bir satır eşlemesinin arka kenarı ile satır boşluğunun sonu arasındaki uzun aralık; satır önü boşluğu ile satır eşlemesi imi çıkarıldıktan sonra geri kalan süre.
- satırbaşı** [Fr. *début de la ligne*] [İng. *start of line*] TV. Tarayıcı demetin, bir satırı soldan sağa taradıktan sonra döndüğü nokta, yani taranan satırdan sonraki satırın başı.
- satırbaşı yapma** [Fr. *retour (de ligne)*] [İng. *line flyback, (ABD) horizontal flyback*] [Al. *Zeilenrücklauf*] TV. Tarayıcı demetin, bir satırı taradıktan sonra, öbür satırın başına dönmesi.
- satır boşluğu** [es.t. *satır silinmesi, çizgi silinmesi, yatay silme*] [Fr. *blocage de ligne, suppression de ligne*] [İng. *line blanking, porch*] [Al. *Zeilenabtastung, Schwarzscher*] TV. Tarayıcı demetin satırbaşı yapabilmesi için gerekli süreyi sağlamak üzere alıcı ya da almaçta bırakılan boşluk.
- satır boşluğu imi** [es.t. *çizgi silme sinyali*] [Fr. *impulsion de blocage (à la fin de ligne), signal de suppression de ligne*] [İng. *line-blanking pulse, (ABD) horizontal blanking pulse*] [Al. *Zeilenastus, Impuls*] TV. Satır boşluğu sırasında, alıcının çıkışına eklenen, satırbaşı yapılması sırasındaki gereksiz imleri önleyen negatif im.
- satır boşluğu süresi** [es.t. *çizgi silme periyodu*] [Fr. *durée de suppression de ligne*] [İng. *line suppression period*] [Al. *Zeilenabtastungsdauer*] TV. Satır eşleme imlerinin yer aldığı ve yayın ölçünlerine göre değişen, satır boşluğu süresi.
- satır eşleme ayarı** [es.t. *satır senkronizasyon ayarı*] [Fr. *réglage de synchronisation horizontale*] [İng. *horizontal (picture) hold, horizontal lock*] [Al. *Zeilenfangregelung, horizontale Ablenkung*] TV. Resimde yırtılmaya yol açan satır eşlemesi bozulğunu önlemek amacıyla yapılan ayar.
- satır eşleme düğmesi** [es.t. *satır senkronizasyon ayar düğmesi*] [Fr. *bouton de rég-*

lage de synchronisation horizontale] [İng. button for horizontal picture hold] [Al. horizontale Ablenkungstaste] TV. Satır eşleme ayarını sağlayan düğme.

satır eşleme imi [es.t. satır senkronizasyon işareti, yatay senkronizasyon işareti, çizgi senkronizasyon sinyali, yatay senkronizasyon sinyali] [Fr. signal de synchronisation de ligne (de fin de ligne)] [İng. line-sync(hronizing) pulse, line synchronization signal, line pulse, horizontal synchronizing pulse] [Al. Horizontalimpuls, H-Impuls, Horizontal-Synchronimpuls, Zeilensynchronimpuls, Zeilengleichlaufsignal] TV. Satır taramasının, alıcı ile almaçta aynı anda başlayıp aynı anda bitmesini düzenleyen eşleme imi çeşidi.

satır eşlemesi [es.t. satır senkronizasyonu] [Fr. synchronisation, horizontale, synchronisation-ligne] [İng. line synchronization, horizontal hold] [Al. Horizontalsynchronisation, Zeilensynchronisation] TV. 1. Satır eşleme imi yardımıyla satırların alıcıda ve almaçta aynı zamanda oluşması durumu. 2. Bu durumun sağlanması.

satır önü boşluğu [es.t. ön düzlük] [İng. front porch, presync line-blanking period] [Al. vordere Schwarzschulter] TV. Bir satır boşluğunun başlangıcı ile satır eşlemesinin ön kenarı arasındaki kısa aralık.

satır sayısı [es.t. satır sistemi, çizgi sayısı] [Fr. nombre de ligne par image] [İng. number of lines, lines per frame, line number] [Al. Zeilenorm, Zeilenzahl (je Bild)] TV. Bir televizyon resmini oluşturan satırların sayısı. (Resim başına düşen bu satır sayısı, televizyonda yayın ölçünlerinin en önemlisi sayılır ve resim seçikliğini belirler).

satır süresi [Fr. durée de ligne] [İng. line period (duration)] [Al. Zeilendauer, Zeilenzeit] TV. İçinde resim iminin bir satırı ile satır boşluğu süresi bulunan, tek bir satır bilgisinin süresi.

satır taraması [Fr. balayage de ligne] [İng. line scanning] [Al. Zeilenablenkung, Zeilenabtastung] TV. Alıcı, almaç, film yayın aygıtında resmin bir satırını oluşturmak için tarayıcı demetin yatay olarak soldan sağa devinimi.

satır üretici [es.t. çizgi tarama jeneratörü] [Fr. générateur de balayage horizontal (de balayage ligne)] [İng. horizontal scanning generator, line generator (time base)] [Al. Zeilengenerator] TV. Satırı oluşturan yatay taramanın yapılmasını sağlayan üreteç.

satır yinelenimi. bkz. saniyede satır (sayısı)

savaş filmi [es.t. harp filmi] [Fr. film de guerre] [İng. war film] [Al. Kriegsfilm] S. Doğrudan doğruya savaşı konu alan ya da konusunu bir savaşın çerçevesine oturarak işleyen film çeşidi.

savlı film [es.t. tezli film] [Fr. film à thèse] [İng. thesis film, film of ideas] [Al. These film] S. Ortaya bir sav sürerek bu savın doğruluğunu kanıtlamaya çalışan film çeşidi.

savruklama [es.t. bürlesk] [Fr. burlesque] [İng. "burlesque"] [Al. Burleske, Filmburleske] S. Güldürü filmlerinin en yalın, en ilkel ve özellikle sinemanın ilk yıllarından sessiz sinemanın sonuna dek büyük bir gelişme gösteren çeşidi. Sine-

madaki savrukrama, 16. yüzyılda İtalya'da ortaya çıkan "commedia dell'arte"ye, Ortaçağ farıslarının geleneğine, İngiliz müzikhollerindeki pandomimaya dayanır. Savruklamada gülüt denilen gülünç buluşlar birbirini hızla izler; sopalama, kovalama, tekme atma, kremalı pasta fırlatma, beklenmedik rastlaşma gibi kaba güldürme öğeleri bol bol kullanılır. Bütün bunlar sağlam bir mantık dizisi içinde, baş döndürücü bir hızla gelişir; izleyiciye hemen hemen soluk alma fırsatı verilmez. Bazen bunun yanı sıra saçmanın, mantık dışının, gerçek dışının da yer aldığı görülür. Savruklamanın belli tipleri vardır; bunlar kalıp tiplerdir; kaba makyajlıdır; davranışları abartmalıdır. Savruklamada dizem çok hızlıdır; hatta çoğunlukla hızlandırılmış devinime başvurulur, film hilelerinden büyük ölçüde yararlanılır. Savrukrama, öbür güldürü filmleri çeşitlerine temel olmuş, bu çeşitler içinde savrukrama örneklerine de zaman zaman yer verilmiştir.

sayaç [es.t. 1. saat, kontör, sayıcı] [Fr. 1. *compteur d'images*, 2. *compteur de longueur* (de mètres)] [İng. 1. *picture counter*, *frame counter*, 2. *length counter*, *footage counter* (indicator)] [Al. 1. *Bildzähler*, 2. *Filmlängenmessuhr*, *Meterzähler*, *Fuslängen-zähler*] S. 1. Alıcılarda ve bazı öbür sinema aygıtlarında pencere önünden kaç resim geçtiğini belirten araç. 2. Sinema aygıtlarında, ses aygıtlarında ne kadar film ya da kuşak kullanıldığını uzunluk çeşidinden (genellikle ayak ya da metre olarak) belirteç sayaç.

saydam görüntülük [Fr. *seffaf ekran*] [Fr. *écran transparent*] [İng. *transparent screen*] [Al. *Transparenzschild*] S. Saydam nitelikte geriden gösterim görüntülügü.

saydam kılavuz [Fr. *film amorce transparent*] [İng. *clear leader*] [Al. *Blankfilm*] S. Kılavuzun saydam çeşidi.

saydamlama [Fr. *affaiblissement*] [İng. *lightening (a print)*] [Al. *Abschwächung*] S. İşlemelikle, bir film parçasındaki görüntülerin genel yoğunluğunu azaltma.

saydam resim [es.t. *slayt*, *diya*(pozitif)] [Fr. *diapo(sitive)*, *vue fixe*, *film fixe*] [İng. *slide* (film), *film slide*, *lantern slide*, *transparency*, *diapositive*, *still picture*] [Al. *Dia(positiv)*, *Dia(kopie)*, *Standbild*, *Standfoto*, *Lichtbild*, *Kleinbild*] S/ TV. Güçlü bir ışık kaynağı ve mercek dizgesinin yardımıyla görüntülükte büyütülmüş olarak gösterilmek için saydam bir taban üzerine çıkarılmış pozitif resim.

saydam resim bakımlığı [Fr. *visionneuse pour diapositive*] [İng. *slide viewer*] [Al. *Diapositivbetrachter*, *Diabetrachter*, *Bildbetrachter*] S/ TV. Saydam resmin bir kişi tarafından görülmesini sağlayan, ışıklı, büyüteçli, ufak aygıt.

saydam resim boyu [es.t. *slayt boyu*, *diya forması*, *diya boyu*, *diya ebadı*] [Fr. *format* (de diapo)] [İng. *lantern slide size*, *diapositive size*, *slide size*] [Al. *Dia-Format*, *Dia-Nutzformat*] S/ TV. Bir saydam resmin, eni ve yüksekliğiyle belirtilen ölçüsü. (Bu boylar çok çeşitlidir, ancak 35 mm'lik filmlerin ve fotoğraf aygıtlarının yaygınlaşmasından sonra gerek siyah-beyaz gerek renkli saydam resimler hemen tüm ülkeler için ölçünlü ve 24x36 mm (1x1,5 inç) olmuştur. Bunun dördül biçiminde 24x24 mm (1x1 inç) olanı da vardır. Her iki durumda da bu resimler,

50x50 mm'lik bir çerçeve içine yerleştirilir).

saydam resim çerçevesi [es.t. *slayt çerçevesi, diya çerçevesi*] [Fr. *cadre (de vue, de diapo)*] [İng. *mask, frame, slide mound*] [Al. *Diarahmen*] S / TV. Bir saydam resmin zedelenmesini önlemek ve saydam resim göstericisinde kolaylıkla kullanılmasını sağlamak amacıyla, ortasına yerleştirildiği mukavva ya da yoğraktan çerçeve.

saydam resim değiştirici [Fr. *dispositif passe-vue*] [İng. *slide carrier (changer)*] [Al. *Bildschieber, Diawechselschieber, Diapositiv-Wechselschlitten*] S / TV. Bir saydam resim göstericisinde, resimleri birbiri ardından gösterebilen düzeneç.

saydam resim doldurmalığı [Fr. *passe-vue à magasin, panier-classeur*] [İng. *slide magazine*] [Al. *Dia-Magazin, Rundmagazin*] S / TV. Çok sayıda saydam resmin belirli bir sırayla görüntülüğe yansıtılmasını sağlayan düzeneç.

saydam resim göstericisi [es.t. *diyapozitif projektörü, slayt projektörü*] [Fr. *projecteur pour diapo(sitive) (de vues fixes, fixe), appareil de projection pour vues fixes, diascope*] [İng. *slide projector, diascope*] [Al. *Diaprojektor, Diaprojektionsgerät, Sichtbildgerät, Bildwerfer, Diawerfer*] S / TV. Saydam resimleri görüntülüğe yansıtmakta kullanılan gösterici çeşidi.

saydam resim gösterimi [Fr. *projection de diapositive*] [İng. *slide projection*] [Al. *Diapositivprojektion*] S / TV. Saydam resimlerin görüntülüğe yansıtılmasıyla gerçekleştirilen gösterim.

saydam resim kuşağı [es.t. *diyapozitif şeridi, diya şeridi, film şeridi, şerit, slayt şeridi*] [Fr. *film fixe (en bande), série de diapositives*] [İng. *film strip, slide film, series of slides*] [Al. *Bildband, Filmstreifen, Bildstreifen, Dia-Serien*] S / TV. 35 mm'lik film üzerine basılmış, genellikle aynı konuda saydam resimlerden oluşan dizi.

saydam resim kuşağı göstericisi [Fr. *passe-film, projecteur fixe (pour film fixe), appareil de projection pour film fixe*] [İng. *film strip projector*] [Al. *Filmstreifenprojektor*] S. Saydam resim kuşaklarını göstermekte kullanılan gösterici çeşidi.

saydam resimlik [Fr. *diathèque*] [İng. *slide library*] [Al. *Diathek*] S / TV. Saydam resimlerin sıralanmış, kataloglanmış olarak saklandığı yer.

saydam resim tarayıcı [es.t. *diya verici, slayt verici*] [Fr. *multiplexeur images, analyseur d'images fixe, AIF*] [İng. *slide scanner, Telejector*] [Al. *Diaabtaster, Dia-geber*] TV. Saydam resimleri televizyonda yayınlamakta kullanılan aygıt.

saydam resim taşıyıcı [Fr. *châssis passe-vues, passe-vues*] [İng. *slide carrier*] [Al. *Diapositivhalter, Diahalter, Diapositiv-Wechselschlitten, Dia-Wechselschlitten*] S. Saydam resimleri mercek ile ışık kaynağı arasından geçirmeye yarayan gösterici parçası.

saydamsız [es.t. *gayr-i şeffaf, opak*] [Fr. *opaque*] [İng. *opaque*] [Al. *lichtundurchlassig, undurchsichtig*] S / TV. Herhangi bir dalga devriminin (ışık, ses, röntgen ışını, vb.) geçmesine elverişli olmayan. (Genellikle, ışığı geçirmeyen özdekler için kullanılır).

saydamsız kılavuz [Fr. *film amorce noir*] [İng. *black leader*] [Al. *Schwarzfilm*] S. Kılavuzun saydamsız çeşidi.

saydamsızlık [es.t. *gayr-i şeffaflık, opasite*] [Fr. *opacité*] [İng. *opacity*] [Al. *Undurchsichtigkeit, Opazität*] S / TV. 1. Saydamsız olma durumu. S. 2. Filmin ışık geçirme durumu ve bunun ölçümü.

saydam yaprak [Fr. *cell, cello, cellulose, cellul*] [İng. *cell(l), celluloid, clear acetate*] [Al. *Zelle, "Cell"*] S. Canlıresim yapımında kullanılan, üzerine resimlerin çizildiği, aynı boyda, bir kenarında ölçün delikleri bulunan selüloit yaprak.

saydam yaprakla canlandırma [Fr. *animation avec cellulose*] [İng. *cell animation*] S. Canlıresimde canlandırmanın saydam yapraklar yardımıyla gerçekleştirilmesi.

sayılayıcı [Fr. *repéreur, machine à piéter (pour numéroté)*] [İng. *numbering machine, film numberer, edge numbering machine, film numbering machine*] [Al. *Randnummerierungsmaschine*] S. Boş film üzerine belirli aralıklarla kenar sayıları basan aygıt.

Scanoscope [Fr. *Scanoscope*] [İng. *Scanoscope*] [Al. *Scanoscope*] S. ABD'de geliştirilen ve sıkıştırma dayanan bir geniş görüntülük işlemi.

Scheiner duyarlılığı [es.t. *Scheiner derecesi*] [Fr. *méthode Scheiner*] [İng. *Scheiner (film) speed*] [Al. *Scheiner-Empfindlichkeit*] S. Film duyarlılığını belirtmek amacıyla Prof. Julius Scheiner'in bulduğu bir yöntem. (Dereceyle belirtilen bu yöntemde, 3 Scheiner derecesi, duyarlılığın bir katı artışını gösterir).

Schüfftan işlemi [Fr. *procédé Schüfftan, plan truqué par le procédé du miroir*] [İng. *Schüfftan process (shot), mirror shot (effect)*] [Al. *Spiegeltrickverfahren, Schüfftanverfahren*] S. Belli bir bezemin yalnız bir parçasının doğal büyüklükte yapılıp, geri kalanının minyatür olarak hazırlanmasına, bu ufak parçanın bir aynadan yansıyan görüntüsünün yarım bezemle birlikte alındığında tamamlanmış büyük bezem görüntüsü vermesine dayanan ve görüntü yönetmeni Eugen Schüfftan'ın geliştirdiği bir film hilesi.

SECAM renk işlemi [Fr. *système SECAM*] [İng. *SECAM system*] [Al. *SECAM-System*] TV. 1958'de Fransa'da Henri de France'ın NTSC renk işleminin aksaklıklarını gidermek amacıyla geliştirdiği, renklilik alt taşıyıcısının her kez yalnız bir renkle ilgili bilgiyi taşıdığı, bu bilginin de her satırda alması olarak değiştiği, ayrıca yine her satır için gönderilen renklilik bilgisinin almaçta geciktirme satırıyla tutulabilip, öbür satır için de kullanılabildiği renkli televizyon işlemi. ("SECAM = séquentiel couleür à mémoire = anımsamalı, alması renk" anlamına gelir. Bu işlemin daha geliştirilmiş "SECAM III" adını taşır).

seçik [es.t. *net, berrak*] [Fr. *nette, aigu*] [İng. *sharp*] S / TV. Bir konunun duyurak ya da almaç görüntülüğü üzerindeki görüntüsünün bulanıklıktan uzak, her noktasının görüntüde bir nokta oluşturacak aralıkta olması.

seçiklik [es.t. 1. *netlik, keskinlik*] [Fr. 1. *netteté, définition, finesse*, 2. *définition*] [İng. 1. *sharpness (of image), definition*, 2. *definition (of image, of picture), picture quality, broadcast quality*] [Al. 1. *Schärfe, Bildschärfe*, 2. *Bildgüte, Bildqualität, Abbildungsgüte*] S / TV. 1. Bir optik dizgenin oluşturduğu görüntünün seçik olma durumu. 2. Bir televizyon resminin, bu resmi oluşturan satırların sayısı ile ger-

çekleşen belirginliği, arılığı. (Satır sayısı ne denli çoksa seçiklik de o denli yüksektir. Ancak çeşitli nedenlerden dolayı bu satır sayısı da sınırlıdır. Genellikle 405, 441 satırlar düşük seçiklik, 525, 625 satırlar orta seçiklik, 819 satır yüksek seçiklik olarak belirlenir. Türkiye, tüm Avrupa ülkelerinin benimsediği CCIR 625 satır ölçününü seçmiştir).

seçim [Fr. *choix*] [İng. *selection (of takes, of shots)*] [Al. *Selektion*] S. Çekimler arasından kurguda kullanılacakları ayırma.

seçme gücü [es.t. *ayırım, ayırma gücü*] [Fr. 1. *pouvoir séparateur (résolvant, de résolution)*, 2. *pouvoir séparateur de l'oeil, acuité de l'oeil*] [İng. 1. *resolving power, resolution*, 2. *sharpness of vision*] [Al. 1. *Auflösungsvermögen*, 2. *Sehschärfe*] S / TV. 1. Bir optik dizgenin, birbirine yakın iki noktayı seçiklikle aktarabildiği en küçük uzaklık. 2. Gözün aynı özelliği gösteren niteliği.

seki [Fr. *praticable, parallèle, plateforme (de prise de vues)*] [İng. *rostrum, platform, parallel*] [Al. *Pratikabel, Tribüne, Podest*] S / TV. Alıcı ile alıcı yönetmeni ve yardımcıının yüksek görüş noktasında çalışabilmelerini sağlamak için yapılmış ayaklı, dört köşe, yüksekçe kürsü.

sekizinci sanat [Fr. *huitième art*] [İng. *eighth art*] [Al. *achte Kunst*] TV. Yedinci sanat diye adlandırılan sinemadan sonra çıktığı için televizyon sanatını anlatmakta kullanılan deyim; televizyon sanatı.

8 mm'lik alıcı [es.t. *8 mm'lik kamera*] [Fr. *caméra 8 mm, appareil de prise de vues pour 8 mm, caméra pour 8 mm*] [İng. *8 mm camera*] [Al. *8-mm-Aufnahmekamera*] S. 8 mm'lik filmle çalışan alıcı çeşidi.

8 mm'lik film [Fr. *8 mm, film de 8 mm, format 8 mm*] [İng. *8-mm (film)*] [Al. *Schmalfilm 8 mm, 8-mm-Schmal(filmformat), 8-mm-Format, 8-mm-Film*] S. 1932'de piyasaya sürülen, eni 8 mm olan film çeşidi. (Özenci sinemasının daha önceki yaygın boyu olan 9,5 mm'lik filmin yerini kısa zamanda aldı. 1960'larda eğitim alanında da kullanılmaya başlandı. 1966'ya doğru büyük 8, bu boy filmin en büyük rakibi olarak ortaya çıktı. Büyük 8'den ayırmak için ölçün 8 mm'lik film de denir. 8 mm'lik filmin yalnız bir kenarı boyunca delikler sıralanır; her iki resim arasına bir delik düşer. 1 ayakta 80 resim, 1 m'de 263 resim vardır. Çerçevesi 4,8x3,6 mm'dir. Mıknatıslı ses yolu da katılabilir. Dar filmlerin en ufağıdır).

8 mm'lik gösterici [es.t. *8 mm'lik projeksiyon makinesi*] [Fr. *projecteur (pour) 8 mm, appareil de projection (pour) 8 mm, projecteur (cinéma) 8 mm*] [İng. *8 mm (film) projector, substandard projector for 8 mm*] [Al. *Schmalfilmprojektor für 8 mm, 8-mm-Filmprojektor*] S. 8 mm'lik filmlerin gösteriminde kullanılan gösterici çeşidi.

8,75 mm'lik film [Fr. *film de 8,75 mm*] [İng. *8,75 mm film*] [Al. *8,75-mm-Film*] TV. Electronic Video Recording'te optik ya da elektronik kaynaktan gelen resimlerin, elektronik film saptayıcı yardımıyla üzerine aktarıldığı, özel yapıda, 8,75 mm (yani 35 mm x 1 / 4) eninde deliksiz film.

819 satır [Fr. 819 lignes] [İng. 819 lines] [Al. 819-Zeilen-Norm] TV. Fransa'nın 1948'-de benimsediği, bugün dünyada kullanılan en yüksek satır ölçünü, dolayısıyla en seçik görüntü.

Selecta-Vision [Fr. Selecta-Vision] [İng. Selecta-Vision] [Al. Selecta-Vision] TV. ABD'de RCA'nın geliştirdiği ve elektronik görüntü saptama ile hologramın birleştirilmesinden oluşan işlem.

selüloit [Fr. celluloïd] [İng. celluloid] [Al. Zelluloid] S. 1. İnce, saydam, bükülebilir olan, selüloit sinema filmlerinin tabanını yapmakta kullanılan, selüloz nitrat ve kâfurudan yapılan ısıyoğruk özdek. 2. (Mecaz olarak) Film.

selüloz [Fr. cellulose] [İng. cellulose] [Al. Zellulose] S. Doğada bitkilerin göze zararlarında bulunan özdek, ağaç elyafı; film tabanlarındaki selüloz asetat ile selüloz nitratın temel özdeği.

selüloz asetat [Fr. acétate de cellulose] [İng. cellulose acetate, acetyl-cellulose] [Al. Zelluloseazetat, Azetylzellulose] S. Asit anhidritlerin selülozu etkimesinden elde edilen ester; asetat tabanın temel özdeği.

selüloz nitrat [es.t. nitrosellüloz] [Fr. nitrate de cellulose, nitrocellulose] [İng. cellulose nitrate, nitrocellulose] [Al. Nitrozellulose] S. Selülozun nitrik asit esteri; nitrat tabanın temel özdeği.

selüloz triasetat [Fr. triacétate de cellulose] [İng. cellulose triacetate] [Al. Zellosetriazetat] S. Selüloz asetatın bir çeşidi; triasetat tabanın temel özdeği.

sepet [Fr. panier à film] [İng. film bin, bin, (ABD) film barrel, cutting barrel] S. 1. Özellikle kurgu çalışmaları sırasında gereksiz film parçalarının içine konulduğu, kenarları ve içi bez kaplı sepet. 2. Bakımlık ya da göstericideki bir filmin, alıcı makara kullanılmadığı vakit bir yerde toplanması için kullanılan aynı çeşit kap.

sertleştirme [Fr. tannage] [İng. hardening, tanning] [Al. Hartung] S. Açındırma sırasında yumuşamış olan duyarkatı dış etkilere korumak amacıyla, bazı sülfatlar ekleyerek sağlamlaştırma.

sertlik [es.t. kontrast, kontrastlık, farklılık, tezat, karşıtlık] [Fr. contraste] [İng. contrast] [Al. Kontrast] S/TV. Bir görünüşün doğadaki, filmdeki ya da görüntülükteki aydınlık ve karanlık bölümleri arasındaki başkalık, ilişki.

sertlik aralığı [Fr. interval de contraste] [İng. contrast range] [Al. Kontrastumfang, Kontrastbereich, Helligkeitsumfang, Leuchtdichteumfang] S/TV. Sertlik oranının en yüksek olduğu durum; en karanlık noktalar ile en aydınlık noktalar arasındaki oran.

sertlik ayarı [es.t. kontrast ayarı] [Fr. réglage de contraste] [İng. contrast control] [Al. Kontrastregelung] TV. Genellikle parlaklık ayarıyla birlikte yapılan, almaca gelen resim iminin gücünü değiştirmek yoluyla görüntülükteki resmin sertliğini düzenleme işi.

sertlik düğmesi [es.t. kontrast ayarı düğmesi] [Fr. bouton du réglage de contraste] [İng. contrast control knob] [Al. Kontrastregelungsknopf, Kontrastregler] TV. Almaçlarda sertlik ayarını sağlayan düğme.

sertlik düşmesi [es.t. *kontrast kaybı*] [Fr. *perte de contraste*] [İng. *contrast reduction*] [Al. *Kontrastminderung*] TV. Televizyon iminin zayıflamasından ötürü sertlik oranındaki düşme.

sertlik eksikliği [es.t. *kontrast yokluğu*] [Fr. *manque de contraste*] [İng. *lack of contrast*] [Al. *Kontrastlosigkeit*] S/TV. Bir görünüşlüğün doğadaki, filmdeki ya da görüntülükteki aydınlık ve karanlık bölümleri arasında sertlik bulunmaması ya da pek az olması.

sertlik oranı [es.t. *kontrast oranı*] [Fr. *rapport de contraste*] [İng. *contrast ratio*] [Al. *Kontrastverhältnis, Kontrastumfang*] S/TV. Birbirine komşu tonlar arasındaki aydınlık – karanlık ilişkisi; bu ilişkiyi belirtmekte kullanılan terim. (Sertlik oranı arttıkça, bu iki nokta birbirinden daha kesinlikle ayrılır; sertlik oranı azaldıkça, komşu iki nokta birbiri içinde yitmeğe başlar).

serüven filmi [es.t. *macera filmi*] [Fr. *film d'aventure*] [İng. *adventure film, (ABD) cliff hangover (a.)*] [Al. *Abenteuerfilm*] S. Kişilerinin tehlikelerle dolu, serüvenli bir yaşam sürdükleri; soluk kesici olaylar, kahramanca davranışlarla dolu olan, hızlı dizemli filmler için kullanılan genel terim.

ses [es.t. *savt*] [Fr. *son*] [İng. *sound*] [Al. *Ton, Klang, Laut, Schall*] S/TV. Titreşimli bir kaynaktan çıkan, belirli bir ortamda uzunlamasına dalgalar biçiminde yayılan basıncın etkisiyle kulağın algıladığı duydu.

ses aktarması. bkz. **aktarma**

ses alıcısı [es.t. *sesli film makinesi, ses makinesi, seslendirme aygıtı*] [Fr. *caméra son, appareil de prise de son*] [İng. *sound camera*] [Al. *Tonkamera, Tonfilmkamera, Lichttonkamera*] S. Sesli film çeviriminde kullanılan ve ses kuşağının üzerine optik ses imlerini saptayan alıcı.

ses alkinması. bkz. **alkınma**

ses ara yinelenimi [Fr. *fréquence intermédiaire son*] [İng. *sound intermediate frequency*] [Al. *Tonzwischenfrequenz*] TV. Ara yineleniminin ses imiyle ilgili olanı.

ses ara yinelenim yükselteci [Fr. *amplificateur fréquence intermédiaire son, amplificateur à moyenne fréquence*] [İng. *sound intermediate frequency amplifier*] [Al. *Tonzwischenfrequenzverstärker*] TV. Almaçta, resim ve ses imleri ayrıldıktan sonra, ses ara yinelenimini güçlendiren yükselteç.

ses ayarı [es.t. *volüm ayarı, ses şiddeti ayarı*] [Fr. *réglage de puissance (d'intensité sonore)*] [İng. *volume control*] [Al. *Lautstärkeregelung, Lautstärkeregel*] S/TV. Herhangi bir ses aygıtının, almanın sesyayarının çıkardığı sesin gürülüğünü istenilen düzeye getirmek için yapılan düzenleme.

ses aygıtı [es.t. *manyetik ses kayıt cihazı, ses kayıt cihazı, manyetik ses alma makinesi, ses alma makinesi, teyp (makinesi)*] [Fr. *magnétophone, enregistreur magnétique*] [İng. *tape recorder, magnetic recorder (tape recorder, sound recorder)*] [Al. *Bandspiler, Magnetongerät, Magnetofon(gerät), Tonbandgerät, Tonbandmaschine, magnetische Schreiber*] S/TV. Miknatıslı ses kuşağının miknatıslı alandan geçirilmesi (sesin saptanması), sonra bu kuşağın bir elektrik devresi yakınından

geçirilerek akım oluşturmaları (sesin okunması) temeline dayanan, demir mıknatısı özdeklerindeki artık mıknatıslamadan yararlanarak sesi saptayan ve okuyan aygıt.

ses aygıtı yuvası [Fr. *prise pour magnétophone*] [İng. *socket for tape recorder, recording jack*] [Al. *Tonbandgerät-Anschluss, Buchse für Tonbandgerät*] S / TV. Bazı aygıtlarda (örneğin almaçta, göstericide) ses aygıtının bağlanması için ayrılan yuva.

ses başyönetmeni [es.t. *ses mühendisi, tonmayster*] [Fr. 1. *chef opérateur du son (de prise de son)*, 1-2. *ingénieur du son (en chef)*] [İng. 1. *recording director, audio control engineer, (ABD) sound director, chief recordist*, 2. *audio engineer, sound engineer*] [Al. *Toningenieur, Tonmeister*] S. 1. Seslendirme, yeniden seslendirme çalışmalarını yöneten kimse; ses takımının başkanı. TV. 2. Bir televizyon yayınının ses yayınından sorumlu kimse.

ses bileştirmesi. bkz. **bileştirme**

ses bindirmesi [Fr. *surimpression sonore*] [İng. *superimposition of sound, sound superimposure*] [Al. *Tonüberlagerung*] S / TV. Bir sesin yanı sıra bir başka sesin belirmesi.

ses bozulması. bkz. **bozulma**

ses bozumu. bkz. **bozum**

ses bölümü [Fr. *tête sonore (de lecture), bloc sonore*] [İng. *sound head*] [Al. *Tonkopf*] S. Bir göstericide, ses yolundaki sesin okunmasını sağlayan, bir okuma kafasından oluşan bölüm. Resim bölümünün karşısı.

ses bulucu [Fr. *démodulateur-son*] [İng. *sound demodulator*] [Al. *Tondemodulator*] TV. Ses imleri için bulma işini gerçekleştiren bulucu.

sesçi [Fr. *preneur de son, sondeur*] [İng. *sound man*] [Al. *Tonassistent*] S / TV. Ses aygıtıyla sinema ya da televizyon için ses saptayan uygulaman.

sesdağılımı [es.t. *ilm-i savt, akustik*] [Fr. *acoustique*] [İng. *acoustics*] [Al. *Akustik*] S / TV. 1. Sesin dağılımını inceleyen bilim dalı. 2. Sesin dağılımına göre kapalı bir yerin taşıdığı özellik.

ses dalgası [Fr. *onde sonore*] [İng. *sound wave*] [Al. *Schallwelle*] S / TV. Titreşimli bir kaynağın, kendini çevreleyen ortamda oluşturduğu değişken basıncın devinimi.

ses değiştirimi [es.t. *ses modülasyonu*] [Fr. *modulation du son*] [İng. *sound modulation*] [Al. *Modulation des Tonsenders*] TV. Televizyon yayınında ses için kullanılan değiştirim çeşidi.

ses derinliği [es.t. *ses perspektifi*] [Fr. *perspective sonore, effet d'espace*] [İng. *sound perspective, acoustic perspective*] [Al. *Klangperspektive, Raumwirkung*] S / TV. Algılanan bir sesin, algılayana göre uzaklığının oluşturduğu özellik.

ses dikliği. bkz. **diklik**

ses dizelgesi [Fr. *liste de sons nécessaire au réenregistrement*] [İng. *cue sheet*] [Al. *Mischplan*] S. Yeniden seslendirmede alınacak seslerin, nasıl ve ne yolda alınacağı gösteren dizelge.

ses düğmesi [es.t. *potansiyometre, fader*] [Fr. *potentiomètre, bouton de volume, "fader"*] [İng. *potentiometer, pot'meter, pot, volume control, (knob) fader*] [Al. *Potentiometer, Pot, Lautstärkereglerknopf, Lautstärkeregelnknopf*] S/TV. Bir ses aygıtında, seslendirme aygıtında, göstericide, almaçta sesayara verilen sesin gürlüğünü düzenleyen düğme.

ses düzeyi [Fr. *niveau sonore*] [İng. *loudness, sound level*] [Al. *Lautheit, Tonstärke, Tonpegel, Lautstärkepegel*] S/TV. Kulağın sese olan fizyolojik yatkınlığının derecesi. (Sesin gürlüğüne ve yinelenimine bağlı olan bu düzey fon ya da desibelle ölçülür).

ses eşlemi [es.t. *ses kopyası*] [Fr. *copie son*] [İng. *sound print*] [Al. *Tonkopie*] S. Bir ses negatifinden elde edilmiş pozitif eşlem.

ses etkicisi [Fr. *technicien de bruitage, bruiteur*] [İng. *sound-effects man (technician)*] [Al. *Geräuschemacher, Geräuschtechniker*] S/TV. Çeşitli ses etkilerini gerçekleştiren ve yöneten kimse.

ses etkileri [es.t. *gürültü, efekt*] [Fr. *effets sonores, bruitage, bruits*] [İng. *sound effects, FX, SFX*] [Al. *Geräusch(kulisse), Geräusche*] S/TV. Çeşitli doğal seslerin işlikte elde edilmesiyle ilgili etkiler; işlikte çeşitli kaynaklardan gerçekleştirilen doğal sesler.

ses etkileri belgeliği [Fr. *archive des effets sonores*] [İng. *sound effects library*] [Al. *Geräuscharchiv*] S/TV. Ses etkilerinin sıralanmış olarak saklandığı belgelik.

ses geçirir [Fr. *transsonore, perméable au son*] [İng. *transsonor, sound porous*] [Al. *Transsonor*] S/TV. Sesi tutmayan, soğurmayan (özdek).

ses geçirir görüntülük [Fr. *écran transsonore (perméable au son)*] [İng. *transsonor screen, sound porous screen*] [Al. *Transsonorschirm*] S. Arkasında bulunan sesyayardan çıkan sesi salona verebilen görüntülük çeşidi.

ses geçirmez [Fr. *insonore*] [İng. *soundproof*] [Al. *schalldicht*] S/TV. Sesi geçirmeyen yapıda olan.

ses geçirmezleme [Fr. *insonorisation, isolement phonique*] [İng. *sound praofing*] [Al. *Schalldichtung, Geräuschdämpfung*] S/TV. Bir yeri, bir aygıtı ses geçirmez duruma sokma.

ses gürlüğü. bkz. **gürlük**

"ses hazır!" [Fr. *bon pour le son!*] [İng. *o.k. for sound!*] [Al. *Ton klar!*] S. Yönetmenin sorusuna karşılık olarak ses başyönetmenin seslendirme işlemine hazır olduğunu belirten yanıtı.

ses hızı [Fr. *vitesse (de propagation) du son*] [İng. *velocity of sound*] [Al. *Schallgeschwindigkeit*] S/TV. Sesin birim zamanda aldığı yol. (Bu hız, sesin, içinde yer aldığı ortama göre değişir; genellikle havada, 0°C'de saniyede 332 m'dir).

"sesi aç!" [Fr. *ouvrez!, ouverture de la voie son!*] [İng. *fade up!, FU*] [Al. *aufblenden!*] S/TV. Sesin yükseltilmesi için verilen komut.

"sesi kes!" [Fr. *coupez le son!*] [İng. *cut sound!, take out sound!*] [Al. *Stopp!, Ton aus!*] S/TV. Sesin kesilmesi için verilen komut.

“sesi kıs!” [Fr. *fermez!*] [İng. *fade down!*] [Al. *abblenden!*] Sesin gürülüğünün azaltılması için verilen komut.

ses imi [es.t. 1. ses görüntüsü, 2. ses sinyali] [Fr. 1. *image du son (de la piste sonore)*, *trace*, 2. *signal son*] [İng. 1. *sound image, track*, 2. *sound signal*] [Al. 1. *Tonspur*, *Tonschrift*, *Lichttonschrift*, 2. *Tonsignal*] S/ TV. 1. Ses titreşimlerinin optik ses yolu üzerindeki resmi. TV. 2. Bir televizyon yayınında sesi oluşturan im.

ses imi ölçer [Fr. “*peak programme meter*”] [İng. *peak programme (ABD: program) meter, PPM*] [Al. *Spitzenaussteuerungsmesser*] TV. Sesimin doruk noktasını ölçen aygıt.

ses iş eşlemi [Fr. *copie de travail son*] [İng. *sound work print*] [Al. *Tonarbeitskopie*] S. İş eşleminin ses yolu taşıyan çeşidi.

ses işlemi [es.t. ses sistemi] [Fr. *procédé sonore*] [İng. *sound system*] [Al. *Tonsystem*] S. Sesli film çevirmek için yapılan çalışmaların tümü.

ses izgesi. bkz. **izge**

ses kesilmesi [Fr. *coupure du son*] [İng. *break in sound, sound take-off*] [Al. *Tonabschaltung, Tonausfall*] TV. Bir yayında herhangi bir nedenden ötürü sesin alınmaması.

ses kurgusu [es.t. ses montajı] [Fr. *montage du son, montage sonore, montage-son*] [İng. *sound editing (cutting), track laying, laying sound*] [Al. *Tonschnitt*] S. Ses kuşağında yapılan kurgu; ses kuşaklarının birleştirilmesindeki kurgu.

ses kuşağı [es.t. ses şeridi, ses bandı, ses filmi] [Fr. *bande son (sonore), partie sonore*] [İng. *sound track (tape, reel)*] [Al. *Tonband, Tonteil*] S: 1. Üzerine ses saptanmış optik ya da mıknatıslı ses kuşağı. 2. Sesli filmde, kuşağın görüntüye karşılık ses bölümünü belirten terim.

ses kutucuğu. bkz. **kutucuk**

seslendirme [es.t. ses kaydı, ses alma, ses tespit ve kaydı] [Fr. *enregistrement (sonore, du son), prise de son, sonorisation*] [İng. *sound recording*] [Al. *Tonaufnahme, Tonaufzeichnung, Schallaufnahme, Vertonung, Schallaufzeichnung*] S. 1. Bir ses negatifinin sesli alıcıda kullanılıp işlemekte işlendikten sonra ses pozitifini elde edilmesi ve bu pozitifin, görüntü pozitifini ile birleştirilmesi. 2. Filme optik ya da mıknatıslı ses yolu eklenmesi işi. TV. 3. Sesin doğrudan doğruya yayınlanmaması durumunda, bu sesin saptama yöntemleri.

seslendirme arabası [Fr. *camion de son (son, sonore, d'enregistrement), car de reportage, cabine d'enregistrement mobile*] [İng. *mobile recording unit (truck), sound truck, recording truck (van, car), truck*] [Al. *Tonaufnahmewagen, Tonwagen (a.), Reportagewagen*] S. Sesleri ışık dışında, yerinde alabilecek biçimde donatılmış büyük taşıt.

seslendirme hızı [Fr. *vitesse d'enregistrement (du son)*] [İng. *sound recording speed*] [Al. *Tonaufnahmegeschwindigkeit*] S/ TV. Her çeşit ses saptama ve okuma aygıtında, bu aygıtın saptama ve okuma sırasındaki hızı. (Bu hız genellikle, hangi gereç üzerine ses alınıyorsa, o gerecin birim zamandaki dönüş ya da yol alışıyla belirlenir).

seslendirme işliğı [es.t. ses dairesi, ses stüdyosu] [Fr. *auditorium, studio son* (d'enregistrement)] [İng. *auditorium, sound studio, recording studio*] [Al. *Tonfilmstudio, Tonstudio, Tonaufnahmestudio, Tonatelier, Schallaufzeichnungsraum*] S. Seslendirme, sonradan seslendirme, sözlendirme, vb. çalışmaların yapıldığı, ses geçirmez, sesdağılımı düzgün salon.

seslendirmek [es.t. ses kaydetmek, ses tespit ve kaydetmek] [Fr. *sonoriser, enregistrer*] [İng. *make a sound recording, add sound to a film, record*] [Al. *vertonen, einspielen, aufnehmen*] S. Seslendirme eylemi.

seslendirme kafası [Fr. *tête d'enregistrement*] [İng. *recording head*] [Al. *Aufnahmekopf*] S/TV. Çeşitli ses aygıtlarında sesin saptanmasını sağlayan kafa.

seslendirme masası [es.t. ses reji masası, kumanda masası, karıştırma masası, bileştirme masası] [Fr. *pupitre de commande du son* (de mélange du son, de mixage), *console de mélange du son* (de mixage), *table de mélange* (de mixage), *appareil de mixage, mélangeur, mixeur, boîte à mixage, "audiomixer"*] [İng. *sound console* (mixer, mixing panel, mixing console, mixing desk, control desk), *audio mixer* (control console, mixing console), *mixing table* (console), *mixer, control desk, console, bank, panel*] [Al. *Tonmischpult, Tonmeisterpult, Mischpult, Tonmischer, Tonoufnahmepult, Steuerpult*] S. 1. Seslendirme odasında çeşitli ses kuşaklarından gelen seslerin denetlenip birleştirilmesini sağlayan aygıt. TV. 2. Çeşitli kaynaklardan gelen seslerin denetlenip yayına verilmesini sağlayan aygıt.

seslendirme odası [es.t. camlı kamara, dinleme kamarası, kontrol odası, ses alma odacığı] [Fr. *cabine d'enregistrement* (de son, de mixage, sonore), *salle de mixage*] [İng. *booth, sound booth, sound-proof booth, cabin, mixing room, dubbing room* (theatre, ABD: theater), (ABD) *aquarium* (a.)] [Al. *Tonkabine, Kabine, Mischatelier, Tonbox* (a.)] S. Seslendirme işliğınden ses geçirmez camla ayrılan, ses yönetmeni ile ses masasının ve aygıtlarının bulunduğu, ses geçirmez oda.

seslendirme oluğı [Fr. *chaîne d'enregistrement* (sonore), *canal sonore*] [İng. *sound channel, recording channel* (system)] [Al. *Tonkanal*] S. Sesli film çeviriminde kullanılan ve birbirine bağlı olan bütün ses araç ve gereçlerinin tümü; ses-toplar, yükselteçler, seslendirme masası, ses alıcısı, sesyayarlar, vb.

sesli alıcı [es.t. sesli kamera] [Fr. *appareil à pellicule unique, caméra sonore*] [İng. *sound camera, single-system sound camera*] [Al. *Tonkamera, Tonfilmkamera*] S. Resim ile sesi aynı anda aynı film üzerine saptayabilen alıcı.

sesli çerçevesi [Fr. *format de l'image sonore, "Movietone frame"*] [İng. *Movietone frame*] [Al. *Tonfilmbildformat, "Movietone Fraıne"*] S. Sesli filmin çıkışıyla birlikte 35 mm'lik filmde ses yoluna yer ayrıldıktan sonra ölçünleşen çerçeve; sesli penceresinin sınırladığı alan.

sesli diplik [Fr. *fond sonore*] [İng. *sound backing*] S. Ses ya da müziğin, görüntülerin yanı sıra belli belirsiz yer alması durumu.

sesli evirim [Fr. *version sonore, film sonorisé*] [İng. *sound version*] [Al. *Tonfassung*]

- S. Özgün evrimi sessiz olan herhangi bir filmin, sonradan ses kuşağı eklenmiş evrimi.
- sesli (film)** [Fr. *film sonore, sonore*] [İng. *sound film (picture, motion picture)*] [Al. *Tonfilm*] S. Görüntülerinin yanı sıra bu görüntülere ilişkin sesi de veren film. Sessiz (film) karşıtı.
- sesli (film) görüntülüğü** [Fr. *écran projection pour film sonores*] [İng. *sound (film) screen*] [Al. *Tonfilmschirm*] S. Görüntülüğün ardında yer alan sesyayardan çıkan sesin salona ulaşabilmesi için ses geçirir nitelikte olan görüntülük.
- sesli (film) hızı** [es.t. *sesli film sürati*] [Fr. *vitesse du sonore*] [İng. *sound speed*] [Al. *Tonfilmgeschwindigkeit*] S. Sesli filmin çevrilmiş ve gösterimi sırasında, pencere önünden saniyede geçen resim sayısı ile belirlenen hız. (Sesle eşlenmiş bütün film boylarında bu hız, saniyede 24 resimdir).
- sesli gösterici** [es.t. *sesli sinema makinesi, sesli projeksiyon makinesi*] [Fr. *projecteur sonore (pour film sonore), appareil de projection sonore*] [İng. *sound projector*] [Al. *Tonprojektor, Tonfilmprojektor*] S. Görüntüyle birlikte sesi de verebilen, ses bölümü bulunan gösterici.
- sesli gösterim** [Fr. *projection sonore*] [İng. *sound projection*] [Al. *Tonfilmprojektion*] S. Görüntüyle birlikte bununla ilgili sesin de verildiği gösterim.
- sesli işliğı** [es.t. *sesli film stüdyosu*] [Fr. *studio sonore (de prise de vues en sonore)*] [İng. *sound stage (studio)*] [Al. *Tonaufnahmestudio*] S. Sesli film çevirebilecek biçimde donatılmış işlik.
- seslik** [es.t. *ses arşivi, ses belgeliğı*] [Fr. *archive sonore, sonothèque, phonothèque*] [İng. *sound archive (library), phonothèque*] [Al. *Tonarchiv, Lautarchiv, Schallarchiv S/ TV*. Çeşitli amaçlarla kullanılmak üzere her türlü sesin sıralanmış olarak saklandığı yer.
- sesli penceresi** [Fr. *ouverture de l'Académie*] [İng. *Academy aperture, reduced aperture, RA, Movietone aperture*] [Al. *Bildfenstergröße für Tonfilm*] S. Akademi örtüsünün çerçevelediği alan.
- sesli sinema** [Fr. *cinéma sonore*] [İng. *sound film (motion picture, cinematography)*] [Al. *Tonfilm*] S. 1. Sesli filmlerle başlayan sinema dönemi. 2. Bu dönemin sineması. Sessiz sinema karşıtı.
- ses negatifi** [Fr. *négaatif son*] [İng. *sound negative*] [Al. *Tonnegativ*] S. Ses alıcısında kullanılıp kimyasal işlem sonunda ses imlerinin negatif görüntüsünü veren film.
- ses oluğu** [Fr. *canal son*] [İng. *sound channel, (ABD) audio channel*] [Al. *Tonkanal, Kanal*] TV. Bir televizyon oluşunun sese ayrılan bölümü.
- ses pozitif** [Fr. *positif son*] [İng. *sound positive*] [Al. *Tonpositiv, Lichttonpositiv*] S. Ses imlerinin pozitif görüntüsünü taşıyan kuşak.
- ses - resim taşıyıcı aralığı** [es.t. *ses ve resim verici frekansları arasındaki fark, ses ve resim taşıyıcıları arasındaki fark, ses ve resim verici frekans farkı*] [Fr. *écart entre porteuse son et porteuse vision*] [İng. *sound carrier relative to vision carrier*] [Al. *Frequenzabstand zwischen Bild- und Tonträgerfrequenz*] TV. Belli bir olukta, ses

taşıyıcı dalga ile resim taşıyıcı dalganın yinelenimleri arasındaki bağıklık.

ses sinamasi [Fr. *répétition pour le son*] [İng. *sound rehearsal*] [Al. *Tonprobe*] S/ TV. Ses niteliğinin saptanması için yapılan sinama.

sessiz alıcı [es.t. sessiz kamera] [Fr. *caméra en muet, appareil de prise de vues en muet*] [İng. *silent motion picture camera, silent camera, mute camera*] [Al. *stumme Kamera*] S. Sessiz film çeviriminde kullanılan alıcı çeşidi.

sessiz çekim [es.t. sessiz plan] [Fr. *plan muet*] [İng. *wild shot*] [Al. *stumme Aufnahme*] S. Sessiz olarak çevrilmiş çekim. İçinde ses bulunmayan çekim.

sessiz çerçevesi [Fr. *format de l'image muette*] [İng. *silent frame, full frame*] [Al. *Stummformat*] S. Sessiz sinema dönemindeki çerçeve oranı.

sessiz çevirim [Fr. *prise de vues en muet*] [İng. *mute (shooting), wild shooting*] [Al. *stumm Aufnahme*] S. Bir sesli filmin çeviriminde yalnız görüntülerin alınması bunlarla ilgili sesin saptanmasının sonraya bırakılması. (Bu durumda çekim tahtasına "sessiz" sözcüğü yazılır ve şakşak açık bırakılır).

sessiz eşlem [es.t. sessiz kopya] [Fr. *copie muette*] [İng. *mute print*] [Al. *Stummkopie*] S. 1. Sesli filmin ses yolu taşımayan görüntü kuşağı. 2. Henüz ses yolu katılmamış görüntü negatif ya da pozitif.

sessiz (film) [Fr. *film muet, muet*] [İng. *silent (film, picture), mute*] [Al. *Stummfilm, stumm*] S. 1. Sessiz olarak çevrilmiş, ses yolu bulunmayan film. 2. Sessiz gösterim için hazırlanmış film. Sesli (film) karşısı.

sessiz (film) hızı [es.t. sessiz film sürati] [Fr. *vitesse du muet*] [İng. *silent speed*] [Al. *Stummfilmgeschwindigkeit*] S. Sessiz filmin çevriliş ve gösterimi sırasında pencere önünden saniyede geçen resim sayısı ile belirlenen hız. (Bu hız, genellikle saniyede 16 resimdir).

sessiz gösterici [es.t. sessiz film makinesi, sessiz sinema makinesi, sessiz projeksiyon makinesi] [Fr. *projecteur muet (pour film muet), appareil de projection muet*] [İng. *silent projector*] [Al. *Stummprojektor, Stummfilmprojektor*] S. Ses bölümü bulunmayan, yalnız sessiz film oynatan gösterici.

sessiz gösterim [Fr. *projection muet*] [İng. *silent projection*] [Al. *Stummfilmprojektion*] S. Yalnız görüntülerin verildiği gösterim; sessiz film gösterimi.

sessizleme [Fr. *isolement phonique, insonorisation*] [İng. *sound insulation, sound-proofing*] [Al. *Schalldichtung, Schalldämmung, Geräuschdämmung*] S/ TV. Herhangi bir işliğin, seslendirme odasının, seslendirme işliğin, saptama ya da aktarma için gerekli seslerin dışındaki bütün yabancı seslere karşı korunmalı duruma getirilmesi.

sessizleme kutusu [Fr. *caisson d'insonorisation (insonore)*] [İng. *blimp, sound-proofing casing*] [Al. *schalldichte Hülle, Schallschutzhaube, "Blimp"*] S. Sesli film çeviriminde, alıcının çalışırken çıkardığı sesin dışarıya çıkmasını önlemek üzere kullanılan, içine alıcının yerleştirildiği ses geçirmez kutu.

sessizlenmiş alıcı [Fr. *caméra insonorisé, appareil de prise de vues insonorisé*] [İng. *silenced motion picture camera, self-blimped camera, sound-proof camera, blimped*]

- camera*] [Al. *Blimp-Kamera, selbstgeblimpte Kamera*] S. Sesli film çeviriminde kullanılmak üzere, motor gültüsünün dışarı sızması önlenmiş alıcı.
- sessizlik** [Fr. *silence*] [İng. *silence*] [Al. *Ruhe*] S/TV. 1. Bir sinema ya da televizyon görüntülüğünde hiç bir sesin yer almaması durumu. S. 2. Sessiz sinema döneminde filmler baştan sona sessiz olduğu için bu dönemde değerlendirilemeyen ve kullanılamayan özellik.
- sessiz penceresi** [Fr. *format de fenêtre pour film muet*] [İng. *full aperture, FA, silent aperture*] [Al. *Bildfenstergröße für Stummfilm*] S. Sessiz sinema döneminde 35 mm'lik alıcı ve göstericilerdeki pencere boyu.
- sessiz sinema** [[Fr. *cinéma muet*] [İng. *silent film (motion picture, cinematography)*] [Al. *Stummfilm*] S. 1. Sinemanın bulunuşundan sesli sinemanın ortaya çıkışına kadar uzanan dönemdeki sinema. (Sesli film yapımına başlayan her ülkeye göre değişen bu dönem, genellikle 1895'ten 1930'a kadar uzanır). 2. Bu dönemin, kendine özgü dilini, sanatını, değişini, kurallarını, uygulayımını yansıtan filmlerden oluşan sineması. (Başlıca özellikleri: Görüntünün egemenliği, görsel öğelerin üstünlüğü, anlatımın yalınlığı, kurgunun ağır basması, oyun anlayışı (mimikler), arayazılar).
- ses soğurma.** bkz. **soğurma**
- ses soğurucu.** bkz. **soğurucu**
- ses süzgeci.** bkz. **süzgeç**
- ses şakşağı** [Fr. *claquette son*] [İng. *sound clap, beat record, record beat (clap)*] [Al. *Klappentonaufzeichnung*] S. Ses yolunda şakşağın çarpışından çıkan sesi veren ve resim şakşağı ile yan yana getirilince eşlemenin gerçekleşmesini sağlayan im.
- ses taşıyıcı dalga** [Fr. *onde porteuse du son, porteuse son*] [İng. *sound carrier*] [Al. *Tonträger*] TV. Taşıyıcı dalganın ses taşıyanı.
- ses taşıyıcı - oluk kenarı aralığı** [İng. *sound carrier relative to edge channel*] TV. Ses taşıyıcı dalga ile oluk kenarı arasındaki fark.
- ses taşıyıcı yinelenimi** [es.t. ses taşıyıcı frekansı] [Fr. *fréquence de l'onde porteuse du son*] [İng. *sound carrier frequency*] [Al. *Tonträgerfrequenz*] TV. Ses taşıyıcı dalganın, yinelenimle belirtilen değeri.
- ses titremesi.** bkz. **titreme**
- ses titremi.** bkz. **titrem**
- ses titremi ayarı.** bkz. **titrem ayarı**
- sestoplar** [es.t. mikrofon] [Fr. *micro(phone)*] [İng. *mic(ro)phone, mike*] [Al. *Mikro(fon)*] S/TV. Bir ses oluğunun başına yerleştirilen, ses dalgalarının erkesini mekanik erkeye, sonra da elektrik erkesine çeviren değiştireç.
- sestoplar arabası** [es.t. mikrofon vinci] [Fr. *grue de micro(phone)*] [İng. *microphone boom, mike boom, sound boom*] [Al. *Mikrofonkran, Mikrofongalgen, Tongalgen, Galger, "Boom"*] S/TV. Sestopların her çeşit devinimi kolaylıkla yapmasını sağlayan tekerlekli ve vinçli en büyük boy araç.
- sestoplar ayağı** [Fr. *support micro*] [İng. *microphone support (stand), floor stand*]

[Al. Mikrofonstativ] S/ TV. Üzerine mikrofon yerleştirilen üçayak.

sestoplarcı [est. mikrofoncu, perşman, tünək adamı, ses asistanı, ses makinisti, mikrofon sürücü, mikrofon teknisyeni] [Fr. perchiste, assistant du son, deuxième assistant son, "perchman"] [İng. perchman, mike man, microphone operator, boom operator (boy, slinger, swinger), microphone boom man, (ABD) boom man, perchist] [Al. Mikrofonmann, Tonangler, Mikroassistent, zweiter Tonassistent, Mikromann, "Perchman"] S/ TV. Ses kaynağının yer değiştirmesine göre sestopların devinimlerini düzenleyen, sestopların sesi en iyi alabilecek durumda olmakla birlikte çerçeve dışı kalmasını sağlayan kimse.

sestoplar devinimleri [est. mikrofon hareketleri] [Fr. mouvements de micro] [İng. microphone movements (motions)] [Al. Mikrofonbewegung] S/ TV. Ses kaynağının yer değiştirmesine uygun olarak sestopların bu kaynağa yakın, fakat çerçeve dışı kalması için yapılan devinimler.

sestoplar dışı [Fr. "off-micro"] [İng. off-microphone, off-mike] [Al. "Off-Mikro"] S/ TV. Sestopların duyar yanında bulunmayan ses kaynağının durumu.

sestoplar gölgesi [est. mikrofon gölgesi] [Fr. ombre de microphone] [İng. microphone shadow] [Al. Mikrofon Schatten] S/ TV. Sestopların iyi yönetilememesinden, ışık kaynaklarının durumundan dolayı sestoplar gölgesinin alıcının görüş alanı içine düşmesi, dolayısıyla görüntüde yer alması.

sestoplar kamışı [est. perş, mikrofon kolu] [Fr. perche (microphonique)] [İng. fish-pole, fishing rod] [Al. Mikrofonangel, Angel] S/ TV. Ucuna mikrofon takılarak devindirilen ve olta kamışını andıran değnek.

sestoplar kolu [est. mikrofon kolu] [Fr. bras de microphone] [İng. hand boom] [Al. Mikrofonangel] S/ TV. Sestoplar devinimlerini sağlamakta kullanılan çeşitli boyda sırkıklar.

sesüstü yinelenimli almaç [est. süperheterodin] [Fr. récepteur superhétérodyne] [İng. superheterodyne (receiver), superhed (a.)] [Al. Überlagerungsempfänger] TV. İstenilen im yinelenimini, içinde ürettiği bir başka yinelenimle değiştirebilen almaç.

ses ve resim yayını. bkz. yayın

ses vericisi. bkz. verici

sesyayar [est. hoparlör] [Fr. haut-parleur, écouteur, enceinte] [İng. loudspeaker] [Al. Lautsprecher, Strahler] S/ TV. Elektrik akımını, uzaktan işitilebilecek güçlükte ses dalgalarına çeviren aygıt.

ses yayını. bkz. yayın

ses yinelenimi [est. ses frekansı] [Fr. fréquence son] [İng. audio-frequency, AF] [Al. Hörfrequenz, Niederfrequenz, NF, Tonfrequenz] S/ TV. Olağan insan kulağının işitme sınırları içinde yer alan yinelenim. Yaklaşık 30-20.000 Hz'dir.

ses yolu negatif [Fr. négatif avec piste sonore] [İng. negative with sound track] [Al. Negativ mit Tonspur] S. Üzerinde ses yolu bulunan negatif.

ses yolu [est. sesi kaydetmeğe mahsus kısım, ses kaydedilen yer, ses pisti, ses bandı]

[Fr. *piste (sonore)*] [İng. *sound track, track*] [Al. *Tonspur. Spur*] S. 1. Bir ses kuşağında yer alan ve ses imlerini taşıyan bir ya da birkaç daracık yol. 2. Sesli filmlerde. görüntü kuşağının bir ya da birkaç yerinde bulunan ve ses imlerini taşıyan yollar.

ses yönetim odası [es.t. *ses reji odası*] [Fr. *contrôle son*] [İng. *sound control room*] [Al. *Tonregie(raum)*] TV. Bazı işliklerin yönetim odalarında ses için ayrılan bölüm; yayının sesle ilgili yönünün denetlendiği bölüm.

ses yönetmeni [es.t. *ses şefi, ses alıcısı*] [Fr. *opérateur du son, chef assistant du son, "recorder", "recordman"*] [İng. *sound cameraman (operator, man, recordist, supervisor, camera operator), recordman, recordist, monitor man, (ABD) knob twister (a.)*] [Al. *Tonassistent, Tontechniker, erster Tonassistent*] S. Ses alıcısını çalıştıran, sesin film üzerine saptanması işini yöneten kimse.

ses yöntemi [Fr. *système sonore*] [İng. *sound system*] [Al. *Tonsystem*] S/TV. Sesin saptanmasında ya da yayınlanmasında kullanılan yöntem.

ses yükselteci. bkz. **yükselteç**

ses zincirlemesi [Fr. *enchaînement sonore*] [İng. *sound dissolve*] [Al. *Tonüberblendung*] S/TV. Bir sesin yanı sıra başka bir sesin belirerek yavaş yavaş onun yerini alması; bir sestten başka sese yavaş yavaş geçiş.

SI birimleri [Fr. *Système International (d'Unités), SI*] [İng. *SI units, SI*] [Al. *SI*] S/TV. Uluslararası Ağırlıklar ve Ölçüler Genel Konferansı'nın uluslararası ilişkilerde, özellikle bilimsel alış verişte kullanışlı ve tek bir ölçü dizgesi oluşturmak için benimsediği birimler. (1960'ta "Uluslararası Birimler Dizgesi" (Système International d'Unités) adını aldı ve bütün dillerde "SI" kısaltmasıyla gösterilmesi benimsendi. Bugün tüm bilim dünyasında ortaklaşa kullanılan ve eski "CGS" dizgesinin yerini alan SI'nın yedi temel birimi, bunların ek birimleri, türevleri vardır. Yazımları, kısaltmaları, kat ve askatları birörnekleştirilmiştir. Bu kitapta da SI birimleri kullanılmıştır).

sıkıştırılmış eşlem [İng. *squeezed print*] S. Sıkıştırmaçla çevrilmüş bir filmin eşlemi.

sıkıştırma [es.t. 1. *anamorfoz*] [Fr. 1. *anamorphose, 2. compression*] [İng. 1. *anamorphosis, anamorphic process, 2. squeeze, compression, image compression, anamorphic compression, horizontal compression*] [Al. 1. *Anamorphose, 2. Kompression*] S. 1. Bir merceğin kapsadığını alanı, film boyu değişmediği halde artırılmasını sağlayan optik işlem. 2. Sıkıştırmaçla dayanan geniş görüntülük işlemlerinde, konunun iki yandan basıklaştırılmış olarak filme görüntü vermesi.

sıkıştırmaç [es.t. *anamorfozcu mercek, anamorfozör*] [Fr. *anamorphoseur, objectif anamorphoseur (anamorphotique)*] [İng. *anamorphic, anamorphic (lens), anamorphote lens*] [Al. *anamorphotisch, Anamorphot(Objektiv) anamorphotische Linse (Objektiv)*] S. Sıkıştırmağı gerçekleştiren, çok geniş bir alanı, olağan bir çerçeve içine sığdıran mercek çeşidi.

sıkıştırmaçlı çevirim [Fr. *prise de vues anamorphotique*] [İng. *anamorphic photog-*

raphy] [Al. *anamorphotische Aufnahme*] S. Alıcıya sıkıştırmaç takılarak gerçekleştiren çevirim.

sıkıştırma katsayısı [es.t. *anamorfozcul katsayı*] [Fr. *coefficient anamorphotique*] [İng. *anamorphic coefficient (factor), compression factor*] [Al. *anamorphische Koeffizient*] S. Bir sıkıştırmanın, olağan mercekle kullanıldığında bu merceğin yatay açısını kaç katı sıkıştırdığını gösteren sayı.

sinama [es.t. *prova*] [Fr. *répétition*] [İng. *rehearsal*] [Al. *Probe*] S/ TV. Oyunu pişirmek, ışık, alıcı, sestoplar devinimlerini düzenlemek amacıyla, çevirimden önce yapılan çalışmaların tümü.

sinama oyunluğu [Fr. *scénario de répétition*] [İng. *rehearsal script*] [Al. *Probedrehbuch*] TV. Sinama çalışmalarını kolaylaştırmak amacıyla, gereksiz ayrıntılardan arınmış, söylemleri, devinimleri, yeri, zamanı belirten oyunluk çeşidi.

sinama salonu [es.t. *prova salonu*] [Fr. *salle de répétition, studio de répétition*] [İng. *rehearsal room (studio)*] [Al. *Proberaum, Probebühne, Probestudio*] TV. Düzlükte çalışmadığı vakit sınamaların gerçekleştirildiği salon.

sınırlı haklar [Fr. *droits limités*] [İng. *limited rights*] [Al. *beschränkte Rechte*] S. Film dağıtımında, filmle ilgili haklardan yalnız bir bölümünün verilmesi durumu.

sıra [Fr. *rang (de fauteuils)*] [İng. *row*] [Al. *Reihe*] S. Bir salonda yan yana dizilen koltuklardan oluşan dizi.

sıralaklama [es.t. *kataloglama*] [Fr. *catalogage*] [İng. *cataloguing (ABD: cataloging)*] [Al. *Katalogisierung*] S/ TV. Filmlik ve belgelerde çeşitli sinema ve televizyon gerecinin (film, kuşak, vb.) sıralaklara geçirilmesi işlemi.

sıralama [es.t. *tasnif, sınıflama*] [Fr. *classification*] [İng. *classification*] [Al. *Klassifikation*] S/ TV. Sinema ve televizyonda kullanılan çeşitli gereçlerin (film, miknatıslı kuşak, miknatıslı görüntü kuşağı, resim, saydam resim, vb.) istenildiğinde kolayca bulunabilecek biçimde düzenlenmesi.

silinme [es.t. *maske*] [Fr. *volet (à rideau), fondu effacé, "wipe"*] [İng. *wipe, push-over wipe*] [Al. *Wischblende, Schieblende*] S/ TV. İkinci çekimin görüntüsünün çerçevenin herhangi bir yerinden belirerek ilk çekimin görüntüsünü herhangi bir biçimde (düz, eğri, kırık, eğik çizgiler, vb.) silmesi ve yerini almasına dayanan noktalama çeşidi.

silinmeli açılma [Fr. *ouverture en fondu par volet*] [İng. *wipe on*] S/ TV. Bir çekimin silinmeyle açılması.

silinmeli kararma [Fr. *fermeture en fondu par volet*] [İng. *wipe off*] S/ TV. Bir çekimin silinmeyle kararması.

silinmeli kararma - açılma [es.t. *vole, süratli geçiş, süratli kapatılma - açılma*] [Fr. *fermeture et ouverture par volet (par cache mobile)*] [İng. *wipe off and on, wipe*] [Al. *Wischblende, Schieblende*] S/ TV. Silinmeli bir kararmanın silinmeli bir açılma ile izlenmesi.

silme [Fr. *effacement*] [İng. *erasing, erosion, erasure, wiping*] [Al. *Löschung*] S/ TV. Üzerine ses ya da görüntü saptanmış miknatıslı kuşakları, silme kafasından

geçirerek ortadan kaldırma, böylelikle yeni bir saptamaya hazırlama.

silme kafası [Fr. *tête d'effacement*] [İng. *erasing head, erase head, wiping head*] [Al. *Löschkopf*] S / TV. Ses aygıtı ya da miknatıslı görüntü aygıtlarının silmeyi sağlayan bölümü.

Simplifilm [Fr. *Simplifilm*] [İng. *Simplifilm*] [Al. *Simplifilm*] S. Fransa'da geliştirilen, bir özel optik dizge yardımıyla bir fotoğrafın canlı bir görünüşle alıcı önünde birleştirilmesine dayanan ve Pictographe'i andıran bir işlem.

sine- [Fr. *ciné*] [İng. *cine-, kine-*] [Al. *Kine-, Kino-*] S. "Sinema" (*sinematograf* = *cinématographe, cinematograph/kinematograph, Kinematograf*) sözcüğünden kısaltmayla elde edilen, yabancı dillerde *ciné-club, ciné-caméra, cinéphile, cinemagazine, Kinefilm*, vb. bileşiklerde kullanılan önek.

sinema [es.t. 1. *sinema tiyatrosu, sinema sarayı, sinema binası, 2-6. sinematograf*] [Fr. 1. *cinéma, salle (de cinéma), 2-6. cinéma(tographie)*] [İng. *cinema theatre (house), cinema, (ABD) theater, motion picture theater, movie house (theater), picture house, pictures, movies, 2-6. cinema(tography), kinema(tography), (ABD) motion picture, moving picture, movie*] [Al. 1. *Filmtheater(bau), Kino(bau), Lichtspielhaus, Lichtspieltheater, Schauspielhaus, 2-6. Film, Kinematografie*] S. 1. İzleyicilerin filmleri topluca görebilmeleri için özel olarak yapılmış yapı. 2. Herhangi bir devinimi, düzenli aralıklarla parçalara bölerek bunların resimlerini saptama, sonra bunları gösterici yardımıyla karanlık bir yerde görüntülük üzerine yansıtarak devinimi yeniden oluşturma işi. 3. Bir ülkede sinemayı oluşturmak üzere gerekli kuruluşların tümü, sinema işleyimi (bkz. sinema işleyimi). 4. Güzel sanatların bir dalı olarak sinema sanatı (bkz. sinema sanatı). 5. Sinemayı oluşturmak için yapılan çalışmaların tümü, sinemacılık (bkz. sinemacılık). 6. Bir ülkenin kendine özgü nitelikler taşıyan ulusal sineması. ("Sinema", *sinematograf* sözcüğünün kısaltmasıdır).

sinema ağı. bkz. ağ

sinema alıcısı. bkz. alıcı

sinema arabası [es. t. *film göstermeğe mahsus otomobil*] [Fr. *ciné-bus, unité de cinéma mobile*] [İng. *cinema van (car, truck), mobile cinema unit*] [Al. *Kinowagen*] S. Karayolunun geçtiği her yerde sinema gösterimini gerçekleştirebilecek biçimde donatılan, gün ışığında gösterim yapabilen otobüs.

sinema basını [Fr. *presse cinématographique*] [İng. *film press*] [Al. *Filmpresse*] S. Sinema konusunda yayın yapan süreli yayınların tümü.

sinemabilim [Fr. *cinématologie*] [İng. *cinematology*] [Al. "*Cinematologie*"] S. Sinema olgusunu tüm yönleriyle (sanat, estetik, işleyim, uygulamı, toplumsal olgu, vb.) ele alıp araştıran bilim dalı.

sinema bölümü [Fr. *service cinéma, département cinématographique*] [İng. *film department (service, division)*] [Al. *Filmbüro*] S. Doğrudan doğruya sinemayla ilgili olmayan bir kuruluştaki (örneğin bir televizyon kurumunda), sinemayla ilgili çalışmaları yöneten bölüm.

sinemacı [Fr. *cinéaste, cinématographe*] [İng. *film-maker, cineast*] [Al. *Filmmacher, Cineast*] S. 1. Sinemanın çeşitli kollarından birinde çalışan kimse. 2. Uğraşı sinemacılık olan kimse.

sinemacı. bkz. oynatımcı

sinemacılık [Fr. *cinéma(tographe), cinématographie*] [İng. *cinematograph(y), kinematograph(y), film-making, (ABD) motion pictures*] [Al. *Kinematografie, Filmgewerbe*] S. 1. Sinema filmlerinin gerçekleştirilmesi için gerekli araç ve gereçleri yapmak, film çevirmek, bunların sürümünü sağlamak için yapılan çalışmaların tümü. 2. Bu çalışmaları yapanların işi, uğraşı. 3. Sinema çalışmaları, uygulayımı, işleyimi, sanatıyla ilgili konular.

sinemacılık okulu [Fr. *école de cinéma*] [İng. *film school*] [Al. *Filmschule*] S. Sinemacılık öğretimi yapılan, sinema uygulamanları, oyuncularını, sanatçıları yetiştiren öğretim kurumu.

sinemacılık öğretimi [Fr. *enseignement (de la technique) cinématographique, étude du cinéma, formation professionnelle*] [İng. *film study*] [Al. *Filmstudium, Filmkunde-Unterricht*] S. Sinemanın herhangi bir uğraş dalında sinemacı yetiştirmeyi amaçlayan öğretim.

sinemacılık uğraşı [Fr. *carrière cinématographique, profession cinématographique*] [İng. *cinema profession*] [Al. *Filmberufe*] S. Sinemanın çeşitli kollarından herhangi birinde yapılan iş, uğraş konusu.

sinema çıkışı. bkz. çıkış

sinema delisi [Fr. *fervent du cinéma, "fan"*] [İng. *film fan, fan*] [Al. *Filmenthusiast, Filmnarr, "Fan"*] S. Hiçbir sanat kaygısı beslemeksizin sinemaya yalnız yıldızlar açısından bağlı olan ve bu açıdan sinemaya tutkunluk derecesinde düşkün olan kimse.

sinema dergisi [es.t. *sinema mecmuası, film mecmuası*] [Fr. *revue cinématographique, revue du cinéma, périodique du cinéma*] [İng. *film magazine (review), movie magazine, cinema periodical*] [Al. *Filmmagazin, Filmzeitschrift*] S. Sinemayla ilgili konularda yayında bulunmak üzere çıkan dergi.

sinema derneği [es.t. *sinema kulübü*] [Fr. *ciné-club*] [İng. *film society (club)*] [Al. *Filmclub*] S. Üyelerine sinema sanatını tanıtmak, sevdirmek, sinema bilgi ve kültürünü vermek, sinema yapıtlarını değerlendirmeyi öğretmek amacını güden kuruluş.

sinemadışı [Fr. *anticinématographique*] [İng. *uncinematic*] [Al. *unfilmisch*] S. Sinema sanatının gereklerine, niteliklerine, özelliklerine aykırı düşen; sinemaya uymayan.

sinema dilbilgisi [Fr. *grammaire cinématographique*] [İng. *film grammar, grammar of the film*] [Al. *Grammatik der Film, Kinogrammatik*] S. Sinema dilinin kullanılışında, uygulanışında göz önüne alınan kurallar.

sinema dili [Fr. *langage cinématographique*] [İng. *film language*] [Al. *Filmsprache*] S. 1. Sinemanın bir anlatım aracı olarak taşıdığı özellik ve olanakların, kendine

özgü sözcük dağarcığının, bunların kullanılış biçiminden doğan deyişin oluşturduğu dil. 2. Sinemanın gereklerine, niteliklerine uygun anlatım yolu.

sinema düşkünü [Fr. *habitué du cinéma*] [İng. *cinema-goer, picture-goer, (ABD) movie-goer*] [Al. *Besucher*] S. Filmlerin iyi ya da kötü oluşuna bakmaksızın, sürekli olarak sinemaya giden kimse, sinema tiryakisi.

sinema dünyası [es.t. *sinema âlemi*] [Fr. *monde du cinéma*] [İng. *cinema world, (ABD) cinemaland, filmland, filmldom, moviedom, movieland, screenland, screen-dom, picturedom*] [Al. *Welt der Film*] S. Sinemacıların ve sinema kuruluşlarının oluşturduğu çevre.

sinema enstitüsü [Fr. *institut du cinéma (du film)*] [İng. *film institute, motion picture institute*] [Al. *Filminstitut*] S. Sinema araştırma, inceleme ve öğretimini amaçlayan yüksek öğretim kurumu.

sinema estetiği [Fr. *esthétique du cinéma*] [İng. *film aesthetics (esthetics)*] [Al. *Filmästhetik, Ästhetik des Film*] S. Sinemayı güzel sanatların bir dalı olarak ele alıp, sinemadaki yaratı çabasının dayandığı temelleri, kuralları en geniş biçimde inceleyen, bunlardan bir genellemeye varmaya çalışan estetik dalı.

sinema filmi. bkz. **film**

Sinema-Gerçek [Fr. 1. *Ciné-Pravda, Ciné-Vérité, "Kino-Pravda"*, 2. *Cinéma-Vérité*] [İng. 1. *Film-Truth, "Kino-Pravda"*, 2. *"Cinéma Vérité"*] [Al. 1. *Kino-Wahrheit, "Kino-Pravda"*, 2. *"Cinéma Vérité"*] [Rusça: 1. *Kino-Pravda (Sinema-Gerçek)*] S. 1. Sovyet yönetmeni Dziga Vertov'un 1922-1924'te "Pravda" ("Gerçek") gazetesine ek olarak çevirdiği dergi-film dizisi. Sinema-Gerçek, bir yandan giderek yerini yine Vertov'un geliştirdiği Sinema-Göz akımına bıraktığı gibi, çok sonraları bir başka sinema akımının da adı oldu. 2. Fransa'da 1957'ye doğru bazı budunbilimcilerin bir yandan dolaysız sinema, bir yandan Vertov'un Sinema-Gerçek, Sinema-Göz akımını kendi araştırma alanlarına uygulamaları sonunda ortaya çıkan akım. Toplumbilimcilerin de aynı yöntemleri uygulamalarıyla, giderek bir toplumbilim ve budunbilim araştırma ve soruşturma aracı niteliğini kazandı.

Sinema-Göz [Fr. *Ciné-Oeil, "Kino-Glaz"*] [İng. *Kino-Eye, "Kino-Glaz"*] [Al. *Kino-Auge, "Kino-Glaz"*] [Rusça: *Kino-Glaz (Sinema-Göz)*] S. Vertov'un Sinema-Gerçek'ten sonra geliştirdiği sinema akımı: Sinemaya, tiyatrodan ve başka alanlardan gelen bütün yabancı öğeleri temizlemeye çalışan bu akım, sinema merceğinin insan gözünün yerini alarak, her an her yerde yaşamı olduğu gibi saptamasını temel aldı. Alıcıyı sokağa, okullara, üretimliklere götürdü, yeni bir toplum yaratma çabasında olan insanları bu yaratma süreci içinde, doğaçtan saptadı; kendinden sonraki bütün belgesel sinema okullarını büyük çapta etkiledi.

sinema imbilimi [Fr. *sémiologie du film (du cinéma)*] [İng. *semiology of the cinema, semiotics of the cinema*] [Al. *Kinosemiologie, Semiotik der Film, Filmsemiologie, Kino-Zeichenlehre*] S. Bir iletişim aracı olarak sinemaya uygulanan imbilim (=imlerin toplumsal yaşam içindeki yerlerini, etkilerini inceleyen bilim).

sinema işleyimi [es.t. *sinema sanayii, sinema endüstrisi*] [Fr. *industrie cinématographique (du film)*] [İng. *film industry, motion picture industry*] [Al. *Filmindustrie, Filmwirtschaft*] S. Film yapımını, dağıtımını, oynatımını gerçekleştiren, buna ek olarak sinema araç ve gereçlerinin üretilmesini sağlayan işleyim kolu.

sinema işliğı. bkz. **işlik**

sinema izlencesi. bkz. **izlence**

sinema izleyicisi. bkz. **izleyici**

sinema kitaplığı [Fr. *bibliothèque du cinéma*] [İng. *film (books) library, library of film books*] [Al. *Filmbibliothek*] S. Sinemayla ilgili yayımların bir araya toplandığı kitaplık.

sinema kuramcısı [Fr. *théoricien du cinéma*] [İng. *theorician of the film, theorist of the film*] [Al. *Filmtheoretiker*] S. Sinema kuramı alanında çalışan düşünür.

sinema kuramı [es.t. *sinema nazariyesi, sinema nazariyatı*] [Fr. *théorie du cinéma*] [İng. *theory of the film*] [Al. *Filmtheorie, Theorie der Film*] S. Sinemadaki yaratma çabalarına yön veren, sinema yapıtlarının dayandığı ilkeleri açıklayan, görüş, düşünüş, tutumların uyumlu bir dizge içinde ortaya konmasından oluşan bilgi.

sinema kültürü [Fr. *culture cinématographique*] [İng. *film culture*] [Al. *Filmkultur*] S. Sinemayla ilgili konularda yeterli genel bilgilerin tümü.

sinema kütüğü [es.t. *sinema sicili*] [Fr. *registre (public) du cinéma*] [İng. *cinematograph register*] [Al. *Kino-Registratur*] S. Sinema alanındaki türel işlemlerin saptanmasıyla görevli resmi kuruluş.

sinemalık [es.t. *sinematografik, sinematografiklik*] [Fr. *cinématographique, du cinéma*] [İng. *cinematographic, cinematic*] [Al. *kinematografisch*] S. 1. Sinemaya özgü olan, sinema özelliğı taşıyan, sinemaya gider özellikleri bulunan. 2. Sinemayla ilgili.

sinemalık çözümleme [Fr. *analyse cinématographique (cinégraphique)*] [İng. *cinematographical analysis, cinographic analysis*] [Al. *kinematographische Analyse*] S. Bir filmin sinema özellikleri yönünden yapılan, görüntü öğelerinin tek tek incelenmesine dayanan çözümleme.

sinema mevsimi [es.t. *sinema sezonu*] [Fr. *saison cinématographique*] [İng. *cinema season*] [Al. *Verlehsaison*] S. Çeşitli ülkelerin iklim durumuna göre değişen ve genellikle sonbahar/kış aylarını kapsayan süre. (Türkiye'de genellikle eylül-mayıs arasında yer alır).

sinema müzesi [Fr. *musée du cinéma*] [İng. *film museum*] [Al. *Filmmuseum*] S. Sinema tarihiyle ilgili belge ve gereçlerin korunup sunulduğu yer.

sinema oyuncusu [es.t. *sinema aktörü (aktrisi), sinema artisti, sinema sanatkârı, film aktörü (aktrisi), film artisti, film sanatkârı*] [Fr. *acteur(-trice) de cinéma*] [İng. *film actor(-tress), motion picture actor(-tress)*] [Al. *Filmschauspieler(-in), Filmdarsteller(-in)*] S. Filmlerde oynayan oyuncu.

sinema ödülü. bkz. **ödül**

sinema öğretimi [Fr. *éducation cinématographique*] [İng. *film teaching (education)*]

[Al. *Filmerziehung*] S. 1. Sinema diline yabancı olan kimselere bu dilin özelliklerini öğretmek, sinemayı bir anlatım aracı ve sanat olarak belletmek amacını güden öğretim. 2. Özellikle orta ve yüksek dereceli okullarda sinemanın temel ilkeleri konusundaki öğretim.

sinema öğretmeni [Fr. *professeur du cinéma*] [İng. *film teacher*] [Al. *Filmlehrer* (-in)] S. Sinema ya da sinemacılık öğretimiyle uğraşan kimse.

sinema romanı [Fr. *ciné-roman*] [İng. *film story, picture story*] [Al. "*Ciné-Roman*"] S. 1. Kaynağı bir film olan, herhangi bir filme dayanılarak yazılan roman. 2. Sinemaya uyarlanma olanağı göz önünde tutularak yazılan roman. 3. Sinemadan çok romana yakın olan, roman öğelerine geniş yer veren film çeşidi.

sinema-röntgen [Fr. *cinéradiographie*] [İng. *cineradiography, X-ray cinematography, cineradiology*] [Al. *Röntgenkinematografie*] S. 1. Sinema alıcısı ile röntgen aygıtının birleşmesinden oluşan durum. 2. Röntgen ışınları yardımıyla iç organların devinimli görüntülerinin saptanması.

sinema salonu. bkz. **salon**

sinema sanatçısı [es.t. *sinema sanatkârı, sinema adamı*] [Fr. *cinéaste, artiste*] [İng. *film-maker, movie-maker*] [Al. *Filmmacher, Cineast*] S. Sinema sanatının ürünlerini veren kimse.

sinema sanatı [Fr. *art du cinéma (cinématographique)*] [İng. *art of the film*] [Al. *Kunst der Film, Filmkunst, Kinematurgie*] S. Herhangi bir kavramı, bir düşüncüyü, bir konuyu, -sesli sinemada sesle de desteklenen- devinimli resimler (görüntüler) yardımıyla ortaya koymak amacını güden sanat dalı.

Sinema Sanat ve Bilimleri Akademisi, Akademi [Fr. "*Academy of Motion Picture and Sciences*", AMPAS] [İng. *Academy of Motion Picture Arts and Sciences, AMPAS*] [Al. "*Academy of Motion Picture Arts and Sciences*", AMPAS] S. ABD'de sinemanın uygulamı ve sanat alanında gelişmesini sağlamak amacıyla 1927 haziranında sinema işleyiminin ileri gelenlerince oluşturulan kuruluş.

sinemasever [Fr. *cinéphile*] [İng. *film lover, discriminating cinegoer*] [Al. *Filmes Freund*] S. 1. Sinema sanatını, kültürünü benimsemiş, sinemaya bundan dolayı bağlı olan izleyici. 2. Sinemayı bilerek seven izleyici.

sinema şenliği. bkz. **şenlik**

sinema tarihçisi [Fr. *historien du cinéma*] [İng. *cinema historian*] [Al. *Filmhistoriker*] S. Sinema tarihi üzerine araştırma, inceleme yapan kimse.

sinema tarihi [Fr. *histoire du cinéma*] [İng. *history of cinema (of film)*] [Al. *Filmgeschichte, Geschichte des Films*] S. Sinemanın bulunuş, doğuş, gelişme evrelerini konu alan tarih dalı.

sinematograf [Fr. *cinématographe*] [İng. *cinematograph, kinematograph*] [Al. *Kinematograf*] S. Lumière Kardeşlerin, kendi buluşları olan sinema aygıtına verdikleri ad. (Bu aygıt hem alıcı, hem gösterici, hem de basım aygıtı olarak kullanılabiliyordu. Sinematograf ve bundan türeyen sinematografi sonradan sinema, sine biçiminde kısaltılarak çeşitli anlamlarda kullanıldı).

sinema toplumbilimi [Fr. *sociologie du cinéma*] [İng. *sociology of film*] [Al. *Soziologie der Film*] S. Sinemanın toplumdaki yerini ve etkisini, toplumbilimsel özelliklerini inceleyen bilim kolu.

sinema türesi [es.t. *sinema hukuku*] [Fr. *droit cinématographique (du cinéma, de la cinématographie)*] [İng. *cinema law*] [Al. *Filmrecht*] S. Sinema çalışmalarını düzene bağlayan türe kurallarından oluşan türe dali.

sinema türleri [es.t. *janr*] [Fr. *genres du cinéma (cinématographiques, du films)*] [İng. *cinematographic genres*] [Al. *Gattungen des Films*] S. Filmlerin, belli bir konuyu işlerken kullandığı gereçlere, çeşitli öğelerin kullanılış biçimine, belli bir konuyu ele alış açısına göre ortak yönleri bulunarak yapılan kümelendirme sonunda ortaya çıkan bölümler. (Başlıca türler belgesel, tarihsel, yaşamöyküsel, destan, kovboy filmi, ağılatı, dram, melodram, güldürü, müzikli danslı film, serüven filmi, polis filmi, korku filmi, önceleme filmi, soyut ya da salt film, canlandırmadır).

sinema uygulamanı. bkz. **uygulaman**

sinema uygulayımı [es.t. *sinema tekniği*] [Fr. *technique cinématographique (du cinéma)*] [İng. *film technique, motion picture technique*] [Al. *Filmtechnik, Kino-technik*] S. Bir filmi gerçekleştirmek için başvurulanan uygulamısal araçların kullanılmasıyla ilgili yöntemler.

sinema yapımcısı. bkz. **yapımcı**

sinema yapımı. bkz. **yapım**

sinema yapıtı [es.t. *sinema eseri*] [Fr. *oeuvre cinématographique*] [İng. *cinematographic work*] [Al. *Filmwerk*] S. Bir düşünce, yaratı ürünü olarak film. (Bu anlamda sinema ürünü, herhangi bir gereç (film) üzerine saptanmış sanat yapıtı sayılır; yani burada önemli olan, sinema ürününün, üzerinde saptandığı filmin özdeği (selüloit kuşak) değil, bu özdek üzerinde yer alan sanatsal yaratıdır, bundan dolayı da türe açısından "fikir ve sanat eseri" niteliği taşır).

sinema yasası [es.t. *sinema kanunu*] [Fr. *loi sur le cinéma*] [İng. *cinematograph act*] [Al. *Filmgesetz*] S. Bir ülkedeki sinema çalışmalarını ya da bu çalışmaların bir bölümünü düzene bağlamak amaçıyla çıkarılmış yasa.

sinema yazarı. bkz. **yazar**

sinema yazınlığı [es.t. *sinema edebiyatı*] [Fr. *littérature cinématographique*] [İng. *film literature*] [Al. *Filmliteratur*] S. 1. Sinema konusunda yayımlanmış kitap ve süreli yayınların tümü. 2. (Dar anlamda) Oyunluk, film öyküsü, sinema romanı gibi yayınlar.

sinema yılı [Fr. *année cinématographique*] İng. *cinematographical year* [Al. *Verleihjahr*] S. Sinema mevsiminin başlangıcı temel alınarak hesaplanan yıl. (Genellikle 1 eylül'den başlayıp ertesi yılın 31 Ağustosuna değin sürer).

sinema yöneticisi [es.t. *sinema müdürü*] [Fr. *chef de poste, directeur de salle, gérant*] [İng. *cinema manager, (ABD) theater manager*] [Al. *Filmtheaterleiter, Theaterleiter, Filmmanager, Lichtspieltheaterleiter*] S. Bir sinemanın çalışmalarını yöneten kimse.

sinema yönetmeni. bkz. **yönetmen**

siparişiçi [Fr. *commendaire*] [İng. *sponsor, (ABD) backer*] [Al. *Kommanditist, Gesellschaftsleiter*] S / TV. Belirli koşulları taşıyan bir filmin ya da televizyon izlencesinin gerçekleştirilmesini, parası karşılığı isteyen kimse.

sis [Fr. *voile*] [İng. *fog, fogging, veiling*] [Al. *Schleier, Belichtungsschleier*] S. Genellikle çevirimde ya da işlemekte bir yanlışlıktan, en çok boş filmin alıcıya takılıp çıkarılması sırasında makaraya ışık sızması sonucu filmin ışık almasından ileri gelen ve görüntü üzerinde kendini az ya da çok donuklukla gösteren kusur.

sis etkisi [Fr. *effet de brouillard*] [İng. *fog effect*] [Al. *Nebelleffekt*] S. Görüntüde sis görünüşü sağlamak amacıyla çeşitli yollardan yaratılan etki.

sisli [Fr. *voilé*] [İng. *foggy*] [Al. *verschleiert*] S. Sisi olan, herhangi bir nedenden özerinde sis beliren.

siyah-beyaz alıcı [Fr. *caméra noir et blanc*] [İng. *black-and-white camera*] [Al. *Schwarzweissfernsehkamera*] TV. Siyah-beyaz görüntü yayınında kullanılan alıcı. Renkli alıcı karşıtı.

siyah-beyaz almaç [est. *siyah-beyaz televizyon cihazı, siyah-beyaz televizyon alıcısı, siyah-beyaz alıcı*] [Fr. *récepteur monochrome*] [İng. *monochrome (television) receiver*] [Al. *Schwarzweissempfänger*] TV. Yayını yalnız siyah-beyaz olarak izleyebilen almaç. (Bu çeşit almaçlar ya yalnız siyah-beyaz yayınları izlemek için yapılmıştır ya da renkli yayınları da siyah-beyaz olarak izleyebilir). Renkli almaç karşıtı.

siyah-beyaz (film) [Fr. *film en noir et blanc, noir et blanc, film monochrome*] [İng. *black-and-white film*] [Al. *Schwarzweissfilm*] S. Tek renk temeline dayanan, saydamsızlıktan saydamlığa kadar çeşitli yoğunluk dereceleri gösteren, görüntülükte siyahtan beyaza değin değışen gri kertelemeleri ortaya koyan film. Renkli film karşıtı.

siyah-beyaz saptayıcı [Fr. *kinéscope en noir et blanc*] [İng. *black-and-white telerecorder, (ABD) black-and-white kinescope*] [Al. *Schwarzweissfilmaufzeichnungsgesät*] S / TV. Siyah-beyaz televizyon görüntülerini film üzerine saptayan filme saptayıcı çeşidi.

siyah-beyaz televizyon [Fr. *télévision en noir et blanc*] [İng. *black-and-white television, monochrome television*] [Al. *Schwarzweissfernsehen*] TV. Yalnız siyah ile beyaz arasındaki gri kertelemesine uygun elektrik akımı kullanarak doğadaki renkleri ancak bu kerteleme içinde aktarabilen televizyon. Renkli televizyon karşıtı.

siyah-beyaz yayın [Fr. *transmission en noir et blanc*] [İng. *black-and-white transmission (programme, ABD: program), monochrome transmission*] [Al. *Schwarzweiss-sendung, Schwarzweissübertragung*] TV. Siyah-beyaz televizyon işlemiyle gerçekleştirilen yayın. Renkli yayın karşıtı.

siyah doruğu [Fr. *niveau de noir maximum*] [İng. *peak black (level)*] [Al. *Scheitel-pegel für Schwarz*] TV. Bir resim iminde, resmin en karanlık noktasına karşılık

olan taşıyıcı dalganın en alçak değiştirim noktası.

siyah düzeyi [es.t. siyah seviyesi] [Fr. *niveau du noir*] [İng. *black level*] [Al. *Schwarzpegel, Schwarzwert*] TV. Bir resim iminde, resmin karanlık bölümlerine karşılık olan noktadaki gerilim.

siyasal sinema [Fr. *cinéma politique*] [İng. *political cinema, polit kino*] [Al. *politisches Kino, politischer Film*] S. Sinemanın, toplumu siyasal yönden bilinçlendirme aracı, siyasal savaşında bir silah olarak kullanılmasını savunan ve bu yolda filmler gerçekleştiren sinema akımı.

skeç [Fr. *esquisse*] [İng. *sketch*] [Al. *Skizze, Zeichnung, "Sketch"*] TV. Genellikle günlük yaşamdan alınmış bir konuyu en can alıcı çizgileriyle, dikkati çekici tiplerle, oldukça abartılmış olarak kısa bir süre içinde sunan, hızlı dizemli, espirili bir güldürü çeşidi.

Smell-O-Vision [Fr. *Smell-O-Vision*] [İng. *Smell-O-Vision*] [Al. *Smell-O-Vision*] S. Bir kokulu film işlemi.

sodyum hiposülfid. bkz. **hipo**

soğuk sinama [es.t. soğuk prova] [Fr. *filée, répétition dans la continuité (sans technique), mise en place*] [İng. *dry run, run-through, walk-through, first rehearsal*] [Al. *kalte Probe, Stellprobe, Durchlauf*] TV. Oyuncuların her çekimdeki devinimleri yinlemesi, uygulamanların bu devinimleri izlemesi, yönetmenin bunlarla ilgili açıklama ve düzeltmeleri yapmasına dayanan sinama.

soğuk yansıtıcı [İng. *cold-mirror reflector*] S/TV. Yansıtıcısı amüminyumlu değil özel bir katla sıvanmış, konu üzerine düşürdüğü sıcaklık üçte iki oranında azalan ışık ısıtıcı.

soğurma [es.t. mas, imtişas] [Fr. 1. *absorption (de lumière)*, 2. *absorption (du son)*] [İng. 1. *light absorption*, 2. *sound absorption*] [Al. 1. *Lichtabsorption*, 2. *Schallabsorption*] S/TV. 1. Işığın bazı özdeklerden geçerken, ışığı oluşturan bazı renklerin bu özdekçe tutulması. 2. Ses dalgası bir yüzeye çarptığında, erkenin bir bölümünün bu yüzeye tutulması.

soğurucu [Fr. 1. *absorbant (de lumière)*, 2. *absorbant (du son)*] [İng. 1. *light absorber*, 2. *sound absorber*] [Al. 1. *Lichtabsorber*, 2. *Schallabsorber*] S/TV. 1. Işığın soğurma özelliği olan özdek. 2. Seselimi önlemek, sesdağılımını düzenlemek amacıyla ışıklar, sinema salonlarında kullanılan ses erkesi soğurur özdek.

soğutma [Fr. *refroidissement*] [İng. *cooling*] [Al. *Kühlung*] S. Gösterim sırasında göstericide ısıtıcının verdiği sıcaklığı azaltma.

"sola çevrin!" [es.t. "sola pan!"] [Fr. *faites un "pano" à gauche!*] [İng. *pan left!*] [Al. *schwenk nach links!*] TV. Alıcı yönetmenine sola doğru yatay çevrinme yapması için verilen komut.

sola çevrinme [Fr. *panoramique à gauche*] [İng. *pan left*] [Al. *links Kameraschwenkung*] S/TV. Alıcının sola doğru yatay çevrinme yapması.

"sola kaydır!" [Fr. *travelling à gauche!*] [İng. *crab left!*] [Al. *Kamerafahrt nach links!*] TV. Kaydırmanın sola yapılmasını belirten komut.

sola kaydırma [Fr. *travelling à gauche*] [İng. *crab left*] [Al. *Kamerafahrt nach links*] S/TV. Kaydırmanın sola doğru olanı.

somut çekim [Fr. *plan concret*] [İng. *concrete shot (sequence)*] [Al. *konkrete Einstellung*] S/TV. Somut kavramları anlatan çekim. Soyut çekim karşısı.

somut müzik [Fr. *musique concrète*] [İng. *concrete music*] [Al. *"Musique Concrète"*] S/TV. Elektronik aygıtlarla elde edilen, bazen de doğadaki seslerden yola çıkarak sağlanan seslerin elektronik aygıtlarda düzenlenmesi, birleştirilmesi, işlenmesiyle gerçekleştirilen müzik.

'son anda kurtuluş' [Fr. *sauvetage à la dernière minute*] [İng. *last-minute rescue*] [Al. *Rettung in letzter Minute*] S. Sinema anlatımında koşut gelişim, alması kur- guyla ortaya konan durum. (Aynı zamanda iki ya da daha çok durum birbirine bağlı olarak gösterilir. Bu durum, büyük bir tehlikeyle karşı karşıya kalan bir kimseyle onu bu tehlikeden kurtarmak için uğraşan kimselerin görüntüleriyle ortaya konur. Gittikçe kısalan çekimlerle sonuca doğru hızla ilerlerken izleyici- de "kurtulacak mı, kurtulamayacak mı?" kaygısı yaratılır; geciktirim ile izleyici heyecana sürüklenir, son anda her şey olumlu bir yolda sonuçlanır).

son çevirim oyunluğu [Fr. *découpage technique définitif*] [İng. *final shooting script*] [Al. *endgültiges Drehbuch*] S. Bir çevirim senaryosunun, düzeltmelerden sonra aldığı en son biçim.

son kullanma tarihi [Fr. *péremption*] [İng. *expiry date, date of expiration*] [Al. *gültig bis*] S. Boş filmlerin kutularında yer alan, filmin kullanılması ve açındırıl- ması için aşılmaması gereken süreyi belirten tarih.

son kurgu [Fr. *montage final*] [İng. *final editing*] S. Bir filmde bütün kurgu işlem- leri yapıldıktan sonra sağlanan kurgu.

son kurgu eşlemi [Fr. *copie de montage finale*] [İng. *final editing print (trial compo- site), trial composite print*] S. Son kurgusu yapılmış filmde çıkarılan eşlem.

sonradan seslendirme [Fr. *post-synchronisation, post-sonorisation*] [İng. *post-sync- (hronization), post-synchronizing, postrecord, post-scoring, looping, post-synching*] [Al. *Nachsynchronisation, Nachsynchronisierung, Nachsynchronisierverfahren*] S. Herhangi bir filmin bütün görüntüleri sessiz olarak saptandıktan sonra, gerekli seslerin ışikte eklenmesi, filmin ışikte seslendirilmesi durumu.

sonsuz [Fr. *infini*] [İng. *infinity*] [Al. *unendlich*] S/TV. Alıcı merceğine göre çok uzakta bulunan noktaların durumu. (Böyle bir noktadan gelen ışınlar birbirine koşut sayılır. Sonsuz, fotoğraf aygıtlarında (∞) ile gösterilir).

sonsuz film [Fr. *film sans fin*] [İng. *loop film, band film, cyclic film*] [Al. *Schle- ifenfilm*] S. Herhangi bir film parçasının iki ucu birbirine yapıştırılarak dolam biçimine getirilmesi, böylelikle göstericide kesiksiz olarak üst üste gösterilmesi durumu.

sonsuz gösterim [İng. *continuous projection*] S. Filmin bir yandan gösterilirken bir yandan kendiliğinden sarılması ve bütün film gösterimi bitince hiç ara vermek- sizin yeni bir gösterime hazır olması durumu.

son yazısı [Fr. *titre final*] [İng. *end title (caption), closing title (caption)*] [Al. *Endtitel, Nachspann, Schlusstitel*] S. Bir filmin sonunda yer alıp filmin bittiğini belirten yazı; bu yazının görüntüsü (bu yazı Türkçe filmlerde "SON", Fransız filmlerinde "FIN", İngiliz, Amerikan filmlerinde "THE END", Alman filmlerinde "ENDE" biçimindedir).

sopalama [Fr. *coup de bâton, "smapstick"*] [İng. *slapstick, knockabout comedy*] [Al. *Klamotte (a.), "Slapstick(-Comedy)", komischer Einfall*] S. Savruklaymayla büyük benzerlik gösteren güldürü çeşidi. Savruklamadaki tüm öğeleri kullanır. Fakat sopalama, savruklamadakinin daha hızlı dizemli, daha devinimlidir. Devinimli ve gülünç tek tek görünüşlükler üzerine kurulmuştur. Konu birliği pek aranmaz. Kaçıp kovalamacılar, sopalamalar, kışa tekme atmalar, kremalı pasta fırlatmalar gibi öğeler daha çok kullanılır.

Sovcolor [Fr. *Sovcolor*] [İng. *Sovcolor*] [Al. *Sovcolor*] S. Agfacolor'a dayanarak 1945'ten sonra SSCB'de geliştirilen negatif-pozitif, tek kuşak, renkli film işlemi.

Soviet Scope [Fr. *Soviet Scope*] [İng. *Soviet Scope*] [Al. *Soviet Scope*] S. Sıkıştırılmaya dayanan, çerçeve oranı 1:2,35 olan bir geniş görüntülük işlemi.

soyut çekim [Fr. *plan abstrait*] [İng. *abstract shot (sequence)*] [Al. *abstrakte Einstellung*] S/TV. Soyut kavramları anlatan çekim. Somut çekim karşıtı.

soyut film [Fr. *film d'abstraction, film abstrait*] [İng. *abstract film*] [Al. *Abstrakt-film, abstrakter Film*] S. Soyut biçimlerin belirli bir anlayışla birbiri ardından sıralanmasına; bu soyut biçimlerdeki çizgilerin ve renklerin gerek görüntüdeki devinimle, gerek görüntüler arasında kurgudan doğan devinimle belli bir uyum oluşturmaya dayanan film türü. Genellikle bu görüntüler müzikle de desteklenir. Soyut film, yoğrumsal sanatların, en çok da resmin soyut akımlarının sinemadaki devinimden de yararlanarak izleyicilerin duyularını etkilemeyi amaçlar. Bundan dolayı soyut film, ancak kendi de ressam olan bir sinemacının ya da ressamla sıkı bir işbirliği yapan sinemacının elinden çıkabilir. Soyut sinemacının en büyük çabası, kurgunun bütün olanaklarından yararlanarak, yalnız görsel değerler taşıyan arı bir sinema yapıtı yaratmaktır.

"söki!" [Fr. *enlevez!, sucrez! (a.)*] [İng. *strike!, kill!*] [Al. *gestorben!, abbauen!*] S/TV. Bezemelerin sökülmesi için verilen komut.

"söndür!" [Fr. *coupez!, éteignez!*] [İng. *flash'em!, kill!*] [Al. *ausdrehen!*] S/TV. Işıkların söndürülmesi için verilen komut.

söndürmek [Fr. *couper, éteindre*] [İng. *kill*] [Al. *ausdrehen*] C/TV. Işık kaynaklarının çalışmasını kesmek.

söyleşi [Fr. *télé-dialogue*] TV. Bir sunucunun yönetiminde ya da sunucusuz olarak, belirli bir konu üzerinde, birbirine karşıt olmayan, tartışmasız olarak bir söyleşi havası içinde geçen karşılıklı konuşma.

söyleşme [es.t. *konuşma(lar), muhavere, mükâleme, diyalog*] [Fr. *dialogue*] [İng. *dialogue (ABD, ayrıca dialog)*] [Al. *Dialog, Filmdialog*] S/TV. Bir filmde, bir televizyon oyununda yer alan, kişiler arasındaki konuşmaları oluşturan sözler.

söyleşme bileştirici [İng. *floor mixer, production mixer*] [Al. *Studiotonmeister*] S. Düzlükte ya da dışarıda çevirimlerde söyleşmeleri en iyi biçimde saptamaktan ve bileştirmekten sorumlu kimse.

söyleşme yazarı [es.t. *diyalogist, diyalogçu, diyalog yazarı*] [Fr. *dialoguiste, auteur des dialogues*] [İng. *dialoguist, dialogue writer*] [Al. *Dialogist, Dialogautor, Dialogverfasser*] S. Bir filmin söyleşmelerini yazan kimse.

söyleşme yönetimi [Fr. *régie des dialogues*] [İng. *dialogue direction*] [Al. *Dialogregie, Dialogführung*] S. Bir filmde gerek sinamalarda, gerekse çevirimde konuşmaların gerektiğı biçimde gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla oyuncuların hazırlanması, çalıştırılması işi.

söyleşme yönetmeni [Fr. *directeur de dialogue*] [İng. *dialogue director (coach)*] [Al. *Dialogregisseur, Dialogleiter*] S. Söyleşme yönetimini gerçekleştiren kimse.

söz [Fr. *parole*] [İng. *speech*] [Al. *Sprach, Rede*] S / TV. Söyleşmelerde ya da söyleşmeler dışında kullanılan her çeşit sözcükten oluşan ses.

söz kuşağı [es.t. *söz bandı*] [Fr. *bande parole*] [İng. *speech band*] [Al. *Sprachband*] S. Üzerinde yalnız sözleri taşıyan ses kuşağı.

sözlendirici [es.t. *dublajcı, dublaj sanatkârı*] [Fr. *acteur(-trice) chargé du doublage*] [İng. *dubber, dubbing speaker (actor, actress)*] [Al. *Synchronsprecher(-in)*] S. Bir filmin sözlendirilmesinde çalışan, sesiyle herhangi bir oyuncuyu konuşturarak kimse.

sözlendirilmiş evirim [es.t. *dublaj versiyonu, (Türkiye için) Türkçe (versiyon)*] [Fr. *version doublée*] [İng. *dubbed version*] [Al. *synchronisierte Fassung*] S. Bir filmin, sözlendirme işleminden geçirildikten sonra elde edilen biçimi, eşlemi. Genellikle asıl çevrildiğı dilden yerli dile çevrilerek sözlendirilmiş film için kullanılır).

sözlendirilmiş dağıtım eşlemi [Fr. *copie d'exploitation en version doublée*] [İng. *foreign version release print*] [Al. *ausländische Fassung*] S. Çevrildiğı dilden başka dilde sözlendirilmiş dağıtım eşlemi.

sözlendirilmiş (film) [es.t. *dublaj filmi*] [Fr. *film doublé*] [İng. *dubbed film*] [Al. *synchronisierte Film*] S. Sözlendirme işleminden geçmiş film.

sözlendirme [es.t. *dublaj, duble etme*] [Fr. *doublage*] [İng. *dubbing, overdubbing*] [Al. *Doubeln, Synchronisation, Synchronisierung, Synchronisieren, "Doublage", "Dubbing"*] S. 1. Söyleşmenin, sonradan seslendirme yoluyla alınıp filme katılması. 2. Görüntülerle birlikte alınmamış söyleşmenin, sözlendirme işliğinde aynı oyuncular ya da başkalarının, dudak eşlemesi yoluyla saptanması. 3. Yabancı bir dildeki söyleşmenin, yine aynı yoldan ana dilinde verilmesi.

sözlendirme dolamı [Fr. *boucle pour doublage*] [İng. *dubbing loop*] [Al. *Synchronschleife*] S. Sözlendirme çalışmasının kolaylıkla yapılması için, sonsuz film biçiminde düzenlenmiş dolam.

sözlendirme işliğı [es.t. *dublaj odası, dublaj stüdyosu*] [Fr. *salle de doublage*] [İng. *dubbing studio (theatre, ABD: theater)*] [Al. *Synchronstudio, Synchronatelier*,

Mischstudio] S. Sözlendirme çalışmaları için özel olarak hazırlanmış seslendirme işliğı.

sözlendirme kafası [Fr. *tête de doublage*] [İng. *dubbing head*] [Al. *Dubelkopf*] S. Sözlendirme işleminde sözlerin saptanmasında kullanılan kafa.

sözlendirme kılavuzu [Fr. *bande rythmo*] [İng. *rhythm tape, visual tape*] [Al. *Rhythusträger, Textband*] S. Sözlendirmeyi kolaylaştırmakta kullanılan, sözlendirilecek film görüntülüğe gösterilirken görüntünün altında verilen, üzerinde söyleşme metni ve dudakların deviniminin bu metinle uyuşmasını sağlayacak ışıklı noktalar bulunan kuşak.

sözlendirme yönetmeni [es.t. *dublaj rejisörü*] [Fr. *réalisateur de doublage*] [İng. *dubbing director*] [Al. *Synchronregisseur*] S. Sözlendirme çalışmalarını yöneten kimse.

sözlü (film) [Fr. *film parlant, "talkie"*] [İng. *talking picture (film) talkie (a.)*] [Al. *Tonfilm, Sprechfilm*] S. Öbür seslerin (müzik, doğal sesler) yanı sıra konuşmaları da veren film.

sözlü sinema [Fr. *cinéma parlant*] [İng. *talking motion pictures*] [Al. *Tonfilm*] S. Sözlü filmleri gerçekleştirebilen sinema; sesli sinemanın tam anlamıyla gerçekleştirilmiş.

sözsüz ses kuşağı [Fr. *bande son internationale*] [İng. *music and effects track, M and E track, international (sound) track, international sound (a.)*] [Al. *internationales Tonband, IT-Band*] S. Sözü dışında her çeşit sesi (müzik, doğal sesler) taşıyan, yabancı filmlerin başka dilde sözlendirilmesini kolaylaştırmak amacıyla hazırlanan kuşak.

sözsüz ses yolu [Fr. *piste sonore internationale*] [İng. *music and effects track, M and E track, international (sound) track*] [Al. *internationales Tonspur, IT-Spur*] S. Sözsüz ses kuşağındaki ses yolu.

spor filmi [Fr. *film sportif*] [İng. *sports film*] [Al. *Sportfilm*] S. Spor konusunda belgesel film ya da öyküsü spora dayanan film.

spor izlencesi [es.t. *spor programı*] [Fr. *programme sportif*] [İng. *sports and events, television sports news*] [Al. *Sport(schau)*] TV. Günün spor olaylarını haber biçiminde sunan izlençe; spor haberleri izlencesi.

spor magazini [Fr. *magazine sportif*] [İng. *sports magazine*] [Al. *Sportmagazin*] TV. Çeşitli spor olayları, haberleri, bilgilerinden derlenmiş izlençe.

spor yayını [Fr. *programme sportif en direct*] [İng. *sports broadcast, transmission of sports event, (ABD) sportcast*] [Al. *Sport(sendung)*] TV. Spor olaylarının canlı yayını.

Stereokino [Fr. *Stéréokino*] [İng. *Stereokino*] [Al. *Stereokino*] S. 1940'ta SSCB'de S.P. Ivanov'un geliştirdiğı ve görüntülüğün önüne yerleştirilen bir tel kafesin, iki ayrı göstericinin yansıttığı iki resmi sağ ve sol göz için ayırması temeline dayanan gözlüksüz üçboyutlu işlemi.

Stereovision [Fr. *Stéréovision*] [İng. *Stereovision*] [Al. *Stereovision*] S/ TV. 1964'te

Çekoslovakya'da mühendis Vladimir Novotny'nin geliştirdiği ve özel olarak hazırlanmış bir film den görüntülüğe aynı görünüşünün iki resminin yansıtılmasına, ucuaylayıcı gözlükle bakılınca üçboyutlu tek bir resmin izlenmesine dayanan gözlükli üçboyutlu televizyon.

stroboskop [Fr. *stroboscope*] [İng. *stroboscope*] [Al. *Stroboskop*] S / TV. Dönemsel bir devinin yinelenimini optik yöntemle ölçmeye yarayan araç.

stroboskop etkisi [Fr. *effet stroboscopique*] [İng. *stroboscopic effect (interference), strobing*] [Al. *stroboskopischer Effekt*] S / TV. Bir düşey parmaklığın ya da parmaklıklı döner bir cismin, başka bir döner cisim arasından görülmesinde ortaya çıkan durum.

suçlu kim filmi [es.t. *kim yaptı filmi*] [Fr. *film de mystère*] [İng. *whodunit*] [Al. *Wer-ist-der Täter, "Whodunit"*] S. Polis filmlerinin bir çeşidi. (Çok karanlık bir olay ele alınarak bu olayla ilgili birçok kimse şüphe altında bırakılır, sonunda en beklenmeyecek sonuca ulaşılır).

subasınçlı ayak [es.t. *hidrolik ayak, hidrolik yükselmeli kamera ayağı, hidrolik kamera ayağı*] [Fr. *pied hydraulique, pied-boule*] [İng. *ped(estal), hydraulic pedestal (stand), stomp up*] [Al. *Kamerafahrgestell, Pumpstativ, hydraulischer Stativ*] S / TV. Alıcının subasınçlı bir düzenle alçalıp yükselmesini sağlayan, çok sessiz ve kolay çalışan tekerlekli kaydırma arabası.

sunma [es.t. *takdim*] [Fr. *présentation*] [İng. *presentation*] [Al. *Präsentation*] TV. İzlenelerin, haberlerin sunulması işi.

sunma bölümü [Fr. *service de la présentation*] [İng. *presentation department*] [Al. *Präsentationsteilung*] TV. İzlenelerin, haberlerin sunulmasıyla, bunlarla ilgili çalışmaların yürütülmesiyle görevli bölüm.

sunucu [es.t. 1. *spiker, televizyon spikeri, haber spikeri*, 2. *takdimci, program takdimcisi*] [Fr. 1. *annonceur, speaker(-ine), téléspiker(-ine), présentateur(-trice), lecteur(-trice)*, 2. *animateur(-trice), présentateur(-trice) (de programme)*] [İng. 1. *speaker, announcer, news announcer (reader, caster)*, 2. *presenter, anchorman, linkman (a.)*] [Al. 1. *Sprecher(-in), Ansager(-in), Fernsehansager(-in), Fernsehsprecher(-in), Nachrichtensprecher(-in), Tageschausprecher(-in)*, 2. *Ansager(-in), Präsentator, Moderator*] TV. 1. Televizyon haberlerini, haber izlenesini okuyan, sunan kimse. 2. Televizyon yayınlarında bir izleneyi, genellikle eğlence izlenesini sunan, izleneyi yorumlayan, izleyici önünde gerçekleştirilen izlenelerde izleyicilere seslenen kimse.

sunucu işliğı [es.t. *takdimci stüdyosu, sunucu stüdyosu, spiker stüdyosu*] [Fr. *studio de speaker(-ine) (de complément), cabine de speaker(-ine)*] [İng. *announcer studio (booth), presentation studio, continuity studio, aquarium (a.)*] [Al. *Sprechersstudia, Ansagestudio*] TV. İşlik düzlüğüne bitişik olan, izleneleri, haberleri, hava durumunu sunmak, az kişili konuşmaları, görüşümleri yayınlamakta kullanılan ufak işlik.

sunuş [Fr. *présentation*] [İng. *presentation*] [Al. *Präsentation*] TV. Bir televizyon yayın merkezinin, çeşitli bölümlerden oluşan izlenesinin sürekli, akıcı bir gidiş

içinde, izlence aralarını gerekli biçimde doldurarak ve yayına belirli bir kişilik kazandırarak yayması.

Super-Panavision [Fr. *Super-Panavision*] [İng. *Super-Panavision*] [Al. *Super-Panavision*] S. Panavision'un bir çeşidi (65 mm'lik negatiffilm üzerine saptanan görüntülerin, sıkıştırmaçla 35 mm'lik filme aktarılmasına dayanır).

Superscope [Fr. *Superscope*] [İng. *Superscope*] [Al. *Superscope*] S. Sıkıştırmaçla dayanan bir geniş görüntülük işlemi (35 mm'lik negatife olağan biçimde alınan görüntüler sıkıştırmaçla basılarak geniş görüntülük için eşlem çıkarılır ve göstericide buna uygun yayaç kullanılır).

Super Technirama 70 [Fr. *Super Technirama 70*] [İng. *Super Technirama 70*] [Al. *Super Technirama 70*] S. Technirama'nın 70 mm'lik çeşidi.

“susunuz!” [Fr. *silence!*] [İng. *silence!*, (ABD) *quiet!*] [Al. *schweig!*] S/TV. Bir çevirime başlanacağı sırada düzlükte bulunanları uyarma komutu.

süperikonoskop (alıcı) [Fr. *supericonoscope, caméra télévision à tube supericonoscope*] [İng. *supericonoscope (camera)*] [Al. *Super-Ikonoskop(-Kamera)*] TV. Süperikonoskop ışıtıçlı alıcı.

süperikonoskop (ışıtıç) [Fr. *supericonoscope, tube supericonoscope, super-émitron, émitron, ériscop, photicon, PES (Photo-Electron-Stabilized) photicon, CPS (Cathode Potential Stabilized) émitron*] [İng. *supericonoscope emitron (tube), superemitron, PES (Photo-Electron-Stabilized) Photicon, CPS (Cathode Potential Stabilized) emitron*] [Al. *Super-Ikonoskop(röhre)*] TV. İkonoskop ışıtıcının geliştirilmiş biçimi.

süperortikon (alıcı) [Fr. *super-orthicon, caméra télévision à tube super-orthicon*] [İng. *superorthicon (camera)*] [Al. *Super-Orthikon(-Kamera)*] TV. Süperortikon ışıtıçlı alıcı.

süperortikon (ışıtıç) [Fr. *tube super-orthicon*] [İng. *superorthicon tube*] [Al. *Super-Orthikon(röhre)*] TV. Duyarlılığı ortikon ışıtıçtan daha yüksek olan ışıtıç.

süperpankromatik. bkz. **ortopankromatik**

süperpankromatik duyarkat. bkz. **ortopankromatik duyarkat**

süre. bkz. **gösterim süresi**

süre. bkz. **yayın süresi**

sürekli açındırma aygıtı [Fr. *machine à développement continu*] [İng. *continuous developing (processing) machine*] [Al. *Durchlaufentwicklungsmaschine*] S. Bir filmin bir uçtan öbür uca kadar çeşitli teknelerdeki kimyasal özdoklerden ve yıkama bölümlerinden geçerek bütün açındırma işleminin aralıksız yapılmasını sağlayan aygıt

sürekli basım [Fr. *tirage continu*] [İng. *continuous printing*] [Al. *Durchlaufkopierung*] S. Basıma temel olan film ile bu film yardımıyla basılacak olan boş filmin pencere önünden sürekli devinimle geçmesiyle yapılan basım.

sürekli basım aygıtı [Fr. *tireuse continue*] [İng. *continuous printer (rotary printer, film-printer)*] [Al. *Durchlaufkopiermaschine*] S. Sürekli basımı gerçekleştiren basım aygıtı.

sürekli değmeli basım aygıtı [Fr. *tireuse continue par contact*] [İng. *continuous-contact printer*] [Al. *Durchlauf- und Kontaktkopiermaschine*] S. Basımın hem sürekli hem de değmeli olmasını sağlayan aygıt.

sürekli devinim [es.t. sürekli hareket] [Fr. *mouvement continu, entraînement continu*] [İng. *continuous movement (motion, run)*] [Al. *kontinuierlicher Filmlauf* (Bewegung)] S. Filmin aralı devinime uğramaksızın düzgün geçişi. Aralı devininin karşıtı.

sürekli devinim biçmesi [Fr. *prisme pour mouvement continu*] [İng. *continuous motion prism*] [Al. *kontinuierlicher Filmlaufprisma*] S. Bazı sinema aygıtlarında, filmin sürekli devinimle yürümesi sırasında, her resmin sanki aralı devinimdeki gibi kısa bir süre için durmuş görünmesini sağlayan optik dengeleyici.

sürekli devinimli alıcı [İng. *continuously-moving film camera, continuous-motion film camera*] S. Filmin pencere önünden sürekli devinimle geçtiği yeni tür bir 16 mm'lik alıcı.

sürekli geçiş [Fr. *défilement continu*] [İng. *continuous running*] [Al. *kontinuierlicher Filmlauf*] S. Filmin çeşitli sinema aygıtlarında aralı devinime uğramaksızın yol alması.

sürekli gösterim [Fr. *projection continue*] [İng. *continuous projection*] [Al. *Durchlaufprojektion*] S. Birçok makaradan oluşan filmin, çift gösterici yardımıyla, hiç ara verilmeksizin gösterilmesi.

sürekli gösterim sineması [Fr. *cinéma permanent (à programme permanent)*] [İng. *continuous performance theatre* (ABD: *theater*), *continuous programme theatre* (ABD: *program theater*), *grind (house)*, (ABD) *continuous showtheater*] [Al. *Tageskino*] S. Gösterimin aralıksız yapıldığı, izleyicilerin her an bilet alıp girebilecekleri sinema.

sürekli işleme [Fr. *traitement continu*] [İng. *continuous processing*] [Al. *Durchlaufentwicklung*] S. Sürekli açındırma aygıtında filmin bütün işleme sürecinden aralıksız geçmesi.

sürekli optik basım aygıtı [Fr. *tireuse optique continue*] [İng. *continuous optical printer*] [Al. *Durchlauftrickkopiermaschine*] S. Basımın hem sürekli hem de optik yoldan olmasını sağlayan aygıt.

sürekli yansımali bakaç [Fr. *viseur réflexe continu*] [İng. *continuous reflex finder* (viewfinder)] S. Yansıtıcı bölümü mercek ile örtü arasında kaldığı için, konunun görüntüsünün alıcı çalıştığı vakit de izlenebildiği bakaç çeşidi.

süreksiz yansımali bakaç [Fr. *viseur réflexe non continu*] [İng. *non-continuous reflex finder* (viewfinder)] S. Alıcı çalıştırıldığında yansıtıcı bölümü ortadan kalktığı için görüntü vermeyen bakaç çeşidi.

sürmek [Fr. *sortir (un film), lancer (un film), mettre en distribution*] [İng. *release, launch*] [Al. *herausbringen*] S. Sürüm işlemi.

sürtünmeli başlık [Fr. *tête de pied à friction*] [İng. *friction head, free head*] [Al. *Friktionskopf*] S/TV. Alıcının düzgün biçimde çevrinme yapmasını sağlayacak sürtünmeyle devinen başlık çeşidi.

- sürüm** [Fr. *sortie (d'un film), lancement (d'un film)*] [İng. *release, launching*] [Al. *Einsatz*] S. Bir filmin oynatılmak üzere piyasaya çıkarılması.
- süzek** [es.t. *tül*] [Fr. *tulle, trame, mousseline*] [İng. *net, tulle*] [Al. *Netzstoff, Tüll, Softscheibe*] S. Işığın önüne konan ince kumaş ya da tül den yarı saydam yayındırıcı.
- süzgeç** [es.t. 1. *filtre, renk filtresi*] [Fr. 1. *filtre (couleur, coloré), écran (couleur), 2. filtre de son*] [İng. 1. *filter, colour (ABD: color) filter, optical filter, coloured (ABD: colored) filter, 2. electrical filter, sound filter*] [Al. 1. *Filter, Farbfilter, 2. Klangfilter*] S/TV. 1. Renkli camdan ya da arasına jelatin konularak yapıştırılmış iki camdan oluşan, izgedeki bazı ışıkları soğurup bazılarını bırakan, alıcının merceği önüne takılarak görüntünün renk tonlarını değiştirmeye yarayan araç. 2. Seslendirmede, okumada, yayında bazı yinelenim kuşaklarını zayıflatan, istenilen yinelenimler ile istenmeyenleri birbirinden ayıran devre.
- süzgeç katsayısı** [Fr. *coefficient du filtre*] [İng. *filter factor (coefficient)*] [Al. *Filterfaktor*] S/TV. Süzgeç kullanmaktan dolayı ortaya çıkan ışık azalmasını karşılamak üzere gerekli ışıklaama süresinin artış niceliğini gösteren sayı.
- süzgeç tekeri** [Fr. *roue des filtres*] [İng. *filter wheel*] [Al. *Filterrad, Filterrevolver*] TV. Alıcıda mercek ile ışıtaç arasında yer alan ve üzerinde değişik süzgeçler bulunan teker.
- System 35** [Fr. *System 35*] [İng. *System 35*] [Al. *System 35*] S/TV. Mitchell Mark II tipi 35 mm'lik bir sinema alıcısına bir vidikon ışıtaç eklenerek aynı görünüşlügen hem film hem de mıknaatıslı görüntü kuşağına saptanmasına dayanan bir sinema televizyon ortak işlemleri.

S

şakşak [es.t. *klaket*] [Fr. *clquette, clap*] [İng. *clapp (stick), clapper*] [Al. *Klappe, Synchronklappe*] S. Ses ile görüntü aynı zamanda alındığı durumlarda çekim tahtasına eklenen ve tahtanın kenarına çarptırılınca güçlü bir “şak” sesi çıkaran ve eşlemeyi sağlamakta kullanılan parça.

“şakşak!” [Fr. *clquette!*] [İng. *clap!*] [Al. *Klappe!*] S. Şakşağın kullanılması için şakşakçıya verilen komut.

şakşakçı [es.t. *klaketçi*] [Fr. *claqueman, “clapman”, “clapperboy”*] [İng. *clapper boy*] [Al. *Klappenschläger, Klappermann*] S. Çekim tahtasını her çekimin başında alıcının önünde tutarak şakşağı kullanan kimse.

şakşakçı-takıcı [Fr. *“clapper-loader”*] [İng. *clapper-loader*] [Al. *“Clapper-Loader”*] S. Şakşakçılık ve takıcılık işlerini birlikte gören kimse.

şanzıman (şanjman) (a.) S. (Türkiye’de) Filmlere genellikle yabancı kaynaklardan alınarak eklenen çok açık parçalar.

şarkıcı [Fr. *chanteur(-euse)*] [İng. *singer*] [Al. *Sänger(-in)*] S / TV. Bir filmde ya da televizyon izlencesinde şarkı söyleyen kimse.

şarkılı film [Fr. *film chantant*] [İng. *singing film, singie (a.), tuner (a.)*] [Al. *Gesangs-film*] S. 1. Bir dizi şarkıya, ünlü bir şarkıcının yaşamöyküsüne dayanan ya da bir şarkıyı konusuna temel alan film. 2. Şarkıya bol bol yer veren müzikal (film),

şarlomsu [Fr. *chaplinsque*] [İng. *chaplinsque*] [Al. *“chaplinsque”*] S. Charles S. Chaplin’in sinemada yarattığı Şarlo (Charlot) tipini andıran, bu tipin özelliklerini taşıyan.

şenlik [es.t. 1. *festival, sinema festivali, film festivali*, 2. *festival, televizyon festivali*] [Fr. 1. *festival (du film, de cinéma)*, 2. *festival de télévision*] [İng. 1. *film festival*, 2. *television festival*] [Al. 1. *Filmfestspiele*, 2. *Fernsehfestspiele*] S. 1. Çeşitli filmlerin topluca oynatılması, değerlendirilmesi, ödüllendirilmesi biçiminde düzenlenen ulusal ya da uluslararası film gösterisi. TV. 2. Çeşitli televizyon izlencelerinin topluca gösterilmesi, değerlendirilmesi, ödüllendirilmesi biçiminde düzenlenen gösteri.

şeytan makarası [Fr. *“diabolo”*] [İng. *diabolo*] [Al. *“Diabolo”*] S. Sürekli açındırma aygıtında dönen filmin bükümüne asılı duran, açındırmanın gereklerine göre filmin uzunluğunda ortaya çıkan azalıp çoğalmaları karşılamak üzere inip çıkabilen makara.

şimşek etkisi [Fr. *effet d’éclair*] [İng. *lightning effect*] [Al. *Blitzlichteffekt*] S.

Herhangi bir film görünçlüğünde yapma olarak yaratılan şimşek çakması görünüşü.
şipşak [es.t. *enstantane*] [Fr. *instantané*] [İng. 1. *snapshot*, *instantaneous*, 2. *snaps-hot*] [Al. 1. *Momentfotografie*, *Momentaufnahme*, *Schnappschuss*, 2. *Momentaufnahme*, *Schnappchuss*] S. 1. Işıklama süresi saniyenin 1 / 25'i ya da daha kısa olan, hızlı bir devinimi, oluşumu sırasında 'saptayan fotoğraf çekme yöntemi. 2. Hazırlıksız olarak gerçekleştirilen çevirim.

T

taban [Fr. *base, support*] [İng. 1. *base, support, backing, film base, emulsion support (carrier)*, 2. *tape base*] [Al. 1. *Schichtträger, Träger, Filmträger*, 2. *Schichtträger, Träger, Magnetbandschichtträger*] S/TV. 1. Üzerine, duyarkatı oluşturan kimyasal özdek sürülmüş selüloit kuşak. 2. Mıknatıslı kuşak ve mıknatıslı görüntü kuşağında, üzerine demir oksit sıvanan asetat, polivinilklorit ya da polyesterden kuşak.

taban ışıtaçları [Fr. *rampe*] [İng. *footlights, striplights, floats*] [Al. *Fussrampe, Lichtrampe, Beleuchtungsrampe*] S/TV. İşlik düzlüğünün tabanına, görünçlüğü önden aydınlatacak biçimde yerleştirilen bir dizi ışıtaç.

taban yüzü, [es.t. *emülsiyonsuz taraf*] [Fr. *côté support*] [İng. *celluloid side, base side, cell side (a.)*] [Al. *Schichtträgerseite*] S. Tabanın, duyarkat bulunmayan, duyar olmayan yüzü. Duyarkat yüzünün karşısı.

takıcı [Fr. *deuxième assistant-opérateur adjoint (de prise de vues)*] [İng. *film loader, loader (boy), second assistant cameraman*] [Al. *zweiter Kameraassistent*] S. Alıcıya boş filmin takılıp, kullanılan filmin çıkarılması işini gerçekleştiren, boş ve dolu filmleri koruyan kimse.

takım [es.t. *ekip, tim*] [Fr. *équipe, personnel, "team"*] [İng. 1. *unit, film unit (crew), crew, team*, 2. *unit, crew, team*] [Al. 1. *Aufnahmegruppe, Filmgruppe, Aufnahmestab, Stab, Personengruppe*, 2. *Aufnahmegruppe, Aufnahmestab, Stab, Team*] S. 1. Bir film çeviriminde görüntüleri saptama, aydınlatma, ses alma gibi belli başlı çalışmaları yapmak için gerekli en ufak uygulamanlar topluluğu. TV. 2. Bir televizyon yayını, özellikle dışarıda canlı yayını gerçekleştiren en ufak uygulamanlar topluluğu.

takımbaşı [Fr. *directeur de l'équipe*] [İng. *unit manager*] S/TV. İşlik dışı çalışmalarda takımın uygulamalı yönetim işlerini yürüten kimse.

takma [Fr. *chargement (de la caméra)*] [İng. *loading (of the camera), threading*] [Al. *Filmeinlegen*] S. Boş ya da dolu filmin alıcı, gösterici, basım aygıtı, vb. aygıtlara yerleştirilmesi, filmin düzgün biçimde geçişi için dişlilere, makaralara, yataklara konması, büküm yapılması gibi işlerin tümü.

tam bezem [Fr. *décor en "complex", complex*] [İng. *complex, composite set*] [Al. *Reihendekoration, "Complex"*] S/TV. Birbirine bağlı geniş bir bezemin (örnek: bir apartman katı) tam olarak kurulması durumu.

tam özdevinimli alıcı [Fr. *caméra automatique perfectionné, caméra-robot*] [İng.

fully automatic camera] S. Düzenlemelerin, ayarların hemen tümüne yakınıni kendi kendine gerçekleştirebilen alıcı.

tanecik [es.t. *gren*] [Fr. *grain* (*d'émulsion*)] [İng. *grain*] [Al. *Korn*] S. Duyar-katın içinde kalan gümüş tuzu parçaları.

taneciklilik [Fr. *granulation*] [İng. *granularity*] [Al. *Körnigkeit*] S. Bir duyarkat-ta yer alan tanecik sayısının ve boyunun, yüzey birimine göre durumu.

tanıtı [es.t. 1. *reklam, film reklamı, ilan, film ilanı*, 2. *reklam programı, televizyon reklamı*] [Fr. 1. *publicité* (*de lancement*), 2. *publicité* (*à la télévision*), *émission com-pensée*] [İng. 1. *publicity, advertisement, advertising*, 2. *television advertising* (*ad-vertisement*)] [Al. 1. *Reklame, Werbung, Anzeigenwerbung, Startwerbung, Pub-lizität*, 2. *Fernsehreklame, Fernsehwerbung, Werbefernsehen*] S. 1. Bir filmin iz-leyicisini çoğaltmak amacıyla çeşitli yollardan (gazete tanıtısı, radyo tanıtısı, el tanıtısı, vb.) yararlanılarak yapılan duyurular. TV. 2. Televizyon yoluyla yapılan tanıtı; bu tanıtı için hazırlanmış izlençe.

tanıtı bulantısı [İng. (ABD) *cluttervision* (a)] TV. Kısa bir süre içinde (örneğin yarım saat) çok değişik malların tanıtılarını izlemekten doğan bulantı. (Bu çeşit tanıtılar ABD televizyonunda yer alır).

tanıtıcı [es.t. *reklamcı*] [Fr. *publicitaire*] [İng. *publicity manager* (*agent*)] [Al. *Reklamechef, Reklamefachmann, Werbeleiter, Werbefachmann*] S/TV. Sinema ya da televizyon için tanıtı hazırlayan kimse.

tanıtıcı çevrinme [Fr. *panoramique d'exploration*] [İng. *information pan*] S/TV. Alıcının çok ağır yatay ya da düşey çevrinme yaparak bir varlığı ya da bir çevreyi düzenli olarak gösterdiği, tanıttığı çevrinme.

tanıtıcı kılavuz [Fr. *amorce d'identification*] [İng. *identification leader*] [Al. *Al-longe*] S. Makara başlarında filmin adını, makara sayısını belirten kılavuz çeşidi ya da ön kılavuzun bu bilgileri veren bölümü.

tanıtı filmi [es.t. *reklam filmi, ilan filmi, ilan filmi*] [Fr. *film publicitaire*] [İng. *advertising film* (*filmlet*), *publicity film, commercial, film publicity, screen adverti-sing*] [Al. *Werbefilm, Reklamefilm, Filmreklame*] S/TV. 1. Sinemalarda, tele-vizyonda tanıtı amacıyla gösterilen film. 2. Herhangi bir şeyin tanıtısını yapmak amacıyla çevrilmiş kısa film.

tanıtı görevlisi [Fr. *agent de publicité, publicitaire*] [İng. *publicity man, advertising agent*] [Al. *Werbefachmann*] S. Bir yapımında, çevrilen filmlerin ve yapım-evine bağlı yıldızların tanıtı yoluyla değerlendirilmesini sağlayan kimse.

tanıtı resmi [es.t. *lobi*] [Fr. *photo publicitaire*] [İng. *advertising still picture*] S. Üzerinde filmin, başlıca oyuncu ve uygulamanların adları ile filmde bir resim bulunan, sinema sergenlerine konan, genellikle 27x42 cm boyunda renkli karton.

tanıtı yöneticisi [es.t. *reklam müdürü*] [Fr. *directeur de publicité, chef de publicité*] [İng. *advertising manager, publicity directeur* (*chief*), (ABD) *scribe*] [Al. *Reklamechef, Werbechef*] S. Büyük yapımalarında tanıtı bölümünü yöneten kimse.

tanıtma filmi [es. t. *gelecek program, fragman*] [Fr. *bande de lancement, bande-*

annonce, film-annonce, fragment (de film)] [İng. trailer, coming attractions, promotion spot] [Al. Vorschau, Filmvorschau, "Trailer"] S. Bir sinemada, sonraki izlencelerde yer alacak filmleri tanıtmak üzere, bunlardan seçilmiş örneklerden oluşan kısa film.

tanıtma imi [Fr. signal d'identification] [İng. identification signal, station identification (signal), station break, (ABD) call letters] [Al. Kennungssignal, Stationskennung, Erkennungszeichen, Pausenzeichen, Indikativ] TV. 1. Bir televizyon yayacını öbürlerinden ayırt etmek için kullanılan tanıtma sesi, tanıtma müziği, tanıtma resmi, yayaç adının kısaltması (örnek: TRT). 2. (ABD'de) Federal İletişim Kurulu'nun, çok sayıdaki özel televizyon yayacını birbirinden ayırt etmek için saptadığı ve en azından her yarım saatte bir, oluk sayısı ile birlikte gösterilmesi zorunlu olan kısaltmalar.

tanıtma müziği [Fr. indicatif musical] [İng. identification tune (music)] [Al. Erkennungsmelodie, Indikativ] TV. Herhangi bir televizyon yayacının, yayına başlamadan önce çaldığı değişmez ezgi.

tanıtma resmi [Fr. indicatif vidéo] [İng. identification caption] [Al. Bildkennung, Vorspanndia, optischen Kennzeichen] TV. Bir televizyon yayacını tanıtmakta kullanılan, üzerinde genellikle tanıtma imi ve belirtke bulunan resim.

tanıtma sesi [Fr. indicatif audio] [İng. identification sound] [Al. Erkennungston] TV. Herhangi bir televizyon yayacının, yayına başlamadan önce gönderdiği değişmez ses (müzik ya da başka bir ses).

tanıtma yazısı [es.t jenerik (yazısı), ön yazı] [Fr. générique] [İng. credit titles (lines), credits, main titles, titles, screen credit, list of credits, opening titles (captions, credits), screen credit, list of credits] [Al. Vorspann, Titelvorspann, Namensvorspann, Titelliste] S/TV. Bir filmde ya da bir televizyon izlencesinde emeği geçen yapımcı, yönetmen, uygulaman, oyuncu, vb. kimselerin adlarını, filmin ve izlencenin hazırlanmasıyla ilgili bilgileri kapsayan, başta ya da sonda yer alan dizelge; filmin, izlencenin kimliğini açıklayan yazılar.

tanıtma yazısı dipliği [Fr. fond de générique] [İng. title background] [Al. Titeltergrund] S/TV. Tanıtma yazısının altında yer alan diplik.

tanıtma yazısı kartonu [Fr. carton (de) générique] [İng. title card (caption)] [Al. Titelvorspann, Titelvorange] S/TV. Tanıtma yazısını taşıyan karton.

tarama [Fr. balayage, analyse (de l'image), exploration (de l'image)] [İng. scanning, picture scanning, sweep] [Al. Abtastung, Bildabtastung, Ablenkung, Bildablenkung] TV. Bir elektron demetinin, alıcıda merceğin verdiği resmi çözümlemek, almaçta aynı resmi oluşturmak için, birincisinde ereği, ikincisinde görüntülüğü düzenli biçimde dolaşması.

tarama evrilmesi [Fr. inversion ligne] [İng. scanning reversal, line reversal] [Al. Abtastungsinversion] TV. Saptırma sarmasından geçen akımın yönünü tersine çevirmek yoluyla taramanın ters yöne döndürülmesi..

taramak [Fr. balayer, analyser, explorer] [İng. scan, sweep] [Al. abtasten, ablenken] TV. Tarama eylemi.

tarama kafesi. bkz. **kafes**

tarama üretici [es.t. *tarama jeneratörü*] [Fr. *générateur de balayage*] [İng. *scanning generator, time-base generator*] [Al. *Ablenkgenerator, Zeitablenkgenerator*] TV. Alıcı ile almaçta taramanın gerçekleştirilmesini, elektron demetinin saptırılmasını sağlayan imleri üreten devre.

tarayıcı benek [es.. *spot, tarama spotu, tarama noktası*] [Fr. *spot d'exploration (d'analyse, volant), "flying spot"*] [İng. *flying spot, scanning spot (dot)*] [Al. *Abtastpunkt, Lichtpunkt, Punklicht, "Flying-Spot"(-Prinzip)*] TV. Eksius ışıtıcıdır. saydam bir özdek üzerindeki resmi, örneğin bir film ya da saydam resmi tarayan benek; dolayısıyla, saydam özdekler üzerindeki resimlerin televizyonda yayınlanması amacıyla çözümlemesini sağlama yönteminin temeli.

tarayıcı demet [es.t. *tarama huzmesi*] [Fr. *faisceau d'analyse (explorateur)*] [İng. *scanning beam*] [Al. *Abtaststrahl*] TV. Alıcı ya da almaçta elektron topundan çıkan ve saptırma sarmaları yardımıyla ereği ya da görüntülüğü tarayan demet; tarama işini gören elektron demeti.

tarayıcı film aygıtı [Fr. *téléciné à flying spot*] [İng. *flying spot telecine (film scanner)*] [Al. *Lichtpunktabtaster, Punktlichtabtaster*] TV. Film yayın aygıtının, tarayıcı benek temeline göre çalışan çeşidi.

tarihsel film [es.t. *tarihi film*] [Fr. *film historique*] [İng. *historical film*] [Al. *historischer Film, Historienfilm*] S. Tarihsel bir olayı konu alan, bu olayın geçtiği çağı, çevreyi, kişileri yansıtan film türü. Tarihsel gerçeği doğruya en yakın biçimde yansıtmayı, bu gerçeği nesnel bir tutumla vermeyi amaçlayan film.

tartım [es. t. *ritim*] [Fr. *rythme*] [İng. *rhythm*] [Al. *Rhythmus*] S. Bir filmde varlıkların, alıcının deviniminden, çekimlerin birbirini izlemesinden, anlatımın gerilim ve gevşeme noktalarının düzenlenişinden doğan yavaşlık, hızlılık, durgunluk, gerginlik, bekleme duygusunun yarattığı sonuç.

tartımlı kurgu [Fr. *montage rythmique*] [İng. *rhythmic montage*] [Al. *rythmische Montage*] S. Tartımın, yalnız çekimlerin uzunluğuna bağlı olarak değil, aynı zamanda görüntülerin içeriğinin (görüntüde yer alan varlıkların taşıdığı anlamın), görüntü içinde yer alanlar arasındaki bağın, görüntüler arasındaki bağının göz önünde tutularak elde edilmesine dayanan kurgu çeşidi.

tas ışıldak [es. t. *tas projektörü, tas biçimli projektör*] [Fr. *casserole*] [İng. *scoop*] [Al. *"Scoop"*] S/TV. Işıtac, tas biçiminde bir yuvaya yerleştirilmiş, 500-1.000 W'lık, yayındırıcı ve yansıtıcı ışık kaynağı.

taslak [es. t. *eşel, şema, sinematografik şema*] [Fr. *échelle*] [İng. *outline*] [Al. *Skizze*] S. Oyunluğun özetten başlayarak geliştirilmesine geçilirken çalışmalarda yardımcı olacak metin.

taşınabilir gösterici [Fr. *appareil de projection portatif, projecteur portatif*] [İng. *portable projector*] [Al. *Kofferprojektor*] S. Bir yerden bir yere kolaylıkla taşınabilecek gösterici.

taşınabilir televizyon [es.t. *portatif alıcı*] [Fr. *récepteur transportable, téléviseur*

transportable] [İng. *portable receiver*, (ABD) *portable set*] [Al. *Reiseempfänger, Koffergerät*] TV. El televizyonu ile salon televizyonu arasında yer alan, bir yerden bir yere kolaylıkla taşınabilen almaç.

taşıyıcı dalga [Fr. *onde porteuse*] [İng. *carrier (wave)*, CW] [Al. *Träger(welle)*] TV. Değişmez genlik ve yinelenimde, sürekli elektromıknatıs ışınım. (Taşıyıcı dalganın niteliklerinden biri, yani genliği, yinelenimi, bazen de evresi, televizyon iminin değerine uygun biçimde değiştirime uğratarak yayılır, böylelikle televizyon iminin almaca ulaştırılması sağlanır).

taşıyıcı yinelenim [es. t. *taşıyıcı frekans*] [Fr. *fréquence porteuse*] [İng. *carrier frequency*] [Al. *Trägerfrequenz, TF*] TV. Televizyon yayınlarında resim ve ses taşıyıcı dalganın yinelenimi.

tavşan kulağı (dalgalık) [es. t. *V şeklinde anten*] [Fr. *antenne V*] [İng. *V-aerial*, (ABD) *V-antenna*] [Al. *V-Antenne, V-Formantenne*] TV. (V) biçiminde iki çubuktan oluşan, bir eksen üzerinde dönen, geçmeli olduğundan uzunluğu ayarlanabilen içeri dalgalı

tazeleme [Fr. *régénération*] [İng. *replenishment*] [Al. *Regenerierung, Regeneration, Entwicklerregenerierung*] S. Bir açındırma aygıtında kullanılan açındırmanın yerine yenisini koyma.

tazeleyici [Fr. *régénérateur*] [İng. *replenisher*] [Al. *Regenerierflüssigkeit*] S. Tazelemede kullanılan açındırmaç eriyiği.

TÇ. bkz. **toplu çekim**

Technicolor [Fr. *Technicolor*] [İng. *Technicolor*] [Al. *Technicolor*] S. Özel yapılı bir alıcıda aynı zamanda kullanılan üç ayrı duyarkat üzerine aynı konunun üç ayrı renkteki görüntülerinin saptanmasına, bu üç negatiften birer kalıp oluşturulmasına, bu kalıplar yardımıyla üç ayrı rengin tek pozitifte birleştirilmesine dayanan renkli film işlemi. (1951'de tek kuşak renkli negatifter çıkınca bu özel yapılı alıcıya gerek kalmadı. Geniş görüntülük işlemleri gelişince Technicolor işlemleri bunlarla birleşerek Technirama, Techniscope gibi renkli geniş görüntülük işlemleri ortaya sürüldü).

Technirama [Fr. *Technirama*] [İng. *Technirama*] [Al. *Technirama*] S. Technicolor renkli işlemi ile geniş görüntülük işleminin birleştirilmesinden oluşan renkli geniş görüntülük işlemi.

Techniscope [Fr. *Techniscope*] [İng. *Techniscope*] [Al. *Techniscope*] S. Technicolor renkli işlemi ile geniş görüntülük işleminin birleştirilmesinden oluşan renkli geniş görüntülük işlemi.

tecimdisi dağıtım [Fr. *distribution en dehors des circuits commerciaux, "non-theatrical distribution"*] [İng. *non-theatrical distribution*] [Al. *Filmauswertung ausserhalb der Filmtheater, "Non-theatrical Distribution"*] S. Herhangi bir filmin tecimsel amaç dışında, sinema derneklerinde, okullarda, özel gösterimlerde oynatılmak amacıyla sürülmesi.

tecimdisi dağıtım hakkı [Fr. *droits de distribuer en dehors des circuits commerciaux,*

"non-theatrical rights"] [İng. non-theatrical rights] [Al. Rechte für Filmauswertung ausserhalb der Filmtheater, "Non-Theatrical Rights"] S. Bir dağıtımçıya herhangi bir filmin tecimdisi dağıtımını sağlayan hak.

tecimdisi film [Fr. film non commercial, non commercial] [İng. non-theatrical] [Al. künstlerische Film] S. 1. Tecimsel sinemaların gerekleri, izleyicinin düzeyi gözetilmeksizin çevrilmiş film. 2. Tecim amacıyla değil salt sanat amacıyla çevrilmiş, deneysel nitelikte film. 3. Bu amaçla çevrilmediği halde bu özellikleri taşıyan film.

tecimsel film [es. t. ticari film, iş filmi] [Fr. film commercial, commercial, film du commerce] [İng. commercial film, theatrical film] [Al. Handelsfilm, kommerziellen Film] S. 1. Tecimsel sinemalarda oynatılmak üzere gerçekleştirilmiş, bu sinemaların gereklerini ve izleyicinin durumunu göz önünde bulunduran film. 2. (Kötü anlamda) Başarısız, kazançtan başka amaç gütmeyen kötü film.

tecimsel sinema [Fr. cinéma commercial] [İng. commercial theatre (ABD: theater)] [Al. kommerzielle Filmtheater] S. Kazanç amacıyla kurulmuş, belli bir para karşılığı izleyiciye film gösteren sinema. Özel sinema karşıtı.

tecimsel sinema alıcısı [Fr. caméra professionnel, appareil de prise de vues pour professionnel] [İng. professional camera] [Al. Berufskamera] S. Uğraşman sinemacıların kullandığı, geliştirilmiş ve çapraşık yapılı alıcı çeşidi.

tecimsel televizyon [Fr. télévision commerciale, chaîne commerciale] [İng. commercial television] [Al. kommerzielles Fernsehen, Werbefernsehen] TV. Kamu kuruluşu niteliği taşımayan, kazanç amacıyla çalışan, elden geldiğince geniş izleyici yığınınına ulaşabilecek nitelikte izlenceler yayınlayan, genellikle tanıtı geliriyle beslenen özel girişim televizyonu.

tek ayak [Fr. pied monopode, monopode] [İng. monopod] [Al. Monopod, Einbein-Stativ] S/ TV. Yalnız bir ayağı bulunan alıcı desteği.

tek bezem [Fr. décor unique] [İng. permanent set(ting)] [Al. bestandige Dekoration] S/ TV. Bir film ya da televizyon izlencesi boyunca kullanılan, değişmez bezem.

tekboyutlu (ses) [Fr. monophonique, monaural] [İng. mono(phonic)] [Al. monophon, monaural, einkanalig] S/ TV. Sesin saptanması, okunması, yayınlanmasında yalnız tek oluk kullanılmasından doğan durum. Üçboyutlu ses karşıtı.

tek delikli film [Fr. film d'une rangée de perforations (à simple perforation)] [İng. single-perforated film] [Al. einseitig perforierter Film] S. Tek sıra deliği olan film çeşidi. (16 mm'lik filmin seslilerinde, 9,5 mm, 8 mm ve büyük 8 mm'lik filmlerde tek sıra delik bulunur).

tek elektron toplu ışıtaç [Fr. tube monocanon] [İng. single gun colour (ABD: color) picture tube] TV. Renkli almalarda genellikle üç ana rengin her birini veren üç elektron topuna karşılık, en yeni almalarda üç rengi de verebilen tek elektron topu.

tekerlekli kol [es. t. zürafa] [Fr. giraffe] [İng. small boom, lazy arm] [Al. "Gi-

raffe"] S/ TV. Sestoplar kolunun tekerlekli bir araca yerleştirilmesiyle oluşan bütün.

tekerlekli üçgen [es.t. tekerlekli kaide] [Fr. *piéd de Charlot, Derby*] [İng. *skid*] [Al. *Andruckkufe*] S/ TV. Her köşesinde lastik bir tekerlek bulunan, alıcıların üç ayağı, köşelerine yerleştirilince hem sallantısız hem de devinimli bir araç biçimi alan üçgen.

tek kenarlı seslendirme [Fr. *engregistrement simple*] [İng. *recording down one edge of film*] [Al. *Einzackenschrift*] S. Filmin yalnız bir kenarına ses saptama durumu.

tek kuşak [Fr. *monopack, pellicule à trois couches*] [İng. *monopack, integral tripack (film), multi-layer (colour, ABD: color) film*] [Al. *Monopack (film), Mehrschichten-farbfilm*] S. 1. (Genellikle) Renkli filmde kullanılan, tek taban üzerinde üç du-yarkat taşıyan boş film çeşidi. 2. (Dar anlamda) 1940-1950 arasında kullanılan, 16 mm'lik Kodachrome'u andırıp 35 mm'lik sinemada kullanılan aynı çeşitten evrilir film.

tek makaralık film [es.t. bir bobinlik film] [Fr. *film d'un bobine*] [İng. *one-reel film*] [Al. *Einakter (film)*] S. Tek makarada (yaklaşık 300 m) tamamlanan film; özellikle sinemanın ilk dönemindeki filmlerin uzunluğu.

tekne [es.t. küvet] [Fr. *cuve*] [İng. *tank, apron tank*] [Al. *Tank, Gefass, Trog, Kü-vette*] S. 1. Film açındırmasında kullanılan, içine açındırmaç konulup film daldırılan kap. 2. Sürekli açındırma aygıtında çeşitli açındırma eriyiklerini taşıyan yan yana dizilmiş bu çeşit kaplardan her biri.

tek oluk dalgallığı [es. t. bir kanal için anten] [Fr. *antenne pour canal unique*] [İng. *single channel aerial (ABD: antenna)*] [Al. *Kanalantenne*] TV. Yalnız bir oluğun yayını alabilen dalgallık.

tek ölçünlü almaç [Fr. *récepteur monostandard, téléviseur monostandard*] [İng. *monostandard television receiver*] [Al. *Fernsehempfänger mit monostandard*] TV. Yalnız bir ölçündeki yayını izleyebilen almaç.

tek renkli [Fr. *monochromatique*] [İng. *monochromatic, monochrome*] [Al. *monochromatisch, einfarbig*] S/ TV. Belirli bir dalga boyunda olan (ışık).

tek resim [Fr. *image par image*] [İng. *single frame*] [Al. *Einzelbild*] S. Canlandırma sinemasında her resmin bir kez saptanması sonunda sağlanan, tek resimli canlandırmayı gerçekleştiren resimler. Çift resim karıştı.

tek resim alıcısı [es. t. tek tek görüntü kamerası] [Fr. *caméra pour image par image*] [İng. *stop-action camera, stop-motion camera*] [Al. *Zeitraffer*] S. Resimleri süresiz olarak tek tek saptayan alıcı; canlıresim alıcısı.

tek resim düzeneği [Fr. *mécanisme de l'image par image*] [İng. *single-frame mechanism, stop-frame mechanism, stop-action mechanism*] [Al. *Einzelbildschaltung*] S. Bir alıcının tek resimli çevirimi gerçekleştirmesini sağlayan düzener.

tek resimli canlandırma [Fr. *animation image par image*] [İng. *single-frame animation*] [Al. *Einzelbildzeichentrick*] S. Tek resim ilkesine dayanılarak ger-

çekleştirilen, her resmin bir kez kullanılmasına, devinimin olağan hızında görünmesine dayanan canlandırma çeşidi. Çift resimli canlandırmanın karşısı.

tek resimli çevirim [es.t. tek resim alma, tek tek resim alma, tek görüntülü çevirim] [Fr. prise de vues image par image, vue par vue, image par image] [İng. stop-motion (photography), stop-action photography, stop-frame shooting, single-frame shooting (exposure), single picture taking, frame-per-frame exposure, one turn one picture, time-lapse shooting] [Al. Einzelbildaufnahme, Zeitrafferaufnahme, Bild-für-Bild-Aufnahme] S. 1. Her seferinde bir tek resim saptama. 2. Uzun zaman aralıklarıyla her seferinde bir tek resim saptama.

tek resimli devinim [Fr. marche image par image] [İng. stop-motion] [Al. Zeitraffer(aufnahme), Einergang, Einzelbild(aufnahme)] S. Çeşitli sinema aygıtlarındaki pencere önünden filmin her seferinde bir resim boyu geçip durması.

tek resimli gösterim [Fr. projection image par image] [İng. frame by frame projection] [Al. Bild-für-Bild Projektion, Einzelbildprojektion] S. Göstericideki filmi, görüntülüğe her seferinde bir resim yansıtacak biçimde geçirerek aygıtı saydam resim göstericisi gibi kullanma.

tekresimlik [es.t. monoskop] [Fr. monoscope] [İng. monoscope] [Al. Monoskop] TV. Değişmeyen tek bir resmi yayınlamakta kullanılan alıcı ışıtacısı.

tek resim sineması [Fr. cinématographie image par image] [İng. stop motion cinematography, stop-action cinematography] [Al. Zeitrafferkinematografie] S. Tek resimli çevirime dayanan sinema kolu.

tek 8 [Fr. single 8] [İng. single-8 (mm film), single run 8 mm film] [Al. Single-8-mm-Film] S. Alıcıda doğrudan doğruya 8 mm olarak kullanılan 8 mm'lik film çeşidi.

tek 8 alıcı [Fr. caméra pour single 8] [İng. single-8-camera] [Al. Single-8-Aufnahmekamera] S. Tek 8 filmi kullanabilen alıcı.

tek ses yolu [Fr. simple piste] [İng. single track] [Al. Einspur, einzelne Tonspur] S. Çeşitli ses yollarının tek bir ses yolunda birleştirilmesinden oluşan kuşak.

tek sıra delik [Fr. perforation unilatéral (un seul côté)] [İng. side perforation, one sided perforation] [Al. einseitigen Perforation] S. Yalnız bir kenarda yer alan delik.

tek yan kuşak, TYK [Fr. bande latéral unique, BLU] [İng. single sideband, SSB] [Al. Einseitenband, ESB] TV. Taşıyıcı dalga ile iki yan kuşaktan oluşan bir dalga izgesinde, yan kuşaklardan yalnız birinin kullanılması durumu.

tek yönlü sestoplar [Fr. micro(phone) unidirectionnel] [İng. unidirectional microphone] [Al. einseitig gerichtetes Mikrofon, Richtmikrofon] S/TV. Yüzlerinden yalnız birine dikey eksen üzerindeki ses kaynağına duyarlılığı olan sestoplar.

tel [es.t. filaman] [Fr. filament] [İng. filament] [Al. Glühfaden, Glühdraht, Draht, Heizfaden] S/TV. Elektrik ısıtacılarında, radyo ısıtacılarında bulunan, ısıya çok dayanıklı, ergime noktası çok yüksek, elektrik akımı geçirilince akkor olabilen tungstenden incecik tel.

tele [Fr. télé] [İng. tele] TV. Televizyonun, konuşma dilinde kısaltılmışı.

[Al. "Telegenie"] TV. Televizyonagider olma durumu.

televizyon ağı. bkz. ağ

televizyon alıcısı. bkz. alıcı

televizyon almacı. bkz. almaç

televizyon belgesi [es.t. ruhsatname, televizyon ruhsatnamesi, ruhsat, televizyon ruhsatı] [Fr. permis de récepteur] [İng. television licence (franchise)] [Al. Fernsehgenehmigung, Fernsehlizenz] TV. Televizyon almacı iyelerinin, almaçlarını ilgili yere yazdırmaları karşılığında aldıkları belge. (Türkiye'de, 3222 sayılı Telsiz Yasasına göre, almaç iyeleri, PTT'den "Genel Telsiz Telefon Neşriyatını Almağa Mahsus Tesisata Ait Ruhsatname" adıyla bu çeşit bir belge almak zorundadırlar).

televizyon bildirmeni [es.t. televizyon muhabiri, televizyo.ı gazetecisi] [Fr. télé-reporter, journaliste de télévision (de plateau, de desk), journaliste-présentateur (-trice)] [İng. reporter, television reporter, correspondent, (ABD) newsmen] [Al. Reporter, Fernsehreporter, Korrespondent, Berichterstatter] TV.1. Televizyon için haber derleyen gazeteci. 2. Derlediği haberleri televizyonda kendi sunan gazeteci.

televizyon boyu. bkz. boy

televizyoncu TV. 1. Televizyonun çeşitli kollarından herhangi birinde çalışan kimse. Uğraşı televizyonculuk olan kimse. 2. Televizyon bakım, onarım, kurma işleriyle, televizyon alım satımıyla uğraşan kimse.

televizyonculuk TV. 1. Televizyon yayınlarının gerçekleştirilmesi için gerekli araç ve gereçleri yapmak, yayınları hazırlamak ve yaymak için yapılan çalışmaların tümü. 2. Bu çalışmalarını yapanların uğraşı. 3. Televizyon çalışmaları, uygulayımı, sanatı, işleyimiyle ilgili konular. 4. Televizyon bakım, onarım, kurma işleri; televizyon alım satım işleri.

televizyonculuk okulu [Fr. école de télévision] [İng. television school] [Al. Fernschule] TV. Televizyonculuk öğretimi yapılan, televizyon uygulamanları, oyuncuları, sanatçıları yetiştiren öğretim kurumu.

televizyonculuk öğretimi [Fr. enseignement (de la technique) de télévision, étude de la télévision, formation professionnelle] [İng. television study] [Al. Fernsehstudium, Fernsehkunde-Unterricht] TV. Televizyonun herhangi bir dalında televizyoncu yetiştirmeyi amaçlayan öğretim.

televizyonculuk uğraşı [Fr. carrière de télévision] [İng. television profession] [Al. Fernsehberufe] TV. Televizyonun çeşitli kollarından herhangi birinde yapılan iş, uğraş konusu.

televizyonda gösterim [Fr. retransmission de film par la télévision] [İng. television transmission of a film (broadcast of a film), (ABD) televising of a film] [Al. Fernsehübertragung eines Film] S/TV. Bir filmin izleyicilere televizyonda sunulması.

televizyon dalgallığı. bkz. dalgalık

televizyon dergisi [es.t. televizyon mecmuası] [Fr. revue de la télévision, périodique

de la télévision] [İng. television magazine (review, periodical)] [Al. Fernsehzeit-schrift, Fernsehmagazin] TV. Televizyonla ilgili konularda yayınlarda bulunmak üzere çıkarılan dergi.

televizyon derneği [es.t. televizyon kulübü] [Fr. téléclub] [İng. television society, viewer's society (club)] [Al. Fernsehclub] TV. Televizyon izleyicilerinin kurdu-ğu ve televizyon sanatını tanıtmak, sevdirmek, televizyon bilgi ve kültürünü ver-mek amacını güden kuruluş.

televizyon dilbilgisi [es.t. televizyon grameri] [Fr. grammaire de la télévision] [İng. grammar of the television, television grammar] [Al. Grammatik des Fernsehen, Fern-sehgrammatik] TV. Televizyon dilinin kullanılışında, uygulanışında göz önüne alınan kurallar.

televizyon dili [Fr. langue télévisuel] [İng. television language] [Al. Fernsehsp-rache] TV. 1. Televizyonun bir anlatım aracı olarak taşıdığı özellik ve olanakların, kendine özgü sözcük dağarcığının, bunların kullanılış biçiminden doğan değişin oluşturduğu dil. 2. Televizyonun gereklerine uygun anlatım yolu.

televizyon direği. bkz. **direk**

televizyon dizisi. bkz. **dizi**

televizyon dünyası [es.t. televizyon âlemi] [Fr. monde de la télévision] [İng. tele-vision world] [Al. Welt des Fernsehen] TV. Televizyoncuların, televizyon kuru-luşlarının oluşturduğu çevre.

televizyon enstitüsü [Fr. institut de la télévision] [İng. television institute] [Al. Fernsehinstitut] TV. Televizyon araştırma, inceleme, öğretimini amaçlayan yük-sek öğretim kurumu.

televizyon estetiği [Fr. esthétique de la télévision] [İng. television aesthetic (esthe-tic)] [Al. Fernsehästhetik, Ästhetik des Fernsehen] TV. Televizyonu güzel sanat-ların bir dalı olarak ele alıp, televizyondaki yaratma çabasının dayandığı temelleri, kuralları en geniş biçimde inceleyen, bu incelemelerden bir genellemeye varmaya çalışan estetik dalı.

televizyon işlemi. bkz. **yayın işlemi**

televizyon filmi [es.t. telefilm] [Fr. téléfilm, film de télévision] [İng. television film, (ABD) telefilm] [Al. Fernsehfilm, Fernsehspielfilm] S/ TV. 1. Televizyonda gös-terilmek üzere özel olarak hazırlanmış film; televizyon özellikleri taşıyan film. 2. Televizyon yöntemlerinden yararlanılarak gerçekleştirilmiş film. (Bunun için Electronicam, Vidicam, vb. yöntemler kullanılır).

Televizyon-Gerçek [Fr. caméra invisible, Télévision-Vérité] [İng. "Télévision-Vé-rité"] [Al. "Télévision-Vérité"] TV. Sinemadaki Sinema-Gerçek akımlarının te-levizyona uygulanmış.

televizyon girişi [Fr. prise vidéo] [İng. television input] [Al. Fernsehanschluss] TV. Bazı almaçlarda mıknatıslı görüntü aygıtı ya da kapalı yayında televizyon alıcısın-dan gelen kablunun bağlandığı yuva.

televizyon görüntülüğü. bkz. **görüntülük**

televizyon göstericisi [es.t. gösterici lambalı televizyon, Eidophor] [Fr. projecteur de télévision (de l'image télévisée, à grande image)] [İng. television projector (picture projector), large screen television projector, big screen television projector] [Al. Fernsehprojektor, Fernsbildprojektor, Fernsehgrossbildprojektor, Fernsehprojektionsempfänger] TV. Bir televizyonun verdiği görüntülerin kalabalık topluluklarca izlenmesini sağlayan özel yapıda gösterici.

televizyon gösterimi [Fr. projection de l'image télévisée (de télévision à grande image), télévision sur grand écran] [İng. projection television, theatre (ABD: theater) television, big screen television (projection), large screen television (projection)] [Al. Fernsehprojektion, Projektionsfernsehen, Fernsehgrossprojektion, Fernsehgrossbildprojektion] TV. Televizyon yayınının kalabalık izleyici topluluklarınca izlenmesini sağlamak üzere, televizyon görüntüsünün yeterli ışıklılığını koruyacak nitelikteki özel, büyük bir görüntülüğe yansıtılmasıyla gerçekleştirilen gösterim.

televizyon hakkı [Fr. droits de télévision] [İng. television rights] [Al. Fernsehrechte] S/ TV. 1. Bir filmin televizyonda gösterimini sağlayan hak; televizyonda yayın hakkı. 2. Herhangi bir yapının televizyonla yayınlanmasını sağlayan hak.

televizyon hilesi. bkz. hile

televizyon imi [es.t. video sinyali, video işareti] [Fr. signal vidéo, vidéo, signal de télévision] [İng. video signal (frequency, frequency signal), television signal, VF] [Al. Videosignal, Videofrequency, VF, Fernsehsignal] TV. Televizyon alıcısından çıktıktan sonra işlenen, alıcıdan gelen resim imine, eşleme ve boşluk imlerinin eklenmesinden oluşan, böylelikle yayına hazır duruma gelen karmaşık resim imi.

televizyon işleyimi [es.t. televizyon endüstrisi, televizyon sanayii] [Fr. industrie de la télévision] [İng. television industry] [Al. Fernsehindustrie, Fernsehwirtschaft] TV. Televizyon yayınlarının hazırlanmasını, yayınlanmasını gerçekleştiren, buna ek olarak televizyon araç ve gereçlerinin üretilmesini sağlayan işleyim kolu.

televizyon işliğı. bkz. işlik

televizyon iyesi [Fr. détenteur(-trice) de permis de récepteur] [İng. television licence holder] [Al. Fernsehteilnehmer] TV. Televizyonu olan ve bunun için televizyon belgesi alan kimse.

televizyon izi [Fr. strie] [İng. video track, track, striation] [Al. Magnetogramm, Streifen] TV. Miknatıslı görüntü kuşağı ya da televizyon plağında televizyon iminin oluşturduğu iz.

televizyon izleme. bkz. izleme

televizyon izlencesi. bkz. izlence

televizyon izleyicisi. bkz. izleyici

televizyon kılavuzu [Fr. amorce pour téléciné (pour télévision)] [İng. leader for television film, television (film) leader] [Al. Fernsehfilmvorspann] TV. Filmlerin televizyonda gösterimi için film yayıncısına gerekli bilgileri veren kılavuz çeşidi.

televizyon kitaplığı [Fr. bibliothèque de la télévision] [İng. television (books) library, library of television books] [Al. Fernsehbibliothek] TV. Televizyonla ilgili ya-

yınların bir araya toplandığı kitaplık.

televizyon kulesi. bkz. kule

televizyon kuramı [es.t. televizyon nazariyesi, televizyon nazariyatı] [Fr. *théorie de la télévision*] [İng. *theory of the television*] [Ak. *Fernsehtheorie, Theorie die Fernsehen*] TV. Televizyondaki yaratma çabalarına yön veren, televizyon yapıtlarının dayandığı ilkeleri açıklayan görüş, düşünüyü, tutumların uyumlu bir dizge içinde ortaya konmasından oluşan bilgi.

televizyon kuramcısı [Fr. *théoricien de la télévision*] [İng. *theorist of the television, theoretician of the television*] [Al. *Fernsehtheoriker*] TV. Televizyon kuramı alanında çalışan düşünür.

televizyon kutucuğu. bkz. kutucuk

televizyon kurgusu. bkz. kurgu

televizyon kültürü [Fr. *culture télévisuelle*] [İng. *television culture*] [Al. *Fernsehkultur*] TV. Televizyonla ilgili konularda yeterli genel bilgilerin tümü.

televizyonla öğretim [es.t. televizyon dersi] [Fr. *cours télévisé, leçon télévisée, télé-enseignement*] [İng. *television course (correspondence course), telecourse, televised lesson*] [Al. *Fernsehkursus, Telekolleg*] TV. Ders izlencelerinin televizyon yayınlarıyla uygulanması.

televizyonla tanı [es.t. televizyonla teşhis] [Fr. *télédiagnose*] [İng. *télédiagnosis*] [Al. *Fernsehd Diagnose*] TV. Doktor ile hastanın televizyon iletişimi yardımıyla karşılaştırılmaları sonucu gerçekleştirilen tanı.

televizyonla yayınlama [Fr. *émission, télévision diffusion*] [İng. *televising, television transmission (broadcast)*] [Al. *Fernsehsendung, Fernsehübertragung*] TV. Herhangi bir izlencenin, yapıtın televizyon aracılığıyla almaçlara ulaştırılması.

televizyonla yayınlamak [Fr. *téléviser*] [İng. *televise, (ABD) telecast*] [Al. *senden, über Fernsehen ausstrahlen*] TV. Televizyonlu yayınlama işi.

televizyonlu bakaç [İng. *reflex television monitor, television monitor viewing*] S / TV. Yansımali bakaçların, kapalı yayınlı birleştirilmiş biçimi (Bu durumda ortaya bir elektronik bakaç çıkar. Bu bakaç, alıcının optik bakacına elektroninin uygulanmasıyla geliştirilmiştir).

televizyonluk [Fr. *télévisuel*] TV. Televizyona özgü olan, televizyon özelliği gösteren, televizyona gider özellikleri bulunan.

televizyonluk [Fr. *téléthèque*] [İng. *teletheque*] [Al. "Telethek"] TV. Televizyon yayınlarının herhangi bir gereç (film, mıknaatıslı görüntü kuşağı, televizyon plağı, vb.) üzerine saptanmış olarak saklandığı, korunduğu, sıralandığı yer.

televizyonlu telefon [es.t. telefonlu televizyon] [Fr. *téléphone télévisé, visiophone, vidéophone, vidéo-téléphone, visiophone*] [İng. *television telephone, (ABD) video telephone (telephony)*] [Al. *Fernsehtelefon, Fernsehtelefonie*] TV. Telefon ile televizyonun birleşmesinden oluşan ve karşılıklı konuşan kimselerin birbirlerini ufak bir televizyon görüntülüğünde izlemelerini sağlayan aygıt. (Çeşitli ülkelerde değişik tecim adlarıyla (Visiophone, Picturephone...) ortaya sürülmüştür).

televizyon oluşu. bkz. **oluk**

televizyon oyuncusu [Fr. *acteur(-trice) de télévision*] [İng. *television actor(-tress) (performer)*] [Al. *Fernsehschauspieler(-in)*] TV. Televizyon oyunlarında çalışan oyuncu.

televizyon oyunluğu. bkz. **oyunluk**

televizyon oyunu [Fr. *pièce de télévision, télédrame, téléthéâtre, émission dramatique*] [İng. *television play (drama), teleplay, dramatic programme (ABD: program)*] [Al. *Fernspiel*] TV. Televizyon diline ve uygulayımına uygun biçimde yazılmış, genellikle bir ya da bir buçuk saat süren dram türü.

televizyon ödülü. bkz. **ödül**

televizyon öğretimi [Fr. *éducation de télévision*] [İng. *television education (teaching)*] [Al. *Fernseherziehung*] TV. Televizyon diline yabancı olan kimselere bu dilin özelliklerini öğretmek, televizyonu bir anlatım aracı ve sanat olarak belletmek amacını güden öğretim.

televizyon öğretmeni [Fr. *professeur de télévision*] [İng. *television teacher*] [Al. *Fernsehrhrer*] TV. Televizyon ya da televizyonculuk öğretimiyle uğraşan kimse.

televizyon ölçünleri. bkz. **yayın ölçünleri**

televizyon plağı [Fr. *disque vidéo*] [İng. *video disc, picture-and-sound disc*] [Al. *Bildplatte, Bild-Ton-Platte, Bildschallplatte, Ton-Bild-Platte, Videoplatte, Videoschallplatte*] S. Üzerinde resim ve bununla ilgili ses bilgileri taşıyan ve bir televizyon almacında izlenebilen plak.

televizyon plakçaları [[Fr. *pick-up disque-vidéo, tourne-disque vidéo*] [İng. *video disc pick-up (player, reproducer)*] [Al. *Bildplattenspieler, Videoplattenspieler, Bildschallplattenspieler*] TV. Televizyon plağını okuyan öz yapıdaki plakçalar.

televizyon resmi. bkz. **resim**

televizyon sanatçısı [Fr. *téléaste*] TV. Televizyon sanatının ürünlerini veren kimse.

televizyon sanatı [Fr. *art télévisuel (de la télévision)*] [İng. *television art, art of the television*] [Al. *Fernsehkunst, Kunst die Fernsehen*] TV. Herhangi bir kavramı, bir düşüncüyü, bir konuyu, devinimli resimler (görüntüler) yardımıyla ortaya koymak amacını güden sanat dalı. (Televizyon sanatçısı bu çalışmayı gerçekleştirirken televizyon araç ve gereçlerinin sağladığı olanaklardan yararlanır; görüntünün öğelerini en uygun biçimde düzenleyip kullanarak televizyon ürününü gerçekleştirir. Sinemadan değişik olarak televizyon sanatında canlı yayın, yani gerçek ya da görünçülüklemeye dayanan herhangi bir olguyu ortaya çıktığı anda aktarma büyük bir önem kazanır ve televizyona özgüdür. Televizyon kurgusu da sinema kurgusundan ayrılır ve sığağı sığağına, aralıksız bir çabayla ortaya çıkar. Televizyonun, sinemaya göre küçük görünçülüğü ve değişik türleri de televizyon sanatının kendine özgü niteliğini yansıtır).

televizyonsever [Fr. *téléphile*] [İng. *television lover*] [Al. *Fersehenes Freund*] TV. Televizyon sanatını, kültürünü benimsemiş, televizyona bundan dolayı bağlı olan

kimse; televizyonu bilerek seven izleyici.

televizyon şenliği. bkz. **şenlik**

televizyon takımı [es.t. televizyon ekibi] [Fr. *équipe de télévision*] [İng. *television unit*] [Al. *Fernsehteam*] TV. Bir televizyon izlencesini hazırlayan uygulamanlar, işçiler, oyuncular, sanatçılar topluluğu.

televizyon tanıtısı. bkz. **tanıtı**

televizyon tarihçisi [Fr. *historien de télévision*] [İng. *television historian*] [Al. *Fernsehhistoriker*] TV. Televizyon tarihi üzerine araştırma ve inceleme yapan kimse.

televizyon tarihi [Fr. *histoire de la télévision*] [İng. *history of television*] [Al. *Fernsehgeschichte, Geschichte des Fernsehen*] TV. Televizyonun bulunuş, doğuş, gelişme evrelerini konu alan tarih dalı.

televizyon toplumbilimi [Fr. *sociologie de la télévision*] [İng. *sociology of television*] [Al. *Soziologie die Fernsehen*] TV. Televizyonun toplum içindeki yer ve etkisini, toplumbilimsel özelliklerini inceleyen bilim kolu.

televizyon türesi [es.t. televizyon hukuku] [Fr. *droit de la télévision*] [İng. *television law*] [Al. *Fernsehrecht*] TV. Televizyon çalışmalarını düzene bağlayan türe kurallarından oluşmuş türe dalı.

televizyon türleri [es.t. *janr*] [Fr. *genres de la télévision (télévisuels, d'émission, télévisés)*] [İng. *genre, television genre*] [Al. *Genre, Gattungen die Fernsehen, Programmformen*] TV. İzlenelerin belli bir konuyu işlerken kullandığı, gerece, çeşitli öğelerin kullanılış biçimine, belli bir konuyu ele alış açısına göre ortak yönleri bulunarak yapılan kümelendirme sonunda ortaya çıkan bölümler. (Başlıca türler belgesel (haber izlencesi, belgesel izlenec, gezi-görüşüm, magazin izlencesi), okul televizyonu, açık oturum, yuvarlak masa izleneceleri, spor izlencesi, televizyon oyunu, dinletiler, eğlence izleneceleri, yarışma izleneceleri, hava durumu, tanıtıdır. Ayrıca, özellikle, spor karşılaşmalarının, tiyatro, opera, eğlence yerlerinin canlı yayınları ile her çeşit film gösterimi de önemli bir yer tutar).

televizyon uydusu. bkz. **uydu**

televizyon uygulamanı. bkz. **uygulaman**

televizyon uygulayımı [es.t. televizyon tekniği] [Fr. *technique de la télévision*] [İng. *television technique, television technology*] [Al. *Fernsehtechnik, Teletechnik*] TV. Bir televizyon izlencesini gerçekleştirmek bu izlenceyi yayına hazırlamak için başvurulan uygulamısal araçların ve yöntemlerin tümü.

televizyon vergisi. bkz. **vergi**

televizyon verici dalgılığı. bkz. **verici dalgalık**

televizyon vericisi. bkz. **verici**

televizyon yapımcısı. bkz. **yapımcı**

televizyon yapımı. bkz. **yapım**

televizyon yapım merkezi. bkz. **yapım merkezi**

televizyon yapıtı [Fr. *oeuvre télévisuelle*] [İng. *television work*] [Al. *Fernsehwerk*] TV. Bir düşünce, yaratı ürünü olarak televizyon izlencesi. Türe açısından "fikir

ve sanat eseri" niteliği taşıyan ürün.

televizyon yasası [es.t. televizyon kanunu] [Fr. *loi sur la télévision*] [İng. *television act*] [Al. *Fernsehgeseztz*] TV. Bir ülkedeki televizyon çalışmalarını ya da bu çalışmaların yalnız bir bölümünü düzene bağlamak amacıyla çıkarılmış yasa.

televizyon yayacı [es.t. televizyon istasyonu, istasyon, posta, yayın postası, televizyon postası, televizyon yayın postası, yayın istasyonu] [Fr. *station (de télévision)*] [İng. *station, television station (broadcast station)*] [Al. *Station, Anstalt, Sender, Fernsehstation, Fernsehanstalt, Fernsender, Fernsehgesellschaft*] TV. Televizyon izlencelerini yayın yayaç.

televizyon yayını. bkz. **yayın**

televizyon yayın merkezi. bkz. **yayın merkezi**

televizyon yazarı. bkz. **yazar**

televizyon yazınlığı [Fr. *littérature de la télévision*] [İng. *television literature*] [Al. *Fernsehliteratur*] TV. Televizyon üzerine yayımlanmış kitap ve süreli yayınların tümü.

televizyon yinelenimi [es.t. televizyon frekansı, videofrekans] [Fr. *fréquence vidéo, videofréquence*] [İng. *videofrequency, VF*] [Al. *Videofrequenz, VF*] TV. Radyo yinelenimleri sınırı içinde yer alan ve televizyon yayınlarında kullanılan yinelenim.

televizyon yolu [Fr. *piste vidéo*] [İng. *video track*] [Al. *Video(signal)spur, Bildspur*] TV. Miknatıslı görüntü kuşağı ya da televizyon plaklarında televizyon iminin yer aldığı daracık yol.

televizyon yönetmeni. bkz. **yönetmen**

telli düğme [es.t. deklansör kablosu] [Fr. *déclencheur souple*] [İng. *cable release*] [Al. *Drahtauslöser*] S. Alıcıyı sarsmadan çalıştırmak, özellikle tek resimli çevirmiş gerçekleştirilme kullarılan çalıştırma düğmesi çeşidi.

telsiz bağlantılı alıcı [Fr. *caméra mobile*] [İng. *mobile camera, radio (television) camera*] [Al. *drahtlose Kamera*] TV. Dışarıda yayın takımınca kullanılan, görüntüleri, yerleşik donatımlara telsiz bağlantısıyla aktaran ufak boy alıcı.

telsiz bağlantısı [es.t. radyolink (yayını), link, bağlayıcı istasyonlar] [Fr. *faisceau hertzienne (radioélectrique), câble hertzien, liaison hertzienne, rayons hertziens*] [İng. *radio link, microwave link, directional link*] [Al. *Richtfunkverbindung, Richtfunkstrecke, Dezistrecke, Mikrowellenwerbindung*] TV. 1. Çok engebeli yerlerde ya da çok geniş bir televizyon ağı kurulmak istendiğinde, minidalgı yardımcıyla, birbirini görebilen iki uzak nokta arasında kurulan bağlantı. 2. Dışarıda canlı yayınlarda, yayın arabasından işliğe ya da verici yayaca, ışıkten verici yayaca minidalgı yardımcıyla kurulan bağlantı.

telsiz bağlantısı yayacı [es.t. radyolink istasyonu] [Fr. *station de relais hertziens, tour hertzienne*] [İng. *microwave relay station*] [Al. *Mikrowellenrelaisstation*] TV. Yüksek tepelere birbirini görebilecek biçimde kurulan, bir önceki yayacıdan aldığı imleri yükselterek bir sonrakine aktaran, hem alıcı hem verici olarak çalışan telsiz bağlantısı sağlayıcı yayaç.

- temel makyaj** [Fr. *maquillage de base*] [İng. *basic make-up*] S/ TV. Kişilerin, ışıklandırılmadan, elektronik araçların araya girmesinden dolayı değişen görünüşlerini gerçeğe yaklaştırmayı amaçlayan makyaj çeşidi.
- temizleme** [Fr. *nettoyage, essuyage*] [İng. *cleaning, cleansing*] [Al. *Reinigung*] S. Çeşitli nedenlerden dolayı kirlenmiş filmi, bu kirlilerden arındırma işi.
- temizleme aygıtı** [Fr. *machine à nettoyer*] [İng. *cleaning machine*] [Al. *Reinigungsmaschine*] S. Film temizlemede kullanılan aygıt.
- temizleme banyosu** [Fr. *bain de nettoyage*] [İng. *cleaning bath*] [Al. *Reinigungsbad*] S. Filmleri temizlemekte kullanılan banyo, eriyik çeşidi.
- temizleme ilacı** [Fr. *produit pour essuyer le film*] [İng. *film cleanser*] S. Temizlemeyi sağlayan kimyasal eriyik çeşitleri.
- tepkî çekimi** [Fr. *plan contre-champ*] [İng. *reaction shot*] [Al. *Gegeneinstellung, Gegenschuss*] S/ TV. 1. Bir olayın hemen ardından bunun herhangi bir kimse üzerindeki etkisini gösteren ya da bu olayı göstermeksizin bunun bir kimse üzerinde uyandırdığı tepkiyi yansıtan çekim. 2. Bir kimsenin sözlerinin, bu kimseyi dinleyenler üzerindeki etkisini gösteren çekim. (Böyle bir çekim genellikle bir karşı açıdır, omuz çekimidir ve sessizdir).
- ters bağdaşım** [Fr. *compatibilité inverse, rétro-compatibilité, double compatibilité*] [İng. *reverse compatibility*] [Al. *Rekompatibilität*] TV. Renkli bir almacın, siyah-beyaz yayını alıp siyah-beyaz olarak verebilmesi durumu.
- ters-düz seslendirme** [Fr. *enregistrement push-pull, "push-pull"*] [İng. *push-pull (sound recording)*] [Al. *Gegentakttaufzeichnung*] S. Uzunlamasına iki eşit parçaya bölünmüş ve birbirinin tümleyicisi olan bir ses yolunun her bölümüne, öbür bölümdekinin karşıt evresinde, yani 180° karşıtında ses titreşimleri saptanması yöntemi.
- ters geçiş** [es.t. *geri sarma, geriye döndürme*] [Fr. *marche arrière*] [İng. *back drive (run), run back, reverse motion*] [Al. *Rücklauf*] S. Alıcının düzeneğini ters yönde çalıştırarak, alıcı makaraya sarılmış filmi yeniden verici makaraya doğru devindirme. Düz geçişin karşıtı.
- tersine çevirim** [es.t. *ters döndürme, ters çevrilme, geri alma, geri sarma*] [Fr. *prise de vues inverse*] [İng. *backward take*] [Al. *Rücklaufverfahren*] S. Bir görünüşlü, alıcıyı tersine devinimle çalıştırarak çevirme. (Bu durumda devinim, doğadakinin tam tersi olur).
- tersine devinim** [es.t. *ters hareket*] [Fr. *marche arrière, action inverse, inversion (de mouvement)*] [İng. *reverse action (motion), inversion*] [Al. *Rückwärtsgang, Rücklauf*] S. Alıcının ters geçişle ya da baş aşağı çalıştırılmasıyla görüntüdeki devinimin doğadakinin tersine saptanması durumu.
- ters oluk** [Fr. *canal inversé*] TV. Zayıflatılmış alt yan kuşağı kullanan oluk.
- terzi** [Fr. *tailleur*] [İng. *costume designer*] [Al. *Kostümgestalter*] S/ TV. Giysilerin dikimiyle uğraşan kimse.
- testere dişi** [Fr. *deret de scie*] [İng. *saw-tooth*] [Al. *Sägezahn*] TV. Gerilimin bir de-

ğerden öbürüne düzenli olarak yükselmesi ya da alçalması, bu değere erişir erişmez başlangıç değere geçmesi biçiminde ortaya çıkan, çiziti testere dişini andıran ve elektronikte çok kullanılan elektrik imi.

tetikli sap [es.t. *tetikli kabza*] [Fr. *poigné-declac*] [İng. *declac handle, pistol grip*] [Al. *Revolvergriff, Kamerahaltergriff*] S. Elde sıkıca tutuktan sonra işaret parmağının yetişebileceği yerde tetik biçiminde düğmesi bulunan sap çeşidi.

Theatarama [Fr. *Theatarama*] [İng. *Theatarama*] [Al. *Theatarama*] S. 1964 New York Dünya Sergisi'nde sunulan bir çember görüntülük işlemi.

Thrillarama [Fr. *Thrillarama*] [İng. *Thrillarama*] [Al. *Thrillarama*] S. Bir geniş görüntülük işlemi.

tını [es.t. *tınnet, tembre, ses rengi*] [Fr. *timbre*] [İng. *timbre*] [Al. *Klangfarbe, Tonfarbe*] S / TV. Bir sesin, kendisini oluşturan çalgıdan ya da araçtan aldığı ve öbürlerinden ayırt ettiren özellik.

tıpkılık [es.t. *high fidelity, hayfideliti*] [Fr. *haute fidélité, Hi-Fi*] [İng. *high fidelity, hifi*] [Al. *hohe Wiedergabegüte, "Hi-Fi"*] S / TV. Bir ses okuma dizgesinin yinelenim duyarlığının ölçüsü. (12.000 Hz'e kadarki yinelenimleri bozulmaya uğratmadan verebilen ses okuma dizgeleri bu nitelikte sayılır).

tıp sineması [Fr. *cinématographie médicale*] [İng. *medical cinematography*] [Al. *medizinischen Kinematografie*] S. Tıp konusunda araştırma ve uygulama filmleri gerçekleştirmekle uğraşan sinema kolu.

tıp televizyonu [Fr. *télévision médicale*] [İng. *medical television*] [Al. *medizinischen Fernsehen*] TV. Tıp çalışmalarını, özellikle ameliyatları ilgililere aktaran televizyon kolu.

tırnak [es.t. *grif, grif tırnağı*] [Fr. *griffe*] [İng. *claw*] [Al. *Greifer*] S. Alıcı ve göstericide filmin aralı devinimine bağlı olarak çalışan, filmdeki deliklere girerek ya filmin pencere önünde düzgün durmasını ya da aralı devinim düzeneğine bağlı olarak bir resim boyu ilerlemesini sağlayan madenden çıkıntılar. (Buna göre tutucu ve yürütücü tırnak çeşitleri vardır.)

tip [Fr. *type*] [İng. *type*] [Al. *Typ*] S / TV. Bir topluluktaki belirli özellikleri taşıyan bir kimseyi, bilinen kalıplar içinde yansıtan oyun kişisi.

tipleme [Fr. *typage*] [İng. *typing, typesetting, "typage"*] [Al. *Typenbildung*] S / TV. Belirli bir tipin tüm çapraşık özelliklerini, bunu en iyi, en rahat, en inandırıcı yoldan yansıtabilecek kişiyle canlandırma.

titrem [es.t. *perde, ses perdesi, ton, ses tonu*] [Fr. *ton*] [İng. *tone*] [Al. *Ton*] S / TV. 1. Bir sesin diklikle belirlenen özelliği. 2. İki ses arasındaki aralığı ölçmede kullanılan birim.

titrem ayarı [es.t. *perde ayarı, ses perdesi ayarı, ton ayarı*] [Fr. *réglage de tonalité*] [İng. *tone control*] [Al. *Klangfarbenregelung*] S / TV. Ses aygıtlarında, seslendirme aygıtlarında ve almaçlarda titremi düzenlenmesi için yapılan ayar.

titreme [Fr. 1. *sautillement, 2. pleurage*] [İng. 1. *flutter, picture flutter, jitter, 2. flutter, wow*] [Al. 1. *Flackern, Bildflackern, 2. Flackern, Heuler, Jaulen, langsame Tonhö-*

henschwankungen, schnelle Tonhöheschwankungen, Gleischaufschwankung] S / TV. 1. Sinema ya da almac görüntülüğünde resmin sürekli olarak hafifçe kıpırdaması biçiminde ortaya çıkan durum. 2. Bir filmin ya da miknatıslı ses kuşağının seslendirme ya da okuma aygıtındaki geçişinde düzensizlikten dolayı sesin bozulması.

tiyatro filmi [Fr. *théâtre filmé, pièce filmée, théâtre en conserve*] [İng. *photographed stage-play, photoplay, filmed play*] [Al. *Theaterfilm, Filmtheaterstickauszug, verfilmte Theater*] S. 1. Görünçlülüklenen bir oyunu olduğu gibi ya da bu düzene çok yakın biçimde aktaran film. 2. Sinema özelliklerinden çok tiyatro özellikleri taşıyan, tiyatro uygulamıyla gerçekleştirilen film.

Todd-AO [Fr. *Todd-AO*] [İng. *Todd-AO*] [Al. *Todd-AO*] S. Cinerama'nın üç ayrı alıcı, film ve göstericisi yerine tek alıcı, film ve gösterici kullanan; çevirimde 65 mm'lik negatif, gösterimde 70 mm'lik pozitif ekleme dayanan bir geniş görüntülük ve ruhsal üçboyutlu işlemi. (Todd, yapımcı Michael Todd'un soyadı, "AO" da Todd'la ortaklık kuran "American Optical"ın kısaltmasıdır).

ton kertelenmesi [İng. *tonal gradation, picture tonal gradation*] TV. Siyah-beyaz televizyonda resmi oluşturan ve siyahtan beyaza dek uzanan tonların durumu.

toplaç [es.t. *camia, kolektör*] [Fr. *collecteur*] [İng. *collector*] [Al. *Kollektor, Sammelelektrode*] TV. Bir ikonoskopun mozağinden çıkan ikincil elektronları toplayan artıuç.

toplayıcı ışıldak [es.t. *ışık ayarlı lamba, efekt lambası, spotlu lamba*] [Fr. *projecteur concentré (à faisceau dirigé), projecteur convergent, "spot(light)"*] [İng. *spot (light), spotlight*] [Al. *Scheinwerfer, Spotlicht, Slaglicht, Streiflicht, Richtungs-lampe, "Spot(light)"*] S / TV. Dar bir alana çok güçlü ışık yöneltebilen ışık ışıldağı; 200 W'lık- 10kW'lık ışıldak çeşidi.

toplu çekim [es.t. *çok uzak çekim*] [Fr. *plan grand ensemble, plan éloigné*] [İng. *distance shot, vista shot, very long shot, group shot*] [Al. *Totale, Totalaufnahme*] S / TV. Bir yerin uzaktan çevrilmiş görüntüsünü veren çekim.

toplu ışık [Fr. *lumière concentrée (d'effet), "spotlighting"*] [İng. *spotlighting*] [Al. *Scheinwerferlicht*] S / TV. Belirli bir alanı aydınlatmak üzere kullanılan ışık. Dağınık ışık karşıtı.

toplumsal film [es.t. *sosyal film*] [Fr. *film social*] [İng. *social film*] [Al. *Sozialfilm*] S. Konu olarak toplumsal bir sorunu ele alıp işleyen, aydınlatan, çözüme ulaştırmaya, çalışan film çeşidi.

topraklama [Fr. *mise à la terre*] [İng. *earting, (ABD) grounding*] [Al. *Erdung*] S / TV. Bir iletken ile toprak (yerkabuğu) arasında elektriksel bağlantı kurma.

toptan kiralama [Fr. *location en bloc, "block booking"*] [İng. *block booking*] [Al. *Blockbuchen*] S. Belli filmleri kiralamak isteyen kimsenin, bunlarla birlikte kendi seçmediği ya da nitelikçe öbürlerinden düşük başka filmleri de kiralamak zorunda bırakılmasına dayanan, iyi filmlerle birlikte kötülerini de sürmek için başvuru-lan yasadışı bir kiralama yöntemi.

Totalscope [Fr. *Totalscope*] [İng. *Totalscope*] [Al. *Totalscope*] S. İtalya'da geliştirilmiş, sıkıştırırmaca dayanan bir geniş görüntülük işlemi.

Totalvision [Fr. *Totalvision*] [İng. *Totalvision*] [Al. *Totalvision*] S. Fransa'da geliştirilmiş, sıkıştırırmaca dayanan bir geniş görüntülük işlemi.

törel bölümlleme [Fr. *cotation morale, cote morale*] [İng. *moral classification*] S. Uluslararası Katolik Sinema Kurumu'nun her film için yaptığı ve katoliklerin uymasını istediği bölümlleme.

transistor [Fr. *transistor*] [İng. *transistor*] [Al. *Transistor*] S/TV. Yarı iletken özdekler arasındaki bağlantıların sağladığı özellikler yardımıyla, elektrik imlerini tıpkı radyo ısıtıcı gibi yükseltebilen yarı iletken aygıt.

transistorlu almaç [Fr. *télévision à transistors*] [İng. *transistorized receiver*] [Al. *Transistorempfänger*] TV. Radyo ısıtıcı yerine transistorla çalışan almaç.

triasetat taban [Fr. *support triacétate*] [İng. *triacetate base*] [Al. *Triasetat-Schichtträger*] S. Selüloz triasetattan yapılmış, ısıya en dayanıklı yanmaz taban çeşidi.

Trinitron [Fr. *Trinitron*] [İng. *Trinitron*] [Al. *Trinitron*] TV. Japonya'daki Sony ortaklığının geliştirdiği renkli televizyon almaç ısıtıcı.

TRT. bkz. **Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu**

Truca. bkz. **optik basım aygıtı**

Truecolor [Fr. *Truecolor*] [İng. *Truecolor, Trucolor*] [Al. *Truecolor*] S. 1948'de piyasaya sürülen, iki renkli, çıkarmalı renkli film işlemi.

T sayısı [es.t. *T* değeri] [Fr. *chiffre T, numéro T*] [İng. *T-stop, T-number, T-rating, T-values, transmission number*] S/TV. Açıklığı, f sayısındaki gibi matematiksel formüle göre değil, merceğin geçirdiği gerçek ışık niceliğine göre belirten sayı.

tungsten halojen ısıtaç [Fr. *lampe à halogène*] [İng. *tungsten halogen lamp, jacketed lamp*] [Al. *Halogenlampe*] S/TV. İçine halojen (iyodin ya da bromin) konularak geliştirilmiş tungsten ısıtaç.

tungsten ısıtaç [Fr. *lampe à (filament de) tungstène*] [İng. *tungsten (filament lamp)*] [Al. *Nitraphotlampe*] S/V. İçi boşaltılmış ya da gaz doldurulmuş bir ısıtaç içinde tungsten telinden oluşan ısıtaç.

turizm filmi [Fr. *film de tourisme*] [İng. *tourist film, landscape film*] [Al. *Reisefilm*] S. Bir ülkenin turistik özelliklerini tanıtmak amacıyla çevrilmiş film.

tutma [Fr. *repérage, stabilisation*] [İng. *registration*] [Al. *Deckung*] S/TV. Bir resmi, kendinden önceki ya da sonraki resmin durumuna tıpatıp uygun duruma yerleştirme.

tutturma çubuğu [İng. *peg bar*] S. Canlandırma masasında saydam yaprakların tam çakışmasını sağlayacak biçimde yerleştirilmesinde kullanılan ve üzerinde ölçün dişler bulunan çubuk.

tutturmalık [İng. *patch, pin belt*] S. 1. İki filmin uç uca getirilerek yapıştırılmaksızın geçici olarak birleştirilmesini sağlayan, film eninde, iki yanında delikler bulunan mukavva, selüloit ya da madenden parça. 2. Film üzerindeki resim ya da ses yolunun yitime uğramaksızın birleşmesini sağlayan yapıştırıcı kuşak.

tutucu tırnak [es.t. *saptama pimi*] [Fr. *griffe de fixité, contre-griffe*] [İng. *register pin, pilot pin (claw), film register, register, registration pin*] [Al. *Justiergreifer, Sperrgreifer*] S. Filmin çeşitli sinema aygıtlarındaki aralı devinimi sırasında, deliklerine girerek tutan ve pencereyle tam çakışmasını, düzgün durmasını sağlayan aevinimli çıkıntı.

tüm haklar [Fr. *droits en totalité, tous droits*] [İng. *full rights*] [Al. *sämtliche Rechte*] S. Film dağıtımında, bir filmin bütün haklarıyla birlikte verilmesi durumu.

tüm kuşak dalgallığı [Fr. *antenne toutes ondes*] [İng. *multichannel aerial* (ABD: *antenna*)] [Al. *Mehrbereichverstärker*] TV. Bir kuşaktaki bütün olukları alabilecek yapıdaki dalgallık.

tümler maket [Fr. *maquette en avant-plan (de premier plan)*] [İng. *foreground miniature*] [Al. *Vordergrundmodell*] S. Tutumsal nedenlerden dolayı bütünü yapılmamış bir bezemin eksik kalan bölümünü gösteren, alıcıdan belirli bir uzaklığa yerleştirildiğinde, gerçek bezemin eksik bölümünü bütünleyen çok ufak maket.

tümlemler renk [es.t. *mütemmim renkler, komplemanter renkler, tamamlayan renkler*] [Fr. *couleurs complémentaires*] [İng. *complementary colour* (ABD: *colors*), *secondary colours*] [Al. *Komplementärfarben, Gegenfarben*] S/TV. Eşit ölçüde üst üste bindirildiklerinde beyaz rengi veren iki renk.

tümleşik devre [es.t. *entegral devre, birleştirilmiş devre, tamamlanmış devre, kaynaşmış devre*] [Fr. *circuit intégré, micromodule*] [İng. *integrated circuit, IC, microcircuit*] [Al. *integrierter Schaltkreis (Baustein), integrierte Schaltung*] S/TV. Genellikle bir silikon kırılacağından yarı iletken katılmış pek ufak, çok dayanıklı ve kendi başına bir dizge oluşturabilen minielektronik devre.

tümselme [Fr. *pompage*] [İng. *breathing, bouncing*] [Al. *Pumpen, Atmen*] S. Filmin alıcı penceresi önünde tümsek yapması, bunun sonucunda görüntünün bulanıklaşması.

tür. bkz. sinema türleri

tür. bkz. televizyon türleri

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu, TRT TV. Türkiye'de 1961 Anayasasına göre, 24.12.1963 gün, 359 sayılı yasayla kurulan, radyo ve televizyon yayınlarının tekeli elinde bulunduran, bu yayınları yürütmekle görevli, tüzel kişiliği olan, özerk, kamu iktisadi teşekkülü. (Ancak, kurumun özerkliği, 29.2.1972 gün, 1568 sayılı yasayla kaldırılmıştır. TRT'de televizyon çalışmaları, doğrudan doğruya Genel Müdüre bağlı olan TRT Televizyon Dairesi'nce yürütülür. Birinci Beş Yıllık Plan dönemi olan 1962-1967 arasında Türkiye'de televizyon kurulması öngörülmediği halde, televizyon çalışmaları Batı Almanya'nın uygulamalı yardım çerçevesinde verdiği televizyon araç ve gereçleriyle 1966'da Ankara'da kurulan ufak bir televizyon işliyle başladı. 1968 yılı sonuna dek kapalı yayın biçiminde sürdürülen ve televizyoncu yetiştirmeyi amaçlayan çalışmalardan sonra, 31.12.1968'de TRT Ankara Televizyonu'nun açık yayına geçmesiyle, İstanbul Teknik Üniversitesi Televizyonu'nun dışında Türkiye'de ilk kez televizyon yayınları başladı).

TV. bkz. televizyon

U

“U” belgesi [Fr. *certificat “U”, visa toutes catégories, autorisation pour tous publics*] [İng. “U” certificate] [Al. “U-Certificate”, *Jugendfrei Certifikat*] S. İngiliz Denetleme Kurulu'nun, herkesin görebileceği filmlere verdiği belge. (“U”, “universal”: evrensel kısaltmasıdır).

ucaylama [es.t. *istiktap, kutuplama, polarizasyon*] [Fr. *polarisation*] [İng. *polarization*] [Al. *Polarisation, Polarisierung*] S/ TV. 1. Bir ışık demetini ucaylanmış duruma getirme. 2. Elektromıknatıs dalgaların ışınımına belirli bir yön verme.

ucaylama süzgeci [es.t. *polarizasyon filtresi, kutuplama filtresi*] [Fr. *filtre polarisateur (polarisant, de polarisation), écran polaroid (de polarisation), “pola-screen”*] [İng. *polarizing filter (screen), polaroid filter, polarizer, polar screen, pola-screen*] [Al. *Polarisationsfilter*] S/ TV. Parlak yüzeylerin yansımından doğan etkiyi azaltmakta kullanılan süzgeç çeşidi.

ucaylanma [es.t. *istiktap, polarizasyon yönü, kutuplama yönü*] [Fr. *polarisation*] [İng. *polarization*] [Al. *Polarisation*] TV. Radyo ve televizyon yayınlarında, yayın gücünde yitime yol açmamak amacıyla, elektromıknatıs dalgaların ışınımına verilen yön.

ucaylanmış ışık [es.t. *müstaktap ziya, kutuplanmış ziya, kutuplanmış şua*] [Fr. *lumière polarisée*] [İng. *polarized light*] [Al. *polarisiertes Licht*] S. Işık demetini yalnız bir ya da birkaç düzlemde bırakıp öbür düzlemlerde tutma niteliği taşıyan doğal özdeklerden (turmalin, kalsit) ya da sentetik araçlardan (ucaylayıcı gözlük) geçirmek yoluyla belirli bir düzlemde yol alması sağlanmış ışık.

ucaylayıcı [es.t. *kutuplayıcı*] [Fr. *polaroid*] [İng. *polaroid, polarizer*] [Al. *Polaroid*] S. Ucaylayıcı özellik taşıyan özdek.

ucaylayıcı gözlük [es.t. *kutuplayıcı gözlük*] [Fr. *lunettes polaroid, Polaroid*] [İng. *polaroid spectacles, Polaroid*] [Al. *Polaroid-Verfahren*] S. Ucaylama temeline dayanan üçboyutlu sinema işlemlerinde izleyicinin taktığı, camları ucaylayıcılardan oluşan gözlük.

uç [es.t. *kutup*] [Fr. *borne*] [İng. *terminal*] [Al. *Pol, Klemme, Anschlussklemme*] S/ TV. 1. Bir elektrik bağlantısının yapıldığı nokta. 2. Akımın bir aygıtı giriş ve çıkış noktası.

uç [es.t. *amors, çapraz çekim, alt-üst sahne konumu*] [Fr. *amorce, plan sur l'épaule profil perdu*] [İng. *reverse shot, over-the-shoulder*] [Al. *über-die-Schulter-Einstellung*] S/ TV. 1. Önde bir cismin ya da bir kişinin yalnız bir parçasının görüldü-

ğü çekim. 2. Aç - karşı aç yapılrken kişilerden birinin ya da her birinin omzundan sırayla öbürünün görünmesi.

UÇ. bkz. **uzak çekim**

uçaktan yayın [Fr. *télévision aéroportée*] [İng. *airborne television* (link)] [Al. *Luftfernsehen, Luftverbindung*] TV. Uzak yayacı olarak kullanılan irakiletişim uydusu ile yeryüzündeki ara yayaçlarının yerini alan ve geniş bir bölgeye televizyon yayınlarını ulaştıran yöntem.

uç değıştirme [es.t. *kutup değıştirme*] [Fr. *inversion de polarité*] [İng. *polarity reversal*] [Al. *Polaritätumkehrung, Umpolung*] TV. Bir alıcı ya da film yayın aygıtından gelen televizyon iminin olağan elektriksels ucunun değıştirilerek, almaç görüntülüğünde negatif bir görüntü sağlayan elektronik televizyon hilesi. (Ayrıca, bundan yararlanarak, negatif bir film, film yayın aygıtında uç değıştirmeyle oynatılırsa, pozitif eşleme gerek kalmaksızın, pozitif görüntü verir).

uç uca yapıştırma [Fr. *collure positive*] [İng. *butt splice, positive splice, non-overlap splice, butt-join*] [Al. *Aneinanderhängen*] S. Herhangi bir resmin yitirilmesi için, iki film parçasını uç uca getirerek ek çizgisi boyunca bir yamayla birleştirme.

uç uca yapıştırma aygıtı [Fr. *colleuse positive*] [İng. *butt splicer (joiner)*] [Al. *Stumpfklebelade, Stumpfklebepresse*] S. Uç uca yapıştırmayı sağlayan aygıt.

UD. bkz. **uzun dalga**

ufak doldurmalık [es.t. *şarjör*] [Fr. *chargeur*] [İng. *charger*] [Al. *Magazin*] S. Doldurmalık ile kutucuk arasında yer alan kapalı, eksenli kutu.

ufakölçek sineması [es.t. *mikrosinematografi*] [Fr. *microcinéma(tographie), cinémamicrophotographie*] [İng. *microcinematography*] [Al. *Mikrokinematografie*] S. Mikroskopla görülebilecek cisimlerin görüntülerini saptayan sinema dalı.

ufak rol [es.t. *küçük rol, üçüncü (derecede) rol*] [Fr. *silhouette, rôle avec quelques mots*] [İng. *silhouette, small part, bit*] [Al. "Bit"] S/TV. Figüranınkinden biraz daha önemli rol; kısa ama dikkati çeken bir tipin yaratıldığı rol.

ufak rol oyuncusu [es.t. *kompars*] [Fr. *compars, acteur de complément (ayant un petit rôle)*] [İng. *lit actor, small part actor (player), bit-part actor, (ABD) bit player*] [Al. *Chargendarsteller(-in), Chargenspieler(-in), Charge, Kleindarsteller(-in)*] S/TV. Ufak role çıkan oyuncu.

ufak üçayak [es.t. *bebek üçayak*] [Fr. *petit trépied*] [İng. *baby tripod, baby-legs*] [Al. *Kleinstativ*] S/TV. Üçayağın küçüğü.

ufak vinç [Fr. *petite grue*] [İng. *crane truck, small crane (boom)*] [Al. *kleiner Kran, Wagen mit Schwenkarm*] S/TV. Elle ya da motorla çalışır ufak boyda vinç.

uğraş dergisi [es.t. *meslek dergisi*] [Fr. *revue corporative (de métier), périodique technique*] [İng. *trade magazine, technical periodical*] [Al. *Gewerbefachmagazin, Fachzeitschrift*] S/TV. Sinemacılık ya da televizyonculuk uğraşıyla ilgili yayınlarda bulunan ya da bu uğraşlardan olanların örgütlendikleri kuruluşlarca yayımlanan dergi.

uğraşman oyuncu [es.t. profesyonel aktör (aktris)] [Fr. *acteur(-trice) professionnel(-le)*] [İng. *professional actor(-tress)*] [Al. *Berufsschauspieler(-in)*] S/TV. Oyunculuk eğitiminden geçmiş, oyunculluğu uzun süredir uğraş edinmiş, acemi ya da özenci olmayan oyuncu.

uğraşman sinemacı [es.t. profesyonel sinemacı] [Fr. *cinéaste professionnel*] [İng. *professional film-maker (movie-maker)*] [Al. *Berufsfilmmacher*] S. Sinemacılık eğitiminden geçmiş, sinemacılığı uzun süre uğraş edinmiş kimse. Özenci sinemacı karşıtı.

uğultu [Fr. *bruit de fond (de souffle), "hum"*] [İng. *background noise, ground noise, hum, humming noise, noise ripple, buzz*] [Al. *Grundgeräusch, Grundrauschen, Rasushton, Brumm(ton), Eingenrauschen*] S. 1. Seslendirmede filmdeki taneciklerden ileri gelen gürültü. S/TV. 2. Okumada, yükselteçten ileri gelen gürültü. 3. Elektrik devresindeki yinelenimin seslendirme araçlarındaki gürültüsü. TV. 4. Televizyonda, elektriksel imin görüntüde çizgi olarak beliren etkisi.

uğultu çizgisi [İng. *hum bar*] [Al. *Brummstreifen*] TV. Doğru akım devrelerindeki kent akımıyla çalışan parçalardan dolayı almaç görüntülüğünde ortaya çıkan karanlık ve aydınlık çizgiler.

uğultuöner [Fr. *anti-souffle, procédé "noiseless", "noiseless"*] [İng. *noiseless, noise suppression, anti-groundnoise, AGN*] [Al. *Ruhton, Geräuschunterdrückung, "Noiseless"*] S. Ses yolunda ses imi bulunmadığı vakit çıkan uğultuyu önlemek amacıyla bu yolu saydamsız bir örtüyle kaplama yöntemi.

uğursuz kadın [es.t. vamp (kadın), kötü kadın, meşum kadın, vamp] [Fr. *femme fatale, vamp*] [İng. *vamp*] [Al. *Vamp*] S. 1. Cinsel çekiciliği olan, fakat hiçbir değer duygusu, acıması olmayan, kendisine tutulan erkeklerin yok olmasına yol açan kadın. 2. Bu çeşit kadınları canlandıran yıldız.

Ultra-Panavision [Fr. *Ultra-Panavision*] [İng. *Ultra-Panavision*] [Al. *Ultra-Panavision*] S. Panavision geniş görüntülük işleminin bir çeşidi.

Ultrascope [Fr. *Ultrascope*] [İng. *Ultrascope*] [Al. *Ultrascope*] S. Batı Almanya'da geliştirilen bir geniş görüntülük işlemi.

Ultra Semi-Scope [Fr. *Ultra Semi-Scope*] [İng. *Ultra Semi-Scope*] [Al. *Ultra Semi-Scope*] S. Japon geniş görüntülük işlemi.

ulusal ağ [es.t. milli şebeke, milli televizyon şebekesi] [Fr. *réseau national*] [İng. *national network*] [Al. *nationales Fernsehnetz*] TV. Herhangi bir ülkenin sınırları içinde yer alan televizyon ağı.

Ulusal Televizyon Dizgesi Kurulu [Fr. *National Television System Committee, NTSC*] [İng. *National Television System Committee, NTSC*] [Al. *National Television System Committee, NTSC*] TV. ABD'de Federal İletişim Kurulu'nun televizyonla ilgili çalışmalarını yürüten, özellikle televizyon yayın ölçünlerini ve ABD'deki NTSC renkli televizyon işlemini gerçekleştiren kolu.

uluslararası ağ [es.t. milletlerarası şebeke, milletlerarası televizyon şebekesi] [Fr. *réseau international (de la télévision)*] [İng. *international (television) network*]

[Al. *internationales Fernsehnetz*] TV. Birden çok ülkenin televizyon ağlarının birleşmesinden oluşan ağ.

uluslararası irakiletişim kuralları [Fr. *règlements internationaux des télécommunications*] [İng. *international radio regulations*] TV. Uluslararası Irakiletişim Birliği'nce radyo ve televizyon yayınlarını düzenle sokmak, özellikle bu yayınlarda kullanılabilecek dalga ve kuşakları belirlemek amacıyla saptanan kurallar.

ustabaşı [Fr. *chef d'équipe des machinistes de plateau*] [İng. *grip boss (foreman)*, *head grip*, *key grip*] [Al. *Vorarbeiter*, *Werkmeister*] S/ TV. İşlik çalışmalarını yöneten kimse.

uyarıcı ışıtış [es.t. eksitasyon lambası, eksitator, eksitasyon ampulü] [Fr. *lampe d'excitation (excitatrice)*] [İng. *exciter lamp*, *optical sound lamp*] [Al. *Lichttonlampe*, *Tonprojektorlampe*] S. Optik sesli gösterimde, ses yolu üzerine ışık düşüren ışıtış.

uyarlama [es.t. adaptasyon, uygulama] [Fr. *adaptation (cinématographique)*] [İng. *adaptation*, *film adaptation*, *screen adaptation*] [Al. *Bearbeitung*, *Filmbearbeitung*, *filmische Bearbeitung*, *Verfilmung*] S. 1. Sinema için hazırlanmamış bir metni sinemaya uygun biçime sokma. 2. Sinema için hazırlanmış olan bir özeti, oyunlunun daha sonraki aşamalarına doğru geliştirme.

uyarlama hakkı [es.t. adaptasyon hakkı] [Fr. *droits d'adaptation (cinématographique)*] [İng. *film rights*] [Al. *Verfilmungsrechte*] S. Herhangi bir metnin sinemaya uyarlanmasını sağlayan hak.

uyarlanabilir [Fr. *adaptable (au cinéma)*] [İng. *adaptable*, *filmable*] S. Sinema özellikleri taşıyan, bundan dolayı uyarlanması kolay olan, uyarlanmaya yatkın metin.

uyarlanmış [es.t. adapte] [Fr. *adaptée*] [İng. *adapted*] S. Uyarlamaya uğramış, başka bir metinden geliştirilmiş.

uyarlayıcı [es.t. adapte eden, uygulayıcı] [Fr. *adaptateur(-trice)*] [İng. *adapter*, *adaptor*, *adapter*] [Al. *Bearbeiter*] S. Uyarlama işini yapan, uğraşı uyarlama olan kimse.

uydu [es... 1. peyk, suni peyk, 2. telekomünikasyon peyki, 3. televizyon peyki] [Fr. 1. *satellite (artificielle)*, 2. *satellite de communication (de télécommunication)*, 3. *satellite de télévision*] [İng. 1. *satellite*, *artificial satellite*, 2. *communication satellite*, *telecommunication satellite*, 3. *television satellite*] [Al. 1. *Satellit*, *künstlicher Satellit*, *Trabant*, 2. *Nachrichtensatellit*, 3. *Fernsehsatellit*, *Telesatellit*] TV. 1. İnsanlarca yapılarak bir gökcsimi çevresinde yörüngeye yerleştirilerek ve dolanması sağlanan uzay aracı, yapma uydu. 2. Yapma uydunun iletişimde, irakiletişimde kullanılan çeşidi, iletişim uydusu. 3. İletişim uydusunun televizyon yayınlarında da kullanılabilen çeşidi, televizyon uydusu.

uydu iletişimi [Fr. *communication avec satellite*] [İng. *satellite communications*, *satcoms*] [Al. *Satellitenkommunikation*] TV. Dünyamızın yapma uyduları yardımıyla sağlanan iletişim.

uydu televizyonu [Fr. *télévision avec satellite*] [İng. *satellite television*] [Al. *Satellitenfernsehen*] TV. Bir yer yayacının aracılığına gerek kalmaksızın doğrudan doğruya bir televizyon uydusundan izlencelerin alınabilmesini sağlayan yayın çeşidi.

uydu yörüngesi. bkz. **yörünge**

uygulaman [es.t. 1. teknisyen, sinema teknisyeni, 2. teknisyen, televizyon teknisyeni] [Fr. 1. *technicien (cinématographique)*, 2. *technicien (de télévision)*] [İng. 1. *technician, film technician, 2. technician, television technician*] [Al. 1. *Techniker, Film-techniker, 2. Techniker, Fernseh-techniker*] S. 1. Film yapımının herhangi bir uygulayım kolunda çalışan usta işçi. TV. 2. Televizyonun herhangi bir uygulayım kolunda çalışan usta işçi.

uygulayım aksaklık [es.t. teknik arıza] [Fr. *incident technique*] [İng. *technical failure (fault)*] [Al. *Panne, technische Störung*] TV. Yayının gerçekleşmesini sağlayan aygıtlardaki bozukluktan dolayı yayının bozulması, niteliğinin düşmesi ya da kesilmesi durumu.

uygulayım aksaklık resmi [es.t. teknik arıza diyası] [Fr. *diapositive d'excuse*] [İng. *fault caption*] [Al. *Störungsdia*] TY. Uygulayım aksaklığı izleyicilere duyurmak için kullanılan saydam resim.

uygulayım onarım [İng. *technical restoration (reconditioning)*] S. Filmlerde dış etkilerden doğan fiziksel ya da kimyasal bozuklukları, eksiklikleri ortadan kaldırmak amacıyla yapılan işlemler.

uygulayım takımı [es.t. teknik ekip, teknisyenler ekibi] [Fr. *équipe technique, personnel technique*] [İng. *crew, staff*] [Al. *Aufnahmeteam*] S / TV. Bir filmin çevrilisinde, bir televizyon izlencesinin hazırlanışında çalışan uygulamanların oluşturduğu birlik.

uygun çerçeveleme [İng. *compatible composition*] S / TV. Herhangi bir film görüntüsünün, başka bir çerçeve oranında gösterildiğinde, önemli bölümleri yitirilmeyecek biçimde düzenlenmesi.

uyuşum [es.t. *rakor*] [Fr. *raccord*] [İng. *match(ing)*] [Al. *Zwischenschnitt*] S / TV. 1. İki çekim arasında anlam, devinim, ışık, bezem, donatım, oyun, yön, renk, vb. yönlerden aykırılık olmaması durumu. 2. İki çekimin, izleyicide, birbirinin tümleyicisi olduğu duygusunu uyandıran özellik. 3. İki çekimi birleştirirken gözetilen ortak öğelerin sağladığı sonuç. Uyuşumsuzluk karşıtı.

uyuşumsuzluk [Fr. *faux-raccord*] S / TV. Çekimler arasındaki uyuşumun sağlanamamasından ya da sonradan tamamlanmak üzere eksik bırakılmasından dolayı iki çekim arasında uyuşum eksikliğinden doğan durum.

uzak çekim [es.t. *pek çok uzak çekim*] [Fr. *plan très grand ensemble*] [İng. *extreme long shot, ELS*] [Al. *Weiteinstellung*] S / TV. Bir yerin kule, tepe, uçak. vb. yüksek noktalardan ve çok uzaktan alınmış çekimi.

uzaklık [es.t. 1. kamera uzaklığı, kamera mesafesi, 2. projeksiyon mesafesi] [Fr. *distance de caméra (de prise de vues)*, 2. *distance de projection*] [İng. *camera distance, shooting range, 2. projection distance, projector throw, throw*] [Al. 1. *Kameraentfer-*

nung, Aufnahmeentfernung, Kameradistanz, 2. Projektionsentfernung] S/ TV. 1. Alıcının merceği ile konu arasındaki uzaklık. 2. Göstericinin merceği ile görüntülük arasındaki uzaklık.

uzaklıkölçer [es.t. telemetre, mesafe dürbünü] [Fr. télémètre] [İng. telemeter, range-finder] [Al. Entfernungsmesser] S/ TV. Bir konunun alıcı merceğine uzaklığını bulmakta kullanılan aygıt.

uzaktan yönetme [Fr. commande à distance, télécommande] [İng. remote control] [Al. Fernbedienung, Fernbetätigung, Fernsteuerung, Fernschaltung] S. 1. Bir alıcının uzaktan çalıştırılabilmesi durumu. TV. 2. Almaçların açılıp kapanmasının, oluk seçiminin, çeşitli ayarlamaların uzaktan yapılabilmesi durumu. 3. Bir alıcının uzaktan çalıştırılabilmesi durumu.

uzaktan yönetme aygıtı [Fr. dispositif de télécommande, boîtier de télécommande] [İng. remote control unit (equipment), shot box] [Al. Fernbediengerät] S. 1. Bir alıcının uzaktan çalıştırılabilmesini sağlayan aygıt. TV. 2. Bir almanın uzaktan çalıştırılabilmesini sağlayan aygıt. 3. Bir alıcının uzaktan yönetilmesini sağlayan aygıt.

uzaktan yönetme yuvası [Fr. prise pour télécommande (pour commande à distance)] [İng. socket for remote control] [Al. Fernbedienungsstockdose] S/ TV. Alıcı ya da almaçta uzaktan yönetme aygıtının bağlandığı yuva.

uzatma eki [es.t. uzatma tüpü] [Fr. rallonge] [İng. extension tube, snoot (a.)] [Al. Tubus, Verlängerungstubus, Tute (a.)] S. Çok ufak konuların yakından ve büyük görüntülerini saptamak için, mercek yuvası ile mercek arasına yerleştirilen ve odak uzunluğunu artıran maden boru.

uzay yayacı [Fr. station de télécommunications spatiales] [İng. satellite station] [Al. Station für Satellitenübertragung, Satellitenstation] TV. Uzayda yayaç işlevi yüklenen, yeryüzündeki bir yayaçtan aldığı televizyon imlerini yeryüzündeki bir başka yayaca aktaran uydu.

uzun çekim [Fr. plan long] [İng. long shot] [Al. lange Einstellung] S/ TV. Uzunluğu, süresi çok olan çekim.

uzun dalga, UD [Fr. ondes longues, OL, grandes ondes, GO] [İng. long waves, LW] [Al. Langwelle, LW] TV. Radyo yayınlarına ayrılan 2-1,2 km (150-250 kHz) arasındaki dalga uzunlukları.

uzun film [es.t. uzun metrajlı film, büyük film] [Fr. film de long métrage, long métrage, long film, grand film] [İng. feature film, full-length film (feature), big film multiple reel film] [Al. Spielfilm, abendfüllender Film, Langfilm] S. 2.000-3.500 m arasındaki 35 mm'lik film; tecimsel filmlerin olağan uzunluğu. (AET ölçülerine göre, uzunluğu en az 1.600 metre olan 35 mm'lik film).

uzunluk [Fr. longueur (d'un film)] [İng. length, film length] [Al. Länge, Filmlänge] S. Bir filmin uzunluk birimiyle (metre ya da ayak) belirtilen boyu.

uzunluk sayacı. bkz. sayaç

uzun odaklı mercek [es.t. uzun mihrak mesafeli objektif, uzun odak mesafeli objektif, uzun odak uzunluğu olan mercek] [Fr. objectif à grande distance focale (à long foyer)] [İng. long focus lens] [Al. Länge Brennweiteobjektiv, grosse Brennweiteobjektiv] S/ TV. Uzaktaki konuların yakın görüntülerini elde etmekte kullanılan, odak uzunluğu olağanın üstünde mercek.

Ü

üçayak [es.t. *sehpa, ayak*] [Fr. *trépied, pied*] [İng. *tripod, stand, camera stand, support*] [Al. *Dreifuss, Stativ, Kinostativ*] S/TV. Alıcı ya da göstericinin çalıştırılması sırasında sallanmalarını sağlamak amacıyla kullanılan üç ayaklı destek.

üçayak başlığı. bkz. **başlık**

üçboyut [es.t. *üç buut*] [Fr. *trois dimensions*] [İng. *three dimensions*] [Al. *Dreidimension*] S/TV. Bir cismin en, boy ve yüksekliği. İkiboyut karşısı.

üçboyutlu [es.t. *üç buutlu*] [Fr. *à trois dimensions, en relief*] [İng. *three-dimensional*] [Al. *dreidimensionaler*] S/TV. Eni ve boyundan başka derinliği de olan.

üçboyutlu bezem [Fr. *décor construit*] [İng. *constructed set, architectural setting*] [Al. *erbautes Bühnenbild*] S/TV. İnce yüzeylerin birleştirilmesi biçiminde değil, doğal görünüşte ve derinliği olan bezem çeşidi.

üçboyutlu (film), 3-B (film) [es.t. *mücessem film, üç buutlu film, plastik film, kartartma film*] [Fr. *film en relief, film stéréo(scopique), 3-D*] [İng. *stereoscopic film, three-dimensional film, 3-D*] [Al. *Raumfilm, dreidimensionaler Film, 3-D(-Film), Reliefilm, plastischer Film, stereoplastischer Film, stereoskopischer Film*] S. Görüntüsü, en ve boydan başka derinlik duygusu da uyandıran film. (Bu duygu, ruhsal yönden uyandırılabileceği gibi, optik kuralların üçboyutlu görüntüye yol açan özelliklerine başvurularak da sağlanabilir. Birinci durumda ruhsal üçboyutlu, ikinci durumda gerçek üçboyutlu film den söz açılabilir. Üçboyutlu film terimi, yalnız başına kullanıldığında bu ikincisi anlaşılır. Gerçek üçboyutlu görüntü, gözlüklü ya da gözlüksüz sağlanabilir).

üçboyutlu görüntülüğü [İng. *integral screen*] S. Üçboyutlu sinemada kullanılan, resmin sol ve sağ göz için ayrılmasını sağlayan, ayrıca gözlük kullanılmasına gerek bırakmayan bir görüntülük çeşidi.

üçboyutlu gözlüğü [es.t. *anaglif gözlüğü, üç buutlu gözlüğü*] [Fr. *lunettes pour anaglyphe*] [İng. *anaglyph spectacles*] S. İkiz resim işlemine dayanan üçboyutlu filmlerde iki ayrı renkteki resmin her birini ayrı ayrı görüp birleştirmekte kullanılan gözlük.

üçboyutlu işlemi [Fr. *procédé stéréoscopique*] [İng. *three-dimensional system, 3-D system, stereoscopic system*] [Al. *stereoskopisches Verfahren*] S/TV. Sinema ve televizyonda üçboyutlu görüntü sağlamak amacıyla yapılan çalışmaların, uygulanan yöntemlerin tümü.

üçboyutlu ses [es.t. *stereo(foni)*] [Fr. *stéréophonie, son stéréophonique, effet stéré-*

ophonique, relief sonore] [İng. stereo(phony), stereophonic sound] [Al. Stereo(fö-nie), Raumton, stereofonischer Ton, dreidimensionaler Klang] S / TV. 1. İki ya da daha çok oluk yardımıyla saptanma, okunma ve yayınlanmayla dinleyiciye derinlik duygusu uyandıran ses. 2. Ses kaynağının durumuna göre yer değiştirerek derinlik duygusu uyandıran ses.

üçboyutlu seslendirme [Fr. enregistrement stéréophonique] [İng. stereophic (sound) recording] [Al. Stereoaufnahme, Stereotonaufnahme] S / TV. Sesin üçboyutlu olarak saptanması.

üçboyutlu sinema [es.t. mücessem sinema. üç buutlu sinema] [Fr. cinéma en relief] [İng. stereoscopic cinematography, three-dimensional cinematography] [Al. dreidimensionaler Kinematografie] S. Üçboyutlu filmler gerçekleştirmekle uğraşan sinema kolu.

üçboyutlu televizyon* [Fr. télévision en relief] [İng. stereoscopic television, three-dimensional television] [Al. stereoplastischer Fernsehen] TV. İki mercekli alıcı yardımıyla elde edilen çift resimlerin yayınlanması ve bunların almaç görüntülüğünde gözlükle izlenmesine dayanan işlem.

üç elektron toplu ışıtaç [Fr. tube cathodique couleurs tricanon] [İng. three-gun colour (ABD: color) tube] [Al. Dreistrahlröhre] TV. Üç elektron topu bulunan renkli almaç ışıtaç.

üçgen [Fr. triangle] [İng. triangle] [Al. Dreieck] S / TV. Üçayağın kaymaması için ayak uçlarının takılacağı yuvaları taşıyan üçgen ya da yıldız biçiminde çubuk.

üç ışıtaçlı alıcı [Fr. caméra à trois tubes] [İng. three-tube camera] [Al. Drei-Röhren-Kamera] TV. Renkli televizyonda her biri birincil renklerden birini alan üç ayrı ışıtaçtan oluşmuş renkli televizyon alıcısı.

üç kuşak [Fr. trois-bande] [İng. three-strip] [Al. Dreiband] S. Bazı renkli film işlemlerinde kullanılan, üç ayrı taban üzerindeki üç ayrı özellikte kuşaklar.

üç kuşak alıcısı [Fr. caméra à trois-bande] [İng. three-strip camera] [Al. Dreibandkamera] S. Üç kuşak kullanılan renkli işlemlerde bu üç kuşağı aynı anda kullanılabilecek yapıdaki alıcı.

üç kuşak negatif [Fr. négatif trois-bande] [İng. three-strip negative] [Al. Dreiband-Negativ] S. Renkli sinemaya üç kuşağa dayanan ve her biri birincil renklerden birini saptayan negatif.

üçlü benek [Fr. triade] [İng. triad, colour (ABD: color), triad] [Al. Tripel, Farbtripel] TV. Renkli almaçların görüntülüklerinin iç çeperinde bulunan ve her biri, renkli noktalardan üçünün bir üçgen biçiminde yan yana gelmesinden oluşan benek.

üçlü çekim [Fr. plan avec trois acteurs] [İng. three-shot] [Al. Dreier-Einstellung] S / TV. Üç oyuncunun bel çekimini veren çekim çeşidi.

üçlü görüntülük [es.t. üçlü perde] [Fr. triple écran] [İng. triptych screen] S. Üç olağan görüntülüğün yan yana getirilmesi ve üç göstericinin bunlar üzerine birbirinin tümleyicisi ya da birbirinden değişik görüntüleri yansıtması temeline dayanan geniş görüntülük işlemi.

üçlü gösterici [Fr. *trifilm, projecteur trifilm (pour trois formats), appareil de projection trifilm (pour trois formats)*] [İng. *trifilm (projector), combined projector for three sizes*] [Al. *Tripelformatprojektor, Dreibandprojektor*] S. Üç ayrı boydaki filmi (örneğin 8 mm, büyük 8 ve 16 mm'lik filmler) gösterebilen gösterici.

üç makaralık film [es.t. *üç bobinlik film*] [Fr. *film de trois bobines*] [İng. *three reels*] [Al. *Dreiaakter, Dreispulenfilm*] S. Üç makara uzunluğunda (yaklaşık 900 m) film. (Sinemanın ilk çağlarında öykülü filmler genellikle tek, iki ya da üç makaralıktı).

üç renkli alıcı [Fr. *caméra à trois couleurs*] [İng. *trichromatic camera, (ABD) tricolorcamera*] [Al. *Dreifarbfernsehkamera*] TV. Her biri tek renkte (kırmızı, mavi, yeşil) görüntü alan üç televizyon alıcısından oluşarı, tek alıcı.

üç renkli işlem [Fr. *trichromie*] [İng. *tricolour system, three-colour process (method), trichromatic process*] [Al. *Dreifarbensystem, Dreifarbenverfahren*] S/TV. İzgenin görülebilir bölümünün saptanması ve aktarılması amacıyla, bu bölümün üçe (genellikle kırmızı, yeşil ve maviye) ayrılması, sonra da birleştirilmesine dayanan renkli sinema ve televizyon işlemi. (Uygun biçimde seçilmiş ve niceliği düzenlenmiş üç rengin karışımı gözü yanıltabilir ve tüm doğal renklerin yansımalarını verebilir. Bu olay, renkli film ve televizyonun dayandığı ana ilkedir).

üç resimli canlandırma [Fr. *animation par trois images*] [İng. *triple-frame animation*] S. Her resmin üç kez kullanılmasından dolayı, devinimin hızının ya da belli bir süredeki devinim için gerekli resim sayısının 1/3 oranında azalmasını sağlayan, üç resim ilkesine dayanılarak gerçekleştirilen canlandırma.

üç resimli renk işlemi [İng. *successive frame process*] S. Tek bir kuşak üzerine, renk ayırımına göre, üç ayrı renkte resmin birbirini izleyerek mavi, kırmızı, yeşil süzgeçlerle alınmasına; bu negatiften atlamalı basım yoluyla pozitif eşlem çıkarılmasına dayanan renkli film yöntemi.

üçüncü izlence [Fr. *troisième programme*] [İng. *third programme (ABD: program)*] [Al. *dritte Programm*] TV. Radyo ile televizyonda geniş yığınları eğitici, yetiştirici, geliştirici kültür izlencelerine verilen ad. (1946'da BBC'nin bu amaçla başladığı izlenceye verilen "third programme: üçüncü izlence" adından çıkmıştır).

üçüncü kuşak [es.t. *Bant III*] [Fr. *Bande III*] [İng. *Band III*] [Al. *Band III, Fernsbereich III*] TV. ÇYY'de 174-230 MHz (1,72-1,30 m) arasında (Fransa'da 162 MHz'den başlar) yer alan yinelenim kuşağı. (Bu kuşakta 5'ten 12'ye kadarki oluklar yer alır. Türkiye'de yayın yapan bütün televizyon vericileri bu kuşakta çalışır).

üreteç [es.t. *müvellit, jeneratör, elektrojen grubu*] [Fr. *générateur(-trice), électrogène, groupe électrogène*] [İng. *generator, power unit, jenny (a.)*] [Al. *Generator, Aggregat*] S/TV. Mekanik erkeden elektrik erkesi oluşturan aygıt.

üst balkon [es.t. *paradi*] [Fr. *galerie, paradis, poulailles*] [İng. *gallery, gods (a.)*] [Al. *Galerie, Olymp*] S. Eski yapı büyük sinema salonlarının en üstünde, bütün balkonlardan sonra yer alan balkon.

üst boşluk [es.t. *baş üstü boşluğu*] [Fr. "head-room"] [İng. *head-room*] [Al. "Head-

Room”] S/ TV. Bir oyuncunun başı ile üst çerçeve çizgisi arasında yer alan boşluk.
üst büküm [es.t. üst bukle] [Fr. boucle supérieur] [İng. top loop, upper loop] [Al. erste Filmschleife, erste Filmschleife] S. Çeşitli sinema aygıtlarında, özellikle alıcı ile göstericide, pencerenin üstüne rastlayan büküm.

üstten aydınlatma [Fr. éclairage verticale (par plafonnier, en profondeur, en plongée, venant du haut)] [İng. overhead lighting, top lighting, lighting from above, overlighting] [Al. Oberlicht, senkrechte Sichtleiste] S/ TV. Filme alınan konunun ya da görünüşünün, yukarıda bulunan bir kaynaktan aydınlatılması durumu. Altan aydınlatmanın karşıtı.

üstten görüş [es.t. plonje, yukarıdan, üst açı] [Fr. plongée, plan en plongée] [İng. high shot, high-angle shot, bird's eye view, plunging shot] [Al. Kamera von Oben, Schuss von Oben, geneigte Kamera, Draufsicht, Obersicht, Vogelperspektive, (Übers-)tellung der Kamera, Aus-Kamera leicht von oben] S/ TV. Alıcının, yatay ekseninde, merceği aşağıya dönük olarak yerleştirilmesi, böylece yukarıdan aşağıya doğru eğik bir görüşün ortaya çıkması durumu.

üstün açıklıklı mercek [Fr. objectif a très grande ouverture] [İng. high-speed lens] [Al. hohe Empfindlichkeitlinse] S/ TV. Bağlantılı açıklığı çok büyük olan mercek çeşidi.

üstünyapım [es.t. süperprodüksiyon, gran spektakl] [Fr. superproduction] [İng. blockbuster] [Al. Monumentalfilm] S. Çok büyük giderlerle çevrilen, kalabalık oyunculu, göz kamaştırıcı bezem ve giysili, gürültülü tanıtılarla piyasaya sürülen, fakat çoğunlukla sanat yönünden büyük bir değer taşımayan film.

üst yan kuşak [Fr. bande latérale supérieur] [İng. upper sideband] TV. Yan kuşaklardan biri.

V

Varamorph [Fr. *Varamorph*] [İng. *Varamorph*] [Al. *Varamorph*] S. Yayıncının enine genişletme katsayısının istenildiği biçimde düzenlenebilmesini sağlayan sıkıştırma çeşidi.

vat, W [Fr. *watt, W*] [İng. *watt, W*] [Al. *Watt, W*] S/ TV. Si güç birimi. (Saniyede 1 jula eşittir. Uçları arasındaki potansiyel farkı 1 volt olan bir iletkenin 1 amperlik değişmez elektrik akımı geçtiğinde ortaya çıkan erktir).

vergi [es.t. televizyon ruhsat ücreti, televizyon yıllık ruhsat ücreti, televizyon alıcı ruhsat vergisi, televizyon alıcısı yıllık ruhsat vergisi, televizyon ücreti] [Fr. *redevance, taxe de télévision*] [İng. *television licence fee*] [Al. *Fernsehgebühr*] TV. Çeşitli ülkelerde, alım iyelerinden belirli sürelerde vergi biçiminde alınan para. (Türkiye’de, alımın bulunduğu yerin nüfusuna ve alımın kullanıma amacına göre “Televizyon yıllık ruhsat ücreti” adı altında, değişen bir para alınır).

verici [Fr. 1. *émetteur de (radio)diffusion*, 2. *émetteur (de télévision)*, *centre d’émission (de télévision)*, *centre émetteur (de télévision)*, 3. *émetteur son*, 4. *émetteur vision*] [İng. 1. *radio transmitter, broadcasting transmitter*, 2. *transmitter, television transmitter*, 3. *sound transmitter*, 4. *vision transmitter*] [Al. 1. *Rundfunksender*, 2. *Sender, Fernhsender*, 3. *Tonsender*, 4. *Bildsender, Fernsehhsender*] TV. 1. Radyo yinelenimlerindeki elektromıknatıs ışınımı yaymakta kullanılan donatım; radyo vericisi. 2. Eşeksenli kablo, telsiz bağlantısı ya da alıcı dalgalık yardımıyla elektrik gerilimi biçiminde resim ve ses imlerini alan, genlik ya da yinelenim değiştirimine uğramış bir taşıyıcı dalga üreten ve bu yolda işlenmiş olan televizyon imlerini verici dalgalıkla yayan donatım; televizyon vericisi. 3. Bir televizyon vericisinde ses imini gönderen bölüm; ses vericisi. 4. Bir televizyon vericisinde resim imini gönderen bölüm; resim vericisi.

verici dalgalık [Fr. *antenne de tranmission (de télévision)*, *antenne d’émission (de télévision)*, *antenne émettrice (de’ télévision)*] [İng. *transmitting aerial (ABD: antenna), television transmitting aerial*] [Al. *Sendeantenne, Fernsehhsendeantenne*] TV. Bir vericide işlenmiş olan televizyon imlerini yayan, parabolik biçimdeki iletkenlerin oluşturduğu bütün.

verici dalgalık gücü [es.t. verici anten çıkış gücü] [Fr. *puissance effective rayonnée, ERR*] [İng. *effective radiated power, ERR*] [Al. *effektive Strahlungsleistung, ERR*] TV. Bir vericinin dalgalına ve dalgalık kazancına verilen güçlerin çarpımı, yani vericinin çıkış gücü ile dalgalık güç kazancının çarpımı.

- verici dişli** [es.t. üst dişli tambur, ilk dişli tambur] [Fr. tambour débiteur (supérieur)] [İng. feed sprocket, upper sprocket] [Al. Filmtransportrolle, Vorwickelrolle] S. Filmi; alıcı, gösterici, bakımlık, basım aygıtı vb. aygıtların düzeneğine verip verici makaradan çıkaran dişli.
- verici eksen** [Fr. axe débiteur] [İng. take off axis, feed axis] [Al. Vorwickelachse] S. Doldurmalıkta filmin çıktığı madenden ufak silindir.
- verici gücü** [es.t. vericinin çalışma gücü, verici çıkış gücü] [Fr. puissance apparente rayonnée (de l'émetteur)] [İng. transmitter (output) power] [Al. Sendeleistung] TV. Bir vericinin çıkış gücü.
- verici kutu** [Fr. magasin supérieur (débitrice)] [İng. upper spool box] S. Büyük göstericilerde makaranın yerleştirildiği üstteki kutu.
- verici makara** [es.t. üst makara, üst film makarası, sevk makarası] [Fr. bobine débitrice] [İng. supply spool, feed spool, take off spool, supply reel, winding spool] [Al. Abwickelspule, Abwickeltrommel, Ablaufspule] S. Alıcı, gösterici, basım aygıtı, vb. aygıtlarda, filmin pencere önünden geçmeden önce sarılı olduğu ve verildiği makara.
- verici sestoplar** [Fr. microphone-émetteur, microphone-haute fréquence] [İng. transmitting microphone] [Al. Sendemikrofon] S/TV. Çok duyar bir sestoplar ile bunun doğrudan doğruya bağlı olduğu 1 W'den ufak güçte vericiden oluşan aygıt.
- verici yayaç** [es.t. verici televizyon istasyonu] [Fr. station émetteur (de télévision), station émettrice (de télévision)] [İng. transmitting station, television transmitter] [Al. Fernsehstation, Fernsender(anlage), Fernsenderkomplex] TV. Bir ya da birkaç vericisi, verici dalgılığı ve öbür donatımı bulunan, bir yayın merkezinden gelen televizyon imlerini, yayına uygun biçimde işleyerek yayan kuruluş.
- vernik** [Fr. vernis] [İng. varnish (layer), lacquer] [Al. Lacker] S. Filmin kırılmasını, aşınmasını önlemek amacıyla taban yüzüne çekilen kat.
- vernikleme** [Fr. vernissage] [İng. varnishing, lacquering] [Al. Lackieren] S. Filme vernik katı çekme.
- Vidicam** [Fr. Vidicam] [İng. Vidicam] [Al. Vidicam] TV. Sinema alıcısı ile televizyon alıcısının birlikte çalıştırılmasına dayanan bir yöntem.
- vidikon (alıcı)** [Fr. vidicon, caméra à tube vidicon] [İng. vidicon (camera)] [Al. Vidikon(-Kamera)] TV. Vidikon ışıtıçlı alıcı.
- vidikon film aygıtı** [Fr. téléciné à vidicon] [İng. vidicon telecine] [Al. Vidikon-Filmabtaster(-Filmgeber)] TV. Olağan bir göstericinin merceği karşısına yerleştirilerek göstericideki filmi televizyon görüntüsüne çeviren ve yayan bir vidikon alıcıdan oluşan film yayın aygıtı çeşidi.
- vidikon (ışıtıç)** [Fr. vidicon, tube vidicon] [İng. vidicon (tube)] [Al. Vidikon(röhre)] TV. 1952'de ABD'de RCA'nın geliştirdiği, ışıketken temeline dayanan, son derece duyar, ufak boy alıcı ışııtıcı.
- Vidireal** [Fr. Vidireal] [İng. Vidireal] [Al. Vidireal] S. Belçikalı Jean Bourignon'un ortaya koyduğu, alıcı ile gösterici için özel mercek kullanma temeline dayanan

nan, gözlüksüz üçboyutlu sinema işlemi.

vinç [Fr. *grue (caméra, américaine)*] [İng. *crane, camera crane (boom), boom, (ABD) whirley*] [Al. *Kran, Kamerakran, Atelierkran*] S/ TV. Büyük işlik alıcılarının her çeşit devinimini kolaylıkla yapmasını sağlayan tekerlekli, özel yapıda donatım.

“vinç aşağı!” [Fr. *descendez la grue!*] [İng. *crane down!*] [Al. *Kran tiefer!*] TV. Alıcı yönetmenine vincin alçaltılması için verilen komut.

vinç çekimi [Fr. *plan pris d'une grue*] [İng. *crane shot*] [Al. *Kranaufnahme*] S/ TV. Vinç üzerinde çalışan bir alıcının çevirdiği çekim.

vinç kolu [Fr. *bras élévateur*] [İng. *crane arm, jib arm*] [Al. *Kranarm, Ausleger*] S/ TV. Bir vincin, alıcıyı ve kişileri taşıyan, oturma yerini kaldırıp indiren kolu,

vinçle alçalma [İng. *craning down*] [Al. *Senkrechtschwenk nach unten, senkrechter Schwenk nach unten*] S/ TV. Vince yerleştirilmiş alıcının vinç koluyla aşağıya doğru devindirilmesi.

vinçle yükselme [İng. *craning up*] [Al. *Senkrechtschwenk nach oben, senkrechter Schwenk nach oben*] S/ TV. Vince yerleştirilmiş alıcının vinç koluyla yukarıya doğru devindirilmesi.

“vinç yukarı!” [Fr. *montez la grue!*] [İng. *crane up!*] [Al. *Kran höher!*] TV. Alıcı yönetmenine vincin yükseltilmesi için verilen komut.

Vistarama [Fr. *Vistarama*] [İng. *Vistarama*] [Al. *Vistarama*] S. ABD’de geliştirilen bir geniş görüntülük işlemi.

Vistavision, VV [Fr. *Vistavision, VV*] [İng. *Vistavision, VV*] [Al. *Vistavision, VV*] S. Bir geniş görüntülük ve ruhsal üçboyutlu işlemi. (CinemaScope gibi tek alıcı, tek film, tek göstericiye dayanır. Ancak bu işlemde olağan 35 mm’lik film, alıcı ve göstericide yukarıdan aşağıya doğru değil yanlamasına geçer. Böylelikle 35mm’lik film üzerinde bir resim 4 değil 8 deliklik yeri kaplar. Vistavision’un bir çeşidinde, göstericide de film yanlamasına geçer. Bir başka çeşidindeyse, büyük boy resim yeniden 35 mm’lik olağan resim boyuna indirilir, fakat özel bir mercek yardımıyla, seçkik bozulmadan bu resim büyültülebilir).

vodvil [Fr. *vaudeville*] [İng. “*vaudeville*”, *farcical comedy, (ABD) farce-comedy*] [Al. *Vaudeville, Singspiel*] S/ TV. Çok çapraşık, iç içe geçmiş dolantılar dizisinden oluşan oyun çeşidi. Yanlış anlamalar, yanlışlarla sürüp giden, bir noktada arapsaçına dönen durum, sonunda mutlu bir çözüme ulaşır. Salon güldürüsü, bulvar güldürüsü, hafif güldürü denilen çeşitler de gerçekte birer vodvilden başka bir şey değildir. Bunlar, sinema ve televizyona genellikle bir tiyatro oyunundan aktarılır, bu yüzden de çok kez tiyatro kokusu taşır.

volt, V [Fr. *volt, V*] [İng. *volt, V*] [Al. *Volt, V*] S/ TV. SI elektrik potansiyeli birimi. (Uçları arasında bir voltluk güç oluşurken bir amperlik elektrik akımı taşıyan bir iletkenin iki ucu arasındaki potansiyel farkı).

vuru [es.t. *darbe, itki, empülsiyon, impulse*] [Fr. *impulsion, top*] [İng. *pulse, impulse*] [Al. *Impuls, Takt*] TV. 1. Değeri genellikle değişmez olan bir nicelikte ortaya çıkan ani yükselme, artış. 2. Son derece kısa süren im.

vuru eşlemesi [es.t. nabız sistemi] [Fr. *synchronisation avec les impulsions*] [İng. *pulse sync(hronization)*] [Al. *Taktsynchronisierung*] S. Alıcıda düzenli aralıklarla üretilen bir dizi vurunun, mıknatıslı kuşağa da geçirilmesine, bu vuruların bir çeşit elektronik diş deliği işlevi görmesine dayanan, görüntü ile ses kuşağının eşlemeli saptanması olanağı bulunmadığı vakit, eşlemeyi sağlamak için başvurulan yöntem.

W - X

WarnerSuperScope [Fr. *WarnerSuperScope*] [İng. *WarnerSuperScope*] [Al. *WarnerSuperScope*] S. "Warner Bros." ortaklığının geliştirdiği bir geniş görüntülük işlemi.

Wenhelt silindiri [Fr. *cylindre de Wenhelt*] [İng. *Wenhelt cylinder*] [Al. *Steuerelektrode*] TV. Alıcı ya da alması ışıttıcının boyun bölümünde eksiük ile artıük arasında yer alan, elektron topunun bir parçasını oluşturan, az ya da çok pozitif gerilim verilince, triyottaki düzenleyici ızgaranın işini gören, yani eksiükten artıuca giden elektronların niceliğini bir musluk gibi düzenleyen silindir biçimindeki ek elektirikucu.

western. bkz. **kovboy filmi**

Weston duyarlığı [es.t. *Weston derecesi*] [Fr. *méthode Weston*] [İng. *Weston (film) speed*] [Al. *Weston-Empfindlichkeit*] S. Film duyarlığını belirtmek amacıyla aritmetik diziye dayanan yöntem.

"X" belgesi [Fr. *certificat "X"*] [İng. *"X" certificate*] [Al. *"X"-Certifikat*] S. İngiliz Denetleme Kurulu'nun, 16 yaşından küçüklerin görmesini yasakladığı filmlere verilen belge.

X dalgak [es.t. *turnike anten*] [Fr. *tourniquet*] [İng. *turnstile aerial* (ABD: *antenna*), *X-form aerial*] [Al. *Kreuzdipol*, *X-Formantenne*] TV. Yatay düzlemde, birbiriyle dik açılı iki çiftucaydan oluşan verici dalgak.

Y

yabancı dilde evirim [Fr. *version (en langue) étrangère*] [İng. *foreign version*] [Al. *fremdsprachige Fassung*] S. Çevrilmiş olduğu ülkenin dilinde olan, yerli dilde sözlendirilmesi yapılmamış evirim, özgün evirim.

yabancı film [es.t. *ecnebi film*] [Fr. *film étranger*] [İng. *foreign film*] S. Herhangi bir ülkeye göre yabancı kaynaklı olan film. Yerli film karşısı.

yabancı ülke evirimi [Fr. *copie version étrangère*] [İng. *foreign (version) release print*] [Al. *ausländische Fassung*] S. Bir filmin yabancı ülke için hazırlanmış evirimi.

Yagi dalgalıı, Yagi-Uda dalgalıı [Fr. *antenne Yagi (Uda)*] [İng. *Yagi(-Uda) aerial* (ABD: *antenna*), *Yagi (a.)*] [Al. *Yagi (-Uda) antenne*] TV. Bir çiftucayın önünde ve ardında düzenli olarak sıralanan ayıı yapıdaki içi boş borulardan oluşan dalgalık çeşidi. (Bu düzen, vericiden çıkan erkenin büyük bölümünün alınmasını ve parazit dalgalardan çoğunun yok edilmesini sağlar. Çiftucayın ardındaki çubuk, alınan dalga uzunluğunun dörtte biri boyundadır, aldığı dalgayı yansıtıp çiftucaya gönderir, bundan dolayı yansıtıcı adını alır. Çiftucayın önünde sıralanan çubuklarsa aldıkları dalgayı çiftucaya yönelterek, alınan erkeyi artırırılar, bundan dolayı yöneltici adını alırlar. Televizyonda en çok kullanılan dalgalık çeşididir).

yağmur etkisi [Fr. *effet de pluie, pluie*] [İng. *rain (effect)*] [Al. *Regeneffekt, Regenaufnahme*] S. Doğal yağmur dışında, görüntüde yağmur görünüşü sağlama.

yaka sestopları [İng. *lapel microphone*] [Al. *Ansteckmikrofon, Knopflochmikrofon*] S/ TV. Konuşanın yakasına ya da mendil cebine yerleştirilebilen çok ufak sestoplar.

yakınsak mercek [es.t. *adese-i mütekaribe, konveks adese, dışbükey mercek*] [Fr. *lentille convergente (convexe)*] [İng. *converging lens, convergent lens, convex lens, positive lens*] [Al. *Sammellinse, Konvex-Linse*] S/ TV. Gelen koşut ışınları eksene doğru kırarak birbirine yaklaştıran, kenarları ortasından daha ince olan mercek çeşidi.

yakıştırma ad [İng. *supplied title*] S. Bir filmin özgün adı saptanamadığı, hiçbir kaynaktan bulunamadığı ya da kayboduğu vakit verilen ad. (Özellikle sıralaklamada çok eski filmler için başvuru bir yöntemdir).

yama [İng. *reprint, slug, build-up*] S. 1. Negatif kurgusunda eşlemeyi sağlamak ya da çekimlerin gerçek uzunluğunu korumak amacıyla, görüntü ya da ses kuşağının eksik bölümlerinin yerine eklenen kılavuz. 2. Çalışma ya da dağıtım eşlemlerinin bozulmuş bölümlerinin yerini almak üzere hazırlanmış parça.

yanak. bkz. **makara yanağı**

yanal çizinti [İng. *chinch marks*] S. Genellikle filmin çok sıkı sarılması sonucu, du-yarkatın sürtünmesinden dolayı yanlarda ortaya çıkan çizintiler.

yanar boş film [Fr. *pellicule nitrata*] [İng. *nitrate stock, inflammable stock, flammable stock, nitrocellulose stock*] [Al. *Zellhornfilm*] S. Nitrat tabanlı kullanılmamış film.

yanar film [Fr. *film flammable (inflammable, combustible), flammable, inflammable*] [İng. *flammable (film), inflammable (film)*] [Al. *Zellhornfilm*] S. Nitrat tabanlı olduğı için kolay alevlenen film çeşidi. Yanmaz film karşıtı. (Nitrat tabanlı film yaklaşık 130° C'de alev alır ve çabucak yanar (20 ton film 3 dakikada yanabilir). Film yaşlandıkça yanma daha düşük derecede ve daha çabuk olur. Bundan başka bu film 41° C'de kendi kendine alev alabilir. Bu çeşit filmler 1950'den sonra he-men her ülkede yasaklanmıştır).

yanar söner ışıtaç [İng. *pulsed lamp*] S. 35 mm'lik göstericilerde kullanılan, içi yüksek basınçlı gazla dolu olan, göstericinin aralı devinimiyle eşlemeli olarak film durduğunda ışık verip, film devinime geçtiğinde sönen bir gösterici ışıtacı.

yan boşluk [es.t. *bakış boşluğu*] [Fr. *"looking room"*] [İng. *looking room*] [Al. *"Looking Room"*] S/TV. Görüntüdeki kişi çerçevenin sağ ya da soluna baktığında, oyuncunun başı ile kenar arasında yer alan boşluk.

yandan aydınlatma [es.t. *yan ışık*] [Fr. *éclairage latérale (de côté), lumière de côté*] [İng. *side lighting, edge-lighting*] [Al. *Seitenbeleuchtung, waagarechte Lichtleiste*] S/TV. Konunun ya da görünüşünün yandan aydınlatılması durumu.

yanılma payı [Fr. *tolérance*] [İng. *tolerance*] [Al. *Toleranz*] S/TV. Herhangi fizik ya da kimya dizgesinin hazırlanmasında, gerçekleştirilmesinde ya da çalıştırılma-sında izin verilen en çok yanılma sınırı.

yankı [es.t. *aks-i seda, eko*] [Fr. *écho, réverbération*] [İng. *echo, reverberation*] [Al. *Echo, Hall, Nachhall, Halligkeit*] S/TV. Ses dalgalarının, çeperleri pek soğurucu olmayan bir yerde çarpıp geri dönmesi; bu dönme sonunda sesin geride bıraktığı iz.

yankı etkisi [Fr. *effet d'écho*] [İng. *echo effect*] [Al. *Halleffekt*] S/TV. Herhangi bir görüntüye eşlik eden seslerde doğal kaynaklar dışında gerçekleştirilen yankı.

yankı odası [Fr. *chambre d'écho, salle réverbérante*] [İng. *echo room (chamber)*] [Al. *Echoraum, Hallraum, Nachhallaum*] S/TV. Ses ışıklarında yankı etkisi elde etmek için kullanılan özel oda.

yan kuşak [es.t. *yan bant*] [Fr. *bande latérale*] [İng. *side band*] [Al. *Seitenband*] TV. Değıştirme uğramış bir taşıyıcı dalganın iki yanında yer alan yinelenimler kuşağı; başka bir deyişle, değıştirme uğramış bir dalganın, taşıyıcı dalga dışındaki yinelenimleri. (Bunlar alt yan kuşak, üst yan kuşak adlarını alır).

yanlamasına geçiş [es.t. *yanlamasına hareket*] [Fr. *défilement horizontal (latéral)*] [İng. *horizontal running, sideways running*] [Al. *Horizontalfilmlauf*] S. Olağan alıcılarda filmin, pencere önünde yukarıdan aşağıya doğru yol almasına karşılık, bazı özel yapılı alıcılarda filmin, tıpkı Leica çeşidi fotoğraf aygıtlarındaki gibi yan-

lamasına yol alması durumu.

yanlamasına kaydırma [es.t. *yana traveling, paralel izleme, paralel kayma hareketi*] [Fr. *travelling horizontal (latéral)*] [İng. *horizontal tracking, lateral tracking, crab (bing)*] [Al. *Parallelfahrt*] S / TV. Alıcının, optik ekseninin doğrultusu değişmek-sizin, sağa ya da sola tekerlekli bir araçla devinmesi.

yanma [Fr. *inflammation (de la pellicule, du film)*] [İng. *inflammation (of film)*] S. Bir filmin herhangi bir nedenden alev alması.

yanmaz boş film [Fr. *pellicule de sécurité (acétate, ininflammable, nonflam, support acétate, support sécurité)*] [İng. *acetate stock, non-flam stock, safety stock*] [Al. *Sicherheitsfilm*] S. Alıcıda kullanılmamış yanmaz film.

yanmaz film [es.t. *alev almayan film*] [Fr. *film de sécurité (ininflammable, non-inflammable, support ininflammable)*, *ininflammable, non-flammable*] [İng. *safety film, non inflammable (film), non flam (film), acetate base film*] [Al. *Sicherheits-film*] S. Asetat tabanlı olduğu için kolay alev almayan, 1950'den sonra hemen her ülkede kullanılması zorunlu kılınan film. Yanar film karşısı.

yanmaz taban [Fr. *support de sécurité*] [İng. *safety base*] [Al. *Sicherheitsschichtträger*] S. Tabanı asetattan olan boş film.

yansima [es.t. *inikâs, aks*] [Fr. *écho, réflexion*] [İng. *reflection*] [Al. *Reflexion, Spiegeleung*] TV. Vericiden yayınlanan dalgaların herhangi bir engelle çarparak yön değiştirmesi. (Bu durum, televizyon görüntüsünde çeşitli düzensizliklere yol açar. Bunun en sık rastlanı gölgedir).

yansımali bakaç [es.t. *refleks vizör*] [Fr. *viseur réflexe (à visée réflexe)*] [İng. *reflex viewfinder (finder), through-the-lens viewfinder, TTL viewfinder*] [Al. *Reflexsucher*] S. Aynalı bir örtücünün pencereyi örttüğünde mercekten gelen görüntüyü yansıtmaya dayanan ve mercekten girip film üzerine düşen görüntünün tıpkısını izleme olanağı veren bakaç.

yansımamış dalga [Fr. *onde directe*] [İng. *direct wave, ground wave, surface wave*] [Al. *Bodenwelle*] TV. Bir verici dalgalıktan çıkan ve doğrudan doğruya alıcı dalgalığa giden elektromıknatıs dalga. Yansımış dalga karşısı.

yansimaönler (kat) [Fr. *antireflet, couche antireflet, revêtement antireflet*] [İng. *antireflective coating (bloom, coat)*] [Al. *Antireflex*] S / TV. Merceğe gelen ışığın yansıyarak yan etkilere bulunmasını ya da bu yüzden ışık yitimini önlemek amacıyla mercek yüzüne çekilen saydam kat.

yansimaönlerli mercek [Fr. *objectif traité, lentille traitée*] [İng. *coated lens, bloomed lens*] S / TV. Yansima önleyici kat çekilmiş mercek.

yansımış dalga [Fr. *onde indirecte*] [İng. *indirect wave, ionospheric wave, reflected wave, sky wave*] [Al. *Raumwelle*] TV. Herhangi bir engelle çarptıktan sonra alıcı dalgalığa ulaşabilen elektromıknatıs dalga. Yansımamış dalga karşısı.

yansımış görüntü [Fr. *image projetée*] [İng. *screen picture*] [Al. *Schirmbild*] S.

1. Göstericideki film üzerinde bulunan resmin, görüntülük üzerinde yer alması.
2. Görüntülük üzerindeki görüntü. 3. Alıcıya giren görüntünün herhangi bir amaç-

la olağan doğrultusundan saptırılması durumu.

yansıtaç [es.t. reflektör] [Fr. réflecteur, écran réflecteur] [İng. reflector (screen), silver screen] [Al. Reflektor, Spiegel, Hohlspiegel, Aufhellschirm, Silberschirm, Scheinwerfer] S/TV. Işığı yansıtmakta kullanılan çeşitli boy ve biçimde yüzeyler.

yansıtıcı [es.t. reflektör] [Fr. réflecteur] [İng. reflector] [Al. Reflektor] TV. Yagi-Uda dalgahıçında çiftucayın ardında yer alıp, gelen dalgaları bunun üzerine yansıtan parça.

yansıtıcı ışıtaç [Fr. lampe réflecteur] [İng. reflector lamp] [Al. verspiegelte Lampe] S. Arka yüzü yansıtıcı olan akkor gösterici ışıtaç.

yansıtıcı uydu [Fr. satellite passif] [İng. passive satellite] [Al. Passivsatellit, passiver Satellit] TV. Bir verici yayaçtan aldığı elektromıknatıs dalgaları herhangi bir işlemden geçirmeksizin yalnızca yansıtmakla yetinen irakiletişim uydusu. Yayın uydusunun karşıtı.

yansıtıcı-yayındırıcı [Fr. réflecteur-diffuseur, projecteur diffuseur] [İng. broadside] [Al. Streulichscheinwerfer] S/TV. Önünde yarı saydam cam bulunan, ışığı hem yansıtarak hem de yayındırarak veren ışık ışıtaç.

yansıtılmış bezem [Fr. decor projeté] [İng. projected scenery] [Al. Bühnenbildprojektion] S/TV. Dipteki bir görüntülüğe bezemin iki yanından film ya da saydam resim yansıtılarak sağlanan bezem.

yansıtılmış görüntü [İng. aerial image] S. Bir optik dizgenin, görüntülükten değil, bir başka optik dizgiden doğrudan doğruya ya da ayna yardımıyla aldığı görüntü.

yansıtılmış görüntü basım aygıtı [İng. aerial-image printer] [Al. optische Bank, Trickkopiermaschine] S. Yansıtılmış görüntü basımını gerçekleştiren aygıt.

yansıtılmış görüntü basımı [İng. aerial-image printing] [Al. Trickkopierung] S. Optik basım aygıtı ile çift kuşaklı, değmeli basım aygıtının özelliklerini birleştiren basım işlemi.

yansıtılmış görüntü göstericisi [İng. aerial image projector] S. Yansıtılmış görüntü saptamada kullanılan özel yapıda gösterici.

yansıtılmış görüntü saptama [İng. aerial image photography] S. Yansıtılmış görüntü göstericisinin verdiği görüntüyü filme aktarma yöntemi. (Bu yöntemle yazılar, maketler, başka filmler ve özellikle canlandırma sinemasındaki saydam yapraklar, yansıtılmış görüntüyle birleştirilerek doğrudan doğruya filme alınır).

yansıtır-geçirir ayna [miroir dichroïque, réflecteur dichroïque] [İng. dichroic mirror (reflector)] [Al. dichroitischer Spiegel, farbzerlegender Spiegel] S/TV. Üzerine çekilen özel katlar yardımıyla, görülebilir izgenin bazı renklerini geçiren geri kalanını yansıtan ayna.

yansıyan ışık [es.t. ziya-i münakis] [Fr. lumière réfléchie] [İng. reflected light] [Al. reflektiertes Licht] S/TV. Bir konunun yüzeyinden yansıyan ışık; bu ışığın niceliği. Gelen ışık karşıtı.

yansıyan ışıkölçer [es.t. yansıyan ışık pozometresi, yansıyan ışık ışıkölçeri] [Fr. posémètre à lumière réfléchie] [İng. reflected-light meter (exposure meter)] S/TV.

Konudan yansıyan ışığı ölçen ışıkölçer çeşidi. Gelen ışıkölçer karşıtı.

yapım [es.t. 1-2. imal (etme), *prodüksiyon, yapma*, 3-4. *prodüksiyon, televizyon prodüksiyonu, program prodüksiyonu*] [Fr. 1-2. *production (cinématographique)*, 3-4. *production de programme, fabrication de programme (vidéo)*] [İng. 1-2. *production, film production (making)*, 3-4. *production, television programme (ABD: program) (production)*] [Al. 1-2. *Produktion, Filmproduktion, Herstellung, Filmherstellung*, 3-4. *Produktion, Fernsehproduktion, Fernsehinszenierung, Programmproduktion*] S. 1. Bir filmin gerçekleştirilmesi için yapılan çalışmaların tümü. 2. Bu çalışmaların ürünü (belli bir ülkenin, belli bir dönemin, belli bir okulun, yapımevinin ürünü). TV. 3. Bir televizyon izlencesini gerçekleştirmek için gerekli çalışmaların tümü. 4. Bu çalışmaların ürünü.

yapım bölümü [es.t. *program bölümü, prodüksiyon bölümü*] [Fr. *service de production*] [İng. *production department, programme (ABD: program) servicing department*] [Al. *Produktionsabteilung, Produktionsbetrieb*] TV. Yapım işlerinin yürütülmesinden, çalışmalarının düzenlenmesinden sorumlu bölüm.

yapımcı [es.t. 1-2. *âmil, film âmili, tacir, tüccar, film taciri, film tüccarı, sinema şirketi müdürü, şirket müdürü, sinema âmili, prodüktör, film prodüktörü, sinema prodüktörü, yapan*, 3. *prodüktör, televizyon prodüktörü, program prodüktörü, programcı*] [Fr. 1-2. *producteur(-trice) (du film)*, 3. *producteur(-trice) (de télévision)*] [İng. 1-2. *producer, film producer*, 3. *producer, television producer*] [Al. 1-2. *Produzent, Filmproduzent, Hersteller, Filmhersteller*, 3. *Produzent, Fernsehproduzent, Redakteur, Realisator*] S. 1. Bir filmin çevrilmesi ve işletilmesiyle ilgili tüm yönetsel ve parasal işlevi üstlenen, filmin anaparasını sağlayan kimse. 2. Bir yapımevinin başkanı, yöneticisi; sinema yapımcısı. TV. 3. Bir ya da birden çok izlencenin ana konusunu bulan; izlencenin hazırlanması, gerçekleştirilmesi çalışmalarını yönetenle ya da tek başına yürüten kimse; televizyon yapımcısı, izlenceci. (Sinema yapımcısından değişik olarak televizyon yapımcısı, yapımın sanat yönünü de gözetir ve genellikle izlenceye bir kişilik, deyiş kazandırmakta payı olur).

yapımcılık [es.t. 1. *âmillik, film âmilliği, sinema âmilliği, prodüktörlük, sinema prodüktörlüğü, film prodüktörlüğü*, 2. *prodüktörlük, televizyon prodüktörlüğü, program prodüktörlüğü, programcılık*] [Fr. 1-2. *production*] [İng. 1. *production, film making*, 2. *production, television production, programme (ABD: program) production*] [Al. 1. *Herstellung, Filmherstellung*, 2. *Produktion, Fernsehproduktion*] S. 1. Sinema yapımcısının işi. TV. 2. Televizyon yapımcısının işi; izlencecilik.

yapımcı-yönetmen [es.t. *prodüktör-rejisör*] [Fr. *producteur-réalisateur*] [İng. *producer-director*] [Al. *Produzent-Regisseur*] S/TV. Yapımcılık ve yönetmenlik işini birlikte yürüten kimse.

yapımcı-yönetmen-oyunluk yazarı [es.t. *prodüktör-rejisör-senarist*] [Fr. *producteur-réalisateur-scénariste*] [İng. *producer-director-writer*] [Al. *Produzent-Regisseur-Autor*] S/TV. Yapımcılık, yönetmenlik ve oyunluk yazarlığı işlerini birlikte yürüten kimse.

yapımevi [es.t. *prodüksiyon şirketi, film şirketi, şirket, film kumpanyası, kumpanya, firma, film müessesesi*] [Fr. *maison de production, société productrice*] [İng. *production company, producing company*] [Al. *Produktionsfirma, Produktionsgesellschaft, Filmgesellschaft, Filmfirma*] S. Film yapımı işiyle uğraşmak amacıyla kurulmuş ortaklık.

yapım gideri. bkz. **gider**

yapım görevlisi [Fr. *régisseur de plateau, régisseur (général), secrétaire de production*] [İng. *production manager (secretary), studio manager, SM, stage manager, (ABD) floor manager*] [Al. *Aufnahmeleiter, Studiomaster, Inspizient, Produktionschef, Produktionsleiter, PL, Produktionssekretärin*] S/ TV. Çalışmalar sırasındaki yönetsel işlerden, görünçlük donatımının sağlanmasından, kullanılmasından, korunmasından sorumlu ve yapım yönetmeninin başlıca çalışma arkadaşlarından olan kimse.

yapım görevlisi yardımcısı [Fr. *assistant du régisseur de plateau, aide-régisseur*] [İng. *assistant studio manager (production manager), (ABD) assistant floor manager*] [Al. *Aufnahmeleiterassistent, Produktionsleiterassistent*] S/ TV. Yapım görevlisine çalışmalarında yardımcı olan kimse.

yapım imleri [Fr. *top*] [İng. *cue, sign, signal, mark*] [Al. *Zeichen, Kommando(zeichen), Einsatz(signal), Stichwort*] S/ TV. Sinema ve televizyon çalışmalarında yapım takımının sessizce anlaşması, belli işlerin başlama ve bitişlerinin, gerçekleştirilmesinin belirtilmesi için el ve kolla, ışıkla, kulaklıklardan sesle verilen komutlar.

yapım merkezi [es.t. *televizyon prodüksiyon merkezi, prodüksiyon merkezi, program prodüksiyon merkezi*] [Fr. *centre de production (de programme), centre vidéo*] [İng. *production centre (ABD: center), studio centre (complex)*] [Al. *Produktionskomplex, Studiokomplex, Produktionszentrum*] TV. Televizyon yayın merkezi için izlenice tasarıları hazırlamak, bu tasarıları gerçekleştirmek, izlenceleri doğrudan doğruya yayınlamak ya da çeşitli gereç üzerine aktararak yayına hazır duruma getirmekle görevli kuruluş.

yapım sigortası [Fr. *assurance de production*] [İng. *film producer's indemnity insurance, general production insurance*] [Al. *Produktionsversicherung*] S. Bir film yapımının herhangi bir kazaya karşı sigortalanması durumu.

yapım sözleşmesi [es.t. *prodüksiyon kontratı, prodüksiyon mukavelesi*] [Fr. *contrat de production*] [İng. *production contract*] [Al. *Herstellungsvertrag*] S. Bir filmi çevirmek üzere yapılan sözleşme.

yapım süresi [Fr. *durée de production*] [İng. *production time*] [Al. *Produktionszeit, Herstellungszeit, Fertigungszeit*] S. Bir filmin yapımı için geçen süre; filmin ilk tasarından başlayıp piyasaya sürülebilecek duruma gelinceye kadar geçen süre.

yapım takımı [es.t. *prodüksiyon ekibi, yapım ekibi*] [Fr. *équipe de production*] [İng. *production unit (team, staff)*] [Al. *Aufnahmestab, Aufnahmeteam, Drehstab, Produktionsteam, Produktionseinheit, Produktionsgang, Herstellungsgruppe*] S/ TV.

Bir filmi, bir televizyon izlencesini gerçekleştirmek için bir araya gelen topluluk.
yapım tarihi [es.t. *prodüksiyon tarihi*] [Fr. *date de réalisation*] [İng. *production date*]

[Al. *Produktionstermin, Aufnahmetermin*] S/ TV. Bir filmin, bir televizyon izlencesinin yapımına başlandığı ve yapımının tamamlandığı zamanı belirten tarih.

yapım toplantısı [es.t. *planlama toplantısı, yönetim toplantısı*] [Fr. *conférence de programme, réunion de production*] [İng. *planning meeting, production conference (meeting), pre-production meeting*] [Al. *Produktionsbesprechung, Productionssitzung, Regiebesprechung*] TV. Herhangi bir televizyon izlencesinin hazırlanmasına, gerçekleştirilmesine hazırlık olmak üzere, bütün ilgililerin katılmasıyla yapılan toplantı.

yapım yönetmeni [es.t. *prodüksiyon amiri, prodüksiyon müdürü, prodüksiyon direktörü*] [Fr. *chef de production, directeur de production*] [İng. *associate producer, production manager, head of production*] [Al. *Produktionschef, Filmproduktionsleiter, Produktionsleiter, Filmproduktionschef*] S. Bir filmin yapımını, yapımçı adına doğrudan doğruya yöneten kimse.

yapım yönetmen yardımcısı [es.t. *prodüksiyon müfettişi*] [Fr. *administrateur de production*] [İng. *unit production manager*] [Al. *Produktionsleiterassistent*] S. Yapım yönetmeninin, filmin bütçesini hazırlamak, hesap işlerini yürütmekle görevli baş yardımcısı.

yapışkan eriyikli işleme [İng. *viscous processing*] S. Kimyasal özdeklerin, yapışkan eriyikler biçiminde duyarlılığa sürülmesine dayanan ve çeşitli film banyolarına, eriyiklere, kimyasal denetimlere, duyarlılıkölçümüne dayanan geleneksel işlemin yerini alan yöntem.

yapıştırma [Fr. *collage*] [İng. *joining, splicing*] [Al. *Kleben*] S/ TV. Film, miknatıslı kuşak, miknatıslı görüntü kuşağı gibi çeşitli gercin zambak ya da yapıştırıcı kuşak (seloteyp) yardımıyla eklenmesi işi.

yapıştırma aygıtı [es.t. 1. *yapıştırma makinesi, yapıştırıcı*] [Fr. 1. *colleuse, machine à coller, presse à coller, 2. colleuse bande-vidéo*] [İng. 1. *splicer, joiner, jointer, splicing machine (press), film splicer (joiner), 2. tape splicer, videotape splicer*] [Al. 1. *Klebepresse, Filmklebepresse, Klebeblade, Schneidelehre, 2. Videobanklebepresse*] S. 1. Film parçalarını birbirine eklemede kullanılan aygıt. TV. 2. Miknatıslı görüntü kuşağının yapıştırılmasında kullanılan aygıt.

yapıştırmak [Fr. *coller*] [İng. *join, splice*] [Al. *kleben, zusammenschneiden*] S/ TV. Yapıştırma eylemi.

yapıştırma masası [Fr. *table de collage*] [İng. *splicing table (bench)*] [Al. *Klebetisch*] S/ TV. Yapıştırma işinin yapıldığı özel masa.

yapıt hakkı [es.t. *hakk-i telif, telif hakkı, iyelik hakkı*] [Fr. *droit d'auteur, "copyright"*] [İng. *copyright, author's right*] [Al. *Urheberrecht, "Copyright"*] S/ TV. Herhangi bir kimsenin bir yapıtı (film, televizyon oyunu, oyunluk, beste, vb.) yaratmasından, gerçekleştirmesinden doğan ve yasalarla güvence altına alınan tüm hakları.

yapıt hakkı iyesi [es.t. telif hakkı sahibi] [Fr. *propriétaire de droit d'auteur*] [İng. *copyright owner, owner of copyright*] [Al. *Urheberrechtbesitzer*] S/TV. Yayıt hakkını taşıyan kimse.

yayıt hakkı kütüğü [es.t. telif hakkı sicilli] [Fr. *registre de droit d'auteur*] [İng. *register of copyright*] [Al. *Urheberrechtsregister*] S/TV. Yayıt hakkının sağlanması ve korunması için tutulan kütük.

yayıt hakkı negatif [Fr. *négatif déposé*] [İng. *deposited negative*] [Al. *eingelageretes Negativ*] S. Bir film üzerindeki yayıt hakkının korunabilmesi için yayıt hakkı kütüğüne ya da yetkili başka bir kuruluşa sunulan örnek negatif.

yayıt hakkı ödemeliği [es.t. hakk-i telif, telif ücreti] [Fr. *droit d'auteur, pourcentage d'auteur*] [İng. *royalty, percentage payment to author*] [Al. *Tantieme*] S/TV. İyelik hakkından doğan parasal alacak.

yayıt iyeliği [es.t. eser sahipliği] [Fr. *propriété d'oeuvre*] [İng. *ownership of work*] [Al. *Werkherrschaft*] S/TV. Herhangi bir yayıtı kullanma, işletme, bu yayıttan yararlanma yetkisini elinde taşıma durumu.

yayıt iyesi [es.t. eser sahibi] [Fr. *propriétaire d'oeuvre*] [İng. *proprietor of the work*] [Al. *Werkherr*] S/TV. Yayıt iyeliğini elinde bulunduran kimse.

yapma aydınlatma [Fr. *éclairage artificiel*] [İng. *artificial lighting*] [Al. *künstliche Beleuchtung*] S/TV. Güneş ışığının dışındaki kaynaklardan yararlanarak gerçekleştirilen aydınlatma. Doğal aydınlatmanın karşısı.

yapma bezem [Fr. *décor construit*] S/TV. Bir film ya da televizyon izlencesi için özel olarak hazırlanmış bezem çeşidi.

yapma ışık [es.t. suni ziya, suni ışık] [Fr. *lumière artificielle*] [İng. *artificial light*] [Al. *Kunstlicht*] S/TV. Doğal kaynakların dışında sağlanan ışık. Doğal ışık karşısı.

yapma ışık (boş) filmi [Fr. *pellicule pour lumière artificielle, film pour lumière artificielle*] [İng. *artificial light film, type A film*] [Al. *Kunstlichtfilm, Kunstlichtfarbfilm*] S. Yapma ışıkta kullanılmak üzere hazırlanmış boş film; büyük 8 evrilir renkli film çeşidi.

yapma uydu. bkz. **uydu**

yaprak [es.t. ana rule] [Fr. *axe*] [İng. *batch, emulsion batch*] [Al. *Charge, Emulsionscharge*] S. Boş film yapımında, aynı işlemde geçerek bir kezde gerçekleştirilmiş duyarlıklı yüzey. (Aynı yapraktan çıkan boş filmler aynı duyarlık sayısıyla belirlenir).

yaramaz [Fr. *prise de vues défectueuses*] [İng. *NG (no good)*] [Al. *Nichtkopierer, NK, schlechte Aufnahme*] S. Bitmiş filmde kullanılamayacak kadar başarısız, işe yaramayan çekim.

yararlı açıklık. bkz. **açıklık**

yararlı uzunluk [Fr. *métrage utile*] [İng. *useful length*] S. Bir filmin baş ve sonundaki kılavuzlar dışında kalan uzunluğu; filmin gerek alıcıda gerek göstericide doğrudan doğruya kullanılabilen, görüntü taşıyan bölümü.

yaratıcı [Fr. *auteur de film*] [İng. *author of film*] [Al. *Filmautor*] S. Bir filmin, ko-

nusundan kurgusuna kadar bütün yaratıcı çalışmalarından sorumlu bulunan, filme kendi deyişini, kişiliğini veren, damgasını vuran sinema sanatçısı.

yaratıcı coğrafya [Fr. *géographie créatrice*] [İng. *creative geography*] [Al. *schöpferische Geographie*] S. Birbirinden çok uzaktaki yerlerde çevrilen görüntülerin bir araya getirilmesi yoluyla film üzerinde yaratılan yeni uzay; yalnız film üzerinde var olan yer, filmsel uzaya yol açan işlem.

yaratıcı filmi [Fr. *film d'auteur*] [İng. *film of author*] [Al. *Autorenfilm*] S. Bir yaratıcının elinden çıkan, bu yaratıcının kişiliğini, deyişini, damgasını taşıyan film.

yaratıcılar sineması [Fr. *cinéma des auteurs (d'auteur)*] [İng. *cinematography of authors, "cinéma d'auteur"*] [Al. *Kino der Autoren, Autorenfilm, "cinéma d'auteur"*] S. Bir filmin oyunluğundan kurgusuna dek bütün çalışmalarından doğrudan doğruya sorumlu olan; filmi, düşünce ve duygularının bir anlatım aracı olarak kullanan; bütün filmlerinde belirli bir deyiş ve anlatım özelliği taşıyan yönetmenlerin oluşturdukları sinema.

yaratıcılar siyasası [Fr. *politique des auteurs*] [İng. *politics of authors*] S. Yalnız yaratıcılar sinemasına önem vermek; bir film yaratıcısının kişiliğini, yaratma işinde en önemli etken görmek; belli bir yaratıcının bütün yapıtlarını, yaratıcı olmayan sinemacının en iyi filmlerine üstün tutmak; yaratıcının, bir sonraki filminin bir öncekine göre sürekli bir gelişme içinde bulunduğunu ileri sürmek biçiminde kendini gösteren sinema eleştirisi tutumu.

yardımcı bezemci [Fr. *assistant décorateur*] [İng. *assistant designer*] [Al. *Bühnenbildnerassistent*] S/TV. Bezemciye, çalışmalarında yardımcı olan kimse.

yardımcı donatımcı [Fr. *assistant accessoiriste*] [İng. *property man assistant*] [Al. *Requisiteurassistent*] S/TV. Görünçlük donatımı çalışmalarında donatımcıya yardımcı olan kimse.

yardımcı ışıkçı [Fr. *aide-électricien*] [İng. *assistant electrician*] [Al. *Belichtungstechniker*] S/TV. Işıklıya, çalışmalarında yardımcı olan kimse.

yardımcı motor [Fr. *servo-moteur*] [İng. *servo motor*] [Al. *Servomotor, Stellmotor*] S. Özdevinimli alıcılarda, filmin geçişini sağlayan düzeneği çalıştıran asıl motorun dışında, çeşitli özdevinimli çalışmaları sağlayan minik motor.

yardımcı oyuncu [es.t. *yardımcı aktör, yardımcı aktris*] [Fr. *acteur(-trice) qui seconde les premiers rôles*] [İng. *supporting actor(-tress)*] [Al. *Nebendarsteller(-in)*] S/TV. İkinci rolde çalışan oyuncu.

yardımcı yapımcı [es.t. *prodüktör muavini*] [Fr. *producteur associé (adjoint)*] [İng. *associate producer, assistant producer*] [Al. *Produktionsassistent*] S. Yapımcının bir ya da birkaç filmin çevrilmesiyle görevlendirdiği kimse.

yarı belgesel (film) [es.t. *yarı dökümanter, yarı belge-film*] [Fr. *semi-documentaire, film semi-documentaire*] [İng. *semidocumentary (film), docudrama*] [Al. *Semidokumentarfilm*] S. 1. Gerçekte öykülü bir film olarak çevrilip gerçek olay ve çevreyi yansıtan ya da gerçekte belgesel film olarak çevrilip öykülü film özellikleri taşıyan film. 2. Belgesel film ile öykülü filmlerin özelliklerini birleştiren, bu iki

tür film arasında köprü işi gören film.

yarı diz çekimi [Fr. *plan américain serré*, PAS] [İng. *hipshot*, *tigh shot*] [Al. *mittlere Nahaufnahme*] S/TV. Diz ile bel çekimi arasında yer alan çekim.

yarı genel çekim [es.t. orta umumi plan] [Fr. *plan de demi-ensemble* (semi-général, demi-général, de petit-ensemble)] [İng. *semi long shot*, *medium long shot*, *MLS*] [Al. *Halbtotale*, *Halbtotalaufnahme*] S/TV. Toplu çekim ile genel çekim arasında yer alan çekim.

yarı gölge [Fr. *pénombre*] [İng. *half-shadow*] [Al. *Halbschatten*] S/TV. Hafif gölge; karanlık ile aydınlık arası.

yarıklı örtü [Fr. *cache en dents de scie*, *masque à ouverture*] [İng. *beam-shaping mask*] [Al. *Zackenblende*] S. Bir optik seslendirme dizgesinde ışıklama ısıtıcından gelen ışın demetine belirli bir biçim vererek bir aynalı galvanometreye düşüren örtü.

yarım donatım [İng. *mock-up*] [Al. *naturngetreues Modell*] S. Büyük boy bir donatının yalnız belirli bir bölümünün doğal boyda maketi (örnek: Bir otomobilin arka koltuğu).

yarım ses yolu [Fr. *demi-piste*] [İng. *half track*] [Al. *Halbspur*] S. 1. 16 mm'lik sesli filmde, optik ses yolunun yarısına çekilen mıknatıslı kat. (Böylelikle aynı filmde hem optik hem mıknatıslı ses yolu kullanılabilir). 2. Bir mıknatıslı kuşağın yalnız yarısında yapılan seslendirme. (Böylelikle aynı kuşak ters yüz edilerek öbür yarı da kullanılabilir).

yarı özdevinimli alıcı [Fr. *semi-automatique caméra*, *caméra semi-automatique*] [İng. *semi automatic camera*] [Al. *halbautomatische Kamera*] S. İçteki bir ışıkölçer yardımıyla ışık düzensizci özdevinimli olarak düzenlenen özenci alıcısı.

yarı saydam görüntülük [Fr. *écran translucide*] [İng. *translucent screen*, *semi-transparent screen*] [Al. *Rückproschirm*] S. Yarı saydam nitelikte geriden gösterim görüntülüğü.

yarışma izlencesi [es.t. yarışma programı] [Fr. *émission de jeux*, *jeux*] [İng. *parlour game*, *quiz programme* (ABD: *program*)] [Al. *Quizsendung*] TV. Bir ön elemeden geçirilerek seçilmiş yarışmacıların, soruları tek başlarına yanıtladıkları ya da başka yarışmacılarla karşılaşmalarına dayanan izlençe.

yarışma yöneticisi [İng. *quizmaster*] [Al. *Spielleiter*] TV. Yarışma izlencelerinde soruları soran, izlencenin düzenli yürümesini sağlayan kimşe.

yasak film [Fr. *film interdit*] [İng. *banned film*] [Al. *nicht freigegebener Film*] S. Yetkili makamlarca gösterilmesine izin verilmemiş film.

yassı kablo [es.t. simetrik kablo, paralel telli kablo, simetrik çift telli kablo, çift telli simetrik kablo] [Fr. *câble en ruban*, *ligne de Lecher*] [İng. *parallel wire*, *twin wire*] [Al. *Lecherleitung*] TV. Özellikle alıcı dalgılığı almaca bağlamakta kullanılan, birbirine koştur ve araları yalıtılmış iki iletken telden oluşan kablo.

yastık sarması [es.t. yastık distorsiyonu] [Fr. *distorsion en coussinet*] [İng. *pincushion distortion*] [Al. *Kissenverzerrung*] S/TV. Bir dördünlü köşelerinin dışarıya

doğru uzanır, kenarları içbükey durum alması biçiminde ortaya çıkan mercek kusuru.

yaşamöyküsel film [es.t. *biyografik film*] [Fr. *film biographique*] [İng. *biographical film (picture), biopic (a.)*] [Al. *biographische Film*] S. Tanınmış kişilerin yaşamöyküsünü konu alan film türü.

yaş basım [Fr. *tirage mouillé*] [İng. *wet printing*] [Al. *Feuchtkopierung*] S. Film tabanında ya da duyarkatındaki çizik ya da çizintilere uygun kırılma sayısındaki bir sıvı sürüldükten sonra gerçekleştirilen, böylelikle basım aygıtındaki ışıkla masırasında ışığın bu çizik ve çizintilerde kırılıp yitmesini önleyen basım çeşidi.

yaş eşlem [Fr. *copie mouillée*] [İng. *green print*] S. Sertleştirme ve kurutulması iyi yapılmamış pozitif eşlem.

yaş film [Fr. *film venant de développement*] [İng. *green film*] S. İşlemeden yeni çıkmış film.

yaşlandırma [Fr. *grimage*] [İng. *aging*] [Al. *Alterung*] S/ TV. Bir kimseyi yaşlı göstermek için yapılan makyaj.

yatak [es.t. *kanal, film kanalı*] [Fr. *couloir*] [İng. *gate, picture gate, film gate*] [Al. *Bildkanal, Filmkanal*] S. Filmin alıcı ve gösterici pencere önünden düzgün geçmesini sağlamak için yapılmış, film enine uygun dar geçit.

yatak baskısı [Fr. *pression de couloir*] [İng. *gate pressure*] [Al. *Kufendruck*] S. Bir alıcı ya da gösterici yatağındaki film üzerine uygulanan baskı. Böylelikle filmin dolaşması ya da odak düzleminde ayrılması önlenir.

yatak bölümü [Fr. *plaque de couloir*] [İng. *aperture plate, film aperture assembly*] [Al. *Bildfensterplatte*] S. Yatağı ve buna ilişkin parçaları taşıyan bölüm.

yatay çevrinme [es.t. *pan, yatay dairesel hareket, yatay çevrinme hareketi*] [Fr. *panoramique horizontal, mouvement horizontal de caméra*] [İng. *pan, horizontal pan (ning)*] [Al. *Horizontalschwenk, Panoramenschwenk*] S/ TV. Alıcının, dikey eksenini çevresinde sağa ya da sola çevrinmesi.

yatay çizgiler [es.t. *ufki hatlar*] [Fr. *horizontales, lignes horizontales*] [İng. *horizontals (lines)*] [Al. *Horizontale, Wagerechte*] S/ TV. Görüntü çerçevesinin yan kenarlarına dikey olan, çerçevelemede nesnelerin, varlıkların yerleştirilmesinde göz önüne alınan varsayımsal doğrular.

yatay doğrusalılık ayarı [es.t. *yatay lineerlik ayarı*] [Fr. *linéarité horizontale, contrôle du défilement horizontal, réglage de la stabilité horizontale*] [İng. *horizontal lock (hold)*] [Al. *Zeilenfangregelung*] TV. Almaçta resmi oluşturan düşey çizgiler arasındaki uzaklıkların eşit olmasını sağlama.

yatay resim [Fr. *image horizontale*] [İng. *horizontal image*] [Al. *Querbild*] S. Film üzerinde, filmin uzunluğuna değil enliliğine doğru yer alan resim; resmin olağan durumu.

yatay saptırma [Fr. *déviation horizontale, déflexion horizontale*] [İng. *horizontal deflection, line deflection*] [Al. *Zeilenablenkung*] TV. Elektron demetinin soldan sağa doğru yönelmesini sağlama. Düşey saptırmanın karşiti.

yatay saptırma sarması [Fr. bobine de déviation horizontale (de balayage horizontale)] [İng. horizontal deflection coil, line deflection coil] [Al. Horizontalablenkpule] TV. Alıcı ve almaçlarda elektron demetini yatay olarak saptıran sarma.

yatay tarama [Fr. balayage horizontal, exploration horizontale] [İng. horizontal scanning] [Al. Horizontalablenkung, Horizontalabtastung] TV. Elektron demetinin resmi oluşturmak için çerçeve içinde soldan sağa doğru gerçekleştirdiği tarama.

yatay ucaylama [es.t. yatay polarizasyon] [Fr. polarisation horizontale] [İng. horizontal polarization] [Al. horizontal Polarisation (Polarisierung)] TV. Verici dalgalarının yatay biçimde yerleştirilerek elektromıknatıs dalgaları yatay biçimde yaymasının sağlanması.

yatay ucaylanmış yayın [Fr. onde horizontalement polarisée] [İng. horizontally polarized transmission] [Al. horizontal polarisiert Sendung] TV. Bir televizyon vericisinin, elektromıknatıs dalgaları yatay biçimde yayması durumu.

yavan [Fr. trop peu contrasté] [İng. too slight a contrast, too light a contrast, not contrasted enough, too soft, flat, low contrast, weak] [Al. kontrastarm, flau, weich] S/ TV. Sertliği az olan, karanlık bölümleriyle aydınlık bölümleri arasında kesin ayırım bulunmayan (görüntü).

yavaş çevirim [Fr. prise de vues au ralenti] [İng. slow-motion picture] [Al. Zeitdehneraufnahme] S. Yavaşlatılmış devinimi sağlamak amacıyla alıcının olağan hızının altında çalıştırılması.

yavaşlatılmış devinim [es.t. ralanti, yavaş hareket, yavaş çekim, ralantisörle alınmış resimler, zaman pertavsız resimleri, zaman pertavsızıyla alınmış resimler] [Fr. ralenti] [İng. slow motion (effect), time-lens] [Al. Zeitlupe(neffekt), Zeitlupentempo, Zeitdehner(effekt)] S. Alıcının olağan hız üstünde çalıştırılıp elde edilen filmin olağan gösterici hızıyla oynatılması sonucu, bir filmin herhangi bir görüşlüğündeki devininin, gerçektekinden daha yavaş görünmesi durumu. Hızlandırılmış devininin karşıtı.

yavaşlatılmış devinim sineması [Fr. cinéma au ralenti, cinématographie au ralenti] [İng. slow-motion cinematography, time-lens cinematography] [Al. Zeitdehnerkino, Zeitlupokino] S. Gözle ayırt edilmeyecek kadar hızla gelişen ve kısacık sürede oluşan devinimleri rahatça izleyebilmek amacıyla bilimsel alanda, bilimsel sinemada, araştırma filmlerinde başvurulan yöntemle çalışan sinema dalı.

yayaç. bkz. radyo yayacı

yayaç. bkz. televizyon yayacı

yayıcı öge [Fr. élément rayonnant] [İng. radiating element (of aerial)] [Al. Primärstrahler, Antennenstrahler] TV. Bir verici dalgasının, elektromıknatıs dalgaları yayayan ögesi.

yayılma [es.t. intişar] [Fr. propagation] [İng. propagation] [Al. Ausbreitung] TV. Elektromıknatıs ya da radyoelektrik dalgaların çeşitli yönlerde yol alma yeteneği.

yayın [es.t. 1-2 nesriyat, radyodifüzyon, 4-5. transmisyon, televizyon transmisyonu] [Fr. 1. radiodiffusion (sonore), 2. radiodiffusion, transmission du son, 3. radiodiffu-

sion sonore et visuelle, radio-télévision, 4-5. transmission (télévisuelle), télétransmission, télé-émission, diffusion (télévisuelle), émission (télévisuelle)] [İng. 1. radiobroadcasting (transmission, relay), 2. sound broadcasting (transmission), sound and vision transmission, 4-5. transmission, television transmission (broadcast, broadcasting), broadcast(-ing), (ABD) telecasting] [Al. 1. Hörfunk, Hörrundfunk, Tonrundfunk, Klangübertragung, 3. Ton- und Bildübertragung, 4-5. Sendung, Fernsehsendung, Übertragung, Fernsehübertragung, Ausstrahlung, Fernsehausstrahlung, Bildsendung, Bildschirmübertragung, Fernsehrundfunk] TV. 1. Radyolla yapılan ses yayını; radyo yayını. 2. Bir televizyon yayınında, izleneye ilgili sesin yayını; ses yayını. 3. Elektromıknatıs dalgaların özelliklerinden yararlanılarak ses ve resim imlerinin gönderilmesi; ses ve resim yayını. 4. Bir televizyon vericisinin, görüntü ve ses imlerini almaçlarda izlenmek üzere göndermesi. 5. Bu görüntü ve ses imlerinin tümü; izleneye; televizyon yayını.

yayın alanı [es.t. yayın bölgesi] [Fr. zone de diffusion] [İng. coverage, television coverage] [Al. Fernsehversorgung, Fernsehberichterstattung] TV. Bir televizyon vericisinin ya da birçok vericiden oluşan bir televizyon ağına eriştiği alanın tümü.

yayın arabası [es.t. naklen yayın arabası, naklen yayın aracı] [Fr. unité de télévision mobile, car de reportage (télévision), voiture de prise de vues (télévision)] [İng. television car (reporting van, outside broadcast van), outside broadcast vehicle, mobile outside broadcast unit, mobile control room, MCR, mobile unit (television unit, transmission van), (ABD) mobile transmission truck, television camera truck (remote pickup truck)] [Al. Übertragungswagen, Ü-Wagen, Fernsehübertragungswagen, Kamerawagen, Fernsehaufnahmewagen, Übertragungszug, Ü-Zug, Aufnahmewagen, Bildaufnahmewagen, Fernsehübertragungszug] TV. Ufak bir televizyon işliğini andıran ve işlik dışındaki olayları, izlenceleri doğrudan doğruya yayınlamakta ya da mıknatıslı görüntü kuşağına saptamakta kullanılan büyük taşıt.

yayın bozulması. bkz. bozulma

yayında [Fr. antenne (a.), à l'antenne (a.), émission; à l'antenne] [İng. on air] [Al. auf Antenne sein, auf Sendung sein] TV. Herhangi bir izlencenin yayınlanmakta olduğunu ya da herhangi bir televizyon yayın aracının yayın için çalışmakta olduğunu belirten deyim.

yayındırıcı [es.t. yayıcı] [Fr. diffuseur] [İng. jelly, diffuser] [Al. Diffuser, Blende, Weichstrahler, Fettblende, Vaselineblende, Salbenblende] S/TV. Işığın yayınımasını sağlamak amacıyla ışık kaynağının önüne konan, ışığı yumuşatmakta kullanılan çeşitli yapıda yüzeyler.

yayındırıcı ışıldak [Fr. projecteur diffuseur] [İng. broadside] [Al. Streulichtschwerwerfer] S/TV. Işığı hem belirli bir noktaya yönelten hem de yayındıran ışıldak çeşidi.

yayındırıcı kanat [es.t. ışık örtücü kepenkler, ışık yöneltici kepenkler, kepenk] [Fr. écran opaque, volet (articulé)] [İng. barn-door, snoot (a.)] [Al. Scheinwerfator,

Tor(blende), Scheinwerfernase, Lichtblende, Blende, Scheuklappe (a.), Scheunen-tor (a.), Tubus, Tute (a.)) S / TV. Işık kaynağının yanlarında bulunan, açılıp kapanarak ışığın biçimini düzenleyen yayındırıcı yüzey.

yayındırıcı örtü [Fr. écran diffuseur, tarlatane] [İng. scrim, diffusing scrim (screen), diffuser scrim, cheese cloth, net, (ABD) chin scrim] [Al. Weichzeichner, Streulichtschirm, Streuschirm, Softscheibe] S / TV. Yarı saydam özdekten yapılan, böylelikle ışığın bir bölümünü kesip bir bölümünü yansıtan, yayındırıcı ile ışık örtüsü arasında ortalama bir etki yapan ışık örtüsü çeşidi.

yayın işlemi [Fr. copie antenne] [İng. transmission copy (print), telecine copy (print), TK copy (print)] [Al. Sendekopie, Abnahmekopie] S / TV. Televizyonda film yayınında iyi bir sonuç elde edebilmek için, bu yayının özelliklerine uygun olarak hazırlanmış işlem.

yayınım [es.t. intişar-i ziya, teşaür-i ziya, difüzyon] [Fr. diffusion (de la lumière)] [İng. diffusion, scattering (of light), light scatter(ing)] [Al. Diffusion, Streuung, Zerstreuung, Weichzeichnung] S / TV. Bir ışık demetinin hava moleküllerine, toz parçacıklarına, pürüzlü yüzeylere çarparak gelişigüzel dağılması olayı.

yayın kesilmesi [Fr. interruption] [İng. break (in programme, in transmission), interruption] [Al. Unterbrechung, Programmunterbrechung, Umschaltpause] TV. Yayının herhangi bir aksaklıktan dolayı kısa ya da uzun süre verilememesi durumu.

yayınlamak [Fr. téléviser, émettre, diffuser, transmettre] [İng. televise, broadcast, transmit, (ABD) telecast] [Al. senden, übertragen, ausstrahlen, abstrahlen, übersetzen, über Fernsehen ausstrahlen] TV. 1. Resim ve ses imlerini televizyon alıcılarının izleyebileceği biçimde, elektromıknatıs ışımayla yaymak. 2. Bir izlenceyi televizyonla yaymak.

yayın merkezi [Fr. centre vidéo] [İng. television (broadcasting) centre (ABD: center)] [Al. Videozentrum, Sendezentrum, Sendekomplex, Fernsehkomplex, Fernsehzentrum] TV. Bir ya da daha çok verici yayacı, bunlardan oluşan ağı besleyen merkez. (Yayın merkezi, televizyon ağı içinde yer alan öbür vericilerin tüm izlencesini ya da bu izlencenin en önemli bölümlerini yayar).

yayınmış ışık [Fr. lumière diffusée] [İng. diffused light, stray light, spill light] [Al. Streulicht] S / TV. Yayınımına uğramış ışık.

yayın ölçünleri [es.t. transmisyon standartları, televizyon standartları] [Fr. standards de transmission (de télévision)] [İng. transmission standards, television standards] [Al. Übertragungsnormen, Fernsehnormen] TV. Televizyon yayınları ve çeşitli televizyon dizgeleri için ulusal ve uluslararası kuruluşlarca saptanmış ölçünler.

yayın öncesi [Fr. pré-antenne] [İng. pre-transmission] [Al. Vorübertragung] TV. Herhangi bir izlencenin, herhangi bir gerecin (film, fotoğraf, saydam resim, vb.) yayına hazır bulundurulduğu süre.

yayın süresi [es.t. program süresi] [Fr. heure d'antenne] [İng. transmission time, duration of transmission] [Al. Sendezeit, Übertragungszeit, Übermittlungsdauer,

Programmsendezeit] TV. Herhangi bir televizyon izlencesinin başlaması ile sona ermesi arasındaki süre.

yayın tarihi [Fr. *date de diffusion*] [İng. *transmission date*] [Al. *Sendetermin*] TV. Bir izlencenin yayınlanacağı gün ve saat.

yayın uydusu [Fr. *satellite actif (réémetteur), station de télécommunications spatiales*] [İng. *active satellite (repeater), relay satellite, satellite station*] [Al. *aktiver Satellit, Aktivsatellit, Satellitenstation, Verstärkerstation für Satellitenübertragung*] TV. Yalnız yansıtıcılıkla yetinmeyerek, yeryüzünden aldığı elektromıknatıs dalgaları yükselttikten, taşıyıcı yinelenimi değiştirdikten sonra yeniden yeryüzündeki başka bir yayaca gönderebilen uydu. Yansıtıcı uydu karşıtı.

yaylı askı [es.t. *pantograf*] [Fr. *pantographe, bras flexible*] [İng. *pantograph, lazy-boy*] [Al. *Pantograph, Lampenschere*] S / TV. Işık kaynaklarının tutturulduğu ve yalnızca çekip itmekle yüksekliği kolayca düzenlenebilen askı çeşidi.

yaymaç [Fr. *objectif désanamorphoseur*] [İng. *anamorphic converter (lens)*] S. Sıkıştırmanın iki yandan sıkıştırdığı resmi yeniden olağan boyuna geçirebilen mercek.

yaymaçlı gösterim [Fr. *projection anamorphotique*] [İng. *anamorphic projection*] [Al. *anamorphische Projektion*] S. Göstericiye yaymaç takılarak, gösterim eşlemindeki sıkıştırılmış resmi olağan biçimine sokarak yapılan gösterim.

yazar [es.t. *muharrir*] [Fr. 1. *auteur (de cinéma), 2. auteur (de télévision)*] [İng. 1. *author (of cinema), writer (of cinema), 2. author (of television), writer (of television)*] [Al. 1. *Autor, Urheber, Verfasser, Filmschriftsteller, 2. Autor, Urheber, Verfasser, Fernsehschriftsteller*] S. 1. Sinemanın herhangi bir dalında (oyunluk, eleştiri, tarih, vb.) yazarlık yapan kimse; sinema yazarı. TV. 2. Televizyonun herhangi bir dalında (oyunluk, eleştiri, tarih, vb.) yazarlık yapan kimse; televizyon yazarı.

yazı [es.t. *titir, başlık*] [Fr. *titre, carton*] [İng. *title, caption*] [Al. *Titel, Einblendtitel, Insert, Schriftinsert, Titelinset*] S / TV. Görüntüde yer alan, fakat görünçülüğün bir parçası olmayan her çeşit yazıyı anlatır terim.

yazıcı [Fr. *titreur*] [İng. *titel worker, titling artist*] [Al. *Titelanfertiger, Titelzeichner*] S. Bir filmin yazılarını hazırlayan, yazıcı aygıtı kullanan kimse.

yazıcı aygıt [Fr. *titreuse*] [İng. *title printing machine, title printer, titler*] [Al. *Titelgerät, Titelmaschine*] S. Bir filmin yazılarının film üzerine basılmasını sağlayan aygıt.

yazı desteği [Fr. *présentoir, chevalet, pupitre*] [İng. *title stand, caption stand (easel)*] [Al. *Titelständer, Grafikständer, Insertständer, Insertpult*] S / TV. Yazının düzgünce saptanması için alıcı önüne konan ve üzerine yazı yerleştirilen destek.

yazı görüntüleme [Fr. *télétexte, vidéotexte*] [İng. *teletext, videotext*] [Al. *Teletext, Videotext, Bildschirmtext*] TV. Yazılı bilgileri istenildiği anda televizyonda izlemeyi sağlayan yöntemlerin genel adı. (İzleyicinin almaca bağlı ve üzerinde düğmeler bulunan bir aygıtın düğmelerine basarak hava durumu, son haberler, borsa haberleri, spor karşılaşmaları ya da at yarışlarının sonuçları,

uçak, vapur, tren tarifeleri, vb. bilgileri görüntülükte izleyebilmesini sağlayan bu yöntemler, değişik ülkelerde "Ceefax", "Oracle", "Prestel", "Viewdata", "Titan", "Captains", vb. gibi tecim adlarıyla da tanınmaktadır.

yazı kartonu [Fr. carton] [İng. title card] [Al. Titelvorgabe, Zeichenvorgabe] S/ TV. Üzerine yazı yazılan karton. (Televizyonda ölçün yazı kartonu 25,5 x 30,5 cm boyutundadır).

yazılama [es.t. titraj] [Fr. titrage] [İng. titling] [Al. Betitelung] S. Bir filmin yazılarını görüntü biçiminde gerçekleştirme işi.

yazılama masası [Fr. banc titre] [İng. title bench, titling bench, rostrum] [Al. Titelbank] S. Bir filmin yazılarının alıcıyla saptanmasında kullanılan özel yapıdaki masa.

yazın izlencesi [es.t. edebiyat programı] [Fr. émission littéraire] [İng. literary programme (ABD: program)] [Al. Belletrisksendung] TV. 1. Yazının çeşitli dallarını tanıtmak, yaymak amacıyla hazırlanan izlence. 2. Yazın ürünlerinin sergilendiği izlence.

yazlık sinema S. Açık hava sinemalarının yazları çalışan çeşidi.

yazman [es.t. script-girl, rejisör sekreteri, prodüksiyon sekreteri, devamlılık yazmanı] [Fr. secrétaire de plateau, assistante de plateau, "script", "script-girl"] [İng. script-girl, continuity girl, floor secretary, script clerk (supervisor), secretary of the producer, production secretary, assistant continuity] [Al. Ateliersekretärin, Sekretärin, "Script", "Script-Girl"] S/ TV. Bir filmin çevrilişi ya da bir televizyon izlencesinin hazırlanışı sırasında, çalışmalarla ilgili bütün bilgileri hazırlayan, gerekli notları tutan, çevirimlerle ilgili yazanıkları düzenleyen kimse.

YD. bkz. yinelenim değiştirilmi

yedeklemek [Fr. doubler] [İng. double] S. 1. Bir filmin çevrilmesi sırasında bir oyuncunun bazı görünüşlüklerdeki oyununu başkasına oynatmak. 2. Bunu yapan kimsenin eylemi.

yedinci sanat [Fr. septième art] [İng. seventh art] [Al. siebente Kunst] S. İtalyan asıllı Fransız eleştirmeni Canudo'nun güzel sanatların geleneksel altı dalına kattığı sinema sanatını anlatmak için kullandığı deyim; sinema sanatı.

yeğinlik [es.t. şiddet] [Fr. intensité] [İng. intensity, setrength] [Al. Intensität] S/ TV. Işık, mıknaatıslı alan, akım, vb. etkileyici niceliklerin birim zamandaki çokluklarını belirten ölçök.

yel aygıtı [Fr. appareil à vent, machine à vent (à faire le vent)] [İng. wind machine] [Al. Windmaschine] S. Filmlerde yel, fırtına etkisi yaratmakta kullanılan aygıt.

Yeni Amerikan Sineması [Fr. Nouveau Cinéma Américain] [İng. New American Cinema] [Al. Neuer Amerikanischer Film] S. 1960'larda ABD'de bir bölük bağımsız sinemacının kurduğu Yeni Amerikan Sinema Topluluğu'nun oluşturduğu sinema akımı.

Yeni Amerikan Sinema Topluluğu [Fr. Groupe de nouveau cinéma américain] [İng. New American Cinema Group] [Al. Gruppe Neuer Amerikanischer Film] S.

Yeni Amerikan Sineması akımını oluşturan topluluk. Geleneksel Amerikan sinemasına, özellikle Hollywood ürünlerine karşı bir tepki olarak doğdu; bu sinemanın yapım ve yönetim yöntemlerine taban tabana karşıt bağımsız, dar bütçeli, deneysel yani ağır basan çalışmalara yöneldi. Yeraltı Sineması bu akımın bir koludur.

yeni çekim [Fr. *plan refait*, "retake"] [İng. *re-take*] [Al. *Nachaufnahme*, *Nacheinstellung*, *Wiederaufnahme*, *Wiederholung*, "Retake"] S. 1. Başarılı olmayan ya da başarılı olmadığı sanılan bir çekimin yeniden çevrilmesi. 2. Bu yolda çevrilen çekim.

yeni çevirim [es.t. *remake*] [Fr. *nouvelle version*, "remake"] [İng. *re-make*] [Al. *Neuproduktion*, *Neuerfilmung*, *Wiederverfilmung*, "Remake"] S. 1. Daha önce çevrilmiş bir çevirim oyunluğunun herhangi bir değişiklik yapılmaksızın ya da ufak tefek değişikliklerle yeniden çevrilmesi. 2. Bu yolda gerçekleştirilmiş film.

Yeni Dalga [Fr. *nouvelle vague*] [İng. *new wave*] [Al. *neue Welle*] S. 1. Fransa'da 1958 yılına doğru ortaya çıkan, yaşları ortalama 30 civarında olan, çoğu bağımsız çalışan yeni yönetmenler topluluğu. (Büyük yapımcıların dışında, ufak bütçeli, en az sayıda yapım takımıyla, el alıcılarıyla, çoğunlukla doğaçlamaya dayanan çalışmayla, yapıtlarını gerçekleştirmek başlıca özellikleridir. En önemli ilkeleri de yaratıcılar sinemasıdır. 2. (Bundan alınarak) Herhangi bir ülkede belirli bir dönemde birdenbire ortaya çıkan genç yönetmenler topluluğu.

yeniden kuruş [Fr. *reconstruction*] [İng. *reconstruction*] [Al. *Rekonstruktion*] S/TV. 1. Herhangi gerçek bir görünüşünü, sonradan alıcı önünde tüm gerçeğiyle canlandırılması. 2. Gerçekte var olan bir bezemi, tüm ayrıntılarıyla ışıkta kurma.

yeniden seslendirme [es.t. *yeniden kaydetme*] [Fr. *réenregistrement*, *repiquage*, "re-recording"] [İng. *re-recording*, *dubbing*] [Al. *Überspielung*, *Umspielung*, *Umschnitt*, *Umschneiden*, *Kopie*, *Kopierung*] S/TV. 1. Bir ya da daha çok kuşaktaki sesi başka kuşağa aktarma. 2. Bir ya da daha çok kuşaktaki seslerden yararlanılarak yeniden yapılan seslendirme. 3. (Özellikle) Bir filmin birçok ses kuşağının (söz, müzik, gürültü, vb.) birleşmiş tek kuşak biçiminde elde edilmesi için yapılan yeni seslendirme. 4. Herhangi bir gerece (örneğin mıknaatıslı ses kuşağı, plak, film, vb.) saptanmış sesin bir başka gerece aktarılması.

yeniden seslendirmek [Fr. *réenregistrer*] [İng. *re-record*, *dub*] [Al. *überspielen*, *umkopieren*, *umschneiden*, *umspielen*] S/TV. Yeniden seslendirme işi.

yeniden sürmek [Fr. *rééditer*] [İng. *re-edit*, *re-run*, *reissue*] [Al. *wiedherausgeben*] S. Yeniden sürüm işi.

yeniden sürüm [Fr. *reprise*, *réédition*] [İng. *reissue*, *re-run*] [Al. *Reprise*, *Wiederrholung*, *Neuausgabe*] S. Daha önce gösterilmiş olan bir filmi, aradan uzunca bir süre geçtikten sonra yeniden piyasaya sürme işi.

yeniden yayınlama [Fr. *rediffusion*] [İng. *repeat*] [Al. *Wiederholung*] TV. Daha önce yayınlanmış bir izlenceyi, aradan bir süre geçtikten sonra yeniden yayına sokma.

yeni eşlem [Fr. *copie neuve*] [İng. *new print*] [Al. *neue Kopie*] S. Bir filmin eskiyen eşlemlerinin yerine çıkarılan eşlem. Henüz eskimemiş eşlem.

Yeni Gerçekçilik [es.t. *neorealizm*] [Fr. *néo-réalisme*] [İng. *neo-realism*] [Al. *Neorealismus, Neoverismus*] [İtalyanca: *neorealismo*] S. İtalya'da İkinci Dünya Savaşı'nın sonlarına doğru ortaya çıkıp, savaştan sonra büyük bir gelişme gösteren sinema akımı. Bu akımın temelleri Fransız gerçekçilik ve doğalcılık okuluna, SSCB'deki Sinema-Göz kuramına ve gerçekçilik akımına, İngiliz belgesel sinemasına, İtalyan yazınındaki doğruculuk (*verismo*) akımına kadar çeşitli etkilere dayanır. Başlıca özellikleri şunlardır: Toplumsal sorunlara önem vermek, ulusal yaşamı büyük bir dürüstlikle, insancıl bir tutumla yansıtmak, bu sorunları kendi doğal çevresinde ele alıp incelemek; dar bütçeli, en küçük çevirim takımıyla çalışmak; özenci oyunculara büyük yer vermek; dramatik yapıyı, yaşamın doğal akışına uydurmak; yapmacıksız, yalın bir anlatımdan yararlanmak; sinema hilelerinden, ustalık gösterilerinden kaçınmak; oyunculara kendi yaşayışlarını canlandırmakta büyük özgürlük tanımak; konuşmaların önemli bölümünü oyuncuların kendisinin bulmasını sağlamak; siyah-beyaz filminden yararlanmak. Bu akım, sinemaya yeni başlayan ya da yapıma yeniden dönen ufak ülkelerde, bağımsızlığına yeni kavuşan ülkelerde büyük etki yaptı. Her ülke (ABD, Japonya, Hindistan, İspanya, Latin Amerika ülkeleri) Yeni Gerçekçiliği kendine özgü biçimde değerlendirdi.

Yeni Sinema [Fr. *nouveau cinéma, jeune cinéma*] [İng. *new cinema, young cinema*] [Al. *neue Kino, neue Film, junger Kino*] S. 1960'tan sonra çeşitli ülkelerde, bazen değişik adlarla anılan, fakat hepsi de geleneksel eski sinemaya karşı bir tepki olarak çıkan, genç sinemacıların yeni bir sinema kurma çabasını yansıtan değişik sinema akımlarının ortak adı. Bu akımların hemen hepsi, siyasal sınırların ötesinde, düşüncede, duyguda, baş kaldırmada, yeni bir düzen kurma çabasında ortak nitelikler gösterir. Bir başka ortak yön, gençlerin kendilerini ve başkalarını tanımak, kendilerini ve çevrelerini sinema yoluyla anlatmak, sorunlarına çözüm bulmak çabasıdır. Yeni Sinema, geleneksel sinemaya karşı çıkarken, bu sinemanın en yararlı yönlerini benimsemekten de kaçınmamaktadır. Sinema-Göz, Sinema-Gerçek, Sovyet Gerçekçiliği, İngiliz Belgesel Okulu, İtalyan Yeni Gerçekçiliği, Yeni Dalganın yapım yöntemleri ve deyişi, televizyon uygulayımı, Dolaysız Sinema, Antonioni, Resnais ve Bergman'ın katkıları bu arada sayılabilir. Yeni Sinema, sinemanın büyük gücünün artık sınırlamalara uğramaksızın kullanılmasını amaçlar. Bu büyük güç, toplumsal düzen değişikliğini sağlamakta siyasal bir silah; insanı, çevresini tanıtmakta bir araçtır. Dürüstlük, doğruluk, içtenlik, doğallık, kendiliğindenlik Yeni Sinemacı için en önemli niteliklerdir.

Yeni Sinema [Fr. *Nouveau Cinéma*] [İng. *new cinema*] [Al. *neue Kino*] [Portekizce: *cinema novo*] S. Brezilya'da 1960'tan sonra geleneksel sinemaya, özellikle Amerikan sinemasının etkisine karşı oluşan ulusal sinema akımı. Genellikle ulusal ve geleneksel sanat ve kültürün verilerine dayanarak ulusal bir kişiliği olan

sinema yaratma çabasını, ayrıca içten ve dıştan ortaya çıkan yeni sömürgecilğe karşı siyasal bir sinemayı amaçlar. On yıl kadar süren bu akım, Brezilya'daki askeri düzenin baskısıyla susturulmuş, daha sonra Yeni Yeni Sinema (nôvo cinema nôvo) akımına yol açmıştır.

yer [es.t. *mekân*] [Fr. *lieu*] [İng. *location*] [Al. *Aufnahmegelände, Aufnahmecort, Drehort, Schauplatz, Standort, Motiv, Originalmotiv*] S / TV. Dışarıdaki çevirimlerin gerçekleştirildiği uzay.

yer [Fr. *place*] [İng. *seat*] [Al. *Platz, Sitzplatz*] S. Sinema salonundaki oturulacak yerlerden her biri.

Yeraltı Sineması [Fr. *cinéma Underground*] [İng. *Underground Cinema*] [Al. "Underground"-Kino] S. Yeni Amerikan Sinema Topluluğu içinde ortaya çıkan ve çok değişik eğilimdeki sinemacılar tarafından oluşan bir akım. Yapımda, yönetimde, uygulamada, deyişte, dağıtımda Amerikan geleneksel sinemasının tüm sınırlarını zorlamayı amaçlayan; gerek sanatta gerekse toplumsal yaşamda bireysel başkaldırıyı simgeleyen; gerçekçilikle gerçeküstücülük ve düşlemi, şiddetle şiiri bir araya getiren; cinsel tabuları, denetleme yasaklarını yıkmaya çalışan bir tutumu yansıtır.

yer ayırma [es.t. *rezervasyon*] [Fr. *reservation, location*] [İng. *booking (of seat), advance booking*] [Al. *Vorverkauf*] S. Sinemada belirli bir gösterim için yerin önceden satın alınması.

yerel gürültü [Fr. *bruit d'ambiance*] [İng. *atmosphere (noise)*] [Al. *Geräuschatmosphäre*] S. Belirli bir yerin havasını yansıtan gürültü.

yer gösterici [Fr. *ouvreur(-euse)*] [İng. *usher(-ette)*] [Al. *Platzanweiser(-in)*] S. Sinemada biletin numarasına göre hangi yere oturulacağını gösteren kimse.

yerleşik sinema [Fr. *cinéma permanent*] [İng. *permanent cinema*] [Al. *Dauerkino*] S. Belli bir yerde, yalnız sinema olarak çalışmak üzere kurulmuş yapı. Gezici sinemanın karşısı.

yerleştirme [es.t. 1. *kameranin yeri, kamera yerleştirmesi, konum*] [Fr. 1. *mise en place (de caméra), installation (de caméra, d'appareil)*, 2. *installation des sources de lumière*] [İng. 1. *camera set-up (placing, positioning, alingment), set-up*, 2. *lighting set-up (setting)*] [Al. 1. *Kameraeinstellung, Einstellung, Position, Kamera-position, Kamerastandort*, 2. *Lichtsetzung, Einleuchtung*] S / TV. 1. Alıcının, saptanacak konuya göre en uygun uzaklık, açı, görüş noktasına konulması; bu nokta saptanıncaya değin yapılan çalışma. 2. Işık kaynaklarının, ışık düzenlemesine hazırlık olarak belli yerlere konulması.

yerli film [es.t. *milli film*] [Fr. *film national*] [İng. *national film*] [Al. *Gemeinschafts-film, nationales Film*] S. 1. Herhangi bir ülkenin kendi ürünü olan film. 2. Bazı ülkelerde, belirli koşullara uyduğu takdirde, yasalara göre o ülkenin ürünü sayılan film. Yabancı film karşısı.

yer seçimi [es.t. *mekân seçimi*] [Fr. *choix de lieu, repérage*] [İng. *choice of location, lining-up, location hunt, recce (a.)*] [Al. *Lokaltermin, Motivbesichtigung, Motivsu-*

che, Vorbesichtigung] S/TV. Dışarıda gerçekleştirilecek görünümlükler için en uygun yerlerin önceden araştırılıp saptanması.

yer tasarı [es.t. *salon planı, koltuk planı*] [Fr. *plan de locations*] [İng. *seating plan, box-office plan*] [Al. *Sitzplan*] S. Sinema salonundaki oturulacak yerleri gösteren tasar.

yer yayacı [es.t. *yer istasyonu*] [Fr. *station au sol*] [İng. *ground station, earth station*] [Al. *Bodenstation, Erdefunkstelle*] TV. Uydu iletişiminde yeryüzünden uyduya radyoelektrik imler gönderen ya da uydudan aldığı radyoelektrik imleri yükseleterek çevreye veren yayaç.

Yeşilçam (sineması) S. (Türkiye'de) (İstanbul, Beyoğlu'nda yapımcı ve ortaklıkların çoğunun işyerlerinin topluca bulunduğu sokağın adından alınarak, mecaz olarak) Türk sineması, yerli sinema. 2. (Kötü anlamda) Salt kazanç amacıyla çok kısa sürede, en kestirme yoldan, belirli kalıplara uyularak gerçekleştirilmiş ve izleyiciyi sömürmeye dayanan filmler üreten sinema.

yetişkin filmi [Fr. *film pour adultes*] [İng. *film for adults*] [Al. *Film für Erwachsene*] S. 1. Yalnız yetişkinlerin görebileceği film. 2. Çocukların anlayamayacağı film. Çocuk filmi karşıtı.

70 mm'lik film [Fr. *70 mm, film de 70 mm, format 70 mm*] [İng. *70 mm (film), grandeur film*] [Al. *70-mm-Film, 70-mm-Format, Film 70 mm*] S. Geniş görüntülük işlemlerinde kullanılan filmlerin en büyük boyu. (Ölçün filmin bir katı enindeki bu filmin iki yanında delikler bulunur. Kenar ile delikler ve delikler ile çerçeve arasındaki genişçe boşluklara miknatıslı ses yolları girer).

yığın filmi [Fr. *film de masse*] [İng. *mass-film*] [Al. *Massenfilm*] S. Belirli bir kişiyi kahraman olarak sivirtmeyen, başkahraman olarak yalnız halk yığınlarını ele alan film.

yığınsal iletişim [es.t. *kitle haberleşmesi*] [Fr. *communication de masse*] [İng. *mass communication*] [Al. *Massenkommunikation*] S/TV. Çok sayıdaki bireylerden oluşan geniş toplulukları, yığınları amaçlayan, ilgilendiren iletişim.

yığınsal iletişim araçları [es.t. *kitle haberleşme araçları*] [Fr. *moyens de communication de masse*] [İng. *mass media, instruments of mass communication*] [Al. *Massenmedien, MM, Massenkommunikationsmittel*] S/TV. Yığınsal iletişimde kullanılanlar, bu iletişimi sağlayan araçlar (basın, sinema, radyo, televizyon, plak, miknatıslı ses kuşağı, kutucuk, vb.).

yıkama [Fr. *lavage, rinçage*] [İng. *wash(ing), rinse, rinsing*] [Al. *Wässerung*] S. İşlemenin çeşitli aşamalarında, film üzerinde kalması istenmeyen kimyasal özdeklerin akıtılması için arı suyla yapılan temizleme.

yıldırım etkisi [Fr. *effet de tonnerre*] [İng. *thunder effect*] [Al. *Tonnereffekt*] S. Bir filmde yıldırım düşmesini canlandırmak için uygulanan film hilesi.

yıldırım geçişi [es.t. *hızlı çevrinme, bulanık çevrinme, yıldırım geçişi çevrinmesi, bulanık sahne*] [Fr. *arraché, balayage, filage, filé, panoramique rapide (filé)*] [İng. *whip pan, flash pan, swish pan, zip pan, flip pan, blur pan, pan blur, scanning*] [Al.

Reisschwenk] S. Bir çekimin sonunda ve bunu izleyen çekimin başında alıcının çok hızlı çevrinmesiyle görüntülerin birbirine geçmiş biçime girmesi, bulanıklaşması, seçilmez olduğundan yararlanarak gerçekleştirilen noktalama.

yıldırım haber [es. t. *flaş*] [Fr. “flash”] [İng. *flash, news flash, snap*] [Al. “Flash”, *Vorrangmeldung*] TV. Radyo ya da televizyonda olağan yayın kesilerek verilen çok önemli kısa haber.

yıldız [es. t. *star, vödet*] [Fr. *vedette, étoile, “star”, “diva”, “divo”*] [İng. *star, film star, screen star, movie star*] [Al. *Stern, Star, Filmstar, Diva, Filmdiva*] S. Büyük bir sanat yeteneği göstermeyen, fakat bir filmde oynayışı bu filmin gelirini artıracı olan oyuncu.

yıldız avcısı [Fr. *découvreur de talent*] [İng. *talent scout(er), scout(er)*] S. Yeni yıldızlar bulmaya çalışan kimse.

yıldızcık [es. t. *namzet, yıldız namzedi, artist namzedi, starlet*] [Fr. *starlette*] [İng. *starlet*] [Al. *Filmsternchen, Sternchen, “Starlet”*] S. Yıldız olmak üzere yetiştirilen kimse, yıldız adayı.

yıldızcılık [es. t. *star sistemi*] [Fr. *vedettisme, divisme, “star-system”*] [İng. *star-system*] [Al. *Sternsystem, “Star-System”*] S. Filmin başarısını, yıldızların çok aşırı tanıtımlarla piyasaya sürülmesine bağlayan, yıldızın çevresinde bir masal havası yaratmayı güden tutum.

yıldızlar filmi [Fr. *film à vedettes, “all star cast”*] [İng. *all star cast*] [Al. “*All Star Cast*”] S. Kahramanlarının hemen hepsi yıldızlarca canlandırılan, yalnız yıldızların oynadığı film.

yılgı filmi [es. t. *dehşet filmi*] [Fr. *film d'horreur*] [İng. *horror film (movie), horrific film*] [Al. *Horrorfilm*] S. Korku filmlerinin en aşırı biçimi.

yıpranma [Fr. *usure (de film)*] [İng. *wear, film wear*] [Al. *Abnutzung*] S. Filmin çeşitli sinema aygıtlarında çok kullanılmasından doğan aşınma ve eskime.

yırtılma [Fr. 1. *déchirure (de film), déchirement (de film)*, 2. *déchirement horizontal*] [İng. 1. *tear(ing), film tear(ing)*, 2. *tearing, picture tearing*] [Al. 1. *Riss, Filmriss*, 2. *Zerreissen (des Bildes)*] S. 1. Filmin herhangi bir nedenle zorlanması sonucu ortaya çıkan yırtıklar. TV. 2. Genellikle satır eşleşmesinin bozulması, yayının güçsüz olması, iyi alınamaması, karışma gibi nedenlerden dolayı, resimde satırların bozulması, yataylıktan sapması, sağa ya da sola yatmış olarak parçalara bölünmesi biçiminde ortaya çıkan bozukluk.

yineleme [Fr. *répétition (d'image)*] [İng. *repetition*] [Al. *Wiederholung*] S/ TV. Aynı resmin birbiri ardından sık sık kullanılması.

yinelemeli basım [Fr. “*frame stretch*”] [İng. *frame stretch, double framing, multiple printing*] [Al. “*Frame Stretch*”] S. Ölçün hızdan daha yavaş çevrilmiş bir filmi bu hıza ulaştırmak için başvurulan bir yöntem. (Genellikle sessiz sinema çağındaki hız olan saniyede 16 resimlik hızla çevrilmiş filmleri, saniyede 24 resimlik hıza getirmek için kullanılır. Optik basım aygıtında bir resmi tek, öbürünü iki kez yineleyip basmakla sağlanır).

yinelemeli kavram [es.t. *leitmotiv*, *kılavuz kavram*] [Fr. *leitmotif*, *motif conducteur*] [İng. *leitmotive*, *leading motive*] [Al. *Leitmotiv*] S. 1. (Film müziğinde) Bir düşüncenin, bir durumun, bir kişinin ilk görünüşü sırasında ona bağlı olarak ortaya çıkan, daha sonra yinlendiğinde bu düşünce, durum ve kişiyi anımsatan, simgeleyen motif. 2. (Kurguda) Bir filmde önemli bir yer tutan herhangi bir ana kavramı gösteren ve film boyunca sık sık yinelenen görüntüler.

yinelemeli kurgu [Fr. *montage par refrain (par leitmotiv)*] [İng. *editing by leitmotive (by theme)*] [Al. *Leitmotivmontage*] S. 1. Aynı çekimin sık sık kullanılmasıyla ortaya çıkan kurgu. 2. Yinelemeli kavramı sağlayan kurgu çeşidi.

yinelenim [es.t. *frekans*, *sıklık*] [Fr. *fréquence*] [İng. *frequency*] [Al. *Frequenz*] S/TV. 1. Bir dalga devriminin zaman birimindeki çevrim, salınım ya da titreşim sayısı; (genellikle bu zaman birimi saniye olarak alındığından) saniyedeki çevrim, salınım ya da titreşim sayısı. (Bu çevrim, salınım ya da titreşimler, dönem adı verilen eşit zaman aralıklarıyla yinelenme özelliği taşırlar. Saniyedeki dönem sayısı, yinelenimdir. Yinelenimin SI birimi hertz'dir). 2. Bir dalga devriminde, bu dalganın yayılma hızının, dalganın uzunluğuna bölünmesine eşit sayı. 3. Ses dalgasında, bu dalgayı oluşturan titreşimlerin saniyedeki sayısı.

yinelenim değiştirimi, YD [es.t. *frekans modülasyonu*, *frequency modulation*, *FM*] [Fr. *modulation de fréquence*, *FM*] [İng. *frequency modulation*, *FM*] [Al. *Frequenzmodulation*, *FM*] TV. Bir taşıyıcı dalganın, genliğinin değil yineleniminin değiştirime uğraması. (Buna göre, taşıyıcı dalganın genliği hep aynı kaldığı halde yinelenimi, değiştirime uğrayan yinelenimde değişir. Yinelenim değiştirimi, imgürültü oranının genlik değiştirimine göre daha iyi olmasından dolayı, yayın bozulmasına uğramaz, bundan dolayı niteliği yüksek, temiz ses yayınında kullanılır).

yinelenim kuşağı. bkz. **kuşak**

yinelenmiş resim [İng. *repeated frame (picture)*] S. Yinelemeli basımda, yinelenmiş yani birden çok kullanılmış resim. Atlanmış resmin karşıtı.

yitim [Fr. *disparition*] [İng. *disappearance*] [Al. *Verschwinden*] S. Alıcının saptadığı bir konunun, alıcı durdurulup görüş alanından çıkarılarak çevirime devam edildiği durumlarda bu konunun birdenbire ortadan yitmiş görünmesine dayanan sinema hilesi.

yoğruk görüntülük [es.t. *plastik perde*] [Fr. *écran plastique*] [İng. *plastic screen*] [Al. *Plastikbildwand*] S. Yoğruk özdekten yapılmış sinema görüntülüğü.

yoğruklayıcı [Fr. *plastifiant*] [İng. *plasticizer*] S/TV. Filmlerin, kuşakların esnekliğini sağlamak, bozulmasını önlemek için tabana katılan, uçucu olmayan sıvı özdek.

yoğrumsal çözümleme [es.t. *plastik analiz*] [Fr. *analyse plastique*] [İng. *plastic analysis*] [Al. *plastische Analysis*] S/TV. 1. Dış dünyadaki varlıkların, cisimlerin anlamlarını ve yol açabilecekleri çağrışımları, belirli bir anlayış ve amaçla değerlendirmek ve kullanma işi. 2. Bunun için yapılan seçme.

yoğrumsal gereç [es.t. *plastik materyel*, *plastik malzeme*] [Fr. *matériel plastique*,

matière plastique] [İng. *plastic material, plastics*] [Al. *plastische Material, Kunststoff*] S/ TV. 1. Bir görüntü düzenlemesine katılan bütün canlı ya da cansız öğeler; özellikle görünümlük donatımı. 2. Yoğrumsal çözümlemeyle değerlendirilen gereç.

yoğunlaç [es.t. *kondansatör*] [Fr. *condensateur (électrique)*] [İng. *condenser, electrical condenser, capacitor, capacitor*] [Al. *Kondensator*] TV. Birbirine çok yakın, hava ya da başka bir yalıtıkla birbirinden ayrılmış, aralarında gerilim çok olmadığı halde, büyük ölçüde elektrik yükü toplayabilen iki iletken yüzeyden oluşan, sığa oluşturunca aygıt.

yoğunlaçlı sestoplar [es.t. *kondansatörlü mikrofon*] [Fr. *micro(phone) à condensateur, microphone-condensateur*] [İng. *condenser microphone, capacitor microphone, electrostatic microphone*] [Al. *Kondensatormikrofon, elektrostatische Mikrofon*] S/ TV. Yüzeylerinden biri değişmeyen, öbürü zar işini gören yoğunlaç yüzeyinden oluşmuş sestoplar çeşidi.

yoğunluk [es.t. *kesafet, dansite*] [Fr. *densité*] [İng. *density*] [Al. *Dichte, Schwärzung, Deckung*] S. Bir görüntünün herhangi bir noktasının ışığı durdurma derecesini gösteren sayı.

yoğunlukölçer [es.t. *mikyas-i kesafet, dansitometre*] [Fr. *densitomètre*] [İng. *densitometer*] [Al. *Densitometer*] S. Yoğunlukölçümünde kullanılan aygıt.

yoğunlukölçümü [es.t. *dansitometri*] [Fr. *densitométrie*] [İng. *densitometry*] [Al. *Densitometrie*] S. Alıcısındaki ışıklamanın, basım ışığının, açındırma işlemlerinin denetlemesinde yararlanmak üzere, görüntünün yoğunluğunu ölçme işi.

yoğunluk süzgeci [es.t. *nötre filtre, gri filtre*] [Fr. *filtre neutre (gris)*] [İng. *neutral (density) filter, grey filter*] [Al. *Dichterfilter, Neutralgraufilter, Graufilter*] S. Rengi etkilemeksizin, bir mercekten giren ışığın yeğinliğini azaltan açık ya da koyu gri süzgeç.

yoğun saat [Fr. *heure de grande écoute (de pointe)*] [İng. *peak (viewing) time*] [Al. *Hauptsendezeit*] TV. Herhangi bir ülkede, bir yayın alanında, televizyon yayınlarını izleyenlerin sayısının en yüksek olduğu saatler.

yoketme belgesi [Fr. *certificat de destruction*] [İng. *destruction certificate*] [Al. *Schnittforderung*] S. Dağıtım süresini tamamlamış bir filmin yok edildiğini göstermek üzere düzenlenen belge.

yoklama [İng. *inching*] S. İstenilen bir eşlemede, takma noktasını bulmak için filmin ufak bir bölümünü alıcı, gösterici, eşleme aygıtında ileri geri devindirme.

yoklama düğmesi [İng. *inching knob*] S. Alıcı, gösterici, eşleme aygıtlarında eksenlerden birine bağlı olan ve yoklamayı sağlayan düğme.

yorum [es.t. *tefsir*] [Fr. *commentaire*] [İng. *commentary*] [Al. *Kommentar, Fernsehkommentar*] TV. Televizyon haber izlencelerinde günün önemli bir olayı üzerine belirtilen görüş.

yorumcu [es.t. *tefsirci*] [Fr. *commentateur(-trice)*] [İng. *commentator*] [Al. *Kommentator, Fernsehkommentator, Berichterstatter*] TV. Yorum hazırlayan ve okuyan kimse.

- yönde uyuşum** [Fr. *raccord de direction*] [İng. *matching direction*] S. Bir çekimde çerçeve içinde sağdan sola ya da soldan sağa devinmekte olan bir varlığın, geri dönmediği, yoluna devam ettiği anlatılmak isteniyorsa, onu izleyen çekimde, ilk çekimdeki yönde yol alır görünmesiyle sağlanan uyuşum çeşidi.
- yöneltilici** [es.t. direktör, doğrultucu] [Fr. *directeur, brin directeur*] [İng. *director*] [Al. *Direktor*] TV. Çiftuçayın önüne yerleştirilen bir ya da daha çok sayıdaki iletken çubuk.
- yöneltilmeli** [es.t. tevcihli] [Fr. *directionnel*] [İng. *directional*] [Al. *gerichtet*] S/TV. Geliş, yansıma, ışınlam, yayılım gibi özellikleri sınırlı bir açıda olan bazı optik, elektronik araçların özelliğini belirtir genel terim.
- yöneltilmeli dalgalık** [es.t. tevcihli anten] [Fr. *antenne directionnelle (directive)*] [İng. *directional aerial* (ABD: *antenna*), *beam aerial*] [Al. *Richtantenne, Richtstrahlantenne*] TV. Yalnız bir doğrultuda yayın yapan verici ya da yalnız bir doğrultuda gelen yayınları alan alıcı dalgalık.
- yöneltilmeli sestoplar** [es.t. tevcihli mikrofon] [Fr. *micro(phone) directionnel*] [İng. *directional microphone*] [Al. *gerichtetes Mikrofon*] S/TV. Yalnız ses kaynağına yönlendiğinde dar bir açıdan sesleri alabilen sestoplar çeşidi.
- yöneltilmesiz dalgalık** [es.t. omnidireksiyonel anten] [Fr. *antenne omnidirectionnelle*] [İng. *omnidirectional aerial* (ABD: *antenna*)] [Al. *Rundempfangsantenne, Rundstrahlantenne, ungerichtete Antenne*] TV. Bir verici yayacın yayınının, bulunduğu bölgenin herhangi bir yerinden alınabilmesi için, her doğrultudan eşit yoğunlukta ışınlam yapabilen dalgalık.
- yöneltilmesiz sestoplar** [Fr. *micro(phone) omnidirectionnel (non directionnel)*] [İng. *omnidirectional microphone, non directional microphone*] [Al. *richtungsempfindliches Mikrofon, ungerichtetes Mikrofon, Kugelmikrofon, Kugel (a.)*] S/TV. Hangi yönden olursa olsun bütün ses kaynaklarına eşit duyarlılığı olan, her yönden gelen sesleri alabilen sestoplar.
- yönetim** [es.t. reji] [Fr. 1-2. *réalisation, mise en scène*, 3-4. *mise en scène, régie*] [İng. *direction*] [Al. 1-2. *Regie, Filmregie, Spielleitung, Inszenierung*, 3-4. *Regie, Fernsehregie, Bildführung*] S. 1. Bir filmin çevrilişinde tutulan yol. 2. Bir yönetmenin filmi gerçekleştirirkenki çalışmalarının tümü; bu çalışmaların kendine özgü niteliği. TV. 3. Bir televizyon izlencesinin gerçekleştirilmesinde tutulan yol. 4. Bir yönetmenin izlenceyi gerçekleştirirkenki çalışmalarının tümü; bu çalışmaların kendine özgü niteliği.
- yönetim denetliği** [Fr. *écran de contrôle, écran-témoin*] [İng. *monitor screen, programme* (ABD: *program*) *monitor*, (ABD) *vision screen*] [Al. *Kontrollbildschirm*] TV. Denetliğin yönetimde kullanılması.
- yönetim masası** [es.t. reji masası] [Fr. *pupitre pour le mélange des images, pupitre de mélange (image), mélangeur vidéo*] [İng. *video console (switching console, mixer, mixing desk)*, *vision mixer (mixing desk, switching matrix)*, *mixer (console, bank, panel)*] [Al. *Bildmischpult, Mischpult, Bildmischer*] TV. Yönetmenin ya da resim

seçicinin, yönetim odasında resimleri seçip birleştirdiği masa. (Çeşitli kaynaklardan gelen resimler, yönetim denetliğinde izlenerek seçilir ve bu masada gerçekleştirilir). Çeşitli kurgu işlemleri ve görsel etkiler de bu masada gerçekleştirilir).

yönetim odası [es.t. reji odası, resim reji odası, kontrol odası, galeri] [Fr. *régie (du studio), salle de régie, cabine de régie, bloc-programme*] [İng. *control room (box), production control room, video control room, vision control room, gallery (a.)*] [Al. *Regieraum, Regiekanzel, Bildregieraum, Regiezentrale, Kontrollraum, Bildregiekontrollraum, Regie, Überwachungsraum, Bildkontrollraum, Nedenungsraum, Studiobelebung, Schaltraum*] TV. Düzlüğü yüksekten görebilen ve düzlükten camlı bölmeyle ayrılmış oda. (Yönetmen, izleneyi bu odadan yönetir. Yönetim odasında, yönetmenin önünde yönetim masası, bu masanın üstünde sıralanmış denetlikler yer alır. Düzlükteki alıcılar ile çeşitli resim kaynakları bu masaya ve denetliklere kablolarla bağlıdır. Yönetmen, denetlikler yardımıyla, çeşitli kaynaklardan gelen resim ve sesleri izler, seçer, seçtirir, bunları akıcı biçimde birbirine bağlar).

yönetmek [Fr. *réaliser, mettre en scène*] [İng. *direct, produce*] [Al. *Regie führen, inszenieren*] S/ TY. Yönetim işi.

yönetmen [es.t. 1-2. *vazı-i sahne (eden), dirijör, müdür, direktör, metör an sen, rejisör, sahneye koyan, film direktörü, film rejisörü, sinema rejisörü, yönetici, 3. rejisör, televizyon rejisörü*] [Fr. 1-2. *réalisateur(-trice) (de cinéma), metteur en scène (de cinéma), 3. réalisateur (de télévision), metteur en scène (de télévision), metteur en onde, chef d'émission, chef technique de production*] [İng. 1-2. *director, film director, 3. director (of television, of programmes, of television programmes), television director, programme (ABD: program) director*] [Al. 1-2. *Regisseur, Filmregisseur, Realisator, Spielleiter, 3. Regisseur, Fernsehregisseur, Bildregisseur, Fernsehregisseur, Fernsehprogrammdirektor, Programmdirektor, stelve trender Fernsehregisseur*] S. 1. (Dar anlamda) Bir çevirim oyunluğunun görüntü biçimine sokulması için gerekli çalışmaları yöneten kimse. 2. (Geniş anlamda) Bir filmin gerçekleştirilmesi için, oyunluk yazarı, görüntü yönetmeni, sanat yönetmeni, uygulanmanlar, oyuncular arasında işbirliği sağlayan, bunların çalışmalarını uyumlu biçimde yöneten, filmin bir sanat ürünü niteliği kazanmasından sorumlu olan sanatçı, sinema sanatçısı. TV. 3. Bir televizyon izlencesinin gerçekleştirilmesini, yapımcı gözetiminde ya da tek başına üstlenen kimse.

yönetmen-alıcı yönetmeni [Fr. *opérateur-réalisateur*] [İng. *director-camerman*] [Al. *Regisseur-Kamerman*] S. Yönetmenlik ile alıcı yönetmenliğini bir arada yürüten sinemacı.

yönetmen yardımcısı [es.t. 1. *asistan, rejisör asistanı, reji asistanı, yönetici asistanı*] [Fr. 1. *assistant metteur en scène (réalisateur), premier assistant-réalisateur, aide-metteur en scène, 2. assistant-réalisateur, assistant de production, chef de plateau*] [İng. 1. *first assistant director, (ABD) assistant director, AD, 2. assistant producer, production assistant, PA, floor manager, FM, (ABD) assistant director*] [Al. 1. *Regieassistent, erster Regieassistent, 2. Regieassistent, Produktionsassistent, Aufnahme-*

leiter] S. 1. Bir filmin yönetiminde, yönetmenin tüm işlerde yardımcılığını üstlenen kimse. TV. 2. Bir izlencenin hazırlanmasında ve yayınında yönetmenin tüm işlerde yardımcılığını üstlenen kimse.

yörünge [es.t. *mahrek, peyk mahreki*] [Fr. *orbite (de satellite)*] [İng. *orbit, satellite orbit*] [Al. *Bahn, Satellitenbahn, Umlaufbahn*] TV. İletişim uydularının dünya çevresini dolanırken izledikleri yol.

“yukarıya çevrin!” [Fr. *pano haut!*] [İng. *tilt up!*] [Al. *kamera von unten!*] TV. Alıcı yönetmenine, yukarıya çevrinme için verilen komut.

yukarıya çevrinme [Fr. *pano haut*] [İng. *upward tilting*] [Al. *vertikales Kameranachwenk*] S/ TV. Düşey çevrinmenin yukarıya doğru olanı.

“yukarıya kaydır!” [Fr. *travelling haut!*] [İng. *track up!*] [Al. *heben!*] TV. Alıcı yönetmenine, yukarıya kaydırma için verilen komut.

yukarıya kaydırma [Fr. *travelling vertical vers haut*] [İng. *upward vertical tracking*] [Al. *vertikales Bewegen der Kamera nach oben*] S/ TV. Düşey kaydırmanın yukarıya doğru olanı.

yumuşak [Fr. *peu contrasté*] [İng. *soft*] [Al. *weich*] S/ TV. Görüntünün karanlık bölümlerinden aydınlık bölümlerine geçişin keskin olmaması, sertlik ile yavanlık arası.

yumuşak aydınlatma [Fr. *éclairage doux*] [İng. *ambient lighting*] [Al. *Raumbeleuchtung*] S. 1. Sinema salonunda gösterim sırasındaki aydınlatma. TV. 2. Televizyon izlenirken göz sağlığı için gerekli oda aydınlatması.

yumuşak ışık [Fr. *lumière douce*] [İng. *soft light*] [Al. *weiches Sicht*] S/ TV. Konunun dağınık ışık kaynaklarıyla aydınlatılmasından dolayı gölge ile ışığın birbirine karıştığı durum. Çiğ ışık karşıtı.

yumuşak odak [es.t. *flu*] [Fr. *flou artistique*] [İng. *soft focus*] [Al. *Weichzeichnung, “Sfumato”, “Flou”*] S/ TV. Merceği belli belirsiz odak dışına kaydırarak görüntüde tatlı bir bulanıklık sağlama.

yumuşak odaklı mercek [Fr. *objectif à flou (pour adoucir)*] [İng. *soft focus lens, diffusing lens, diffuser lens*] [Al. *Weichzeichner, Weichzeichendesobjektiv*] S/ TV. Yumuşak odağı sağlayabilen özel mercek.

yuva [es.t. *priz*] [Fr. *prise (de courant)*] [İng. *plug socket, socket, outlet*] [Al. *Steckdose*] S/ TV. Elektrik akımını almak için fişin sokulduğu yuva; fiş yuvası.

yuvarsal sapınç [es.t. *iniraf-i kürevi, küresel sapınç*] [Fr. *aberration sphérique*] [İng. *spherical aberration*] [Al. *sphärische Aberration*] S/ TV. Bir konudan gelen ışınların, aynı odak noktasında kesişmemelerinden dolayı görüntünün kenarlarında seçikliğin bozulması biçiminde ortaya çıkan mercek kusuru.

yüksek gerilim [es.t. *yüksek voltaj*] [Fr. *haute tension*] [İng. *high tension, HT, high voltage, HV*] [Al. *Hochspannung*] S/ TV. Yüzlerce volttan oluşan gerilim.

yüksek görüş noktası [Fr. *point de vue haute de caméra*] [İng. *high camera view-point*] [Al. *Höhenverstellung*] S/ TV. Bir alıcının, orta boyda bir insanın göz düzeyinden yukarıda bulunduğu durum. Alçak görüş noktasının karşıtı.

yükseklik [Fr. *hauteur (de l'image), amplitude verticale*] [İng. *height (of image), vertical size, image height, picture height, frame height*] [Al. *Bildhöhe*] TV. Almaçtaki resmin düşey uzunluğu.

yükseklik ayarı [Fr. *réglage de la hauteur de l'image, contrôle de la hauteur*] [İng. *height control, vertical size control*] [Al. *Bildhöheregelung*] TV. Almaç görüntülüğündeki resmin alt ve üstünde siyahlık gözükmemesi için yapılan, resmin tam görüntülük yüksekliğini kaplamasını sağlayan ayarlama.

yükseklik ayarı düğmesi [Fr. *bouton de la réglage de hauteur (d'amplitude verticale)*] [İng. *height control knob*] [Al. *Bildhöheregelungsknopf*] TV. Yükseklik ayarını sağlayan düğme.

yüksek seçiklik [Fr. *haute définition*] [İng. *high definition*] TV. Satır sayısı, çok iyi bir seçiklik sağlayacak kadar çok olan yayın ölçünü.

yüksek yeğinlikli ışık yayı [Fr. *arc à haute intensité*] [İng. *high intensity arc, HI arc (lamp)*] [Al. *Hochintensitätslampe*] S. İçinde çeşitli tuzlar bulunduğundan olağanın çok üstünde akım geçirebilen, dolayısıyla ışık yeğinliği artan ışık yayı.

yüksek yeğinlikli kömür [Fr. *charbon à haute intensité (pour arc à haute intensité)*] [İng. *high-intensity carbon, HI carbon*] [Al. *Hochintensitätskohle*] S. Yüksek yeğinlikli ışık yayında kullanılan kömür çeşidi.

yüksek yinelenim, YY [es.t. *yüksek frekans*] [Fr. *haute fréquence, HF*] [İng. *high frequency, HF*] [Al. *Hochfrequenz, HF*] TV. 3.000–30.000 kHz arasındaki radyo yinelenimi.

yüksek yinelenim katı [es.t. *yüksek frekans katı*] [Fr. *étage haute fréquence*] [İng. *high frequency stage*] [Al. *Hochfrequenzstufe*] TV. 1. Almaçtan gelen imi yükselten kat; dalgalığın aldığı imin ulaştığı ilk kat. 2. Verici yayaçta, kuvarslı salınım üreticinin oluşturduğu yüksek yinelenimli akımın gücünü yükselten kat.

yükselteç [es.t. 1. *müşeddide, amplifikatör*, 2. *ses amplifikatörü, ampli*] [Fr. 1. *amplificateur*, 2. *amplificateur (de son)*] [İng. 1. *amplifier*, 2. *sound amplifier, audio amplifier*] [Al. 1. *Verstärker*, 2. *Tonverstärker, Niederfrequenzverstärker*] S/ TV. 1. Ayrı bir kaynaktan güç alan ve içinden geçen elektriksel imin gücünü artıran elektronik aygıt. 2. Bunun, ses imlerinin gücünü artırıcı çeşidi; ses yükseltici.

yükseltme [Fr. *amplification*] [İng. *amplification*] [Al. *Verstärkung*] S/ TV. 1. Elektronik aygıtlarda yüksek erke gerektiren çeşitli örgenlere gönderilmek üzere, bir elektrik akımının gerilim ya da yeğinliğini artırma işlemi. 2. Yayın sırasında çok zayıflamış olan imin, varış noktasında güçlendirilmesi işlemi.

yürür köprü [Fr. *pont roulant*] [İng. *overhead crane, mobile hoist*] [Al. *Laufkran*] S/ TV. Alıcıyla birlikte birkaç kişiyi de kaldıran ve çok çeşitli, çapraşık devinimleri gerçekleştirebilen en büyük işlik vinci.

yüzde yüz sözlü (film) [Fr. *film parlant cent pour cent*] [İng. *hundred per cent talking, all talking film*] [Al. *hundert Prozent Tonfilm*] S. Sesli sinemanın ilk yıllarında yalnız bazı bölümleri değil tümü sözlü olan filmleri anlatır terim.

yüzey [es.t. *pano*] [Fr. *châssis*] [İng. *flat*] [Al. *Wand*] S/ TV. Yan yana çatılarak

bezemin çeperlerini ortaya çıkaran, üzerlerine kontrplak çakılmış değişik boydaki çerçevelerden oluşan parçalar.

180° kuralı [Fr. *loi des 180°*] [Ing. *rule of 180°, 180° rule, principle of the imaginary line, rule of the imaginary line*] S. Açı-karşı açı ya da uç çekimlerinde, çekim değişirken, alıcının iki konu arasından geçtiği varsayılan çizginin öte yanına atlamaması, alıcının her vakit, çizginin bir yanındaki 180° lik açı içinde kalması kuralı. (Bu kurala uyulmadığı vakit ortaya bir uyuşumsuzluk çıkar, bir çekimde çerçevenin bir yanında görünen konu, öbür çekimde çerçevenin karşı yanına geçmiş görünür).

YY. bkz. yüksek yinelenim

Z

zamandaş gelişim [Fr. *actions synchrones*] [İng. *synchronous actions (development)*]

[Al. *synchron Handlung*] S. Birbiriyle ilişkili iki ya da daha çok olgunun ve parçalarının aynı zamanda ortaya çıktıklarını belirtecek yolda anlatılması yöntemi.

zamandaş renk işlemi [Fr. *système simultané*] [İng. *simultaneous system*] [Al. *Simultanverfahren, Simultansystem*] TV. Alt taşıyıcının her an iki ayrı renklilik bilgisi taşıyacak biçimde değiştirime uğramasıyla ortaya çıkan renkli televizyon işlemi. Almaşık renk işleminin karşısı.

zamb [es.t. *film yapıştırma eczası, yapıştırıcı (sıvı)*] [Fr. *colle (à film, pour film), adhésif, ciment*] [İng. *cement, film cement, splicing cement, joining cement, adhesive*] [Al. *Filmkitt, Kleber*] S. Filmin yapıştırılmasında kullanılan sıvı yapıştırıcı.

zar [Fr. *diaphragme*] [İng. *diaphragm*] [Al. *Membran*] S/ TV. Sestoplarda, sesyayarda üzerine gelen ses dalgaları ya da elektrik akımına uygun titreşimler yapan parça.

zarf [Fr. *enveloppe*] [İng. *envelope*] [Al. *Hüllkurve*] S/ TV. Değiştirime uğramış bir dalganın en uç bölümlerini yani genliğin üst bölümlerini gösteren eğri.

zemberek [Fr. *ressort*] [İng. *spring*] [Al. *Feder(werk)*] S. Ekseni çevresinde döndürülüp sıkıştırıldıktan sonra eski durumuna gelirken bir iş, bir devinim sağlayan çelik yay.

zemberekli alıcı [es.t. *saat yaylı makine, zemberekli kamera, kurma yaylı kamera, kurgulu alıcı*] [Fr. *caméra à ressort (à moteur à ressort, à moteur mécanique)*] [İng. *spring driven camera*] [Al. *Federwerkkamera*] S. Zemberekli motorla çalışan eski tür alıcı.

zemberekli motor [Fr. *moteur à ressort (mécanique)*] [İng. *spring (wound) motor, clockwork motor*] [Al. *Federwerkmotor*] S. Zemberekle çalışan motor çeşidi.

zimba [Fr. *poinçonneuse*] [İng. *puncher, punching machine*] [Al. *Lochstanze, Stanze*] S. Film üzerinde çeşitli amaçlarla im koymak, delik açmakta kullanılan aygıt.

zimbalamak [es.t. *zimba atmak*] [Fr. *poinçonner*] [İng. *punch*] [Al. *lochen*] S. Zimbayla delik açmak.

“zincirle!” [Fr. *laissez fondre!, mixez!, enchaînez!*] [İng. *mix to! . . . , dissolve to! . . . , cross-fade!, change over!*] [Al. *überblenden!, durchblenden!, mischen!*] TV. Resim seçiciye, bir kaynaktan gelen resmi, başka bir kaynaktan gelen resme zincirlemesi için verilen komut. (Zincirleme yapılacak ikinci kaynağın sayısı belirtilerek “ikiye zincirle!, dörde zincirle! . . .” biçiminde söylenir).

zincirlem  [es.t. *dissolvens, fond  kruvaze, dissolvenz kruvaze, erime, eritme, geçme, sahne geiſi, anſane, feyding*] [Fr. *enchain , fondu enchain *] [ ng. *dissolve, lap dissolve, mix (dissolve), fade (over), cross dissolve (fade), oil dissolve, fading*] [Al. * berblendung, Bild berblendung, Blende, Durchblendung,  berblenden, weiche  berblendung*] S / TV. İlk çekimin son görüntüleri yavaſ yavaſ g cs zleſirken, ikinci çekimin ilk görüntülerinin gittikçe güçlenerek belirmesine, belli bir noktada iki çekimin görüntülerinin üst üste binmesine, bunun ardından ilk çekimin son görüntülerinin gittikçe g cs zleſerek yerini ikinci çekimin gittikçe güçlenen ilk görüntülerine bırakmasına dayanan bir noktalama, bindirme eſidi.

zincirlemek [Fr. *enchainer, laisser fondre*] [ ng. *dissolve, mix, fade*] [Al. * berblenden, durchblenden, mischen*] S / TV. Zincirleme eylemi.

zorunlu izleneceme [es.t. *mezburi programasyon*] [Fr. *programmation obligatoire*] [ ng. *obligatory programming*] [Al. *obligatorische Programmplanung*] S. 1. Bir ülkede yerli filmleri korumak amacıyla yılda ya da bir sinema mevsiminde belirli sayıda yerli filmin izlenecelere konması zorunluluğu. 2. Bazı ülkelerde, sinema izlenecelerinin, nicelik ve nitelik yönünden uymak zorunda olduğu kurallara göre düzenlenmesi.

DİZİNLER

ESKİ TERİMLER DİZİNİ

A

ABD Standartlar Enstitüsü ABD Öl-
çünler Enstitüsü
aberasyon sapınç
açııcı düğme düğme
açık açılma; ~ **dekor** açık bezem; ~
devre televizyonu açık yayın; ~
hava dışarıda çevirim; ~ **havada** dı-
şarıda çevirim; ~ **havada çevirme**
dışarıda çevirim; ~ **set** açık bezem;
~ **ta** dışarıda çevirim
açılma dissolvens açılma
açma açılma; ağartma; ~ **banyosu** a-
ğartma banyosu
adaptasyon uyarlama; ~ **haklı** uyar-
lama hakkı
adapte uyarlanmış; ~ **eden** uyarlayıcı
adese mercek; ~ **-i mütebait** ıraksak
mercek; ~ **-i mütekaribe** yakınsak
mercek
adi iki kutuplu çiftucay
afiş ası
agrandisman büyültme
ağır film durgun film
ağtabaka persistansı ağkat izlenimi
ahize almaç
ahize makinesi alıcı
ahzetme alma
ahzetmek çevirmek
aile programı aile izlencesi
air condition iklimleme; iklimleyici
akromatik renksemez; ~ **adese** renk-

semez mercek; ~ **objektif** renksemez
mercek
aks yansıma; ~ **-i seda** yankı
akselere hızlandırılmış devrim
aksesuar donatım; ~ **cı** donatımcı; ~
deposu donatım korunağı
aksettirmek göstermek
aksi plan karşı açı; karşı açı çekimi
aksiyon devrim; olgu; **"aksiyon!"**
"başla!"
aktif çizgi sayısı etkin satır sayısı
aktör erkek oyuncu
aktris kadın oyuncu
aktüalite haber filmi; ~ **film** haber
film; ~ **film** operatörü alıcılı bil-
dirmen; ~ **programı** haber izlencesi
aktüel film haber filmi
akustik sesdağılımı
akü(mülatör) akımtoplar
alan; ~ **düzenlemesi** bezem; ~ **senk-**
ronizasyon sinyali alan eşleme imi;
~ **senkronizasyonu** alan eşlemesi;
~ **silinmesi** alan boşluğu; ~ **silme**
sinyali alan boşluğu imi
alçak; ~ **frekans** alçak yinelenim; ~
frekans amplifikasyonu alçak yi-
nelenim yükseltimi; ~ **frekans katı**
alçak yinelenim katı; ~ **voltajlı lam-**
ba alçak gerilimli ısıtaç
aleni celse açık oturum
alet alıcı; ~ **edevat** donatı
alev almayan film yanmaz film
alıcı almaç; ~ **anten** alıcı dalgallığı; ~

- cihazı** almaç; ~ **film makinesi** alıcı; ~ **hareketleri** alıcı devinimleri; ~ **sinema makinesi** alıcı
- alınan film** dolu film
- alınmamış film** boş film
- alma** çevirim; ~ **makinesi** alıcı
- almak** çevirmek
- alt**; ~ **açı** alttan görüş; ~ **bukle** alt büküm; ~ **dişli tambur** alıcı dişli; ~ **film makarası** alıcı makara; ~ **makara** alıcı makara; ~ **üst sahne konumu** uç
- alternatif**; ~ **akım** dalgalı akım; ~ **ce- reyan** dalgalı akım
- alternatör** dalgalı akım üretici
- AM** genlik değiştirimi
- amatör** özenci sinemacı; ~ **aktör** özenci oyuncu; ~ **filmi** dar film; ~ **özenci filmi**; ~ **kamerası** özenci alıcısı; ~ **oyuncu** özenci oyuncu; ~ **projeksiyon makinesi** özenci göstericisi; ~ **sinemacı** özenci sinemacı; ~ **sineması** özenci sineması
- âmil** yapımıcı; ~ **lik** yapımıcılık
- Amerikan komedisi** Amerikan güldürüsü; ~ **plan(ı)** diz çekimi
- amfi(teatr)** basamaklı salon
- amors** karşı açı çekimi; kılavuz; uç
- ampermetre** amperölçer
- Ampex** miknatıslı görüntü aygıtı
- ampli(fikatör)** dalgalık güçlendirici; yükselteç
- amplitude modulation** genlik değiştirimi
- amplitüd** genlik; ~ **modülasyonu** genlik değiştirimi
- ampul** ışıtaç
- ana**; ~ **fikir** ana konu; ~ **komuta mühendisi** ana denetim görevlisi; ~ **komuta odası** ana denetim odası; ~ **kontrol stüdyosu** ana denetim odası; ~ **kumanda** ana denetim odası; ~ **kumanda mühendisi** ana denetim görevlisi; ~ **kumanda odası** ana denetim odası; ~ **monitor** ana denetimlik; ~ **rule** yaprak
- anaglif** ikiz resim; ~ **gözlüğü** üçbo-yutlu gözlüğü
- anahtar ışık** ana ışık
- anamorfoz** sıkıştırma; ~ **cul katsayı** sıkıştırma katsayısı; ~ **cu** mercek sıkıştırmaç
- anamorfozör** sıkıştırmaç
- anastigmat** astigmatönlük (mercek); ~ **(objektif)** alan düzenleyici
- animasyon** canlandırma; ~ **filmi** canlandırma filmi
- ankadraman** çerçeve; çerçeveleme
- ankoş** çentik; ~ **yapmak** çentiklemek
- anot** artıuç
- anşene** zincirleme
- anten** dalgalık; ~ **direği** dalgalık direği; ~ **girişi** dalgalık girişi; ~ **gücü** dalgalık gücü; ~ **kazancı** dalgalık kazancı; ~ **kuvveti** dalgalık gücü; ~ **kuvvetlendiricisi** dalgalık güçlendirici; ~ **prizi** dalgalık girişi
- antihalo** ağılönler
- antrakt** ara
- ara**; ~ **frekans** ara yinelenim; ~ **frekans amplifikatörü** ara yinelenim yükselteci; ~ **frekans katı** ara yinelenim katı; ~ **plan** ara çekim; ~ **sahne** ara çekim
- aralı hareket** aralı devinim
- aralıklı tarama** geçmeli tarama
- aranjman** müzik düzenlemesi
- ar direktör** sanat yönetmeni
- ark** ışık yayı; ~ **kömürü** kömür; ~ **lambası** ışık yaylı ışıtaç
- arka**; ~ **düzlük** satır ardı boşluğu; ~ **ışığı** geriden aydınlatma; ~ **müziği**

destekleyici müzik; ~ **plan** dip arşiv belgelik
art; ~ **aydınlatma** geriden aydınlatma; ~ **yansıtma** geriden gösterim
artık yan bant güçsüzeleştirilmiş yan kuşak
artist oyuncu; ~ **namzedi** yıldızcık
ASA derecesi ASA duyarlılığı
asıl kopya özgün evirim
asistan yönetmen yardımcısı
asma araçlar borulu askı
astigmatizm astigmatlık
aşağıdan alttan görüş
aşk filmi kösnül film
atmosfer hava
atölye ışık
avangart öncü; ~ **film** öncü film; ~ **sinema** öncü sineması
ayak üçayak
ayar odaklama; ~ **butonu** düğme; ~ **çubuğu** odaklama kolu; ~ **etmek** odaklamak; ~ **kolu** odaklama kolu; ~ **mesafesi** odaklama uzaklığı
aydınlatma; ~ **dağıtım** tablosu dağıtım; ~ **yönetmeni** baş ışıkçı
ayırım seçme gücü
ayırma gücü seçme gücü
ayine ayna
ayna çekimini cam çekimi

B

background dip bezemi; ~ **müziği** destekleyici müzik
badman kötü adam
bağlantı noktalama
bağlayıcı istasyonlar telsiz bağlantısı
bakış; ~ **açısı** açı; ~ **boşluğu** yan boşluk
bakire pelikül boş film
baldır bacak filmi cinsel sömürü filmi

banda alma mıknaatıslı görüntü saptama
bant kuşak; mıknaatıslı kuşak; mıknaatıslı ses kuşağı; ~ **V** beşinci kuşak; ~ **I** birinci kuşak; ~ **IV** dördüncü kuşak; ~ **geçirici** geçer kuşak; ~ **genişliği** kuşak genişliği; ~ **II** ikinci kuşak; ~ **kayıt** mıknaatıslı görüntü saptama; ~ **pas** geçer kuşak; ~ **tan** yayın kuşaktan yayın; ~ **III** üçüncü kuşak
basari görsel
basıcı başağ
basit tarama düz tarama
baskı tablası başağ
baş; ~ **aktör** baş oyuncu; ~ **aktris** baş oyuncu; ~ **artist** baş oyuncu; ~ **elektrikçi** baş ışıkçı; ~ **kameraman** alıcı yönetmeni; ~ **kameramen** alıcı yönetmeni; ~ **montör** kurgucu; ~ **operatör** görüntü yönetmeni; ~ **plan** baş çekimi; ~ **üstü** boşluğu üst boşluk
başlık yazı
bebek üçayak ufak üçayak
bedmen kötü adam
bekravnd geriden gösterim
belediye eğlence rüsumu eğlence resmi
belge film belgesel film; ~ **filmi** belgesel film
belginlik ayarı odaklama
belirtici çekim giriş çekimi
bel plan bel çekimi
benek projektör benek ışıldağı
berrak seçik
besleme gerilimi regülatörü düzeneç
bestekâr besteci
beyaz; ~ **perde** görüntülük; ~ **seviyesi** beyaz düzeyi
beyazlatma ağartma; ~ **banyosu** ağartma banyosu

bildirişim iletişim

bildirişme iletişim

bileşik kopya bileşik eşlem

bileştirme masası seslendirme masası

bilim kurgu filmi önceleme filmi

billur(lu) mikrofon kırılmalı sestoplar

bipack usulü çift kuşak

bir; ~ **bobinlik film** tek makaralık film; ~ **kanal için anten** tek oluk dalgalığı

birinci; ~ **kopya** ilk eşlem; ~ **plan** göğüs çekimi; ön; ~ **plan aktör** baş oyuncu; ~ **vizyon** genel oynatım; ~ **vizyon sinema** genel oynatım sineması; ~ **vizyon sineması** ilk oynatım sineması

birleştirilmiş devre tümleşik devre

biyografik film yaşamöyküsel film

bobin makara

borulu ızgaralar borulu askı

boy plan boy çekimi

bozmak karıştırmak

bölge; ~ **istasyonu** bölge yayacı; ~ **sel istasyon** bölge yayacı

bölüm ayırım

brüt; ~ **gelir** kesintisiz gelir; ~ **hasılat** kesintisiz gelir; ~ **kazanç** kesintisiz gelir

BSI derecesi BSI duyarlılığı

buat kutu

bukle dolam

bulanık; ~ **çevrinme** yıldırım geçişi; ~ **sahne** yıldırım geçişi; ~ **dairesi** bulanıklık tekeri

bürlesk savrıklama

büyük; ~ **boy diya(pozitif)** büyük boy saydam resim; ~ **film** uzun film; ~ **ileri plan** omuz çekimi; ~ **plan** baş çekimi; genel çekim; omuz çekimi
büyükölç boy

C

camia toplaç

camlı kamara seslendirme odası

cereyan akım; ~-i **elektriki** akım; ~-i **mütemadi** doğru akım

cihaz-i ahiz almaç

C somunu C yuvası

cut kesme

Ç

çalışma; ~ **cetveli** çalışma çizelgesi; **kopyası** iş eşlemi; ~ **tablosu** çalışma çizelgesi

çapraz; ~ **çekim** uç; ~ **çift(kutup)** çapraz çiftuçay

çekim çevirim; ~ **dışı** çerçeve dışı; ~ **içi** çerçeve içi; ~ **izni** çevirim izni; ~ **senaryosu** çevirim oyunluğu

çekme çevirim; ~ **izni** çevirim izni

çekmek çevirmek

çember dolam

çerçeve resim

çevirici çevirgeç

çevirim; ~ **senaryocusu** çevirim oyunluğu yazarı; ~ **senaryosu** çevirim oyunluğu

çevirme çevirim; ~ **kitabı** çevirim oyunluğu; ~ **kolu** kol

çevre düzenlemesi bezem

çevrilebilen film evrilir film

çift; ~ **çalışan makine** çift gösterici; ~ **dizgeli ses kayıt yöntemi** ayrı çevirim; ~ **telli simetrik kablo** yası kablo

çizgi satır; ~ **film** canlıresim; ~ **frenkansı** saniyede satır (sayısı); ~ **sayısı** satır sayısı; ~ **senkronizasyon sinyali** satır eşleme imi; ~ **silinmesi** satır boşluğu; ~ **silme periyodu** satır boşluğu süresi; ~ **silme sinyali**

satır boşluğu imi; ~ **tarama jeneratörü** satır üretici

çocuk programı çocuk izlencesi

çok; ~ **çok yüksek frekanslar** pek yüksek yinelenim(ler); ~ **kontrast** çok sert; ~ **normlu alıcı** çok ölçünlü almaç; ~ **uzak çekim** toplu çekim; ~ **yakın çekim** baş çekimi; ~ **yüksek frekans** çok yüksek yinelenim(ler); ~ **yüksek frekans bantları** çok yüksek yinelenim kuşakları; ~ **yüksek tansiyon** çok yüksek gerilim; ~ **yüksek voltaj** çok yüksek gerilim

çözülüş çözüm

çubuklu mikrofon kuşaklı sestoplar

D

dağılma dağılım

dağıtıcı dağıtım kutusu

dahilde içeride çevirim

dahili; ~ **anten içeri dalgılığı**; ~ **(sahne)** iç; içeride (çevirim)

dalga; ~ **boyu** dalga uzunluğu; ~ **osiloskrafı** dalga salınımölçeri; ~ **osiloskobu** dalga salınımölçeri

dansite yoğunluk

dansitometre yoğunlukölçer

dansitometri yoğunlukölçümü

darbe vuru

dar; ~ **film gösteren makine** dar film göstericisi; ~ **film kamerası** özenci alıcısı; ~ **film makinesi** özenici alıcısı

darüssınaa ışık

dedektif filmi polis filmi

deformasyon biçimbozumu

degrade karama

değişen; ~ **obtüratör** değişir örtücü; ~ **ziya kesafeti usulü** değişir yoğunluklu işlem

değişik yoğunluklu sistem değişir yoğunluklu işlem

dehşet filmi yıldı filmi

dekadraj kayma

deklaşör düğme; ~ **kablosu** telli düğme

dekolte film aşık film

dekor bezem; ~ **atölyesi** bezem işliği; ~ **bezi** bezem bezi; ~ **bölümü** bezem bölümü; ~ **cu** bezemci; ~ **değiştirme** bezem değişimi; ~ **deposu** bezem korunağı; ~ **içi** içeride (çevirim); ~ **kalfası** bezemci; ~ **kurma** bezem kurma; ~ **planı** bezem tasarısı; ~ **ressamı** bezemci; ~ **sökme** bezem sökme; ~ **tuvali** bezem bezi

dekoratör bezemci

dekupaj çevirim oyunluğu; kurgulama; ~ **lı senaryo** çevirim oyunluğu; ~ **senaryosu** çevirim oyunluğu; ~ **yapma** kurgulama; ~ **yapmak** kurgulamak

dekupe; ~ **etme** kurgulama; ~ **etmek** kurgulamak

delikli maske elek

demodülasyon bulma

denetim denetleme

deniz dibinde sinema deniz altı sineması

depo donatım korunağı; koranak

depolama korunaklama

derece-i vüsat açıklık

derleme; ~ **kopyası** derleme eşlemi; ~ **nüshası** derleme eşlemi; ~ **sayısı** derleme eşlemi

ders filmi öğretici film

desen resim; ~ **anime** canlıresim

destek ışığı doldurma ışık

deşarj boşalma

detay ayrıntı (çekimi)

detektör bulucu
devamlılık yazmanı yazman
develope; ~ edilmiş film açındırılmış film
developman açındırma; ~ **banyosu** açındırma banyosu; ~ **küveti** açındırma teknesi; ~ **makinesi** açındırma aygıtı; ~ **müddeti** açındırma süresi
devir dönem; ~ **li** dönemsel
devlet nüshası derleme eşlemi
devre çevrim
devri dönemsel
DIN derecesi DIN duyarlılığı
dış; ~ **anten** dışarı dalgılığı; ~ **sahne** dış; ~ **yayın** canlı yayın; dışarıda (canlı) yayın
dışbükey mercek yakınsak mercek
didaktik film öğretici film
difraksiyon kırınım
difüzyon yayılım
dikey; ~ **kaydırma** düşey kaydırma; ~ **yükseliş** düşey kaydırma
diklemesine kaydırma düşey kaydırma
dinamik devingen; ~ **film** devingen film; ~ **montaj** devingen kurgu; ~ **plan** devingen çekim; ~ **sahne** devingen ayırım
dini film dinsel film
dinleme kamarası seslendirme odası
dioptr mercek ek mercek
dip; ~ **dekoru** dip bezemi; ~ **müziği** destekleyici müzik
dipçik göğüs ayağı
dipol (anteni) çiftuçay
direktör yönetici; yönetmen
dirijör yönetmen
disk jokey plak sunucu
diskriminatör ayırıcı
dispersiyon dağılım
dissolvens açılma; zincirleme; ~ **kapalıka;** ~ **kararmuvaze** zincirleme

distribüsyon dağıtım; ~ **acentesi** dağıtım evi
distribütör dağıtımcı
dişli tambur dişli makara
diyafram ışık düzengeci
diyalog söyleşme; ~ **cu** söyleşme yazarı; ~ **yazarı** söyleşme yazarı
diyalogist söyleşme yazarı
diya(pozitif) saydam resim; ~ **boyu** saydam resim boyu; ~ **çerçevesi** saydam resim çerçevesi; ~ **ebadi** saydam resim boyu; ~ **forması** saydam resim boyu; ~ **projektörü** saydam resim göstericisi; ~ **şeridi** saydam resim kuşağı; ~ **verici** saydam resim tarayıcı
diz plan(ı) diz çekimi
doğrultucu yönettici
dokümanter belgesel; ~ **(film)** belgesel film
doldurma ışığı doldurma ışık
dolgu ışığı doldurma ışık
dolly kaydırma arabası
donanım gereç
döndürmek çevirmek
dönen obtüratör değişir örtücü
döner dolap çapraz çiftuçay
dublaj sözlendirme; ~ **cı** sözlendirici; ~ **film** i sözlendirilmiş (film); ~ **odası** sözlendirme işliği; ~ **rejisörü** sözlendirme yönetmeni; ~ **sanatkârı** sözlendirici; ~ **stüdyosu** sözlendirme işliği; ~ **versiyonu** sözlendirilmiş evrim
duble etme sözlendirme
dublör benzer
dudak; ~ **senkronizasyonu** dudak eşlemesi; ~ **senkronu** dudak eşlemesi
duhuliye girimlik; ön
durum kâğıdı döküm
duyarlı duyar

dünya havadisleri (film) haber filmi
düpleksör köprü
düşey; ~ **alçalış** düşey kaydırma; ~
lineerlik ayarı düşey doğrusalık ayarı; ~
polarizasyon düşey ucaylama; ~
senkronizasyon alan eşleme-
 si; resim eşlemesi; ~ **senkronizasyon**
işareti resim eşleme imi; ~
senkronizasyon sinyali alan eşleme
 imi; ~ **silinme** alan boşluğu
düzeltilme süzgeci düzeltici süzgeç

E

ebat boy
ecnebi film yabancı dilde evirim
edebiyat programı yazın izlencesi
efekt etkiler; ses etkileri; ~ **lambası**
 toplayıcı ışıldak
eğitim programı eğitim izlencesi
eğlence; ~ **film** eğlendirici film; ~
programı eğlence izlencesi
Eidophor televizyon göstericisi
ek; ~ **çekim** bağlayıcı çekim; ~ **ob-**
jektif ek merce; ~ **plan** bağlayıcı
 çekim
ekip takım
ekipman donatı
eko yankı
ekran görüntülük; ~ **boyu** boy; gö-
 rüntülük eni; ~ **boyutu** boy; ~
ebadı boy; görüntülük eni; ~ **lam-**
bası almaç ısıtıcı; ~ **parlaklığı** gö-
 rüntülük parlaklığı
eksitasyon; ~ **ampülü** uyarıcı ısıtaç;
 ~ **lambası** uyarıcı ısıtaç
eksitator uyarıcı ısıtaç
ekspozisyon ışıklama
ekspresyonist dışavurumcu
ekspresyonizm dışavurumculuk
elbise giysi

elektrik; ~ **arkı** ışık yayı; ~ **cereya-**
nı akım; ~ **çi** ışıkçı; ~ **enerjisi** e-
 lektrik erkesi; ~ **kuvveti** güç; ~
motorlu kamera elektrik motorlu
 alıcı
elektrikîyet elektrik; ~ **-i** mıknatısı-
 ye elektromıknatıslık
elektrisyen ışıkçı
elektrojen grubu üreteç
elektromagnetizma elektromıknatıslık
elektromanyetik; ~ **alan** elektro-
 mıknatıs alan; ~ **dalgalar** elektro-
 mıknatıs dalgalar; ~ **radyasyon** ışı-
 nım; ~ **tayf** elektromıknatıs izge
elektromanyetizm elektromıknatıslık
elektromotris kuvvet elektromotor
 kuvvet
elektron; ~ **huzmesi** elektron deme-
 ti; ~ **kaynağı** elektron topu; ~ **ta-**
bancası elektron topu; ~ **tüfegi** e-
 lektron topu
elektronik; ~ **beyin** bilgisayar; ~
bilgi işlem sistemi bilgisayar; ~
bilgisayar bilgisayar; ~ **hesap ma-**
kinesi bilgisayar; ~ **kamera** alıcı;
 ~ **kompüter** bilgisayar; ~ **usulle**
kanal seçimi elektronik oluk seç-
 me; ~ **vizör** bakaç
elektrot elektrikucu
eleman öge
eleştirme eleştiri; ~ **ci** eleştirmen
emniyet; ~ **nizamnamesi** güvenlik
 yönetmeliği; ~ **talimatnamesi** gü-
 venlik yönetmeliği; ~ **tedbirleri** gü-
 venlik önlemleri
empedans iç direnç; ~ **çevirici** iç di-
 renç dönüştürgeci; ~ **muhavvilesi**
 iç direnç dönüştürgeci
empresyone edilmiş film dolu film
empresyonizm izlenimcilik
empülsiyon vuru

emülsiyon duyarkat; ~ **lu taraf** duyarkat yüzü; ~ **numarası** duyarkat sayısı; ~ **suz taraf** taban yüzü
endüstri; ~ **filmi** işleyim filmi; ~ **sineması** işleyim sineması
enerji erke
enformasyon bilgi
enfraruj (radyasyon) kızılaltı (ışınımı)
enine; ~ **iz** enine im; ~ **izli video**
kaydedici enine görüntü aygıtı
enlilik en
enstalatör ışıkçı
enstantane şipşak
entegral devre tümleşik devre
enterferans girişim
entervalometre aralık düzenleyici
en yakın çekim ayrıntı (çekimi)
erime zincirleme
eritme zincirleme
erotik film kösnül film
esas; ~ **anten** çiftucay; ~ **film** baş film; ~ **renkler** ana renkler
eser; ~ **sahibi** yapıt iyisi; ~ **sahipliği** yapıt iyeliği
eşhas oynayanlar
eşel çekim ölçeği; taslak
eş merkezli kablo eşeksensli kablo
etaj kat

F

fabrika ışık
facia ağlatı
fader ses düğmesi
fading alkınma
farklılık sertlik
fasil bölüm
fasılalı; ~ **dönüş** aralı devinim; ~ **geçiş** aralı geçiş; ~ **hareket** aralı devinim; ~ **hareket mekanizması** aralı devinim düzeneği; ~ **hareket tamburu** aralı devinim dişlisi

faz evre; ~ **modülasyonu** evre değiştirimi
f değeri f sayısı
feding alkınma
feet numarası kenar sayısı
fenni film bilimsel film
festival şenlik
feyding zincirleme
fıçı bükülmesi fıçı sapması
figürasyon figüran topluluğu
filaman tel
film; ~ **aktörü** sinema oyuncusu; ~ **aktrisi** sinema oyuncusu; ~ **alıcı** makine alıcı; ~ **alma** çevirim; ~ **almak** çevirmek; ~ **alma makinesi** alıcı; ~ **âmili** yapımcı; ~ **âmilliği** yapımcılık; ~ **arşivi** filmlik; ~ **artisti** sinema oyuncusu; ~ **bobini** makara; ~ **çekme** çevirim; ~ **çekmek** çevirmek; ~ **çekme makinesi** alıcı; ~ **çevirme** çevirim; ~ **deposu** korunak; ~ **direktörü** yönetmen; ~ **dizini** film dizelgesi; ~ **e alma hakkı** çevirim hakkı; ~ **e çekmek** çevirmek; ~ **festivali** şenlik; ~ **gazetesi** haber filmi; ~ **geçmek** göstermek; ~ **göstermeğe** mahsus otomobil sinema arabası; ~ **gösterme makinesi** film yayın aygıtı; gösterici; ~ **hızı** duyarlık; ~ **hikâyesi** geliştirim; öykü; ~ **ihracatçısı** film dışsatımcısı; ~ **ihracatı** film dışsatımı; ~ **ilanı** tanıtı; ~ **in ismi** ad; ~ **in resimle öyküsü** resimli taslak; ~ **ithalatçısı** film dışalımıcısı; ~ **ithalatı** film dışalım; ~ **i tutarak gösterme** resim durdurma; ~ **kamerası** alıcı; ~ **kanalı** yatak; ~ **katalogu** film sıralağı; ~ **kitaplığı** filmlik; ~ **kotrolü** denetleme; ~ **kumpanyası** yapımevi; ~ **kütüphanesi** filmlik; ~ **ma-**

kinesi alıcı; ~ **matbaası** basım işliği; ~ **mecmuası** sinema dergisi; ~ **mevzuu** konu; ~ **mimarı** sanat yönetmeni; ~ **müessesesi** yapımevi; ~ **münekkidi** eleştirmen; ~ **okuyucu** film yayın aygıtı; ~ **operatörü** alıcı yönetmeni; ~ **prodüktörlüğü** yapımcılık; ~ **prodüktörü** yapımcı; ~ **projeksiyon makinesi** gösterici; ~ **rejisörü** yönetmen; ~ **reklamı** tanıtı; ~ **sanatkârı** sinema oyuncusu; ~ **sansörü** denetleyici; ~ **sansürü** denetleme; ~ **seyretme** izleme; ~ **seyretmek** izlemek; ~ **sürati** duyarlık; ~ **şeridi** saydam resim kuşağı; ~ **şirketi** yapımevi; ~ **taciri** yapımcı; ~ **tenkidi** eleştiri; ~ **tenkitçisi** eleştirmen; ~ **tüccarı** yapımcı; ~ **verici** film yayın aygıtı; ~ **yapıştırma eczası** zambak

filmaraşiv filmlik

filmografi film dizelgesi

filmojeni filmgiderlik

filmojenik filmgider

filmoloji filmbilim

filtre süzgeç

final bitiş

firma yapımevi

flaş çarpıcı çekim; yıldırım haber;

(**lambası**) çakar (ışıktaç)

leşbek geriye dönüş

flu bulanık; yumuşak odak

flüoresan ışınır; ~ **ekran** ışınır görüntü; ~ **lamba** ışınır ışıtaç

flüoresans ışınırılık

flüorışı ışınırılık

flüorışıl ışınır

flüori ışınır

FM yinelenim değiştirimi

fokus odak; ~ **u** değişebilen objektif değişir odaklı mercek; ~ **uzunluğu** odak uzunluğu

fon dip; diplik; ~ **müziği** destekleyici müzik; ~ **müzikçisi** besteci

fondü karar; ~ **açık** açılma; ~ **dis-solvens** açılma-karar; ~ **kapalı** karar; ~ **kruvaze** zincirleme

forma boy

fosforesan fosforlanmalı; ~ **ekran** fosforlanmalı görüntülük

fosforesans fosforlanma

fosforışı fosforlanma

fosforışıl fosforlanmalı

fosfori fosforlanmalı

fosfor noktası renkli benek

foto; ~ **direktörü** görüntü yönetmeni; ~ **muhabiri** foto bildirmeni

fotoelektrik ışikelektrik; ~ **hücre** ışıközü; ~ **lamba** ışıközü; ~ **sel** ışıközü

fotoelektriksel ışikelektriksel

fotoelektron ışikelektron

fotoflaş çakar (ışıktaç)

fotoğraf alıcı yönetmeni; resim; ~ **çı** alıcı yönetmeni; ~ **direktörü** görüntü yönetmeni; ~ **heyeti** alıcı takımı; ~ **makinesi** fotoğraf aygıtı

fotojeni resmegiderlik

fotojenik resmegider

fotokatot eksiuc ısıtıcı; ışikeksiucu

fotometre ışıkölçer

fotometri ışıkölçümü

foton ışıközü

fotosel ışıközü; ~ **hücre** ışıközü; ~ **li** pozmetre ışıközlü ışıkölçer

fragman tanıtma filmi

f rakamı f sayısı

frekans yinelenim; ~ **bandı** kuşak; ~ **modülasyonu** yinelenim değiştirimi

frequency modulation yinelenim değiştirimi

Fresnel; ~ **projektörü** Fresnel ışıldak; ~ **spot projektör** Fresnel ışıldak

fuaye gezinek
fuṭ-kendil ayak-mum
fut lambert ayak-lambert
fütürizm gelecekçilik

G

gag gülüt
gagmen gülütçü
gala önoynatım
galeri yönetim odası
gardropçu giydirici
gayr-i şeffaf saydamsız; ~ **lık** saydam-sızlık
gazişi ııldama
gazişil ııldar
geçici bant geçer kuşak
geçme geçiş; noktalama; zincirleme
geçmek göstermek
gelecek program tanıtma filmi
genç kız genç
Geneva tekerleği Malta haçı
geniş; ~ çekim genel çekim; ~ **ek-ran** geniş görüntülük; ~ **perde** geniş görüntülük; ~ **perde usulü** geniş görüntülük işlemi; ~ **plan** genel çekim
genişletme büyültme
genişlik en
genlik modülasyonu genlik değiştirini
gerçek dışı görüntü görünen görüntü
gerginlik gerilim
geri; ~ alma tersine çevirim; ~ **plan** dip; ~ **sarma** geriye sarma; tersine geçiş; tersine çevirim; ~ **ye döndür-me** ters geçiş; ~ **ye zoom** "genişlet!"
gerilim regülatörü düzengeç
giriş ücreti girimlik
gişe; ~ memuru biletçi; ~ **şampiyonu** gişe birincisi
giyim giysi
göğüs plan göğüs çekimi; omuz çekimi
gökışığı süzgeci gök süzgeci
gölgelenme gölge
görmelik görünüş
görme ve işitme; ~ araçları görsel-ışitsel araçlar; ~ **metodu** görsel-ışitsel yöntem; ~ **yoluyla eğitim** görsel-ışitsel eğitim
görü görüntü
görünmeyen resim gizli görüntü
görüntü; ~ bandı mıknaatıslı görün-tü kuşağı; ~ **boyu** resim boyu; ~ **boyutu** çerçeve oranı; ~ **düzei** o-dak düzlemi; ~ **-gürültü oranı** im-gürültü oranı; ~ **hatırlatma** iz bı-rakma; ~ **kayıt aygıtı** mıknaatıslı gö-rüntü aygıtı; ~ **lambası** alıcı ışıta-cı; **almaç** ışıtacı; ~ **monitoru** gö-rüntü denetliği; ~ **oranı** çerçeve o-ranı; ~ **parlaklığı** parlaklık; ~ **sa-yısı** resim sayısı; ~ **-ses aralığı** re-sim-ses aralığı; ~ **-ses montajı** resim-ses kurgusu; ~ **sinyali** resim imi; ~ **şeridi** mıknaatıslı görüntü kuşağı ~ **tutulması** iz bırakma; ~ **yazım-layıcı aygıt** mıknaatıslı görüntü ay-gıtı
görüşme görüşüm
görüş zaviyesi açı
gösterici lambalı televizyon televiz-yon göstericisi
gösterme gösterim
gözleme monitoru denetlik
grafik çizici; ~çi çizici; ~ **malzemesi** çizici gereci
grafist çizici
grandangüler geniş açılılar
gran spektakl üstünyapım
gren tanecik

gri; ~ **filtre** yoğunluk süzgeci; ~ **ko-yuluklar** cetveli gri ölçeği
grif tırnak; ~ **tırnağı** tırnak
gros plan omuz çekimi
güncel film haber filmi
gündüz ışığı gün ışığı
güneş diyaframı güneşlik
gürültü ses etkileri
güvenli alan güvenilir alan
güvenlikli alan güvenilir alan

H

haber; ~ **programı** haber izlencesi;
 ~ **servisi** haber bölümü; ~ **spikeri**
 sunucu; ~ **stüdyosu** haber işliği
haberleşme iletişim
haç Malta haçı
hadisat filmi haber filmi
haile ağlatı
hakk-i telif yapıt hakkı; yapıt hakkı
 iyeliği
halâ boşluk
hale ağıl; ayla
halka dolam
halliyet asetat
halo ağıl
ham film boş film
H anten H dalgalık
hardware gereç
hareket devinim
hareketli; ~ **bakımlık** devinimli ba-
 kımlik; ~ **dekor** dip bezemi; ~ **film**
 devingen film; ~ **montaj** devingen
 kurgu; ~ **plan** devingen çekim; ~
raylar kaydırma askısı; ~ **resim** can-
 lıresim; ~ **sahne** devingen ayırım; ~
sekans devingen ayırım
hareketsiz; ~ **film** durgun film; ~
montaj durgun kurgu; ~ **plan** dur-
 gun çekim; ~ **sahne** durgun ayırım
harici dış; dışarıda çevirim; ~ **anten**
 dışarı dalgalığı; ~ **sahne** dış

hariçte dışarıda çevirim
harp filmi savaş filmi
hasılat gelir
hassas duyar
hassasiyet duyarlık
havadis haber filmi
havai travelling düşey kaydırma
hayal gölge; görüntü; ~-i **hakiki** ger-
 çek görüntü; ~-i **zahiri** görünen
 görüntü; ~ **tüpü** almaç ısıtıcı
hayalet gölge
hayfidelici tıpkılık
hedef erek
heveskâr özenci sinemacı; ~ **makine-**
 si özenci alıcısı; ~ **sineması** özer-
 ci sineması
hız duyarlık
hızlandırılmış hareket hızlandırılmış
 devinim
hızlı; ~ **çevrinme** yıldırım geçişi; ~
hareket hızlandırılmış devinim
hidrolik; ~ **ayak** subasınçlı ayak; ~
kamera ayağı subasınçlı ayak; ~
yükselmeli kamera ayağı subasınçlı
 ayak
high fidelity tıpkılık
hikâye öykü
hiperfokal mesafesi odakötesi uzak-
 lığı
hoparlör sesyayar
huzme demet; ~-i **ziyaiye** ışın demeti
H ve D; ~ **derecesi** H ve D duyarlı-
 lığı; ~ **hızı** H ve D duyarlığı

I

ışık; ~ **ayarlı lamba** toplayıcı ışıldağ;
 ~ **demeti** ışın demeti; ~ **huzmesi**
 ışın demeti; ~ **kesici** örtücü; ~
noktası projektörü benek ışıldağı;
 ~ **örtücü** kepenkler yayındırıcı ka-
 nat; ~ **serpinmesi** dağılım; ~ **yö-**

neltici kepenkler yayındırıcı kanat;
~ **yönetimi** düzenleme
ışıklandırma aydınlatma; ~ **mühendis** baş ışıkçı

İ

iç; ~ **anten** iç dalgalık; içeri dalgılığı;
~ **kamera** ışık alıcısı; ~ **konuşma**
içinden (konuşma); ~ **konuşma sistemi** içiletişim; ~ **monolog** içinden (konuşma); ~ **sahne** iç
içbükey mercek ıraksak mercek
içeriye zoom "darlaştır!"
ide ana konu
ihtilaf-i manzar ıraklık açısı
ihtizaz salınım
iki; ~ **bobinlik film** iki makaralık film; ~ **buutlu** ikiboyutlu; ~ **ekranlı alıcı** çift görüntülüklü almaç; ~ **kutuplu çiftucay**; ~ **kutuplu anten** çiftucay; ~ **tarafli delikli film** çift delikli film; ~ **yönlü mikrofön** çift yönlü sestoplar
ikinci; ~ **negatif** çoğaltım eşlemi; ~ **vizyon** ikinci oynatım; ~ **vizyon sinema** ikinci oynatım sineması
ikonoskop; ~ **kamera** ikonoskop (alıcı); ~ **lambası** ikonoskop (ışıtacı)
ilan tanıtı; ~ **filmi** tanıtı filmi
ilanat filmi tanıtı filmi
ilave hoparlör ek sesyayar
ilaveyle terkip katmalı işlem
ileri travelling öne kaydırma
ilk; ~ **dişli tambur** verici dişli; ~ **plan** göğüs çekimi; omuz çekimi; ~ **vizyon sineması** ilk oynatım sineması
ilmi film bilimsel film
ilm-i savt sesdağılımı
imaj görüntü; ~ **ortikon kamera** görüntü-ortikon alıcı; ~ **ortikon**

lambası görüntü-ortikon ışııtacı;
~ **ortikon televizyon kamera** resim lambası görüntü-ortikon ışııtacı; ~ **ortikon televizyon kamera** görüntü-ortikon alıcı
imal (etme) yap m
impedans iç direnç
impulse vuru
imtisas soğurma
ince montaj ince kurgu
indikatör gösterge
inhiraf-i kürevi yuvarsal sapınc
inikâs yansıma
iniş (hattı) iniş kablosu
inkisar kırılma; ~ **indisi** kırılma göstergesi
inkışaf banyosu açındırma banyosu
inşia ışıma; ışıınım
intişar ayrılma; yayılma; ~ **-i ziya** yayınım
inverzibl evrilir; ~ **film** evrilir film
iptidai renkler birincil renkler
irae gösterim
irisle; ~ **açılma** noktali açılma; ~ **fondü** noktali açılma-kararma; ~ **kararma** noktali kararma
isim ad; ~ **kaydı** ad yazdırımı; ~ **tescili** ad yazdırımı
istasyon radyo yayacı; televizyon yayacı
istiktap ucaylama; ucaylanma
işaret im; ~ **gürültü oranı** im-gürültü oranı
işba doyma
iş; ~ **filmi** tecimsel film; ~ **günü** çevirim günü; ~ **kopyası** iş eşlemi; ~ **planı** çalışma çizelgesi
işletme; ~ **kontratı** dağıtım sözleşmesi; ~ **mukavelesi** dağıtım sözleşmesi
itki vuru

iyelik hakkı yapıt hakkı
iyi resim verme resmegiderlik
iyonosfer iyonuyarı
izahat açıklama; altıyazı; arayazı
izhar açındırma; ~ **banyosu** açındırma banyosu; ~ **küveti** açındırma teknesi; ~ **makinesi** açındırma aygıtı; ~ **müddeti** açındırma süresi
izin vesikası denetleme belgesi
izleyici denetlik
izli yan bant güçsüzleştirilmiş yan kuşak

J

janr sinema türleri; televizyon türleri
jeneratör ureteç
jenerik (yazısı) tanıtma yazısı
jön genç; ~ **erkek** genç; ~ **karakter** genç; ~ **kız** genç; ~ **prömiye** genç
jurnal haber filmi

K

kabartma film üçboyutlu (film)
kabza sap
kadans gösterici hızı
kadem ayak
kadr çerçeve; resim; ~ **dışı** çerçeve dışı; dıştan (ses); ~ **içi** çerçeve içi; içten (ses)
kadraj çerçeveleme
kafa plan baş çekimi
kalevi alkali
kalıcı görüntü iz bırakma
kam aşık
kamara deliği gözetleme deliği
kamera alıcı; ~ **adesesi** alıcı merceği; ~ **cı** alıcı yönetmeni; ~ **çerçevesi** alıcı penceresi; ~ **denetim odası** alıcı denet odası; ~ **ekibi** alıcı takımı; ~ **görüş noktası** alıcı görüş noktası; ~ **gürültüsü** alıcı gürültüsü; ~ **hareketleri** alıcı devinimleri; ~ **hızı** alıcı hızı; ~ **ışığı** alıcı ışığı; ~ **kablosu**

alıcı kablosu; ~ **kanalı** alıcı oluğu; ~ **kartı** döküm; ~ **kontrol** alıcı deneti; ~ **kontrol masası** alıcı denet masası; ~ **kontrol odası** alıcı denet odası; ~ **lambası** alıcı ışıtaç; ~ **mesafesi** uzaklık; ~ **metni** alıcı oyunluğu; ~ **motoru** alıcı motoru; ~ **nın yeri** yerleştirme; ~ **objektifi** alıcı merceği; ~ **penceresi** alıcı penceresi; ~ **prova** genel sinama; ~ **sürati** alıcı hızı; ~ **takımı** alıcı takımı; ~ **tüpü** alıcı ışıtaç; ~ **uzaklığı** uzaklık; ~ **yerleştirmesi** yerleştirme; ~ **yönetmeni** alıcı yönetmeni; ~ **yönetmeni yardımcısı** alıcı yönetmeni yardımcısı; ~ **zaviyesi** açı
kameraman alıcı yönetmeni; ~ **asistanı** alıcı yönetmeni yardımcısı; ~ **yardımcısı** alıcı yönetmeni yardımcısı

kanal oluk; yatak; ~ **genişliği** oluk genişliği; ~ **ince ayarı** ince ayar; ~ **numarası** oluk sayısı; ~ **seçici** oluk seçici; ~ **seçme** oluk seçme; ~ **seçme tuşu** oluk seçme düğmesi
kapalı devre televizyon sistemi kapalı yayın
kapalı devre (televizyonu) kapalı yayın
kapalı hava içeride (çevirim)
kar karlanma; ~ **lama**; ~ **lı görüntü**; ~ **lı resim** karlanma
karakter; ~ **aktörü** karakter oyuncusu; ~ **artisti** karakter oyuncusu
karanlık oda karanlık kutu
"karartı!" "azaltı!"
karartıcı azaltıcı
karartma kararma
karartmak azaltmak
kare çerçeve; görüntü; resim; ~ **sayısı** resim sayısı

kareleme çerçeve düzeltme
karıştırma masası seslendirme masası
karikatür resim
karine-i inkisar kırılma göstergesi
karşıtlık sertlik
karton (film) canlıresim
kaset doldurmalık; kutucuk; ~ **li teyp** kutucuklu ses aygıtı; ~ **teyp** kutucuklu ses aygıtı
kaş örtü
kaşe ödemelik
kataloglama sıralaklama
katlanmış; ~ **dipol** katlanmış çift-uçay; ~ **iki kutuplu anten** katlanmış çiftuçay
katot eksiüç; ~ **ışınları** eksiüç ışınları; ~ **ışınlı osilograf tüpü** eksiüç salınımcı; ~ **lambalı projektör** eksiüç ışıtaçlı gösterici; ~ **lambası** eksiüç ışıtaç; ~ **lu osiloskop** eksiüç salınımcı; ~ **osiloskopu** eksiüç salınımcı; ~ **şualları** eksiüç ışınları
kayıt miknatıslı görüntü saptama; ~ **makinesi** optik seslendirici
kaynaşmış devre tümleşik devre
kendi kendini sansür özdenet'eme
kepenk yayındırıcı kanat
kesafet yoğunluk
kesin senaryo kesin oyunluk
kesinti kesme
keskinlik seçiklik
kesme kesim
kılavuz kavram yinelemeli kavram
kırılma indisi kırılma göstergesi
kırmızı; ~ **altı (radyasyon)** kızılaltı (ışınımı); ~ **sinyal** im işığı
kırpışım kırpışma
kısa; ~ **mihrak mesafeli objektif** kıssa odaklı mercek; geniş açılı mercek; ~ **odak mesafeli objektif** geniş açı-

lı mercek; kıssa odaklı mercek; ~ **plan** kıssa çekim
kısım bölüm
kıta boy
kıyafet giysi
kızılötesi (radyasyon) kızılaltı (ışınımı)
kim yaptı filmi suçlu kim filmi
kineskop filme saptama; filme saptayıcı
kitle haberleşme araçları yığınsal iletişim araçları
kitle haberleşmesi yığınsal iletişim
klaket çekim tahtası; şakşak; ~ **çi şakşakçı**
klima iklimleme; ~ **cihazı** iklimleyici; ~ **tesisatı** iklimleyici
klimatizasyon iklimleme
koaksiyal kablo eşeksenli kablo
koalektif anten ortak dalgalık; ~ **anten prizi** ortak dalgalık yuvası
koalektör toplaç
koltuk planı yer tasarısı
komanter açıklama
komedi güldürü; ~ **film** güldürü (film)
komedyen güldürü oyuncusu
komik (aktör) güldürü oyuncusu
komik film canlıresim; güldürü (film)
kompars ufak rol oyuncusu
komplemanter renkler tümrenkler
kompozisyon düzenleme; ~ **artisti** karakter oyuncusu
komputer bilgisayar
komünikasyon iletişim
komütatör anahtar
kondansatör aydınlatma merceği; yoğunlaş; ~ **lü mikrofön** yoğunlaşlı sestoplar
kondansör aydınlatma merceği
konkav adese iraksak mercek

kontör sayaç
kontrast sertlik; ~ **ayarı** sertlik ayar; ~ **ayarı düğmesi** sertlik düğmesi; ~ **kaybı** sertlik düşmesi; ~ **lık** sertlik oranı; ~ **yokluğu** sertlik eksikliği

kontrjur geriden aydınlatma

kontrol denetim; denetleme; ~ **e tabi tutmak** denetlemek; ~ **etmek** denetlemek; ~ **komisyonu** denetleme kurulu; ~ **komisyonu azası** denetleyici; ~ **odası** seslendirme odası; yönetim odası

kontrolör bilet kesici

kontrplan karşı açı çekimi

kontrplonje alttan görüş

kontrpuan karşısürüm

kontrtip çoğaltım işlemi

konulu film öykülü film

konum yerleştirme

konusma(lar) söyleşme

konusma sistemi iletişim

konveks adese yakınsak mercek

konvertör çevirgeç

koprodüksiyon ortak yapım

kopya eşlem; ~ **alma** çoğaltım; ~

alma hakkı çoğaltım hakkı; ~ **atölyesi** basım işliği; ~ **asma** çoğaltım; ~ **asma hakkı** çoğaltım

hakkı; ~ **başına hak** eşlem başına hak; ~ **çıkarma** çoğaltım; ~ **çıkarma hakkı** çoğaltım hakkı; ~ **çıkarmak** eşlem çıkarmak; ~ **makinesi** basım aygıtı; ~ **ziyası** basım ışığı

korsan istasyon korsan yayaç

koruma deposu korunak

kostüm giysi; ~ **cü** giysici; ~ **deposu** giysi korunağı; ~ **lü film** giysili film

kostümist giysici

kota oynatım saptancası; ~ **filmi** saptanca filmi

köşeleme çevrinme köşegen çevrinme

kötü kadın uğursuz kadın

kreatör giysi yaratıcısı

kreatris giysi yaratıcısı

kritik eleştiri; eleştirmen

kromatik renkser

krominans renklilik; ~ **kanalı** renklilik oluşu; ~ **sinyali** renklilik imi

krua dö malt Malta haçı

kudret erke; ~ **i elektrikiye** elektrik erkesi

kukla filmi canlıresim

kulis görünçlük çevresi

kumanda masası seslendirme masası

kumpanya yapımı

kurdele kuşak

kurgu filmi derleme film

kurgulu alıcı zemberekli alıcı

kurma yaylı kamera zemberekli alıcı

kutup uç; ~ **değiştirme** uç değiştirme

kutuplama ucaylama; ~ **filtresi** ucaylama süzgeci; ~ **yönü** ucaylanma

kutuplaşmış; ~ **şua** ucaylanmış ışık; ~ **ziya** ucaylanmış ışık

kutuplayıcı ucaylayıcı; ~ **gözlük** ucaylayıcı gözlük

kuvantum nicem

kuvars iyotlu lamba kuvars ısıtıcı

kuvve; ~ **i basıra** görme keskinliği;

~ **i elektrikiye** güç; ~ **i müteharrik bi'l elektrik** elektromotor kuvvet

kuvvetlendirici dalgalık güçlendirici; ~ **posta** aktarıcı

kuvvetli ana ışık güçlü ana ışık

kuvvet noktaları güçlü noktalar

kuvvet rayları kaydırma askısı

küçük; ~ **alıcı** el televizyonu; ~ **rol** ufak rol

küresel sapınç yuvarsal sapınç
küvet tekne

L

laboratuvar işlemelik
lamba ışıtaç; ~ **boyun** boyun; ~ **gar-**
diyen ışıkçı
lantern majik büyülu fener
leitmotiv yinelemeli kavram
leman ışıldama; ~ **i flüori** ışınlılık;
~ **i fosfori** fosforlanma; ~ **lı** ışıldar
levandel mavi eşlem
levn renk
lider kılavuz
lineerlik doğrusallık; ~ **ayarı** doğru-
sallık ayarı
link telsiz bağlantısı
lobi tanıtı resmi
lokasyon çevirim yeri; ışık arsası
lup dolam

M

macera filmi serüven filmi
magazin doldurmalık
mahlul eriyik
mahrek yörunge
mahrut koni
mail panoramik köşegen çevrinme
makine; ~ **dairesi** gösterim odacığı; ~
hareketleri alıcı devinimleri
makinist gösterimci; ışık işçisi; ~ **çı-**
rağı gösterimci yardımcısı; ~ **mua-**
vini gösterimci yardımcısı
makro mercek ek mercek
makyaj mütehasısı makyacı
makyör makyacı
maliyet gider
malzeme donatım; ~ **deposu** dona-
tım korunağı
manivel kol
manivela kol; ~ **kolu** kol

manyetik mıknatıssal; ~ **alan** mıknatıslı alan; ~ **bant** mıknatıslı görün-
tü kuşağı; mıknatıslı kuşak; mıknatıslı ses kuşağı; ~ **delikli bant** de-
likli mıknatıslı kuşak; ~ **film** mıknatıslı film; ~ **kayıt kafası** mıknatıslı seslendirme kafası; ~ **kuşak** mıknatıslı görüntü kuşağı; ~ **şerit** mıknatıslı kuşak; mıknatıslı görüntü kuşağı; ~ **resim kayıt aracı** mıknatıslı görüntü aygıtı; ~ **resim kayıt cihazı** mıknatıslı görüntü aygıtı; ~ **ses alma makinesi** ses aygıtı; ~ **ses bandı** mıknatıslı ses kuşağı; ~ **ses kaydı** mıknatıslı seslendirme; ~ **ses kayıt cihazı** ses aygıtı

manyetoscope mıknatıslı görüntü aygıtı

manzara almak çevirmek
mas soğurma

maske elek; silinme; ~ **leme tabaka-**
sı elek; ~ **li resim tüpü** elekli ışıtaç;
~ **li tüp** elekli ışıtaç

masraf gider

matine gündüz gösterimi

matipo basım aygıtı

mavera-i **benefşevi** morötesi ışınlı
mevbur **programasyon** zorunlu iz-
lenleme

mekanik akortlu kanal seçme me-
kanik oluk seçme

mekanik usulle kanal seçimi me-
kanik oluk seçme

mekân yer; ~ **seçimi** yer seçimi

mektep filmi okul filmi

menazır görünge

menba-i **ziya** ışık kaynağı

menfi pelikül negatif boş film

menşur biçme

mesafe dürbünü uzaklıkölçer

meslek-i **hakikiyyun** gerçekçilik

mesut; ~ **bitiş** mutlu son; ~ **sonuç** mutlu son
meşum kadın uğursuz kadın
metör an sen yönetmen
mevce dalga; ~ **boyu** dalga uzunluğu; ~ **tülü** dalga uzunluğu
mevcelenme dalgalanma
mevzu konu; ~ **lu film** öykülü film
mıknatısı mıknatıssal
mıknatıs-i elektriki elektromıknatıs
mıknatısıyet mıknatıslık
Mickey Mouse canlıresim
mihrak odak; ~ **mesafesi** odak uzunluğu; ~ **noktası** odak; ~ **uzunluğ** odak uzunluğu
mikrofilm minifilm
mikrofon sestoplar; ~ **cu** sestoplarıcı; ~ **gölgesi** sestoplar gölgesi; ~ **hareketleri** sestoplar devinimleri; ~ **kolu** sestoplar kamışı; sestoplar kolu; ~ **sürücü** sestoplarıcı; ~ **tek-nis-yeni** sestoplarıcı; ~ **vinci** sestoplar arabası
mikrosinematografi ufakölçek sineması
miksaj bileştirme
miksefe aydınlatma merceği
mikyas-i kesafet yoğunlukölçer
milletlerarası; ~ **şebeke** uluslararası; ~ **televizyon şebekesi** uluslararası televizyon ağı
milli; ~ **film** yerli film; ~ **şebeke** ulusal ağı; ~ **televizyon şebekesi** ulusal ağı
mimar sanat yönetmeni
mir ayar resmi
mirat ayna
mizansen görünçlüklenme
moda; ~ **mütehassısı** giysi yaratıcısı; ~ **ressamı** giysi yaratıcısı
model maket; ~ **ci** giysi yaratıcısı

modülasyon değiştirim
modülatör değiştirimci
monitor denetlik
monitör denetlik
monoskop tekresimlik
montaj kurgu; ~ **bölümü** kurgu odası; ~ **bürosu** kurgu odası; ~ **cı** kurgucu; ~ **cı asistanı** kesici; ~ **dairesi** kurgu odası; ~ **film**i derleme film; ~ **kopyası** kurgu eşlemi; ~ **masası** kurgu masası; ~ **odası** kurgu odası; ~ **operatörü** kurgucu; ~ **yapmak** kurgulamak
montör kurgucu; ~ **asistanı** kesici
Moriton kurgu aygıtı
"motorl" "al!"
Moviola kurgu aygıtı
muaddit optik seslendirici
muayene denetleme; ~ **etmek** denetlemek; ~ **resmi** ayar resmi
mudhike güldürü
muhabere iletişim
muhafaza koruma
muharrir yazar
muhavere söyleşme
muhavvile dönüştürgeç
mukavemet direnç
murakabe denetleme; ~ **etmek** denetlemek; ~ **komisyonu** denetleme kurulu
musiki müzik
mutabakat eşlemelik
muzi ışık kaynağı
mübeddil çevirgeç
mücessem; ~ **film** üçboyutlu (film); ~ **sinema** üçboyutlu sinema
müdahale karışma; ~ **etmek** karıştırmak
müdür yönetmen
mükâleme söyleşme
mükessife aydınlatma merceği

mülakat görüşüm
 mümessil oyuncu
 münekkitt eleştirmen
 müsaade vesikası denetleme belgesi
 müsbet pelikül pozitif boş film
 müstaktap ziya ucaylanmış ışık
 müstehcen film açık film
 müşavir danışman
 müşeddide yükselteç
 müş'ir gösterge
 mütebait ıraksak
 mütemmim renkler tümler renkler
 mütenavip cereyan dalgalı akım
 müteşehhip akkor
 müvellit üreteç
 müzik programı müzik izlencesi
 müzisyen besteci

N

nabız sistemi vuru eşlemesi
 naklen yayın aktarma yayın; canlı yayın; dolaylı yayın; ~ arabası yayın arabası; ~ aracı yayın arabası
 namzet yıldızcık
 nar-i beyza akkor
 narrativ anlatım
 nâzım düzengeç
 negatif; ~ developpe edilmesi negatif açındırması; ~ kopya negatif eşlem
 neorealizm Yeni Gerçekçilik
 neşriyat yayın
 net seçik; ~ ayarı odaklama; ~ gelir kesintili gelir; ~ hasılat kesintili gelir; ~ kazanç kesintili gelir; ~ kesinti kesme; ~ keskinliği odakötesi uzaklığı; ~ lik seçiklik; ~ lik sahası alan; ~ olma sahası odakötesi uzaklığı; ~ yapmak odaklamak
 nispi; ~ açıklık bağıntılı açıklık; ~ rutubet bağlınem

nitroselüloz selüloz nitrat
 nokta ışık projektörü benek ışıldağı
 nokta-i mihrak odak
 normal; ~ ebat ölçün film; ~ film ölçün film; ~ görüş noktası olağan görüş noktası; ~ mihrak mesafeli objektif olağan odaklı mercek; ~ odak mesafeli objektif olağan odaklı mercek; ~ sürat ölçün hız; ~ tarama düz tarama
 nöbetleşe kurgu almaşık kurgu
 nötr filtre yoğunluk süzgeci
 numara çekim sayısı

O

obje konu
 objektif mercek; ~ ayarı odaklama; ~ hassasiyeti bağıntılı açıklık; ~ ışıık kuvveti ışııklılık; ~ kudreti bağıntılı açıklık
 obtüratör örtücü; ~ açıklığı örtücü açıklığı; ~ le fondü örtücüyle kararma; ~ le karartma örtücüyle kararma
 odaküstü uzaklığı odakötesi uzaklığı
 oküler gözyeri
 olaylar dizisi ayırım
 omnidireksiyonel anten yöneltmesiz dalgalık
 omuz plan omuz çekimi
 opak saydamsız
 opasite saydamsızlık
 operatör alıcı yönetmeni; gösterimci
 optik; ~ aks optik eksen; ~ mihver optik eksen; ~ okuyucu optik okuma kafası; ~ prizma biçme; ~ ses kaydı optik seslendirme
 oral işitsel
 orijinal özgün evirim; ~ kopya ana kuşak; ~ negatif ana negatif; ~ senaryo özgün oyunluk; ~ versiyon özgün evirim

orkestra şefi orkestra yöneticisi
orta; ~ **çekim** diz çekimi; ~ **frekans** orta yinelenim; ~ **odak uzunluğu** olan **mercek** olağan odaklı **mercek**; ~ **plan** boy çekimi; diz çekimi; orta; ~ **umumi plan** genel çekim; yarı genel çekim; ~ **uzak çekim** boy çekimi; ~ **yakın çekim** bel çekimi
ortak eksenli kablo eşeksenli kablo
osilatör salıngaç
osilograf salınımlölçer
osiloskop salınımlölçer
otobiyografik film özyaşamöyküsel film
otokö akıl defteri
otomatik özdevinimli; ~ **ayar** özdevinimli odaklama; ~ **diyafram ayarı** özdevinimli ışık düzensizliği; ~ **fodü** örtücüyle **kararma**; ~ **frekans ayarı** özdevinimli yinelenim ayarı; ~ **kamera** özdevinimli alıcı; ~ **kazanç ayarı** özdevinimli gürlük ayarı; ~ **zoom** özdevinimli kaydırma
otosansür özdenetleme
35 mm'lik kopya 35 mm'lik eşlem

Ö

ön; ~ **düzlük** satır önü boşluğu; ~ **e zoom** "darlaştır!" ~ **plan** göğüs çekimi; ön; ~ **yazı** tanıma yazısı
örnek kopyası çoğaltım negatif
özel etkiler etkiler
özel kamera özel anlatış

P

paket program hazır izlenim
pan çevrinme; yatay çevrinme
Pan-Cinor değişir odaklı **mercek**
pano yüzey
panorama çevrinme
panoramik çevrinme; ~ **ekran** geniş görüntülük

pantograf yaylı askı
parabolik anten parabolik dalgalık
paradi üst balkon
paralaks ıraklık açısı
paralel; ~ **izleme** yanlamasına kaydırma; ~ **kayma hareketi** yanlamasına kaydırma; ~ **telli kablo** yassı kablo
parasol güneşlik
parasoley güneşlik
parlaklık sinyali parlaklık imi
parlama parıltı
pek çok uzak çekim uzak çekim
pek çok yakın çekim ayrıntı (çekimi)
pelikül boş film
perde görüntülük; titrem; ~ **ayarı** titrem ayarı; ~ **boyu** görünümlük eni; ~ **genişliği** görüntülük eni
perforasyon delik
perforeli manyetik bant delikli mik-natisli kuşak
peri gölge
periyodik dönemsel
periyot dönem
perspektif görünge
perspektif dekor görüngesel bezem
perş sestoplar kamışı
perşmen sestoplarıcı
pestlik ayarı kalınlık ayarı
peyk uydu; ~ **mahreki** yörünge
piezoelektrik basınç elektrikli
pikap plakçalar
plambikon; ~ **lambda** plumbikon ışıtaç; ~ **televizyon kamerası** plumbikon ışıtaç
plan çekim; ~ **ebadı** çekim ölçeği; ~ **-kontr plan** aç - karşı aç; ~ **numarası** çekim sayısı
planlama toplantısı yapım toplantısı

plastik; ~ **analiz** yoğrumsal çözümleme; ~ **film** üçboyutlu (film); ~ **malzeme** yoğrumsal gereç; ~ **materyel** yoğrumsal gereç; ~ **perde** yoğruk görüntülük

plato düzlük; ~ **amiri** düzlük yönetmeni; ~ **rejisörü** düzlük yönetmeni

playback önceden seslendirme

pleybek önceden seslendirme

plonje üstten görüş

polarizasyon ucaylama; ~ **filtresi** ucaylama süzgeci; ~ **yönü** ucaylanma

polisiye film polis filmi

portatif alıcı taşınabilir televizyon; ~ **kamera** el alıcısı; ~ **makine** el alıcısı

posta radyo yayacı; televizyon yayacı

potansiyometre ses düğmesi

poz; ~ **müddeti** ışıklama süresi; ~ **ölçen** ışıkölçer; ~ **verme** ışıklama

pozitif; ~ **develope** edilmesi pozitif açındırması; ~ **kontrtip** ana pozitif; ~ **kopya** pozitif eşlem; ~ **pe-likül** pozitif boş film

pozlandırma; ~ **müddeti** ışıklama süresi; ~ **süresi** ışıklama süresi

pozometre ışıkölçer

preamplifikatör önyükselteç

prensipal rol başlıca rol

primer renkler birincil renkler

priz yuva

prizma biçme

prodüksiyon yapım; ~ **amiri** yapım yönetmeni; ~ **bölümü** yapım bölümü; ~ **direktörü** yapım yönetmeni; ~ **ekibi** yapım takımı; ~ **kontratı** yapım sözleşmesi; ~ **masrafı** gider; ~ **merkezi** yapım merkezi; ~ **muvini** yardımcı yapımcı; ~ **mukavelesi** yapım sözleşmesi; ~ **müdürü** yapım yönetmeni; ~ **müfettişi** ya-

pım yönetmen yardımcısı; ~ **sekreteri** yazman; ~ **şirketi** yapımevi; ~ **tarihi** yapım tarihi

prodüktör yapımcı; ~ **lük** yapımcılık; ~ **rejisör** yapımcı-yönetmen; ~ **rejisör-senarist** yapımcı-yönetmen-oyunluk yazarı

profesyonel; ~ **aktör** uğraşman oyuncu; ~ **aktris** uğraşman oyuncu; ~ **sinemacı** uğraşman sinemacı

program izlence; izlence dergisi; ~ **katılan** izlenceye katılan; ~ **bölümü** izlence bölümü; yapım bölümü; ~ **cetveli** izlence çizelgesi; ~ **cı** izlenceci; yapımcı; ~ **cılık** yapımcılık; ~ **dergisi** izlence dergisi; ~ **ın adı** ad; ~ **ın ismi** ad; ~ **lama** izlenceleme; ~ **mecmuası** izlence dergisi; ~ **mü-badelesi** izlence değişimi; ~ **plan-laması** izlenceleme; ~ **prodüksiyon** merkezi yapım merkezi; ~ **prodüksiyonu** yapım; ~ **prodüktörlüğü** yapımcılık; ~ **prodüktörü** yapımcı; ~ **stüdyosu** izlence işliğı; ~ **süresi** yayın süresi; ~ **takdimcisi** sunucu; ~ **ya-yın bölümü** izlence yayın bölümü

projeksiyon gösterim; ~ **adesesi** gösterici merceğı; ~ **ampulü** gösterici ışıtağı; ~ **cu** gösterimci; ~ **çerçevesi** gösterici penceresi; ~ **dairesi** gösterim odası; ~ **ekranı** görüntülük; ~ **kabinesi** gösterim odacığı; ~ **kamarası** gösterim odacığı; ~ **kopyası** gösterim eşlemi; ~ **lambası** gösterici ışıtağı; ~ **makinesi** gösterici; ~ **mesafesi** uzaklık; ~ **müddeti** gösterim süresi; ~ **objektifi** gösterici merceğı; ~ **odası** gösterim odası; ~ **perdesi** görüntülük; ~ **salonu** gösterim odası; ~ **sürati** gösterici hızı; ~ **yapmak** göstermek

projekte etmek göstermek
projektör gösterici; ışıldak; ~ **ampülü**
 gösterici ışıltacı; ~ **lambası** gösterici
 ışıltacı; ~ **sehpası** gösterici ayağı
prova sinama; ~ **salonu** sinama salo-
 nu; ~ **şeridi** denemelik
prömiyer önoynatım

R

radasyon ışınım
radio; ~ **ahizesi** almaç; ~ **alıcısı** al-
 maç; ~ **frekansı** radyo yinelenimi;
 ~ **istasyonu** radyo yayacı; ~ **lam-
 bası** radyo ışıltacı; ~ **postası** radyo
 yayacı; ~ **yayın istasyonu** radyo ya-
 yacı
radiodifüzyon yayın
rad yolink telsiz bağlantısı; ~ **yayını**
 telsiz bağlantısı; ~ **istasyonu** telsiz
 bağlantısı yayacı
rakor uyuşum
raks salınım
rakursi kısaltım
ralanti yavaşlatılmış devinim
ralantisörle alınmış **resimler** yavaş-
 latılmış devinim
raster kafes
realizm gerçekçilik
redresör doğrultmaç
refleks vizör yansımali bakaç
reflektör yansıtıcı; yansıtıcı
regülatör düzeneç
reji yönetim; ~ **asistanı** yönetmen
 yardımcısı; ~ **masası** yönetim de-
 netliği; ~ **odası** yönetim odası
rejisor yönetmen; ~ **asistanı** yönet-
 men yardımcısı; ~ **sekreteri** yazman
reklam tanıtı; ~ **cı** tanıtıcı; ~ **filmi**
 tanıtı filmi; ~ **müdürü** tanıtı yöne-
 ticisi; ~ **programı** tanıtı
remake yeni çevirim

renk filtresi süzgeç
renklerin; ~ **çıkarılması** işlemi çı-
 karmalı işlem; ~ **ilavesiyle** **terkip**
usulü katmalı işlem; ~ **tefazülüyle**
terkip usulü çıkarmalı işlem; ~ **top-
 lamı** işlemi katmalı işlem
renkli; ~ **alıcı** renkli almaç; ~ **diya**
 renkli saydam resim; ~ **pelikül** renk-
 li boş film; ~ **slayt** renkli saydam
 resim; ~ **televizyon alıcısı** renkli al-
 maç; ~ **televizyon cihazı** renkli al-
 maç
renk merdiveni gri ölçeği
reseptör almaç
resim görüntü; ~ **başı** **işareti** resim
 işleme imi; ~ **borusu** almaç ışıltacı;
 ~ **boyutları** **oranı** çerçeve oranı;
 ~ **büyükülüğü** resim boyu; ~ **çizgisi**
 çerçeve çizgisi; ~ **ebadı** resim boyu;
 ~ **frekansı** saniyede resim (sayısı);
 ~ **kayıt cihazı** mıknaatıslı görüntü
 aygıtı; ~ **kuvvetlendirici(sı)** resim-
 ara yinelenim yükseltici; ~ **lambası**
 almaç ışıltacı; ~ **li film** canlıresim; ~
modülasyonu resim değiştirimi; ~
modülasyonunun **polaritesi** resim
 değiştirim yönü; ~ **monitoru** gö-
 rüntü denetliği; ~ **negatifi** görün-
 tü negatifi; ~ **reji odası** yöne-
 tim odası; ~ **senkronizasyon** **ayar**
düğmesi resim eşleme düğmesi; ~
senkronizasyon **ayarı** resim eşleme
 ayarı; ~ **senkronizasyon** **işareti** re-
 sim eşleme imi; ~ **senkronizasyonu**
 resim eşlemesi; ~ **sinyali** resim imi;
 ~ **tüpü** almaç ışıltacı; ~ **ve** **sesin**
tevazünü eşleme
resme geliş resmegider
ressam bezemci; canlandırıcı
retina persistansı ağkat izlenimi
reversal evrilir; ~ **film** evrilir film;

~ **film banyosu** evrilir film işleme-
si; ~ **film developmanı** evrilir film
işlemesi; ~ **renkli film** evrilir renk-
li film
- **rezervasyon** yer ayırma
rezervuar birikimlik
rezistans direnç
ritim tartım
rol dağıtımı oyuncu seçimi
rolü yapmak oynamak
rotor dalgalık yöneltici
rotule dalgalık yöneltici
röle; ~ **alıcısı** ara alıcı dalgalığı; ~
istasyonu aktarıcı; ~ **vericisi** akta-
rıcı dalgalığı
röntgen şuaları röntgen ışınları
röportaj görüşüm; ~ **film** görüşüm
filmi
ruhsat televizyon belgesi; ~ **name** te-
levizyon belgesi
rutubetlendirme nemlendirme

S

saat sayaç; ~ **yaylı makine** zembere-
rekli alıcı
sabit; ~ **mihrak** değişmez odak; ~
mihraklı objektif değişmez odaklı
mercek; ~ **objektif mihrak** değiş-
mez odak; ~ **plan** değişmez çekim
sabitleşmiş kare dondurulmuş görün-
tü
"sağa pan!" "sağa çevrin!"
saha-i mıknaşisiyye mıknaşisli alan
sahne ayırım; görünçlük; ~ **düzeni** gö-
rünümlükleme; ~ **geçiş** zincirleme;
~ **leme** görünçlülük; ~ **planı**
düzlük tasarısı; ~ **tanzimi** görünçlük-
leme; ~ **ye koyan** yönetmen
salon planı yer tasarısı
sanat direktörü sanat yönetmeni
sanatkâr oyuncu

saniyede; ~ **geçen tam resim sayısı**
saniyede resim (sayısı); ~ **geçen yarı**
resim sayısı saniyede alan (sayısı);
~ **ki kare sayısı** saniyede resim (sa-
yısı); ~ **tam resim sayısı** saniyede
resim (sayısı); ~ **yarı resim (sayısı)**
saniyede alan (sayısı); ~ **24 fotoğraf**
saniyede 24 resim; ~ **24 kare** sani-
yede 24 resim
sansitometre duyarlıkölçer
sansitometri duyarlıkölçümü
sansitometrist duyarlıkölçüsü
sansör denetleyici
sansür denetleme; ~ **den geçirmek**
denetlemek; ~ **heyeti** denetleme ku-
rulu; ~ **komisyonu** denetleme ku-
rulu; ~ **kopyası** denetlenmiş eşlem;
~ **üyesi** denetleyici; ~ **vesikası** de-
netleme belgesi
saptama pimi tutucu tırnak
saptırma senkronizasyon sinyalleri
eşleme imleri
sarma kutusu alıcı kutu
satır; ~ **frekansı** saniyede satır (sa-
yısı); ~ **senkronizasyon ayar düğ-**
mesi satır eşleme düğmesi; ~ **senk-**
ronizasyon ayarı eşleme ayarı; ~
senkronizasyon işareti satır eşle-
me imi; ~ **satır senkronizasyonu**
satır eşlemesi; ~ **silinmesi** satır boş-
luğu; ~ **sistemi** satır sayısı
satranç tahtası tekniği damalı basım
savt ses
sayıcı sayaç
sayklorama gök görüntülüğü
Scheiner derecesi Scheiner duyarlılığı
science-fiction önceleme filmi
script-girl yazman
seans gösterim
sehpa uçayak
sekans ayırım

8 mm'lik kamera 8 mm'lik alıcı
 8 mm'lik projeksiyon makinesi 8 mm'lik gösterici
 seks filmi cinsel sömürü filmi
 seloteypili yapıştırma kuşaklı yapıştırma
 sem'i işitsel
 senarist oyunluk yazarı
 senaryo çevirim oyunluğu; oyunluk; ~cu oyunluk yazarı; ~ görevlisi oyunluk görevlisi; ~ muharriri oyunluk yazarı; ~ mukavelesi oyunluk sözleşmesi; ~nun tescili oyunluk yazdırımı; ~ yazıcısı oyunluk yazarı; ~ yazarı oyunluk yazarı; ~ yazmak oyunluk yazmak
 senkron eşlemeli; ~ ayırıcı eşleme ayırıcı; ~ makinesi eşleyici; ~ masası eşleme masası; ~ peyk eşlemeli uydu
 senkronizasyon eşleme; ~ ayarı eşleme ayarı; ~ ayırıcı eşleme ayırıcı; ~ işareti eşleme imi; ~ işaretleri eşleme imleri; ~ sinyalleri eşleme imleri; ~ sinyalleri jeneratörü eşleme üretici
 senkronize eşlemeli
 senkronizm eşlemelik
 seri dizi; ~ ismi dizi adı
 seriyal bölüntülü film
 ses; ~ alıcısı ses yönetmeni; ~ alma seslendirme; ~ alma makinesi ses aygıtı; ~ alma odacığı seslendirme odası; ~ amplifikatörü yükselteç; ~ arşivi seslik; ~ asistanı sestoplarıcı; ~ bandı ses kuşağı; ses yolu; ~ belgeligi seslik; ~ dairesi seslendirme işliğı; ~ filmi ses kuşağı; ~ frekansı ses yinelenimi; ~ görüntüsü ses imi; ~ hacmi gürllük; ~ ile hareketi birbirine raptetme

eşleme; ~ ile hareketi birbirine uydurma eşleme; ~ kaseti kutucuk; ~ kaydeden makine optik seslendirici; ~ kaydedilen yer ses yolu; ~i kaydetmeğe mahsus kısım ses yolu; ~ kaydetmek seslendirmek; ~ kaydı seslendirme; ~ kayıt cihazı ses aygıtı; m ~ kaayrtkinesi optik seslendirici; ~ kopyası ses eşlemi; ~ makinesi optik seslendirici; ses alıcısı; ~ makinisti sestoplarıcı; ~ modülasyonu ses değiştirimi; ~ montajı ses kurgusu; ~ mühendisi ses başyönetmeni; ~ ~ perdesi titrem; ~ perdesi ayarı titrem ayarı; ~ perspektifi ses derinliğı; ~ pisti ses yolu; ~ reji masası seslendirme masası; ~ reji odası ses yönetim odası; ~ rengi tını; ~ sinyali ses imi; ~ sistemi ses işlemi; ~ stüdyosu seslendirme işliğı; ~ şefi ses yönetmeni; ~ şeridi miknatıslı ses kuşağı; ses kuşağı; ~ şiddet ayarı ses ayarı; ~ taşıyıcı frekansı ses taşıyıcı yinelenimi; ~ tayfı izge; ~ tespit ve kaydetmek seslendirmek; ~ tespit ve kaydı seslendirme; ~ tonu titrem; ~ ve resim taşıyıcıları arasındaki fark ses-resim taşıyıcı aralığı; ~ ve resim verici frekans farkı ses-resim taşıyıcı aralığı; ~ ve resim verici frekansları arasındaki fark ses-resim taşıyıcı aralığı; ~ volümü gürllük
 seslendirme aygıtı ses alıcısı
 sesli; ~ film makinesi ses alıcısı; sesli gösterici; ~ film stüdyosu sesli işliğı; ~ film sürati sesli (film) hızı; ~ kamera sesli alıcı; ~ projeksiyon makinesi sesli gösterici
 sessiz; ~ film makinesi sessiz göste-

rici; ~ **film sürati** sessiz (film) hızı; ~ **kamera** sessiz alıcı; ~ **kopya** sessiz eşlem; ~ **plan** sessiz çekim; ~ **projeksiyon makinesi** sessiz gösterici; ~ **sinema makinesi** sessiz gösterici

set almaç; düzlük; ~ **işçisi** işlik işçisi

sevk makarası verici makara

seyahat filmi gezi filmi

seyelan akı; ~ **i ziya** akı

seyirci izleyici; ~ **adedi** izleyici sayısı; ~ **araştırması** izleyici araştırması; ~ **ler** izleyiciler; ~ **sayısı** izleyici sayısı

seyirlik görünüş

seyretme izleme

seyretmek izlemek

seyyar sinema gezici sinema

sho(o)t etmek çevirmek

sıklık yinelenim

sinai; ~ **direktör** sanat yönetmeni ~ **film** işleyim filmi; ~ **sinema** işleyim sineması

sınıflama sıralama

sihirli fener büyülu fener

sikl çevrim

siklorama gök görüntülüğü

silme boşluk; ~ **periyodu** boşluk süresi; ~ **seviyesi** boşluk düzeyi; ~ **sinyali** boşluk imi

simetrik; ~ **çift telli kablo** yassı kablo; ~ **kablo** yassı kablo

sinejeni filmegiderlik

sinejenik filmegider

sinema; ~ **acentesi** dağıtımıcı; ~ **adamı** sinema sanatçısı; ~ **aktörü** sinema oyuncusu; ~ **aktrisi** sinema oyuncusu; ~ **âlemi** sinema dünyası; ~ **alıcı makinesi** alıcı; ~ **alma makinesi** alıcı; ~ **amatörü** özenci sinemacı; ~ **âmili** yapımcı; ~ **âmilli-**

liği yapımcılık; ~ **artisti** sinema oyuncusu; ~ **binası** sinema; ~ **çekici makinesi** alıcı; ~ **endüstrisi** sinema işleyimi; ~ **edebiyatı** sinema yazınlığı; ~ **eseri** sinema yapıtı; ~ **evi** filmlik; ~ **festivali** şenlik ~ **gösterme makinesi** gösterici; ~ **hikâyesi** geliştirim; ~ **hilesi** hile; ~ **hukuku** sinema türesi; ~ **kabinesi** gösterim odacığı; ~ **kanunu** sinema yasası; ~ **komisyoncusu** dağıtımıcı; ~ **kulübü** sinema derneğı; ~ **makinesi** alıcı; gösterici; ~ **makini** gösterimci; ~ **mecmuası** sinema dergisi; ~ **memuru** alıcı yönetmeni; ~ **müdürü** sinema yöneticisi; ~ **münekkidi** eleştirmen; ~ **nazariyatı** sinema kuramı; ~ **nazariyesi** sinema kuramı; ~ **opereti** operet filmi; ~ **prodüktörlüğü** yapımcılık; ~ **prodüktörü** yapımcı; ~ **programı** izlençe; ~ **proje**törü gösterici; ~ **rejisörü** yönetmen; ~ **sahibi** oynatımıcı; ~ **salonu** hasılatı gelir; ~ **sanatkârı** sinema oyuncusu; sinema sanatçısı; ~ **sanayii** sinema işleyimi; ~ **sarayı** sinema; ~ **seyircisi** izleyici; ~ **sezonu** sinema mevsimi; ~ **sicili** sinema kütüğü; ~ **stüdyosu** işlik; ~ **şirketi** müdürü yapımcı; ~ **teknîği** sinema uygulayımı; ~ **teknisyeni** uygulaman; ~ **tenkidi** eleştiri; ~ **tenkitçisi** eleştirmen; ~ **tiyatrosu** sinema

Sinemascope CinemaScope; ~ **perde (si)** CinemaScope görüntülüğü

sinematek filmlik

sinematograf sinema

sinematografik sinemalık; ~ **hikâyesi** geliştirim; ~ **lik** sinemalık; ~ **mevzu** konu; ~ **şema** taslak; ~ **zaman**

filmsel zaman
Sinerama Cinerama; ~ **perdesi** Cinerama görüntülüğü
sineskop almaç
sinopsis özet
 sinyal im; ~ **gürültü oranı** im-gürültü oranı; ~ **kuvveti** im düzeyi; ~ **plakası** im yüzeyi
siyah; ~ **seviyesi** siyah düzeyi; ~ **seviyesi** genliği boşluk düzeyi
siyah-beyaz; ~ **alıcı** siyah-beyaz almaç; ~ **televizyon alıcısı** siyah-beyaz almaç; ~ **televizyon cihazı** siyah-beyaz almaç
slayt saydam resim; ~ **boyu** saydam resim boyu; ~ **çerçevesi** saydam resim çerçevesi; ~ **projektörü** saydam resim göstericisi; ~ **şeridi** saydam resim kuşağı; ~ **verici** saydam resim tarayıcı
"software" izlenec
soğuk prova soğuk sınama
"sola pan!" "sola çevrin!"
son dişli tambur alıcı dişli
son kontrol (odası) ana denetim odası
sosyal film toplumsal film
söz bandı söz kuşağı
spiker sunucu; ~ **stüdyosu** sunucu işliği
spor programı spor izleneci
spot kısa tanıtı; tarayıcı benek; ~ **lu lamba** toplayıcı ışıldak; ~ **projektor** benek ışıldağı
stabilizatör düzengeç
standart; ~ **boş film** ölçün boş film; ~ **film** ölçün film; ~ **forma** ölçün film; ~ **hız** ölçün hız; ~ **8 (mm'lik film)** ölçün 8 (mm'lik film); ~ **sürat** ölçün hız
standing benzer
star yıldız; ~ **sistemi** yıldızcılık

starlet yıldızcık
statik duruk
stereo(foni) üçboyutlu ses
stil deyiş
"stop!" "kes!"
stüdyo ışlık; ~ **arsası** ışık arsası; ~ **da çevirim** ışıkta çevirim; ~ **dahilinde** içeride (çevirim); ~ **haricinde** dışarıda çevirim; ~ **içi** içeride (çevirim); ~ **içinde** içeride (çevirim); ~ **işçisi** ışık işçisi; ~ **kamerası** ışık alıcısı; ~ **kontratı** ışık sözleşmesi; ~ **konuşma sistemi** içiletişim; ~ **monitörü** ışık denetliği; ~ **planı** düzlük tasarısı; ~ **yönetmeni** ışık yönetmeni
suare gece gösterimi
sudevelope düşük açındırılmış
sudevelopman düşük açındırma
suekspoze düşük ışıklı
suekspozisyon düşük ışıklama
sunı; ~ **ışık** yapma ışık; ~ **peyk** uydu; ~ **ziya** yapma ışık
sunucu stüdyosu sunucu işliği
Süper 8 mm büyük 8
süret-i temsil oyun
surimpression bindirme
sübjektif kamera öznel anlatış
süje konu
süperheterodin sesüstü yinelemeli almaç
süperpoze bindirme
süperprodüksiyon üstünyapım
süpervizör gözetmen
süper; **yüksek frekans** pek çok yüksek yinelenim
sürat alıcı hızı; duyarlık; gösterici hızı; ~ **i** **ziya** ışık hızı; ~ **li** **geçiş** silinmeli kararma-açılma; ~ **li** **hareket** hızlandırılmış devinim; ~ **li** **kapatılma-açılma** silinmeli kararma-açılma

sürdevelope aşırı açındırılmış
sürdevelopman aşırı açındırma
sürekli; ~ **dizi film** bölüntülü film;
 ~ **hareket** sürekli devinim
sürekspoze aşırı ışıklı; ~ **sürekspo-**
zasyon aşırı ışıklama
sürempresyon bindirme
sürrealizm gerçeküstücülük
süspans geciktirim
sütlü cam buzlu cam
sving çevrinme

Ş

şairane realizm ozansız gerçekçilik
şakuli hatlar düşey çizgiler
şarjör doldurmalık; ufak doldurmalık
şaryo kaydırma arabası
şasi doldurmalık
şebeke ağ; ~ **cereyanı** kent akımı;
 ~ **frekansı** akım yinelenimi
şef dekoratör sanat yönetmeni
şeffaf ekran saydam görüntülük
şef operatör alıcı yönetmeni
şehevî film kösnül film
şehir cereyanı kent akımı
şehvani film kösnül film
şema çizem; taslak; ~ **filmi** çizem filmi
şerit kuşak; mıknaşlı kuşak; saydam
 resim kuşağı; ~ **makinesi** mıknaşlı
 görüntü aygıtı
şiddet yeğlenme
şirket yapımevi; ~ **müdürü** yapımcı
şua ışın; ~ **huzmesi** ışın demeti; ~ **i**
ziyai ışık ışını

T

tabaka kat; ~ **i** **şebekiye** persistansı
 ağkat izlenimi
tabanca mikrofon namlu sestoplar

tabii; ~ **dekor** doğal bezem; ~ **ışık**
 doğal ışık; ~ **yerlerde** dışarıda çevirim
tablo görüntülük
tacir yapımcı
tahallül ayrışma
taharruf sapınç
takat güç
takdim sunma; ~ **ci** sunucu; ~ **ci stüd-**
yosu sunucu işliğı
takimetre hızölçer
takma mercek ek mercek
tali objektif ek mercek
tamamlanmış devre tümleşik devre
tamamlayan renkler tümler renkler
tambur makara; dişli makara
tanıtma kartı ayar resmi
tank birikimlik
tansiyon gerilim
tarama çizgisi satır; ~ **huzmesi** ta-
 rayıcı demet; ~ **jeneratörü** tarama
 üretici; ~ **noktası** tarayıcı benek;
 ~ **spotu** tarayıcı benek
tarihi film tarihsel film
tarz-i temsil oyun
tas biçimli projektör tas ışıldak
tasnif sıralama
tas projektörü tas ışıldak
taşıyıcı frekans taşıyıcı yinelenim
tayf izge
T değeri T sayısı
tecrübe; ~ **filmi** deneme filmi; ~
kopyası deneme eylemi; ~ **yayını**
 deneme yayını
tedahül girişim
tefazulle terkip çıkarmalı işlem
tefsir yorum; ~ **ci** yorumcu
tek; ~ **-çift** tarama geçmeli tarama; ~
dizgeli ses kayıt yöntemi birlikte
 çevirim; ~ **görüntülü** çevirim tek
 resimli çevirim; ~ **resim alma** tek
 resimli çevirim; ~ **tek görüntü ka-**

merası tek resim alıcısı; ~ **tek resim alma** tek resimli çevirim
tekäsür kırınım; ~ **-i ziya** kırınım
tekerlekli kaide tekerlekli üçgen
teknik; ~ **arıza** uygulamısal aksaklık; ~ **arıza diyası** uygulamısal aksaklık resmi; ~ **ekip** çevirim takımı; uygulamı takımı; ~ **senaryo** çevirim oyunluğu; ~ **yönetmen** ana denetim mühendisi
teknisyen uygulaman; ~ **ler ekibi** uygulayım takımı
teksif (adesesi) aydınlatma merceği
teksir hakkı çoğaltım hakkı
telefilm televizyon filmi
telefonlu televizyon televizyonlu telefon
telefoto merceği tele mercek
telejeni televizyonagiderlik
telejenik televizyonagider
telekomünikasyon ırakiletişim; ~ **peyki** uydu
tele merceği ırak merceği
telemetre uzaklıkölçer
teleobjektif tele merceği
telespromptır akıl defteri
telesine(ma) film yayın aygıtı; film yayını
teleskopik anten geçmeli dalgalık
televizyon; ~ **âlemi** televizyon dünyası; ~ **alıcı ruhsat vergisi** vergi; ~ **alıcısı** almaç; ~ **alıcısı yıllık ruhsat vergisi** vergi; ~ **anten gücü** alıcı dalgalık gücü; ~ **anteni** alıcı dalgalığı; dalgalık; ~ **bandı** mıkna-tıslı görüntü kuşağı; ~ **cihazı** almaç; ~ **dersi** televizyonla öğretim; ~ **ekibi** televizyon takımı; ~ **ekrani** görüntülük; ~ **endüstrisi** televizyon işleyimi; ~ **festivali** şenlik; ~ **frekansı** televizyon yinelenimi; ~

gazetecisi televizyon bildirmeni; ~ **grameri** televizyon dilbilgisi; ~ **hukuku** televizyon türesi; ~ **istasyonunu** televizyon yayacı; ~ **kameracısı** alıcı yönetmeni; ~ **kamerası** alıcı; ~ **kanalı** oluk; ~ **kanunu** televizyon yasası; ~ **konvertörü** çevirgeç; ~ **kulübü** televizyon derneği; ~ **la teşhis** televizyonla tanı; ~ **mecmusa** televizyon dergisi; ~ **montajı** kurgu; ~ **muhabiri** televizyon bildirmeni; ~ **münekkidi** eleştirmen; ~ **nazariyatı** televizyon kuramı; ~ **nazariyesi** televizyon kuramı; ~ **peyki** uydu; ~ **postası** televizyon yayacı; ~ **prodüksiyon merkezi** yapım merkezi; ~ **prodüksiyonu** yapım; ~ **prodüktörlüğü** yapımcılık; ~ **prodüktörü** yapımcı; ~ **programı** izlenç; ~ **rejisörü** yönetmen; ~ **reklamı** tanıtı; ~ **röle istasyonu** aktarıcı; ~ **ruhsatı** televizyon belgesi; ~ **ruhsatnamesi** televizyon belgesi; ~ **ruhsat ücreti** vergi; ~ **sanayii** televizyon işleyimi; ~ **seti** almaç; ~ **seyircisi** izleyici; ~ **seyretme** izleme; ~ **seyretmek** izlemek; ~ **spikeri** sunucu; ~ **stüdyosu** işlik; ~ **şebekesi** ağ; ~ **teknîği** televizyon uygulayımı; ~ **teknisyeni** uygulaman; ~ **tenkidi** eleştiri; ~ **tenkitçisi** eleştirmen; ~ **transmisyonu** yayın; ~ **ücreti** vergi; ~ **yayın postası** televizyon yayacı; ~ **yıllık ruhsat ücreti** vergi
telif; ~ **hakkı** yapıt hakkı; ~ **hakkı sahibi** yapıt hakkı iyesi; ~ **hakkı sicali** yapıt hakkı kütüğü; ~ **ücreti** yapıt hakkı ödemeliği
telmih anıştırma
tema izdem; konu

temaşa görünüş; ~ **endüstrisi** görünüş
işleyimi; ~ **sanayii** görünüş işleyimi
temaşager izleyici
tembre tını
temel; ~ **ışık** ana ışık; ~ **müzik** des-
tekleyici müzik
tempo dizem
temsil gösterim; oyun; ~ **etmek** oy-
namak
tenevvür aydınlanma
tenkit eleştiri; ~ **çi** eleştirmen
tenvirat aydınlatma
tepeden tepeye doruktan doruğa
terbiyevi film eğitici film
termoplastik ısıyoğruk; ~ **bant** ısı-
yoğruk kuşak
ters; ~ **açı** karşı açı; ~ **açılı** çekim
karşı açı çekimi; ~ **açılı plan** karşı
açı çekimi; ~ **çevrilme** tersine çev-
virim; ~ **döndürme** tersine çevirim;
~ **hareket** tersine devinim
tertip etmek çevirmek
tespit saptama; ~ **banyosu** saptama
banyosu
test; ~ **diyası** ayar resmi; ~ **resmi**
ayar resmi
teşâşur-i ziya yayınlam
teşehhüp akkorluk
tetikli kabza tetikli sap
tevcihli yöneltmeli; ~ **anten** yönelt-
meli dalgalık; ~ **mikrofon** yönelt-
meli sestoplar
tevzi dağıtım; ~ **tablosu** dağıtımlık;
~ **ve işletilme hakkı** dağıtım hakkı
teyp ses aygıtı; ~ **bandı** mıknaatıslı
görüntü kuşağı; mıknaatıslı kuşak;
mıknaatıslı ses kuşağı; ~ **makinesi**
ses aygıtı
tezat sertlik
tezli film savlı film
tinnit tını

ticari film tecimsel film
tilt düşey çevrinme
tim takım
tiraj basım; ~ **atölyesi** basım işliği
tirör basıcı
tiröz basıcı
titr yazı
titraj yazılama
titreme kırışma
tizlik **ayarı** incelik ayarı
ton titrem; ~ **ayarı** tirem ayarı
tonmayster ses başyönetmeni
toplayıcı; ~ **anten** ortak dalgalık; ~
makara alıcı makara
toplu; ~ **anten** ortak dalgalık; ~ **ışık-
lı** lambalar topluluğu küme ışıl-
dak
topluluk çekimi genel çekim
tragedya ağlatı
trajedi ağlatı
tram kafes
transdüktör değiştirgeç
transformatör dönüştürgeç
transmisyon yayın
transparans projeksiyon geriden gös-
terim
travelling kaydırma; ~ **arabası** kay-
dırma arabası; ~ **geriye** geriye kay-
dırma; ~ **ileri** öne kaydırma
travel rayı kaydırmalık
treatment geliştirim
tretman geliştirim
trik hile
trük hile
trükaj hile; ~ **makinesi** optik basım
aygıtı
tul-i mevç dalga uzunluğu
tuner anahtar; oluk seçici
turnike X dalgalık; ~ **anten** X dalg-
lık
tuş düğme

tuvalet giysi
tüccar yapımcı
tül süzek
tünek adamı sestoparcı
tüp almaç ısıtıcı; ~ **boyunu** boyun
Türkçe (versiyon) sözlendirilmiş evi-
 rim

U

ufki hatlar yatay çizgiler
UHF; ~ **frekans bantları** pek yük-
 sek yinelenim kuşakları; ~ **selektö-**
 rü pek yüksek yinelenim seçici
ultra; ~ **kısa dalga** çok yüksek yine-
 lenim(ler); ~ **yüksek frekanslar** pek
 yüksek yinelenim(ler)
ultraviyole morötesi ışınımı
umumi; ~ **görünüş** genel çekim; ~
plan genel çekim
uvertür açıklık
uygulama uyarılama
uygulayıcı uyarlayıcı
uzak; ~ **çekim** genel çekim; ~ **plan**
 genel çekim
uzatma tüpü uzatma eki
uziletişim irakiletişim
uzun; ~ **metrajlı film** uzun film; ~
mihrak mesafeli objektif uzun o-
 daklı mercek; ~ **odak mesafeli ob-**
jektif uzun odaklı mercek; ~ **odak**
uzunluğu olan mercek uzun odak-
 lı mercek

Ü

ücret ödemelik
üç; ~ **bobinlik film** üç makaralık
 film; ~ **buut** üçboyut; ~ **buutlu** üç-
 boyutlu; ~ **buutlu film** üçboyutlu
 (film); ~ **buutlu gözlüğü** üçboyut-
 lu gözlüğü; ~ **buutlu sinema** üç-
 boyutlu sinema

üçlü perde üçlü görüntülük
üçüncü (derecede) rol ufak rol
ünite birim
üslup deyiş

üst; ~ **açı** üstten görüş; ~ **bukle** üst
 büküm; ~ **dişli tambur** verici diş-
 li; ~ **film makarası** verici makara;
 ~ **makara** verici makara; ~ **üste**
çekim bindirme; ~ **üste film** çek-
 me bindirme

V

vahdet birlik
vahid-i kıyasî birim
vahit birim
vaka konu
vakum boşluk
vamp (kadın) uğursuz kadın
vazî-i sahne eden yönetmen
verici; ~ **anten çıkış gücü** verici dal-
 galık gücü; ~ **çıkış gücü** verici gü-
 cü; ~ **nin çalışma gücü** verici gücü;
 ~ **televizyon istasyonu** verici yayaç
versiyon evirim
vesika mahiyetinde film belgesel film
vestigial yan bant güçsüzleştirilmiş yan
 kuşak
vestiyer giysilik
video; ~ **bandı** mıknatıslı görüntü ku-
 şağı; ~ **bant** mıknatıslı görüntü ku-
 şağı; ~ **bant kaydı (yapma)** mıknatıslı
 görüntü saptama; ~ **frekans**
 televizyon yinelenimi; ~ **işareti** te-
 levizyon imi; ~ **kaset** kutucuk; ~
kaydedici mıknatıslı görüntü aygıtı;
 ~ **kayıt makinesi** mıknatıslı görün-
 tü aygıtı; ~ **mühendisi** alıcı denet-
 çisi; ~ **sinyali** televizyon imi; ~
teyp mıknatıslı görüntü aygıtı; ~
teyp bandı mıknatıslı görüntü kuşa-
 ğı; ~ **teyp kayıt aygıtı** mıknatıslı
 görüntü aygıtı

viraj renklendirme
vites alıcı hızı
vizör bakaç
vizüel görsel
vizyonöz bakımlık
vole silinmeli kararma-açılma
voltaj gerilim; ~ **azalması** gerilim düşmesi; ~ **düşmesi** gerilim düşmesi; ~ **düşüklüğü** gerilim düşmesi; ~ **regülatörü** düzeneç
voltmetre gerilimölçer
voltölçer gerilimölçer
volüm gürlük; ~ **ayarı** ses ayarı
volümetre gürlükölçer
vödet yıldız
V şeklinde anten tavşan kulağı (dalgalık)
vüsat genişlik

W

Weston derecesi Weston duyarlılığı

X

X ışığı röntgen ışınları
X ışını röntgen ışınları

Y

yakın; ~ **çekim** baş çekimi; ~ **görünüş** baş çekimi; ~ **plan** baş çekimi; boy çekimi; göğüs çekimi
yan; ~ **bant** yan kuşak; ~ **ışık** yandan aydınlatma
yana travelling yanlamasına kaydırma
yanlamasına hareket yanlamasına geçiş
yansıtıcı aktarıcı
yansıyan ışık; ~ **ışıkölçeri** yansıyan ışıkölçer; ~ **pozometresi** yansıyan ışıkölçer
yapan yapımıcı

yapım ekibi yapım takımı
yapışkan altlık astar
yapıştırıcı yapıştırma aygıtı; ~ **(sıvı)** zambk
yapıştırma; ~ **makinesi** yapıştırma aygıtı; ~ **yeri** ek yeri
yapma yapım
yardımcı, ~ **aktör** yardımcı oyuncu; ~ **aktris** yardımcı oyuncu; ~ **donatım** alıcı donatısı; ~ **verici** aktarıcı
yarı; ~ **belge-film** yarı belgesel (film); ~ **dokümanter** yarı belgesel (film)
yarınsama filmi önceleme filmi
yarışma programı yarışma izlencesi
yastık distorsiyonu yastık sapıncı
yatay; ~ **çevrinme hareketi** yatay çevrinme; ~ **dairesel hareket** yatay çevrinme; ~ **lineerlik ayarı** yatay doğrusalılık ayarı; ~ **polarizasyon** yatay ucaylama; ~ **senkronizasyon** işaretli satır eşleme imi; ~ **senkronizasyon sinyali** satır eşleme imi; ~ **silme** satır boşluğu
yatık çerçeveleme eğik çerçeveleme
yavaş; ~ **çekim** yavaşlatılmış devinim; ~ **hareket** yavaşlatılmış devinim
yaygın ışıklı lambalar topluluğu küme ışıldak
yayıcı yayındırıcı
yayın; ~ **bölgesi** yayın alanı; ~ **istasyonu** televizyon yayacı; ~ **postası** radyo yayacı; televizyon yayacı
yaylı; ~ **film bastırma kapağı** basasç; ~ **mandal** basasç; ~ **plak** basasç; ~ **tambur** basasçlı makara
yazı altyazı; arayazı
yazılım izlence
yazımlama görüntü saptama
yeniden kaydetme yeniden seslendirme
yerinde filme alma dışarıda çevirim

yer istasyonu yer yayacı

yıkama açındırma; ~ **aygıtı** açındırma aygıtı; ~ **banyosu** açındırma banyosu; ~ **makinesi** açındırma aygıtı

yıkamaç açındırmaç

yıkanmış film açındırılmış film

yıkayıcı açındırıcı

yıldırım geçişi çevrinmesi yıldırım geçişi

yıldız namzedi yıldızcık

yönetici yönetmen; ~ **asistanı** yönetmen yardımcısı

yönetim toplantısı yapım toplantısı

yukarıdan üstten görüş

yüksek; ~ **frekans** yüksek yinelenim; ~ **frekans katı** yüksek yinelenim katı; ~ **kafa altlık**; ~ **voltaj** yüksek gerilim

yükseklik diklik

yürüme geçiş

Z

zaman pertavsızı; ~ **resimleri** yavaşlatılmış devinim; ~ **yla alınmış**

resimler yavaşlatılmış devinim

zaviye aç; ~ **planı** aç çekimi

zayıflatıcı güçsüzleştirici

zemberekli kamera zemberekli alıcı

zimba delgeç; ~ **atmak** zımbalamak

zincir ağ

ziya ışık; ~ **ile tevazün** optik dengelayıcı; ~ **ses sistemi** optik ses; ~ **ya**

karşı geriden aydınlatma; ~ **-yi** **münakis** yansıyan ışık; ~ **-yi nar-i beyza** akkor ışık; ~ **-yi varit** gelen ışık

zoom optik kaydırma; ~ **merceği** değişir odaklı mercek; ~ **mercek düzeni** değişir odaklı mercek; ~ **objektif** değişir odaklı mercek

zürafa tekerlekli kol

FRANSIZCA DİZİN

A

A amper

aberration sapınç; ~ **chromatique** renkser sapınç; ~ **optique** sapınç; ~ **sphérique** yuvarsal sapınç

abrasion çizinti

absorbant (de lumière) soğurucu; ~ **(du son)** soğurucu

absorption (de lumière) soğurma; ~ **(du son)** soğurma

ABU Asya Yayın Birliği

"Academy of Motion Picture Arts and Sciences" Sinema Sanat ve Bilimleri Akademisi

accéléré hızlandırılmış devinim

accessoires alıcı donatısı; ~ **de la caméra** alıcı donatısı; ~ **d'une caméra** alıcı donatısı; ~ **(d'un studio)** donatım

accessoiriste donatımcı; ~ **(de plateau)** donatımcı; ~ **d'extérieur** dışarı donatımcısı

accord fin ince ayar

accu(mulateur) akımtoplar

acétate asetat; ~ **de cellulose** selüloz asetat

acétone aseton

achromatique renksemez

acide acétique asetik asit

Acmeola kurgu aygıtı

acoustique sesdağılımı

acteur erkek oyuncu; oyuncu

acteur(-trice) oyuncu; ~ **amateur** ö-

zenci oyuncu; ~ **ayant un petit rôle** ufak rol oyuncusu; ~ **chargé du doublage** sözlendirici; ~ **comique** güldürü oyuncusu; ~ **de cinéma** sinema oyuncusu ~ **de complément** ufak rol oyuncusu; figüran; ~ **de composition** karakter oyuncusu; ~ **de premier plan** baş oyuncu; ~ **de télévision** televizyon oyuncusu; ~ **non professionnel(le)** özenci oyuncu; ~ **professionnel(le)** uğraşman oyuncu; ~ **qui seconde les premiers rôles** yardımcı oyuncu

actinisme etkenlik

action! "başla!"

action devinim; olgu; ~ **inverse** tersine devinim; ~ **s parallèles** koşut gelişim; ~ **s synchrones** zamandaş gelişim

"action still" film fotoğrafı

actrice kadın oyuncu; oyuncu

actualités haber filmi; ~ **(télévisées)** haber izlencesi

acuité keskinlik; ~ **de l'oeil** seçme gücü; ~ **visuelle** görme keskinliği

adaptable (au cinéma) uyarlanabilir

adaptateur uyarlayıcı

adaptation (cinématographique) uyarlama

adaptatrice uyarlayıcı

adaptée uyarlanmış

Add-A-Vision Add-A-Vision

additif katmalı işlem

adhésif zamlık

administrateur de production yapımcı
yönetmen yardımcısı

administration (de studio) ışık yönetimi

admittance geçirgenlik

affaiblissement saydamlaşma

affiche ası

AFNOR Fransız Ölçün Birliği

Agascope Agascope

agent de publicité tanıtı görevlisi

Agfacolor Agfacolor

Agfa-Gevaert Agfa-Gevaert

agitateur çalkayıcı

agitation çalkama

agrandissement büyültme

aide; ~-**costumier** baş giycisi yardımcısı; ~-**électricien** yardımcı ışıkçı;

~-**metteur en scène** yönetmen yardımcısı; ~-**monteur(-euse)** kesici;

~-**monteur(-euse) de négatif** negatif kesici; ~ **opérateur** alıcı yönetmeni yardımcısı; ~ **opérateur**

projectionniste gösterimci yardımcısı; ~-**projectionniste** gösterimci

yardımcısı; ~-**régisseur** yapımcı görevlisi yardımcısı

AIF saydam resim tarayıcı

aigu seçik

aimant mıknatıs

aimantation mıknatıslama

AIR Amerikalılararası Yayın Birliği

aire de prémontage bezem kurma salonu

ajustage ayar; ~ **de linéarité** doğrusalılık ayarı

à l'antenne yayında

alcali alkali

Alexcope Alexcope

à l'image çerçeve içi

alimentation besleme

"all star cast" yıldızlar filmi

"all talking, all singing, all dancing" (film) baştan başa sözlü, şarkılı, danslı film

allumer açmak

allusion anıştırma

alternateur dalgalı akım üretici

AM genlik değiştirimi

amateur de cinéma özenci sinemacı

ambiance dağıtıcı; hava

American Standards Association Amerikan Ölçünler Birliği

amorce kılavuz; uç; ~ **de commencement de bobine** ön kılavuz; ~

de fin de bobine art kılavuz; ~ **de l'Académie** Akademi kılavuzu; ~

développeuse açındırma kılavuzu; ~

d'identification tanıtıcı kılavuz; ~

opérateur gösterim kılavuzu; ~ **pour téléciné** televizyon kılavuzu; ~

pour télévision televizyon kılavuzu; ~

projection gösterim kılavuzu; ~

synchronisation eşleme kılavuzu

AMPAS Sinema Sanat ve Bilimleri Akademisi

ampère amper; ~ **mètre** amperölçer

Ampex ınıkna:ıslı görüntü aygıtı

amphithéâtre basamaklı salon

ampli(ficateur) dalgalık güçlendirici;

yükselteç; ~ **à moyenne fréquence**

ses ara yinelenim yükselteci; ~ (**d'antenne**) dalgalık güçlendirici; ~ (**de son**) yükselteç ~ **de vidéo** resim yük-

seltici, ~ **d'image à moyenne fréquence** resim ara yinelenim yükselteci; ~

fréquence intermédiaire ara yinelenim yükselteci; ~ **fréquence inter-**

intermédiaire image resim ara yinelenim yükselteci; ~ **fréquence inter-**

médiale son ses ara yinelenim yükselteci

amplification yükseltme; ~ **de bas-**

se fréquence alçak yinelenim yükseltimi
amplitude genlik; ~ **d'une onde** dalga genliği; ~ **horizontale** genişlik; ~ **verticale** yükseklik
ampoule ışıtaç; ~ **flash** çakar (ışıtaç)
anaglyphe ikiz resim
analyse tarama; ~ **cinématographique** sinemalılık çözümleme; ~ **de film** film çözümlemesi; ~ **(de l'image)** tarama; ~ **filmographique** film çözümlemesi; ~ **plastique** yögrumsal çözümleme
analyser taramak
analyseur d'images fixes saydam resim tarayıcı
anamorphose sıkıştırma
anamorphoseur sıkıştırmaç
anastigmat alan düzleyici; astigmatönlükler (mercek)
angle açı; ~ **de champ** alan açısı; ~ **de déflexion** saptırma açısı; ~ **de déviation** saptırma açısı; ~ **de faisceau lumineux** ışık açısı; ~ **(de prise de vues)** açı; ~ **opposé** karşı açı; ~ **optique** açı; ~ **visuel** açı
Animoscope Animoscope
animateur(-trice) açık oturum yöneticisi; canlandırıcı; sunucu; plak sunucu; ~ **graphique** çizici
animation canlandırma; ~ **avec cellululos** saydam yaprakla canlandırma; ~ **graphique** çizi gereci; ~ **image par image** tek resimli canlandırma; ~ **par double image** çift resimli canlandırma; ~ **par trois images** üç resimli canlandırma
animatrice açık oturum yöneticisi; canlandırıcı; sunucu; plak sunucu; ~ **graphique** canlandırıcı

Animographe Animographe
année cinématographique sinema yılı
annonceur çığırktan; sunucu
anode artıuç; ~ **cylindrique** çeper artıuç
Anscochrome Anscochrome
Ansco Color Ansco Color
Anscolor Anscolor
antenne yayında; ~ **5-12** 5-12 dalgalılık; ~ **collective** ortak dalgalılık; ~ **commune** ortak dalgalılık; ~ **d'émission de relais (hertzien)** aktarıcı dalgalılığı; ~ **d'émission (de télévision)** verici dalgalılık; ~ **de réception** alıcı dalgalılığı; ~ **(de télévision) aérien** dalgalılık; ~ **de transmission (de télévision)** verici dalgalılık; ~ **2-4** 2-4 dalgalılık; ~ **directionnelle** yöneltmeli dalgalılık; ~ **directive** yöneltmeli dalgalılık; ~ **émettrice (de télévision)** verici dalgalılık; ~ **extérieur** dışarı dalgalılığı; ~ **H H** dalgalılık; ~ **hertzienne** ara verici dalgalılığı; ~ **incorporé** iç dalgalılık; ~ **intérieure** içeri dalgalılığı; ~ **omni-directionnelle** yöneltmesiz dalgalılık; ~ **parabolique** parabolik dalgalılık; ~ **pour canal unique** tek oluk dalgalılığı; ~ **réceptrice** alıcı dalgalılığı; ~ **réceptrice de relais (hertzien)** ara alıcı dalgalılığı; ~ **télescopique** geçmeli dalgalılık; ~ **toutes ondes** tüm kuşak dalgalılığı; ~ **V** tavşan kulağı (dalgalılık); ~ **Yagi(-Udi)** Yagi dalgalılığı
antiabrasif çizintiyi önleyici
anticinématographique sinemadışı
antihalo ağıllönlükler
antireflet yansımönlükler (kat)
antisouffle uğultuönlükler
appareil; ~ **à faire le vent** yel aygıtı

tı; ~ à **pellicule unique** sesli alıcı; ~ à **tube pour projection** gösterici ışıkla televizyon; ~ à **vent** yel aygıtı; ~ **de mixage** seslendirme masası; ~ **de montage** kurgu aygıtı; ~ **d'enregistrement (sonore)** optik seslendirici; ~ **de prise de son** ses alıcısı; ~ **lecteur** elektronik okuyucu; ~ **photo(graphique)** fotoğraf aygıtı; ~ **s d'éclairage** aydınlatma donatımı

appareil de prise de vues alıcı; ~ à **manivelle** kollu alıcı; ~ à **plusieurs vitesses** değişik hızlı alıcı; ~ à **ultra-rapide** aşırı hızlı alıcı; ~ **en muet** sessiz alıcı; ~ **insonorisé** sesizlenmiş alıcı; ~ **9,5 mm** 9,5 mm'lik alıcı; ~ **pour 8 mm** 8 mm'lik alıcı; ~ **pour professionnel** tecimsel sinema alıcısı; ~ **pour 16 mm** 16 mm'lik alıcı; ~ **pour 35 mm** 35 mm'lik alıcı

appareil de projection gösterici; ~ **bi-film** ikili gösterici; ~ **(cinématographique)** gösterici; ~ **de films** gösterici; ~ **8 mm** 8 mm'lik gösterici; ~ **muet** sessiz gösterici; ~ **9,5 mm** 9,5 mm'lik gösterici; ~ **portatif** taşınabilir gösterici; ~ **pour deux formats** ikili gösterici; ~ **pour film fixe** saydam resim kuşağı göstericisi; ~ **pour 8 mm** 8 mm'lik gösterici; ~ **pour 9,5 mm** 9,5 mm'lik gösterici; ~ **pour 16 mm** 16 mm'lik gösterici; ~ **pour Super-8 mm** büyük 8 mm'lik gösterici; ~ **pour 35 mm** 35 mm'lik gösterici; ~ **pour trois formats** üçlü gösterici; ~ **pour un format** birli gösterici; ~ **pour vues fixes** saydam resim göstericisi; ~ **16 mm** 16 mm'lik gösterici; ~ **so-**

nore sesli gösterici; ~ **Super-8 mm** büyük 8 mm'lik gösterici; ~ **35 mm** 35 mm'lik gösterici; ~ **trifilm** üçlü gösterici

apparition graduelle açılma

"appraisal" değerlendirme; ~ **panel"** değerlendirme kurulu

appréciation (cinématographique) değerlendirme

arc ışık yayı; ~ à **basse intensité** alçak yeğinlikli ışık yayı; ~ à **charbon** kömürlü ışık yayı; ~ à **haute intensité** yüksek yeğinlikli ışık yayı; ~ à **vapeur de mercure** cıva buğulu ışık yayı; ~ **225 ampères** büyük ışıltak

architecte-chef décorateur sanat yönetmeni

architecte-décorateur (chef) sanat yönetmeni

archive belgelik; ~ **(cinématographique)** belgelik; ~ **des effets sonores** ses etkileri belgeliği; ~ **sonore** seslik

ardoise çekim tahtası

armoie dolap; ~ à **films** dolap; ~ **de séchage** kurutma dolabı

AromaRama AromaRama

arraché yıldırım geçişi

arrangement musical müzik düzenlemesi

arrêt; ~ **du temps** dondurulmuş görüntü; ~ **sur l'image** resim durdurma

arrière plan dip

art; ~ **cinématographique** sinema sanatı; ~ **de la télévision** televizyon sanatı; ~ **du cinéma** sinema sanatı; ~ **télévisuel** televizyon sanatı

artiste sinema sanatçısı

artiste-peintre-décorateur boyacı

ASA Amerikan Ölçünler Birliği

aspects de l'image çerçeve oranı

assemblage dizileme; ~ **A et B** A, B dizilemesi; ~ **des rushes** günlük çekim dizilemesi

assistant; ~ **accessoiriste** yardımcı donatımcı; ~ **animateur(-trice)** canlandırıcı yardımcısı; ~ **caméraman** alıcı yönetmeni yardımcısı; ~ **chariot** kaydırmacı; ~ **chef électricien** baş ışıkçı yardımcısı; ~ **décorateur** yardımcı bezemci; ~ **de mise au point** odaklayıcı; ~ **de production** yönetmen yardımcısı; ~ **du régisseur de plateau** yapım görevlisi yardımcısı; ~ **du son** sestoplarıcı; ~ **metteur en scène** yönetmen yardımcısı; ~ **monteur** kesici; ~ **opérateur** alıcı yönetmeni yardımcısı; ~ **opérateur de cabine** gösterici yardımcısı; ~ **projectionniste** gösterimci yardımcısı; ~ **réalisateur** yönetmen yardımcısı

assistante de plateau yazman

association; ~ **audio-visuelle** görsel-işitsel çağrışım; ~ **d'images** çağrışım; ~ **Française de Normalisation** Fransız Ölçün Birliği; ~ **Internationale de Radiodiffusion** Amerikalılararası Yayın Birliği

assurance de production yapım sigortası

astigmatisme astigmatlık

asynchrone eşlemesiz

asynchronisme eşlemesizlik

atelier işlik; ~ **de décoration** bezem işliği; ~ **de menuiserie** marangoz işliği; ~ **des maquettes** maket işliği; ~ **de tirage** basım işliği

atmosphère hava

à travers l'objectif mercekten

à trois dimensions üçboyutlu

attention! "kalkışa geç!"

atténuateur güçsüzleştirici

atténuation alınlıma

"**audiméter**" izleyiciölçer

"**audio-mixer**" seslendirme masası

auditeur(-trice) dinleyici

auditif işitsel

audition binaurculaire iki kulakla işitme

au point odakta

auréol ayla

auteur yazar; ~ **(de cinéma)** yazar;

~ **de film** yaratıcı; ~ **des dialogues** söyleşme yazarı; ~ **(de télévision)** yazar; ~ **du découpage** çevirim oyunluğu yazarı

auto-censure özdenetleme

auto-contrôle özdenetleme

automatique özdevinimli

autorisation; ~ **de projection** gösterim izni; ~ **de tourner** çevirim izni; ~ **pour adultes seulement** "A" belgesi; ~ **pour tous publics** "U" belgesi

autospectacle park sineması

avant-garde öncü

avant-plan ön

avant-premier ilk oynatım

avertisseur de fin de bobine geçme imi

à vous caméra "al!"

axe ana yaprak; ~ **débiteur** verici eksen; ~ **d'entraînement (moteur)** geçiş eksen; ~ **de projection** gösterim eksen; ~ **optique** optik eksen; ~ **récepteur** alıcı eksen

B

"**baby spot**" küçük ışıldak

"**back-projection**" geriden gösterim

baguette; ~ **de commande du diaph-**

ragme ışık düzensizci bileziği; ~ **de mise au point** odaklama bileziği
baie camlı bölme; ~ **de synchro** alıcı denet masası; ~ **de voie (caméra)** alıcı denet masası
bain banyo; ~ **(chimique)** banyo; ~ **d'arrêt** durdurma banyosu; ~ **de blanchiment** ağartma banyosu; ~ **de clarification** durulama banyosu; ~ **de développement** açındırma banyosu; ~ **de fixage** saptama banyosu; ~ **de nettoyage** temizleme banyosu; ~ **de renforteur** koyulaştırma banyosu; ~ **de renforcement** koyulaştırma banyosu
baisser (les lumières) azaltmak
baissez; ~ (la lumière)! "azalt!"; ~ **(les lumières)!** "azalt!"
balayage tarama; yıldırım geçişi; ~ **à faisceau électronique (du film)** elektronik film tarama; ~ **de demi-image** alan taraması; ~ **de film** film tarama; ~ **de ligne** satır sayısı; ~ **entrelacé** geçmeli tarama; ~ **horizontal** yatay tarama; ~ **mécanique** mekanik tarama; ~ **normal** düz tarama; ~ **ordinaire** düz tarama; ~ **simple** düz tarama; ~ **vertical** dikey tarama
balayer taramak
balcon balkon
banc; ~ **d'éclairage** küme ışıldak; ~ **de lampes à incandescence** küme ışıldak; ~ **titre** yazılama masası
bande kuşak; ~ **affaiblié** güçsüzleştirilmiş kuşak; ~ **amorce** kılavuz; ~ **-annonce** tanıtma filmi; ~ **atténuee** güçsüzleştirilmiş kuşak; ~ **cache-lumière** basım ışığı kuşağı; ~ **V** beşinci kuşak; ~ **d'actualités** haber filmi; ~ **de bruits** etkiler kuşa-

ğı; ~ **de changement de lumière** basım ışığı kuşağı; ~ **de contrôle** kılavuz ses kuşağı; ~ **(de fréquence)** kuşak; ~ **de lancement** tanıtma filmi; ~ **des couleurs** renk çubuğu; ~ **d'essai** deneme parçası; ~ **dessinée** resimli roman; ~ **d'étalonnage** kerteleme örneği; ~ **II** ikinci kuşak; ~ **effets sonores** etkiler kuşağı; ~ **étalon** kerteleme örneği; ~ **image** görüntü kuşağı; ~ **latérale** yan kuşak; ~ **latérale affaiblié;** ~ **latérale atténuée** güçsüzleştirilmiş yan kuşak; ~ **latérale inférieure** alt yan kuşak; ~ **latérale supérieure** üst yan kuşak; ~ **latérale unique** tek yan kuşak; ~ **magnétique** mıknatıslı kuşak; ~ **magnétique** ses kuşağı; ~ **magnétique originale** ana mıknatıslı kuşak; ~ **magnétique perforée** delikli mıknatıslı kuşak; ~ **magnétique sonore séparée** ayrı mıknatıslı ses; ~ **musique** müzik kuşağı; ~ **parole** söz kuşağı; ~ **passante** geçer kuşak; ~ **perforée** delikli film; ~ **pilote** kılavuz ses kuşağı; ~ **IV** dördüncü kuşak; ~ **rythmo** sözlendirme kılavuzu; ~ **sensitométrique** deneme parçası; ~ **son** ses kuşağı; ~ **son internationale** sözsüz ses kuşağı; ~ **son optique** optik ses kuşağı; ~ **sonore** ses kuşağı; ~ **sonore modulée** dolu ses kuşağı; ~ **sonore non modulée** boş ses kuşağı; ~ **s UHF** pek yüksek yinelenim kuşakları; ~ **s VHF** çok yüksek yinelenim kuşakları; ~ **témoin** denemelik; ~ **thermoplastique** ısıl-yoğruk kuşak; ~ **III** üçüncü kuşak; ~ **I** birinci kuşak; ~ **-video** mıknatıslı görüntü kuşağı

barre; ~ **cadre** çerçeve çizgisi; ~ **de cadrage** çerçeve çizgisi; ~ **s métalliques** borulu askı

barrette; ~ **de diaphragme** ışık düzenseneci kolu; ~ **de mise au point** odaklama kolu

base taban

basse; ~ **définition** düşük seçiklik; ~ **fréquence** alçak yinelenim

battement intermittent aralı devinin

bénéfice net kesintili gelir

béquille bezem desteği

BF alçak yinelenim

bibliothèque; ~ **de la télévision** televizyon kitaplığı; ~ **du cinéma** sinema kitaplığı

bichromie çift renkli işlem

bi-film ikili gösterici

billet bilet; ~ **(de location)** bilet; ~ **(d'entrée)** bilet

"billing" ad sıralaması

"bipack" çift kuşak

bistandard çift ölçünlü almaç

BLA güçsüzleştirilmiş yan kuşak

blanchiment ağartma

bleu lavande mavi eşlem

bloc; ~ **optique** resim bölümü; ~ **-programmme** izlence yayın bölümü; yönetim odası; ~ **sonore** okuma kafası; ses bölümü

blocage; ~ **de ligne** satır boşluğu; ~ **d'image** alan boşluğu

"block booking" toptan kiralama

blockhaus pour film korunak

BLU tek yan kuşak

"blue screen process" mavi diplik işlemi

bobinage sarma

bobine makara; ~ **de balayage horizontal** yatay saptırma sarması; ~ **de balayage vertical** düşey saptırma

sarması; ~ **débitrice** verici makara;

~ **de déflexion** saptırma sarması;

~ **de déviation** saptırma sarması;

~ **de déviation horizontale** yatay

saptırma sarması; ~ **de déviation**

verticale düşey saptırma sarması;

~ **d'enroulement** alıcı makara; ~ **de**

projection gösterim makarası; ~ **dévi-**

atrice saptırma sarması; ~ **(pour film)**

makara; ~ **réceptrice** alıcı makara

bobineuse sarıcı

boîte; ~ **à accessoires** donatı çantası;

~ **(à film)** kutu; ~ **à mixage**

seslendirme masası; ~ **de jonction**

dağıtım kutusu; ~ **magasin** doldurmalık

boîtier de télécommande uzaktan yönetme aygıtı

bol dağıtıcı

bombardement électronique elektron bombardmanı

bon; ~ **film** iyi film; ~ **pour le son!** "ses hazır!"

bonimenteur çığırktan

bonisseur çığırktan

bonnette ek mercek

bord kenar

borne uç

bouchon (d'objectif) mercek kapağı

boucle dolam; ~ **inférieur** alt büküm; ~ **pour doublage** sözlendirme dolamı; ~ **supérieur** üst büküm

bourrage (de film) dolaşma

bout; ~ **à bout** kaba kurgu; ~ **d'essai**

deneme parçası; ~ **d'essai (pour un acteur/-trice)** deneme filmi

bouton düğme; ~ **d'amplitude**

horizontale genişlik ayarı düğmesi;

~ **d'amplitude verticale** yükseklik ayarı düğmesi; ~ **(de declenchement)** düğme; ~ **de luminosité**

parlaklık düğmesi; ~ (de marche) düğme; ~ (de réglage) düğme; ~ de réglage de contraste sertlik düğmesi; ~ de la réglage de hauteur yükseklik ayarı düğmesi; ~ de réglage de largeur genişlik ayarı düğmesi; ~ de réglage des canaux oluk seçme düğmesi; ~ de réglage de synchronisation horizontale satır eşleme düğmesi; ~ de réglage de synchronisation verticale resim eşleme düğmesi; ~ de volume ses düğmesi; ~ positif-négatif pozitif-negatif anahtarı

bouts günlük çekim(ler)

"box-office" gişe

bras; ~ de microphone sestoplar kolu; ~ élévateur vinç kolu; ~ flexible yaylı askı

"breakaway" dağılır bezem

brillance parlaklık; ~ de l'écran görüntülük parlaklığı; ~ (de l'image) parlaklık

brèves (nouvelles) kısa haberler

brin directeur yönleltici

British Standards Institute İngiliz Ölçünler Enstitüsü

bromure d'argent gümüş bromür

brouillage bozulma

brouiller (une émission) karıştırmak

bruit gürültü; ~ causé par un collage ek gürültüsü; ~ causé par une collure ek gürültüsü; ~ d'ambiance yerel gürültü; ~ de caméra alıcı gürültüsü; ~ de collure ek gürültüsü; ~ de fond uğultu; ~ de soufflé uğultu; ~ off dıştan (gürültü); ~ on içten (gürültü); ~ produit par la collure ek gürültüsü; ~ vidéo karlanma

bruitage ses etkileri

bruiteur ses etkicisi

bruits ses etkileri

"brute" büyük ışıldak

BSI İngiliz Ölçünler Enstitüsü

bulletin météorologique hava durumu

burlesque savrukrama

C

cabestan döndürme çubuğu

cabine gösterim odacı; ~ d'enregistrement seslendirme odası; ~ d'enregistrement mobile seslendirme arabası; ~ de programme izlence işli; ~ (de projection) gösterim odacı; ~ de mixage seslendirme odası; ~ de régie yönetim odası; ~ de son seslendirme odası; ~ sonore seslendirme odası; ~ de speaker(in) sunucu işli

cabinet noir karanlık oda

câble kablo; ~ à retard geciktirme

kablosu; ~ coaxial (blindé) eşeksenli kablo; ~ de descente iniş kablosu; ~ de caméra alıcı kablosu; ~ de liaison iniş kablosu; ~ (électrique) kablo; ~ en ruban yassı kablo; ~ hertzien telsiz bağlantısı

"cableman" kablocu

câbliste kablocu

cache örtü; ~ animé devinimli örtü; ~ de l'Académie Akademi örtüsü; ~ de projecteur gösterici örtüsü; ~ en dents de scie yarıklı örtü; ~ jointure ek çentiği; ek örtüsü; ~ mobile devinimli örtü

cachet ödemelik

cadence alıcı hızı; ~ (de prise de vues) alıcı hızı; ~ de projecteur gösterici hızı; ~ d'image saniyede resim (sayısı); ~ normale olağan hız

cadrage çerçeve düzeltme; çerçeve-

leme; ~ **désordonné** düzensiz çerçeveleme; ~ **oblique** eğik çerçeveleme; ~ **penché** eğik çerçeveleme
cadre çerçeve; çerçeve oranı; resim; saydam resim çerçevesi; ~ **à pression** basaç; ~ **(de diapo)** saydam resim çerçevesi; ~ **de vue** saydam resim çerçevesi; ~ **dynamique** değişir çerçeve; ~ **presseur** basaç
cadreur alıcı yönetmeni
CAF özdevinimli yinelenim ayarı
CAG özdevinimli gürlük ayarı
caisse gişe
caissier(-ière) biletçi
caisson; ~ **d'insonorisation** sessizleme kutusu; ~ **insonore** sessizleme kutusu
calculatrice bilgisayar
calcul en pied ayakla uzunluk
caligarisme dışavurumculuk
came aşıklık
caméra alıcı; fotoğraf aygıtı; ~ **à deux tubes** iki ışıtaçlı alıcı; ~ **à grande vitesse** aşırı hızlı alıcı; ~ **à main** el alıcısı; ~ **à manivelle** kollu alıcı; ~ **amateur** özenci alıcısı; ~ **à miroir** aynalı alıcı; ~ **à moteur** motorlu alıcı; ~ **à moteur à ressort** zemberekli alıcı; ~ **à moteur électrique** elektrik motorlu alıcı; ~ **à moteur mécanique** zemberekli alıcı; ~ **à plusieurs vitesses** değişir hızlı alıcı; ~ **à quatre tubes** dört ışıtaçlı alıcı; ~ **à ressort** zemberekli alıcı; ~ **arrêtée** değiştirim; ~ **à télévision à tube vidicon** vidikon (alıcı); ~ **à tourelle** döner mercekli alıcı; ~ **à trois-bandes** üç kuşak alıcısı; ~ **à trois couleurs** üç renkli alıcı; ~ **à trois tubes** üç ışıtaçlı alıcı; ~ **automatique** özdevinimli

alıcı; ~ **automatique perfectionnée** tam özdevinimli alıcı; ~ **avec entraînement à main** kollu alıcı; ~ **avec moteur électrique** elektrik motorlu alıcı; ~ **bipack** çift kuşaklı alıcı; ~ **-car** kaydırma arabası; ~ **(cinématographique)** alıcı; ~ **couleur** renkli alıcı; ~ **d'animation** canliresim alıcısı; ~ **de plateau** işlik alıcısı; ~ **de reportage** el alıcısı; ~ **de studio** işlik alıcısı; ~ **(de télévision)** alıcı; ~ **électronique** alıcı; ~ **en muet** sessiz alıcı; ~ **8 mm** 8 mm'lik alıcı; ~ **insonorisé** sessizlenmiş alıcı; ~ **invisible** Televizyon-Gerçek; ~ **mobile** telsiz bağlantılı alıcı; ~ **9,5 mm** 9.5 mm'lik alıcı; ~ **noire et blanche** siyah-beyaz alıcı; ~ **objective** nesnel anlatış; ~ **portable** el alıcısı; ~ **portative** el alıcısı; ~ **pour cinéradiographie** röntgen alıcısı; ~ **pour format réduit** özenci alıcısı; ~ **pour 8 mm** 8 mm'lik alıcı; ~ **pour image par image** tek resim alıcısı; ~ **pour les extérieurs** orta boy alıcı; ~ **pour les prise de vues dessin animé** canliresim alıcısı; ~ **pour prise de vues sous-marine** deniz altı alıcısı; ~ **pour single 8** tek 8 alıcı; ~ **professionnelle** tecimsel sinema alıcısı; ~ **-robot** tam özdevinimli alıcı; ~ **16 mm** 16 mm'lik alıcı; ~ **semi-automatique** yarı özdevinimli alıcı; ~ **65** Caméra 65; ~ **son** ses alıcısı; ~ **sonore** sesli alıcı; ~ **-stylo** alıcı-kalem; ~ **subjective** öznel anlatış; ~ **Super-8 mm** büyük 8 mm'lik alıcı; ~ **télévision à tube iconoscope** ikonoskop (alıcı); ~ **télévision à tube image-orthicon** görüntü-ortikon alıcı; ~

- télévision à tube supericonoscope** süperikonoskop (alıcı); ~ **télévision à tube super-orthicon** süperortikon (alıcı); ~ **35 mm 35 mm'lik** alıcı; ~ **ultra-rapide** aşırı hızlı alıcı; ~ **vidéo** alıcı
- caméraman** alıcı yönetmeni; ~ **-cadreur** alıcı yönetmeni; ~ **chariot** kaydırmacı
- Camérascope** Camerascope
- camion**; ~ **d'enregistrement** seslendirme arabası; ~ **de son** seslendirme arabası; ~ **son** seslendirme arabası; ~ **sonore** seslendirme arabası
- canal**; ~ **de chrominance** renklilik oluşu; ~ **de télévision** oluk; ~ **direct** doğru oluk; ~ **inversé** ters oluk; ~ **son** ses oluşu; ~ **sonore** seslendirme oluşu; ~ **vision** alıcı oluşu
- candela** kandel
- "Candid Eye"** Arı Göz
- canon à électron** elektron topu
- capacité (de la salle)** koltuk sayısı
- car de reportage** seslendirme arabası; ~ **(télévision)** yayın arabası
- carré blanc** beyaz im
- carrière cinématographique** sinemacılık uğraşı
- carrière de télévision** televizyonculuk uğraşı
- carton** arayazı; yazı; yazı kartonu; ~ **à tirette** canlı çizgiler; ~ **(de) générique** tanıtma yazısı kartonu; ~ **de titre** başlık kartonu; ~ **générique** tanıtma yazısı kartonu; ~ **graphique** çizim kartonu
- "cartoon"** resim
- cascadeur** kavgacı
- casemate** korunak
- casque d'écoute** kulaklık
- casse-cou** kavgacı
- casse-gueule** kavgacı
- casserolle** ısıldak; tas ısıldak
- cassette** kutucuk; ~ **(magnétique)** kutucuk
- cassure (du film)** kopma
- "cast"** oynayanlar
- "casting"** oyuncu seçimi
- catalogage** sıralaklama
- catalogue de films** film sıralağı
- cathode** ekşiüç
- "Cathode Potential Stabilized" émitron** süperikonoskop (ışıtıcı)
- cathoscope** ekşiüç ışıtac
- CAV** özdevinimli gürlük ayarı
- cd** kandel
- cell** saydam yaprak
- cello** saydam yaprak
- cellul** saydam yaprak
- cellule photo-électrique** ışık gözü
- cellulo** saydam yaprak; ~ **s principaux** ana resimler
- celluloïd** selüloit
- cellulose** selüloz
- cement** zamk
- censeur** denetleyici
- censure** denetleme; ~ **centrale** merkez denetlemesi; ~ **municipale** belediye denetlemesi
- censurer** denetlemek
- 100-200 W** küçük ısıldak
- centrage** ortalama
- centre**; ~ **de commutation** ana denetim odası; ~ **d'émission** verici; ~ **de production** yapım merkezi; ~ **de production régional** bölgesel yapım merkezi; ~ **de programme** yapım merkezi; ~ **de télévision** verici; ~ **émetteur** verici; ~ **optique** optik özek; ~ **vidéo** yapım merkezi
- centrez!** "ortala!"

cercle; ~ **de confusion** bulanıklık tekeri; ~ **de diffusion** bulanıklık tekeri

certificat; ~ **"A"** belgesi; ~ **de destruction** yoketme belgesi; ~ **"H"** "H" belgesi; ~ **"U"** "U" belgesi; ~ **"X"** "X" belgesi

chaîne ağ; oluk; ~ **commerciale** ticimsel televizyon; ~ **d'émetteurs de télévision** ağ; ~ **d'enregistrement (sonore)** seslendirme oluğu; ~ **(de salles)** ağ; ~ **de télévision** alıcı oluğu; ~ **(électrique)** oluk; ~ **vidéo** alıcı oluğu

chambre; ~ **d'écho** yankı odası; ~ **noire** karanlık kutu; karanlık oda
champ alan; görüş alanı; ~ **-contrecamp** aç - karşı aç; ~ **couvert** görüntü alanı; ~ **d'audibilité** işitilebilirlik sınırı; ~ **(de netteté)** alan; ~ **d'image** görüntü alanı; ~ **électromagnétique** elektromıknatıs alanlar; ~ **en profondeur** derinlemesine görüntü; ~ **fixe** değişmez çekim; ~ **magnétique** mıknatıslı alan; ~ **(visuel)** görüş alanı

champion de box-office gişe birincisi
changement; ~ **continu rapide de cadrage** optik kaydırma; ~ **de décor** bezem değişimi; ~ **de la distance focale** odak uzunluğu değiştirme; ~ **simple de plan** kesme

changez (image)! "geç!"

"changing-bag" değiştirme torbası

chanson de film film şarkısı

chanteur(-euse) şarkıcı

chaplinsque Şarlomsu

charbon kömür; ~ **à haute intensité** yüksek yeğinlikli kömür; ~ **(d'arc)** kömür; ~ **de lampe à arc** kömür; ~ **pour arc à haute intensité** yük-

sek yeğinlikli kömür; ~ **pour projection** gösterici kömürü

charge électrique elektrik yükü

chargement takma; ~ **automatique** özdevinimli takma; ~ **(de la caméra)** takma; ~ **en plein jour** ışıktakma

chargeur ufak doldurmalık

"charging-bag" değiştirme torbası

chariot kaydırma; kaydırma arabası;

~ **(porte-caméra)** kaydırma arabası;

~ **(travelling)** kaydırma arabası

chasseur-aboyeur çığırtkan

chasseur-annonceur çığırtkan

châssis yüzey; ~ **passe-vues** saydam resim taşıyıcı

chef; ~ **animateur(-trice)** canlandırıcı;

~ **assistant du son** ses yönetmeni;

~ **caméraman** görüntü yönetmeni;

~ **costumier** baş giysici;

~ **décorateur** sanat yönetmeni;

~ **de la chaîne** ana denetim görevlisi;

~ **de la figuration** oyuncu yönetmeni;

~ **de la régie finale** ana denetim görevlisi;

~ **d'émission** yönetmen;

ana denetim görevlisi; ~ **de plateau** yönetmen yardımcısı;

~ **de poste** sinema yöneticisi; ~ **de**

production baş yapımcı; yapım yönetmeni;

~ **de publicité** tanıtı yöneticisi;

~ **d'équipe des éclairagistes** baş ışıkçı;

~ **d'équipe des électriciens** baş ışıkçı;

~ **d'équipe des machinistes de plateau** ustabaşı;

~ **opérateur de prise de son** ses başyönetmeni;

~ **d'orchestre** orkestra yöneticisi;

~ **du plateau** düzlük yönetmeni;

~ **-électricien** baş ışıkçı;

~ **maquilleur(-euse)** baş makyajcı;

~ **monteur(-euse)** kurgucu;

~ **opérateur** görüntü yönet-

meni; ~ **opérateur de cabine** baş gösterimci; ~ **opérateur du son** ses başyönetmeni; ~ **technique de production** yönetmen

chercheur de champ bakaç

chevalet çizî desteği; yazı desteği

chevauchement aşma; binme

chiffre; ~ **f f** sayısı; ~ **s repères** kenar sayısı; ~ **T T** sayısı

chlorure; ~ **d'argent** gümüş klorür; ~ **de polyvinyle** polivinilklorit

choix seçim; ~ **de lieu** yer seçimi; ~ **d'émission** oluk seçme; ~ **de programme automatique par tuner électronique** elektronik oluk seçme; ~ **de programme par tuner mécanique** mekanik oluk seçme; ~ **des interprètes** oyuncu seçimi; ~ **des programmes** oluk seçme

chromaticité renkserlik

chromatique renkser

chrominance renklilik

chute; ~ **de tension** gerilim düşmesi; ~ **d'intensité sonore** alkınma; ~ **s (de films)** kırpıntı (film)

chutier askı

cible (du tube) erek

ciné- sine-; ~ **ac** haber filmi sineması; ~ **aste** sinemacı; sinema sanatçısı; ~ **aste amateur** özenci sinemacı; ~ **aste professionnel** uğraşman sinemacı; ~ **bréf** haber filmi sineması; ~ **bus** sinema arabası; ~ **caméra** alıcı; ~ **cassette** kutucuk; ~ **club** sinema derneği; ~ **génie** filmegiderlik; ~ **journal** dergi-film; ~ **magazine** dergi-film; ~ **microphotographie** ufakölçek sineması; ~ **Oeil** Sinema-Göz; ~ **phile** sinemasever; ~ **Pravda** Sinema-Gerçek; ~ **radiographie** sinema-röntgen; ~ **roman**

bölüntülü film; fotoroman; sinema romanı; ~ **Vérité** Sinema-Gerçek

Cinecolor Cinecolor

cinéma sinema; sinemacılık; ~ **accélé-** ré hızlandırılmış devinim sineması; ~ **à grande vitesse** aşırı hız sineması; ~ **à ambulant** gezici sinema; ~ **à programme permanent** sür-kli gösterim sineması; ~ **au ralenti** yavaşlatılmış devinim sineması; ~ **commercial** tecimsel sinema; ~ **contemporain** çağdaş sinema; ~ **d'animateur** özenci sineması; ~ **d'animation** canlandırma sineması; ~ **d'art** sanat sineması; ~ **d'art et d'essai** sanat sineması; ~ **d'auteur** yaratıcılar sineması; ~ **d'avant-garde** öncü sineması; ~ **de papa** geleneksel sinema; ~ **de poche** cep sineması; ~ **de première vision** genel oynatım sineması; ~ **des auteurs** yaratıcılar sineması; ~ **d'essai** sanat sineması; ~ **d'évasion** kaçış sineması; ~ **d'exclusivité** öncelik oynatımı sineması; ~ **direct** dolaysız sinema; ~ **éducatif** eğitim sineması; ~ **en couleur** renkli sinema; ~ **en plein air** açık hava sineması; ~ **en relief** üçboyutlu sinema; ~ **forain** panayır sineması; ~ **improvisé** doğaçlama sineması; ~ **industriel** işleyim sineması; ~ **intellectuel** düşünce sineması; ~ **Libre** Özgür Sinema; ~ **mobile** gezici gösterim takımı; ~ **muft** sessiz sinema; ~ **non commercial** özel sinema; ~ **parc** park sineması; ~ **parlant** sözlü sinema; ~ **pédagogique** eğitim sineması; ~ **permanent** yerleşik sinema; sürekli gösterim sineması; ~ **politique** siyasal sinema; ~

pour autos park sineması; ~ **pour industrie** işleyim sineması; ~ **pur arı** sinema; ~ **scientifique** bilimsel sinema; ~ **sonore** sesli sinema; ~ **sous-marin** deniz altı sineması; ~ **ultra-ralenti** aşırı yavaş sineması; ~ **ultra-rapide** aşırı hız sineması; ~ **Underground** yeraltı sineması; ~ **Vérité** Sinema-Gerçek

Cinemascope CinemaScope; ~ **55** CinemaScope 55

cinémathécaire filmlik görevlisi

cinémathèque filmlik

cinématographe sinemacı; sinemacılık; sinematograf; ~ **ambulant** gezici sinema; ~ **image par image** tek resim sineması

cinématographie sinema; sinemacılık; ~ **accélérée** hızlandırılmış devinim sineması; ~ **au ralenti** yavaşlatılmış devinim sineması; ~ **en couleur** renkli sinema; ~ **médicale** tıp sineması

cinématographier çevirmek

cinématographique sinemalık

cinématologie sinemabilim

Cinémiracle Cinemiracle

Cinépanoramic Cinepanoramic

Cinérama Cinerama

55 mm 55 mm'lik film

525 lignes 525 satır

cirage muhlama

Circarama Circarama

Circlorama Circlorama

circuit ağ; devre; ~ **de déflexion** saptırma devresi; ~ **de déviation** saptırma devresi; ~ **(de salles)** ağ; ~ **(électrique)** devre; ~ **fermé (de télévision)** kapalı yayın; ~ **impri-mé** baskı devre; ~ **intégré** tümleşik devre

clap şakşak

"clapman" şakşakçı

"clapper-boy" şakşakçı

"clapper-loader" şakşakçı-takıcı

claqueman şakşakçı

claquette şakşak; ~ **!** "şakşak!"; ~

image resim şakşığı; ~ **son** ses şakşığı

clarté (de l'image) parlaklık

classification sıralama

clef de voûte kiliz taşı

climatisation iklimleme

climatiseur iklimleyici

"close up" omuz çekimi

club de fan hayranlar derneği

codeur renk bileştirici

coefficient; ~ **anamorphotique** sıkıştırma katsayısı; ~ **du filtre** süzgeç katsayısı

coffre (pour transport de film) sandık

coffret de contrôle alıcı denet masası

coiffeur(-use)-perruquier(-ière) berber

col du tube boyun

collage yapıştırma

colle zamk; ~ **(à film)** zamk; ~ **(pour film)** zamk

collecteur iniş kablosu; toplaç

coller yapıştırmak

tollerette makara yanağı

colleuse yapıştırma aygıtı; ~ **à bande**

adhésive kuşaklı yapıştırma aygıtı;

~ **bande-vidéo** yapıştırma aygıtı; ~

par chevauchement çerçeve çizgisi

yapıştırma aygıtı; ~ **positive** uç uca

yapıştırma aygıtı

collure ek yeri; ~ **avec bande adhésive** kuşaklı yapıştırma; ~

chevauchement binmeli yapıştırma; ~

dans une barre de cadrage çerçeve çiz-

gisi eki, ~ **diagonale** köşegen ya-
pıştırma, ~ **droite** düz yapıştırma;
~ **négative** binmeli yapıştırma; ~
positive uç uca yapıştırma
coloration boyama
coloriage boyama
colorimétrie renkölçümü
"color-tip" renk karışımaları
"colour-killer" renkönleyici
coma kuyruk sapması
combiné bileşik
comédie güldürü; ~ **américaine** A-
merikan güldürüsü; ~ **anglaise** İn-
giliz güldürüsü; ~ **larmoyante** a-
cıklı güldürü; ~ **légère** hafif güldürü;
~ **musicale** müzikli güldürü
comique güldürü oyuncusu
COMMAG mıknaatlı sesli film
commande; ~ **à distance** uzaktan yö-
netme; ~ **automatique de fréque-**
ence özdevinimli yinelenim ayarı; ~
automatique de gain özdevinimli
gürlük ayarı; ~ **automatique de vo-**
lume özdevinimli gürlük ayarı; ~
de réglage çerçeveleyici; ~ **loupe**
büyüteç düğmesi
commanditaire siparişçi
commentaire açıklama; yorum; ~ **pi-**
lote kılavuz açıklama
commentateur(-trice) açıklayıcı; yo-
rumcu
commercial tecimsel film
commission; ~ **de censure** denetle-
me kurulu; ~ **de contrôle** denetle-
me kurulu
communication iletişim; ~ **avec sa-**
tellite uydu iletişimi; ~ **de masse**
yığınsal iletişim
commutateur anahtar; ~ **-mélangeur**
ana denetim masası
commutation kenetleme

complet kapalı gişe
COMOPT optik sesli film
comparsé ufak rol oyuncusu
compatibilité bağdaşım; ~ **directe**
düz bağdaşım; ~ **inverse** ters bağ-
daşım
compatible bağdaşır; ~ **composition**
uygun çerçeveleme
compensateur optique optik denge-
leyici
compensation optique optik denge-
leme
complément ikinci film; ~ **de prog-**
ramme ek film
"complex" tam bezem
complexes çok salonlu (sinema)
compositeur (de musique de film)
besteci
composition (de l'image) düzenleme
compression sıkıştırma
compteur; ~ **de longueur** sayaç; ~
de mètres sayaç; ~ **d'image** sayaç;
~ **en pied** ayak sayacı; ~ **métrique**
metre sayacı
"computer"; ~ **animation** bilgisay-
ar canlandırması; ~ **film** bilgisayar
filmi; ~ **music** bilgisayar müziği
concentration de l'ion hydrogène
hidrojen iyonu yoğunluğu
condensateur aydınlatma merceği; yo-
ğunlaş; ~ **(électrique)** yoğunlaş;
~ **(optique)** aydınlatma merceği
condensation chronologique derişik
zaman
condenseur aydınlatma merceği
conditionnement de l'air iklimleme
conducteur çalışma dökümü; döküm;
izlene taslağı; ~ **visuel** resimli tas-
lak
conduite des costumes giysi çizelgesi
cône koni

conférence de programme yapım toplantısı

conseiller danışman; ~ **à la couleur** renk danışmanı

conservation du film koruma

console; ~ **de mélange du son** seslendirme masası; ~ **de mixage** seslendirme masası

consultant danışman

contingemment (à l'écran) oynatım şaptancası

continuité akıcılık; ayırlama; ~ **(dialoguée)** ayırlama

contraste sertlik; ~ **maximum** aşırı sert

contrat; ~ **de distribution** dağıtım sözleşmesi; ~ **de location** kiralama sözleşmesi; ~ **de location de studio** ışık sözleşmesi; ~ **d'entreprise** işlik sözleşmesi; ~ **de participation** ortaklık sözleşmesi; ~ **de production** yapım sözleşmesi; ~ **d'exploitation** dağıtım sözleşmesi

contre; ~ **-cache** dişi örtü; ~ **champ** karşı açı; ~ **-griffe** tutucu tırnak; ~ **-jour** geriden aydınlatma; ~ **-plongée** alttan görüş

contrefaçon kaçak eşlem

contrepoint karşısürüm; ~ **audio-visuel** görsel-işitsel karşısürüm

contretypage çoğaltım

contretype ana pozitif; çoğaltım eşlemi; ~ **négatif** çoğaltım negatifi; negatif eşlem; ~ **(positif)** ana pozitif

contrôle ayar; denetim; denetleme; ~ ~ **de caméra** alıcı deneti; ~ **(de film)** denetleme; ~ **de la hauteur** yükseklik ayarı; ~ **de la largeur** genişlik ayarı; ~ **du défilement horizontal** yatay doğrusalılık ayarı; ~ **du défilement vertical** dönme aya-

rı; düşey doğrusalılık ayarı; ~ **son** ses yönetim odası

contrôleur bilet kesici

conversion; ~ **de norme** ölçün çevirme; ~ **de standard** ölçün çevirme

convertisseur çevirgeç; ~ **de norme** ölçün çevirgeci; ~ **de standard** ölçün çevirgeci; ~ **électronique** elektronik çevirgeç

copie eşlem; ~ **antenne** yayın eşlemi; ~ **à piste magnétique couchée** mıknatıslı sesli film; ~ **à piste optique** optik sesli film; ~ **approuvée par la censure** denetlenmiş eşlem; ~ **(bleue)** lavande mavi eşlem; ~ **combinée** bileşik eşlem; ~ **contretypée** çoğaltım eşlemi; ~ **de censure** denetlenmiş eşlem; ~ **de distribution** dağıtım eşlemi; ~ **de montage** kurgu eşlemi; ~ **de montage final** son kurgu eşlemi; ~ **de présentation** önyoyunatım eşlemi; ~ **de projection** gösterim eşlemi; ~ **de réduction** dar eşlem; ~ **de référence** örnek eşlem; ~ **de réglage** ana eşlem; ilk eşlem; ~ **d'essai** deneme eşlemi; ~ **de travail** iş eşlemi; ~ **de travail image** görüntü iş eşlemi; ~ **de travail son** ses iş eşlemi; ~ **d'exploitation** dağıtım eşlemi; ~ **d'exploitation en 16 mm** 16 mm'lik eşlem; ~ **d'exploitation en 35 mm** 35 mm'lik eşlem; ~ **d'exploitation en version doublée** sözlendirilmiş dağıtım eşlemi; ~ **épreuve** ilk eşlem; ~ **étalon** ilk eşlem; ~ **grain fin** kırmızı eşlem; ~ **image** görüntü eşlemi; ~ **marron** kırmızı eşlem; ~ **mouillée** yağ eşlem; ~ **muette** sessiz eşlem; ~ **mutinée** çi-

ziklenmiş eşlem; ~ **négative** negatif eşlem; ~ **neuve** yeni eşlem; ~ **numéro O** ana eşlem; ~ **obtenue par réduction** dar eşlem; ~ **obtenue par tirage contact** değmeli eşlem; ~ **obtenue par tirage direct** değmeli eşlem; ~ **originale** ana kuşak; ~ **(par procédé) contact** değmeli eşlem; ~ **par réduction optique** optik küçültme eşlemi; ~ **-pilote** renk kılavuzu; ~ **positive** pozitif eşlem; ~ **son** ses eşlemi; ~ **sous-titrée** altyazılı eşlem; ~ **standard** ana eşlem; ~ **sur support teinté en bleu** mavi eşlem; ~ **-travail** iş eşlemi; ~ **version étrangère** yabancı ülke evirimi; ~ **zéro** ana eşlem; İlk eşlem

coproduction ortak yapım

"copyright" yapıt hakkı

corps gövde

correction de l'aigu incelik ayarı

correction des graves kalınlık ayarı

corridor de sevice iskele

costumes giysi

costumier(-ière) giysici

cotation morale törel bölümleme

cote morale törel bölümleme

côté; ~ **émulsion** duyarkat yüzü; ~ **support** taban yüzü

couchage kat çekme; miknatıslama; ~ **(de piste magnétique)** miknatıslama

couche kat; ~ **aluminisée** alüminyum katı; ~ **antireflet** yansımaları (kat); ~ **d'aluminium** alüminyum katı; ~ **magnétique** miknatıslı kat

couleur renk; renkörü; ~ **s complémentaires** tüm renkleri; ~ **s fondamentales** ana renkleri; ~ **s primaires** birincil renkleri

coullisses görünçlük çevresi

couloir yatak

coup de bâton sopalama

coupe budama; kesinti

couper söndürmek

coupez! "kes!"; "söndür!"; ~ **le son!** "sesi kes!"

couplage bağlama düzeni; ~ **optique** optik birleştirme aygıtı

coupure çıkarma; kesinti; kesme; ~ **de l'image** resim kesilmesi; ~ **(directe)** kesme; ~ **du son** ses kesilmesi; ~ **(franche)** kesme

courant; ~ **alternatif** dalgalı akım; ~ **continu** doğru akım; ~ **électrique** akım; ~ **fort** kent akımı; ~ **industriel** kent akımı

courbe sensimétrique duyarlılıkölçümü eğrisi

courbure de champ alan sapması

courrier des admirateurs izleyici mektubu

cours télévisé televizyonla öğretim

court métrage kısa film; ~ **dramatique** öykülü kısa film

coût; ~ **de la production** gider; ~ **d'un film** gider

couturière giydirici

couvrir açılama

CPS émitron süperikonoskop (ışığa)

créateur(-trice) de costumes giysi yaratıcısı

crête à crête doruktan doruğa

cristal basınç elektriği aygıtı

critique eleştiri; eleştirmen; ~ **(cinématographique)** eleştirmen; ~ **(de la télévision)** eleştiri; ~ **(de télévision)** eleştirmen; ~ **(du film)** eleştiri

croix de Malte Malta haçı; ~ **double** ikili Malta haçı

Cronar Cronar

CS CinemaScope

culture; ~ **cinématographique** sine-nema kültürü; ~ **Proletarienne** Emekçi Kültürü; ~ **télévisuelle** televizyon kültürü

"cut" kesme

cuve tekne; ~ **à développer** açındırma teknesi

cycle çevrim

cyclorama gök görüntülüğü

cylindre de Wenhelt Wenhelt silindiri

D

dans le champ çerçeve içi; içten (ses)

date; ~ **de diffusion** yayın tarihi; ~

de réalisation yapım tarihi

dB desibel

débobinage öne sarma; ~ **rapide** hızlı öne sarma

début de la ligne satırbaşı

décadage kayma

décalage resim-ses aralığı; ~ **(entre l'image et le son)** resim-ses aralığı; ~ **standard** ölçün aralık

décharge (électrique) boşalma

déchargement çıkarma

déchet (de film) kırpıntı (film)

déchirement yırtılma; ~ **(de film)** yırtılma; ~ **horizontal** yırtılma

déchirure (de film) yırtılma

décibel desibel

déclenchement çalıştırma

declencheur düğme; ~ **souple** telli düğme

décodeur renk çözücü

décomposition ayrışma; ~ **des couleurs** renk çözülmesi

décor bezem; ~ **à transformations** çabuk değişir bezem; ~ **avec effet de perspective** görüngesel bezem; ~ **construit** üçboyutlu bezem; yap-

ma bezem; ~ **de plafond** dip bezemi; ~ **(de plateau) qui s'effondrer** dağılır bezem; ~ **en "complexe"** tam bezem; ~ **fermé** kapalı bezem; ~ **naturel** doğal bezem; ~ **ouvert** açık bezem; ~ **projeté** geriden gösterim; yansıtılmış bezem; ~ **réel** doğal bezem; ~ **unique** tek bezem

décorateur(-trice) bezemci

décoration bezem bölümü

découpage kesim; kurgulama; ~ **du négatif** negatif kesimi; ~ **électronique** alan bölünmesi; devinimsiz örtülü görüntü; ~ **et montage** kesim ve kurgu; ~ **technique** çevirim oyunluğu; ~ **technique définitif** son çevirim oyunluğu; ~ **technique (final)** çevirim oyunluğu

découper kurgulamak

découpeur çevirim oyunluğu yazarı

découverte dip bezemi; dip fotoğrafı; ~ **(photographique)** dip fotoğrafı

découvreur de talent yıldız avcısı

dédoublage ayırma

défaut de transmission bozulma

défilement geçiş; ~ **continu** sürekli geçiş; ~ **horizontal** yanlamasına geçiş; ~ **intermittent** aralı geçiş; ~ **latéral** yanlamasına geçiş; ~ **vertical** dönme

définition seçiklik

déflexion saptırma; ~ **horizontale** yatay saptırma; ~ **verticale** düşey saptırma

"defocusing" bulanıklaştırma

déformation biçimbozumu; film bozulması; ~ **de la pellicule** film bozulması; ~ **du film** film bozulması

dégroupage ayırma

Delrama Delrama

demi-gros plan bel çekimi

demi-image alan
demi-piste yarım ses yolu
démodulateur bulucu; ~-image re-
 sim bulucu; ~-son ses bulucu
démodulation bulma
démontage du décor bezem sökme
dénouement çözüm
densité yoğunluk
densitomètre yoğunlukölçer
densitométrie yoğunlukölçümü
dent diş; ~ de scie testere dişi; ~
 (de tambour) diş
département; ~ cinématographique
 sinema bölümü; ~ interprétation
 oyuncu bölümü
départ image başlangıç resmi
dépassement aşma
déplacement (du film) geçiş
dépoli buzlu cam
dépôt korunak; ~ de décors bezem
 korunağı; ~ de titre ad yazdırımı;
 légal derleme işlemi
dépouillement döküm
déravage çiziksizleme
Derbie tekerlekli üçgen
dernier plan du film bitiş çekimi
déroutant döner yazı
déroutement geçiş
dérouleuse çizi döndürücü
descendez la grue! "vinç aşağı!"
descente d'antenne iniş kablo
dessèchement gevreme
dessin resim; ~ animé canlıresim; ~s
 animés à la main alıcısız film
dessinateur ressam
désynchronisé eşlemesiz
détail ayrıntı (çekimi)
détecteur bulucu
détection bulma
détendeur(-trice) de permis de ré-
cepteur televizyon iyesi

détérioration film bozulması; ~ (de
 la pellicule) film bozulması; ~ (du
 film) film bozulması
deux dimensions ikiboyutlu
deux dipôles associés à angle droit
 çapraz çiftuçay
deux vitesses çift hızlı
deuxième; ~ assistant-operateur ad-
 joint (de prise de vues) takıcı; ~
 assistant-réalisateur ikinci yardımcı;
 ~ assistant son sestoplarıcı; ~ bal-
 con ikinci balkon; ~ exclusivité ilk
 oynatım; ~ vision ikinci oynatım
développeur açındırmaç
développement açındırma; ~ négatif
 negatif açındırması; ~ par inversi-
 on evrilir film işlemesi; ~ positif
 pozitif açındırması
développeur açındırıcı
développeuse açındırma aygıtı; ~ à la
 lumière du jour gün ışığı açındırma
 aygıtı
déviatıon saptırma; ~ horizontale ya-
 tay saptırma; ~ verticale düşey sap-
 tırma
devis gider
dévolteur gerilim düşürücü
DGP bel çekimi
"diabolo" şeytan makarası
diagonale köşegen
dialogue söyleşme
dialoguiste söyleşme yazarı
diamètre de bobine makara çapı
diaphragme ışık düzensiği; zar; ~
 automatique özdevinimli ışık dü-
 zengici; ~ iris ışık düzensiği
diapo(sitive) saydam resim; ~ d'e-
 xcuse uygulamısal aksaklık res-
 mi; ~ en couleurs renkli saydam
 resim; ~ passe-vue saydam resim
 görüntülüğü

diascope saydam resim göstericisi
diathèque saydam resimlik
dichromie çift renkli işlem
diffraction kırınım
diffuser yayınlamak
diffuseur yayındırıcı
diffusion yayın; yayının; ~ **(de la lumière)** yayının; ~ **par câble** kablolu televizyon; ~ **(télévisuelle)** yayının
dimension; görüntülük eni; ~ **-150** Dimension- 150; ~ **de bobine** makara boyu; ~ **de l'image** resim boyu; ~ **de l'écran** boy; görüntülük eni
DIN Alman İşleyim Ölçünü
diode diyot (ışıktaç)
dioptrie diyoptri
"diplexer" köprü
diplexeur köprü
dipôle çiftuçay; ~ **replié (en trombone)** katlanmış çiftuçay; ~ **(simple)** çiftuçay
direct; ~ **en extérieur** dışarıda (canlı) yayın; ~ **en studio** ışıkta canlı yayın
directeur yönetici; ~ **artistique** sanat yönetmeni; ~ **de département** **interprétation** oyuncu yönetmeni; ~ **de dialogue** söyleşme yönetmeni; ~ **de la photo(graphie)** görüntü yönetmeni; ~ **de l'équipe** takımbaşı; ~ **de production** yapım yönetmeni; ~ **de publicité** tanıtı yöneticisi; ~ **de salle** sinema yöneticisi; **de studio** ışık yönetmeni; ~ **musical** müzik görevlisi; ~ **technique** ana denetim görevlisi
directionnel yöneltmeli
discriminateur ayırıcı
"disk-jockey" plak sunucu
disparition yitimi; ~ **graduelle** ka-

rama
dispersion ayrılma; ~ **de lumière** dağılım
dispositif de télécommande uzaktan yönetim aygıtı
disposition des noms ad sıralaması
disque plak; ~ **de Nipkow** Nipkow çarkı; ~ **vidéo** televizyon plağı
dissecteur; ~ **de Farnsworth** resim çözümleyici; ~ **de l'image** resim çözümleyici
distance; ~ **de caméra** uzaklık; ~ **de mise au point** odaklama uzaklığı; ~ **de prise de vues** uzaklık; ~ **de projection** uzaklık; ~ **d'observation** izleme uzaklığı; ~ **focale** odak uzunluğu; ~ **hyperfocale** odakötesi uzaklığı; ~ **minimum de mise au point** en yakın odaklama uzaklığı; ~ **rétro-focus** geri odak uzunluğu
distorsion biçimbozumu; bozum; bozulma; ~ **(artistique)** biçimbozumu; ~ **(d'image)** bozum; ~ **(du son)** bozulma; bozum; ~ **en barillet** fıçı sapması; ~ **en coussinet** yastık sapması
distributeur dağıtımçı
distribution dağıtım; oynayanlar; oyuncu seçimi; ~ **(artistique)** oyuncu seçimi; ~ **en dehors des circuits commerciaux** tecimdisi dağıtım
"diva" yıldız
divergent iraksak
divertissement eğlence izlencesi
Divcon Divcon
divisme yıldızcılık
"divo" yıldız
18 images par seconde saniyede 18 resim
17,5 mm 17,5 mm'lik film
documentaire belgesel; belgesel film

documentariste belgeci

"dolly" kaydırma arabası

"dope sheet" döküm kâğıdı

doublage sözlendirme

double benzer; kavgacı; ~ **-ambiance** çift dağıtıcı; ~ **bande** ayrı çevirim; çift film; ~ **compatibilité** ters bağdaşım; ~ **exposition** ikizleme; ~ **8** çift 8; ~ **image** çift boy resim; çift resim; ~ **impression** ikizleme; ~ **piste (sonore)** çift ses yolu; ~ **programme** ikili izlenme; ~ **16 mm** çift 16; ~ **Super-8 mm** çift büyük 8

doubler yedeklemek

doublet replié katlanmış çifttucay

doublet (simple) çifttucay

doublieur de champ alan genişletici

doublure benzer; ~ **casse-cou** kavgacı; ~ **éclairage** ışık benzeri; ~ **jeu** oyun benzeri; ~ **lumière** ışık benzeri

dramatique dramatik

drame dram

drapeau ışık örtüsü

"drive-in" park sineması

droit; ~ **d'auteur** yapıt hakkı; yapıt hakkı ödemeliği; ~ **cinématographique** sinema türesi; ~ **de la cinématographie** sinema türesi; ~ **de la télévision** televizyon türesi; ~ **du cinéma** sinema türesi

droits; ~ **à la copie** eşlem başına hak; ~ **d'adaptation** **cinématographique** çevirim hakkı; ~ **de distribution** dağıtım hakkı; ~ **de distribuer en dehors de circuits commerciaux** tecimdisi dağıtım hakkı; ~ **de projection** gösterim hakkı; ~ **de production (cinématographique)** çoğaltım hakkı; ~ **de télévision** televizyon hakkı; ~ **d'exclusivité** ön-

celik hakkı; ~ **d'exploitation** dağıtım hakkı; ~ **en totalité** tüm haklar; ~ **limités** sınırlı haklar; ~ **scolaires** okullarda oynatım hakkı

du cinéma sinemalılık

Dufaycolor Dufaycolor

Dunning séparation colorée Dunning işlemi

duplexeur köprü

uplicata çoğaltım eşlemi

"duplicating" çoğaltım; çoğaltım eşlemi

durée; ~ **de blocage d'image** alan boşluğu süresi; ~ **de bobine** makara süresi; ~ **de ligne** satır süresi; ~ **de préparation** hazırlık süresi; ~ **de prise de vues** çevirim süresi; ~ **de production** yapım süresi; ~ **de projection** gösterim süresi; ~ **de suppression** boşluk süresi; ~ **de suppression de ligne** satır boşluğu süresi; ~ **de tournage** çevirim süresi; ~ **d'exploitation** dağıtım süresi; ~ **d'exposition** ışıklama süresi; ~ **du développement** açındırma süresi

Dyaliscope Dyaliscope

Dynamic Frame Dynamic Frame

dynamique devingen

dynode dinot

E

Eastmancolor Eastmancolor

éblouissement kamaşma

écart entre porteuse son et porteuse vision ses-resim taşıyıcı aralığı

échange des programmes izlenme değişimi

échelle taslak; ~ **de l'image** çekim ölçeği; ~ **de lumière (de tirage)** basım aygıtı ölçeği; ~ **des gris gri**

ölçeği; ~ **des plans** çekim ölçeği
écho gölge; yankı; yansıma; ~ (ima-
 ge) gölge

éclairage aydınlatma; ~ **à contrejo-**
ur geriden aydınlatma; ~ **à feux**
croisés çapraz aydınlatma; ~ **ambi-**
ent dağınık aydınlatma; ~ **artificiel**
 yapma aydınlatma; ~ **d'ambiance**
de la pièce oda aydınlığı; ~ **de côté**
 yandan aydınlatma; ~ **de face** ön-
 den aydınlatma; ~ **de fond** geriden
 aydınlatma; ~ **de salle** salonun ay-
 dınlatılması; ~ **de sécurité** güven-
 lik aydınlatması; ~ **de service** ça-
 lışma ışığı; ~ **de studio** ışık aydın-
 latması; ~ **doux** yumuşak aydınlat-
 ma; ~ **dure** çiğ aydınlatma; ~ **en**
contre-plongée alttan aydınlatma;
 ~ **en extérieur** açık hava aydınlat-
 ması; ~ **en lumière ambiance** da-
 ğınık aydınlatma; ~ **en plongée** üst-
 ten aydınlatma; ~ **en profondeur**
 üstten aydınlatma; ~ **faible sur le**
plan principal cılız ana ışık; ~ **fort**
sur le plan principal güçlü ana ışık;
 ~ **frontal** önden aydınlatma; ~ **laté-**
ral yandan aydınlatma; ~ **naturel**
 doğal aydınlatma; ~ **par plafonnier**
 üstten aydınlatma; ~ **plat** önden
 aydınlatma; ~ **principal** ana ışık;
 ~ **venant de haut** üstten aydınlat-
 ma; ~ **vertical** üstten aydınlatma

éclairagiste ışıkçı

éclairage aydınlatma; ~ **sur le pl-**
an principal ana ışık

école; ~ **de cinéma** sinema okulu; ~
de New York New York Okulu; ~
des Buttes-Chaumont Buttes-Cha-
 umont okulu; ~ **de télévision** te-
 levizyonculuk okulu; ~ **(documen-**
tariste) *anglaise* İngiliz (belgesel)

Okulu

écoute dinleme

écouteur sesyayar; ~ **serre-tête** ku-
 laklık

écran görüntülük; süzgeç; ~ **à ouver-**
ture automatique katlanır görüntü-
 lük; ~ **circulaire** çember görüntü-
 lük işlemi; ~ **concave** içbükey gö-
 rüntülük; ~ **(couleur)** süzgeç; ~
courbé içbükey görüntülük; ~ **(de**
cinéma) görüntülük; ~ **de Ciné-**
mascope CinemaScope görüntülü-
 ğü; ~ **de Cinérama** Cinerama gö-
 rüntülüğü; ~ **de contrôle** yöne-
 tim denetliği; ~ **d'épingles** iğneli yü-
 zey; ~ **de polarisation** ucaylama
 süzgeci; ~ **(de projection)** görün-
 tülük; ~ **(de télévision)** görüntü-
 lük; ~ **diffuseur** yayındırıcı örtü; ~
en contre-plaque découpé oymalı
 örtü; ~ **fluorescent** ışınır görüntü-
 lük; ~ **givré** incili görüntülük; ~ **lar-**
ge geniş görüntülük; ~ **lenticulaire**
 merceksi görüntülük; ~ **mat** donuk
 görüntülük; ~ **métallique** maden
 görüntülük; ~ **métallisé** ışık örtü-
 sü; ~ **opaque** ışık örtüsü; yayındı-
 rıcı kanat; ~ **panoramique** geniş gö-
 rüntülük; ~ **parasoleil** ışık örtüsü;
 ~ **par transparence** geriden gös-
 terim görüntülüğü; ~ **perforé (po-**
ur films sonores) delikli görüntü-
 lük; ~ **perlé** incili görüntülük; ~
perméable au son sesgeçirir
 görüntülük; ~ **phosphorescent**
 fosforlanmalı görüntülük; ~ **plasti-**
que yağruk görüntülük; ~ **polaroid**
 ucaylama süzgeci; ~ **poreux** delikli
 görüntülük; ~ **portable** katlanır gö-
 rüntülük; ~ **(projection) pour films**
sonores sesli (film) görüntülüğü; ~

réflecteur yansıtaç; ~ **témoin** yönetim denetliği; ~ **translucide** yarı saydam görüntülük; ~ **transparent** saydam görüntülük; ~ **transsonore** sesgeçirir görüntülük

Editola kurgu aygıtı

éducation; ~ **cinématographique** sinema öğretimi; ~ **de télévision** televizyon öğretimi

effacement silme

effacer silmek

effet; ~ **Callier** Callier etkisi; ~ **de bord** kenar etkisi; ~ **de brouillard** sis etkisi; ~ **d'écho** yankı etkisi; ~ **d'éclair** şimşek etkisi; ~ **de claire de lune** ay ışığı etkisi; ~ **de mémoire** iz bırakma; ~ **de neige** kar etkisi; ~ **de nuit** gece etkisi; ~ **de pluie** yağmur etkisi; ~ **de relief** ruhsal üçboyutlu; ~ **d'espace** ses derinliği; ~ **de tonnerre** yıldırım etkisi; ~ **de vagues** dalga etkisi; ~ **Doppler** Doppler etkisi; ~ **dynode** dinot etkisi; ~ **Eberhard** Eberhard etkisi; ~ **halo** ağıl etkisi; ~ **Koulechov** Kuleşov deneyi; ~ **photo-électrique** ışikelektrik etkisi; ~ **piézo-électrique** basınç elektriği; ~ **stéréophonique** üçboyutlu ses; ~ **stroboscopique** stroboskop etkisi

effets etkiler; ~ **sonores** ses etkileri; ~ **(spéciaux)** etkiler

EIA Elektrik İşleyimleri Birliği

Eidofor Eidophor

Eidophor Eidophor

Eidophore Eidophor

Ektachrome Ektachrome

Ektacolor Ektacolor

élargissez! "genişlet!"

élargissez! "mercek geriye!"

Electric Industries Association Elek-

trik İşleyimleri Birliği

électricien (de plateau) ışıkçı

électricité elektrik

électrique elektrik

électro-aimant elektromıknatıs

électrode elektrikucu

électrogène üreteç

électromagnétisme elektromıknatıslık

électro-multipliatrice elektron çoğaltıcı

électron elektron; ~ **libéré** ikincil elektron; ~ **primaire** birincil elektron; ~ **secondaire** ikincil elektron

Electronicam Electronicam

Electronic-Cam Electronicam

Electronic Video Recording Electronic Video Recording

électronique elektronik

électrophone plakçalar

élément öge; ~ **de décor** bezem ögesi; ~ **de l'image** resim ögesi; ~ **rayonnant** yayıcı öge; ~ **s de l'image** görüntü öğeleri

élongations symétriques bakışimli ses imi

embobinage sarma

embobineuse sarıcı

émetteur verici; ~ **d'appoint**; ~ **de faible puissance** aktarıcı; ~ **(de radio, de radiodiffusion)** verici; ~ **(de télévision)** verici; ~ **récepteur miniature** el telsizi; ~ **son** verici; ~ **vision** verici

émettre yayınlamak

émission aktarma yayın; televizyonla yayınlama; yayın; ~ **à l'antenne** yayında; ~ **compensée** tanıtı; ~ **d'actualités** haber izlencesi; ~ **de jeux** yarışma izlencesi; ~ **de la mire** ayar yayını; ~ **d'enseignement** okul televizyonu; ~ **de programme mag-**

nétoscope kuşaktan yayın; ~ **de propagande** propaganda izlencesi; ~ **des jeux olympiques** olimpiyat yayını; ~ **d'essai** deneme yayını; ~ **de télévision pour la jeunesse** genç izlencesi; ~ **de télévision pour les enfants** çocuk izlencesi; ~ **de variété** eğlence izlencesi; ~ **d'information** haber izlencesi; ~ **documentaire** belgesel izlence; ~ **dramatique** televizyon oyunu; ~ **éducative** eğitim izlencesi; ~ **en différé** dolaylı yayın; ~ **en direct** canlı yayını; ~ **enfantine** çocuk izlencesi; ~ **littéraire** yazın izlencesi; ~ **musicale** müzik izlencesi; ~ **pilote** ayar yayını; ~ **préscolaire** okul öncesi yayını; ~ **secondaire** ikincil yayını; ~ **(télévisuelle)** yayını

émitron süperikonoskop (ışıtış)
emmagasinage korunaklama
emplacement çevirim yeri
emplacements dışarıda çevirim yeri
émulsion duyarkat; ~ **à l'extérieur** duyarkat dışta; ~ **à l'intérieur** duyarkat içte; ~ **infrarouge** kızılaltı duyarkatı; ~ **inversible** evrilir duyarkat; ~ **négative** negatif duyarkat; ~ **ortho(chromatique)** ortokromatik duyarkat; ~ **ortho-panchromatique** ortopankromatik duyarkat; ~ **panchromatique** pankromatik duyarkat; ~ **positive** pozitif duyarkat; ~ **super-panchromatique** ortopankromatik duyarkat

émulsionnage duyarkatlama

encadrement çerçeveleme

enceinte sesyayar

enchaîné zincirleme

enchaînement sonore ses zincirlemesi

enchaîner zincirlemek

enchaînez! "zincirle!"

encoche çentik; ~ **sonore** ek çentiği

encocher çentiklemek

encocheuse çentikleyici

encre pour éliminateur örtme mürekkebi

endroit très éclairé parlak nokta
énergie erke; ~ **électrique** elektrik erkesi

en exclusivité öncelik (oynatımı)

en extérieur dışarıda çevirim

enlevez! "sök!"

enquête sur le public izleyici araştırması

enregistrement seslendirme; ~ **à balayage transversal** enine görüntü saptama; ~ **à densité constante** değişir alanlı seslendirme; ~ **à densité fixe** değişir alanlı seslendirme; ~ **à densité variable** değişir yoğunluklu seslendirme; ~ **à double (piste)** çift kenarlı seslendirme; ~ **à élongation variable** değişir alanlı seslendirme; ~ **asynchrone** eşlesmez seslendirme; ~ **balayage hélicoïdal** eğik görüntü saptama; ~ **bande unique** birlikte çevirim; ~ **de la musique** müziklendirme; ~ **de télé** filme saptama; görüntü saptama; ~ **double bande** ayrı çevirim; ~ **du commentaire** açıklama seslendirmesi; ~ **(du son)** seslendirme; ~ **électromagnétique** mıknatıslı seslendirme; ~ **électronique** elektronik film saptama; elektronik görüntü saptama; ~ **magnétique** mıknatıslı seslendirme; ~ **magnétique** görüntü saptama; ~ **magnétique (des images, des signaux de télévision, de télé)** mıknatıslı görüntü saptama; ~ **optique** optik seslendirme; ~ **par fa-**

isceau électronique elektronik film saptama; ~ **push-pull** ters-düz seslendirme; ~ **simple** tek kenarlı seslendirme; ~ **(sonore)** seslendirme; ~ **stéréophonique** üçboyutlu seslendirme; ~ **sur bande magnétique** mıknatıslı seslendirme; ~ **sur magnétoscope** mıknatıslı görüntü saptama; ~ **thermoplastique** ısıyoğruk saptama; ~ **thermoplastique en couleur** ısıyoğruk renkli saptama
enregistrer seslendirmek
enregistreur optik seslendirici; ~ **à faisceau électronique** elektronik film saptayıcı; ~ **magnétique** ses aygıtı; ~ **(sonore)** optik seslendirici; ~ **thermoplastique** ısıyoğruk saptayıcı
en relief üçboyutlu
enroulement sarma; ~ **de la pellicule dans le sens A ou B** A,B sarması; ~ **rapide** hızlı sarma
enrouleuse sarıcı; ~ **bande-vidéo** sarıcı
enseignement; ~ **audio-visuel** görsel-işitsel eğitim; ~ **(de la technique) cinématographique** sinemacılık öğretimi; ~ **(de la technique) de la télévision** televizyonculuk öğretimi
ensemblier döşemeci
en sync(hronisme) eşlemeli
entr'acte ara
entraînement geçiş; ~ **continu** sürekli devinim; ~ **intermittent** aralı devinim
entrelacement geçmeli tarama
entretien bakım; görüşüm
enveloppe zarf
épaule (de la courbe) omuz
épidiastop epidiyaskop

épiscopie episkop
épisode bölüm
épreuve contact değmeli eşlem
épreuves (de tournage) günlük çekim(kler)
équipe takım; ~ **de caméra** alıcı takımı; ~ **de prise de vues** alıcı takımı; ~ **de prise de vues extérieur** dışarıda yayın takımı; ~ **de production** yapım takımı; ~ **de télévision** televizyon takımı; ~ **de tournage** çevirim takımı; ~ **de tournage en extérieur** dışarıda çevirim takımı; ~ **minima** en küçük takım; ~ **technique** uygulayım takımı
équipement donatı
ERP verici dalgalık gücü
espace filmique filmsel uzay
esquisse skeç
essuyage temizleme
esthétique; ~ **de la télévision** televizyon estetiği; ~ **du cinéma** sinema estetiği
estimation du public izleyici araştırması
étage kat; ~ **à fréquence intrem-diaire** ara yinelenim katı; ~ **basse fréquence** alçak yinelenim katı; ~ **haute fréquence** yüksek yinelenim katı
étalonnage kerteleme
étalonneur kerteleyici
éteignez! "söndür!"
éteindre söndürmek
étoile yıldız
étude; ~ **de la télévision** televizyonculuk öğretimi; ~ **du cinéma** sinemacılık öğretimi
Eurovision Eurovision
évanouissement du son alkınma
EVR Electronic Video Recording

exclusivité ör.celik (oynatımı)
exécutive baş yapımcı
exemplaire du dépôt légal derleme
 eşlemi
exploitant (de salle) oynatımcı
exploitation oynatım
exploiter oynatmak
exploration tarama; ~ **(de l'image)**
 tarama; ~ **horizontale** yatay tarama;
 ~ **verticale** düşey tarama
explorer taramak
exportateur de film film dışsatımcısı
exportation de film film dışsatımı
exposé dolu film
exposition ışıkla; ışıkla süresi;
 ~ **s multiples** çok çevirim
expressionnisme dışavurumculuk
expressionniste dışavurumcu
extérieur dış; dışarıda (canlı) yayın
extérieurs dışarıda çevirim
extra figüran
extrêmes ana resimler

F

F farad
fabrication de programme (vidéo)
 yapım
Fabrique de l'Acteur Excentrique
 Ayrık Oyuncu Üretimliği
"fader" ses düğmesi
"fading" alkınma
faire; ~ la mise au point odaklamak;
 ~ **un film** çevirmek
faisceau demet; ~ **d'analyse** tarayıcı
 demet; ~ **d'électrons** elektron demeti;
 ~ **de rayons** ışın demeti; ~ **électronique**
 elektron demeti; ~ **étroit** dar (açılı) ışın;
 ~ **explorateur** tarayıcı demet; ~ **hertzien**
 telsiz bağlantısı; ~ **large** geniş (açılı) ışın;
 ~ **lumineuse** ışın demeti; ~

radioélectrique telsiz bağlantısı
faites; ~ une surimpression! "bindir!"; ~ **un "pano" à droite!** "sağa çevrin!"; ~ **un "pano" à gauche!**
 "sola çevrin!"
"fan" sinema delisi
Fantasound Fantasound
fantôme gölge
farad farad
fauteuil koltuk
faux-raccord uyuşumsuzluk
FCC Federal İletişim Kurulu
Federal Communications Commission
 Federal İletişim Kurulu
"feeder" besleme kablosu; iniş kablosu
FEM elektromotor kuvvet
femme fatale uğursuz kadın
fenêtre pencere; ~ **de caméra** alıcı
 penceresi; ~ **de contrôle** gözetleme
 deliği; ~ **de l'image** alıcı penceresi;
 ~ **de prise de vues** alıcı penceresi;
 ~ **de projecteur** gösterici penceresi;
 ~ **de projection** gösterim penceresi;
 ~ **de visée** gözetleme deliği; ~ **d'exposition**
 alıcı penceresi; ~ **d'observation**
 gözetleme deliği
fente ışıkla yarığı
fermer le diaphragme ışık düzengeni
 kısak
fermeture kısma; ~ **(de la voie son)**
 kısma; ~ **de l'obturateur** örtücüyle
 kararma; ~ **du diaphragme** ışık
 düzengeni kısma; ~ **du diaphragme**
 ışık düzengeciyle kararma; ~ **en**
diaphragme ışık düzengeciyle kararma;
 ~ **en fond** kararma; ~ **en fondu**
 par volet silinmeli kararma; ~ **en iris**
 noktalı kararma; ~ **en spirale** sarmal
 kararma; ~ **et ouverture par cachet**
 mobile silinmeli kararma-açılma; ~ **et**
ouverture par

volet silinmeli kararma-açılma
fermez! "karart!", "sesi kıs!"
Ferranicolor Ferranicolor
fervent du cinéma sinema delisi
festival şenlik; ~ **(de cinéma)** şenlik; ~ **de télévision** şenlik; ~ **(du film)** şenlik
feuille ışık örtüsü; ~ **de service** günlük döküm; ~ **de travail** günlük döküm
feuilleton (télévisé) dizi
FEX Ayrıksı Oyuncu Üretimliği
Fi ara yinelenim
fiabilité güvenilirlik
fiche; ~ **de maquillage** makyaj fişi; ~ **de référence** film fişi; ~ **technique (de tournage)** döküm kâğıdı
fidélité des couleurs renk doğruluğu
"field rate converter" alan çevirgeci
figurant figüran; ~ **s** figüran topluluğu
filage kayma; yıldırım geçişi; ~ **(dans une projection, d'image)** kayma
filament tel
filé yıldırım geçişi
filée soğuk sinama
film boş film; film; ~ **"A"** "A" filmi; ~ **absolu** salt film; ~ **abstrait** soyut film; ~ **acétate** asetat film; ~ **à deux rangées de perforations** çift delikli film; ~ **à double perforation** çift delikli film; ~ **à épisodes** bölüntülü film; ~ **à grain fin** ince tanecikli film; ~ **à l'odeur** kokulu film; ~ **amorce noir** saydam-sız kılavuz; ~ **amorce transparent** saydam kılavuz; ~ **annonce** tarıtma filmi; ~ **à piste magnétique** mıknatıslı sesli film; ~ **à recettes record** gişe birincisi; ~ **à simple perforation** tek delikli film; ~ **à succès** başarılı film; gişe birincisi; ~

à sujet contemporain çağdaş film; ~ **à thèse** savlı film; ~ **à truc hileli** film; ~ **à une rangée de perforations** tek delikli film; ~ **autobiographique** özyaşamöyküsel film; ~ **avec histoire** öykülü film; ~ **à vedettes** yıldızlar filmi; ~ **ayant un très grand succès** gişe birincisi; ~ **"B"** "B" filmi; ~ **ballet** balet filmi; ~ **biographique** yaşamöyküsel film; ~ **cache** örtülü film; ~ **chantant** şarkılı film; ~ **cinéma** film; ~ **(cinématographique)** film; ~ **cinématographique** viêrge boş film; ~ **coloré** boyanmış film; ~ **combustible** yanar film; ~ **comique** güldürü (film); ~ **commercial** ölçün film; ~ **tecimsel** film; ~ **contemporain** çağdaş film; ~ **costumé** giysili film; ~ **culturel** kültür filmi; ~ **d'abstraction** soyut film; ~ **d'action** devingen film; ~ **d'actualités** haber filmi; ~ **d'amateur** özenci filmi; ~ **d'animation** canlandırma filmi; ~ **d'anticipation** önceleme filmi; ~ **d'archive** belgelik filmi; ~ **d'art** sanat filmi; ~ **Sanat** filmi; ~ **d'auteur** yaratıcı filmi; ~ **d'avant-garde** öncü film; ~ **d'aventure** serüven filmi; ~ **de bon qualité** iyi film; ~ **de 55 mm** 55 mm'lik film; ~ **de complément** ikinci film; ~ **de contingentement** saptanca filmi; ~ **de court métrage** kısa film; ~ **de court métrage de fiction** öykülü kısa film; ~ **de cowboy** kovboy filmi; ~ **de danse** dans filmi; ~ **de deux bobines** iki makaralık film; ~ **de deuxième partie** baş film; ~ **de divertissement** eğlendirici film; ~ **de 17,5 mm** 17,5 mm'lik film; ~ **de fiction** öykülü

film; ~ **de fond de programme** baş film; ~ **de gangster** gangster filmi; ~ **de guerre** savaş filmi; ~ **de 8 mm** 8 mm'lik film; ~ **de 8 mm (standard)** ölçün 8 (mm'lik film); ~ **de 8,75 mm** 8,75 mm'lik film; ~ **de karaté** Karate filmi; ~ **de Kung-fu** Kung-fu filmi; ~ **de long métrage** uzun film; ~ **de marionettes** kukla filmi; ~ **de masse** yığın filmi; ~ **de mauvaise qualité** kötü film; ~ **de montage** derleme film; ~ **de montagne** dağcılık filmi ~ **de moyen métrage** orta uzunlukta film; ~ **de moyen métrage de fiction** öykülü kısa film; ~ **de musique** müzikli film; ~ **de mystère** suçlu kim filmi; ~ **de 9,5 mm** 9,5 mm'lik film; ~ **d'enseignement** öğretici film; ~ **de pantins** kukla filmi; ~ **d'époque** çağ filmi; ~ **de poupée** kukla filmi; ~ **d'épouvante** korku filmi; ~ **de première partie** ikinci film; ~ **de propagande** propaganda filmi; ~ **de quota** saptanca filmi; ~ **de recherche** araştırma filmi; ~ **de reportage** görüşüm filmi; ~ **de schéma** çizem filmi; ~ **de science-fiction** önceleme filmi; ~ **de sécurité** yanmaz film; ~ **de 16 mm** 16 mm'lik film; ~ **des familles** aile filmi; ~ **de 65 mm** 65 mm'lik film; ~ **de 70 mm** 70 mm'lik film; ~ **d'essai** deneme filmi; ~ **de Super-8 mm** büyük 8; ~ **de télévision** televizyon filmi; ~ **de tourisme** turizm filmi; ~ **de 35 mm** 35 mm'lik film; ~ **de 32 mm** 32 mm'lik film; ~ **de trois bobines** üç makaralık film; ~ **de trucage** hileli film; ~ **de truquage** hileli film; ~ **développé** açındırılmış film; ~ **de**

voyage gezi filmi; ~ **d'expédition** gezi filmi; ~ **d'horreur** yığılma filmi; ~ **didactique** öğretici film; ~ **documentaire** belgesel film; ~ **d'ombres chinoises** gölge filmi; ~ **d'origine communautaire** Ortak Pazar filmi; ~ **doublé** sözlendirilmiş film; ~ **dramatique** öykülü film; ~ **du commerce** ticimsel film; ~ **d'un bobine** tek makaralık film; ~ **dynamique** devingen film; ~ **éducatif** eğitici film; ~ **éducatif servant de résumé** genel bilgi filmi; ~ **électronique** elektronik film; ~ **(en) boucle** dolam; ~ **en couleur** renkli film; ~ **en épisodes** bölüntülü film; ~ **en noir et blanc** siyah-beyaz (film); ~ **en relief** üçboyutlu (film); ~ **épopée** destan filmi; ~ **érotique** kösnül film; ~ **étalon** kerteleme örneği; ~ **étranger** yabancı film; ~ **étroit** dar film; ~ **expérimental** deneysel film; ~ **exposé** dolu film; ~ **fantastique** düşlemsel film; ~ **féerique** masal filmi; ~ **fixe** saydam resim; ~ **fixe (en bande)** saydam resim kuşağı; ~ **flammable** yanar film; ~ **flou** bulanık film; ~ **format réduit** dar film; ~ **"grandeur"** geniş film; ~ **historique** çağ filmi; ~ **historique** tarih filmi; ~ **image-son** bileşik; ~ **impressionné** dolu film; ~ **industriel** işleyim filmi; ~ **inflammable** yanar film; ~ **inflammable** yanmaz film; ~ **intellectuel** düşünce filmi; ~ **interdit** yasak film; ~ **inversible** evrilir film; ~ **inversible en couleur** evrilir renkli film; ~ **Kalvar** Kalvar film; ~ **-karaté** Karate filmi; ~ **large** geniş film; ~ **lent** durgun film; ~ **licencieux** açık film;

~ **locomotive** lokomotif; ~ **magné-tique** mıknatıslı film; ~ **marron** kırmızı eşlem; ~ **médiocre** kötü film; ~ **mélodramatique** melodram filmi; ~ **monochrome** siyah-beyaz (film); ~ **monumental** anıtsal film; ~ **mu-et** sessiz (film); ~ **multiple** çok film-li işlem; ~ **musical** müzikal (film); ~ **national** yerli film; ~ **négatif** ne-gatif film; ~ **nitrate** nitrat film; ~ **noir** kara film; ~ **non-commercial** tecimaisı film; ~ **non-inflammable** yanmaz film; ~ **normal** ölçün film; ~ **nudiste** çıplaklık filmi; ~ **obscène** açık film; ~ **parlant** sözlü (film); ~ **parlant cent pour cent** yüzde yüz sözlü (film); ~ **poétique** ozansı film; ~ **policier** polis filmi; ~ **poly-ester** polyester film; ~ **porno(grap-hique)** cinsel sömürü filmi; ~ **po-sitif** pozitif film; ~ **pour adultes** yetişkin filmi; ~ **pour enfants** ço-cuk filmi; ~ **pour la jeunesse** genç filmi; ~ **pour lumière artificielle** yapma ışık (boş) filmi; ~ **pour trans-rence** diplik filmi; ~ **principal** baş-film; ~ **psychologique** ruhsal film; ~ **publicitaire** tanıtı filmi; ~ **rayé** çizikli film; ~ **réduit** dar film; ~ **réalisé sur commande** ısmarlama film; ~ **récréatif** eğlendirici film; ~ **religieux** dinsel film; ~ **sans cadre** çerçevesiz film; ~ **sans caméra** alı-cısız film; ~ **sans fin** sonsuz film; ~ **s aux téléphones blancs** beyaz telefonlu filmler; ~ **scientifique** bi-limsel film; ~ **semi-documentaire** yarı belgesel (film); ~ **s jumeaux** ikiz (film); ~ **s jumelés** ikiz (film); ~ **so-cial** toplumsal film; ~ **sonore** sesli (film); ~ **sonorisé** sesli evirim; ~

sportif spor filmi; ~ **standard** öl-çün film; ~ **stéréo(scopique)** üç-boyutlu (film); ~ **substandard** dar film; ~ **support** **inflammable** yanmaz film; ~ **sur l'alpinisme** dağ-cılık filmi; ~ **sur l'art** sanat üzerine film; ~ **surréaliste** gerçeküstücü film; ~ **trop court** çok kısa film; ~ **trop long** çok uzun film; ~ **venant de développement** yaş film; ~ **vi-èrge** boş film
filmage çevirim
filmer çevirmek
filmique filmsel
filmogénie filmegiderlik
filmogénique filmegider
filmographie film dizelgesi
filmologie filmbilim
filmothécaire filmlik görevlisi
filmothèque filmlik
filovision kablolu televizyon
filtre süzgeç; ~ **anticalorique** ısıke-ser (süzgeç); ~ **coloré** süzgeç; ~ **cor-recteur** düzeltici süzgeç; ~ **(couleur)** süzgeç; ~ **de compensation** denge-leme süzgeci; ~ **d'effets** etki süzgeci; ~ **dégradé** kerteli süzgeç; ~ **de po-larisation** ucalama süzgeci; ~ **de son** süzgeç; ~ **gris** yoğunluk süzgeci; ~ **jaune** sarı süzgeç; ~ **neutre** yoğun-luk süzgeci; ~ **polarisant** ucalama süzgeci; ~ **polarisateur** ucalama süzgeci; ~ **pour le ciel** gök süzgeci; ~ **rouge** kırmızı süzgeç; ~ **ultra-violet** morötesi süzgeci; ~ **UV** mo-rötesi süzgeci
fin; ~ **de bobine** makara sonu; ~ **heureuse** mutlu son
final bitiş
finesse seçiklik
"fish-eye" balık gözü (mercek)

fixage saptama

fixateur saptama banyosu

fix-focus değişmez odaklı mercek

flammable yanar boş film

flash çakar (ışığa); çarpıcı çekim; yıldırım haber; ~ "flash-back" geriye dönüş; ~ **inverse** ileriye atlayış

"flash-forward" ileriye atlayış

flasque makara yanağı

flou bulanık; ~ **artistique** yumuşak odak; ~ **(de l'image)** bulanık

fluorescence ışınlılık

fluorescent ışıltır

flux (lumineux) akı

"flying-spot" tarayıcı benek

FM yinelenim değiştirimi

focal différentiel ayrışık odak

focalisation odaklama

focus odak

fond dip; diplik; ~ **de générique** tanıtma yazısı dipliği; ~ **musical** destekleyici müzik; ~ **noir** kara diplik; ~ **sonore** sesli diplik; ~ **tournant** döner diplik

fondu açılma-kararma; ~ **à la fermeture** kararma; ~ **à l'obturateur** örtücüyle açılma-kararma; ~ **à l'ouverture** açılma; ~ **au blanc** açılma; ~ **au diaphragme** ışık düzeneğiyle açılma-kararma; ~ **au noir** kararma; ~ **chimique** kimyasal kararma; ~ **(combiné à l'ouverture et à la fermeture)** açılma-kararma; ~ **d'obturateur** örtücüyle açılma-kararma; ~ **effacé** silinme; ~ **enchaîné** zincirleme; ~ **en iris** noktalı açılma-kararma; ~ **sonore** kısıma

"footage" ayakla uzunluk

"foot-room" alt boşluk

force kuvvet; ~ **électromotrice** elektromotor kuvvet

formaldéhyde formaldehit

format boy; saydam resim boyu; ~ **(de diapo)** saydam resim boyu; ~ **de fenêtre** pencere boyu; ~ **de fenêtre pour film muet** sessiz penceresi; ~ **(de film)** boy; ~ **de l'écran** boy; görüntülük eni; ~ **de l'image** çerçeve oranı; resim boyu; ~ **de l'image muette** sessiz çerçevesi; ~ **de l'image sonore** sesli çerçevesi; ~ **17,5 mm** 17,5 mm'lik film; **8 mm** 8 mm'lik film; ~ **9,5 mm** 9,5 mm'lik film; ~ **16 mm** 16 mm'lik film; ~ **65 mm** 65 mm'lik film; ~ **70 mm** 70 mm'lik film; ~ **standard** ölçün film; ~ **substandard** dar film; ~ **Super-8 mm** büyük 8; ~ **35 mm** 35 mm'lik film; ~ **32 mm** 32 mm'lik film

formation professionnelle sinemacılık öğretimi; televizyonculuk öğretimi

forme d'onde dalga biçimi

fosse düzlük çukuru

Fox Grandeur Fox Grandeur

Fox Movietone Fox Movietone

foyer gezinek; odak; ~ **fixe** değişmez odak; ~ **principal** ana odak; ~ **réel** gerçek odak; ~ **virtuel** görünen odak

fragment (de film) film parçası; tanıtma filmi

frais gider; ~ **de location** kiralama tutarı

"frame stretch" yinelemeli basım

Franscope Cinepanoramic

"Free Cinema" Özgür Sinema

fréquence alıcı hızı; yinelenim; ~ **d'analyse horizontale** saniyede satır (sayısı); ~ **d'analyse verticale** saniyede alan (sayısı); ~ **de ligne** sa-

niyede satır (sayısı); ~ **de l'onde porteuse du son** ses taşıyıcı yinelenim; ~ **de l'onde porteuse vision** resim taşıyıcı yinelenim; ~ **demi-image** saniyede alan (sayısı); ~ **des images** saniyede resim (sayısı); ~ **du courant** akım yinelenimi; ~ **image** saniyede resim (sayısı); ~ **intermédiaire** ara yinelenim; ~ **intermédiaire image** resim ara yinelenimi; ~ **intermédiaire son** ses ara yinelenimi; ~ **-ligne** saniyede satır (sayısı); ~ **porteuse taşıyıcı yinelenim**; ~ **son** ses yinelenimi; ~ **vidéo** televizyon yinelenimi

fréquentation izleyici sayısı

Frontier Film Frontier Film

Fujicolor Fujicolor

Fuji single 8 Fuji tek 8

futurisme gelecekçilik

G

"gag" gülüt

"gagman" gülütçü

gain kazarç; dalgalık kazancı; ~ **(d'antenne)** dalgalık kazancı

gala gala

galerie üst balkon

galet; ~ **de guidage** kılavuz makara; ~ **denté** dişli makara; ~ **guide** kılavuz makara; ~ **presseur** basaçlı makara

galvanomètre galvanometre; ~ **à miroir** ayrıralı galvanometre

gabelle ışıldak

gamma gamma

Gasparcolor Gasparcolor

gaufre kabarma

gélatine jelatin

Gemini Gemini

"gendai-geki" çağdaş film

générale genel sinama

générateur üreteç; ~ **de balayage** tarama üreteci; ~ **de balayage horizontal** satır üreteci; ~ **de balayage image** resim üreteci; ~ **de balayage ligne**; ~ **de synchronisation** eşleme üreteci; ~ **de synchronisation combiné** bileşik eşleme üreteci

génératrice üreteç

générique tanıtma yazısı

genre documentaire belgesel tür

genres; ~ **cinématographiques** sinema türleri; ~ **de la télévision** televizyon türleri; ~ **d'émission** televizyon türleri; ~ **du cinéma** sinema türleri; ~ **du film** sinema türleri; ~ **télévisés** televizyon türleri; ~ **télévisuels** televizyon türleri

géographie créatrice yaratıcı coğrafya

gérant sinema yöneticisi

Gevachrome Gevachrome

Gevacolor Gevacolor

giraffe tekerlekli kol

GO uzun dalga

gondolage kabarma

gonflement büyültme

gong gonk

GP omuz çekimi

gradateur (de lumière) azaltıcı

grader (les lumières) azaltmak

grain tanecik; ~ **(d'émulsion)** tanecik; ~ **fin** ince tanecik

grammaire; ~ **cinématographique** sinema dilbilgisi; ~ **de la télévision** televizyon dilbilgisi

grand; ~ **angle** geniş açılı mercek;

écran geniş görüntülük; salon televizyonu; ~ **es ondes** uzun dalga; ~

film baş film; uzun film; ~ **s angulaires** geniş açılılar

Grandeur Grandeur

grandeur de l'image resim boyu
granulation taneciklilik
graphique çizgi
graphiste çizici
grattage kazıma
grattoir kazıyıcı
griffe tırnak; ~ **de fixité** tutucu tırnak; ~ **d'entraînement** geçiş tırnağı
gril iskele; kaydırma askısı
grille ızgara; izlençe çizelgesi; renk ızgarası; ~ **(de post-déviatıon)** renk ızgarası; ~ **(de post-focalisation)** renk ızgarası; ~ **(des programmes)** izlençe çizelgesi; ~ **(horaire)** izlençe çizelgesi; ~ **métallique** borulu askı
grimage yaşlandırma
gros; ~ **grain** iri tanecik; ~ **plan** omuz çekimi
grosseur des plans çekim ölçeği
groupage dizileme
Groupe de nouveau cinéma américain Yeni Amerikan Sinema Topluluğu
groupe électrogène üreteç
gros vinç; ~ **(américain)** vinç; ~ **(caméra)** vinç; ~ **de micro(phone)** sestoplar arabası
guichet gişe

H

habilleuse giydirici
habitué du cinéma sinema düşkünü
halation ağıllık
hall d'entrée girişlik
halo ağıllık
halogénures d'argent gümüş halojenürleri
"happy end" mutlu son
haute; ~ **définition** yüksek seçiklik; ~ **fidélité** tıpkılık; ~ **fréquence**

yüksek yinelenim; ~ **tension** yüksek gerilim
hauteur yükseklik; diklik; ~ **(de l'image)** yükseklik; ~ **(du son)** diklik
haut-parleur sesyayar; ~ **de contrôle** denetim sesyayı; ~ **supplémentaire** ek sesyayar
"head-room" üst boşluk
hertz hertz
heure; ~ **d'antenne** yayın süresi; ~ **de grande écoute** yoğun saat; ~ **de pointe** yoğun saat
HF yüksek yinelenim
Hi-Fi tıpkılık
histoire öykü; ~ **de la télévision** televizyon tarihi; ~ **du cinéma** sinema tarihi
historien; ~ **de télévision** televizyon tarihçisi; ~ **du cinéma** sinema tarihçisi
hologramme hologram
holographie holografi
honoraire ödemelik
horizontales yatay çizgiler
hors champ çerçeve dışı; ~ **de l'image** çerçeve dışı
"horse opera" at operası
819 lignes 819 satır
huitième art sekizinci sanat
8 mm 8 mm'lik film
"hum" uğultu
humidification nemlendirme
humidité nemlilik; ~ **relative** bağıl nem
hyperfocale odakötesi uzaklığı
Hypergonar Hypergonar
hypo hipo; ~ **sulfite de soude** hipo

I

iconoscope ikonoskop (alıcı); ikonos-

kop (ışıtac); ~-image görüntü iko-
noskopu

idée (cinématographique) ana konu

identification (à la vedette) özdeş-
leşme

illumination aydınlanma

illusion d'optique göz yanılsaması

image görüntü; resim; ~-choc çarpıcı

çekim; ~ combinée bileşik resim;

~ composite réalisée par cache

et contre-cache animés devinimli

örtülü film; ~ composite ré-

alisée par cache et contrecache

fixes devinimsiz örtülü film; ~ de la

piste sonore ses imi; ~ de télévision

resim; ~ -dissector" resim çözümleyici;

~ -dissector (tube) resim çözümleyici;

~ du son ses imi; ~ électronique

elektronik görüntü; ~ et son combinés

bileşik; ~ fantôme gölge; ~ flou

bulanık görüntü; ~ granuleuse

iri taneekli görüntü; ~ horizontale

yatay resim; ~ latente gizli

görüntü; ~ négative negatif

görüntü; ~ oblique eğik im;

~ optique optik görüntü; ~ par image

tek resim; tek resimli çevirim;

~ perpendiculaire enine im; ~ positive

pozitif görüntü; ~ projetée

yansımış görüntü; ~ réelle

gerçek görüntü; ~ rémanente iz

birakma; ~ s par seconde saniyede

resim (sayısı); ~ s-seconde saniyede

resim (sayısı); ~ transversale enine

im; ~ verticale düşey resim; ~ virtuelle

görünen görüntü; ~ zéro başlangıç

resmi

imbibition emme

impédance iç direnç

importateur de film film dışalımıcısı

importation de film film dışılımı

impôt sur les spectacles eğlence res-
mi

impressionnisme izlenimcilik

impulsion vuru; ~ à la fin de ligne

satır boşluğu; ~ à la fin d'image

alan boşluğu imi; ~ de blocage alan

boşluğu imi; satır boşluğu imi

incandescence akkorluk

incandescent akkor

incident technique uygulamısal ak-
saklık

inclinaison salon eğimi

incrustation (découpage électronique) örtülü bileştirme

index de films film dizelgesi

indicateur gösterge; ~ de diaphragme

ışık düzensizci göstergesi; ~ des

canaux oluk sayısı; ~ de vitesse

hız göstergesi

indicatif; ~ audio tanıtma sesi; ~

musical tanıtma müziği; ~ vidéo ta-

nitma resmi

indice de réfraction kırılma göstergesi

industrie; ~ cinématographique si-

nema işleyimi; ~ de la télévision te-

levizyon işleyimi; ~ du film sinema

işleyimi; ~ du spectacle görünç iş-

leyimi

infidélité des couleurs renk yanlışlığı

infini sonsuz

inflammable yanar film

inflammation yanma; ~ de la pelli-

cule yanma; ~ du film yanma

information bilgi; haber; ~ de ch-

rominance renklilik bilgisi; ~ de

luminance parlaklık bilgisi

informations haberler; haber izlence-

si; ~ (télévisées) haber izlencesi

ingénieur; ~ du son ses başyönetme-

ni; ~ en chef ses başyönetmeni

inflammable yanmaz film

"inlay" örtülü bileştirme
"insert" ara filmi; ara görüntü
insertion araya koyum; bileştirme
insonore ses geçirmez
insonorisation ses geçirmezleme; ses-sizleme
instabilité sallanma
installation yerleştirme; ~ **d'appareil** yerleştirme; ~ **de caméra** yerleştirme; ~ **des sources de lumière** yerleştirme
instantané şipşak
institut; ~ **de la télévision** televizyon enstitüsü; ~ **du cinéma** sinema enstitüsü; ~ **du film** sinema enstitüsü
Intelsat Intelsat
intensification koyulaştırma
intensité gürlük; yağınleme: ~ **du son** gürlük; ~ **sonore** gürlük
intercaleur ara resimleyici
"intercarrier" ara taşıyıcı
intercepteur de lumière ışıkkesen
interdiction aux moins de 16 ans "A" belgesi
interférence girişim; karışma; ~ **des canaux** oluk karışması
intérieur iç
interlock bağlama düzeni
interlude ara imi
intermédiaire ara kuşak
intermédiaires ara resimler
interprétation oynayanlar; oyun
interprète oyuncu; ~ **principal** baş oyuncu
interpréter oynamak
interphone içiletişim
interporteuse ara taşıyıcı
interruption yayın kesilmesi
Intertel Intertel
inter-titre arayazı

intervalle de contraste sertlik
intervalles ara resimler
intervalliste ara resimleyici
intervalomètre aralık düzenleyici
"interview" görüşüm
Intervision Intervision
inversible evrilir
inversion evrilir film işlemesi; tersine devinim; ~ **(de mouvement)** tersine devinim; ~ **de polarité** uç değış-tirme; ~ **image** resim evrilmesi; ~ **ligne** tarama evrilmesi; ~ **trame** resim evrilmesi

ion iyon
ionisation iyonlaşma
ionosphere iyonuyarı
iris ışık dengeci; iris
Iscomorphot Iscomorphot
isölement; ~ **phonique** ses geçirmezleme; sessizleme

J

J jul
jeu oyun; ~ **d'orgue de lumières** aydınlatma masası
jeune; ~ **cinéma** Yeni Sinema; ~ **Cinéma Allemand** Genç Alman Sineması; ~ **premier(ière)** genç
jeux oyun izlencesi
"jidai-geki" çağ filmi
jouer oynamak
joint ek yeri; ~ **à bille** bilyalı eklem; ~ **à sphère** bilyalı eklem; ~ **sphérique** bilyalı eklem
joule jul
jour gündüz
journal haber filmi; ~ **(cinématographique)** haber filmi; ~ **télévisé** haber izlencesi
journaliste; ~ **de desk** televizyon bildirmeni; ~ **de plateau** televizyon

bildirmeni; ~ **de télévision** televizyon bildirmeni; ~ **présentateur (-trice)** televizyon bildirmeni
journée; ~ **de prise de vues** çevirim günü; ~ **de studio** ışık günü

K

K kelvin
"kammerspiel" kammerspiel
"kammerspielfilm" kammerspiel filmi
kc kilosikl
kc/s kilosikl
kelvin kelvin
kelvinomètre renk sıcaklıkölçeri
kilocycle kilosikl; ~ **par seconde** kilosikl
Kinemacolor Kinemacolor
kinescope filme saptama; filme saptayıcı; ~ **en couleur** renkli saptayıcı; ~ **en noir et blanc** siyah-beyaz saptayıcı
"Kino-Glaz" Sinema-Göz
Kinopanorama Kinopanorama
"Kino-Pravda" Sinema-Gerçek
Kino-Vario Kino-Vario
klystron klistron
Kodachrome Kodachrome
Kodacolor Kodacolor
Kodak Super-8 mm Kodak büyük 8

L

labo(ratoire) işlemlilik; ~ **de tirage** basım işliği
laisser fondre zincirlemek
laissez fondre! "zincirle!"
lambert lambert
lampe ısıtaç; radyo ısıtaç; ~ **à arc** ışık yaylı ısıtaç; ~ **à basse tension** alçak gerilimli ısıtaç; ~ **à filament** **de tungstène** tungsten ısıtaç; ~ **à halogène** tungsten halojen ısıtaç; ~

à incandescence akkor ısıldak; ~ **à lumière du jour** gün ışığı ısıtaç; ~ **à tungstène** tungsten ısıtaç; ~ **à vapeur de mercure** cıva buğulu ısıtaç; ~ **(à vide)** radyo ısıtaç; ~ **d'ambiance** dağıtıcı; ~ **de bas-voltage** alçak gerilimli ısıtaç; ~ **d'enregistrement** ışıklama ısıtaç; ~ **de projecteur** gösterici ısıtaç; ~ **de radio** radyo ısıtaç; ~ **d'excitation** uyarıcı ısıtaç; ~ **d'exposition** ışıklama ısıtaç; ~ **éclair** çakar (ısıtaç); ~ **excitatrice** uyarıcı ısıtaç; ~ **fluorescente** ışınır ısıtaç; ~ **quartz-halogène** kuvars ısıtaç; ~ **réflecteur** yansıtıcı ısıtaç

lancement (d'un film) sürüm

lancer (un film) sürmek

langage; ~ **cinématographique** sinema dili; ~ **télévisuel** televizyon dili

lanterne magique büyülü fener

largeur en; genişlik; ~ **de bande** kuşak genişliği; ~ **de canal** oluk genişliği; ~ **de l'écran** görüntülük eni; ~ **de l'image** görüntü eni; ~ **(d'image)** genişlik

laser laser

latensification gizli görüntü yeğinlemesi

latitude; ~ **de pose** ışıklama genişliği; ~ **d'exposition** ışıklama genişliği

lavage yıkama

lavande mavi eşlem

leçon télévisée televizyonla öğretim

lecteur elektronik okuyucu; okuma kafası; sunucu; ~ **à faisceau électronique** elektronik film tarayıcı; ~ **(de son)** okuma kafası; ~ **de son** okutucu; ~ **de télé-cinéma** film yayın aygıtı; ~ **(sonore)** okuma kafası

lectrice sunucu

légende altyazı

leitmotif yinelemeli kavram

lentille mercek; ~ **additionnelle** ek mercek; ~ **additionnelle négative** negatif ek mercek; ~ **additionnelle positive** pozitif ek mercek; ~ **astigmatique** astigmat mercek; ~ **concave** iraksak mercek; ~ **condensatrice** aydınlatma merceği; ~ **convergente**; ~ **convexe** yakınsak mercek; ~ **déformante** biçimbozucu mercek; ~ **de Fresnel** Fresnel merceği; ~ **divergente** iraksak mercek; ~ **électro magnétique** mercek; ~ **électronique** mercek; ~ **traitee** yansımaönlerli mercek

liaison; ~ **hertzienne** telsiz bağlantısı; ~ **image** bağlayıcı görüntü

lieu yer; ~ **de prise de vues** çeviriin yeri; ~ **de prise de vues extérieur** dışarıda çevirim yeri; ~ **de tournage** çevirim yeri

ligne satır; ~ **à retard** geciktirme satırı; ~ **(d'analyse)** satır; ~ **de la vision** görüş çizgisi; ~ **de Lecher** yassı kablo; ~ **de séparation de deux images** çerçeve çizgisi; ~ **s fortes** güçlü çizgiler; ~ **s horizontales** yatay çizgiler; ~ **s obliques** eğik çizgiler; ~ **s verticales** dikey çizgiler

limites de netteté alan

linéarité doğrusallık; ~ **(de balayage)** doğrusallık; ~ **horizontale** yatay doğrusallık ayarı; ~ **verticale** dikey doğrusallık ayarı

liste; ~ **de films** film dizelgesi; ~ ~ **des accessoires** doratım dökümü; ~ **des interprètes** oynayanlar; ~ **des mouvements de caméra** alıcı oyunluğu; ~ **de sons nécessaire au réenregistrement** ses dizelgesi

littérature; ~ **cinématographique** sinema yazınlığı; ~ **de la télévision** televizyon yazınlığı

livre de programmation izlençe çizelgesi

lm lümen

local équipement image alıcı denet odası

location kiralama; yer ayırtma; ~ **à l'aveugle** görmeden kiralama; ~ **en bloc** toptan kiralama; ~ **sans projection préalable** görmeden kiralama

"location" dışarıda çevirim

locomotive lokomotif

loge loca; ~ **d'artiste** giyinme odası

loi; ~ **des 180° 180° kuralı**; ~ **sur la télévision** televizyon yasası; ~ **sur le cinéma** sinema yasası

long; ~ **film** uzun film; ~ **métrage** uzun film

longueur uzunluk; ~ **d'antenne** dalgalık uzunluğu; ~ **de bobine** makara boyu; ~ **de plan** çekim uzunluğu; ~ **de tirage** basım uzunluğu; ~ **d'onde** dalga uzunluğu; ~ **(d'un film)** uzunluk; ~ **en pieds** ayakla uzunluk; ~ **focal** odak uzunluğu; ~ **original** özgün uzunluk

"looking room" yan boşluk

loueur de film dağıtımıcı

loupe de mise au point odaklama büyüteci

lucarne de projection gösterim penceresi

lumen lümen

lumière ışık; ~ ! "ışık!"; ~ **à incandescence** akkor ışık; ~ **artificielle** yapma ışık; ~ **blanche** beyaz ışık; gün ışığı; ~ **concentrée** toplu ışık; ~ **d'ambiance** dağınık ışık; ~ **d'**

appoint doldurma ışık; ~ **de base** ana ışık; ~ **de coté** yandan aydınlatma; ~ **de face** önden aydınlatma; ~ **d'effet** toplu ışık; ~ **de sécurité** güvenişi; ~ **de tirage** basım ışığı; ~ **diffusée** yayılmış ışık; ~ **douce** yumuşak ışık; ~ **du jour** gün ışığı; ~ **dure** çığ ışık; ~ **du soleil** gün ışığı; ~ **en contre-jour** geriden aydınlatma; ~ **incidente** gelen ışık; ~ **naturelle** doğal ışık; ~ **parasite** parıltı; ~ **polarisée** ucaylanmış ışık; ~ **réfléchie** yansıyan ışık

luminance parlaklık

lumination ışıklama

luminescence ışıldama

luminescent ışıldar

luminophore renkli benek

luminosité ışıklılık; parlaklık; ~ **de l'écran** görüntülük parlaklığı; ~ **(de l'image)** parlaklık

lunettes; ~ **polaroid** ucaylayıcı gözlük; ~ **pour anaglyphe** üçboyutlu gözlüğü

lux lüks; ~ **mètre** lüksölçer

lx lüks

M

machine; ~ **à bruit** gürültü aygıtı; ~ **à bruiteur** gürültü aygıtı; ~ **à cirer** mumlayıcı; ~ **à coder** eşleme sayılayıcısı; ~ **à coller** yapıştırma aygıtı; ~ **à dépolir le film** parlatici; ~ **à développement continu** sürekli açındırma aygıtı; ~ **à développer** açındırma aygıtı; ~ **à émulsionner** duyarkatlama aygıtı; ~ **à étalonner** kerteleme aygıtı; ~ **à nettoyer** temizleme aygıtı; ~ **à perforer** delgeç; ~ **à piéter** sayılayıcı; ~ **à sécher** kurutma aygıtı; ~ **à tirer** ba-

sim aygıtı; ~ **de trucage** optik basım aygıtı; ~ **de truquage** optik basım aygıtı; ~ **pour numéroté** sayılayıcı

machiniste (de plateau) işlik işçisi
machino işlik işçisi

macrocinéma(tographie) iriölçek sineması

Macrozoom Macrozoom

magasin doldurmalık; kutu; ~ **débitrice** verici kutu; ~ **des accessoires** donatım korunağı; ~ **des costumes** giysi korunağı; ~ **des décors** bezem korunağı; ~ **des maquettes** maket korunağı; ~ **du mobilier** döşeme korunağı; ~ **récepteur** alıcı kutu; ~ **supérieur** verici kutu

magazine magazin (izlencesi); ~ **filmé** dergi-film; ~ **sportif** spor magazini

Magirama Magirama

Magiscope Magiscope

Magnafilm Magnafilm

Magnascope Magnascope

magnétique mıknatıssal; ~ **-optique** mıknatıslı-optik

magnétisme mıknatıslık

magnétophone ses aygıtı; ~ **à cassette** kutucuklu ses aygıtı; ~ **à film magnétique** mıknatıslı filmlı ses aygıtı

magnétoscope mıknatıslı görüntü aygıtı; ~ **à balayage hélicoïdal** eğik görüntü aygıtı; ~ **à balayage transversal** enine görüntü aygıtı; ~ **à vidéocassette** kutucuklu görüntü aygıtı

magnétothèque mıknatıslı seslik

mag-opt mıknatıslı-optik

maison; ~ **de distribution** dağıtım-

evi; ~ **de production** yapımevi

manchon noir değiştirme torbası

manivelle kol; ~ **de la plateforme panoramique** çevrimine kolu

manque de contraste sertlik eksikliği

maquette maket; ~ **de premier plan** tümler maket; ~ **en avant-plan** tümler maket; ~ **grandeur** bezem

maquettiste maketçi

maquillage makyaj; ~ **de base** temel makyaj; ~ **de composition** karakter makyajı

maquiller makyaj yapmak

maquilleur(-euse) makyajcı

marche çalışma; ~-**arrêt** düğme; ~ **arrière** tersine devinim; ters geçiş;

~ **arrière rapide** hızlı tersine devinim; ~ **avant** düz devinim; düz geçiş; ~ **avant rapide** hızlı düz devinim; ~ **image par image** tek resimli devinim

marque; ~ **de départ** başlangıç imi; ~ **de passage** geçme imi; ~ **de synchronisation** eşleme imi; ~ **fin de bobine** geçme imi

marron kırmızı eşlem

maser maser

masque örtü; ~ **à ouverture** yarıklı örtü; ~ **de fenêtre** pencere örtüsü; ~ **d'incrustation** bileştirme örtüsü; ~ **en tôle d'acier** elek; ~ **perforé** elek

mât d'antenne dalgalık direği

matériel gereç; ~ **(de traitement de l'information)** gereç; ~ **plastique** yoğrumsal gereç

matière plastique yoğrumsal gereç

matinée gündüz gösterimi

matrice (de tirage couleur) kalıp

Mauritone kurgu aygıtı

mauvais film kötü film

mauve mavi eşlem

Mc megasikl; ~ /s megasikl

mécanisme; ~ **de l'image par image** tek resim düzeneği; ~ **d'entraînement** geçiş düzeneği; ~ **intermittent** aralı devinim düzeneği; ~ **Mitchell** Mitchell düzeneği

mégacycle megasikl; ~ **par seconde** megasikl

mélange bileştirme; ~ **des images** resim seçme; ~ **(des sons)** bileştirme

mélanger bileştirici; seslendirme masası; ~ **(de son)** bileştirici; ~ **de synchronisation** eşleme bileştirici; ~ **d'images** resim seçici; ~ **vidéo** resim seçici; yönetim masası

mélodrame melodram

membre; ~ **de la commission de censure** denetleyici; ~ **de la commission de contrôle** denetleyici

mémorisation visuelle iz bırakma

menuisier marangoz-doğramacı; ~ **(charpentier)** marangoz-doğramacı; ~ **en décor** marangoz-doğramacı

message (publicitaire) kısa tanıtı

mesures de sécurité güvenlik önlemleri

méthode; ~ **ASA** ASA duyarlılığı; ~ **audio-visuelle** görsel-işitsel yöntem; ~ **BSI** BSI duyarlılığı; ~ **DIN** DIN duyarlılığı; ~ **H et D** H ve D duyarlılığı; ~ **Scheiner** Scheiner duyarlılığı; ~ **Weston** Weston duyarlılığı

métrage metreyle uzunluk; ~ **de film** film parçası; ~ **original** özgün uzunluk; ~ **utile** yararlı uzunluk

mètreuse metre sayacı

metteur; ~ **au point** odaklayıcı; ~ **en onde** yönetmen; ~ **en scène** yönetmen; ~ **en scène (de cinéma)** yönetmen; ~ **en scène (de télévision)** yönetmen

mettre; ~ **au point** odaklamak; ~ **en**

distribution sürmek; ~ **en scène** yönetmek

MF ara yinelenim

mho mho

"Mickey Mousing" Mickey Mousing
micro; ~ **cinéma(tographie)** ufakölçek sineması; ~ **film** minifilm; ~ **module** tümleşik devre; ~ **-onde** minildalga

micro(phone) sestoplar; ~ **à charbon** kömürlü sestoplar; ~ **à condensateur** yoğunlaçlı sestoplar; ~ **à cristal** kırılmalı sestoplar; ~ **au charbon** kömürlü sestoplar; ~ **bidirectionnel** çift yönlü sestoplar; ~ **-condensateur** yoğunlaçlı sestoplar; ~ **-cravate** boyun sestopları; ~ **de table** masa sestopları; ~ **directionnel** yöneltmeli sestoplar; ~ **dissimulé** gizli sestoplar; ~ **électrodynamique** ~ **bobine** döner sarmalı sestoplar; ~ **(électrodynamique)** ~ **ruban** kuşaklı sestoplar; ~ **-émetteur** verici sestoplar; ~ **haute fréquence** verici sestoplar; ~ **mitrailleuse** namlu sestoplar; ~ **non-directionnel** yöneltmesiz sestoplar; ~ **omnidirectionnel** yöneltmesiz sestoplar; ~ **piézo-électrique** kırılmalı sestoplar; ~ **ultradirectionnel** namlu sestoplar; ~ **unidirectionnel** tek yönlü sestoplar

milieu orta

mini-cassette kutucuk

minutage dakikalama

mire ayar resmi; ~ **couleur** renkli ayar resmi

miroir ayna; ~ **dichroïque** yansıtırgeçirir ayna; ~ **obturateur** aynalı örtücü

mise; ~ **à la terre** topraklama; ~ **au**

point odaklama; ~ **au point automatique** özdevinimli odaklama; ~ **au point fixe** değişmez odak; ~ **en marche** çalıştırma; ~ **en place** soğuk sinama; yerleştirme; ~ **en place (de caméra)** yerleştirme; ~ **en scène** görünçlülükme; yönetim

mixage bileştirme

mixeur bileştirici; seslendirme masası;

~ **(de son)** bileştirici

mixez! "zincirle!"

mobilier döşeme

mobiloophone el telsizi

modèle réduit maket

modulateur değiştirimci

modulation; ~ **d'amplitude** genlik değiştirimi; ~ **de fréquence** yinelenim değiştirimi; ~ **de phase** evre değiştirimi; ~ **du son** ses değiştirimi; ~ **negative (d'amplitude)** negatif değiştirim; ~ **positive (d'amplitude)** pozitif değiştirim; ~ **vidéo** resim değiştirimi

moirage ızgara etkisi

Molnya Molniya

monaural tekboyutlu (ses)

monde; ~ **de la télévision** televizyon dünyası; ~ **du cinéma** sinema dünyası

Mondovision Mondovision

moniteur denetlik; ~ **principal** ana denetlik; ~ **vidéo** görüntü denetliği

monochromatique tek renkli

monofilm birli gösterici

monologue intérieur içinden (konuşma)

monopack tek kuşak

monophonique tekboyutlu (ses)

monopode tekayak

monoscope monoskop; tek resimlik

montage kurgu; ~ **alternant** alması kurgu; ~ **alterné** alması kurgu; ~ **analytique** çözümleyici kurgu; ~ **audio-visuel** görsel-işitsel kurgu; ~ **copie originale** ana kuşak kurgusu; ~ **d'attraction** çarpıcı kurgu; ~ **de bande-vidéo** kurgu; ~ **de rushes** günlük çekim dizilemesi; ~ **des attractions** çarpıcı kurgu; ~ **du son** ses kurgusu; ~ **dynamique** devingen kurgu; ~ **électronique** elektronik kurgu; ~ **final** ince kurgu; son kurgu; ~ **image** görüntü kurgusu; ~ **image-son** resim-ses kurgusu; ~ **intérieur** iç kurgu; ~ **métrique** ölçümlü kurgu; ~ **narratif** düz anlatım; ~ **négatif** negatif kurgusu; ~ **normal** düz anlatım; ~ **parallèle** koşut kurgu; ~ **par analogie** benzetmeli kurgu; ~ **par antithèse** karşıtlatmalı kurgu; ~ **par leitmotif** yinelemeli kurgu; ~ **par refrain** yinelemeli kurgu; ~ **préalable** kaba kurgu; ~ **premier positif** dizileme; ~ **préliminaire** kaba kurgu; ~ **rapide** hızlı kurgu; ~ **relationel** bağıntılı kurgu; ~ **rythmique** tartımlı kurgu; ~ **-son** ses kurgusu; ~ **sonore** ses kurgusu; ~ **statique** durgun kurgu; ~ **synthétique** bireşimci kurgu; ~ **visuel** görüntü kurgusu

monter kurgulamak

monteur kurgucu; ~ **adjoint** kesici; ~ **magnéscope** kurgucu

monteuse kurgucu

montez la grue! "vinç yukarı!"

montrer göstermek

monture mercek yuvası; ~ **C C** yuvası; ~ **(des objectifs)** mercek yuvası; ~ **(tubulaire) d'objectif** mercek çerçevesi

Moritone kurgu aygıtı

mosaïque mozaik; ~ **(photoélectrique)** mozaik; ~ **(photosensible)** mozaik

moteur alıcı motoru; motor; ~ ! "al!"; ~ **à ressort** zemberekli motor; ~ **asynchrone** eşlemesiz motor; ~ **électrique** elektrik motoru; ~ **mécanique** zemberekli motor; ~ **(pour caméra)** alıcı motoru; ~ **Selsyn** eşleme motoru; ~ **synchrone** eşleme motoru

motif conducteur yinelemeli kavram

mousseline süzek

mouvement devinim; geçiş; ~ **accéléré** hızlandırılmış devinim; ~ **continu** sürekli devinim; ~ **horizontal de caméra** yatay çevrinme; ~ **intermittent** aralı devinim; ~ **sacqué** aralı devinim; ~ **s de la caméra** alıcı devinimleri; ~ **s de micro** ses-toplar devinimleri; ~ **vertical de caméra** düşey çevrinme

Moviela kurgu aygıtı

Movieola kurgu aygıtı

Movietone Movietone

"Movietone frame" sesli çerçevesi

Moviola kurgu aygıtı

Movitone kurgu aygıtı

moyen; ~ **métrage** orta uzunlukta film; ~ **s audio-visuels** görsel-işitsel araçlar; ~ **s auditifs** işitsel araçlar; ~ **s de communication de masse** yığınsal iletişim araçları; ~ **s visuels** görsel araçlar

moyenne; ~ **définition** orta seçicilik; ~ **fréquence** ara yinelenim

MP evre değiştirimi

muet sessiz (film)

"multicam" çok alıcılı çevirim; çok alıcılı işlem

multifocal bakaç

"Multiplane" çok düzlem alıcısı

"multiplexer" optik bileştirme aygıtı
multiplexeur images saydam resim tarayıcı

multiplicateur d'électrons elektron çoğaltıcı

multisalles çok salonlu (sinema)

musée du cinéma sinema müzesi

musical müzikal (film)

musicien besteci

musique müzik; ~ **concrète** somut müzik; ~ **de film** film müziği; ~ **de fond** destekleyici müzik; ~ **électronique** elektronik müzik; ~ **synthétique** çalgısız müzik

mutileur çizikleyici

mutation çizikleme

N

N newton

narrateur(-trice) öyküleyici

narration anlatım; öyküleme

National Television System Committee Ulusal Televizyon Dizgesi Kurulu

Natural Vision Natural Vision

Naturama Naturama

navet kötü film

négatif negatif; ~ **avec piste sonore** ses yollu negatif; ~ **combiné image et son** bileşik negatif; ~ **contretype** çoğaltım negatifi; ~ **contretype combiné image et son** bileşik çoğaltım negatifi; ~ **couleur** renkli negatif film; ~ **déposé** yapıt hakkı negatifi; ~ **image** görüntü negatifi; ~ **image et son** görüntü ve ses negatifi; ~ **image original** özgün görüntü negatifi; ~ **image pour tirage de copies d'exploitation** negatif da-

ğıtım eșlemi; ~ **intermédiaire** ara negatif; ~ **original** ana negatif; ~ **pour contretype** basım negatifi; ~ **pour montage** kurgu negatifi; ~ **son** ses negatifi; ~ **son original** özgün ses negatifi; ~ **trois-bandes** üç kuşak negatifi

négre akıl defteri

neige karlanma

néo-réalisme Yeni Gerçekçilik

nette seçik

netteté seçiklik; ~ **de l'image** resim seçikliği

nettoyage temizleme

9,5 mm 9,5 mm'lik film

newton newton

NHK NHK

nitrate de cellulose selüloz nitrat

nitrocellulose selüloz nitrat

niveau gürlük; ~ **de noir maximum** siyah doruğu; ~ **de signal** im düzeyi; ~ **de suppression** boşluk düzeyi; ~ **du blanc** beyaz düzeyi; ~ **du blanc maximum** beyaz doruğu; ~ **du noir** siyah düzeyi; ~ **sonore** ses düzeyi; ~ **(sonore)** gürlük

noeud (de l'action) düğüm

noir et blanc siyah-beyaz (film)

"noiseless" uğultuönler

nombre; ~ **de demi-images** alan sayısı; ~ **de lignes actifs par image** etkin satır sayısı; ~ **de ligne par image** satır sayısı; ~ **de place** kol-tuk sayısı; ~ **d'images** resim sayısı; ~ **d'or** altın sayı

non commercial tecim dışı film

non exposé boş film

non-flammable yanmaz film

"non-theatrical distribution" tecim dışı dağıtım

"non theatrical rights" tecim dışı da-

ğırım hakkı

nouveau cinéma Yeni Sinema; ~ **A-méricain** Yeni Amerikan Sineması
nouvelle; ~ **vague** Yeni Dalga; ~ **version** yeni çevirim
nouvelle(s) haber(ler)

noyau göbek

NTSC Ulusal Televizyon Dizgesi Kurulu

nuance (de couleur) renküzü

nuît gece; ~ **américaine** gece etkisi

numéro çekim sayısı; ~ **de bord** kenar sayısı; ~ **de code** eşleme sayısı; ~ **de fabrication** duyarkat sayısı; ~ **de "footage"** kenar sayısı; ~ **d'émulsion** duyarkat sayısı; ~ **de négatif** duyarkat sayısı; ~ **de prise** çevirim sayısı; ~ **du cañal** oluk sayısı; ~ **(du plan)** çekim sayısı; ~ **f** f sayısı; ~ **T** T sayısı

O

objectif mercek; ~ **achromatique** renksemez mercek; ~ **à court distance focale** kısa odaklı mercek; ~ **à court foyer** kısa odaklı mercek; ~ **additionnel** ek mercek; ~ **à distance focale variable** değişir odaklı mercek; ~ **à distance focale variable** değişir odaklı mercek; ~ **à flou** yumuşak odaklı mercek; ~ **à focale normale** olağan odaklı mercek; ~ **à focale variable** değişir odaklı mercek; ~ **à foyer fixe** değişmez odaklı mercek; ~ **à foyer variable** değişir odaklı mercek; ~ **à grande distance focale** uzun odaklı mercek; ~ **à grande ouverture** büyük açıklıklı mercek; ~ **à long foyer** uzun odaklı mercek; ~ **à mise au point fixe** değişmez odaklı mercek; ~ **a-**

namorphoseur sıkıştırmaç; ~ **anamorphotique** sıkıştırmaç; ~ **anastigmatique** alan düzleyici; astigmatonlar (mercek); ~ **apochromatique** renksemez mercek; ~ **astigmatique** astigmat mercek; ~ **à très grande ouverture** üstün açıklıklı mercek; ~ **de caméra** alıcı merceği; ~ **de la tireuse** basım aygıtı merceği; ~ **de prise de vues** alıcı merceği; ~ **de projection** gösterici merceği; ~ **désanamorphoseur** yaymaç; ~ **de visée** gözyeri merceği; ~ **grand angle** geniş açılı mercek; ~ **grand angulaire** geniş açılı mercek; ~ **interchangeable** değiştirilebilir mercek; ~ **lumineux** büyük açıklıklı mercek; ~ **normal** olağan açılı mercek; ~ **pour adoucir** yumuşak odaklı mercek; ~ **traité** kaplamalı mercek; yansımaönlerli mercek

objet konu

obliques eğik çizgiler

obturateur örtücü; ~ **à miroir** aynalı örtücü; ~ **ouverture variable** değişir örtücü; ~ **secteur variable** değişir örtücü; ~ **variable** değişir örtücü

OC kısa dalga

oculaire (de visée) gözyeri

oeil; ~ **cathodique** göz ışıttıcı; ~ **magnétique** göz ışıttıcı

oeuvre; ~ **cinématographique** sinema yapıtı; ~ **télévisuelle** televizyon yapıtı

"off" çerçeve dışı; dıştan (ses); ~ **-micro** sestoplar dışı

ohm ohm

OL uzun dalga

OM çok yüksek yinelenim(ler); orta dalga

ombre çalışma gölgesi; ~ **de microp-hone** sestoplar gölgesi; ~ **s et lumi-ères** gölgeler ve ışıklar

onde dalga; ~ **courte** kısa dalga; ~ **directe** yansımamış dalga; ~ **hori-zontalement polarisée** yatay ucay-lanmış yayın; ~ **indirecte** yansımış dalga; ~ **porteuse** taşıyıcı dalga; ~ **porteuse de la vision** resim taşıyıcı dalga; ~ **porteuse d'image** resim taşıyıcı dalga; ~ **porteuse du son** ses taşıyıcı dalga; ~ **s centimétriques** pek çok yüksek yinelenim; ~ **s déci-métriques** pek yüksek yinelenim-(ler); ~ **s électromagnétiques** e-lektromıknatis dalgalar; ~ **s hecto-métriques** orta yinelenim; ~ **s hert-ziennes** hertz dalgaları; ~ **s longues** uzun dalga; ~ **s métriques** çok yük-sek yinelenim(ler); ~ **s moyennes** orta dalga; ~ **sonore** ses dalgası; ~ **sous-porteuse** alt taşıyıcı (dalga); ~ **s radioélectriques** radyo yinele-nimi; ~ **s radiophoniques** radyo dal-gaları; ~ **s ultra-courtes** çok yüksek yinelenim(ler); ~ **verticalement po-larisée** düşey ucaylanmış yayın

ondulations dalgalanma

opacité saydamsızlık

opaque saydamsız

opéra filmé opera filmi

opérateur alıcı denetçisi; gösterimci; ~ **-adjoint** alıcı yönetmen yardımcısı; ~ **chef de poste** baş gösterimci; ~ **chef d'équipe** baş gösterimci; ~ **d'actualités** alıcılı bildirmen; ~ **(de cabine)** gösterimci; ~ **de directe** alıcı yönetmeni; ~ **de dessin animé** canlıresim alıcı yönetmeni; ~ **(de la voie)** alıcı denetçisi; ~ **de mélan-ges** resim seçici; ~ **de plateau** alıcı

yönetmeni; ~ **(de prise de vues)** alıcı yönetmeni; ~ **du son** ses yö-netmeni; ~ **du téléciné** film yayın-cısı; ~ **magnétoscope** mıknatıslı gö-rüntücü; ~ **(projectionniste)** gös-terimci; ~ **-réalisateur** yönetmen-alıcı yönetmeni

opérette filmée operet filmi

optique maser laser

orchestre birinci; ön

orbite (de satellite) yörünge

ordinateur bilgisayar

orientation des particules magnéti-ques mıknatıssal yönelme

orthicon(oscope) ortikon ışıtaç

ortho(chromatique) ortokromatik

ortho-panchromatique ortopankro-matik; ortopankromatik duyarkat

Orwocolor Orwocolor

Oscar Oscar

oscillateur salınagç

oscillation salınım

oscillographe dalga salınımölçeri; sa-lınımölçer; ~ **à rayons cathodiqu-es** eksiüçlü salınımçizer; ~ **(catho-dique)** eksiüçlü salınımçizer; salınım-ölçer; dalga salınımölçeri

oscilloscope salınımölçer; ~ **à rayons cathodiques** eksiüçlü salınımçizer;

~ **(cathodique)** salınımölçer

ouverture açıklık; açma; ~ **de l'A-cadémie** sesli penceresi; ~ **(de la voie son)** açma; ~ **de la voie son!** "sesi aç!"; ~ **de l'obturateur** ör-tücüyle açılma; ~ **(d'obturateur)** a-çıklık; ~ **d'obturateur** örtücü açık-lığı; ~ **du diaphragme** ışık düze-ngeci açıklığı; ışık düzengecini açma; ışık düzengeciyle açılma; ~ **en di-aaphragme** ışık düzengeciyle açılma; ~ **en fondu** açılma; ~ **en fondu par**

volet silinmeli açılma; ~ **en iris** noktalı açılma; ~ **en spirale** sarmal açılma; ~ **et fermeture en iris** nokralı açılma-kararma; ~ **maximale** bağıntılı açıklık; ~ **maximum** en son açıklık; ~ **mécanique** açıklık; ~ **outile** açıklık; ~ **relative** bağıntılı açıklık
ouvreur(-euse) yer gösterici
ouvrez! "aç"; "sesi aç!"
ouvrier du viellissement aşınlayıcı
ouvrier le diaphragme ışık düzengeci-ni açmak
"overlay" elektronik örtülü bileştirme
oxyde de fer demir oksit

P

PA diz çekimi
"package" hazır izlençe
Panavision Panavision
pancarte çekim tahtası
pan(chromatique) pankromatik
Pancinor değişik odaklı mercek
panier; ~ **à film** sepet; ~ **-classeur** saydam resim doldurmalığı
panneau de distribution dağıtımlık
pano çevrinme; ~ **bas!** "aşağıya çevrin!"; aşağıya çevrinme; ~ **haut!** "yukarıya çevrin!"; yukarıya çevrinme; ~ **-travelling** çevrinmeli kaydırma
panoramique çevrinme; ~ **à droite** sağa çevrinme; ~ **à gauche** sola çevrinme; ~ **d'accompagnement** izleyici çevrinme; ~ **d'exploration** taniyici çevrinme; ~ **diagonal** köşegen çevrinme; ~ **filé** yıldırım geçişi; ~ **horizontal** yatay çevrinme; ~ **oblique** köşegen çevrinme; ~ **rapide** yıldırım geçişi; ~ **vertical** düşey çevrinme
pantalon değiştirme torbası; dip fo-

toğrafi
pantographe yaylı askı
papillotage kırpışma
papillotement kırpışma
paradis üst balkon
parallaxe ıraklık açısı
parallèle seki
parasite parazit
parasoleil güneşlik
paroi vitrée camlı bölme
parole söz
parterre koltuk, lüks koltuk
partez! "başla!"
participant au programme izlençeye katılan
partie bölüm; ~ **sonore** ses kuşağı
PAS yarı diz çekimi
pas delik aralığı; ~ **au point** odak dışı; ~ **(de perforation)** delik aralığı
passage geçiş; geçme; ~ **au flou** bulanıklaştırma; ~ **automatique** özdevinimli geçme; ~ **immédiat** kesme
passe; ~ **-film** saydam resim kuşağı göstericisi; ~ **-vue à magasin** saydam resim doldurmalığı; ~ **-vues** saydam resim taşıyıcı
passerelle iskele
passez au flou! "bulanıklaştır!"
"pattern generator" biçim üretici
pavage düzlük kaplaması
pavé publicitaire ası
PE genel çekim
"peak programme meter" ses imi ölçer
peintre boyacı; ~ **-décorateur** ressam-bezemci; ~ **de décor** ressam-bezemci; ~ **(en décor)** boyacı
peinture éliminant le bruit du collage örtme mürekkebi
pellicule boş film; ~ **acétate** yanmaz boş film; ~ **à trois couches** tek ku-

şak; ~ (cinématographique) boş film; ~ couleur renkli boş film; ~ de sécurité yanmaz boş film; ~ format réduit dar boş film; ~ format standard ölçün boş film; ~ grain fin ince tanecikli boş film; ~ ininflammable yanmaz boş film; ~ inversible evrilir boş film; ~ négatif negatif boş film; ~ nitrate yanar boş film; ~ nonflam yanmaz boş film; ~ ortho(chromatique) ortotokromatik (boş) film; ~ orthopanchromatique ortopankromatik (boş) film; ~ panchromatique pankromatik (boş) film; ~ positif pozitif boş film; ~ pour copie lavande mavi eşlem (boş) filmi; ~ pour lumière artificielle yapma ışık (boş) filmi; ~ pour prise de vues à la lumière du jour gün ışığı (boş) filmi; ~ pour prise de vues nocturne gece boş filmi; ~ standard ölçün boş film; ~ sub-standard dar boş film; ~ support acétate yanmaz boş film; ~ support sécurité yanmaz boş film; ~ (vièrge) boş film

pendule composée sarkaçlı film

pénombre yarı gölge

perche (microphonique) sestoplar ka-
mışı

perchiste sestoplarıcı

"perchman" sestoplarıcı

péréemption son kullanma tarihi

perforation delik; ~ **Bell-Howell** Bell-Howell delikleri; ~ **Cinemascope** CinemaScope delikleri; ~ **négative** negatif deliği; ~ **positive** pozitif deliği; ~ **rectangulaire** pozitif deliği; ~ **standard** ölçün delik; ~ **unilatéral** tek sıra delik; ~ **un seul côté** tek sıra delik

perforeuse delgeç

période dönem; ~ **d'exploitation** dağıtım süresi

périodique dönemsel; ~ **de la télévision** televizyon dergisi; ~ **du cinéma** sinema dergisi; ~ **technique** meslek dergisi

perméable au son ses geçirir

permis de récepteur televizyon belgesi

perruquier(-ière) berber

persistance rétinienne ağkat izlenimi

personnage rol

personnel takım; ~ **technique** uygulayım takımı

perspective görünge; ~ **sonore** ses derinliği

perte de contraste sertlik düşmesi
perturbation karışma; ~ **des canaux** oluk karışması

PES photicon süperikonoskop (ışıtac)

petit; ~ **écran** küçük görüntülük; ~ **grue** ufak vinç; ~ **es ondes** orta dalga; ~ **nègre** ışık örtüsü; ~ **projecteur** küçük ııldak; ~ **rôle** ikinci rol; ~ **spot** küçük ııldak; ~ **trépied** ufak üçayak

peu contrasté yumuşak

PG genel çekim

pH hidrojen iyonu yoğunluğu

phase evre; ~ **d'arrêt** durma evresi; ~ **de mouvement** devinim evresi

phone fon

phonothèque seslik

phosphore renkli benek

phosphorescence forforlanma

phosphorescent forforlanmalı

photicon süperikonoskop (ışıtac)

photo foto; fotoğraf; ~ **d'artiste** oyuncu fotoğrafı; ~ **décor** dip fotoğrafı; ~ **de plateau** çalışma fotoğrafı; ~ **de production** çalışma fotoğrafı;

~ de scène film fotoğrafı; ~ de travail çalışma fotoğrafı; ~ extraite du film film fotoğrafı; ~ publicitaire tanıtı resmi

photo- foto; ~ **cathode** ışikeksiucu; ~ **-électricité** ışikelektrik; ~ **-électrique** ışikelektriksel; ~ **-électron** ışikelektron; ~ **-Electron-Stabilized** photicon süperikonoskop (ışıtış); ~ **mètre à cellule photo-électrique** ışıközlü ışıkölçer; ~ **métric** ışıkölçümü; ~ **sensible** ışığaduyar

photogénie resmegiderlik

photogénique resmegider

photogramme resim

photographe fotoğrafçı; ~ (de plateau) fotoğrafçı; ~ (de production) fotoğrafçı; ~ du journal télévisé foto bildirmeni

photographie fotoğraf; fotoğrafçılık

photographier fotoğraf çekmek

photon ışıközü

photoroman fotoroman

photothèque resimlik

PI diz çekimi

pick-up plakçalar; ~ **disque-vidéo** televizyon plakçaları; ~ (électrique) plakçalar

Pictographe Pictographe

Pictoscope Pictoscope

pièce; ~ de télévision televizyon oyunu; ~ de télévision originale özgün televizyon oyunu; ~ filmée tiyatro filmi

pied ayak; ayakucu; uçayak; ~ **-bougie** ayak-mum; ~ **-boule** subasınçlı ayak; ~ de Charlot tekerlekli üçgen; ~ (de la courbe sensitométrique) ayakucu; ~ de l'épaule omuz ayağı; ~ de poitrine göğüs ayağı; ~ de projecteur gösterici ayağı; ~ de rou-

leau film çıkırığı; ~ **gyroscopique** dişli başlık; ~ **hydraulique** subasınçlı ayak; ~ **-lambert** ayak-lambert; ~ **monopode** tekayak; ~ **support film** çıkırığı; ~ **télescopique** geçmeli destek

piétage kenar sayısı

pile (sèche) pil

pinceau; ~ de rayons ışın demeti; ~ **électronique** elektron demeti

piscine düzlük çukuru

pistage miknatıslama

piste ses yolu; ~ de compensation dengeleme yolu; ~ de contrôle kılavuz ses yolu; ~ d'effets sonores etkiler ses yolu; ~ de guidage kaydırmalık; ~ **pilote** kılavuz ses yolu; ~ (sonore) ses yolu; ~ **sonore à densité constante** değişir alanlı ses imi; ~ **sonore à densité fixe** değişir alanlı ses imi; ~ **sonore à densité variable** değişir yoğunluklu ses imi; ~ **sonore à elongation variable** değişir alanlı ses imi; ~ **sonore à largeure variable** değişir alanlı ses imi; ~ **sonore asynchrone** eşlesiz ses yolu; ~ **piste sonore internationale** sözsüz ses yolu; ~ **sonore magnétique** miknatıslı ses yolu; **sonore modulée** dolu ses yolu; ~ **sonore multiple** çok yollu ses; ~ **sonore non modulée** boş ses yolu; ~ **sonore optique** optik ses yolu; ~ **sonore sans enregistrement** boş ses yolu; ~ **sonore synchrone** eşlemeli ses yolu; ~ **symétrique** bakişimli ses imi; ~ **vidéo** televizyon yolu

PL genel çekim

place koltuk; yer

plan çekim; ~ **abstrait** soyut çekim;

~ **américain** diz çekimi; ~ **américain serré** yarı diz çekimi; ~ **avec deux acteurs** ikili çekim; ~ **avec effet de rapprochement ou d'éloignement** optik kaydırma çekimi; ~ **avec trois acteurs** üçlü çekim; ~ **concret** somut çekim; ~ **contre champ** karşı açı çekimi; tepki çekimi; ~ **court** kısa çekim; ~ **croisés** açı-karşı açı; ~ **d'accompagnement** izleyici çekim; ~ **d'action** devingen çekim; ~ **d'angle** açı çekimi; ~ **d'archives** belgelik çekimi; ~ **de chariot** kaydırmalı çekim; ~ **de cinémathèque** belgelik çekimi; ~ **de coupe** bağlayıcı çekim; ~ **découverte** dip bezemi; ~ **de demi-ensemble** yarı genel çekim; ~ **de demi-général** yarı genel çekim; ~ **de détail** ayrıntı (çekimi); ~ **de location** yer tasarı; ~ **de liaison** bağlayıcı çekim; ~ **de maquette** maket çekimi; ~ **de modèle réduit** maket çekimi; ~ **de mouvement** devingen çekim; ~ **d'ensemble** genel çekim; ~ **de petit-ensemble** yarı genel çekim; ~ **de présentation** giriş çekimi; ~ **de production** çalışma çizelgesi; ~ **de raccord** bağlayıcı çekim; ~ **descriptif** betimleyici çekim; ~ **de semi-ensemble** yarı genel çekim; ~ **de situation** giriş çekimi; ~ **d'essai** deneme çekimi; ~ **de tête** baş çekimi; ~ **de tournage** çalışma çizelgesi; ~ **de travail** çalışma çizelgesi; ~ **de travail quotidien** günlük döküm; ~ **du studio** düzlük tasarı; ~ **dynamique** devingen çekim; ~ **éloigné** toplu çekim; ~ **en contre-plongée** alttan görüş; ~ **en plongée** üstten görüş; ~ **en travelling**

kaydırmalı çekim; ~ **explicatif** açıklayıcı çekim; ~ **fixe** değişmez çekim; ~ **focal** odak düzlemi; ~ **général** genel çekim; ~ **grand ensemble** toplu çekim; ~ **inséré** ara çekim; ~ **italien** diz çekimi; ~ **lent** durgun çekim; ~ **lointain** genel çekim; ~ **long** uzun çekim; ~ **mi-moyen** bel çekimi; ~ **mi-rapproché** bel çekimi; ~ **moyen** boy çekimi; ~ **moyen large** genel çekim; ~ **moyen serré** diz çekimi; ~ **muet** sessiz çekim; ~ **non prévu au découpage** ek çekim; ~ **oblique** eğik çekim; ~ **pris d'une grue** vinç çekimi; ~ **pris en mouvement** izleyici çekim; kaydırmalı çekim; ~ **provenant d'une cinémathèque** belgelik çekimi; ~ **rapide** devingen çekim; ~ **rapproché** göğüs çekimi; ~ **rapproché poitrine** göğüs çekimi; ~ **refait** yeni çekim; ~ **renversé** baş aşağı çekim; ~ **séquence** çekim-ayrım; ~ **statique** değişmez çekim; ~ **subjectif** öznel çekim; ~ **sur l'épaule** profil perdu uç; ~ **très grand ensemble** uzak çekim; ~ **truqué** hileli çekim; ~ **truqué par le procédé du miroir** Schüfftan işlemi; ~ **truqué par le procédé du verre** cam çekimi; ~ **variable** devingen çekim

plantation du décor bezem kurma
plaque; ~ **de couloir** yatak bölümü;
~ **de signal** im yüzeyi

plastifiant yağrıklayıcı

plateau düzlük; ~ **(de studio)** düzlük;
~ **(de télévision)** düzlük

plateforme başlık; seki; ~ **à engrenage** dişli başlık; ~ **à panoramique** horizontal et vertical çevirme baş-

lığı; ~ (de prise de vues) seki; ~ panoramique et de bascule çevrinme başlığı

plâtrier alçıçı

"playback" önceden seslendirme

plein air dış

pleurage titreme

plongée üstten görüş

pluie yağmur etkisi

plumbicon plumbikon ışıtaç

PM boy çekimi

PML genel çekim

PMS diz çekimi

PO orta dalga

poignée sap; ~-**declic** tetikli sap

poinçonner zımbalamak

poinçonneuse zimba

point benek; ~ **brillant** parlak nokta; ~ **de vue basse de caméra** alçak görüş noktası; ~ **de vue de caméra** alıcı görüş noktası; ~ **de vue haute de caméra** yüksek görüş noktası; ~ **de vue normal** olağan görüş noktası; ~ **focal** odak; ~ (**lumineux**) benek; ~ **s forts** güçlü noktalar; ~ **s principaux** ana noktalar; ~ **sur la une! (la deux!...)** "odakla!"

pointeur odaklayıcı

polarisation ucaylama; ucaylanma; ~ **horizontale** yatay ucaylama; ~ **verticale** düşey ucaylama

polaroid ucaylayıcı

Polaroid ucaylayıcı gözlük

"pola-screen" ucaylama süzgeci

polissage parlatma

politique des auteurs yaratıcılar siyaseti

Polyecran Polyecran

polyester polyester

Polyvision Polyvision

pompape tümselme

punctuation noktalama

pont roulant yürür köprü

pont-volant iskele

porno cinsel sömürü filmi

porte-accessoires donatı çantası

porte-cache örtü kutusu

porteuse borulu askı; ~ (**de projecteurs**) borulu askı; ~ **son** ses taşıyıcı dalga; ~ **vision** resim taşıyıcı dalga

pose ışıklama

posemètre ışıkölçer; ~ **à cellule photo-électrique** ışıközlü ışıkölçer; ~ **à lumière incidente** gelen ışıkölçer; ~ **à lumière réfléchie** yansıyan ışıkölçer

positif pozitif; ~ **combiné image et son** bileşik eşlem; ~ **contretypage** çoğaltım pozitif; ~ **couleur** renkli pozitif film; ~ **direct** evrilir film; ~ **double bande** ayrıklı pozitif; ~ **duplicating image et son** bileşik ana pozitif; ~ **duplicating "images"** pozitif görüntü eşlemi; ~ **image** görüntü pozitif; ~ **intermédiaire** ara pozitif; ~ **modèle** kurgu pozitif; ~ **pour contretypage** ana pozitif; ~ **son** ses pozitif

positions-clefs ana durumlar

poste; ~ **de radio** almaç; ~ **périphérique** çevrel yayaç; ~ **récepteur** almaç

post-sonorisation sonradan seslendirme

post-synchronisation sonradan seslendirme

potentiomètre ses düğmesi

poulailler üst balkon

pourcentage d'auteur yapıt hakkı ödemeliği

poursuite kovalama
pousseur kaydırmacı
pouvoir; ~ **de résolution** seçme gücü; ~ **résolvant** seçme gücü; ~ **séparateur** seçme gücü; ~ **séparateur de l'oeil** seçme gücü
"power zoom" özdevinimli kaydırma
"Power Zoom" odak uzunluğu değiştirme motoru
PP göğüs çekimi
PR göğüs çekimi
praticable seki
pré; ~ **amplificateur** önyükselteç; ~ **antenne** yayın öncesi; ~ **censure** öndenleme; ~ **doublage** önceden sözlendirme; ~ **enregistrement** önceden seslendirme; ~ **minutage** dakikalama; ~ **mixage** ön bileştirme
premier; ~ **assistant décorateur** sanat yönetmen yardımcısı; ~ **assistant(-opérateur)** odaklayıcı; ~ **assistant-réalisateur** yönetmen yardımcısı; ~ **balcon** birinci balkon; ~ **caméraman** alıcı yönetmeni; ~ **montage** kaba kurgu; ~ **plan** göğüs çekimi; ön; ~ **rôle** baş rol; ~ **tour de manivelle** ilk çevirim günü
première önoynatım; ~ **copie** ilk eşlem; ~ **mondiale** dünyada ilk oynatım; ~ **prise de vues** ilk çevirim günü; ~ **sortie** öncelik (oynatımı); ~ **vision** genel oynatım
prendre (un film) çevirmek
preneur de son sesçi
préparation hazırlık
présélection des images resim önseçimi
présentateur(-trice) (de programme) sunucu
présentation sunma; sunuş; ~ **corporate** alıcılara oynatma; ~ **non an-**

noncée habersiz oynatım; ~ **officelle** resmi oynatım; ~ **pour la presse** basına gösterim; ~ **privée** özel oynatım; ~ **publique** kamuya oynatım; ~ **surprise** habersiz oynatım
présenter göstermek
présentoir çizgi desteği; yazı desteği
président des débats açık oturum yöneticisi
presse; ~ **à coller** yapıştırma aygıtı; ~ **-bouton** düğme; ~ **cinématographique** sinema basını; ~ **filmée** haber filmi
presseur basaç; ~ **intermittent** aralı basaç
pression de couloir yatak baskısı
présynchronisation musicale önceden müziklendirme
"preview" deneme oynatımı
prévisions météorologiques hava durumu
priorités öncelik (oynatımı)
prise yuva; ~ **d'antenne** dalgalık girişi; dalgalık yuvası; ~ **d'antenne collective** ortak dalgalık yuvası; ~ **d'antenne du mur** ortak dalgalık yuvası; ~ **(de courant)** yuva; ~ **pour antenne UHF** pek yüksek yinelenim dalgalığı yuvası; ~ **pour antenne VHF** çok yüksek yinelenim dalgalığı yuvası; ~ **pour casque d'écoute** kulaklık yuvası; ~ **pour commande à distance** uzaktan yönetme yuvası; ~ **pour haut-parleur supplémentaire** ek sesyayar yuvası; ~ **pour magnétophone** ses aygıtı yuvası; ~ **pour télécommande** uzaktan yönetme yuvası; ~ **vidéo** televizyon girişi
prise çevirim; seslendirme; ~ **de son** seslendirme; ~ **(de vues)** çevirim
prise de vues çevirim; ~ **accélérée**

hızlı çevirim; ~ à **grande vitesse** aşırı hızlı çevirim; ~ à **haute fréquence** aşırı hızlı çevirim; ~ **anamorphotique** sıkıştırmaçlı çevirim; ~ à **ultra-ralenti** aşırı yavaş çevirim; ~ à **ultra-rapide** aşırı hızlı çevirim; ~ **au ralenti** yavaş çevirim; ~ **avec maquette** maket çekimi; ~ **avec modèle réduit** maket çekimi; ~ **cinématographique** çevirim; ~ **défectueuse** kötü çekim; yaramaz; ~ **électronique** televizyona alma; ~ **en chariot** kaydirmalı çekim; ~ **en extérieur** dışarıda çevirim; ~ **en intérieur** içeride (çevirim); ~ **en mouvement** kaydirmalı çekim; ~ **en muet** sessiz çevirim; ~ **en studio** ışıkta çevirim; ~ **en suivant le mouvement** izleyici çekim; ~ **extérieur** dışarıda (canlı) yayın; ~ **image par image** tek resimli çevirim; ~ **inverse** tersine çevirim; ~ **poursuite** izleyici çekim; ~ **ratée** kötü çekim; ~ **renversée** baş aşağı çevirim; ~ **réussie** iyi çekim; ~ **sous-marine** deniz altında çevirim; ~ **synchronisée** eşlemeli çevirim; ~ **vidéo** televizyona alma

prisme biçme; ~ **diviseur** ışık bölücü biçme; ~ **(optique)** biçme; ~ **pour mouvement continu** sürekli devinim biçmesi

prix; ~ **de la place** girimlik; ~ **d'entrée** girimlik; ~ **de revient de film** gider; ~ **de télévision** ödül; ~ **du cinéma** ödül

procédé; ~ **additif** katmalı işlem; ~ à **densité constante** değişir alanlı işlem; ~ à **densité fixe** değişir alanlı işlem; ~ à **densité variable** değişir yoğunluklu işlem; ~ **bichro-**

me çift renkli işlem; ~ **de cache et contre-cache** devinimli örtülü film; ~ **de cinéma en couleur** renkli film işlemi; ~ **de contretypage** çoğaltım işlemi; ~ **de couleurs additifs** katmalı işlem; ~ **de couleurs par synthèse additive** katmalı işlem; ~ **de couleurs soustractifs** çıkarmalı işlem; ~ **d'enregistrement à densité variable** değişir yoğunluklu işlem; ~ **de réduction** küçültme işlemi; ~ **des anaglyphes** ikiz resim işlemi; ~ **de tirage** basım işlemi; ~ **Dunning** Dunning işlemi; ~ **écran large** geniş görüntülük işlemi; ~ **écrans multiples** çok görüntülüklü işlem; ~ **Fulvue** Fulvue işlemi; ~ **inversible** evrilir film işlemesi; ~ **Kalvar** Kalvar işlemi; ~ **négatif-positif** negatif-pozitif işleme; ~ **"noiseless"** uğultuönlü; ~ **panoramique** geniş görüntülük işlemi; ~ **"schlieren"** kırılma fotoğrafı; ~ **Schüfftan** Schüfftan işlemi; ~ **sonore** ses işlemi; ~ **soustractif** çıkarmalı işlem; ~ **stéréoscopique** üçboyutlu işlemi; ~ **Super-8 mm** büyük 8 yöntemi

producteur(-trice) yapımcı; ~ **ad-joint** yardımcı yapımcı; ~ **associé** yardımcı yapımcı; ~ **(de télévision)** yapımcı; ~ **(du film)** yapımcı; ~ **indépendant** bağımsız yapımcı; ~ **réalisateur** yapımcı-yönetmen; ~ **réalisateur-scénariste** yapımcı-yönetmen-oyunluk yazarı

production yapım; yapımcılık; ~ **(cinématographique)** yapım; ~ **de programme** yapım

productrice yapımcı

produit pour essuyer le film temiz-

leme ilacı
professeur de télévision televizyon öğretmeni; ~ **du cinéma** sinema öğretmeni
profession cinématographique sinemacılık uğraşı
profondeur derinlik; ~ **(dans une image)** derinlik; ~ **(dans une scène)** derinlik; ~ **(dans un plan)** derinlik; ~ **de champ** alan derinliği; ~ **de foyer** odak derinliği
programmateur izlenceci
programmation izlenecileme; ~ **avant vision** görmeden kiralama; ~ **obligatoire** zorunlu izlenecileme
programme izlence; izlence dergisi; ~ **complémentaire** destekleyici izlence; ~ **(de cinéma)** izlence; ~ **(de télévision)** izlence; ~ **en direct** canlı yayın; ~ **enregistrement sur kineoscope** filme saptanmış; ~ **local** bölgesel izlence; ~ **national** merkez izlencesi; ~ **pour les familles** aile izlencesi; ~ **réalisé sur commande** ısmarlama yazı; ~ **régional** bölgesel izlence; ~ **scolaire** okul televizyonu; ~ **sportif** spor izlencesi; ~ **sportif en direct** spor yayını
projecteur gösterici; ışıldak; ~ **à cassette** kutucuklu gösterici; ~ **à faisceau dirigé** toplayıcı ışıldak; ~ **à grande image** televizyon göstericisi; ~ **à incandescence** akkor ışıldak; ~ **avec son magnétique** mıknatıslı sesli gösterici; ~ **avec son optique** optik sesli gösterici; ~ **bifilm** ikili gösterici; ~ **cinéma 8 mm** 8 mm'lik gösterici; ~ **cinéma 9,5 mm** 9,5 mm'lik gösterici; ~ **cinéma 16 mm** 16 mm'lik gösterici; ~ **cinéma Super-8 mm** büyük 8 mm'lik gösterici; ~

(cinématographique) gösterici; ~ **cinéma 35 mm** 35 mm'lik gösterici; ~ **500 W** beş yüzlük; ~ **de 5 kilos** beşlik; ~ **5 kW** beşlik; ~ **concentré** toplayıcı ışıldak; ~ **convergent** toplayıcı ışıldak; ~ **(de cinéma)** gösterici; ~ **de 2 kilos** ikilik; ~ **de l'image télévisée** televizyon göstericisi; ~ **(de lumière)** ışıldak; ~ **de poursuite** izleyici ışıldak; ~ **de télévision** televizyon göstericisi; ~ **de télévision à tube cathodique** eksi-uç ışıtaçlı gösterici; ~ **de 1 kilo** birlik; ~ **2 kW** ikilik; ~ **de vues fixe** saydam resim göstericisi; ~ **diffuseur** yayındırıcı ışıldak; ~ **10 kW** onluk; ~ **double-bande** çift kuşak göstericisi; ~ **fixe** saydam resim kuşağı göstericisi; ~ **Fresnel** Fresnel ışıldak; ~ **muet** sessiz gösterici; ~ **par transparence** geriden gösterici; ~ **portatif** taşınabilir gösterici; ~ **pour deux formats** ikili gösterici; ~ **pour diapo(sitive)** saydam resim göstericisi; ~ **pour film fixe** saydam resim kuşağı göstericisi; ~ **pour film muet** sessiz gösterici; ~ **pour film sonore** sesli gösterici; ~ **pour film substandard** dar film göstericisi; ~ **pour format réduit** özenci göstericisi; ~ **pour 8 mm** 8 mm'lik gösterici; ~ **pour la lumière du jour** gün ışığı göstericisi; ~ **pour 9,5 mm** 9,5 mm'lik gösterici; ~ **pour 16 mm** 16 mm'lik gösterici; ~ **pour Super-8 mm** büyük 8 mm'lik gösterici; ~ **pour 35 mm** 35 mm'lik gösterici; ~ **pour trois formats** üçlü gösterici; ~ **pour un format** birli gösterici; ~ **750 W** dağıtıcı; ~ **so-laire** ışıldak; ~ **sonore** sesli gösterici

ri.li; ~ **trifilm** üçlü gösterici; ~ **1 kW** birlik

projection gösterim; ~ **à la lumière du jour** gün ışığında gösterim; ~ **anamorphotique** yaymaçlı gösterim; ~ **(cinématographique)** gösterim; ~ **continue** sürekli gösterim; ~ **de diapositive** saydam resim gösterimi; ~ **de film** gösterim; ~ **de l'image télévisée** televizyon gösterimi; ~ **de télévision à grande image** televizyon gösterimi; ~ **de travail** günlük çekim gösterimi; ~ **double** çift gösterici; ~ **double poste** çift gösterici; ~ **en plein jour** gün ışığında gösterim; ~ **frontale** önder gösterim; ~ **image par image** tek resimli gösterim; ~ **mue** sessiz gösterim; ~ **par transparence** geriden gösterim; ~ **sonore** sesli gösterim

projectionniste gösterimci

projeter göstermek

Proletkult Emekçi Kültürü

promenoir girişlik

propagation yayılma

propriétaire; ~ **de droit d'auteur**

yapıt hakkı iyesi; ~ **de salle** oynatıcı; ~ **d'oeuvre** yapıt iyesi

propriété d'oeuvre yapıt iyeliği

public izleyiciler

publicitaire tanıtıcı; tanıtı görevlisi

publicité tanıtı; ~ **(à la télévision)** tanıtı; ~ **(de lancement)** tanıtı

puissance güç; ~ **apparente** rayonné verici gücü; ~ **d'antenne** dalgalık gücü; ~ **d'antenne réceptrice** alıcı dalgalık gücü; ~ **de l'émetteur** verici gücü; ~ **effective** rayonnée verici dalgalık gücü; ~ **(électrique)** güç

pupitre çizgi desteği; yazı desteği; ~

d'éclairage aydınlatma masası; ~ **de commande du chef d'émission** ana denetim masası; ~ **de commande du son** seslendirme masası; ~ **de mélange du son** seslendirmemasası; ~ **de mélange (image)** yönetim masası; ~ **de mixage** seslendirme odası; ~ **général** ana denetim masası; ~ **pour le mélange des images** yönetim masası

"push-pull" ters-düz seslendirme **pylône** direk

Q

quantum nicem

quartz kuvars

405 lignes 405 satır

"quickie" çırpıştırma film

quota (à l'écran) oynatım saptancası

R

raccord uyuşum; ~ **dans le mouvement** devinimde uyuşum; ~ **de couleurs** renk uyuşumu; ~ **de direction** yönde uyuşum; ~ **de mouvement** devinimde uyuşum; ~ **de regard** bakış uyuşumu; ~ **des images** resim uyuşumu

raccourci kısaltım

racks; ~ **des voies de caméra** alıcı denet masası; ~ **opérateur de voies** alıcı denetçisi

raclage kazıma

raclette kazıyıcı

radiation ışıınım; ~ **électromagnétique** ışıınım; ~ **infrarouge** kızılaltı (ışıınımı); ~ **ultraviolet** morötesi ışıınımı

radio radyo

radiocommunication radyo iletişimi

radiodiffusion radyo; yayın; ~ **(so-**

nore) radyo; yayın; ~ **sonore et visuelle** yayın; ~ (**visuelle**) radyo
radio-télévision yayın
rails; ~ **de travelling** kaydirmalık; ~ **pour caméra**; ~ **pour travelling** kaydirmalık
ralenti yavaşlatılmış devinim
rallonge uzatma eki; ~ **surélever la caméra** altlık
rampe taban ışıklaçları
rang (de fauteuils) sıra
rapidité bağıntılı açıklık; duyarlık; ~ (**du film**) duyarlık
rapport; ~ **de contraste** sertlik oranı; ~ **de signal-parasite** im-gürültü oranı; ~ **de tournage** çevirim yazanağı; ~ **de travail** çevirim yazanağı; ~ **d'une journée** çevirim yazanağı; ~ **signal sur bruit** im-gürültü oranı
rapporteur d'objectif mercek iletkisi
rapproché göğüs çekimi
rayon ışın; ~ **lumineux** ışık ışını; ~ **s cathodiques** eksiük ışınları; ~ **s hertziens** telsiz bağlantısı; ~ **s X** röntgen ışınları; ~ **visuel** bakış doğrultusu
rayonnement ışıma; ~ (**lumineux**) **visible** görünür ışık
rayure çizik; ~ **négative** negatif çizik; ~ **positive** pozitif çizik
réalisateur(-trice) yönetmen; ~ (**de cinéma**) yönetmen; ~ **de doublage** sözlendirme yönetmeni; ~ **de film documentaire** belgeci; ~ **de seconde équipe** ikinci takım yönetmeni; ~ (**de télévision**) yönetmen; ~ **indépendant** bağımsız yönetmen
réalisation yönetim
réaliser yönetmek
réalisme gerçekçilik; ~ **poétique** o-

zansı gerçekçilik
réalité filmique filmsel gerçek
rébobinage rapide hızlı öne sarma
récepteur almaç; ~ **de contrôle** denetlik; ~ **de contrôle (avant diffusion)** öndenetlik; ~ **de contrôle (de plateau)** işlik denetliği; ~ **de contrôle principal** ana denetlik; ~ **de contrôle (régie)** öndenetlik; ~ **de poche** cep televizyonu; ~ **de radiodiffusion** almaç; ~ **de salon** salon televizyonu; ~ (**de télévision**) almaç; ~ **de télévision en couleur** renkli almaç; ~ **monochrome** siyah-beyaz almaç; ~ **monostandard** tek ölçünlü almaç; ~ **multicanaux** çok oluklu almaç; ~ **multicaux multi-standard** çok oluklu, çok ölçünlü almaç; ~ **multi-standard** çok ölçünlü almaç; ~ **portable** el televizyonu; ~ **radio** almaç; ~ **superhétérodyne** sesüstü yinelenimli almaç; ~ **transportable** taşınabilir televizyon
réception alma; ~ **en classe** okul televizyonu
recette gelir; ~ **brute** kesintisiz gelir; ~ (**d'un film**) gelir; ~ **-salle** gelir
recherche sur le public izleyici araştırması
récit konu; öykü; ~ (**cinématographique**) öykü
reconstruction yeniden kur; ~ **"recorder"** ses yönetmeni
"recordman" ses yönetmeni
rectangle blanc beyaz im
recto-panchromatique ortopankromatik duyarkat
récupération d'argent gümüş çıkarma
redevance vergi
rediffusion yeniden yayınlama

redresseur doğrultmaç
réducteur küçültmeci
réduction küçültme; ~ **des bruits** gürültü azaltma; ~ (**optique**) küçültme
réduit küçültülmüş (film)
rééditer yeniden sürmek
réédition yeniden sürüm
réembobineuse sarıcı
réémetteur aktarıcı
reenregistrement yeniden seslendirme
reenregistrer yeniden seslendirmek
réflecteur yansıtıcı; yansıtıcı; ~ **diroïque** yansıtır-geçirir ayna; ~ **diffuseur** yansıtıcı-yayındırıcı; ~ **curve** çığ yansıtıcı; ~ **parabolique** parabolik yansıtıcı
reflet parıltı
réflexion yansıma
réfraction kırılma
refroidissement soğutma
regarder; ~ **la télévision** izlemek; ~ **le film** izlemek
régénérateur tazeleyici
régénération tazeleme
régie yönetim; yönetim odası; ~ **des dialogues** söyleşme yönetimi; ~ (**du studio**) yönetim odası; ~ **finale** ana denetim odası; ~ **générale** ana denetim odası
région (cinématographique) dağıtım bölgesi
régisser yapım görevlisi; ~ **adjoint** oyuncu yönetmen yardımcısı; ~ **de plateau** düzlük yönetmeni; yapım görevlisi; ~ **d'extérieur** dışarıda çevirim görevlisi; ~ (**général**) yapım görevlisi
registre de droit d'auteur yapıt hakkı kütüğü
registre (public) du cinéma sinema

kütüğü
réglage ayar; ~ **de contraste** sertlik ayarı; ~ **de la brillance** parlaklık ayarı; ~ **de l'accord** oluk seçme; ~ **de la hauteur de l'image** yükseklik ayarı; ~ **de l'aigu** incelik ayarı; ~ **de largeur d'image** genişlik ayarı; ~ **de la stabilité horizontale** yatay doğrusalılık ayarı; ~ **de la stabilité verticale** dönme ayarı; düşey doğrusalılık ayarı; ~ **de linéarité** doğrusalılık ayarı; ~ **de l'obturateur** örtücü ayarı; ~ **de luminosité** parlaklık ayarı; ~ **des canaux** oluk seçme; ~ **des lumières** düzenleme; ~ **de synchronisation** eşleme ayarı; ~ **de synchronisation horizontale** satır eşleme ayarı; ~ **de synchronisation verticale** resim eşleme ayarı; ~ **de tonalité** titrem ayarı; ~ **d'intensité sonore** ses ayarı; ~ **du diaphragme** ışık düzensizci ayar; ~ **du grave** kalınlık ayarı; ~ **électronique** elektronik ayar; ~ **fin** ince ayar
réglement; ~ **de séance** gösterim yönetmeliği; ~ **de sécurité** güvenlik yönetmeliği; ~ **s internationaux des télécommunications** uluslararası ırakiletişim kuralları
regroupement kümeleme
régulateur düzengeç; ~ **de lumiance** parlaklık düğmesi; ~ (**de tension**) düzengeç; ~ (**d'intensité**) düzengeç
relais (de télévision) aktarıcı
relief sonore üçboyutlu ses
"remake" yeni çevirim
rémanence iz bırakma
rembobinage geriye sarma; ~ **rapide** hızlı geriye sarma
remontage negatif kurgusu

remontée alan başı yapma
remonter kurmak
renforçateur koyulaştırıcı
renforcement koyulaştırma
repérage imleme; tutma; yer seçimi
repéreur sayılayıcı
répétition sinama; yineleme; ~ **dans la continuité** soğuk sinama; ~ **(d'image)** yineleme; ~ **en studio** işlikte sinama; ~ **générale** genel sinama; ~ **pour les éclairage** ışık sinaması; ~ **pour le son** ses sinaması; ~ **sans technique** soğuk sinama
répiquage aktarma, yeniden seslendirme
reportage görüşüm; ~ **documentaire** görüşüm; ~ **télévisé** görüşüm
"reporter-cameraman" alıcılı bildir-men
reporter d'images alıcılı bildir-men
reporter photographique foto bildir-men
représentation spéciale özel oynatım
reprise yeniden sürüm
reproduction okuma
"re-recording" yeniden seslendirme
réseau ağ; ~ **(d'émetteurs)** ağ; ~ **(de télévision)** ağ; ~ **international (de la télévision)** uluslararası televizyon ağı; ~ **national** ulusal ağ
réservation yer ayırtma
réservoir birikimlik
résistance (électrique) direnç
ressort zembek
résumé özet
"retake" yeni çekim
réticulation ağsılaşıma
retour geriye dönüş; satırbaşı yapma; ~ **(de ligne)** satırbaşı yapma; ~ **du spot** resim başı (yapma); ~ **(en arrière)** geriye dönüş; ~ **rapide** hızlı

geriye sarma
retrait (du film) büzülme
retransmission; ~ **de film par la télévision** televizyonda gösterim; ~ **d'un film par la télévision** film yayını
rétrécissement; ~ **de la pellicule** büzülme; ~ **du film** büzülme
rétro-compatibilité ters bağdaşım
rétro-focus geri odaklı mercek
rétroprojection geriden gösterim
rétrospective anma gösterisi
réunion de production yapım toplantısı
révélateur açındırmaç
réverbération yankı
revêtement; ~ **antiréflex** yansım-öner (kat); ~ **métallique** servant
d'anode çeper artıucu
revue; ~ **cinématographique** sinema dergisi; ~ **corporative** meslek dergisi; ~ **de la télévision** televizyon dergisi; ~ **de métier** meslek dergisi; ~ **du cinéma** sinema dergisi
rhéostat azaltıcı
rideau perde; ~ **de fond** dip perdesi
"rifle spot" benek ışıldağı
rinçage yıkama
rôle rol; ~ **avec quelques mots** ufak rol; ~ **principal** başlıca rol; ~ **secondaire** ikinci rol; ~ **titre** ad rolü
romanphotos fotoroman
"Rotator" dalgalık yöneltici
rotule de pied bilyalı başlık
roue; ~ **dentée** dişli makara; ~ **d'entrainement** geçiş makarası; ~ **des films** süzgeç tekeri
rouge alıcı ışığı; im ışığı; kırmızı ışık
rouleau kangal; ~ **guide** kılavuz makara

Rouxcolor Rouxcolor

ruban; ~ **à couche magnétique** miknatıslı ses kuşağı; ~ **magnétique** miknatıslı ses kuşağı

rupture (du film) kopma

"rushes" günlük çekim(ler)

rythme tartım

S

sac çanta; ~ **de chargement** değiştirme torbası; ~ **pour chargement (en plein jour)** değiştirme torbası; ~ **"toujours prêt"** donatı çantası

saison cinématographiques sinema mevsimi

salle salon; sinema; ~ **d'amplificateurs** alıcı denet odası; ~ **(de cinéma)**

salon; sinema; ~ **de cinéma d'actualités** haber filmi sineması; ~ **de deuxième vision** ikinci oynatım sineması; ~ **de doublage** sözlendirme işliğı; ~ **de mixage** seslendirme odası; ~ **de montage** kurgu odası; ~ **de première vision** genel oynatım sineması; ilk oynatım sineması; ~ **de prémontage** bezem kurma salonu; ~ **de projection** gösterim odası; salon; ~ **d'équipements** alıcı denet odası; ~ **de régie** yönetim odası; ~ **de répétition** sinema salonu; ~ **de vision** gösterim odası; ~ **d'exclusivité** öncelik oynatımı sineması; ~ **du contrôle de caméra** alıcı denet odası; ~ **(obscure)** salon; ~ **réverbérante** yankı odası; ~ **s quatre murs** içkili sinema; ~ **spécialisée** sanat sineması

salve renk eşlemesi imi; ~ **(de référence)** renk eşlemesi imi; ~ **(de synchronisation de couleur)** renk eşlemesi imi

sas ışıkkesen

satellite uydu; ~ **actif** yayın uydusu;

~ **à défilement** eşlemesiz uydu; ~ **(artificiel)** uydu; ~ **de communication** uydu; ~ **de diffusion directe** dolaysız televizyon uydusu; ~ **de télécommunication** uydu; ~ **de télévision** uydu; ~ **de télévision directe** dolaysız televizyon uydusu; ~ **géosynchrone** eşlemeli uydu; ~ **non synchrone** eşlemesiz uydu; ~ **passif** yansıtıcı uydu; ~ **réémetteur** yayın uydusu; ~ **stationnaire** eşlemeli uydu; ~ **synchrone** eşlemeli uydu

saturation doyma

saut atlama

sautellement titreme

sauvetage à la dernière minute "son anda kurtarış"

Scanoscope Scanoscope

scénario, ~ **découpé** çevirim oyunluğu; ~ **de répétition** sinema oyunluğu; ~ **d'exploitation** kesin oyunluk; ~ **original** özgün oyunluk

scène görünürlük; ~ **coulissante** kayar görünürlük; ~ **de foule** kalabalık görünürlük; ~ **provenante d'une cinémathèque** belgelik çekimi

schéma çizim; ~ **animé** canlı çizim; ~ **de plantation des décors** bezem tasarı

science-fiction önceleme filmi

scintillement kırışıma

"scoop" dağıtıcı

"screw-ball comedy" çılgın güldürü

"script" çevirim oyunluğu; yazman; ~ **-girl** yazman

séance (de cinéma) gösterim

séchage kurutma; ~ **par radiation infra-rouge** kızılaltı kurutması

sécheur(-euse) kurutucu

séchoir kurutma aygıtı

second; ~ **plan** dip; ~ **e équipe** ikinci takım

secrétaire; ~ **de plateau** yazman; ~ **de production** yapım görevlisi

secteur (électrique) kent akımı

16 images par seconde saniyede 16 resim

16 mm 16 mm'lik film

Selecta-Vision Selecta-Vision

sélecteur; ~ **de canal** oluk seçici; ~ **de voie** oluk seçici; ~ **UHF** pek yüksek yinelenim seçici; ~ **VHF** çok yüksek yinelenim seçici

semi-automatique caméra yarı özdevinimli alıcı

semi-documentaire yarı belgesel (film)

sémiologie; ~ **du cinéma** sinema imbilimi; ~ **du film** sinema imbilimi

sensation de relief ruhsal üçboyutlu

sens de modulation vidéo resim de-ğıştirim yönü

sensibilisateur duyarlaştırmacı

sensibilité duyarlık; ~ **chromatique** renk duyarlığı; ~ **(du film)** duyarlık

sensible duyar

sensitomètre duyarlılıkölçer

sensitométrie duyarlılıkölçümü

sensitométriste duyarlılıkölçücü

séparateur des signaux de synchronisation eşleme ayırıcı

séparation; ~ **négatif** ayırıcı negatif; ~ **négatif original** ayırıcı ana negatif

SEPMAG ayrı mıknatıslı ses

SEOPT ayrı optik ses

septième art yedinci sanat

séquence ayırım; ~ **d'action** devingen ayırım; ~ **dynamique** devingen ayırım; ~ **finale** bitiş ayırımı; ~ **lente**

durgun ayırım

"serial" bölüntülü film

série dizi; ~ **de diapositives** saydam resim kuşağı; ~ **pour les familles** aile dizisi

serrez! "darlaştır!"; "mercek öne!"

service; ~ **cinéma** sinema bölümü; ~ **de la présentation** sunma bölümü;

~ **de production** yapım bölümü;

~ **de programme** izlenme bölümü;

~ **des émissions dramatiques** oyun bölümü; ~ **d'information (télévisée)** haber bölümü

servo; ~ **mécanisme** özdevinimli düzenek; ~ **moteur** yardımcı motor;

~ **régleur** özdevinimli düzenek

"set" düzlük

SI SI birimleri

siège koltuk

signal im; im ışı-ğı; ~ **combiné** bileşik im; ~ **de chrominance** renklilik imi; ~ **de départ** başlangıç imi; ~ **de fin de bobine** geçme imi; ~ **de fin de ligne** satır eşleme imi; ~ **de fin d'image** alan eşleme imi; resim eşleme imi; ~ **de luminance** parlaklık imi; ~ **de passage** geçme imi; ~ **de suppression** boşluk imi; ~ **de suppression de ligne** satır boşluğu imi; ~ **de suppression de trame** alan boşluğu imi; ~ **de synchronisation de couleur** renk eşleme imi; ~ **de synchronisation de ligne** satır eşleme imi; ~ **de synchronisation de trame** alan eşleme imi; ~ **de télévision** televizyon imi; ~ **de trame** alan boşluğu imi; ~ **de vision** resim imi; ~ **d'identification** tanıma imi; ~ **horaire** saat ayar- rı; ~ **son** ses imi; ~ **vidéo** televizyon imi; ~ **vidéo combiné** bileşik

resim imi
signaux ~ **des balayage** eşleme imleri; ~ **de suppression de ligne et de trame** bileşik boşluk; ~ **de synchronisation** eşleme imleri; ~ **de synchronisation combinés** bileşik eşleme imi
signe blanc beyaz im
silence sessizlik; ~ ! "susunuz!"
silhouette oymalı örtü; ufak rol
simple piste tek ses yolu
Simplifilm Simplifilm
single 8 tek 8
625 lignes 625 satır
"skip printing" atlamalı basım
"slapstick" sopalama
Smell-O-Vision Smell-O-Vision
"snowing" karlanma
"soap-opera" sabun operası
société productrice yapımevi
sociologie; ~ **de la télévision** televizyon toplumbilimi; ~ **du cinéma** sinema toplumbilimi
"software" izlençe
soirée gece gösterimi
65 mm 65 mm'lik film; ~ **Todd-AO** 65 mm Todd-AO
70 mm 70 mm'lik film
solution eriyik; ~ **pour fondu** kararma eriyiği
son ses; ~ **magnétique séparé-double bande** ayrı mıknatıslı ses; ~ **natu-rel** doğal ses(ler); ~ **-off** dıştan (ses); ~ **-on** içten (ses); ~ **optique** optik ses; ~ **optique séparé** ayrı optik ses; ~ **stéréophonique** üçboyutlu ses; ~ **synchrone** eşlemeli ses; ~ **synthétique** çalgısız ses; ~ **-témoin** kılavuz ses
sondeur sesçi
sonore sesli (film)

sonorisation seslendirme
sonoriser seslendirmek
sonothèque seslik
sortie çıkış; sürüm; ~ **(d'un film)** sürüm; ~ **générale** genel oynatım
sortir (un film) sürmek
source de lumière ışık kaynağı
sous-; ~ **développé** düşük açındırılmış; ~ **développement** düşük açındırma; ~ **exposé** düşük ışıklı; ~ **exposition** düşük ışıklama; ~ **porteuse chrominance** renklilik alt taşıyıcı; ~ **titrage** alt yazılama; ~ **titre** alt yazı; arayazı; öbür ad; ~ **titré** alt yazılı; ~ **titreur** alt yazılayıcı
soustractif çıkarmalı işlem
Sovcolor Sovcolor
Soviet Scope Soviet Scope
spaghetti-western İtalyan kovboy filmi
speaker(-ine) sunucu
spectacle görünüş
spectateur(-trice) izleyici
spectateurs izleyiciler
spectre izge; ~ **audible** izge; ~ **électromagnétique** elektromıknatıs izge
"split focus" odak bölünmesi
spot benek; kısa tanıtı; toplayıcı ışıldak; ~ **d'analyse volant** tarayıcı benek; ~ **d'exploration** tarayıcı benek; ~ **(light)** toplayıcı ışıldak; ~ **lighting** toplu ışık; ~ **(lumineux)** benek
stabilisateur düzeltici; pekiştirici
stabilisation tutma
stabilité dayanıklılık; sallanmazlık
staffeur alıcı
standard ölçün film; ~ **DIN** DIN ölçünleri; ~ **EIA** EIA ölçünü; ~ **s AF-NOR** AFNOR ölçünleri; ~ **s ASA** ASA ölçünleri; ~ **s BSI** BSI ölçünleri;

~ s **CCIR** CCIR ölçünleri; ~ s de l'-**Académie** Akademi ölçünleri; ~ s **FCC** FCC ölçünleri; ~ s **ISO** ISO ölçünleri

"stand-in" benzer

star yıldız; ~ **system** yıldızcılık

starlette yıldızcık

station televizyon yayacı; ~ **au sol** yer yayacı; ~ **automatique de télécommunication** bağlı yayaç; ~ **d'amplication** aktarıcı; ~ **de relais hertziens** telsiz bağlantısı aracı; ~ **télécommunication** yayın uydusu; ~ **de télécommunications spatiales** uzay yayacı; yayın uydusu; ~ **de (de télévision)** televizyon yayacı; ~ **émetteur (de télévision)** verici yayaç; ~ **émettrice (de télévision)** verici yayaç; ~ **en haute mer** korsan yayaç; ~ **locale** bölge yayacı; ~ **pirate** korsan yayaç; ~ **radio(phonique)** radyo yayacı; ~ **réémettrice** aktarıcı; ~ **régionale** bölge yayacı

statique duruk

Stéréokino Stereokino

stéréophonie üçboyutlu ses

Stéréovision Stereovision

stockage koruraklama

"stock photos" belgelik çekimi

"stock shots" belgelik çekimi

"storage device" biriktirme aygıtı

"story board" resimli taslak

strie mıknaatıslı ses imi; televizyon izi;

~ **(sonore)** mıknaatıslı ses imi

stroboscope stroboskop

structure dramatique dramatik yapı

studio; ~ **cinématographique** ışık;

~ **cinq voies** beş oluklu ışık; ~ **d'actualités** haber ışığı; ~ **de complément** sunucu ışığı; ~ **de prémon-**

tage bezem kurma salonu; ~ **de pri-**

se de vues ışık; ~ **de prise de vues en sonore** sesli ışığı; ~ **de répétition** sinama salonu; ~ **de speaker(-in)** sunucu ışığı; ~ **de télévision** ışık; ~ **sonore** sesli ışığı; ~ **vitré** camlı ışık

"stund-man" kavgacı

style deyiş

substitution değiştirim

substratum astar

sucrez! "sök!"

sivre le point odak değiştirmek

sujet konu

"sunlight" ışılaak

super; ~ **émitron** süperikonoskop (ışıtac); ~ **8 mm** büyük 8; ~ **iconoscope** süperikonoskop (alıcı, ışıtaç); ~ **orthicon** süperortikon (alıcı); ~ **Panavision** Super - Panavision; ~ **panchromatique** ortopankromatik; ~ **position** bindirme; ~ **production** üstünyapım; ~ **scope** Superscope; ~ **Technirama 70** Super Technirama 70

superviseur gözetmen

supervision gözetim

support taban; ~ **acétate** asetat taban; ~ **de caméra** destek; ~ **de film coupé pour montage** askı; ~ **de sécurité** yanmaz taban; ~ **gris** gri taban; ~ **micro** sestoplar ayağı;

~ **nitrate** nitrat taban; ~ **polyester** polyester taban; ~ **rotatif** dalgalık yöreletici; ~ **télescopique** geçmeli askı; ~ **triacétate** triasetat taban

suppression boşluk; ~ **de ligne** satır boşluğu; ~ **de trame** alan boşluğu;

~ **d'interférence couleurs** renk karışmasıönler

surdéveloppé aşırı açındırılmış

surdéveloppement aşırı açındırma

surexposé aşırı ışıklı

surexposition aşırı ışıklama

surimpression bir.dirme; elektronik örtülü bileştirme; ~ **sonore** ses bir.dirmesi

surréalisme gerçeküstücülük

survolteur gerilim yükseltici

suspense geciktirim

synchrone eşlemeli

synchronisation eşleme; ~ **avec les impulsions** vuru eşlemesi; ~ **des lèvres** dudak eşlemesi; ~ **des rushes** günlük çekim eşlemesi; ~ **d'image** alan eşlemesi; ~ **horizontale** satır eşlemesi; ~ **-ligne** satır eşlemesi; ~ **-trame** resim eşlemesi

synchroniseuse eşleyici; ~ **à quatre bandes** dörtlü eşleyici

synchronisme eşlemelik; ~ **à montage** kurgu eşlemesi; ~ **à tirage** basım eşlemesi

synopsis özet

synthèse; ~ **additive des couleurs** katmalı işlem; ~ **soustractive des couleurs** çıkarmalı işlem

syntonisation précise ince ayar

système; ~ **CIE** CIE yöntemi; ~ **de circulation** dolaşım düzeni; ~ **de codage séquentiel** almasıık renk işlemi; ~ **de rails** kaydırma askısı; ~ **EVR** Electronic Video Recording; ~ **interlock** bağlama düzeni; ~ **International (d'Unités)** SI birimleri; ~ **NTSC** NTSC renk işlemi; ~ **PAL** PAL renk işlemi; ~ **s de télévision en couleur** renkli televizyor. işlemleri; ~ **SECAM** SECAM renk işlemi; ~ **séquentiel** almasıık renk işlemi; ~ **simultané** zamandaş renk işlemi; ~ **sonore** ses yöntemi

System 35 System 35

T

table; ~ **à synchroniser** eşleme masası; ~ **d'animation** canlandırma masası; ~ **de collage** yapıştırma masası; ~ **de mélange** seslendirme masası; ~ **de mixage** seslendirme masası; ~ **de montage** kurgu masası; **d'enroulement** sarma masası; ~ **de rebobinage** sarma masası; ~ **encoc-house** çentikleme masası

tableau çekim tahtası; ~ **de distribution (électrique)** dağıtımlık; ~ **de service** günlük döküm; ~ **de travail** çalışma çizelgesi

tachymètre hızölçer

tailleur terzi

"talkie" sözlü (film)

tambour makara; ~ **à miroir** aynalı kasnak; ~ **débiteur** verici dişli; ~ **denté** dişli makara; ~ **denté d'entraînement** geçiş makarası; ~ **denté intermittent** aralı devinin dişlisi; ~ **inférieur** alıcı dişli; ~ **pres-seur** basaçlı makara; ~ **récepteur** alıcı dişli; ~ **supérieur** verici dişli

tandem iki film

tannage sertleştirme

tapissier döşemeci yardımcısı; ~ **-décorateur** döşeme ressamı

tarlatane yayındırıcı örtü

taux; ~ **à l'écran** oynatım saptancası; ~ **de contingentement** oynatım saptancası

taxe; ~ **de télévision** vergi; ~ **sur les spectacles** eğlence resmi

"team" takım

technicien uygulaman; ~ **cinématog-raphique** uygulaman; ~ **de bruitage** ses etkicisi; ~ **(de télévision)** uygulaman; ~ **de truquage** etkici; ~ **du mixage** bileştirici; ~ **du son**

bileştirici

Technicolor Technicolor

technique; ~ **cinématographique** sinema uygulayımı; ~ **de la télévisi-on** televizyon uygulayımı; ~ **du cinéma** sinema uygulayımı; ~ “**multicam**” çok alıcılı işlem; ~ **s d'animation** canlandırma yöntemleri

Technirama Technirama

Techniscope Techniscope

teinte renközü

télé tele

télé- tele

télé ırak merceği

téléaste televizyon sanatçısı

téléciné film yayın aygıtı; film yayını; ~ **à flying spot** tarayıcı film aygıtı; ~ **à vidicon** vidikon film aygıtı; ~ **(ma)** film yayın aygıtı; film yayını; ~ **(ma) en couleurs** renkli film yayın aygıtı; ~ **matographie** telesine(ma)

téléclub televizyon derneği

télécommande uzaktan yönetme

télécommunication ırakiletişim

télécritique eleştirmen

télé-débat açık oturum

télédiagnose televizyonla tanı

télédialogue söyleşi

télédistribution (par câbles) kablo-lu televizyon

télédrame televizyon oyunu

télé-élève öğrenci izleyici

télé-émission yayın

télé-enseignement televizyonla öğretim

téléfilm televizyon filmi

téléforum açık oturum

télégénie televizyonagiderlik

télégénique televizyonagider

télégraphie sans fil radyo

Telejector Telejector

télémetre uzaklıkölçer

télé(objectif) ırak merceği

téléphile televizyonsever

téléphone télévisé televizyonlu telefon

Téléplayer elektronik okuyucu

téléprompteur akıl defteri

téléreportage görüşüm

téléreporter televizyon bildirmeni

télespeaker(-in) sunucu

télespectateur(-trice) izleyici

télétexte yazı görüntüleme

téléthéâtre televizyon oyunu

téléthèque televizyonluk

télétransmission yayın

téléviser televizyona almak; televizyon-la yayınlamak; yayınlamak

téléviseur almaç; ~ **à double écran** çift görüntüklü almaç; ~ **à grand écran** salon televizyonu; ~ **bistandard** çift ölçünlü almaç; ~ **de poche** cep televizyonu; ~ **de salon** salon televizyonu; ~ **monostandard** tek ölçünlü almaç; ~ **portable** el televizyonu; ~ **transportable** taşınabilir televizyon

télévision televizyon; ~ **à cassette** kutucuklu televizyon; ~ **aéroportée** uçaktan yayın; ~ **à transistors** transistör-lü almaç; ~ **avec satellite** uydu televizyonu; ~ **commerciale** ticimsel televizyon; ~ **d'enseignement** okul televizyonu; ~ **diffusion** televizyonla yayın; ~ **éducative** eğitim televizyonu; ~ **en circuit fermé** kapalı yayın; ~ **en couleur** renkli televizyon ~ **en noir et blanc** siyah-beyaz televizyon; ~ **en relief** üç-boyutlu sinema; ~ **filaire** kablolu televizyon; ~ **mécanique** mekanik televizyon; ~ **médicale** tıp televizyonu; ~ **par câble (coaxial)** kablolu

televizyon; ~ **payante** paralı televizyon; ~ **pour la jeunesse** genç televizyonu; ~ **pour les enfants** çocuk televizyonu; ~ **sur antenne** açık yayın; ~ **sur grand écran** televizyon gösterimi; ~ **-Vérité** Televizyon-Gerçek

Televisor Televisor

télévisuel televizyonluk

température de couleur renk sıcaklığı

tempo dizem

temps; ~ **cinématographique** film-sel zaman; ~ **condensé** derişik zaman; ~ **de développement** açındırma süresi; ~ **de pose** ışıklama süresi; ~ **de projection** gösterim süresi; ~ **filmique** filmsel zaman

tension gerilim; ~ **de signal** im düzeyi; ~ **de signalisation** im düzeyi

terrain; ~ **de studio** ışık arsası; ~ **d'extérieur** ışık arsası

test; ~ **de stabilité** dayanıklılık sınavı; ~ **étalonnage** kerteleme örneği

tête kafa; ~ **de doublage** sözlendirme kafası; ~ **d'effacement** silme kafası; ~ **de lecture** okuma kafası; ses bölümü; ~ **d'enregistrement** şap-tama kafası; seslendirme kafası; ~ **de pied** başlık; ~ **de pied à friction** sürtünmeli başlık; ~ **de pied à roues dentées** dişli başlık; ~ **de projecteur** resim bölümü; ~ **de projection** resim bölümü; ~ **de reproduction** okuma kafası; ~ **de trépied** başlık; ~ **enregistreur optique** optik seslendirme kafası; ~ **joint sphérique** eklemli başlık; ~ **magnétique** mıknatıslı kafa; ~ **magnétique d'enregistrement** mıknatıslı seslendirme kafası; ~ **magnétique de**

reproduction mıknatıslı okuma kafası; ~ **optique** resim bölümü; ~ **optique de reproduction** optik okuma kafası; ~ **plate-forme et de bascule** okuma kafası; ses bölümü

texte introductif açıklama yazısı

TGP baş çekimi

Theatarama Theatarama

théâtre; ~ **en conserve** tiyatro filmi; ~ **filmé** tiyatro filmi

thème izdem

théoricien; ~ **de la télévision** televizyon kuramcısı; ~ **du cinéma** sinema kuramcısı

théorie; ~ **de la télévision** televizyon kuramı; ~ **du cinéma** sinema kuramı

thermocalorimètre renk sıcaklıkölçeri

thermoplastique ısıyoğruk

Thrillarama Thrillarama

ticket (d'entrée) bilet

timbre tını

tirage basım; ~ **A, B et C** A, B, C basımı; ~ **A et B** A, B basımı; ~ **continu** sürekli basım; ~ **image par image** aralı basım; ~ **mouillé** yaş basım; ~ **optique** optik basım; ~ **par contact** değmeli basım; ~ **par réduction** küçültme basımı; ~ **réductif** küçültme basımı; ~ **soustractif** çıkarmalı basım

tirer basmak; ~ **une copie** eşlem çıkarmak

tireur(-euse) basıcı

tireuse basım aygıtı; ~ **continue** sürekli basım aygıtı; ~ **continue par contact** sürekli değmeli basım aygıtı; ~ **multi-têtes** çok kafalı basım aygıtı; ~ **optique** optik basım aygıtı; ~ **optique continue** sürekli optik basım ay-

gıtı; ~ **optique image par image** aralı optik basım aygıtı; ~ **par contact** değmeli basım aygıtı; ~ **par contact image par image** ara değmeli basım aygıtı; ~ **pour réduction** küçültme aygıtı

tltrage yazılama

titre yazı; ~ **alternatif** öbür ad; ~ **de feuilleton** dizi adı; ~ **défnitif** kesin ad; ~ **de l'émission** ad; ~ **de programme** ad; ~ **de série** dizi adı; ~ **de travail** geçici ad; ~ **du film** ad; ~ **en déroulant** döner yazı; ~ **final** son yazısı; ~ **original** özgün ad; ~ **prncipal** ad; ~ **provisoire** geçici ad; ~ **roulant** döner yazı; ~ **surimpressionné** bindirmeli yazı

titreur yazıcı

titreuse yazıcı aygıt

Todd-AO Todd-AO

tolle bezem bezl; ~ **à décor** bezem bezi; ~ **de fond** dip perdesi

tolérance yanılma payı

ton titrem

tonalité (de couleur) renközü

top alıcı ışığı; vuru; yapım imleri; ~ **de claquette** eşleme imi; ~ **mag-nétoscope!** "mıknatıslı görüntü!"; ~ **téléclné!** "film!"

Totalscope Totalscope

Totalvision Totalvislon

touche; ~ **loupe** büyüteç düğmesi; ~ **pour le choix des programmes** oluk seçme düğmesi; ~ **sous-titre** alt yazı düğmesi

tour kule; ~ **(d'antenne)** kule; ~ **de télévislon** kule; ~ **hertzienne** telsiz bağlantısı yayacı

tourelle mercek tablası; ~ **(à objectif)** mercek tablası; ~ **(d'objectif)** mercek ablası; ~ **(mobile)** mer-

cek tablası; ~ **tournante d'objectif** mercek tablası

tournage çevirim

tourne-disque vidéo televizyon plakçaları

tourner çevirmek

tourniquet X dalgalık

tous droits tüm haklar

trace optik ses imi; ses imi; ~ **(acoustique)** optik ses imi; ~ **(optique)** optik ses imi

tragédie ağlatı

trainage (tube vidicon) iz bırakma

traitement geliştirim; işleme; ödeme-lik; ~ **continu** sürekli işleme; ~ **couleur** renkli film işlemesi; ~ **(de la pellicule)** işleme; ~ **de la pellicule Inversible** evrilir film işlemesi; ~ **d'inversion** evrilir film işlemesi; ~ **négatif-positif** negatif-pozitif işleme

traître kötü adam

trame alan; kafes; süzek

transcodage renk çevirme

transcodeur renk çevirici

transducteur değiştirgeç

transformateur dönüştürgeç; ~ **d'adaptation** iç direnç dönüştürgeci;

~ **dévolteur** gerilim düşürücü; ~ **d'impédance** iç direnç dönüştürgeci; ~ **élévateur de tension** gerilim yükseltici; ~ **survolteur** gerilim yük-

seltici

transistor transistor

transmettre yayınlamak

transmission ışık geçirgenliği; yayın; **du son** yayın; ~ **en couleur** renkli yayın; ~ **en noir et blanc** siyah-be-yaz yayın; ~ **(télévisuelle)** yayın

transparence (animée) geriden gösterim

transsonore ses geçirir

travelling; ~ **à droite!** "sağa kaydır!"; sağa kaydırma; ~ **à gauche!** "sola kaydır!"; sola kaydırma; ~ **arrière!** "geriye kaydır!"; geriye kaydırma; ~ **avant!** "öne kaydır!"; öne kaydırma; ~ **bas!** "aşağıya kaydır!"; ~ **complexe** çapraşık kaydırma; ~ **en dehors** geriye kaydırma; ~ **en profondeur** derinlemesine kaydırma; ~ **haut!** "yukarıya kaydır!"; ~ **horizontal** yanlamasına kaydırma; ~ **latéral** yanlamasına kaydırma; ~ **matte** devinimli örtülü film; ~ **oblique** köşegen kaydırma; ~ **optique** optik kaydırma; ~ **optique en arrière** optik geriye kaydırma; ~ **optique en avant** optik öne kaydırma; ~ **parallèle** koşt kaydırma; ~ **vertical vers bas** aşağıya kaydırma; ~ **vertical vers haut** yukarıya kaydırma

"travellingman" kaydırmacı

35 mm 35 mm'lik film

32 mm 32 mm'lik film

trépied üçayak; ~ **gyroscopique** dış-
li başlık

très gros plan baş çekimi

très hautes fréquences çok yüksek
yinelennimler

très haute tension çok yüksek gerilim

triacétate de cellulose selüloz triasetat

triade üçlü benek

triangle üçgen; ~ **des couleurs** renk
üçgeni

tribune açık oturum

trichromie üç renkli işlem

trifilm üçlü gösterici

Trinitron Trinitron

triple écran üçlü görüntülük

trois-bande üç kuşak

3-D üçboyutlu (film)

trois dimensions üçboyut

troisième programme üçüncü izlence

trop contrasté çok sert

trop peu contrasté yavan

Truca optik basım aygıtı

trucage hile; ~ **optique** optik hile;

~ **par cache et contre-cache** devinimli örtülü film

trucman etkici

trucs (de cinéma) hile

Truecolor Truecolor

truquage hile; hileli çevirim; ~ (**à la prise de vues**) hileli çevirim; ~ **électronique** elektronik hile; ~ **optique** optik hile; ~ **s d'animation** canlandırma hileleri

truqueur etkici

TSF radyo

TTL mercekten

tube alıcı ısıtıcı; ~ **analyseur** alıcı ısıtıcı; ~ **à rayons cathodiques** ek-siuç ısıtıcı; ~ **à vide** radyo ısıtıcı; ~ **cathodique** ek-siuç ısıtıcı; ~ **cathodiques couleurs** tricanon üç elektron toplu ısıtaç; ~ **cathodique de télévision** almaç ısıtıcı; ~ (**de prise de vues**) alıcı ısıtıcı; ~ **électronique** almaç ısıtıcı; ~ **iconoscope** ikonoskop (ısıtaç); ~ **-image** almaç ısıtıcı; ~ **-image couleur** renkli almaç ısıtıcı; ~ "**image-dissector**" resim çözümleyici; ~ **image-orthicon** görüntü-orticon ısıtıcı; ~ **Lawrence** Lawrence ısıtıcı; ~ **masque perforé** elekli ısıtaç; ~ **monocan** tek elektron toplu ısıtaç; ~ ~ **photo-conducteur** ışıkiyeten ısıtaç; ~ **photo-émisif** ışıkyayan ısıtaç; ~ **plumbicon** plumbikon ısıtaç; ~

récepteur almaç ışıtaç; ~ **supericonoscope** süperikonoskop (ışıtaç); ~ **super-orthicon** süperortikon (ışıtaç); ~ **vidicon** vidikon ışıtaç
tulle süzek
TV televizyon
typage tiplleme
type tip

U

UER Avrupa Yayın Birliği
UHF pek yüksek yinelenim
ultra-accélééré aşırı hız
ultra haute fréquence pek yüksek yinelenim(ler)
Ultra-Panavision Ultra-Panavision
ultra-ralenti aşırı yavaş
Ultrascope Ultrascope
Ultra Semi-Scope Ultra Semi-Scope
Union asiatique de radiodiffusion Asya Yayın Birliği
Union européenne de radiodiffusion Avrupa Yayın Birliği
unité birim; birlik; ~ **de cinéma mobile** sinema arabası; ~ **(de mesure)** birim; ~ **d'enregistrement (magnétique)** mobile miknatıslı görüntü saptama arabası; ~ **de télévision mobile** yayın arabası
univers filmique filmsel evren
USA Standards Institute ABD Ölçünler Enstitüsü
usure (de film) yıpranma

V

V volt
valeur de tirage basım aygıtı sayısı
vamp uğursuz kadın
Varamorph Varamorph
variante öbür ad
vaudeville vodvil

VCR kutucuklu görüntü aygıtı
vedette yıldız
vedettisme yıldızcılık
vélocilateur kaydırma arabası
ventilation havalandırma
vérificateur(-trice) denetçi
vérification denet
vernier d'accord ince ayar düğmesi
vernis vernik
vernissage vernikleme
verre; ~ **dépoli** buzlu cam; ~ **pour fondu au noir** kararma camı
version evirim; ~ **doublée** sözlendirilmiş evirim; ~ **(en langue) étrangère** yabancı dilde evirim; ~ **intégrale** kesintisiz evirim; ~ **mutinée** kesintili evirim; ~ **originale** özgün evirim; ~ **sonore** sesli evirim
verticales düşey çizgiler
vestiaire giysilik
vestibule girişlik
VHF çok yüksek yinelenim(ler)
vidéo televizyon imi; ~ **-cassette** kutucuk; ~ **-Cassette-Recorder** kutucuklu görüntü aygıtı; ~ **enregistreur magnétique** miknatıslı görüntü aygıtı; ~ **enregistreur sur film** filme saptayıcı; ~ **fréquence** televizyon yinelenimi; ~ **graphe** miknatıslı görüntü aygıtı; ~ **phone** televizyonlu telefon; ~ **recorder** miknatıslı görüntü aygıtı; ~ **tape** miknatıslı görüntü kuşağı; ~ **tape recorder** miknatıslı görüntü aygıtı; ~ **-téléphone** televizyonlu telefon; ~ **texte** yazı görüntüleme; ~ **thèque** miknatıslı görüntülük
Vidicam Vidicam
vidicon vidikon (alıcı); vidikon (ışıtaç)
vidigraphe filme saptayıcı
Vidireal Vidireal

"Vidtronics" renkli kuşak aktarması

vieillessement aşınılama

vignette örtü

vilain kötü adam

"villain" kötü adam

24 images par seconde saniyede 24 resim

24x36 mm diapositive büyük boy saydam resim

virage renklendirme

visa ~ **de censure** denetleme belgesi; ~ **pour film d'épouvante** "H" belgesi; ~ **toutes catégories** "U" belgesi

viseur bakaç; ~ **à visée réflexe** yansımali bakaç; ~ **(de mise au point)** bakaç; ~ **électronique** bakaç; ~ **(optique)** bakaç; ~ **réflexe** yansımali bakaç; ~ **réflexe continu** sürekli yansımali bakaç; ~ **réflexe non continu** süreksiz yansımali bakaç
vision izleme; ~ **binoculaire** iki gözle görme

visionnement préalable deneme oynatımı

visionneuse bakımlık; ~ **(à film)** bakımlık; ~ **animée** devinimli bakımlık; ~ **fixe** devinimsiz bakımlık; ~ **pour diapositive** saydam resim bakımlığı

visiophone televizyonlu telefon

visiophonie televizyonlu telefon

visograph bakaç

Vistarama Vistarama

Vistavision Vistavision

visualisation görüntüleme

visuel görsel

vitesse alıcı hızı; ~ **de défilement du film** alıcı hızı; gösterici hızı; ~ **de la lumière** ışık hızı; ~ **d'enregistrement (du son)** seslendirme hızı;

~ **(de prise de vues)** alıcı hızı; ~ **de projection** gösterici hızı; ~ **(de propagation)** du son ses hızı; ~ **d'obturateur** örtücü hızı; ~ **d'obturation** örtücü hızı; ~ **du muet** sessiz (film) hızı; ~ **du son** ses hızı; ~ **du sonore** sesli (film) hızı; ~ **normale** olağan hız; ölçün hız

vitre camlı bölme

voie alıcı oluğu; oluk; ~ **d'amplification (de la caméra)** alıcı denet odası; ~ **d'équipement** alıcı oluğu; ~ **d'équipements** alıcı denet odası; ~ **d'une caméra** alıcı oluğu

volle sis; ~ **aux bords (du film)** kenar sislenmesi; ~ **éliminant le bruit du collage** ek örtüsü

vollé sisli

voir; ~ **la télévision** izlemek; ~ **le film** izlemek

voiture; ~ **de prise de vues (télévision)** yayın arabası; ~ **travelling** kaydırma arabası

voix; ~ **dans le champ** içten (ses); ~ **hors du champ** dıştan (ses); ~ **intérieur** içinden (konuşma); ~ **off** dıştan (ses); ~ **-on** içten (ses)

volet silinme; yayındırıcı kanat; ~ **(articulé)** yayındırıcı kanat; ~ **(à rideau)** silinme

volt volt; ~ **mètre** gerilimölçer

voltage gerilim

volume (du son) gürlük

volumètre gürlükölçer

vue resim; ~ **fixe** saydam resim

vumètre gürlükölçer

VV Vistavision

W

W vat

"walkie-talkie" el telsizi

WarnerSuperScope WarnerSuperScope

watt vat

"western" kovboy filmi; ~ **à l'italienne** İtalyan kovboy filmi; ~ **italien** İtalyan kovboy filmi

"wipe" silinme

Z

zapon liquide örtme mürekkebi

zaponnage örtme

zone ~ **d'audibilité** işitilebilirlik sınırı; ~ **de diffusion** yayın alanı; ~ **de netteté** alan

zoom değişir odaklı mercek; ~ **automatique** özdevinimli kaydırma; ~ **manuel** elle kaydırma

İNGİLİZCE DİZİN

A

A amper

A and B; ~ **printing** A, B basımı; ~ **roll assembly** A, B dizilemesi; ~ **roll method** A, B dizilemesi; ~ **rolls** A, B dizilemesi; ~ **winding** A, B sarması

A, B and C printing A, B, C basımı

aberration sapınç

abrasion çizinti

abrupt passage kesme

absolute film salt film

abstract; ~ **film** soyut film; ~ **sequence** soyut çekim; ~ **shot** soyut çekim

ABU Asya Yayın Birliği

AC dalgalı akım

Academy; ~ **aperture** sesli penceresi; ~ **leader** Akademi kılavuzu; ~ **mask** Akademi örtüsü; ~ **of Motion Picture Arts and Sciences** Sinema Sanat ve Bilimleri Akademisi; ~ **standards** Akademi ölçünleri

accelerated motion hızlandırılmış devinim

accessories; ~ **hold-all case** donatı çantası; ~ **(of camera)** alıcı donatısı

accumulator akımtoplar

"A" certificate "A" belgesi

acetate asetat; ~ **base** asetat taban; ~ **base film** yanmaz film; ~ **film** asetat film; ~ **stock** yanmaz boş film

acetic acid asetik asit

acetone aseton

acetyl-cellulose selüloz asetat

achromatic renksemez; ~ **lens** renksemez mercek

Acmeola kurgu aygıtı

acoustic perspective ses derinliği

acoustics sesdağılımı

act oynamak

acting oyun

actiny etkenlik

action "başla!"; devinim; görüntü kuşağı; olgu; ~ **scene** devingen ayırım; ~ **sequence** devingen ayırım; ~ **shot** devingen çekim; ~ **sketch** olgu taslağı; ~ **still** film fotoğrafı; ~ **theme** konu

active; ~ **lines per picture** etkin satır sayısı; ~ **line time** etkin satır süresi; ~ **repeater** yayın uydusu; ~ **satellite** yayın uydusu

actor erkek oyuncu; ~ **of composition** karakter oyuncusu

actress kadın oyuncu

actuality haber filmi

actual sound doğal ses(ler)

acuity keskinlik

acutance keskinlik

AD yönetmen yardımcısı

adaptable uyarlanabilir

adaptation uyarlama

adaptator uyarlayıcı

adapted uyarlanmış

adapter uyarlayıcı

adaptor uyarlayıcı

add! "bindir!"; ~ **-A-Vision** Add-A-Vision; ~ **sound to a film** seslendirilmek

additional; ~ **development** güçlendirilmiş açındırma; ~ **lens** ek mercekle

additive; ~ **colour process**; ~ **colour synthesis**; ~ **colour system**; ~ **method**; ~ **process** katmalı işlem

adhesive zamlık; ~ **substratum** astar

adjustment ayar; düzenleme; ~ **knob** düğme

administration ışık yönetimi

admission ~ **fee**; ~ **price** girimlik; ~ **ticket** bilet

admittance geçirgenlik

advance geçiş; resim-ses aralığı; ~ **booking** yer ayırtma; ~ **showing** ilk oynatım

adventure film serüven filmi

advertisement tanıtı

advertising tanıtı; ~ **agent** tanıtı görevlisi; ~ **break** kısa tanıtı; ~ **film**; ~ **filmlet** tanıtı filmi; ~ **manager** tanıtı yöneticisi; ~ **still picture** tanıtı resmi

adviser danışma

aerial (ABD: **antenna**) dalgalık; ~ **amplifier** dalgalık güçlendirici; ~ **feeder** besleme kablosu; ~ **gain** dalgalık kazancı; ~ **image** yansıtılmış görüntü; ~ **image photography** yansıtılmış görüntü saptama; ~ **image printer** yansıtılmış görüntü basım aygıtı; ~ **image printing** yansıtılmış görüntü basımı; ~ **image projector** yansıtılmış görüntü göstericisi; ~ **input** dalgalık girişi; ~ **lead-in** besleme kablosu; ~ **length** dal-

galık uzunluğu; ~ **mast** dalgalık direği; ~ **outlet** ortak dalgalık yuvası; ~ **power** dalgalık gücü; ~ **socket** dalgalık yuvası; ~ **tower** kule

AF ses yinelenimi

AFC özdevinimli yinelenim ayarı

AFNOR Fransız Ölçün Birliği; ~ **standards** AFNOR ölçünleri

after; ~ **glow**; ~ **image** iz bırakma

afternoon performance gündüz gösterimi

against the light geriden aydınlatma

Agascope Agascope

AGC özdevinimli gürlük ayarı

ageing aşınılama

ager aşınlayıcı

Agfacolor Agfacolor

Agfa-Gevaert Agfa-Gevaert

aging aşınılama; yaşlandırma

agitation çalkama

agitator çalkayıcı

AGN uğultuönlü

AIR Amerikalılararası Yayın Birliği

airborne; ~ **link**; ~ **television** uçaktan yayın

air condition; ~ **ing** iklimleme

air conditioner iklimleyici

alcali alkali

Alexscope Alexscope

all star cast yıldızlar filmi

all talking, all singing, all dancing (film) baştan başa sözlü, şarkılı, danslı film

all talking film yüzde yüz sözlü (film)

allusion anıştırma

alternating current dalgalı akım

alternative title öbür ad

alternator dalgalı akım üreteci

aluminium (ABD: **aluminum**) **coating** alüminyum katı

AM genlik değiştirimi

amateur; ~ **actor(-tress)** özenci oyuncu; ~ **camera** özenci alıcısı; ~ **cinematography** özenci sineması; ~ **film** özenci filmi; ~ **film-maker**; ~ **movie-maker** özenci sinemacı

ambient; ~ **light** dağınık ışık; ~ **lighting** dağınık aydınlatma; yumuşak aydınlatma; ~ **(room) lighting** oda aydınlığı

American; ~ **comedy** Amerikan güldürüsü; ~ **Standards Association** Amerikan Ölçünler Birliği

ammeter amperölçer

AMPAS Sinema Sanat ve Bilimleri Akademisi

ampere amper

Ampex mıknatıslı görüntü aygıtı

ampexing mıknatıslı görüntü saptama

amphitheatre (ABD: **amphitheater**) basamaklı salon

amplification yükseltme

amplifier yükselteç

amplitude genlik; gürülük; ~ **modulation** genlik değiştirimi; ~ **of a wave** dalga genliği; ~ **(of sound)** gürülük

anaglyph ikiz resim; ~ **spectacles** üç-boyutlu gözlüğü

anaglyphic process ikiz resim işlemi

analytic editing çözümleyici kurgu

anamorphic; ~ **coefficient** sıkıştırma katsayısı; ~ **compression** sıkıştırma; ~ **converter** yaymaç; ~ **factor** sıkıştırma katsayısı; ~ **lens** sıkıştırmaç; yaymaç; ~ **photography** sıkıştırmaçlı çevirim; ~ **process** sıkıştırma; ~ **projection** yaymaçlı gösterim

anamorphosis sıkıştırma

anamorphote lens sıkıştırmaç

anamorphic sıkıştırmaç

anastigmatic (lens) astigmatönlü

(mercek)

anchorman sunucu

angle açı; ~ **of a camera lens** açı; ~ **of field** alan açısı; ~ **of view** açı; ~ **shot** açı çekimi

Animascope Animascope

animated; ~ **caption** canlı çizgiler; ~ **cartoon** canlıresim; ~ **cinema** canlandırma sineması; ~ **diagram** canlı çizim; ~ **film** canlandırma filmi; ~ **picture** canlıresim; ~ **sound** çalgısız ses; ~ **viewer** devinimli bakımlık

animation canlandırma; canlı çizgiler; ~ **bench**; ~ **board** canlandırma masası; ~ **camera** canlıresim alıcısı; ~ **rostrum**; ~ **stand** canlandırma masası; ~ **techniques** canlandırma yöntemleri

animations canlandırma hileleri; canlandırma sineması

animator canlandırıcı

Animographe Animographe

announcer sunucu; ~ **booth**; ~ **studio** sunucu işliği

anode artıuç

Anscochrome Anscochrome

Ansco Color Ansco Color

Anscolor Ansco Color

answer print ilk eşlem

antenna. bkz. **aerial**

antiabrasive çizinti önleyici

antifading özdevinimli gürülük ayarı

anti-ground-noise uğultuönler

anti-halation; ~ **backing**; ~ **coating** ağılönler

anti-halo; ~ **backing** ağılönler

antireflective; ~ **bloom**; ~ **coat**; ~ **coating** yansımönler

aperture açıklık; alıcı penceresi; pencere; ~ **grille** renk ızgarası; ~ **num-**

ber f sayısı; ~ of diaphragm ışık düzeneği açıklığı; **~ plate** yatak bölümü; **~ size** pencere boyu
"A" picture "A" filmi
appraisal değerlendirme; **~ panel** değerlendirme kurulu
apron tank tekne
approval print ilk eşlem
aquarium seslendirme odası; sunucu işliği
AR çerçeve oranı
arc ışık yayı; **~ carbon** kömür; **~ lamp;** **~ light** ışık yaylı ısıtaç
architect sanat yönetmeni
architectural setting üçboyutlu bezem
archive film derleme film
arm swinger kaydırmacı
AromaRama AromaRama
arrangement müzik düzenlemesi
art; **~ cinema** sanat sineması; **~ department** bezem bölümü; **~ director** sanat yönetmeni; **~ feature;** **~ film** sanat filmi; **~ Film** Sanat Filmi; **~ film** sanat üzerine film; **~ house** sanat sineması; **~ of the film** sinema sanatı; **~ of the television** televizyon sanatı; **~ still** oyuncu fotoğrafı; **~ theater** sanat sineması
artificial; **~ light** yapma ışık; **~ light film** yapma ışık (boş) filmi; **~ lighting** yapma aydınlatma; **~ satellite** uydu; **~ sound** çalgısız ses
ASA Amerikan Ölçünler Birliği; **~ film speed;** **~ rating;** **~ speed** ASA duyarlılığı; **~ standards** ASA ölçünleri
Asian Broadcasting Union Asya Yayın Birliği
aspect ratio çerçeve oranı
assembly dizileme

assistant; **~ animator** canlandırma yardımcısı; **~ art director** bezemci; sanat yönetmen yardımcısı; **~ cameraman** alıcı yönetmeni yardımcısı; **~ cartoon film artist;** **~ cartoon film designer** canlandırıcı yardımcısı; **~ continuity** yazman; **~ designer** yardımcı bezemci; **~ director** yönetmen yardımcısı; **~ draper** döşemeci yardımcısı; **~ dress designer** baş giysici yardımcısı; **~ editor** kesici; **~ electrician** baş ışıkçı yardımcısı; yardımcı ışıkçı; **~ film editor** kesici; **~ floor manager** yapım görevlisi yardımcısı; **~ operator** alıcı yönetmeni yardımcısı; **~ producer** yardımcı yapımcı; yönetmen yardımcısı; **~ production manager** yapım görevlisi yardımcısı; **~ projectionist** gösterimci yardımcısı; **~ studio manager** yapım görevlisi yardımcısı
associate producer yapım yönetmeni; yardımcı yapımcı
Association Française de Normalisations Fransız Ölçün Birliği
association; **~ of frames;** **~ of pictures** çağrışım
astigmatic lens astigmat mercek
astigmatism astigmatlık
atmosphere hava; yerel gürültü; **~ (noise)** yerel gürültü; **~ person** figüran
atmospheric light dağınık ışık
atmospherics parazit
attachment lens ek mercek
attendance izleyici sayısı
attenuation alınlma
attenuator güçsüzleştirici
audibility range işitilebilirlik sınırı
audible range işitilebilirlik sınırı
audience izleyiciler; **~ research** iz-

leyici araştırması; ~ **sight line** görüş çizgisi; ~ **survey** izleyici araştırması

audimeter izleyiciölçer

audio; ~ **amplifier** yükselteç; ~ **channel** ses oluğu; ~ **control console** seslendirme masası; ~ **control engineer** ses başyönetmeni; ~ **control man** bileştirici; ~ **engineer** ses başyönetmeni; ~ **frequency** ses yinelenimi; ~ **mixer**; ~ **mixing console** seslendirme masası; ~ **spectrum** izge; ~ **tape** miknatıslı ses kuşağı **audio-visual**; ~ **association** görsel-işitsel çağrışım; ~ **counterpoint** görsel-işitsel karşıdurum; ~ **education** görsel-işitsel eğitim; ~ **media** görsel-işitsel araçlar; ~ **methods** görsel-işitsel yöntem; ~ **montage** görsel-işitsel kurgu

auditorium salon; seslendirme işliği; ~ **lighting** salonun aydınlatılması

aural işitsel

aureol ayla

author yazar; ~ **of cinema** yazar; ~ **of film** yaratıcı; ~ **of television** yazar

author's right yapıt hakkı

autobiographical film özyaşamöyküsel film

auto-censorship özdenetleme

automatic özdevinimli; ~ **camera** özdevinimli alıcı; ~ **change-over (between projectors)** özdevinimli geçme; ~ **diaphragm system** özdevinimli ışık düzensi; ~ **focusing** özdevinimli odaklama; ~ **frequency control** özdevinimli yinelenim ayarı; ~ **gain control** özdevinimli gürllük ayarı; ~ **light metering** özdevinimli ışık düzensi; ~ **threading** öz-

devinimli takma; ~ **volume control** özdevinimli gürllük ayarı; ~ **zoom** özdevinimli kaydırma

auxiliary lens ek mercek

avant-garde öncü; ~ **cinematography** öncü sineması; ~ **film** öncü film

AVC özdevinimli gürllük ayarı

B

baby; ~ **legs** ufak uçayak; ~ **spot** küçük ışıldak; ~ **star** çocuk yıldız; ~ **tripod** ufak uçayak

back; ~ **drive** ters geçiş; ~ **focal distance** geri odak uzunluğu; ~ **light-(ing)** geriden aydınlatma; ~ **lot** işlik arsası; ~ **porch** satır ardı düzlüğü; ~ **projection** geriden gösterim; ~ **projection film**; ~ **projection key**; ~ **projection plate** diplik film; ~ **projection screen** geriden gösterim görüntülüğü; ~ **projector** geriden gösterici ~ **run** ters geçiş

backcloth dip perdesi

backdrop dip perdesi

backer siparişçi

background dip; diplik; ~ **film** diplik film; genel bilgi filmi; ~ **music** destekleyici müzik; ~ **noise** uğultu; ~ **(plate)** diplik; ~ **projection** geriden gösterim; ~ **projector** geriden gösterici; ~ **set(ing)** dip bezemi

backing dip fotoğrafı; diplik; taban

backward take tersine çevirim

bad film kötü film

badman kötü adam

balancing; ~ **magnetic stripe**; ~ **stripe** dengeleme yolu

balcony balkon

ball and socket; ~ **head** bilyalı başlık; eklemli başlık; ~ **joint** bilyalı eklem

ballet film balet filmi

band kuşak; ~ **film** sonsuz film; ~ **V** beşinci kuşak; ~ **IV** dördüncü kuşak; ~ **(of frequency)** kuşak; ~ **I** birinci kuşak; ~ **pass** geçer kuşak; ~ **III** üçüncü kuşak; ~ **II** ikinci kuşak; ~ **width** kuşak genişliği

bank küme ışıldak; seslendirme masası; ~ **(of lights)** küme ışıldak

banned film yasak film

barn-door yayındırıcı kanat

barrel distortion fıçı sapması

barring öncelik (oynatımı)

base taban; ~ **side** taban yüzü

basic make-up temel makyaj

bass (tone) control kalınlık ayarı

batch yaprak; ~ **number** duyarkat sayısı

bath banyo

battery akımtoplar

BCS baş çekimi

BCU baş çekimi

beaded screen incili görüntülük

beam demet; ~ **-shaping mask** yarıklı örtü; ~ **splitter prism** ışık bölücü biçme

bean aerial yönleltmeli dalgalık

beat; ~ **picture** resim şakşağı; ~ **record** ses şakşağı

beater mechanism aralı devinim düzeneği

Bell-Howell perforation Bell-Howell delikleri

bestboy baş ışıkçı yardımcısı

bidirectional microphone çift yönlü sestoplar

bifilm projector ikili gösterici

big; ~ **close shot** baş çekimi; ~ **clo-**

se-up baş çekimi; ~ **film** uzun film;

~ **screen projection**; ~ **screen te-**

levision televizyon gösterimi; ~ **sc-**

reen television projector televiz-

yon göstericisi; ~ **shot** oñuz çekimi

bilateral sound track bakışimli ses imi

billing ad sıralaması

bin sepet

binaural hearing iki kulakla işitme

binocular vision iki gözle görme

biographical; ~ **film**; ~ **picture** yaşamöyküsel film

biopic yaşamöyküsel film

bipack çift kuşak; ~ **camera** çift ku-

şaklı alıcı; ~ **contact matte printing** örtülü film

bird's eye view üstten görüş

bit ufak rol; ~ **actor**; ~ **-part actor**;

~ **player** ufak rol oyuncusu

black; ~ **backing**; ~ **drop** kara dip-
lik; ~ **leader** saydamsız kılavuz; ~
level siyah düzeyi

black-and white; ~ **camera** siyah-be-
yaz alıcı; ~ **film** siyah-beyaz (film);

~ **kinescope** siyah-beyaz saptayıcı;

~ **programme** siyah-beyaz yayın; ~

telerecorder siyah-beyaz saptayıcı;

~ **television** siyah-beyaz televizyon;

~ **transmission** siyah-beyaz yayın

black-out boşluk

blanking boşluk; ~ **level** boşluk dü-
zeyi; ~ **period** boşluk süresi; ~ **pul-**

se boşluk imi

bleaching ağartma; ~ **bath** ağartına
banyosu

blimp sessizleme kutusu

blimped camera sessizlenmiş alıcı

blind booking görmeden kiralama

block booking toptan kiralama

blockbuster üstünyapım

bloomed lens yansımaöñerli mercek

bloop ek gürültüsü; ek örtüsü
blooping ek gürültüsü; örtme; ~ **ink** örtme mürekkebi; ~ **notch** ek çen-tiği; ~ **patch** ek örtüsü
blow-up büyültme
blue mavi eşlem; ~ **movie** cinsel sö-mürü filmi; ~ **print** mavi eşlem; ~ **screen process** mavi diplik işlemi
blur; ~ **circle** bulanıklık tekeri; ~ **pan** yıldırım geçişi
blurred bulanık; ~ **picture** bulanık gö-rüntü
board; ~ **of censors**; ~ **of review** denetleme kurulu
bobbin göbek
booking kiralama; yer ayırtma; ~ **contract** kiralama sözleşmesi; ~ **(of seat)** yer ayırtma
boom vinç; ~ **boy**; ~ **man**; ~ **ope-rator**; ~ **slinger**; ~ **swinger** ses-toplarcı
booster gerilim yükseltici; ~ **light** dol-durma ışık; ~ **station** aktarıcı
booth gösterim odacığı; seslendirme odası; ~ **man** gösterimci
bottom; ~ **loop** alt büklüm; ~ **sprocket** alıcı dişli
bouncing tümselme
box gösterim odacığı; loca; ~ **scene** kapalı bezem; ~ **set(ing)** kapalı be-zem
box-office gelir; gişe; ~ **champion**; ~ **hit** gişe birincisi; ~ **plan** yer ta-sarı; ~ **(receipt)** gelir; ~ **success** gişe birincisi; ~ **(takings)** gelir
B; ~ **picture** "B" filmi; ikinci film
BP geriden gösterici; geriden gösterim
brace bezem desteği
break kopma; yayın kesilmesi; ~ **(in programme)** yayın kesilmesi; ~ **in sound** ses kesilmesi; ~ **(in the film)**

kopma; ~ **(in transmission)** yayın kesilmesi
breakaway (scenery) dağılır bezem
breakdown ayırma; döküm
breaking kopma; ~ **down** kesim; ~ **of set** bezem sökme; ~ **(of the film)** kopma
breathing tümselme
breem denetlemek
bridge iskele
bridging; ~ **shot** bağlayıcı çekim; ~ **title** arayazı
brief kısa haberler
brightness ışıklılık; parlaklık; ~ **cont-rol** parlaklık ayarı; ~ **control knob** parlaklık düğmesi; ~ **(of image)** par-laklık; ~ **separation overlay** elektr-onik örtülü birleştirme
brilliance (of image) parlaklık
brilliancy (of image) parlaklık
British; ~ **comedy** İngiliz güldürüsü; ~ **(documentary) school** İngiliz (belgesel) okulu; ~ **Standards Ins-titute** İngiliz Ölçünler Enstitüsü
brittleness gevreme
broad; ~ **light** dağınık ışık; ~ **pulse** alan eşleme imi; ~ **s** küme ışıldak
broadcast yayın; yayınlamak; ~ **qua-lity** seçicilik; ~ **television** televiz-yon
broadcasting radyo; yayın; ~ **stati-on** radyo yayacı; ~ **transmitter** ve-rici
broadside yansıtıcı-yayındırıcı; yayın-dırıcı ışıldak
brute büyük ışıldak; ışıldak
BSI İngiliz Ölçünler Enstitüsü; ~ **film speed**; ~ **speed**; ~ **speed rating** BSI duyarlılığı; ~ **standards** BSI öl-çünleri
buckle (in film) dolam

buckling dolaşma; kabarma; ~ (of film) dolaşma
built-in aerial iç dalgalık
build-up yama
bump artist kavgacı
"burlesque" savruklama
burned up düşük açındırılmış
bust shot göğüs çekimi
butt; ~ **join** uç uca yapıştırma; ~ **joiner** uç uca yapıştırma aygıtı; ~ **splice** uç uca yapıştırma; ~ **splicer** uç uca yapıştırma aygıtı
button düğme; ~ **for horizontal picture hold** satır eşleme düğmesi; ~ **for switching** düğme; ~ **for vertical picture hold** resim eşleme düğmesi
buzz uğultu
buzz-track boş ses yolu

C

cabin seslendirme odası
cable kablo; ~ **release** telli düğme; ~ **television** kablolu televizyon
cableman kablocu
cablevision kablofı televizyon
caligarism dışavurumculuk
Callier effect Callier etkisi
call; ~ **letters** tanıtma imi; ~ **sheet** günlük döküm
cam aşık
camera "al!"; alıcı; fotoğraf aygıtı; ~ **accessories** alıcı donatısı; ~ **alignment** yerleştirme; ~ **angle** açı; ~ **aperture** alıcı penceresi; ışık düzengeci açıklığı; ~ **boom** vinç; ~ **cable** alıcı kablosu; ~ **car** kaydırma arabası; ~ **card** döküm; ~ **card holder** döküm askısı; ~ **chain**; ~ **channel** alıcı oluğu; ~ **control** alıcı denet; ~ **control desk** alıcı denet ma-

sası; ~ **control operator** alıcı denetçisi; ~ **control room** alıcı denet odası; ~ **control unit** alıcı denet masası; ~ **crane** vinç; ~ **crew** alıcı takımı; ~ **cue** alıcı ışığı; ~ **cue card** döküm; ~ **distance** uzaklık; ~ **equipment** alıcı donatısı; ~ **lens** alıcı merceği; ~ **lens protractor** mercek iletkisi; ~ **master** ana kuşak; ~ **motions** alıcı devinimleri; ~ **motor** alıcı motoru; ~ **mounting** destek; ~ **movements** alıcı devinimleri; ~ **noise** alıcı gürültüsü; ~ **obscura** karanlık kutu; ~ **operator** alıcı yönetmeni; ~ **original** ana kuşak; ~ **placing**; ~ **positioning** yerleştirme; ~ **rails** kaydırmalık; ~ **rehearsal** genel sinama; ~ **script** alıcı oyunluğu; ~ **set-up** yerleştirme; ~ **shake** sallanma; ~ **'s height** alıcı görüş noktası; ~ **shooting** çevirim; ~ **65 Camera** 65; ~ **speed** alıcı hızı; ~ **stand** üçayak; ~ **stylo** alıcı-kalem; ~ **support** destek; ~ **synopsis** alıcı oyunluğu; ~ **team** alıcı takımı; ~ **tracks** kaydırmalık; ~ **truck** kaydırma arabası; ~ **tube** alıcı ıyıtıcı; ~ **view-point** alıcı görüş noktası
cameraless animation alıcısız film
cameraman alıcı yönetmeni
Camerascope Camerascope
can kutu
candela kandela
Candd Eye Arı Göz
cans kulaklık
canted shot eğik çekim
canvas bezem bezi
capacitator yoğunlaş
capacitor yoğunlaş; ~ **microphone** yoğunlaşlı sestoplar
capstan döndürme çubuğu

capsule kutucuk

caption çizgi; yazı; ~ **board** başlık kartonu; ~ **card** çizgi kartonu; ~ **easel** yazı desteği; ~ **roller** çizgi döndürücü; ~ **s** altyazı; ~ **stand** çizgi desteği; yazı desteği

carbon kömür; ~ **arc** kömürlü ışık yayı; ~ **microphone** kömürlü ses toplar; ~ **(rod)** kömür; ~ **rod for projection** gösterici kömürü

carpenter marangoz-doğramacı; ~ **'s shop** marangoz işliği

carrier taşıyıcı dalga; ~ **frequency** taşıyıcı yinelenim; ~ **(wave)** taşıyıcı dalga

carrying handle sap

cartoon canlıresim; resim; ~ **camera-man** canlıresim alıcı yönetmeni; ~ **(film)** canlıresim; ~ **film**; ~ **artist**; ~ **film designer** canlandırıcı

cartridge kutucuk; ~ **recorder** kutucuklu ses aygıtı

case çanta; sandık

cassette kutucuk; ~ **loading projector** kutucuklu gösterici; ~ **tape (recorder)** kutucuklu ses aygıtı; ~ **television** kutucuklu televizyon; ~ **video tape recorder** kutucuklu görüntü aygıtı

cast oynayanlar; ~ **(list)** oynayanlar

caster alıcı

casting oyuncu seçimi; ~ **assistant director** oyuncu yönetmen yardımcısı; ~ **department** oyuncu bölümü; ~ **director** oyuncu yönetmeni; ~ **(of actors)** oyuncu seçimi; ~ **office** oyuncu bölümü

cataloging; **cataloguing** sıralaklama

cathode eksiüç; ~ **Potential Stabilized** emitron süperikonoskop (ışıktaç); ~ **ray oscilloscope** eksiüçlü sa-

linimçizer; salınımölçer; ~ **rays** eksiüç ışınları; ~ **ray tube** eksiüç ışıttacı; ~ **ray tube projector** eksiüç ışıttacı gösterici

CATV kablolu televizyon

catwalk iskele

CCIR standards CCIR ölçünleri

CCTV kapalı yayın

CCU alıcı denet masası

cd kandela

cell pil

cel(l) saydam yaprak; ~ **animation** saydam yaprakla canlandırma; ~ **side** taban yüzü

celluloid saydam yaprak; selüloit; ~ **side** taban yüzü

cellulose selüloz; ~ **acetate** selüloz asetat; ~ **nitrate** selüloz nitrat; ~ **triacetate** selüloz triasetat

cement zambak

censcissor denetleyici

censor denetlemek; denetleyici; ~ **board** denetleme kurulu; ~ **print** denetlenmiş eşlem; ~ **'s certificate** denetleme belgesi; ~ **title** denetleme belgesi

censorship denetleme

center. bkz. **centre**

centering ortalama

central; ~ **aerial system** ortak dalgalık; ~ **aerial television** kablolu televizyon; ~ **censorship** merkez denetlemesi; ~ **control room** ana denetim odası; ~ **control switcher** ana denetim masası

centre up! "ortala!"

centring ortalama

chairman açık oturum yöneticisi

change; ~ **focus** odak değiştirmek; ~ **of focal length** odak uzunluğu değiştirmek; ~ **of scene**, ~ **of scenery**

bezem değişimi; ~-over geçme; ~ over! "zincirle!"; ~-over cue geçme imi

changing bag değiştirme torbası

channel alıcı oluğu; oluk; ~ **indication**; ~ **number** oluk sayısı; ~ **selector**; ~ **selector switch**; ~ **switch** oluk seçici; ~ **tuning** oluk seçme; ~ **width** oluk genişliği

chaplinsque şarlomsu

character rol; ~ **actor** karakter oyuncusu; ~ **make-up** karakter makyajı

characteristic curve duyarlılıkölçümü eğrisi

charger ufak doldurmalık

charging bag değiştirme torbası

chase kovalama

chaser kötü film

cheat shot hileli çekim

check print ilk eşlem

chequerboard; ~ **assembly**; ~ **cutting**; ~ **printing** damalı basım

cheese cloth yayındırıcı örtü

chemical fade kimyasal kararına

chest; ~ **microphone** boyun sestopları; ~ **pod** göğüs ayağı; ~ **shot** göğüs çekimi

chief; ~ **cameraman** görüntü yönetmeni; ~ **electrician** baş ışıkçı; ~ **make-up artist** baş makyajcı; ~ **recordist** ses başyönetmeni

children; ~'s film çocuk filmi; ~'s **television** çocuk televizyonu

chinch marks yanal çizinti

chin scrim yayındırıcı örtü

chip marangoz-doğramacı

chippy marangoz-doğramacı

choice; ~ **of actors** oyuncu seçimi; ~ **of location** yer seçimi; ~ **of programme** oluk seçme

choker baş çekimi

chromatic renkser; ~ **aberration** renkser sapınç; ~ **sensibility**; ~ **sensitivity** renk duyarlılığı

chromaticity renkserlik

chromatron tube Lawrence ısıtıcı

chrominance renklilik; ~ **channel** renklilik oluğu; ~ **information** renklilik bilgisi; ~ **signal** renklilik imi; ~ **subcarrier** renklilik alt taşıyıcısı

chromoscope renkli almaç ısıtıcı

chrom. sig. renklilik imi

CIE system CIE yöntemi

cine- sine-

cine; ~ **ast** sinemacı; ~ **color** Cinecolor; ~ **-film** film; ~ **graphic analysis** sinemalık çözümleme; ~ **macrography** iriölçek sineması; ~ **magazine** dergi-film; ~ **melodrama** melodram filmi; ~ **miracle** Cinemiracle; ~ **musical** müzikal (film); ~ **panoramic** Cinepanoramic; ~ **radiography**; ~ **radiology** sinema-röntgen; ~ **radiology camera** röntgen alıcısı; ~ **rama** Cinerama; ~ **rama screen** Cinerama görüntülüğü

cinema sinema; ~ **award** ödül; ~ **camera** alıcı; ~ **car** sinema arabası; ~ **d'auteur** yaratıcılar sineması; ~ **-floor rake** salon eğimi; ~ **goer** izleyici; sinema düşkünü; ~ **historian** sinema tarihçisi; ~ **house** sinema; ~ **lamp** gösterici ısıtıcı; ~ **land** sinema dünyası; ~ **law** sinema türesi; ~ **lighting** salonun aydınlatılması; ~ **manager** sinema yöneticisi; ~ **of escapism** kaçış sineması; ~ **owner** oynatımcı; ~ **periodical** sinema dergisi; ~ **profession** sinemacılık uğraşı; ~ **programme** izlençe; ~ **season** sinema

mevsimi; ~ **theatre** sinema; ~ **truck**; ~ **van** sinema arabası; ~ **Vérité** Sinema-Gerçek; ~ **world** sinema dünyası

CinemaScope CinemaScope; ~ **65** CinemaScope 65; ~ **perforation** CinemaScope delikleri; ~ **screen** CinemaScope görüntülüğü

cinematic sinemalılık; ~ **space** filmsel uzay; ~ **time** filmsel zaman

cinematograph çevirmek; gösterici; sinemacılık; sinematograf; ~ **act** sinema yasası; ~ **film** film; ~ **register** sinema kütüğü

cinematographer alıcı yönetmeni

cinematographic sinemacılık; ~ **genres** sinema türleri; ~ **works** sinema yapıtı

cinematographical; ~ **analysis** sinemalılık çözümleme; ~ **year** sinema yılı

cinematography sinema; sinemacılık; ~ **of authors** yaratıcılar sineması

cinematology sinemabilim

Cinex; ~ **printer** kerteleme aygıtı; ~ **strip**; ~ **test** kerteleme örneği

Circarama Circarama

circle of confusion bulanıklık tekeri

Circlorama Circlorama; Kinopanorama

circuit ağ; devre

circulating system dolaşım düzeni

clap eşleme imi; ~ **!** "şakşak!" ~ **(mark)** eşleme imi

clapp şakşak; ~ **(stick)** şakşak

clapper çekim tahtası; şakşak; ~ **board** çekim tahtası; ~ **boy** şakşakçı; ~ **loader** şakşakçı-takıcı; ~ **mark** eşleme imi

classification sıralama

classroom; ~ **film** okul filmi; ~ **reception** okul televizyonu

claw tırnak

cleaning temizleme; ~ **bath** temizleme banyosu; ~ **machine** temizleme aygıtı

cleansing temizleme

clear; ~ **acetate** saydam yaprak; ~ **leader** saydam kılavuz; ~ **run** genel sinama

clearer-hoor man döşemeci

clearing bath durulama banyosu

cliffhanger bölüntülü film

cliff hangover serüven filmi

climax düğüm

clippings belgelik çekimi

clips belgelik çekimi; kırpıntı (film)

cloakroom giysilik

clockwork motor zemberekli motor

close; ~ **diaphragm** ışık düzengeci; ~ **ni** kısmak; ~ **medium shot** bel çekimi; ~ **diz** çekimi; ~ **shot** göğüs çekimi

closed circuit television kapalı yayın

close-up omuz çekimi; ~ **lens** pozitif ek mercek; ~ **view** omuz çekimi

closing; ~ **caption** son yazısı; ~ **scene** bitiş; ~ **sequence** bitiş ayrımı; ~ **title** son yazısı

cluster küme ılıldak

clutervision tanıtı bulantısı

C-mount C yuvası

CMS bel çekimi; ~ **diz** çekimi

coarse grain iri tanecik; ~ **image** iri tanecikli görüntü

coarse-grained image iri tanecikli görüntü

coat kat

coated; ~ **lens** kaplamalı mercek; ~ **yan-sımaönlerli** mercek

coating kat; kat çekme

coax eşksenli kablo

coaxial; ~ **able**; ~ **feeder** eşksenli kablo

co-channel interference oluk karışması

code number eşleme sayısı

coder renk bileştirici

coding machine eşleme sayılayıcısı

co-feature ikinci film

"coiffeuse" berber

cold-mirror reflector soğuk yansıtıcı

collector toplaç

color. bkz. **colour**

color; ~ **kinescope** renkli almaç ısıtıcı; renkli saptayıcı; ~ **plexer** renk bileştirici; ~ **-tip** renk karışmasıönler

colorimetry renkölçümü

colour renk; renküzü; ~ **bar** renk

çubuğu; ~ **breakup** renk çözülmesi;

~ **burst** renk eşlemesi imi; ~ **cinematography** renkli sinema; ~

consultant renk danışmanı; ~ **converter** renk çevirici; ~ **correction**

filter düzeltici süzgeç; ~ **decoder**

renk çözücü; ~ **display tube** renkli

almaç ısıtıcı; ~ **error** renk yanlışlığı; ~

fidelity renk doğruluğu; ~ **film**

renkli film; ~ **film system** renkli film

işlemesi; ~ **film telerecorder** renkli

saptayıcı; ~ **filter** süzgeç; ~ **-hue error**

renk yanlışlığı; ~ **interference suppression**

renk karışmasıönler; ~ **killer** renkönleyici;

~ **master positive intermediate** ara

pozitif; ~ **matching** renk uyumu; ~

matrix kalıp; ~ **negative (film)**

renkli negatif film; ~ **(picture) tube**

renkli almaç ısıtıcı; ~ **positive (film)**

renkli pozitif film; ~ **process** renkli film

işlemesi; ~ **programme** renkli yayın; ~

receiver renkli almaç; ~ **slide** renkli saydam

resim; ~ **stock** renkli boş film; ~

strip renk çubuğu; ~ **synchronizing**

burst; ~ **synchronizing signal** renk

eşlemesi imi; ~ **telecine** renkli film

yayın aygıtı; ~ **telerecorder** renkli

saptayıcı; ~ **television** renkli televizyon;

~ **television camera** renkli alıcı; ~

(television) receiver renkli almaç; ~

television systems renkli televizyon işlemleri; ~

temperature meter renk sıcaklıkölçeri;

~ **test card** renkli ayar resmi; ~

transmission renkli yayın; ~ **triad**

üçlü benek; ~ **triangle** renk üçgeni;

~ **tube** renkli almaç ısıtıcı

coloured; ~ **film** boyanmış film; ~

filter süzgeç

colouring boyama

coma kuyruk sapması

combat camera el alıcısı

combined; ~ **dupe** bileşik çoğaltım

negatif; ~ **film** bileşik; ~ **magnetic**

(sound) mıknatıslı sesli film; ~ **negative**

bileşik negatif; görüntü ve ses negatif;

~ **optical (sound)** optik sesli film;

~ **positive;** ~ **print** bileşik eşlem;

~ **projector for three sizes** üçlü gösterici;

~ **projector for two sizes** ikili gösterici

comedian güldürü oyuncusu

comedy güldürü; ~ **film** güldürü (filmi)

comic; ~ **book** fotoroman; ~ **film**

güldürü (filmi); ~ **strip** resimli roman

comics resimli roman

coming attractions tanıtma filmi

COMMAG mıknatıslı sesli film

commentary açıklama; görüşüm; yorum

commentator açıklayıcı; yorumcu

commercial ölçün film; tanıtı filmi;

~ **film** tecimsel film; ~ **television** tecimsel televizyon; ~ **theatre** tecimsel sinema

commissioned film ismarlama film

Common Market film Ortak Pazar filmi

communal aerial ortak dalgalık

communication iletişim; ~ **satellite** uydu

communications iletişim

community television kablolu televizyon

COMOPT optik sesli film

Compact Cassette kutucuklu ses aygıtı

compatibility bağdaşım

compatible bağdaşır

compensation filter dengeleme süzgeci

compilation film derleme film

complementary colours tümler renkler

complex tam bezem; ~ **travelling** çapraşık kaydırma

composer (of film music) besteci

composite bileşik; ~ **blanking** bileşik boşluk; ~ **dupe**; ~ **dupe negative** bileşik çoğaltım negatif; ~ **magnetic (sound)** mıknatıslı sesli film; ~ **master positive** bileşik ana pozitif; ~ **negative** bileşik negatif; ~ **optical** optik sesli film; ~ **picture** bileşik resim; ~ **picture signal** bileşik im; ~ **set** tam bezem; ~ **shot** devinimsiz örtülü film; ~ **signal** bileşik im; ~ **sync generator** bileşik eşleme üretici; ~ **sync signals** bileşik eşleme imi; ~ **video signal** bileşik im; bileşik resim imi

composition düzenleme

compound pendulum sarkaçlı film

compression sıkıştırma; ~ **factor** sıkıştırma katsayısı

computer bilgisayar; ~ **animation**; ~ **-drawn cartoon** bilgisayar canlandırması; ~ **film** bilgisayar filmi; ~ **music** bilgisayar müziği

concave lens ıraksak mercek

concealed; ~ **microphone**; ~ **mike** gizli sestoplar

concrete; ~ **music** somut müzik; ~ **sequence**; ~ **shot** somut çekim

condenser aydınlatma merceği; yoğunlaş; ~ **microphone** yoğunlaşlı sestoplar

condensing; ~ **lens** aydınlatma merceği; ~ **time** derişik zaman

conductor orkestra yöneticisi

cone koni

console ana denetim masası; seslendirme masası

constructed set üçboyutlu bezem

construction; ~ **carpenter** marangoz-doğramacı; ~ **unit** bezem öğesi

consultant danışman

contact; ~ **print** değmeli eşlem; ~ **printer** değmeli basım aygıtı; ~ **printing** değmeli basım

contemporary; ~ **cinema** çağdaş sinema; ~ **film**; ~ **-life film** çağdaş film

continuous; ~ **-contact printer** sürekli değmeli basım aygıtı; ~ **developing machine** sürekli açındırma aygıtı; ~ **film-printer** sürekli basım aygıtı; ~ **motion** sürekli devinim; ~ **-motion film camera** sürekli devinimli alıcı; ~ **motion prism** sürekli devinim biçmesi; ~ **movement** sürekli devinim; ~ **optical printer** sürekli optik basım aygıtı; ~ **performance theatre** sürekli gös-

terim sineması; ~ **printer** sürekli basım aygıtı; ~ **printing** sürekli basım; ~ **processing** sürekli işleme; ~ **processing machine** sürekli açındırma aygıtı; ~ **programme theatre** sürekli gösterim sineması; ~ **projection** sonsuz gösterim; sürekli gösterim; ~ **reflex finder**; ~ **reflex viewfinder** sürekli yansımali bakış; ~ **rotary printer** sürekli basım aygıtı; ~ **run** sürekli devinim; ~ **running** sürekli geçiş; ~ **show theatre** sürekli gösterim sineması
continuously-moving film camera sürekli devinimli alıcı
continuity akıcılık; ayırlama; ~ **girl** yazman; ~ **man** çevirim oyunluğu yazarı; ~ **master** ana denetim masası; ~ **programme control** ana denetim odası; ~ **(sheet)** ayırlama; ~ **studio** sunucu işliği; ~ **suite** izlençe yayın bölümü; ~ **title** arayazı
contrast sertlik; ~ **control** sertlik ayarı; ~ **control knob** sertlik düğmesi; ~ **range** sertlik aralığı; ~ **ratio** sertlik oranı; ~ **reduction** sertlik düşmesi
"contre jour" geriden aydınlatma
control ayar; ~ **band** basım ışığı kuşağı; ~ **box** yönetim odası; ~ **console**; ~ **desk** ana denetim masası; ~ **desk** seslendirme masası; ~ **film** denemelik; ~ **grid** ızgara; ~ **knob** düğme; ~ **room** yönetim odası; ~ **strip** denemelik; ~ **track** kılavuz ses kuşağı; kılavuz ses yolu
convergent lens yakınsak mercek
converging lens yakınsak mercek
conversion; ~ **filter** dengeleme süzgeci; düzeltici süzgeç
converter çevirgeç

convertor çevirgeç
convex lens yakınsak mercek
cooked aşırı açındırılmış
cookie oymalı örtü
cooking aşırı açındırma
cooling soğutma
coproduction ortak yapıım
copy eşlem; ~ **lens** basım aygıtı merceği
copying basım; ~ **process** basım işlemi
copyright çoğaltım hakkı; yapıt hakkı; ~ **owner** yapıt hakkı iyesi
cord kablo
cording off imleme
core göbek
correction filter dengeleme süzgeci
corrective make-up düzeltici makyaj
correspondent televizyon bildirmeni
costs gider
costume; ~ **adviser** giysici; ~ **assistant** baş giysici yardımcısı; ~ **designer** giysi yaratıcısı; terzi; ~ **director** baş giysici; ~ **film** giysili film; ~ **list** giysi çizelgesi; ~ **mistress** giydirici; ~ **plot** giysi çizelgesi; ~ **store** giysi korunağı
costumer giysici
costumes giysi
costumier giydirici
counterfeit kaçak eşlem
counterpoint karşısürüm
coverage açılama; yayın alanı
cover shot bağlayıcı çekim
CPS emitron süperikonoskop (ışıtacı)
crab yanlamasına kaydırma; ~ **left** sola kaydırma; ~ **left!** "sola kaydır!"; ~ **right** sağa kaydırma; ~ **right!** "sağa kaydır!"
crabbing yanlamasına kaydırma
crane vinç; ~ **arm** vinç kolu; ~ **down!**

"vinç aşağı!"; ~ **shot** vinç çekimi;
 ~ **truck** ufak vinç; ~ **up!** "vinç yukarı!"
craning; ~ **down** vinçle alçalma; ~ **up**
 vinçle yükselme
crank kol; ~ **hand drive camera**
 kollu alıcı
crawling title döner yazı
creative geography yaratıcı coğrafya
credit; ~ **lines**; ~ **titles** tanıtma yazısı
credits tanıtma yazısı
creeper title döner yazı
creepie korku filmi
creepie-peepie el alıcısı
crew takım; uygulayım takımı
crib card akıl defteri
critic eleştirmen
criticism eleştiri
CRO eksiusüçlü salınımcı; salınımcı-
 çer
Cronar (base) Cronar
cross; ~ **cutting** almaşık kurgu; ~
dissolve; ~ **fade** zincirleme; ~ **fa-**
del "zincirle!"; ~ **hatch** kümeleme;
 ~ **lighting** çapraz aydınlatma; ~ **pl-**
ot kümeleme; ~ **wheel** Malta haçı
crowd figüran; ~ **(artist)** figüran; ~
of extras figüran topluluğu; ~ **(per-**
son) figüran; ~ **scene** kalabalık gö-
 rünçlük; ~ **shot** genel çekim
CRT eksiusüç ışıttıcı
crystal basınç elektriği aygıtı; ~ **mic-**
rophone kırılmalı sestoplar
CS CinemaScope; göğüs çekimi; ~ **per-**
foration CinemaScope delikleri
CTV kablolu televizyon
CU omuz çekimi
cue alıcı ışığı; yapım imleri; ~ **card**
 akıl defteri; döküm; ~ **card holder**
 döküm askısı; ~ **flipper** akıl defte-

ri; ~ **light** alıcı ışığı; im ışığı; ~
marks geçme imi; ~ **sheet** günlük
 döküm; ses dizelgesi; ~ **signal** başlan-
 gıç imi
cukaloris oymalı örtü
cultural film kültür filmi
current frequency akım yinelenimi
curriculum okul televizyonu
curtain perde
curvature of field alan sapması
curved screen içbükey görüntülük
cut çıkarma; kesme; kurgulamak; ~ !
 "geç!"; "kes!"; ~ **back** almaşık kur-
 gu; geriye dönüş; ~ **in blanking**
 boşlukta kesme; ~ **negative** nega-
 tif kesimi; kurgu negatifi; ~ **sound!**
 "sesi kes!"; ~ **to!** "geç!"
cutaway ara çekim; bağlayıcı çekim;
 kesme; ~ **(shot)** ara çekim
cut-in scene bağlayıcı çekim
cutout eklemlili resim; kesme; ~ **han-**
ger askı
cuts belgelik çekimi; kesinti; kırpıntı
 (film); ~ **rack** askı
cutter kesici
cutting kesim; ~ **and editing** kesim
 ve kurgu; ~ **barrel** sepet; ~ **bench**
 kurgu masası; ~ **copy** iş eşlemi; ~
print iş eşlemi; kurgu eşlemi; ~
room kurgu odası; ~ **sync** kurgu
 eşlemesi; ~ **table** kurgu masası
CW taşıyıcı dalga
cycle çevrim
cyclic film sonsuz film
cyc(lorama) gök görüntülüğü
cyke gök görüntülüğü
cylindrical screen çember görüntü-
 lük işlemi

D

dailies çevirim yazanağı; günlük çekim-

(ler); ~ **masterprint** ana kuşak
daily; ~ **assembly** dizileme; günlük
 çekim dizilemesi; ~ **rushes**; ~ **rush**
print günlük çekim(ler)

damping nemlendirme

dance film dans filmi

dark; ~ **chamber**; ~ **room** karan-
 lık kutu; ~ **room** karanlık oda

data processing system bilgisayar

date of expiration son kullanma ta-
 rihi

day gündüz

day-for-night; ~ **effect**; ~ **lighting**
 gece etkisi

daylight gün ışığı; ~ **developing mac-**
hine gün ışığı açındırma aygıtı; ~
film gün ışığı (boş) filmi; ~ **lamp**
 gün ışığı ısıtıcı; ~ **loading** ışıқта
 takma; ~ **projection** gün ışığında
 gösterim; ~ **projector** gün ışığı gös-
 tericisi

dazzle kamaşma

dB desibel

DC doğru akım

debate açık oturum

deblooming örtme

decibel desibel

declic handle tetikli sap

decoder renk çözücü

decomposition ayrışma

decoration bezem

"**découpage**" kurgulama

definition seçiklik; ~ **chart** ayar res-
 mi; ~ (of **image**); ~ (of **picture**)
 seçiklik

deflection saptırma; ~ **angle** saptır-
 ma açısı; ~ **circuit** saptırma devre-
 si; ~ **coil** saptırma sarması

defocus "bulanıklaştır!"; ~ **mix** bu-
 lanlık zincirleme

defocused dissolve bulanık zincirleme

defocusing bulanıklaştırma

delay; ~ **cable** geciktirme kablosu; ~
line geciktirme satırı

Delrama Delrama

demodulation bulma

demodulator bulucu

"**dénouement**" çözüm

densitometer yoğunlukölçer

densitometry yoğunlukölçümü

density yoğunluk

deposit copy derleme işlemi

deposited negative yapıt hakkı nega-
 tifi

depth derinlik; ~ (in **shot**); ~ (of **a**
scene) derinlik; ~ of **field**; ~ of
focus alan derinliği; ~ of **focus** o-
 dak derinliği

descriptive; ~ **scene**; ~ **shot** betim-
 leyici çekim

design bezem; ~ **department** bezem
 bölümü

designer bezemci; ressam

desk microphone masa sestopları

destruction certificate yoketme bel-
 gesi

detail; ~ **image**; ~ **picture**; ~ **shot**
 ayrıntı (çekimi)

detection bulma

detective film polis filmi

detector bulucu

developed film açındırılmış film

developer açındırıcı; açındırmaç

developing açındırma; ~ **agent** açın-
 dırmaç; ~ **bath** açındırma banyosu;
 ~ **machine** açındırma aygıtı; ~ **so-**
lution açındırmaç; ~ **tank** açındır-
 ma teknesi

development açındırma; ~ **time** açın-
 dırma süresi

diabolo şeytan makarası

diagonal köşegen; ~ **join** köşegen ya-

- piştirma; ~ **pan(ning)** köşegen çevrinme; ~ **splice** köşegen yapıştırma; ~ **tracking** köşegen kaydırma
- diagram** çizem; ~ **film** çizem filmi
- dialog** söyleşme
- dialogue** söyleşme; ~ **coach** söyleşme yönetmeni; ~ **direction** söyleşme yönetimi; ~ **director** söyleşme yönetmeni; ~ **writer** söyleşme yazarı
- dialoguist** söyleşme yazarı
- diaphragm** ışık düzensi; zar; ~ **aperture** ışık düzensi açıklığı; ~ **indicator** ışık düzensi göstergesi; ~ **ring** ışık düzensi bileziği; ~ **rod** ışık düzensi kolu; ~ **scale** ışık düzensi göstergesi; ~ **setting** ışık düzensi ayarı
- diapositive** saydam resim; ~ **size** saydam resim boyu
- diascope** saydam resim göstericisi
- dichroic**; ~ **mirror**; ~ **reflector** yansıtır-geçirir ayna
- different camera set-ups** açılama
- differential focus** ayrışık odak
- diffraction** kırınım
- diffused light** yayılmış ışık
- diffuser** yayındırıcı; ~ **lens** yumuşak ışıklı mercek; ~ **scrim** yayındırıcı örtü
- diffusing**; ~ **lens** yumuşak odaklı mercek; ~ **screen**; ~ **scrim** yayındırıcı örtü
- diffusion** yayılım
- dim** azaltmak; ~ **!**; ~ **(lights)!** "azalt!"
- Dimension-150** Dimension-150
- dimmer** azaltıcı
- DIN** Alman İşleyim Ölçünü; ~ **film speed**; ~ **speed**; ~ **speed rating** DIN duyarlığı; ~ **standards** DIN ölçünleri
- diode** diyot (ışıtıcı)
- dioptr.** bkz. **dioptr**
- dioptr** diyoptri; ~ **lens** ek mercek
- diplexer** köprü
- dipole** çiftucay; ~ **(aerial)** çiftucay
- direct** yönetmek; ~ **broadcast satellite** dolaysız televizyon uydusu; ~ **cinema** dolaysız sinema; ~ **compatibility** düz bağdaşım; ~ **current** doğru akım; ~ **print** değmeli eşlem; ~ **wave** yansımamış dalga
- direction** yönetim
- directional** yöneltmeli; ~ **aerial** yöneltmeli dalgalık; ~ **link** telsiz bağlantısı; ~ **microphone** yöneltmeli sestoplar
- director** yöneltici; yönetmen; ~ **cameraman** yönetmen-alıcı yönetmeni; ~ **of photography** görüntü yönetmeni; ~ **(of programmes)**; ~ **(of television)**; ~ **(of television programmes)** yönetmen
- disappearance** yitim
- disc** plak; ~ **jokey** plak sunucu
- discharge** boşalma
- discriminating cinegoer** sinemasever
- discrimination** ayırıcı
- discussion**; ~ **leader** açık oturum yöneticisi; ~ **programme** açık oturum
- disk.** bkz. **disc**
- disorderly framing** düzensiz çerçeveleme
- dispersion** ayrılma; ~ **of light** dağılım
- display tube** almaç ışıttıcı
- dissector tube** resim çözümleyici
- dissolve** zincirleme; zincirlemek; ~ **to!...** "zincirle!"
- distance**; ~ **between the sync picture and sound on a married print**

int resim-ses aralığı; ~ **shot** toplu çekim

distorting lens biçimbozucu mercek

distortion biçimbozumu; bozulma; bozum

distributing print dağıtım işlemi

distribution dağıtım; oyuncu seçimi;

~ **agency**; ~ **company** dağıtım evi;

~ **contract** dağıtım sözleşmesi; ~

panel dağıtımlık; ~ **print** dağıtım

eşlemi; ~ **rights** dağıtım hakkı; ~

table dağıtımlık

distributor dağıtımcı

Divcon Divcon

divergent ıraksak; ~ **lens** ıraksak mercek

diverging lens ıraksak mercek

D log E curve duyarlılık eğrisi

docudrama yarı belgesel (film)

documentarist belgeci

documentary belgesel; belgesel film;

~ **film** belgesel film; ~ **film-maker**

belgeci; ~ **genre** belgesel tür; ~ **pr-**

ogramme belgesel izlençe

doll buggy kaydırma arabası

dolly kaydırma arabası; ~ **back** geri-

ye kaydırma; ~ **back!** "geriye kay-

dır!"; ~ **in** öne kaydırma; ~ **in!** "ö-

ne kaydır!"; ~ **man** kaydırmacı; ~

out geriye kaydırma; ~ **out!** "geri-

ye kaydır!"; ~ **pusher** kaydırmacı;

~ **shot** kaydırmalı çekim

dollying kaydırma; ~ **shot** izleyici çekim

dope sheet döküm kâğıdı; film fişi

Doppler; ~ **effect**; ~ **shift**; ~'s **pr-**

inciple Doppler etkisi

double benzer; yedeklemek; ~ **bank**

açık bezem; ~ **broad** çift dağıtımcı;

~ **edge** (recording) çift kenarlı ses-

lendirme; ~-8 (mm film) çift 8; ~

exposure ikizleme; ~ **feature** iki

film; ~ **feature programme** ikili iz-

lençe; ~ **frame** çift boy resim; çift

resim; ~ **frame animation** çift re-

simli canlandırma; ~ **frame** (slide)

büyük boy saydam resim; ~ **framing**

yinelemeli basım; ~-headed (print)

çift film; ~-headed projection çift

gösterici; ~-head projector çift

gösterici; çift kuşak göstericisi; ~

Maltese cross ikili Malta haçı; ~-per-

forated film; ~-perforated stock

çift delikli film; ~ **printing** bindir-

me; ~ **recording system** çift ke-

narlı seslendirme; ~-run 8 mm çift

8; ~-run 16 mm çift 16; ~ **screen**

receiver çift görüntülü alıcı; ~

sided recording çift kenarlı seslen-

dirme; ~ 16 mm (film) çift 16; ~

speed çift hızlı; ~ **Super-8** mm

çift büyük 8; ~-system (sound re-

cording) ayrı çevirim; ~ **track** çift

ses yolu

downward; ~ **tilting** aşağıya çevrin-

me; ~ **vertical tracking** aşağıya kay-

dırma

dram dram

dramatic dramatik; ~ **programme** te-

levizyon oyunu; ~ **programme de-**

partment oyun bölümü; ~ **structu-**

re dramatik yapı

draper döşeme ressamı

drawing resim

dress; ~ **circle** birinci balkon; ~

designer baş giysici; ~ **extra** figü-

ran; ~ **rehearsal** genel sinama

dressing room giyinme odası

drier kurutma aygıtı; kurutucu

drive çalışma; geçiş

drive-in park sineması; ~ (cinema);

~ **theater** park sineması

driving; ~ **mechanism** geçiş düzeneği; ~ **pin** geçiş tırnağı; ~ **shaft** geçiş eksen; ~ **sprocket**; ~ **wheel** geçiş makarası

drop frame atlanmış resim

drum makara

dry; ~ **battery** pil; ~ **box** kurutma dolabı; ~ **cell** pil; ~ **run** soğuk sınama

drying kurutma; ~ **cabinet**; ~ **chamber** kurutma dolabı; ~ **machine** kurutma aygıtı

dual; ~ **gauge projection**; ~ **standard projector** ikili gösterici; ~ **standard receiver** çift ölçünlü almaç

dub eşlem; yeniden seslendirmek

dubbed; ~ **film**; ~ **version** sözlendirilmiş evrim

dubber sözlendirici

dubbing bileştirme; eşlem; sözlendirme; yeniden seslendirme; ~ **actor**; ~ **actress** sözlendirici; ~ **director** sözlendirme yönetmeni; ~ **head** sözlendirme kafası; ~ **loop** sözlendirme dolamı; ~ **room** seslendirme odası; ~ **speaker** sözlendirici; ~ **studio** sözlendirme işliği; ~ **theatre** sözlendirme işliği; sözlendirme odası

Dufaycolor Dufaycolor

Dunning; ~ **process**; ~ **shot** Dunning işlemi

dupe ana pozitif; çoğaltım; çoğaltım eşlemi; ~ **negative** çoğaltım negatif; negatif eşlem; ~ **(positive)** ana pozitif; ~ **positive** çoğaltım pozitif; ~ **print** çoğaltım eşlemi

duping; ~ **positive**; ~ **print** mavi eşlem

duplicate ana pozitif; çoğaltım; çoğaltım eşlemi; eşlem; ~ **negative** çoğaltım negatif; negatif eşlem; ~ **po-**

sitive çoğaltım pozitif; ~ **(print)** ana pozitif

duplicating çoğaltım; ~ **negative** basım negatif; ~ **positive** mavi eşlem; ~ **print** kırmızı eşlem; ~ **process** çoğaltım işlemi

duplication çoğaltım

duration of transmission yayın süresi

Dutch tilt angle eğik çerçeveleme

Dyaliscope Dyaliscope

dye renközü

dyeing boyama

dynamic devingen; ~ **cutting**; ~ **editing** devingen kurgu; ~ **film** devingen film; ~ **Frame** Dynamic Frame; ~ **microphone** döner sarmalı sestoplar; ~ **scene**; ~ **sequence** devingen ayırım; ~ **shot** devingen çekim; ~ **square** değişir çerçeve

dinky-ink küçük ıslıdak

dynode dinot; ~ **effect**; ~ **flare**; **spots** dinot etkisi

E

earphone jack kulaklık yuvası

earphones kulaklık

earthing topraklama

earth station yer yayacı

easel çizgi desteği

Eastern Kung-fu filmi

Eastman; ~ **color** Eastmancolor; ~ **standard perforation** pozitif deliği

Eberhard effect Eberhard etkisi

EBR elektronik film saptayıcı

echo gölge; yankı; ~ **chamber**; ~ **effect**; ~ **room** yankı etkisi

edge kenar; ~ **effect**; ~ **fog(ging)**; ~ **fringing** kenar etkisi; ~ **lighting**

yandan aydınlatma; ~ **number** kenar sayısı; ~ **numbering machine** sayılayıcı

edged caption gölgeli yazı

edit kurgulamak

editing kurgu; ~ **bench** kurgu masası; ~ **by analogy** benzetmeli kurgu; ~ **by antithesis** karşıtlatmalı kurgu; ~ **by leitmotive**; ~ **by theme** yinlemeli kurgu; ~ **machine** kurgu aygıtı; ~ **rack** askı; ~ **room** kurgu odası; ~ **sync** kurgu eşlemesi; ~ **table** kurgu masası

Editola kurgu aygıtı

editor kesici; kurgucu

editorial; ~ **cut** kurgu eşlemesi; ~ **newsroom** haber bölümü; ~ **reconditioning**; ~ **restoration** içeriksel onarım; ~ **sync(hronization)** kurgu eşlemesi

educational; ~ **broadcast** eğitim izlencesi; ~ **cinematography** eğitim sineması; ~ **film** eğitici film; ~ **television** eğitim televizyonu

effective radiated power verici dalgalık gücü

effects etkiler; ~ **box** örtü kutusu; ~ **filter** etki süzgeci; ~ **machine** gümrültü aygıtı; ~ **track** etkiler kuşağı; etkiler ses yolu

EFS Add-A-Vision

EIA Elektrik İşleyimleri Birliği; ~ **System** EIA ölçünü

Eidophor Eidophor

18 frames per second saniyede 18 resim

819 lines 819 satır

8 mm 8 mm'lik film; ~ **camera** 8 mm'lik alıcı; ~ **(film)** 8 mm'lik film; ~ **(film) projector**; ~ **projector** 8 mm'lik gösterici; ~ **Type S** büyük 8

8,75 mm film 8,75 mm'lik film

eighth art sekizinci sanat

Ektachrome Ektachrome

Ektacolor Ektacolor

electric; ~ **arc** ışık yayı; ~ **charge** elektrik yükü; ~ **circuit** devre; ~ **current** akım; ~ **driven camera** elektrik motorlu alıcı; ~ **Industries Association** Elektrik İşleyimleri Birliği; ~ **motor** elektrik motoru; ~ **power** güç

electrical; ~ **charge** elektrik yükü; ~ **condenser** yoğunlaş; ~ **discharge** boşalma; ~ **energy** elektrik erkesi; ~ **filter** süzgeç; ~ **resistance** direnç

electrician ışıkçı

electricity elektrik

electrode elektrikucu

electromagnet elektromıknatis

electromagnetic; ~ **field** elektromıknatis alan; ~ **radiation** ışınlam; ~ **spectrum** elektromıknatis izge; ~ **waves** elektromıknatis dalgalar

electromagnetism elektromıknatislik

electromotive force elektromotor kuvvet

electron elektron; ~ **beam** elektron demeti; ~ **beam film scanner** elektronik film tarayıcı; ~ **beam film scanning** elektronik film tarama; ~ **beam recorder** elektronik film saptayıcı; ~ **beam recording** elektronik film saptama; ~ **camera** alıcı; ~ **gun** elektron topu; ~ **image** elektronik görüntü; ~ **lens** mercek; ~ **multiplier** elektron çoğaltıcı; ~ **ray tube** göz ışıta; ~ **s bombardment** elektron bombardmanı; ~ **tube** alıcı ışıta

electronic elektronik; ~ **beam** elektron demeti; ~ **camera** alıcı; ~ **control** elektronik ayar; ~ **converter** çevirgeç; ~ **cue dots** geçme imi; ~

cut; ~ **editing** elektronik kurgu; ~ **film** elektronik film; ~ **insertion** bileştirme; ~ **lens** mercek; ~ **moving mat**(t, te) elektronik örtülü bileştirme; ~ **music** elektronik müzik; ~ **programme selecting** elektronik oluk seçme; ~ **special effects** elektronik hile; ~ **video recording** elektronik görüntü saptama; ~ **Video Recording** Electronic Video Recording; ~ **viewfinder** bakaç

Electronicam; **Electronic-Cam** Electronicam

electronics elektronik

electrostatic microphone yoğunlaştırmalı sestoplar

element öge; ~ **s of image** görüntü öğeleri

ELS uzak çekim

emergency light(ing) güvenlik aydınlatması

EMF elektromotor kuvvet

emulsion duyarkat; ~ **batch** yaprak; ~ **batch number** duyarkat sayısı; ~ **carrier** taban; ~ **(coating)** duyarkat; ~ **coating** duyarkatlama; ~ **coating machine** duyarkatlama aygıtı; ~ **(layer)** duyarkat; ~ **number** duyarkatlama sayısı; ~ **side** duyarkat yüzü; ~ **side in** duyarkat içte; ~ **side out** duyarkat dışta; ~ **speed** duyarlılık; ~ **support** yaban

encoder renk bileştirici

end; ~ **caption**; ~ **title** son yazısı

ending bitiş; çözüm

energy erke

enlarge büyültme

enlargement büyültme

enlarging büyültme

entertainment görünüş; ~ **feature**; ~ **film** eğlendirici film; ~ **taxe** eğlen-

ce resmi

entrance hall girişlik

envelope zarf

epic iyi film; ~ **film** destan filmi

epidiascope epidiyoskop

episcope episkop

erase silmek; ~ **head** silme kafası

erasing silme; ~ **head** silme kafası

erasion silme

erasure silme

erotic film kösnül film

ERP verici dalgalık gücü

escapist cinema kaçış sineması

establishing shot giriş çekimi

ETV eğitim televizyonu

Eurovision Eurovision

evening performance gece gösterimi

ever-ready case donatı çantası

EVR Electronic Video Recording; elektronik görüntü saptama

examiner denetçi

exciter lamp uyarıcı ışıtaç

exclusive rights öncelik hakkı

exclusivity öncelik (oynatımı)

executive (producer) baş yapımcı

exhibit göstermek; oynatmak

exhibition oynatım; ~ **period** dağıtım süresi; ~ **rights** gösterim hakkı

exhibitor oynatımcı

exit çıkış

expedition film gezi filmi

experimental film deneysel film

expiry date son kullanma tarihi

explanatory shot açıklayıcı çekim

exposed dolu film; ~ **(film)** dolu film;

~ **footage** dolu film

exposure ışıklama; ~ **index** duyarlılık;

~ **lamp** ışıklama ışıtaç; ~ **latitude**

ışıklama genişliği; ~ **meter** ışıkölçer;

~ **slit** ışıklama yarığı; ~ **time** ışıklama süresi

expressionism dışavurumculuk
expressionist dışavurumcu
extension; ~ **(loud) speaker** ek ses-yayar; ~ **tube** uzatma eki
exterior dış; ~ **lighting** açık hava ay-dınlatması; ~ **(shot)** dış
extra figüran; ~ **scene**; ~ **shot** ek çe-kim
extras figüran topluluğu
extreme; ~ **aperture** en son açıklık; ~ **close-up** ayrıntı (çekimi); ~ **long shot** uzak çekim
eye-level view olağan görüş noktası
eye-piece gözyeri
eyewitness görüşüm

F

F farad
FA sessiz penceresi
face shot 'baş çekimi
facilities director dışarıda çevirim gö-revlisi
fact film belgesel film
Factory of the Eccentric Actor Ay-ırıkçı Oyuncu Üretimliği
fade açılma-kararma; kısma; zincirle-me; zincirlemek; ~ **(down)** kısma; ~ **down!** "sesi kıs!"; ~ **-in** açılma; ~ **-in black** kararma; ~ **-in (light)**; ~ **-in (shot)** açılma; ~ **made ca-mera shutter** örtücüyle açılma-ka-rarma; ~ **out** kararma; ~ **-out!** "ka-rart!"; ~ **out scene**; ~ **out shot** bitiş çekimi; ~ **(over)** zincirleme; ~ **to black!** "karart!"; ~ **up!** "aç!"; "sesi aç!"; ~ **up** açılma; açma
fader ses düğmesi
fading alkınma; zincirleme; ~ **glass** ka-rarma camı; ~ **shutter** değişir örtü-cü; ~ **solution** kararma eriyiği; ~ **-up** açılma

fair-ground film show panayır sine-ması
fairy; ~ **feature**; ~ **tale film** masal filmi
false front diplik
family; ~ **film** aile filmi; ~ **program-me** aile izlencesi; ~ **series** aile dizi-si
fan sinema delisi; ~ **club** hayranlar derneği; ~ **mail** izleyici mektubu
Fantasound Fantasound
fantastic film düşlemsel film
farad farad
farce-comedy vodvil
farcical comedy vodvil
fast; ~ **cutting** hızlı kurgu; ~ **forward wind** hızlı öne sarma; ~ **lens** büyük açıklıklı mercek; ~ **motion** hızlan-dırılmış devinim; ~ **reverse wind** hızlı geriye sarma; ~ **wind** hızlı sar-ma
fault caption uygulamısal aksaklık resmi
FCC Federal İletişim Kurulu; ~ **stan-dards** FCC ölçünleri
feature; ~ **film** baş film; uzun film; ~ **player** baş oyuncu
featurette öykülü kısa film
Federal Communications Commis-sion Federal İletişim Kurulu
fee ödemelik; ~ **-television** paralı te-levizyon
feed geçiş; ~ **axis** verici eksen; ~ **spool** verici makara; ~ **sprocket** ve-rici dişli
feeder besleme kablosu; iniş kablosu
feeding claw geçiş tırnağı
Ferraniacolor Ferraniacolor
FEX Ayrıksı Oyuncu Üretimliği
fictional film öykülü film
fiction film öykülü film

field alan; ~ **blanking** alan boşluğu; ~ **blanking pulse** alan boşluğu imi; ~ **camera** orta boy alıcı; ~ **deflection** düşey saptırma; ~ **flattener** alan düzleyici; ~ **flyback** alan başı yapma; ~ **frequency** saniyede alan (sayısı); ~ **of image** görüntü alanı; ~ **(of sharpness)** alan; ~ **of view**; ~ **of vision** görüş alanı; ~ **pick-up** dışarıda (canlı) yayın; ~ **rate converter** alan çevirgeci; ~ **scanning** alan taraması; ~ **scan synchronization** alan eşlemesi; ~ **suppression** alan boşluğu; ~ **suppression period** alan boşluğu süresi; ~ **synchronism** alan eşlemesi; ~ **synchronizing pulse**; ~ **sync pulse** alan eşleme imi; ~ **time base** resim üretici

55 mm (film) 55 mm'lik film

figure of eight microphone çift yönlü sestoplar

filament tel

fill doldurma ışık; ~ **(light)** doldurma ışık

filler doldurma ışık; ~ **lantern** dağıtıcı; ~ **(light)** doldurma ışık

fill-in light dağıtıcı; doldurma ışık

fill-up ek film

film boş film; çevirmek; film; ~ **actor**; ~ **actress** sinema oyuncusu; ~ **adaptation** uyarlama; ~ **advance** geçiş; ~ **aesthetics** sinema estetiği; ~ **analysis** film çözümlemesi; ~ **aperture assembly** yatak bölümü; ~ **appreciation** değerlendirmesi; ~ **archive** belgelik; filmlik; ~ **barrel** sepet; ~ **base** taban; ~ **bin** sepet; ~ **(books) library** sinema kitaplığı; ~ **budget** gider; ~ **camera** alıcı; ~ **cameraman** alıcı yönetmeni; ~ **cart-**

ridge; ~ **cassette** kutucuk; ~ **catalogue** film kataloğu; ~ **cement** zamk; ~ **cleanser** temizleme ilacı; ~ **club** sinema derneği; ~ **-coating machine** duyarkatlama aygıtı; ~ **comedy** güldürü (film); ~ **copying machine** basım aygıtı; ~ **cost** gider; ~ **crew** takım; ~ **critic** eleştirmen; ~ **criticism** eleştiri; ~ **culture** sinema kültürü; ~ **d'art** Sanat Film; ~ **degradation** film bozulması; ~ **department** sinema bölümü; ~ **deterioration** film bozulması; ~ **dimension** boy; ~ **director** yönetmen; ~ **division** sinema bölümü; ~ **drive** geçiş; ~ **drying machine operator** kuru-tucu; ~ **editor** kurgucu; ~ **education** sinema öğretimi; ~ **enlargement** büyültme; ~ **esthetics** sinema estetiği; ~ **examination** denet; ~ **examiner** denetçi; ~ **exportation** film dışsatımı; ~ **exporter** film dışsatımcısı; ~ **fan** sinema delisi; ~ **festival** şenlik; ~ **for adults** yetişkin filmi; ~ **format** boy; ~ **for schools** okul filmi; ~ **for young people** genç filmi; ~ **gate** pencere; yatak; ~ **gate mask** pencere örtüsü; ~ **gauge** boy; ~ **grader** kerteleyici; ~ **grammar** sinema dilbilgisi; ~ **horse** film çıkırığı; ~ **image** resim; ~ **importation** film dışalım; ~ **importer** film dışalımıcısı; ~ **industry** sinema işleyimi; ~ **institute** sinema enstitüsü; ~ **jam** dolaşma; ~ **joiner** yapıştırma aygıtı; ~ **language** sinema dili; ~ **leader** kılavuz; ~ **length** uzunluk; ~ **librarian** filmlik görevlisi; ~ **library** filmlik; sinema kitaplığı; ~ **list** film dizelgesi; ~ **literature** sinema yazınlığı; ~ **loader** takıcı; ~ **lover** sinemase-

ver; ~ **magazine** dergi-film; doldur-malık; sinema dergisi; ~ **-maker** sinemacı; sinema sanatçısı; ~ **-making** sinemacılık; yapım; yapımcılık; ~ **movement** geçiş; ~ **museum** sinema müzesi; ~ **music** film müziği; ~ **noir** kara film; ~ **numberer** sayılayıcı; ~ **numbering machine** sayılayıcı; ~ **of author** yaratıcı filmi; ~ **of ideas** savlı film; ~ **on art** sanat üzerine film; ~ **pick-up** film yayın aygıtı; ~ **polishing machine** parlatıcı; ~ **preservation** koruma; ~ **press** sinema basını; ~ **price**; ~ **prize** ödül; ~ **processing** işleme; ~ **producer** yapımcı; ~ **producer's indemnity insurance** yapım sigortası; ~ **production** yapım; ~ **projection** gösterim; ~ **projector** gösterici; ~ **publicity** tanıtı filmi; ~ **recorder** optik seslendirici; ~ **reel** makara; ~ **register** tutucu tırnak; ~ **reproducer head** okuma kafası; ~ **reservoir** birikimlik; ~ **review** sinema dergisi; ~ **reviewer** eleştirmen; ~ **rights** çevirim hakkı; çoğaltım hakkı; uyarlama hakkı; ~ **run** geçiş; ~ **scanner** film yayın aygıtı; ~ **scanning** film tarama; ~ **scene** görünçlük; ~ **school** sinema okulu; ~ **score** film müziği; ~ **screening** gösterim; ~ **sensitivity** duyarlılık; ~ **service** sinema bölümü; ~ **shooting** çevirim; ~ **showing** gösterim; ~ **size** boy; ~ **slide** saydam resim; ~ **society** sinema derneği; ~ **speed** alıcı hızı; duyarlılık; gösterici hızı; ~ **splice** ek yeri; ~ **splicer** yapıştırma aygıtı; ~ **spool** makara; ~ **stability** dayanıklılık; ~ **stability test** dayanıklılık sınavı; ~ **star** yıldız; ~ **storage** korunaklama; ~ **storage unit**

birikimlik; ~ **story** öykü; sinema romanı; ~ **strip** saydam resim kuşağı; ~ **strip projector** saydam resim kuşağı göstericisi; ~ **studio** ışık; ~ **study** sinemacılık öğretimi; ~ **teacher** sinema öğretmeni; ~ **teaching** sinema öğretmeni; ~ **tear(ing)** yırtılma; ~ **technican** uygulaman; ~ **technique** sinema uygulayımı; ~ **telerecorder** filme saptayıcı; ~ **telerecording** filme saptama; ~ **televising** film yayını; ~ **time** filmsel zaman; ~ **transport**; ~ **travel** geçiş; ~ **-Truth** Sinema-Gerçek; ~ **unit** çevirim takımı; takım; ~ **vault** korunak; ~ **vi-ewer** bakımlık; ~ **wear** yıpranma; ~ **with music** müzikli film; ~ **without camera** alıcısız film

filmable uyarlanabilir

filmdom sinema dünyası

filmed; ~ **play** tiyatro filmi; ~ **production**; ~ **programme** filme saptanmış

filmgoer izleyici

filmic filmsel; ~ **reality** filmsel gerçek; ~ **space** filmsel uzak; ~ **time** filmsel zaman; ~ **universe** filmsel evren

filming çevirim; ~ **permission**; ~ **permit** çevirim izni

filmland sinema dünyası

filmogenic filmegider

filmogenie filmegiderlik

filmogeny filmegiderlik

filmography film dizelgesi

filmology filmbilim

filmusical müzikal (film)

filter süzgeç; ~ **coefficient**; ~ **factor** süzgeç katsayısı; ~ **wheel** süzgeç tekeri

final; ~ **editing** son kurgu; ~ **editing**

print son kurgu eşlemi; ~ **scene** bitiş; ~ **sequence** bitiş ayrımı; ~ **shooting script** son çevirim oyunluğu; ~ **trial composite** son kurgu eşlemi
finder bakaç; ~ **lens** gözyeri merceği
fine; ~ **cut** ince kurgu; ~ **cut print** kurgu pozitif; ~ **grain** ince tanecik; ~ **-grain duping print**; ~ **-grain duplicating positive** mavi eşlem; ~ **-grain film** ince tanecikli film; ~ **-grain master positive**; ~ **-grain positive** kırmızı eşlem; ~ **-grain print (for duping)** kırmızı eşlem; ~ **-grain stock** ince tanecikli boş film; ~ **-grain stock for duping** mavi eşlem (boş) filmi; ~ **tuning** ince ayar; ~ **tuning knob** ince ayar düğmesi
first; ~ **assembly** dizileme; ~ **assistant cameraman** odaklayıcı; ~ **assistant director** yönetmen yardımcısı; ~ **balcony** birinci balkon; ~ **cameraman** görüntü yönetmeni; ~ **feature** baş film; ~ **generation dupe** çoğaltım negatif; ~ **print** ilk eşlem; ~ **projectionist** baş gösterimci ~ **release** öncelik (oynatımı); ~ **run** genel oynatım; ~ **run house**; ~ **runner**; ~ **run theatre** öncelik oynatımı sineması; ~ **screening** önoynatım; ~ **screening house** ön oynatım sineması; ~ **screening theatre** ilk oynatım sineması; ~ **shooting day** ilk çevirim günü; ~ **take** ilk çevirim günü
fish-eye (lens) balık gözü (mercek)
fishing rod sestoplar kamışı
fishpole sestoplar kamışı
525 lines 525 satır
500 W projector beş yüzlük
5 kW beşlik
5-12 aerial 5-12 dalgalık

fixation saptama
fixed; ~ **angle** değişmez çekim; ~ **density recording** değişir alanlı seslendirme; ~ **focus** değişmez odak; ~ **focus lens** değişmez odaklı mercek; ~ **shot** değişmez çekim
fixer saptama banyosu
fixing saptama; ~ **bath**; ~ **solution** saptama banyosu
flag ışık örtüsü
flammable yanar film; ~ **(film)** yanar film; ~ **stock** yanar boş film
flange makara yanağı
flare kamaşma; parıltı
flaring parıltı
flash çakar (ışıtac); çarpıcı çekim; yıldırım haber; ~ **back** geriye dönüş; ~ **bulb** çakar (ışıtac); ~ **forward** ileriye atlayış; ~ **pan** yıldırım geçişi
flash'em! "söndür!"
flat yavan; yüzey; ~ **-figure film** düz gölge filmi; ~ **print** düz eşlem; ~ **process** düz geniş görüntülük; ~ **wide-screen** düz geniş görüntülük
flicker(ing) kırpışma
flipover wipe dönmeli silinme
flip pan yıldırım geçişi
flipper devinimli örtü; oymalı örtü
floats taban ışıtaçları
floor düzlük; ~ **covering** düzlük kaplaması; ~ **manager** yapım görevlisi; yönetmen yardımcısı; ~ **mixer** söyleşme bileştirici; ~ **plan** düzlük tasarısı; ~ **secretary** yazman; ~ **shooting** ışıkta çevirim; ~ **stand** sestoplar ayağı
flooring düzlük kaplaması
flop kötü film
FLS genel çekim
fluorescent ışınır; ~ **lamp** ışınır ışıtac; ~ **screen** ışınır görüntülük; ~

tube ışınır ışıtaç
flutter titreme
flux akı
flyback resim başı (yapma)
fly-bar borulu askı
flybridge iskele
flying; ~ **bridge** iskele; ~ **film scanner** tarayıcı film aygıtı; ~ **spot** tarayıcı benek; ~ **spot telecine** tarayıcı film aygıtı
FM yinelenim değiştirimi; yönetmen yardımcısı
f-number f sayısı
FO! "karart!"
focal; ~ **aperture** ışık düzengeci açıklığı; ~ **field** alan; ~ **length** odak uzunluğu; ~ **plane** odak düzlemi; ~ **point** odak
focus odak; odaklamak; ~ (**one!**, **two!**, ..) "odakla!"; ~ **magnifier** odaklama büyüteci; ~ **mask tube** Lawrence ışıtaç; ~ **pull** odak kaydırma; ~ **pulleys** odaklayıcı; ~ **up!** "odakla!"
focusing odaklama; ~ **distance** odaklama uzaklığı; ~ **microscope** odaklama büyüteci; ~ **ring** odaklama bileziği; ~ **rod** odaklama kolu; ~ **telescope** odaklama büyüteci; ~ **tube** bakaç
fog sis; ~ **effect** sis etkisi
fogging sis; ~ **mark** ek örtüsü
foggy sisli
folded dipole katlanmış çiftuçay
folding stand geçmeli destek
follow; ~ **action shot** izleyici çekim; ~ **focus** odak değiştirmek; ~ **focus cameraman** odaklayıcı; ~ **focus shot** izleyici çekim; ~ **pan** izleyici çevirme; ~ **shot** izleyici çekim; ~ **spot (light)** izleyici ışıldak
following shot izleyici çekim
foot ayak; ~ **candle** ayak-mum; ~ **lam**

bert ayak-lambert; ~ **room** alt boşluk
footage ayakla uzunluk; ~ **counter**; ~ **indicator** ayak sayacı; sayaç; ~ **number** kenar sayısı
footlights taban ışıtaçları
force kuvvet
forced development güçlendirilmiş açındırma
foreground ön; ~ **miniature** tümler maket
foreign; ~ **film** yabancı film; ~ **version** yabancı dilde evirim; ~ **version release print** sözlendirilmiş dağıtım eşlemi; yabancı ülke evirimi
foreshortening kısaltım
formaldehyde formaldehit
format boy; çerçeve oranı; resim boyu
forward; ~ **action**; ~ **motion** düz devinim; ~ **run** düz geçiş; ~ **wind (ing)** öne sarma
405 lines 405 satır
four-tube camera dört ışıtaçlı alıcı
four synchronizer dörtlü eşleyici
four walls cinema içkili sinema
four winder dörtlü eşleyici
Fox; ~ **Grandeur** Fox Grandeur; ~ **Movietone** Fox Movietone
foxholes CinemaScope delikleri
fps saniyede resim (sayısı)
frame çerçeve; resim; saydam resim çerçevesi; ~ **by frame projection** tek resimli gösterim; ~ **composition** düzenleme; ~ **counter** sayaç; ~ **coupling** bağlayıcı görüntü; ~ **distortion** bozum; ~ **flyback** resim başı (yapma); ~ **frequency** saniyede resim (sayısı); ~ **height** yükseklik; ~ **hold** düşey doğrusalık ayarı; ~ **inversion** resim evrilmesi; ~ **line** çerçeve çizgisi; ~ **line join**; ~ **line splice** çer-

çeve çizgisi eki; ~line splicer çerçeve çizgisi yapıştırma aygıtı; ~per-frame exposure tek resimli çevirim; ~repetition rate saniyede alan (sayısı); ~reversal resim evrilmesi; ~s per second saniyede resim (sayısı); ~size resim boyu; ~stretch yinelemeli basım; ~sync resim eşleme imi; ~synchronization resim eşlemesi; ~synchronizing pulse resim eşleme imi; ~up! "ortalı!"; ~width görüntü eni

frameless film çerçevesiz film

framing çerçeve düzeltme; çerçeveleme; **device** çerçeveleyici; ~mask pencere örtüsü

Franscope Cinépanoramic

Free Cinema Özgür Sinema

free head sürtünmeli başlık

freeze; ~effect; ~frame görüntü dondurma; ~frame; ~-frame effect dondurulmuş görüntü; ~-frame effect; ~framing görüntü dondurma

freezing (frames) görüntü dondurma

French film cinsel sömürü filmi

frequency alıcı hızı; yinelenim; ~band kuşak; ~modulation yinelenim değıştirimi

Fresnel Fresnel merceğı; ~(lenses)

Fresnel merceğı; ~lens spotlight;

~spot Fresnel ışıldak

friction head sürtünmeli başlık

fringe effect kenar etkisi

frog's eye view alttan görüş

front; ~porch satır önu boşluğu; ~

projection önden gösterim

frontal light(ing) önden aydınlatma

Frontier Film Frontier Film

frontlighting önden aydınlatma

frosted glass buzlu cam

frozen picture dondurulmuş görüntü

FS genel çekim

f/s saniyede resim (sayısı)

f-stop f sayısı

FU! "aç!"; "sesi aç!"

Fujicolor Fujicolor

Fuji single-8 Fuji tek 8

full; ~aperture sessiz penceresi; ~circle process çember görüntülük işlemi; ~frame sessiz çerçevesi; ~house kapalı gişe; ~length feature; ~length film uzun film; ~length shot boy çekimi; genel çekim; ~rights tüm haklar; ~shot genel çekim

fully automatic camera tam özdevinimli alıcı

Fulvue process Fulvue işlemi

fundamental colours ana renkler

funny film güldürü (filmi)

furnishing store döşeme korunağı

furniture döşeme; ~store döşeme korunağı

futurism gelecekçilik

f-value f sayısı

FX etkiler; ses etkileri

G

gadget box donatı çantası

gaffer baş ışıkçı

gag gülüt

gagman gülütçü

gain kazanç

gala gala

gallery iskele; üst balkon; yönetim odası

galvanometer galvanometre

gamma gamma; ~strip denemelik

gangster film gangster filmi

gantry iskele

Gasparcolor Gasparcolor

gate yatak; ~mask pencere örtüsü;

~ **pressure** yatak baskısı
gating boşluk
gauge boy
geared head dişli başlık
gelatin bkz. **gelatine**
gelatine jelatin
Gemini Gemini
"gendai-geki" çağdaş film
general; ~ **audience programme** aile izlen cesi; ~ **production insurance** yapım sigortası; ~ **release** genel oynatım; ~ **release house** genel oynatım sineması; ~ **release print** dağıtım işlemi; önyoyunatım işlemi; ~ **release theatre** genel oynatım sineması; ~ **shot** genel çekim
generator üreteç
Geneva cross Malta haçı
genre televizyon türleri
geostationary satellite eşlemeli uydu
geosynchronous satellite eşlemeli uydu
get a wider shot! "genişlet!"
Gevachrome Gevachrome
Gevacolor Gevacolor
ghost gölge; ~ **(image)** gölge; ~ **image** kayma
glass; ~ **beaded screen** incili görüntülük; ~ **enclosed studio** camlı ışık; ~ **pearl screen** incili görüntülük; ~ **shot** cam çekimi
gobo ışık örtüsü
gods üst balkon
golden number altın sayı
gong gong
good film iyi film
goof sheet akıl defteri
goose kaydırma arabası
gowns giysi
grader kerteleme aygıtı; kerteleyici
grading kerteleme; ~ **band**; ~ **copy**; ~

print ilk işlem; kerteleme örneği; ~ **strip** kerteleme örneği
gradual filter kerteli süzgeç
graduated filter kerteli süzgeç
grain karlanma; tanecik
gramophone record plak
grammar; ~ **of the film** sinema dilbilgisi; ~ **of the television** televizyon dilbilgisi
Grandeur Grandeur; ~ **film 70 mm'** lik film
granularity taneciklilik
graph çizim
graphic çizi; ~ **artist** çizici; ~ **design** çizi gereci; ~ **designer** çizici
graphics çizi gereci
green; ~ **film** yaş film; ~ **print** yaş işlem
grey; ~ **base** gri taban; ~ **filter** yoğunluk süzgeci; ~ **scale** gri ölçeği
grid borulu askı; ızgara; iskele; renk ızgarası
grille renk ızgarası
grind (house) sürekli gösterim sineması
grip işlik işçisi; ~ **boss**; ~ **foreman** ustabaşı
gross receipt kesintisiz gelir
ground; ~ **angle shot** alttan görüş; ~ **glass** buzlu cam; ~ **noise** uğultu; ~ **düzlük** tasar; ~ **station** yer yatacı; ~ **wave** yansımamış dalga
grounding topraklama
group shot toplu çekim
GS genel çekim
guide; ~ **roller** basaçlı makara; kılavuz makara; ~ **track** kılavuz ses; ~ **tracks (for dolly)** kaydırmalık
gun (mike) namli sestoplar
gyro head dişli başlık
gyroscopic head dişli başlık
gyro-tripod dişli başlık

H

H-aerial H dalgalık**hairdresser** berber**halation** ağıl**half**; ~ **lap dissolve** bindirme; ~ **shadow** yarı gölge; ~ **track** yarım ses yolu**halo** ağıl; ~ **effect** ağıl etkisi**halter microphone** boyun sestopları**hand**; ~ **bill** izlençe dergisi; ~ **boom** sestoplar kolu; ~ **camera** el alıcısı; ~ **cue** el imi; ~ **drawn music** çalgısız müzik; ~ **drawn sound** çalgısız ses; ~ **held camera** el alıcısı; ~ **held TV camera** el alıcısı; ~ **hold** sap; ~ **painted animation** alıcısız film; ~ **painted music** çalgısız müzik; ~ **painted sound** çalgısız ses; ~ **receiver** el televizyonu; ~ **viewer** bakımlık**H and D**; ~ **curve** duyarlıkölçümü eğrisi; ~ **speed** H ve D duyarlılığı**handle** sap**happy end** mutlu son**hard**; ~ **core** cinsel sömürü filmi; ~ **light** çiğ ışık; ~ **lighting** çiğ aydınlatma; ~ **reflector** çiğ yansıtıcı**hardening** sertleştirme**hardware** gereç**hazy** bulanık**"H" certificate** "H" belgesi**head** başlık; gövde; kafa; ~ **camera-man** görüntü yönetmeni; ~ **close shot** baş çekimi; ~ **electrician** baş ışıkçı; ~ **grip** ustabaşı; ~ **leader** ön kılavuz; ~ **of production** yapım yönetmeni; ~ **phone**; ~ **receiver** kulaklık; ~ **room** üst boşluk; ~ **shot** baş çekimi**heat**; ~ **absorbing filter**; ~ **filter**; ~ **protection filter** ısıkeser (süzgeç);**HI carbon** yüksek yağlıklı kömür
height yükseklik; ~ **control** yükseklik ayarı; ~ **control knob** yükseklik ayarı düğmesi; ~ **(of image)** yükseklik**helical scan**; ~ **recorder** eğik görüntü aygıtı; ~ **recording** eğik görüntü saptama; ~ **track** eğik im**helmsman** kaydırmacı**hertz** hertz**hertzian waves** hertz dalgaları**HF** yüksek yinelenim**HI arc (lamp)** yüksek yağlıklı ışık yayı**hifi** tıpkılık**high**; ~ **angle shot** üstten görüş; ~ **camera viewpoint** yüksek görüş noktası; ~ **definition** yüksek seçicilik; ~ **fidelity** tıpkılık; ~ **frequency** yüksek yinelenim; ~ **frequency stage** yüksek yinelenim katı; ~ **hat** altlık; ~ **intensity arc** yüksek yağlıklı ışık yayı; ~ **intensity carbon** yüksek yağlıklı kömür; ~ **key lighting** güçlü ana ışık; ~ **light** parlak nokta; ~ **shot** üstten görüş; ~ **speed cinematography** hızlandırılmış devinim sineması; ~ **speed lens** üstün açıklıklı mercek; ~ **speed pictures** hızlandırılmış devinim; ~ **speed shooting** hızlı çevirim; ~ **tension**; ~ **voltage** yüksek gerilim**hip shot** yarı dizi çekimi**historical film** tarihsel film**history**; ~ **of cinema**; ~ **of film** sinema tarihi; ~ **of television** televizyon tarihi**hit** başarılı film; gişe birincisi; ~ **song**; ~ **tune** film şarkısı**hocus focus boy** odaklayıcı**hold** iyi çekim; ~ **all case** donatı çan-

tası; ~ **control** düşey doğrusallık ayarı; ~ **frame** dondurulmuş görüntü; ~ **framing** görüntü dondurma

hologram hologram

holography holografi

home movie özenci filmi; ~ **camera** özenci alıcısı; ~ **making** özenci sineması

horizon cloth gök görüntülüğü

horizontal; ~ **blanking pulse** satır boşluğu imi; ~ **compression** sıkıştırma; ~ **deflection** yatay saptırma; ~ **deflection coil** yatay saptırma sarması; ~ **flyback** satırbaşı yapma; ~ **frequency** saniyede satır (sayısı); ~ **hold** satır eşleme ayarı; satır eşlemesi; yatay doğrusallık ayarı; ~ **image** yatay resim; ~ **line frequency** saniyede satır (sayısı); ~ **lock** satır eşleme ayarı; yatay doğrusallık ayarı; ~ **pan(ning)** yatay çevrinme; ~ **(picture) hold** satır eşleme ayarı; ~ **polarization** yatay ucaylama; ~ **polarized transmission** yatay ucaylanmış yayın; ~ **running** yanlamasına geçiş; ~ **scanning** yatay tarama; ~ **scanning generator** satır üretici; ~ **size** genişlik; ~ **size control** genişlik ayarı; ~ **synchronizing pulse** satır eşleme imi; ~ **tracking** yanlamasına kaydırma

horizontals (lines) yatay çizgiler

horrific film yıldı filmi

horror; ~ **film**; ~ **movie** yıldı filmi

horse film çıkırtı; ~ **opera** at operası

hot spot parlak nokta

house; ~ **full** kapalı gişe; ~ **lighting** salonun aydınlatılması

HT yüksek gerilim

hue renküzü

hum uğultu; ~ **bar** uğultu çizgisi

humidity nemlilik

humming noise uğultu

hundred per cent talkie yüzde yüz sözlü (film)

HV yüksek gerilim

hydraulic; ~ **pedestal**; ~ **stand** subasınçlı ayak

hydrogen ion concentration hidrojen iyonu yoğunluğu

hyperfocal distance odakötesi uzaklığı

Hypergonar Hypergonar

hypo hipo

hyposulphite of sodium hipo

I

IC tümleşik devre

iconic memorization iz bırakma

iconoscope ikonoskop (alıcı); ikonoskop (ışıtıcı); ~ **(camera)** ikonoskop (alıcı); ~ **(tube)** ikonoskop (ışıtıcı)

idea ana konu

identification özdeşleşme; ~ **caption** tanıtma resmi; ~ **leader** tanıtıcı kılavuz; ~ **music** tanıtma müziği; ~ **signal** tanıtma imi; ~ **sound** tanıtma sesi; ~ **tune** tanıtma müziği; ~ **(with the star)** özdeşleşme

idiot; ~ **board**; ~ **card**; ~ **sheet** akıl defteri

IF ara yinelenim

illumination aydınlanma; ~ **meter**; ~ **photometer** lüksölçer

image görüntü; resim; ~ **carrier** resim taşıyıcı dalga; ~ **compression** sıkıştırma; ~ **distortion** bozum; ~ **drop-out** resim kesilmesi; ~ **height** yükseklik; ~ **iconoscope** görüntü ikonoskopu; ~ **orthicon camera** görüntü-ortikon alıcı; ~ **orthicon tube** görüntü-ortikon ışıttıcı; ~ **retention** iz bırakma; ~ **scale** çe-

- kim ölçeği; ~ **size** resim boyu; ~
transfer converter ölçün çevirgeci
imbibition (printing) emme
impedance iç direnç; ~ **matching transformer**; ~ **transformer** iç direnç dönüştürgeci
impressionism izlenimcilik
improvised cinema doğaçlama sineması
impulse vuru
in-between ara resimleyici
in-betweens ara resimler
incandescence akkorluk
incandescent akkor; ~ **lamp** akkor ışıldak; ~ **light** akkor ışık; ~ **tungsten lamp** akkor ışıldak
inching yoklama; ~ **knob** yoklama düğmesi
incident light gelen ışık; ~ **exposure meter**; ~ **meter** gelen ışıkölçer
independent; ~ **director** bağımsız yönetmen; ~ **producer** bağımsız yapımcı
index; ~ **of films** film dizelgesi; ~ **of refraction** kırılma göstergesi
indicator gösterge
indie bağımsız yapımcı
indirect wave yansımış dalga
indoor (studio shot) iç
industrial; ~ **cinematography** işleyim sineması; ~ **film** işleyim filmi
infinity sonsuz
inflammable yanar film; ~ **(film)**; ~ **stock** yanar film
inflammation (of film) yanma
in focus odakta
information bilgi; ~ **pan** tanıtıcı çevrinme; ~ **screening** özel oynatım
in frame çerçeve içi
infrared; ~ **drying** kızılaltı kurutması; ~ **emulsion** kızılaltı duyarkatı; ~ **radiation** kızılaltı (ışınımı)
inky akkor ışıldak; küçük ışıldak; ~ **dink** küçük ışıldak
inlay örtülü bileştirme; ~ **mask** bileştirme örtüsü
inner monologue içinden (konuşma)
in picture çerçeve içi
insert ara filmi; ara görüntü; ayrıntı (çekimi); ~ **(shot)** ara görüntü
insertion bileştirme
in shot çerçeve içi
inspection window gözetleme deliği
instantaneous şipşak
instructional; ~ **broadcast**; ~ **television** okul televizyonu
instruments of mass communications yığınsal iletişim araçları
in sync eşlemeli
integral; ~ **film** tek kuşak; ~ **screen** üçboyutlu görüntülüğü; ~ **tripack** tek kuşak; ~ **version** kesintisiz evirim
integrated circuit tümleşik devre
intellectual film düşünce filmi; düşünce sineması
Intelsat Intelsat
intensification koyulaştırma
intensifier koyulaştırıcı
intensifying koyulaştırma; ~ **bath** koyulaştırma banyosu
intensity gürlük; yeğlenme
Interamerican Radio Association Amerikalılararası Yayın Birliği
intercarrier (sound) ara taşıyıcı
interchangeable lens değiştirilebilir mercek
intercom(munication) system iletişim
intercut ara çekim
intercutting alması kurgu; araya koyma
interference girişim; karışma; parazit

interfield; ~ **cutting**; ~ **switching**
boşlukta kesme
interior iç; ~ **monologue** içinden (konuşma); ~ **filming**; ~ **shooting** iç-ride çevirim; ~ **(shot)** iç; ~ **voice** içinden (konuşma)
interlace geçmeli tarama
interlaced scanning geçmeli tarama
interlock system bağlama düzeni
intermediate ara kuşak; ~ **frequency** ara yinelenim; ~ **frequency amplifier** ara yinelenim yükseltici; ~ **frequency stage** ara yinelenim katı; ~ **negative** ara negatifi; ~ **positive** ara pozitif
intermission ara
intermittent; ~ **contact printer** ara değmeli basım aygıtı; ~ **mechanism** aralı devinim düzeneği; ~ **pressure plate** aralı basıç; ~ **printing** aralı basım; ~ **running** aralı geçiş; ~ **sprocket** aralı devinim dişlisi
internal; ~ **aerial** içeri dalgalı; ~ **editing** iç kurgu; ~ **monologue** içinden (konuşma) ~ **network** uluslararası televizyon ağı
international; ~ **sound** sözsüz ses kuşağı; ~ **sound track** sözsüz ses ses kuşağı; sözsüz ses yolu; ~ **network**; ~ **television network** uluslararası televizyon ağı; ~ **track** sözsüz ses kuşağı; sözsüz ses yolu
interneg ara negatifi
internegative ara negatifi
interpositive ara pozitif
interruption yayın kesilmesi
Intel Intel
interval ara; resim-ses aralığı; ~ **(between sound and picture)** resim-ses aralığı; ~ **signal** ara imi
intervalometer aralık düzenleyici

intervals ara resimler
interview görüşüm
Intervision Intervision
introductory text açıklama yazısı
inversion resim evrilmesi; tersine devinim
inverted telephoto lens geri odaklı mercek
invisible; ~ **join**; ~ **splicing** görünmez ek
in vision çerçeve içi
ion iyon
ionization iyonlaşma
ionosphere iyoniyuvarı
ionospheric wave yansımış dalga
iris ışık düzengeci; iris; ~ **aperture** ışık düzengeci açıklığı; ~ **diaphragm** ışık düzengeci; ~ **fade in** noktali açılma; ~ **fade in - fade out** noktali açılma - kararma; ~ **fade out** noktali kararma; ~ **in** ışık düzengeciyle açılma; ~ **in - out** ışık düzengeciyle açılma - kararma; ~ **out** ışık düzengecini açmak; ışık düzengeciyle kararma; ~ **ring** ışık düzengeci bileziği; ~ **wipe** noktali açılma - kararma
iron oxide demir oksit
Iscomorphot Iscomorphot
ISO standards ISO ölçünleri
Italian western İtalyan kovboy filmi
ITV okul televizyonu

J

J jul
jacketed lamp tungsten halojen ısıtaç
jelly yayındırıcı
jenny üreteç
jib arm vinç kolu
"jidai-geki" çağ filmi
jitter titreme
join ek yeri; yapıştırmak

joiner kesici; yapıştırma aygıtı
joining yapıştırma; ~ **cement** zambak
jointer yapıştırma aygıtı
joule jul
juicer ışıkçı
jump (cut) atlama
junction box dağıtım kutusu
junior spot ikilik
juvenile lead genç

K

K kelvin
Kalvar; ~ film; ~ **motion picture**
 film Kalvar film; ~ **process** Kalvar
 işlemi
"kammerspiel" kammerspiel
"kammerspielfilm" kammerspiel filmi
Karate film Karate filmi
kc kilosikl
kc/s kilosikl
kelvin kelvin; ~ **meter** renk sıcak-
 lölölçeri
key ana ışık; ~ **drawings** ana resim-
 ler; ~ **grip** ustabaşı; ~ **key (light)**
 ana ışık; ~ **lettering** kenar sayısı; ~
make-up artist baş makyajcı; ~
number kenar sayısı; ~ **positions**
 ana durumlar
keyed-insertion örtülü bileştirme
keys ana resimler
keystone kilit taşı
kidvid çocuk izlencesi
kill söndürmek; ~ ! "sök!"; "söndür!"
kilocycle kilosikl; ~ **per second** ki-
 losikl
kine- kine-
kinema sinema
Kinmacolor Kinemacolor
kinematograph sinemacılık; sinema-
 tograf
kinematography sinema; sinemacılık

kinescope almaç ışıtaç; filme saptama;
 filme saptayıcı; ~ **(camera)** filme sap-
 tayıcı; ~ **(recording)** filme saptama
Kino-Eye Sinema-Göz
"Kino-Glaz" Sinema-Göz
Kinopanorama Kinopanorama
"Kino-Pravda" Sinema-Gerçek
Kino-Vario Kino-Vario
klystron klitron
knee shot diz çekimi
knob düğme; ~ **twister** ses yönetmeni
knockabout comedy sopalama
Kodachrome Kodachrome
Kodacolor Kodacolor
Kodak; ~ **perforation** pozitif deliği;
 ~'s **Super-8 mm** Kodak büyük 8;
 ~ **(standard)** perforation pozitif
 deliği
kukaloris oymalı örtü
Kuleshov effect Kuleşov deneyi
Kung-fu film Kung-fu filmi

L

lab işlemelik
laboratory işlemelik; ~ **fade** kimya-
 sal kararma
lack of contrast sertlik eksikliği
lacquer vernik
lacquering vernikleme
lambert lambert
lamp ışıtaç; ~ **operator** ışıkçı
landscape film gezi filmi; turizm filmi
lantern slide saydam resim; ~ **size**
 saydam resim boyu
lap; ~ **dissolve** zincirleme; ~ **splice**
 binmeli yapıştırma
lapel microphone yaka sestopları
large; ~ **format film** geniş film; ~
screen television (projection) te-
 levizyon gösterimi; ~ **screen televi-**
sion projector televizyon göstericisi

laser laser

last-minute rescue "son anda kurtarış"

latensification gizli görüntü yeğinlemesi

latent image gizli görüntü

lateral; ~ **framing** eğik çerçeveleme; ~ **shot** eğik çekim; ~ **track** eğik im;

~ **tracking** yanlamasına kaydırma

latitude (of exposure) ışıklama genişliği

launching sürüm

lavalier microphone boyun sestopları

lavender (print) mavi eşlem

Lawrence tube Lawrence ısıtıcı

layer kat

laying sound ses kurgusu

lazy arm tekerlekli kol

lazyboy yaylı askı

lead baş rol; kılavuz

leader kılavuz; ~ **for television** televizyon kılavuzu; ~ **(strip)** kılavuz

lead-in iniş kablosu

leading; ~ **lady**; ~ **man** baş oyuncu; ~ **motive** yinelemeli kavram; ~ **part** baş rol; ~ **performer**; ~ **player** baş oyuncu; ~ **role** baş rol; ~ **young actor**; ~ **young actress** genç

legal deposit derleme işlemi

leitmotive yinelemeli kavram

length uzunluk; ~ **counter** sayaç; ~ **in metres counter**; ~ **in metres indicator** metre sayacı; ~ **of reel** makara boyu; ~ **of shot** çekim uzunluğu

lens mercek; ~ **angle** açı; ~ **aperture** açıklık; ışık düzensizci açıklığı; ~ **barrel** mercek çerçevesi; ~ **cap** mercek kapağı; ~ **diaphragm** ışık düzensizci; ~ **flare** parıltı; ~ **hood** güneşlik; ~ **housing** mercek yuvası; ~

mount mercek çerçevesi; mercek yuvası; ~ **opening** açıklık; ~ **protector** mercek iletkisi; ~ **setting** ışık düzensizci ayarı; ~ **speed** bağıntılı açıklık; ~ **stop f** sayısı; ~ **turret** mercek tablası

lenser odaklayıcı

lenticular screen merceksiz görüntülük
level; ~ **angle**; ~ **camera** olağan görüş noktası; ~ **cut** kurgu eşlemesi; ~ **shot** olağan görüş noktası; ~ **sync** kurgu eşlemesi

LF alçak yinelenim

library; ~ **film** belgelik filmi; derleme film; ~ **material** belgelik çekimi; ~ **of film books** sinema kitaplığı; ~ **of stock shot** belgelik; ~ **of television books** televizyon kitaplığı; ~ **shot** belgelik çekimi; ~ **vault** korunak

light ışık; ~ ! "ışık!"; ~ **absorber** soğurucu; ~ **absorption** soğurma; ~ **beam** ışın demeti; ~ **beam angle** ışık açısı; ~ **change band** basım ışı-ğı kuşağı; ~ **change board** aydınlatma masası; ~ **change point** basım aygıtı sayısı; ~ **comedy** hafif güldürü; ~ **controller** kerteleyici; ~ **entertainment programme** eğlence izlencesi; ~ **pipe** borulu askı; ~ **ray** ışık ışını; ~ **rehearsal** ışık sınaması; ~ **scatter(ing)** yayılım; ~ **sensitive mosaic** mozaik; ~ **source** ışık kaynağı; ~ **splitting prism** ışık bölücü biçme; ~ **trap** ışıkkesen

lightening (a print) saydamlama

lighting aydınlatma; düzenleme; ~ **bridge** iskele; ~ **cameraman** görüntü yönetmeni; ~ **console**; ~ **(control) console**; ~ **control equipment** aydınlatma masası; ~ **director** baş

ışıkçı; ~ **electrician** ışıkçı; ~ **engineer** baş ışıkçı; ~ **equipment** aydınlatma donatımı; ~ **from above** üstten aydınlatma; ~ **from behind** geriden aydınlatma; ~ **from below** alttan aydınlatma; ~ **gantry** iskele; ~ **grid** borulu askı; ~ **rail** kaydırma askısı; ~ **rehearsal** ışık sınaması; ~ **setting**; ~ **set-up** yerleştirme; ~ **supervisor** baş ışıkçı; görüntü yönetmeni

lightmeter ışıkölçer

lightning effect şimşek etkisi

lightweight camera el alıcısı

limited rights sınırlı haklar

limits görüş alanı; ~ **of audibility** işitilebilirlik sınırı; ~ **of definition** alan

line satır; ~ **blanking** satır boşluğu; ~ **blanking pulse** satır boşluğu imi; ~ **deflection** yatay saptırma; ~ **deflection coil** yatay saptırma sarması; ~ **duration** satır süresi; ~ **fly-back** satırbaşı yapma; ~ **frequency** saniyede satır sayısı; ~ **generator** satır üretici; ~ **interlace** geçmeli tarama; ~ **microphone** namlu sestoplar; ~ **number** satır sayısı; ~ **of sight**; ~ **of vision** bakış doğrultusu; ~ **period** satır süresi; ~ **pulse** satır eşleme imi; ~ **reversal** tarama evrilmesi; ~ **scanning**; ~ **s per frame** satır sayısı; ~ **suppression period** satır boşluğu süresi; ~ **sync(hronizing)** pulse satır eşleme imi; ~ **synchronization** satır eşlemesi; ~ **synchronizing pulse**; ~ **synchronization signal** satır eşleme imi; ~ **time** satır üretici

linearity doğrusallık; ~ **hold** doğrusallık ayarı

linehold dönme

line-up bazırılık süresi

lining up bazırılık; yer seçimi

linking shot bağlayıcı çekim

linkman sunucu

lip; ~ **microphone** dudak sestopları; ~ **sync**; ~ **synchronization** dudak eşlemesi

listener dinleyici

listening dinleme

list; ~ **of credits** tanıtma yazısı; ~ **of films** film dizelgesi

literary programme yazın izlencesi

live; ~ **action card animation** canlı çizgiler; ~ **broadcast** canlı yayın; ~ **from the studio** ışikte canlı yayın; ~ **outdoor pickup**; ~ **outside broadcast** dışarıda (canlı) yayın; ~ **presentation**; ~ **production**; ~ **relay** canlı yayın; ~ **stage** düzlük; ~ **studio programme** ışikte canlı yayın; ~ **television**; ~ **transmission** canlı yayın

lm lümen

loader (boy) takıcı

loading (of the camera) takma

lobby gezinek; girişlik

local; ~ **broadcasting**; ~ **programme** bölgesel izlence; ~ **regulations** gösterim yönetmeliği; ~ **station** bölge yayacı; ~ **transmitter** aktarıcı

location çevirim yeri; dışarıda çevirim; ışık arsası; yer; ~ **director** dışarıda çevirim görevlisi; ~ **hunt** yer seçimi; ~ **man**; ~ **manager** dışarıda çevirim görevlisi; ~ **point** dışarıda çevirim yeri; ~ **shooting** dışarıda çevirim; ~ **unit** dışarıda çevirim takımı

locking kenetleme

locomotive lokomotif

log sheet çevirim yazanağı
long; ~ **focus lens** uzun odaklı mercek; ~ **shot** genel çekim; uzun çekim; ~ **waves** uzun dalga
looking room yan boşluk
loop dolam; ~ **film** sonsuz film
looping sonradan seslendirme
loosen shot! "genişlet!"
loss of the edge çevresel kayıp
lot işlik arsası
loudness gürlük; ses düzeyi
loudspeaker sesyayar
lounge gezinmek
low; ~ **angle shot** alttan görüş; ~ **camera view-point** alçak görüş noktası; ~ **contrast** yavan; ~ **definition** düşük seçicilik; ~ **frequency** alçak yinelenim; ~ **frequency amplification** alçak yinelenim yükseltimi; ~ **frequency stage** alçak yinelenim katı; ~ **intensity arc** alçak yeğirlikli ışık yayı; ~ **key (lighting)** cılız ana ışık; ~ **power transmitter** aktarıcı; ~ **shot** alttan görüş; ~ **shrink base** az büzülür taban; ~ **tension lamp**; ~ **voltage lamp** alçak gerilimli ışıtaç
lower; ~ **sideband** alt yan kuşak; ~ **spool box** alıcı kutu
LS genel çekim
lumen lümen
luminaire ışıltak
luminance parlaklık; ~ **information** parlaklık bilgisi; ~ **signal** parlaklık imi
luminescence ışıldama
luminescent ışıltar
luminous flux akı
lux lüks
luxmeter lüksölçer
LW uzun dalga
lx lüks

M

macaroni film
machine leader açındırma kılavuzu
macrocinema (tography) iriölçek sineması
Macrozoom Macrozoom
magazine doldurmalık; ~ **programme** magazin (izlencesi)
magic; ~ **eye** göz ışıtaç; ~ **lantern** büyümlü fener
Magirama Magirama
Magiscope Magiscope
Magnafilm Magnafilm
Magnascope Magnascope
magnet mıknatıs
magnetic mıknatıssal; ~ **balance track** dengeleme yolu; ~ **field** mıknatıslı alan; ~ **film** mıknatıslı film; ~ **film recorder**; ~ **film recording machine** mıknatıslı filmlı ses aygıtı; ~ **focusing** mıknatıslı odaklama; ~ **head** mıknatıslı kafa; ~ **layer** mıknatıslı kat; ~ **particle orientation** mıknatıssal yönelme; ~ **picture tape** mıknatıslı görüntü kuşağı; ~ **recorder** ses aygıtı; ~ **recording** mıknatıslı seslendirme; ~ **recording head** mıknatıslı seslendirme kafası; saptama kafası; ~ **reproducing head** mıknatıslı okuma kafası; ~ **sound** mıknatıslı ses; ~ **sound projector** mıknatıslı sesli gösterici; ~ **sound recorder** ses aygıtı; ~ **sound recording** mıknatıslı seslendirme; ~ **(sound) stripe** mıknatıslı ses yolu; ~ **sound stripe film** mıknatıslı sesli film; ~ **sound track** mıknatıslı ses imi; mıknatıslı ses yolu; ~ **stripe** mıknatıslı ses yolu; ~ **stripping** mıknatıslama; ~ **tape** mıknatıslı kuşak; ~ **tape recorder** ses aygıtı

magnetism mıknatıslık
magnetization mıknatıslama
magnifier knob büyüteç düğmesi
magopt(ical) mıknatıslı-optik
main; ~ **film** baş film; ~ **title** ad; ~ **title card** başlık kartonu; ~ **titles** tanıtma yazısı
mains kent akımı
maintenance bakım
make; ~ **a print** eşlem çıkarmak; ~ **a sound recording** seslendirmek
make-up makyaj; makyaj yapmak; ~ **artist** makyajcı; ~ **card**; ~ **chart** makyaj fişi; ~ **man** makyajcı; ~ **supervisor** baş makyajcı
Maltese cross Malta haçı
management işlik yönetimi
M and E track sözsüz ses kuşağı; sözsüz ses yolu
manual zoom elle kaydırma
mark yapım imleri
married bileşik; ~ **print** bileşik eşlem
maser maser
mask örtü; saydam resim çerçevesi
mass ~ **communication** yığınsal iletişim; ~ **film** yığın filmi; ~ **media** yığınsal iletişim araçları
mast direk
master ana mıknatıslı kuşak; ~ **control operator** ana denetim görevlisi; ~ **control room** ana denetim odası; ~ **control switcher** ana denetim masası; ~ **copy** ana kuşak; ~ **magnetic tape** ana mıknatıslı kuşak; ~ **matching** ana kuşak kurgusu; ~ **monitor**; ~ **picture monitor** ana denetimlik; ~ **positive**; ~ **print** ana pozitif; ~ **shot** genel çekim; ~ **switcher** ana denetim masası; ~ **(tape)** ana mıknatıslı kuşak
mat örtü; ~ **box** örtü kutusu; ~ **gl-**

ass buzlu cam; ~ **rolls** örtülü film; ~ **screen** donuk görüntülük; ~ **shot** maket çekimi; devinimsiz örtülü film; ~ **white screen** donuk görüntü
match uyuşum; ~ **action** devinimde uyuşum
matched shot aç - karşı aç
matching negatif kurgusu; uyuşum; ~ **direction** yönde uyuşum; ~ **looks** bakış uyuşumu; ~ **(negative)** negatif kurgusu; ~ **of actions** devinimde uyuşum; ~ **shot** aç - karşı aç; bağlayıcı çekim; ~ **transformer** iç direnç dönüştürgeci
"matinée" gündüz gösterimi
matrice kalıp
matrix kalıp
matt. bkz. **mat**
matte. bkz. **mat**
Mauritone kurgu aygıtı
maximum; ~ **aperture** bağıntılı açıklık; en son açıklık; ~ **contrast** aşırı ışıklı
Mc megasikl
MCR yayın arabası
MCS bel çekimi; diz çekimi
Mc/s megasikl
MCU göğüs çekimi
measurement in metres metreyle uzunluk
measuring unit birim
mechanical; ~ **programme selecting** mekanik oluk seçme; ~ **scanning** mekanik tarama; ~ **television** mekanik televizyon
medical; ~ **cinematography** tıp sineması; ~ **television** tıp televizyonu
medium; ~ **close shot** bel çekimi; diz çekimi; ~ **close up** göğüs çekimi; ~ **frequencies** orta yinelenim; ~ **long shot** yarı genel çekim; ~

shot boy çekimi; ~ **waves** orta dalga
megacycle megasıkl; ~ **per second**
 megasıkl
melodrama melodram; melodram filmi
mercury; ~ **cadmium lamp**; ~ **dis-**
charge lamp cıva buğulu ısıtaç; ~
vapour arc cıva buğulu ışık yayı; ~
vapour lamp cıva buğulu ısıtaç
mesh; ~ **effect**; ~ **patterning** izgara
 etkisi
metallic screen maden görüntülü
meter. bkz. **metre**
metric; ~ **editing**; ~ **montage** öl-
 çümlü kurgu
MF ara yinelenim; orta yinelenim
mho mho
mic sestoplar
Mickey Mousing Mickey Mousing
microcinematography ufakölçek sine-
 ması
microcircuit tümleşik devre
microfilm minifilm
microphone sestoplar; ~ **boom** ses-
 toplar arabası; ~ **boom man** ses-
 toplarcı; ~ **motions**; ~ **movement**
 sestoplar devinimleri; ~ **operator**
 sestoplarıcı; ~ **shadow** sestoplar göl-
 gesi; ~ **stand**; ~ **support** sestop-
 lar ayağı
microwave minidalgı; ~ **link** telsiz
 bağlantısı; ~ **relay station** telsiz bağ-
 lantısı yayacı
middle orta; ~ **definition** orta se-
 çiklik; ~ **frequencies** orta yinelenim;
 ~ **frequency** ara yinelenim; ~ **sh-**
ot boy çekimi; ~ **waves** orta dalga
midget akkor ışıldak
mid shot bel çekimi; boy çekimi
mike sestoplar; ~ **boom** sestoplar a-
 rabası; ~ **man** sestoplarıcı
mini akkor ışıldak

miniature maket; ~ **shot** maket çe-
 kimi
minimum; ~ **crew** en küçük takım;
 ~ **focusing distance** en yakın odak-
 lama uzaklığı
mirror ayna; ~ **camera** aynalı alıcı;
 ~ **drum** aynalı kasnak; ~ **effect** Sc-
 hüftan işlemi; ~ **galvanometer** ay-
 nalı gavlano metre; ~ **shot** Schüftan
 işlemi; ~ **shutter** aynalı örtücü
"mise en scène" görünçülük
misframe kayma
Mitchell mechanism Mitchell düzene-
 ği
mix zincirleme; zincirlemek; ~ **(dis-**
solve) zincirleme; ~ **to!**... "zincir-
 le!"
mixed; ~ **syncs**; ~ **signals** bileşik eş-
 leme imi
mixer bileştirici; eşleme bileştirici;
 resim seçici; seslendirme masası; yö-
 netim masası; ~ **bank**; ~ **console**;
 ~ **panel** yönetim masası
mixing bileştirme; örtülü bileştirme;
 ~ **console**; ~ **table** seslendirme
 masası
MLS yarı genel çekim
mobile; ~ **camera** telsiz bağlantılı alı-
 cı; ~ **cinema unit** sinema arabası;
 ~ **control room** yayın arabası; ~
hoist yürür köprü; ~ **outside bro-**
adcast unit yayın arabası; ~ **pro-**
jection unit gezici gösterim takımı;
 ~ **recording track** seslendirme ara-
 bası; ~ **recording unit** seslendirme
 arabası; ~ **miknatıslı görüntü** saptama
 arabası; ~ **television unit**; ~ **trans-**
mission truck; ~ **transmission van**
 yayın arabası; ~ **unit** gezici gösterim
 takımı; yayın arabası; ~ **video tape**
recorder ~ **VTR** miknatıslı görün-

tü saptama arabası
mock-up maket; yarım donatım
model maket; ~ **maker** maketçi; ~
mat shot; ~ **shot** maket çekimi;
 ~ **store** maket korunağı; ~ **work-**
shop maket işliği
moderator açık oturum yöneticisi
modulated track dolu ses kuşağı; dolu
 ses yolu
modulation değiştirim
modulator değiştirimci
moiré patterning izgara etkisi
mold maker alçıcı
Molnya Molniya
Mondovision Mondovision
monitor denetlik; ~ **finder** bakaç; ~
loudspeaker denetim sesyayı; ~
man ses yönetmeni; ~ **screen** yö-
 netim denetliği; ~ **viewfinder** ba-
 kaç
monitoring denetim; dinleme
monochromatic tekrenkli
monochrome tek renkli; ~ **receiver**
 siyah-beyaz almaç; ~ **television** si-
 yah-beyaz televizyon; ~ **(television)**
receiver siyah-beyaz almaç; ~ **tr-**
ansmission siyah-beyaz yayın
mono tekboyutlu (ses)
monofilm birli gösterici
monopack tek kuşak
monophonic tekboyutlu (ses)
monopod tekayak
monopole geçmeli askı
monoscope monoskop; tekresimlik
monostandard television receiver
 tek ölçünlü almaç
montage çarpıcı kurgu; kurgu; ~ **film**
 derleme film; ~ **of attractions** çar-
 pıcı kurgu
monumental film anıtsal film
moonlight effect ayışığı etkisi

moral classification törel bölümleme
Moritone kurgu aygıtı
mosaic (electrode) mozaik
motion çalışma
motion picture film; sinema; ~ **ac-**
tor; ~ **actress** sinema oyuncusu; ~
camera alıcı; ~ **film** boş film; ~
industry sinema işleyimi; ~ **institu-**
te sinema enstitüsü; ~ **projector**
 gösterici; ~ **studio** ışık; ~ **techni-**
que sinema uygulayımı; ~ **theatre**
 sinema; ~ **theatre owner** oynatımcı
motion pictures sinemacılık
motor motor; ~ **driven camera** mo-
 torlu alıcı; ~ **driven zoom** özdevi-
 nimli kaydırma
motorizen zoom lens özdevinimli
 kaydırma
mountain film dağcılık filmi
mounting destek
movement çalışma; devinim; geçiş; ~
(of the film) geçiş; ~ **phase** dev-
 nim evresi
movie film; sinema; ~ **-box** kutucuk;
 ~ **camera** alıcı; ~ **house** sinema;
 ~ **magazine** sinema dergisi; ~ **-ma-**
ker sinema sanatçısı; ~ **theatre** si-
 nema; ~ **star** yıldız
moviedom sinema dünyası
moviegoer izleyici; sinema düşkünü
Moviela kurgu aygıtı
movieland sinema dünyası
Movieola kurgu aygıtı
movies sinema
Movietone kurgu aygıtı; Movietone; ~
aperture sesli penceresi; ~ **frame**
 sesli çerçevesi
movietonews haber filmi
moving; ~ **back projection** geriden
 gösterim; ~ **-coil microphone** döner
 sarmalı sestoplar; ~ **picture** film; si-

nema; ~ **pictures lamp** gösterici ışıtacı; ~ **shot** kaydırmalı çekim
Moviola kurgu aygıtı
MS boy çekimi
mug shot omuz çekimi
multicam çok alıcılı çevirim; çok alıcılı işlem; ~ **technique** çok alıcılı işlem
multi-camera technique çok alıcılı işlem
multi-channel; ~ **aerial** tüm kuşak dalgılığı; ~ **multi-standard television receiver** çok oluklu, çok ölçünlü almaç; ~ **television receiver** çok oluklu almaç
multi-film; ~ **system** çok filmlili işlem; ~ **travelling mat** devinimli örtülü film
multi-head printer çok kafalı basım aygıtı
multi-image process çok resimli işlem
multi-layer; ~ **(colour) film**; ~ **film film** tek kuşak
multiplane çok düzlem alıcısı; ~ **photography** çok düzlemli işlem
multiple; ~ **camera set-up** çok alıcılı çevirim; ~ **exposure** çok çevirim; ~ **film system** çok filmlili işlem; ~ **printing** yinelemeli basım; ~ **reel film** uzun film; ~ **turntable** eşleme masası
multiplexer optik bileştirme aygıtı
multiscreen process çok görüntünlüklü işlem
multi-standard television receiver çok ölçünlü almaç
multi-track sound çok yollu ses
municipal censorship belediye denetlemesi
music müzik; ~ **and effects track**

sözsüz ses kuşağı; sözsüz ses yolu; ~ **broadcast** müzik izlencesi; ~ **director** müzik görevlisi; ~ **recording** müziklendirme; ~ **track** müzik kuşağı; ~ **without instruments** çalgısız müzik

musical müzikal (film); ~ **arrangement** müzik düzenlemesi; ~ **comedy** müzikli güldürü; ~ **director** müzik görevlisi; ~ **(film)** müzikal (film); ~ **programme** müzik izlencesi

musician besteci

mute sessiz çevirim; sessiz (film); ~ **camera** sessiz alıcı; ~ **film** görüntü kuşağı; ~ **negative** görüntü negatif; ~ **print** sessiz eşlem; ~ **(shooting)** sessiz çevirim

mutilated version kesintili evrim

mutilation çizikleme

MVTR mıknatıslı görüntü saptama aracı

MW orta dalga

N

N newton

narration anlatım; öyküleme

narrator öyküleyici

narrow; ~ **angle beam** dar (açılı) ışın; ~ **film** dar film; ~ **-gauge cine camera** özenci alıcısı; ~ **-gauge (film)** dar film; ~ **-gauge projector** özenci göstericisi

national; ~ **film** yerlilim; ~ **network** ulusal ağ; ~ **programme** merkez izlencesi; ~ **Television System Committee** Ulusal Televizyon Dizgesi Kurulu

natural; ~ **actor**; ~ **actress** özenci oyuncu; ~ **light** doğal ışık; ~ **lighting** doğal aydınlatma; ~ **setting** doğal bezem; ~ **Vision** Natural Vision

Naturama Naturama

neck; ~ **microphone** boyun sestoplası; ~ **of the tube** boyun

necklace microphone boyun sestoplası

neg; ~ **cutter** kesici; ~ **splice** binmeli yapıştırma

negative negatif; ~ **assembly** negatif kurgusu; ~ **cutter** kesici; negatif kesici; ~ **cutting** negatif kesimi; ~ **developing**; ~ **development** negatif açındırması; ~ **editing** negatif kurgusu; ~ **emulsion** negatif duyarkat; ~ **film** negatif film; ~ **image** negatif görüntü; ~ **lens** iraksak mercek; ~ **matcher** negatif kesici; ~ **modulation** negatif değiştirim; ~ **number** kenar sayısı; ~ **perforation** negatif deliği; ~ **picture** negatif görüntü; ~ **positive process** negatif-pozitif işlem; ~ **scratch** negatif çizik; ~ **splice** binneli yapıştırma; ~ **stock** negatif boş film; ~ **supplementary lens** negatif ek mercek; ~ **with sound track** ses yollu negatif

nemo dışarıda (canlı) yayın

neo-realism Yeni Gerçekçilik

net süzek; yayındırıcı örtü; ~ **profit** kesintili gelir

network ağ; ~ **of television stations** ağ

neutral; ~ **filter**; ~ **density** filter yoğunluk süzgeci

new; ~ **cinema** Yeni Sinema; ~ **print** yeni eşlem; ~ **wave** Yeni Dalga; ~ **York School** New York okulu

New American Cinema Yeni Amerikan Sineması; ~ **Group** Yeni Amerikan Sinema Topluluğu

news haber filmi; haber(ler); ~ **announcer** sunucu; ~ **broadcast** ba-

ber izlencesi; ~ **caster** sunucu; ~ **cinema** haber filmi sineması; ~ **coverage** görüşüm; ~ **desk** haber bölümü; ~ **feature programme** haber izlencesi; ~ **(film)** haber filmi; ~ **flash** yıldırım haber; ~ **headlines** kısa haberler; ~ **in brief** kısa haberler; ~ **pic** haber filmi; ~ **programme** haber izlencesi; ~ **reader** sunucu; ~ **report** görüşüm; ~ **studio** haber işliği; ~ **summary** kısa haberler; ~ **theatre** haber filmi sineması

newscast haber izlencesi

newsie haber filmi

newsman televizyon bildirmeni

newsreel haber filmi; ~ **cameraman** alıcılı bildirmen; ~ **coverage** görüşüm filmi

newsroom haber bölümü

newton newton

NG kötü çekim; yaramaz

NHK NHK

nick çentik

nigger ışık örtüsü

night gece; ~ **effect** gece etkisi; ~ **film stock** gece boş filmi

9,5mm 9,5 mm'lik film; ~ **camera** 9,5 mm'lik alıcı; ~ **(film)** 9,5 mm'lik film; ~ **projector** 9,5 mm'lik gösterici

Nipkow disc Nipkow çarkı

nitrate; ~ **base** nitrat taban; ~ **film** nitrat film; ~ **stock** yanar boş film

nitrocellulose selüloz nitrat; ~ **film** nitrat film; ~ **stock** yanar boş film

no good yaramaz; ~ **take** kötü çekim

noise gürültü; uğultu; ~ **machine** gürültü aygıtı; ~ **reduction** gürültü azaltma; ~ **suppression** uğultuönler

noiseless uğultuönler

non-commercial theatre özel sinema

non-continuous; ~ **reflexe finder**; ~ **viewfinder** süreksiz yansımali bakaç
non-directional microphone yöneltmesiz sestoplar
non-exposed stock boş film
non-fiction film belgesel film
non-flam yanmaz film; ~ **(film)** yanmaz film; ~ **stock** yanmaz boş film
non-halation ağıllönler
non-inflammable (film) yanmaz film
non-overlap splice uç uca yapıştırma
non-professional özenci oyuncu
non-stationary satellite eşlemesiz uydu
non-sync eşlemesiz; ~ **recording** eşlemesiz seslendirme; ~ **sound track** eşlemesiz ses yolu
non-synchronism eşlemesizlik
non-synchronous eşlemesiz; ~ **satellite** eşlemesiz uydu
non-theatrical tecimdisi film; ~ **distribution** tecimdisi dağıtım; ~ **rights** tecimdisi dağıtım hakkı
normal; ~ **angle lens** olağan açılı mercek; ~ **focal length lens**; ~ **lens** olağan odaklı mercek; ~ **speed** olağan hız; ~ **viewpoint** olağan görüş noktası
notch çentik; çentiklemek
notcher çentikleleyici
notching table çentikleme masası
not contrasted enough yavan
NTCS Ulusal Televizyon Dizgesi Kurulu; ~ **system** NTCS renk işlemi
nudie çıplaklık filmi
nudist film çıplaklık filmi
number çekim sayısı; ~ **board** çekim tahtası; ~ **of fields** alan sayısı; ~ **of fields per second** saniyede alan (sayısı); ~ **of frames** alan sayısı; resim sayısı; ~ **of frames per second**

saniyede resim (sayısı); ~ **of lines** satır sayısı; ~ **of lines per second** saniyede satır (sayısı); ~ **of lines seen in viewed picture** etkin satır sayısı; ~ **(of shot)** çekim sayısı
numbering machine sayılayıcı

O

OB dışarıda (canlı) yayın
object konu
objective mercek; ~ **barrel** mercek çerçevesi; ~ **camera** nesnel anlatış; ~ **mount**; ~ **standard** mercek çerçevesi
obligatory programming zorunlu izlenileme
oblique; ~ **pan** köşegen çevirme; ~ **travelling** köşegen kaydırma
obliques eğik çizgiler
observation; ~ **hole**; ~ **port** gözetleme deliği
OBU dışarıda yayın takımı
off çerçeve dışı; dıştan (ses); ~ **noise** dıştan (gürültü); ~ **(screen voice)** dıştan (ses)
official presentation resmi oynatım
off-microphone sestoplar dışı
off-mike sestoplar dışı
off-screen narration öyküleme
ohm ohm
oil dissolve zincirleme
o.k. for sound! "ses hazır!"
omnidirectional; ~ **aerial** yöneltmesiz dalgalık; ~ **microphone** yöneltmesiz sestoplar
on içten (ses)
on air yayında
180° rule 180° kuralı
one-reel film tek makaralık film
one-sided perforation tek sıra delik
one turn one picture tek resimli çevirim

on location dışarıda çevirim

on noise içten (gürültü)

on-off (switch) düğme

on screen içten (ses)

OOV çerçeve dışı

opacity saydamsızlık

opaque saydamsız

open; ~ **air cinema;** ~ **air house;**

~ **air theatre** açık hava sineması;

~ **circuit television** açık yayın; ~

diaphragm; ~ **up** ışık düzengəcini açmak

opening; ~ **captions;** ~ **credits** tanıtma yazısı; ~ **of aperture;** ~ **of diaphragm** ışık düzengəcini açma; ~ **titles** tanıtma yazısı; ~ **up** ışık düzengəcini açma

operator alıcı yönetmeni; gösterimci

optical; ~ **aberration** sapın; ~ **axis**

optik eksen; ~ **centre** optik özek; ~

compensation; ~ **compensator** optik dengeleyici; ~ **condenser** aydınlatma merceği; ~ **effects** optik hile;

~ **enlargement** büyültme; ~ **film recording** optik seslendirme; ~ **filter**

süzgeç; ~ **illusion** göz yanıltması; ~

image optik görüntü; ~ **intermittent** optik örtücü; ~ **intermittent**

printer aralı optik basım aygıtı; ~

maser laser; ~ **picture film with**

magnetic sound track mıknatıslı sesli film; ~ **printer** optik basım aygıtı; ~ **printing** optik basım; ~

prism biçme; ~ **recorder;** ~ **recording apparatus** optik seslendirici; ~

recording optik seslendirme; ~

reduction küçültme; ~ **reduction**

printer küçültme aygıtı; optik basım aygıtı; ~ **reproducing head** optik okuma kafası; ~ **sound** optik ses; ~

sound head optik seslendirme ka-

fası; ~ **sound image** optik ses imi;

~ **sound lamp** uyarıcı ışıktaç; ~ **sound projector** optik sesli gösterici;

~ **sound recorder** optik seslendirici;

~ **sound recording** optik seslendirme; ~ **sound reel** optik ses kuşağı;

~ **sound track** optik ses imi; optik ses kuşağı; optik ses yolu; ~ **track**

optik ses yolu; ~ **trick** optik hile;

~ **viewfinder** bakaç

optically-reduced print optik küçültme işlemi

opticals optik hile

orbit yörünge

orientation of magnetic particle mıknatıssal yönelme

original ana kuşak; ~ **footage** özgün uzunluk; ~ **language print** ana eş-

lem; ~ **length** özgün uzunluk; ~ **negative** ana negatif; ~ **picture negative** özgün görüntü negatifi; ~

scenario özgün oyunluk; ~ **sound negative** özgün ses negatifi; ~

television play özgün televizyon oyunu; ~ **title** özgün ad; ~ **version** özgün evrim

orthicon tube ortikon ışıktaç

ortho ortokromatik

orthochromatic ortokromatik; ~ **emulsion** ortokromatik duyarkat; ~

film; ~ **raw stock** ortokromatik (boş) film

orthopranchromatic ortopankromatik; ~ **emulsion** ortopankromatik duyarkat; ~ **film;** ~ **raw stock** ortopankromatik (boş) film

Orwocolor Orwocolor

Oscar Oscar

oscillation salınım

oscillator salınmaç

oscillograph eksiuslu salınımcizer; sa-

lınınmölçer
oscilloscope eksiüçlü salınımcı; salınınmölçer
OSV dıştan (ses)
out; ~ **of focus** bulanık; odak dışı; ~ **of focus film** bulanık film; ~ **of frame** çerçeve dışı; ~ **of rack** kayma; ~ **of shot** çerçeve dışı; ~ **of sync** (chronization) eşlemesiz; ~ **of vision** çerçeve dışı; ~ **takes** belgelik çekimi; kırpıntı (film)
outdoor; ~ **aerial** dışarı dalgallığı; ~ **pickup** dışarıda (canlı) yayın; ~ **shooting** dışarıda çevirim
outfit donatı
outlet yuva
outline özet; taslak
outs kırpıntı (film)
outside; ~ **broadcast** dışarıda (canlı) yayın; ~ **broadcast unit** dışarıda yayın takımı; ~ **broadcast vehicle** yayın arabası; ~ **property man** dışarı donatımcısı
over-developed aşırı açındırılmış
over-development aşırı açındırma
overdubbing sözlendirme
over-exposed aşırı ışıklı
over-exposure aşırı ışıklama
overfootage çok uzun film; ~ **film**; ~ **feature** çok uzun film
overhead; ~ **crane** yürür köprü; ~ **lighting** üstten aydınlanma; ~ **projector** gün ışığı göstericisi
overlaid title bindirmeli yazı
overlap aşma; binme
overlapped splice binmeli yapıştırma
overlay elektronik örtülü bileştirme
overlighting üstten aydınlatma
overprint bindirme
overrun aşma
overs belgelik çekimi

over-the-shoulder uç
owner of copyright yapıt hakkı iyesi
ownership of work yapıt iyeliği
oxide of iron demir oksit

P

PA yönetmen yardımcısı
package hazır izlence
painter boyacı
PAL system PAL renk işlemi
pan çevrinme; pankromatik; yatay çevrinme; ~ **and tilt head** çevrinme başlığı; ~ **blur** yıldırım geçişi; ~ **down** düşey çevrinme; ~ **left**! "sola çevrin!" sola çevrinme; ~ **right**! "sağa çevrin!" sağa çevrinme; ~ **shot** çevrinme; ~ **title** çevrinmeli yazı; ~ **up** düşey çevrinme
Panavision Panavision
panchromatic pankromatik; ~ **emulsion** pankromatik duyarlık; ~ **film**; ~ **raw stock** pankromatik (boş) film
Pancinor değişir odaklı mercek
panel ana denetim masası; seslendirme masası
panfocus derinlemesine görüntü; ~ **(photography)** derinlemesine görüntü
panning çevrinme; ~ **handle** çevrinme kolu; ~ **head** çevrinme başlığı; ~ **(shot)** çevrinme
panorama cloth gök görüntülüğü
panoramic; ~ **and tilting head** çevrinme başlığı; ~ **screen** geniş görüntülük; ~ **shot** çevrinme
pano-travelling çevrinmeli kaydırma
pantograph yaylı askı
papering imleme
parabolic; ~ **aerial** parabolik dalgallık; ~ **reflector** parabolik yansıtıcı
parallax ıraklık açısı

parallel seki; ~ **action**; ~ **development** koşut gelişim; ~ **editing** koşut kurgu; ~ **sync** kurgu eşlemesi; ~ **travelling** koşut kaydırma; ~ **wire** yassı kablo

parallels kaydırmalık

parlour game yarışma izlencesi

part bölüm; rol

participant izlenceye katılan

participation öznel çekim

passive satellite yansıtıcı uydu

patch ek örtüsü; tutturmalık

patron izleyici

patrons izleyiciler

pattern generator biçim üretici

pay-as-you-see-television paralı televizyon

pay television paralı televizyon

peak; ~ **black (level)** siyah doruğu; ~ **programme meter** ses imi ölçer; ~ **time** yoğun saat; ~ **to-peak** doruktan doruğa; ~ **white (level)** beyaz doruğu; ~ **(wieving) time** yoğun saat

pearl screen incili görüntülük

PEC ışık gözü

ped(estal) subasınçlı ayak

peg bar tutturma çubuğu

pencil of light ışın demeti

percentage payment to author yapıt hakkı ödemeliği

perchist sestoparcı

perchman sestoparcı

perforated; ~ **film** delikli film; ~ **magnetic film** delikli mıknatıslı kuşak; ~ **mıknatıslı film**; ~ **magnetic tape** delikli mıknatıslı kuşak; ~ **mıknatıslı film**; ~ **screen** delikli görüntülük; ~ **tape** delikli mıknatıslı kuşak

perforating machine delgeç

perforation delik; ~ **hole** delik

perforator delgeç

performance görünüş; gösterim

performer oyuncu

period dönem; ~ **film** çağ filmi

periodic dönemsel

peripheral station çevrel yayaç

permanent; ~ **cinema** yerleşik sinema
~ **set(ting)** tek bezem

persistence iz bırakma; ~ **of vision** ağkat izlenimi

perspective görüme; ~ **building**; ~ **built set**; ~ **set building** görüme-sel bezem

PES Photicon süperikonoskop (ışığa)

PH hidrojen iyonu yoğunluğu

phase evre; ~ **modulation** evre de-ğiştirimi

phon fon

phones kulaklık

phonograph record plak

phonotheque seslik

phosphor fosforlanmalı; ~ **dot** renkli benek; ~ **screen** fosforlanmalı görüntülük

phosphorescence fosforlanma

phosphorescent fosforlanmalı

photo foto; fotoğraf; ~ **backing** dip fotoğrafı

photo- foto-

photocathode ışıkseksiucu

photocell ışık gözü; ~ **photometer** ışıkölçer

photo-conductive tube ışıkiletken ışı-taç

photoelectric ışık elektriksel; ~ **cell** ışık gözü; ~ **effect** ışık elektrik etkisi; ~ **exposure meter**; ~ **meter** ışık gözlü ışıkölçer

photoelectricity ışık elektrik

photoelectron ışık elektron

Photo-Electron-Stabilized Photicon

süperikonoskop (ışıtacı)
photoemission tube ışıkyayan ışıtaç
photoemissive tube ışıkyayan ışıtaç
photoflash lamp çakar (ışıtaç)
photogenic resmegider
photogenie resmegiderlik
photogeny resmegiderlik
photograph fotoğraf; fotoğrafçı; ~ **library** resimlik
photographed stage-play tiyatro filmi
photographer fotoğrafçı
photographic; ~ image resim; ~ **intensification** koyulaştırma; ~ **mural** dip fotoğrafı; ~ **sound** optik ses; ~ **sound recording** optik seslendirme
photography fotoğrafçılık; ~ **director** görüntü yönetmeni; ~ **in-depth** derinlemesine görüntü
photometer ışıkölçer
photometric filter düzeltici süzgeç
photometry ışıkölçümü
photomultiplier elektron çoğaltıcı
photon ışıközü
photoplay öykülü film; tiyatro filmi
photosensitive ışığaduyar
phototheque resimlik
phototube ışıközü
pH value hidrojen iyonu yoğunluğu
pic film
pick-up plakçalar
Pictograph Pictographe
"Pictographe" Pictographe
Pictoscope Pictoscope
picture fotoğraf; resim; ~ **and-sound** disc televizyon plağı; ~ **and sound synchronization** eşleme; ~ **beat** resim şakşığı; ~ **checkprint** iş eşlemi; ~ **clap** resim şakşığı; ~ **counter** sayacı; ~ **definition** resim seçikliği; ~ **demodulator** resim bulucu; ~ **dis-**

play tube almaç ışıtaç; ~ **duping** **print** pozitif görüntü eşlemi; ~ **editing** görüntü kurgusu; ~ **element** resim öğesi; ~ **film** görüntü kuşağı; ~ **flutter** titreme; ~ **flyback** resim başı yapma; ~ **frequency** saniyede resim (sayısı); ~ **gate** alıcı penceresi; yatak; ~ **generator** resim üretici; ~ **head** resim bölümü; ~ **height** yükseklik; ~ **house** sinema; ~ **insertion** bileştirme; ~ **inversion** resim evrilmesi; ~ **locking** kenetleme; ~ **matching** resim uyumu; ~ **mixing** resim seçme; ~ **monitor**; ~ **monitoring receiver** görüntü denetliği; ~ **negative** görüntü negatif; ~ **noise** karlanma; ~ **positive** görüntü pozitif; ~ **print** görüntü eşlemi; ~ **quality** seçiklik; ~ **raster** kafes; ~ **ratio** çerçeve oranı; ~ **reel** görüntü kuşağı; ~ **release negative** negatif dağıtım eşlemi; ~ **repetition frequency** saniyede resim (sayısı); ~ **retention** iz bırakma; ~ **scale** çekim ölçeği; ~ **scanning** tarama; ~ **signal** resim imi; ~ **size** resim boyu; ~ **sound editing** resim-ses kurgusu; ~ **s per second** saniyede resim (sayısı); ~ **story** sinema romanı; ~ **synchronization** resim eşlemesi; ~ **tearing** yırtılma; ~ **tonal gradation** ton kertelemesi; ~ **transmission** televizyon; ~ **tube** almaç ışıtaç; ~ **window** gösterici penceresi; ~ **work print** görüntü iş eşlemi
picturedom sinema dünyası
picturegoer sinema düşkün
pictures sinema
piezo-electricity basınç elektriği
pig-sequel television paralı televizyon
pile-up dolaşma

pilot deneme yayını; renk kılavuzu; ~ **claw** tutucu tırnak; ~ **commentary** kılavuz açıklama; ~ **pin** tutucu tırnak; ~ **print** renk kılavuzu; ~ **programme** deneme yayını
pin; ~ **belt** tutturmalık; ~ **screen** (animation) iğneli yüzey
pincushion distortion yastık sapması
ping-pong shot açığı - karşı açığı
pipe grids borulu askı
pirate station korsan yayaç
pistol grip tetikli sap
pit koltuk; lüks koltuk
pitch delik aralığı; diklik; ~ **of a note**; ~ **of sound** diklik
planning meeting yapım toplantısı
"plan-séquence" çekim-ayrım
plasterer alçıçı
plastic; ~ **analysis** yağrumsal çözümleme; ~ **material** yağrumsal gereç; ~ **screen** yağruk görüntülük
plasticizer yağruklayıcı
plastics yağrumsal gereç
platform seki
play oynamak
playback önceden seslendirme; ~ **head** okuma kafası
player oyuncu
plopping focus odak kaydırma
plug socket yuva
plumbicon tube plumbicon ışıtaç
plunging shot üstten görüş
plus dioptr ek mercek
PM evre değiştirimi
pocket receiver cep televizyonu
poetic; ~ **film** ozansı film; ~ **realism** ozansı gerçekçilik
polarity; ~ **of vision modulation** resim değiştirim yönü; ~ **reversal** uç değiştirme
polarization uaylama; uaylanma

polarized light uaylanmış ışık
polarizer uaylama süzgeci; uaylayıcı
polarizing; ~ **filter**; ~ **screen** uaylama süzgeci
polaroid uaylayıcı; ~ **filter** uaylama süzgeci; ~ **spectacles** uaylayıcı gözlük
Polaroid uaylayıcı gözlük
polar screen uaylama süzgeci
pola-screen uaylama süzgeci
polishing parlatma
polish out çiziksizleme
political cinema siyasal sinema
politics of authors yaratıcılar siyasası
polit kino siyasal sinema
Polyecran Polyecran
polyester polyester; ~ **base** polyester taban; ~ **film** polyester film
polyvinyl chloride polivinilklorit
Polyvision Polyvision
porch satır boşluğu
porno(graphic); ~ **film**; ~ **movie**; ~ **production** cinsel sömürü filmi
porous screen delikli görüntülük
portable; ~ **camera** el alıcısı; ~ **projector** taşınabilir gösterici; ~ **receiver** el televizyonu; taşınabilir televizyon; ~ **set** el televizyonu; taşınabilir televizyon
portrait lens pozitif ek mercek
positive pozitif; ~ **developing**; ~ **development** pozitif açındırması; ~ **emulsion** pozitif duyarkat; ~ **film** pozitif film; ~ **image** pozitif görüntü; ~ **lens** yakınsak mercek; ~ **modulation** pozitif değiştirim; ~ **negative switch** pozitif-negatif anahtarı; ~ **perforation** pozitif deliği; ~ **picture** pozitif görüntü; ~ **print** pozitif eşlem; ~ **scratch** pozitif çizik; ~ **splice** uç uca yapıştırma; ~ **standard**

perforation pozitif deliği; ~ **stock** pozitif boş film; ~ **supplementary lens** pozitif ek mercek
post deflection focus tube Law-rence ışıtacısı
poster asi
post-record sonradan seslendirme
post-scoring sonradan seslendirme
post-sync sonradan seslendirme; ~ **line-blanking period** satır ardi boşluğu
post-synching sonradan seslendirme
post-synchronization sonradan seslendirme
post-synchronizing sonradan seslendirme
potentiometer ses düğmesi
pot'meter ses düğmesi
power güç; ~ **of a lens** bağıntılı açıklık; ~ **supply system** kent akımı; ~ **unit** üreteç
powerful; ~ **lines** güçlü çizgiler; ~ **points** güçlü noktalar
Pow'r-Zoom odak uzunluğu değiştirme motoru; özdevinimli kaydırma
PPM ses imi ölçer
pps saniyede resim (sayısı)
pre-amp(lifier) önyükselteç
pre-censorship öndenetleme
pre-dubbing önceden sözlendirme
preliminary shooting ayrımlama
premiere önoynatım
"première" önoynatım
pre-mixing ön bileştirme
pre-production meeting yapım toplantısı
pre-recording önceden seslendirme
pre-release ilk oynatım; ~ **theatre** ilk oynatım sineması
pre-school broadcasting okul öncesi yayını

pre-scoring önceden müziklendirme
preselection resim önseçimi
present göstermek
presentation sunma; sunuş; ~ **controller** ana denetim görevlisi; ~ **department** sunma bölümü; ~ **mixer** ana denetim masası; ~ **operator** ana denetim görevlisi; ~ **studio** sunucu işliği; ~ **suite** ana denetim odası
presenter sunucu
preservation koruma
presetting; ~ **hall**; ~ **studio** bezem kurma salonu
press show basına gösterim
pressure; ~ **plate** baskı; ~ **roller** baskılı makara
presync line-blanking period satır önü boşluğu
pre-transmission yayın öncesi
preview deneme oynatımı; ilk oynatım; ~ **bank**; ~ **monitor**; ~ **picture monitor** öndenetlik; ~ **print** önoynatım eşlemi; ~ **screen** öndenetlik
price of admission girimlik
primary; ~ **colours** birincil renkler; ~ **electrons** birincil elektron
principal; ~ **focus** ana odak; ~ **points** ana noktalar; ~ **role** başlıca rol
principle of the imaginary line 180° kuralı
print basmak; eşlem; ~ **approved by censor's board** denetlenmiş eşlem
printed; ~ **circuit** baskı devre; ~ **matte shot** devinimsiz örtülü film
printer basıcı; basım aygıtı; ~ **control band** basım ışığı kuşağı; ~ **light** basım ışığı; ~ **point** basım aygıtı sayısı; ~ **scale** basım aygıtı ölçeği; ~ **step** basım ışığı; ~ **synchronization** basım eşlemesi

printing basım; ~ **department**; ~ **laboratory** basım işliği; ~ **length** basım uzunluğu; ~ **light** basım ışığı; ~ **machine** basım aygıtı; ~ **process** basım işlemi; ~ **sync(hronization)** basım eşlemesi

print-up büyültme

prism biçme

private; ~ **screening**; ~ **showing** özel oynatım

process; ~ **background**; ~ **photography**; ~ **projection** geriden gösterim; ~ **shot** Dunning işlemi; geriden gösterim

processing işleme; ~ **machine** açındırma aygıtı

produce yönetmek

producer yapımcı; ~ **director** yapımcı-yönetmen; ~ **director-writer** yapımcı-yönetmen-oyunluk yazarı

producing company yapımevi

production yapımcı; yapımcılık; ~ **assistant** yönetmen yardımcısı; ~ **centre** yapımcı merkezi; ~ **company** yapımevi; ~ **conference** yapımcı toplantısı; ~ **contract** yapımcı sözleşmesi; ~ **control room** yönetim odası; ~ **costs** gider; ~ **date** yapımcı tarihi; ~ **department** yapımcı bölümü; ~ **manager** yapımcı görevlisi; yapımcı yönetmeni; ~ **meeting** yapımcı toplantısı; ~ **mixer** söyleşme bileştirici ~ **schedule** çalışma çizelgesi; ~ **secretary** yapımcı görevlisi; yazman; ~ **staff** yapımcı takımı; ~ **still** çalışma fotoğrafı; ~ **team** yapımcı takımı; ~ **time** yapımcı süresi; ~ **unit** yapımcı takımı

professional; ~ **actor**; ~ **actress** uğraşman oyuncu; ~ **camera** tecimsel sinema alıcısı; ~ **film-maker**; ~

movie-maker uğraşman sinemacı

profile board oymalı örtü

program bkz. **programme**

program-block izlençe yayın bölümü

programmatist izlençeci

programme izlençe; izlençe dergisi;

~ **controller** ana denetim görevlisi;

~ **department** izlençe bölümü;

~ **director** yönetmen; ~ **exchange** izlençe değişimi; ~ **filler** destekleyici izlençe;

~ **leaflet** izlençe dergisi; ~ **monitor** yönetim denetliği;

~ **network** ağ; ~ **production** yapımcılık; ~ **schedule** izlençe çizelgesi;

~ **selector** oluk seçici; ~ **selector button** oluk seçme düğmesi;

~ **servicing department** yapımcı bölümü; ~ **switcher** ana denetim masası;

~ **switching centre** ana denetim odası; ~ **title** ad

programmer ikinci film; izlençeci

programming izlençeleme

programmist izlençeci

project göstermek

projected scenery yansıtılmış bezem

projection gösterim; ~ **aperture** gösterici penceresi; ~ **axis** gösterim eksen;

~ **booth**; ~ **box** gösterim odacığı; ~ **distance** uzaklık; ~ **head** resim bölümü; ~ **lamp** gösterici ışıtıcı;

~ **leader** gösterim kılavuzu; ~ **lens** gösterici merceği; ~ **permit** gösterim izni; ~ **port** gösterim penceresi;

~ **print** gösterim işlemi; ~ **printing** optik basım; ~ **rate** gösterici hızı; ~ **reel** gösterim makarası; ~ **room** gösterim odası; ~ **screen** görüntülük; ~ **speed** gösterici hızı; ~ **synchronism**; ~ **synchronization** basım eşlemesi; ~ **television** televizyon gösterimi; ~ **time** gösterim

süresi; ~ **tube television** gösterici
ışıtacı televizyon; ~ **window** gösterim penceresi
projectionist gösterimci; ~ **gang boss** baş gösterimci
projector gösterici; ışıldak; ~ **aperture** gösterici penceresi; ~ **lamp** gösterici ışıltacı; ~ **lens** gösterici merceği; ~ **mask** gösterici örtüsü; ~ **stand** gösterici ayağı; ~ **throw** uzaklık
Proletarian Culture Emekçi Kültürü
Proletkult Emekçi Kültürü
promenade girişlik
promotion spot tanıtma filmi
prompter akıl defteri
prompting akıl defteri
prop; ~ **plot** donatım dökümü; ~ **room** donatım korunağı
propaganda; ~ **film** propaganda filmi; ~ **programme** propaganda izlencesi
propagation yayılma
properties donatım
property; ~ **list** donatım dökümü; ~ **man**; ~ **manager** donatımçı; ~ **man assistant** yardımcı donatımçı; ~ **master** donatımçı; ~ **plot** donatım dökümü; ~ **room**; ~ **store** donatım korunağı
proprietor of the work yapıt iyisi
props donatım; ~ **boy**; ~ **hustler**; ~ **manager** donatımçı
protection shot ara çekim
protective; ~ **head leader**; ~ **leader** koruyucu kılavuz
provisional title geçici ad
PSC ana denetim odası
psychological film ruhsal film
public izleyiciler; ~ **screening**; ~ **showing** kamuya oynatım

publicity tanıtı; ~ **agent** tanıtıcı; ~ **chef**; ~ **director** tanıtı yöneticisi; ~ **film** tanıtı filmi; ~ **man** tanıtı görevlisi; ~ **manager** tanıtıcı
puck döndürme çubuğu
pull-black geriye kaydırma
pull-down geçiş
pulling focus odak kaydırma
pulse vuru; ~ **sync(hronization)** vuru eşlemesi
pulsed lamp yanar söner ışıltacı
punch zımbalamak
puncher zımba
punching machine zımba
punctuation noktalama
puppet; ~ **animation film**; ~ **film** kukla filmi
pure cinema arı sinema
pursuit kovalama
push-button düğme
pusher kaydırmacı
push-over wipe silinme
push-pull (sound recording) tersdüz seslendirme
PVC polivinilklorit

Q

quad-8 dört 8
quadruplex recorder dörtlü görüntü aygıtı
quantum nicem
quartz kuvars; ~ **-halogen lamp** kuvars ışıltacı
quick ~ **-change scenery** çabuk değişir bezem; ~ **cutting** hızlı kurgu; ~ **forward action** hızlı düz devinim; ~ **motion** hızlandırılmış devinim; ~ **reverse (action)** hızlı tersine devinim; ~ **shot** çarpıcı çekim
quickie çırpıştırma filmi
quiet! "susunuz!"

quizmaster yarışma yöneticisi
quiz programme yarışma izlencesi
quota oynatım saptancası; ~ **film** saptancafilm; ~ **quickie** çırpıştırma film

R

RA sesli penceresi
rack askı; çerçeve düzeltmek; ~ **for editing** askı; ~ **operator** alıcı denetçisi
racks alıcı denet odası
raditing element (of aerial) yayıcı öge
radiation ışıma; ışınım
radio almaç; radyo; ~ **broadcasting** radyo; yayın; ~ **camera** telsiz bağlantılı alıcı; ~ **communication** radyo ışıtacı; ~ **frequency** radyo yinelenimi; ~ **link** telsiz bağlantısı; ~ **receiver** almaç; ~ **relay** yayın; ~ **station** radyo yayacı; ~ **television camera** telsiz bağlantılı alıcı; ~ **transmission** yayın; ~ **transmitter** verici; ~ **tube**; ~ **valve** radyo ışıtacı; ~ **waves** radyo dalgaları
rain çizik; yağmur etkisi; ~ **effect** yağmur etkisi
range; ~ **of audibility** ışıtılabilirlik sınırı; ~ **of frequency** kuşak
range-finder uzaklıkölçer
rapid scene devingen çekim
raster kafes
rating izleyici araştırması; kerteleme
raw stock boş film; ~ **dimension** boy
ray ışın
reaction shot tepki çekimi
real; ~ **focus** gerçek odak; ~ **image** gerçek görüntü
realism gerçekçilik
rear projection geriden gösterim; ~ **screen** geriden gösterim görüntülüğü

rebroadcast; ~ **receiver** aktarıcı; ~ **transmitter** aktarıcı
recce yer seçimi
receiver almaç; ~ **picture tube** almaç ışıtacı
receiving; ~ **aerial** alıcı dalgalığı; ~ **aerial of microwave relay transmitter** ara alıcı dalgalığı; ~ **aerial power** alıcı dalgalık gücü
reception alma
reconditioning onarım
reconstruction yeniden kuruş
record plak; seslendirmek; ~ **beat**; ~ **clap** ses şakşığı; ~ **film** araştırma filmi; ~ **player**; ~ **reproducer** plakçalar
recorded programme dolaylı yayın
recording çevirim; ~ **car** seslendirme arabası; ~ **channel** seslendirme oluğı; ~ **director** ses başyönetmeni; ~ **down both edges of film** çift kenarlı seslendirme; ~ **down one edge of film** tek kenarlı seslendirme; ~ **head** saptama kafası; seslendirme kafası; ~ **jack** ses aygıtı yuvası; ~ **lamp** ışıklama ışıtacı; ~ **of commentary** açıklama seslendirmesi; ~ **studio** seslendirme ışliğı; ~ **sync** kurgu eşlemesi; ~ **system** seslendirme oluğı; ~ **tape** mıknatıslı ses kuşalığı; ~ **truck**; ~ **van** seslendirme arabası
recordist ses yönetmeni
recordman ses yönetmeni
rectifier doğrultmaç
redevelopment koyulaştırma
red; ~ **filter** kırmızı süzgeç; ~ **master** kırmızı eşlem
reduce küçültme
reduced küçültölmüş (film); ~ **aperture** sesli penceresi
reducer küçültmeci

reduction küçültme; ~ **print** dar eşlem; ~ **printer** küçültme aygıtı; ~ **printing** küçültme basımı; ~ **process** küçültme işlemi

re-edit yeniden sürmek

reel makara; ~ **diameter** makara çapı; ~ **end** makara sonu; ~ **end alarm** geçme imi; ~ **playing time** makara süresi; ~ **size** makara boyu

reference print örnek eşlem

reflected light yansıyan ışık; ~ **exposure meter**; ~ **meter** yansıyan ışıkölçer

reflected wave yansımış dalga

reflection yansıma

reflector yansıtıcı; yansıtıcı; ~ **lamp** yansıtıcı ışık; ~ **screen** yansıtıcı

reflex; ~ **finder** yansımali bakaç; ~ **television monitor** televizyonlu bakaç; ~ **viewfinder** yansımali bakaç

refraction kırılma

refractive index kırılma göstergesi

regional; ~ **production centre** bölgesel yapım merkezi; ~ **programme** bölgesel izlençe; ~ **station** bölge yayacı

register tutucu tırnak; ~ **of copy-right** yapıt hakkı kütüğü; ~ **pin** tutucu tırnak

registration tutma; ~ **pin** tutucu tırnak

regular-8 (film) ölçün 8 (mm'lik film)

regulator düzeneç

rehearsal sinama; ~ **on stage** işlikte sinama; ~ **room** sinama salonu; ~ **script** sinama oyunluğu; ~ **studio** sinama salonu

reissue yeniden sürmek; yeniden sürüm

relational editing bağıntılı kurgu

relative; ~ **aperture** bağıntılı açıklık;

~ **humidity** bağılnem

relay; ~ **satellite** yayın uydusu; ~ **station**; ~ **transmitter** aktarıcı

release çalıştırma; dağıtım; düğme; sürüm; ~ **a motor** çalıştırma; ~ **button**; ~ **knob** düğme; ~ **print** dağıtım işlemi; ~ **schedule** izlençe çizelgesi; ~ **script** kesin oyunluk; ~ **title** kesin ad

releaser dağıtımcı; düğme

reliability güvenilirlik

religious film dinsel film

remake yeni çevirim

remote dışarıda (canlı) yayın; ~ **broadcast** dışarıda (canlı) yayın; ~ **control** uzaktan yönetme; ~ **control equipment**; ~ **control unit** uzaktan yönetme aygıtı; ~ **pickup** dışarıda (canlı) yayın

rental kiralama tutarı

renter dağıtımcı

renting dağıtım; ~ **agency**; ~ **company** dağıtımçı

repair bakım

repeat yeniden yayınlama

repeated; ~ **frame**; ~ **picture** yinelenmiş resim

repeater (receiver) aktarıcı

repetition yineleme

replay önceden seslendirme; ~ **head** okuma kafası

replenisher tazeleyici

replenishment tazeleme

report görüşüm; ~ **sheet** çevirim yazanağı; döküm kâğıdı

reportage görüşüm

reporter televizyon bildirmeni; ~ **camera** el alıcısı; ~ **cameraman** alıcılı bildirmen

reprint yama

reproducer head okuma kafası

reproducing head okuma kafası
reproduction okuma; önceden seslendirme
rerecord yeniden seslendirme
rerecording aktarma; yeniden seslendirme; ~ **man** bileştirici
rerun yeniden sürmek; yeniden sürüm
research film araştırma filmi
reservoir birikimlik
resistance direnç
resolution seçme gücü; ~ **pattern** a-yar resmi
resolving power seçme gücü
restoration onarım
retake yeni çekim
reticulation ağsılaşma
retrofocus lens geri odaklı mercek
retrospective anma gösterisi
return trace resim başı (yapma)
reverberation yankı
reversal evrilir; ~ **colour film** evrilir renkli film; ~ **emulsion** evrilir duyarkat; ~ **film** evrilir film; ~ **film process**; ~ **process** evrilir film işlemesi; ~ **stock** evrilir boş film; ~ **type colour film** evrilir renkli film
reverse aç - karşı aç; ~ **action** tersine devinim; ~ **angle** aç - karşı aç; karşı aç; ~ **angle shot** karşı aç çekimi; ~ **compatibility** ters bağdaşım; ~ **lighting** geriden aydınlatma; ~ **mask** dişi örtü; ~ **motion** ters geçiş; tersine devinim; ~ **shooting**; ~ **shot** baş aşağı çekim; ~ **shot** karşı aç çekimi; uç; ~ **wind(ing)** geriye sarma
reversible evrilir; ~ **emulsion** evrilir duyarkat; ~ **film** evrilir film; ~ **process** evrilir film işlemesi; ~ **stock** evrilir boş film
reviewer eleştirmen

review room gösterim odası
rewind geriye sarma; sarıcı
rewinder sarıcı
rewinding geriye sarma
RF radyo yinelenimi
rhythm alıcı hızı; tartım; ~ **tape** sözlendirme kılavuzu
rhythmic montage tartımlı kurgu
ribbon miknatıslı ses kuşağı; ~ **microphone** kuşaklı sestoplar
rifle; ~ **microphone**; ~ **mike** nam-lu sestoplar; ~ **spot** benek ışıldağı
right of reproduction çoğaltım hakkı
rights; ~ **for projections in schools** okullarda oynatım hakkı; ~ **per print** eşlem başına hak
ring-type recording head çember saptama kafası
rinse yıkama
ricing yıkama
ripple uğultu; ~ **effects** dalgalanma
roadshow gala
role; rôle rol
roll dönme; kangal; ~ **'em!** "al!"; ~ **of frame** dönme; ~ **tape!** "miknatıslı görüntü!"; ~ **telecine!**; ~ **T-K!** "film!"; ~ **VTR!** "miknatıslı görüntü!"
roller makara; ~ **caption**; ~ **title** döner yazı
rolling; ~ **back** döner diplik; ~ **stage** döner görünlük; ~ **title** döner yazı
Röntgen rays röntgen ışınları
rostrum seki; yazılama masası
rotary disc shutter değişir örtücü
rotating disc scanner Nipkow çarkı
Rotator dalgalık yöneltici
rotor dalgalık yöneltici
rough; ~ **assembly** dizileme; ~ **cut** kaba kurgu
Rouxcolor Rouxcolor

row sıra
royalty yapıt hakkı ödemeliği
RP geriden gösterim
rule; ~ **of 180°**; ~ **of the imaginary line 180°** kuralı
run geçiş; ~ **back** ters geçiş; ~ **tape!** "mıknatıslı görüntü!"; ~ **telecine!**; ~ **TK!** "film!"; ~ **VTR!** "mıknatıslı görüntü!"
shutdown sheet döküm
running; ~ **commentary** görüşüm; ~ **order** çalışma dökümü; döküm; iz - lence taslağı; ~ **speed** alıcı hızı; gös - terici hızı; ~ **time** gösterim süresi; ~ **title** döner yazı
run-through soğuk sınam
rushes günlük çekim(ler); ~ **assem - bly** günlük çekim dizilemesi
rush print deneme eşlemi

S

safe dolap; ~ **area** güvenilir alan
safelight güvenişiği
safety; ~ **base** yanmaz taban; ~ **film** yanmaz film; ~ **measures** güvenlik önlemleri; ~ **regulations** güvenlik yönetmeliği; ~ **stock** yanmaz boş film
salary ödemelik
sample; ~ **print** deneme eşlemi; kur - gu eşlemi
satcoms uydu iletişimi
satellite uydu; ~ **communications** uydu iletişimi; ~ **orbit** yörünge; ~ **station** uzay yayacı; yayın uydusu; ~ **television** uydu televizyonu
saturation doyma
saw-tooth testere dişi
scale of shots çekim ölçeği
scan taramak; ~ **linearity** doğrusal - lık

scanning tarama; yıldırım geçişi; ~ **beam** tarayıcı demet; ~ **dot** tarayıcı demet; ~ **dot** tarayıcı benek; ~ **ge - nerator** tarama üretici; ~ **line** sa - satır; ~ **linearity** doğrusallık; ~ **re - versal** tarama evrilmesi; ~ **spot** ta - rayıcı benek

Scanoscope Scanoscope

scattering (of light) yayınım
scene bezem; görünçlük; ~ **hand** iş - lik işçisi; ~ **painter** ressam-bezem - ci; ~ **shift** bezem değişimi; ~ **shif - ter** ışık işçisi; ~ **tester** kerteleme aygıtı

scenery; ~ **designer** bezem; bezem - ci; ~ **hand** ışık işçisi; ~ **set** bezem; ~ **storage**; ~ **store** bezem koru - nağı

scenic maket; ~ **artist** boyacı; ~ **ser - vice man** ışık işçisi

Scheiner; ~ **film speed**; ~ **speed** Scheiner duyarlılığı

schlieren photography kırılma fo - toğrafı

school; ~ **s television programme** okul televizyonu; ~ **viewer** öğrenci izleyici

Schüfftan; ~ **process**; ~ **shot** Schüff - tan işlemi

science-fiction önceleme filmi

scientific; ~ **cinematography** bilim - sel sinema; ~ **film** bilimsel film

scissors denetleme; denetleyici

scoop dağıtıcı; tas ııldak

scope geniş görüntülük

score film müziği

scorer besteci

scoring müziklendirme

scout(er) yıldız avcısı

scramble karıştırmak

scrambling bozulma

scrape kazıma

scraper kazıyıcı

scraping kazıma; ~ **tool** kazıyıcı

scratch çizik; geçici ad; ~ **print** çiziklenmiş eşlem; ~ **removal** çiziksizleme

scratched; ~ **film** çizikli film; ~ **print** çiziklenmiş eşlem

screen görüntülük; göstermek; ~ **adaptation** uyarlama; ~ **advertising** tanıtı filmi; ~ **brightness** görüntülük parlaklığı; ~ **credits** tanıtma yazısı; ~ **luminance** görüntülük parlaklığı; ~ **opera** opera filmi; ~ **operatta** operet filmi; ~ **picture** yansımış görüntü; ~ **size boy**; görüntülük eni; ~ **star** yıldız; ~ **story** öykü; ~ **time** gösterim süresi; ~ **width** görüntülük eni

screening sinema dünyası

screening gösterim; ~ **of the rushes** günlük çekim gösterimi; ~ **room** gösterim odası

screenland sinema dünyası

screw-ball comedy çilgin güldürü

scribe tanıtı yöneticisi

scrim yayındırıcı örtü

script çevirim oyunluğu; ~ **breakdown** çalışma dökümü; ~ **clerk**; ~ **girl** yazman; ~ **roller** akıl defteri; ~ **supervisor** yazman

seat koltuk; yer

seating; ~ **capacity** koltuk sayısı; ~ **plan** yer tasarısı

SECAM system SECAM işlemi

second; ~ **asistant cameraman** takımcı; ~ **asistant director** ikinci yardımcı; ~ **balcony** ikinci balkon; ~ **cameraman** alıcı yönetmeni yardımcısı; ~ **feature** ikinci film; ~ **run** ikinci oynatım; ~ **run house**; ~ **run**

theatre ikinci oynatım sineması; ~ **unit** ikinci takım; ~ **unit director** ikinci takım yönetmeni; ~ **unit man** ikinci yardımcısı

secondary; ~ **colours** tümler renkler; ~ **electron** ikincil elektron; ~ **emission** ikincil yayın; ~ **lighting** güvenlik aydınlatması; ~ **programme** destekleyici izlençe

secretary of the producer yazman
seeing izleme

Selecta-Vision Selecta-Vision

selection (of shots; of takes) seçim
selector; ~ **UHF** pek yüksek yinelenim seçici; ~ **VHF** çok yüksek yinelenim seçici

self-blinded camera sessizlenmiş alıcı

self-erecting screen katlanır görüntülük
Selsyn motor eşleme motoru

semi; ~ **automatic camera** yarı otomatik; ~ **documentary** yarı belgesel (film); ~ **long shot** yarı genel çekim; ~ **transparent screen** yarı saydam görüntülük

semiology of the cinema sinema imbilimi

semiotics of the cinema sinema imbilimi

senior; ~ **spot** başlık; ~ **television engineer** alıcı denetçisi

sense of vision modulation resim değiştirim yönü

sensibility duyarlık

sensitester kerteleme aygıtı

sensitive duyar

sensitivity duyarlık

sensitizer duyarlaştırıcı

sensitometer bkz. **sensitometre**

sensitometre duyarlıkölçer; ~ **strip** deneme parçası

sensitometric test strip deneme parçası

sensitometrist duyarlılıkölçücü

sensitometry duyarlılıkölçümü

separate; ~ **magnetic sound (track)** ayrı mıknatıslı ses; ~ **optical sound (track)** ayrı optik ses

separation; ~ **master** ayırıcı ana negatif; ~ **negative** ayırıcı negatif

SEPMAG ayrı mıknatıslı ses

SEPOPT ayrı optik ses

sequence ayırım

sequential; ~ **scanning** düz tarama; ~ **system** almasıık renk işlemi

serial bölüntülü film; dizi; ~ **film**; ~ **s** bölüntülü film

series dizi; ~ **of slides** saydam resim kuşağı; ~ **title** dizi adı

serves giydirci

servo; ~ **control**; ~ **-mechanism** özdevinimli düzenek; ~ **-motor** yardımcı motor

set almaç; bezem; bezem kurmak; ~ **decorator**; ~ **designer**; ~ **dresser** bezemci; ~ **dresser** donatımcı; ~ **dressings** donatım; ~ **lights** ışık aydınlatması; ~ **plan** bezem tasarısı

setting bezem; ~ **of shutter** örtücü ayarı; ~ **up** bezem kurma; ~ **workshop** bezem işliğı

set-up yerleştirme

17.5 mm (film) 17,5 mm'lik film

seventh art yedinci sanat

70 mm (film) 70 mm'lik film

sex; ~ **film**; ~ **movie** açık film

sexploitation cinsel sömürü filmi

SFX ses etkileri

shade renküzü; ~ **s and lights** gölge ler ve ışıklar

shadow çalışma gölgesi; ~ **mask** elek; ~ **mask tube** elekli ışıtaç

sharing contract ortaklık sözleşmesi
sharp seçik

sharpness seçiklik; ~ **of image** seçiklik; ~ **of vision** seçme gücü

SHF pek çok yüksek yinelenim

shoot çevirmek

shooting çevirim; ~ **and reverse ang-**

le açık-karşı aç; ~ **angle** aç; ~ **aper-**

ture ışık düzensengi açıklığı; ~ **day**

çevirim günü; ~ **in studio** ışikte

çevirim; ~ **period** çevirim süresi; ~

permission; ~ **permit** çevirim izni;

~ **range** uzaklık; ~ **schedule** ça-

alışma çizelgesi; ~ **script** çevirim

oyunluğu; ~ **script writer** çevirim

oyunluğu yazarı

short kısa film; kısa haberler; ~ **fe-**

ature orta uzunlukta film; öykülü kı-

sa film; ~ **film** kısa film; ~ **focus**

lens kısa odaklı mercek; ~ **shot** kı-

sa çekim; ~ **subject** öykülü kısa film;

~ **wave** kısa dalga

shortie kısa film

shot çekim; ~ **assembly** dizileme; ~

box uzaktan yönetme aygıtı; ~ **list**

çevirim oyunluğu; ~ **number** çekim

sayısı; ~ **reaction shot** açık-karşı aç

shoulder omuz; ~ **pod**; ~ **shot** omuz

çekimi; ~ **tripod** ~ omuz ayağı

show eğlence izlencesi; görünc; göste-

rim; göstermek; ~ **business** görünc

işleyimi; ~ **copy**; ~ **print** önoynatım

eşlemi

showing gösterim

shrinkage büzülme

shrinking büzülme

shulter örtücü

shutter; ~ **aperture** ışık düzensengi;

örtücü açıklığı; ~ **fade** örtücüyle açıl-

ma-kararma; ~ **fade in** örtücüyle

açılma; ~ **fade out** örtücüyle karar-

ma; ~ **opening** örtücü açıklığı; ~ **speed** örtücü hızı
shuttle pin geçiş tırnağı
SI SI birimleri; ~ **units** SI birimleri
S/l bindirme
side; ~ **lighting** yandan aydınlatma; ~ **perforation** tek sıra delik
sideband yan kuşak
sideways running yanlamasına geçiş
sight line görüş çizgisi
sign yapım imleri
signal im; yapım imleri; ~ **mark** başlangıç imi; ~ **plate** im yüzeyi; ~ **strength** im düzeyi; ~ **to-interference ratio**; ~ **to noise ratio** im-gürültü oranı
silence sessizlik; ~ ! "susunuz!"
silenced motion picture camera sessizlenmiş alıcı
silent sessiz (film); ~ **bit** figüran; ~ **camera** sessiz alıcı; ~ **cinematography**; ~ **film** sessiz sinema; ~ **film** sessiz (film); ~ **frame** sessiz çerçevesi; ~ **motion picture** sessiz sinema; ~ **motion picture camera** sessiz alıcı; ~ **picture** sessiz (film); ~ **projection** sessiz gösterim; ~ **projector** sessiz gösterici; ~ **speed** sessiz (film) hızı
silhouette ufak rol; ~ **film** gölge filmi
silver; ~ **bromide** gümüş bromür; ~ **chloride** gümüş klorür; ~ **halides** gümüş halojenürleri; ~ **recovery** gümüş çıkarma; ~ **screen** yansıtıcı
simple colours ana renkler
Simplifilm Simplifilm
simultaneous system zamandaş renk işlemi
singer şarkıcı
single şarkılı film
singing film şarkılı film

single; ~ **broad light** dağıtıcı; ~ **channel aerial** tek oluk dalgahğı; ~ **8** tek 8; ~ **8 camera** tek 8 alıcı; ~ **8 mm film** tek 8; ~ **frame** resim; tek resim; ~ **frame animation** tek resimli canlandırma; ~ **frame exposure** tek resimli çevirim; ~ **frame mechanism** tek resim düzeneği; ~ **frame shooting** tek resimli çevirim; ~ **gun colour picture tube** tek elektron toplu ışıtaç; ~ **perforated film** tek delikli film; ~ **picture taking** tek resimli çevirim; ~ **run 8 mm film** tek 8; ~ **sideband** tek yan kuşak; ~ **system sound camera** sesli alıcı; ~ **system sound recording** birlikte çevirim; ~ **track** tek ses yolu
"sink" eşleme
16 frames per second saniyede 16 resim
16 mm 16 mm'lik film; ~ **film** 16 mm'lik film; ~ **camera** 16 mm'lik alıcı; ~ **projector** 16 mm'lik gösterici; ~ **release print** 16 mm'lik eşlem
625 lines 625 satır
65 mm 65 mm'lik film; ~ **film** 65 mm'lik film; ~ **Todd-AO** 65 mm Todd-AO
size boy; ~ **of image** resim boyu; ~ **of the picture screen** boy
sketch skeç
skid tekerlekli üçgen
skip; ~ **frame** atlanmış resim; ~ **printing** atlamalı basım
sky; ~ **cloth** gök görüntülüğü; ~ **filter** gök süzgeci; ~ **wave** yansımış dalga
skyhook geçmeli askı
skylight filter gök süzgeci
slanting lines eğik çizgiler

slapstick sopalama
slate çekim tahtası; ~ **board** çekim tahtası; ~ **number** çekim sayısı
slave bağlı yayaç; ~ **station** bağlı yayaç
slide saydam resim; ~ **carrier** saydam resim değiştirici; saydam resim taşıyıcı; ~ **changer** saydam resim değiştirici; ~ **film** saydam resim; saydam resim kuşağı; ~ **library** saydam resimlik; ~ **magazine** saydam resim doldurmalığı; ~ **mound** saydam resim çerçevesi; ~ **projection** saydam resim gösterimi; ~ **projector** saydam resim göstericisi; ~ **scanner** saydam resim tarayıcı; ~ **size** saydam resim boyu; ~ **viewer** saydam resim bakımlığı
sliding stage kayar görünçlük
slit ışıklama yarığı; ~ **microphone** nam-lu sestoplar
slotted grid kaydırma askısı
slow; ~ **film** durgun film; ~ **motion** yavaşlatılmış devinim; ~ **motion cinematography** yavaşlatılmış devinim sineması; ~ **motion effect** yavaşlatılmış devinim; ~ **motion picture** yavaş çevirim; ~ **scene** durgun ayırım; ~ **shot** durgun çekim
slug yama
SM düzlük yönetmeni; ışık yönetmeni; yapım görevlisi
small; ~ **boom** tekerlekli kol; ufak vinç; ~ **cinema** cep sineması; ~ **crane** ufak vinç; ~ **film** dar film; ~ **flag** ışık örtüsü; ~ **format** dar film; ~ **part** ikinci rol; ufak rol; ~ **part actor**; ~ **part player** ufak rol oyuncusu; ~ **screen** küçük görüntülük
smash hit gişe birincisi
smellie kokulu film

Smell-O-Vision Smell-O-Vision
S/N ratio im-gürültü oranı
snap yıldırım haber
snapshot şipşak
sneak preview habersiz oynatım
snoot uzatma eki; yayındırıcı kanat
snow karlanma; ~ **effect** kar etkisi; ~ **ing** karlanma
soap-opera sabun operası
social film toplumsal film
sociology; ~ **of film** sinema toplum-bilimi; ~ **of television** televizyon toplumbilimi
socket yuva; ~ **for extension (loud speaker)** ek sesyayar yuvası; ~ **for headphone** kulaklık yuvası; ~ **for remote control** uzaktan yönetme yuvası; ~ **for tape recorder** ses aygıtı yuvası; ~ **for UHF aerial** pek yüksek yinelenim dalgalığı yuvası; ~ **for VHF aerial** çok yüksek yinelenim dalgalığı yuvası
sodium hyposulphite hipo
soft yumuşak; ~ **core** açık film; ~ **focus** yumuşak odak; ~ **focus lens** yumuşak odaklı mercek; ~ **light** yumuşak ışık
software izlence
solution eriyik
soot and whitewash çok sert
sound ses; ~ **absorber** soğurucu; ~ **absorption** soğurma; ~ **advance** resim-ses aralığı; ~ **amplifier** yükselteç; ~ **and picture advance** resim-ses aralığı; ~ **and picture loop** dolam; ~ **and vision transmission** yayın; ~ **archive** seslik; ~ **backing** sesli diplik; ~ **balancer** bileştirici; ~ **boom** sestoplar arabası; ~ **booth** seslendirme odası; ~ **broadcasting** yayın; ~ **camera** ses alıcısı; sesli alıcı;

~ **cameraman**; ~ **camera operator** ses yönetmeni; ~ **carrier** ses taşıyıcı dalga; ~ **carrier frequency** ses taşıyıcı yinelenimi; ~ **carier relative to edge channel** ses taşıyıcılık kenarı aralığı; ~ **carrier relative to vision carrier** ses-resim taşıyıcı aralığı; ~ **channel** seslendirme oluğu; ses oluğu; ~ **cinematography** sesli sinema; ~ **clap** ses şakşığı; ~ **console**; ~ **control desk** seslendirme masası; ~ **control room** ses yönetim odası; ~ **cutting** ses kurgusu; ~ **demodulator** ses bulucu; ~ **director** ses başyönetmeni; ~ **dissolve** ses zincirlemesi; ~ **distortion** bozulma; bozum; ~ **editing** ses kurgusu; ~ **effects** ses etkileri; ~ **effects library** ses etkileri belgeliği; ~ **effects man** ses etkicisi; ~ **effects track** etkiler kuşağı; ~ **engineer** bileştirici; ses başyönetmeni; ~ **fade** kısma; ~ **fading** alkinma; ~ **film** sesli (film); sesli sinema; ~ **film screen** sesli (film) görüntülüğü; ~ **filter** süzgeç; ~ **head** okuma kafası; ses bölümü; ~ **image** ses imi; ~ **insulation** sessizleme; ~ **intensity** gürlük; ~ **intermediate frequency** ses ara yinelenimi; ~ **intermediate frequency amplifier** ses ara yinelenim yükseltici; ~ **lead** resim-ses aralığı; ~ **level** ses düzeyi; ~ **library** seslik; ~ **man** sesi; ses yönetmeni; ~ **media** işitsel araçlar; ~ **mixer** bileştirici; seslendirme masası; ~ **mixing console**; ~ **mixing desk**; ~ **mixing panel** seslendirme masası; ~ **modulation** ses değiştirimi; ~ **motion picture** sesli (film); sesli sinema; ~ **negative** ses negatif; ~ **operator** ses yönet-

meni; ~ **perspective** ses derinliği; **picture** sesli (film); ~ **porous** ses geçirir; ~ **porous screen** ses geçirir görüntülük; ~ **positive** ses pozitif; ~ **print** ses eşlemi; ~ **projection** sesli gösterim; ~ **projector** sesli gösterici; ~ **reader** okutacı; ~ **recording** seslendirme; ~ **recording speed** seslendirme hızı; ~ **recording tape** miknatıslı ses kuşağı; ~ **recorder** bileştirici; ses yönetmeni; ~ **reel** ses kuşağı; ~ **rehearsal** ses sınaması; ~ **reproducer** okuma kafası; ~ **screen** sesli (film) görüntülüğü; ~ **signal** ses imi; ~ **speed** sesli (film) hızı; ~ **stage** sesli işliği; ~ **studio** seslendirme işliği; sesli işliği; ~ **superimposure** ses bindirmesi; ~ **supervisor** ses yönetmeni; ~ **system** ses işlemi; ses yönetmeni; ~ **take-off** ses kesilmesi; ~ **tape** ses kuşağı; **tape library** miknatıslı seslik; ~ **track** ses kuşağı; ses yolu; ~ **track advance** resim-ses aralığı; ~ **transfer** aktarma; ~ **transmission** yayın; ~ **transmitter** verici; ~ **truck** seslendirme arabası; ~ **version** sesli evrim; ~ **volume** gürlük; ~ **wave** ses dalgası; ~ **work print** ses iş eşlemi **soundproof** ses geçirmez; ~ **booth** seslendirme odası; ~ **camera** sessizlenmiş alıcı; ~ **window** camlı bölme **soundproofing** ses geçirmezleme; sessizleme; ~ **casing** sessizleme kutusu **soup** açındırmaç **Sovcolor** Sovcolor **Soviet Scope** Soviet Scope **spaghetti** film **spares** belgelik çekimi **sparks** ışıkcı **speaker** sunucu

special effect hile; ~s etkiler; ~s man etkici

specialized hall sanat sineması

spectacle görünüş

spectator izleyici

spectators izleyiciler

spectrum izge; ~ of electromagnetic radiations elektromıknatis izge

speech söz; ~ band söz kuşağı

speed alıcı hızı; bağıntılı açıklık; duyarlılık; ~ indicator hız göstergesi; ~ of a lens bağıntılı açıklık; ~ of film movement alıcı hızı; gösterici hızı; ~ of shooting; ~ of taking alıcı hızı

speeded-up hızlandırılmış devinim

SPG eşleme üretici

spherical aberration yuvarsal sapınç

spill light yayınmış ışık

spindle for channel tuning ince ayar düğmesi

splice ek yeri; yapıştırmak; ~ bump; ~ noise ek gürültüsü

splicer yapıştırma aygıtı

splicing yapıştırma; ~ bench yapıştırma masası; ~ cement zambak; ~ girl kesici; ~ machine; ~ press yapıştırma aygıtı; ~ scene bağlayıcı çekim; ~ table yapıştırma masası

split; ~ field picture alan bölünmesi; ~ focus odak bölünmesi; ~ image; ~ picture ayrıntı (çekimi); ~ reel geçme makara; ~ screen alan bölünmesi; devinimsiz örtülü görüntü; ~ screen process; ~ screen shot devinimsiz örtülü film

spoken title arayazı

sponsor siparişi

sponsored; ~ film ısmarlama film; ~ programme ısmarlama yapım

spool makara; ~ box kutu

spooling sarma

sportcast spor yayını

sports; ~ and events spor izlencesi; **broadcast** spor yayını; ~ film spor filmi; ~ magazine spor magazini

spot benek; kısa tanıtı; toplayıcı ışıldak; ~ bar borulu askı

spotlamp toplayıcı ışıldak

spotlight toplayıcı ışıldak

spotlighting toplu ışık

spring zemberek; ~ driven camera zemberekli alıcı; ~ motor; ~ wound motor zemberekli motor

sprocket; ~ drum dişli makara; ~ hole delik; ~ tooth diş; ~ wheel dişli makara

sprocketed (magnetic) tape delikli miknatıslı kuşak

squawk okutuş

squeeze sıkıştırma; ~ track değişir alanlı ses imi

squeezed print sıkıştırılmış eşlem

SSB tek yan kuşak

stability dayanıklılık; sallanmazlık

stabilizer düzelter; pekiştirici

staff uygulamı takımı

stag işçilik işçisi; ~ film; ~ picture cinsel sömürü filmi

stage görünlük; kat; ~ brace bezem desçeği; ~ hand işlik işçisi; ~ manager yapım görevlisi

staging görünlüklleme; ~ plan düzlük tasarı

stalls birinci; ön

stand uçayak; ~ by (for a rise) "kalkışa geç!"

standard; ~ copy ana eşlem; ~ 8 (film); ~ 8 mm film ölçün 8 (mm'lik film); ~ film; ~ format; ~ gauge ölçün film; ~ interval ölçün aralık; ~ leader Akademi kılavuzu; ~

perforation ölçün delik; ~ **projector for 35 mm** 35 mm'lik gösterici; ~ **size** ölçün film; ~ **size stock** ölçün boş film; ~ **speed** ölçün hız; ~ **stock** ölçün boş film

standards; ~ **conversion** ölçün çevirme; ~ **converter** çevirgeç; ölçün çevirgeci

stand-by transmitter aktarıcı

stand-in benzer; ~ **double** ışık benzeri; ~ **man** benzer

standstill resim durdurma

star yıldız; ~ **system** yıldızcılık

starlet yıldızcık

start; ~ **of line** satırbaşı

starting çalıştırma; ~ **sign** başlangıç imi

static duruk; ~ **cutting**; ~ **editing** durgun kurgu; ~ **electronic mat** örtülü bileştirme; ~ **shot** değişmez çekim

station televizyon yayacı; ~ **break**; ~ **identification**; ~ **signal** tanıma imi

steerer kaydırmacı

step; ~ **contact printer** ara değmeli basım aygıtı; ~ **down transformer** gerilim düşürücü; ~ **optical printer** aralı optik basım aygıtı; ~ **printing** aralı basım; ~ **up transformer** gerilim yükseltici; ~ **wedge** deneme parçası

stereo üçboyutlu ses

Stereokino Stereokino

stereophonic; ~ **recording** üçboyutlu seslendirme; ~ **sound** üçboyutlu ses; ~ **sound recording** üçboyutlu seslendirme

stereophony üçboyutlu ses

stereoscopic; ~ **cinematography** üçboyutlu sinema; ~ **film** üçboyutlu (film); ~ **system** üçboyutlu işlemi;

~ **television** üçboyutlu televizyon

Stereovision Stereovision

sticking; ~ **memory**; ~ **retention** iz bırakma

still fotoğraf; ~ **cameraman** fotoğrafçı; ~ **frame** resim durdurma; ~ **man**; ~ **photographer** fotoğrafçı; ~ **picture** saydam resim; ~ **s library** resimlik

stock boş film; ~ **film** belgelik filmi; ~ **footage** belgelik çekimi; ~ **keeper** döşemeci; ~ **material**; ~ **phot** ~; ~ **shot** belgelik çekimi; ~ **shot film** derleme film; ~ **shot library** belgelik

stomp up subasınçlı ayak

stop f sayısı; ışık düzengeci; resim durdurma; ~ **! "kes!"** ~ **action camera** tek resim alıcısı; ~ **action cinematography** tek resim sineması; ~ **action mechanism** tek resim düzeneği; ~ **action photography** tek resimli çevirim; ~ **bath** durdurma banyosu; ~ **camera** dondurulmuş görüntü; ~ **camera effect** dondurulmuş görüntü; görüntü dondurma; ~ **down** ışık düzengecini kısmak; ~ **frame** dondurulmuş görüntü; ~ **frame mechanism** tek resim düzeneği; ~ **frame shooting** tek resimli çevirim; ~ **framing** görüntü dondurma; ~ **indicator** ışık düzengeci göstergesi; ~ **motion** tek resimli çevirim; tek resimli devinim; ~ **motion camera** tek resim alıcısı; ~ **motion cinematography** tek resim sineması; ~ **motion photography** tek resimli çevirim; ~ **ring** ışık düzengeci bileziği

stopping; ~ **down** ışık düzengecini kısmak; ~ **phase** furma evresi

storage korunaklama; ~ **battery** akımtoplar; ~ **cabinet** dolap; ~ **device**;

~ **switch** biriktirme aygıtı; ~ **unit** birikimlik; ~ **vault** koranak
story görüşüm; konu; öykü; ~-**board** resimli taslak; ~ **film** öykülü film;
 ~-**telling film** öykülü film
straight; ~ **cut** kesme; kurgu eşleme-
 si; ~ **join** düz yapıştırma
stray light yayılmış ışık
strength yeğinlik
striation televizyon izi
strike ! "sök!"
strip deneme parçası; kuşak; ~ **of film**
 film parçası; ~-**title** altyazı
striping mıknaşıslama; ~ **process**; ~
sound track mıknaşıslama
striplights taban ısıtıcıları
strobing stroboskop etkisi
stroboscope stroboskop
stroboscopic; ~ **effect**; ~ **interferen-**
ce stroboskop etkisi
studio düzlük; ışık; ~ **administrati-**
on ışık yönetimi; ~ **camera** iş-
 lik alıcısı; ~ **carpenter** marangoz-
 doğramacı; ~ **centre**; ~ **complex**
 yapım merkezi; ~ **contract** ışık söz-
 leşmesi; ~ **day** ışık günü; ~ **lamp**
 ışıldak; ~ **lighting**; ~ **lights** ışık ay-
 dınlatması; ~ **management** ışık yö-
 netimi; ~ **manager** düzlük yönet-
 menisi; ışık yönetmeni; yapım görev-
 lisi; ~ **monitor** ışık denetliği; ~
plan düzlük tasarısı; ~ **rehearsal** iş-
 likte sınama; ~ **shooting** ışıkta çe-
 virim; ~ **stage** düzlük; ~ **with fi-**
ve channels beş oluklu ışık
stunt man kavgacı
style deyiş
subcarrier alt taşıyıcı (dalga)
subject konu
subjective; ~ **camera** öznel anlatış;
 ~ **shot** öznel çekim

submersible camera deniz altı alıcısı
subscription television paralı televiz-
 yon
substandard dar film; ~ **film** dar film;
 ~ **film projector** dar film göstericisi;
 ~ **film stock** dar boş film; ~ **gauge**
 dar film; ~ **projector for 8 mm** 8
 mm'lik gösterici; ~ **projector for 9.5**
 mm 9,5 mm'lik gösterici; ~ **projec-**
tor for 16 mm 16 mm'lik gösterici;
 ~ **projector for Super-8 mm** bü-
 yük 8 mm'lik gösterici; ~ **size** dar
 film; ~ **size stock**; ~ **stock** dar boş
 film
substitution değiştirim
substratum astar
subtitle altyazı; arayazı; öbür ad; ~
button altyazı düğmesi
subtitled arayazılı
subtitling altyazılama; ~ **machine** alt-
 yazılayıcı
subtractive; ~ **colour process**; ~ **co-**
lour system çıkarmalı işlem; ~ **prin-**
ting çıkarmalı basım; ~ **process**; ~
system çıkarmalı işlem
successive frame process üç resimli
 renk işlemi
summary özet
sun; ~ **arc**; ~ **arc light** ışıldak; ~ **vi-**
sor güneşlik
sunlight ışıldak
sunshade güneşlik
sunshield güneşlik
super! "bindir!"
supered image bindirme
super-8; ~ **camera** büyük 8 mm'lik
 alıcı; ~ **mm (film)** büyük 8; ~ **mm**
process büyük 8 yöntemi; ~ **mm**
projector büyük 8 mm'lik gösterici
superemitron süperikonoskop (ışıtıcı)
superhed sesüstü yinelenimli almaç

superheterodyne (receiver) sesüstü yinelenimli almaç

super-high; ~ **frequency** pek çok yüksek yinelenim; ~ **speed camera** aşırı hızlı alıcı; ~ **speed cinematography** aşırı hız sineması; ~ **speeded up** aşırı hız; ~ **speed photography** aşırı hızlı çevirim

supericonoscope süperikonoskop (alıcı); ~ **camera** süperikonoskop (alıcı); ~ **emitron**; ~ **(tube)** süperikonoskop (ışıtıcı)

Superimpose! "bindir!"

superimposed; ~ **image** bindirme; ~ **print** altyazılı eşlem; ~ **title** bindirmeli yazı

superimposition bindirme; ~ **of sound** ses bindirmesi

superimposure bindirme

superorthicon süperortikon (alıcı); ~ **camera** süperortikon (alıcı); ~ **tube** süperortikon (ışıtıcı)

Super-Panavision Super-Panavision

superpanchromatic ortopankromatik; ~ **emulsion** ortopankromatik duyarlı kat

Superscope Superscope

Super Technirama 70 Super Technirama 70

supervising; ~ **dress designer** giysi yaratıcısı; ~ **editor** kurgucu

supervision gözetim

supervisor gözetmen

supplementary; ~ **lens** pozitif ek mercek; ~ **lens** ek mercek; ~ **programme** destekleyici izlençe

supplied title yakıştırma ad

supply besleme; ~ **reel** ek film; verici makara; ~ **spool** verici makara

support destek; taban; üçayak

supporting; ~ **actor**; ~ **actress** yar-

dımcı oyuncu; ~ **programme** destekleyici izlençe; ~ **role** ikinci rol

suppression pulse boşluk imi

surface wave yansımamış dalga

surrealism gerçeküstücülük

surrealistic film gerçeküstücü film

suspended animation dondurulmuş görüntü

suspense geciktirim

sustained programme önyapım

SW kısa dalga

sweep tarama; taramak

swish pan yıldırım geçişi

switch; ~ **back** almaşık kurgu; ~ **on** açmak

switcher resim seçici

sync eşleme; ~ **advance** resim-ses aralığı; ~ **bench** eşleme masası; ~ **cue** eşleme imi; ~ **leader** eşleme kılavuzu; ~ **mark** eşleme imi; ~ **pulse generator** eşleme üretici; ~ **pulses** eşleme imleri; ~ **separation** resim-ses aralığı; ~ **separator** eşleme ayırıcı; ~ **track** eşlemeli ses yolu; ~ **track recording** eşlemeli çevirim

synchronism eşlemelik

synchronization eşleme; ~ **control** eşleme ayarı

synchronized shooting eşlemeli çevirim

synchronize pulse generator eşleme üretici

synchronizer eşleyici

synchronizing; ~ **bench** eşleme masası; ~ **leader** eşleme kılavuzu; ~ **mark** eşleme imi; ~ **pulse generator** eşleme üretici; ~ **pulses** eşleme imleri; ~ **rushes** günlük çekim eşlemesi; ~ **separator** eşleme ayırıcı; ~ **signals** eşleme imleri

synchronous; ~ **actions**; ~ **develop-**

ment zamandaş gelişim; ~ **motor** eşleme motoru; ~ **satellite** eşlemeli uydu; ~ **sound** eşlemeli ses
syncing (up) eşleme
synopsis özet
synthetic; ~ **editing** bireşimci kurgu; ~ **music** çalgısız müzik; ~ **sound** çalgısız ses
system (of television stetions) ağ
System 35 System 35

T

table microphone masa sestopları
tachometer hızölçer
tail leader art kılavuz
take çekim; çevirim; çevirmek; gelir; ~ ! "al"; ~ **board** çekim tabtası; ~ **camera**! "al!"; ~ **down (light level)**! "azalt!"; ~ **number** çevirim sayısı; ~ **off axis** verici eksen; ~ **off spool** verici makara; ~ **out sound**! "sesi kes!"; ~ **up** alıcı makara; ~ **up axis** alıcı eksen; ~ **up reel**; ~ **up spool** alıcı makara; ~ **up sp-rocket** alıcı dişli
taking çevirim; ~ **angle** açı; ~ **lens** alıcı merceği
talent scout(er) yıldız avcısı
talkback (circuit) içiletişim
talkie sözlü (film)
talking; ~ **film** sözlü (film); ~ **motion pictures** sözlü sinema; ~ **picture** sözlü (film)
tally light alıcı ışığı; im ışığı
tank tekne
tanning sertleştirme
tape mıknaatıslı kuşak; mıknaatıslı ses kuşağı; ~ **base** taban; ~ **capsule**; ~ **cartridge**; ~ **cassette** kutucuk; ~ **editing** kurgu; ~ **editor** kurgucu; ~ **leader** kılavuz; ~ **recorder** ses ay-

gıtı; ~ **recording** mıknaatıslı görün-tü saptama; mıknaatıslı seslendirme; ~ **splice** kuşaklı yapıştırma; ~ **splicer** kuşaklı yapıştırma aygıtı
target erek; ışık örtüsü
teaching film öğretici film
team takım
tear yırtılma
tearing yırtılma
tearjerker acıklı güldürü
technical; ~ **director** ana denetim görevlisi; resim seçici; ~ **failure**; ~ ~ **fault** uygulamısal aksaklık; ~ **manager**; ~ **operation manager** ana denetim görevlisi; ~ **periodical** meslek dergisi; ~ **reconditioning**; ~ **restoration** uygulamısal onarım
technician ışıkçı; uygulaman
Technicolor Technicolor
Technirama Technirama
Techniscope Techniscope
tele tele
tele- tele-
telecast canlı yayın; televizyonla yayınlamak; yayınlamak
telecasting yayın
telecine film yayın aygıtı; film yayını; ~ **copy** yayın eylemi; ~ **machine** film yayın aygıtı; ~ **operator** film yayıncısı; ~ **print** yayın eylemi
telecinema film yayını
telecinematography telesine(ma)
telecommunication ırakiletişim; ~ **satellite** uydu
telecourse televizyonla öğretim
telediagnosis televizyonla tanı
telefilm televizyon filmi
telegenic televizyonagider
telegeny televizyonagiderlik
Telejector saydam resim tarayıcı; Telejector

telekinema film yayını
 telekinematography telesine(ma)
 tele-lens ırak merceği
 telemeter uzaklıkölçer
 telephoto lens trak merceği
 teleplay televizyon oyunu
 Teleplayer elektronik okuyucu
 teleprompter akıl defteri
 tele-pupil öğrenci izleyici
 telerecorder filme saptayıcı
 telerecording filme saptama; görüntü saptama
 telescopic; ~ aerial geçmeli dalgalık; ~ floor stand geçmeli destek; ~ hanger; ~ pipe geçmeli askı
 teletext yazı görüntüleme
 teletheque televizyonluk
 televiewer izleyici
 televise televizyona almak; televizyonla yayınlamak; yayınlamak
 televised lesson televizyonla öğretim
 televising televizyona alma; televizyonla yayınlama; ~ of a film televizyonda gösterim
 television almaç; televizyon; ~ act televizyon yasası; ~ actor; ~ actress televizyon oyuncusu; ~ advertisement; ~ advertising tanıtı; ~ aerial dalgalık; ~ aesthetic televizyon estetiği; ~ art televizyon sanatı; ~ audience research; ~ audience survey izleyici araştırması; ~ award ödül; ~ band kuşak; ~ books library televizyon kitaplığı; ~ broadcast televizyonla yayınlama; yayın; ~ broadcasting yayın; ~ broadcasting centre yayın merkezi; ~ broadcast of a film televizyonda gösterim; ~ broadcast station televizyon yayacı; ~ camera alıcı; ~ cameraman alıcı yönet-

meni; ~ camera truck; ~ car yayın arabası; ~ centre yayın merkezi; ~ channel oluk; ~ correspondentce course; ~ course televizyonla öğretim; ~ coverage yayın alanı; ~ critic eleştirmen; ~ criticism eleştiri; ~ culture televizyon kültürü; ~ director yönetmen; ~ drama televizyon oyunu; ~ education televizyon öğretimi; ~ festival şenlik; ~ film televizyon filmi; ~ film leader televizyon kılavuzu; ~ film recording filme saptama; ~ franchise televizyon belgesi; ~ genre televizyon türleri; ~ grammar televizyon dilbilgisi; ~ historian televizyon tarihçisi; ~ image resim; ~ industry televizyon işleyimi; ~ input televizyon girişi; ~ institute televizyon enstitüsü; ~ language televizyon dili; ~ law televizyon türesi; ~ leader televizyon kılavuzu; ~ library televizyon kitaplığı; ~ licence televizyon belgesi; ~ licence fee vergi; ~ licence holder televizyon iyesi; ~ literature televizyon yazınlığı; ~ lover televizyonsever; ~ magazine televizyon dergisi; ~ monitor görüntü denetliği; ~ monitor viewing televizyonlu bakaç; ~ network ağ; ~ news (programme) haber izlencesi; ~ outside broadcast van yayın arabası; ~ performer televizyon oyuncusu; ~ periodical televizyon dergisi; ~ photographer foto bildirmeni; ~ pick-up device; ~ pick-up tube alıcı ışıtaç; ~ picture resim; ~ picture projector televizyon göstericisi; ~ play televizyon oyunu; ~ price; ~ prize ödül; ~ producer yapımcı; ~ production yapımcılık; ~

profession televizyonculuk uğraşı; ~ **programme** izlence; yapım; ~ **programme for children** çocuk izlencesi; ~ **programme for young people**; ~ **programme for youth** genç izlencesi; ~ **programme production** yapım; ~ **projector** televizyon göstericisi; ~ **prompter** akıl defteri; ~ **receiver** almalı; ~ **receiving aerial** alıcı dalgaları; ~ **recorder** filme saptayıcı; ~ **recording** filme saptama; ~ **recording equipment** filme saptayıcı; ~ **remote pickup truck** yayın arabası; ~ **reporter** televizyon bildirmeni; ~ **reporting van** yayın arabası; ~ **review** televizyon dergisi; ~ **reviewer** eleştirmen; ~ **rights** televizyon hakkı; ~ **satellite** uydu; ~ **school** televizyonculuk okulu; ~ **screen** görüntülük; ~ **signal** televizyon imi; ~ **society** televizyon derneği; ~ **station** televizyon yayacı; ~ **teaching** televizyon öğretimi; ~ **technique**; ~ **technology** televizyon uygulayımı; ~ **telerecording** filme saptama; ~ **set** almalı; ~ **sports news** spor izlencesi; ~ **standards converter** çevirgeç; ölçün çevirgeci; ~ **studio** düzlük; ışık; ~ **study** televizyonculuk öğretimi; ~ **tape recorder** miknatıslı görüntü aygıtı; ~ **teacher** televizyon öğretmeni; ~ **technician** uygulaman; ~ **telephone** televizyonlu telefon; ~ **tower** kule; ~ **translator** aktarıcı; ~ **transmission** televizyonla yayınlama; yayın; ~ **transmission network** ağ; ~ **transmission of a film** televizyonda gösterim; ~ **transmitter** verici; verici yayaç; ~ **transmitting aerial** verici dalgalık; ~ **trans-**

poser aktarıcı; ~ **tube** almalı ısıtıcı; ~ **unit** televizyon takımı; ~ **-Vérité** Televizyon-Gerçek; ~ **work** televizyon yapıtı; ~ **world** televizyon dünyası

Televisor Televisor

televiewer's; ~ **club**; ~ **society** televizyon derneği

tempo dizem

temporal concentration derişik zaman

10 kW onluk

tenner onluk

tension gerilim

terminal uç

territory dağıtım bölgesi

test; ~ **card** ayar resmi; ~ **card transmission** ayar yayını; ~ **chart** ayar resmi; ~ **film** deneme filmi; kerleme örneği; ~ **pattern** ayar resmi; ~ ilk eşlem; ~ **shot** deneme çekimi; ~ **strip** deneme parçası

Theatarama Theatarama

theater. bkz. **theatre**

theatre sinema; ~ **film** öykülü film; ~ **hall** salon; ~ **manager** sinema yöneticisi; ~ **owner** oynatımcı; ~ **projectionist** gösterimci; ~ **screen** görüntülük; ~ **television** televizyon gösterimi

theatrical film tecimsel film

theme izdem

theorician; ~ **of the film** sinema kuramcısı; ~ **of the television** televizyon kuramcısı

theorist; ~ **of the film** sinema kuramcısı; ~ **of the television** televizyon kuramcısı

theory; ~ **of the film** sinema kuramı; ~ **of the television** televizyon kuramı

thermionic; ~ **tube** radyo ısıtacı; ~ **valve** radyo ısıtacı
thermoplastic ısıyoğruk; ~ **colour recording** ısıyoğruk renkli saptama; ~ **recorder** ısıyoğruk saptayıcı; ~ **recording** ısıyoğruk saptama; ~ **recording tape**; ~ **tape** ısıyoğruk kuşak; ~ **tape recorder** ısıyoğruk saptayıcı; ~ **video recording** ısıyoğruk saptama
thesis film savlı film
thiosulfate hipo
third programme üçüncü izlence
35 mm 35 mm'lik film; ~ **camera** 35 mm'lik alıcı; ~ **film** 35 mm'lik film; ~ **projector** 35 mm'lik gösterici; ~ **release print** 35 mm'lik eşlem
32 mm film 32 mm'lik film
threading takma
three-colour; ~ **method**; ~ **process** üç renkli işlem
3-D üçboyutlu (film); ~ **system** üçboyutlu işlemi
three-dimensional üçboyutlu; ~ **cinematography** üçboyutlu sinema; ~ **effect** ruhsal üçboyutlu; ~ **film** üçboyutlu (film); ~ **system** üçboyutlu işlemi; ~ **television** üçboyutlu televizyon
three dimensions üçboyut
360° projection çember görüntülük işlemi
three-gun colour tube üç elektron toplu ısıtaç
three reels üç makaralık film
three-shot üçlü çekim
three-strip üç kuşak; ~ **camera** üç kuşak alıcısı; ~ **negative** üç kuşak negatifi
three-tube camera üç ısıtaçlı alıcı
Thrillarama Thrillarama

through-the-lens mercekten; ~ **light metering** özdevinimli ışık düzeneği; ~ **viewfinder** yansımali bakaç
throw uzaklık
throwing focus odak kaydırma
thunder effect yıldırım etkisi
ticket bilet; ~ **collector** bilet kesici; ~ **office** gişe; ~ **price** girimlik; ~ **seller** biletçi; ~ **taker** bilet kesici
tigh shot yarı diz çekimi
tight close; ~ **shot**; ~ **up** baş çekimi
tighten shot! "darlaştır!"
tilt düşey çevrinme; ~ **down!** "aşağıya çevrin!"; ~ **shot** alttan görüş; ~ **up!** "yukarıya çevrin!"
tilting düşey çevrinme
timbre tını
time-base generator tarama üretici
time-lapse hızlandırılmış devinim; ~ **cinematography** hızlandırılmış devinim sineması; ~ **shooting** tek resimli çevirim
time-lens yavaşlatılmış devinim; ~ **cinematography** yavaşlatılmış devinim sineması
time on circuit dağıtım süresi
timer kerteleme aygıtı; kerteleyici
time signal saat ayarı
timing dakikalama; kerteleme
tin kutu
tint boyama
tinted base boyalı taban
tinting boyama
title yazı; ~ **background** tanıtma yazısı dipliği; ~ **bench** yazılama masası; ~ **caption** ~ **card** tanıtma yazısı kartonu; yazı kartonu; ~ **character**; ~ **part** ad rolü; ~ **printer** yazıcı aygıt; ~ **printing machine** yazıcı aygıt; ~ **registration** ad yazdırımı; ~ **role** ad rolü; ~ **stand** yazı

desteği; ~ **worker** yazıcı
titler yazıcı aygıt
titles tanıtma yazısı
titling yazılama; ~ **artist** yazıcı; ~
bench yazılama masası
TK film yayın aygıtı; ~ **copy**; ~ **pr-**
int film yayın işlemi
TM ana denetim görevlisi; devinimli
örtülü film
T-number T sayısı
Todd-AO Todd-AO
toe ayakucu
tolerance yanılma payı
TOM ana denetim görevlisi
tonal gradation ton kertelemesi
tone renklendirme; renküzü; titrem;
~ **control** titrem ayarı
toning renklendirme
too; ~ **contrasty**; ~ **hard** çok sert;
~ **light a contrast**; ~ **slight a con-**
trast; ~ **soft** yavan
tooth diş
top; ~ **hat** altlık; ~ **lighting** üstten
aydınlatma; ~ **loop** üst büküm; ~
player baş oyuncu
topical görüşüm filmi; haber filmi; ~
film görüşüm filmi
Totalscope Totalscope
Totalvision Totalvision
tourist film turizm filmi
tower kule
TPR ısıyoğruk saptama
TR filme saptama; görüntü saptama;
mıknatıslı görüntü saptama; mıknatıslı
seslendirme
track kaydırmalı çekim; kuşak; ses imi;
ses yolu; televizyon izi; ~ **back** ge-
riye kaydırma; ~ **back!** "geriye kay-
dır!" ~ **down!** "aşağıya kaydır!"
~ **in** öne kaydırma; ~ **in!** "öne kay-
dır!" ~ **laying** ses kurgusu; ~ **up!**

"yukarıya kaydır!" ~ **out** geriye kay-
dırma; ~ **out!** "geriye kaydır!"
tracker kaydırmacı
tracking kaydırma; ~ **back** geriye kay-
dırma; ~ **in** öne kaydırma; ~ **out**
geriye kaydırma; ~ **rails** kaydırma-
lık; ~ **shot** izleyici çekim; kaydır-
malı çekim
trade; ~ **magazine** meslek dergisi; ~
show alıcılara oynatma
traditional cinema geleneksel sinema
tragedy ağılatı
trailer art kılavuz; tanıtma filmi
training film eğitici film
transcoder renk çevirici
transcoding renk çevirme
transducer değiştirgeç
transfer aktarma
transformer dönüştürgeç
transistor transistor
transistorized receiver transistorlu
almaç
transite case sandık
translucent screen yarı saydam gö-
rüntülük
transmission aktarma yayın; geçirgen-
lik; yayın; ~ **copy** yayın işlemi; ~
date yayın tarihi; ~ **monitor** ana
denetlik; ~ **network** ağ; ~ **num-**
ber T sayısı; ~ **of a film** film yayı-
nı; ~ **of light** ışık geçirgenliği; ~
of sports event spor yayını; ~ **of**
the Olympic Games olimpiyat yayı-
nı; ~ **print** yayın işlemi; ~ **time**
yayın süresi
transmit yayınlamak
transmitter verici; ~ **output power**;
~ **power** verici gücü
transmitting; ~ **aerial** verici dalga-
lık; ~ **aerial of microwave relay**
transmitter aktarıcı dalgalı; ~

microphone verici sestoplar; ~ **station** verici yayaç
transparency diplik film; saydam resim; ~ **process** geriden gösterim
transparent screen saydam görüntülük
transport geçiş
transportable screen katlanır görüntülük
transposer aktarıcı
transsonor ses geçirir; ~ **screen** ses geçirir görüntülük
transverse; ~ **recorder** enine görüntü aygıtı; ~ **recording** enine görüntü saptama; ~ **scan recorder** enine görüntü aygıtı; ~ **scan recording** enine görüntü saptama; ~ **scan track** enine im
T-rating T sayısı
travel geçiş; ~ **film** gezi filmi; ~ **ghost** kayma
traveling. bkz. **travelling**
travelling kaydırma; ~ **and pan** çevrinmeli kaydırma; ~ **film show** gezici sinema; ~ **masks** örtülü film; ~ **mat** devinimli örtülü film; örtülü film; ~ **process** devinimli örtülü film; ~ **shot** kaydırmalı çekim; ~ **truck** kaydırma arabası
travelogue gezi filmi
treatment geliştirim; işleme
treble; ~ **control**; ~ **tone control** incelik ayarı
triacetate base triasetat taban
triad üçlü benek
trial; ~ **composite print** son kurgu işlemi; ~ **print** bileşik negatif; ~ **programme** deneme yayını
triangle üçgen
trichromatic; ~ **camera** üç renkli alıcı; ~ **process** üç renkli işlem
trick hile; ~ **film** hileli film; ~ **mac-**

hine optik basım aygıtı; ~ **shot** hileli çevirim
tricolor. bkz. **tricolour**
tricolour; ~ **camera** üç renkli alıcı; ~ **system** üç renkli işlem
trifilm (projector) üçlü gösterici
trigger düğme
trim kömür
trimming budama; ~ **filter** düzeltici süzgeç
trims belgelik çekimi; kırpıntı (film)
Trinitron Trinitron
tripack dupe negative ara negatif
triple-frame animation üç resimli canlandırma
tripod üçayak; ~ **head** başlık
triptych screen üçlü görüntülük
trolley kaydırma arabası
Truca optik basım aygıtı
truck kaydırma arabası; seslendirme arabası
trucking kaydırma; ~ **shot** izleyici çekim; ~ **shot** kaydırmalı çekim
Truecolor Truecolor
T-stop T sayısı
TTL mercekten; ~ **metering** özdevinimli ışık düzensi; ~ **viewfinder** yansımali bakaç
tube alıcı ısıtıcı; radyo ısıtıcı; ~ **microphone** namlu sestoplar
tulle süzek
tuner anahtar; oluk seçici; şarkılı film; ~ **UHF** pek yüksek yinelenim seçici; ~ **VHF** çok yüksek yinelenim seçici
tungsten; ~ **filament lamp** tungsten ısıtaç; ~ **halogen lamp** tungsten halojen ısıtaç; ~ **lamp** tungsten ısıtaç
tuning; ~ **card** ayar resmi; ~ **knob** oluk seçme düğmesi
turbulation çalkama

turkey kötü film

turnstile aerial X dalgalık

turret mercek tablası; ~ **front camera** döner mercekli alıcı

TV televizyon

T-values T sayısı

24 frames per second saniyede 24 resim

twin benzer; ~ **interlaced scanning** geçmeli tarama; ~ **lens flying spot telecine**; ~ **scanner** çift mercekli tarayıcı; ~ **track projector** çift kuşak göstericisi; ~ **wire** yassı kablo
two-colour; ~ **process**; ~ **system** çift renkli işlem

two dimensional ikiboyutlu

2 kW ikilik

two reels iki makaralık film

two-shot ikili çekim

two-strip çift kuşak

two-three-two-three scanning iki üç, iki üç tarama

2-4 aerial 2-4 dalgalık

two track projector çift kuşak göstericisi

two-tube camera iki ışıtaçlı alıcı

TX aktarma yayın

"typage" tipleme

type tip; ~ **A film** yapma ışık (boş) filmi; ~ **S film**; ~ **S format** büyük 8

typecasting tipleme

typing tipleme

U

"U" certificate "U" belgesi

UHF pek yüksek yinelenim(ler); ~ **bands** pek yüksek yinelenim kuşakları

ultradirectional microphone namlu sestoplar

ultra high; ~ **cinematography** aşırı hız sineması; ~ **frequency** pek yüksek yinelenim(ler); ~ **speed camera** aşırı hızlı alıcı; ~ **speeded up** aşırı hız; ~ **speed photography** aşırı hızlı çevirim

Ultra-Panavision Ultra-Panavision

Ultrascope Ultrascope

Ultra Semi-Scope Ultra Semi-Scope
ultrashort wave çok yüksek yinelenim(ler)

ultra-slow; ~ **motion** aşırı yavaş; ~ **motion cinematography** aşırı yavaş sineması; ~ **motion photography** aşırı yavaş çevirim

ultra-speed; ~ **camera** aşırı hızlı alıcı; ~ **cinematography** aşırı hız sineması

ultraspeed up aşırı hız

ultraviolet; ~ **filter** morötesi süzgeci; ~ **radiation** morötesi ışıını

uncinematic sinemadışı

uncontrolled cinema dolayısız sinema

underdeveloped düşük açındırılmış

underdevelopment düşük açındırma

underexposed düşük ışıklı

underexposition düşük ışııklama

underexposure düşük ışııklama

underfootage çok kısa film; ~ **feature**; ~ **film** çok kısa film

Underground Cinema Yeraltı Sineması

underlighting alttan aydınlatma

understudy oyun benzeri

underwater; ~ **camera** deniz altı alıcısı; ~ **cinema(tography)** deniz altı sineması; ~ **filming**; ~ **shooting**; ~ **shot** deniz altında çevirim

unexposed boş film; ~ **film** boş film

unit birim; takım; ~ **manager** takım-

başı; ~ **production manager** yapım yönetmen yardımcısı

unity birlik

unloading çıkarma

unmarried çift film; ~ **print** ayırık pozitif

unmod; ~ **track** boş ses kuşağı; boş ses yolu

unmodulated; ~ **track** boş ses kuşağı; boş ses yolu

unsharp bulanık; ~ **picture** bulanık görüntü

unsteadiness sallanma

upper; ~ **circle** ikinci balkon; ~ **loop** üst büküm; ~ **sideband** üst yan kuşak; ~ **spool box** verici kutu; ~ **sprocket** verici dişli

upward; ~ **tilting** yukarıya çevirme; ~ **vertical tracking** yukarıya kaydırma

USA Standards Institute ABD Ölçünler Enstitüsü

useful length yararlı uzunluk

usher(ette) yer gösterici

UV filter morötesi süzgeci

V

V volt

vacuum boşluk; ~ **tube** ısıtaç; radyo ısıtacı; ~ **valve** radyo ısıtacı

V-aerial tavşan kulağı (dalgalık)

valve radyo ısıtacı

vamp uğursuz kadın

V-antenna tavşan kulağı (dalgalık)

Varamorph Varamorph

variable; ~ **aperture shutter** değişir örtücü; ~ **-area recording**; ~ **-area sound recording** değişir alanlı seslendirme; ~ **-area sound track** değişir alanlı ses imi; ~ **-area system** değişir alanlı işlem; ~ **-density re-**

cording değişir yoğunluklu seslendirme; ~ **-density recording system** değişir yoğunluklu işlem ~ **-density sound recording** değişir yoğunluklu seslendirme; ~ **-density sound track** değişir yoğunluklu ses imi; ~ **-density system** değişir yoğunluklu işlem; ~ **-density track** değişir yoğunluklu ses imi; ~ **focal length lens**; ~ **focus lens** değişir odaklı mercek; ~ **shutter** değişir örtücü; ~ **-sound track** değişir alanlı ses imi; ~ **width recording** değişir alanlı seslendirme; ~ **width sound track** değişir alanlı ses imi

variety programme eğlence izlencesi

varifocal lens değişir odaklı mercek

varnish vernik; ~ **layer** vernik

varnishing vernikleme

"vaudville" vodvil

vault dolap; korunak

VCR kutucuklu görüntü aygıtı

VCS baş çekimi

VCU taş çekimi

veiling sis

velocilator kaydırma arabası

velocity; ~ **of light** ışık hızı; ~ **of sound** ses hızı

ventilation havalandırma

version evirim

vertical; ~ **deflection** düşey saptırma; ~ **deflection coil** düşey saptırma sarması; ~ **frequency** saniyede alan (sayısı); ~ **hold** düşey doğrusalık ayarı; resim eşleme; ~ **image** düşey resim; ~ **lock** dönme ayarı; düşey doğrusalık ayarı; resim eşleme ayarı; ~ **pan(ning)** düşey çevirme; ~ **picture hold** resim eşleme ayarı; ~ **polarisation** düşey uyalama; ~ **scanning** düşey tarama; ~ **scanning**

generator resim üretici; ~ **size** yükseklik; ~ **size control** yükseklik ayarları; ~ **sync(chronizing) pulse** resim eşleme imi
vertically polarized transmission düşey ucaylanmış yayın
verticals düşey çizgiler; ~ **lines** düşey çizgiler
very; ~ **big close-up** ayrıntı (çekimi); ~ **close shot**; ~ **close-up** baş çekimi; ~ **high frequency** çok yüksek yinelenim(ler); ~ **high tension**; ~ **high voltage** çok yüksek gerilim; ~ **long shot** toplu çekim
vestigial sideband güçsüzleştirilmiş yan kuşak
VF televizyon imi; televizyon yinelenimi
VHF çok yüksek yinelenim(ler); ~ **bands** çok yüksek yinelenim kuşakları
video; ~ **amplifier** resim yükseltici; ~ **-cassette** kutucuk; ~ **-Cassette-Recorder** kutucuklu görüntü aygıtı; ~ **channel** alıcı oluğu; ~ **console** yönetim masası; ~ **control room** yönetim odası; ~ **director** resim seçici; ~ **disc** televizyon plağı; ~ **disc pick-up**; ~ **disc player**; ~ **disc reproducer** televizyon plakçaları; ~ **engineer** alıcı denetçisi; ~ **frequency** televizyon imi; ~ **-frequency** televizyon yinelenimi; ~ **frequency amplifier** resim yükseltici; ~ **frequency signal** televizyon imi; ~ **mixer** yönetim masası; ~ **mixing** resim seçme; ~ **mixing desk** yönetim masası; ~ **noise** karılma; ~ **recorder** miknatıslı görüntü aygıtı; ~ **signal** televizyon imi; ~ **switching console** yönetim masası; ~ **tape** miknatıslı

lı görüntü kuşağı; ~ **tape cartridge**; ~ **tape cassette** kutucuk; ~ **tape editing** kurgu; ~ **tape library** miknatıslı görüntülük; ~ **tape machine** miknatıslı görüntü aygıtı; ~ **tape operator** miknatıslı görüntücü; ~ **tape recorder** miknatıslı görüntü aygıtı; ~ **tape recording** miknatıslı görüntü saptama; ~ **tape splicer** yapıştırma aygıtı; ~ **tape transmission** kuşaktan yayın; ~ **tape winder** sarıcı; ~ **telephone**; ~ **telephony** televizyonlu telefon; ~ **track** televizyon izi; televizyon yolu
videogenic televizyonagider
videogeny televizyonagiderlik
videotext yazı görüntüleme
Vidicam Vidicam
vidicon vidikon alıcı; vidikon (ışığa); ~ **camera** vidikon alıcı; ~ **lag** iz bırakma; ~ **telecine** vidikon film aygıtı; ~ **tube** vidikon (ışığa)
Vidireal Vidireal
Vidronics renkli kuşak aktarması
view izlemek; ~ **a film**; ~ **television** izlemek
viewer bakımlık; denetçi; izleyici
viewfinder bakaç
viewing izleme; ~ **distance** izleme uzaklığı; ~ **gadget** devinimsiz bakımlık; ~ **of a film**; ~ **television** izleme; ~ **theatre** gösterim odası
vignette örtü
villain kötü adam
virtual; ~ **focus** görünen odak; ~ **image** görünen görüntü
viscous processing yapışkan eriyikli işleme
visible light görünür ışık
vision izleme; ~ **break** resim kesilmesi; ~ **carrier** resim taşıyıcı dalga; ~

carrier frequency resim taşıyıcı yinelenim; ~ **check receiver** görüntü denetliği; ~ **clap** resim şakşağı; ~ **control** alıcı deneti; ~ **control engineer**; ~ **control operator** alıcı denetçisi; ~ **control room** alıcı denet odası; yönetim odası; ~ **control supervisor** alıcı denetçisi; ~ **director** resim seçici; ~ **frequency** resim taşıyıcı yinelenim; ~ **intermediate frequency** resim ara yinelenimi; ~ **intermediate frequency amplifier** resim ara yinelenim yükseltici; ~ **mixer** resim seçici; yönetim masası; ~ **mixing** resim seçme; ~ **mixing desk** yönetim masası; ~ **modulation** resim değiştirimi; ~ **operator** resim seçici; ~ **screen** yönetim denetliği; ~ **signal** resim imi; ~ **switcher** resim seçici; ~ **switching matrix** yönetim masası; ~ **transmitter** verici

Vistarama Vistarama

vista shot toplu çekim

VistaVision VistaVision

visual görsel; ~ **acuity** görme keskinliği; ~ **angle** açı; ~ **effects** optik hile; ~ **media** görsel araçlar; ~ **memory** iz bırakma; ~ **tape** sözlendirme kılavuzu

visulization görüntüleme

visuals görüntü kuşağı

Vl meter gürülükölçer

volt volt

voltage gerilim; ~ **drop** gerilim düşmesi; ~ **regulator** düzengeç

voltmeter gerilimölçer

volume; ~ **control** ses ayarı; ~ **indicator meter**; ~ **unit meter** gürülükölçer

VTR miknatıslı görüntü aygıtı; mikna-

tıslı görüntü saptama

VU meter gürülükölçer

VV VistaVision

W

W vat

waist shot bel çekimi

walkie-lookie el alıcısı

walkie-talkie el telsizi

walk-through soğuk sinama

wall anode çeper artıucu

wardrobe giysi korunağı; ~ **mistress** giydirci

war film savaş filmi

Warner Super Scope Warner Super Scope

warning light kırmızı ışık

wash(ing) yıkama

waste film kırıntı (film)

watch-dog denetleyici

watt wat

wave dalga; ~ **band** kuşak; ~ **effect** dalga etkisi

waveform dalga biçimi; ~ **monitor**; ~ **oscilloscope** dalga salınımölçeri

wavelength dalga uzunluğu

waxing mumlama; ~ **machine** mumlayıcı

weak yavan

weakie kötü film

wear yıpranma

weather; ~ **forecast** hava durumu; ~ **report** hava durumu

Wenhelt cylinder Wenhelt silindiri

western (picture) kovboy filmi

Weston; ~ **film speed** Weston duyarlılığı; ~ **speed** Weston duyarlılığı

wet printing yaş basım

wheeled telescopic stand geçmeli destek

whip pan yıldırım geçişi

whirley vinç

whirling; ~ **fade-in** sarmal açılma; ~ **fade-out** sarmal kararma

white; ~ **level** beyaz düzeyi; ~ **light** beyaz ışık; ~ **telephone film** beyaz telefonlu filmler

whodunit suçlu kim filmi

wide; ~ **angle beam** geniş (açılı) ışın; ~ **angle lens** geniş açılı mercek; ~ **angles** geniş açılar; ~ **angle supplementary lens** alan genişletici; ~ **aperture lens** büyük açıklıklı mercek; ~ **film** geniş film; ~ **gauge film** geniş film; ~ **screen** geniş görüntülük; ~ **screen process** geniş görüntülük işlemi

widen shot! "genişlet!"

width boy; en; genişlik; ~ **control** genişlik ayarı; ~ **control knob** genişlik ayarı düğmesi; ~ **of image** genişlik

wig maker berber

wild; ~ **motor** eşlemesiz motor; ~ **recording** eşlemesiz seslendirme; ~ **shooting** sessiz çevirim; ~ **shot** sessiz çekim; ~ **sound**; ~ **track** eşlemesiz ses yolu

wind kurmak; ~ **machine** yel aygıtı; ~ **up stand** geçmeli destek

winder sarıcı

winding sarma; ~ **bench** sarma masası; ~ **diameter** makara çapı; ~ **machine** sarıcı; ~ **spool** verici makara; ~ **table** sarma masası

window pencere

wings görünçlük çevresi

wipe silinme; silinmeli kararma-açılma; silmek; ~ **off** silinmeli kararma; ~ **off and on** silinmeli kararma-açılma; **on** silinmeli açılma

wiping silme; ~ **head** silme kafası

wire; ~ **broadcasting** kablolu televizyon; ~ **distribution service** kablolu televizyon; ~ **grid** renk ızgarası

wired television (system) kablolu televizyon

wireless set almaç

working; ~ **aperture** ışık düzengeci açıklığı; ~ **light** çalışma ışığı; ~ **print** iş işlemi; ~ **title** geçici ad

work print iş işlemi

workshop ışık

world premiere dünyada ilk oynatım

worm's eye view alttan görüş

wow titreme

writer; ~ **of cinema**; ~ **of television** yazar

WS bel çekimi

X

"X" certificate

X-form aerial X dalgalık

X-ray omuz çekimi; ~ **cinematography** sinema-röntgen; ~ **s** röntgen ışınları

Y

Yagi; ~ **aerial**; ~ **-Uda aerial** Yagi dalgalı

yellow filter sarı süzgeç

young cinema Yeni sinema

Young German Cinema Genç Alman Sineması

young people's television genç televizyonu

youth's television genç televizyonu

Z

zero frame başlangıç resmi

zip pan yıldırım geçişi

zoom değişir odaklı mercek; ~ **in!** "darlaştı!"; "mercek öne!"; ~ **-lens** değişir odaklı mercek; ~ **out!** "genişlet!"; "mercek geriye!"; ~ **shot** optik kaydırma çekimi

zooming optik kaydırma; ~ **in** optik öne kaydırma; ~ **out** optik geriye kaydırma

ALMANCA DİZİN

A

A amper

abbauen; ~ ! "sök!"

Abbildungsgüte seçicilik

Abblende kararırma; kısma; örtücüyle açılma-kararırma; ~ **durch eine Kamera**; ~ **mit Verschluss** örtücüyle açılma-kararırma

abblenden azaltmak; ışık düzengəcini kısmak; ~ ! "karart!"; "sesi kes!"

Abblendung ışık düzengəcini kısma; ışık düzengeciyle kararırma; kararırma; kısma; noktalı kararırma

abendfüllender Film baş film; uzun film

Abendvorstellung gece gösterimi

Abenteuerfilm serüven filmi

abfahren! "film!"; "mıknatıslı görüntü!"

Abgang çıkış

Abhör; ~ **kontrolle** dinleme; ~ **lautsprecher** denetim sesyayı

Abhören dinleme

Abhörer denetim sesyayı

Ablauf; ~ **plan** çalışma dökümü; döküm; resimli taslak; ~ **spule** verici makara

Ablenk; ~ **generator** tarama üretici; ~ **schaltung** saptırma devresi; ~ **spule** saptırma sarması

ablenken taramak

Ablenkung saptırma; tarama; ~ **vertikal** düşey doğrusalılık ayarı; ~ **swinkel** saptırma açısı

Abnahme deneme oynatımı; ~ **kopie** yayın eşlemi

Abnutzung yıpranma

Abrasion çizinti

Abrieb çizinti

Abschwächer güçsüzleştirici; ~ **-Operateur** küçültmeci

Abschwächung saydamlama

absoluter Film salt film

Abspielen önceden seslendirme

Abspielgerät elektronik okuyucu

Abstimm; ~ **anzeigeröhre** göz ısıtıcı; ~ **knopf** düğme; ~ **skala** anahtar; ~ **variometer** anahtar

Abstimmung des Kanals oluk seçme

abstrahlen yayınlamak

abstrakte Einstellung soyut çekim

abstrakter Film soyut film

Abstraktfilm soyut film

Abtast; ~ **linearität** doğrusalılık; ~ **punkt** tarayıcı benek; ~ **röhre** alıcı ısıtıcı; ~ **strahl** tarayıcı demet; ~ **zeile** satır

abtasten taramak

Abtastung tarama; ~ **inversion** tarama evrilmesi

ABU Asya Yayın Birliği

A, B und C Kopierverfahren A, B, C basımı

Abwickel; ~ **spule** verici makara; ~ **trommel** verici makara

abziehen basmak

Abzug eşlem

Abzweigdose dağıtım kutusu

"Academy"; ~ leader "Akademi kılavuzu; ~ **mask**" Akademi örtüsü; ~ **-Normen** Akademi ölçünleri; ~ **of Motion Picture Arts and Sciences**" Sinema Bilim ve Sanatları Akademisi
"A"-Certificate "A" belgesi
achromatisch renksemez; ~ **e Linse** renksemez mercek
Achse bakış doğrultusu
Achsensprung karşı aç
achte Kunst sekizinci sanat
Achter; ~ **mikrofon** çift yönlü ses toplar
819-Zeilen-Norm 819 satır
8,75-mm-Film 8,75 mm'lik film
8-mm; ~ **-Aufnahmekamera** 8 mm'lik alıcı; ~ **-Film** 8 mm'lik film; ~ **-Filmprojektor** 8 mm'lik gösterici; ~ **-Format**; ~ **-Schmalfilm(format)** 8 mm'lik film
Achtung! "kalkışa geç!"
18 Bildern; ~ **/s**; ~ **pro Sekunde** saniyede 18 resim
18 B/s saniyede 18 resim
Acmeola kurgu aygıtı
"Action Still" film fotoğrafı
Add-A-Vision Add-A-Vision
additive; ~ **Farbsynthese** katmalı işlem; ~ **Mischung**; ~ **n Farbfilmtechnik**; ~ **s Farbverfahren**; ~ **s Verfahren** katmalı işlem
A-film "A" filmi
AFNOR Fransız Ölçün Birliği; ~ **Nor-men** AFNOR ölçünleri
Agascope Agascope
Agfacolor Agfacolor
Agfa-Gevaert Agfa-Gevaert
Aggregat üreteç
A-Impuls boşluk imi
AKI haber filmi sineması
Akku(mulator) akımtoplar

Aktivität etkinlik
Aktion; ~ **-Film** devingen film; ~ **schild-folge**; ~ **-Szene** devingen ayırım
aktiver Satellit yayın uydusu
Aktivsatellit yayın uydusu
Aktualitäten haber filmi; ~ **kino** haber filmi sineması; ~ **studio** haber işliği
Akustik sesdağılımı
akustische; ~ **Lehrmittel** işitsel araçlar; ~ **Spektrum** izge
Alexcope Alexcope
Alkali alkali
Alleinvertrieb öncelik (oynatımı)
allgemeine Beleuchtung doldurma ışık
Allonge tanıtıcı kılavuz
"All Star Cast" yıldızlar filmi
"All-talking, all-singing, all-dancing (film)" baştan başa sözlü, şarkılı, danslı film
Alterung aşınılama; yaşlandırma
Aluminiumüberzug alüminyum katı
AM genlik değiştirimi
Amateur; ~ **-Film** özenci filmi; ~ **filmer** özenci sinemacı; ~ **filmkamera** özenci alıcısı; ~ **-Filmwesen** özenci sineması; ~ **kamera** özenci alıcısı; ~ **schauspieler(in)**; ~ **spieler(in)** özenci oyuncu
"American Standards Association" Amerikan Ölçünler Birliği
amerikanische; ~ **Aufnahme** diz çekimi; ~ **Einstellung** diz çekimi; ~ **Komödie** Amerikan güldürüs
AMPAS Sinema Sanat ve Bilimleri Akademisi
Ampere amper; ~ **messer**; ~ **meter** amperölçer
Ampex mıknatıslı görüntü aygıtı
Amphitheater basamaklı salon

Amplitude genlik; ~ **nmodulation** genlik değıştirmesi; ~ **nregelung** özdevinimli gürlek ayarı; ~ **nschrift** değış alanlı ses imi

Anaglyph ikiz resim; ~ **enverfahren** ikiz resim işlemi

Analogie; ~ **montage** benzetmeli kurgu; ~ **schnitt** benzetmeli kurgu

analytische Montage çözümleyici kurgu

anamorphische Projektion yaymaçlı gösterim

Anamorphose sıkıştırma

Anamorphot biçimbozucu mercek; sıkıştırma; ~ **objektiv** sıkıştırma

anamorphotisch sıkıştırma; ~ **e Aufnahme** sıkıştırma; ~ **e Koeffizient** sıkıştırma katsayısı; ~ **e Linse**; ~ **e Objektiv** sıkıştırma

Anastigmat astigmatönlü (mercek)

anastigmatische Linse alan düzleyici

Andruck; ~ **kufe** tekerlekli üçgen; ~ **platte** basak; ~ **rolle** basaklı makara

Andzonen sender çevrel yayaç

Aneinanderhängen uç uca yapıştırma

Angel sestoplar kamışı

Animascope Animascope

Animation canlandırma; canlandırma sineması; ~ **kino** canlandırma sineması; ~ **sfilm** canlandırma filmi; ~ **skamera** canlıresim alıcısı; ~ **stechnik** canlandırma yöntemleri

Animographe Animographe

Ankleide; ~ **kabine** giyinme odası; ~ **raum** giyinme odası

Anode artıuç

Ansager(in) sunucu

Ansagestudio sunucu işliğı

Anschluss; ~ **dose** dağıtım kutusu; ~ **für Kopfhörer** kulaklık yuvası; ~ **für UHF-Antenne** pek yüksek yi-

nelenim dalgalığı yuvası; ~ **für VHF-Antenne** çok yüksek yinelenim dalgalığı yuvası; ~ **klemme** uç

Ansochrome Ansochrome

Anso Color Anso Color

Anscolor Anso Color

Anspielung anıştırma

Anstalt televizyon yayacı

Ansteckmikrofon yaka sestopları

Anstreicher boyacı

Antenne dalgalık; ~ **nanschluss** dalgalık girişi; ~ **ngewinn** dalgalık kazancı; ~ **nkabel** besleme kablosu; ~ **nlänge** dalgalık uzunluğu; ~ **nleistung** dalgalık gücü; ~ **nleitung** besleme kablosu; ~ **nmast** dalgalık direği; ~ **nspiegel** parabolik dalgalık; ~ **nsteckdose** dalgalık yuvası; ~ **nstrahler** yayıcı öge; ~ **nverstärker** dalgalık güçlendirici; ~ **nverstärkung** dalgalık kazancı; ~ **nzuleitung** besleme kablosu; iniş kablosu

Antireflex yansımönlü (kat)

antitetische Schnitt karşıtlamalı kurgu

Antrieb çalışma; ~ **swerke** geçiş ekleni

Anzeige; ~ **gerät** gösterge; ~ **nwerbung** tanıtı

Apertur açıklık

"A-Picture" "A" filmi

"Appraisal" değerdendirme; ~ **Panel"** değerdendirme kurulu

Arbeit; ~ **sbrücke** iskele; ~ **skopie** iş eylemi; ~ **slicht** çalışma ışığı; ~ **sphoto** çalışma fotoğrafı; ~ **splan** çalışma çizelgesi; ~ **sprojektor** gün ışığı göstericisi; ~ **stitel** geçici ad

Architekt bezemci; sanat yönetmeni

Archiv belgelik; ~ **aufnahme** belgelik çekimi; ~ **film** belgelik film; derleme film

AromaRama AromaRama

ASA Amerikan Ölçünler Birliği; ~-Empfindlichkeit ASA duyarlılığı; ~-Normen ASA ölçünleri

Asiatische Rundfunk- und Fernsehunion Asya Yayın Birliği

Association Française de Normalisation Fransız Ölçün Birliği

Ästhetik; ~ des Fernsehen televizyon estetiği; ~ des Film sinema estetiği

astigmatisch Linse astigmat mercek

Astigmatismus astigmatlık

asynchron eşlemesiz; ~ Motor eşlemesiz motor; ~ Satellit eşlemesiz uydu; ~ Tonaufnahme eşlemesiz seslendirme; ~ Tonspur eşlemesiz ses yolu

Asynchronismus eşlemesizlik

Atelier ışık; ~arbeiter ışık işçisi; ~aufnahme ışıkta çevirim; ~fundus donatım; ~gelände ışık arsası; ~kamera ışık alıcısı; ~kran vinç; ~leitung ışık yönetimi; ~sekretärin yazman

Atmen tüselme

Atmosphäre hava

atmosphärische; ~ Beleuchtung dağınık aydınlatma; ~s Licht dağınık ışık; ~ Störung parazit

Attraktionsmontage çarpıcı kurgu

AÜ dışarıda (canlı) yayın

"Audimeter" izleyicölçer

audio-visuell; ~ Assoziation görsel-işitsel çağrışım; ~e Bildung görsel-işitsel eğitim; ~e Bildungsmittel görsel-işitsel araçlar; ~e Kontrapunkt görsel-işitsel karşısürüm; ~e Lehrmedien; ~e Medien görsel-işitsel araçlar; ~e Methode görsel-işitsel yöntem; ~e Montage görsel-

işitsel kurgu

auditive işitsel; ~ Medien işitsel araçlar

auf Antenne sein yayında

Aufbauten bezem

Aufbewahrung koruma

Aufblende açılma; ~ mit Verschluss örtücüyle açılma

aufblenden ışık düzeneğini açmak; ~ ! "aç!"; "sesi aç!"

Aufblendung açılma; ışık düzeneğini açma; ışık düzeneğiyle açılma; noktalı açılma

Aufführende oyuncu

aufgezeichnete Sendung dolaylı yayın

Aufheller dağıtıcı; doldurma ışık

Aufhelllicht doldurma ışık

Aufhellschirm yansıtıcı

Aufklärungsfilm öğretici film

Auflösung eriyik; ~svermögen seçme gücü

Aufnahme çekim; çevirim; resim; ~ ! "kalkışa geç!"; ~ aus der Froschperspektive alttan görüş; ~bericht çevirim yazanağı; film fişi; ~entfurng uzaklık; ~gelände çevirim yeri; dışarıda çevirim yeri; ışık arsası; yer; ~genehmigung çevirim izni; ~geschwindigkeit alıcı hızı; ~gruppe alıcı takımı; çevirim takımı; takım; ~gruppe für Bild çevirim takımı; ~kamera alıcı; ~kopf saptama kafası; seslendirme kafası; ~leiter düzlük yönetmeni; ışık yönetmeni; yapım görevlisi; yönetmen yardımcısı; ~leiterassistent yapım görevlisi yardımcısı; ~leitung ışık yönetimi; ~material boş film; ~nummer çevirim sayısı; ~objekt konu; ~opérateur alıcı yönetmeni; ~ort çevirim

yeri; ışık arsası; yer; ~**plan** çalışma çizelgesi; çevirim oyunluğu; ~**raum** düzlük; ~**röhre** alıcı ısıtıcı; ~**stab** alıcı takımı; çevirim takımı; takım; yapım takımı; ~**standpunkt** alıcı görüş noktası; ~**studio** düzlük; ışık; ~**team** çevirim takımı; uygulayım takımı; yapım takımı; ~**termin** yapım tarihi; ~**wagen** yayın arabası; ~**winkel** açı; ~**zeit** ışıklama süresi; ~**zug** yayın arabası

aufnehmen çevirmek; fotoğraf çekmek
seslendirmek

Aufprojektion önden gösterim

auf Sendung sein yayında

Aufspringschirm katlanır görüntülük

Auftrag; ~**sfilm** ismarlama film; ~**sp-**
roduktion ismarlama yapım

Auf- und Abblendung açılma-kararma;
ışık düzensizliği açılma-kararma; nok-
talı açılma-kararma

Aufwendungen gider

Aufwickel; ~**achse** alıcı eksen; ~**ma-**
gazin alıcı kutu; ~**rolle**; ~**spule** a-
lıcı makara; ~**zahnrad** alıcı dişli

Aufzeichnung; ~**skopf** saptama ka-
fası; ~**swagen** miknatıslı görüntü sap-
tama arabası

aufziehen kurmak; ~ ! "genişlet!";
"mercek geriye!"

A und B; ~ **Aufrollen** A, B sarması;
~ **Kopierverfahren** A, B basımı; ~

Rohschnitt A, B dizilemesi

Aureole ayla

aus! "kes!"

Ausblende kararma; kısma

ausblenden! "karart!"

Ausblendung alkınma; kararma; kısma;
noktalı kararma; ~ **mit Verschluss**
örtücüyle kararma

Ausbreitung yayılma

ausdrehen söndürmek; ~ ! "söndür!"

Ausführender erkek oyuncu

Ausgang çıkış

Ausgleichsspur dengeleme yolu

Aus-Kamera leicht von oben üstten
görüş

ausländische Fassung sözlendirilmiş
dağıtım işlemi; yabancı ülke evrimi

Ausleger vinç kolu

Ausleuchtung aydınlatma; düzenleme

Auslöseknopf düğme

Auslöser düğme

Auslösung çalıştırma

Ausrüstung donatı

Ausschliesslichkeit öncelik (oyunatımı);
~**srecht** öncelik hakkı; ~**Theater**
öncelik oynatımı sineması

Ausschnitt ayırım; kırpıntı (film)

Aussenantenne dışarı dalgaliği

Aussenaufnahme dış; dışarıda (canlı)
yayın; dışarıda çevirim; ~**leiter** dı-
şarıda çevirim görevlisi; ~**stab** dı-
şarıda çevirim takımı

Aussenbeleuchtung açık hava aydın-
latması

Aussenfernsehsendung dışarıda (can-
lı) yayın

Aussenrequisiteur dışarı donatımcısı

Aussenübertragung dışarıda (canlı) ya-
yın; ~**ssstab** dışarıda yayın takımı

Ausstattung bezem; ~**sabteilung** be-
zem bölümü

Aussteuerung değiştirim

ausstrahlen yayınlamak

Ausstrahlung yayın

Austast; ~**impuls** boşluk imi; ~**nive-**
au; ~**pegel** boşluk düzeyi; ~**peri-**
ode boşluk süresi; ~**signal** boşluk
imi; ~**wert** boşluk düzeyi

Austastung boşluk

Austönung alkınma

Ausverkauft kapalı gişe
auswechselbare Objektiv değiştirilebilir mercek
Auswertungsrechte dağıtım hakkı
Auszeichnung değerlendirme
ausziehbare; ~ Antenne geçmeli dalgalık; ~ **s Haken** geçmeli askı; ~ **s Mikrofon** gizli sestoplar; ~ **s Stativ** geçmeli destek
Auszug; ~ smutternegativ ayırıcı ana negatif; ~ **snegativ** ayırıcı negatif
autobiographischer Film özyaşamöyküsel film
Autokino park sineması
automatisch özdevinimli; ~ **e Einfädelung** özdevinimli takma; ~ **e Filmkamera** özdevinimli alıcı; ~ **er Blendeneinstellung** özdevinimli ışık düzengici; ~ **e Schärfeinstellung** özdevinimli odaklama; ~ **e Überblendvorrichtung (an Projektoren)** özdevinimli geçme; ~ **e Zoom** özdevinimli kaydırma
Autor yazar; ~ **enfilm** yaratıcı filmi; yaratıcılar sineması
"Avantgarde" öncü; ~ **-Film** öncü film; ~ **-Kino** öncü sineması
AVB görsel-işitsel araçlar
AVL görsel-işitsel araçlar
AVM görsel-işitsel araçlar
Azetat asetat; ~ **film** asetat film; ~ **träger** asetat taban
Azeton aseton
Azetylzellulose selüloz asetat

B

"Baby-Spot" küçük ışıldak
"Background" dip; ~ **grossfoto** dip fotoğrafı
Bad banyo
Bädertank açındırma teknesi

Bahn yörünge
Balg güneşlik
Balkon balkon
Ballempfänger aktarıcı
Balletfilm balet filmi
Band kuşak; ~ **antrieb** döndürme çubuğu; ~ **breite** kuşak genişliği; ~ **chenmikrofon** kuşaklı sestoplar; ~ **III** üçüncü kuşak; ~ **I** birinci kuşak; ~ **filter** geçer kuşak; ~ **V** beşinci kuşak; ~ **kassette** kutucuk; ~ **pass**; ~ **passfilter** geçer kuşak; ~ **spieler** ses aygıtı; ~ **transportrolle** döndürme çubuğu; ~ **IV** dördüncü kuşak; ~ **II** ikinci kuşak
BAS-Signal bileşik im
Bassregelung kalınlık ayarı
Bau; ~ **licht** çalışma ışığı; ~ **plan** düzlük tasarısı
Bearbeiter uyarlayıcı
Bearbeitung işleme; uyarılama
Bedämpfung nemlendirme
Bedienung bakım; ~ **sknopf** düğme; ~ **sraum** yönetim odası
Begleittext döküm kâğıdı
Begriff ana konu
Beiprogramm destekleyici izlençe; ek film
Beleuchter ışıkçı; ~ **assistent** baş ışıkçı yardımcısı; ~ **brücke**; ~ **bühne**; ~ **galerie**; ~ **gang** iskele
Beleuchtung aydınlatma; ışıklılık; ~ **sanlage** aydınlatma donatımı; ~ **sb-rücke** iskele; ~ **sbühne (im Studio)** küme ışıldak; ~ **seinrichtung**; ~ **sg-eräte** aydınlatma donatımı; ~ **sline** se aydınlatma merceği; ~ **smeister** baş ışıkçı; ~ **smessung durch das Objektiv** mercekten; ~ **srampe** taban ışıtacıları; ~ **smaterial** aydınlatma donatımı; ~ **sprobe** ışık sinaması;

~stärke aydınlatma; ~swesen aydınlatma; ~von unten alttan aydınlatma
belichtet dolu film
belichteter Film dolu film
Belichtung ışıklama; ~smesser ışıkölçer; ~sschleier sis; ~sspielraum ışıklama genişliği; ~stechniker yardımcı ışıkçı; ~szeit ışıklama süresi
Belletricksendung yazın izlencesi
Bell-Howell-Perforation Bell-Howell delikleri
Berater danışman
Bereitschaftstasche donatı çantası
Bergfilm dağcılık filmi
Berichterstatter televizyon bildirmeni; yorumcu
Beruf; ~sfilmmacher uğraşman sinemacı; ~skamera tecimsel sinema alıcısı; ~sschauspieler(in) uğraşman oyuncu
Beschichtung kat çekme
beschleunigte Montage hızlı kurgu
beschränkte Rechte sınırlı haklar
beschreibende Bildfolge betimleyici çekim
Besetzung oynayanlar; oyuncu seçimi; ~sleiter oyuncu yönetmeni; ~sleiterassistent oyuncu yönetmen yardımcısı
Bespurung(sverfahren) mıknaatıslama
bestandige Dekoration tek bezem
Besuch izleyici sayısı; ~er izleyici; sinema düşkünü
Betitelung yazılama
Betrachter bakımlık
Betrachtung; ~sabstand izleme uzaklığı; ~swinkel açı
Betrieb gözetmen; ~saufsicht denetim; ~sfernsehen kapalı yayın; ~singénieur ana denetim görevlisi; ~ssic-

herheit güvenilirlik
Beugung kırınım
Beunruhigung çalkama
Bewegung devinim; ~sablauf (des Film) geçiş; ~sphase devinim evresi
Bezahlung nach Fuss ayakla uzunluk
Beziehungsmontage bağıntılı kurgu
Bezugskopie örnek eşlem
B-Film "B" filmi
Bild görüntü; resim; ~ablenkung; ~abtastung tarama; ~ampassung resim uyumu; ~Arbeitskopie görüntü iş işlemi; ~archiv resimlik; ~archivmaterial belgelik çekimi; ~assistent alıcı yönetmen yardımcısı; ~aufnahme çevirim; ~aufnahmehöhre alıcı ısıtıcı; ~aufnahmewagen yayın arabası; ~aufzeichnung mıknaatıslı görüntü saptama; ~aufzeichnung mit Elektronenbündel elektronik film saptama; ~aufzeichnungsgerät mıknaatıslı görüntü aygıtı; filme saptayıcı; ~aufzeichnungsgerät mit Elektronenbündel elektronik film saptayıcı; ~ausfall resim kesilmesi; ~austastimpuls boşluk imi; ~austastynchronsignal bileşik im; ~band kerteleme örneği; mıknaatıslı görüntü kuşağı; saydam resim kuşağı; ~bandarchiv mıknaatıslı görüntülük; ~bandgerät mıknaatıslı görüntü aygıtı; ~bandkassette kutucuk; ~bandkassettengerät kutucuklu görüntü aygıtı; ~bandsendung kuşaktan yayın; ~band und Tonband auf gleiche Lange ziehen dudak eşlemesi; ~begrenzung çerçeveleme; ~bereit görüntü eni; ~berichter alıcılı bildirmen; ~betrach-

ter saydam resim bakımlığı; ~**breiten** genişlik; ~**breitenregelung** genişlik ayarı; ~**breitenregelungsknopf** genişlik ayarı düğmesi; ~**bühneneinstellung** çerçeveleme; ~**demodulator** resim bulucu; ~**durchfallen** dönme; ~**ebene** odak düzlemi ~**eindruck** ağırlık izlenimi; çerçeve oranı; ~**einstellen** çerçevelemek; ~**einstellung** çerçeveleme; ~**element** resim ögesi; ~**envereinigung** çağırışım; ~**erinnerungsvermögen** iz bırakma; ~**ern pro Sekunde**; ~**ern/s** saniyede resim (sayısı); ~**errahmen** çerçeve; ~**fang**; ~**fangregelung** düşey doğrusalılık ayarı; resim eşleme ayarı; ~**fangregler** çerçeveleyici; dönme ayarı; düşey doğrusalılık ayarı; ~**feld** çerçeve; ~**fenster** alıcı penceresi; gösterici penceresi; pencere; ~**fensterabdeckung**; ~**fenstereinsatz** pencere örtüsü; ~**fenstergrösse** pencere boyu; ~**fenstergrösse für Stummfilm** sessiz penceresi; ~**fenstergrösse für Tonfilm** sesli penceresi; ~**fensterplatte** yatak bölümü; ~**field** görüntü alanı; ~**film mit Cordband** ayrı miknatıslı ses; ~**fixieren** saptama; ~**flackern** titreme; ~**flimmern** kırışma; ~**folgefrequenz** saniyede resim (sayısı); ~**format** çerçeve oranı; resim boyu; ~**frequenz** alıcı hızı; saniyede resim (sayısı); ~**führung** yönetim; ~**funk** televizyon; ~**für-Bild-Aufnahme** tek resimli çevirim; ~**für-Bild-Projektion** tek resimli gösterim; ~**generator** resim üretici; ~**geschichte** resimli roman; ~**gestaltung** düzenleme; ~**grösse** resim boyu; ~**güte**

seçiklik; ~**helligkeit** parlaklık; ~**ingenieur** alıcı denetçisi; ~**höhe** yükseklik; ~**höherregelung** yükseklik ayarı; ~**höherregelungsknopf** yükseklik ayarı düğmesi; ~**kanal** alıcı oluğu; yatak; ~**kassette** kutucuk; ~**kennung** tanıma resmi; ~**kippregelung** düşey doğrusalılık ayarı; ~**kontrolempfänger** denetlik; görüntü denetliği; ~**kontrollraum** yönetim odası; ~**kopf** resim bölümü; ~**kopie** görüntü eşlemi; ~**kopiermaschine** basım aygıtı; ~**linie** çerçeve çizgisi; ~**linieklebepresse** çerçeve çizgisi yapıştırma aygıtı; ~**linieklebestelle** çerçeve çizgisi eki; ~**maske** pencere örtüsü; ~**mischer** yönetim masası; ~**mischer(in)** resim seçici; ~**mischpult** yönetim masası; ~**mischung** resim seçme; ~**monitor** denetlik; görüntü denetliği; ~**muster** günlük çekim(ler); ~**mustersynchronisation** günlük çekim eşlemesi; ~**negativ** görüntü negatif; ~**operator** alıcı denetçisi; ~**platte** televizyon plağı; ~**plattenspieler** televizyon plakçaları; ~**positiv** görüntü pozitif; pozitif görüntü; ~**punkt** resim ögesi; ~**qualität** seçiklik; ~**raster** kafes; ~**rauschen** karlanma; ~**regiekontrollraum**; ~**regieraum** yönetim odası; ~**regisseur** yönetmen; ~**röhre** almaç ısıtıcı; ~**röhre mit Lochmaske** elektrikli ısıtıcı; ~**rücklauf** alan başı yapma; resim evrilmesi; ~**schallplatte** televizyon plağı; ~**schallplattenspieler** televizyon plakçaları; ~**schärfe** resim seçikliği; seçiklik; ~**schieber** saydam resim değiştirici; ~**schirm** görüntülük; ~**schirmbreite**

görüntülük eni; ~schirmdiagonale köşegen; ~schirmformat boy; görüntülük eni; ~schirmtext yazı görüntüleme; ~schirmübertragung yayını; ~schnitt görüntü kurgusu; ~schramme çizik; ~script alıcı oyunluğu; ~seitenverhältnis çerçeve oranı; ~sender verici; ~sendung yayını; ~signal resim imi; ~signalverstärkung dalgalık kazancı; ~sprung atlama; ~spur televizyon yolu; ~steg çerçeve çizgisi; ~streifen görüntü kuşağı; saydam resim kuşağı; ~strich çerçeve çizgisi; ~stricheinstellung çerçeve düzeltme; ~sucher bakaç; ~synchronimpuls alan eşleme imi; resim eşleme imi; ~synchronisation resim eşleme a-yarı; resim eşlemesi; ~synchronisationstaste resim eşleme düğmesi; ~synchronismus alan eşlemesi; ~synchronsignal resim eşleme imi; ~-Ton-Abstand resim - ses aralığı; ~-Ton-Platte televizyon plağı; ~-Ton-Schnitt resim - ses kurgusu; ~-Ton-Versatz resim - ses aralığı; ~träger resim taşıyıcı dalga; ~trägerfrequenz resim taşıyıcı yinelenim; ~überleitung zincirleme; ~übertragung televizyon; ~- und Tonregiepult ana denetim masası; ~verbindung bağlayıcı görüntü; ~verstellung çerçeveleme; ~verzeichnung; ~verzerrung bozum; ~wand görüntülük; ~wandgrösse görüntülük eni; ~wandler ölçün çevirgeci; çevirgeç; ~wechsel bezem değişimi; ~wechselfrequenz saniyede resim (sayısı); ~wechselimpuls resim eşleme imi; ~werfer gösterici; saydam resim göstericisi;

~werferkabine; ~werferraum gösterim odacığı; ~wiedergabegerät denetlik; ~wiedergaberöhre almaç ışıtaç; ~winkel açı; görüntü alanı; ~zwischenfrequenz resim ara yinelenimi; ~zwischenfrequenzverstärker resim ara yinelenim yükselteci; ~wurf-Apparat gösterici; ~zahl resim sayısı; ~zähler sayaç; ~zeile satır

Bildung; ~sfernsehen eğitim televizyonu; ~sfilm eğitici film; ~skino eğitim sineması

"Billing" ad sıralaması

binaural Gehör iki kulakla işitme
binokular Sehen iki gözle görme
b;ographische Film yaşamöyküsel film
"Bipack" çift kuşak; ~kamera çift kuşaklı alıcı; ~system çift renkli işlem

"Bit" ufak rol

Blankfilm kılavuz; saydam kılavuz

Blaustanzverfahren mavi diplik işlemi

Bleichbad ağartma banyosu

Bleichen ağartma

Bleichung ağartma

Blende ışık düzensi; ışık düzensi açıklığı; yayındırıcı; yayındırıcı ka-nat; zincirleme; ~neinstellung ışık düzensi ayarı; ~nflügel aynalı örtücü; ~nhebel ışık düzensi kolu; ~nöffnung açıklık; ışık düzensi açıklığı; ışık düzensi açma; ~nring ışık düzensi bileziği; ~nskala; ~nzeiger ışık düzensi göstergesi; ~öffnen ışık düzensini açmak; ~schliesseb ışık düzensini kısmak
Blick; ~feld alan; görüş alanı; ~winkel açı

"Blimp" sessizleme kutusu; ~-Kamera sessizlenmiş alıcı

Blindbuchen görmeden kiralama
Blitz çakar (ışıtac); çarpıcı çekim;
 ~ **lampe** çakar (ışıtac); ~ **lichteffekt** şimşek etkisi; ~ **lichtlampe** çakar (ışıtac)
Blockbuchen toptan kiralama
Blockhaus korunak
Blockierung kenetleme
"Blue Screen Process" mavi diplik işlemi
Bobby göbek; makara
Boden; ~ **station** yer yayacı; ~ **welle** yansımamış dalga
Bogen ışık yayı; ~ **lampe** ışık yaylı ışıtaç; ~ **lampenkohle für Projektion** gösterici kömürü
"Boom" sestoplar arabası
"Box-Office" gişe
Braunsche Röhre eksiuc ışıtaç
"Breakaway" dağılır bezem
Brechung kırılma; kopma; ~ **-Exponent**; ~ **-Zahl** kırılma göstergesi
Breit; ~ **film** geniş film; ~ **schirm**; ~ **wand** geniş görüntülük; ~ **wand-Verfahren** geniş görüntülük işlemi
Breite en; ~ **des Frequenzbandes** kuşak genişliği; ~ **r Lichtkegel** geniş (açılı) ışın
Brenn; ~ **ebene** odak düzlemi; ~ **punkt** odak; ~ **punktebene** odak düzlemi; ~ **weite** odak uzunluğu; ~ **weite naheinstellung** odakötesi uzaklığı; ~ **weitenänderung**; ~ **weitenverstellung** odak uzunluğu değiştirme
Brillanz parlaklık
British Standards Institute İngiliz Ölçünler Enstitüsü
Bromsilber gümüş bromür
Brumm uğultu; ~ **streifen** uğultu çizgisi; ~ **ton** uğultu
Bruststativ göğüs ayağı

"Brute" büyük ışılda
Bruttoeinrahmen kesintisiz gelir
B/s saniyede resim (sayısı)
BSI İngiliz Ölçünler Enstitüsü; ~ **-Empfindlichkeit** BSI duyarlılığı; ~ **-Normen** BSI ölçünleri
B-Signal resim imi
Buch çevirim; oyunluğu
Büchse kutu
Buchse für Tonbandgerät ses aygıtı yuvası
Bühne bezem; bezem işliği; düzlük; görünçlük; ~ **narbeiter** işlik işçisi; ~ **nbild** bezem; ~ **nbildner** bezemci; sanat yönetmeni; ~ **nbildnerassistent** yardımcı bezemci; ~ **nbildprojektion** yansıtılmış bezem; ~ **nbildwechsel** bezem değişimi; ~ **nmeister** sanat yönetmeni; ~ **ntischler** marangoz-doğramacı

Bündel demet
Bündelung odaklama
Burleske savruklama
"Burst" renk eşlemesi imi

C

"Cache" örtü
Caligarisumus dışavurumculuk
Callier-Effekt Callier etkisi
Camera 65 Camera 65
Camera Obscura karanlık kutu
Camerascope Camerascope
"Caméro-stylo" alıcı-kalem
Candela kandel
"Candid Eye" Arı Göz
"Cartoon" resim
Cash örtü
"Cast" oynayanlar
"Casting Director" oyuncu yönetmeni
CCIR-Normen CCIR ölçünleri
cd kandel

“Cell” saydam yaprak
 “Changing-bag” değiştirme torbası
 “chaplinesque” şarlomsu
 Karakter; ~darsteller(in) karakter oyuncusu; ~spieler(in) karakter oyuncusu
 Charge ufak rol oyuncusu; yaprak; ~ndarsteller(in) ufak rol oyuncusu
 “Charging-bag” değiştirme torbası
 Chef; ~beleuchter baş ışıkçı; ~kameramann görüntü yönetmeni; ~redaktion haber bölümü; ~vorführer baş gösterimci
 chemische Blende kimyasal kararma
 Chlorsilber gümüş klorür
 chromatisch renkser; ~er Fehler renk yanlışlığı
 Chrominanz renklilik; ~kanal renklilik oluğu; ~signal renklilik imi; ~-Zwischenträger renklilik alt taşıyıcısı
 Chronik; ~film derleme film; ~montagefilm derleme film
 CIE-System CIE yöntemi
 Cineast sinemacı; sinema sanatçısı
 Cinecolor Cinecolor
 “Cinéma d’auteur” yaratıcılar sineması
 “Cinéma Pur” arı sinema
 CinemaScope CinemaScope; ~breitwand CinemaScope görüntülüğü; ~55 CinemaScope 55; ~Perforation CinemaScope delikleri
 “Cinématologie” sinemabilim
 Cinemiracle Cinemiracle
 Cinepanoramic Cinépanoramic
 Cinerama Cinerama; ~breitwand Cinerama görüntülüğü
 “Ciné-Roman” sinema romanı
 Circarama Circarama
 Circlorama Circlorama

“Clapper-Loader” şakşakçı-takıcı
 “Close-Up” omuz çekimi
 C-Objektivhalter C yuvası
 “Colorkiller” renkönleyici
 Colornegativfilm renkli negatif film
 “Color-Tip” renk karışmasıönler
 Color-Umkehrfilm evrilir renkli film
 “Comic-Strip” resimli roman
 COMMAG mıknaatıslı sesli film
 “Complex” tam bezem
 COMOPT optik sesli film
 computer bilgisayar; ~Animation” bilgisayar canlandırması; ~Film” bilgisayar filmi; ~Music” bilgisayar müziği
 “Continuity” ayrımlama
 “Copyright” yapıt hakkı
 Cord; ~band delikli mıknaatıslı kuşak; mıknaatıslı film; ~maschine ~spiler mıknaatıslı filmli ses aygıtı
 Cronar Cronar
 “Cross Cutting”-Verfahren almaşık kurgu
 CS CinemaScope
 “Cut” kesme; ~Back” almaşık kurgu
 Cutter(in) kurgucu; ~assistent kesici
 “Cutting” kesim
 “Cyclorama” gök görüntülüğü

D

Dämpfung nemlendirme; ~sglied güç-süzleştirici
 darstellen oynamak
 Darsteller erkek oyuncu; ~besetzung; ~-Doubel benzer; ~garde-robe giyinme odası; ~garderobier giydirci; ~in kadın oyuncu; ~in-Doubel benzer
 Darstellung oyun
 Dauerkino yerleşik sinema

dB desibel

Deckung tutma; yoğunluk

"Découpage" kurgulama

"Defocusing" bulanıklaştırma

Defokus! "bulanıklaştır!"

Dekoder renk çözücü

Dekodierung renk çevirme

Dekor bezem

Dekorateur bezemci; **~werkstatt** bezem işliği

Dekoration bezem; **~sabbau** bezem sökme; **~saufbau** bezem kurma; **~sfundus** bezem korunağı; **~sg-rundriss** bezem tasar; **~släger** bezem korunağı; **~smaler** boyacı; ressam-bezemci; **~ssetzen** bezem kurma; **~sstück** bezem ögesi

Delrama Delrama

Demodulation bulma

Demodulator bulucu

Demonstrationsprojektor gün ışığı göstericisi

"Dénouement" çözüm

Densitometer yoğunlukölçer

Densitometrie yoğunlukölçümü

Depot korunak

Detail; **~aufnahme;** **~bild** ayrıntı (çekimi)

Detektivfilm polis filmi

Detektor bulucu

Deutsche Industrie-Norm Alman İşleyim Ölçünü

Dezibel desibel

Dezimeterwellen pek yüksek yinelenim kuşakları

Dezistrecke telsiz bağlantısı

Dia saydam resim; **~abtaster** saydam resim tarayıcı; **~betrachter** saydam resim bakımlığı; **~Format** saydam resim boyu; **~geber** saydam resim tarayıcı; **~halter** saydam resim taşı-

yıcı; **~kopie** saydam resim; **~Magazin** saydam resim doldurmalığı; **~Nutzformat** saydam resim boyu; **~Nutzformat 24x36 mm** büyük boy saydam resim; **~positiv** saydam resim; **~positivbetrachter** saydam resim bakımlığı; **~positivhalter** saydam resim taşıyıcı; **~positivprojektion** saydam resim gösterimi; **~positiv-Wechselschlitten** saydam resim değiştirici; saydam resim taşıyıcı; **~projektionsgerät;** **~projektor** saydam resim göstericisi; **~rahmen** saydam resim çerçevesi; **~Serien** saydam resim kuşağı; **~thek** saydam resimlik; **~wechsel-schieber** saydam resim değiştirici; **~wechselschlitten** saydam resim taşıyıcı; **~werfer** saydam resim göstericisi

"Diabolo" şeytan makarası

Diagonal; **~e** köşegen; **~kamera-fahrt** köşegen kaydırma; **~klebettele** köşegen yapıştırma; **~schwenkung** köşegen çevrinme

Diagramm çizem; **~film** çizem filmi

Dialog söyleşme; **~autor** söyleşme yazarı; **~führung** söyleşme yönetimi; **~ist** söyleşme yazarı; **~leiter** söyleşme yönetmeni; **~regie** söyleşme yönetimi; **~regisseur** söyleşme yönetmeni; **~verfasser** söyleşme yazarı

dichroitischer Spiegel yansıtır-geçirir ayna

Dichte yoğunluk; **~filter** yoğunluk süzgeci

Differentialfokus ayrışık odak

Diffuser yayındırıcı

Diffusion yayınım

Dimension-150 Dimension-150

DIN Alman İşleyim Ölçünü; **~Emp-**

findlichkeit DiN duyarlılığı; ~-**Normen** DIN ölçünleri

Diode diyot (ışıtıcı)

Dioptrie diyoptri

Dipol(antenne) çifttucay

"Diplexer" köprü

direkt; ~ **e Übergang** kesme; ~ **Kompatibilität** düz bağdaşım; ~ **sendung** canlı yayın; ~ **übertragung** canlı yayın

Direktor yöneltici

Disk-Jockey plak sunucu

diskontinuierlicher Bewegung aralı devinim

Diskrimibateur ayırıcı

Diskussion açık oturum; ~ **sleiter** açık oturum yöneticisi; ~ **ssendung** açık oturum

Dispersion ayrılma

Dispositionsplan çalışma çizelgesi

Diva yıldız

Divcon Divcon

Divergent iraksak

Dokumentar; ~ **archivfilm** derleme film; ~ **film** belgesel film; ~ **film-macher**; ~ **ist** belgeci; ~ **sendung** belgesel izlence

dokumentarisch belgesel; ~ **e Gattung** belgesel tür; ~ **er Film** belgesel film

Dolly kaydırma arabası; ~ **fahrer** kaydırırmacı; ~ **Fahrwagen** kaydırma arabası; ~ **Vorfahren** öne kaydırma; ~ **Zurückfahren** geriye kaydırma

Donnereffekt yıldırım etkisi

"Dope Sheet" döküm kâğıdı; film fişi

Doppel; ~ **-8-mm-film** çift 8; ~ **aufzeichnung** çift kenarlı seslendirme; ~ **belichtung** bindirme; ikizleme; ~ **bild** çift boy resim; ~ **dekoration** açık bezem; ~ **-Film** iki film; ~ **for-**

matprojektor ikili gösterici; ~ **malteserkreuz** ikili Malta haçı; ~ **programm** ikili izlence; ~ **-16-mm-Film** çift 16; ~ **spur Ton** çift ses yolu; ~ **-Super-8-mm** çift büyük 8; ~ **zackenschrift** bakışimli ses imi

doppelt perforierter Film çift delikli film

Dopplereffekt Doppler etkisi

Dose kutu

Doubel benzer

Doubeln sözlendirme; ~ **kopf** sözlendirme kafası

"Doublage" sözlendirme

Double benzer

Draht tel; ~ **auslöser** telli düğme

drahtlose Kamera telsiz bağlantılı alıcı

Drama dram

dramatisch dramatik; ~ **e Struktur** dramatik yapı

Draufsicht üstten görüş

Dreh çevirim; ~ **arbeiten** çevirim; ~ **buch** çevirim oyunluğu; ~ **buchautor** çevirim oyunluğu yazarı; ~ **erlaubnis** çevirim izni; ~ **knopf** düğme; ~ **knopf für Kanaleinstellung** oluk seçme düğmesi; ~ **ort** çevirim yeri; yer; ~ **plan** çalışma çizelgesi; ~ **stab** yapım takımı; ~ **tag** çevirim günü; ~ **zeit** çevirim süresi

drehen çevirmek

Drei; ~ **akter** üç makaralık film; ~ **band** üç kuşak; ~ **bandkamera** üç kuşak alıcısı; ~ **band-Negativ** üç kuşak negatif; ~ **bandprojektor** üçlü gösterici; ~ **dimension** üçboyut; ~ **eck** üçgen; ~ **er-Einstellung** üçlü çekim; ~ **farbenfernsehkamera** üç renkli alıcı; ~ **farbensystem**; ~ **farbenverfahren** üç renkli işlem; ~ ~ **fuss** üçayak; ~ **-Röhren-Kamera** üç

ışıtıcı alıcı; ~ **spulensfilm** üç makaralı film; ~ **strahlröhre** üç elektron toplu ışıtaç

3-D; dreidimensionaler üçboyutlu; üçboyutlu (film); ~ **Effekt** ruhsal üçboyutlu; ~ **Film** üçboyutlu (film); ~ **Kinematografie** üçboyutlu sinema; ~ **Klang** üçboyutlu ses

dritte Programm üçüncü izlençe

"Drive-In" park sineması

"Dubbing" sözlendirme

Dufaycolor Dufaycolor

Dunkel; ~ **kammer** karanlık oda; ~ **kammerlampe** güvenişiği; ~ **raum** karanlık kutu; karanlık oda; ~ **sack** değiştirme torbası

Dunning(-Verfahren) Dunning işlemi

Dup çoğaltım işlemi; ~ **Negativ** çoğaltım negatif; negatif eşlem; ~ **Positiv** çoğaltım pozitif

"Duplicating"-Verfahren çoğaltım işlemi

"Duplication" çoğaltım

Duplikat çoğaltım; çoğaltım işlemi; ~ **negativ** basım negatif; çoğaltım negatif; negatif eşlem; ~ **positiv** ana pozitif; çoğaltım pozitif; kırmızı eşlem; mavi eşlem; ~ **prozess** çoğaltım işlemi

Durchblende bindirme

durchblenden zincirlemek; ~ ! "bindir!"; "zincirle!"

Durchblendentitel bindirmeli yazı

Durchblendung bindirme; zincirleme

Durchfallen dönme

Durchlassung ışık geçirgenliği

Durchlauf soğuk sinama; ~ **entwicklung** sürekli işleme; ~ **entwicklungsmaschine** sürekli açındırma aygıtı; ~ **kopiermaschine** sürekli basım ay-

gıtı; ~ **kopierung** sürekli basım; ~ **projektion** sürekli gösterim; ~ **trickkopiermaschine** sürekli optik basım aygıtı; ~ **- und Kontaktkopiermaschine** sürekli değmeli basım aygıtı

Durchprojektion geriden gösterim

Durchsage kısa tanıtı

Dyaliscope Dyaliscope

Dynamic Frame Dynamic Frame

dynamisch devingen; ~ **e Aufnahme** devingen çekim; ~ **e Film** devingen film; ~ **Kader** değişir çerçeve; ~ **e Montage**; ~ **e Schnitt** devingen kurgu; ~ **e Sequenz** devingen ayırım; ~ **es Mikrophon** döner sarmalı sestoplar

Dynode dinot; ~ **-Effekt** dinot etkisi

E

"Eastern" Kung-fu filmi

Eastmancolor Eastmancolor

Eberhardeffekt Eberhard etkisi

E-Cam Electronicam

Echo gölge; yankı; ~ **raum** yankı etkisi

Editola kurgu aygıtı

Effekte-Filter etki süzgeci

effektive Strahlungsleitung verici dalgalık gücü

EIA Elektrik İşleyimleri Birliği; ~ **Norm**; ~ **-System** EIA ölçünü

Eidophor Eidophor; ~ **-Projektion**; ~ **-Projektor**; ~ **-Verfahren** Eidophor

Einakter(film) tek makaralı film

Ein-Aus(-Schalter) düğme

Einband; ~ **aufzeichnung** birlikte çevirim; ~ **projektor** birli gösterici

Einbein-Stativ tekayak

Einblender(in) resim seçici

Einblendtitel yazı

Einblendung açılma; açma
Einerang tek resimli çevirim
Einfädelautomatik özdevinimli tak-
 ma
einfallendes Licht gelen ışık
einfarbig tek renkli
Einfärbung boyama
Einführungstext açıklama yazısı
Eingangshalle girişlik
eingebaute Antenne iç dalgalık
eingelagertes Negativ negatif boş
 film; yapıt hakkı negatif
Eingenproduktion öz yapım
Eingenrauscher uğultu
Einheit birim; birlik
einkanalig tekboyutlu (ses)
einkopierter Titel bindirmeii yazı
Einlegemarke başlangıç imi
Einleuchtung yerleştirme
Einnahme gelir
1 kW birlik
Einsatz ara çekim; sürüm; yapım im-
 leri; ~ **signal** yapım imleri; ~ **ung** bi-
 leştirme
einschalten açmak
Einschnitt bağlayıcı çekim
Einseiteband tek yan kuşak
einseitigen Perforation tek sıra delik
einseitig perforierter Film tek de-
 likli film
einspielen seslendirmek
Einspur tek ses yolu
Einstelzebene odak düzlemi
einstellen odaklamak
Einstellung çekim; çerçeveleme; o-
 daklama; yerleştirme; ~ **snummer**
 çekim sayısı; ~ **splan** döküm; ~ **sse-**
quenz çekim-ayrım
Eintritt; ~ **skarte** bilet; ~ **spreis** gi-
 rimlik
Einzackenschrift tek kenarlı seslen-
 dirme

Einzelaufstellung des Drehbuches
 döküm
Einzelbild resim; resim durdurma;
 tek resim; tek resimli devinim; ~ **a-**
ufnahme tek resimli çevirim; tek re-
 simli devinim; ~ **kontaktkopiermas-**
chine ara değmeli basım aygıtı; ~
projektion tek resimli gösterim; ~
schaltung tek resim alıcısı; ~ **ver-**
größerung film fotoğrafı; ~ **zeichen-**
trick tek resimli canlandırma
einzelne Tonspur tek ses yolu
Eisenoxyd demir oksit
Ektachrome Ektachrome
Ektacolor Ektacolor
Electric Industries Association Elek-
 trik İşleyimleri Birliği
Electronicam Electronicam
Electronic-Cam Electronicam
Electronic Video Recording Electro-
 nic Video Recording
Elektriker ışıkcı
elektrische; ~ **Energie** elektrik er-
 kesi; ~ **Entladung** boşalma; ~ **La-**
dung elektrik yükü; ~ **r** **Widers-**
tand direnç
Elektrizität elektrik
Elektrode elektrükücü
elektrodynamisches Mikrofon dö-
 ner sarmalı sestoplar
Elektromagnet elektromıknatis
elektromagnetische; ~ **Feld** elek-
 tromıknatis alan; ~ **n** **Welle** elektro-
 mıknatis dalgalar; ~ **Strahlung** ışı-
 nım
Elektromagnetismus elektromıknatis-
 lık
Elektromotor elektrik motoru
elektromotorische; ~ **Kamera** elek-
 trik motorlu alıcı; ~ **Kraft** elektro-
 motor kuvvet

Elektron elektron; ~**enbild** elektronik görüntü; ~**enbombardement** elektron bombardmanı; ~**enbündel** elektron demeti; ~**enkanone** elektron topu; ~**enröhre** radyo iletici; ~**enstrahl** elektron demeti; ~**enstrahlaufzeichnung** elektronik film sapta-
ma; ~**enstrahlaufzeichnungsgerät** elektronik film sapta-yıcı; ~**enstrahlbündel** elektron demeti; ~**enver-mehrer**; ~**envervielfacher** elek-
tron çoğaltıcı

Elektronik elektronik

elektronisch elektronik; ~**e Bildauf-
zeichnung** elektronik görüntü sap-
tama; ~**e Fernsehkamera** alıcı; ~**e
Fernsehumsetzer** çevirgeç; ~**e Film**
elektronik film; ~**e Kamera** alıcı;
~**e Linse** mercek; ~**e Musik** elek-
tronik müzik; ~**e Programmwäh-
lautomatik** elektronik oluk seçme;
~**er Bildsucher** bakaç; ~**e Rege-
lung** elektronik ayar; ~**er Schnitt**
elektronik kurgu; ~**er Spezialeffekt**
elektronik hile; ~**er Strom** akım;
~**er Sucher** bakaç; ~**e Schnitt-
bearbeitung** elektronik kurgu; ~**e
Tricks** elektronik hile

Element öge

Elementardipol çiftuçay

Elemente der Bild görüntü öğeleri

Empfang alma; ~**santenne** alıcı dal-
galığı; ~**santennenleistung** alıcı dal-
galık gücü; ~**sgerät** almaç

Empfänger almaç

empfindlich duyar

Empfindlichkeit duyarlık; ~**smesser**
duyarlılıkölçer

Emulsion duyarkat; ~**scharge** yaprak;

schargennummer duyarkat sayısı;

~**sebene** duyarkat yüzü; ~**snummer**

duyarkat sayısı; ~**sschicht** duyarkat-
lama; ~**sschichtmaschine** duyarkat-
lama aygıtı

Endekontrol ana denetim odası

endgültig; ~**er Titel** kesin ad; ~**es**

Drehbuch son çevirim oyunluğu

Endtitel son yazısı

Energie erke; ~**leitung** besleme kab-
losu

enge Lichtkegel dar (açılı) ışın

englisch; ~**e Dokumentarfilmbewe-
gung** İngiliz (belgesel) okulu; ~**er
Komödie** İngiliz güldürüsü

Enkoder renk bileştirici

Entfernungsmesser uzaklıkölçer

Entladung çıkarma

entwickelter Film açındırılmış film

Entwickler açındırıcı; açındırmaç; ~
bad açındırma banyosu; ~**dose** açın-
dırma teknesi; ~**regenierung** taze-
leme; ~**tank** açındırma teknesi

Entwicklung açındırma; ~**smaschine**
yıkama aygıtı; ~**ssubstanz** açındır-
maç; ~**svorspann** açındırma kılavuzu;
~**szeit** açındırma süresi

Entwurf özet

Entzerrer kerteleyici

Entzerrung kerteleme

Epidiaskop epidiyaskop

epischer Film destan filmi

Episkop episkop

Episodenfilm bölüntülü film

erbautes Bühnenbild üçboyutlu be-
zem

Erdfunkstelle yer yayacı

Erdung topraklama

Erhaltung koruma

Erkennung; ~**smelodie** tanıtma mü-
ziği; ~**ston** tanıtma sesi; ~**szeichen**
tanıtma imi

erklärende Bildfolge açıklayıcı çekim

Erklärer açıklayıcı
Eröffnungsblende açılma
erotische Film kösnül film
ERP verici dalgalık gücü
Ersatzschauspieler(in) oyun benzeri
Ersatzsender aktarıcı
Erstaufführung önoynatım; ~ **sheater** önoynatım sineması
erst; ~ **e Filmschaufe** üst büküm; ~ **e Filmschleife** üst büküm; ~ **e Kopie** ilk eşlem; ~ **e Privatvorführung** ilk oynatım; ~ **er Drehtag** ilk çevirim günü; ~ **er Film** baş film; ~ **er Kameramann** görüntü yönetmeni; ~ **er Mischung** ön bileştirme; ~ **er Rang** birinci balkon; ~ **er Regieassistent** yardımcı yönetmen; ~ **er Tonassistent** ses yönetmeni
Erwähnung des Namen ad sıralaması
Erzähler öyküleyici
Erzählung anlatım; öyküleme
Erziehung; ~ **sfernsehen** eğitim televizyonu; ~ **sfilm** eğitici film; ~ **ssen-**
dung eğitim izlencesi
ESB tek yan kuşak
Essigsäure asetik asit
Eurovision Eurovision
EVR Electronic Video Recording; ~
-Abtastgerät elektronik okuyucu; ~
-System; ~ **-Verfahren** Electronic Video Recording
Expeditionsfilm gezi filmi
Experimentalfilm deneyel film
Exposé özet
Expressionismus dışavurumculuk
Expressionist dışavurumcu
"Extra" figüran

F

F farad
Fabrik des exzentrische Schauspie-

ler Ayrıkçı Oyuncu Üretimliği
Fachberater danışman
Fachzeitschrift meslek dergisi
Fahr; ~ **aufnahme** izleyici çekim; kaydırma; kaydırmalı çekim; ~ **barer Kamerastander** kaydırma arabası; ~ **plan** çalışma dökümü; döküm; ~ **~stativ** kaydırma arabası
Fahrt kaydırmalı çekim
Fälschung kaçak eşlem
Faltdipol katlanmış çifttucay
Familie; ~ **nfilm** aile filmi; ~ **nprog** ramnı aile izlencesi; ~ **nserie** aile dizisi
"Fan" sinema delisi; ~ **brief** izleyici mektubu; ~ **Club** hayranlar derneği
Fantasound Fantasound
Farad farad
Farb; ~ **abschalter** renkönleyici; ~ **abweichung** renkser sapıncı; ~ **anpassung** renk uyumu; ~ **art** renkserlik; ~ **artsignal** renklilik imi; ~ **aufbrechen** renk çözülmesi; ~ **balken** renk çubuğu; ~ **berater** renk danışmanı; ~ **bildröhre** renkli almaç ışıtacı; ~ **dekoder** renk çözücü; ~ **dia** renkli saydam resim; ~ **dreieck** renk üçgeni; ~ **duplikatnegativ;** ~ **-Dup Negativ** ara negatif; ~ **e** renk; renk-özü; ~ **empfänger** renkli almaç; ~ **empfindlich** ortokromatik; ~ **empfindlichkeit** renk duyarlılığı; ~ **enkinematografie** renkli sinema; ~ **entreue** renk doğruluğu; ~ **enzerstreue** ayrılma; ~ **fehler** renk yanlışlığı; ~ **fernseh** renkli televizyon; ~ **fernsehempfänger** renkli almaç; ~ **fernsehen-Systeme** renkli televizyon işlemleri; ~ **fernsehkamera** renkli alıcı; ~ **film** renkli film; ~ **filmab-**

taster renkli film yayın aygıtı; ~**filmaufzeichnungsgerät** renkli saptayıcı; ~**filmmaterial** renkli boş film; ~**filmverfahren** renkli film işlemleri; ~**filter** süzgeç; ~**gebung** boyama; ~**igkeit** renkserlik; ~**information** renklilik bilgisi; ~**kamera** renkli alıcı; ~**korrigierten Objektiv** renksemez merceği; ~**lavendel** ara pozitif; ~**lehre** renkölçümü; ~**lichtbestimmer** renk sıcaklıkölçeri; ~**los** renksemez; ~**matrix**; ~**matrize** kalıp; ~**messung**; ~**metrik** renkölçümü; ~**negativfilm** renkli negatif film; ~**normwandler** renk çevirici; ~**positivfilm** renkli pozitif film; ~**sättigung** doyma; ~**schablonentrick** mavi diplik işlemi; ~**sendung** renkli yayın; ~**sperre** renkölçeyici; ~**synchronsignal** renk eşlemesi imi; ~**temperatur** renk sıcaklığı; ~**temperaturmesser** renk sıcaklıkölçeri; ~**testbild** renkli ayar resmi; ~**ton** renközü; ~**tripel** üçlü benek; ~**übertragung** renkli yayın; ~**umkehrfilm** evrilir renkli film; ~**umkoderer** renk çevirici; ~**verfahren** renkli film işlemesi; ~**wert** renközü; renkserlik; ~**wertsignal** renklilik imi; ~**zerlegender Spiegel** yansıtır-geçirir ayna

Fassung evrim; ~**svermögen** koltuk sayısı

FAZ filme saptama; ~**Anlage** filme saptayıcı

FCC Federal İletişim Kurulu; ~**Nor-men** FCC ölçünleri

Feder zemberek; ~**werk** zemberek; ~**werkkamera** zemberekli alıcı; ~**werkmotor** zemberekli motor

Federal Communications Commis-

sion Federal İletişim Kurulu
"Feeder" besleme kablosu; iniş kablosu

Fein; ~**abstimmknopf** ince ayar düğmesi; ~**abstimmung** ince ayar; ~**korn** ince tanecik; ~**kornfilm** ince tanecikli film; ince tanecikli boş film; ~**kornkopie** kırmızı eşlem; ~**kornzwischenpositiv** mavi eşlem; ~**schnitt** ince kurgu

FEKS Ayrık Oyuncu Üretimliği

Feld çerçeve; ~**krümmung** alan saptaması; ~**winkel** alan açısı

Fern; ~**bediengerät** uzaktan yönetim aygıtı; ~**bedienung** uzaktan yönetme; ~**bedienungsstockdose** uzaktan yönetme yuvası; ~**betätigung** uzaktan yönetme; ~**bildlinse** irak merceği; ~**meldetechnik**; ~**meldewesen** ırakiletişim; ~**schaltung**; ~**steuerung** uzaktan yönetme

Fernseh; ~**anschluss** televizyon girişi; ~**ansager(In)** sunucu; ~**ansehen** izlemek; ~**anstalt** televizyon yayacı; ~**antenne** dalgalık; ~**apparat** almalı; ~**ästhetik** televizyon estetiği; ~**aufnahme** filme saptama; görüntü saptama; televizyona alma; ~**aufnahmen** televizyona almak; ~**aufnahmestudio** düzlük; ~**aufnahmewagen** mıknaatıslı görüntü saptama arabası; yayın arabası; ~**aufzeichnung** filme saptama; görüntü saptama; ~**ausstrahlung** yayın; ~**band**; ~**bereich** kuşak; ~**bereich I** birinci kuşak; ~**bereich III** üçüncü kuşak; ~**bereich V** beşinci kuşak; ~**bereich IV** dördüncü kuşak; ~**bereich II** ikinci kuşak; ~**berichtertattung** yayın alanı; ~**berufe** televizyonculuk uğraşı; ~**bibliothek** te-

levizyon kitaplığı; ~bild resim; ~bildaufzeichnung görüntü saptama; ~bildprojektor televizyon göstericisi; ~bildröhre almaç ışıtacısı; ~bildschirm görüntülük; ~bildsender verici; ~bildübertragung televizyon; ~club televizyon derneği; ~diagnose televizyonla tanı; ~direktor yönetmen; ~empfänger almaç; ~empfänger für mehrere Kanäle çok oluklu almaç; ~empfänger für mehrere Kanäle mit verschiedenen Fernsehnormen çok oluklu, çok ölçünlü almaç; ~empfänger mit monostandard tek ölçünlü almaç; ~empfänger mit verschiedenen Fernsehnormen çok ölçünlü almaç; ~empfangsantenne alıcı dalgahığı; ~empfangsgerät almaç; ~en televizyon; ~enes Freund televizyonsever; ~en in Kurzschlussbetrieb kapalı yayın; ~en über Videokabel kablolu televizyon; ~er almaç; izleyici; ~erziehung televizyon öğretimi; ~festspiele şenlik; ~film televizyon filmi; ~filmvorspann televizyon kılavuzu; ~fluter dağıtıcı; ~gebühr vergi; ~genehmigung televizyon belgesi; ~gerät almaç; ~geschichte televizyon tarihi; ~gesellschaft televizyon yayacı; ~gesetz televizyon yasası; ~grammatik televizyon dilbilgisi; ~grossbildprojektion; ~grossprojektion televizyon gösterimi; ~grossbildprojektor Eidophor; televizyon göstericisi; ~handkamera el alıcısı; ~historiker televizyon tarihçisi; ~industrie televizyon işleyimi; ~institut televizyon enstitüsü; ~inszenierung yapım; ~interview görüşüm; ~kabel eşeksensli kablo; ~

kamera alıcı; ~kameramann alıcı yönetmeni; ~kanal oluk; ~kassette kutucuk; ~kassettenprojektor kutucuklu gösterici; ~kommentar yorum; ~kommentator yorumcu; ~komplex yayın merkezi; ~kritik eleştiri; ~kritiker eleştirmen; ~kultur televizyon kültürü; ~kunde-Unterricht televizyonculuk öğretimi; ~kunst televizyon sanatı; ~kursus televizyonla öğretim; ~lehrer televizyon öğretmeni; ~leitungsnetz ağ; ~literatur televizyon yazınlığı; ~lizenz televizyon belgesi; ~nachrichten haber izlencesi; ~netz ağ; ~preis ödül; ~produktion yapım; yapımçılık; ~produzent yapımçı; ~programm izlence; ~programm-direktor yönetmen; ~projektion televizyon gösterimi; ~projektionsempfänger televizyon göstericisi; ~projektor televizyon göstericisi; ~recht televizyon türüsü; ~rechte televizyon hakkı; ~regie yönetim; ~regisseur yönetmen; ~reklame tanıtı; ~reportage görüşüm; ~reporter televizyon bildirmeni; ~röhre almaç ışıtacısı; ~rundfunk yayın; ~satellit uydu; ~schauspieler(in) televizyon oyuncusu; ~schirm görüntülük; ~schriftsteller yazar; ~schule televizyon okulu; ~schüler öğrenci izleyici; ~sendeantenne verici dalgahık; ~sender televizyon yayacı; verici; verici yayaç; ~senderanlage; ~senderkomplex verici yayaç; ~sendung televizyonla yayınlama; yayın; ~serie dizi; ~signal televizyon imi; ~spiel televizyon oyunu; ~spielfilm televizyon filmi; ~spiel-Hauptabteilung oyun bölümü; ~

sprache televizyon dilbilgisi; **~sprecher(in)** sunucu; **~station** televizyon yayacı; verici yayaç; **~studio** işlik; **~studium** televizyonculuk öğretimi; **~team** televizyon takımı; **~technik** televizyon uygulayımı; **~techniker** uygulaman; **~teilnehmer** televizyon iyesi; **~telefon**; **~telefonie** televizyonlu telefon; **~theorie** televizyon kuramı; **~theoritiker** televizyon kuramcısı; **~tricks** hile; **~turm** kule; **~übertragung** televizyonla yayınlama; yayın; **~übertragung eines Film** film yayını; televizyonda gösterim; **~übertragungswagen** yayın arabası; **~übertragungszeug** yayın arabası; **~umsetzer** çevirgeç; ölçün çevirgeci; **~umsetzung** çevirme; ölçün çevirme; **~versorgung** yayın alanı; **~werbung** tanıtı; **~werk** televizyon yapıtı; **~wirtschaft** televizyon işleyimi; **~zentrum** yayın merkezi; **~zuschauer** izleyici

Ferranicolor Ferranicolor

fertig! "kalkışa geç!"

Fertigungszeit yapım sözleşmesi

feste Einstellung değişmez çekim

Festobjektiv değişmez odaklı mercek

Fettblende yayındırıcı

Feucht; **~igkeit** nemlilik; **~kopierung** yaş basım

"field rate converter" alan çevirgeci

figürlicher Trick canlandırma

Film boş film; film; sinema; **~ab!**

"film!"; **~abtasten** film tarama; **~abtesten** mit **Elektronenbündel** elektronik film tarama; **~abtaster** film yayın aygıtı; **~abtaster mit Elektronenbündel** elektronik film tarama; **~abtasteroperateuer** film yayıncısı; **~abtastgerät** film yayın ay-

gıtı; **~abzug** eşlem; **~akrobat** kavgacı; **~amateur** özenci sinemacı; **~analyse** film çözümlemesi; **~ansehen** izlemek; **~apparat** alıcı; **~architekt** bezemci; sanat yönetmeni; **~architekt-Assistent** sanat yönetmeni; **~architekt** bezem; **~archiv** belgelik; filmlik; **~archivar** filmlik görevlisi; **~ästhetik** sinema estetiği; **~atelier** düzlük; işlik; **~aufnahme** çevirim; **~aufnahme des Fernsehsendung** filme saptanmış; **~aufnahme-Erlaubnis**; **~aufnahme-genehmigung** çevirim izni; **~aufnahmekamera** alıcı; **~aufnahmes-tudio** işlik; **~aufnehmen** çevirmek; **~aufzeichnung** filme saptama; görünü saptama; **~aufzeichnungs-gerät** filme saptayıcı; **~aufzeichnung (vom Bildschirm)** filme saptama; **~aufzeit** alıcı hızı; **~ausfuhr** film dışsatımı; **~auswertung** **ausserhalb der Filmtheater** tecim dışı dağıtım; **~autor** yaratıcı; **~band** film; kuşak; **~bearbeitung** işleme; uyarlama; **~berichterstatte** açıklayıcı; **~berufe** sinemacılık uğraşı; **~bespurung** mıknaatıslama; **~betrachter** bakımlık; **~betrachtungsaal** gösterim odası; **~bewertung** değerlendirme; **~bewertungsstelle** değerlendirme kurulu; **~bibliothek** sinema kitaplığı; **~bild** resim; **~bildkamera** alıcı; **~blockhaus** korunak; **~breite** en; **~burleske** savrukrama; **~büro** sinema bölümü; **~club** sinema derneği; **~darsteller(in)** sinema oyuncusu; **~d'Art** Sanat Filmi; **~dekor**; **~dekoration** bezem; **~der Gegenwart** çağdaş film; **~dialog** söyleşme; **~direkt auf das**

Filmband; ~ direkt auf Zelluloid alıcısız film; ~ **diva** yıldız; ~ **e des weissen Telefons** beyaz telefonlu filmler; ~ **einfuhr** film dışalım; ~ **einlegen** takma; ~ **einnahme** gelir; ~ **empfindlichkeit** duyarlık; ~ **enthusiast** sinema delisi; ~ **entwickler** açındırıcı; ~ **entwicklung** açındırma; ~ **ertrag** gelir; ~ **erzahlung** öykü; ~ **erziehung** sinema öğretimi; ~ **es Freund** sinemasever; ~ **exporteur** film dışsatımcısı; ~ **fenster** alıcı penceresi; pencere; ~ **festspiele** şenlik; ~ **firma** yapım evi; ~ **format** boy; ~ **fortschaltung** aralı devinim; aralı devinim düzeneği; geçiş; ~ **35 mm** 35 mm'lik film; ~ **65 mm** 65 mm'lik film; ~ **für Erwachsene** yetişkin filmi; ~ **geber** film yayın aygıtı; ~ **gelände** ışık arsası; ~ **geschichte** sinema tarihi; ~ **gesellschaft** yapım evi; ~ **gesetz** sinema yasası; ~ **gewerbe** sinemacılık; ~ **gruppe** takım; ~ **handkamera** el alıcısı; ~ **hersteller** yapımcı; ~ **herstellung** yapım; yapım cılık; ~ **historiker** sinema tarihçisi; ~ **hobel** kazıyıcı; ~ **idee** ana konu; ~ **importeur** film dışalım cısı; ~ **industrie** sinema işleyimi; ~ **institut** sinema enstitüsü; ~ **kamera** alıcı; ~ **kanal** yatak; ~ **kassette** kutucuk; ~ **katalog** film sıralağı; ~ **kitt** zambak; ~ **klebepresse** yapıştırma aygıtı; ~ **kleber(in)** kesici; ~ **kleber** negatif kesici; ~ **komödie** güldürü (film); ~ **komponist** besteci; ~ **kontrolle** denetleme; ~ **kopie** eşlem; ~ **kopiermaschine** basım aygıtı; ~ **kosten** gider; ~ **kren** göbek; ~ **kritik** eleştiri; ~ **kritiker** eleştirmen; ~ **kunde** film bilim; ~ **kunde-Unterricht** si-

nemacılık öğretimi; ~ **kunst** sinema sanatı; ~ **kunsttheater** özel sinema; sanat sineması; ~ **ladekassette** kutucuk; ~ **lagerung** korunaklama; ~ **länge** uzunluk; ~ **längenmessuhr** sayacı; ~ **lauf** geçiş; ~ **laufzeit** gösterim süresi; ~ **lehrer(in)** sinema öğretmeni; ~ **leinwand** görüntülük; ~ **literatur** sinema yazınlığı; ~ **lustspiel** güldürü (film); ~ **macher** sinemacı; sinema sanatçısı; ~ **magazin** dol-durmalık; sinema dergisi; ~ **magazini-erung** korunaklama; ~ **manager** sinema yöneticisi; ~ **material** boş film; ~ **metttermaschine** parlatıcı; ~ **mi-ete** kiralama; ~ **mietebetrag** kiralama tutarı; ~ **mietevertrag** kiralama sözleşmesi; ~ **mit Magnetspur** mıknatıslı sesli film; ~ **mit Musik** müzikli film; ~ **montage** kurgu; ~ **museum** sinema müzesi; ~ **musical** müzikal (film); ~ **musik** film müziği; ~ **musiker** besteci; ~ **narr** sinema delisi; ~ **negativ** negatif film; ~ **noir** kara film; ~ **ogen** film egider; ~ **ogé-nie** film egiderlik; ~ **ographie** film dizelgesi; ~ **ologie** film bilim; ~ **opere-rette** operet filmi; ~ **opern** opera filmi; ~ **othek** filmlik; ~ **othekar** filmlik görevlisi; ~ **polierenmaschine** parlatıcı; ~ **positiv** pozitif film; ~ **preis** ödül; ~ **presse** sinema basını; ~ **produktion** yapım; ~ **produktionschef**; ~ **produktionsleiter** yapım yönetmeni; ~ **produzent** yapımcı; ~ **programm** izlenice; ~ **projektion** gösterim; ~ **projektor** gösterici; ~ **projektor für 35 mm** 35 mm'lik gösterici; ~ **prüfer** denetçi; denetleyici; ~ **prüfung** denet; ~ **recht** sinema türü; ~ **regie** yönetim; ~ **regisseur** yönet-

men; ~**reklame** tanıtı filmi; ~**riss** kopma; yırtılma; ~**rolle** kangal; makara; ~**salat** dolaşma; ~**schauspieler(in)** sinema oyuncusu; ~**schlager(melodie)**; ~**schleife** dolam; ~**schneidetisch** kurgu masası; ~**schnitt** kurgu; ~**schnittkopie** kurgu pozitif; ~**schränk** birikimlik; ~**schriftsteller** yazar; ~**schule** sinema okulu; ~**semiologie** sinema imbilimi; ~**sendung** film yayını; ~**sensibilität** duyarlılık; ~**sequenz** ayırım; ~**serie** dizi; ~**70 mm** 70 mm'lik film; ~**sprache** sinema dili; ~**spule** makara; ~**star** yıldız; ~**sternchen** yıldızcık; ~**streifen** film; kuşak; saydam resim kuşağı; ~**streifenprojektor** saydam resim kuşağı göstericisi; ~**studio** ışık; ~**studiovertrag** ışık sözleşmesi; ~**studium** sinemacılık öğretimi; ~**ujet** konu; ~**szene** görünçlük; ~**technik** sinema uygulayımı; ~**techniker** uygulaman; ~**text** açıklama; ~**theater(bau)** sinema; ~**theaterbesucher** izleyici; ~**theaterbesitzer** oynatımcı; ~**theaterkreis** ağ; ~**theaterleiter** sinema yöneticisi; ~**theater - Manager** oynatımcı; ~**theaterstickauszug** tiyatro filmi; ~**theoretiker** sinema kuramcısı; ~**theorie** sinema kuramı; ~**titelregistrierung** ad yazdırımı; ~**ton** optik ses; ~**träger** taban; ~**transport** geçiş; ~**transportmechanismus** geçiş düzeneği; ~**transportrolle** verici dişi; ~**tresor** korunak; ~**tricks** hile; ~**über Kunstwerk** sanat üzerine film; ~**übertragung** film yayını; ~**übertragungsanlage** film yayın aygıtı; ~**verleih** dağıtım; ~**verleihbezirk** dağıtım bölgesi;

~**verleiher** dağıtımcı; ~**verleihfirma** dağıtım evi; ~**verleihunternehmen** dağıtım evi; ~**verleihtrag** dağıtım sözleşmesi; ~**verzeichnis** film dizelgesi; ~**vorführrapparat** gösterici; ~**vorführer** gösterimci; ~**vorführraum** gösterim odacığı; ~**vorführung** gösterim; ~**vorführzeit** gösterim süresi; ~**vorschau** tanıtma filmi; ~**vorschub** geçiş; ~**vorspann** kılavuz; ön kılavuz; ~**vorstellung** gösterim; ~**werk** sinema yapıtı; ~**wirtschaft** sinema işleyimi; ~**zeitschrift** dergi-film; sinema dergisi; ~**zensur** denetleme

filmen çevirmek

filmisch filmsel; ~**e Bearbeitung** uyarılama; ~**en Originalstoff** özgün oyunluk; ~**e Raum** filmsel uzay; ~**e Realität** filmsel gerçek; ~**e Universum** filmsel evren; ~**e Zeichensetzung** noktalama; ~**e Zeit** filmsel zaman

Filter süzgeç; ~**faktor** süzgeç katsayısı; ~**rad**; ~**revolver** süzgeç tekeri **Fischauge(objektiv)** balıkgözü (mercek)

Fixfocus değişmez odak; ~**-Einstellung** değişmez çekim; ~**-Objektiv** değişmez odaklı mercek

Fixier; ~**bad** saptama banyosu; ~**en** saptama; ~**natron**; ~**salz** hipo

Flächenleuchte küme ışıldak

Flackern kırpışma; titreme

Flansch makara yanağı

"Flash" çarpıcı çekim; yıldırım haber; ~**back**" geriye dönüş; ~**-Forward**" ileriye atlayış

flau bulanık; yavan

Fliege ek çentiği

Flimmern kırpışma

"Flou" bulanık; yumuşak odak

Flügelblende değişir örtücü

Fluoreszenz ışınlılık; ~ **lampe** ışınlır ışıtaç

fluoreszierend ışınlır

"Flying Spot"(-Prinzip) tarayıcı benek

FM yinelenim değiştirimi

Fokus odak; ~ **differenz** alan derinliği; odak derinliği

fokussieren odaklamak

Fokussierung odaklama

Folge; ~ **aufnahme** izleyici çekim; ~ **verfahren** alması renk işlemi

"Foot Room" alt boşluk

Formaldehyd formaldehit

Format boy; çerçeve oranı

Forschungsfilm araştırma filmi

Fortsetzung akıcılık; ~ **sfilm** bölüntülü film; ~ **sreihe**; ~ **sserie** dizi

foto- foto-

Foto foto; fotoğraf; ~ **apparat** fotoğraf aygıtı; ~ **archiv** resimlik; (f) ~ **effekt** ışikelektrik etkisi; (f) ~ **elektrisch** ışikelektriksel; (f) ~ **elektrische Effekt** ışikelektrik etkisi; (f) ~ **elektrische Zelle** ışıközü; ~ **elektron** ışikelektron; ~ **element** ışıközü; (f) ~ **gen** resmegider; ~ **graf** fotoğrafçı; ~ **grafie** fotoğraf; fotoğrafçılık; (f) ~ **grafieren** fotoğraf çekmek; (f) ~ **grafische Apparat** fotoğraf aygıtı; (f) ~ **grafische Bildaufzeichnung** filme saptama; (f) ~ **grafische Tonspur** optik ses yolu; (f) ~ **grafische Tonaufzeichnung** optik seslendirme; (f) ~ **grafischer Vergrößerung** dip fotoğrafı; (f) ~ **grafische Verstärkung** koyulaştırma; ~ **kamera** fotoğraf aygıtı; ~ **kathode** ışikeksiyucu; ~ **meter** ışıkölçer;

~ **roman** fotoroman; ~ **selenzelle** ışıközü; ~ **stelle** resimlik;

~ **zelle** ışıközü; ~ **zelle Belichtungsmesser** ışıközlü ışıkölçer

Fox Grandeur Fox Grandeur

Fox Movietone Fox Movietone

Foyer gezinmek

"Frame Stretch" yinelenmeli basım

Franscope Cinépanoramic

"Free Cinema" Özgür Sinema

Freigabebescheid gösterim izni

Freilicht; ~ **aufnahme** dışarıda çevirim; ~ **filmtheater**; ~ **kino** açık hava sineması; ~ **vorführung** gün ışığında gösterim

Freiwillige Selbstkontrolle özdenetleme

Fremdproduktion ismarlama yapım

fremdsprachige Fassung yabancı dilde evirim

Frequenz alıcı hızı; yinelenim; ~ **abstand zwischen Bild- und Tonträgerfrequenz** ses - resim taşıyıcı aralığı; ~ **band** kuşak; ~ **modulation** yinelenim değiştirimi

Fresnel Fresnel merceği; ~ **Spot** Fresnel ışıldak

fresnelsche Linse Fresnel merceği

Friktionskopf sürtünmeli başlık

Frisseur(-euse) berber

Frontal; ~ **beleuchtung** önden aydınlatma; ~ **licht** önden aydınlatma

Frontier Film Frontier Film

Frosch; ~ **aufnahme** alttan görüş; ~ **perspektive** alttan görüş

FS televizyon

F-Signal renklilik imi

Führung ana ışık; ~ **slicht** ana ışık; ~ **srolle** kılavuz makara

Fujicolor Fujicolor

Fuji Single-8 Fuji tek 8

Füll; ~licht doldurma ışık; ~sender aktarıcı

Fulvue-Verfahren Fulvue işlemi

Fundus bezem korunağı; ~**gegens-tande** donatım; ~**verwalter** döşemeci

5-12 Antenne 5-12 dalgalık

525-Zeilen-Norm 525 satır

500 W-Scheinwerfer beş yüzlük

5 kW-Scheinwerfer beşlik

35-mm; ~ **Aufnahmekamera** 35 mm'lik alıcı; ~**-Format;** ~**-Normal-film** 35 mm'lik film; ~**-Verleihkopie** 35 mm'lik eşlem

55-mm-Film 55 mm'lik film

65-mm; ~**-Film** 65 mm'lik film; ~**-Format** 65 mm'lik film; ~ **Todd-AO** 65 mm Todd-AO

Funk radyo; ~**sendung** yayın; ~**sp-rechgerät** el telsizi; ~**verbindung;** ~**verkehr** radyo iletişimi; ~**wellen** radyo dalgaları

Fuss ayak; ~**-Kerze** ayak-mum; ~**-Lambert** ayak-lambert; ~**-längen-zähler** ayak sayacı; sayaç; ~**-nummer** kenar sayısı; ~**-rampe** taban ısıtıcıları; ~**-titel** alt yazı; ~**-titelkopie** alt yazılı eşlem; ~**-titelmaschine** alt yazılayıcı; ~**-titelung** alt yazılama

Futurismus gelecekçilik

G

"Gag" gülüt; ~**man** gülütçü

Gage ödemelik

Gala gala

Galerie üst balkon

Galgen askı; sestoplar arabası

Galvanometer galvanometre

Gamma gamma

Gangsterfilm gangster filmi

ganz; ~ **gross** baş çekimi; ~ **nah** baş çekimi

Ganzgrosseinstellung baş çekimi

Garderobe giyinme odası; giysilik;

~**naufseher** giysici

Garderobier giydirci

Gasparcolor Gasparcolor

Gattungen; ~ **des Films** sinema türleri; ~ **die Fernsehen** televizyon türleri

Gebrauchsgrafiker çizici

gedruckte; ~ **r Schaltkreis** baskı devre; ~ **Schaltung** baskı devre

Gefahrendouble kavgacı

Gefass tekne

Gegen; ~ **einstellung** karşı aç; karşı aç çekimi; tepki çekimi; ~ **farben** tüm renkleri; ~ **licht;** ~ **lichtaufnahme** geriden aydınlatma; ~ **lichtblende** güneşlik; ~ **maske** dişi örtü; ~ **schleifmittel** çizinti önleyici; ~ **schuss** karşı aç; karşı aç çekimi; tepki çekimi; ~ **sprechanlage** içiletişim; ~ **taktaufzeichnung** ters-düz seslen-dirme; ~ **wartsfilm** çağdaş film

Gehalt ödemelik

Geisterbild gölge

Gelände işlik arsası

Gelatine jelatin

Gelbfilter sarı süzgeç

Gemeinschaft; ~ **santenne** ortak dalgalık; ~ **santennenanlage** kablolu televizyon; ~ **santennen-Anschluss** ortak dalgalık yuvası; ~ **sfilm** yerli film; ~ **sproduktion** ortak yapım; ~ **sp-programm** merkez izlenesi

Gemini Gemini

"gendai-geki" çağdaş film

geneigte Kamera düşey çevrinme; üstten görüş

General Herassbringen eines Film

(e)s genel oynatım
Generalprobe genel sinama
Generator üreteç
Genre televizyon türleri
geostationärer Satellit eşlemeli uydu
geosynchroner Satellit eşlemeli uydu
Gerät donatı
Geräusch gürültü; ~ **archiv** ses etkileri belgeliği; ~ **atmosphäre** yerel gürültü; ~ **band** etkiler kuşağı; ~ **dämpfung** ses geçirmeleme; sesizleme; ~ **e** dıştan (gürültü); ses etkileri; ~ **emacher** ses etkicisi; ~ **kulisse** ses etkileri; ~ **spur** etkiler ses yolu; ~ **techniker** ses etkicisi; ~ **unterdrückung** uğuultuönlr
gerichtet yöneltmeli; ~ **es Mikrofon** yöneltmeli sestoplar
Gesamt; ~ **aufnahme** genel çekim; giriş çekimi; ~ **spektrum der elektromagnetischen elektromiknatis** izge
Gesangsfilm şarkılı film
Geschichte; ~ **des Fernsehen** televizyon tarihi; ~ **des Films** sinema tarihi
geschlossen; ~ **e Dekoration** kapalı bezem; ~ **es Fernsehsystem** kapalı yayın; ~ **e Vorführung** özel oynatım
Geschwindigkeit alıcı hızı; ~ **smesser** hızölçer; ~ **szeiger** hız göstergesi
Gesellschafter siparişçi
Gesicht; ~ **sfeld** görüş alanı; ~ **slinie** bakış doğrultusu; görüş çizgisi; ~ **swinkel** aç
gespeicherte · **Sendung** dolaylı yayın
gesponsorte Sendung ismarlama yapım
Gespräch görüşüm
gestorben! "sök!"
geteiltes Bild alan bölünmesi
Gevachrome Gevachrome

Gevacolor Gevacolor
Gewandmeister baş giysici
Gewerbefachmagazin meslek dergisi
Gewinn kazanç
Gewölbe korunak
gewölbte Bildwand içbükey görüntülük
"gidai geki" çağ filmi
"Giraffe" tekerlekli kol
Gitter erek; ızgara; renk ızgarası; ~ **decke** borulu askı; iskele; ~ **rostdecke** borulu askı; ~ **struktur** ızgara etkisi
Glasverfahren cam çekimi
Gleich; ~ **lauf** eşlemelik; ~ **laufschwankung** titreme; ~ **nummer** eşleme sayısı; ~ **nummermaschine** eşleme sayılayıcısı; ~ **richter** bulucu; doğrultmaç; ~ **strom** doğru akım; ~ **zeitigkeitsmark** eşleme imi
glückliches Ende mutlu son
Glüh; ~ **draht** tel; ~ **en** akkorluk; ~ **faden** tel; ~ **lampe** akkor ışıldak; ~ **licht** akkor ışık
goldene Zahl altın sayı
Gong gong
Gradation Gradation
Grafik çizem; çizici; çizici gereci; ~ **er** çizici; ~ **rolle** çizici döndürücü; ~ **ständer** çizici desteği; yazı desteği
grafischer Zeichner çizici
Grammatik; ~ **der Film** sinema dilbilgisi; ~ **des Fernsehen** televizyon dilbilgisi
Grandeur Grandeur
Grau; ~ **filter** yoğunluk süzgeci; ~ **keil** gri ölçeği; ~ **schichtträger** gri taban; ~ **skala** gri ölçeği
Greifer tırnak
Grobkorn iri tanecik
grobkörnig Bild iri tanecikli görüntü

gross göğüs çekimi; ~ **e Brenweite-**
objektiv uzun odaklı mercek
Gross; ~ **aufnahme** göğüs çekimi; o-
muz çekimi; ~ **einstellung** göğüs çe-
mi; ~ **gemeinschaftsantennenfern-**
sehen kablolu televizyon

Grösse çerçeve oranı

Grund; ~ **geräusch** uğultu; ~ **licht**
(bei der Aufnahme) ana ışık; ~ **ra-**
uschen uğultu

Grünlicht im ışığı

Gruppe; ~ **neinstellung** genel çekim;
~ **Neuer Amerikanischer Film**
Yeni Amerikan Sineması Topluluğu

Gruselfilm korku filmi

Guckkasten almac

gültig bis son kullanma tarihi

Gummlinse değişir odaklı mercek;
~ **zuziehen!** "darlaştırl!"

gut Film iyi Film

H

Halb; (h) ~ **automatische Kamera**
yarı özdevinimli alıcı; ~ **bild** alan;
~ **bildabastung** alan taraması; ~ **bil-**
der/sec.; ~ **bildfrequenz** saniyede
alan (sayısı) ~ **bildzahl** alan sayısı;
~ **figur** bel çekimi; ~ **nah(einstel-**
lung) boy çekimi; ~ **schatten** yarı
gölge; ~ **spur** yarım ses yolu; ~ **to-**
talaufnahme; ~ **totale** genel çekim;
yarı genel çekim

Hall yankı; ~ **effekt** yankı etkisi; ~ **ig-**
keit yankı; ~ **raum** yankı odası

Haloeffekt ağıl etkisi

Halogenlampe tungsten halojen ısıtaç

Haltphase durma evresi

Hand; ~ **fernsehempfänger** el tele-
vizyonu; ~ **funksprechgerät** el tel-
sizi; ~ **kamera** el alıcısı; (h) ~ **ko-**
loriert Film boyanmış film; ~ **ko-**

lorierung boyama; ~ **kurbel** kol
Handelsfilm ticimsel film

Handlung devinim; olgu

"**Happy End**" mutlu son

"**Hardware**" gereç

hart; ~ **er Schnitt** kaba kurgu; ~ **es**
Licht çığ ışık; ~ **es Reflektor** çığ
yansıtıcı; ~ **e Überblendung** kesme

Hartung sertleştirme

Haupt; ~ **abteilung Programmpla-**
nung izlence bölümü; ~ **antennensys-**
tem ortak dalgalık; ~ **darsteller(in)**
baş oyuncu; ~ **film** baş film; ~ **lei-**
tung kent akımı; ~ **licht** ana ışık;
~ **phasen** ana durumlar; ~ **phasen-**
zeichner canlandırıcı; ~ **punktes** ana
noktalar; ~ **rolle** baş rol; ~ **sendeze-**
it yoğun saat; ~ **titel** ad; ~ **zwich-**
phasenzeichner canlandırıcı yar-
dımıcı

"**H**" **Certificate** "H" belgesi

"**Head-Room**" üst boşluk

heben! "yukarıya kaydır!"

heisse Probe genel sınam

Heizfaden tel

Helligkeit parlaklık; ~ **sinformation**
parlaklık bilgisi; ~ **sregelung** parlak-
lık ayarı; ~ **sregelungsknopf** parlak-
lık düğmesi; ~ **ssignal** parlaklık imi;
~ **ssteuerung** parlaklık ayarı; ~ **sum-**
fang sertlik aralığı

Herabtransformator gerilim düşürü-
cü

Herauftransformator gerilim yüksel-
tici

herausbringen sürmek

Hersteller yapımcı

Herstellung yapım; yapımcılık; ~ **sg-**
ruppe yapım takımı; ~ **skosten** gi-
der; ~ **splan** çalışma çizelgesi; ~ **sv-**
ertrag; ~ **szeit** yapım sözleşmesi

Hertz hertz

hertzische Wellen hertz dalgaları

herunterregeln azaltmak; ~ !; ~

Licht! "azalt!"

Hesselbach eşleyici

Heuler başarılı film; titreme

HF radyo yinelenimi; yüksek yinelenim

H-Form H dalgaklık

"Hi-Fi" tıpkılık

"High Hat" altlık

Hilf; ~ **stonspur** kılavuz ses yolu; ~ **sträger** alt taşıyıcı (dalga); ~ **svorfüh-**
rer gösterimci yardımcısı

Himmelfilter gök süzgeci

H-Impuls satır eşleme imi

hintere Schwarzscher satır ardı boşluğu

Hintergrund dip; ~ **aufbauten** dip bezemi; ~ **ausleuchtung** geriden aydınlatma; ~ **dekor** diplik; ~ **dekoration** dip bezemi; ~ **musik** destekleyici müzik; ~ **projektion** geriden gösterim; ~ **projektor** geriden gösterici

Hinterlicht geriden aydınlatma

Hintersetzer diplik

hinüberblickt - entgegengesetzte **Eins-**
tellungen aç - karşı aç

Historienfilm tarihsel film

historische Film çağ filmi; tarihsel film

Hit başarılı film

Hoch; ~ **bild** düşey resim; ~ **frequenz** radyo yinelenimi; yüksek yinelenim; ~ **frequenzstuf** yüksek yinelenim kâtı; ~ **intensitätskohle** yüksek yeğirlikli kömür; ~ **intensitätslampe** yüksek yeğirlikli ışık yayı; ~ **parkett** koltuk; lüks koltuk; ~ **spannung** yüksek gerilim; ~ **tonbereich** ince-lik aralı

hohe; ~ **Empfindlichkeitslinse** üstün açıklıklı mercek; ~ **Wiedergabegüte** tıpkılık

Höhe diklik; ~ **nverstellung** yüksek görüş noktası; ~ **punkt** düğüm

Hohlspiegel yansıtaç

Hologramm hologram

Holographie holografi

Honorar ödemelik

Hör; ~ **bereich** işitilebilirlik sınırı;

~ **er(in)** dinleyici; ~ **er** kulaklık;

~ **frequenz** ses yinelenimi; ~ **funk**

(**übertragung**) yayın; ~ **kopf** okuma kafası; ~ **rundfunk** yayın

Horizont gök görüntülüğü

Horizontal; ~ **ablenkung** yatay tarama; ~ **ablenkungspule** yatay saptırma sarması; ~ **abtastung** yatay tarama; ~ **e** yatay çizgiler; (**h**) ~ **e**

Ab-

lenkung genişlik ayarı; satır eşleme

ayarı; (**h**) ~ **e** **Ablenkungstaste** satır

eşleme düğmesi; ~ **filmlauf** yan-

lamasına geçiş; ~ **frequenz** saniyede

satır (sayısı); ~ **impuls** satır eşleme

imi; (**h**) ~ **Polarisation**; (**h**) ~

polarisiert **Sendung** yatay ucaylan-

mış yayın; (**h**) ~ **Polarisierung** yatay

ucaylama; ~ **schwenk** yatay çevrin-

me; ~ **Synchronimpuls** satır eşle-

me imi; ~ **synchronisation** satır eş-

lemesi

Horrorfilm yığıl filmi

"Horse Opera" at operası

Hüllkurve zarf

H und D-Empfindlichkeit H ve D du-

yarlığı

hundert Perzent **Tonfilm** yüzde yüz

sözlü (film)

hydraulischer Stativ subasıncılı ayak

Hypergonar Hypergonar

I

Idee ana konu; ~ **nskizze** ana konu
Identifizierung özdeşleşme

Ikonoskop ikonoskop (alıcı); ikonoskop (ışıtıcı); ~ **Bildaufnahmerröhre** ikonoskop (ışıtıcı); ~ **Kamera** ikonoskop (alıcı)

im; ~ **Bild** çerçeve içi; ~ **Off** çerçeve dışı

Image; ~ **-Dissector** resim çözümleyici; ~ **Ikonoskop** görüntü ikonoskopi; ~ **Orthikon-Bildaufnahmerröhre** görüntü-ortikon ışıtırıcı; ~ **Orthikon-Fernsehkamera** görüntü-ortikon alıcı

Impedanz iç direnç

Impressionismus izlenimcilik

Impuls vuru; ~ **trenende** eşleme ayırıcı

"In-betweener" ara resimleyici

"Incident-light"-**Messer** gelen ışıkölçer

in die Unschärfe ziehen! "bulanıklaştır!"

Indikativ tanıma imi; tanıma müziği

Industrie; ~ **film** işleyim filmi; ~ **Kino** işleyim sineması; (i) ~ **Iles** **Fernsehen** kapalı yayın

Information bilgi; ~ **(en)** haber(ler); ~ **ssendung** haber izlencesi

Infrarot; ~ **emulsion** kızılaltı duyar-katı; (i) ~ **e Strahlung** kızılaltı (ışınımı)

Ingenieur vom Dienst ana denetim görevlisi

Inhaltsangabe döküm kâğıdı; konu

"Inky-Dinky" küçük ılıdak

"Inlay" örtülü bileştirme; ~ **Mask** bileştirme örtüsü

Innen; ~ **antenne** içeri dalgallığı; ~ **aufnahme** iç; içeride (çevirim); ~ **auf-**

nahmeleiter düzlük yönetmeni; ~ **messung** mercekten; ~ **requisite** ur donatımcı

innere; ~ **Montage** iç kurgu; ~ **Rede** içinden (konuşma); ~ **Schnitt** iç kurgu

"insert" ara filmi; ara görüntü; yazı; ~ **karten** çizgi kartonu; ~ **pult**; ~ **ständer** çizgi desteği; yazı desteği

Inspizient düzlük yönetmeni; yapımcı görevlisi

inszenieren yönetmek

Inszenierung görünçülükme; yönetim

integrierte; ~ **r Baustein** tümleşik devre; ~ **r Schaltkreis**; ~ **Schaltung** tümleşik devre

intellektuellen; ~ **Film** düşünce filmi; ~ **Kino** düşünce sineması

Intelsat Intelsat

Intensität yeğlilik; ~ **sschrift** değişir yoğunluklu ses imi

Intercarrierverfahren ara taşıyıcı

"Intercutting" almaşık kurgu; araya koyum

Interessenten-vorführung alıcılara oynatma

Interferenz girişim; karışma

"Interlock" bağlama düzeni

"Intermediate" ara kuşak

Intermed-Positiv ara pozitif

intermittierender; ~ **Andruckplatte** aralı basaç; ~ **Bewegungsablauf** aralı geçiş; ~ **Film** aralı devrim;

~ **Kopieren** aralı basım; ~ **optische Kopiermaschine** aralı optik basım aygıtı; ~ **Vorrichtung** aralı devrim düzeneği; ~ **Zahnrad** aralı devrim dişlisi

internationales; ~ **Fernsehnnetz** uluslararası televizyon ağı; ~ **Tonband** sözsüz ses kuşağı; ~ **Tonspur** söz-

süz ses yolu

Internegativ ara negatifi

Interpositiv ara pozitif

Intertel Intertel

Intervalls ara resimler

Intervalometer aralık düzenleyici

"Interview" görüşüm

Intervision Intervision

Inversion resim evrilmesi

Ion iyon; ~ **isation**; ~ **isierung** iyonlaşma; ~ **osphäre** iyonuyarı

Iris ışık düzengeci; iris; ~ **blende** ışık düzengeci

Iscomorphot Iscomorphot

ISO-Normen ISO ölçünleri

italianische Western İtalyan kovboy filmi

Italo-Western İtalyan kovboy filmi

IT-Band sözsüz ses kuşağı

IT-Spur sözsüz ses yolu

lvD ana denetim görevlisi

J

J jul

Jahrmarktskino panayır sineması

Jaulen titreme

"Jeune Premier" genç

Joule jul

Jugend; ~ **fernsehen** genç televizyonu; ~ **film** genç filmi; ~ **frei Certificat "U"** belgesi ~ **programm**; ~ **sendung** genç izlencesi; ~ **verbot für Kinder unter 16 Jahren "A"** belgesi

junger; ~ **deutscher Film** Genç Alman Sineması; ~ **Kino** Yeni Sinema

Justiergreifer tutucu tırnak

Justierung ayar

K

K kelvin

Kabel kablo; ~ **fernsehen** kablolu televizyon; kapalı yayın; ~ **fernsehen-system** kablolu televizyon; ~ **hilfe** kablolu

Kabine gösterim odacığı; seslendirme odası; ~ **nfenster** gösterim penceresi; gözetleme deliği

Kader çerçeve

Kagel koni

kalte Probe soğuk sinama

Kalvar; ~ **Film** Kalvar film; ~ **-Ver-fahren** Kalvar işlemi

Kamera alıcı; fotoğraf aygıtı; ~ ! "al!"; ~ **als Federhalter** alıcı - kalem; ~ **assistent** alıcı yönetmeni yardımcı; ~ **aufnahme** çevirim; ~ **auge** alıcı görüş noktası; ~ **bewegung** alıcı devinimleri; ~ **distanz** uzaklık; ~ **einstellung** alıcı görüş noktası; yerleştirme; ~ (1, 2...) **Schärfe ziehen!** "odakla!"; ~ **entfernung** uzaklık; ~ **fahrer** kaydırmacı; ~ **fahrgestell** kaydırma arabası; subasıncılı ayak; ~ **fahrt** kaydırma; ~ **fahrt-aufnahme** kaydırmalı çekim; ~ **fahrt in Langsrichtung** çevrinmeli kaydırma; ~ **fahrt nach links** sola kaydırma; ~ **fahrt nach links!** "sola kaydır!"; ~ **fahrt nach rechts** sağa kaydırma; ~ **fahrt nach rechts!** "sağa kaydır!"; ~ **fahrt rückwärts** geriye kaydırma; ~ **fahrt vorwärts** öne kaydırma; ~ **fenster** alıcı penceresi; ~ **geräusch** alıcı gürültüsü; ~ **haltergriff** tetikli sap; ~ **handgriff** sap; ~ **kabel** alıcı kablolu; ~ **kette** alıcı oluğu; ~ **kontrollbedienung** alıcı denetçisi; ~ **kontrolle** alıcı denet; ~ **kontrollgerät** alıcı denet masası; ~ **kontrollraum** alıcı denet odası; ~ **kontrollschrank** alıcı denet ma-

sası; ~ **kran** vinç; ~ **leute** alıcı yönetmeni; ~ **linse** alıcı merceği; ~ **lupe** gözyeri; ~ **mann** alıcı yönetmeni; ~ **mit Handkurbel** kollu alıcı; ~ **mit Objektivrevolver** döner mercekli alıcı; ~ **mit zwei Röhren** iki ışıtaçlı alıcı; ~ **neigung** düşey çevrinme; ~ **notiz** döküm; ~ **objektiv** alıcı merceği; ~ **position** yerleştirme; ~ **probe** genel sinama; ~ **rotlicht** alıcı ışığı; ~ **röhre** alıcı ışıtaç; ~ **rückfahrt**; ~ **rückwärts** geriye kaydırma; ~ **schwenk** çevrinme; ~ **schwenkkopf** çevrinme başlığı; ~ **schwenkung** çevrinme; ~ **script** alıcı oyunluğu; ~ **standort** yerleştirme; ~ **standpunkt** alıcı görüş noktası; ~ **stativ** destek; ~ **stellprobe** genel sinama; ~ **team** alıcı takımı; ~ **(u-sw)** ab! "al!"; ~ **verschluss** örtücü; ~ **von oben** üstten görüş; ~ **von oben!** "aşağıya çevrin!"; ~ **von unten** alttan görüş; ~ **von unten!** "yukarıya çevrin!"; ~ **wagen** kaydırma arabası; yayın arabası; ~ **zeichen** alıcı ışığı; ~ **zubehör** alıcı donatısı; ~ **zug** alıcı oluğu

Kamm aşık

Kammerspiel kammerspiel; ~ **film** kammerspiel filmi

Kanal oluk; ses oluğu; ~ **antenne** tek oluk dalgallığı; ~ **breite** oluk genişliği; ~ **einstellung** oluk seçme; ~ **anzeige** oluk sayısı; ~ **interferenz** oluk karışması; ~ **schalter**; ~ **wähler** oluk seçici

Kapazität koltuk sayısı

Kapellmeister müzik görevlisi; orkestra yöneticisi

Karate-Film Karate filmi

Kasch örtü

Kascheur alıcı

Kaskadeur kavgacı

Kasse gişe; ~ **neingangen** gelir; ~ **nerfolg**; ~ **nrekord**; ~ **schlager** gişe birincisi

Kassette kutucuk; ~ **nabspielgerät** elektronik okuyucu; ~ **nfernsehen** kutucuklu televizyon; ~ **nprojektor** kutucuklu gösterici; ~ **nrecorder** kutucuklu ses aygıtı; ~ **wechselsack** değiştirme torbası

Kassier(in) biletçi

Katalogisierung sıralaklama

Kathode eksiyüç; ~ **nstrahlen** eksiyüç ışınları; ~ **nstrahloszillograf** dalga salınımölçeri; ~ **nstrahloszilloskop** eksiyüç salınımölçer; ~ **nstrahlröhre** eksiyüç ışıtaç; ~ **nstrahlröhreprojektor** eksiyüç ışıtaçlı gösterici

kelvin kelvin

Kennungs-signal tanıma imi

Kerbe çentik; ~ **nmaschine** çentikleyici; ~ **ntisch** çentikleme masası

kerben çentiklemek

kHz kilosikl

Kilohertz kilosikl

Kinder; ~ **fernsehen** çocuk televizyonu; ~ **film** çocuk filmi; ~ **programm** çocuk izlencesi

Kine- sine-

Kinescope filme saptama; filme saptayıcı

Kinema; ~ **color** Kinemacolor; ~ **theke** filmlilik; ~ **thekar** filmlilik görevlisi; ~ **tograf** sinematograf; ~ **tografie** sinema; sinemacılık; ~ **turgie** sinema sanatı

kinematographisch sinemalılık; ~ **e Analyse** sinemalılık çözümleme

Kino- sine-

Kino sinema; ~ **amateur** özenci sinemacı; ~ **-Auge** Sinema - Göz; ~ **bau**

sinema; ~ **besucher** izleyici; ~ **der Autoren** yaratıcılar sineması; ~ **der Gegenwart** çağdaş sinema; ~ **film** film; ~ **format boy**; ~ **-Glaz'** Sinema-Göz; ~ **grammatik** sinema dilbilgisi; ~ **kasse** gişe; ~ **lampe** gösterici ışıtıcı; ~ **maschine** gösterici; ~ **mobıl** gezici gösterim takımı; ~ **neigekopf** başlık; ~ **panorama** Kinopano-rama; ~ **-Pravda'** Sinema-Gerçek; ~ **programm** izlenice; ~ **publikum** izleyici; ~ **-Registratur** sinema kütüğü; ~ **saal** salon; ~ **semio!ogie** sinema imbilimi; ~ **stativ** üçayak; ~ **technik** sinema uygulayımı; ~ **theaterbesitzer** oynatımcı; ~ **-Vario** Kino-Vario; ~ **vorstellung** gösterim; ~ **wagen** sinema arabası; ~ **Wahrheit** Sinema-Gerçek; ~ **-Zeichenlehre** sinema imbilimi

Kissenverzerrung yastık sapması

Kitsch(film) kötü film

kitschige Film kötü film

KKG alıcı denet masası

Klamotte sopalama

Klang ses; ~ **farbe** tını; ~ **farbenregelung** titrem ayarı; ~ **filter** süzgeç; ~ **perspektive** ses derinliği; ~ **übertragung** yayın

Klappe çekim tahtası; şakşak; ~ ! "şakşak!"; ~ **nblid** resim şakşak; ~ **nschlag** eşleme imi; ~ **nschläger** şakşakçı; ~ **ntonaufzeichnung** ses şakşak; ~ **r-mann** şakşakçı

Klärbad durulama banyosu

Klassenempfang okul televizyonu

Klassifikation sıralama

Klebe; ~ **blade** yapıştırma aygıtı; ~ **n** kaba kurgu; yapıştırma; ~ **presse** kuşaklı yapıştırma aygıtı; yapıştırma aygıtı; ~ **r** zamk; ~ **r(in)** kesici;

negatif kesici; ~ **stelle** ek yeri; ~ **stellenlack** örtme mürekkebi; ~ **stellung** örtme; ~ **tisch** yapıştırma masası; ~ **vorgang** kuşaklı yapıştırma

kleben yapıştırmak

Kleiderablage giysilik

Klein; ~ **bild** saydam resim; ~ **dars-teller(in)** ufak rol oyuncusu; (k)~**er** **Kran** ufak vinç; (k)~**er** **Lichtkegel** der (açılı) ışın; ~ **film** dar film; ~ **schirm** küçük görüntülük; ~ **sender** aktarıcı; ~ **stativ** ufak üçayak

Klemme uç

Klima; ~ **anlage** iklimleyici; ~ **tisi-erung** iklimleme

Klystron klıstron

Knicken kabarma

knöchig çok sert

Knopf düğme; ~ **lochmikrofon** yaka sestopları

Koaxialkabel eşeksenli kablo

Kodachrome Kodachrome

Kodacolor Kodacolor

Kodak-Super-8-mm-Film Kodak büyük 8

Koder renk bileştirici

kodieren karıştırmak

Koffer sandık; ~ **gerät** taşınabilir televizyon; ~ **projektor** taşınabilir gösterici

Kohle kömür; ~ **körnermikrofon**; ~ **mikrofon** kömürlü sestoplar; ~ **n-bogen** kömürlü ışık yayı; ~ **nlampe** ışık yaylı ışıtaç

Kolbenhals boyun

Kollektor toplaç

Kolorierung boyama

Koma kuyruk sapması

kombinierte; ~ **Kopie** bileşik eşlem;

~ **n** **Bild-Ton-Kopie** bileşik eşlem;

~ **r** bileşik; ~ **r** **Bild** bileşik resim;

~ **r Bildsignal** bileşik resim imi; ~ **r Duplikatnegativ**; ~ **r Dupnegativ** bileşik çoğaltım negatifi; ~ **r Einband Negativ** bileşik negatif; ~ **r Lichtton** optik sesli film; ~ **r Magnetton** mik-natıslı sesli film; ~ **r Signal** bileşik im; ~ **r Synchronsignals** bileşik eşleme imi; ~ **r Synchronsignalsgeber** bileşik eşleme üretici; ~ **s Negativ** görüntü ve ses negatifi
Komiker güldürü oyuncusu
komischer Einfall gülüt; sopalama
komischer Einfälle Autor gülütçü
Kommanditist siparişçi
Kommando(zeichen) yapım imleri
Kommentar açıklama; yorum; ~ **auf-nahme** açıklama seslendirmesi
Kommentator açıklayıcı; yorumcu
kommerziell; ~ **e Filmtheater** tecimsel sinema; ~ **en Film** tecimsel film; ~ **es Fernsehen** tecimsel televizyon
Kommunikation iletişim
Komödie güldürü
Komparse figüran; ~ **rie** figüran topluluğu; ~ **rieleiter** oyuncu yönetmeni; ~ **rieleiter-Assistent** oyuncu yönetmen yardımcısı
kompatibel bağdaşır
Kompatibilität bağdaşım
Kompendium güneşlik; örtü kutusu
Kompensationsfilter dengeleme süzgeci
Kompilationsfilm derleme film
Komplemäterfarben tümler renkler
komplexer Leitwert geçirgenlik
Komplekxkamerafahrt çarpaşık kaydırma
Komponist besteci
Komposition der Bild düzenleme
Kompression sıkıştırma

Kondensator yoğunlaş; ~ **mikrofon** yoğunlaşlı sestoplar
Kondensor aydınlatma merceği
Konkav-Linse ıraksal mercek
konkrete Einstellung somut çekim
konstanter; ~ **Breite** değişir yoğunluklu ses imi; ~ **Breiteverfahren** değişir yoğunluklu işlem; ~ **Schwärzung** değişir alanlı ses imi; ~ **Schwärzungsverfahren** değişir alanlı işlem
Konstanthalter düzelter; pekiştirici
Kontakt; ~ **abzug** değmeli eşlem; ~ **kopie** değmeli eşlem; ~ **kopieren** değmeli basım; ~ **kopiermaschine** değmeli basım aygıtı; ~ **verfahren** değmeli basım
kontinuierlicher; ~ **Bewegung** sürekli devinim; ~ **Filmlauf** sürekli geçiş; ~ **Filmlaufprism** sürekli devinim biçmesi
Kontinuität ayırlama
Kontrapunkt karşıdurum
Kontrast sertlik; (**k**) ~ **arm** yavan; ~ **bereich** sertlik aralığı; ~ **losigkeit** sertlik eksikliği; ~ **minderung** sertlik düşmesi; ~ **montage** karşıtlatmalı kurgu; ~ **regelung** sertlik ayarı; ~ **regelungsknopf** sertlik düğmesi; ~ **umfang** sertlik ayarı; sertlik oranı; ~ **verhältnis** sertlik oranı
Kontroll denetim; ~ **autsprecher** denetim sesyayı; ~ **bildschirm** ön denetlik; yönetim denetliği; ~ **e** denetleme; ~ **empfänger** denetlik; ~ **e** ur bilet kesici; ~ **gerät** denetlik; ~ **icht** im ışığı; ~ **monitor** ana denetlik; görüntü denetliği; ~ **pult** alıcı denet masası; ana denetim masası; ~ **raum** alıcı denet odası; yönetim odası; ~ **s** pur kılavuz ses yolu

konventionelle Kino geleneksel sinema

Konversionsfilter dengeleme süzgeci

Konverter çevirgeç

Konvex-Linse yakınsak mercek

konzentrische Kabel eşeksenli kablo

Kopf kafa; ~ **hörer** kulaklık

kopfstehende; ~ **Einstellung** baş aşağı çekim; ~ **Kamera** baş aşağı çevirim

Kopie eşlem; yeniden seslendirme;

~ **ranlage** basım aygıtı; ~ **ranstalt**

basım, basım işliği; ~ **ren** basım;

~ **rlänge** basım uzunluğu; ~ **rlicht**

basım ışığı; ~ **rmaschine** basım aygıtı;

~ **rmaschine-Linse** basım aygıtı merceği;

~ **rmaschine-Operateur** basıcı;

~ **rprozess** basım işlemi; ~ **rung** basım;

yeniden seslendirme; ~ **rverfahren**

basım işlemi; ~ **rwerk** basım;

~ **ziehen** basmak

kopieren basım

Koproduktion ortak yapım

Korn tanecik

Körnigkeit taneciklilik

Korrekturfilter dengeleme süzgeci; düzeltici süzgeç

Korrespondent televizyon bildirmeni

Kosten gider

Kostüm giysi; ~ **berater** giysici; ~ **bildner** baş giysici; ~ **bildnerassistent** baş giysici yardımcısı; ~ **film** giysili film; ~ **fundus** giysi korunağı; ~ **gestalter** terzi; ~ **liste** giysi çizelgesi; ~ **magazin** giysi korunağı; ~ **probe** genel sinama; ~ **zeichner** giysi yaratıcısı

Krachmaschine gürültü aygıtı

Kraft kuvvet; ~ **strom** güç

Kran vinç; ~ **arm** vinç kolu; ~ **aufnahme** vinç çekimi; ~ **höher!** "vinç yu-

karı!"; ~ **tiefer!** "vinç aşağı!"

Kratze çizik

Kreis devre; ~ **laufsystem** dolaşım düzeni

Kreise!; ~ **kopf** dişli başlık; ~ **stativ** dişli başlık

Kreuz; ~ **beleuchtung** çapraz aydınlatma; ~ **dipol** çapraz çiftuçay; X dalgalık; ~ **schnitt** almaşık kurgu

Kriegsfilm savaş filmi

Kriminofilm polis filmi

Kristall basınç elektriği aygıtı; ~ **mikrofon** kırılmalı sestoplar; ~ **perlwand**; ~ **schirm** incili görüntülük

Kritik elektiri

Kritiker eleştirmen

Krümmung kabarma

Kufendruck yatak baskısı

Kugel yönelmesiz sestoplar; ~ **gelenk** bilyalı eklem; eklemli başlık; ~ **gelenkopf** bilyalı başlık; ~ **mikrofon** yönelmesiz sestoplar

Kühlung soğutma

Kuleschow-Effekt Kuleşov deneyi

Kuleschow-Experiment Kuleşov deneyi

Kulisse görünçlük çevresi; ~ **nhalle** bezem korunağı

Kulturfilm kültür filmi

Kung-Fu Film Kung-Fu filmi

Kunst; ~ **der Film** sinema sanatı; ~ **diefernsehen** televizyon sanatı; ~ **film** sanat filmi; sanat üzerine film; ~ **licht** yapma ışık; ~ **lichtfarbfilm**; ~ **lichtfilm** yapma ışık (boş) filmi; ~ **maler** boyacı; ~ **stoff** yağrumsal gereç

Künst; ~ **lergarderobe** giyinme odası;

(k) ~ **leriche Film** tecimdisi film;

(k) ~ **liche Beleuchtung** yapma aydınlatma;

(k) ~ **licher Satellit** uydu

Kurbel kol

kurz; ~e **Brennweite-Objektiv** kısa odaklı mercek; ~e **Einstellung** kısa çekim; **(K)~film** kısa film; **(K)~nachrichten** kısa haberler; **(K)~spielfilm** öykülü kısa film; **(K)~welle** kısa dalga
Küvette tekne
KW kısa dalga

L

Labor(atorium) işlemelik
Lack; ~er vernik; ~ieren vernikleme
Ladung elektrik yükü
Lagerhaus koranak
Laienakteur özenci oyuncu
Laiendarsteller(in) özenci oyuncu
Lambert lambert
Lampe ısıtaç; ~nkohle kömür; ~nsc- here yaylı askı
Länder dağıtım bölgesi
lang; ~e **Brennweite-Objektiv** uzun odaklı mercek; ~e **Einstellung** uzun çekim; ~film uzun film; ~welle uzun dalga
Länge uzunluk
langsamer; ~ **Aufnahme** durgun çekim; ~ **Bildforge** durgun ayırım; ~ **Film** durgun film; ~ **Montage** durgun kurgu; ~ **Sequenz** durgun ayırım; ~ **Tonhörschwankungen** titreme
Lantern Magica büyümlü fener
Laser(strahl) laser
Latensifikation gizli görüntü yeğinlemesi
latentes Bild gizli görüntü
Lauf; ~katze iskele; ~kran yürür köprü; ~rolle kılavuz makara; ~schiene kaydırmalık; ~steg iskele; ~zeit dakikalama; gösterim süresi; makara süresi; ~zeitglied geciktirme

satırı; ~zeitkette geciktirme satırı; ~zeitleitung geciktirme satırı
läuft! "başla!"; "kalkışa geç!"
Laut ses; ~archiv seslik; ~heit ses düzeyi; ~sprecher sesyayar; ~stärke gürlük; ~stärkepegel ses düzeyi; ~stärkeregelung ses ayarı; ~stärkeregelungsknopf ses düğmesi; ~stärkereglar ses ayarı; ~stärkereglar-knopf ses düğmesi
Lavendel mavi eşlem; ~kopie mavi eşlem; ~material mavi eşlem (boş) filmi
Lawrence-Bildröhre Lawrence ısıtıcı
Lecherleitung yassı kablo
Lehr; ~fernseh okul televizyonu; eğitim televizyonu; ~film eğitici film; öğretici film; ~plan okul televizyonu
leicht; ~e **Komödie** hafif güldürü; ~e **Unterhaltung** eğlence izlencesi
Leinen bezem bezi
Leinwand bezem bezi; görüntülük
Leistung güç
Leitmotiv yinelemeli kavram; ~montage yinelemeli kurgu
Leitung devre
Leucht; ~blendung açılma; ~dichte ışıklılık; parlaklık; ~dichtesignal parlaklık imi; ~dichteumfang sertlik aralığı; ~e ısıtaç; ~fleck parlak nokta; ~schirm fosforlanmalı görüntülük; ışınır görüntülük; ~stoff ışıldar; ~stofflampe ışınır ısıtaç; ~stoffpunkt renkli benek; ~stoffschirm ışınır görüntülük
Licht ışık; ~! "ışık!"; ~absorber soğurucu; ~absorption soğurma; ~bahn ışın demeti; ~bank küme ışıldak; ~bestimmer kerteleyici; ~bestimmung kerteleme; ~bestimmungskopie kerteleme örneği; ~bestimmungsmaschine kerteleme aygıtı; ~

bild fotoğraf; saydam resim; ~ **bildaufnahme** fotoğrafçılık; ~ **bildgerät** saydam resim göstericisi; ~ **bildner** fotoğrafçı; ~ **blende** yayındırıcı kanat; ~ **bogen** ışık yayı; ~ **bogenlampe** ışık yaylı ısıtaç; ~ **bündel** ışın demeti; ~ **bündelswinkel** ışık açısı; ~ **double** ışık benzeri; (I) ~ **elektrisch** ışık-elektriksel; (I) ~ **elektrische Effekt** ışık-elektrik etkisi; ~ **elektrizität** ışık-elektrik; (I) ~ **empfindlich** ışığadu-yar; ~ **farbmessgerät** renk sıcaklıöl-çeri; ~ **geschwindigkeit** ışık hızı; ~ **gestalter** görüntü yönetmeni; ~ **gitter** borulu askı; ~ **hof** ağıl; ~ **hofeffekt** ağıl etkisi; ~ **hofschutz** ağıllönler; ~ **kasten** küme ışıldak; ~ **leiste** kaydırma askısı; ~ **messer-gerät** ışıkölçer; ~ **messung** ışıköl-çümü; ~ **orgel** aydınlatma masası; ~ **punkt** benek; tarayıcı benek; ~ **punktabtaster** tarayıcı film aygıtı; ~ **quant** ışıkölçü; ~ **quelle** ışık kay-nağı; ~ **rampe** taban ısıtaçları; ~ **regelanlage** aydınlatma masası; ~ **regler** azaltıcı; ~ **schleuse** ışıkkesen; ~ **setzung** yerleştirme; ~ **spielhaus** sinema; ~ **spieltheater** sinema; ~ **spieltheaterbesitzer** oynatımcı; ~ **spieltheater-Geschäftsführer** oynatımcı; ~ **spieltheaterleiter** sinema yöneti-cisi; ~ **stärke** bağıntılı açıklık; ~ **stärkemessung** ışıkölçümü; ~ **stärkes Objektiv** büyük açıklıklı mercek; ~ **stellanlage** aydınlatma masası; ~ **steuerband** basım ışığı kuşağı; ker-teleme örneği; ~ **strahl** ışık ışını; ışın demeti; ~ **strom** akı; ~ **struung** dağılım; ~ **ton** optik ses; ~ **tonaufna-hmeknopf** optik seslendirme kafası; ~ **tonaufzeichnung** optik seslendir-

me; ~ **tonband** optik ses kuşağı; ~ **tonfilm** optik sesli film; ~ **tonkama-mera** ses alıcısı; ~ **tonkopie** optik sesli film; ~ **tonlampe** uyarıcı ısıtaç; ~ **tonmaschine** optik seslendirici; ~ **tonpositiv** ses pozitif; ~ **tonprojektor** optik sesli gösterici; ~ **ton-Randspur** optik ses yolu; ~ **tonschrift** optik ses imi; ses imi; ~ **tonspur** optik ses yolu; ~ **und Schatten** gölgeler ve ışıklar; (I) ~ **undurch-lässig** saydamsız; ~ **wertzahl** basım aygıtı sayısı; ~ **wurflampe** gösterici ısıtaç; ~ **zeile** kaydırma askısı
Linearität doğrusallık; ~ **der Ablen-kung** doğrusallık; ~ **regelung** doğru-sallık ayarı
links Kameranachwenkung sola çev-rinme
Linse mercek; ~ **förmigbildwand** mer-ceksi görüntülük; ~ **mit veränderlic-hen Fokus** değişir odaklı mercek
Lippenmikrofon dudak sestopları
Live; ~ **programm** canlı yayın; ~ **sen-dung**; ~ **übertragung** canlı yayın
lm lümen
"Location" dışarıda çevirim
Loch; ~ **maske** elek; ~ **stanze** zimba
lochen zimbalamak
Loge loca
Lohn ödemelik
Lokaltermin yer seçimi
Lokomotive lokomotif
"Looking Room" yan boşluk
Lösch; ~ **kopf** silme kafası; ~ **ung** silme
löschen silmek
Lösung çözüm; eriyik; ~ **des Kno-tens** çözüm
"Lot" ışık arsası
Luft; ~ **bild** görünen görüntü; ~ **ver-bindung** uçaktan yayın

Lüftung havalandırma
Lumen lümen
Luminanz parlaklık; ~**signal** parlaklık imi
Lumineszenz ışıltı
Lupe gözyeri
Lustspielfilm eğlendirici film; güldürü (filmi)
Lux lüks; ~**meter** lüksölçer
LW uzun dalga
lx lüks

M

machen ein Kopie eşlem çıkarmak
mächtig; ~**e Linien** güçlü çizgiler;
 ~**e Punkt**s güçlü noktalar
Macrozoom Macrozoom
Magazin doldurulabilir; ufak doldurabilirlik; ~**ierung** korunaklama; ~**sendung** magazin (izlencesi)
Magirama Magirama
magisches Auge göz ısıtıcı
Magiscope Magiscope
Magnafilm Magnafilm
Magnascope Magnascope
Magnet mıknatıs; ~**aufzeichnung** mıknatıslı görüntü saptama; ~**aufzeichnungsges**erät mıknatıslı görüntü aygıtı; ~**aufzeichnungsges**erät-**Operateur** mıknatıslı görüntücü; ~**aufzeichnungswagen** mıknatıslı görüntü saptama arabası; ~**ausgleichsspur** dengeleme yolu; ~**band** mıknatıslı kuşak; ~**bandaufzeichnung** mıknatıslı görüntü saptama; ~**bandaufzeichnungsges**erät mıknatıslı görüntü aygıtı; ~**bandbearbeitung** kurgu; ~**bandcutter** kurgucu; ~**bandcutting** kurgu; ~**bandschichtträger** taban; ~**bandschnitt** kurgu; ~**bildaufzeichnung** mıknatıslı görüntü saptama; ~**bildaufzeichnungsges**erät mıknatıslı görüntü aygıtı; ~**bildband** mıknatıslı görüntü kuşağı; ~**bildbandheimger**erät mıknatıslı görüntü aygıtı; ~**bildbandkassette** kutucuk; ~**bildbandschnitt** kurgu; ~**feld** mıknatıslı alan; ~**film** mıknatıslı film; ~**filmger**erät mıknatıslı filmli ses aygıtı; ~**isierung** mıknatıslanma; ~**ismus** mıknatıslık; ~**kopf** mıknatıslı kafa; ~**ofon** ses aygıtı; ~**ofonband** mıknatıslı ses kuşağı; ~**ofonger**erät ses aygıtı; ~**ogramm** televizyon izi; ~**perfoband** delikli mıknatıslı kuşak; ~**randbeschichten**; ~**randbespu**ren mıknatıslama; ~**randspur** mıknatıslı ses imi; ~**schallspur** mıknatıslı ses yolu; ~**splitfilm** delikli mıknatıslı kuşak; ~**splitfilm** delikli mıknatıslı film; ~**spur** mıknatıslı ses imi; ~**ton** mıknatıslı ses; ~**tonaufnahme** mıknatıslı seslendirme; ~**tonaufnahm**ekopf mıknatıslı seslendirme kafası; ~**tonband** mıknatıslı ses kuşağı; ~**tonbandarchiv** mıknatıslı seslik; ~**tonger**erät ses aygıtı; ~**tonkopf** mıknatıslı seslendirme kafası; ~**tonprojektor** mıknatıslı sesli gösterici; ~**tonrandspur** mıknatıslı ses yolu; ~**tonspur** mıknatıslı ses imi; ~**tonverfahren** mıknatıslı seslendirme

magnetisch mıknatıslı; ~**e Bildaufzeichnung** mıknatıslı görüntü saptama; ~**e Bildaufzeichnungsges**erät mıknatıslı görüntü aygıtı; ~**e Fokus**sierung mıknatıslı odaklama; ~**e Schicht** mıknatıslı kat; ~**e Schreiber** ses aygıtı; ~**e Tonaufnahme** mıknatıslı seslendirme

tıslı seslendirme; ~-optisch miknatıslı-optik

“magopt(ical)” miknatıslı-optik

Mahziehen iz bırakma

“**Make-Up**” makyaj

Makrokinematografie iriölçek sineması

Maler boyacı

Malleinwand bezem bezi

Malteserkreuz Malta haçı

manueller Zoom elle kaydırma

Märchenfilm masal filmi

Marke geçme imi

Marron(kopie) kırmızı eşlem

Maser maser

Maske Akademi örtüsü; makyaj; mik-yajcı; örtü; ~ **machen** makyaj yapmak; ~ **nbildner(in)** makyajcı; ~ **nr-öhre** elekli ışıtıç

Masse; ~ **nfilm** yığın filmi; ~ **nkom-munikation** yığınsal iletişim; ~ **nko-mmunikationsmittel**; ~ **nmedien** yığınsal iletişim araçları; ~ **nszene** kalabalık görünlük

Masseinheit birim

Mast direk

“**Matinée**” gündüz gösterimi; ~-**Film** orta uzunlukta film

Matrix kalıp

Matrize kalıp

Matt; ~ **scheibe** buzlu cam; ~ **schirm** donuk görünlük

Matteverfahren örtülü film

Mauritone kurgu aygıtı

Maximal; ~ **kontrast** aşırı sert; ~ **öff-nung** en son açıklık

maximale Öffnung bağıntılı açıklık; en son açıklık

MAZ miknatıslı görüntü aygıtı; miknatıslı görüntü saptama; ~ **ab!** “miknatıslı görüntü.”; ~-**Wagen** miknatıslı görüntü saptama arabası

mechanische; ~ **Bildabtastung** mekanik tarama; ~ **Fernsehen** mekanik televizyon; ~ **Programm** mekanik oluk seçme; ~ **Trickvorrichtungen** canlandırma hileleri
medizinischen; ~ **Fernsehen** tıp televizyonu; ~ **Kinematografie** tıp sineması

Megahertz megasikl

Mehr; ~ **bereichverstärker** tüm kuşak dalgaları; ~ **fachbelichtung** çok çevirim; ~ **geschwindigkeitskamera** değişir hızlı alıcı; ~ **kopfkopiermaschine** çok kafalı basım aygıtı; ~ **schichtenfarbfilm** tek kuşak; ~ **schirmverfahren** çok görüntüklü işlem; ~ **tonspur** çok yollu ses

Melodram melodram

melodramatische Film melodram filmi

Membran zar

Messfilm deneme filmi

metallisierten Bildwand maden görünlük

Metallochmaske elek

Meter; ~ **länge** metreyle uzunluk; ~ **wellenfrequenz** çok yüksek yinelenimler; ~ **zähler** metre sayacı; sayaç

metrische Montage ölçümlü kurgu

mho mho

MHz megasikl

“**Mickey Mousing**” Mickey Mousing

Mikro; ~ **film** minifilm; ~ **kinematografie** ufakölçek sineması; ~ **welle** minildalga; ~ **wellenrelaisstation** telsiz bağlantısı yayacı; ~ **wellenverbindung** telsiz bağlantısı

Mikro sestoplar; ~ **assistent** sestoplarıcı; ~ **fon** sestoplar; ~ **fonangel** sestoplar kamışı; sestoplar kolu; ~ **fonbewegung** sestoplar devinimleri; ~ **fongalgen**; ~ **fonkran** sestoplar a-

rabası; ~fonmann; ~mann sestoplarıcı; ~fonschatten sestoplar gölgesi; ~fonstativ sestoplar ayağı; ~mit Achtercharakteristik çift yönlü sestoplar

Mime erkek oyuncu

Misch; ~atelier seslendirme odası; ~er bileştirici; ~plan ses dizelgesi; ~pult seslendirme masası; yönetim masası; ~studio sözlendirme işliğı; ~ung (der Tonbinder) bileştirme mischen zincirlemek; ~! "zincirle!"

Mitchell-Mechanismus Mitchell düzeneğı

Mitschwenk izleyici çekim

Mittel; ~aufnahme bel çekimi; ~grund orta; ~punkt optik özek; ~welle orta dalga; ~wellen orta yinelenim mittlere; ~Nahaufnahme göğüs çekimi; yarı diz çekimi

mit zweierlei Geschwindigkeit çift hızlı

MM yığınsal iletişim araçları

Möbel döşeme; ~fundus; ~magazin döşeme korunağı

Modell maket; ~aufnahme maket çekimi; ~bauer; ~macher maketçi; ~magazin maket korunağı; ~werkstatt maket işliğı; ~schreiner maketçi; ~trick maket çekimi

Moderator açık oturum yöneticisi; sunucu

Modulation değiştirim; ~des Bildsenders resim değiştirimi; ~des Tonsenders ses değiştirimi

Modulator değiştirimci

moduliert; ~Tonband dolu ses kuşağı; ~Tonspur dolu ses yolu

Moiré ızgara etkisi

Molnya Molniya

Moment; ~aufnahme; ~fotografie şipşak

monaural tekboyutlu (ses)

Mondlichtseffekt ay ışığı etkisi

Mondovision Mondovision

Monitor denetlik; ödenetlik

monochromatisch tek renkli

Monopack(film) tek kuşak

monophon tekboyutlu (ses)

Monopod tek ayak

Monoskop monoskop; tek resimlik

Montage kurgu; ~halle bezem kurma

salonu; ~protokoll kesin oyunluk

montieren kurgulamak

Monumentalfilm anıtsal film; üstün-yapım

Moritone kurgu aygıtı

Mosaik(-Elektrode) mozaik

Motiv yer; ~besichtigung; ~suche yer seçimi; ~sucher bakaç

Motor alıcı motoru; motor; ~antriebkamera motorlu alıcı

Moviea kurgu aygıtı

Movieola kurgu aygıtı

Movietone kurgu aygıtı; Movietone; ~Frame" sesli çerçevesi

Moviola kurgu aygıtı

"Multicam" çok alıcılı çevirim; çok alıcılı işlem ~-Verfahren çok alıcılı işlem

"Multifilm"-System çok filmli işlem

Multifokusobjektiv değişik odaklı mercek

"Multiplane" çok düzlem alıcısı

"Multiplexer" optik bileştirme aygıtı

Multiplikationsfilm canlandırma filmi; canlıresim

Münzfersehen paralı televizyon

"Musical" müzikal (film); ~Comedy" müzikli güldürü

Musik müzik; ~alfilm müzikal (film);

~arrangement müzik düzenlemesi;

~aufnahme müziklendirme; ~aufnahme (bevor das Bild aufgenom-

men wird) önceden müziklendirme;
 ~ **band** müzik kuşağı; ~ **Direktor**
 müzik görevlisi; ~ **film** müzikli film;
 ~ **programm**; ~ **sendung** müzik iz-
 lencesi

musikalische; ~ **Einrichtung** müzik
 düzenlemesi; ~ **Komödie** müzikli
 güldürü; ~ **Kulisse** destekleyici müzik
 “**Musique Concrète**” somut müzik
Muster günlük çekim(ler); ~ **kopie**
 ana eşlem; ilk eşlem; ~ **zusammens-**
tellen dizileme.

Mutterkopie ana kuşak

MW orta dalga

N

N newton

Nachauflührung genel oynatım

Nachauflührungstheater genel oynatım sineması; ikinci oynatım sineması

Nachaufnahme yeni çekim

Nacheinstellung yeni çekim

Nachhall yankı; ~ **raum** yankı odası

Nachlauf art kılavuz

Nachleuchter iz bırakma

Nachrichten haber(ler); haber izlen-
 cesi; ~ **film** haber filmi; ~ **redakti-**
on haber bölümü; ~ **satellit** uydu;
 ~ **sendung** haber izlencesi; ~ **sprec-**
her(in) sunucu; ~ **studio** haber işliği

Nachschneiden damalı basım; negatif
 kesimi

Nachspann son yazısı

Nachspieltheater ikinci oynatım sine-
 ması

Nachsynchronisation sonradan ses-
 lendirme

Nachsynchronisierung sonradan ses-
 lendirme

Nachsynchronisierverfahren sonra-
 dan seslendirme

Nacht gece; ~ **aufnahmen** gece etkisi;
 ~ **rohfilm** gece boş filmi

nach unten Schwenk aşağıya çevrinme

Nacktkulturfilm çıplaklık filmi

Nadelsystem iğneli yüzey

Nah bel çekimi; omuz çekimi; ~ **auf-**
nahme omuz çekimi; ~ **einstellung**
 bel çekimi; omuz çekimi

Nahbesprechungsmikrofon dudak ses-
 topları

näherfahren! “darlaştır!”; “mercek
 önel!”; “öne kaydır!”

Namenvorspann tanıtma yazısı

nationales; ~ **Fernsehen** ulusal ağ;
 ~ **Film** yerli film

National Televisyon System Com-
mittee Ulusal Televizyon Dizgesi
 Kurumu

Natriumthiosulfat hipo

Natural Vision Natural Vision

Naturama Naturama

naturgetreues Modell yarım donatım

natürliche; ~ **Beleuchtung** doğal ay-
 dınlama; ~ **Dekoration** doğal be-
 zem; ~ **Licht** doğal ışık

Nebeleffekt sis etkisi

Neben; ~ **darsteller(in)** yardımcı o-
 yuncu; ~ **rolle** ikinci rol; ~ **sender**
 bağlı yaya; ~ **titel** öbür ad

Negativ negatif; ~ **abzieher** negatif
 kesici; ~ **bild** görüntü negatifi; ne-
 gatif görüntü; ~ **cutter** negatif ke-
 sici; ~ **emulsion** negatif duyarkat;
 ~ **entwicklung** negatif açındırması;
 ~ **farbfilm** renkli negatif film; ~ **film**
 negatif boş film; ~ **film** negatif film;
 ~ **schnitter(in)** negatif kesici; ~ **ma-**
terial negatif boş film; ~ **film** ~ **mit**
Tonspur ses yolu negatif; ~ **modu-**
lation negatif değiştirim; ~ **monta-**
ge negatif kurgusu; ~ **perforation**

negatif .deliği; ~**Positiv-Verfahren** negatif - pozitif işleme; ~**schnitt** negatif kesimi; ~**schramme** negatif çizik; ~**Zusatsobjektiv** negatif ek mercek

Neger akıl defteri; ışık örtüsü; oymalı örtü

Neorealismus Yeni Gerçekçilik

Neoverismus Yeni Gerçekçilik

Netz kent akımı; ~**stoff** süzek; ~**werk** ağışlaşma

neu; (**N**)~**ausgabe** yeniden sürüm; ~**e Film**; ~**e Kino** Yeni Sinema; ~**e Kopie** yeni eylem; ~**er Amerikanischer Film** Yeni Amerikan Sineması; ~**e Welle** Yeni Dalga; (**N**)~**produktion**; (**N**)~**verfilmung** yeni çevirim

9,5-mm; ~**Film**; ~**Format**; ~**Schmalfilm** 9,5 mm'lik film

Neutralgraufilter yoğunluk süzgeci

Newton newton

NF alçak yinelenim; ses yinelenimi

NHK NHK

nicht; ~**belichteter Film** boş film; ~**freigegebener Film** yasak film; ~**im Bild** çerçeve dışı; (**N**)~**kopierer** yaramaz; ~**öffentliches Fernsehen** kapalı yayın; (**N**)~**schauspieler(in)** özençi oyuncu

Nieder; ~**frequenz** alçak yinelenim; ses yinelenimi; ~**frequenzstuf** alçak yinelenim katı; ~**frequenzverstärker** yükselteç; ~**frequenzverstärkung** alçak yinelenim yükseltimi; ~**intensitätsbogenlampe** alçak yeğinlikli ışık yayı; ~**spannungslampe**; ~**voltlampe** alçak gerilimli ışıtaç

niedrig alçak görüş noktası

Nipkowscheibe Nipkow çarkı

Nitraphotlampe tungsten ışıtaç

Nitro; ~**film** nitrat film; ~**schicht-träger** nitrat taban; ~**zellulose** selüloz nitrat; ~**zellulosefilm** nitrat film; ~**zelluloseschichtträger** nitrat taban

NK yaramaz

"**Noiseless**" uğultuönler

"**Nonfictionfilm**" belgesel film

"**non-theatrical**"; ~ **Distribution**" tecim dışı dağıtım; ~ **Rights**" tecim dışı dağıtım hakkı

Normal; ~**brennweite** olağan odaklı mercek; (**n**)~**e Stellung der Kamera** olağan görüş noktası; ~**film**; ~**filmformat**; ~**format** ölçün film; ~**geschwindigkeit** olağan hız; ölçün hız; ~**kopie** ana eylem; ~**objektiv** olağan odaklı mercek; ~**rohfilm** ölçün boş film; ~**winkelobjektiv** olağan açılı mercek

Notbeleuchtung güvenlik aydınlatması

NTSC Ulusal Televizyon Dizgesi Kurulu; ~**System** NTSC renk işlemi

Nummer des Kanals kanal sayısı

O

Ober; ~**beleuchter** baş ışıkçı; (**o**) ~**er Rang** ikinci balkon; ~**licht** üstten aydınlatma; ~**sicht** üstten görüş

Objekt konu

Objektiv mercek; ~**brennweite** odak uzunluğu; ~**deckel** mercek kapağı; ~**fassung**; ~**halterung** mercek çerçevesi; mercek yuvası; ~**mit veränderlicher Brennweite**; ~**mit verstellbarer Brennweite** değişir odaklı mercek; ~**revolver** mercek tablası; ~**ring** odaklama bileziği; ~**Winkelmesser** mercek iletkisi

objektive Kamera nesnel anlatış

obligatorische Programmplanung

zorunlu izleneceme

"Off" çerçeve dışı; dıştan (gürültü); dıştan (ses); ~-Mikro" sestoplar dışı; ~Stimme dıştan (ses)

offene Vorführung kamuya oynatım öffentlich; ~es Fernsehen açık yayını; ~e Vorführung kamuya oynatım

offizielle Vorführung resmi oynatım Öffnung açıklık; ışık düzengeci açıklığı; ~ der Blende ışık düzengeci açma; ~szahl f sayısı

Ohm ohm

Ohrhörebusche kulaklık yuvası

Okular gözyeri

Olymp üst balkon

"On" içten (ses); ~-Geräusche içten (gürültü)

Opazität saydamsızlık

Operateur alıcı yönetmeni; gösterimci

Operettenfilm operet filmi

Opernfilm opera filmi

Oppositionsmontage karşıtlamalı kurgu

optisch; ~e Achse optik eksen; ~e

-akustische Lehrmittel; ~e-akustische

Medien görsel-işitsel araçlar; ~e

Ausgleicher optik dengeleyici; ~e

Bank optik basım aygıtı; yansıtılmış

görüntü basım aygıtı; ~e Bild optik

görüntü; ~e Fahraufnahme; ~e

Fahrt optik kaydırma; ~e Kopiermaschine optik basım aygıtı;

~e Lehrmittel görsel araçlar; ~e

Linse mercek; ~en Kennzeichen

tanıtma resmi; ~er Ausgleich optik

dengeleme; (O)~ersucher bakaç; ~e

Rückfahrt optik geriye kaydırma; ~es

Kopieren optik basım; ~e Täuschnung göz

yanılması; ~e Trick optik hile; ~e

Verkleinerungskopie optik küçültme işlemi; ~e

Vorfahrt optik öne kaydırma

Original; ~band ana mıknaatıslı kuşak;

~drehbuch özgün oyunluk; ~fern-

sehspiel özgün televizyon oyunu;

~filmlänge özgün uzunluk; ~ha-

upttitel özgün ad; ~kopie ana ku-

şak; ~kopleschnitt ana kuşak kur-

gusu; ~motiv yer; ~negativ ana

negatif; ~übertragung canlı yayın

Ort; ~santennenanlage kablolu te-

levizyon; ~ssender aktarıcı

Orthikon-Bildaufnahmehöhre orti-

kon ışıtaç

ortho; ~chromatisch ortokromatik;

~chromatische Emulsion ortokro-

matik duyarkat; ~chromatische

Film; (O)~film ortokromatik (boş)

film; ~panchromatisch ortopank-

romatik; ~panchromatische Emul-

sion ortopankromatik duyarkat;

~panchromatische Film ortopank-

kromatik (boş) film; ~panfilm or-

topankromatik (boş) film

Orwocolor Orwocolor

Oscar Oscar

Oszillator salıngaç

Oszillograf dalga salınımlölçeri; eksi-

uçlu salınımlölçer; salınımlölçer

Oszilloskop eksiuçlu salınımlölçer

"Overhead"-Projektor günüşiği gös-

tericisi

"Overlay" elektronik örtülü bileştirme

P

"Package" hazır izleneceme

PAL; ~Norm PAL renk işlemi;

~-Prinzip; ~-System PAL renk iş-

lemi

pan; ~chromatisch pankromatik;

~chromatische Emulsion pankro-

matik duyarkat; ~chromatische

Film; (P)~film pankromatik (boş) film

Panavision Panavision

Pancinor değişir odaklı mercek

Panfocustverfahren derinlemesine görünümlü

Panikbeleuchtung güvenlik aydınlatması

Panne uygulayimsal aksaklık

Panorama; ~ **bildwand** geniş görüntülük; ~ **kopf** çevrinme başlığı; ~ **leinwand** geniş görüntülük; ~ **mitschwenk** izleyici çevrinme; ~ **schwenk** çevrinme

Panotravelling çevrinmeli kaydırma

Pantograph yaylı askı

Parabol; ~ **-Antenne** parabolik dalgalık; ~ **spiegel** parabolik yansıtıcı

parabolischer Reflektor parabolik yansıtıcı

Paraffin; ~ **iermaschine** mumlayıcı; ~ **ierung** mumlama

Parallanode dinot

Parallaxe iraklık açısı

Parallel; ~ **fahrt** yanlamasına kaydırma; ~ **handlung** koşut gelişim; ~ **kamerafahrt** koşut kaydırma; ~ **montage**; ~ **schnitt** koşut kurgu

Parkett birinci; ön

Parkplatztheater park sineması

passiv; ~ **er Satellit** yansıtıcı uydu; (P) ~ **satellit** yansıtıcı uydu

"**Pattern Generator**" biçim üretici

Pause ara; ~ **nfüller**; ~ **nzeichen** aramisi; ~ **nzeichen** tanıma imi

Pegelregelung özdevinimli gürlük ayarı

Pendelsystem sarkaçlı film

"**Perchman**" sestoplarıcı

Perfo; ~ **band** delikli film; delikli mıknatıslı kuşak; ~ **mag-netband** delikli mıknatıslı kuşak

Perforation delik; ~ **sloch** delik; ~ **sr-and**; ~ **sseite** kenar

perforier; (P) ~ **maschine** delgeç; ~ **te Bildwand** delikli görüntülük; ~ **ten Magnetfilm** mıknatıslı film

Periode dönem

periodisch dönemsel

Perlwand incili görüntülük

Personengruppe takım

Perspektive görünge; ~ **-Bühnenbild** görüngesel bezem

Perückenmacher berber

Pfiichtexamplar derleme işlemi

pH hidrojen iyonu yoğunluğu

phantastische Film düşlemsel film

Phase evre; ~ **nmodulation** evre de-ğiştirimi; ~ **ntrickzeichner** canlandırıcı; ~ **nzeichner** canlandırıcı

Phon fon

Phosphoreszens fosforlanma

Phosphorpunkt renkli benek

Photo. bkz. Foto

Photo-Background dip fotoğrafı

"**Photogénie**" resmegiderlik

Photograph. bkz. Fotograf

Photon ışıközü

"**Pictographie**" Pictographie

Pictoscope Pictoscope

piezoelektrischen Mikrofon kırılcalı sestoplar

Piezoelektrizität basınç elektriği

Piktograph Pictographie

Pilot; ~ **kommentar** kılavuz açıklama; ~ **kopie** renk kılavuzu; ~ **ton** kılavuz ses

Piratensender korsan yayaç

PL yapım görevlisi

Plakat ası

"**Plan-Séquence**" çekim-ayrım

Plastikbildwand yağruk görüntülük

plastische; ~ **Analysis** yağrumsal çözümleme; ~ **Material** yağrumsal gereç; ~ **r Film** üçboyutlu (film)

Platte; ~nmaschine plakçalar; ~n-spieler plakçalar

Platz yer; ~anzahl koltuk sayısı; ~an-weiser(in) yer gösterici

"Play-Back"(-Verfahren) önceden seslendirmek

Pulmbikon(-Röhre) plumbikon ışıtaç

PM evre değiştirimi

Podest seki

Podiumdiskussion açık oturum

poetisch; ~er **Film** ozansî film; ~er **Realismus** ozansî gerçekçilik

Pol uç; ~arisation uaylama; uaylanma; ~arisationsfilter uaylama süzgeci; (p)~arisiertes **Licht** uaylanmış ışık; ~arisierung uaylama; ~aritätumkehrung uç değiştirme; ~aroid uaylayıcı; ~aroid-Verfahren uaylayıcı gözlük

Polieren parlatma

politisch; ~er **Film** siyasal sinema; ~es **Kino** siyasal sinema

Polizeifilm polis filmi

Polyecran Polyecran

Polyester polyester; ~film polyester film; ~Schichtträger polyester taban

Polyvinylchloride polivinilklorit

Polyvision Polyvision

porno; ~ **Film** cinsel sömürü filmi; ~graphische **Film** cinsel sömürü filmi

Position yerleştirme

Positiv pozitif; pozitif görüntü; ~abzug pozitif eşlem; ~bild görüntü pozitif; pozitif görüntü; ~emulsion pozitif duyarkat; ~entwicklung pozitif açındırması; ~farbfilm renkli pozitif film; ~film pozitif film; ~filmmaterial pozitif boş film; ~kopie pozitif eşlem; ~material pozitif boş film; ~modulation pozitif

değiştirim; ~-**Negatif-Schalter** pozitif - negatif anahtarı; ~perforation pozitif deliği; ~schramme pozitif çizik; ~vorsatzlinse pozitif ek mercek; ~-Zusatzobjektiv pozitif ek mercek

Pot(entiometer) ses düğmesi

"Power-Zoom" odak uzunluğu değiştirme motoru

Präsentation sunma; sunuş; ~abteilung sunma bölümü

Präsentator sunucu

Pratikabel seki

Premiere önöynatım

"Pre-view" deneme oynatımı

Primär; ~elektronen birincil elektron; ~farbe birincil renkler; ~strahler yayıcı öge; ~valenz birincil renkler

Prinzipal; ~fokus ana odak; ~rolle başlıca rol

Prisma biçme

Probe sinama; ~aufnahme deneme çekimi; ~bild ayar resmi; ~bühne sinama salonu; ~drehbuch sinama oyunluğu; ~film deneme filmi; ~in der Dekoration ışıkta sinama; ~kopie iş eşlemi; ~raum sinama salonu; ~schnitt deneme parçası; ~studio sinama salonu

Probier; ~aufnahme deneme çekimi; ~film deneme filmi

Produktion yapım; yapımcılık; ~sablauf çalışma dökümü; izlence taslağı; ~sabteilung yapım bölümü; ~sassistent yardımcı yapımcı; yönetmen yardımcısı; ~sbesprechung yapım toplantısı; ~sbetrieb yapım bölümü; ~schef baş yapımcı; yapım görevlisi; yapım yönetmeni; ~seinheit yapım takımı; ~sfirma yapımevi; ~sgang

yapım takımı; ~sgesellschaft yapım-
evi; ~singenieur ana denetim gö-
revlisi; ~skomplex yapım merkezi;
~skosten gider; ~sleiter yapım gö-
revlisi; yapım yönetmeni; ~sleiter-
assistent yapım görevlisi yardımcısı;
yapım yönetmen yardımcısı; ~splan
çalışma çizelgesi; ~ssekretärin ya-
pım görevlisi; ~ssitzung yapım top-
lantısı; ~steam yapım takımı; ~ster-
min yapım tarihi; ~sversicherung
yapım sigortası; ~szeit yapım süresi;
~szentrum yapım merkezi

Produzent yapımcı; ~-Regisseur ya-
pımcı-yönetmen; ~-Regisseur-Au-
tor yapımcı-yönetmen-oyunluk yazarı

Programm izlence; izlence dergisi;
~ablauf(plan) çalışma dökümü; dö-
küm; ~ateur izlenceci; ~austa-
usch izlence değişimi; ~auswahl
oluk seçme; ~direktor yönetmen;
~formen televizyon türleri; ~fül-
ler ek film; ~gestalter izlenceci;
~heft izlence dergisi ~ingenieur
ana denetim görevlisi; ~planung
izlenceleme; ~produktion yapım;
~schema izlence çizelgesi; ~sende-
zeit yayın tarihi; ~titel ad; ~un-
terbrechung yayın kesilmesi; ~wahl
oluk seçme; ~wahlenlage oluk seçi-
ci; ~wahltaster oluk seçme düğmesi

Projektion gösterim; ~achse gösterim
ekseni; ~bogenlampe gösterici ışı-
tacı; ~sapparat gösterici; ~sent-
fernung uzaklık; ~sfernsehen tele-
vizyon gösterimi; ~sfrequenz gös-
terici hızı; ~sgerät gösterici; ~sl-
ampe gösterici ısıtıcı; ~sline gös-
terici merceği; ~smaske gösterici
örtüsü; ~sraum gösterim odası;
~srolle gösterim makarası; ~ssc-

hirm görüntülük; ~svorspann gös-
terim kılavuzu; ~swand görüntülük;
~swandgrösse görüntülük eni

Projektor gösterici; ~biidfenster gös-
terici penceresi; ~stativ gösterici
ayağı; ~verschluss örtücü

projizieren göstermek

proletarische Kultur Emekçi Kültürü
Proletkult Emekçi Kültürü

Propaganda; ~-Film propaganda fil-
mi; ~-Sendung propaganda izlencesi

Prospekt dip perdesi; ~maler boyacı
Proszeniumsvorhang perde

Protokoll nach der Montage kesin
oyunluk

Prüf; ~bild ayar resmi; ~film dene-
me filmi; ~ungsausschuss değer-
lendirme kurulu; denetleme kurulu

psychologisches Film ruhsal film

Publikum izleyiciler

Publizität tanıtı

Pumpen tüsmelme

Pumpstativ subasıncılı ayak

Punk; ~licht tarayıcı benek; ~lich-
tabtaster tarayıcı film aygıtı

Puppen; ~film kukla filmi; ~trick-
film kukla filmi

putzen; ~einer Kopie çiziksizleme

PVC polivinilklorit

PWA oluk seçici

Pylon direk

Pyrotechniker etkici

Q

Quanten nicem

Quartz kuvars; ~-Halogen-Lampe;
~lampe kuvars ısıtıcı

Quecksilberdampf; ~bogenlicht cıva
buğulu ışık yayı; ~lampe cıva buğulu
ışıtıcı

Quer; ~bild yatay resim; ~schrift

enine im; ~ **schriftaufzeichnung** enine görüntü saptama; ~ **schriftgerät** enine görüntü aygıtı; ~ **schriftverfahren** enine görüntü saptama; ~ **spur** enine im; ~ **spuraufzeichnung** enine görüntü saptama; ~ **spurgerät** enine görüntü aygıtı; ~ **spurverfahren** enine görüntü saptama

"Quickie" çırpıştırma film

Quizsendung yarışma izlencesi

Quota oynatım saptancası; ~ **-Film** saptanca filmi

R

Radio radyo; ~ **apparat**; ~ **empfänger** almaç; ~ **frequenz** radyo yinelenimi; ~ **gerät** almaç; ~ **röhre** radyo ışıtac

Rahmen(gestell) çerçeve

Rand; ~ **effekt** kenar etkisi; ~ **numerierungsmaschine** sayılayıcı; ~ **nummer** kenar sayısı; ~ **schleier** kenar sislenmesi

Rang balkon

Rangierfeld dağıtım

rasche; ~ **Montage** hızlı kurgu; ~ **Scchnitt** hızlı kurgu

Raster kafes; ~ **wechselfrequenz** saniyede alan (sayısı)

Raubsender korsan yayaç

Raum; ~ **beleuchtung** oda aydınlığı; yumuşak aydınlatma; ~ **film** üçboyutlu (film); ~ **licht** dağıtım ışık; ~ **ton** üçboyutlu ses; ~ **welle** yansımış dalga; ~ **wirkung** ses derinliği

Rausch; ~ **abstand** im-görültü oranı; ~ **en** gürültü; parazit; ~ **ton** gürültü; uğultu

Realisator yapımcı; yönetmen

Realismus gerçekçilik

Rechenanlage bilgisayar

Rechte; ~ **ab der Kopie** eşlem başına

hak; ~ **für Filmauswertung** **ausserhalb der Filmtheater** tecim dışı dağıtım hakkı; ~ **zur Vorführung in Schulen** okullarda oynatım hakkı **rechts**; ~ **Kameraschwenkung** sağa çevrinme; **(R)~- und Links Bildwerfer** çift gösterici

Redakteur yapımcı

Redaktion(sraum) haber bölümü

Rede söz

reell; ~ **Bild** gerçek görüntü; ~ **Brennpunkt** gerçek odak

reflektiertes Licht yansıyan ışık

Reflektor yansıtıcı; yansıtıcı

Reflex parıltı; ~ **suchen** yansımali bakaç

Reflexion yansıma

Refraktion kırılma

Regelung ayar; ~ **sknopf** düğme

Regen; ~ **aufnahme** yağmur etkisi; ~ **bogenfarben** ana renkler; ~ **effekt** yağmur etkisi

Regeneration tazeleme

Regenerierflüssigkeit tazeleyici

Regenerierung tazeleme

Regie yönetim; yönetim odası; ~ **assistent** yardımcı yönetmen; yönetmen yardımcısı; ~ **besprechung** yapım toplantısı; ~ **führen** yönetmek; ~ **kanzel** yönetim odası; ~ **leitung** içiletişim; ~ **pult** ana denetim masası; ~ **raum** yönetim odası; ~ **zentrale** ana denetim odası; yönetim odası

Regional; ~ **anstalt** bölge yayacı; ~ **produktionszentrum** bölgesel yapım merkezi; ~ **programm** bölgesel izlence; ~ **sender** bölge yayacı

Regisseur yönetmen; ~ **Kameramann** yönetmen-alıcı yönetmeni

Regler azaltıcı; düzelterç; düzengerç

Regnen çizik

Reihe dizi; sıra; ~ **ndekoration** tam bezem

rein; ~ **e** Film arı sinema; (**R**) ~ **gewinn** kesintili gelir; ~ **kohlenbogen** kömürlü ışık yayı

Reinigung temizleme; ~ **sbad** temizleme banyosu; ~ **smaschine** temizleme aygıtı

Reise; ~ **empfänger** taşınabilir televizyon; ~ **film** gezi filmi; turizm filmi

Reisschwenk yıldırım geçişi

Reklame tanıtı; ~ **chef** tanıtıcı; tanıtı görevlisi; ~ **fachmann** tanıtıcı; ~ **film** tanıtı filmi

Rekompatibilität ters bağdaşım

Rekonstruktion yeniden kuruş

Relais; ~ **sender** aktarıcı; ~ **sender-santenne** aktarıcı dalgaları; ~ **station**; ~ **stelle** aktarıcı

relative; ~ **Aufmerksamkeit** bağlı nem; ~ **Öffnung** bağlantılı açıklık

Relieffilm üçboyutlu (film)

religiöser Film dinsel film

"Remake" yeni çevirim

Remanenz iz bırakma

Reparatur bakım

Reportage görüşüm; ~ **film** görüşüm filmi; ~ **wagen** seslendirme arabası

Reporter televizyon bildirmeni; ~ **fernsehkamera**; ~ **kamera** el alıcısı

Reprise yeniden sürüm

Requisit donatım; ~ **e** donatım korunağı; ~ **en** donatım; ~ **enfundus**; ~ **enkammer** donatım korunağı; ~ **enliste** donatım dökümü; ~ **enmagazin** donatım korunağı; ~ **enmeister** döşemeci; ~ **enraum** donatım korunağı; ~ **eur** donatımcı; ~ **eurassistent** yardımcı donatımcı

Restseitenband güçsüzleştirilmiş yan kuşak

"Retake" yeni çekim

Retro-Fokus geri odaklı mercek

Retrospektive anma gösterisi

Rettung in letzter Minute "son anda kurtarış"

Revolvergriff tetikli sap

Revolverkopf mercek tablası

RF radyo yinelenimi

Rheostat azaltıcı

rhythmische Montage tartımlı kurgu

Rhythmus alıcı hızı; tartım; ~ **träger** sözlendirme kıyafuzu

Richt; ~ **antenne** yönelmeli dalgalık;

~ **funkstrecke**; ~ **funkverbindung**; telsiz bağlantısı; ~ **strahlantenne** yönelmeli dalgalık

richtung; ~ **sempfindliches Mikrofon** yönelmesiz sestoplar; (**R**) ~ **s-lampe** toplayıcı ışıldak

Riffel dalgalanma; ~ **muster** ızgara etkisi

"Rifle Spot" benek ışıldağı

Rillendecke kaydırma askısı

Riss kopma; yırtılma

Roh; ~ **drehbuch** ayırlama; ~ **film** (**material**) boş film; ~ **schnitt** kaba kurgu

Röhre alıcı ısıtıcı; radyo ısıtıcı

Roll; ~ **e** kargal; makara; rol; ~ **eformat**; ~ **elange** makara boyu; (**r**) ~ **ender Titel**; ~ **titel** döner yazı

Röntgen; ~ **kamera** röntgen alıcısı; ~ **kinematografie** sinema-röntgen; ~ **strahlung** röntgen ışınları

Rot; ~ **filter** kırmızı süzgeç; ~ **licht** alıcı ışığı; im ışığı; kırmızı ışık

"Rotator" dalgalık yöneltici

Rouxcolor Rouxcolor

Rück; ~ **blende** geriye dönüş; ~ **enlicht** geriden aydınlatma; ~ **fahrt** geriye kaydırma; ~ **lauf** geriye sarma; resim başı (yapma); ters geçiş; tersine devinim; ~ **laufaustastung** boşluk; ~ **laufverfahren** tersine çevirim;

~ **pro** geriden gösterici; geriden gösterim; ~ **projektion** geriden gösterim; ~ **projektionsfilm** diplik film; ~ **projektor** geriden gösterici; ~ **proleinwand**; ~ **proschirm** geriden gösterim görüntülüğü; yarı saydam görüntülük; ~ **protechnik** geriden gösterim; ~ **setzer** diplik; ~ **spielen** önceden seslendirme; ~ **sprechleitung** iletici; ~ **spulung** geriye sarma; ~ **wärtsgang** tersine devinim

Ruhe sessizlik; ~ **ton** uğultuönlü

Rühr; ~ **er** çalkalayıcı; ~ **stück** acıklı güldürü; ~ **werk** çalkalayıcı

Rund; ~ **empfangsantenne** yöneltmesiz dalgalık; ~ **funk** radyo; ~ **funkantalt** radyo yayacı; ~ **funkempfänger** almaç; ~ **funkröhre** radyo ısıtıcı; ~ **funksender** verici; ~ **funkstation** radyo yayacı; ~ **funkübertragung** yayın; ~ **horizont** gök görüntülüğü; ~ **magazin** saydam resim doldurmalığı; ~ **strahlantenne** yöneltmesiz dalgalık; ~ **tischgesprächen** açık oturum
“**Rushes**” günlük çekim(ler)

S

Saal salon; ~ **beleuchtung** salon aydınlatılması

Sado-Western İtalyan kovboy filmi

Sägezahn testere dişi

Salbenblende yayındırıcı

Samm; ~ **elektrode** toplaç; ~ **linse** aydınlatma merceği; yakınsak mercek
sämtliche Rechte tüm haklar

Sänger(in) şarkıcı

Satellit uydu; ~ **enbahn** yörünge; ~ **fernsehen** uydu televizyonu; ~ **enkommunikation** uydu iletişimi; ~ **enstation** uzay yayacı; yayın uydusu; ~ **für direkte Sendung** dolaysız televizyon uydusu

Sättigung doyma

Scanoscope Scanoscope

Schabe kazıma; ~ **messer** kazıyıcı

Schall ses; ~ **absorber** soğurucu; ~ **absorption** soğurma; ~ **archiv** seslik; ~ **aufnahme**; ~ **aufzeichnung** seslendirme; ~ **aufzeichnungsraum** seslendirme işliği; ~ **dämpfung** sessizleme; (s) ~ **dicht** ses geçirmez; (s) ~ **dichte Hülle** sessizleme kutusu; ~ **dichtung** ses geçirmezleme; sessizleme; ~ **geschwindigkeit** ses hızı; ~ **intensität** gürllük; ~ **plattenabspielgerät**; ~ **plattenabtaster** plakçalar; ~ **schutzhülle** sessizleme kutusu; ~ **stärke** gürllük; ~ **welle** ses dalgası

Schalt; ~ **band** kılavuz ses kuşağı; ~ **brett** dağıtımlik; ~ **kreis** devre; ~ **raum** yönetim odası; ~ **rolle** dışlı makara; ~ **tafel** dağıtımlik; ~ **zentrale** ana denetim odası

scharf odakta; seçik; (S) ~ **abstimmknopf** ince ayar düğmesi; (S) ~ **abstimmung** ince ayar; (S) ~ **abstimmungsautomatik** özdevinimli yinelenim ayarı; ~ **einstellen** odaklamak; (S) ~ **einstellung** odaklama; (S) ~ **einstellungsdistanz** odaklama uzaklığı; (S) ~ **eintellungslope** odaklama büyütecisi

Schärfe keskinlik; seçiklik; ~ **assistent** odaklayıcı; ~ **einstellen** odaklamak; ~ **ntiefe** alan derinliği; derinlemesine görüntü; odaklama derinliği; ~ **ntiefening** odaklama bileziği; ~ **rad** odaklama kolu; (s) ~ **Überblendung** kesme; ~ **ziehen** odaklamak; ~ **zieher** odaklayıcı

Schatten çalışma gölgesi; ~ **film** gölge filmi

Schau; ~ **foto** oyuncu fotoğrafı; ~ **platz** çevirim yerin; yer; ~ **spiel** görünüş;

~spieler erkek oyuncu; ~spielerin kadın oyuncu; ~spielhaus sinema
Schein; ~leitwerk geçirgenlik; ~werfer ışıldak; toplayıcı ışıldak; yansıtaç; ~werferhalter boruluaskı; ~werferlicht toplu ışık; ~werfernase; ~werfertifor yayındırıcı kanat; ~werferzug borulu askı; ~widerstand iç direnç
Scheiner-Empfindlichkeit Scheiner duyarlığı
Scheitelpegel; ~für Schwarz siyah doruğu; ~für Weiss beyaz doruğu
Scheuklappe yayındırıcı kanat
Scheunentor yayındırıcı kanat
Schicht duyarkat; kat; ~lage; ~seite duyarkat yüzü; ~träger taban; ~trägerseite taban yüzü
Schiebe; ~blende silinme; silinmeli kararar-açılma; ~bühne kayar görünçlük; ~insert canlı çizgiler; ~razaltıcı; düğme
Schirm görüntülük; ~bild yansıma görüntü; ~breite; ~grösse boy; ~luminanz görüntülük parlaklığı
Schlag başarılı film; film şarkısı; gişe birincisi
schlechte Aufnahme yaramaz
Schleier sis
Schleife dolam; ~nfilm sonsuz film
Schlierenverfahren kırılma fotoğrafı
Schluss bitiş; ~aufnahme bitiş çekimi; ~bildfolge bitiş ayrımı; ~blende kararar; ~sequenz bitiş ayrımı; ~stein kilit taşı; ~szene bitiş; ~titel son yazısı
Schmal; ~film dar film; ~film 8 mm 8 mm'lik film; ~filmformat dar film; ~filmkamera özenci alıcısı; ~filmkamera für 9,5 mm 9,5 mm'lik alıcı; ~filmkamera für Super-8-mm büyük 8 mm'lik alıcı; ~film 9,5 mm

9,5 mm'lik film; ~filmprojektor dar film göstericisi; ~filmprojektor für 8 mm 8 mm'lik film; ~filmprojektor für 9,5 mm 9,5 mm'lik gösterici; ~filmprojektor für 16 mm 16 mm'lik gösterici; ~filmprojektor für Super-8-mm büyük 8 mm'lik gösterici; ~film 16 mm 16 mm'lik film; ~film 17,5 mm 17,5 mm'lik film; ~kamera özenci alıcısı; ~rohfilm darboşfilm
Schmink; ~e makyaj; ~er makyajcı; ~meister baş makyajcı; ~vorlage makyaj fişi
schminken makyaj yapmak
Schnappschuss şipşak
Schnee karlanma; ~-Effekt kar etkisi
Schneide; ~lehre yapıştırma aygıtı; ~n budama; ~raum kurgu odası; ~tisch kurgu masası
schneiden kurgulamak
schnell; ~e Bildfolge devingen çekim; ~er Rücklauf hızlı geriye sarma; ~er Rückwärtsgang hızlı tersine devinim; ~er Vorwärtsgang hızlı düz devinim; ~er Wicklung hızlı sarma; ~er Worlauf hızlı öne sarma; ~e Tonhöheschwankungen titreme; (S)~zeitraffer aşırı hız; (S)~zeitrafferaufnahme aşırı hızlı çevirim; (S)~zeitrafferkamera aşırı hızlı alıcı; (S)~zeitrafferkino aşırı hız sineması
Schnitt çıkarma; kesim; kesme; kurgu; ~bearbeitung kesim; kurgu; ~er ~(in) kesici; ~forderung yoketme belgesi; ~kopie iş eylemi; kurgu eylemi; ~meister(in) kurgucu; ~negativ kurgu negatifi; ~und Montage kesim ve kurgu; ~vorführung günlük çekim gösterimi
schnitt! "geç!"

schöpferische Geographie yaratıcı coğrafya

schräg; ~e **Aufnahme** eğik çekim; ~e **Einstellung** eğik çekim; eğik çerçeveleme; ~e **Filmschnitt** köşegen yapıştırma; **(S)~linie** eğik çizgiler; **(S)~schrift** eğik im; **(S)~schriftgerät** eğik görüntü aygıtı; **(S)~schriftverfahren** eğik görüntü saptama; **(S)~spur** eğik im; **(S)~spurgerät** eğik görüntü aygıtı; **(S)~spurverfahren** eğik görüntü saptama

Schrank dolap

Scramme çizik

Schreibprojektor gün ışığı göstericisi

Schriftinsert yazı

"Scoop" tas ışıldak

"Script" yazman; ~-**Girl** yazman **Schritt**; ~ **kopiermaschine** ara değmeli basım aygıtı; ~ **schaltwerk** aralı devinin

Schrumpfung büzülme; film bozulması;

~ **des Filmmaterials** film bozulması

Schüfftanverfahren Schüfftan işlemi

Schul; ~ **fernseh** okul televizyonu;

~ **fernsehen** eğitim televizyonu;

~ **fernsehsendung** okul televizyonu;

~ **film** okul filmi; **(s)~internes**

Fernsehen kapalı yayın

Schulter omuz; ~ **stativ**; ~ **stutze** omuz ayağı

Schurke kötü adam

Schuss; ~ **-Gegenschuss** açış-karşı açış
~ **von Oben** üstten görüş

Schutzkappe mercek kapağı

schwank; ~ **ender Breite** değişir alanlı

ses imi; ~ **ender Schwärzung** değişir yoğunluklu ses imi; ~ **ender Schwärzungverfahren** değişir yoğunluklu işlem;

(S)~ung salınım

Schwarz; ~ **blende** kararma; ~ **blendung** kararma; **(s)~er Film** kara

film; **(s)~er Vorhang** kara diplik; **(s)~e Wand** ışık örtüsü; ~ **film** saydamsız kılavuz; **(s)~Hintergrund-Dekor** kara diplik; ~ **pegel** siyah düzeyi; ~ **schulter** satır boşluğu; ~ **tastung** boşluk; ~ **weissempfänger** siyah-beyaz almaç; ~ **weisen-dung**; ~ **weisseübertragung** siyah-beyaz yayın; ~ **weissfernsehen** siyah-beyaz televizyon; ~ **weissfernsehkamera** siyah-beyaz alıcı; ~ **weissfilm** siyah-beyaz (film); ~ **weissfilmaufzeichnungsgerät** siyah-beyaz saptayıcı; ~ **wert** siyah düzeyi

Schwärz; **(s)~gefarbten Film** kara film; ~ **ung** yoğunluk

schweig! "susunuz!"

Schwenk çevrinme; ~ **arm** çevrinme kolu; ~ **hebel** çevrinme kolu; ~ **kopf** çevrinme başlığı; **(s)~ nach links!** "sola çevrin!"; **(s)~ nach rechts!** "sağa çevrin!"; ~ **und Neigekopf** çevrinme başlığı; ~ **ung** çevrinme

Schwing; ~ **spiegel** aynalı örtücü; ~ **ung** salınım; ~ **ungsweite** genlik; ~ **ungszug** çevrim

Schwund alkinma; ~ **regelung** özdevinimli gürlük ayarı

"Science-Fiction"-Film önceleme filmi

"Scramble" karıştırmak

"Scrambling" bozulma

"Screw-Ball Comedy" çılgın güldürü

"Séance" gösterim

sebstgeblimpte Kamera sessizlenmiş alıcı

SECAM-System SECAM işlemi

625-Zeilen-Norm 625 satır

16; ~ **Bildern pro Sekunde** saniyede

16 resim; ~ **Bildern/s**; ~ **B/s** saniyede 16 resim; ~ **-mm-Aufnahme-**

kamera 16 mm'lik alıcı; ~ **-mm-**

Film; ~mm-**Format;** ~mm-**Schmalfilm;** ~mm-**Schmalfilm-format** 16 mm'lik film; ~mm-**Verleihkopie** 16 mm'lik eşlem

"Second Unit" ikinci takım; ~ **Director**" ikinci takım yönetmeni

Seh; ~er izleyici; ~funk televizyon; ~schärfe görme keskinliği; seçme gücü

sehr; (S)~grossaufhamme baş çekimi; ~ hohe **Frequenz** çok yüksek yinelenim(ler); ~ hohe **Spannung** çok yüksek gerilim

Seite; ~nband yan kuşak; ~nbeleuchtung yandan aydınlatma; ~nverhältnis çerçeve oranı; ~nverstellung alçak görüş noktası

Sekretärin yazman

Sektorenbende değişir örtücü

Sekundär; ~elektronen ikincil elektron; ~elektronenemission ikincil yayım; ~elektronenvervielfacher elektron çoğaltıcı

selbst; (S)~ kontrolle özdenetleme; ~strahlend fosforlanmalı; ~tätige Schwundausgleich özdevinimli gürlük ayarı

Selecta-Vision Selecta-Vision

Selektion seçim

Selsynmotor eşleme motoru

Semidokumentarfilm yarı belgesel (film)

Semiotik der Film sinema imbilimi

Sende; ~antenne verici dalgalık; ~folge dizi; ~ingenieur ana denetim görevlisi; ~komplex ana denetim odası; izlenme yayın bölümü; yayın merkezi; ~kopie yayın eşlemi; ~leistung verici gücü; ~mikrofon verici ses-toplar; (s)~n televizyonla yayınlamak; yayınlamak; ~plan izlenme çizelgesi; ~r televizyon yayacı; verici;

~regie ana denetim odası; ~reihe dizi; ~rgruppe; ~rkette; ~rnetz ağ; ~station radyo yayacı; ~termin yayın tarihi; ~ung yayın; ~ungstitel ad; ~zeit yayın süresi; ~zentrum yayın merkezi

senk; ~en! "aşağıya kaydır!"; (S)~rechte düşey çizgiler; ~rechte Lichtleiste üstten aydınlatma; ~rechter Schwenk nach oben vinçle yükselme; ~rechter Schwenk nach unten vinçle alçalma; (S)~rechtschwenk nach oben vinçle yükselme; (S)~rechtschwenk nach unten vinçle alçalma; (S)~ung aşağıya kaydırma

Sensationsdarsteller kavgacı

Sensibilisator duyarlaştırıcı

Sensitometer duyarlıkölçer; ~kurven duyarlıkölçümü eğrisi; ~streifen deneme parçası

Sensitometrie duyarlıkölçümü

separat; ~er Lichtton ayrı optik ses; ~er Magnetton ayrı mıknatıslı ses; (S)~or eşleme ayırıcı

SEPMAG ayrı mıknatıslı ses

SEPOPT ayrı optik ses

Sequentialverfahren almaşık renk işlemi

Sequenz ayırım; ~system düz tarama; almalışık renk işlemi; ~verfahren almalışık renk işlemi

"Serials" bölüntülü film

Serie dizi; ~nfilme bölüntülü film; ~-Titel dizi adı

Servo; ~motor yardımcı motor; ~steuerung özdevinimli düzenek

Sex; ~-Film açık film; ~ual-Film açık film

"Sfumato" yumuşak odak

"Show"(-Sendung) eğlence izlencesi

SI SI birimleri

Sicherheit; ~sfilm yanmaz boş film; yanmaz film; ~smassnahme güvenlik önlemleri; ~sschichtträger yanmaz taban; ~svorschriften güvenlik yönetmeliği

Sicht izleme; (s)~bares Licht görünür ışık; ~barmachung görüntüleme; ~veranstaltung; ~vorführung alıcılara oynatma

siebente Kunst yedinci sanat
17,5-mm; ~-Film 17,5 mm'lik film; ~-Format; ~-Schmalfilm; ~-Schmalfilmformat 17,5 mm'lik film
70-mm; ~-Film 70 mm'lik film; ~-Format 70 mm'lik film

Signal im; ~bildmonitor görüntü denetliği; ~gemisch bileşik im; ~lampe im ışığı; ~mischer eşleme birleştirici; ~platte im yüzeyi; ~stärke im düzeyi; ~verstärkung kazanç
Silber; ~-Halogenide gümüş halojenürleri; ~saltz gümüş halojenürleri; ~schirm yansıtıcı

Silhouettenfilm gölge filmi

Simplifilm Simplifilm

Simultan; ~montage koşut kurgu; ~system zamandaş renk işlemi; ~verfahren zamandaş renk işlemi

Single-8; ~-Aufnahmekamera tek 8 alıcı; ~-mm-Film tek 8

Singspiel vodvil

Sitz; ~plan yer tasarısı; ~platz koltuk; yer; ~platzzahl koltuk sayısı

"Sketch" skeç

"Skip Printing" atlamalı basım

Skizze skeç; taslak

"Skylightfilter" gök süzgeci

Slaglicht toplayıcı ışıltak

"Slapstick(-Comedy)" sopalama

Smell-O-Vision Smell-O-Vision

"Snowing" karlanma

"Soap-Opera" sabun operası

Softscheibe süzek

"Software" izlençe

"Soirée" gece gösterimi

Sonne; ~nblende güneşlik; ~nsc-hutz; ~ntubus güneşlik

Sovcolor Sovcolor

Soviet Scope Soviet Scope

Sozialfilm toplumsal film

Soziologie; ~der Film sinema toplumbilimi; ~die Fernsehen televizyon toplumbilimi

Spaltblende ışıkla yarığı

Spannung gerilim; ~sabfall gerilim düşmesi; ~smesse gerilimölçer; ~sre-gler; ~ssteller düzengeç; ~swert gerilim

Speicherung iz bırakma

Speiseleitungskabel iniş kablosu

Speisung besleme

Spektrum izge; ~der elektromagnetischen Wellen elektromıknatis izge

Sperrgreifer tutucu tırnak

Spezialeffekt etkiler

sphärische Aberration yuvarsal sapınc

Spiegel ayna; yansıtıcı; ~blende aynalı örtücü; ~-Galvanometer aynalı galvanometre; ~rad aynalı kasnak;

~trickverfahren Schüfftan işlemi; ~trommel; ~zylinder aynalı kasnak

Spiel oyun; ~double oyun benzeri; (s)~en oynamak; ~film öykülü film;

uzun film; ~gelung yansıma; ~leiter yarışma yöneticisi; yönetmen; ~leitung yönetim; ~requisit(en) donatım

Spitze; ~naussteuerungsmesser ses imi ölçer; ~nfilm baş film; ~-zu-

Spitze doruktan doruğa

"Split" delikli mıknatıslı kuşak; mıknatıslı film; ~Focus odak bölünmesi;

~Screen alan bölünmesi; devinimsiz

örtülü film; devinimsiz örtülü görüntü

Sponsorsendung ısmarlama yapım

Sport spor izlencesi; spor yayını; ~ **film** spor filmi; ~ **magazin** spor magazini; ~ **schau** spor izlencesi; ~ **sendung** spor yayını

"Spot" kısa tanıtı; toplayıcı ışıldak; ~ **licht**; ~ **light** toplayıcı ışıldak

Sprach söz; ~ **band** söz kuşağı

Sprech; ~ **anlage** içiletişim; ~ **er(in)** sunucu; ~ **erstudio** sunucu işliğı; ~ **ertext** açıklama; ~ **film** sözlü (film); ~ **text** açıklama

Sprödigkeit gevreme

Sprossenschrift değişir yoğunluklu ses imi; değişir yoğunluklu seslendirme; ~ **aufzeichnung** değişir yoğunluklu seslendirme

Sprung atlama

Spule makara; ~ **ndurchmesser** makara çapı; ~ **nkörper** göbek

Spur kuşak; ses yolu

Stab takım; ~ **antenne**; ~ **dipol** çiftuçay

Stabilisierung pekiştirici

Stabilität dayanıklılık; sallanmazlık; ~ **probe** dayanıklılık sınavı

Stadtsensur belediye denetlemesi

Stand; ~ **bild** resim durdurma; saydam resim; ~ **bildverlängerung** dondurulmuş görüntü; görüntü dondurma; ~ **foto** çalışma fotoğrafı; saydam resim; ~ **fotograf** fotoğrafçı; ~ **kopie** dondurulmuş görüntü; ~ **kopieren** görüntü dondurma; ~ **ort** çevirim yeri; yer

Standard; ~ **8-mm-Film** ölçün 8 (mm'lik film); ~ **Bild-Ton-Versatz** ölçün aralık; ~ **kopie** ana eşlem; ~ **perforation** ölçün delik; ~ **vorspann** Akademik kılavuzu

Standarte mercek çerçevesi; mercek yuvası

Stanze geçme imi; zimba; ~ **en** örtülü bileştirme

Stanztrick mavi diplik işlemi

Star yıldız; ~ **let'** yıldızcık; ~ **-System'** yıldızcık

stark; ~ **gebündeltes Mikrofon** namlu sestoplar; (**S**) ~ **stromnetz** kentakımı

Start; ~ **band** kılavuz; ön kılavuz; ~ **bild** başlangıç resmi; ~ **impuls** eşleme imi; ~ **marke**; ~ **markierung** başlangıç imi; ~ **vorspann** kılavuz; ön kılavuz; ~ **werbung** tanıtı; ~ **zeichen** başlangıç imi

Station televizyon yayacı; (**s**) ~ **ärer Satellit** eşlemeli uydu; ~ **für Satellitenübertragung** uzay yayacı; ~ **skennung** tanıtma imi

statisch duruk; ~ **e Aufnahme** değişmez çekim

Statist figüran; ~ **en** figüran topluluğu

Stativ destek; uçayak; ~ **kopf** başlık; ~ **kopf mit Zahntrieb verstellung** dişli başlık

Steckdose yuva; ~ **für Zusatzlautsprecher** ek sesyayar yuvası; ~ **leiterplatte** baskı devre

Steigtitel döner yazı

Steilheit gamma

Stell; ~ **er** azaltıcı; düğme; ~ **motor** yardımcı motor; ~ **probe** soğuk sına; ~ **(s) ~ vertretend Fernsehdi- rektor** yönetmen

Stereo üçboyutlu ses; ~ **aufnahme** üçboyutlu seslendirme; (**s**) ~ **fonischer Ton** üçboyutlu ses; ~ **fonie** üçboyutlu ses; ~ **kino** Stereokino; (**s**) ~ **plastischer Fernsehen** üçboyutlu televizyon; ~ **plastischer Film**; (**s**) ~ **skopischer Film** üçboyutlu (film); ~ **skopisches Verfahren** üçboyutlu işlemi; ~ **tonaufnah-**

me üçboyutlu seslendirme; ~vision
Stereovision

Stern yıldız; ~chen yıldızlık; ~sys-
tem yıldızcılık

Steuer; ~band denemelik; ~elektro-
de Wenhelt silindiri; ~knopf düğ-
me; ~pult seslendirme masası

Stichwort yapım imleri

Stil deyiş

Still; ~bildfotograf fotoğrafçı; ~st-
and resim durdurma

Stoff konu; ~plan okul televizyonu

Stopp! "kes!"; "sesi kes!"; ~bad dur-
durma banyosu; ~trick değiştirim;
dondurulmuş görüntü; görüntü don-
durma

Stör; ~abstand im-gürültü oranı;
~geräusch parazit; ~ung karışma;
~ungsdia uygulamalı aksaklık resmi

"Storage Device" biriktirme aygıtı

"Story-Board" resimli taslak

Strahl demet; ışın; ~enkrantz ayla;
~enteilerprisma ışık bölücü biç-
me; ~er sesyayar; ~rücklauf resim
başı (yapma); ~ung ışım; ışınım

Strassenfilm kammerenspiel film

Streif; ~en film; televizyon izi; ~licht
toplayıcı ışıldak

Streu; ~licht yayılmış ışık; ~licht-
scheinwerfer yansıtıcı-yayındırıcı; ya-
yındırıcı ışıldak; ~lichtschirm ya-
yındırıcı örtü; ~ung ayrılma; sapınç;
yayınım

Stroboskop Stroboskop; (s)~ischer
Effekt stroboskop etkisi

Strom akı; akım; ~frequenz akım
yinelenimi; ~kreis devre; ~messer
amperölçer; ~versorgung besleme

Studio düzlük; ışık; ~beleuchtung
ışık aydınlatması; ~empfänger ışık
denetliği; ~fernsehsendung ışikte

canlı yayın; ~freigelände ışık arsa-
sı; ~grundriss ışık tasarısı; ~kame-
ra ışık alıcısı; ~komplex yapım mer-
kezi; ~master yapım görevlisi; ~
mit fünf Kanalen beş oluklu ışık;
~monitor ışık denetliği; ~plan
düzlük tasarısı; ~probe ışikte sına-
ma; ~tage ışık günü; ~tonmeis-
ter söyleşme bileştirici

Stufe kat; ~nlinse Fresnel merceği;
~nlinsecheinwerfer Fresnel ışıldak

Stukkateur alıcı

stumm sessiz (film); ~Aufnahme ses-
siz çevirim; (S)~bildformat sessiz
çerçevesi; ~e Aufnahme sessiz çe-
kim; ~e Kamera sessiz alıcı; (S)
~film sessiz (film); sessiz sinema;
(S) ~ filmgeschwindigkeit sessiz
(film) hızı; (S)~filmprojektion ses-
siz gösterim; (S)~filmprojektor ses-
siz gösterici; (S)~kopie sessiz eş-
lem; (S)~projektor sessiz gösterici

Stumpfklebelade uç uca yapıştırma
aygıtı

Stumpfklebepresse uç uca yapıştırma
aygıtı

"Stuntman" kavgacı

Stütze bezem desteği

subjektive; ~Einstellung öznel çe-
kim; ~Kamera öznel anlatış
subtraktive; ~Mischung çıkarmalı iş-
lem; ~s Farbverfahren çıkarmalı
işlem; ~s Kopierung çıkarmalı basım

Sucher bakaç; ~objektiv gözyeri
merceği; ~okular gözyeri

Sujet konu

Summensignal bileşik im

"Sunlight" ışıldak

Super-8; ~-mm; ~-mm-Film; ~-m-
m-Format; ~-mm-Schmal-film bü-
yük 8; ~-Verfahren büyük 8 yöntemi

superhohe Frequenz pek çok yüksek yinelenim

Super-Ikonoskop görüntü ikonoskopu; süperikonoskop (alıcı); süperikonoskop (ışıtıcı); ~-**Kamera** süperikonoskop (alıcı); ~**röhre** süperikonoskop (ışıtıcı)

Superimposierung bindirme

Super-Orthikon süperortikon (alıcı); süperortikon (ışıtıcı); ~-**Kamera** süperortikon (alıcı); ~**röhre** süperortikon (ışıtıcı)

Super-Panavision Super-Panavision

superpanchromatisch ortopankromatik; ~e **Emulsion** ortopankromatik duyarkat

Superscope Superscope

Super Technirama 70 Super Technirama 70

Surrealismus gerçeküstüçülük

surrealistischer Film gerçeküstücü film

"**Suspense**" geciktirim

"**Switch Back**" almaşık kurgu

synchron eşlemeli; (S)~**abziehtisch** eşleyici; (S)~**atelier** sözlendirme işliği; ~ **Handlung** zamandaş gelişim; (S)~**impulse** eşleme imleri; (S)~**isation** eşleme; sözlendirme; (S)~**isationstisch** eşleme masası; (S)~**isationsregelung** eşleme ayarı; (S)~**isator** eşleyici; (S)~**isieren** sözlendirme; ~**isierte Fassung** sözlendirilmiş evirim; ~**isierte Film** sözlendirilmiş film; ~**isierter Taktgeber** eşleme üretici; ~**isiert Film-aufnahme** eşlemeli çevirim; (S)~**isierung** eşleme; sözlendirme; (S)~**ität** eşlemelik; (S)~**klappe** çekim tahtası; şakşak; (S)~**leife** sözlendirme dolamı; (S)~**marke**; (S)~**marken von Klappe** eşleme imi;

(S)~**motor** eşleme motoru; (S)~**regisseur** sözlendirme yönetmeni; (S)~**satellit** eşlemeli uydu; (S)~**signalgemisch** bileşik eşleme imi; (S)~**sprecher(in)** sözlendirici; (S)~**studio** sözlendirme işliği; (S)~**ton** eşlemeli ses; ~ **Tonspur** eşlemeli ses yolu; (S)~**umroller** eşleyici; (S)~**zeichen** eşleme imi

Synopsis özet

synthetische Montage bireşimci kurgu

System 35 System 35

Szene bezem; çekim; görünçlük; ~**n-bild** bezem; ~**nbildner** bezemci; sanat yönetmeni; ~**nfolge** ayırım; ~**nnummer** çekim sayısı; ~**nübergang** noktalama; ~**nwechsel** bezem değişimi

T

Tafel çekim tahtası

Tag gündüz; ~**esausbeute** günlük çekim(ler); ~**esbericht** ayırlama; çevirim yazanağı; ~**eskino** sürekli gösterim sineması; ~**eslicht** gün ışığı; ~**eslichtbeleuchtung** doğal aydınlatma; ~**eslichtentwicklungsmaschine** gün ışığı açındırma aygıtı; ~**eslichtfilm** gün ışığı (boş) filmi; ~**eslichtladung** ışıktakı; ~**lichtlampe** gün ışığı ışıttacı; ~**lichtprojektor**; ~**lichtschreibprojektor** gün ışığı göstericisi; ~**lichtvorführung** gün ışığında gösterim; ~**esordnung** günlük döküm; ~**esschau** haber(ler); haber izlencesi; ~**esschausprecher(in)** sunucu

tägliches Ausmustern von Aufnahmen dizileme

"**Take**" çekim; ~**number**" çevirim sayısı

Takt vuru; ~ **synchronisierung** vuru eşlemesi

Tank tekne

Tantieme yapıt hakkı ödemeliği

Tanzfilm dans filmi

Tapezierer döşemeci yardımcısı; döşeme ressamı

"Target" erek

Tasche çanta

Tatsachenfilm belgesel film

Team takım

Technicolor Technicolor

Techniker uygulaman

Technirama Technirama

technisch; ~ **er Betriebsleiter** ana denetim görevlisi; ~ **er Direktor** ana denetim görevlisi; ~ **es Drehbuch** çevirim oyunluğu; ~ **e Störung** uygulamısal aksaklık

Techniscope Techniscope

Teil bölüm; rol; ~ **bild** alan; kafes; ~ **eines Films** film parçası; ~ **habervertrag** ortaklık sözleşmesi; ~ **nehmer im Programm** izleneye katılan; ~ **nehmermessung** izleyici araştırması

Tele- Tele-

Tele; ~ **fotoobjektiv** irak merceği; **(t)~gen** televizyonagider; ~ **genie**" televizyonagiderlik; ~ **jector** Telejector; ~ **kolleg** televizyonla öğretim; ~ **objektiv** irak merceği; ~ **player**" elektronik okuyucu; ~ **prompter** akıl defteri; ~ **satellit** uydu; ~ **skopan-**tenne geçmeli dalgalık; ~ **technik** televizyon uygulayımı; ~ **text** yazı görüntüleme; ~ **thek** televizyonluk

"Télévision-Vérité" Televizyon-Gerçek

Televisor Televisor

Tempo dizem

Test; ~ **bild** ayar resmi; ~ **bildsen-**

dung ayar yayını; ~ **film** deneme filmi; ~ **kopie** deneme eşlemi; kerteleme örneği; ~ **sendung** ayar yayını; deneme yayını

Textband sözlendirme kılavuzu

TF taşıyıcı yinelenim

Theatarama Theatarama

Theater; ~ **film** tiyatro filmi; ~ **kopie** gösterim eşlemi

Thema izdem

Theorie; ~ **der Film** sinema kuramı; ~ **die Fernsehen** televizyon kuramı

Thermoplastik ısıyoğruk

Thesenfilm savlı film

Thrillarama Thrillarama

Tief; ~ **e** derinlik; ~ **eneinstellungen** derinlemesine görüntü; ~ **enschärfe** alan derinliği; odak derinliği; ~ **enwirkung der Einstellungen** derinlemesine görüntü; ~ **tonbereich** kalınlık ayarı

"Timing" dakikalama

Tisch; ~ **ler** marangoz-doğramacı; ~ **le-rei**; ~ **lerwerkstat** marangoz işliği; ~ **mikrofon** masa sestopları

Titel yazı; ~ **anfertiger** yazıcı; ~ **bank** yazılama masası; ~ **der Sendung** ad; ~ **gerät** ad; ~ **insert** yazı; ~ **karton** başlık kartonu; ~ **liste** tanıtma yazısı; ~ **maschine** yazıcı aygıt; ~ **registrierung** ad yazdırımı; ~ **rolle** ad rolü; ~ **ständer** çizim desteği; yazı desteği; ~ **untergrund** tanıtma yazısı dipliği; ~ **vorlage** başlık kartonu; tanıtma yazısı kartonu; yazı kartonu; ~ **vorspann** tanıtma yazısı; tanıtma yazısı kartonu; ~ **zeichner** yazıcı

Tochtersender bağlı yayaç

Todd-AO Todd-AO

Tolerenz yanılma payı

Ton ses; titrem; ~ **abnehmer** plak-

çalar; ~**abschaltung** ses kesilmesi; ~**angler** sestoplarıcı; ~**arbeitskopie** ses iş eylemi; ~**archiv** seslik; ~**assistent** sesçi; ses yönetmeni; ~**atelier** seslendirme işliği; ~**aufnahme** seslendirme; ~**aufnahmegeschwindigkeit** seslendirme hızı; ~**aufnahmepult** seslendirme masası; ~**aufnahmestudio** seslendirme işliği; sesli işliği; ~**aufnahmewagen** seslendirme arabası; ~**aufzeichnung** seslendirme; ~**aus!** "sesi kes!"; ~**ausblendung** kısma; ~**ausfall** ses kesilmesi; ~**band** miknatıslı ses kuşağı; ses kuşağı; ~**bandaufnahme** miknatıslı seslendirme; ~**bandgerät** ses aygıtı; ~**bandgerät-Anschluss** ses aygıtı yuvası; ~**band im Sprossenschrift** değişir yoğunluklu ses imi; ~**band im Sprossenschrift-System** değişir yoğunluklu işlem; ~**band im Zackschrift** değişir alanlı ses imi; ~**bandkassette** kutucuk; ~**bandmaschine** ses aygıtı; ~**-Bildaufzeichnung** miknatıslı görüntü saptama; ~**-Bildaufzeichnungsgerät** kutucuklu görüntü aygıtı; miknatıslı görüntü aygıtı; ~**-Bild-Platte** televizyon plağı; ~**blende** kısma; ~**blüßbern** ek gürültüsü; ~**box** seslendirme odası; ~**demodulator** ses bulucu; ~**einblendung** açma; ~**farbe** tını; ~**fassung** sesli evirim; ~**film** sesli (film); sesli sinema; sözlü (film); sözlü sinema; ~**filmbildformat** sesli çerçevesi; ~**filmgeschwindigkeit** sesli (film) hızı; ~**filmkamera** ses alıcısı; sesli alıcı; ~**filmmusik** film müziği; ~**filmprojektion** sesli gösterim; ~**filmprojektor** sesli gösterici; ~**filmschirm** sesli (film) gö-

rüntülüğü; ~**filmstudio** seslendirme işliği; ~**frequenz** ses yinelenimi; ~**galgen** sestoplar arabası; ~**höhe** diklik; ~**ingenieur** ses başyönetmeni; ~**kabine** seslendirme odası; ~**kamera** ses alıcısı; sesli alıcı; ~**kanal** seslendirme oluğu; ses oluğu; ~**kassette** kutucuk; ~**klar!** "ses hazır!"; ~**kopf** okuma kafası; ses bölümü; ~**kopie** ses eylemi; ~**lampe** ışıkla-
ma ısıtıcı; ~**lesegerät** okuma kafası; okutacı; ~**maschine** optik seslendirici; ~**meister** ses başyönetmeni; ~**meisterpult** seslendirme masası; ~**mischer** bileştirici; seslendirme masası; ~**mischermeister** bileştirici; ~**mischpult** seslendirme masası; ~**mischung** bileştirme; ~**negativ** ses negatifi; ~**pegel** ses düzeyi; ~**popel** ek çentiği; ek örtüsü; ~**positiv** ses pozitif; ~**probe** ses sınaması; ~**projektor** sesli gösterici; ~**projektorlampe** uyarıcı ısıtıcı; ~**regie (raum)** ses yönetim odası; ~**rundfunk** yayın; ~**schnitt** ses kurgusu; ~**schrift** ses imi; ~**schwund** alkinma; ~**sender** verici; ~**signal** ses imi; ~**spur** ses imi; ses yolu; ~**stärke** gürülük; ses düzeyi; ~**studio** seslendirme işliği; ~**system** ses işlemi; ses yöntemi; ~**techniker** bileştirici; ses yönetmeni; ~**teil** ses kuşağı; ~**träger** ses taşıyıcı dalga; ~**trägerfrequenz** ses taşıyıcı yinelenimi; ~**überblendung** bileştirme; ses zincirlemesi; ~**überlagerung** ses bindirmesi; ~**- und Bildübertragung** yayın; ~**verlauf** resim - ses aralığı; ~**verstärker** yükselteç; ~**verzerrung** bozulma; bozum; ~**wagen** seslendirme arabası; ~**zwischenfrequenz** ses ara

yinelenimi; ~ **zwischenfrequenz-verstärker** ses ara yinelenim yükseltici

tonnenförmige Verzeichnung fiçı sapması

Tor(blende) yayındırıcı kanat

Tornister; ~ **sender** el telsizi; ~ **sp-rechfunkgerät** el telsizi

Total; ~ **aufnahme** toplu çekim; ~ **e** toplu çekim; ~ **scope** Totalscope; ~ **vision** Totalvision

Trabant uydu

"Trade Show" alıcılara oynatma

Trafo dönüştürgeç

Träg; ~ **heit des Auges** ağkat izlenimi; ~ **heitseffekt** ağkat izlenimi

tragbar; ~ **e Fernsehkamera** el alıcısı; ~ **es Funksprechgerät**; ~ **es Sp-rechfunkgerät** el telsizi

Träger taban; taşıyıcı dalga; ~ **frequenz** taşıyıcı yinelenim; ~ **welle** taşıyıcı dalga

Tragödie ağılatı

"Trailer" tanıtma filmi

Transduktor değıştirme

Transfokator değışir odaklı mercek

Transformator dönüştürgeç

Transistor transistor; ~ **empfänger** transistorlu almaç

Transkoder renk çevirici

Transkodierung renk çevirme

Transparenz geriden gösterim; ~ **schirm** saydam görüntülük

Transport; (t) ~ **abel Bildwand** katlanılır görüntülük; ~ **greifer** geçiş tırnağı

Transsonor ses geçirir; ~ **schirm** ses geçirir görüntülük

Transversalaufzeichnung enine görüntü saptama

Trauerspiel ağılatı

"Travelling" kaydırma; ~ **Matte** devinimli örtülü film; örtülü film

"Treatment" geliştirim

Trefferfilm başarılı film

Trennweiche köprü

Triazetat-Schichtträger triasetat taban

Tribüne açık oturma; seki

Trick etkiler; ~ **aufnahme** hileli çevirim; ~ **bank** canlandırma masası; ~ **dekor** dağılır bezem; ~ **einblendung** bindirme; ~ **film** canlandırma filmi; canlıresim; hileli resim; ~ **film-zeichner** canlandırıcı; ~ **gerät** optik basım aygıtı; ~ **grafik** canlı çizgiler;

~ **kamera** canlıresim alıcısı; ~ **kameramann** canlıresim alıcı yönetmeni;

~ **kopiermaschine** optik basım aygıtı; yansıtılmış görüntü basım aygıtı;

~ **kopierung** yansıtılmış görüntü basımı; ~ **meister** etkici; ~ **s** hile;

~ **szene** hileli çekim; ~ **tisch** canlandırma masası; ~ **zeichner** canlandırıcı

Trieb; ~ **film** kammerspiel filmi; ~ **rad** geçiş makarası

Trinitron Trinitron

Tripel üçlü benek; ~ **formatprojektor** üçlü gösterici

Trock; ~ **enapparat** kurutma aygıtı; ~ **enapparatopérateur** kurutucu;

~ **enbatterie** pil; ~ **enschränk** kurutma dolabı; ~ **nung** kurutma;

~ **nung mit infrarote Strahlung** kızılaltı kurutması

Trog tekne

Trommel makara

Truca optik basım aygıtı; ~ **aufnahme**; ~ **verfahren** hile

Truecolor Truecolor

"TTL"; ~ **-Messung** mercekten; ~ **-Prinzip** mercekten

Tubus uzatma eki; yayındırıcı kanat

Tüll süzek

Turm kule

Tute uzatma eki; yayındırıcı kanat

Tüte ırak merceği

Typ tip; ~**enbildung** tipleme

U

überbelicht aşırı ışıklı; ~**eter** (Film)

aşırı ışıklı; (Ü)~**ung** aşırı ışıklama

überblend; (Ü)~**en** bindirme; geçme;

zincirleme; ~**en** zincirlemek; ~**en!**

"zincirle!"; (Ü)~**er** geçme; (Ü)

~**ung** bindirme; geçme; zincirleme;

(Ü)~**zeichen** geçme imi

über-die-Schulter-Einstellung uç

Übereinstimmung eşlemelik; ~**mit**

dem (der) **Filmstar** özdeşleşme

überentwickelt aşırı açındırılmış

Überentwicklung aşırı açındırma

über Fernseh ausstrahlen televizyon-
la yayınlamak

über Fernsehen ausstrahlen yayınlamak

Übergang noktalama

Überlagerung bindirme; ~**sempfänger** sesüstü yinelenimli alnaç

Überlängelfilm çok uzun film

Überlappung aşma; binme; ~**skleben** binmeli yapıştırma

Übermittlungsdauer yayın süresi

übersetzen yayınlamak

überspielen; ~**en** yeniden seslendirmek;
~**ung** aktarma; yeniden seslendirme

Überstellung der Kamera üstten görüş

Überstrahlung kamaşma; parıltı

übertragen yayınlamak

Übertragung aktarma yayın; yayın;

~**der Olympischenspiele** olimpiyat yayını; ~**swagen** yayın arabası;

~**zeit** yayın süresi; ~**szug** yayın

arabası

Überwachung denetim; gözetim; ~**spult** ana denetim masası; ~**sraum** yönetim odası

Überziehen aşma

Überzug kat

"**U-Certificate**" "U" belgesi

UHF pek yüksek yinelenim(ler);

~**-Bänder** pek yüksek yinelenim kuşakları; ~**-Kanalwähler** pek yüksek yinelenim seçici

Uhraufführungskino ilk oynatım sineması

UKW çok yüksek yinelenim(ler); pek yüksek yinelenim(ler); ~**-Bänder** çok yüksek yinelenim kuşakları; ~**-Bereich** ikinci kuşak; ~**-Kanalwähler** çok yüksek yinelenim seçici

Ultra; (u)~**hohe Frequenz** pek yüksek yinelenim(ler); ~**kurzwelle** çok yüksek yinelenim(ler); pek yüksek yinelenim(ler); ~**kurzwellenbereich** çok yüksek yinelenim kuşakları; ~**-Panavision** Ultra-Panavision; ~**richtungsmikrofon** namli sestoplar; ~**scope** Ultraşcope; ~**Semi-Scope** Ultra Semi-Scope; ~**violettfilter** morötesi süzgeci; ~**violettstrahlung** morötesi ışınımı; ~**zeitdehner** aşırı yavaş; ~**zeitdehneraufnahme** aşırı yavaş çevirim; ~**zeitdehnerkino** aşırı yavaş sineması

Umformer çevirgeç

Umgebungslicht dağınık ışık

Umhängemikrofon boyun sestopları

Umkehr evrilir; ~**emulsion** evrilir duyarkat; ~**farbfilm** evrilir renkli film; ~**film** evrilir film; ~**-Rohfilm** evrilir boş film; ~**ung** evrilir; ~**ver-fahren** evrilir film işlemesi

Umkodierer renk çevirici

Umkodierung renk çevirme

umkopieren basmak; yeniden seslendirmek

Umlauf; ~ **bahn** yörünge; ~ **blende** değişir örtücü

Umlenkrolle kılavuz makara

Umroller sarıcı

umschalt; ~ **bar** çift hızlı; (**U**)~ **pause** yayın kesilmesi

Umschneiden yeniden seslendirme; (**u**) ~ yeniden seslendirmek

Umschnitt yeniden seslendirme; (**u**)~ ! "geç!"

Umsetzer çevirgeç

umspiel; ~ **en** yeniden seslendirmek; (**U**)~ **ung** yeniden seslendirme

Umspuler sarıcı

unabhängig; ~ **Produzent** bağımsız yapımcı; ~ **Regisseur** bağımsız yönetmen

unbelichtet boş film; ~ **er Film** boş film

Unbeständigkeit sallanma

"uncontrolled **Cinema**" dolaysız sinema

"**Underground**"-**Kino** Yeraltı Sineması

undurchsichtig saydamsız; (**U**)~ **keit** saydamsızlık

unendlich sonsuz

unfilmisch sinemadışı

ungerichtet; ~ **e Antenne** yöneltme-siz dalgalık; ~ **es Mikrofon** yöneltme-siz sestoplar

Union der Asiatischen Rundfunkorganisationen Asya Yayın Birliği

unkontrollierten Film dolaysız sinema

unmodilierte; ~ **Tonband** boş ses kuşağı; ~ **Tonspur** boş ses yolu

unscharf bulanık; odak dışı; ~ **es Bild** bulanık görüntü; ~ **Film** bulanık film

unsichtbares Bild gizli görüntü

unterbelicht; ~ **et** düşük ışıklı; (**U**) ~ **ung** düşük ışıklama

unterbetitelt alt yazılı

Unterbrechung yayın kesilmesi; ~ **sb-ad** durdurma banyosu

unterentwickelt düşük açındırılmış

Unterentwicklung düşük açındırma

Unterhaltungssendung eğlence izlenesi

Unterlänge çok kısa film

untermal; ~ **ende Musik** destekleyici müzik; (**U**)~ **ung** destekleyici müzik

Unterricht; ~ **sfernsehen** eğitim televizyonu; ~ **sfilm** öğretici film

Unterschicht astar

Untersicht alttan görüş

unterste; ~ **Filmschleife** alt büküm; ~ **Filmschleife** alt büküm

Unterstellung der Kamera alttan görüş

Untertitel alt yazı; öbür ad; ~ **knopf** alt yazı düğmesi; ~ **maschine** alt yazılayıcı; ~ **n** alt yazılama

Unterwasser; ~ **aufnahme** deniz altında çevirim; ~ **kamera** deniz altı alıcısı; ~ **kinematografie** deniz altı sineması

unvorbereitet Kino doğaçlama sineması

Uraufführung önoynatım; ~ **skopie** önoynatım eşlemi; ~ **steater** önoynatım sineması

Urheber yazar; ~ **recht** yapıt hakkı; ~ **rechtsbesitzer** yapıt hakkı iyisi; ~ **rechtsregister** yapıt hakkı kütüğü

USA Standards Institute ABD Ölçünler Enstitüsü

UV-Filter morötesi süzgeci

Ü-Wagen yayın arabası

Ü-Zug yayın arabası

V

V volt**V-Ablenkspule** düşey saptırma sarması**Vakuum** boşluk**Vamp** uğursuz kadın**V-Antenne** tavşan kulağı (dalgalık)**Varamorph** Varamorph**Variabelverschluss** değişir örtücü**Vario-Objektiv** değişir odaklı mercek**Varioptik** değişir odaklı mercek**Vaselineblende** yayındırıcı**Vaudville** vodvil**VCR** kutucuklu görüntü aygıtı**Verband der Rundfunkorganisationen in den amerikanischen Staaten** Amerikalılararası Yayın Birliği**Verbindung**; ~ **ssstück** bağlayıcı çekim; ~ **sszene** bağlayıcı çekim**Verdichtung der Zeitablauf** derişik zaman**Verdrehung** biçimbozunu**verdunkeln** azaltmak**Verdunkler** azaltıcı**Verfasser** yazar**verfilm**; ~ **en** çevirmek; ~ **te Theater** tiyatro filmi; (**V**) ~ **ung** evirim; uyarılama; ~ **ungsrechte** çevirim hakkı**Verfolg**; ~ **er** izleyici ışıldak; ~ **erschheinwerfer**; ~ **erspot**; ~ **sscheinwerfer** izleyici ışıldak; ~ **ungsaufnahme** izleyici çekim; ~ **ungsajad** kovalama**Vergnügungssteuer** eğlence resmi**Vergrosser**; (**V**) ~ **ung** büyültme; (**V**) ~ **ungsglaskopf** büyüteç düğmesi; (**V**) ~ **ungs- oder Verkleinerungseffekt** **Einstellung** optik kaydırma çekimi**vergütetes Objektiv** kaplamalı mercek**Verhältnis** çerçeve oranı**verkleinert**; ~ **t** küçültülmüş (film); ~ **t Kopieren** küçültme basımı;(**V**) ~ **ung** küçültme; (**V**) ~ **ungskopie** dar eşlem; (**V**) ~ **ungsmaschine** küçültme aygıtı; (**V**) ~ **ungverfahren** küçültme işlemi**Verkürzung** kısaltım**Verlängerungstabus** uzatma eki**Verlauf**; ~ **blende** kerteli süzgeç; ~ **filter** kerteli süzgeç**Verleih** dağıtım; ~ **bezirk** dağıtım bölgesi; ~ **bezirke** ağ; ~ **chef**; ~ **direktor** dağıtımcı; ~ **er** dağıtımcı; **firma** dağıtım evi; ~ **gesschäftführer** dağıtımcı; ~ **jahr** sinema yılı; ~ **kopie** dağıtım eşlemi; ~ **programm** izlenice; ~ **rechte** dağıtım hakkı; ~ **saison** sinema mevsimi; ~ **unternehmen** dağıtım evi; ~ **vertrag** dağıtım sözleşmesi**verregneter Film** çizikli film**Verriegelung** kenetleme**verschleiert** sisli**Verschnitt** kırpıntı (film)**Verschluss** örtücü; ~ **einstellung** örtücü ayarı; ~ **geschwindigkeit** örtücü hızı; ~ **öffnung** örtücü açıklığı**verschobener Bildstrich** kayma**Verschwinden** yitim**Versorgung** besleme**verspiegelte Lampe** yansıtıcı ışıtaç**Verstärker** dalgalık güçlendirici; koyulaştırıcı; yükselteç; ~ **amt** aktarıcı; ~ **station für Satellitenübertragung** yayın uydusu**Verstärkung** dalgalık kazancı; kazanç; koyulaştırma; yükseltme; ~ **sbad** koyulaştırma banyosu**Verstümmel**; ~ **kopie** çiziklenmiş eşlem; ~ **ung** çizikleme; ~ **ungsapparat** çizikleleyici**Versuchssendung** deneme yayını**Verteiler(tabel)** dağıtım tablosu

Vertikal; ~**ablenkspule** düşey sap-tırma sarması; ~**ablenkung** düşey saptırma; (**v**)~ **Ablenkung** dönme; ~**abtastung** düşey tarama; ~**aus-tasdauer** alan boşluğu süresi; ~**aus-tasimpuls** alan boşluğu imi; ~**aus-tasten** alan boşluğu; ~**austastung** alan boşluğu; ~**e** düşey çizgiler; (**v**)~**es Bewegen der Kamera** nanh oben yukarıya kaydırma; (**v**)~**es kameraschwenk** yukarıya çevrinme; ~**frequenz** saniyede alan (sayısı); (**v**)~ **Polarisation**; (**v**)~ **polarisi-ert Sendung** düşey ucyılanmış yayın; (**v**)~ **Polarisierung** düşey ucyalama; ~**schwerk** düşey çevrinme; ~**synchronimpuls** alan eşleme imi; ~**synchronisation** resim eşlemesi
verton; ~**en** seslendirmek; (**V**)~**ung** seslendirme
verträglich bağdaşır; (**V**)~**keit** bağ-daşım
Vervielfältigungsrechte çoğaltım hakkı
Verwandlung; ~**sszenarie** çabuk de-ğişir bezem; ~**strick** değiştirim
Verwertung; ~**sgellschaft** dağıtım evi; ~**srecht** dağıtım hakkı; ~**svertrag**; dağıtım sözleşmesi; ~**szeit** dağıtım süresi
Verzehrkin içkili sinema
Verzeichnung biçimbozumu
verzerr; ~**tes Linse** biçimbozucu mercek; (**V**)~**ung** biçimbozumu
Verziehen kabarma
Verzögerung geciktirim; ~**sleitung** geciktirme satırı
Vestibül girişlik
VF televizyon imi; televizyon yineleni-mi
V-Formantenne tavşan kulağı (dalgalık)
V-Frequenz saniyede alan (sayısı)

VF-Verstärker resim yükseltici

VHF çok yüksek yinelenim(ler)

Video televizyon; ~**aufzeichnung** mik-natıslı görüntü saptama; ~**aufzeic-hnungsgerät** miknatıslı görüntü ay-gıtı; ~**band** miknatıslı görüntü kuşağı; ~**bandkassette** kutucuk; ~**bandklebepresse** yapıştırma aygıtı; ~**bandumroller** sarıcı; ~**Cas-sette-Recorder**" kutucuklu görüntü aygıtı; ~**frequenz** televizyon yinele-nimi; ~**frequenzverstärker** resim yükseltici; ~**kanal** alıcı oluğu; ~**kas-sette** kutucuk; ~**Kassetten-Recor-der** kutucuklu görüntü aygıtı; ~**mag-netband** miknatıslı görüntü kuşağı; ~**magnetbandgerät** miknatıslı gö-rüntü aygıtı; ~**platte** televizyon plağı; ~**plattenspieler** televizyon plakça-ları; ~**-Recorder**" miknatıslı görüntü aygıtı; ~**-Recorder-Kassette** kutu-cuk; ~**schallplatte** televizyon plağı; ~**signal** televizyon imi; ~**signalspur**; ~**spur** televizyon yolu; ~**tape**" mik-natıslı görüntü kuşağı; ~**Tape Re-corder**" miknatıslı görüntü aygıtı; ~**text** yazı görüntüleme; ~**thek** miknatıslı görüntülük; ~**verstärker** resim yükseltici; ~**zentrum** yayın merkezi

Vidicam Vidicam

Vidikon vidikon (alıcı); vidikon ışıtaç; ~**-Filmabtaster**; ~**-Filmgeber** vi-dikon film aygıtı; ~**-Kamera** vidikon (alıcı); ~**röhre** vidikon ışıtaç

Vidireal Vidireal

"**Vidtronics**" renkli kuşak aktarması

405-Zeilen-Norm 405 satır

Vierröhrenkamera dört ışıtaçlı alıcı

24; ~ **Bildern pro Sekunde** saniyede

24 resim; ~ **Bildern/s**; ~ **B/s** sani-

yede 24 resim
Vignette örtü
Viragierung renklendirme
Vision izleme
Vistarama Vistarama
VistaVision VistaVision
visuell görsel; ~ **e Medien** görsel araçlar
VO değişir odaklı mercek
Vogelperspektive üstten görüş
voll; (V) ~ **bild** resim; ~ **es Licht** çiğ ışık; ~ **es Licht Beleuchtung** çiğ aydınlatma
Volt volt; ~ **meter** gerilimölçer
Vorarbeiter ustabaşı
Vorbau; ~ halle bezem kurma salonu; ~ **studio** bezem kurma salonu
Vorbereitung hazırlık; ~ **szeit** hazırlık süresi
Vorbesichtigung yer seçimi
vorder; ~ e Schwarzschilder satır önü boşluğu; **(V)** ~ **grund** ön; **(V)** ~ **grundaufnahme** göğüs çekimi; **(V)** ~ **grundmodell** tümler maket; **(V)** ~ **licht** önden aydınlatma
vor der Premiere ilk oynatım
vorfahren! "öne kaydır!"
Vorfahrt öne kaydırma
Vorführ; ~ apparat gösterici; ~ **dauer** gösterim süresi; **(v)** ~ **en** göstermek; oynatmak; ~ **er** gösterimci; ~ **genehmigung** gösterim izni; ~ **gerät** gösterici; ~ **geschwindigkeit** gösterici hızı; ~ **kabine** gösterim odacığı; ~ **kassettenprojektor** kutucuklu gösterici; ~ **kopie** gösterim eylemi; ön oynatım eylemi; ~ **raum** gösterim odası; ~ **ung** gösterim; oynatım; ~ **ungsanweisung** gösterim yönetmeliği; ~ **ungskopie** gösterim eylemi; ~ **unslizenz** gösterim izni; ~ **ung-**

srechte gösterim hakkı; ~ **zeit** gösterim süresi
Vorhalle girişlik
Vorhang perde
Vorlauf düz devinim; düz geçiş; öne sarma; ~ **band** kılavuz; ~ **zeit** hazırlık süresi
vorläufiger Titel geçici ad
Vorpremiere ilk oynatım
vorproduzierte Fernsehsehung dolaylı yayın
Vorrangmeldung yıldırım haber
Vorsantzinze ek mercek; ~ **für Na-** **haufnahme** pozitif ek mercek
Vorschaltzeit hazırlık süresi
Vorschau tanıtma filmi
Vorschulprogramm okulöncesi yayını
Vorspann kılavuz; tanıtma yazısı; ~ **dia** tanıtma resmi; ~ **film** ön kılavuz
Vorspielrechte öncelik hakkı
Vorstellung ana konu; gösterim
Vorsynchronisation önceden sözlen-dirme
Vorübertragung yayın öncesi
Vorverkauf yer ayırtma
Vorverstärker önyükselteç
Vorwahl resim önseçimi
Vorwärtsgang düz devinim
Vorwickel; ~ achse verici eksen; ~ **rol-** **le** verici dişli
Vorzensur öndenetleme ~ **für Press** **basına** gösterim;
VU-Meter gürlükölçer
VV VistaVision

W

W vat
waagerechte Lichtleiste yandan aydınlatma
Wagen mit Schwenkarm ufak vinç

Wagerechte yatay çizgiler

“Walkie-Talkie” el telsizi

Wand yüzey; ~anode çeper artıucu

Wandel; ~gang gezinmek; ~halle girişlik

Wanderkino gezici sinema

Wandler çevirgeç; değıştirtgeç

Wärmenschutzfilter ısıkeser (süzgeç)

WarnerSuperScope WarnerSuperScope

Wartung bakım

Wasserstoffionenkonzentration hidrojen iyonu yoğunluğu

Wässerung yıkama

Watt vat

Wechsel; ~objektiv değıştirilebilir mercek; ~sack değıştirme torbası; ~schnitt almaşık kurgu; ~sprechanlage içiletişim; ~strom dalgali akım

weich bulanık; yavan; yumuşak; ~e **Ausblendung** kararma; ~e **Einblendung** açılma; ~er **Schnitt** ince kurgu; ~es **Licht** yumuşak ışık; ~e **Überblendung** zincirleme; (W)~strahler dağıtıcı; yayındırıcı; (W)~zeichendesobjektiv yumuşak odaklı mercek; (W)~zeichner yayındırıcı örtü; yumuşak odaklı mercek; (W)~zeichnung yayınımlı; yumuşak odak

Weiche köprü

weiss; ~en **Telefone Spielen** beyaz telefonlu filmler; ~es **Licht** beyaz ışık; (W)~glühend akkor; (W)~glühlicht akkor ışık; (W)~glut akkorluk; (W)~pegel; (W)~wert beyaz düzeyi

Weit; ~einstellung genel çekim; uzak çekim; ~winkelobjektiv geniş açılı mercek; ~winkel geniş açılılar; ~winkel-Zusatzobjektiv alan genişletici

weiterkopiertes Einzelbild dondurulmuş görüntü

Welle dalga; ~namplitude dalga genliği; ~nband kuşak; ~neffekt dalga etkisi; ~nform dalga biçimi; ~nlänge dalga uzunluğu; ~nschwund alkınma

Welt; ~der **Film** sinema dünyası; ~des **Fernsehen** televizyon dünyası; ~uraufführung dünyada ilk oynatım

Werbe; ~chef tanıtı yöneticisi; ~einblendung kısa tanıtı; ~fachmann tanıtıcı; tanıtı görevlisi; ~fernsehen tanıtı; tecimsel televizyon; ~film tanıtı filmi; ~leiter tanıtıcı

Werbung tanıtı

Wer-ist-der-Täter suçlu kim filmi

Werk; ~aufnahme çalışma fotoğrafı; ~herr yapıt iyisi; ~herrschaft yapıt iyeliği; ~meister ustabaşı; ~statt işlik; ~titel geçici ad

“Western” kovboy filmi

Weston-Empfindlichkeit Weston duyarlılığı

Wetter; ~bericht hava durumu; ~vorhersage hava durumu

“Whodunit” suçlu kim filmi

Wickeldurchmesser makara çapı

Wicklung sarma; ~stisch sarma masası

Widerstand direnç; ~transformator iç direnç dönüştürgeci

Wieder; ~aufnahme yeni çekim; ~gabel okuma; ~gabekopf miknatıslı okuma kafası; okuma kafası; ~gabemagnetkopf miknatıslı okuma kafası; ~gaberöhre almalı ışıtıcı; ekşiuç ışıtıcı; ~gabetonkopf optik okuma kafası; (w)~geben göstermek; ~herausgeben; ~holung yeni çekim; yeniden sürüm; yeniden yayınlama; yi-

neleme; ~**verfilmung** yeni çevirim
Wildwestfilm kovboy filmi
Windmaschine yel aygıtı
Winkel açı
Wirlichkeitsfluchtfilm kaçış sineması
Wischblende silinme; silinmeli karar-
 ma-açılma
wissenschaftlicher; ~ **Film** bilimsel
 film; ~ **Kino** bilimsel sinema
Wochenschau haber filmi; ~**Kame-
 ramann** alıcılı bildirmen

X

“**X**”-Certifikat “X” belgesi
X-Form çapraz çiftuçay; ~**antenne**
 X dalgalık

Y

Yagi(-Uda)antenne Yagi dalgalı

Z

Zacken; ~**blende** yarıklı örtü; ~**sch-
 rift** değişir alanlı şes imi; ~**schrif-
 taufzeichnung** değişir alanlı seslendir-
 me
Zahn diş; ~**rad** dişli makara; ~**trom-
 mel** dişli makara
10 kW-Scheinwerfer onluk
Zeich; ~**en** yapım imleri; ~**enfilm**
 canlıresim; ~**entrück** canlı çizim;
 ~**entrückfilm** canlıresim; ~**envor-
 lage** yazı kartonu; ~**ner** canlandırıcı;
 ressam; ~**nung** çizim; resim; skeç
Zeile satır; ~**nablenkung** satır tarama-
 ması; yatay sapırma ~**nabtastung**
 satır boşluğu; satır taraması; ~**nab-
 tastungsdauer** satır boşluğu süresi;
 ~**naustasimpuls** satır boşluğu imi;
 ~**ndauer** satır süresi; ~**nfangre-
 gelung** genişlik ayarı; satır eşleme
 ayarı; yatay doğrusalılık ayarı; ~**nfre-**

quenz saniyede satır (sayısı); ~**nge-
 nerator** satır üretici; ~**ngleichla-
 ufsignal** satır eşleme imi; ~**nnorm**
 satır sayısı; ~**nrücklauf** satırbaşı
 yapma; ~**nsprung** geçmeli tarama;
 (z)~**nsprungartie Abtastung** geç-
 meli tarama; ~**nsynchronimpuls** sa-
 tır eşleme imi; ~**nsynchronisation**
 satır eşlemesi; ~**nzahl (je Bild)** sa-
 tır sayısı; ~**nzeit** satır süresi

Zeit; ~**ablenkgenerator** tarama üre-
 teci; ~**aufnahme** dakikalama; ~**deh-
 ner** yavaşlatılmış devinim; ~**dehne-
 raufnahme** yavaş çevirim; ~**dehne-
 reffekt** yavaşlatılmış devinim; ~**deh-
 nerkin** yavaşlatılmış devinim sine-
 ması; ~**lupe** aynalı alıcı; yavaşlatılmış
 devinim; ~**lupeneffekt** yavaşlatılmış
 devinim; ~**lupenkin** yavaşlatılmış
 devinim sineması; ~**lupentempo** ya-
 vavaşlatılmış devinim; ~**raffer** hızlan-
 dırılmış devinim; tek resim alıcısı;
 tek resimli devinim; ~**rafferaufnah-
 me** hızlandırılmış devinim; hızlı çe-
 virim; tek resimli çevirim; tek resim-
 li devinim; ~**raffer-Effekte** hızlan-
 dırılmış devinim; ~**rafferkinema-
 tografie** tek resim sineması; ~**raf-
 ferkin** hızlandırılmış devinim sine-
 ması; ~**überschreitung** aşma; ~**ze-
 ichen** saat ayarı

Zell; ~**e** saydam yaprak; ~**hornfilm**
 yanar boş film; yanar film; ~**uloid**
 selüloit; ~**uloidstreifen** kuşak; ~**u-
 lose** selüloz; ~**uloseazetat** selüloz
 asetat; ~**uloseetriazetat** selüloz tri-
 asetat

zensieren denetlemek

Zensur denetleme; ~**ausschuss** de-
 netleme kurulu; ~**karte** denetleme
 belgesi; ~**kopie** denetlenmiş eşlem

Zentral; ~filmzensur merkez denet-
lemesi; ~programm merkez izlen-
cesi

zentrieren! "ortal!"

Zerhacker dalgalı akım üretici

Zerreißen (des Bildes) yırtılma

Zersetzung ayırışma

Zerstreuung ayrılma; yayınım; ~sk-
reis bulanıklık tekeri; kuyruk sap-
ması; ~sline iraksak mercek; ~sp-
unkt görünen odak

ZF ara yinelenim

ziehen basmak; odaklamak; ~de Bl-
ende; (Z)~ des Bildes kayma

"Zoom" değişir odaklı mercek; ~en
optik kaydırma; ~-Objektiv değişir
odaklı mercek

Zubehör einer Kamera alıcı donatısı

Zuführung besleme

Zugstange borulu askı

zu hart çok sert

Zuhörer dinleyici; ~forschung izle-
yici araştırması

zu kontrastreich çok sert

zurück; ~fahren! geriye kaydır!;
~nehmen! "azalt!" ~nehmen
Licht! "azalt!"

Zusammenfassung özet

zusammenschneiden yapıştırmak

Zusatz; ~lautsprecher ek sesyayar;
~objektiv ek mercek

zuschalten açmak

Zuschauer(in) izleyici; izleyiciler;
~befragung; ~forschung; ~mes-
sung izleyici araştırması; ~raum
gösterim odası

Zutastung boşluk

Zuverlässigkeit güvenilirlik

zuziehen! "darlaştır!"

Zwei; ~band ayrıık pozitif; ayrı mık-
natıslı ses; çift film; ~bandaufze-

ichnung ayrı çevirim; ~band nicht
kombiniertes Positiv ayrıık pozitif;

~bandsystem; ~bandverfahren ayrı-
rı mıknatıslı ses; ~bandvorführap-

parat çift kuşak göstericisi; ~belich-
tung ikizleme; ~bild çift resim;

~bildtrick çift resimli canlandırma;

(2)~4 Antenne 2-4 dalgalık; (z)

~dimensional ikiboyutlu; ~ere-

instellung ikili çekim; ~farbver-

fahren çift renkli işlem; ~format-

bildprojektor; ~formatprojektor

ikili gösterici; (2)~kW ikilik; ~nor-

menfernsehempfänger çift ölçün-

lü almaç; ~schirmempfänger çift

görüntüklü almaç; (z)~seitig ge-

richtetes Mikrofon çift yönlü sestop-

lar; (z)~seitig perforierter Film

çift delikli film; ~spulenfilm iki ma-

karakal film; ~taufführung ikinci

oyunatım; (z)~ten Stab ikinci takım;

(z)~ter Film ikinci film; (z)~ter

Kameraassistent takıcı; (z)~ter

Rang ikinci balkon; (z)~ter Regi-

eassistent ikinci yardımcı; (z)~ter

Tonassistent sestoplarcı; ~undd-

reissig (32)-mm-Film; ~unddre-

issig (32)-mm-Format 32 mm'lik

film

Zwischen; ~frequenz ara yinelenim;

~frequenzstufe ara yinelenim katı;

~frequenzverstärker ara yinelenim

yükseltici; ~negativ ara negatifi;

~positiv kırmızı eşlem; mavi eşlem;

~positiv auf Marronmaterial kır-

mızı eşlem; ~schnitt uyum; ~ti-

tel arayazı; ~träger alt taşıyıcı dal-

ga; ~trägereverfahren ara taşıyıcı;

~zeilenabtastung geçmeli tarama

zylindrisch Schirm çember görüntü-
lük işlemi

